LETTERLIJKE EN PRACTICALE VERKLARING VAN HET NIEUWE TESTAMENT

HET EVANGELIE NAAR DE BESCHRIJVING VAN

JOHANNES

DOOR

MATTHEW HENRY

OPNIEUW UIT HET ENGELSCH VERTAALD.

VERMEERDERD MET EEN VOORREDE VAN DR. H. BAVINCK
TWEEDE DRUK.

UITGAVE VAN J. H. KOK TE KAMPEN.

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2014

HET EVANGELIE NAAR JOHANNES EEN VERKLARING MET PRAKTISCHE OPMERKINGEN, VAN HET EVANGELIE NAAR DE BESCHRIJVING VAN JOHANNES

Het is van geen overwegend belang om een onderzoek in te stellen naar de tijd wanneer, en de plaats waar, dit Evangelie geschreven werd; wij zijn er zeker van, dat het door de inspiratie Gods gegeven werd aan Johannes, de broeder van Jakobus, een der twaalf apostelen, onderscheiden door de eervolle aanduiding van de discipel, die Jezus liefhad, een van de eerste drie helden van de Zone Davids, die Hij meenam om getuigen te zijn van zijn afzonderingen, inzonderheid van zijn verheerlijking op de berg, en van zijn zielsbenauwdheid in de hof. De ouden zeggen ons, dat Johannes het langst van al de twaalf apostelen geleefd heeft, en de enige was onder hen, die een' natuurlijke dood gestorven is, daar al de overigen het martelaarschap hebben ondergaan. Sommigen van hen (van de ouden namelijk) zeggen, dat hij dit Evangelie te Efeze heeft geschreven op verzoek van de leraren der onderscheidene Aziatische gemeenten, tegenover de ketterij van Corinthus en de Ebionieten, die onze Heere voor een bloot mens hielden. Zeer waarschijnlijk heeft hij het geschreven vóór zijn verbanning naar het eiland Patmos, want dáár schreef hij zijn Openbaring, het slot waarvan bestemd scheen te zijn om de canon der Heilige Schrift te sluiten, en, indien dat zo is, dan was dit Evangelie niet later geschreven. Ik kan dus geen geloof schenken aan die latere kerkvaders, die zeggen, dat hij het gedurende zijn ballingschap geschreven heeft, of na zijn terugkomst uit die ballingschap, vele jaren na de verwoesting van Jeruzalem, toen hij, volgens een hunner, negentig, en volgens een ander honderd jaren oud was. Wél is het duidelijk, dat hij van de vier evangelisten de laatste was, die geschreven heeft, en zijn Evangelie vergelijkende met die van hen, kunnen wij opmerken:

1. Dat hij verhaalt wat door hen werd weggelaten; hij schrijft het laatst, en zo is zijn Evangelie als de achterhoede, of het opzamelende leger; het leest op, wat de anderen voorbij waren gegaan. Zo is er ook een latere verzameling bij Salomo's wijze gezegden gevoegd, Spreuken 25:1, die toch ver achter bleef bij zijn eigenlijke spreuken, 1 Koningen 4:32.
2. Dat hij ons meer geeft van de verborgenheid van datgene, waarvan de andere Evangelisten ons alleen de geschiedenis hebben gegeven. Het was nodig, dat eerst de feiten vastgesteld zouden worden, hetgeen geschiedde in hun verhaal van de dingen, die Jezus begonnen heeft beide te doen en te leren, Lukas 1:1; Handelingen 1:1. Dit nu geschied zijnde uit de mond van twee of drie getuigen, zal Johannes nu tot de volmaaktheid voortvaren, Hebreeën 6:1, niet wederom het fondament leggende, maar er op voortbouwende, en ons meer binnen het voorhangsel voerende. Sommigen van de ouden merken op, dat de andere evangelisten meer van de ta soomatika de lichamelijke dingen van Christus geschreven hebben; maar dat Johannes schrijft van de ta pneumatika de geehstelijke dingen van Het Evangelie, het leven en de ziel er van, daarom hebben sommigen dit Evangelie de sleutel der Evangelisten genoemd. Hier is het, dat een deur geopend is in de hemel, en de eerste stem, die wij horen, is: Kom hier op, kom hoger op. Sommigen van de ouden, die meenden, dat de vier dieren in het visioen van Johannes de vier evangelisten voorstelden, achtten, dat Johannes zelf de vliegende adelaar is, wijl hij zich zo hoog verheft, en zulk een helderen blik heeft in Goddelijke en hemelse zaken.

Hoofdstuk 1

1 In de beginne was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was God. 2 Dit was in de beginne bij God. 3 Alle dingen zijn door Hetzelve gemaakt, en zonder Hetzelve is geen ding gemaakt, dat gemaakt is. 4 In Hetzelve was het Leven, en het Leven was het Licht der mensen. 5 En het Licht schijnt in de duisternis, en de duisternis heeft hetzelve niet begrepen. 6 Er was een mens van God gezonden, wiens naam was Johannes. 7 Deze kwam tot een getuigenis, om van het Licht te getuigen, opdat zij allen door hem geloven zouden. 8 Hij was het Licht niet, maar was gezonden, opdat hij van het Licht getuigen zou. 9 Dit was het waarachtige Licht, Hetwelk verlicht een iegelijk mens, komende in de wereld. 10 Hij was in de wereld, en de wereld is door Hem gemaakt; en de wereld heeft Hem niet gekend. 11 Hij is gekomen tot het Zijne, en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen. 12 Maar zo velen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven; 13 Welke niet uit de bloede, noch uit de wil des vlezes, noch uit de wil des mans, maar uit God geboren zijn. 14 En het Woord is vlees geworden, en heeft onder ons gewoond (en wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborenen van de Vader), vol van genade en waarheid.

15 Johannes getuigt van Hem, en heeft geroepen, zeggende: Deze was het, van Welken ik zeide: Die na mij komt, is voor mij geworden, want Hij was eer dan ik. 16 En uit Zijn volheid hebben wij allen ontvangen, ook genade voor genade. 17 Want de wet is door Mozes gegeven, de genade en de waarheid is door Jezus Christus geworden. 18 Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon, Die in de schoot des Vaders is, Die heeft Hem ons verklaard.

19 En dit is de getuigenis van Johannes, toen de Joden enige priesters en Levieten afzonden van Jeruzalem, opdat zij hem zouden vragen: Wie zijt gij? 20 En hij beleed en loochende het niet; en beleed: Ik ben de Christus niet. 21 En zij vraagden hem: Wat dan? Zijt gij Elias? En hij zeide: Ik ben die niet. Zijt gij de profeet? En hij antwoordde: Neen. 22 Zij zeiden dan tot hem: Wie zijt gij? opdat wij antwoord geven mogen degenen, die ons gezonden hebben; wat zegt gij van uzelf? 23 Hij zeide: Ik ben de stem des roependen in de woestijn: Maakt de weg des Heeren recht, gelijk Jesaja, de profeet, gesproken heeft. 24 En de afgezondenen waren uit de Farizeeën;

25 En zij vraagden hem en spraken tot hem: Waarom doopt gij dan, zo gij de Christus niet zijt, noch Elias, noch de profeet? 26 Johannes antwoordde hun, zeggende: Ik doop met water, maar Hij staat midden onder ulieden, Dien gij niet kent; 27 Dezelve is het, Die na mij komt, Welke voor mij geworden is, Wie ik niet waardig ben, dat ik Zijn schoenriem zou ontbinden. 28 Deze dingen zijn geschied in Bethabara, over de Jordaan, waar Johannes was dopende.

29 Des anderen daags zag Johannes Jezus tot zich komende, en zeide: Zie het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt! 30 Deze is het, van Welken ik gezegd heb: Na mij komt een Man, Die voor mij geworden is, want Hij was eer dan ik. 31 En ik kende Hem niet; maar opdat Hij aan Israël zou geopenbaard worden, daarom ben ik gekomen, dopende met het water. 32 En Johannes getuigde, zeggende: Ik heb de Geest zien nederdalen uit de hemel, gelijk een duif, en bleef op Hem. 33 En ik kende Hem niet; maar Die mij gezonden heeft, om te dopen met water, Die had mij gezegd: Op Welken gij de Geest zult zien nederdalen, en op Hem blijven, Deze is het, Die met de Heilige Geest doopt. 34 En ik heb gezien, en heb getuigd, dat Deze de Zoon van God is.

35 Des anderen daags wederom stond Johannes, en twee uit Zijn discipelen. 36 En ziende op Jezus, daar wandelende, zeide hij: Ziet, het Lam Gods! 37 En die twee discipelen hoorden hem dat spreken, en zij volgden Jezus. 38 En Jezus Zich omkerende, en ziende hen volgen, zeide tot hen: (1:39) Wat zoekt gij? En zij zeiden tot Hem: Rabbi! (hetwelk is te zeggen, overgezet zijnde, Meester) waar woont Gij? 39 (1:40) Hij zeide tot hen: Komt en ziet! Zij kwamen en zagen, waar Hij woonde, en bleven dien dag bij Hem. En het was omtrent de tiende ure.

40 (1:41) Andreas, de broeder van Simon Petrus, was een van de twee, die het van Johannes gehoord hadden, en Hem gevolgd waren. 41 (1:42) Deze vond eerst zijn broeder Simon, en zeide tot hem: Wij hebben gevonden de Messias, hetwelk is, overgezet zijnde, de Christus. 42 (1:43) En hij leidde hem tot Jezus. En Jezus, hem aanziende, zeide: Gij zijt Simon, de zoon van Jonas; gij zult genaamd worden Cefas, hetwelk overgezet wordt Petrus. 43 (1:44) Des anderen daags wilde Jezus heengaan naar Galiléa, en vond Filippus, en zeide tot hem: Volg Mij. 44 (1:45)

Filippus nu was van Bethsaïda, uit de stad van Andreas en Petrus. 45 (1:46) Filippus vond Nathanael en zeide tot hem: Wij hebben Dien gevonden, van Welken Mozes in de wet geschreven heeft, en de profeten, namelijk Jezus, de zoon van Jozef, van Nazareth. 46 (1:47) En Nathanael zeide tot hem: Kan

uit Nazareth iets goeds zijn? Filippus zeide tot hem: Kom en zie. 47 (1:48) Jezus zag Nathanael tot Zich komen, en zeide van hem: Zie, waarlijk een Israëliet, in welken geen bedrog is. 48 (1:49) Nathanael zeide tot Hem: Van waar kent Gij mij? Jezus antwoordde en zeide tot hem: Eer u Filippus riep, daar gij onder de vijgenboom waart, zag Ik u. 49 (1:50) Nathanael antwoordde en zeide tot Hem: Rabbi! Gij zijt de Zone Gods, Gij zijt de Koning Israëls. 50 (1:51) Jezus antwoordde en zeide tot hem: Omdat Ik u gezegd heb: Ik zag u onder de vijgenboom, zo gelooft gij; gij zult grotere dingen zien dan deze. 51 (1:52) En Hij zeide tot hem: Voorwaar, voorwaar zeg Ik ulieden: Van nu aan zult gij de hemel zien geopend, en de engelen Gods opklimmende en nederdalende op de Zoon des mensen.

Doel en oogmerk van dit hoofdstuk zijn ons geloof te bevestigen in Christus als de eeuwigen Zone Gods, en waren Messias en Zaligmaker der wereld, opdat wij er toe gebracht worden Hem te ontvangen en op Hem te steunen als onze Profeet, Priester en Koning, en ons door Hem te laten regeren, onderwijzen en behouden. Hiertoe hebben wij hier:

I. Een bericht nopens Hem van de door Gods Geest ingegeven schrijver zelf, reeds in de beginne blootleggende datgene, waarvan geheel zijn boek het bewijs moet zijn, vers 1 - 5, en, wederom, vers 10 - 14, en, nogmaals vers 16 - 18.
II. Het getuigenis van Johannes de Doper omtrent Hem, vers 6 - 9, en, wederom, vers 15, maar het volledigst en het meest in bijzonderheden tredende vers 19 - 37.
III. Zijn bekendmaking van zich zelf aan Andreas en Petrus, vers 38 - 42, aan Filippus en Nathanaël. vers 43 - 51.

Johannes 1:1 - 5
Augustinus zegt (de Civitate Dei, lib. X. cap. 29) dat zijn vriend Simplius hem heeft verhaald hoe hij een Platonisch wijsgeer had horen zeggen, dat deze eerste verzen van Johannes' Evangelie waard waren om in letters van goud te worden geschreven. En de geleerde Franciscus Junius verhaalt in zijn eigen levensbeschrijving, dat hij in zijn jeugd loszinnige denkbeelden had omtrent de Godsdienst, maar door Gods genade op wonderbaarlijke wijze terecht gebracht werd door, als bijgeval, deze verzen te lezen in een Bijbel, dien zijn vader opzettelijk ergens neergelegd had, waar zijn oog er op vallen moest. Hij zegt zozeer getroffen te zijn geweest door het Goddelijke van de inhoud en het majestueuze van de stijl, dat hij sidderde, en zo verbaasd was, dat hij dien gehelen dag nauwelijks wist waar hij was of wat hij deed, en van dat ogenblik dateert hij het begin van zijn Godsdienstig leven. Laat ons dan nu eens nagaan wat er in die zo krachtige regelen gelegen is. De evangelist stelt hier de grote waarheid vast, die hij voorstelt te bewijzen, nl. dat Jezus Christus God is, een met de Vader.
Merk op:

I. Van wie hij spreekt, het Woord, ho Logos. Het is een idioom, dat bijzonder aan de geschriften van Johannes eigen is. Zie 1 Johannes 1:1, 5:7, Openbaring 19:13. Maar sommigen denken, dat Christus bedoeld is met het Woord in Handelingen 20:32, Hebreeën 4:12, Lukas 1:2. De Chaldeeuwse parafrase noemt de Messias zeer dikwijls Me'emra, het Woord van Jehova, en spreekt van vele dingen in het Oude Testament, gezegd door de Heere te zijn gedaan, als gedaan door dat Woord des Heeren. Zelfs de Joden werd geleerd, dat het Woord Gods hetzelfde is als God. Aan het einde zijner rede, vers 18, zegt de evangelist ons duidelijk waarom hij Christus het Woord noemt - nl. omdat Hij is de eniggeboren Zoon, die in de schoot des Vaders is, en Hem ons heeft verklaard. Woord is tweeledig: Logos endiathetos - het woord gedacht, en logos prophorikos het woord uitgesproken. Het logos ho esoo en ho exoo, ratio en oratio - begrip en uiting. Er is dus het gedachte woord, dat het eerste en enig onmiddellijke voortbrengsel is van de ziel (al wier werkingen geschieden door denken) en een is met de ziel. En zo wordt dus de tweede Persoon in de Drie - eenheid gevoeglijk het Woord

genoemd, want Hij is de eengeborene van de Vader, die eeuwige essentiële Wijsheid, welke de Heere bezat, zoals de ziel de gedachte bezit, in het beginsel Zijns wegs, Spreuken 8:22. Er is niets, waarvan wij meer zeker zijn dan dat wij denken, en toch niets waaromtrent wij meer in het duister zijn dan hoe wij denken, wie kan het ontstaan der gedachte in de ziel verklaren? Dan, voorwaar, kan ook de voortbrenging en geboorte van de eeuwigen geest wel erkend worden te behoren tot de grote verborgenheden der Godzaligheid, waarvan wij de diepte niet kunnen peilen, terwijl wij haar toch aanbidden.

2. Er is het geuite woord, en dat is de spraak, het voornaamste en natuurlijkste kenteken van de geest. En aldus is Christus het Woord, want door Hem heeft God in deze laatste dagen tot ons gesproken, Hebreeën 1:1, en ons bevolen Hem te horen, Mattheüs 17:5. Hij heeft ons Gods wil en bedoeling bekend gemaakt, zoals iemands woorden en sprake zijn gedachten bekend maken, zo ver het hem behaagt, en niet verder. Christus wordt de wondervolle Spreker genoemd, die verborgen dingen spreekt. (Zie Daniël 8:13 in de kanttekening op de Statenbijbel). Hij is het Woord, sprekende tot ons van God, en tot God voor ons.
Johannes de Doper was de stem, maar Christus het Woord. Het Woord zijnde, is Hij de Waarheid, de Amen, de getrouwe Getuige van de wil en de bedoeling Gods.

II. Wat hij van Hem zegt, genoeg om zonder enige tegenspraak te bewijzen, dat Hij God is. Hij verklaart en stelt vast:
1. Zijn bestaan in de beginne. In de beginne was het Woord. Dit duidt Zijn bestaan aan, niet slechts voor zijn menswording, maar ook voor allen tijd. Het begin van de tijd, toen alle schepselen werden voortgebracht, vond dit eeuwige Woord reeds in wezen. De wereld was van de beginne, maar het Woord was in de beginne. De eeuwigheid wordt gewoonlijk uitgedrukt als zijnde voor de grondlegging der wereld. Aldus wordt de eeuwigheid van God aangeduid en beschreven. Eer de bergen geboren waren, Psalm 90:2, zo ook Spreuken 8:23. Het Woord was in wezen, voordat de wereld een begin had. Hij, die was in de beginne, heeft nooit een begin gehad, en dus was Hij eeuwig, achronos - zonder begin van tijd, zegt Nonnus.
2. Zijn gelijktijdig bestaan met de Vader: Het Woord was bij God en het Woord was God. Laat niemand zeggen, dat wij, hen uitnodigende om tot Christus te komen, hen van God willen afleiden, want Christus is bij God en is God, dit wordt herhaald in vers 2. Dit, waarin wij geloven en dat wij prediken, was in de beginne bij God, dat is: Hij was dit van eeuwigheid af. In de beginne was de wereld van God, daar zij door Hem was geschapen, maar het Woord was bij God, daar het altijd bij Hem geweest is.

Het Woord was bij God:
a. In wezen en zelfstandigheid, want het Woord was God: een onderscheiden Persoon, want Hij was bij God, en toch dezelfde in wezen, want Hij was God, Hebreeën 1:3.
b. In welbehagen en gelukzaligheid. Er was een heerlijkheid en zaligheid, die Christus bij God had eer de wereld was, Hoofdstuk 17:5, de Zoon oneindig gelukzalig in de schoot Zijns Vaders, en niet minder des Vaders verlustiging, de Zoon Zijner liefde, Spreuken 8:30.
c. In raad en bedoeling. De verborgenheid van des mensen verlossing door dit Woord, dat vlees is geworden, was voor alle eeuwen verborgen in God, Efeziërs 3:9. Hij, die het ondernomen heeft ons tot God te brengen, 1 Petrus 3:18, is zelf van eeuwigheid af bij God geweest, zodat deze grote zaak van der mensen verzoening met God van eeuwigheid af tussen Vader en Zoon was overeengekomen, en die beiden verstaan elkaar volkomen hierin, Zacharia 6:13, Mattheüs 11:27. Hij was als een voedsterling bij Hem voor dezen dienst, Spreuken 8:30. Hij was bij God, en daarom wordt Hij gezegd van de Vader te zijn uitgegaan.

3. Zijn werkzaam zijn in de schepping der wereld, vers 3.

Dit wordt hier:
a. Uitdrukkelijk verklaard: Alle dingen zijn door hetzelve gemaakt. Hij was bij God, niet alleen in van die voege, dat Hij bekend was met de Goddelijke raadsbesluiten van eeuwigheid af, maar om werkzaam te zijn in hetgeen God deed in het begin des tijds. Toen was ik bij Hem, Spreuken 8:30. Door een woord heeft God de wereld gemaakt, Psalm 33:6, en dat Woord was Christus. Door Hem, niet als een ondergeschikt werktuig, maar als gelijke mede - arbeider, heeft God "de wereld gemaakt", Hebreeën 1:2, niet als de werkman houwt met zijn bijl, maar gelijk het lichaam ziet met het oog.
b. Het tegendeel wordt ontkend: Zonder hetzelve is geen ding gemaakt, dat gemaakt is, van de hoogste engel tot de geringste worm. In dat werk deed God de Vader niets zonder Hem. Dit nu bewijst dat Hij God is, want die dit alles gebouwd heeft, is God, Hebreeën 3:4. De God Israëls heeft zich hiermede dikwijls bewezen God te zijn, dat Hij alle dingen gemaakt heeft, Jesaja 40:12, 28, 41:4, Jeremia 10:11, 12. Het bewijst de uitnemendheid van de Christelijke Godsdienst, dat de Oorsprong en Grondlegger er van dezelfde is als de Oorsprong en Grondlegger der wereld. Hoe voortreffelijk moet die instelling zijn, die hare inrichting ontleent aan Hem, die de Bron is van alle uitnemendheid! Als wij Christus vereren, dan vereren wij Hem, aan wie de aartsvaders ere gaven als de Schepper der wereld, en van wie alle schepselen afhankelijk zijn. Dit toont hoe bevoegd en geschikt Hij was voor het werk onzer verlossing en zaligheid. Er is hulpe besteld bij een, die waarlijk een Held, een Machtige is, want zij werd besteld bij Hem, die alle dingen gemaakt heeft, en Hij is gesteld tot Werker van onze zaligheid, die de Werker is van ons bestaan.

4. De Oorsprong van licht en leven, die in Hem is: In hetzelve was het leven, vers 4. Dat bewijst verder, dat Hij God is, en in elk opzicht geschikt voor zijn onderneming, want Hij heeft leven in zich zelf, Hij is niet slechts de ware God, maar de levende God. God is leven, Hij zweert bij zich zelf, als Hij zegt: Zo waarachtig als Ik leef.
b. Alle levende schepselen hebben hun leven in Hem, niet slechts was al de stof der schepping door Hem gemaakt, maar al het leven in de schepping is aan Hem ontleend en wordt door Hem onderhouden. Het was het Woord Gods, dat het gewemel van levende zielen heeft voortgebracht, Genesis 1:20, Handelingen 17:25. Hij is het Woord, bij hetwelk de mens meer leeft dan bij brood, Mattheüs 4:4.
c. Redelijke schepselen hebben hun licht van Hem, het leven, hetwelk het licht der mensen is, komt van Hem. Het leven in de mens is iets groters en verheveners dan het in andere schepselen is, het is redelijk, en niet bloot dierlijk. Toen de mens een levende ziel werd, was zijn leven licht, zijn vermogens en vatbaarheden onderscheidden hem van, en gaven hem waardigheid boven, de dieren, die vergaan. De ziel des mensen is een lamp des Heeren, en het was het eeuwige Woord, dat deze lamp ontstoken heeft. Het licht der rede is, evenals het leven der zinnen, aan Hem ontleend en van Hem afhankelijk. Dit bewijst, dat Hij geschikt is om onze zaligheid te werken, want leven en licht, geestelijk en eeuwig leven en licht, zijn de twee grote dingen, díe de gevallen mens, die zozeer onder de macht ligt van dood en duisternis, nodig heeft. Van wie kunnen wij eerder het licht der Goddelijke openbaring verwachten dan van Hem, die ons het licht der menselijke rede schonk? En indien, toen God ons natuurlijk leven gaf, dat leven in Zijn Zoon was, hoe bereid moesten wij dan niet zijn om het Evangelie - verhaal aan te nemen en te geloven, dat Hij ons eeuwig leven heeft gegeven, en dat ook dit leven is in Zijn Zoon! 5. De openbaring van Hem aan de kinderen der mensen. Men zou de tegenwerping kunnen maken: Indien dit eeuwige Woord aldus alles in alles was bij de schepping der wereld, hoe komt het dan, dat Hem zo weinig opmerking werd geschonken?
Hierop antwoordt hij, vers 5. Het licht schijnt in de duisternis, en de duisternis heeft hetzelve niet begrepen.

Merk op:

a. De ontdekking van het eeuwige Woord aan de gevallen wereld, zelfs nog voor dat het vlees is geworden: Het licht schijnt in de duisternis. Licht is klaarblijkelijk, en doet zich kennen, dit licht, van hetwelk het licht der mensen komt, heeft geschenen, en schijnt nog. Als God schijnt het eeuwige Woord in de duisternis van het natuurlijk geweten. Hoewel de mensen door de val duisternis geworden zijn, is toch hetgeen van God gekend kan worden, in hen geopenbaard, Romeinen 1:19. 20. Het licht der natuur is dat licht, hetwelk in de duisternis schijnt. Geheel het menselijk ge - slacht heeft een innerlijk besef, een bewustheid van iets van de kracht van het Goddelijk Woord, scheppende, zowel als gebiedende, zonder die bewustheid, welke alle mensen met zich omdragen, zou de aarde een hel zijn, een plaats der buitenste duisternis. Geloofd zij God, dat dit nog zo niet is. Het eeuwige Woord heeft als Middelaar geschenen in de duisternis van de Oud - Testamentische typen en beelden, en de profetieën en beloften van de Messias van de beginne. Hij, die geboden heeft, dat het licht van deze wereld uit de duisternis zou schijnen, is zelf gedurende langen tijd een licht geweest. schijnende in de duisternis, er was een deksel op dat licht, 2 Corinthiërs 3:13.
b. De onmacht der ontaarde wereld om deze ontdekking te ontvangen en te geloven: De duisternis heeft hetzelve niet begrepen, de meeste mensen hebben de genade Gods in deze ontdekkingen tevergeefs ontvangen. De wereld van het mensdom begreep het natuurlijke licht niet, dat in hun verstand was, maar zijn verijdeld geworden in hun overleggingen, betreffende de eeuwigen God en het eeuwige Woord, Romeinen 1:21, 28. De duisternis van dwaling en zonde overweldigde en verduisterde dit licht. God spreekt eens of tweemaal, doch men let daar niet op, Job 33:14. De Joden, die het licht des Ouden Testaments hadden, hebben er toch Christus niet in begrepen. Gelijk er een deksel was op Mozes' aangezicht, zo was er ook een deksel op het hart des volks. In de duisternis van de typen en afschaduwingen heeft het licht geschenen, maar zo groot was de duisternis van hun verstand, dat zij het niet konden zien. Daarom was het nodig, dat Christus zou komen, om zowel de dwalingen der heidenwereld te herstellen, als de waarheden der Joodse kerk te volmaken.

Johannes 1:6 - 14
De evangelist wil Johannes de Doper laten optreden om een eervol getuigenis van Jezus Christus af te leggen. Eer hij dit nu doet, hebben wij in deze verzen:
I. Een bericht nopens de getuige, dien hij wil laten optreden. Zijn naam was Johannes, hetgeen betekent genaderijk, zijn levenswandel was streng, maar daarom was hij niet minder begiftigd met genade. Nu wordt ons hier in het algemeen van hem gezegd:
1. Dat hij een mens was van God gezonden. Betreffende Jezus Christus had de evangelist gezegd, dat Hij bij God was, en dat Hij God was, maar van Johannes zegt hij, dat hij een mens was, een bloot mens. Het behaagt God om tot ons te spreken door mensen, zoals wij zelf zijn.
Johannes was een groot man, maar hij was een mens, een mensenzoon, hij was van God gezonden, hij was Gods bode, aldus wordt hij genoemd in Maleachi 3:1. God gaf hem beide zijn zending en zijn boodschap, zijn geloofsbrieven en zijn instructies.
Johannes heeft geen wonder gedaan. en wij bevinden ook niet, dat hij visioenen had, of dat hem openbaringen gedaan werden Maar de nauwgezetheid en reinheid van zijn leven en van zijn leer, en de directe strekking van beiden om de wereld te hervormen en de belangen van Gods koninkrijk bij de mensen te bevorderen, waren duidelijke blijken, dat hij van God was gezonden.

Er wordt ons hier gezegd:
2. Wat zijn ambt en werk was, vers 7. Deze kwam tot een getuigenis, een ooggetuige. Hij kwam eis marturian - tot een getuigenis. De wettelijke inzettingen zijn gedurende langen tijd

een getuigenis voor God geweest in de Joodse kerk. Door dezen werd de geopenbaarde Godsdienst in wezen gehouden, vandaar dat wij lezen van de tabernakel der getuigenis, de ark der getuigenis de wet en de getuigenis. Maar thans zal de goddelijke openbaring in een ander kanaal worden geleid, thans is de getuigenis van Christus de getuigenis Gods, 1 Corinthiërs 1:6 , 2:1. Onder de heidenen heeft God zich voorzeker niet onbetuigd gelaten, Handelingen 14:17, maar de Verlosser is onder hen geen getuigenis gegeven. Er heerste een diep stilzwijgen omtrent Hem totdat Johannes de Doper kwam tot een getuigenis van Hem.

Merk nu op:
a. Wat hij getuigde: Hij kwam om van het licht te getuigen. Licht is iets, dat van zichzelf getuigt, daar zijn klaarheid vanzelf blijkt, maar voor hen, die hun ogen sluiten voor het licht, is het nodig, dat er de zodanige zijn. die er getuigenis van geven. Het licht van Christus heeft der mensen getuigenis niet nodig, maar de duisternis der wereld heeft haar wèl nodig.
Johannes was als de nachtwacht, die rondom de stad gaat en de nadering van het morgenlicht aankondigt aan hen, die hun ogen gesloten hebben, en niet gaarne zelf opmerken, of als de wachter, die aangesteld was, om aan hen, die hem vroegen: Wat is er van de nacht? te zeggen: De morgenstond is gekomen, en wilt gijlieden vragen, vraagt, Jesaja 21: 11, 12. Hij was van God gezonden om der wereld aan te zeggen, dat de lang verwachte Messias nu gekomen is, die een licht zou zijn tot verlichting der heidenen, en tot heerlijkheid van Zijn volk Israël, en te verkondigen, dat die bedeling nu nabij was, welke het leven en de onsterflijkheid aan het licht zal brengen.
b. Het doel van zijn getuigenis: Opdat zij allen door hem geloven zouden, niet in hem, maar in Christus, wiens weg hij moest bereiden. Hij leerde de mensen om door hem op Christus te zien, en door hem tot Christus te komen, door de leer van de bekering van de zonde tot het geloof in Christus. Hij bereidde de mensen om Christus en Zijn Evangelie aan te nemen, door hen te doen ontwaken tot het besef hunner zonde, en opdat zij, hun ogen hierdoor geopend zijnde, bereid zouden zijn om de stralen van het Goddelijk licht tot zich toe te laten, hetwelk in de Persoon en de leer van de Messias hen nu ging beschijnen. Indien zij dit getuigenis van mensen slechts wilden aannemen, dan zullen zij bevinden, dat het getuigenis Gods meerder is, 1 Johannes 5:9, Johannes 10:41. Merk op, dat de bedoeling was, dat door hem allen zouden geloven, niemand uitsluitende van de weldadigen invloed zijner bediening, die er zich zelf niet van hebben buitengesloten, zoals zeer velen gedaan hebben, die de raad Gods tegen zich hebben verworpen, en aldus de genade Gods tevergeefs hebben ontvangen.

3. Wij worden hier gewaarschuwd voor de vergissing van hem te houden voor het licht, die slechts gekomen was om van het licht te getuigen, vers 8. Hij was het licht niet, dat beloofd en verwacht werd, hij was slechts gezonden om van dat grote en heersende licht te getuigen. Hij was een ster, zoals die welke de wijzen uit het Oosten de weg naar Christus wees, maar hij was niet de Zon, niet de Bruidegom, maar een vriend des Bruidegoms, niet de Vorst, maar Zijn voorloper. Er waren er, die bij de doop van Johannes zijn blijven staan, en niet verder zagen, zoals die Efeziërs, Handelingen 19:3. Om deze vergissingen te herstellen, toont de evangelist, terwijl hij op zeer eervolle wijze van hem spreekt, evenwel, dat hij plaats moet maken voor Christus. Hij was groot als de profeet van de Allerhoogste, maar hij was de Allerhoogste niet. Wij moeten er ons evenzeer voor wachten om leraren te overschatten, als om hen te onderschatten, zij zijn onze heren niet, en zij hebben geen heerschappij over ons geloof, maar zij zijn dienaren, door wie wij geloven, bezorgers van het huis onzes Heeren. Wij moeten ons niet met onvoorwaardelijk geloof overgeven aan hun leiding, want zij zijn het licht niet, maar wij moeten acht geven op hun getuigenis en het ontvangen, want zij zijn gezonden om van het licht te getuigen, laat ons hen dan als zodanig achten en eren, maar niet

anders. Indien Johannes gezegd had, dat hij het licht was, dan zou hij niet eens een getrouw getuige zijn geweest van het Licht.
Zij, die zich de ere van Christus aanmatigen, verbeuren de ere van Christus' dienaren te zijn, maar Johannes was, hoewel hij het licht niet was, toch zeer nuttig aan het licht. Diegenen kunnen ons van zeer veel nut wezen, die toch slechts schijnen met een licht, dat zij aan het Licht ontleend hebben.

II. Eer hij voortgaat met Johannes' getuigenis, keert hij terug om ons nog een nader bericht te geven van dezen Jezus, van wie Johannes getuigenis gaf. Bij de aanvang van het hoofdstuk de heerlijkheid Zijner Godheid aangetoond hebbende, gaat hij er nu toe over om de genade Zijner menswording aan te tonen, benevens zijn gunstbewijzen aan de mens als Middelaar.

1. Christus was het waarachtige Licht, vers 9. Niet alsof Johannes de Doper een vals licht was, of een dwaallicht, maar, in vergelijking met Christus, was hij een zeer klein licht. Christus is het grote Licht, dat verdient aldus. genoemd te worden. Andere lichten worden slechts op figuurlijke en dubbelzinnige wijze aldus genoemd: Christus is het waarachtige licht. De bron van alle kennis en van alle vertroosting moet wel het waarachtige licht zijn. Hij is het ware licht, ten bewijze waarvan wij niet gewezen worden op de uitstraling Zijner heerlijkheid in de onzichtbare wereld (de stralen, waarmee Hij deze verlicht) maar op die stralen van Zijn licht, die naar beneden gericht zijn, en waardoor deze onze duistere wereld verlicht wordt.
Maar hoe verlicht Christus een iegelijk, die in de wereld komt?
a. Door Zijn scheppende kracht verlicht Hij een iegelijk mens met het licht der rede, het leven, hetwelk het licht der mensen is, is van Hem, al de ontdekkingen en besturingen der rede, al het genot, dat zij ons doet smaken, en al de schoonheid, waarmee zij ons versiert, zijn van Christus.
b. Door de verkondiging van Zijn Evangelie aan alle volken verlicht Hij een iegelijk mens.
Johannes de Doper was een licht, maar hij verlichtte slechts Jeruzalem en Judea en het gebied rondom de Jordaan, evenals een kaars, die slechts een kamer verlicht, maar Christus is het waarachtige licht, want Hij is een licht om de heidenen te verlichten. Zijn eeuwig Evangelie moet gepredikt worden aan alle natie en taal, Openbaring 14:6. Gelijk de zon, die iedere mens verlicht, die zijn ogen wil openen en haar licht wil ontvangen, Psalm 19:7, waarmee de prediking van het Evangelie wordt vergeleken, Romeinen 10:18. De Goddelijke openbaring moet thans niet meer, zoals vroeger, bepaald worden tot een enkel volk, maar verbreid worden onder alle volken, Mattheüs 5:15.
c. Door de werkingen van Zijn Geest en genade verlicht Hij allen, die verlicht zijn tot zaligheid, en zij, die niet door Hem verlicht zijn, komen om in duisternis. Van de kennis der heerlijkheid Gods wordt gezegd, dat zij is in het aangezicht van Jezus Christus, en zij wordt vergeleken met het licht, dat bij de aanvang bevolen werd om uit de duisternis te schijnen, en hetwelk verlicht een iegelijk mens komende in de wereld. Welk licht een mens ook heeft, hij is het verschuldigd aan Christus, hetzij het natuurlijk of bovennatuurlijk licht is.

2. Christus was in de wereld, vers 10.
Hij was in de wereld als het essentiële Woord, voor zijn menswording, onderhoudende alle dingen, maar dit spreekt van Zijn in de wereld zijn, toen Hij onze natuur heeft aangenomen, en onder ons heeft gewoond, Hoofdstuk 16:28. Ik ben in de wereld gekomen. De Zoon des Allerhoogste was hier in deze lagere wereld, dat licht in deze duistere wereld, dat heilige in deze zondige, onreine wereld. Hij heeft het ondernomen de wereld met God te verzoenen, en daarom was Hij in de wereld, om er over te onderhandelen, en die zaak te regelen en tot stand te brengen, om voor de wereld aan Gods gerechtigheid te voldoen, en aan de wereld Gods

gunst te ontdekken. Hij was in de wereld, maar niet van de wereld, en Hij juicht, als Hij kan zeggen. Ik ben niet meer in de wereld, Hoofdstuk 17:11. De grootste eer, die ooit aangedaan werd aan deze wereld, welke zo gering en onbeduidend een deel is van het heelal, bestond hierin, dat de Zone Gods eenmaal in de wereld geweest is. en gelijk het onze genegenheid moet opwekken voor de dingen, die boven zijn, dat Christus dáár is, zo moet het ons verzoenen met ons tegenwoordig verblijf in deze wereld, dat Christus eens hier geweest is. Voor een wijle was Hij in de wereld, maar daar wordt van gesproken als van iets, dat voorbij is, en zo zal ook van ons weldra gezegd worden: Zij waren in de wereld. O mochten wij, als wij niet meer hier zijn, zijn waar Christus is.
Merk hier nu op:
a. Welke reden Christus had, om het meest liefdevolle en eerbiedige welkom in deze wereld te verwachten, want de wereld is door Hem gemaakt. Omdat Hij zelf de wereld gemaakt heeft, is Hij gekomen om de wereld, die verloren was, te behouden. Waarom zou Hij er zich niet om bekommeren om het licht te doen herleven, dat Hij zelf had ontstoken, een leven wederom op te wekken, dat Hij zelf had ingestort, het beeld te vernieuwen, dat oorspronkelijk door Hem zelf was ingedrukt? De wereld is door Hem gemaakt, en behoort Hem dus hulde te doen.
b. Welk koud onthaal Hij er echter vond: de wereld heeft Hem niet gekend. De grote Schepper, Regeerder en Verlosser der wereld was in de wereld, en geen of weinigen van de inwoners der wereld hebben het bespeurd. De os kent zijn bezitter, maar de dommere wereld kende Hem niet. Zij hebben Hem niet erkend, hebben Hem niet welkom geheten, omdat zij Hem niet kenden, en zij hebben Hem niet gekend, omdat Hij zich niet bekend heeft gemaakt op de wijze, zoals zij het verwachtten - in uitwendige heerlijkheid en majesteit. Zijn koninkrijk kwam niet met uiterlijk gelaat, omdat het een koninkrijk der toetsing was. Wanneer Hij komen zal als Rechter, dan zal de wereld Hem kennen.

3. Hij is gekomen tot het Zijne, vers 11, niet slechts tot de wereld, die de zijn was, maar tot het volk van Israël, dat in bijzonderen zin, en boven alle volken, het zijn was. Uit hen was Hij, onder hen woonde Hij, en tot hen was Hij het eerst gezonden. In dien tijd waren de Joden een laag en veracht volk, de kroon huns hoofds was afgevallen, maar in gedachtenis van het verbond van ouds, heeft Christus, hoe slecht en hoe armzalig zij ook waren, zich niet geschaamd om hen als de Zijnen te beschouwen. Ta idia - Zijn eigen dingen, niet tous idious - Zijn eigen personen, zoals ware gelovigen genoemd worden, Hoofdstuk 13:1. De Joden waren de Zijnen, zoals iemands huis, landerijen en goederen zijn zijn, die hij gebruikt en bezit, maar gelovigen zijn de Zijnen, zoals iemands vrouw en kinderen de zijnen zijn die hij bemint en van wie hij geniet. Hij is gekomen tot het Zijne, de Zijnen, om hen te zoeken en zalig te maken, omdat zij de Zijnen waren. Hij was gezonden tot de verloren schapen van het huis Israëls, want Hij was het, wiens de schapen waren.
Merk nu op:
a. Dat de grote meerderheid van hen Hem verworpen heeft, de Zijnen hebben Hem niet aangenomen. Hij had reden te verwachten, dat de Zijnen Hem welkom geheten zouden hebben, in aanmerking genomen hoe grote verplichtingen zij aan Hem hadden en hoe schoon de gelegenheden waren, die hun nu geboden werden om tot zijn kennis te komen. Zij hadden de orakelen Gods, die hun tevoren zeiden wanneer en waar zij Hem moesten verwachten, en uit welken stam en welk geslacht Hij zou voortkomen. Hij is zelf onder hen gekomen, ingeleid door tekenen en wonderen, Hij zelf het grootste wonder, en daarom wordt van hen niet gezegd, wat van de wereld gezegd werd, vers 10, dat zij Hem niet hebben gekend, maar de Zijnen hebben Hem, ofschoon zij Hem wel moesten kennen, niet aangenomen, zij hebben zijn leer niet aangenomen, hebben Hem niet verwelkomd als de Messias, maar hebben zich tegen Hem versterkt. De overpriesters, die in bijzonderen zin de Zijnen waren (want de Levieten waren Gods stam) stonden vooraan om Hem te smaden Dit nu was zeer

onrechtvaardig, omdat zij de Zijnen waren, weshalve Hij recht had op hun eerbied, en het was zeer onvriendelijk en ondankbaar, omdat Hij tot hen is gekomen om hen te zoeken en te behouden, en aldus er naar gestreefd heeft hun eerbied te verwerven. Er zijn velen, die naar hun belijdenis Christus' eigen zijn, maar Hem toch niet aannemen, omdat zij geen afstand willen doen van hun zonden, en niet willen, dat Hij over hen zal heersen.

b. Dat er toch een overblijfsel was van personen, die Hem erkenden en Hem trouw bleven. Hoewel de Zijnen Hem niet hebben aangenomen, zijn er toch de zodanige geweest, die Hem wèl hebben aangenomen: Maar zo velen Hem aangenomen hebben. Hoewel Israël zich niet liet verzamelen, is Christus nochtans verheerlijkt geworden. Hoewel het gros van deze natie volhardde en omkwam in ongeloof, zijn er toch velen van hen er toe gebracht geworden, om zich aan Christus te onderwerpen, en ook nog vele anderen, die van dezen stal niet waren. Merk hier op de omschrijving en de eigenschap van de waren Christen. welke zijn: dat hij Christus aanneemt en in Zijn naam gelooft, het laatste verklaart het eerste. Een Christen te zijn is in waarheid te geloven in Christus' naam: het is in te stemmen met de Evangelie - ontdekking en met het Evangelievoorstel Hem betreffende. Zijn naam is het Woord Gods, de Koning der koningen, de Heere onze gerechtigheid, Jezus Zaligmaker. Nu is te geloven in Zijn naam te erkennen, dat Hij is wat deze grote namen Hem aanduiden te zijn, en er mede in te stemmen, dat Hij dit zijn zal voor ons. Geloven in Christus' naam is ook Hem aan te nemen als een gave van God. Wij moeten zijn leer aannemen als waar en goed, zijn wet aannemen als rechtvaardig en heilig, zijn aanbiedingen aannemen als vriendelijk en voordelig, en wij moeten het beeld aannemen van zijn genade, en de indruksels Zijner liefde als het heersende beginsel van onze genegenheden en daden.
De waardigheid en het voorrecht van de waren Christen zijn tweeledig:

Ten eerste. Het voorrecht der aanneming, waardoor zij onder het getal van Gods kinderen geplaatst worden: dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden. Tot nu toe behoorde de aanneming alleen de Joden (Israël is Mijn eerstgeborene), maar nu zijn heidenen, door geloof in Christus, kinderen Gods, Galaten 3:26. Zij hebben macht, exousian - gezag, want niemand neemt deze macht zelf, dan hij die er door het Evangelie toe gemachtigd is. Aan hen heeft Hij het recht gegeven, aan hen heeft Hij dien voorrang geschonken. Al de heiligen hebben deze macht. Het is het onuitsprekelijk voorrecht van alle goede Christenen, dat zij kinderen Gods worden. Van nature waren zij kinderen des toorns, kinderen dezer wereld. Indien zij kinderen Gods zijn, dan zijn zij dat geworden, tot kinderen Gods gemaakt. Fiunt, non nascunter Christiani - de mensen worden niet als Christenen geboren, zij worden het gemaakt, zegt Tertullianus. Ziet, hoe grote liefde ons de Vader gegeven heeft, 1 Johannes 3:1. God noemt hen zijn kinderen, zij noemen Hem Vader, en zij hebben recht en aanspraak op al de voorrechten van kinderen. Het voorrecht der aanneming zijn wij geheel en alleen verschuldigd aan Jezus Christus, Hij gaf die macht aan hen, die in Zijn naam geloven. God is Zijn Vader, en dus ook onze Vader, en het is krachtens onze ondertrouw met Hem en onze vereniging met Hem, dat wij tot God in betrekking staan als tot onze Vader. Het was in Christus, dat wij tevoren verordineerd zijn tot aanneming, van Hem ontvangen wij zowel het kenmerk als de Geest der aanneming, en Hij is de Eerstgeborene onder vele broederen. De Zoon van God is Zoon des mensen geworden, opdat de zonen en dochters der mensen de zonen en dochters des Allerhoogsten zouden worden.
Ten tweede. Het voorrecht der wedergeboorte, vers 13: welke uit God geboren zijn. Al de kinderen Gods zijn wedergeboren, allen, die zijn aangenomen, zijn wedergeboren. Deze werkelijke verandering gaat altijd gepaard met die betrekkelijke verandering. Waar God de waardigheid van kinderen verleent, schept Hij de natuur en de neiging van kinderen. De mensen kunnen dat niet als zij kinderen aannemen, adopteren. N

u hebben wij hier een bericht omtrent de oorsprong van deze nieuwe geboorte.
1. Ontkennenderwijs.
a. Zij wordt niet voortgeplant door de natuurlijke voortteling onzer ouders. Het is niet uit de bloede, noch uit de wit des vlezes, noch uit vergankelijk zaad, 1 Petrus 1:23. De mens wordt genoemd vlees en bloed, omdat hij daaruit zijn oorsprong heeft, maar wij worden niet kinderen Gods, zoals wij kinderen worden van onze natuurlijke ouders. De genade zit niet, evenals het bederf, in het bloed. De verontreinigde mens gewon een zoon naar zijn gelijkenis, Genesis 5:3, maar de geheiligde en vernieuwde mens gewint geen zoon naar die gelijkenis. De Joden roemden op hun afkomst en het edele bloed, dat in hun aderen stroomde: Wij zijn Abrahams zaad, en hunner was de aanneming, omdat zij uit dat bloed geboren waren, maar deze Nieuw - Testamentische aanneming is op geen zodanige natuurlijke betrekking gegrond.
b. Zij is niet voortgebracht door de natuurlijke kracht van onze wil. Gelijk zij niet is uit de bloede, noch uit de wil des vlezes, zo is zij ook niet uit de wil des mans, die gebukt gaat onder het zedelijk onvermogen om zich tot het goede te bepalen, zodat het beginsel van het Goddelijk leven niet door ons geplant is, het is de genade Gods, die ons gewillig maakt om de Zijnen te wezen. Evenmin kunnen menselijke wetten of geschriften een ziel heiligen of wedergeboren doen worden, indien zij het konden, dan zou de nieuwe geboorte uit de wil des mans zijn.
Maar: 2. Bevestigender wijze: zij is uit God. Deze nieuwe geboorte zijn wij verschuldigd aan het woord Gods als het middel, 1 Petrus 1:23, en aan de Geest Gods als de groten en enigen Werker er van. Ware gelovigen zijn uit God geboren, 1 Johannes 3:9. En dit is nodig voor hun aanneming. want wij kunnen de liefde Gods niet verwachten, indien wij niet iets van Zijn beeld hebben, en geen aanspraak maken op het voorrecht der aanneming, indien wij niet onder de macht zijn der wedergeboorte.

4. Het Woord is vlees geworden, vers 14. Hierdoor wordt Christus' menswording duidelijker uitgedrukt dan door hetgeen voorafgaat. Door Zijn Goddelijke tegenwoordigheid was Hij altijd in de wereld, en door Zijn profeten is Hij tot het zijn gekomen. Maar nu de volheid des tijds daar was, is Hij op een andere wijze uitgezonden, geworden uit een vrouw, Galaten 4:4, God, geopenbaard in het vlees, naar het geloof en de hoop van de Godvruchtigen Job In mijn vlees zal ik God aanschouwen, Job 19:26 1).
Merk hier op:
a. De menselijke natuur van Christus, waarmee Hij omsluierd was, hetgeen hier op tweeërlei wijze wordt uitgedrukt. Het Woord is vlees geworden. Overmits dan de kinderen des vlezes en bloeds deelachtig zijn, zo is Hij ook desgelijks derzelve deelachtig geworden, Hebreeën 2:14. De Socinianen stemmen toe, dat Christus beide God en mens is, maar zij zeggen, dat Hij mens was, en tot God gezet was, zoals Mozes, Exodus 7:1, in lijnrechte tegenspraak met Johannes, die zegt, Theos ên, Hij was God, maar sarx egeneto - Hij is vlees geworden Vergelijk hiermede vers 1. Dat geeft te kennen. niet slechts, dat Hij wezenlijk en waarlijk mens was, maar dat Hij zich aan de ellende en rampen der menselijke natuur heeft onderworpen. Hij is vlees geworden, het geringste. het laagste bestanddeel van de mens. Vlees duidt de mens aan als zwak, en Hij is door zwakheid gekruisigd, 2 Corinthiërs 13:4. Vlees duidt de mens aan als sterflijk en stervende, Psalm 78:30, en Christus "is gedood in het vlees", 1 Petrus 3:18. Ja meer: vlees duidt de mens aan als besmet door de zonde, Genesis 6:3, en Christus is, hoewel Hij volkomen heilig en onnozel was, verschenen in gelijkheid des zondigen vlezes, Romeinen 8:3, en is zonde voor ons gemaakt, 2 Corinthiërs 5:21. Toen Adam gezondigd had, zei God tot hem: stof zijt gij, niet slechts omdat hij uit stof genomen was, maar omdat hij door de zonde in stof was verzonken. Zijn val heeft hem soomatoun tên psuchên, gans in lichaam verkeerd, als het ware, heeft hem aards gemaakt, daarom is Hij, die

een vloek voor ons is geworden, vlees geworden, en heeft de zonde veroordeeld in het vlees, Romeinen 8:3. Verwonder u hierover, dat het eeuwige Woord vlees is geworden, als vlees toch zulk een slechten naam had verkregen, dat Hij, die alle dingen gemaakt heeft, zelf vlees is geworden, een der geringste, laagste dingen, en zich onderworpen heeft aan hetgeen waarboven Hij zo ver verheven was.
De stem, die het Evangelie inleidde, riep: Alle vlees is gras, Jesaja 40:6, ten einde de liefde des Verlossers des te heerlijker te doen uitkomen, die, om ons te verlossen en te behouden, vlees is geworden, en verwelkt is als gras, maar het Woord des Heeren, dat vlees is geworden, blijft tot in eeuwigheid, toen Hij vlees is geworden, heeft Hij niet opgehouden het Woord Gods te zijn. Hij heeft onder ons gewoond, hier in deze lagere wereld. De natuur des mensen aangenomen hebbende, heeft Hij zich in de plaats en de toestand van andere mensen gesteld. Het Woord zou vlees hebben kunnen worden en wonen onder de engelen, maar een lichaam aangenomen hebbende, gelijk aan het onze, heeft Hij met ons ook in dezelfde wereld gewoond. Hij heeft gewoond onder ons, aardwormen, onder ons, die Hij niet nodig had, onder ons, die bedorven en verdorven waren en in opstand tegen God. De Heere God kwam en woonde zelfs bij de wederhorigen, Psalm 68:19 1). Hij, die gewoond heeft onder engelen, deze edele en voortreffelijke wezens, is gekomen en heeft gewoond onder ons, adderengebroedsels, onder ons, zondaren, hetgeen erger voor Hem was dan Davids wonen in Mesach en Kedar, of Ezechiël's wonen bij schorpioenen, of het wonen der gemeente van Pergamus waar de troon des Satans is. Als wij zien op de bovenwereld, de wereld der geesten, hoe laag en verachtelijk schijnt ons dan dit vlees, dit lichaam. hetwelk wij met ons omdragen, en deze wereld, die ons is toebedeeld, en hoe moeilijk het is voor iemand met een nadenkend gemoed om er zich mede te verzoenen! Maar dat het eeuwige Woord vlees is geworden, evenals wij, met een lichaam bekleed was, evenals wij, in deze wereld heeft gewoond, dat heeft beide de wereld en het lichaam geëerd, en moet ons gewillig maken om, zo lang God een werk voor ons te doen heeft, in het vlees te blijven, want Christus heeft in deze lagere wereld gewoond. hoe slecht zij ook is, totdat Hij het werk volbracht had, dat Hij er in te doen had. Hoofdstuk 17:4. Hij heeft gewoond onder de Joden, opdat de Schrift zou vervuld worden, Zacharia 2:10. Hoewel de Joden onvriendelijk voor Hem waren, is Hij toch onder hen blijven wonen, ofschoon Hij (naar sommige oude schrijvers verhalen) door Abgarus. koning van Edessa, tot een betere behandeling was uitgenodigd, is Hij toch niet van die natie geweken. Hij heeft onder ons gewoond. Hij was in de wereld, niet als een reiziger, die slechts een nacht overblijft, maar Hij woonde onder ons, hield er een langdurig verblijf. Het oorspronkelijke woord is merkwaardig, eskênoosen en hemin - Hij woonde onder ons.

Hij woonde als in een tabernakel, hetgeen te kennen geeft:
Ten eerste. Dat Hij hier in zeer geringe omstandigheden heeft gewoond, zoals herders, die in tenten wonen. Hij heeft niet onder ons gewoond als in een paleis, maar als in een tent, want Hij had niet, waar Hij het hoofd zou neerleggen, en Hij was steeds op weg.
Ten tweede. Dat Hij als in een militairen staat heeft geleefd. Krijgslieden verwijlen in tenten, Hij had reeds voorlang de oorlog verklaard aan het zaad der slang, en nu trekt Hij in persoon te velde, richt Zijn standaard op, slaat zijn tent op, om de krijg voort te zetten.
Ten derde. Dat Zijn verblijf onder ons niet altijddurend zou zijn. Hij woonde hier als in een tent, niet in een huis, niet als tehuis zijnde. Door in tenten te wonen hebben de aartsvaders beleden, dat zij gasten en vreemdelingen waren op de aarde, en een beter vaderland zochten, en dat heeft ook Christus gedaan, ons een voorbeeld nalatende, Hebreeën 13:13, 14.
Ten vierde. Dat, gelijk God van ouds in de tabernakel van Mozes heeft gewoond door de Shechina, tussen de cherubs, zo woont Hij thans in de menselijke natuur van Christus, dat is nu de ware Shechina, het symbool van Gods bijzondere tegenwoordigheid. En het is in en

door Christus dat wij ons voor alle dingen tot God moeten wenden, en van Hem de Goddelijke orakelen verkrijgen.

b. De stralen Zijner Goddelijke heerlijkheid hebben zich echter door dit omhulsel van vlees een weg naar buiten gebaand: Wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eengeborenen van de Vader, vol van genade en waarheid. Nog is de zon de bron van licht, al is zij ook verduisterd, of achter wolken verborgen, zo was ook Christus nog het afschijnsel van Zijns Vaders heerlijkheid, zelfs toen Hij in deze lagere wereld onder ons heeft gewoond. En hoe gering de Joden nu ook over Hem dachten, toch waren er, die door de sluier heen zagen.
Merk op:

Wie de getuigen waren van zijn heerlijkheid: wij, Zijn discipelen en volgelingen, die het vrijst en gemeenzaamst met Hem zijn omgegaan, wij, onder wie Hij heeft gewoond. Andere mensen ontdekken hun zwakheden aan hen, met wie zij het gemeenzaamst zijn, maar zo was het niet met Christus, zij, die het vertrouwdst met Hem waren, hebben het meest van zijn heerlijkheid gezien. Gelijk het was met zijn leer - de discipelen kenden er de verborgenheden van, terwijl anderen haar onder de sluier der gelijkenissen hadden, - zo was het met Zijn Persoon, zij zagen de heerlijkheid Zijner Godheid, terwijl anderen slechts het omhulsel zagen Zijner menselijke natuur. Hij openbaarde zich aan hen, en niet aan de wereld. Deze getuigen waren van een voldoend aantal, twaalf, gans een jury van getuigen, mannen van eenvoud en oprechtheid, ver verwijderd van alles wat naar valsheid of bedrog zweemde. Welk bewijs zij er van hadden: Wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd. Zij ontleenden hun bewijs niet aan geruchten, zij zelf zijn ooggetuigen geweest van deze bewijzen, waarop zij hun getuigenis grondden, dat Hij de Zoon was des levenden Gods: Wij hebben aanschouwd. Het woord betekent een vast, blijvend zien, dat hun de gelegenheid gaf om waar te nemen. Deze apostel verklaart dit zelf: Wat wij u van het Woord des levens verklaren is "hetgeen wij gezien hebben met onze ogen, hetgeen wij aanschouwd hebben'"1 Johannes 1:1. Wat de heerlijkheid was: de heerlijkheid als des Eengeborenen van de Vader. De heerlijkheid van het Woord, dat vlees is geworden. was zulk een heerlijkheid als voegde aan de Eengeboren Zoon van God, en kon niet de heerlijkheid eens anderen zijn. Jezus Christus is de Eengeborene des Vaders. Gelovigen zijn kinderen Gods door de bijzondere gunst der aanneming en door de bijzondere genade der wedergeboorte. Zij zijn in zekeren zin homoiousioi - van een gelijke natuur, 2 Petrus 1:4, en zij dragen het beeld van zijn volmaaktheden, maar Christus is homousios - van dezelfde natuur, en is het uitgedrukte beeld van Zijn Persoon, en de Zoon van God door een eeuwige generatie. De engelen zijn zonen Gods, maar tot geen hunner heeft Hij ooit gezegd, Heden heb Ik u gegenereerd, Hebreeën 1:5.
Hij was duidelijk verklaard te zijn de Eengeborene des Vaders door hetgeen van zijn heerlijkheid aanschouwd werd, toen Hij onder ons heeft gewoond. Hoewel Hij ten opzichte van uitwendige omstandigheden in de gestaltenis eens dienstknechts was, was zijn gedaante toch, vanwege de lieflijkheid Zijner genade, als die van de vierde in de vurigen oven, gelijk de Zoon van God. Zijn Goddelijke heerlijkheid blonk uit in de heiligheid en het hemelse van zijn leer, in zijn wonderen, die van velen de erkenning afdwongen dat Hij de Zoon van God was, zij blonk uit in de reinheid, de goedheid en weldadigheid van geheel Zijn wandel. Gods goedheid is zijn heerlijkheid, en Hij ging het land door goed doende, in alles sprak en handelde Hij als God, verschenen in het vlees. Wellicht had de evangelist inzonderheid het oog op de heerlijkheid van zijn gedaanteverandering, waarvan hij een ooggetuige is geweest, 2 Petrus 1:16 - 18. Dat God Hem *Zijn geliefden Zoon* noemde, in wie Hij een welbehagen had, gaf te kennen, dat Hij de Eengeborene des Vaders is geweest, maar het volle bewijs daarvan was zijn opstanding. Het voordeel, dat zij hiervan hadden, onder wie Hij heeft

gewoond. Hij woonde onder hen vol van genade en waarheid. In de ouden tabernakel, waarin God woonde, was de wet, in dezen was genade, in dien waren typen, in dezen was waarheid. Het vleesgeworden Woord was in ieder opzicht bevoegd en bekwaam voor Zijn werk als Middelaar, want Hij was vol van genade en waarheid, de twee grote zaken, die de gevallen mens nodig had, en hierdoor, zowel als door de Goddelijke macht en majesteit, die Hij tentoonspreidde' is Hij krachtelijk bewezen te zijn de Zoon van God.
Ten eerste. Hij had een volheid van genade en waarheid voor zich zelf, Hij had de Geest zonder mate. Hij was vol van genade, ten volle welbehaaglijk aan Zijn Vader, en daarom bevoegd en geschikt om voorbede voor ons te doen, en vol van waarheid, ten volle onderricht in de dingen, die Hij moest openbaren, en daarom geschikt om ons te onderwijzen. Hij had een volheid van kennis en een volheid van mededogen.
Ten tweede. Hij had een volheid van genade en waarheid voor ons. Hij ontving, om te geven, en God had een welbehagen in Hem, ten einde, in Hem, een welbehagen te hebben in ons, en dit was de waarheid van de typen der wet.

Johannes 1:15 - 18
In deze verzen:
I. Begint de evangelist ons wederom het getuigenis te geven van Johannes de Doper omtrent Christus, vers 15. Hij had gezegd, in vers 8, dat hij gekomen was om te getuigen, hier zegt hij ons, dat hij dienvolgens dan ook getuigd heeft. Merk hier op:
1. Hoe hij zijn getuigenis heeft uitgedrukt. Hij heeft geroepen, overeenkomstig de voorzegging, dat hij de stem des roependen zou zijn. De Oud - Testamentische profeten hebben luid geroepen, om de mensen hun zonden te tonen, deze Nieuw - Testamentische profeet heeft luide geroepen, om de mensen hun Zaligmaker te tonen. Dit geeft te kennen:
a. Dat het een openlijk getuigenis was, uit geroepen en afgekondigd opdat allerlei mensen er kennis van zouden nemen, want allen hadden er belang bij. Valse leraren verleiden in het geheim, maar de Wijsheid verheft hare stem op de spits der hoge plaatsen aan de weg.
b. Dat hij dit getuigenis vrij en van harte heeft gegeven. Hij heeft geroepen, als iemand, die wel verzekerd was van de waarheid, waarvan hij getuigde, en die waarheid ook wel genegen was. Hij. die op Christus' nadering in moeders lijf opsprong van vreugde, heeft nu met een zelfde juichen des geestes Zijn openbare verschijning welkom geheten.

2. Wat hij getuigde. Hij beroept zich op hetgeen hij gezegd heeft bij de aanvang zijner bediening, toen hij hun zei Enen te verwachten, die na hem zou komen, wiens voorloper hij was, nooit iets anders gewild of bedoeld hebbende dan Hem de weg te bereiden. Dat had hij hun van de beginne te verstaan gegeven. Het is voor een Evangeliedienaar zeer troostrijk het getuigenis van zijn geweten te hebben, dat hij zijn dienstwerk met goede beginselen en oprechte bedoelingen heeft aangevangen, alleen het oog hebbende op de eer en heerlijkheid van Christus. Wat hij toen gezegd heeft, past hij nu toe op dezen Jezus, dien hij onlangs gedoopt had, en die toen op zo merkwaardige wijze door de hemel erkend is geworden: Deze was het, van welken ik zei.
Johannes heeft hun niet gezegd dat zodanig iemand binnen kort onder hen zou verschijnen, om het daarna aan hen over te laten om Hem te ontdekken, maar hierin is hij verder gegaan dan alle Oud - Testamentische profeten, dat hij de Persoon zeer bijzonder aanduidde: "Deze was het, dezelfde van wie ik u gesproken heb, en op Hem is alles wat ik gezegd heb van toepassing." Wat nu was het, dat hij gezegd heeft? a. Hij had aan dezen Jezus de voorrang toegekend: "Die na mij komt, in de tijd Zijner geboorte en openbare verschijning, heeft de voorrang boven mij, Hij, die mij opvolgt, om te prediken en discipelen te vormen, is een uitnemender Persoon, en dat wel in alle opzichten, gelijk de vorst, die door herauten wordt voorafgegaan, hoger staat dan deze herauten. Jezus Christus, die de Zoon des Allerhoogsten

genoemd zou worden, Lukas 1:32, had de voorrang boven Johannes de Doper, die slechts een profeet des Allerhoogsten genoemd zou worden, Lukas 1:76.
Johannes was een dienaar des Nieuwen Testaments, maar Christus was de Middelaar des Nieuwen Testaments. En hoewel Johannes een groot man was, een groten naam en een groten invloed had, was hij toch volvaardig om de voorkeur en voorrang te geven aan wie dit toekwam. Alle dienstknechten van Christus moeten Hem en zijn belangen stellen boven hen zelf en hun eigen belangen. Diegenen zullen een slechte verantwoording doen, die het hun zoeken, niet hetgeen van Christus Jezus is, Filippenzen 2:21. Hij komt na mij, en heeft toch de voorrang boven mij. God deelt zijn gaven uit naar Zijn welbehagen, en meermalen stelt Hij, evenals Jakob, de jongere boven de oudere. Paulus heeft hen, die voor hem in Christus geweest zijn, zeer ver overtroffen.

b. Hij gaf er een goede reden voor. Hij was eer dan ik, prootos mou hên - Hij was mijn eerste, Hij was mijn eerste Oorzaak, mijn Oorsprong. De Eerste is een van Gods namen, Jesaja 44:6. Hij is voor mij, is mijn Eerste. Ten opzichte van ouderdom: Hij was voor mij, want Hij was voor Abraham, Hoofdstuk 8:58. Ja Hij was voor alle dingen, Colossenzen 1:17. Ik ben slechts van gisteren. Hij is van eeuwigheid. Het was slechts in die dagen, dat Johannes kwam, Mattheüs 3:1, maar de uitgangen van onze Heere Jezus zijn van ouds, van de dagen der eeuwigheid, Micha 5:1. Dat bewijst de twee naturen in Christus. Als mens is Christus na Johannes gekomen ten opzichte van Z n openbare verschijning, als God was Christus voor hem, en hoe zou Hij anders dan door een eeuwig bestaan voor hem kunnen wezen? Ten opzichte van meerderheid, want Hij was mijn Prins, zo worden sommige vorsten de eerste genoemd, prooton. " Hij is het, om wiens wil en tot wiens dienst ik gezonden ben: Hij is mijn Meester, ik ben Zijn dienstknecht en bode".

II. En nu keert hij zich weer tot het spreken van Jezus Christus.
Hij kan niet voortgaan met het getuigenis van Johannes de Doper voor vers 19. Het 16 de vers staat blijkbaar in verband met vers 14, waar van het Woord, dat vlees is geworden, wordt gezegd, dat Hij vol was van genade en waarheid. Nu maakt hij dit hier niet slechts tot een reden van aanbidding, maar ook van dankbaarheid, want, uit deze zijn volheid hebben wij allen ontvangen. Hij heeft gaven genomen voor mensen, Psalm 68:9, om ze aan mensen te geven, Efeziërs 4:8. Hij was vervuld, opdat Hij alles in allen zou vervullen, Efeziërs 1:23, opdat Hij onze schatkamers zou vervullen, Spreuken 8:21. Hij heeft een fontein, overvloeiende van volheid: allen hebben wij ontvangen. " Wij allen, apostelen," lezen sommigen dit. Wij hebben de gunst van dit apostelschap ontvangen, dat is genade, en de geschiktheid er voor, dat is waarheid. Of liever: Allen wij, gelovigen, zo velen als Hem aangenomen hebben, hebben van Hem ontvangen, vers 16. Alle ware gelovigen ontvangen uit Christus, volheid, de beste en grootste heiligen kunnen zonder Hem niet leven, de geringsten en zwaksten kunnen leven door Hem. Hierdoor wordt het hoogmoedig roemen uitgesloten, dat wij niets hebben, dat wij niet hebben ontvangen, en wordt verbijsterende vrees tot zwijgen gebracht, dat wij niets nodig hebben, of wij kunnen het ontvangen. Laat ons zien wat het is, dat wij hebben ontvangen.
1. Wij hebben ontvangen genade voor genade. Al wat wij van Christus ontvangen ligt opgesloten in dat een woord genade, wij hebben kai charis - ook genade, zo groot een gave, zo rijk, zo onwaardeerbaar, niet minder hebben wij ontvangen dan genade, dit is een gave, waarvan met nadruk gesproken moet worden. Het wordt herhaald, genade voor genade, want voor elke steen van dit gebouw, zowel als voor de hoofdsteen, moeten wij roepen: Genade, genade.
Merk op:

a. De ontvangen zegen. Het is genade, Gods goede wil over ons, en het goede werk in ons. Gods goede wil werkt het goede werk, en dan maakt het goede werk ons bekwaam voor verdere tekenen van Zijn goeden wil. Gelijk de uitgehouwen bak water ontvangt uit de volheid der bron, de takken sappen ontvangen uit de volheid van de wortel, en de lucht licht uit de volheid der zon, zo ontvangen wij genade uit de volheid van Christus.
b. De wijze waarop zij ontvangen wordt: Genade voor genade - charis anti charitos. De zinsnede is ietwat vreemd, en er zijn verschillende uitleggingen aan gegeven, welke allen nuttig en dienstig zijn om de onnaspeurlijken rijkdom der genade van Christus in het licht te stellen. Genade voor genade duidt het vrije aan van deze genade. Het is genade om de wille der genade, genade uit genade (aldus Hugo de Groot). Wij ontvangen genade, niet om onzentwil, (dit zij ons bekend) maar alzo, o Vader, is geweest het welbehagen voor U. Het is een gave, naar de genade, Romeinen 1 2:6. Het is genade aan ons, om de wille van de genade aan Jezus Christus. God had een welbehagen in Hem, en aldus heeft Hij door Hem een welbehagen in ons, Efeziërs 1:6.
De volheid van deze genade.
Genade voor genade is overvloed van genade, (aldus Camero) de een genade gehoopt op de andere, zoals huid voor huid is huid na huid, al wat iemand heeft, Job 2:4. Het is een zegen uitgestort, zodat er geen plaats is om hem te ontvangen, veel verlossing, de een genade is een onderpand van een andere genade. Jozef: Hij zal toevoegen. Het is zulk een volheid, als die genoemd wordt de volheid Gods, waarmee wij vervuld zijn. Wij zijn niet nauw in de genade van Christus, als wij niet nauw zijn in onze ingewanden. Het nut dezer genade. Genade voor genade is genade om genade te bevorderen. Genade om door ons zelf te worden beoefend, Godvruchtige gewoonten voor Godvruchtige daden. Genade om tegenover anderen te worden beoefend in de dagelijksen omgang, genade is een talent, waarmee handel gedreven moet worden. De apostelen ontvingen genade, Romeinen 1:5, Efeziërs 3:8, ten einde haar aan anderen te bedienen, 1 Petrus 4:10. De genade des Nieuwen Testaments in de plaats gesteld van die van het Oude Testament (aldus Beza). En deze zin of betekenis wordt bevestigd door hetgeen volgt, vers 17, want het Oude Testament had genade in type, of afschaduwing, het Nieuwe Testament heeft genade in waarheid. Er was een genade onder het Oude Testament, het Evangelie werd toen verkondigd, Galaten 3:8, maar die genade is vervangen door de Evangelie - genade, een "uitnemende heerlijkheid," 2 Corinthiërs 3:10. De ontdekkingen der genade zijn thans helderder, de uitdelingen der genade overvloediger. Het geeft de vermeerdering en de voortduring te kennen der genade. Genade voor genade is de bevestiging en volmaking van de een genade door de andere. Wij worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd, van heerlijkheid tot heerlijkheid, van de enen trap van heerlijke genade naar een anderen, 2 Corinthiërs 3:18. Zij, die ware genade hebben, hebben haar voor meerdere genade, Jakobus 4:6. Als God genade geeft, dan zegt Hij: ontvang dit als begin, in afkorting, als het ware, want die het beloofd heeft, zal het volbrengen. Het betekent de gelijkvormigheid der genade in de heiligen aan de genade, die in Christus Jezus is (aldus Ds. Clark). Genade voor genade is genade in ons, beantwoordende aan genade in Hem, gelijk de indruk op het was beantwoordt aan het zegel. De genade, die wij van Christus ontvangen, doet ons naar hetzelfde beeld in gedaante veranderen, 2 Corinthiërs 3:18, het beeld Zijns Zoons, Romeinen 8:29, het beeld des hemelsen, 1 Corinthiërs 15:49.

2. Wij hebben ontvangen genade en waarheid, vers 17.
In vers 14 had hij gezegd, dat Christus was vol van genade en waarheid, hier zegt hij, dat door Hem genade en waarheid tot ons zijn gekomen. Van Christus ontvangen wij genade, dat is een snaar, die hij voortdurend tokkelt, hij kan er niet van aflaten. Betreffende deze genade wijst hij in dit vers nog op twee dingen:

a. Dat zij veel hoger staat en veel voortreffelijker is dan de wet van Mozes: de wet is door Mozes gegeven, en zij was een heerlijke ontdekking, zowel van Gods wil betreffende de mens, als van Zijn goeden wil jegens de mens, maar het Evangelie van Christus is een veel duidelijker openbaring of aantoning beide van onze plicht en van ons geluk. Hetgeen door Mozes was gegeven, was dreigend en schrikwekkend, verbonden met strafbepalingen, een wet, die geen leven kon geven, en gegeven was met allerlei verschrikking, Hebreeën 12:18, maar wat door Jezus Christus is gegeven, is van gans anderen aard, het heeft al de weldadige nuttigheid der wet, maar niet de verschrikking, want het is genade, zaligmakende genade, Titus 2:11, heersende genade, Romeinen 5:21. Het is een wet, maar een heilzame wet. Het Evangelie wordt gekenmerkt door tederheid en liefde, niet door de vloek en de verschrikkingen der wet.
b. Dat zij in verband staat met waarheid: genade en waarheid. In het Evangelie hebben wij de ontdekking van de grootste waarheden, die aangenomen moeten worden door het verstand, zowel als van de rijkste genade, die aangenomen moet worden door de wil en de genegenheden. Het is een getrouw woord en alle aanneming waardig, dat is: het is genade en waarheid. De aanbiedingen der genade zijn oprecht, wij kunnen er gerust op vertrouwen: zij zijn gedaan in ernst, want het is genade en waarheid. Het is genade en waarheid met betrekking tot de wet, door Mozes gegeven. Want het is de vervulling van al de Oud - Testamentische beloften. In het Oude Testament vinden wij dikwijls goedertierenheid en waarheid saamgevoegd, dat is: goedertierenheid overeenkomstig de belofte, en zo wordt ook hier door genade en waarheid genade overeenkomstig de belofte aangeduid, zie Lukas 1:72 en 1 Koningen 8:56. Het is de substantie, het wezen, van alle Oud - Testamentische typen en schaduwen. Er was genade zowel in de inzettingen voor Israël verordineerd, als in de leidingen van Gods voorzienigheid betreffende Israël, maar het was slechts een afschaduwing van het goede, dat komen zou, nl. van de genade, die ons toegebracht zou worden door de openbaring van Jezus Christus. Hij is het ware Paaslam, de ware zondebok, het ware manna. Zij hadden genade in het beeld, de voorstelling wij hebben genade in de Persoon, dat is genade en waarheid. Genade en waarheid is geworden, egeneto, is gemaakt, hetzelfde woord dat in vers 3 gebruikt is, waar van Christus gezegd wordt, dat Hij alle dingen gemaakt heeft. De wet is bekend gemaakt door Mozes, maar het wezen van deze genade en waarheid, evenals de ontdekking er van, zijn wij aan Jezus Christus verschuldigd, zij was door Hem gemaakt, zoals de wereld in de beginne door Hem gemaakt was, en het is door Hem, dat deze genade en waarheid bestaan.

3. Door Christus ontvangen wij nog een andere zaak, n.l. een heldere openbaring van God, vers 18. Hij heeft ons God verklaard, God, dien niemand ooit gezien heeft. Dat was de genade en waarheid, die door Christus is geworden, de kennis van God en het bekend zijn met Hem.
Merk op:

a. De ongenoegzaamheid van alle andere ontdekkingen: Niemand heeft ooit God gezien. Dit geeft te kennen, dat God, geestelijk zijnde, onzichtbaar is voor onze lichamelijke ogen, Hij is een Wezen, dat geen mens gezien heeft, noch zien kan, 1 Timotheüs 6, 16. Daarom is het ons nodig te leven door het geloof, door hetwelk wij de Onzienlijke zien, Hebreeën 11:27. Dat de openbaring van God in het Oude Testament in vergelijking met de openbaring van Hem door Christus, zeer kort en onvolkomen was. Niemand heeft ooit God gezien, dat is: hetgeen voor de menswording van Christus van God gezien en bekend was, is als niets, vergeleken bij hetgeen thans van Hem gezien en bekend is. Het leven en de onsterflijkheid zijn thans in veel helderder licht gesteld dan toen. Dat geen der Oud - Testamentische profeten zo bevoegd en bekwaam was om de wil en de bedoeling van God aan de kinderen der mensen kenbaar te maken, als onze Heere Jezus, want geen hunner heeft ooit God gezien. Mozes heeft de

gelijkenis des Heeren aanschouwd. Numeri 12:8. maar hem werd gezegd, dat hij Zijn aangezicht niet zou kunnen zien, Exodus 33:20. Maar Christus' heilige Godsdienst beveelt zich hierdoor bij ons aan, dat hij gesticht werd door Enen, die God gezien heeft, en meer van Zijn wil wist dan ooit iemand anders.
b. De algenoegzaamheid der Evangelie - ontdekking bewezen door haren Ontdekker. De eniggeboren Zoon, die in de schoot des Vaders is, die heeft Hem ons verklaard. Merk hier op: Hoe geschikt Hij was, om deze ontdekking te doen. en hoe Hij er in ieder opzicht bevoegd toe was. Hij, en Hij alleen was waardig het boek te nemen, en zijn zegelen te openen, Openbaring 5:9. Want:

Ten eerste. Hij is de eniggeboren Zoon, en wie zou de Vader zo goed kunnen kennen als de Zoon? of in wie wordt de Vader beter gekend dan in de Zoon? Mattheüs 11:27. Hij is met de Vader van dezelfde natuur, zodat, wie Hem gezien heeft, de Vader heeft gezien, Hoofdstuk 14:9. De dienstknecht weet niet zo goed wat zijn heer doet, als de zoon het weet, Hoofdstuk 15:15. Mozes is getrouw geweest als een dienaar, maar Christus als Zoon.
Ten tweede. Hij is in de schoot des Vaders. Hij was dáár van eeuwigheid. Toen Hij hier op aarde was. is Hij toch, als God, in de schoot des Vaders geweest, en derwaarts is Hij wedergekeerd, toen Hij ten hemel is gevaren.
In de schoot des Vaders, dat is:
A. In de schoot Zijner bijzondere liefde, Hem dierbaar, in Hem had Hij een welbehagen, Hij was steeds zijn verlustiging. Alle Gods heiligen zijn in zijn hand, maar Zijn Zoon was in Zijn schoot, een in aard en wezen, en daarom in de hoogste mate een in liefde.
B. In de schoot van Zijn verborgen raad.
Gelijk er een wederzijds welbehagen was, zo was er ook een wederzijdse bewustheid tussen Vader en Zoon, een wederzijds kennen, Mattheüs 11:27. Niemand was zo geschikt als Hij om God bekend te maken, want niemand kende zo goed Zijn wil en bedoelingen. Van onze verborgenste raadslagen wordt gezegd, dat wij ze in onze boezem houden (in pectore), Christus was bekend met de verborgen raad Zijns Vaders. De profeten zaten als leerlingen aan zijn voeten, Christus lag aan Zijn boezem, als een vriend, Efeziërs 3:11. Hoe vrij Hij was in deze ontdekking: Hij heeft verklaard. Het woord Hem staat niet in de oorspronkelijken tekst. Hij heeft datgene van God verklaard, dat geen mens ooit gezien of geweten heeft, niet slechts hetgeen verborgen was van God, maar hetgeen verborgen was in God, Efeziërs 3:9, exegêsato - het betekent een duidelijke, heldere en volledige ontdekking, niet door algemene of duistere wenken, maar door bijzondere uitleggingen, zodat de wil van God en de weg der zaligheid thans voor iedereen duidelijk is gemaakt, door iedereen gemakkelijk begrepen kan worden. Dat is de genade, dat is de waarheid, die door Jezus Christus is geworden.
Johannes 1:19 - 28 Wij hebben hier de getuigenis van Johannes, die hij gegeven heeft aan de boden, die van Jeruzalem gezonden waren om hem te ondervragen.

Merk hier op:
I. Wie gezonden waren en wie hen zond.
1. Die tot hem zonden, waren "de Joden te Jeruzalem", het grote sanhedrin, of de grote raad, die te Jeruzalem zetelde en de Joodse kerk vertegenwoordigde en kennis nam van alle zaken, de Godsdienst betreffende. Men zou gedacht hebben, dat zij, die de bronnen waren van geleerdheid, de leidslieden der kerk, door hun boeken de tijden zo goed moeten verstaan hebben, dat zij wisten, dat de Messias nabij was, en dus ook terstond Zijn voorloper moesten herkend hebben en hem geredelijk geloof hebben geschonken, maar in plaats hiervan zenden zij boden, die hem een kruisverhoor laten ondergaan. Wereldlijke geleerdheid, eer en macht zullen maar zelden het hart der mensen neigen om het Goddelijk licht te ontvangen.
2. De afgezondenen waren:

a. Priesters en Levieten, waarschijnlijk leden van de raad, mannen van geleerdheid, ernst en gezag. Johannes de Doper was zelf een priester uit het zaad van Aäron, en daarom betaamde het, dat hij alleen door priesters ondervraagd zou worden. Van Johannes' bediening was voorzegd, dat zij de kinderen van Levi zal reinigen. Maleachi 3:3, en daarom waren zij naijverig op hem en op zijn reformatie.
b. Zij waren uit de Farizeeën, trots, eigengerechtig, denkende geen bekering van node te hebben, en dus konden zij de man niet verdragen, die het zich ten taak had gesteld om bekering te prediken.

II. Op welke boodschap zij uitgezonden waren. Het was om een onderzoek in te stellen nopens Johannes en zijn doop. Zij hebben hen niet gezonden om Johannes tot hen te voeren, waarschijnlijk omdat zij het volk vreesden, opdat het volk ter plaatse waar Johannes was niet tot opstand geprikkeld zou worden, of opdat het volk ter plaatse waar zij waren, niet met hem bekend zou worden en onder zijn invloed zou komen, en zo dachten zij het goed om hem te laten waar hij was. Zij stellen een onderzoek bij hem in:
1. Om hun nieuwsgierigheid te bevredigen, zoals de Atheners navraag deden naar de leer van Paulus, Handelingen 17:19, 20. Zij hadden zulk een trotsen eigenwaan, dat de leer der bekering voor hen een vreemde leer was.
2. Om hun gezag te doen gelden. Zij dachten groot en voornaam te zijn, toen zij rekenschap eisten van de man, die door iedereen geacht werd een profeet te zijn, en hem voor hun rechterstoel daagden. Het was met de bedoeling hem te vernietigen, hem tot stilzwijgen te doemen, zo zij er slechts een schijn van reden voor konden vinden, want zij waren afgunstig op zijn toenemenden invloed, en zijn bediening kwam niet overeen met de Mozaïsche bedeling onder welke zij zo lang geleefd hadden, noch met het denkbeeld, dat zij zich van het koninkrijk van de Messias hadden gevormd.

III. Het antwoord, dat hij hun gaf, en de rekenschap, die hij aflegde van zich zelf en van zijn doop, en in die beide heeft hij van Christus getuigd.
1. Betreffende zich zelf en wat hij beleed te zijn. Zij vroegen hem - Gij, wie zijt gij ? Johannes' verschijning in de wereld was verrassend. Hij was in de woestijn tot de dag zijner vertoning aan Israël. Er was iets in zijn geest, zijn wandel, zijn leer, dat eerbied afdwong, maar hij heeft zich niet, gelijk verleiders gewoon zijn te doen, voor een grote of machtige uitgegeven. Hij legde er zich meer op toe om goed te doen dan om groot te schijnen, en daarom sprak hij niet van zich zelf, voor hij wettelijk ondervraagd werd. Diegenen spreken het best voor Christus, die het minst over zich zelf spreken, wier werken hen prijzen, en niet hun lippen. Hij antwoordt op hun ondervraging.

a. Ontkennenderwijs. Hij was niet die grote, waarvoor sommigen hem hielden. Gods getrouwe getuigen zijn meer op hun hoede tegen onbehoorlijke eerbied dan tegen onrechtvaardige minachting. Paulus schrijft met evenveel warmte tegen hen, die hem overschatten, en zeiden: Ik ben van Paulus, als tegen hen, die hem onderschatten, en zeiden, dat zijn lichamelijke tegenwoordigheid zwak was, en hij scheurde zijn klederen, toen hij een god genoemd werd.
Johannes ontkent, dat hij de Christus is, vers 20. Hij beleed: Ik ben de Christus niet, die thans verwacht wordt. De dienstknechten van Christus moeten gedenken, dat zij de Christus niet zijn, en daarom moeten zij zich zijn macht en kroonrechten niet aanmatigen, noch zich de lof toe - eigenen, die Hem alleen toekomt. Zij zijn Christus niet, en daarom moeten zij over Gods erfdeel niet heersen, noch zich een heerschappij aanmatigen over het geloof der Christenen. Zij kunnen geen genade en vrede scheppen, zij kunnen niet verlichten en bekeren, niet levend maken en vertroosten, want zij zijn Christus niet.

Merk op hoe nadrukkelijk dit hier van Johannes gezegd wordt. Hij beleed, en loochende het niet, en beleed, het duidt zijn vurigheid en standvastigheid aan om dit te betuigen. Verzoeking tot hoogmoed en ons een ere aan te matigen, die ons niet toekomt, moet met kracht en ernst worden weerstaan. Toen men Johannes voor de Messias hield, heeft hij dit niet oogluikend toegelaten, of het zich stilzwijgend laten aanleunen, met een "Si populus vult decepi, decipiatur" - indien de lieden bedrogen willen zijn, zo laat hen bedrogen wezen, maar openlijk en plechtig zonder dubbelzinnigheid, beleed hij: "Ik ben de Christus niet'"hoti ouk eimi ego ho Christos - Ik ben niet de Christus, niet ik, een ander is nabij, die het is, maar ik ben het niet. Zijn ontkennen dat hij zelf de Christus is, wordt genoemd zijn belijden en niet loochenen van Christus. Zij, die zich verootmoedigen en zich vernederen, belijden hierdoor Christus en geven Hem ere, maar zij, die zich zelf niet willen verloochenen, verloochenen hierdoor Christus. Hij ontkent, dat hij Elias is, vers 21.
De Joden verwachtten, dat de persoon van Elias weer zou keren van de hemel en onder hen zou wonen, en daar stelden zij zich grote dingen van voor. Horende van Johannes' karakter, van zijn leer en zijn doop, en bemerkende dat hij verscheen als iemand, die, als het ware, onverwacht van uit de hemel was neergekomen in hetzelfde deel des lands, vanwaar Elia in de hemel was opgenomen, is het niet te verwonderen, dat zij bereid waren hem voor dezen Elia te houden. Maar ook deze eer wees hij af. Wel was van hem onder de naam van Elia geprofeteerd, Maleachi 4:5, en hij kwam in de geest en de kracht van Elias, Lukas 1:17, en hij was ook de Elias, die komen zou, Mattheüs 1 l:14, maar hij was niet de persoon van Elias, niet de Elias, die in de vurigen wagen ten hemel was gevaren, daar deze Christus heeft ontmoet, toen Hij op de berg van gedaante werd veranderd. Hij was de Elias, dien God had beloofd, niet de Elias, van wie zij in hun dwaasheid droomden. Elias is gekomen, en zij hebben hem niet gekend, Mattheüs 17:12, ook heeft hij zich niet aan hen bekend gemaakt als de Elias, omdat zij zich een Elias beloofden, dien God hun niet had beloofd.

Hij ontkent, dat hij is de Profeet.
Ten eerste. Hij was niet de profeet, van wie Mozes zei, dat de Heere hem zou verwekken uit het midden hunner broederen, als hij (Mozes). Indien zij dit bedoelden, dan behoefden zij die vraag niet te doen, want die profeet was niemand anders dan de Messias, en hij had reeds gezegd: Ik ben de Christus niet.
Ten tweede. Hij was niet zulk een profeet als zij verwachtten en wensten, die gelijk Samuel en Elia en sommigen van de andere profeten, zich met de publieke zaken zou inlaten, en hen van het Romeinse juk zou verlossen.
Ten derde. Hij was niet een der oude profeten, opgewekt van de doden, zoals zij er een verwachtten, die voor Elia zou komen, gelijk Elia voor de Messias.
Ten vierde. Hoewel Johannes een profeet was, ja meer dan een profeet, had hij zijn openbaringen toch niet door dromen en nachtgezichten, zoals de profeten des Ouden Testaments, zijn opdracht en zijn werk waren van een anderen aard en behoorden toe een andere bedeling. Indien Johannes gezegd had, dat hij Elia was, en een profeet was, dan zou hij zijn zeggen wel hebben kunnen bewijzen, maar de bedienaren van het Evangelie behoren zich ten allen tijde met de grootste voorzichtigheid uit te laten, zowel om het volk niet te bevestigen in hun dwalingen, als ook, en inzonderheid, om aan niemand aanleiding te geven om hoger van hen te denken dan betamelijk is.

b. Bevestigenderwijs. Die afgezonden waren om hem te ondervragen drongen aan op een bepaald antwoord, vers 22, zich beroepende op het gezag van hen, door wie zij gezonden waren, en waaraan hij, naar zij verwachtten, eerbied zou betonen. "Zeg ons, wie zijt gij? Niet opdat wij u geloven en door u gedoopt zullen worden, maar opdat wij antwoord geven mogen degenen, die ons gezonden hebben, en het niet van ons gezegd kan worden, dat wij, als

dwazen, van een vergeefse reis thuiskomen." Johannes werd voor een oprecht man gehouden, en daarom geloofden zij, dat hij hun geen ontwijkend antwoord zou geven, maar open en rondborstig zou zijn, een duidelijk antwoord zou geven op een duidelijke vraag: Wat zegt gij van uzelf? En dat deed hij dan ook. Hij zei: *Ik ben de stem des roependen in de woestijn.*
Merk op:
Dat hij zijn antwoord geeft in de woorden der Schrift, om te tonen, dat de Schrift in hem vervuld was, en dat zijn ambt steunde op Goddelijk gezag. Hetgeen de Schrift zegt van het ambt der Evangeliebediening, moet dikwijls overdacht worden door hen, die deze hoge roeping hebben, en zich zelf moeten beschouwen als alleen datgene te zijn wat het Woord Gods hen maakt. Hij geeft zijn antwoord in zeer ootmoedige, bescheidene en zelf - verloochenende uitdrukkingen. Hij verkoos die Schrift op zich toe te passen, die niet zijn waardigheid, maar zijn plicht en zijn afhankelijkheid te kennen geeft, die hem aanduidt als klein en gering: Ik ben de stem, alsof hij vox et praeterea nihil - bloot een stem, was. Wat hij omtrent zich zelf zegt zou hun nuttig kunnen wezen, hen kunnen opwekken om naar hem te luisteren, want hij was de stem, zie Jesaja 40:3, een stem om te ontstellen en te ontroeren, een duidelijke stem, om te onderwijzen. Leraren zijn slechts de stem, het voertuig, waarvan het Gode behaagt zich te bedienen om Zijn wil kenbaar te maken. Wat zijn Paulus en Apollos anders dan boodschappers? Hij was een menselijke stem. Het volk was bereid om de wet te ontvangen door de stem van donderslagen en een zeer luide bazuin, die hen deden sidderen, maar om het Evangelie te ontvangen werden zij bereid door de stem van een mens, gelijk als wij, een zachte, liefelijke stem, zo als die waarin God kwam tot Elia, 1 Koningen 19:12.

Hij was de stem eens roependen, hetgeen aanduidt:.
1. Zijn ernst en aandrang in zijn roepen van het volk tot bekering, hij riep uit de keel en hield niet in. Evangeliedienaren moeten prediken als degenen wie het ernst is, die zelf bewogen zijn door de dingen, door welke zij anderen willen bewegen. Woorden, die als het ware bevriezen op de lippen des sprekers, zullen het hart der hoorders niet ontdooien.
2. Zijn openlijke bekendmaking van de leer, die hij predikte, hij was de stem eens roependen, zodat allerlei mensen hem konden horen en letten op hetgeen hij zei: Roept de wijsheid niet? Spreuken 8:1. Het was in de woestijn, dat deze stem riep, in een plaats der stilte en der eenzaamheid, buiten het gedruis en het gewoel der wereld en der wereldse zaken. Hoe meer wij ons terugtrekken uit het gewoel der wereldse zaken, hoe meer wij bereid zijn om van God te horen. Wat hij riep was: Maakt de weg des Heeren recht, dat is: hij kwam om de vergissingen der mensen betreffende Gods weg te herstellen. Het is zeker, dat Gods weg recht is, maar de schriftgeleerden en Farizeeën hebben hem door hun verdorven uitleggingen van de wet krom en verdraaid gemaakt. Nu riep Johannes de mensen om tot de oorspronkelijken regel terug te keren. Hij kwam om de mensen te bereiden en geneigd te maken om Christus en Zijn Evangelie aan te nemen. Het is een toespeling op de voorlopers van een vorst of een grote der aarde, die riepen: Maakt plaats. Als God tot ons komt, moeten wij bereid zijn Hem te ontmoeten, en aan het woord des Heeren vrijen loop te laten. Zie Psalm 24:7.

3. Zijn getuigenis betreffende zijn doop.
a. De vraag der afgezondenen luidde: Waarom doopt gij, indien gij de Christus niet zijt, noch Elias, noch de profeet? vers 25. Zij hebben geredelijk verstaan, dat de doop zeer gepast gebruikt wordt, als een heilige plechtigheid, want de Joodse kerk had er nevens de besnijdenis gebruikt van gemaakt voor de toelating van proselieten, om aan te duiden, dat zij nu van hun vroegeren staat gereinigd waren. Daarna is dit teken ook in de Christelijke kerk aangenomen, want Christus stond naar geen nieuwigheden, en dat moeten zijn dienstknechten ook niet. Zij verwachtten, dat er in de dagen van de Messias gebruik van gemaakt zou worden, omdat beloofd was, dat alsdan een fontein geopend zou worden, Zacharia 13:1, en rein water op hen

gesprengd zou worden, Ezechiël 36:25. Algemeen werd aangenomen dat Christus, en Elias en de profeet zouden dopen, als zij kwamen om een verontreinigde wereld te reinigen. De Goddelijke gerechtigheid heeft de oude wereld doen verdrinken in hare onreinheid, maar de Goddelijke genade heeft er in voorzien dat de nieuwe wereld van hare onreinheid gereinigd zou worden. Daarom wilden zij weten door wat macht of gezag Johannes doopte. Zijn ontkenning, dat hij Elias was of de profeet, deed hen dan nu deze vraag stellen: Waarom doopt gij dan? Het is niets nieuws, dat iemands nederigheid of bescheidenheid als een wapen tegen hem wordt gebruikt, en ten zijnen nadele, maar het is beter dat de mensen van de geringe gedachten, die wij van ons zelf koesteren, gebruik maken om ons te vertreden, dan dat de duivel gebruik maakt van onze hoge gedachten omtrent ons zelf, om ons te verleiden tot hoogmoed en ons in zijn oordeel te doen vallen.

b. Wat Johannes getuigde van zijn doop. Hij erkende, dat hij slechts de bedienaar was van het uitwendig teken: Ik doop met water, en dat is alles. Ik ben niets meer, en doe niets meer dan wat gij ziet, ik heb geen anderen titel dan Johannes de Doper, de geestelijke genade, waarvan de doop het teken is, kan ik niet mededelen. Paulus was in zorge, dat toch niemand van hem zou denken boven hetgeen men zag, dat hij was, 2 Corinthiërs 12:6, en ook Johannes de Doper vreesde hiervoor. Dienaren moeten zich niet voordoen als meesters. Hij wees hen op Enen, die meerder was dan hij, en, zo zij het toelieten, datgene voor hen zou doen, dat hij niet kon: "Ik doop u met water, en dat is het uiterste van mijn opdracht, ik heb niets anders te doen. dan u hierdoor heen te leiden naar Enen, die na mij komt, en u aan Hem over te geven". Het grote werk van Christus' dienstknechten is alle mensen tot Hem te leiden. Wij prediken niet ons zelf, maar Christus Jezus de Heere.
Johannes zei aan deze afgezondenen hetzelfde wat hij aan het volk gezegd heeft, vers 15. Deze was het, van wie ik zei. Johannes was standvastig en eenvormig in zijn getuigenis, niet als een riet, dat door de wind heen en weer wordt bewogen. Het sanhedrin was naijverig op zijn invloed op het volk, maar hij vreest niet hun te zeggen, dat er Een nabij is, die hem ver zal overtreffen.

Ten eerste. Hij spreekt hun van Christus' tegenwoordigheid onder hen, dat Hij thans onder hen tegenwoordig is: Hij staat midden onder ulieden, dien gij niet kent. Christus stond onder het gewone volk, en was als een hunner. Er ligt veel ware grootheid verborgen in deze wereld, onbekendheid is dikwijls het lot van wezenlijke voortreffelijkheid. De heiligen zijn Gods verborgenen, daarom kent de wereld hen niet. God zelf is ons dikwijls meer nabij dan wij weten. De Heere is aan deze plaats, en ik heb het niet geweten. Zij bleven staren in hun verwachting van de Messias en zeiden: Zie Hij is hier. of, zie Hij is daar, toen het koninkrijk Gods reeds onder hen lieden was, Lukas 17:21.
Ten tweede. Hij spreekt hun van Christus' uitnemendheid boven hem, Hij komt na mij, en is toch voor m ij geworden. Dat had hij tevoren reeds gezegd. nu voegt hij er bij: wie ik niet waardig ben, dat ik Zijn schoenriem zou ontbinden. Ik kan niet op een dag met Hem genoemd worden, het is een te grote eer voor mij, om in de geringsten post van dienst bij Hem geplaatst te worden, 1 Samuel 25:41. Zij, aan wie Christus dierbaar is, achten Zijn dienst, ook zelfs tot in de geringste en meest geminachte bijzonderheden er van, als een grote eer, Psalm 84:11. Indien zo groot een man als Johannes zich de eer onwaardig achtte om in Christus' nabijheid te zijn, hoe onwaardig moeten wij ons zelf dan niet achten! Nu zou men denken, dat deze overpriesters en Farizeeën, toen hun de nadering van de Messias te kennen werd gegeven, terstond zouden vragen, wie en waar deze voortreffelijke Persoon was, en wie zou dan meer instaat zijn geweest het hun te zeggen dan hij, die hun reeds deze algemene inlichting had verstrekt? Maar neen, zij dachten niet, dat zij iets hier mede van doen hadden, zij kwamen om

Johannes lastig te vallen, niet om onderricht van hem te ontvangen, zodat hun onwetendheid moedwillig was, zij zouden met Christus bekend hebben kunnen worden, maar zij wilden niet.

Eindelijk. Er wordt ook nota genomen van de plaats, waar dit alles geschied was: in Bethabara, over de Jordaan, vers 28. Beth - abara betekent huis van de overtocht. Sommigen denken, dat het aan die plaats was, waar Israël door de Jordaan trok, om onder aanvoering van Jozua in het Beloofde Land te komen, dáár werd dan ook de weg geopend naar de Evangeliestaat door Jezus Christus. Het was op een grote afstand van Jeruzalem, over de Jordaan, waarschijnlijk omdat hetgeen hij daar deed, het minst aanstoot zou geven aan de regering. Amos moest naar buiten, op het land, gaan om te profeteren, niet in de nabijheid van het hof, maar het was treurig, dat Jeruzalem hetgeen tot haren vrede diende zo ver van zich weg deed. Hij heeft deze belijdenis afgelegd terzelfder plaatse, waar hij doopte, opdat allen, die tot zijn doop kwamen, er getuigen van zouden zijn, en niemand zou kunnen zeggen, dat zij niet wisten wat zij van Hem denken zouden.

Johannes 1:29 - 36
In deze verzen wordt ons het getuigenis meegedeeld van Johannes betreffende Jezus Christus, hetwelk hij afgelegd heeft voor zijn eigen discipelen. Zodra Christus gedoopt was, werd Hij terstond naar de woestijn gedreven om er verzocht te worden, en dáár was Hij veertig dagen. Gedurende Zij ne afwezigheid was Johannes voortgegaan met van Hem te getuigen, en tot het volk van Hem te spreken, maar nu was Jezus eindelijk tot hem gekomen, wedergekeerd zijnde uit de woestijn der verzoeking. Zodra die strijd voorbij was, is Jezus onmiddellijk teruggekeerd tot Johannes, die predikende en dopende was. Nu is Christus verzocht geworden ons ten voorbeeld en ter bemoediging, en dit leert ons:
1. Dat het zware en moeilijke van de staat der verzoeking ons moet aansporen, om ons dicht aan de inzettingen te houden, in te gaan in Gods heiligdom, Psalm 73:17. Onze strijd met Satan moet ons nopen om ons dicht te houden aan de gemeenschap der heiligen: twee zijn beter dan een.
2. Dat wij ons door de ere der overwinning niet verheven moeten achten boven de inzettingen Christus had getriomfeerd over Satan, en is gediend geworden door engelen, en toch keert Hij, met dat al, terug naar de plaats, waar Johannes predikte en doopte. Zo lang wij ons nog aan deze zijde van de hemel bevinden, moeten wij, welke buitengewone bezoekingen der genade wij ook gehad mogen hebben, ons toch stipt en strikt aan de gewone middelen der genade houden, en er in wandelen met God. Nu hebben wij hier twee getuigenissen van Johannes omtrent Christus, maar deze twee zijn tot een.

I. Zijn getuigenis van Christus op de eersten dag, toen hij Hem uit de woestijn zag komen, en hier zijn vier zaken, die hij van Christus getuigt, toen hij Hem voor zijn ogen zag:
1. Dat Hij is het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt, vers 29. Laat ons hier leren, a. Dat Jezus Christus het Lam Gods is, hetgeen Hem aanduidt als het grote Offer, waardoor verzoening gedaan is voor de zonde, en de mens met God verzoend is. Onder alle offers der wet is het het lam, waarop hij wijst, niet slechts omdat het lam een zinnebeeld is van zachtmoedigheid, en Christus als een "lam ter slachting geleid moest worden, Jesaja 53:7, maar met een bijzondere heen wijzing naar het dagelijks offer, dat elke morgen en avond geofferd werd, en altijd een lam was, Exodus 29: 38, en een type was van Christus, als het eeuwige zoenoffer, welks bloed voortdurend spreekt. Naar het paaslam, welks bloed, op de deurposten gesprenkeld, de Israëlieten vrijwaarde tegen de slag van de verderfengel. Christus is ons Pascha. 1 Corinthiërs 5:7.
Hij is het Lam Gods, door Hem voorgesteld, Romeinen 3:25, Hij was Hem geheiligd, Hoofdstuk 17:19, en door Hem aangenomen, in Hem had Hij een welbehagen. Het lot, dat op

de bok viel, die als een zondoffer geofferd moest worden, werd het lot voor de Heere genoemd, Leviticus 16:8, 9, en zo wordt Christus, die verzoening zou doen voor de zonde, het "Lam Gods" genoemd.

b. Dat Jezus Christus, als het Lam Gods de zonde der wereld wegneemt. Dat was Zijn werk, Hij verscheen. Hij is geopenbaard "om de zonde teniet te doen, door Zijn eigene offerande, Hebreeën 9:26.
Johannes de Doper had de mensen geroepen tot bekering van hun zonde. teneinde er vergeving voor te ontvangen. Nu toont hij hier, hoe en door wie die vergeving verwacht kon worden, welken grond van hope wij hebben, dat onze zonden vergeven zullen worden, nadat wij er van bekeerd zijn, hoewel ons berouw of onze bekering er geen voldoening voor kunnen geven. Dezen grond van hope hebben wij - Jezus Christus is het Lam Gods. Hij neemt de zonde weg. De Middelaar zijnde tussen God en de mens, neemt Hij datgene weg, hetwelk boven alle andere dingen beledigend is voor Gods heiligheid, en het geluk der mensen verwoest. Hij is gekomen,

Ten eerste. Om door de verdienste van Zijn dood de schuld der zonde weg te nemen, het oordeel teniet te doen, en door een acte van straffeloosheid, die aan alle berouwvolle en gehoorzame gelovigen ten goede komt, de aanklacht tegen het mensdom te vernietigen.
Ten tweede. Om door de Geest Zijner genade de kracht der zonde weg te nemen, zodat zij geen heerschappij over ons heeft, Romeinen 6:14. Als het Lam Gods wast Christus ons in Zijn eigen bloed, dat is: Hij rechtvaardigt en heiligt ons - Hij neemt de zonde weg. Hij is ho hairoon. Hij neemt de zonde der wereld weg, hetgeen niet een enkele daad, maar een voortdurende handeling aanduidt, het is Zijn voortdurend ambt en werk om de zonde weg te nemen, hetgeen zulk een werk van tijd is, dat het niet voltooid zal zijn, voordat er geen tijd meer is. Altijd door neemt Hij de zonde weg door de voortdurende voorspraak van Zijn bloed in de hemel en de voortdurende invloed van zijn genade op aarde. Hij neemt de zonde der wereld weg, verkrijgt genade voor allen, die zich bekeren en in het Evangelie geloven, van welk land, welke natie, welke taal of tong zij ook zijn mogen. De offeranden der wet hadden slechts betrekking op de zonden van Israël, om er verzoening voor te doen, maar het Lam Gods werd geofferd om een verzoening te zijn voor de zonden der gehele wereld, 1 Johannes 1:2. Dit is bemoedigend voor ons geloof: indien Christus de zonde der wereld wegneemt, waarom dan ook niet mijn zonde? Christus richtte zijn kracht tegen het hoofdkorps van het leger der zonde, Hij trof de wortel en legde het toe op de omverwerping van dat boze, waarin geheel de wereld lag. Hij doet dit door haar op zich te nemen. Hij is het Lam Gods, dat de zonde der wereld op zich neemt, gelijk de lezing in de kanttekening luidt, Hij heeft de zonde voor ons gedragen, en zo heeft Hij haar van ons weggedragen, Hij heeft veler zonden gedragen, gelijk als Israëls zonden op het hoofd van de weggaande bok gelegd werden, Leviticus 16:21. God had de zonde kunnen wegnemen door de zondaar weg te nemen, zoals Hij de zonde der oude wereld wegnam, maar Hij heeft een weg gevonden om de zonde teniet te doen en toch de zondaar te sparen, door Zijn Zoon tot zonde te maken voor ons.

c. Dat het onze plicht is om met het oog des geloofs het Lam Gods te zien, dat aldus de zonde der wereld wegneemt. Zie Hem de zonde wegnemen, en laat dit onze haat tegen de zonde vermeerderen, en er ons vaster tegen besloten doen zijn. Laat ons niet datgene vasthouden, hetwelk het Lam Gods is komen wegnemen, want Christus zal of onze zonden, of ons wegnemen. Laat het onze liefde tot Christus doen toenemen, die ons heeft liefgehad en ons van onze zonden gewassen heeft in Zijn bloed, Openbaring 1:5. Wát God ook van ons wegneemt, zo Hij er onze zonden ook mede wegneemt, hebben wij reden om dankbaar te zijn, maar geen reden tot klagen.

2. Dat deze het was, van wie hij tevoren had gesproken, vers 30, 31. Deze is het, van welken ik gezegd heb: Na mij komt een man. Johannes had boven al de profeten die ere, dat, terwijl zij van Hem spraken als van Enen, die komen zou, hij Hem reeds gekomen zag. Deze is het. Hij ziet Hem nu, hij ziet Hem nabij, Numeri 24:17. Zulk een verschil is er tussen tegenwoordig geloof en een toekomstig zien. Thans hebben wij Enen lief, dien wij niet gezien hebben, dan zullen wij Hem zien, dien onze ziel liefheeft, wij zullen Hem zien, en zeggen: Deze is het, van wie ik zei: mijn Christus, en mijn Al, mijn Geliefde en mijn Vriend.
Johannes noemt Christus een man - auêr, een sterke man: gelijk de man, de Spruite, de man van Gods rechterhand. Hij verwijst naar hetgeen hij zelf tevoren van Hem gezegd heeft. Deze is het, van wie ik zei. Zij, die de heerlijkste dingen van Christus gezegd hebben, zullen nooit reden hebben om wat zij gezegd hebben te willen herroepen, integendeel, hoe meer zij Hem kennen, hoe meer zij bevestigd worden in hun schatting en waardering van Hem.
Johannes denkt nog even gering van zich zelf en heeft nog even hoge gedachten van Christus als ooit tevoren. Hoewel Christus in geen uitwendige pracht of majesteit verschijnt, schaamt Johannes zich toch niet om te erkennen, Deze is het, dien ik bedoelde, die voor mij geworden is. En het was nodig, dat Johannes hun aldus de Persoon zou tonen, want anders zouden zij niet kunnen geloven, dat iemand van zo gering voorkomen de Man zou zijn, van wie Johannes zo grote dingen gezegd had. Hij protesteert tegen elk denkbeeld van afspraak of geheime overeenkomst met dezen Jezus: En ik kende Hem niet. Hoewel er bloedsbetrekking tussen hen was (Elisabeth was een nicht van Maria), waren zij toch volstrekt niet met elkaar bekend, Johannes heeft Jezus niet persoonlijk gekend voor hij Hem tot zijn doop zag komen. Hun levenswijze was verschillend: Johannes had zijn tijd doorgebracht in de woestijn, in de eenzaamheid, Jezus te Nazareth, in de omgang met mensen. Zij onderhielden geen gemeenschap met elkaar, opdat het duidelijk zou blijken, dat de zaak door de leiding en beschikking des hemels tot stand kwam, en niet door een plan, dat door de personen tezamen beraamd was. En gelijk hij alle afspraak ontkende, zo wees hij ook alle slinkse bedoelingen of partijdigheid van zich af. Ja meer, daar hij zulk een vreemdeling voor Hem zijnde, niet uit vooringenomenheid op zo eervolle wijze van Hem kon spreken, zou hij ook om diezelfde reden in het geheel niet anders van Hem hebben kunnen spreken, dan hetgeen hem van Boven gegeven werd te spreken. en daarop beroept hij zich, Hoofdstuk 3:27.
Die onderwezen zijn, geloven en belijden Enen, dien zij niet gezien hebben, en zalig zijn zij, die aldus geloven. Het grote oogmerk van Johannes' prediking en doop was Jezus in te leiden, opdat Hij aan Israël zou geopenbaard worden, ben ik gekomen, dopende met water. Hoewel Johannes Jezus niet kende van aangezicht, wist hij toch, dat Hij geopenbaard zou worden. Wij kunnen de zekerheid hebben van iets, waarvan wij de aard en de bedoeling niet volkomen kennen. Wij weten, dat de gelukzaligheid van de hemel aan Israël zal geopenbaard worden, maar kunnen haar toch niet beschrijven. De algemene verzekerdheid, die Johannes had, dat Christus geopenbaard zou worden, heeft gediend om hem met ijver en vastberadenheid zijn werk te laten doen, hoewel de bijzonderheden er van hem onbekend bleven: Daarom ben ik gekomen. Onze verzekerdheid van de realiteit der dingen, hoewel zij niet gezien worden, is voldoende om ons op te wekken tot onze plicht. God openbaart zich trapsgewijze aan Zijn volk. In het eerst heeft Johannes niets meer van Christus geweten, dan dat Hij geopenbaard zou worden, in de vaste overtuiging daarvan is hij gekomen, dopende, en nu wordt hij bevoorrecht met een aanschouwen van Hem. Zij, die op het woord van God geloven wat zij niet zien, zullen weldra zien wat zij geloven. De bediening des Woords en der sacramenten heeft niets anders ten doel dan de mensen tot Christus te brengen, en Hem al meer en meer bekend te maken. De doop met water bereidde de weg voor de openbaring van Christus, daar er ons bederf en onze onreinheid door verondersteld werden en hij onze reiniging betekende door Hem, die de geopenbaarde Fontein is.

3. Dat deze het was, op wie de Geest uit de hemel was nedergedaald, als een duivel Ter bevestiging van zijn getuigenis betreffende Christus verklaart hij het buitengewone verschijnsel, dat hij bij Zijn doop had gezien, en hoe God zelf toen van Hem getuigd heeft. Dat was een zeer gewichtig bewijs voor Christus' zending. Om ons nu van de waarheid hiervan te verzekeren, wordt ons hier gezegd, vers 32 - 34,:
a. Dat Johannes de Doper het gezien heeft. Hij getuigde, hij heeft het niet bloot verhaald, maar het plechtig betuigd, met al de ernst en de plechtigheid van een afgelegd getuigenis. Hij maakte er een beëdigde verklaring van: Ik heb de Geest zien nederdalen uit de hemel.
Johannes kon de Geest niet zien, maar hij zag de duive, die een teken en voorstelling was van de Geest. De Geest kwam nu op Christus, om Hem bekwaam te maken voor Zijn werk, en om Hem bekend te maken in de wereld. Christus werd bekend gemaakt, niet door het nederdalen van een kroon op Hem, of door gedaanteverandering, maar door de nederdaling op Hem van de Geest als een duive, teneinde Hem bekwaam te maken voor Zijn werk. Aldus werd het eerste getuigenis ook aan de apostelen gegeven door de nederdaling van de Geest op hen. Gods kinderen worden openbaar gemaakt door hun genadegaven, hun heerlijkheid wordt bewaard voor hun toekomstigen staat. De Geest daalde neer van de hemel, want alle goede gave, en alle volmaakte gifte is van boven. Hij daalde neer gelijk een duif - een embleem van zachtmoedigheid, dat Hem geschikt maakte om te onderwijzen. De duif bracht de olijftak des vredes, Genesis 8, 11. De Geest, die op Christus nederdaalde, bleef op Hem gelijk voorzegd was, Jesaja 11:2. De Geest heeft Hem niet bij wijlen gedreven, zoals Simson, Richteren 13:25, maar ten allen tijde. De Geest was Hem gegeven zonder mate, het was Zijn voorrecht, dat de Geest altijd op Hem was, zodat Hij nooit zelf onbekwaam gevonden kon worden voor Zijn werk, noch zonder de middelen om te voorzien voor hen, die van Hem genade zoeken te verkrijgen.
b. Dat hem gezegd was dit te verwachten, waardoor het bewijs ongemeen versterkt en bevestigd wordt. Het was niet bloot de gissing van Johannes, dat Hij, op wie hij de Geest zag nederdalen, voorzeker de Zoon van God was, maar een vastgesteld teken, dat hem tevoren gegeven was, en waaraan hij het met zekerheid kon weten, vers 33. Ik kende Hem niet. Hij legt er zeer de nadruk op, dat hij niets meer van Hem wist dan andere mensen, behalve door openbaring. Maar die mij gezonden heeft om te dopen heeft mij dit teken gegeven: Op welken gij de Geest zult zien nederdalen, en op Hem blijven, deze is het. Zie hier wat vasten grond Johannes had voor zijn bediening en zijn doop.

Ten eerste. Hij ging niet zonder gezonden te zijn. God zond hem om te dopen. Hij had een volmacht van de hemel voor hetgeen hij deed. Als de roeping eens leraars duidelijk is, dan kan hij getroost en goedsmoeds zijn, al is er niet altijd even duidelijk vrucht op zijn arbeid te zien.
Ten tweede. Hij had ook voorspoed op zijn werk, want, toen hij gezonden was om te dopen met water, werd hij gewezen op Enen, die zou dopen met de Heiligen Geest. Onder dit denkbeeld werd aan Johannes geleerd Christus te verwachten, als Enen, die deze bekering en geloof zou geven, waartoe hij de mensen riep, en het zalige en heerlijke gebouw zou voltooien, waarvan hij nu de grond legde. Het is voor de dienstknechten van Christus in hun bediening van de uitwendige tekenen een grote vertroosting, dat Hij, wiens dienstknechten zij zijn, de genade, welke door die tekenen wordt voorgesteld, schenken kan, en aldus leven, ziel en kracht kan leggen in hun bediening, tot het hart kan doen doordringen, wat zij spreken voor het oor, blazen kan op de dorre doodsbeenderen, tol welke zij profeteren. Zie hoe vasten grond hij had voor zijn aanduiding van de Persoon van de Messias. God had hem tevoren een teken gegeven, zoals Hij aan Samuel een teken had gegeven betreffende Saul: Op welken gij de Geest zult zien nederdalen, en op Hem blijven, deze is het. Dit voorkwam niet slechts

iedere vergissing, maar gaf hem vrijmoedigheid voor zijn getuigenis. Zulk een verzekering ontvangen hebbende, kon hij met zekerheid spreken. Toen dit aan Johannes tevoren gezegd was, moest zijn verwachting hierdoor wel hoog gespannen zijn, maar toen nu de gebeurtenis volkomen beantwoordde aan de voorzegging, kon het niet anders of zijn geloof moet er zeer door bevestigd zijn geworden, en, deze dingen zijn geschreven, opdat wij zouden geloven.

4. Dat Hij is de Zoon van God. Dat is het besluit of de gevolgtrekking van Johannes' getuigenis, datgene waarin alle bijzonderheden als in een middelpunt samenkomen, dat is het feit, dat aangetoond, bewezen moet worden, vers 34. Ik heb gezien, en heb getuigd, dat deze de Zoon van God is.
a. De waarheid, hier uitgesproken, is: dat deze de Zoon van God is. De stem van de hemel verkondigde, en Johannes stemde er mede in, niet slechts dat Hij zou dopen met de Heilige Geestop en door Goddelijk gezag, maar dat Hij zelf een Goddelijke natuur heeft. Dat was het bijzondere Christelijke geloof, dat Jezus de Zoon van God is, Mattheüs 16:16, en hier is er de eerste formulering van.
b. Johannes' getuigenis er van: "Ik heb gezien, en ik heb getuigd. Niet slechts nu getuig ik, maar ik heb getuigd, zodra ik het gezien heb." Wat hij gezien heeft, beijverde hij zich te getuigen, zoals zij in Handelingen 4:20:Wij kunnen niet laten te spreken hetgeen wij gezien en gehoord hebben. Wat hij getuigde was hetgeen hij gezien had. Christus' getuigen waren ooggetuigen, en dus des te meer geloofwaardig, zij hebben niet "naar horen zeggen" of "naar lopende geruchten" gesproken, 2 Petrus 1:16

II. Johannes' getuigenis van Christus op de volgende dag, vers 35, 36, waarbij valt op te merken, dat hij:
1. Iedere gelegenheid te baat nam om de mensen tot Christus te leiden: Johannes stond, en ziende Jezus, daar wandelende.
Johannes schijnt zich op dat ogenblik van de schare teruggetrokken te hebben, en in bijzonder gesprek te zijn met twee van Zijn discipelen. Evangeliedienaren moeten niet slechts in hun openbare prediking, maar ook in hun bijzondere gesprekken, van Christus getuigen en zijn belangen dienen. Hij zag Jezus op enigen afstand wandelende, maar ging toch zelf niet tot Hem, omdat hij alles wilde vermijden wat ook maar de minsten schijn zou hebben van in afspraak met Hem te staan. Hij was ziende op Jezus emblepsas, hij hield zijn ogen op Hem gevestigd. Zij, die anderen tot Christus willen brengen, moeten zelf voortdurend en ijverig Hem beschouwen, aan Hem denken. Johannes had Christus tevoren gezien, 1 Johannes 1:1, maar nu zag hij op Hem.

2. Hij herhaalde hetzelfde getuigenis, dat hij de dag tevoren aan Christus had gegeven, hoewel hij ook op een andere grote waarheid nopens Hem had kunnen wijzen, maar hiermede wilde hij tonen, dat hij standvastig was in zijn getuigenis en er zich in gelijk bleef. Zijn leer was in de bijzonderen kring van vrienden dezelfde als in het openbaar, zoals ook de leer van Paulus dat was, Handelingen 20:20. 21. Het is goed om hetgeen wij gehoord hebben nog eens te horen herhalen, Filippenzen 3:1. De leer van Christus' offerande, om de zonde der wereld weg te nemen, moet voorzeker door alle goede leraren herhaaldelijk en met klem en nadruk worden verkondigd: Christus, het Lam Gods, Christus en dien gekruisigd.

3. Hij bedoelde dit inzonderheid voor zijn twee discipelen, die bij hem stonden, hij was gaarne bereid hen aan Christus over te geven, te dien einde heeft hij voor hun oren van Christus getuigd, opdat zij verlof zouden hebben, hem te verlaten om Christus te volgen. Hij achtte niet, dat hij de discipelen verloren had, die van hem tot Christus overgingen, evenmin

als een schoolmeester acht zijn scholier verloren te hebben, die van zijn school naar de universiteit gaat.
Johannes verzamelde discipelen, niet voor zich zelf, maar voor Christus, om hen voor de Heere te bereiden, Lukas 1:17. Wel verre van naijverig te zijn op Christus' toenemenden invloed, was er niets dat hij vuriger begeerde. Ootmoedige, edelmoedige zielen geven gaarne aan anderen de lof, die hun toekomt, zonder bevreesd te zijn er zich zelf door te verkleinen. Wij zullen aan onze eigen eer niet tekortdoen, als wij aan ieder de eer geven, die hem toekomt.
Johannes 1:37 - 43 Wij zien hier, hoe twee discipelen van Johannes tot Jezus overgaan, terwijl een hunner nog een derde meebrengt, en dezen waren de eerstelingen van Christus' discipelen.
Zie hoe klein de kerk was in haar begin, en wat de dageraad is geweest van haar dag van grote dingen.

I. Andreas, en nog een ander met hem, waren de twee, die door Johannes op Christus werden gewezen, vers 37. Wie de andere was, wordt ons hier niet gezegd, sommigen denken, dat het Thomas geweest is, hoofdstuk 21:2, anderen dat het Johannes zelf geweest is, de schrijver van dit Evangelie, die gewoon is zijn naam zorgvuldig te verbergen, Hoofdstuk 13:23, en 20:3.
1. Wij zien hier hun bereidwilligheid om tot Christus over te gaan. Zij hoorden Johannes van Christus spreken als van het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt, en dat maakte, dat zij Hem volgden. Voor een ontwaakte ziel is het krachtigste argument, de dringendste reden om Christus te volgen, dat Hij het is, en Hij alleen, die de zonde wegneemt.

2. De vriendelijke opmerking, die Christus hun schonk, vers 38. Zij kwamen achter Hem, en schoon Christus hun dus de rug keerde, werd Hij hen toch spoedig gewaar, Hij keerde zich om en zag hen volgen. Christus neemt zeer spoedig kennis van de eerste bewegingen der ziel, die naar Hem uitgaat, van de eersten stap, die gezet wordt op de weg naar de hemel, Jes 64:5, Lukas 15:20. Hij wachtte niet, tot zij Hem verlof vroegen om tot Hem te mogen spreken, maar sprak hen aan. Welke gemeenschap er ook is tussen een ziel en Christus, Hij is het, die het gesprek begint. Hij zei tot hen: Wat zoekt gij? Dit was geen bestraffing voor hun vrijmoedigheid om in Zijn gezelschap te komen, Hij, die gekomen is om ons te zoeken, heeft er nooit iemand om bestraft, dat hij Hem zocht, integendeel, het is een vriendelijke uitnodiging om zijn kennis te maken, daar Hij hen verlegen en bescheiden zag. "Komt, wat hebt gij Mij te zeggen? Wat is uw bede? Wat is uw verzoek?" Zij, wier werk het is de mensen te onderrichten omtrent de staat hunner ziel, behoren nederig te wezen en zachtmoedig, en toegankelijk, en zij moeten hen aanmoedigen, die zich tot hen wenden. De vraag, die Christus hun deed, moeten wij allen ons zelf doen, als wij Christus beginnen te volgen, en belijdenis willen doen van Zijn heiligen Godsdienst: Wat zoekt gij? "Wat beogen, wat begeren wij?" Zij, die Christus volgen, en toch de wereld zoeken, of zich zelf zoeken, of de lof van mensen, bedriegen zich zelf. "Wat zoeken wij in het zoeken van Christus? Zoeken wij een leraar. een heerser en verzoener? Zoeken wij in ons volgen van Christus de gunst van God en het eeuwige leven?" Indien ons oog hierin eenvoudig is, dan zijn wij geheel verlicht.

3. Hun bescheiden vragen naar zijn woonplaats: Rabbi, waar woont Gij? Door Hem Rabbi te noemen, geven zij te kennen, dat hun bedoeling in tot Hem te komen was, om door Hem onderwezen te worden. Rabbi betekent meester, een leermeester, de Joden noemden hun geleerden rabbijnen. Het woord komt van rab, multus of magnus, een rabbi, een groot man, een, in wie, zoals wij zeggen, veel is. Nooit was er zulk een rabbi als onze Heere Jezus, zulk een grote, in wie al de schatten der wijsheid en der kennis verborgen zijn. Dezen kwamen tot Christus om zijn leerlingen te wezen, en dat moeten allen, die zich tot Hem wenden.

Johannes had hun gezegd, dat Hij het Lam Gods was, dit Lam nu is, als Rabbi, waardig het boek te nemen en de zegelen te openen, Openbaring 5:9. En tenzij wij ons aan Hem overgeven om door Hem bestuurd en onderwezen te worden, zal Hij onze zonden niet wegnemen. Door te vragen waar Hij woonde, geven zij het verlangen te kennen om meer met Hem bekend te worden. Christus was een vreemdeling in die landstreek, zodat zij bedoelden waar de herberg was, waarin Hij overnachtte, want daar wilden zij dan op een geschikt uur tot Hem komen, het uur, dat Hij hun noemen zou, zij wilden zich niet ruw bij Hem indringen. als het ogenblik er niet toe geschikt was. Wellevendheid en goede manieren betamen hun, die Christus volgen. En daarenboven, zij hoopten meer van Hem te verkrijgen, dan zij in een kort gesprek op de weg hebben konden. Zij besloten het tot hun grote zaak, niet maar tot een bijzaak, te maken om met Christus te spreken. Zij, die gemeenschap hebben met Christus, kunnen niet anders dan begeren, nog meer gemeenschap met Hem te hebben, zij vervolgen om meer van Hem te kennen. Zij verlangen naar een vaste gemeenschap met Hem, zodat zij kunnen neerzitten aan zijn voeten en zich kunnen houden aan zijn instructies. Het is niet genoeg om nu en dan eens met Christus te zijn, wij moeten bij Hem blijven.

4. Christus' vriendelijke uitnodiging: Hij zei tot hen: *Komt en ziet.*
Op die wijze moeten begeerte naar Christus en naar gemeenschap met Hem worden ondersteund en aangemoedigd. Hij nodigt hen in zijn woning, hoe dichter wij tot Christus naderen, hoe meer wij van zijn schoonheid en voortreffelijkheid gewaar worden. Bedriegers houden hun invloed op hun volgelingen staande door hen op een afstand te houden, maar hetgeen waardoor Christus zich in hun achting en genegenheid wil aanbevelen was, dat zij zouden komen en zien. "Komt en ziet, hoe gering Mijn woning is, hoe armoedig Ik er ben ingericht, opdat gij geen wereldlijk voordeel verwacht door Mij te volgen, zoals diegenen, die aan de schriftgeleerden en Farizeeën het hof maakten en hen rabbi noemden. Komt en ziet waarop gij te rekenen hebt zo gij Mij volgt". Zie Mattheüs 8:20. Hij nodigt hen om onmiddellijk te komen, zonder uitstel. Zij vroegen waar Hij woonde, opdat zij Hem op een meer gelegen tijd hun opwachting konden maken, maar Christus nodigt hen om terstond te komen en te zien, geen tijd is beter dan de tegenwoordige tijd.
Laat ons hieruit leren:
a. Ten opzichte van anderen, dat het het beste is om de mensen te nemen, als zij er in een goede stemming voor zijn. het ijzer te smeden terwijl het heet is.
b. Ten opzichte van ons zelf, dat wij verstandig doen door dadelijk de gelegenheid aan te grijpen: "Nu is het de welaangename tijd", 2 Corinthiërs 6:2.

5. Hun blijmoedig en (ongetwijfeld) dankbaar aannemen van zijn uitnodiging: Zij kwamen en zagen waar Hij woonde, en bleven dien dag bij Hem. Dat was grotere bescheidenheid, en heeft hun daarom ook meer goed gedaan, dan wanneer zij Zijn aanbod hadden afgewezen. Zij gingen geredelijk met Hem: Zij kwamen en zagen waar Hij woonde. Godvruchtige zielen nemen gaarne en van harte Christus' genaderijke uitnodigingen aan, zoals David, Psalm 27:8. Zij vroegen niet, of het hun geriefelijk bij Hem gemaakt zou worden, maar wilden gaarne genoegen nemen met wat zij bij Hem vinden zouden. Het is goed om met Christus te zijn, waar dan ook. Zij waren zo tevreden met hun onthaal, dat zij dien gehelen dag bij Hem bleven. (Meester, het is goed, dat wij hier zijn) en Hij heette hen welkom. Het was omtrent de tiende ure. Sommigen denken dat Johannes de Romeinse tijdrekening volgt, en dat het dus tien ure des morgens was, en dat zij tot aan de avond bij Hem bleven. Anderen denken, dat Johannes, evenals de andere evangelisten, de tijd rekende, volgens de Joodse indeling van de dag, en dat het vier uur na middag was, en zij dien nacht en de volgende dag bij Hem bleven.
Dr. Lightfoot maakt de gissing, dat die volgende dag een sabbatdag was, en dat zij, daar het reeds laat was, niet voor de sabbat naar huis terug konden gaan. Daar het onze plicht is, om,

waar wij ook zijn, de sabbat zoveel mogelijk tot onze stichting en geestelijk heil door te brengen, zijn diegenen welzalig, die door een levendige oefening van geloof, liefde, en Godsvrucht hun sabbatten doorbrengen in gemeenschap met Christus. Dat zijn in waarheid dagen des Heeren, dagen van de Zoon des mensen.

II. Andréas bracht zijn broeder Petrus tot Christus. Indien Petrus de eerstgeborene van Christus' discipelen ware geweest, dan zouden de papisten daar veel ophef van maken, hij is werkelijk later meer uitnemend geworden in gaven. maar Andreas had de eer van het eerst met Christus bekend te zijn geworden, en het middel te zijn geweest om Petrus tot Hem te brengen.

Merk op:
1. Het bericht, dat Andreas aan Petrus gegeven heeft, met een wenk om tot Christus te komen.
a. Hij vond hem. Hij vond eerst zijn broeder Simon, zijn vinden duidt aan, dat hij hem gezocht heeft. Simon ging met Andreas om Johannes te horen prediken en door hem gedoopt te worden, en Andreas wist waar hij hem zoeken moest. Wellicht is de andere discipel, die bij hem was, terzelfder tijd uitgegaan om een vriend te zoeken, maar Andreas is het eerst geslaagd. Hij vond eerst Simon, die alleen gekomen was om Johannes te horen, maar zijn verwachting wordt overtroffen, hij ontmoette Jezus.
b. Hij zei hem, wie zij hadden gevonden: Wij hebben gevonden de Messias.
Merk op:
Dat hij spreekt met nederigheid, niet: "Ik heb gevonden", de ere der ontdekking zich zelf toeschrijvende, maar "Wij hebben", er zich in verblijdende om dit met anderen te delen. Hij spreekt juichend. Wij hebben die parel van grote waarde gevonden, dien waren schat, en hem gevonden hebbende, maakt hij het bekend, zoals de melaatsen, 2 Koningen 7:9, want hij weet, dat hij niet minder van Christus zal hebben en genieten door Hem met anderen te delen. Hij spreekt met verstand: Wij hebben gevonden de Messias, hetgeen meer was dan tot nu toe gezegd werd.
Johannes had gezegd: Hij is het Lam Gods, en de Zoon van God, hetgeen Andréas vergelijkt met de Schriften des Ouden Testaments, en uit die vergelijking maakt hij op, dat Hij de Messias is, beloofd aan de vaderen, want nu is de volheid des tijds gekomen. Door aldus Gods getuigenissen tot zijn betrachting te maken, spreekt hij duidelijker van Christus dan zijn leraar van Hem gesproken heeft, Psalm 119:99.

c. Hij bracht hem tot Jezus, hij wilde het niet ondernemen om hem zelf te onderwijzen, maar bracht hem naar de bron, bewoog hem om tot Christus te komen en leidde hem tot Hem in. Dit nu was een blijk van ware liefde voor zijn broeder, zijn eigen broeder, zoals hij hier genoemd wordt, omdat hij hem zeer dierbaar was. Wij behoren met bijzondere zorg en ijver het geestelijk welzijn zoeken te bevorderen van onze nabestaanden, want hun betrekking tot ons vermeerdert zowel de verplichting als de gelegenheid om goed te doen aan hun ziel. Het was ook een gevolg van het gesprek, dat hij heden met Christus gehad heeft. Dat wij voor ons zelf nut en voordeel gehad hebben van de middelen der genade, zal het duidelijkst blijken uit onze Godvruchtigen omgang met anderen. Hieruit bleek het, dat Andreas met Jezus geweest was, dat hij zo van Hem was vervuld, dat hij op de berg was geweest, want zijn aangezicht blonk. Hij wist, dat in Christus genoeg was voor allen, en, gesmaakt hebbende dat Hij goedertieren is, kon hij niet rusten voordat degenen, die hij liefhad, het ook gesmaakt hadden. Wie waarlijk genade heeft, haat monopolies, en wenst anderen te doen delen in zijn heil.

2. Het onthaal dat aan Petrus te beurt viel bij Jezus Christus, wie hij er niet minder welkom om was, dat hij door de invloed zijns broeders tot hem was gekomen, vers 42.

Merk op:
a. Dat Christus hem noemt bij zijn naam: Jezus, hem aanziende, zei: Gij zijt Simon, de zoon van Jonas. Het schijnt, dat Petrus aan Christus volkomen vreemd was, en indien dat zo is, dan is dit een bewijs van Christus' alwetendheid, dat Hij op de eersten aanblik, zonder enigerlei navraag, hem zijn naam en de naam zijns vaders kon zeggen. De Heere kent degenen, die zijn zijn. Hij kent hen en al hun omstandigheden. Maar het was een voorbeeld van Zijn neerbuigende genade en gunst, dat Hij hem aldus vertrouwelijk en vriendelijk bij zijn naam noemde, hoewel hij van geringe afkomst was. Het was een voorbeeld van Gods gunst aan Mozes, dat Hij hem bij name kende, Exodus 33:17. Sommigen vestigen de aandacht op de betekenis van die namen: Simon, gehoorzaam, Jona - ene duive. Een gehoorzame gemoedsgesteldheid, als die ener duive, maakt ons geschikt om Christus' discipelen te zijn.
b. Dat Hij hem een nieuwen naam gaf: Cefas. Uit dat geven van een nieuwen naam blijkt Christus gunst jegens hem. Een nieuwe naam duidt de een of andere grote waardigheid aan, Openbaring 2:17, Jesaja 62:2 Hierdoor heeft Christus niet slechts de smaad afgewist van zijn geringe afkomst, maar hem aangenomen als een lid van Zijn eigen gezin. De naam, dien Hij hem gaf, wijst op zijn trouw aan Christus. Gij zult genaamd worden Cefas (het Hebreeuwse woord voor een steen) hetwelk overgezet wordt Petrus. Petrus' natuurlijke geaardheid was onbuigzaam, stoutmoedig en vastberaden, en ik denk, dat dit de voornaamste reden is, waarom Christus hem Cefas noemt - een steen. Toen Christus later voor hem gebeden heeft, dat zijn geloof niet zou ophouden, en hij aldus standvastig zou zijn voor Christus zelf, en hem tegelijk beval zijn broederen te versterken, zich te koste te geven ter ondersteuning van anderen, heeft Hij hem gemaakt wat Hij hem hier noemt, Cefas, een steen. Zij, die tot Christus komen, moeten komen met een vast besluit om Hem trouw en standvastig aan te kleven, als een steen te zijn, vast en solide, en het is door zijn genade, dat zij het zijn. Zijn zeggen tot hen: Weest standvastig, maakt hen standvastig. Nu wordt hier niet meer door bewezen, dat Petrus de enige rots was, waarop de kerk gebouwd is, dan het noemen van Jakobus en Johannes Boanerges bewijst, dat zij de enige zonen des donders zijn, of dat Joses de enige zoon der vertroosting was, omdat hij Barnabas werd genoemd.

Johannes 1:44 - 52
Wij hebben hier de roeping van Filippus en Nathanaël.

I. Filippus werd onmiddellijk, door Christus zelf geroepen, niet zoals Andreas, die door Johannes op Christus gewezen werd, noch als Petrus, die door zijn broeder tot Hem werd gebracht. God heeft onderscheidene middelen en wegen om zijn uitverkorenen tot Zich te brengen, maar welke middelen Hij ook gebruikt, Hij is aan geen enkel middel gebonden.
1. Filippus werd op een voorkomende wijze geroepen: Jezus vond Filippus. Christus zocht ons en vond ons, eer wij naar Hem gevraagd hebben. De naam Filippus is van Grieksen oorsprong, en veel gebruikt onder de heidenen, hetgeen voor sommigen een bewijs is van de ontaarding der Joodse kerk van dien tijd, en hun gelijkvormigheid aan de heidenen, toch heeft Christus zijn naam niet veranderd.
2. Hij werd des anderen daags geroepen. Zie met hoeveel ijver Christus zich op Zijn werk heeft toegelegd. Als er werk gedaan moet worden voor God, behoren wij geen dag te verliezen. Doch merk op, dat Christus nu een of twee op een dag riep. maar nadat de Geest was uitgestort, zijn op een dag duizenden krachtdadig geroepen, waarin het woord vervuld is, dat Hij gesproken heeft in Hoofdstuk 14:12.
3. Jezus wilde heengaan naar Galiléa om hem te roepen. Christus zal allen vinden, die Hem gegeven zijn, wáár zij zich ook bevinden, en geen hunner zal verloren gaan.
4. Filippus werd door de kracht van Christus, die uitging met het woord: "Volg Mij" er toe gebracht om een discipel te worden. Zie de aard van het ware Christendom, het is een volgen

van Christus, het is ons over te geven aan Zijn bestuur en leiding, het is in zijn voetstappen te wandelen. Zie de kracht van Christus' genade, waardoor Zijn woord overwint, Zijn roepstem gehoorzaamd wordt, het is de scepter Zijner sterkte.
5. Er wordt ons meegedeeld, dat Filippus van Bethsaïda was, en ook Andreas en Petrus waren van die stad, vers 45. Deze uitnemende discipelen ontleenden geen eer aan hun geboorteplaats, maar deden er ere op afstralen, hebben er ere aan bijgezet. Bethsaïda betekent het huis der netten, omdat het meestal door vissers bewoond werd. Vandaar heeft Christus discipelen gekozen, die met buitengewone gaven begiftigd zouden worden, en die dus de gewone voorrechten van geleerdheid niet van node hadden. Bethsaïda was een goddeloze plaats, Mattheüs 11:21, toch was ook dáár een overblijfsel naar de verkiezing der genade.

II. Nathanaël werd door Filippus genodigd om tot Christus te komen, en van hem wordt veel gezegd. Waaromtrent wij kunnen opmerken:
1. Wat er voorviel tussen Filippus en Nathanaël, waarin een opmerkelijk mengsel van vromen ijver en van zwakheid valt waar te nemen, zoals die gewoonlijk bij eerstbeginnenden gevonden wordt, die nog slechts vragen naar de weg naar Sion.
Hier is:
a. Het blijde nieuws dat Filippus aan Nathanaël mededeelt, vers 46. Evenals tevoren Andréas, zo kan ook Filippus, na zelf Christus enigermate te hebben leren kennen, niet rusten voor hij de reuk van die kennis openbaar heeft gemaakt. Hoewel Filippus slechts kortelings met Christus is bekend geworden, treedt hij toch ter zijde om Nathanaël te zoeken. Ook als wij de heerlijkste gelegenheid hebben om goeds te verkrijgen voor onze eigen ziel, moeten wij nog gelegenheid zoeken om goed te doen aan de zielen van anderen, gedenkende aan de woorden van de Heere Jezus: Het is zaliger te geven dan te ontvangen, Handelingen 20:35. "O!" zegt Filippus, wij hebben dien gevonden, van welken Mozes in de wet geschreven heeft, en de profeten.
Merk hier op: In welk een vervoering van vreugde Filippus was door zijn bekend worden met Christus: "Wij hebben Hem gevonden, van wie wij zo dikwijls gesproken hebben, naar wie wij zo lang verlangd, dien wij zo lang verwacht hebben, eindelijk is Hij gekomen, en wij hebben Hem gevonden. Welk een voorrecht het voor hem was om zo goed bekend te zijn met de Schriften des Ouden Testaments, waardoor zijn hart en zijn verstand toebereid werden om het licht des Evangelies te ontvangen. "Hem, van wie Mozes en de profeten hebben geschreven". Wat geheel en van eeuwigheid af in het boek der Goddelijke raadsbesluiten was geschreven, was gedeeltelijk, op verschillende tijden en velerlei wijzen gekopieerd in het boek der Goddelijke openbaringen. Heerlijke dingen waren geschreven betreffende het Zaad der vrouw, het Zaad van Abraham, de Silo, de Profeet gelijk Mozes, de Zone Davids, EMMANUEL, de Man, de Spruit, de Messias, de Vorst. Filippus had deze dingen bestudeerd en was er van vervuld, hetgeen hem geredelijk Christus welkom deed heten. Welke vergissingen hij nog maakte, met welke zwakheid hij nog bevangen was, hij noemde Christus Jezus van Nazareth, terwijl Hij toch van Bethlehem was, hij noemt Hem de zoon van Jozef, terwijl Hij slechts diens vermeende zoon was. Eerstbeginnenden in de Godsdienst zijn aan vergissingen onderhevig, welke door de tijd en de genade Gods hersteld zullen worden. Het was zijn zwakheid om te zeggen: Wij hebben Hem gevonden, want Christus vond hen, eer zij Christus hebben gevonden. Hij heeft nog niet, gelijk Paulus, begrepen, dat hij van Christus Jezus gegrepen was, Filippenzen 3:12.

b. Nathanaël bedenking hiertegen: Kan uit Nazareth iets goeds zijn? vers 46. Zijn voorzichtigheid was prijzenswaardig. Hij heeft niet lichtvaardig ingestemd met alles wat gezegd werd, maar hij onderzocht en overwoog het. Onze stelregel is: Onderzoek alle dingen. Maar zijn bedenking ontstond uit onwetendheid. Indien hij bedoelde, dat uit Nazareth niets

goeds kon komen, dan was dit om zijn onbekendheid met de Goddelijke genade, alsof die in de een plaats van minder kracht en uitwerking was dan in een andere plaats, of aan der mensen dwaze en gemelijke opmerkingen gebonden was. Indien hij bedoelde, dat de Messias, het grote Goed, niet uit Nazareth kon komen, dan had hij hierin gelijk. In de wet had Mozes gezegd, dat Hij uit Juda zou voortkomen, en de profeten hadden Bethlehem aangewezen als de plaats Zijner geboorte, maar dan was hij toch onbekend met het feit, dat deze Jezus te Bethlehem was geboren, zodat de vergissing van Filippus in Hem Jezus van Nazareth te noemen, deze tegenwerping heeft uitgelokt. De vergissingen der predikers doen dikwijls vooroordelen ontstaan bij de hoorders.

c. Het korte antwoord van Filippus op deze bedenking: Kom en zie. Het was zijn zwakheid, waardoor hij er geen voldoend antwoord op kon geven, maar zo gaat het gewoonlijk met pas - beginnenden in de Godsdienst. Wij kunnen wel genoeg weten om zelf voldaan te wezen, en toch niet instaat zijn genoeg te zeggen, om het vitten van spitsvondige tegenstanders tot zwijgen te brengen. Nu toonde hij zijn wijsheid en zijn ijver, dat hij zijn tegenwerping zelf niet kunnende beantwoorden, hem tot Enen wilde laten gaan, die het wèl kon: Kom en zie. Laat ons niet staan redeneren en moeilijkheden opwerpen voor ons zelf, waar wij niet over heen kunnen, maar laat ons heengaan en met Christus zelf spreken, en dan zullen die moeilijkheden terstond verdwijnen. Het is dwaasheid om de tijd in twijfelachtigen redetwist door te brengen, die beter en nuttiger besteed zou kunnen worden in oefening der Godsvrucht. Kom en zie, niet: "Ga en zie", maar Kom, en ik zal met u medegaan, zoals in Jesaja 2:3.

Naar aanleiding van dit gesprek tussen Filippus en Nathanaël kunnen wij opmerken:
Ten eerste. Dat velen van de Godsdienst teruggehouden worden door de onredelijke vooroordelen, die zij er tegen opgevat hebben wegens de een of andere omstandigheid, die er geheel vreemd aan is.
Ten tweede. De beste manier om die vooroordelen weg te nemen, welke zij tegen de Godsdienst koesteren, is ze te onderzoeken en te toetsen, en er niet op te antwoorden voordat wij de zaken onderzocht hebben.

2. Wat er voorviel tussen Nathanaël en onze Heere Jezus. Hij kwam en zag, en dat wel niet tevergeefs.
a. Onze Heere Jezus gaf een eervol getuigenis van Nathanaël oprechtheid. Jezus zag Nathanaël tot zich komen, en ging hem met een gunstrijke aanmoediging tegemoet. Hij zei van hem tot de Hem omringenden, terwijl Nathanaël zelf reeds binnen het bereik was van zijn stem: Zie waarlijk een Israëliet.
Merk op:
Dat Hij hem prees, niet om hem te vleien, of hem op te blazen met een goeden dunk van zich zelf, maar wellicht omdat Hij wist, dat hij een nederig, bescheiden man was, indien al niet een droefgeestig man, iemand, die harde en geringe gedachten koesterde van zich zelf en maar al te gereed was om aan zijn eigen oprechtheid te twijfelen. Door Zijn getuigenis heeft Christus die zaak buiten twijfel gesteld. Nathanaël had meer dan een der andere kandidaten voor het discipelschap bedenkingen geopperd tegen Christus, maar Christus toonde hiermede, dat Hij dit verontschuldigde, heeft niet ten kwade geduid wat hij verkeerds gezegd had, omdat Hij wist, dat zijn hart oprecht was. Hij heeft hem niet tegengeworpen: Kan uit Kana iets goeds zijn? Hoofdstuk 21:2, Kana, een onbekend vlek in Galiléa? Neen, Hij geeft hem dezen vriendelijken lof, om ons aan te moedigen in de hope van door Christus aangenomen te zullen worden, in weerwil van onze zwakheid, en ons te leren met achting te spreken van hen, die zonder oorzaak minachtend over ons gesproken hebben, en hun de lof te geven, die hun toekomt. Dat Hij hem loofde om zijn oprechtheid.

Ten eerste. Zie waarlijk een Israëliet. Het is Christus' kroonrecht te weten wat de mensen waarlijk zijn, wij kunnen slechts het beste van hen hopen. De gehele natie bestond uit Israëlieten in naam, maar die zijn niet allen Israël die uit Israël zijn, Romeinen 9:6. Hier echter was waarlijk een Israëliet.
1. Een oprecht volger van het goede voorbeeld van Israël, wiens karakter was aangeduid als te zijn een oprecht man in tegenstelling met Ezau, die een man was verstandig ter jacht, een loos jager. Nathanaël was een ware zoon van de oprechten Jakob, hij was niet slechts van zijn zaad, maar van zijn geest.
2. Een oprecht belijder van het geloof van Israël, hij was trouw aan de Godsdienst, dien hij beleed, en leefde naar zijn belijdenis, hij was wezenlijk zo goed als hij scheen, en zijn praktijk strookte met zijn belijdenis. Hij is de Jood, die het in het verborgen is, Romeinen 2:29, en zo is hij ook de Christen.

Ten tweede. Hij is iemand in wie geen bedrog is - dat is het karakter, de aard van een waar Israëliet, een waar Christen: geen bedrog jegens de mensen, een man zonder list of boosheid, een man, dien men kan vertrouwen, geen bedrog jegens God. dat is: oprecht in zijn berouw over de zonde, oprecht in zijn verbond met God, in wiens geest geen bedrog is, Psalm 32:2. Hij zegt niet: geen schuld, maar geen bedrog. Hoewel hij in vele zaken dwaas en vergeetachtig is, is hij toch nergens onoprecht in, is hij niet goddeloos van God afgegaan. Er was geen schuld in hem, die hij in zich goedkeurde. Zie waarlijk een Israëliet.
1. "Let op hem, en doet zoals hij doet".
2. "Bewondert hem, ziet hem aan, en verwondert u". De geveinsdheid der schriftgeleerden en Farizeeën was zo doorgedrongen tot de Joodse kerk en natie, en hun Godsdienst was zo verbasterd door formalisme en wereldwijsheid, dat een Israëliet, die dit waarlijk was, een man was om zich over te verwonderen, een wonder van genade, dat hij iemand als Job was, Job 1:8.

b. Nathanaël is hierover zeer verbaasd, waarop Christus hem nog een verder bewijs geeft van zijn alwetendheid en een vriendelijke herinnering aan vroeger betoonde Godsvrucht. Nu zien wij hier Nathanaëls nederigheid, daar hij geheel van zijn stuk raakt door de vriendelijke opmerking, die Christus hem schonk: Van waar kent Gij mij? mij, die uw kennisneming niet waardig ben? Wie ben ik, Heere, Heere? 2 Samuel 7:18. Dat was een blijk van zijn oprechtheid, dat hij de lof, die hem gegeven werd, niet met beide handen aangreep, maar hem afwees. Christus kent ons beter dan wij ons zelf kennen. Wij weten niet wat in het hart eens mensen is door hem in het gelaat te zien, maar alle dingen zijn naakt en geopend voor Christus, Hebreeën 4:12, 13. Kent Christus ons? Laat ons ijveren om Hem te kennen. Hier zien wij hoe Christus zich nog verder aan hem openbaart. *Eer u Filippus riep, zag Ik u.*

Ten eerste. Hij geeft hem te verstaan, dat Hij hem kende, en aldus openbaart Hij hem zijn Godheid. Het is Gods kroonrecht alle mensen en alle dingen onfeilbaar te kennen, en hieraan heeft Christus zich bij menige gelegenheid bewezen God te zijn. Van de Messias was voorzegd, dat Hij snel van bevatting zal zijn in de vreze des Heeren, Jesaja 11:3 1) dat is: in het beoordelen van de oprechtheid en de mate van de vreze Gods in anderen, en dat Hij naar het gezicht Zijner ogen niet zal richten. Hier beantwoordt Hij aan die voorzegging, 2 Timotheüs 2:19.
Ten tweede. Dat Hij, eer Filippus hem riep, hem onder de vijgenboom gezien heeft, dit toont een bijzondere vriendelijkheid voor hem.

1. Zijn oog was op hem, eer Filippus hem riep, toen Nathanaël voor het eerst met Christus bekend werd. Christus kent ons eer wij Hem kennen, Jesaja 45:4, Galaten 4:9.
2. Zijn oog was op hem, toen hij onder de vijgenboom was, dat was een bijzonder teken, hetwelk door niemand dan Nathanaël verstaan werd. "Toen gij u terugtrok onder de vijgenboom in uwen hof, en dacht, dat geen oog u zag, was Mijn oog op u, en zag Ik hetgeen Mij zeer welbehaaglijk was". Zeer waarschijnlijk heeft Nathanaël onder de vijgenboom gedaan wat Izaak gedaan heeft in het veld, nl. zich overgegeven aan overpeinzing, gebed en gemeenschapsoefening met God. Misschien was het in die ure en aan die plaats, dat hij zich met een onverbreekbaar verbond aan de Heere had gegeven. Christus zag in het verborgen, en door deze openlijke kennisneming er van heeft Hij hem gedeeltelijk in het openbaar vergolden. Het neerzitten onder de vijgenboom duidt rust en kalmte van geest aan, hetgeen zeer bevorderlijk is aan gemeenschapsoefening met God. Micha 4:4, Zacharia 3:10. Hierin was Nathanaël waarlijk een Israëliet, dat hij, gelijk Israël, alleen met God worstelde, Genesis 32:24, niet bad, zoals de geveinsden, op de hoeken der straten, maar onder de vijgenboom.

c. Hierdoor verkreeg Nathanaël de volle verzekerdheid des geloofs in Jezus Christus, uitgedrukt in die schone belijdenis: Rabbi! Gij zijt de Zone Gods, Gij zijt de Koning Israëls, dat is, in een woord: Gij zijt de ware Messias. Merk hier op hoe vast hij geloofde met het hart. Hoewel hij nog kortelings behept was met vooroordelen omtrent Christus, waren deze nu alle verdwenen. Door geloof te werken werpt Gods genade alle ijdele verbeeldingen omver. Nu vraagt hij niet meer: "Kan uit Nazareth iets goeds zijn?" Want hij gelooft, dat Jezus van Nazareth het hoogste Goed is, en dienvolgens neemt hij Hem aan. Hoe vrijmoedig hij heeft beleden met de mond. Zijn belijdenis heeft de vorm ener aanbidding, gericht tot de Heere Jezus zelf, hetgeen een gepaste manier is om ons geloof te belijden.

Ten eerste. Hij erkent en belijdt Christus' profetisch ambt, door Hem Rabbi te noemen, een titel, die door de Joden gemeenlijk aan hun leraren gegeven werd. Christus is de grote Rabbi, aan wiens voeten wij allen onderwezen moeten worden.
Ten tweede. Hij belijdt Zijn Goddelijke natuur en zijn zending door Hem de Zone Gods te noemen, dien Zoon van God, van wie gesproken wordt in Psalm 2:7. In gestalte en voorkomen was Hij een mens, daar Hij echter Goddelijke kennis had, kennis van het hart, kennis van dingen, die op een afstand en in het verborgen geschiedden, komt Nathanaël deswege tot de gevolgtrekking, dat Hij de Zone Gods moet wezen.
Ten derde. Hij belijdt: Gij zijt de Koning Israëls, die Koning Israëls, dien wij zo lang hebben verwacht. indien Hij de Zone Gods is, dan is Hij Koning van het Israël Gods. Nathanaël bewijst zich hiermede waarlijk een Israëliet te zijn, dat hij de Koning Israëls zo geredelijk erkent en zich aan Hem onderwerpt.

d. Hierop geeft Christus aan Nathanaël hoop op nog grotere dingen, vers 50, 51. Christus is zeer teder voor pas - bekeerden, en zal een goed begin, al is het ook zwak, aanmoedigen, Mattheüs 12:20. Hij geeft hier Zijn welgevallen in, en (naar het schijnt) zijn bewondering van, het vaardige geloof van Nathanaël te kennen: Omdat Ik u gezegd heb, Ik zag u onder de vijgenboom, zo gelooft gij. Hij verwondert er zich over, dat zulk een gering teken van Christus' Goddelijke kennis zulk een uitwerking had, het was een bewijs, dat Nathanaëls hart tevoren reeds toebereid was, anders zou dit werk niet zo plotseling tot stand zijn gekomen. Het strekt grotelijks tot eer van Christus en zijn genade, als op de eerste aanmaning het hart zich aan Hem onderwerpt. Hij belooft hem veel meer hulp voor de bevestiging en vermeerdering van zijn geloof, dan hij voor de teweegbrenging er van ontvangen heeft.

Ten eerste. In het algemeen: Gij zult grotere dingen zien dan deze, sterkere bewijzen, dat Ik de Messias ben, nl. de wonderen van Christus en zijn opstanding.
1. Aan wie heeft, en een goed gebruik maakt van hetgeen hij heeft, zal meer gegeven worden.
2. Zij, die waarlijk in het Evangelie geloven, zullen bevinden dat de bewijzen er van voor hen toenemen en sterker worden, zij zullen steeds meer reden vinden om het te geloven.
3. Wat Christus aan Zijn volk in dit leven van zich zelf openbaren zal, Hij heeft grotere dingen dan deze aan hen te openbaren, een heerlijkheid, die nog verder geopenbaard zal worden.

Ten tweede. In het bijzonder. "Niet alleen gij, maar gij allen, Mijn discipelen, voor wier geloofsbevestiging dit bestemd is, gij zult de hemel zien geopend." Dat is meer, dan aan Nathanaël te zeggen, dat Hij hem onder de vijgenboom gezien heeft. Dit wordt ingeleid met het plechtig: Voorwaar, voorwaar zeg Ik ulieden, hetgeen de aandacht gebiedt voor hetgeen gezegd is, als zijnde van groot belang en gewicht, en een volle instemming er mede eist, als zijnde ontwijfelbaar waar: "Ik zeg het, op wiens woord gij kunt steunen, amen, amen." Niemand anders dan Christus heeft dit woord aan het begin van een volzin gebruikt, hoewel de Joden het dikwijls gebruiken aan het einde van een gebed. en het dan soms verdubbelen. Het is een plechtige betuiging. Christus wordt de Amen genoemd, Openbaring 3:14, en als zodanig wordt het ook hier door sommigen verstaan, Ik, de Amen, de Amen, zeg ulieden. Ik, de getrouwe Getuige. De verzekerdheid, die wij hebben van de heerlijkheid, die nog geopenbaard zal worden, is gegrond op het woord van Christus. Zie nu wat het is, waar Christus hun de verzekering van geeft: *Van nu aan, of binnen kort, zult gij de hemel geopend zien.*

A. Het is een geringe titel, die Christus hier aanneemt: *De Zoon des mensen*, een titel, die Hem dikwijls in het Evangelie wordt gegeven, maar altijd slechts door Hem zelf. Nathanaël had Hem de Zone Gods genoemd, en de Koning Israëls, Hij zelf noemt zich Zoon des mensen.
a. Om zijn nederigheid aan te duiden te midden van de ere. die Hem wordt aangedaan.
b. Om hun zijn mensheid te doen verstaan, die even goed als zijn Godheid geloofd moet worden.
c. Om op Zijn tegenwoordige staat van vernedering te wijzen, opdat Nathanaël niet zou verwachten, dat deze Koning Israëls in uitwendige pracht zou verschijnen.

B. Maar het zijn grote dingen, die Hij hier voorzegt: Gij zult de hemel zien geopend, en de engelen Gods opklimmende en nederdalende op de Zoon des mensen.
a. Sommigen verstaan dit in letterlijke zin, als wijzende op een bijzondere gebeurtenis. Hetzij, dat er een visioen was van Christus' heerlijkheid, waarin dit nauwkeurig vervuld werd, en waarvan Nathanaël ooggetuige was, zoals Petrus. Jakobus en Johannes ooggetuigen waren van zijn verheerlijking op de berg. Er waren vele dingen, die Christus gedaan heeft in de tegenwoordigheid van Zijn discipelen, die niet geschreven zijn, Hoofdstuk 20:30, en waarom dan ook niet dit? Of wel: het was vervuld in de velerlei bedieningen van de engelen aan de Heere Jezus verricht, inzonderheid bij zijn hemelvaart, toen de hemel geopend was om Hem te ontvangen, en de engelen opklommen en nederdaalden om Hem te vergezellen, te dienen en ere te bewijzen, en dat wel voor de ogen der discipelen. Christus' hemelvaart was het grote blijk Zijner zending en heeft het geloof Zijner discipelen grotelijks versterkt. Het kan ook zien op Jezus' wederkomst, om de wereld te oordelen, wanneer de hemelen geopend zullen zijn, en alle oog Hem zien zal, en de engelen Gods rondom Hem zullen opklimmen en nederdalen, als zijn dienaren, en zeer veel werk zal er op dien dag gedaan worden. 2 Thessalonicenzen 1:10.

Nog anderen vatten het op in overdrachtelijke zin, als sprekende van een reeks van gebeurtenissen, die van nu aan zullen beginnen, en aldus kunnen wij het verstaan: Van Christus' wonderen. Nathanaël geloofde, omdat Christus, gelijk de profeten van ouds, hem verborgen dingen kon zeggen, maar wat betekent dat? Christus leidt nu een bedeling in van wonderen, veel groter dan dit, alsof de hemel geopend ware, en zulk een kracht en macht zal door de Zoon des mensen geoefend worden, alsof de engelen, die uitnemend zijn in kracht, voortdurend zijn bevelen volbrachten.
Onmiddellijk daarna begon Christus wonderen te doen, Hoofdstuk 2:11. Of wel, van Zijn Middelaarschap en de zalige gemeenschap, die Hij gevestigd heeft tussen hemel en aarde, in de verborgenheid waarvan de discipelen trapsgewijze in geleid stonden te worden.
Ten eerste Door Christus, als Middelaar, zij zullen de hemel zien geopend, opdat wij zullen ingaan in het heiligdom door Zijn bloed, Hebreeën 10:19, 20, de hemel geopend, opdat wij er door het geloof een blik in zullen slaan, en er ten laatste zullen binnengaan, thans de heerlijkheid des hemels zullen aanschouwen, en hiernamaals in zullen gaan in de vreugde onzes Heeren. En
Ten tweede. Zij zullen engelen zien, opklim mende en nederdalende op de Zoon des mensen. Door Christus hebben wij gemeenschap met, nut en voordeel van, de heilige engelen, en zijn de dingen, die op de aarde, en de dingen, die in de hemelen zijn, verzoend en tot elkaar gebracht. Christus is voor ons de Jakobsladder, Genesis 28:12, waarop, ten goede der heiligen, de engelen voortdurend opklimmen en nederdalen.

Hoofdstuk 2

1 En op de derden dag was er een bruiloft te Kana in Galiléa; en de moeder van Jezus was aldaar. 2 En Jezus was ook genood, en Zijn discipelen, tot de bruiloft. 3 En als er wijn ontbrak, zeide de moeder van Jezus tot Hem: Zij hebben geen wijn. 4 Jezus zeide tot haar: Vrouw, wat heb Ik met u te doen? Mijn ure is nog niet gekomen. 5 Zijn moeder zeide tot de dienaars: Zo wat Hij ulieden zal zeggen, doet dat. 6 En aldaar waren zes stenen watervaten gesteld, naar de reiniging der Joden, elk houdende twee of drie metrieten. 7 Jezus zeide tot hen: Vult de watervaten met water. En zij vulden ze tot boven toe. 8 En Hij zeide tot hen: Schept nu, en draagt het tot de hofmeester; en zij droegen het. 9 Als nu de hofmeester het water, dat wijn geworden was, geproefd had (en hij wist niet, van waar de wijn was; maar de dienaren, die het water geschept hadden, wisten het), zo riep de hofmeester de bruidegom. 10 En zeide tot hem: Alle man zet eerst de goeden wijn op, en wanneer men wel gedronken heeft, alsdan de minderen; maar gij hebt de goeden wijn tot nu toe bewaard. 11 Dit beginsel der tekenen heeft Jezus gedaan te Kana in Galiléa, en heeft Zijn heerlijkheid geopenbaard; en Zijn discipelen geloofden in Hem.

12 Daarna ging Hij af naar Kapernaüm, Hij, en Zijn moeder, en Zijn broeders, en Zijn discipelen; en zij bleven aldaar niet vele dagen. 13 En het pascha der Joden was nabij, en Jezus ging op naar Jeruzalem. 14 En Hij vond in de tempel, die ossen, en schapen, en duiven verkochten, en de wisselaars daar zittende. 15 En een gesel van touwtjes gemaakt hebbende, dreef Hij ze allen uit de tempel, ook de schapen en de ossen; en het geld der wisselaren stortte Hij uit, en keerde de tafelen om. 16 En Hij zeide tot degenen, die de duiven verkochten: Neemt deze dingen van hier weg; maakt niet het huis Mijns Vaders tot een huis van koophandel. 17 En Zijn discipelen werden indachtig, dat er geschreven is: De ijver van Uw huis heeft mij verslonden. 18 De Joden antwoordden dan, en zeiden tot Hem: Wat teken toont Gij ons, dat Gij deze dingen doet? 19 Jezus antwoordde en zeide tot hen: Breekt dezen tempel, en in drie dagen zal Ik dezelve oprichten. 20 De Joden zeiden dan: Zes en veertig jaren is over dezen tempel gebouwd, en Gij, zult Gij dien in drie dagen oprichten? 21 Maar Hij zeide dit van de tempel Zijns lichaams. 22 Daarom, als Hij opgestaan was van de doden, werden Zijn discipelen gedachtig, dat Hij dit tot hen gezegd had, en zij geloofden de Schrift, en het woord, dat Jezus gesproken had.

23 En als Hij te Jeruzalem was, op het pascha, in het feest, geloofden velen in Zijn Naam, ziende Zijn tekenen, die Hij deed. 24 Maar Jezus Zelf betrouwde hun Zich zelf niet, omdat Hij hen allen kende, 25 En omdat Hij niet van node had, dat iemand getuigen zou van de mens; want Hij Zelf wist, wat in de mens was.

Aan het einde van het vorige hoofdstuk hadden wij een bericht omtrent de eerste discipelen, die door Jezus geroepen werden, Andréas en Petrus, Filippus en Nathanaël. Dezen waren de eerstelingen voor God en het Lam, Openbaring 14:4.

In dit hoofdstuk hebben wij

I. Het bericht van het eerste wonder door Jezus gewrocht - het water in wijn verkeerd te Kana, in Galiléa. vers 1 - 11. en, zijn verschijning te Kapérnaüm, vers 12.

II. Het bericht van het eerste pascha, dat Hij te Jeruzalem hield nadat Hij Zijn openbare bediening had aangevangen, Zijn verdrijven van de kopers en verkopers uit de tempel, vers 13 - 17, en, het teken, dat Hij gaf aan hen, die hierom met Hem twistten, vers 18 - 29, met een bericht omtrent sommigen, die bijna geloofden, en Hem daarop voor een tijd gevolgd zijn, vers 23 - 25 , maar Hij kende hen te goed om vertrouwen in hen te stellen.

Johannes 2:1 - 11

Wij hebben hier de geschiedenis van Christus' wonderdadige verandering van water in wijn op een bruiloft te Kana in Galiléa. Er waren enkelen, die zo welgezind waren, dat zij in Christus geloofden en Hem volgden, als Hij geen wonder deed, maar het was niet waarschijnlijk, dat velen aldus gezind zouden zijn, voordat Hij een antwoord kon geven aan hen, die Hem vroegen: Wat teken toont gij ons? Hij zou tevoren wonderen hebben kunnen doen, ze tot Zijn gewone, dagelijkse handelingen hebben kunnen maken, daar echter

wonderen bestemd waren tot heilige plechtige zegelen Zijner leer, heeft Hij er geen gewerkt, voor Hij zijn leer begon te prediken. Let nu op:

I. De gelegenheid van dat wonder. Maimonides rekent het Mozes tot eer aan, dat al de wonderen, die hij in de woestijn gewrocht heeft, uit noodzakelijkheid geschied zijn, wij hadden voedsel nodig, hij bracht ons het manna, en zo heeft ook Christus gedaan. Let op:
1. De tijd: Op de derden dag nadat Hij in Galiléa kwam. De evangelist houdt een dagboek van gebeurtenissen, want er ging geen dag voorbij, zonder dat er iets buitengewoons voorviel of gezegd werd. Onze Meester heeft Zijn tijd beter besteed dan zijn dienstknechten hem besteden, en nooit heeft Hij zich ter ruste begeven met de klacht van de Romeinsen keizer, dat Hij een dag verloren heeft.

2. De plaats: het was te Kana in Galiléa, in de stam van Aser, Jozua 19:28, waarvan tevoren gezegd was, dat hij "koninklijke lekkernijen zal leveren", Genesis 49:20. Christus begon zijn wonderen te werken in een afgelegen hoek des lands, ver van Jeruzalem, dat het openbare toneel van handelen was, om te tonen, dat Hij geen eer van mensen zocht.
Hoofdstuk 5:41, maar de nederigen wilde eren. Zijn leer en zijn wonderen zouden door de eenvoudige en eerlijke Galileërs niet zo tegengestaan worden, als door de trotse en bevooroordeelde rabbi’s en wereldgroten te Jeruzalem.

3. De gelegenheid was een bruiloft, waarschijnlijk was, hetzij de bruid, of de bruidegom, of wellicht beiden, aan onze Heere Jezus verwant. Van de moeder van Jezus wordt gezegd, dat zij daar was, niet dat zij genood was, zoals Jezus en Zijn discipelen, hetgeen aanduidt, dat zij daar als tehuis was. Merk op de ere, die Christus aan de instelling des huwelijks gedaan heeft, niet slechts door zijn tegenwoordigheid, maar door Zijn eerste wonder er voor te doen, omdat het in de staat der onschuld werd ingesteld en gezegend, omdat Hij daardoor nog een zaad Gods zocht, omdat het gelijkt op de mystieke vereniging tussen Hem en zijn kerk, en omdat Hij voorzag, dat in het pausdom de huwelijksplechtigheid van de enen kant onbehoorlijk tot sacrament zou worden verheven, terwijl van de anderen kant de huwelijke staat verlaagd zou worden, als zijnde onbestaanbaar met enigerlei heilig ambt of bediening. Er was een huwelijk - gamos, een bruiloftsfeest om de plechtigheid op te luisteren. Huwelijken gingen gewoonlijk van een feestviering vergezeld, Genesis 29:22, Richteren 14:10, ten teken van vreugde en vriendelijke achting en ter bevestiging der liefde.

4. Christus en zijn moeder en Zijn discipelen waren de voornaamste gasten aan het feestmaal. De moeder van Jezus (dat was haar eretitel) was daar. Er wordt geen melding gemaakt van Jozef, en wij besluiten hieruit, dat hij toen reeds gestorven was. Jezus was genood, en Hij kwam, nam de uitnodiging aan, en vierde feest met hen, om ons te leren achting te betonen aan onze bloedverwanten, omgang met hen te hebben, al zijn zij ook gering of van weinig aanzien in de wereld. Christus moest op een andere wijze optreden dan Johannes de Doper, die gekomen is, noch etende, noch drinkende, Mattheüs 11:18, 19. Het is de wijsheid der verstandigen om zich er op toe te leggen het gezellig verkeer met anderen aangenaam en nuttig te maken, veeleer dan het steeds te ontwijken.

a. Er was een bruiloft, en Jezus was ook genood. Het is zeer begerenswaardig, om, als er een bruiloft is, de tegenwoordigheid van Jezus Christus te hebben, Zijn genaderijke, geestelijke tegenwoordigheid, het huwelijk door Hem erkend en gezegend te hebben. Dan is het huwelijk in waarheid eerlijk: en zij, die trouwen in de Heere, 1 Corinthiërs 7:39, trouwen niet zonder Hem. Zij, die Christus tegenwoordig willen hebben bij hun huwelijk, moeten Hem nodigen

door gebed, dat is de bode, die tot Hem in de hemel moet worden gezonden, en Hij zal komen. Gij zult roepen, en Ik zal antwoorden. En Hij zal het water in wijn veranderen.
b. De discipelen waren ook genodigd, de vijf, die Hij had geroepen, Hoofdstuk 1, want toen had Hij nog geen anderen, zij behoorden tot Zijn gezin, en waren met Hem genodigd. Zij hadden zich toevertrouwd aan zijn zorg, en zij hebben spoedig bevonden, dat Hij wel geen schatten bezat, maar goede vrienden had. Zij, die Christus volgen, zullen feest met Hem houden, zij zullen hebben wat Hij heeft, dat Hij hun belooft, Hoofdstuk 12:26, Waar Ik ben, aldaar zal ook Mijn dienaar zijn. Liefde voor Christus wordt getoond door liefde voor de Zijnen, om Zijnentwil, onze goedheid raakt niet tot Hem, maar tot de heiligen. Calvijn merkt op hoe vrijgevig de gastheer was, daar hij, hoewel hij klein van middelen schijnt geweest te zijn, toch vier of vijf meer vreemdelingen genodigd had, dan hij gedacht had, omdat zij volgelingen waren van Christus, hetgeen aantoont, zegt hij, dat er meer vrijgevigheid en ware vriendschap is onder sommige personen van geringen stand, dan onder velen van een hogere klasse der maatschappij.

II. Het wonder zelf, waarbij valt op te merken:
1. Dat er wijn ontbrak, vers 3. Er was gebrek bij een feestmaaltijd. Er was voor een goeden voorraad gezorgd, maar alles was verbruikt. Zolang wij in deze wereld zijn, zullen wij ons soms in verlegenheid bevinden, zelfs als wij denken, dat onze genoegzaamheid vol is' kan het ons soms bang wezen. Als men voortdurend uitgeeft, is er soms, eer wij het weten, niets meer om uit te kunnen geven. Er was gebrek op een bruiloft. Zij, die zich in de huwelijken staat hebben begeven, er toe gekomen zijn om de zorgvuldigheden dezer wereld te kennen, moeten verwachten, dat zij verdrukking zullen hebben in het vlees, en op teleurstelling rekenen. Naar het schijnt was Christus met Zijn discipelen de oorzaak van dat gebrek, omdat het gezelschap nu groter was dan waarop men gerekend had, maar die zich in verlegenheid brengt voor Christus, zal er niets bij verliezen.
2. De moeder van Jezus zocht Hem aan om hare vrienden bij te staan in deze verlegenheid. Er wordt ons meegedeeld, vers 3 - 5, wat er tussen Christus en zijn moeder bij die gelegenheid is voorgevallen.

a. Zij maakt Hem bekend met de moeilijkheden, waarin zij zich bevinden, vers 3. "Zij zei tot Hem: Zij hebben geen wijn". Sommigen denken, dat zij geen wonderdadige voorziening door Hem verwachtte (Hij had toen nog geen wonder gedaan) maar dat zij wenste, dat Hij een vriendelijke verontschuldiging zou bieden aan het gezelschap, en alzo de goeden naam van de bruidegom zou ophouden, of dat Hij (naar Calvijns gissing) het gebrek aan wijn zou vergoeden door heilige en nuttige gesprekken. Het waarschijnlijkst is echter, dat zij een wonder verwachtte, want zij wist, dat Hij nu als de grote Profeet zou verschijnen, de Profeet gelijk Mozes, die zo dikwijls ter rechter tijd in de behoeften van Israël had voorzien, en, hoewel dit het eerste wonder was, dat Hij in het openbaar heeft gewrocht, had Hij wellicht haar en haar echtgenoot in hun nederigen staat hulp verleend. De bruidegom zou om meer wijn hebben kunnen zenden, maar zij wilde liever tot de bron gaan. Wij behoren zorg te hebben over, medegevoel te hebben met, de noden en behoeften van onze vrienden, en niet slechts het onze te zoeken. Wij zullen verstandig handelen zo wij ons, wegens onze of onzer vrienden verlegenheid, door het gebed tot Christus begeven. Maar daarbij moeten wij Christus niet willen voorschrijven wat Hij doen moet, maar met ootmoed onze noden voor Hem blootleggen, en het dan aan Hem overlaten om te doen wat goed is in zijn ogen.

A. Hij bestrafte haar hierom, want Hij zag er meer verkeerds in dan wij, anders zou Hij het niet aldus behandeld hebben. Hier is de bestraffing zelve: *Vrouw! wat heb Ik met u te doen?* Zo wie Christus lief heeft, die bestraft en kastijdt Hij. Hij noemt haar vrouw, niet moeder. Als

wij trots of verwaand beginnen te worden, dan moeten wij herinnerd worden aan hetgeen wij zijn, nl. mannen en vrouwen, zwakke, dwaze en verdorven mensen. De vraag ti emoi kai soi, zou gelezen kunnen worden: Wat gaat dit Mij of u aan? Wat gaat het ons aan, dat zij gebrek hebben? Maar het werd altijd gebruikt zoals in onze overzetting: Wat heb Ik met u te doen? zoals Richteren 11:12, 2 Samuel 16:10, Mattheüs 8:29. Het geeft dus te kennen gevoeligheid over iets, dat verkeerd gezegd of gedaan is, maar dat toch volstrekt niet onbestaanbaar is met de eerbied en de onderworpenheid, die Hij aan zijn moeder bewees overeenkomstig het vijfde gebod, Lukas 2:51, want er was een tijd, dat het Levi tot lof strekte, dat hij tot zijn vader zei: Ik zie hem niet, of ik kende hem niet, Deuteronomium 33:9.

Nu was dit bedoeld,
Ten eerste, als een bestraffing van zijn moeder, wijl zij zich mengde in een zaak, die een daad Zijner Godheid betrof, die van haar niet afhankelijk was, en waarvan zij de moeder niet was. Hoewel Hij als mens Davids Zoon en haar Zoon was, was Hij toch, als God, Davids Heere en haar Heere, en Hij wilde dat zij dít zou weten. De grootste ere, waartoe wij geraken, moet ons niet ons zelf doen vergeten, noch de plaats, waar wij moeten staan, en de gemeenzaamheid, die ons door het verbond der genade wordt toegelaten, mag geen minachting, oneerbiedigheid of aanmatiging bij ons wekken.
Ten tweede. Het was bedoeld als een lering voor anderen onder zijn betrekkingen, of bloedverwanten (van wie er velen tegenwoordig waren), dat zij nooit moesten verwachten, dat Hij uit aanmerking van zijn verwantschap naar het vlees ooit enig wonder zou doen, of dat Hij hierin voldoening zou schenken aan hen, die te dien opzichte niets meer voor Hem waren dan andere mensen. In de dingen Gods moeten wij niemands aangezicht kennen.
Ten derde. Het is een blijvend getuigenis tegen de afgoderij, waaraan, naar Hij voorzag, zijn kerk zich in latere eeuwen zou overgeven, door een onbetamelijke ere te bewijzen aan de maagd Maria, een misdaad, waaraan, naar bekend is, de Rooms Katholieken, zoals zij zich noemen, schuldig zijn, als zij haar de koningin des hemels noemen, de zaligheid der wereld, hun middelaarster, hun leven en hun hoop, niet slechts steunende op hare verdienste en voorbede, maar haar smekende haar Zoon te bevelen hun goed te doen. Monstra te esse matrem - Toon, dat gij zijn moeder zijt. Jussu matris impera salvatori. Leg de Zaligmaker uw moederlijk bevel op. Zegt Hij hier niet uitdrukkelijk, als een wonder gewerkt zal worden, zelfs in de dagen Zijner vernedering, en zijn moeder slechts door een wenk hare tussenkomst of voorspraak wilde te kennen geven: Vrouwe, wat heb Ik met u te doen? Dit was duidelijk bedoeld om zodanige grove afgoderij en gruwelijke Godslastering te voorkomen, of er het ergerlijke van in het licht te stellen. De Zoon van God is verordineerd tot onze Voorspraak bij de Vader, maar de moeder onzes Heeren was nooit bestemd of aangewezen om onze voorspraak te zijn bij de Zoon. De reden voor deze bestraffing. Mijn ure is nog niet gekomen.

Voor alles wat Christus deed, en voor alles wat Hem gedaan werd, had Hij zijn ure, de bestemden tijd, en de geschiktsten tijd, waaraan strikt en nauwkeurig werd vastgehouden.
Ten eerste, "Mijn ure om wonderen te doen is nog niet gekomen." Toch heeft Hij dit wonder gedaan voordat die ure daar was, omdat Hij voorzag, dat het geloof van Zijn discipelen, die Hem nog zo kort geleden gevolgd waren, er door versterkt zou worden, vers 11, hetgeen het doel was van al Zijn wonderen, zo dat dit een voorproef was van de vele wonderen, die Hij zou werken, als zijn ure er voor gekomen was.
Ten tweede. "Mijn ure om in het openbaar wonderen te doen is nog niet gekomen, spreek er dus niet zo openlijk over."
Ten derde. "Is de ure voor Mij nog niet gekomen, om Mij aan uw moederlijk gezag te onttrekken nu Ik reeds als Profeet ben begonnen te handelen?" Aldus **Gregorius Nyssen**.

Ten vierde. "Mijn ure om dit wonder te werken is nog niet gekomen." zijn moeder stelde Hem voor te helpen, toen de wijn begon te ontbreken, of schaars te worden (aldus zou vers 3 gelezen kunnen worden) maar zijn ure was nog niet gekomen, voordat de wijnvoorraad geheel uitgeput was en er dus volstrekt gebrek was, niet slechts om alle vermoeden af te snijden, dat iets van de nog overgebleven wijn met water gemengd was, maar ook om ons te leren, dat des mensen uiterste nood de geschikte tijd voor God ls om Zijn volk te hulp te komen. Zijn ure is gekomen, als wij in de alleruitersten nood zijn gekomen, en niet weten wat te doen. Dat heeft hen bemoedigd, die op Hem wachtten, om te geloven, dat. hoewel zijn ure nog niet gekomen was, zijn ure echter komen zou. Het uitstel der genade moet niet aangemerkt worden als een afwijzen van het gebed. Op het einde zal Hij het voortbrengen.

B. Desniettemin heeft zij zich bemoedigd met de verwachting, dat Hij hare vrienden zou helpen in hun verlegenheid, want zij zei tot de dienaars, dat zij acht moesten geven op zijn bevelen, vers 5. Zij heeft de bestraffing vriendelijk en met onderworpenheid opgenomen, en er niet op geantwoord. Het is het beste, om geen bestraffing van Christus te verdienen, maar als men haar verdiend heeft, dan behoort men er nederig en stil onder te zijn, en haar als een vriendelijkheid te beschouwen, Psalm 141:5. Zij bleef hopen op Christus' goedertierenheid, en dat Hij haar hare begeerte zou geven. Als wij in Christus tot God komen om enigerlei gunst of zegen, dan zijn er twee dingen, die ons ontmoedigen:

Ten eerste. De bewustheid van onze dwaasheden en zwakheden. "Gewis, zulke gebrekkige gebeden, als die wij opzenden, kunnen geen verhoring vinden".
Ten tweede. Een gevoel van onzes Heeren misnoegen en van zijn bestraffing. De beproevingen houden aan, de uitredding komt niet, en God schijnt vertoornd te zijn door ons gebed. Dat was hier het geval van de moeder onzes Heeren, en toch bemoedigde zij zich met de hoop, dat Hij haar ten laatste een antwoord des vredes zal geven, om ons te leren met God te worstelen door het geloof en vurigheid te hebben in het gebed, zelfs als Hij in zijn voorzienigheid in tegenheid met ons schijnt te wandelen. Wij moeten tegen hoop op hoop geloven, Romeinen 4:18. Zij zei de dienaars op Hem zelf het oog te hebben, en zich niet tot haar te wenden, gelijk zij waarschijnlijk gedaan hadden. Zij laat alle aanspraak varen om invloed op Hem te kunnen oefenen, of voorspraak bij Hem te zijn' laat de verwachting hunner ziel alleen van Hem wezen, Psalm 62:6. Zij zei hun zijn bevelen stipt op te volgen, zonder te redetwisten, en zonder vragen te doen. Zich zelf van schuld bewust zijnde in het willen voorschrijven aan Hem wat Hij te doen had, waarschuwt zij de dienaars om niet dezelfde fout te begaan, en acht te geven zowel op de tijd wanneer, als op de wijze waarop, Hij in de behoefte zou voorzien. "Zo wat Hij ulieden zal zeggen, doet dat, al zoudt gij het ook ongerijmd of ongeschikt vinden. Indien Hij zegt: Geeft de gasten water, als zij om wijn vragen, doet het. Indien Hij u zegt: Schenkt uit de ledige flessen, doet het. Hij is bij machte om enkele droppelen wijn zo te vermenigvuldigen, dat ieder een goede teuge heeft." Zij, die gunsten verwachten van Christus, moeten zijn bevelen gehoorzamen. De weg des plichts is de weg om zegen te ontvangen, en tegen Christus' wijze van handelen moeten wij geen bezwaren inbrengen.

C. Ten laatste heeft Christus op wonderdadige wijze in hun behoeften voorzien, want Hij doet dikwijls meer dan Hij belooft, maar nooit minder. Het wonder bestond in het veranderen van water in wijn, de substantie van water verkreeg een nieuwen vorm, met alle eigenschappen en kenmerken van wijn. Zulk een transformatie of herschepping is een wonder, maar de transsubstantiatie der Roomse kerk, waarbij de substantie veranderd wordt, terwijl de kenmerkende hoedanigheden er van blijven, is iets gedrochtelijks. Hierdoor heeft Christus zich betoond als de God der natuur, die de wijn uit de aarde doet voortkomen, Psalm 104:14,

15. Het extraheren van het druivebloed uit de vochtige aarde, elk jaar opnieuw, is niet minder een werk van macht, dewijl dit echter naar de gewone wetten der natuur geschiedt, is het niet zulk een wonderwerk als het veranderen van water in wijn. Het begin van Mozes' wonderen was het veranderen van water in bloed, Exodus 4:9, 7:20, het begin van Christus' wonderen was het veranderen van water in wijn, waardoor het onderscheid wordt aangeduid tussen de wet van Mozes en het Evangelie van Christus. De vloek der wet verkeert water in bloed, de gewone gemakken en genoegens des levens in bitterheid en verschrikking, de zegen van het Evangelie verandert water in wijn. Hiermede heet Christus getoond, dat zijn zending in de wereld was om voor alle gelovigen de aardse zegeningen en weldaden te verhogen en te veredelen. Van de Silo wordt gezegd: Hij wast Zijn kleed in de wijn, Genesis 49:11, het water om te wassen in wijn verkeerd zijnde. En de roepstem, de nodiging, des Evangelies luidt: Komt tot de wateren, en koopt wijn, Jesaja 55:1.
Door de omstandigheden, waarvan het wonder vergezeld ging, werd het nog verheerlijkt en tevens gevrijwaard tegen alle verdenking van bedrog, want:

Ten eerste. Het geschiedde in de watervaten, vers 6. Aldaar waren zes stenen watervaten gesteld.
Merk op:
1. Voor welk gebruik deze watervaten bestemd waren: voor de reiniging van ceremoniële verontreinigingen, verordineerd door de wet van God en door de inzettingen der ouden. De Joden eten niet, tenzij dat zij eerst de handen dikmaals wassen, Markus 7:3, en zij gebruikten veel water voor dat wassen, om welke reden daar zes grote watervaten gesteld waren. Het was een spreekwoord onder hen: "Wie veel water gebruikt om te wassen, zal veel rijkdom in de wereld vergaderen." 2. Tot welk gebruik Christus ze bestemd heeft, gans verschillend van hun oorspronkelijke bestemming nl. om de wonderdadigen wijn te bevatten. Aldus is Christus gekomen om de genade des Evangelies te brengen, die als wijn is, die God en mens vrolijk maakt, Richteren 9:13, in plaats van de schaduwen der wet, die als water waren, zwakke en arme eerste beginselen. Het waren watervaten, die nooit gebruikt waren om wijn te bevatten, en zij waren van steen, dat niet geschikt is om geur of smaak van vroegere vloeistoffen te bewaren, die er in konden geweest zijn, indien er dan ooit wijn in geweest was. Zij bevatten ieder twee of drie metrieten, twee of drie maten, de hoeveelheid is onzeker, maar zeer aanzienlijk. Wij kunnen er ons van verzekerd houden, dat al die wijn niet bestemd was om op dit feestmaal gedronken te worden, maar wel als een vriendelijke gave tot later gebruik van de jonggehuwden, gelijk de olie voor de arme weduwe, om van de opbrengst haren schuldheer te betalen, en bij het overige te leven, 2 Koningen 4:7. Christus geeft, Zijner waardig, overvloediglijk, naar de rijkdom Zijner heerlijkheid. Het is de taal des schrijvers om te zeggen: "elk houdende twee of drie metrieten", want de Heilige Geest zou de inhoud juist en nauwkeurig hebben kunnen opgeven, ons hiermede (zoals in Hoofdstuk 6:19) lerende om ons voorzichtig uit te laten over dingen, waarvan wij geen volstrekte zekerheid hebben.

Ten tweede. De watervaten werden door de dienaars tot boven toe gevuld met water, zoals Christus het hun gebood, vers 7. Evenals Mozes, de dienstknecht des Heeren, op Gods bevel tot de rots ging om er water uit te doen voortkomen, zo hebben deze dienaars, op Christus' bevel, zich naar het water begeven, om wijn te halen. Evenals geen moeilijkheden de arm van Gods macht kunnen weerhouden, zo kan geen onwaarschijnlijkheid tegen het woord Zijns gebods worden aangevoerd.

Ten derde. Het wonder werd plotseling gewrocht, en op een wijze, waardoor het grotelijks wordt verheerlijkt.

A. Zodra zij de watervaten gevuld hadden zei Hij terstond: Schept nu, vers 8, en het geschiedde.
a. Zonder enigerlei ceremonie voor het oog der toeschouwers. Men zou, evenals Naäman gedacht hebben, dat Hij zou uitkomen, en staan, en de naam des Heeren, Zijns Gods aanroepen, 2 Koningen 5:11. Neen, Hij zit stil op zijn plaats, zegt geen woord, maar wil de zaak, en aldus werkt Hij haar. Christus doet grote en wonderbare dingen zonder gerucht of gedruis, op verborgen wijze werkt Hij voor ieder waarneembare veranderingen. Soms heeft Christus bij het doen van zijn wonderen woorden en tekenen gebruikt, maar het was om der schare wil, die rondom stond, Hoofdstuk 11:42.
b. Zonder enige aarzeling of onzekerheid in Zijn eigen gemoed. Hij zei niet: "Schept nu, en laat het Mij proeven", niet wetende of de zaak geschied was zoals Hij het wilde, maar met de grootst - mogelijke zekerheid, hoewel het Zijn eerste wonder was, zendt Hij het eerst tot de hofmeester. Gelijk Hij wist wat Hij wilde, zo wist Hij ook wat Hij kon, en heeft dus Zijn werk niet eerst beproefd of onderzocht, maar alles was goed, zeer goed, zelfs in de beginne.
b. Onze Heere Jezus zei tot de dienaars a. te scheppen, niet om het in het vat te laten en er bewonderd te worden, maar het te scheppen om gedronken te worden. Alle Christus' werken zijn nuttig, zijn tot gebruik, Hij geeft aan niemand een talent om het te begraven, maar om er handel mede te doen. Heeft Hij uw water in wijn veranderd, u kennis en genade gegeven? Het is om er nut mede te doen tot hetgeen oorbaar is, en daarom: Schep nu. Zij, die Christus willen kennen, moeten Hem op de proef stellen in het gebruik der gewone middelen, en dan kunnen zij er een buitengewone werking van verwachten. Hetgeen weggelegd is voor allen, die God vrezen, heeft Hij gewrocht voor degenen, die op Hem betrouwen. Psalm 31:20, opdat zij door de beoefening van geloof te voorschijn brengen, wat voor hen was weggelegd.

B. Het aan de hofmeester te brengen. Sommigen denken, dat deze hofmeester slechts de voornaamste gast was, die aan het boveneinde der tafel zat. Maar, indien dat zo is, dan voorzeker zou onze Heere Jezus op die plaats hebben moeten zitten, want Hij was, in elk opzicht, de voornaamste gast, maar het schijnt, dat iemand anders aan het boveneinde der kamer was gezeten, waarschijnlijk iemand, die deze plaats beminde, Mattheüs 23:6, en haar verkoos, Lukas 14:7. En, overeenkomstig Zijn eigen regel en voorschrift, zat Christus in de laatste plaats. Maar hoewel Hij niet geacht werd de voornaamste, de heer van het feest te zijn, heeft Hij zich toch vriendelijk welgezind betoond voor het feest, en hoewel niet de aanlegger er van, was Hij toch wel de grootste weldoener er van.
Anderen denken, dat deze hofmeester de opziener en leider van het feest was, hetzelfde als de symposiarcha van Plutarchus, wiens ambt het was te zorgen, dat ieder genoeg had, en niemand te veel, en dat er geen wanorde of onbetamelijkheid zou heersen. Feesten vereisen opzieners, omdat velen, als zij aan de maaltijd zijn, niet toezien op zich zelf. Sommigen denken, dat deze hofmeester een priester of Leviet was, die het gebed voor en na de maaltijd moest uitspreken, en dat Christus zich de beker liet brengen om hem te zegenen en er God voor te danken, want de buitengewone tekenen van Christus' tegenwoordigheid en macht moesten de gewone regelen van het Godsdienstig gebruik vervangen noch verdringen.

Ten vierde. De wijn, op zo wonderdadige wijze voorzien, was van de beste soort en hoedanigheid, hetgeen erkend werd door de hofmeester, en dat dit werkelijk zo was, maar geen spel was van zijn verbeelding, is zeker, daar hij niet wist, waar die wijn vandaan kwam, vers 9. 10.
1. Het was zeker, dat het wijn was. De hofmeester wist dit, toen hij hem dronk, hoewel hij niet wist van waar hij was, de dienaars wisten het, maar hadden hem nog niet geproefd. Indien de proever de wijn had zien scheppen, of indien zij, die hem schepten, hem geproefd hadden, dan

zou men iets aan hun verbeelding kunnen toeschrijven, maar nu is er voor die verdenking geen plaats.

2. Dat het de beste wijn was Christus' werken bevelen zich aan, zelfs bij hen, die er de Werker niet van kennen. Hetgeen door wonderen werd voortgebracht, was altijd het beste in zijn soort. Deze wijn was lijviger en geuriger dan gewone wijn. Op een zekere toon van vrolijkheid spreekt hij hiervan tot de bruidegom. als zijnde iets ongewoons. De gewone wijze van doen was anders. Goede wijn doet men het best uitkomen bij het begin van de maaltijd, als het hoofd der gasten nog helder is en hun eetlust nog opgewekt, zodat zij er smaak in kunnen hebben en hem dus zullen loven, maar, als zij goed gedronken hebben, hun hoofd niet meer zo helder is, en hun eetlust minder wordt, dan is goede wijn aan hen verspild, minder goede zal hun dan evengoed kunnen dienen. Zie hierin het ijdele van al de genoegens der zinnen: men krijgt er spoedig te veel van en wordt er toch nooit door voldaan, hoe meer men ze geniet, hoe minder aangenaam zij ons worden. De bruidegom bewees zijn vrienden de aangename verrassing door de besten wijn voor het laatst te bewaren. Gij hebt de goeden wijn tot nu toe bewaard, niet wetende aan wie zij dien goeden wijn te danken hadden, brengt hij de dank der gasten over aan de bruidegom. Zij weten niet, dat Ik haar het koren en de most en de olie gegeven heb, Hosea 2:7. Hoewel Christus nu door aldus overvloedig voor de gasten te voorzien en daarbij een sober blijmoedig gebruik van wijn toelaat, inzonderheid in tijden van verheuging, Nehemia 8:10, doet Hij hiermede toch Zijn eigen waarschuwing niet teniet, noch maakt Hij er ook maar in het minst inbreuk op, waarmee Hij ons zegt niet te eniger tijd - dus ook niet op een bruiloft - bezwaard te worden met brasserijen en dronkenschap, Lukas 21:34. Als Christus zo veel goeden wijn gaf voor hen, die reeds wel gedronken hadden, dan wilde Hij hiermede hun soberheid op de proef stellen, en hun leren zowel overvloed te hebben als gebrek te lijden. Gedwongen matigheid is een deugd, die geen lof verdient: maar als de Goddelijke voorzienigheid ons in overvloed voorziet van de genietingen der zinnen, en de Goddelijke genade ons dan in staat stelt om er een matig gebruik van te maken, dan is dit prijzenswaardige zelfverloochening. Het was ook zijn bedoeling, dat er wat zou overblijven van de wijn ter bevestiging van de waarheid van het wonder voor het geloof van anderen. En wij hebben reden om te denken, dat de gasten aan deze tafel zo wèl onderwezen waren, of ten minste nu zo in ontzag werden gehouden door de tegenwoordigheid van Christus, dat niemand hunner zich aan een overdadig gebruik er van schuldig maakte.

Deze twee overwegingen naar aanleiding van deze geschiedenis kunnen volstaan om ons ten allen tijde te versterken tegen de verzoeking tot onmatigheid.
Ten eerste. Dat onze spijs en drank de gaven zijn van Gods goedheid over ons, en onze vrijheid om ze te gebruiken, en ons lieflijk genot in ze te gebruiken zijn wij aan Christus' Middelaarschap verschuldigd, waarom het ondankbaar en goddeloos is om er misbruik van te maken.
Ten tweede. Dat Christus, waar wij ook zijn, het oog op ons gevestigd heeft, wij moesten brood eten voor het aangezicht Gods, Exodus 18:12, dan zouden wij ons zelf weiden - dat is voeden - zonder vreze. Hij heeft ons hier ook een voorbeeld gegeven van zijn wijze van handelen met hen, die met Hem handelen, namelijk, het beste te bewaren voor het laatst, en daarom moeten zij in vertrouwen met Hem handelen. Het loon voor hun diensten en de vergoeding voor hun lijden zijn weggelegd voor de toekom ende wereld, het is een heerlijkheid, die geopenbaard moet worden. De genoegens der zonde geven hun wijn in de beker, maar in het einde bijten zij als een slang, maar de genoegens van de Godsdienst zijn lieflijkheden tot in eeuwigheid.

III. Aan het einde van dit verhaal, vers 11, wordt ons gezegd:

1. Dat dit het beginsel was der tekenen, die Jezus deed. Vele wonderen, Hem betreffende, zijn gedaan bij zijn geboorte en Zijn doop, en Hij zelf was het grootste wonder van allen, maar dit was het eerste wonder, dat door Hem gedaan werd. Hij zou wonderen hebben kunnen doen, toen Hij in het midden der leraren zat, hen horende en hen ondervragende, maar zijn ure was toen nog niet gekomen. Hij had sterkte, maar er was een tijd voor de verberging Zijner sterkte.
2. Dat Hij hierin zijn heerlijkheid heeft geopenbaard, hiermede heeft Hij bewezen de Zoon van God te zijn, en dat zijn heerlijkheid was als die van de Eengeborenen des Vaders. Hij heeft hiermede ook de aard en het doel van Zijn ambt blootgelegd, de macht eens Gods, en de genade eens Zaligmakers zijn geopenbaard in al zijn wonderen, in dit wonder werd inzonderheid de heerlijkheid van de lang - verwachten Messias geopenbaard.
3. Dat Zijn discipelen in Hem geloofden. Zij, die door Hem geroepen werden, Hoofdstuk 1, die geen wonder hadden gezien en Hem toch gevolgd waren, zagen nu dit wonder, hebben er in gedeeld, werden er door versterkt. Ook het oprechte geloof is in de aanvang nog zwak. De krachtigste mannen zijn eens kinderkens geweest, en dat zijn ook de krachtigste Christenen eerst geweest. De openbaring van Christus' heerlijkheid is de grote bevestiging van het geloof der Christenen.

Johannes 2:12 - 22
Hier hebben wij:
I. Het kort bezoek van Christus aan Kapernaüm, vers 12. Het was een grote en volkrijke stad, omtrent een dagreis van Kana, en zij wordt zijn stad genoemd, Mattheüs 9:1, omdat Hij er in Galiléa Zijn hoofdkwartier had en Hij daar de weinige rust genoot, die Zijn voortdurend werk Hem toeliet. Het was een drukke plaats, waar vele mensen kwamen, en Christus heeft haar gekozen, opdat het gerucht van zijn leer en zijn wonderen zich vandaar verder verbreiden zou.
Let op:
1. Het gezelschap. dat Hem derwaarts volgde: zijn moeder, zijn broeders en Zijn discipelen. Waar Christus ook heenging, nergens ging Hij alleen, maar nam hen mede, die zich onder zijn hoede en leiding hadden gesteld, ten einde hen te onderwijzen en getuigen te doen zijn van zijn wonderen. Hij kon ook niet alleen gaan, want zij volgden Hem, omdat zij de lieflijkheid beminden van zijn leer, of het aangename van Zijn wijn, Hoofdstuk 6:26. Zijn moeder, hoewel Hij haar onlangs te verstaan had gegeven, dat Hij in het werk Zijner bediening op haar niet meer acht zou geven dan op ieder ander, is Hem toch gevolgd, niet om voorspraak bij Hem te zijn, maar om van Hem te leren. Ook zijn broeders en andere verwanten, die op de bruiloft geweest waren, en op wie het wonder, dat aldaar gewerkt was, indruk had gemaakt, benevens de discipelen, die Hem volgden, waar Hij ook heenging. vergezelden Hem. Het schijnt wel, dat Christus' wonderen in de beginne meer indruk maakten op de mensen dan later, toen zij er, als het ware aan gewoon waren geworden, zodat het vreemde er toen voor hen af was.

2. Hij verbleef toen aldaar niet vele dagen, daar Hij nu slechts de kennismaking wilde beginnen, die Hij later zou voortzetten. Christus wilde Zijn werk en zijn weldaden niet tot een plaats bepalen, omdat velen Hem nodig hadden. Hij wilde zijn volgelingen ook leren zich slechts als vreemdelingen en bijwoners in deze wereld te beschouwen, en zijn dienstknechten om de gelegenheden aan te grijpen en te gaan waar hun werk hen heenvoert. Wij vinden thans Christus niet in de synagogen, maar Hij onderwijst zijn vrienden, en aldus is Hij trapsgewijze ingegaan tot Zijn werk. Het is goed voor jonge leraren om zich door vrome en stichtelijke toespraken in besloten kring te oefenen, ten einde zich des te beter voor te bereiden op hun arbeid in het openbaar. Hij bleef niet lang te Kapérnaüm, omdat het Pascha nabij was, en Hij moest het te Jeruzalem vieren, want alles is schoon op zijn tijd. Het mindere goed moet plaats

maken voor het grotere, en alle de woningen van Jakob moeten achterstaan bij de poorten van Sion.

II. Hij hield het pascha te Jeruzalem. Het was het eerste na Zijn doop, en de evangelist houdt aantekening van ieder pascha, dat Hij daarna gehouden heeft, vier in getal, het vierde, waarop Hij geleden heeft (drie jaren na dit) en het was nu een half jaar na Zijn doop. Christus, geworden zijnde onder de wet, heeft het pascha te Jeruzalem gehouden, zie Exodus 23:17. Aldus leerde Hij ons door Zijn voorbeeld een stipt waarnemen der Goddelijke inzettingen en een vlijtig bijwonen van de Godsdienstige bijeenkomsten. Hij ging op naar Jeruzalem toen het pascha nabij was, ten einde daar te zijn met de eersten. Het wordt het pascha der Joden genoemd, omdat het bijzonder het hun was, (Christus is ons Pascha), weldra zal God het niet meer als het zijn erkennen. Christus heeft jaarlijks het pascha te Jeruzalem gehouden, van dat Hij twaalf jaren oud was, in gehoorzaamheid aan de wet, maar nu Hij Zijn openbare dienst heeft aangevangen, kunnen wij iets meer van Hem verwachten dan tevoren. Er worden ons hier twee dingen meegedeeld, die Hij gedaan heeft:
1. Hij reinigde de tempel, vers 14 - 17.
Merk hier op:
a. De eerste plaats, waar wij Hem te Jeruzalem vinden, is de tempel, en Hij scheen zich niet in het openbaar vertoond te hebben, voordat Hij dáár was, want zijn tegenwoordigheid en prediking aldaar vormden de heerlijkheid van dat laatste huis, die groter zou wezen dan van het eerste, Haggai 2:9. Er was voorzegd: Maleachi 3:1:Ik zal Mijn engel (of bode) zenden, Johannes de Doper, hij heeft nooit in de tempel gepredikt, maar snellijk zal tot Zijn tempel komen die Heere, dien gijlieden zoekt, snellijk na de verschijning van Johannes de Doper, zodat dit de tijd, en de tempel de plaats was, wanneer en waar de Messias verwacht moest worden.

b. Het eerste werk, waaraan wij Hem bezig zien in de tempel, was de reiniging er van, want aldus was het voorzegd, Maleachi 3:2, 3. Hij zal zitten louterende, en Hij zal de kinderen van Levi reinigen. Nu was de tijd der reformatie gekomen. Christus kwam om de grote Hervormer te zijn, en, naar de wijze der hervormende koningen van Juda, heeft Hij eerst het verkeerde uitgezuiverd, (en ook dat placht pascha - werk te zijn, zoals in de tijd van Hizkia, 2 Kronieken 30:14, 15, en van Josia, 2 Koningen 23:4 en verder.), en hun daarna geleerd te doen wat recht is. Zuiver eerst de ouden zuurdesem uit, en houd dan het feest. Christus' doel, waarmee Hij in de wereld is gekomen, was de wereld te hervormen, en Hij verwacht, dat allen, die tot Hem komen, hun hart en leven zullen hervormen, of reinigen, Genesis 35:2. Dat heeft Hij ons geleerd door de tempel te reinigen. Zie hier wat het bederf was, dat uitgezuiverd moest worden. In een der tempel - voorhoven vond Hij een markt, en wel in dien, welke het voorhof der heidenen genaamd werd binnen de berg van dat huis. Daar verkochten zij ossen, en schapen, en duiven, voor de offers, naar wij veronderstellen, niet voor gewoon gebruik, maar voor het gemak van hen, die van buiten kwamen en hun offers niet in natura konden medebrengen, Deuteronomium 14:24 - 26.
Die markt werd wellicht bij het badwater van Bethesda gehouden, Hoofdstuk 5:2, maar werd door de overpriesters toegelaten in de tempel, om de wille van vuil gewin, want ongetwijfeld was de huur der staanplaatsen voor de verkopers en hetgeen betaald moest worden door hen, die er de offerdieren kwamen kopen, en voor het bewijs, dat die dieren zonder gebrek waren, een aanzienlijke bron van inkomsten voor hen. Door liefde tot het geld ontstaat groot bederf in de kerk, 1 Timotheüs 6:5, 10. Dáár werd ook geld gewisseld ten gerieve van hen, die elk jaar een halve sikkel moesten betalen voor de dienst des tabernakels, Exodus 30:12, en ongetwijfeld behaalden zij daar winst mede. De maatregel, door onze Heere gevolgd, om dat bederf uit te zuiveren. Hij had dit alles in de tempel gezien, toen Hij er als particulier in

kwam, maar nooit heeft Hij die lieden uitgedreven, voor Hij openlijk als Profeet was opgetreden. Hij bracht geen klacht in bij de overpriesters, want Hij wist, dat zij deze misbruiken steunden.
Maar Hij zelf heeft:
Ten eerste de schapen en de ossen en hen, die ze verkochten, "uitgedreven uit de tempel". Hij heeft nooit geweld gebruikt om iemand de tempel in te drijven, maar alleen om hen uit te drijven, die hem ontwijdden. Hij heeft de schapen en de ossen niet voor zich zelf genomen, Hij heeft ze niet in beslag genomen of verbeurd verklaard, hoewel zij in Zijns Vaders huis en erf schade en nadeel aanrichtten. Hij dreef ze slechts uit, en hun eigenaars er bij. Hij maakte een gesel van touwtjes, waarmee zij waarschijnlijk hun schapen en ossen voortgeleid hadden, maar op de grond hadden geworpen, waar Christus ze opnam. Zondaars bereiden zelf de gesels, waarmee zij uitgedreven zullen worden van de tempel des Heeren. Hij heeft geen gesel gemaakt om de overtreders te kastijden (Zijn straffen zijn van een andere aard) doch slechts om het vee er mede uit te drijven, Hij bedoelde slechts hen te hervormen, of te verbeteren, Romeinen 13:3, 4, 2 Corinthiërs 10:8.
Ten tweede. Het geld der wisselaars stortte Hij uit, to kerma - het klein geld - het Nummorum Famulus. Door dat uitstorten van het geld toonde Hij er zijn minachting van, Hij wierp het op de grond, ter aarde, gelijk het zelf ook aarde of slijk was. Door het omkeren der tafelen toonde Hij Zijn misnoegen jegens hen, die de Godsdienst voor werelds gewin gebruiken. Geldwisselaars in de tempel zijn er een ergernis. Het is goed om bij hervormingen grondig te werk te gaan, Hij dreef ze allen uit de tempel. Hij stortte niet slechts het geld uit, maar, door de tafelen om te keren, heeft Hij ook dat bedrijf van daar uitgeworpen.
Ten derde. Hij zei tot degenen, die de duiven (de offers der armen) verkochten: Neemt deze dingen van hier weg. Hoewel de duiven minder plaats besloegen dan de ossen en schapen, en ook minder hinderlijk waren, mochten zij daar toch niet toegelaten worden. De musjes en de zwaluwen waren welkom, die werden overgelaten aan Gods voorzienigheid, Psalm 84:4, maar niet de duiven, die tot gewin der mensen gebruikt werden. Gods tempel moet tot geen duivenslag gemaakt worden. Maar let op Christus' voorzichtigheid in Zijn ijver. Toen Hij de ossen en schapen uitdreef, konden hun eigenaars ze volgen, toen Hij het geld uitstortte, konden zij het weer oprapen, maar als Hij de duiven had laten vliegen, dan zouden zij ze wellicht niet terug hebben gekregen, daarom zei Hij tot degenen, die de duiven verkochten: Neemt deze dingen van hier weg. Onze ijver moet altijd met voorzichtigheid gepaard gaan, opdat wij zelf niet iets doen, dat onbetamelijk is, of schade berokkent aan anderen.
Ten vierde. Hij gaf hun een goede reden voor hetgeen Hij deed: Maakt niet het huis Mijns Vaders tot een huis van koophandel. Kracht van bestraffing moet vergezeld gaan van redenen ter overtuiging.

a. Hier is een reden, waarom zij de tempel niet moesten ontwijden, omdat hij Gods huis was, en dus niet tot een huis van koophandel gemaakt moest worden. Koophandel is goed op de beurs, maar niet in de tempel. Het was datgene te vervreemden, hetwelk aan de ere Gods gewijd was, het was heiligschennis, het was God te beroven. Het was datgene, hetwelk heilig en plechtig was, te verlagen en gemeen te maken. Het was een hinderen en verstoren van Godsdienstplechtigheden, waarbij men ernstig en aandachtig behoorde te zijn. Het was inzonderheid een smaad en belediging van de vreemdelingen, om bij hun aanbidding gedwongen te wezen om onder schapen en ossen te zijn, en gestoord te worden door het rumoer en gedruis van de markt, want deze markt werd in het voorhof der heidenen gehouden. Het was de Godsdienst dienstbaar te maken aan wereldse belangen, want het gewijde der plaats zal de markt bevorderlijk geweest zijn. Diegenen maken Gods huis tot een huis van koophandel, wier hart vervuld is van wereldse zaken, als zij de Godsdienstoefening bijwonen, zoals die van wie gesproken wordt in Amos 8:5, en in Ezechiël 33:31. Evenzo ook diegenen,

die de Goddelijke eredienst verrichten voor vuil gewin, en de gaven des Heiligen Geestes verkopen, Handelingen 8:18.

b. Hier is een reden, waarom het voor Hem van zo veel belang was om het te reinigen, het was het huis Zijns Vaders. Daarom had Hij ook macht en gezag om het te reinigen, want Hij was, als de Zoon, getrouw in geheel Zijn huis, Hebreeën 3:5, 6. Door God Zijn Vader te noemen, geeft Hij te kennen, dat Hij de Messias was, van wie gezegd is: Die zal Mijn naam een huis bouwen, en Ik zal hem zijn tot een Vader. 2 Samuel 7:13, 14. Daarom had Hij ijver om het te reinigen: "Het is Mijns Vaders huis, en daarom kan Ik het niet dragen om het ontheiligd en Hem onteerd te zien". Indien God onze Vader in de hemelen is, en indien het dus onze begeerte is, dat Zijn naam worde geheiligd, dan kan het niet anders of het moet ons een grievende smart zijn, Hem onteerd te zien. Christus' tempelreiniging kan dus met recht tot Zijn grote werken gerekend worden. "Onder al de grote werken van Christus", zegt Hiëronymus, "schijnt dit mij het grootste".

In aanmerking genomen:
a. Dat Hij het deed zonder de bijstand van een Zijner vrienden. Waarschijnlijk zou het niet moeilijk geweest zijn om het gepeupel, dat een grote verering had voor de tempel, tegen de ontwijders er van op te doen staan, maar Christus heeft nooit iets aangemoedigd, dat wanordelijk was of tot oproer kon leiden. Er was niemand om Hem te ondersteunen, maar Zijn eigen arm heeft het gewrocht.
b. Dat Hij het deed zonder tegenstand te ontmoeten van zijn vijanden, hetzij van de marktlieden zelf, of van de overpriesters, die er hen toelieten, en de posse templi - de tempelmacht, tot hun beschikking hadden. Maar het misbruik was te duidelijk om gerechtvaardigd of verdedigd te kunnen worden, het eigen geweten der zondaars is de beste vriend van de hervormers. Toch was dat niet alles: er ging een Goddelijke kracht van uit, een macht, die de geest der mensen beheerste, en in hun lijdelijkheid, hun geen weerstand bieden, was dat woord der Schrift, Maleachi 3:2, 3, vervuld: Wie zal bestaan als Hij verschijnt? Ten vijfde hebben wij hier een opmerking Zijner discipelen hieromtrent, vers 17:Zij werden indachtig, dat er geschreven is: De ijver van Uw huis heeft mij verslonden. Zij waren eerst wel ietwat verwonderd om Hem, op wie zij gewezen waren als op het Lam Gods, in zulk een gloed van verontwaardiging te zien, en Hem, dien zij geloofden de koning Israëls te zijn, zo weinig statigheid te zien aannemen, om zelf zodanig een werk te gaan verrichten, maar er kwam hun een Schriftwoord in de gedachte, waardoor zij deze handelwijze zeer goed in overeenstemming konden brengen, zowel met de zachtmoedigheid van het Lam Gods, als met de majesteit van de koning Israëls, want David, sprekende van de Messias, merkt dien ijver op voor Gods huis, en ziet dat die ijver zo sterk is, dat hij Hem verteerde, hij vergat er zich zelf door, Psalm 69:10.

Merk nu op:
1. Dat de discipelen de betekenis verstonden van hetgeen Christus deed, door zich de Schrift te herinneren: Zij werden indachtig dat er geschreven is. Het woord van God en de werken van God verklaren en verduidelijken elkaar. Duistere Schriftuurplaatsen worden opgehelderd door hare vervulling in de weg van Gods voorzienigheid, en moeilijke wegen van Gods voorzienigheid worden geëffend en gemakkelijk gemaakt door ze te vergelijken met de Schrift. Zie van hoe groot nut het is voor de discipelen van Christus om tehuis te zijn in ja machtig te zijn in de Schrift. Schriftwaarheden in hun geheugen te hebben, waardoor zij tot alle goed werk volmaakt worden toegerust.

2. De Schriftuurplaats, waaraan zij indachtig werden gemaakt, was zeer gepast en dienstig: De ijver van Uw huis heeft mij verslonden. Hierin is David een type geweest van Christus, dat hij ijverde voor Gods huis, Psalm 132:2.
3. Wat hij er voor deed, deed hij uit al zijn kracht, 1 Kronieken 29:2. Het laatste gedeelte van dat vers, Psalm 69:10, wordt toegepast op Christus, Romeinen 15:3, gelijk het eerste gedeelte er van hier op Hem wordt toegepast. Al de gaven der genade, welke in de Oud - Testamentische heiligen gevonden werden, blonken in de hoogste mate uit in Christus, inzonderheid die van ijver voor Gods huis, en gelijk zij hierin typen waren van Christus, zo zijn zij er voorbeelden in voor ons.

Merk op:
a. Jezus Christus was met ijver aangedaan voor het huis Gods, zijn kerk. Hij heeft het liefgehad en heeft steeds geijverd voor deszelfs eer en welvaren.
b. Deze ijver heeft Hem verteerd, hij heeft Hem zich doen vernederen, te koste geven, zich doen blootstellen aan gevaar. Mijn ijver heeft mij doen vergaan, Psalm 119:139. IJver voor Gods huis verbiedt ons te rade te gaan met onze eigen eer, ons gemak en onze veiligheid, als die onze plicht en de dienst van Christus in de weg staan, en soms zal die ijver onze ziel zo ver en zo snel wegvoeren op de weg des plichts, dat ons lichaam er geen gelijken tred mede kan houden, en ons even doof maken als onze Meester geweest is voor hen, die Hem aanmaanden om zich zelf te sparen, medelijden te hebben met zich zelf. Het misbruik, waartegen hier geijverd werd, zou men wel als klein en onbeduidend hebben kunnen beschouwen, iets dat wel oogluikend toegelaten kon worden, maar Christus' ijver was zo groot, dat Hij hen zelfs niet kon dragen of dulden, die in de tempel kochten en verkochten. "Indien Hij nu eens dronkaards in de tempel had gevonden," zegt Augustinus, "hoe veel zwaarder zou dan niet Zijn misnoegen geweest zijn!"

2. Na aldus de tempel gereinigd te hebben, gaf Christus aan hen, die er Hem om vroegen, een teken, om te bewijzen op wiens gezag Hij het gedaan had.
Merk hier op:
a. Hun vragen om een teken. De Joden antwoordden dan, dat is: de scharen en hun leiders. Joden zijnde, hadden zij veeleer aan zijn zijde moeten staan, Hem hulp moeten verlenen om de ere huns tempels hoog te houden, maar neen, zij komen er tegen op. Zij, die zich met allen ernst tot het werk der reformatie begeven, moeten tegenstand verwachten. Als zij niets tegen de zaak zelf weten in te brengen, stellen zij Zijn recht om het te doen in twijfel. Wat teken toont gij ons, om te bewijzen, dat gij gemachtigd zijt om deze dingen te doen? Het was voorzeker een goed werk om de tempel te reinigen, maar wat had hij het op zich te nemen om het te doen, hij, die hier generlei ambt bekleedde? Zij beschouwden het als een uitoefening van rechtsmacht, en zij vonden, dat Hij moest bewijzen een profeet te zijn, ja meer dan een profeet. Maar was dan de zaak zelf niet reeds een teken? zijn macht om zo velen van hun plaats te verdrijven, zonder tegenstand te ontmoeten, was een bewijs van Zijn gezag, Hij, die met zo Goddelijke macht was gewapend, was voorzeker ook met een Goddelijke opdracht gewapend. Wat was dezen kopers en verkopers, dat zij vloden, dat zij achterwaarts keerden? Voorzeker was het "voor het aangezicht des Heeren," Psalm 114:5, 7, geen mindere tegenwoordigheid dan deze.

b. Christus' antwoord op deze vraag, vers 19. Hij heeft niet terstond een wonder gedaan om hen te overtuigen, maar gaf hun een teken in iets dat later gebeuren zou, waarvan de waarheid zou blijken uit de gebeurtenis zelf, overeenkomstig Deuteronomium 18:21, 22. Het teken nu, dat Hij hun geeft, is Zijn eigen dood en opstanding. Hij verwijst hen naar hetgeen:

Ten eerste. Zijn laatste teken zou wezen. Indien zij niet overtuigd zouden worden door hetgeen zij zagen en hoorden, zo laat hen wachten.
Ten tweede. Het grote teken, waardoor Hij bewezen werd de Messias te zijn, want van Hem was voorzegd, dat Hij verwond zou worden, Jesaja 53:5, uitgeroeid, Daniël 9:26, en dat Hij toch geen verderving zou zien, Psalm 16:10. Deze dingen zijn vervuld in de gezegenden Jezus, en dus was Hij in waarheid de Zoon van God, en kon Hij gezag oefenen in de tempel, het huis Zijns Vaders. Hij voorzegt Zijn dood en opstanding, niet in duidelijke bewoordingen, maar in overdrachtelijke uitdrukkingen, evenals toen Hij later hun een teken gaf, en het noemde het teken van Jonas de profeet, zo ook hier: *Breekt dezen tempel, en in drie dagen zal Ik dezelve oprichten.*
Aldus heeft Hij in gelijkenissen gesproken tot hen, die moedwillig onwetend waren, opdat zij niet zouden bemerken, Mattheüs 13:13, 14. Zij, die niet willen zien, zullen niet zien. Ja, die overdrachtelijke zegswijze bleek zulk een struikelblok voor hen te zijn, dat zij als getuigenis tegen Hem werd aangevoerd om te bewijzen, dat Hij een Godslasteraar was, Mattheüs 26:60, 61. Indien zij Hem nederig naar de betekenis hadden gevraagd van zijn woorden, Hij zou het hun gezegd hebben, en dan zou het hun een reuke des levens ten leven geweest zijn, maar zij waren besloten om te vitten, en zo bleek het hun dan een reuke des doods ten dode te wezen. Zij, die niet overtuigd wilden wezen, werden verhard, en de wijze van uitdrukking van deze voorzegging heeft de vervulling der voorzegging teweeggebracht.

Ten eerste. Hij voorzegt Zijn dood door de boosaardigheid der Joden in deze woorden: Breekt dezen tempel, dat is: "Gij zult hem breken, Ik weet, dat gij het zult. Ik zal u toelaten hem te breken." Bij de aanvang Zijner openbare bediening heeft Christus helder en duidelijk voorzien al wat Hij bij het einde er van te lijden zou hebben, en toch is Hij er goedsmoeds mede voortgegaan. Het is goed om reeds bij de aanvang op het ergste voorbereid te zijn.
Ten tweede. Hij voorzegt zijn opstanding door Zijn eigen kracht: In drie dagen zal Ik dezelve oprichten. Er waren anderen, die opgericht werden, maar Christus heeft zich zelf opgericht, heeft zelf het leven hernomen. Hij heeft die zaak uitgedrukt door breken en weder oprichten van de tempel.
- Ten eerste. Omdat Hij zich nu ging rechtvaardigen voor zijn reiniging van de tempel, dien zij hadden ontwijd, alsof Hij gezegd had: Gij, die de enen tempel ontheiligt, zult een anderen tempel breken, en Ik zal Mijn gezag doen blijken, door te reinigen wat gij ontreinigd hebt, en door op te richten wat gij zult breken en neerwerpen". de tempel te ontwijden is hem neer te werpen, en hem te hervormen is hem weer op te richten.
- Ten tweede. Omdat de dood van Christus in waarheid het verwoesten is geweest van de Joodsen tempel, de teweegbrenging er van, en zijn opstanding was de oprichting van een anderen tempel, de Evangeliekerk, Zacharia 6:12. De wegneming van hun plaats en volk, Hoofdstuk 11:48, was de rijkdom der wereld, Amos 9:11, Handelingen 15:16.

c. Hun vitterij op dat antwoord: *Zes en veertig jaren is over dezen tempel gebouwd*, vers 20. "Tempelwerk ging altijd langzaam, en kunt gij dit dan zo vlug bewerkstelligen?" Nu tonen zij hier enige kennis, zij wisten te zeggen hoe lang er over de tempel gebouwd was. Dr. Lightfoot berekent, dat er juist zes en veertig jaren verlopen waren tussen de fondamentlegging van Zerubbabels tempel in het tweede jaar van Cyrus, en de volledige vestiging van de tempeldienst in het 32ste jaar van Artaxerxes, en evenzo van de aanvang van Herodes' tempelbouw in het 18de jaar zijner regering tot aan diezelfden tijd, toen de Joden zeiden, dat het juist zes en veertig jaren was oolikodomêthê, is over dezen tempel gebouwd. Zij tonen echter nog meer onwetendheid.

Ten eerste. Van de betekenis van Christus' woorden. Men begaat dikwijls grote vergissingen door letterlijk op te vatten hetgeen, waarvan de Schrift in figuurlijken zin spreekt. Hoe zeer veel kwaad is er niet gesticht door aan de woorden: Dit is Mijn lichaam, een lichamelijke en vleselijke uitlegging te geven!
Ten tweede. Van de almacht van Christus, alsof Hij niet meer kon doen dan een ander. Hadden zij geweten, dat Hij het was, die alle dingen in zes dagen geschapen heeft, zij zouden het niet zo ongerijmd hebben geacht, dat Hij de tempel in drie dagen weder oprichten kon.

d. De verdediging van Christus' antwoord tegen hun vitterij. De moeilijkheid wordt spoedig weggenomen door de verklaring van de uitdrukkingen: Hij zei dit van de tempel Zijns lichaams, vers 21. Hoewel Christus in zijn reiniging van de tempel een groten eerbied er voor aan de dag heeft gelegd, wil Hij toch, dat wij zullen weten, dat de heiligheid des tempels, waarvoor Hij zo ijverde, slechts typisch was, en ons er toe leiden moet om te denken aan een anderen tempel, waarvan deze slechts de afschaduwing was, terwijl Christus er het wezen van is, Hebreeën 9:9, Colossenzen 2:17. Sommigen denken, dat Hij, toen Hij zei: Breekt dezen tempel, op Zijn eigen lichaam wees, of er de hand op legde, dit is zeker: Hij sprak van de tempel Zijns lichaams". Het lichaam van Christus is de ware tempel, waarvan die te Jeruzalem het type was. Evenals de tempel, was het gebouwd door onmiddellijke aanwijzing Gods: Gij hebt mij het lichaam toebereid, Hebreeën 10:5. Evenals de tempel, was het een heilig huis, het wordt genoemd dat heilige. Evenals de tempel was het de woning van Gods heerlijkheid, dáárin heeft het eeuwige Woord gewoond, de ware Shechina. Hij is EMMANUEL - God met ons. De tempel was de plaats en het middel van gemeenschap tussen God en Israël: daar heeft God zich aan hen geopenbaard, dáár hebben zij zich en hun dienst Hem voorgesteld. Zo spreekt God tot ons door Christus, en wij spreken tot Hem. Zij, die aanbaden, zagen heen naar dat huis, 1 Koningen 8:30, 35. 1) Zo moeten wij God aanbidden met het oog op Christus.

e. een opmerking der discipelen hierover, welke lang daarna hier ingelast werd ter opheldering van deze geschiedenis, vers 22. Als Hij opgestaan was van de doden, werden Zijn discipelen gedachtig, dat Hij dit tot hen gezegd had. In vers 17 zagen wij, dat zij indachtig werden wat tevoren van Hem geschreven was, en hier zien wij, hoe zij zich herinnerden wat zij van Hem hadden gehoord. Het geheugen van Christus' discipelen moet wezen gelijk aan de schat van dien heer des huizes, voorzien van nieuwe en oude dingen, Mattheüs 13:52.
Merk nu op: wanneer zij zich deze woorden herinnerden: als Hij opgestaan was van de doden. Het schijnt, dat zij op dat ogenblik Christus' bedoeling niet ten volle hebben begrepen, want zij waren nog slechts kinderkens in kennis, maar zij bewaarden die woorden in hun hart, en later zijn zij hun even verstaanbaar als nuttig geworden. Het is goed op te merken en te horen wat hierna zal zijn, Jesaja 42:23. De jongeren in jaren en belijdenis moeten al die waarheden als een schat bewaren, waarvan zij nu de betekenis nog niet recht verstaan, want zij zullen hun later nuttig zijn, als zij meer gevorderd zijn zullen. Van de leerlingen van Pythagoras zei men, dat zijn voorschriften in hen schenen te bevriezen tot zij veertig jaren oud waren, en dan begonnen zij te ontdooien, en zo is ook dit gezegde van Christus weer opgeleefd in de herinnering Zijner discipelen, als Hij van de doden was opgestaan, en waarom toen?

Ten eerste. Omdat toen de Geest was uitgestort om dingen in hun herinnering terug te roepen, die Christus tot hen gezegd had, Hoofdstuk 14:26. Op de eigen dag, dat Christus van de doden is opgestaan, heeft Hij hun verstand geopend, Lukas 24:45.
Ten tweede. Omdat dit woord van Christus toen vervuld werd. Toen de tempel Zijns lichaams gebroken en, ten derden dage, weder opgericht was, toen hebben zij, onder andere woorden van Christus, zich ook dit herinnerd. Een nauwkeurig acht geven op de vervulling der Schrift is zeer bevorderlijk aan het rechte verstaan der Schrift. De profetie wordt verklaard door de

gebeurtenis. Welk gebruik zij er van maakten: Zij geloofden de Schrift en het woord, dat Jezus gesproken had, hun geloof hieraan werd bevestigd en ontving er nieuwe kracht en steun door. Zij waren traag van hart om te geloven, Lukas 24:25, maar als zij dan tot geloof kwamen, was het ook een vast, onwrikbaar geloof. De Schrift en het woord van Christus zijn hier samengevoegd, niet omdat zij nauwkeurig overeenkomen of samenstemmen, maar omdat zij zich wederkerig ophelderen en versterken. Toen de discipelen hetgeen zij in het Oude Testament hadden gelezen en uit Christus' eigen mond hadden gehoord vervuld zagen in Zijn dood en opstanding, zijn zij er des te meer door bevestigd geworden in hun geloof er aan.

Johannes 2:23 - 25

Hier hebben wij een bericht van de voorspoed op Christus' prediking en wonderen te Jeruzalem, toen Hij daar het pascha vierde.

Merk op:

I. Dat onze Heere Jezus, toen Hij op het pascha te Jeruzalem was, gepredikt en wonderen gedaan heeft. Dat de mensen in Hem geloofden duidt aan, dat Hij predikte, en er wordt uitdrukkelijk gezegd, dat zij de tekenen zagen, die Hij deed. Hij was nu te Jeruzalem, de heilige stad, vanwaar het woord des Heeren uit zou gaan. Zijn woonplaats was meestal in Galiléa, en daarom heeft Hij veel te arbeiden gehad, als Hij eens te Jeruzalem was. De tijd was een heilige tijd, het feest, een tijd, door God verordineerd voor Zijn dienst. Op het paasfeest onderwezen de Levieten de goede kennis des Heeren, 2 Kronieken 30:22,) en Christus nam die gelegenheid waar om te prediken, toen vele mensen bijeenkwamen, en aldus heeft Hij de Goddelijke inzetting van het pascha erkend en geëerd.

II. Dat hierdoor velen er toe gebracht werden om te geloven in Zijn naam, Hem te erkennen als een leraar van God gekomen, zoals Nicodémus gedaan heeft, Hoofdstuk 3:2, een groot profeet, en waarschijnlijk hebben zij, die de verlossing in Jeruzalem verwachtten, geloofd, dat Hij de beloofde Messias was, zo bereid waren zij om die blinkende Morgenster bij haar eerste verschijning welkom te heten.

III. Dat Jezus zich zelf hun echter niet toebetrouwde, vers 24, ouk episteuen heauton autois. Het is hetzelfde woord, dat gebruikt is voor in Hem te geloven, zodat in Christus te geloven wil zeggen ons zelf aan Hem en zijn leiding toe te betrouwen. Christus zag geen reden om enig vertrouwen te stellen in deze nieuw - bekeerden te Jeruzalem, waar Hij vele vijanden had, die Hem zochten te verderven, hetzij:

1. Omdat zij, of tenminste sommigen van hen, onoprecht waren, en Hem zouden verraden, indien de gelegenheid er zich toe voordeed, of indien zij er sterk toe in verzoeking kwamen. Hij had onder de Galileeërs meer discipelen, die Hij kon vertrouwen, dan onder de inwoners van Jeruzalem. In gevaarlijke tijden en plaatsen is het verstandig om wel toe te zien in wie gij vertrouwen stelt, memnêso apistein - leer te wantrouwen.

Of: 2. Omdat zij zwak waren, en ik zou willen hopen, dat dit het ergste er van was, niet dat zij verraderlijk waren en voornemens waren Hem kwaad te doen.

Maar,

a. dat zij vreesachtig waren, dat het hun ontbrak aan ijver en moed en zij door vreesaanjaging er toe gebracht konden worden om iets verkeerds te doen. In tijden van moeilijkheden en gevaar kan in lafaards geen vertrouwen gesteld worden.

Of b. Zij waren onstuimig, het ontbrak hun aan tact en bescheidenheid. Die van Jeruzalem bouwden hun verwachtingen wellicht op de wereldlijke regering van de Messias, meer dan anderen dit deden, en in die verwachting zouden zij allicht een stoute stap wagen tegen de regering, indien Christus zich aan hen had toevertrouwd, en zich aan hun hoofd had gesteld,

maar dat wilde Hij niet, want Zijn koninkrijk is niet van deze wereld. Onrustige, onstuimige lieden behoren wij te schuwen, zoals onze Meester hier gedaan heeft, al is het ook, dat zij evenals deze lieden, belijden in Christus te geloven.

IV. Dat de reden, waarom Hij zich niet aan hen toevertrouwde, was dat Hij hen kende, vers 25, de boosheid kende van sommigen en de zwakheid van anderen. De evangelist gebruikt deze gelegenheid, om Christus' alwetendheid aan te tonen.
1. Hij kende alle mensen, niet slechts hun namen en hun aangezichten, zoals het ons mogelijk is velen te kennen, maar hun aard en karakter, hun neigingen en hun bedoelingen, zoals wij geen enkelen mens kennen, ja, nauwelijks ons zelf. Hij kent alle mensen, want Zijn machtige hand heeft allen gemaakt, Zijn doordringend oog ziet hen, doorziet hen. Hij kent Zijn listige vijanden, en al hun verborgen plannen, Zijn valse vrienden, en hun waar karakter, in wat zij wezenlijk zijn, in weerwil van alles wat zij voorgeven te zijn. Hij kent hen, die in waarheid de Zijnen zijn, Hij kent hun oprechtheid, en ook hun zwakheid. Hij weet wat maaksel zij zijn.
2. Hij had niet van node, dat iemand getuigen zou van de mens. Zijn kennis ontstond niet uit hetgeen Hem meegedeeld werd door anderen, maar door Zijn eigen onfeilbaar inzicht. Het is het ongeluk van aardse vorsten, dat zij door de ogen van anderen moeten zien, en met de oren van anderen moeten horen, en de dingen moeten nemen, zoals zij hun worden voorgesteld, maar Christus gaat zuiver en alleen af op Zijn eigen kennis. Engelen zijn zijn boden, maar niet zijn spionnen, want Zijn eigen ogen doorlopen de ganse aarde, 2 Kronieken 16:9. Het kan ons troost geven met betrekking tot Satans beschuldigingen, dat Christus zijn kenschetsing van der mensen karakter niet zal aannemen.
3. Hij zelf wist wat in de mens was. in bijzondere personen, zowel als in de aard en het geslacht der mensen. Wij weten wat door mensen gedaan wordt, Christus weet wat in hen is, Hij beproeft het hart en de nieren. Dat is het kroonrecht van het essentiële, eeuwige Woord, Hebreeën 4:12, 13. Wij matigen ons Zijn kroonrecht aan, als wij ons verstouten der mensen hart te oordelen. Hoe geschikt is Christus om de Zaligmaker der mensen te zijn, hoe zeer geschikt om de Geneesmeester te wezen, die zulk een volkomen kennis heeft van de toestand van de zieke, van zijn gestel en van zijn kwaal, zo volkomen weet wat in hem is! Hoe geschikt ook om de Rechter van allen te wezen! Want het oordeel van Hem, die alle mensen kent, alles weet wat in de mensen is, moet wel naar waarheid wezen.
Dit nu was al de voorspoed, die Christus' prediking en wonderen te Jeruzalem gehad heeft op deze reize. De Heere komt tot Zijn tempel, en tot Hem komen slechts enige zwakke, eenvoudige lieden, van wie Hij geen ere kon ontvangen, en in wie Hij geen vertrouwen kon stellen, in het einde echter zal het woord der profetie vervuld worden: van de arbeid Zijner ziel zal Hij vrucht zien.

Hoofdstuk 3

1 En er was een mens uit de Farizeeën, wiens naam was Nicodémus, een overste der Joden; 2 Deze kwam des nachts tot Jezus, en zeide tot Hem: Rabbi, wij weten, dat Gij zijt een Leraar van God gekomen; want niemand kan deze tekenen doen, die Gij doet, zo God met hem niet is. 3 Jezus antwoordde en zeide tot hem: Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Tenzij dat iemand wederom geboren worde, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien. 4 Nicodémus zeide tot Hem: Hoe kan een mens geboren worden, nu oud zijnde? Kan hij ook andermaal in zijner moeders buik ingaan, en geboren worden? 5 Jezus antwoordde: Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Zo iemand niet geboren wordt uit water en Geest, hij kan in het Koninkrijk Gods niet ingaan. 6 Hetgeen uit het vlees geboren is, dat is vlees; en hetgeen uit de Geest geboren is, dat is geest. 7 Verwonder u niet, dat Ik u gezegd heb: Gijlieden moet wederom geboren worden.

8 De wind blaast, waarheen hij wil, en gij hoort zijn geluid; maar gij weet niet, van waar hij komt, en waar hij heen gaat; alzo is een iegelijk, die uit de Geest geboren is. 9 Nicodémus antwoordde en zeide tot Hem: Hoe kunnen deze dingen geschieden? 10 Jezus antwoordde en zeide tot hem: Zijt gij een leraar van Israël, en weet gij deze dingen niet? 11 Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Wij spreken, wat Wij weten, en getuigen, wat Wij gezien hebben; en gijlieden neemt Onze getuigenis niet aan. 12 Indien Ik ulieden de aardse dingen gezegd heb, en gij niet gelooft, hoe zult gij geloven, indien Ik ulieden de hemelse zou zeggen? 13 En niemand is opgevaren in de hemel, dan Die uit de hemel neergekomen is, namelijk de Zoon des mensen, Die in de hemel is. 14 En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, alzo moet de Zoon des mensen verhoogd worden; 15 Opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.

16 Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe. 17 Want God heeft Zijn Zoon niet gezonden in de wereld, opdat Hij de wereld veroordelen zou, maar opdat de wereld door Hem zou behouden worden. 18 Die in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld, maar die niet gelooft, is alrede veroordeeld, dewijl hij niet heeft geloofd in de Naam des eniggeboren Zoons van God. 19 En dit is het oordeel, dat het licht in de wereld gekomen is, en de mensen hebben de duisternis liever gehad dan het licht; want hun werken waren boos. 20 Want een iegelijk, die kwaad doet, haat het licht, en komt tot het licht niet, opdat zijn werken niet bestraft worden. 21 Maar die de waarheid doet, komt tot het licht, opdat zijn werken openbaar worden, dat zij in God gedaan zijn.

22 Na dezen kwam Jezus en Zijn discipelen in het land van Judea, en onthield Zich aldaar met hen, en doopte. 23 En Johannes doopte ook in Enon bij Salim, dewijl aldaar vele wateren waren; en zij kwamen daar, en werden gedoopt. 24 Want Johannes was nog niet in de gevangenis geworpen. 25 Er rees dan een vraag van enigen uit de discipelen van Johannes met de Joden over de reiniging. 26 En zij kwamen tot Johannes, en zeiden tot hem: Rabbi, Die met u was over de Jordaan, Welken gij getuigenis gaaft, zie, Die doopt, en zij komen allen tot Hem. 27 Johannes antwoordde en zeide: Een mens kan geen ding aannemen, zo het hem uit de hemel niet gegeven zij. 28 Gijzelf zijt mijn getuigen, dat ik gezegd heb: Ik ben de Christus niet; maar dat ik voor Hem heen uitgezonden ben. 29 Die de bruid heeft, is de bruidegom, maar de vriend des bruidegoms, die staat en hem hoort, verblijdt zich met blijdschap om de stem des bruidegoms. Zo is dan deze mijn blijdschap vervuld geworden. 30 Hij moet wassen, maar ik minder worden. 31 Die van boven komt, is boven allen; die uit de aarde is voortgekomen, die is uit de aarde, en spreekt uit de aarde. Die uit de hemel komt, is boven allen.

32 En hetgeen Hij gezien en gehoord heeft, dat getuigt Hij; en Zijn getuigenis neemt niemand aan. 33 Die Zijn getuigenis aangenomen heeft, die heeft verzegeld, dat God waarachtig is. 34 Want Dien God gezonden heeft, Die spreekt de woorden Gods; want God geeft Hem de Geest niet met mate. 35 De Vader heeft de Zoon lief, en heeft alle dingen in Zijn hand gegeven. 36

Die in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven; maar die de Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem.

In dit hoofdstuk hebben wij
I. Christus gesprek met Nicodémus, een Farizeeër, over de grote verborgenheid van het Evangelie waaromtrent Hij hem nu onderricht, vers 1 - 21. Het gesprek van Johannes de Doper met Zijn discipelen, betreffende Christus, bij gelegenheid van zijn komst dicht bij de plaats waar Johannes was, vers 22 - 36, waarin hij oprecht en getrouw afstand doet aan Hem van alle eer en invloed.

Johannes 3:1 - 21
Aan het einde van het vorige hoofdstuk hebben wij gezien, dat te Jeruzalem weinigen tot Christus gebracht werden, maar toch wel sommigen, en hier is er een van en wel een aanzienlijke. Het is der moeite waard om een groten weg af te leggen ten einde de verlossing te bewerken, al was het van slechts een ziel.
Merk op:
I. Wie deze Nicodémus is. Niet velen van de machtigen en edelen zijn geroepen, maar toch sommigen, en hier was er een. Niet velen van de oversten of van de Farizeeën, evenwel:
1. Hier is een mens uit de Farizeeën, een geleerde. Er moet niet gezegd worden, dat al de volgelingen van Christus ongeleerde, onwetende mensen zijn geweest. De beginselen der Farizeeën en de eigenaardigheden hunner sekte waren in strijd met de geest van het Christendom, toch waren er sommigen in wie die hoge gedachten werden neergeworpen en tot de gehoorzaamheid van Christus gebracht. De genade van Christus is machtig om de sterksten tegenstand te verbreken.
2. Hij was een overste der Joden, een lid van het grote sanhedrin, een senator, een raadsheer, een man van gezag in Jeruzalem. Hoe slecht de zaken ook stonden, sommige oversten waren welgezind, maar zij konden weinig goed doen, omdat de stroom hun zo sterk tegen was, zij werden overstemd door de meerderheid, die verdorven was, zodat zij het goed niet konden doen, dat zij wensten te doen. Toch is Nicodémus op zijn plaats gebleven, en deed hij wat hij kon, zo hij al niet kon wat hij wilde.

II. Zijn plechtige toespraak tot onze Heere Jezus Christus, vers 2. Zie hier:
1. Wanneer hij kwam: Deze kwam des nachts tot Jezus. Hij heeft met Jezus een bijzonder onderhoud gezocht, en achtte het niet genoeg om Zijn openbare redevoeringen te horen. Hij wilde een afzonderlijk gesprek met Hem hebben, waarbij hij vrij en onbelemmerd met Hem kon wezen. Een persoonlijk onderhoud met bekwame en getrouwe leraren over de belangen onzer ziel zou ons van groot nut kunnen wezen, Maleachi 2:7. Hij heeft dit gesprek des nachts gehad, hetgeen beschouwd kan worden
a. als een daad van bescheidenheld en voorzichtigheid. Christus was de gehelen dag bezig met openbaren arbeid, en hij wilde Hem daarin niet storen, en zo heeft hij dan gewacht op Christus' ure, en bezocht Hem in Zijn vrijen tijd. De belangen van ons zelf of van ons gezin moeten achterstaan bij de belangen van het publiek, het algemeen. Het grotere goed heeft de voorkeur boven het kleinere. Christus had vele vijanden, daarom moet Nicodémus incognito tot Hem komen, want, zo het de overpriesters bekend werd, zouden zij er in te meer woede door ontstoken worden.
b. Als een blijk van ijver en voortvarendheid. Nicodémus was een man van zaken en kon over dag geen tijd vinden voor een bezoek aan Christus, daarom wilde hij dien tijd liever van zijn vermaak of genoegen in de avond afnemen, of wel van zijn nachtrust, dan om in het geheel niet met Christus te kunnen spreken. Terwijl anderen sliepen, vergaderde hij kennis, zoals David door overpeinzing, Psalm 63:7, 119:148. Het was waarschijnlijk reeds in de eigen

nacht, volgende op de dag, toen hij zijn wonderen had gezien, en hij wilde de eerste gelegenheid niet verzuimen om ten opzichte zijner overtuiging tot volkomen klaarheid te komen. Hij wist niet, hoe spoedig Christus de stad wellicht ging verlaten, of wat er van nu tot aan een volgend feest kon gebeuren, en zo wilde hij dan geen tijd verliezen. In de nacht kon zijn gesprek met Christus vrijer zijn, en was er minder kans om gestoord te worden. Dat waren Noctes Christiana - Christelijke nachten, oneindig meer leerrijk dan de Noctes Atticæ - Attische nachten. Of c. Als een blijk van vrees en lafhartigheid. Hij was bang, of hij schaamde zich om bij Christus gezien te worden, en daarom kwam hij des nachts. Als de Godsdienst uit de mode is, dan zijn er vele Nikodemussen, inzonderheid onder de oversten, die Christus en Zijn Godsdienst meer genegen zijn dan zij willen weten. Doch

Merk op:
Ten eerste, dat Christus, hoewel hij des nachts kwam, hem toch welkom heette, zijn oprechtheid aannam en zijn zwakheid vergaf, hij nam zijn temperament in aanmerking, dat wellicht vreesachtig was, en de verzoeking, die zijn plaats en ambt voor hem meebracht, en hiermede heeft Hij Zijnen dienstknechten geleerd allen mensen alles te worden, een goed begin aan te moedigen, al is dit dan ook zwak. Paulus predikte in het bijzonder aan degenen, die in achting waren, Galaten 2:2.
Ten tweede. Hoewel hij nu des nachts kwam, heeft hij toch later, toen de gelegenheid daar was, Christus openlijk erkend, Hoofdstuk 7:50, 19:39. De genade, die in het eerst slechts als een mostaardzaadje is, kan tot een groten boom worden.

2. Wat hij zei. Hij kwam niet om met Christus over politiek en staatszaken te spreken, (hoewel hij een overste was) maar over de belangen van zijn eigen ziel en haar heil, en zonder omwegen komt hij terstond tot de zaak. Hij noemt Christus Rabbi, hetwelk betekent een groot man, zie Jesaja 19:20. Hij zal hun een Heiland en Meester (of grote) zenden, een Heiland en een Rabbi, zoals er in de grondtekst staat. Er is hoop voor hen, die eerbied hebben voor Christus, hoge gedachten van Hem koesteren, en wèl van Hem spreken. Hij zegt aan Christus hoe ver hij reeds gekomen is: Wij weten dat Gij zijt een leraar.
Merk nu op:
a. Zijn verklaring betreffende Christus: Gij zijt een leraar van God gekomen, niet opgeleid noch geordend door mensen, zoals andere leraren, maar gesteund door Goddelijke ingeving en Goddelijk gezag. Hij, die de soevereine Heerser zou wezen, is eerst gekomen als Leraar, want Hij wilde heersen door rede, niet door strengheid, door de macht der waarheid en niet van het zwaard. De wereld lag verzonken in onwetendheid en dwaling, de Joodse leraren waren verdorven, en brachten hen op een dwaalweg: Het is tijd voor de Heere, dat Hij werke. Hij was een leraar van God gekomen, van God, als de Vader van alle barmhartigheid, in ontferming over een duistere, misleide wereld, van God, als de Vader des lichts en de Fontein der waarheid, al het licht en al de waarheid, waarop wij onze ziel kunnen wagen.
b. Zijn verzekerdheid hiervan: Wij weten, niet ik slechts, maar ook anderen, dit nam hij aan als vaststaande, daar de zaak zo duidelijk, zo klaarblijkelijk was. Wellicht wist hij, dat verscheidene Farizeeën en oversten, met wie hij omgang had, zijn overtuiging deelden, maar de genade niet hadden om er voor uit te komen. Wij kunnen ook onderstellen, dat hij in het meervoud sprak (wij weten) omdat hij een paar vrienden en leerlingen had medegebracht, om onderricht van Christus te ontvangen, daar hij wist dat dit onderwijs van belang was voor allen. "Meester," zegt hij, "wij komen met de begeerte om onderwezen te worden, om uw leerlingen te zijn, want wij zijn er volkomen van overtuigd, dat Gij een Goddelijke leraar zijt."
c. De grond van die verzekerdheid: "Niemand kan deze tekenen doen, die Gij doet, zo God met hem niet is. Hier worden wij verzekerd van de waarheid van Christus' wonderen, en dat zij geen nagemaakte of schijnbare wonderen waren. Hier was Nicodémus, een oordeelkundig,

verstandig, onderzoekend man, iemand, die alle reden en alle gelegenheid had om ze te onderzoeken, die er zo ten volle van overtuigd was, dat het wezenlijke wonderen waren, dat hij er toe gekomen is om te handelen tegen zijn belangen en tegen de stroom van de mannen van zijn stand en rang, die tegen Christus bevooroordeeld waren. Er wordt ons aangewezen welke gevolgtrekkingen uit Christus' wonderen af te leiden: nl. dat wij Hem hebben te ontvangen als een leraar van God gekomen. Zijn wonderen waren zijn geloofsbrieven. De loop der natuur kon niet veranderd worden dan door de macht van de God der natuur, die - des zijn wij zeker - de God is der waarheid en der goedheid, en nooit Zijn zegel op leugen of bedrog zou zetten.

III. Het gesprek, dat hierop tussen Christus en Nicodémus plaatshad, of liever, de rede, welke Christus voor hem gehouden heeft, en wellicht een schets of uittreksel was van Christus' openbare prediking - zie vers 11 en 12. - Onze Heiland spreekt hier van vier dingen:
1. Van de noodzakelijkheid en de aard der wedergeboorte, vers 3 - 8. Dit nu hebben wij te beschouwen:
a. Als een gepast antwoord op Nicodémus' toespraak. Jezus antwoordde, vers 3. Dat antwoord was of een bestraffing van hetgeen Hij gebrekkigs zag in de toespraak van Nicodémus. Het was niet genoeg Christus' wonderen te bewonderen en zijn zending te erkennen, hij moet ook wedergeboren worden. Het is duidelijk, dat hij verwachtte, dat het koninkrijk der hemelen, het koninkrijk van de Messias, nu weldra openbaar zou worden. Hij wordt intijds het aanbreken gewaar van dien dag, en overeenkomstig de heersende denkbeelden der Joden, verwacht hij, dat het in uitwendige glans en heerlijkheid zal verschijnen. Hij twijfelt niet of deze Jezus, die deze wonderen werkt, of de Messias is, of Zijn profeet, en daarom komt hij Hem hulde brengen, en hoopt aldus voor zich zelf deel te verkrijgen in de voordelen van dat koninkrijk. Maar Christus zegt hem, dat hij geen nut of voordeel kan hebben van die verandering van staat, tenzij er een verandering van geest, van gemoed, in hem plaatsheeft, een verandering van beginsel en neigingen, gelijkstaande met een nieuwe geboorte. Nicodémus kwam des nachts. "Maar dat gaat niet," zegt Christus, Zijn Godsdienst moet openlijk voor de mensen beleden worden. Aldus de verklaring van Dr. Hammond.
Of een antwoord op wat Hij bedoeld zag in Nicodémus' toespraak. Als Nicodémus Christus erkende als een leraar van God gekomen, aan wie een buitengewone openbaring van de hemel was toebetrouwd, gaf hij duidelijk de begeerte te kennen om te weten wat die openbaring inhield, en een bereidwilligheid om haar aan te nemen, en Christus verklaart haar.

b. Als krachtig en bepaald door onze Heere Jezus verklaard: Voorwaar, voorwaar zeg Ik u. Ik, de Amen, zeg het, zoals het gelezen kan worden. Ik, de getrouwe en waarachtige Getuige. De zaak is onherroepelijk vastgesteld: tenzij dat iemand wederom geboren worde, hij kan het koninkrijk Gods niet zien. "Dit zeg Ik u, hoewel gij een Farizeeër, een leraar van Israël zijt."
Merk op:
Wat vereist wordt: wedergeboren te zijn, dat is: Ten eerste: Wij moeten een nieuw leven leiden. De geboorte is het begin des levens, wedergeboren te zijn is opnieuw te beginnen, gelijk zij, die tot nu toe of zeer verkeerd, of tot zeer weinig nut geleefd hebben. Wij moeten er niet aan denken om het oude gebouw wat te repareren, of op te knappen, wij moeten van de grond op weder opbouwen.
Ten tweede. Wij moeten een nieuwe natuur hebben, nieuwe beginselen, nieuwe neigingen, nieuwe oogmerken. Wij moeten geboren worden, anoothen, hetwelk zowel denuo - wederom, als desuper - van boven, betekent.
1. Wij moeten opnieuw geboren worden, aldus wordt het woord genomen, Galaten 4:9, en ab initio - van het begin, van voren aan, Lukas 1:3. Door onze eerste geboorte waren wij

verdorven, in zonde en ongerechtigheid geformeerd, daarom moeten wij een tweede geboorte ondergaan, onze ziel moet opnieuw geformeerd en verlevendigd worden.
2. Wij moeten van boven geboren worden, aldus wordt het woord gebruikt door de evangelist, Hoofdstuk 3:31, 19:11, en ik acht, dat dit inzonderheid hier bedoeld is, zonder het andere uit te sluiten, want van boven geboren te zijn veronderstelt wedergeboren te zijn. Maar deze nieuwe geboorte heeft haar oorsprong van de hemel, Hoofdstuk 1:13, en strekt zich naar de hemel, het is geboren te zijn tot een Goddelijk en hemels leven, een leven van gemeenschap met God en de bovenwereld, en daartoe moet gedeeld worden in de Goddelijke natuur, en moet "het beeld des hemelsen gedragen worden." De onvermijdelijke noodzakelijkheid hiervan: "Tenzij dat iemand (wie hij ook zij, die der menselijke natuur en dus ook haar bederf deelachtig is) wederom geboren worde, hij kan het koninkrijk Gods niet zien, het koninkrijk van de Messias, begonnen in genade en voleindigd in heerlijkheid." Tenzij wij van boven geboren zijn, kunnen wij dit niet zien. Dit is,

Ten eerste. Wij kunnen er de aard niet van begrijpen. De zaken, het koninkrijk Gods betreffende (waarin Nicodémus onderwezen wenste te worden) zijn van zulk een aard, dat de ziel opnieuw geformeerd moet worden - de natuurlijke mens moet een geestelijke mens worden - eer hij instaat is ze te ontvangen of te begrijpen, 1 Corinthiërs 2:14.
Ten tweede. Wij kunnen er de vertroosting niet van aannemen, kunnen geen nuttigheid verwachten van Christus en Zijn Evangelie, part noch deel aan de zaak hebben. De wedergeboorte is volstrekt noodzakelijk voor ons geluk op aarde en onze zaligheid in de hemel. In aanmerking genomen wat wij van nature zijn, hoe bedorven en zondig, - wat God is, in wie alleen wij gelukkig kunnen zijn, - en wat de hemel is, waarvoor de volkomenheid onzer zaligheid bewaard blijft, - zal het uit de aard der zaak blijken, dat wij wedergeboren moeten wezen, omdat het onmogelijk is, dat wij gelukkig zijn, indien wij niet heilig zijn, 1 Corinthiërs 6:11, 12.

De grote waarheid van de noodzakelijkheid der wedergeboorte aldus plechtig uitgesproken zijnde:
A. Lokt dit van Nicodémus de tegenwerping uit: Hoe kan een mens geboren worden, nu oud zijnde? vers 4, zo oud als ik nu ben, geroon oon - een oud man zijnde? Hieruit blijkt a. Zijn zwakheid in kennis. Wat Christus geestelijk gezegd heeft, schijnt hij lichamelijk en vleselijk te hebben opgevat, alsof er geen ander middel was om een onsterfelijke ziel wedergeboren te doen worden, opnieuw te formeren, dan door ook een nieuw lichaam er voor te scheppen, en dat terug te brengen naar de rotssteen, waaruit het gehouwen was, alsof er zulk een verband was tussen de ziel en het lichaam, dat er geen nieuwe formering van het hart kan zijn, zonder dat ook de beenderen opnieuw geformeerd worden. Evenals de andere Joden heeft ook Nicodémus zich ongetwijfeld veel laten voorstaan op zijn eerste geboorte, met hare waardigheden en voorrechten, - de plaats er van: het Heilige Land, wellicht de heilige stad, - zijne maagschap, zoals die, waarin Paulus kon roemen, Filippenzen 3:5.
En daarom baart het hem grote verwondering te horen van wedergeboren te moeten worden. Kon hij een betere geboorte, een betere opvoeding hebben gehad, dan als Israëliet te zijn geboren en opgevoed, zou er een geboorte kunnen wezen, die hem meer recht en aanspraak gaf op een plaats in het koninkrijk van de Messias? Het is waar, zij beschouwden een proseliet uit de heidenen als een nieuwgeborene, maar zij konden zich niet voorstellen hoe een Jood, een Farizeeër, ooit in betere conditie kon komen door wedergeboren te worden, daarom denkt hij, dat hij, zo hij wedergeboren moest worden, het van haar moest wezen, uit wie hij het eerst geboren was. Zij, die zich verhovaardigen op hun eerste geboorte, zullen moeilijk tot een nieuwe geboorte komen.

B. Zijn bereidwilligheid om onderwezen te worden. Hij keert Christus niet de rug toe vanwege dat harde gezegde, maar gans onbevangen erkent hij zijn onwetendheid, hetgeen de begeerte aanduidt om beter ingelicht te worden, en zo beschouw ik dit, veeleer dan te denken, dat hij zulke grove denkbeelden had van de nieuwe geboorte, waarvan Christus sprak: "Heere, doe mij dit verstaan, want het is mij een raadsel, ik ben zo dwaas en onwetend, dat ik mij niet kan voorstellen hoe iemand anders dan uit zijn moeder geboren kan worden". Als wij in het Woord Gods datgene vinden, hetwelk duister en moeilijk te begrijpen is, dan moeten wij met ootmoed en naarstigheid de middelen blijven gebruiken, die ons tot meer kennis kunnen leiden, totdat God het ons openbaart.

Het wordt door onze Heere Jezus nader verklaard, vers 5 - 8. Uit de tegenwerping neemt Hij aanleiding om:
a. Te herhalen en te bevestigen wat Hij gezegd had, vers 5. "Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, hetzelfde wat Ik tevoren gezegd heb". Het woord Gods is niet ja en neen, maar ja en amen, wat Hij gezegd heeft, daar zal Hij bij blijven, wie het ook moge tegenspreken, ook zal Hij, vanwege de onwetendheid en dwaling der mensen, niets terugnemen van hetgeen Hij gezegd heeft. Hoewel Nicodémus de verborgenheid der wedergeboorte niet begreep, stelt Christus er toch, even stellig als tevoren, de noodzakelijkheid van vast. Het is dwaasheid te denken aan de verplichting der Evangeliegeboden te kunnen ontkomen door een beroep op het duistere of onbegrijpelijke er van, Romeinen 3:3, 4.
b. Om te verduidelijken wat Hij betreffende de wedergeboorte had gezegd, ter verklaring waarvan Hij verder aantoont:
1. Wie de Werker is van deze gezegende verandering. Wedergeboren te zijn is uit de Geest te zijn geboren, vers 5 - 8. De verandering wordt niet gewrocht door onze wijsheid of kracht, maar door de kracht en de invloed van de gezegenden Geest der genade. Het is de heiligmaking des Geestes, 1 Petrus 1:2, en de vernieuwing des Heiligen Geestes, Titus 3:5. Het woord, waardoor Hij werkt, is zijn inspiratie: en tot het hart, waarop gewerkt wordt, heeft Hij toegang.
2. De aard dezer verandering, en wat het is, dat gewerkt wordt. Het is geest, vers 6. Zij, die wedergeboren zijn, zijn geestelijk gemaakt, gelouterd van het schuim en de droesem der zinnelijkheid. De invloed der redelijke en onsterfelijke ziel heeft de heerschappij herkregen, die zij over het vlees behoort te hebben. De Farizeeën stelden hun Godsdienst in uitwendige reinheid en uitwendige plechtigheden, en geestelijk te worden zou voor hen inderdaad een grote verandering, een machtige ommekeer wezen, niet minder dan een nieuwe geboorte.

3. De noodzakelijkheid dezer verandering.
Ten eerste. Christus toont hier, dat het uit de aard der zaak noodzakelijk is, want wij zijn niet geschikt om in te gaan in het koninkrijk Gods, voor wij wedergeboren zijn, Hetgeen uit het vlees geboren is, dat is vlees, vers 6. Hier is onze ziekte met de oorzaak er van, en die oorzaak is van zodanige aard, dat er geen ander middel is ter genezing dan wedergeboren te worden.
1. Er wordt ons hier gezegd wat wij zijn. Wij zijn vlees niet slechts, niet slechts stoffelijk, maar verdorven. De ziel is nog een geestelijke substantie, maar zo verbonden aan het vlees, zo gevangen onder de wil van het vlees, zo bevangen met lust voor de genietingen van het vlees, zo werkzaam om voor het vlees voorziening te maken, dat zij met recht vlees wordt genoemd, zij is vleselijk. En welke gemeenschap kan er nu zijn tussen God, die een Geest is, en een ziel in dezen toestand?
2. Hoe wij aldus geworden zijn: door uit het vlees te zijn geboren. Het is een bederf, dat ons aangeboren is, en daarom kunnen wij geen nieuwe natuur hebben, of wij moeten wedergeboren worden. De bedorven natuur, die vlees is, ontstaat uit onze eerste geboorte, en daarom moet de nieuwe natuur, die geest is, uit de tweede geboorte ontstaan. Nicodémus

sprak van andermaal in zijner moeders buik ingaan en geboren worden, maar, al zou dit kunnen, waartoe zou het nut zijn? Al zou hij honderd maal uit zijn moeder geboren worden, de zaak zou er niet beter om worden, want wat uit het vlees geboren is, dat is vlees, het reine kan niet voortkomen uit het onreine. Hij moet uitzien naar een anderen oorsprong, hij moet uit de Geest geboren worden, of hij kan niet geestelijk worden.
Kortom, de zaak staat aldus: de mens is zo gemaakt, dat hij bestaat uit lichaam en ziel, maar bij zijn schepping had zijn geestelijk deel zozeer het overwicht over zijn stoffelijk deel, dat hij een levende ziel werd genoemd, Genesis 2:7. Maar door toe te geven aan de begeerlijkheid van het vlees in het eten van de verboden vrucht, heeft hij de rechtvaardige heerschappij der ziel prijs gegeven aan de tirannie van zinnelijke lusten, en toen was hij niet langer een levende ziel, maar is hij vlees geworden: Stof zijt gij. De levende ziel werd dood en werkeloos, aldus is hij ten dage, dat hij gezondigd heeft, voorzeker gestorven, en alzo is hij aards geworden. In zijn ontaarden staat gewon hij een zoon naar zijn beeld, de menselijke natuur, die geheel in zijn hand was overgegeven, heeft hij, aldus verdorven en ontaard zijnde, voortgeplant, en in diezelfden toestand wordt zij nog steeds voortgeplant. Bederf en zonde zijn ingeweven in onze natuur, wij zijn in ongerechtigheid geboren, waardoor het noodzakelijk wordt, dat de natuur wordt veranderd. Het is niet genoeg een nieuw kleed aan te trekken, of een nieuw gelaat te vertonen, wij moeten de nieuwen mens aandoen, wij moeten nieuwe schepselen wezen.

Ten tweede. Christus maakt dit nog verder noodzakelijk door Zijn eigen woord: Verwonder u niet, dat Ik u gezegd heb: Gijlieden moet wederom geboren worden, vers 7.
1. Christus heeft het gezegd, en gelijk Hij Zijn zeggen nooit herroepen heeft en nooit herroepen zal, zo kan ook geheel de wereld Zijn zeggen niet tegenspreken, dat wij moeten wedergeboren worden. Hij, die de grote Wetgever is, wiens wil wet is, - Hij, die de grote Middelaar is van het Nieuwe Verbond, en volmacht heeft om de voorwaarden te regelen, waarop wij met God verzoend kunnen worden en in Hem gelukkig kunnen zijn, - Hij, die de grote Geneesmeester is der zielen, hun toestand kent en weet wat ter hunner genezing nodig is, Hij heeft gezegd: Gijlieden moet wederom geboren worden. "Ik heb u gezegd hetgeen waar allen belang bij hebben, gij, gij allen, de een zowel als de ander, gijlieden moet wederom geboren worden, niet slechts het gemene volk, maar de oversten, de leraren van Israël."
2. Wij moeten er ons niet over verwonderen, want als wij nadenken over de heiligheid van de God, met wie wij te doen hebben, het grote doel onzer verlossing, de verdorvenheid onzer natuur, en de aard der zaligheid, die ons voorgesteld is, dan zullen wij het niet vreemd vinden, dat er zoveel nadruk op wordt gelegd, als op het een nodige, dat wij wederom geboren moeten worden.

Deze verandering wordt door twee vergelijkingen verduidelijkt.
Ten eerste. Het wederbarende werk des Geestes wordt vergeleken bij water, vers 5. Wedergeboren te zijn is geboren te zijn uit water en uit Geest, dat is: uit de Geest, werkende gelijk water, gelijk Met de Heilige Geesten met vuur, Mattheüs 3:11, betekent met de Heilige Geestals met vuur. Hetgeen hier voornamelijk bedoeld is, is te tonen, dat de Geest in de heiliging ener ziel:
a. Haar reinigt en zuivert als water, hare vuilheid wegneemt, waardoor zij ongeschikt was voor het koninkrijk Gods. Het is het bad der wedergeboorte, Titus 3:5. Gij zijt afgewassen, 1 Corinthiërs 6:11. zie ook Ezechiël 36:25.
b. Haar verkoelt en verfrist, zoals water het gewonde hert en de vermoeiden reiziger. De Geest wordt vergeleken bij water, Hoofdstuk 7:38, 39, Jesaja 44:3. In de eerste schepping zijn de vruchten des hemels uit water geboren, Genesis 1:20, en wellicht is het met toespeling hierop, dat zij, die van boven geboren zijn, gezegd worden uit water te zijn geboren. Het is

waarschijnlijk, dat Christus het oog had op de inzetting des doops, die Johannes had gebruikt, en die Hij zelf begon te gebruiken. Gij moet wederom geboren worden uit de Geest, welke wedergeboorte door de Geest aangeduid wordt door de wassing met water, als het zichtbare teken van de geestelijke genade, niet alsof allen die gedoopt zijn, of alleen zij, die gedoopt zijn, zalig worden, maar zonder die nieuwe geboorte, die gewerkt wordt door de Geest, aangeduid en betekend wordt door de doop, zal niemand beschouwd worden als de beschermde, bevoorrechte onderdanen van het koninkrijk der hemelen. De Joden kunnen niet delen in de voorrechten en weldaden van het koninkrijk van de Messias, waarnaar zij zo lang hebben uitgezien, tenzij dan dat zij afstand doen van alle verwachting om door de werken der wet gerechtvaardigd te worden, en zich onderwerpen aan de doop der bekering, de groten plicht des Evangelies, tot vergeving der zonden, het grote voorrecht des Evangelies.

Ten tweede. Het wordt vergeleken bij wind: De wind blaast, waarheen hij wil, alzo is een iegelijk, die uit de Geest geboren is, vers 8. Hetzelfde woord (pneuma) betekent zowel de wind als de Geest. De Geest kwam op de apostelen in een geweldigen, gedrevenen wind, Handelingen 2:2, Zijn krachtige invloed op het hart van zondaren wordt vergeleken bij het blazen van de wind, Ezechiël 37:9, en Zijn lieflijke invloeden op de ziel der heiligen bij de noordenwind en de zuidenwind, Hooglied 4:16.
Deze vergelijking wordt hier gebruikt om aan te tonen:
1. Dat de Geest bij de wedergeboorte vrij en naar Zijn eigen welbehagen werkt. De wind blaast waarheen hij wil voor ons, wacht niet naar onze bevelen en is er ook niet aan onderworpen. God richt en bestuurt hem, hij doet Zijn woord, Psalm 148:8. De Geest doet zijn invloeden gevoelen waar en wanneer, in wie, en op welke wijze en in welke mate, het Hem behaagt, delende aan een iegelijk in het bijzonder, gelijkerwijs Hij wil, 1 Corinthiërs 12:11.
2. Dat Hij krachtig werkt, en met blijkbaar gevolg: gij hoort zijn geluid, hoewel de oorzaken er van verborgen zijn, zijn toch de uitwerkingen er van openbaar. Als de ziel er toe gebracht wordt om te treuren over de zonde, te zuchten onder de last van het bederf, te smachten naar Christus, te roepen Abba Vader, dan horen wij het geluid des Geestes, wij bevinden dat Hij werkt, zoals in Handelingen 9:11. Zie, hij bidt.
3. Dat Hij werkt op geheimenisvolle, verborgen wijze: gij weet niet, van waar hij komt, en waar hij heengaat. Hoe hij zijn kracht vergadert en dan weer verspreidt, is ons een raadsel, en zo is ook de wijze van werken des Geestes een verborgenheid voor ons. Door wat weg is de Geest des Heeren doorgegaan? 1 Koningen 22:24. Zie Prediker 11:5, en vergelijk die plaats met Psalm 139:14.

2. Wij hebben hier een rede van Christus over de gewisheid en verhevenheid der Evangeliewaarheden naar aanleiding van de zwakheid van Nicodémus. Hier is:
a. De tegenwerping, die door Nicodémus nog gemaakt wordt, vers 9:Hoe kunnen deze dingen geschieden? Christus' uitlegging van de leer en de noodzakelijkheid der wedergeboorte schijnt het hem nog niet duidelijker te hebben gemaakt. Het bederf der natuur, die haar noodzakelijk maakt, en de weg des Geestes, die haar uitvoerbaar maakt, zijn voor hem even grote verborgenheden als de zaak zelf. Hoewel hij Christus in het algemeen als een Goddelijk leraar had erkend, was hij toch niet genegen Zijn onderwijs aan te nemen, als het niet overeenkwam met de denkbeelden, waarin hij was opgevoed. Zo zijn er velen, die belijden de leer van Christus in het algemeen aan te nemen, maar toch de waarheden van het Christendom niet willen geloven, en zich aan de wetten er van niet willen onderwerpen dan voorzover het hun behaagt. Christus zal hun leraar zijn, mits zij de lessen mogen kiezen, die zij van Hem willen leren. Nu erkent Nicodémus zelf, dat hij Christus, bedoeling niet begrijpt: "Hoe kunnen deze dingen geschieden? Het zijn dingen, die ik niet begrijp, mijn verstand kan ze niet

vatten." Aldus zijn de dingen, die des Geestes Gods zijn, de natuurlijken mens dwaasheid. Hij is er niet slechts van vervreemd, waardoor zij hem duister zijn, hij is er ook tegen bevooroordeeld, en daarom zijn zij hem dwaasheid. Omdat deze leer hem nu onbegrijpelijk was (het was door zijn eigen zin en wil dat hij haar niet begreep) twijfelt hij aan de waarheid er van, alsof zij, voor hem een paradox zijnde, daarom op zich zelf een chimera, een hersenschim, was. Velen hebben zulk een hogen dunk van hun eigen bekwaamheid, dat zij denken dat hetgeen zij niet kunnen geloven, ook niet kan worden bewezen, door de wijsheid hebben zij Christus niet gekend.
b. De bestraffing, die Christus hem geeft wegens zijn stompzinnigheid en onwetendheid. "Zijt gij een leraar van Israël - Didaskalos - een leraar, een onderwijzer, iemand, die op de stoel van Mozes zit, en toch niet slechts onbekend is met de leer der wedergeboorte, maar ook niet instaat haar te begrijpen?"

Dat woord is een bestraffing:
a. voor hen, die het op zich nemen anderen te onderwijzen, en toch zelf onwetend en onbekwaam zijn in het woord der gerechtigheid.
b. Voor hen, die hun tijd doorbrengen in denkbeelden en ceremoniën in de Godsdienst te leren en te onderwijzen, in spitsvondigheden en kritische aanmerkingen op de Schrift, terwijl zij op hetgeen praktisch is en strekken kan om hart en leven te verbeteren geen acht slaan. Twee woorden in deze bestraffing hebben grote kracht en nadruk: -

> Ten eerste. De plaats waar Nicodémus' werkkring was: in Israël, waar zo vele middelen tot kennis voorhanden waren, waar de openbaring Gods was. Hij zou dit uit het Oude Testament hebben kunnen leren.
>
> Ten tweede. De dingen, waarin hij onwetend was: deze dingen, deze noodzakelijke dingen, deze grote dingen, deze Goddelijke dingen. Had hij dan nooit Psalm 51:7, 12 gelezen en Ezechiël 18:31, 36:25, 26 ?

c. Christus' rede hierop over de zekerheid en verhevenheid der Evangeliewaarheden, vers 11 - 13, om de dwaasheid aan te tonen van hen, die deze dingen vreemd achten, en ze ons onderzoek aan te bevelen. Merk hier op dat de waarheden, die Christus leerde, zeer gewis waren, en waarop wij vast aan kunnen, vers 11: Wij spreken wat we weten. Wij, wie bedoelt Hij buiten zich zelf? Sommigen verstaan het van hen, die van Hem en met Hem getuigen op aarde, de profeten en Johannes de Doper, zij spraken wat zij wisten en gezien hadden, en waarvan zij zelf ten volle overtuigd waren, de Goddelijke openbaring brengt haar eigen bewijs met zich. Anderen verstaan het van hen, die van de hemel hebben getuigd, de Vader en de Heiligen Geest, de Vader was met Hem, de Geest des Heeren was op Hem, daarom spreekt Hij in het meervoud, zoals in Hoofdstuk 14, Wij zullen tot hem komen.

Merk op,
Ten eerste. Dat de waarheden van Christus ontwijfelbaar zeker zijn. Wij hebben alle reden om verzekerd te wezen, dat de woorden van Christus getrouwe woorden zijn, als die waarop wij onze ziel kunnen wagen, want Hij is niet slechts een geloofwaardig getuige, die ons niet zou willen bedriegen, maar ook een bevoegd getuige, die zelf niet bedrogen kon zijn: Wij getuigen wat wij gezien hebben. Hij sprak niet van horen zeggen, maar volgens de blijkbare waarheid, en dus ook met de grootste verzekerdheid. Wat Hij sprak van God, van de onzichtbare wereld, van de hemel en van de hel, van de Goddelijken wil omtrent ons en de raadsbesluiten des vredes, was wat Hij wist, en gezien had, want Hij was een voedsterling bij Hem, Spreuken 8:30. Al wat Christus sprak, sprak Hij uit Zijn eigen kennis en weten.
Ten tweede. Dat het ongeloof der zondaren zeer verzwaard wordt door de volstrekte zekerheid van de waarheden van Christus. Zo zeker zijn die dingen, en zo duidelijk, en toch neemt gij ons getuigenis niet aan! Velen blijven ongelovig omtrent dingen, waarvan de

geloofwaardigheid toch zo overtuigend blijkt, dat zij er geen geloof aan kunnen weigeren. Hoewel de waarheden, die Christus leerde, meegedeeld werden in de taal en de uitdrukkingen van gewone aardse dingen, waren zij toch in hun aard zeer verheven en hemels. Dit wordt te kennen gegeven in vers 12:Indien Ik ulieden de aardse dingen gezegd heb, dat is: u gesproken heb van de grote dingen Gods, in gelijkenissen, ontleend aan aardse dingen, om ze daardoor gemakkelijker verstaanbaar te maken, zoals dat van de nieuwe geboorte en de wind, - indien Ik Mij aldus gevoegd heb naar uw vatbaarheid, en in uw eigen taal heb gesproken, en u Mijn leer niet kan doen verstaan, - wat zoudt gij dan doen, indien Ik Mij voegde naar de aard der dingen, en met de tong der engelen sprak, die taal, welke stervelingen niet kunnen spreken? Indien zulke gemeenzame uitdrukkingen reeds struikelblokken voor u zijn, wat zouden dan afgetrokken denkbeelden voor u wezen, en de geestelijke dingen in hun eigen licht getekend?

Hieruit kunnen wij leren:
Ten eerste: de hoogte en diepte te bewonderen van Christus' leer, zij is een grote verborgenheid der Godzaligheid. De dingen des Evangelies zijn hemelse dingen, buiten de weg van het onderzoek van het menselijk verstand, en nog veel meer buiten het bereik van deszelfs ontdekkingen.
Ten tweede. Om dankbaar de neerbuigende goedheid van Christus te erkennen, daar het Hem behaagt de manier der Evangelie - openbaringen naar onze bevatting te schikken, tot ons te spreken als tot kinderen. Hij weet wat maaksel wij zijn, dat wij uit de aarde zijn, en dat onze plaats is op de aarde, en daarom spreekt Hij aardse zaken tot ons, en maakt Hij de zichtbare en tastbare dingen tot het voertuig der geestelijke dingen, teneinde ze gemakkelijker verstaanbaar voor ons te maken. Dat heeft Hij gedaan beide in de gelijkenissen en in de sacramenten.
Ten derde. Om het bederf te betreuren van onze natuur en onze uiterste ongeschiktheid om de waarheden van Christus te ontvangen en vast te houden. Aardse dingen worden veracht, omdat zij laag, of gemeen zijn, en hemelse omdat zij duister en diepzinnig zijn, en zo zal er, welke methode ook gevolgd wordt, altijd iets op aan te merken zijn, Mattheüs 11:17, maar de Wijsheid is, en zal, gerechtvaardigd worden van hare kinderen.
Onze Heere Jezus, en Hij alleen, was geschikt om ons een zo vaststaande en zo verheven leer te openbaren: Niemand is opgevaren in de hemel dan Hij, vers 13.

Ten eerste. Niemand dan Christus was instaat ons de wil Gods tot onze zaligheid te openbaren. Nicodémus sprak Christus aan als profeet, maar hij moet weten, dat Hij groter is dan al de Oud - Testamentische profeten, want niemand hunner is opgevaren in de hemel. Zij schreven door Goddelijke ingeving, en niet door of uit hun eigen kennis, Hoofdstuk 1:18. Mozes is opgeklommen tot de berg, maar niet in de hemel. Niemand is tot de gewisse kennis van God en van de hemelse dingen gekomen, zoals Christus, Mattheüs 11:27. Onzer is het niet om naar de hemel te zenden om instructies, wij moeten wachten op de instructies, die het de hemel behagen zal ons te zenden, Spreuken 30:4, Deuteronomium 30:12.
Ten tweede. Jezus Christus is machtig, en geschikt, en alleszins bevoegd, om ons de wil van God te openbaren, want Hij is het, die van de hemel neergekomen is, en in de hemel is. Hoe zult gij geloven, indien Ik ulieden de hemelse (dingen) zou zeggen? had Hij gezegd in vers 12.

Nu geeft Hij hier:
1. Een voorbeeld van die hemelse dingen, waarvan Hij hun niet kon spreken, als Hij hun spreekt van Enen, die neergekomen is van de hemel, en toch de Zoon des mensen is, de Zoon des mensen en toch in de hemel is. Indien de wedergeboorte van de ziel des mensen zulk een verborgenheid is, wat is dan de menswording van de Zone Gods? Dat zijn in waarheid Goddelijke en hemelse dingen. Wij hebben hier een aanduiding van de twee onderscheidene

naturen van Christus in een Persoon. Zijn Goddelijke natuur, in welke Hij neergekomen is van de hemel, Zijn menselijke natuur, in welke Hij de Zoon des mensen is, en de vereniging dezer twee in dat feit, dat Hij de Zoon des mensen zijnde, toch in de hemel is.

2. Hij geeft hun een blijk van zijn macht om van hemelse dingen tot hen te spreken, en hen in te leiden in de verborgenheid van het koninkrijk der hemelen door hun te zeggen:
A. Dat Hij van de hemel is neergekomen. Het verkeer tussen God en de mens begon hier boven, de eerste aandrang daartoe kwam niet van deze aarde, maar van de hemel. Wij hebben Hem lief, en zenden tot Hem, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad en tot ons gezonden heeft. Hierdoor wordt aangeduid:
a. Christus' Goddelijke natuur. Hij, die neergekomen is van de hemel, is voorzeker meer dan mens, Hij is de Heere uit de hemel, 1 Corinthiërs 15:47.
b. Zijn vertrouwd zijn met de Goddelijke raadsbesluiten, want komende uit het hof des hemels, was Hij er van eeuwigheid af mede bekend.
c. De openbaring Gods. Onder het Oude Testament worden Gods gunsten jegens Zijn volk uitgedrukt door Zijn horen van de hemel, 2 Kronieken 7:14, het aanschouwen van de hemel, Psalm 80:15, het zenden van de hemel, Psalm 57:4, het spreken van de hemel. Nehemia 9:13. Maar het Nieuwe Testament toont ons God neder komende van de hemel, om ons te onderwijzen en te behouden. Dat Hij aldus is neergekomen is een bewonderenswaardige verborgenheid, want de Godheid kan niet van plaats veranderen, en Hij heeft ook Zijn lichaam niet van de hemel gebracht, maar dat Hij aldus ter onzer verlossing is neergekomen, is nog bewonderenswaardiger genade, hierin heeft Hij zijn liefde jegens ons bevestigd.

B. Dat Hij is de Zoon des mensen, die Mensenzoon, van wie gesproken wordt door Daniël (7:13), met wie de Joden altijd gedacht hebben, dat de Messias wordt bedoeld. Door zich de Zoon des mensen te noemen, toont Christus, dat Hij is de tweede Adam, want de eerste Adam was de vader des mensen. En uit al de Oud - Testamentische titels van de Messias heeft Hij dezen gekozen, omdat er zijn nederigheid het best door wordt uitgedrukt, en ook omdat hij het meest in overeenstemming was met Zijn tegenwoordigen staat van vernedering.

C. Dat Hij in de hemel is. Thans, nu Hij met Nicodémus spreekt op de aarde, is Hij, als God, toch in de hemel. De Zoon des mensen, als zodanig, was niet in de hemel voor zijn hemelvaart, maar Hij, die de Zoon des mensen was, was door Zijn Goddelijke natuur overal tegenwoordig, en inzonderheid in de hemel. Aldus kon de Heere der heerlijkheid, als zodanig, niet gekruisigd worden, evenmin als God, als zodanig, Zijn bloed kon storten, toch was de Persoon, die de Heere der heerlijkheid was, gekruisigd, 1 Corinthiërs 2:8, en heeft God de kerk verkregen door Zijn eigen bloed, Handelingen 20:28. Zo innig is de vereniging der twee naturen in een Persoon, dat er onderlinge mededeling is van eigenschappen. Hij zegt niet: hos esti, maar ho oon too ouranoo, God is de ho oon Hij, die is, en de hemel is de woonplaats Zijner heiligheid.

3. Christus spreekt hier van het grote doel van zijn komst in de wereld, en de zaligheid van hen, die in Hem geloven, vers 14 - 18. Hier hebben wij de pit en het merg van geheel het Evangelie, het getrouwe woord dat Jezus Christus gekomen is om te zoeken de kinderen der mensen en hen te verlossen van de dood en weer te geven aan het leven.
Nu zijn zondaren dood in tweeërlei opzicht.
a. Gelijk iemand, die dodelijk gewond, of ziek is aan een ongeneeslijke kwaal, gezegd wordt een ten dode opgeschrevene te zijn, want hij is stervende, en zo is Christus gekomen om ons te verlossen, door ons te genezen, zoals het zien op de koperen slang de Israëlieten genas, vers 14, 15.

b. Gelijk iemand, die rechtvaardig veroordeeld is om te sterven wegens een onvergeeflijke misdaad, een dode is, hij is dood voor de wet, en met betrekking tot dit deel van ons gevaar is Christus gekomen als een Vorst of Rechter, een acte van straffeloosheid of amnestie afkondigende. Dit behouden is hier gesteld tegenover veroordelen, vers 16 - 18. Jezus Christus is gekomen om ons te behouden door ons te genezen, zoals de kinderen Israëls, die gebeten waren door de vurige slangen, genezen werden en in het leven bleven door op de koperen slang te zien, De geschiedenis hiervan vinden wij in Numeri 21:6 - 9. Het was het laatste wonder, dat door de hand van Mozes ging voor zijn dood. Nu kunnen wij in dat type van Christus opmerken:

Ten eerste. De dodelijke, verderf-aanbrengende aard der zonde, die hierin ligt opgesloten. De schuld der zonde is gelijk de pijn, veroorzaakt door de beet der vurige slang, de macht van het bederf is als het venijn, dat er door uitgestort wordt. De duivel is de oude slang, arglistig van de beginne, Genesis 3:1, maar van toen aan vurig, en zijn verzoekingen zijn vurige pijlen, zijn aanval is schrikwekkend, zijn overwinningen zijn verderfelijk. Vraag aan het geweten, dat ontwaakt is, vraag aan veroordeelde zondaren, en zij zullen u zeggen, dat, hoe lieflijk de verlokkingen der zonde ook zijn, zij in haar einde bijten zal als een slang, Spreuken 23:30 - 32. Gods toorn tegen ons van wege de zonde is als die vurige slangen, die God onder Zijn volk heeft gezonden om hen te straffen wegens hun murmureren. De vervloekingen der wet zijn als vurige slangen, en dat zijn ook alle de tekenen van de toorn Gods.

Ten tweede. Het krachtige geneesmiddel, dat gegeven is tegen deze dodelijke ziekte.
De toestand van arme zondaren is jammerlijk, maar is hij wanhopig? Gode zij dank, neen, niet wanhopig, er is balsem in Gilead. De Zoon des mensen is verhoogd, zoals de koperen slang door Mozes verhoogd werd, waardoor de Israëlieten, die gebeten waren, genezen zijn.
1. Het was een koperen slang, waardoor zij genezen werden. Koper is blinkend, wij lezen van Christus' voeten, dat zij blinkend koper gelijk waren, Openbaring 1:15. Het is duurzaam, Christus is dezelfde. Zij werd gemaakt in de vorm ener vurige slang, en had toch geen gif, geen angel, gevoeglijk Christus voorstellende, die zonde voor ons gemaakt is, en toch geen zonde gekend heeft, in gelijkheid des zondigen vlezes is gezonden, en toch niet zondig is geweest, even onschadelijk als een slang van koper. De slang was een gevloekt schepsel, Christus is een vloek voor ons geworden. Hetgeen hen genas herinnerde hen aan hun ziekte, zo wordt in Christus ons de zonde vurig en schrikwekkend voorgesteld.

2. Zij werd opgericht op een stang, en zo moet de Zoon des mensen verhoogd worden, aldus betaamde het Hem, Lukas 24:26, 46. Geen geneesmiddel thans. Christus wordt verhoogd,
a. In zijn kruisiging. Hij was verhoogd aan het kruis. Zijn dood wordt een verhoging genoemd, Hoofdstuk 12:32, 33. Hij werd verhoogd, opgeheven, als een schouwspel, als een teken, verhoogd tussen hemel en aarde, alsof Hij beiden onwaardig was, en door beiden was verlaten.
b. In zijn verheffing. Hij was verhoogd aan de rechterhand des Vaders, om te geven bekering en vergeving van zonden, Hij was verhoogd aan het kruis, om nog verder verhoogd te worden tot de kroon.
c. In de prediking en bekendmaking van Zijn eeuwig Evangelie, Openbaring 14:6. De slang werd opgericht, opdat al de duizenden van Israël haar zouden zien. Christus wordt ons voorgesteld in het Evangelie, voor de ogen geschilderd, Christus is opgericht tot een banier, Jesaja 11:10.

3. Zij werd opgericht door Mozes. Christus is geworden onder de wet van Mozes, en Mozes heeft van Hem getuigd.

4. Aldus opgericht zijnde, was zij bestemd tot genezing van hen, die door de vurige slangen gebeten waren. Hij, die de plaag zond, heeft ook het geneesmiddel gegeven. Niemand anders kon ons verlossen en behouden dan Hij, wiens gerechtigheid ons had veroordeeld. Het was God zelf, die het rantsoen heeft gevonden, en de kracht en uitwerking er van hangen af van zijn verordinering. De vurige slangen waren gezonden om hen te straffen voor hun verzoeken van Christus (zoals de apostel zegt 1 Corinthiërs 10:9) en toch werden zij genezen door de kracht, die van Hem uitging. Hij, tegen wie wij gezondigd hebben, is onze vrede.

Ten derde. De manier om dit geneesmiddel toe te passen, nl. door te geloven.
Hetgeen een duidelijke toespeling is op het zien der Israëlieten op de koperen slang om er door genezen te worden. Indien een Israëliet, die gebeten was, zich of zo weinig bewust was van zijn pijn en van het gevaar, waarin hij verkeerde, of zo weinig vertrouwen had in het woord van Mozes, dat hij niet zag op de koperen slang, dan is hij rechtvaardig aan zijn wonde gestorven, maar een iegelijk, die er op zag, bleef levend. Numeri 21:9. Indien iemand zijn ziekte door de zonde, of de methode van genezing door Christus, zo weinig telt, dat hij Christus niet aanneemt op Zijn eigen voorwaarden, dan is zijn bloed op zijn hoofd. Hij heeft gezegd: Ziet op Mij en wordt behouden, Jesaja 45:22 1), ziet en leeft. Wij moeten behagen scheppen in, en instemmen met, de methoden, die de oneindige Wijsheid gevolgd heeft, om een schuldige wereld te behouden, door het middelaarschap van Jezus Christus als het grote Zoenoffer en de grote Voorspraak.

Ten vierde. De grote aanmoediging, die ons gegeven is om op Hem te zien door het geloof.
1. Het was te dien einde, dat Hij verhoogd werd, opdat zijn volgelingen behouden zouden worden, en dit doel zal Hij bereiken.
2. De aanbieding der zaligheid, door Hem gedaan, is algemeen, dat een iegelijk, zonder uitzondering, die in Hem gelooft, door Hem bevoorrecht en beweldadigd zal worden.
3. De aangeboden zaligheid is volkomen.

a. Zij zullen niet verderven, zullen niet sterven aan hun wonden, hoewel zij pijnlijk verschrikt zijn, zal de ongerechtigheid hen niet tot een aanstoot worden. Maar dat is niet alles.
b. Zij zullen het eeuwige leven hebben. Zij zullen niet slechts niet sterven aan hun wonden in de woestijn, maar zij zullen Kanaän bereiken (waar zij nu op het punt stonden binnen te gaan), zij zullen de beloofde ruste genieten. Jezus Christus is ons komen behouden door ons te vergeven, opdat wij door het vonnis der wet niet zouden sterven, vers 16, 17. Hier, voorwaar, is het Evangelie, een blijde boodschap, de beste, die ooit van de hemel op aarde is gekomen.

Ten eerste. Hier is veel, hier is alles in een weinig, het woord der verzoening in miniatuur.
Ten tweede. Hier is Gods liefde in het geven van Zijn Zoon aan de wereld, vers 16, waar wij drie dingen hebben:
1. De grote Evangelieverborgenheid geopenbaard. Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft. De liefde van God de Vader is de oorsprong van onze wedergeboorte door de Geest, en van onze verzoening door de verhoging van de Zoon. Jezus Christus is de eniggeboren Zoon van God. Dat verheerlijkt zijn liefde in Zijn geven van Hem voor ons, in Zijn geven van Hem aan ons. Nu weten wij, dat Hij ons liefheeft, als Hij Zijn eniggeboren Zoon voor ons gegeven heeft, hetgeen niet slechts zijn waardigheid in Hem zelf uitdrukt, maar ook Zijn geliefd - zijn door de Vader, Hij is ten allen tijde zijn vermakingen geweest. Het heeft Gode behaagd Zijn eniggeboren Zoon te geven voor de verlossing en zaligheid der mensen. Hij heeft Hem niet slechts met volkomen en ruime volmacht in de wereld gezonden om vrede te sluiten tussen de hemel en de aarde, maar Hij

gaf Hem, dat is, Hij heeft Hem overgegeven om voor ons te lijden en te sterven, als het grote Zoenoffer. Het wordt hier gegeven als een reden, waarom Hij verhoogd moest worden, want aldus was het bestemd en besloten door de Vader, die Hem te dien einde gegeven heeft, en Hem daartoe een lichaam had toebereid. Zijn vijanden zouden Hem niet hebben kunnen nemen, indien Zijn Vader Hem niet had gegeven. Hoewel Hij nog niet gekruisigd was, was Hij door de bepaalden raad van God toch overgegeven, Handelingen 2:23. Ja meer, God heeft Hem gegeven, dat is: Hij heeft Hem aangeboden aan allen, en gegeven aan ware gelovigen voor alle doeleinden des nieuwen verbonds. Hij heeft Hem gegeven om onze profeet te zijn, een getuige des volks, de hogepriester onzer belijdenis, om onze vrede te wezen, om hoofd der gemeente te wezen, en hoofd over alle dingen in de gemeente, om alles voor ons te zijn wat wij nodig hebben. Hierin heeft God zijn liefde aan de wereld bevestigd: alzo lief heeft God de wereld gehad, zo wezenlijk, zo rijk. Nu zullen zijn schepselen zien, dat Hij hen liefheeft en het goede voor hen wil. De wereld van de gevallen mens heeft Hij zo liefgehad, als Hij die der gevallen engelen niet liefhad, Romeinen 5: 8, 1 Johannes 4:10. Zie, en verwonder u, dat de grote God zulk een onwaardige wereld liefgehad heeft.
Dat de heilige God zulk een boze wereld zou liefhebben met een liefde van welwillendheid, terwijl Hij haar toch met generlei welbehagen kon aanzien. Dat, voorwaar, was de tijd der minnen, Ezechiël 16:6, 8. De Joden hadden de ijdele, verwaande gedachte, dat de Messias alleen tot hun volk in liefde zou worden gezonden, en hen zou bevoorrechten ten koste van hun naburen, maar Christus zegt hun, dat Hij tot de gehele wereld in liefde is gekomen, tot de heidenen zowel als tot de Joden, 1 Johannes 2:2. Hoewel er velen uit de wereld van het mensdom omkomen, is toch Gods geven van Zijn eniggeboren Zoon een voorbeeld van zijn liefde voor de gehele wereld, omdat door Hem een algemene aanbieding van leven en zaligheid gedaan is aan allen. Het is liefde jegens de oproerige, in opstand gekomen provincie, om een proclamatie van vergeving en straffeloosheid uit te vaardigen voor allen, die willen komen, er op gebogen knieën op pleiten en terugkeren tot trouw en gehoorzaamheid. Alzo lief heeft God de afvallige, gevallen wereld gehad, dat Hij Zijn Zoon gezonden heeft met dit prachtige voorstel, dat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve. De zaligheid was uit de Joden, maar nu is Christus tot zaligheid tot aan het uiterste der aarde, een gemene zaligheid.

2. Hier is de grote Evangelieplicht, en die is: te geloven in Jezus Christus, dien God aldus heeft gegeven, gegeven voor ons, gegeven aan ons, de gave aan te nemen, en aan het doel van de Gever te beantwoorden. Wij moeten ongeveinsd en van harte instemmen met het getuigenis, dat God in Zijn woord aan Zijn Zoon heeft gegeven. God, Hem aan ons gegeven hebbende om onze profeet, priester en koning te zijn, moeten wij ons zelf geven om door Hem geregeerd, onderwezen en behouden te worden.

3. Hier is het grote Evangelievoorrecht: Dat een iegelijk, die in Christus gelooft, niet zal verderven. Dat had Hij tevoren gezegd, en hier herhaalt Hij het. Het is de onuitsprekelijke zaligheid van alle ware gelovigen, waarvoor zij tot in eeuwigheid Christus verplicht zijn:
a. Dat zij behouden zijn van de rampzaligheid der hel, verlost van neer te dalen in het verderf, zij zullen niet verderven. God heeft hun zonden weggenomen, zij zullen niet sterven, een begenadiging is verkregen, en aldus is de vervallenverklaring herroepen.
b. Zij hebben recht verkregen op de blijdschap des hemels: zij zullen het eeuwige leven hebben. De schuldigverklaarde verrader is niet slechts begenadigd, maar bevorderd, een gunsteling geworden, behandeld als een, tot wiens eer de koning een welbehagen heeft. Uit het gevangenhuis gekomen, om koning te zijn, Prediker 4:14. Indien wij gelovigen zijn, dan zijn wij kinderen, en indien kinderen, dan zijn wij ook erfgenamen.

Ten derde. Hier is Gods bedoeling, waarmee Hij Zijn Zoon in de wereld gezonden heeft: het was opdat de wereld door Hem zou behouden worden. Hij kwam in de wereld met behoudenis in Zijn oog, met behoudenis in zijn hand. Daarom is de voornoemde aanbieding van leven en zaligheid oprecht, en zal gestand gedaan worden voor allen, die haar aannemen door het geloof, vers 17. God heeft Zijn Zoon in de wereld gezonden, in deze schuldige, oproerige, afvallige wereld. zond Hem als Zijn gezant, niet zoals Hij soms engelen had gezonden als bezoekers, maar als wonende in de wereld. Van dat de mens gezondigd heeft, heeft hij altijd de nadering en verschijning gevreesd van een boodschapper uit de hemel, daar hij zich bewust was van schuld, en het oordeel verwacht heeft: Wij zullen zeker sterven, omdat wij God gezien hebben. Indien dus de Zoon van God zelf komt, dan is het voor ons van belang te vragen met welke boodschap Hij komt: Is het vrede? Of, gelijk zij al sidderend aan Samuel gevraagd hebben: Is uw komst met vrede? En deze Schriftuurplaats antwoordt: *Met vrede.*

1. Hij is niet gekomen om de wereld te veroordelen. Wij hadden reden genoeg om te verwachten, dat Hij haar zou veroordelen, want het is een schuldige wereld, zij is schuldig verklaard, en welke reden zou men kunnen opgeven, waarom het oordeel niet zou worden uitgesproken, en waarom het vonnis niet volgens de wet zou worden voltrokken? Dat een bloed, uit hetwelk het ganse geslacht der mensen gemaakt is, Handelingen 17:26, is niet slechts besmet met een erfelijke kwaal, zoals Gehazi's melaatsheid, maar ook besmet met een erfelijke schuld, zoals die der Amalekieten, met wie de oorlog des Heeren was van geslacht tot geslacht, en rechtvaardig kan een wereld, als deze, veroordeeld worden. En indien God gezonden zou willen hebben om haar te veroordelen, Hij zou engelen tot Zijn dienst gehad hebben om de fiolen Zijns toorns over haar uit te storten, een cherub met een vlammend zwaard om het oordeel uit te voeren. Indien de Heere ons had willen doden, Hij zou Zijn Zoon niet onder ons gezonden hebben. Hij kwam voorzeker met macht om gericht te houden, Hoofdstuk 5:22, 27, maar Hij is niet begonnen met een gericht der veroordeling, heeft niet met ons gehandeld naar ons verbreken van het verbond, maar ons tot een nieuw gerechtelijk onderzoek toegelaten voor een troon der genade.

2. Hij is gekomen, opdat de wereld door Hem zou behouden worden, een deur der behoudenis voor de wereld geopend zou worden, en een iegelijk, die wilde, er door zou kunnen ingaan. God was in Christus de wereld met zich zelf verzoenende, en haar aldus behoudende. een acte van straffeloosheid is afgekondigd, door Christus is een wet ter genezing gemaakt, en met de wereld van het mensdom wordt niet gehandeld naar de strengheid van het eerste verbond, maar naar de rijkdom der genade van het tweede, opdat de wereld door Hem zou behouden worden, want zij kon nooit anders behouden worden dan door Hem, de zaligheid is in geen anderen. Dit is een blijde tijding voor een van schuld overtuigd geweten, genezing voor verbroken beenderen en bloedende wonden, dat Christus, onze Rechter, niet is gekomen om te veroordelen, maar om te behouden.

3. Uit dit alles wordt de zaligheid van ware gelovigen afgeleid: Die in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld, vers 18. Hoewel hij een zondaar is geweest, een groot zondaar, en schuldig is bevonden (habes confitentem reum - door zijn eigen bekentenis) wordt toch op zijn geloof het oordeel gestuit, en hij wordt niet veroordeeld. Dit geeft meer dan een uitstel te kennen, hij wordt niet veroordeeld, dat is: hij is vrijgesproken, hij wordt van rechtsvervolging ontslagen, - ou krinetai, hij is niet geoordeeld, er wordt niet naar streng recht met hem gehandeld, naar hetgeen zijn zonden verdiend hebben. Hij is aangeklaagd, en hij kan zich niet onschuldig verklaren, maar hij kan pleiten op een noli prosequi - en met Paulus zeggen: Wie is het, die verdoemt? Christus is het, die gestorven is. Hij wordt beproefd, door God gekastijd, door de wereld vervolgd, maar hij wordt niet veroordeeld. Het kruis kan hem wellicht zwaar drukken,

maar hij is verlost van de vloek, veroordeeld door de wereld wellicht, maar niet veroordeeld met de wereld, Romeinen 8:1, 1 Corinthiërs 11:32.

4. Ten slotte spreekt Christus over de jammerlijke toestand van hen, die in ongeloof en moedwillige onwetendheid volharden, vers 18 - 21.
a. Lees hier het oordeel over hen, die niet in Christus willen geloven, zij zijn alrede veroordeeld.
Merk op:
Hoe groot de zonde is van ongelovigen, zij wordt nog verzwaard door de majesteit van de Persoon, dien zij gering schatten, zij geloven niet in de naam des eniggeboren Zoons van God, die oneindig waar is, en verdient geloofd te worden, oneindig goed, en verdient omhelsd en aangenomen te worden. Om ons te verlossen heeft God Enen gezonden, die Hem het dierbaarst was, zal Hij ons dan ook niet het dierbaarst zijn? Zullen wij niet geloven in Zijn naam, die een naam heeft boven allen naam? Hoe groot de ellende is der ongelovigen, zij zijn alrede veroordeeld, hetgeen aanduidt:
Ten eerste. Een stellige veroordeling. Zij kunnen er even zeker van zijn in de grote dag veroordeeld te zullen worden, alsof zij alrede veroordeeld waren.
Ten tweede. Een tegenwoordige veroordeling. De vloek rust reeds op hen, de toorn Gods heeft hen aangegrepen. Zij zijn alrede veroordeeld, want hun eigen hart veroordeelt hen.
Ten derde. een veroordeling, gegrond op hun vroegere schuld. Hij is alrede veroordeeld, want hij is door zijn zonden blootgesteld aan de wet, de verplichting der wet is in volle kracht tegen hem, omdat hij geen deel heeft door het geloof aan de nietigverklaring door het Evangelie, hij is alrede veroordeeld, omdat hij niet heeft geloofd. Ongeloof kan in waarheid de grote veroordelende zonde worden genoemd, omdat het ons onder de schuld laat van al onze andere zonden, het is een zonde tegen het geneesmiddel, zodat er geen beroep op een belofte meer overblijft.

b. Lees ook het oordeel over hen, die Hem niet eens hebben willen kennen, vers 19. Vele weetgierige lieden hadden kennis aan Christus, aan zijn leer en zijn wonderen, maar zij waren tegen Hem bevooroordeeld, en wilden niet in Hem geloven, omdat de meerderheid verdwaasd, zorgeloos en stompzinnig was, en Hem niet wilde kennen. En dit is het oordeel, de zonde, die hen ten verderve bracht, "dat het licht in de wereld is gekomen, en de mensen hebben de duisternis liever gehad dan het licht".

Merk hier nu op: Dat het Evangelie licht is, en toen het Evangelie kwam, kwam licht in de wereld. Licht getuigt van zichzelf, want het is klaarblijkelijk, dat is ook het Evangelie, het bewijst zijn eigen Goddelijken oorsprong. Licht is ontdekkend, en verder, "het licht is zoet", en verblijdt het hart. Het is een licht, schijnende in een duistere plaats, en wèl zou zonder hetzelve de wereld een duistere plaats zijn. Het is gekomen in de gehele wereld, Colossenzen 1:6, en is niet beperkt tot een plaats, zoals het Oud-Testamentisch licht was. Het is de onuitsprekelijke dwaasheid van de meeste mensen, dat zij de duisternis liever gehad hebben dan het licht, liever dan dit licht. De Joden beminden de duistere schaduwen hunner wet, en het onderricht van hun blinde leidslieden hadden zij liever dan de leer van Christus. De heidenen beminden hun bijgelovigheden en hun dienst van een onbekenden God, dien zij onwetend aanbaden, meer dan de redelijken dienst, die door het Evangelie wordt voorgeschreven. Zondaren, die verknocht waren aan hun lusten, hadden hun onwetendheid en dwalingen, die hen steunden in hun zonden, meer lief, dan de waarheden van Christus, die hen van hun zonden gespeend en gescheiden zouden hebben. Des mensen afval begon in een voorliefde voor verboden kennis, en blijft standhouden door een voorliefde voor verboden onwetendheid. De ongelukkige mens is ingenomen met zijn ziekte, hij bemint zijn slavernij,

en wil niet vrij gemaakt worden, wil niet gezond gemaakt worden. De ware reden, waarom de mensen de duisternis liever hebben dan het licht, is omdat hun werken boos zijn. Zij beminnen de duisternis, omdat zij denken, dat zij een verontschuldiging is van hun boze werken, en zij haten het licht, omdat het hun de goeden dunk ontneemt, dien zij van zich zelf hadden, door hen hun zondigheid en ellende te tonen. Hun toestand is treurig, en omdat zij besloten zijn hem niet te willen verbeteren, zijn zij besloten hem niet te willen zien. Moedwillige onwetendheid kan zo weinig tot verontschuldiging der zonde dienen op de grote dag, dat zij juist het oordeel zal verzwaren: dit is het oordeel, dit is het wat de zielen verderft, dat zij hun ogen sluiten voor het licht, en niet eens in gesprek willen komen met Christus en Zijn Evangelie, zij trotseren God, want aan de kennis Zijner wegen hebben zij geen lust, Job 21:14. Wij zullen in het oordeel rekenschap moeten geven, niet slechts van de kennis, die wij hadden en niet gebruikten, maar ook van de kennis, die wij hadden kunnen hebben, maar niet wilden hebben, niet slechts van de kennis tegen welke wij gezondigd hebben, maar ook van de kennis, die wij verzondigd hebben.

Ter verdere opheldering hiervan toont Hij, vers 20, 21, dat, al naar der mensen hart en leven goed of slecht is, hun beschouwing zal wezen van het licht, dat Christus in de wereld gebracht heeft.
Ten eerste. Het is niet vreemd, dat zij die kwaad doen, en besloten zijn in het kwaad te volharden, het licht des Evangelies haten, want algemeen heeft men opgemerkt, dat een iegelijk, die kwaad doet, het licht haat, vers 20. Uit schaamtegevoel en vrees voor straf zoeken kwaaddoeners zich te verbergen, Job 24:13, enz. Zondige werken zijn werken der duisternis, van den begínne reeds heeft de zonde verberging gezocht, Job 31:33. De goddelozen worden door het licht uitgeschud, Job 38:12, 13. Aldus is het Evangelie voor de goddeloze wereld een verschrikking: zij komen tot het licht niet, maar blijven er zo ver van weg als zij kunnen, opdat hun werken niet bestraft worden. Het licht van het Evangelie is in de wereld gezonden om de boze werken der zondaren te bestraffen, ze openbaar te maken, Efeziërs 5:13, om de mensen hun overtredingen te tonen, te tonen datgene zonde te zijn, dat niet als zonde beschouwd werd, hun het kwaad te tonen van hun overtredingen, opdat de zonde bovenmate werd zondigende door het gebod. Het Evangelie heeft zijn overtuigingen van schuld ten einde plaats te bereiden voor zijn vertroostingen. Hierom is het, dat boosdoeners het licht des Evangelies haten. Er zijn de zodanige geweest, die kwaad gedaan hebben en er berouw van hadden, en dan dit licht welkom hebben geheten, zoals de tollenaren en de hoeren. Maar hij, die het kwade doet, het doet en besluit er mede voort te gaan, haat het licht, en kan het niet verdragen, dat hem op zijn fouten wordt gewezen. Al de tegenstand, dien het Evangelie in de wereld ontmoet heeft, komt voort uit het boze hart, waarop de boze zijn invloed uitoefent. Christus wordt gehaat, omdat de zonde wordt bemind. Zij, die niet tot het licht komen, doen hieruit blijken een verborgen haten van het licht. indien zij geen afkeer hadden van de zaligmakende kennis, zij zouden niet zo tevreden neerzitten in de hen veroordelende onwetendheid.

Ten tweede. Oprechte harten, daarentegen, die zich in hun oprechtheid Gode behaaglijk maken, heten dat licht welkom, vers 21. Die de waarheid doet, komt tot het licht. Het schijnt dus, dat het Evangelie wel vele vijanden had, maar toch ook sommige vrienden. Algemeen kan men opmerken, dat de waarheid geen schuilhoeken zoekt. Zij, die het eerlijk bedoelen en ook eerlijk handelen, schuwen geen onderzoek, maar begeren dit veeleer. Dat is toepasselijk op het licht des Evangelies, gelijk het de boosdoeners van schuld overtuigt en verschrikt, zo bevestigt en vertroost het hen, die in hun oprechtheid wandelen. Let hier nu op de aard van een goeden mens, een Godvruchtige.

a. Hij is iemand, die de waarheid doet, dat is: hij handelt in alles naar waarheid en oprechtheid. Hoewel hij soms tekort komt in goed doen, het goede, dat hij zou willen doen, doet hij toch de waarheid, hij streeft naar eerlijkheid en oprechtheid. Hij heeft zijn gebreken, maar houdt toch vast aan zijn oprechtheid, zoals Gajus, die trouwelijk doet, 3 Joh 5, zoals Paulus, 2 Corinthiërs 1:12, zoals Nathanaël, Hoofdstuk 1:47, zoals Asa, 1 Koningen 15:14. Hij is iemand, die tot het licht komt. Hij is bereid de Goddelijke openbaring te ontvangen en te omhelzen, in zover zij hem een Goddelijke openbaring blijkt te zijn, welk ongemak er voor hem ook uit moge voortkomen. Hij, die de waarheid doet, wenst de waarheid gaarne zelf te leren kennen, en wil dat ook zijn daden bekend worden. Een Godvruchtige houdt zich veel bezig met zelfonderzoek, en wenst, dat God hem zal kennen en doorgronden, Psalm 26:2. Hij verlangt te weten wat de wil Gods is, en is vast besloten hem te doen, al druist hij ook nog zo zeer in tegen zijn eigen wil en zijn eigen belangen.
b. De aard van een goed werk: het wordt gedaan in God, in vereniging met Hem door het geloof, en in gemeenschap met Hem door de liefde. Onze werken zijn goed, en zullen de toets kunnen doorstaan, als de wil van God er de regel, en de ere Gods er het doel van is, als zij gedaan worden in zijn kracht, om Zijnentwil, Hem, en niet de mensen. En indien het ons, in het licht des Evangelies, blijkt, dat onze werken aldus gedaan zijn, Galaten 6:4, 2 Corinthiërs 1:12. Tot zover het gesprek van Christus met Nicodémus. Er is waarschijnlijk veel meer tussen hen voorgevallen, en het had een goede uitwerking, want wij bevinden, Hoofdstuk 19:39, dat Nicodémus, hoewel in het eerst wel wat verward en verbijsterd, later toch een getrouw discipel van Christus is geworden.

Johannes 3:22 - 36
In deze verzen hebben wij:
I. Christus' vertrek naar het land van Judea, vers 22, waar Hij met Zijn discipelen verbleef.
1. Nadat onze Heere Jezus Zijn openbaar dienstwerk had aangevangen, heeft Hij veel gereisd, zoals ook de aartsvaders gedaan hebben. Het behoorde grotelijks tot Zijn staat van vernedering, dat Hij geen vaste woonplaats had, maar, evenals Paulus, in reizen menigmaal is geweest, en evenzo was het ook een voorbeeld van Zijn onvermoeiden ijver in het werk, waarvoor Hij in de wereld was gekomen, dat Hij rondtrok om het te kunnen doen, menige moeizamen voetstap heeft Hij afgelegd om goed te doen aan de zielen. De Zon der gerechtigheid heeft een wijden cirkel beschreven om Zijn licht en zijn warmte te verspreiden, Psalm 19:6.
2. Hij placht niet lang te Jeruzalem te blijven. Hoewel Hij er dikwijls heenging, is Hij toch altijd, evenals nu, spoedig naar het land teruggekeerd. Na dezen, nadat Hij dit gesprek met Nicodémus gehad heeft, kwam Hij in het land van Judea, niet zozeer tot meerdere afzondering, (hoewel nederige en onbekende plaatsen de nederigen Jezus het meest schikten in Zijn staat van vernedering) als wel om meer nuttig te kunnen zijn. Wellicht hebben zijn prediking en zijn wonderen het meest gerucht gemaakt te Jeruzalem, de bron van alle nieuwstijdingen, maar zij deden er het minste goed, dáár, waar de aanzienlijkste mannen van de Joodse kerk de meesten invloed hadden.
3. Toen Hij in het land van Judea kwam, gingen Zijn discipelen met Hem, want dezen waren het, die met Hem steeds gebleven zijn in zijn verzoekingen. Velen, die tot Hem toestroomden te Jeruzalem, konden Hem niet volgen naar het land, zij hadden er niets te doen, maar Zijn discipelen vergezelden Hem. Als de ark verreist, dan is het beter om ook te verreizen en haar te volgen (zoals zij gedaan hebben, van wie wij lezen in Jozua 3:3) dan zonder haar stil te blijven zitten, al was het ook in Jeruzalem zelf.
4. Dáár onthield Hij zich met hen, dietribe - Hij ging met hen om, hield gesprekken met hen. Hij heeft zich niet voor Zijn gemak en genoegen teruggetrokken op het land, maar om vrijer met Zijn discipelen te kunnen omgaan, zie Hooglied 7:11, 12. Zij, die bereid zijn om met

Christus te gaan, zullen Hem bereid vinden om bij hen te blijven. Men veronderstelt, dat Hij nu vijf of zes maanden in die landstreek gebleven is.
5. Dáár doopte Hij, Hij liet als discipelen toe de zodanige, die in Hem geloofden, en meer eerlijkheid en moed hadden, dan die te Jeruzalem waren, Hoofdstuk 2:24.
Johannes begon te dopen in het land van Judea, Mattheüs 3:1, daarom is Christus aldaar begonnen, want Johannes had gezegd: Er is Een, die na mij komt. Hij zelf doopte niet met Zijn eigen hand, maar Zijn discipelen deden het op Zijn bevel en naar zijn aanwijzing, gelijk blijkt uit Hoofdstuk 4:2. Maar het dopen Zijner discipelen was Zijn dopen. De heilige inzettingen zijn van Christus, al worden zij ook door zwakke mensen bediend.

II. Johannes' volharding in zijn werk, zo lang hij er de gelegenheid toe had, vers 23, 24. Hier wordt ons gezegd:
1. Dat Johannes doopte. In zijn wezen was de doop van Christus gelijk aan dien van Johannes, want Johannes getuigde van Christus, en daarom waren zij volstrekt niet met elkaar in strijd. Maar:
a. Christus begon het werk der prediking en des doops, voordat Johannes het had neergelegd, ten einde gereed te zijn om Johannes' discipelen te ontvangen, als hij weggenomen zou worden, en aldus kon het werk zonder stoornis voortgaan. Het is voor mensen, die een werkzaam, nuttig leven leiden, een vertroosting om diegenen te zien, die hun plaats zullen innemen en hun werk zullen voorzetten.
b. Johannes volhardde in zijn werk van prediken en dopen, ofschoon Christus er nu mede begonnen was, want, naar de mate der gave hem gegeven, wilde hij de belangen van Gods koninkrijk blijven bevorderen. Er was nog werk te doen voor Johannes, want Christus was nog niet algemeen bekend, en het hart des volks was nog niet ten volle bereid voor Hem door berouw en bekering. Van de hemel had Johannes zijn orders ontvangen, en hij wilde voortgaan met zijn werk totdat hij vandaar contraorders zou ontvangen. Hij voegt zich nu niet bij Christus, gaat niet tot Hem, opdat, hetgeen vroeger tussen hen was voorgevallen, niet de schijn zou hebben van een afspraak of samenspanning, maar hij gaat voort met zijn arbeid, totdat hij door Gods voorzienigheid er van afgeroepen wordt. De grotere gaven van sommigen maken de arbeid van anderen, die bij hen achterstaan, niet onnodig of nutteloos, er is werk genoeg voor allen. Diegenen zijn gemelijk en weerstrevend, die neerzitten en niets doen, omdat zij zich door anderen overtroffen zien. Al is het, dat wij slechts een talent hebben, moeten wij er toch rekenschap van geven, en al bemerken wij ook, dat wij weldra zullen heengaan, moeten wij tot de einde toe blijven voortgaan.

2. Dat hij doopte in Enon bij Salim, plaatsen, die wij nergens elders vermeld vinden, waarom de geleerden in grote verlegenheid zijn om ze aan te duiden. Wáár zij nu ook geweest mogen zijn, het schijnt dat Johannes van plaats tot plaats ging. Hij achtte niet, dat er een bijzondere kracht of heiligheid was in de Jordaan, omdat Jezus er in gedoopt was, wat voor hem een reden zou geweest zijn om dáár te blijven, maar als hij er reden toe vond, ging hij tot andere wateren. Evangeliedienaren moeten gaan waar goede gelegenheid is voor hun ambt en werk. Hij koos een plaats, waar veel water was hudata polla - vele wateren, dat is: vele stromen van water, zodat er, overal, waar hij personen gewillig bevond om de doop te ondergaan, water voorhanden was om er hen in te dopen, ondiep wellicht, zoals gewoonlijk het geval is, waar vele beekjes zijn, maar die toch aan het doel beantwoorden. En in dat land was overvloed van water een kostelijke zaak.

3. Dat dáár de mensen kwamen en gedoopt werden Hoewel zij niet in zo grote en talrijke scharen kwamen als bij zijn eerste optreden, bleef hij toch niet zonder bemoediging, want er waren toch nog personen, die tot hem kwamen en hem erkenden. Sommigen achten, dat dit

zowel van Jezus als van Johannes gezegd is: Zij kwamen daar en werden gedoopt, dat is: sommigen kwamen tot Johannes en werden door hem gedoopt, en sommigen tot Jezus en werden door Hem gedoopt, en daar hun doop een was, waren ook hun harten een.

4. Er wordt bij opgemerkt, vers 24, dat Johannes nog niet in de gevangenis was geworpen, ten einde de geschiedenis duidelijk te maken door er op te wijzen, dat deze handelingen plaatshadden voor hetgeen verhaald is in Mattheüs 4:12. Zolang Johannes in vrijheid was, heeft hij nooit afgelaten van zijn werk, ja hij scheen er zich met nog meer ijver op te hebben toegelegd, daar hij zag, dat zijn tijd kort was, hij was nog niet in de gevangenis geworpen, maar hij verwachtte, dat dit weldra geschieden zou, Hoofdstuk 9:4.

III. Een strijd van "de discipelen van Johannes met de Joden over de reiniging," vers 25. Zie, hoe het Evangelie van Christus niet is gekomen om vrede op aarde te brengen, maar verdeeldheid.
Merk op:
1. Wie de twistenden waren: Sommigen uit de discipelen van Johannes en de Joden, die zich niet aan zijn doop der bekering hadden onderworpen. De zondige wereld wordt verdeeld in boetvaardigen en onboetvaardigen. In dezen strijd schijnen de discipelen van Johannes de aanvallers te zijn geweest, de uitdaging is van hen uitgegaan, waaruit blijkt dat zij nieuwelingen waren, die meer ijver dan bescheidenheid hadden. Aan de waarheden Gods werd dikwijls geschaad door de ruwheid en roekeloosheid van hen, die het op zich hadden genomen ze te verdedigen, eer zij daartoe geschikt waren.

2. Waarover zij twistten: de reiniging, of Godsdienstige wassingen.
a. Wij kunnen onderstellen, dat Johannes' discipelen zijn doop roemden, zijn reiniging prezen, als instar omnium - alle anderen overtreffende, er de voorkeur aan gaven boven alle andere reinigingen der Joden, en zij hadden gelijk, maar pas - bekeerden zijn maar al te licht geneigd tot roemen op het door hen verkregene, terwijl hij, die de schat vindt, hem behoorde te verbergen, totdat hij zeker is van zijn bezit, en er in de eersten tijd niet zo veel over moest spreken.
b. Van hun kant hebben de Joden met even stellige verzekerdheid de reinigingen geroemd en geprezen, die onder hen in gebruik waren, zowel die, welke door de wet van Mozes waren ingesteld, als die welke door de inzettingen der ouden waren voorgeschreven. Voor de eersten hadden zij het gezag van Gods bevel, voor de laatsten het gezag van het kerkgebruik. Nu is het zeer waarschijnlijk, dat de Joden, de voortreffelijke aard en het doel van de doop van Johannes niet kunnende ontkennen, de doop van Christus er tegen inbrachten, hetgeen aanleiding gaf tot de klacht, die nu volgt, vers 26: "Hier is", zeggen zij, "de doop van Johannes aan de een plaats, en terzelfder tijd doopt Jezus aan een andere plaats, en daarom is de doop van Johannes, die door Zijn discipelen zo hoog geroemd wordt, of gevaarlijk en van boze gevolgen voor de vrede in kerk en staat, daar hij, gelijk gij ziet, de deur openzet voor allerlei partijschappen. Nu Johannes begonnen is, zal voortaan iedere nog zo geringe leraar zich als doper gaan opwerpen. Of, op zijn best genomen, is die doop gebrekkig, onvolkomen. Indien in de doop van Johannes, dien gij zo roemt, iets goeds is, staat toch ginds de doop van Jezus er boven, zodat gij reeds in de schaduw gesteld zijt door een groter licht, en zo zal er naar uwen doop weldra geen navraag meer zijn." Aldus worden door de toeneming van het Evangelielicht tegenwerpingen gemaakt tegen het Evangelie, alsof kindsheid en mannelijken leeftijd in strijd waren met elkaar, en de bovenbouw in strijd was met het fondament. Er was geen reden voor om de doop van Christus aan te voeren tegen de doop van Johannes, want zij waren zeer goed met elkaar bestaanbaar.

IV. een klacht, waarmee Johannes' discipelen tot hun meester kwamen betreffende Christus en Zijn doop, vers 26. In verlegenheid gebracht door bovengenoemde tegenwerping, en waarschijnlijk er door verontrust en enigszins vertoornd, komen zij tot hun meester en zeggen: "Rabbi! die met u was, en door u gedoopt was, doopt nu zelf, en alle mensen komen tot hem, zult gij dit toelaten?" Dit werd veroorzaakt door hun begeerte naar disputeren. Het is iets heel gewoons, dat mensen, die in een dispuut het onderspit hebben moeten delven, diegenen aanvallen, die hun geen leed doen. Indien deze discipelen van Johannes niet begonnen waren te twisten over reiniging, eer zij de leer des doops goed begrepen, dan zouden zij zonder hartstocht op de tegenwerping hebben kunnen antwoorden. In hun klacht spreken zij eerbiedig tot hun eigen meester, Rabbi, maar zeer achteloos spreken zij van onze Heiland, hoewel zij Hem niet noemen.

1. Zij geven te kennen, dat het een onbegrijpelijke aanmatiging was van Christus, dat Hij nu op eigen gezag ging dopen, alsof Johannes, deze plechtigheid des doops het eerst in toepassing gebracht hebbende, er nu ook het monopolie van moest hebben, een patent, als het ware, voor de uitvinding. "Die met u was over de Jordaan, als uw discipel, zie - en verwonder u, diezelfde doopt en neemt u het werk uit de handen." Zo wordt de neerbuigende goedheid en minzaamheid van de Heere Jezus, zoals Zijn zich laten dopen door Johannes, dikwijls onrechtvaardig en onvriendelijk tegen Hem gekeerd.

2. Zij menen, dat dit een blijk van ondankbaarheid was jegens Johannes. Hij, wie gij getuigenis gaf, doopt, alsof Jezus al zijn vermaardheid te danken had aan het goede getuigenis, dat Johannes van Hem had afgelegd, maar dit nu onwaardig had misbruikt ten nadele van Johannes. Maar Christus had het getuigenis van Johannes niet nodig, Hoofdstuk 5:36. Hij heeft meer ere op Johannes doen afstralen, dan Hij aan hem ontleend heeft, maar het is ons eigen om te denken, dat anderen ons meer verschuldigd zijn dan zij in werkelijkheid zijn. En daarenboven: Christus' doop was volstrekt geen belemmering, maar wel de grootste verbetering van de doop van Johannes, want deze moest slechts de weg banen tot Christus.
Johannes was rechtvaardig jegens Christus in zijn getuigenis van Hem, en Christus' beantwoorden aan dat getuigenis heeft Johannes bediening eerder verrijkt dan verarmd.

3. Zij maken de gevolgtrekking, dat Johannes' doop er geheel door verduisterd zal worden, op de achtergrond zal geraken: "Zij komen allen tot hem, zij, die ons plachten te volgen, stromen nu naar hem toe, het is dus tijd, dat wij op onze hoede zijn." Het was inderdaad niet vreemd, dat allen tot Hem kwamen. Voor zoveel Christus geopenbaard is, zal Hij verheerlijkt worden, maar waarom is dit een grief voor de discipelen van Johannes? Het streven naar het monopolie van achting en eer is ten allen tijde het verderf der kerk geweest, en de schande van hare leden en leraren, evenals ook het wedijveren der belangen en een onderlinge naijver op elkaar. Wij dwalen grotelijks als wij denken, dat de uitnemende gaven en genade, de zegenrijke arbeid van de een tot vermindering en verkleining moet strekken van de ander, die genade heeft ontvangen om getrouw te zijn, want de Geest is vrij, "delende aan een iegelijk in het bijzonder, gelijkerwijs Hij wil. Paulus verblijdde zich in het nut, dat gesticht werd zelfs door zijn tegenstanders, Filippenzen 1:18. Wij moeten het God overlaten om Zijn eigen werktuigen te kiezen en te gebruiken naar het Hem behaagt, en niet begeren, dat ons alleen dat voorrecht geschonken zal worden.

V. Hier is Johannes' antwoord op de klacht zijner discipelen, vers 27 en verder. Zijn discipelen verwachtten, dat hij die zaak even kwalijk zou nemen als zij, maar Christus' openbaring aan Israël was voor Johannes geen verrassing, maar juist hetgeen hij verwachtte, het was voor hem geen verontrusting, maar juist hetgeen hij wenste. Daarom stuitte hij de klacht, evenals Mozes gedaan heeft: Zijt gij voor mij ijverende? En hij nam deze gelegenheid waar om het getuigenis te bevestigen, dat hij tevoren van Christus als zijn Meerdere had afgelegd, terwijl hij van harte gaarne de invloed, dien hij in Israël had, aan Hem overdraagt.

In hetgeen hij hier spreekt is deze eerste Evangeliedienaar (want dat is Johannes geweest) een treffelijk voorbeeld voor alle leraren, om zich zelf te vernederen en de Heere Jezus te verhogen.
1. In vergelijking met Christus vernedert Johannes zich, vers 27 - 29. Hoe meer anderen ons verheffen, hoe meer wij ons moeten verootmoedigen en versterken tegen de verzoeking van vleierij en toejuiching, en het ijveren onzer vrienden voor onze eer door ons onze plaats te herinneren en te gedenken wat wij zijn, 1 Corinthiërs 3:5.
A. Johannes berust in de Goddelijke beschikking en is er mede tevreden, dat een mens geen ding kan aannemen, zo het hem uit de hemel niet gegeven is, vanwaar alle goede gaven komen, Jakobus 1:17, een algemene waarheid, die in dit geval zeer toepasselijk is. Verschillende bedieningen zijn overeenkomstig de leiding en aanwijzing der Goddelijke voorzienigheid, verschillende gaven overeenkomstig de bedeling der Goddelijke genade. Ware eer neemt niemand zich zelf aan, Hebreeën 5:4. In de bewegingen en daden van het geestelijk leven zijn wij even noodzakelijk en voortdurend afhankelijk van Gods genade, als wij in de bewegingen en daden van het natuurlijke leven afhankelijk zijn van Gods voorzienigheid.
Dit wordt nu hier als reden opgegeven:
a. Waarom wij hen niet moet benijden, die een groter aandeel hebben van gaven dan wij hebben, of zich in een ruimeren werkkring bewegen.
Johannes herinnert er Zijn discipelen aan, dat Jezus hem niet zo ver zou overtreffen, indien Hij het niet van de hemel had ontvangen, want als mens en als Middelaar heeft Hij gaven ontvangen, en indien God Hem de Geest heeft gegeven zonder mate, vers 34, moeten wij Hem dat dan misgunnen, of er over morren? Diezelfde reden geldt ook voor anderen. Indien het Gode behaagt aan anderen meer bekwaamheid en meer voorspoed te geven dan aan ons, moet dit ons dan mishagen, zodat wij Hem beschouwen als onrechtvaardig, onverstandig en partijdig? Mattheüs 20:15.
b. Waarom wij niet ontevreden moeten zijn, al staan wij bij anderen achter in gaven en in bruikbaarheid, en al is het ook dat wij door hun uitnemendheid in de schaduw worden gesteld.
Johannes was bereid te erkennen, dat het de gave, de vrije gave des hemels was, die hem tot prediker, profeet en doper had gemaakt, het was God, die hem de liefde en achting des volks had doen verwerven, en, zo zijn invloed thans afneemt, Gods wil geschiede! Hij, die geeft, kan ook weer ontnemen. Wat wij van de hemel ontvangen moeten wij nemen, zoals het is gegeven. Nu heeft Johannes nooit een opdracht voor een altijddurend ambt ontvangen, maar slechts voor de tijdelijke waarneming van een ambt, dat dus spoedig voorbij zou zijn, en daarom kan hij, als hij zijn dienstwerk volbracht heeft, het rustig aanzien, dat het verouderd en uit de tijd is geraakt. Sommigen geven een geheel andere betekenis aan deze woorden: Johannes had zich moeite gegeven met Zijn discipelen, om hen de betrekking te doen verstaan, die zijn doop had op Christus, die na hem zou komen, en toch voor hem geworden is, en datgene voor hen zou doen, dat hij niet kon doen, en toch hechten zij zich nu aan Johannes, en morren zij over de voorrang van Christus boven hem. "Wel," zegt Johannes, "ik zie, dat een mens geen ding kan aannemen (dat is bemerken, of begrijpen) zo het hem uit de hemel niet gegeven is." De arbeid der leraren is vruchteloos, tenzij Gods genade er kracht van uitwerking aan geve. De mensen verstaan niet wat zeer duidelijk en eenvoudig is, en geloven niet hetgeen gans blijkbaar is, tenzij het hun van de hemel gegeven wordt te verstaan en te geloven.

B. Johannes beroept zich op het getuigenis, dat hij tevoren van Christus had afgelegd, vers 28. Gij kunt mij getuigenis geven, dat ik telkens en nogmaals gezegd heb: Ik ben de Christus niet, maar ik ben voor Hem henen gezonden. Zie hoe standvastig Johannes was in zijn getuigenis van Christus, niet als een riet, dat van de wind ginds en weer bewogen wordt." Noch de

donkere, dreigende blikken van de overpriesters, noch de vleierijen van zijn eigen discipelen konden hem bewegen om te dien opzichte een anderen toon aan te slaan. Dit moet hier nu dienen om Zijn discipelen van het onredelijke hunner klacht te overtuigen. Zij hadden gesproken van het getuigenis, dat hun meester van Jezus heeft afgelegd, vers 26. "Welnu", zegt Johannes, "weet gij dan niet meer wat dit getuigenis geweest is? Brengt u dat voor de geest, en gij zult het antwoord hebben op uw vittende aanmerking. Heb ik niet gezegd: Ik ben de Christus niet? Waarom wilt gij m ij dan als een mededinger beschouwen van Hem, die het wèl is? Heb ik niet gezegd: dat ik voor Hem heen uitgezonden ben? Waarom acht gij het dan vreemd, dat ik voor Hem uit de weg ga? Het is troostrijk voor hem zelf, dat hij nooit aanleiding heeft gegeven aan Zijn discipelen om hem als mededinger van Christus te beschouwen, maar integendeel, hen gewaarschuwd heeft voor die dwaling. Het is voor getrouwe leraren een voldoening, dat zij op hun plaats gedaan hebben wat zij konden om de buitensporigheden te voorkomen, waarin hun gemeente vervallen is. Niet slechts had Johannes hen niet aangemoedigd om te hopen, dat hij de Messias was, maar hij had hun duidelijk en onomwonden het tegendeel gezegd, hetgeen hem nu een voldoening was. Het wordt gewoonlijk als een verontschuldiging aangevoerd voor hen, aan wie onrechtmatige eer wordt bewezen, als zij zich die laten welgevallen, dat - si populus vult decipi, decipiatur - indien de mensen bedrogen willen wezen, zo laat hen dan bedrogen zijn, maar dat is een slechte grondregel voor hen, wier plicht en roeping het is om de mensen uit de droom te helpen, hun een verkeerden waan te ontnemen. Een waarachtige lip zal bevestigd worden.

C. Johannes sprak zijn grote voldoening uit over de voortgang van Christus en de toeneming van Zijn invloed. Wel verre van dit, evenals Zijn discipelen, te betreuren, verheugde hij er zich in. Dit drukt hij uit door een sierlijke vergelijking, vers 29. Hij vergelijkt onze Heiland bij een bruidegom:" Die de bruid heeft, is de bruidegom. Komen allen tot Hem? Het is wel, tot wie anders zullen zij heengaan? Zit Hij op de troon van der mensen genegenheden? Wie anders zou daar moeten zitten? Het is Zijn recht, tot wie anders dan tot de bruidegom moet de bruid gebracht worden?" Van Christus werd in het Oude Testament geprofeteerd als een bruidegom, Psalm 45. "Het Woord is vlees geworden, opdat de ongelijkheid der naturen geen beletsel zou zijn voor het huwelijk. Er is voorziening getroffen voor de reiniging der kerk, opdat de bezoedeling der zonde geen verhindering zou opleveren. Christus heeft zich zijn gemeente ondertrouwd, Hij heeft de bruid, want Hij heeft hare liefde, Hij heeft hare belofte, de gemeente is Christus onderdanig. In zover bijzondere zielen Hem in geloof en liefde toegewijd zijn, in zover heeft de Bruidegom de bruid. Hij vergelijkt zich zelf bij de vriend des bruidegoms, die hem vergezelt om hem te eren en te dienen, hem bijstaat om het huwelijk te bevorderen, een goed woord voor hem spreekt, zijn invloed gebruikt ten zijnen behoeve, zich verblijdt als het huwelijk voortgang heeft, bovenal als het doel bereikt is, en hij de bruid heeft. Al wat Johannes gedaan heeft in zijn prediken en dopen was Hem in te leiden, en nu Hij gekomen is, heeft hij wat hij heeft verlangd, want: de vriend des bruidegoms, die staat en hem hoort, staat om hem te verwachten en hem op te wachten, verblijdt zich met blijdschap om de stem des bruidegoms, omdat hij, na lang verwacht te zijn tot de bruiloft is gekomen. Getrouwe leraren zijn vrienden van de Bruidegom, om Hem aan te bevelen aan de genegenheid en de keuze van de kinderen der mensen, om brieven en boodschappen van Hem te brengen, want Jezus dingt naar de liefde Zijns volks bij volmacht, en hierin moeten zij Hem getrouw wezen. De vrienden van de Bruidegom moeten staan en de stem des Bruidegoms horen, moeten instructies van Hem ontvangen, en op zijn orders letten, moeten begeren bewijzen te hebben, dat Christus tot hen spreekt en in hen spreekt, 2 Corinthiërs 13:3, dat is de stem des Bruidegoms. De verbintenis der zielen met Jezus Christus in geloof en liefde, is de vervulling der blijdschap van ieder Godvruchtig leraar. Indien de dag van Christus' bruiloft de dag is van de vreugde Zijns harten, Hooglied 3:11, dan moet hij dit ook wel wezen van

hen, die Hem liefhebben, en het goede wensen voor Hem en zijn eer en koninkrijk. Grotere blijdschap hebben zij niet.

D. Hij acht het zeer voegzaam en nodig, dat de vermaardheid en de invloed van Christus toenemen, en de zijnen afnemen, vers 30:Hij moet wassen, maar ik minder worden. Indien zij treuren over de toenemenden invloed en grootheid van de Heere Jezus, dan zullen zij voortdurend meer reden hebben om te treuren, zoals zij, die toegeven aan afgunst en nijd.
Johannes spreekt van Christus' wassen en zijn minder worden, niet slechts als noodzakelijk en onvermijdelijk, iets dat niet verholpen kan worden, en dat men dus moest dragen, maar als iets dat hoogst rechtvaardig en lieflijk is, en hem een algehele voldoening is. Het was hem zeer welgevallig te zien, dat het koninkrijk van Christus veld won: Hij moet wassen. Gij denkt, dat Hij veel gewonnen heeft, maar dat is niets in vergelijking met wat Hij nog winnen zal. Het koninkrijk van Christus is, en zal zijn een toenemend koninkrijk, gelijk het licht van de morgen, gelijk het mostaardzaad. Het heeft hem geenszins mishaagd, dat het gevolg hiervan was een afnemen van zijn eigen invloed: Ik moet minder worden. Alle geschapen voortreffelijkheid is onder die wet, zij moet minder worden. Aan alle volmaaktheid heb ik een einde gezien. Het uitstralen van Christus' heerlijkheid doet de glans van elke andere heerlijkheid tanen. De heerlijkheid, die naar mededinging staat met Christus, de heerlijkheid der wereld en van het vlees, neemt af en verliest terrein in de ziel, naarmate de kennis en de liefde van Christus toenemen en veld winnen, maar hier wordt dit gezegd van hetgeen Hem dienstbaar is. Naarmate het licht van de morgen toeneemt, zal het licht der morgenster afnemen. Indien ons minder worden in het minst bij kan dragen tot grootmaking van de naam van Christus, moeten wij er ons blijmoedig aan onderwerpen, en tevreden zijn om iets te wezen, of niets te wezen, opdat Christus alles zij.

2. Johannes de Doper bevordert en verhoogt hier Christus en onderricht Zijn discipelen Hem betreffende, opdat zij, in plaats van er om te treuren, dat zo velen tot Hem komen, zij zelf tot Hem komen zullen.
a. Hij onderricht hen omtrent de waardigheid van Christus' Persoon, vers 31. Die van boven komt, die van de hemel komt, is boven allen. Hier veronderstelt hij Zijn Goddelijken oorsprong, dat Hij van boven is gekomen, van de hemel, hetgeen niet slechts Zijn Goddelijke afkomst aanduidt, maar ook Zijn Goddelijke natuur. Hij had een bestaan voor zijn ontvangenis, een hemels bestaan. Niemand dan Hij, die van de hemel is gekomen, was er toe geschikt, om ons de wil des hemels te tonen, of ook de weg naar de hemel. Toen God de mens wilde verlossen, heeft Hij van boven gezonden. Hieruit leidt hij Zijn Goddelijk gezag af: Hij is boven allen, boven alle dingen en boven alle personen, God boven allen te prijzen tot in eeuwigheid. Het is vermetele aanmatiging om Hem de voorrang te willen betwisten. Als wij komen te spreken van de eer van de Heere Jezus, dan bevinden wij, dat zij alle bevatting en beschrijving te boven gaat, en wij kunnen slechts dit zeggen: Hij is boven allen. Van Johannes de Doper is gezegd: "Onder degenen, die van vrouwen geboren zijn, is niemand opgestaan meerder dan Johannes de Doper".
Maar het neerkomen van Christus van de hemel zette Hem zulk een waardigheid bij, dat Hij er niet van werd ontdaan door vlees te worden, nog was Hij boven allen. Dit doet hij nog meer uitkomen door de geringheid van hen, die met Hem in mededinging stonden: Die uit de aarde is voortgekomen, die is uit de aarde, is aards. Die zijn oorsprong heeft uit de aarde, heeft zijn voedsel uit de aarde, gaat om met aardse zaken, en die gaan hem ter harte, daarover gaat zijn zorg. De mens is uit de aarde voortgekomen, niet slechts Adam, in de beginne, maar ook wij zijn uit het leem afgesneden, Job 33:6. Beschouw de rotssteen, waaruit wij gehouwen zijn. Daarom is des mensen gestel aards, niet slechts is zijn lichaam zwak en sterflijk, maar zijn ziel is verdorven en vleselijk, en neigt sterk tot de aardse dingen. De profeten en apostelen

waren van hetzelfde maaksel als andere mensen, zij waren slechts aarden vaten, hoewel er een rijke schat in gelegd was, en zullen dezen dan mededingers van Christus kunnen zijn? Laat de potscherven twisten met aarden potscherven, Jesaja 45:9 1), maar laat hen niet wedijveren met Hem, die van de hemel is gekomen.

b. Betreffende de voortreffelijkheid en zekerheid Zijner leer. Het mishaagde Zijn discipelen, dat Christus' prediking meer werd bewonderd en gevolgd dan de zijne, maar hij zegt hun, dat daar reden genoeg toe was. Want, A. Hij, voor zich, sprak uit de aarde, en dat doen allen, die uit de aarde zijn. De profeten waren mensen, en spraken als mensen, van hen zelf konden zij niet spreken dan uit de aarde, 2 Corinthiërs 3:5. Vergeleken met de prediking van Christus, was de prediking van de profeten en van Johannes laag en flauw, gelijk de hemel hoger is dan de aarde, zo waren zijn gedachten hoger dan hun gedachten. Door hen heeft God op aarde gesproken, maar in Christus spreekt Hij van de hemel.

c. Maar Hij, die van de hemel komt, is niet slechts in Zijn persoon, maar ook in zijn leer, boven alle de profeten, die ooit op aarde geleefd hebben, niemand onderwijst gelijk Hij. De leer van Christus wordt ons hier aanbevolen:

Ten eerste. Als onfeilbaar zeker en gewis, en die dus als zodanig ontvangen en aangenomen moet worden, vers 32: Hetgeen Hij gezien en gehoord heeft, dat getuigt Hij. Zie hier:
1. Christus' Goddelijke kennis, Hij getuigde niets anders dan hetgeen Hij gezien en gehoord had, hetgeen, waarvan Hij ten volle onderricht en volkomen mede bekend was. Hetgeen Hij van de Goddelijken aard en de onzichtbare wereld had ontdekt, was wat Hij had gezien, wat Hij van de bedoeling Gods openbaarde, was wat Hij onmiddellijk van Hem had gehoord. De profeten getuigden hetgeen hun in dromen en nachtgezichten door middel van engelen was bekend gemaakt, maar niet hetgeen zij gezien en gehoord hadden.
Johannes was de stem des roependen, die zei: "Maak plaats voor de Getuige, en zwijg stil om naar zijn bevelen te horen", maar dan laat hij het verder aan de Getuige over, om zelf Zijn getuigenis te geven, en aan de Rechter om zelf Zijn last te doen horen. Het Evangelie van Christus is geen twijfelachtige mening, gelijk een hypothese of een nieuw denkbeeld in de filosofie, die men vrij is te geloven of niet te geloven, maar het is een openbaring van de wil Gods, die zelf van eeuwige waarheid is en van oneindig belang voor ons.

2. Zijn Goddelijke genade en goedheid: het behaagde Hem om hetgeen Hij had gezien en gehoord ons bekend te maken, omdat Hij wist, dat wij er zo grotelijks belang bij hadden. Wat Paulus in de derden hemel had gezien en gehoord, kon hij niet getuigen, 2 Corinthiërs 12:4, maar Christus wist uiting te geven aan hetgeen Hij gezien en gehoord had. Christus' prediking wordt hier Zijn getuigen genoemd, om aan te duiden:

a. Het overtuigende, het blijkbare er van, het werd niet meegedeeld als een nieuwstijding van horen zeggen, maar het werd getuigd, zoals voor een rechtbank met grote voorzichtigheid en verzekerdheid.

b. De liefdevolle ernst, waarmee het werd uitgesproken, het werd betuigd met belangstelling en aandrang, zoals in Handelingen 18:5. Uit de zekerheid van Christus' leer neemt Johannes aanleiding om het ongeloof te betreuren van de meeste mensen, hoewel Hij getuigt wat onfeilbaar waar is, neemt toch niemand Zijn getuigenis aan, dat is: zeer weinigen, bijna niemand, niemand, in vergelijking met het getal dergenen, die het afwijzen. Zij nemen het niet aan, zij willen het niet horen, of er geloof aan slaan. Hiervan spreekt hij, niet als een zaak om zich over te verbazen, dat zulk een getuigenis niet aangenomen zou worden. (Wie heeft onze

prediking geloofd? Hoe stompzinnig en dwaas zijn de meeste mensen, welke vijanden zijn zij van zich zelf!) maar als een zaak van smart.
Johannes' discipelen waren gegriefd, omdat allen tot Christus kwamen, vers 26, zij dachten, dat Hij al te veel volgelingen had. Maar Johannes gevoelt smart omdat niemand tot Hem kwam, hij vond het aantal Zijner volgelingen veel te klein. Het ongeloof der zondaren is de smart der heiligen. Hierom was het, dat Paulus in grote droefheid was, Romeinen 9:2. Hij neemt hieruit aanleiding om het geloof te prijzen van het uitverkoren overblijfsel, vers 33:Die Zijn getuigenis aangenomen heeft (en van de zodanige waren er, hoewel weinig) die heeft verzegeld dat God waarachtig is. God is waarachtig, al is het ook, dat wij het niet verzegelen, God zij waarachtig, maar alle mens leugenachtig, zijn waarheid heeft niet nodig om haar te steunen, maar door het geloof doen wij ons zelf de eer aan van zijn waarheid te onderschrijven, en hiermede acht God zich geëerd. Gods beloften zijn allen ja en amen, door het geloof stellen wij er ons amen onder, zoals in Openbaring 22, 20. Hij, die het getuigenis van Christus aanneemt, onderschrijft niet slechts de waarheid van Christus, maar de waarheid Gods, want Zijn naam is het Woord Gods, de geboden Gods en het getuigenis van Christus zijn saamgevoegd, Openbaring 12:17.

Door in Christus te geloven verzegelen wij:
Ten eerste, dat God getrouw is aan al de beloften, die Hij betreffende Christus gedaan heeft, hetgeen Hij gesproken heeft door de mond van al Zijn heilige profeten, hetgeen Hij onze vaderen gezworen heeft, het is alles vervuld, en geen tittel of jota er van is ter aarde gevallen, Lukas 1:70, enz. Handelingen 13:32, 33.
Ten tweede. Dat Hij getrouw is aan al de beloften, die Hij gedaan heeft in Christus, wij kunnen in alle gerustheid onze ziel wagen op Gods waarheid, overtuigd zijnde, dat Hij getrouw is, wij willen zeer gaarne op goed geloof met Hem handelen, en alles in deze wereld verlaten, om de zaligheid, die ons bereid is, deelachtig te worden. Hierin eren wij Gods getrouwheid, wie gij vertrouwen schenkt, eert gij.
Ten derde, zij wordt ons aangeprezen als een Goddelijke leer, niet Zijn eigen, maar diens, die Hem gezonden heeft, vers 34:Want dien God gezonden heeft, die spreekt de woorden Gods, die Hij gezonden was om ze te spreken, en waartoe Hij ook bekwaam was gemaakt, want God geeft Hem de Geest niet met mate. De profeten waren als boden, die brieven van de hemel brachten, maar Christus kwam in de hoedanigheid van gezant, en als zodanig onderhandelt Hij met ons, want:

1. Hij sprak de woorden Gods, en in niets van hetgeen Hij zei was menselijke zwakheid te bespeuren, zowel de stof, of inhoud, als de taal waren Goddelijk. Hij bewees zich van God gezonden te zijn, vers 2, en daarom moeten zijn woorden aangenomen worden als de woorden Gods.
2. Hij sprak, zoals geen ander profeet gesproken heeft, want God geeft Hem niet de Geest met mate. Niemand kan de woorden Gods spreken zonder de Geest Gods, 1 Corinthiërs 2:10, 11. De Oud - Testamentische profeten hadden de Geest, en in verschillende mate, 2 Koningen 2:9, 10. Maar terwijl God hun de Geest gaf met mate, 1 Corinthiërs 12:4, heeft Hij Hem aan Christus zonder mate gegeven, alle volheid heeft in Hem gewoond, de volheid der Godheid, een onmetelijke volheid. In Christus was de Geest niet als in een vat, maar als in een bron, als in de bodemlozen oceaan. "De profeten," zegt Dr. Whitby, "die de Geest hadden in beperkte mate, en slechts met betrekking tot een bijzondere openbaring, hebben soms van zich zelf gesproken, maar Hij, in wie de Geest altijd woonde, heeft altijd de woorden Gods gesproken".

c. Betreffende de macht en het gezag, waarmee Hij bekleed was, dat Hem boven alle anderen de voorrang geeft, en waardoor Hij een naam boven allen naam heeft verkregen. Hij is de

geliefde Zoon des Vaders, vers 35, de Vader heeft de Zoon lief. De profeten waren getrouw als dienstknechten, maar Christus als Zoon, zij werden gebruikt als dienstknechten, maar Christus geliefd als Zoon, ten allen tijde was Hij zijn vermakingen, Spreuken 8:30. De Vader had een welbehagen in Hem, Hij heeft Hem niet slechts liefgehad, maar Hij heeft Hem lief, Hij is Hem blijven liefhebben, zelfs in Zijn staat van vernedering, Hij heeft Hem om zijn armoede en lijden niet minder liefgehad. Hij is Heere van allen. Als een blijk van zijn liefde voor Hem, heeft de Vader "alle dingen in zijn hand gegeven." Liefde is edelmoedig. De Vader had zulk een welbehagen en zulk een vertrouwen in Hem, dat Hij hem als de groten Gemachtigde voor het mensdom heeft aangesteld. Hem de Geest zonder mate gegeven hebbende, gaf Hij Hem alle dingen, want hierdoor werd Hij geschikt en bevoegd om Heer en Bestuurder van alles te wezen. Het is de ere van Christus en de onuitsprekelijke vertroosting van alle Christenen, dat de Vader alle dingen in de handen van de Middelaar heeft gegeven.

Ten eerste. Alle macht, aldus wordt het verklaard in Mattheüs 28:18. Al de werken der schepping onder zijn voeten gelegd zijnde, zijn alle zaken der verlossing in zijn handen gegeven, Hij is Heere van alles. Engelen zijn Zijn dienaren, duivelen zijn zijn gevangenen. Hij heeft macht over alle vlees, de heidenen zijn Hem tot een erfdeel gegeven. Het rijk der voorzienigheid is Hem ter bestiering gegeven. Hij heeft macht om de voorwaarden vast te stellen van het verbond des vredes, als de grote Plenipotentiaris, om zijn kerk te regeren als de grote Wetgever, om de Goddelijke gunsten uit te delen als de grote Aalmoezenier, en allen ter verantwoording te roepen als de grote Rechter. Beide de gouden scepter en de ijzeren roede zijn in zijn hand gegeven.
Ten tweede. Alle genade is in zijn hand gegeven, als het kanaal, waardoor zij tot ons komt, alle dingen, al die goede dingen, die God aan de kinderen der mensen bedoelde te geven, het eeuwige leven en alles wat daartoe leidt. Wij zijn niet waardig, dat de Vader deze dingen in onze handen zou geven, want wij hebben ons tot kinderen Zijns toorns gemaakt, daarom heeft Hij de Zoon Zijner liefde als Beheerder voor ons verordineerd, en de dingen, die Hij voor ons bestemd heeft, geeft Hij in zijn handen, die waardig is, en zowel ere voor zich zelf als gunsten voor ons verdiend heeft. Zij zijn in zijn handen gegeven, om door Hem ons in handen gegeven te worden. Dat is een grote aanmoediging voor ons geloof, dat de schatten van het Nieuwe Verbond in een zo betrouwbare, zo vriendelijke, zo goede hand zijn gegeven, de hand van Hem, die ze voor ons heeft verkregen, en ons voor zich heeft verkregen, daar Hij ons gekocht heeft met Zijn bloed, en die machtig is alles te bewaren wat Hem door God en de gelovigen is toevertrouwd. Hij is het voorwerp van dat geloof, hetwelk tot de grote voorwaarde is gemaakt van de eeuwige gelukzaligheid, en hierin heeft Hij de voorrang boven alle anderen: Die in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven, vers 36.
Wij hebben hier de toepassing van hetgeen hij gezegd had betreffende Christus en zijn leer, en het is beslissend voor de gehele zaak. Indien God de Zoon deze ere heeft aangedaan, dan moeten wij Hem eren door het geloof. Gelijk God ons door het getuigenis van Jezus Christus, wiens woord het voertuig is der Goddelijke gunsten, goede dingen heeft doen aanbieden en toekomen, zo ontvangen wij die gunsten door het getuigenis te geloven, en dat woord aan te nemen als waar en goed. Die wijze van ontvangen beantwoordt gevoeglijk aan die wijze van geven. Wij hebben hier de hoofdsom en inhoud van dat Evangelie, hetwelk aan alle schepsel gepredikt moet worden, Markus 16:16.

Hier is:
Ten eerste. De zalige toestand van alle ware Christenen: Die in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven. Het is de kenmerkende eigenschap van ieder waar Christen, dat hij gelooft in de Zoon van God, niet slechts gelooft, dat wat Hij zegt waar is, maar in Hem gelooft, instemt met Hem, vertrouwt op Hem. De zegen van het ware Christendom is niets minder dan het

eeuwige leven, dat is het wat Christus voor ons verkregen en ons geschonken heeft, het kan niets minder wezen dan de zaligheid ener onsterfelijke ziel, haar gelukkig zijn in een onsterfelijke God. Ware gelovigen hebben nu reeds het eeuwige leven, zij zullen het niet slechts hiernamaals hebben, zij hebben het thans. Want:
a. Zij hebben er een goede borgstelling voor. De acte, bij welke het gepasseerd is, is verzegeld en hun in handen gegeven, en aldus hebben zij het, of wel, in de handen van hun Borg en Pleitbezorger voor hen, en aldus hebben zij het, al is ook het werkelijk bezit nog niet aan hen overgegaan. Zij hebben de Zoon van God, en in Hem hebben zij leven, en de Geest Gods, het onderpand van dat leven.
b. Zij hebben er ook de troostrijken voorsmaak van in de dadelijke gemeenschap met God en de tekenen van zijn liefde. Genade is het begin der heerlijkheid.

Ten tweede. de rampzalige toestand de ongelovigen: Die de Zoon ongehoorzaam is is verloren, in het verderf gestort, ho apeithoon. Het woord sluit zowel ongeloof als ongehoorzaamheid in. Een ongelovige is iemand, die geen vertrouwen stelt in de leer van Christus, en zich niet onderwerpt aan de regering van Christus. Diegenen nu, die noch door Christus onderwezen, noch door Christus geregeerd willen worden, kunnen noch in deze, noch in de toekomende wereld gelukkig zijn, hij zal het leven niet zien, dat leven, hetwelk Christus gekomen is om ons te schenken. Hij zal het niet genieten, hij zal er geen troostrijk vooruitzicht op hebben, zal er nooit iets van te zien krijgen behalve zoveel als genoeg is, om hem het verlies er van te doen betreuren. Zij kunnen niet anders dan rampzalig zijn: de toorn Gods blijft op de ongelovige, Hij is niet slechts onder de toorn Gods, die even gewis de dood is der ziel als zijn gunst haar leven is, maar die toorn Gods blijft op hem. Al de toorn, waaraan hij zich door zijn verbreken der wet heeft blootgesteld, is, zo hij niet wordt weggenomen door de genade van het Evangelie. op hem gevestigd. Om zijn dagelijkse en werkelijke overtredingen komt Gods toorn over hem en blijft op hem. Oude rekeningen liggen onafgedaan, en nieuwe worden er aan toegevoegd, elke dag wordt iets gedaan om de mate vol te maken, en niets om haar te ontledigen. Alzo blijft de toorn Gods, en wordt vergaderd en bewaard tot aan de grote dag des toorns.

Hoofdstuk 4

1 Als dan de Heere verstond, dat de Farizeeën gehoord hadden, dat Jezus meer discipelen maakte en doopte dan Johannes; 2 (Hoewel Jezus zelf niet doopte, maar Zijn discipelen), 3 Zo verliet Hij Judea, en ging wederom heen naar Galiléa. 4 En Hij moest door Samaria gaan. 5 Hij kwam dan in een stad van Samaria, genaamd Sichar, nabij het stuk land, hetwelk Jakob zijn zoon Jozef gaf. 6 En aldaar was de fontein Jakobs. Jezus dan, vermoeid zijnde van de reize, zat alzo neder nevens de fontein. Het was omtrent de zesde ure.

7 Er kwam een vrouw uit Samaria om water te putten. Jezus zeide tot haar: Geef Mij te drinken. 8 (Want Zijn discipelen waren heengegaan in de stad, opdat zij zouden spijze kopen.) 9 Zo zeide dan de Samaritaanse vrouw tot Hem: Hoe begeert Gij, Die een Jood zijt, van mij te drinken, die een Samaritaanse vrouw ben? Want de Joden houden geen gemeenschap met de Samaritanen. 10 Jezus antwoordde en zeide tot haar: Indien gij de gave Gods kendet, en Wie Hij is, Die tot u zegt: Geef Mij te drinken, zo zoudt gij van Hem hebben begeerd, en Hij zoude u levend water gegeven hebben. 11 De vrouw zeide tot Hem: Heere! Gij hebt niet om mede te putten, en de put is diep; van waar hebt Gij dan het levend water? 12 Zijt Gij meerder dan onze vader Jakob, die ons de put gegeven heeft, en hijzelf heeft daaruit gedronken, en zijn kinderen en zijn vee? 13 Jezus antwoordde, en zeide tot haar: Een ieder, die van dit water drinkt, zal wederom dorsten; 14 Maar zo wie gedronken zal hebben van het water, dat Ik hem geven zal, dien zal in eeuwigheid niet dorsten; maar het water, dat Ik hem zal geven, zal in hem worden een fontein van water, springende tot in het eeuwige leven. 15 De vrouw zeide tot Hem: Heere, geef mij dat water, opdat mij niet dorste, en ik hier niet moet komen, om te putten. 16 Jezus zeide tot haar: Ga heen, roep uw man, en kom hier. 17 De vrouw antwoordde en zeide: Ik heb geen man. Jezus zeide tot haar: Gij hebt wel gezegd: Ik heb geen man. 18 Want gij hebt vijf mannen gehad, en dien gij nu hebt, is uw man niet; dat hebt gij met waarheid gezegd. 19 De vrouw zeide tot Hem: Heere, ik zie, dat Gij een profeet zijt. 20 Onze vaders hebben op dezen berg aangebeden; en gijlieden zegt, dat te Jeruzalem de plaats is, waar men moet aanbidden.

21 Jezus zeide tot haar: Vrouw, geloof Mij, de ure komt, wanneer gijlieden, noch op dezen berg, noch te Jeruzalem, de Vader zult aanbidden. 22 Gijlieden aanbidt, wat gij niet weet; wij aanbidden, wat wij weten; want de zaligheid is uit de Joden. 23 Maar de ure komt, en is nu, wanneer de ware aanbidders de Vader aanbidden zullen in geest en waarheid; want de Vader zoekt ook dezulken, die Hem alzo aanbidden. 24 God is een Geest, en die Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid. 25 De vrouw zeide tot Hem: Ik weet, dat de Messias komt (Die genaamd wordt Christus); wanneer Die zal gekomen zijn, zo zal Hij ons alle dingen verkondigen. 26 Jezus zeide tot haar: Ik ben het, Die met u spreek.

27 En daarop kwamen Zijn discipelen en verwonderden zich, dat Hij met een vrouw sprak. Nochtans zeide niemand: Wat vraagt Gij, of: Wat spreekt Gij met haar? 28 Zo verliet de vrouw dan haar watervat, en ging heen in de stad en zeide tot de lieden: 29 Komt, ziet een Mens, Die mij gezegd heeft alles, wat ik gedaan heb; is Deze niet de Christus? 30 Zij dan gingen uit de stad, en kwamen tot Hem. 31 En ondertussen baden Hem de discipelen, zeggende: Rabbi, eet. 32 Maar Hij zeide tot hen: Ik heb een spijs om te eten, die gij niet weet.

33 Zo zeiden dan de discipelen tegen elkander: Heeft Hem iemand te eten gebracht? 34 Jezus zeide tot hen: Mijn spijs is, dat Ik doe de wil Desgenen, Die Mij gezonden heeft, en Zijn werk volbrenge. 35 Zegt gijlieden niet: Het zijn nog vier maanden, en dan komt de oogst? Ziet, Ik zeg u: Heft uw ogen op en aanschouwt de landen; want zij zijn alrede wit om te oogsten.

36 En die maait, ontvangt loon, en vergadert vrucht ten eeuwigen leven; opdat zich te zamen verblijde, beide, die zaait en die maait. 37 Want hierin is die spreuk waarachtig: Een ander is het, die zaait, en een ander, die maait. 38 Ik heb u uitgezonden, om te maaien, hetgeen gij niet bearbeid hebt; anderen hebben het bearbeid, en gij zijt tot hun arbeid ingegaan. 39 En velen der Samaritanen uit die stad geloofden in Hem, om het woord der vrouw, die getuigde: Hij heeft mij gezegd alles, wat ik gedaan heb.

40 Als dan de Samaritanen tot Hem gekomen waren, baden zij Hem, dat Hij bij hen bleef; en Hij bleef aldaar twee dagen. 41 En er geloofden er veel meer om Zijns woords wil; 42 En zeiden tot de vrouw: Wij geloven niet meer om uws zeggens wil; want wij zelf hebben Hem gehoord, en weten, dat Deze waarlijk is de Christus, de Zaligmaker der wereld.

43 En na de twee dagen ging Hij van daar en ging heen naar Galiléa; 44 Want Jezus heeft Zelf getuigd, dat een profeet in zijn eigen vaderland geen eer heeft. 45 Als Hij dan in Galiléa kwam, ontvingen Hem

de Galileeërs, gezien hebbende al de dingen, die Hij te Jeruzalem op het feest gedaan had; want ook zij waren tot het feest gegaan.
46 Zo kwam dan Jezus wederom te Kana in Galiléa, waar Hij het water wijn gemaakt had. En er was een zeker koninklijk hoveling, wiens zoon krank was, te Kapernaüm. 47 Deze, gehoord hebbende, dat Jezus uit Judea in Galiléa kwam, ging tot Hem, en bad Hem, dat Hij afkwame, en zijn zoon gezond maakte; want hij lag op zijn sterven. 48 Jezus dan zeide tot hem: Tenzij dat gijlieden tekenen en wonderen ziet, zo zult gij niet geloven. 49 De koninklijke hoveling zeide tot Hem: Heere, kom af, eer mijn kind sterft. 50 Jezus zeide tot hem: Ga heen, uw zoon leeft. En de mens geloofde het woord, dat Jezus tot hem zeide, en ging heen. 51 En als hij nu afging, kwamen hem zijn dienstknechten tegemoet, en boodschapten, zeggende: Uw kind leeft! 52 Zo vraagde hij dan van hen de ure, in welke het beter met hem geworden was. En zij zeiden tot hem: Gisteren te zeven ure verliet hem de koorts. 53 De vader bekende dan, dat het in dezelve ure was, in dewelke Jezus tot hem gezegd had: Uw zoon leeft. En hij geloofde zelf, en zijn gehele huis.
54 Dit tweede teken heeft Jezus wederom gedaan, als Hij uit Judea in Galiléa gekomen was.

Het was meer dan iets anders de heerlijkheid van het land Israëls, dat het "Emmanuel's land" was, Jesaja 8:8, niet slechts het land Zijner geboorte, maar het toneel van zijn prediking en zijn wonderen. In de dagen van onze Zaligmaker op aarde was dit land verdeeld in drie delen: Judea in het Zuiden, Galiléa in het Noorden, en tussen die beiden was Samaria gelegen. Nu zien wij Christus in dit hoofdstuk in al deze drie delen des lands.

I. Vertrekkende van Judea vers 1 - 3.
II. Reizende door Samaria, en hoewel dit slechts een bezoek als in het voorbijgaan was, neemt het toch de meeste plaats in.
1. Zijn komst in Samaria vers 4 - 6.
2. Zijn gesprek met de Samaritaanse vrouw aan de bron, vers 7 - 26.
3. Hoe de vrouw Hem bekend maakt in de stad, vers 27 - 30.
4. Christus' gesprek met de discipelen intussen, vers 31 - 38.
5. De goede uitwerking hiervan onder de Samaritanen, vers 39 - 42.

III. Wij vinden Hem voor enigen tijd verblijvende in Galiléa, vers 43 - 46, en, zijn genezing van de zoon des koninklijken hovelings, die op sterven lag, vers 46 - 54.

Johannes 4:1 - 3
Wij lezen van Christus' komst in Judea, Hoofdstuk 3:22, nadat Hij het feest had gehouden te Jeruzalem, en nu verliet Hij Judea vier maanden voor de oogst, zoals gezegd is in vers 35, zodat Hij dan ongeveer zes maanden in Judea is gebleven om te bouwen op het fondament, dat Johannes gelegd had. Wij hebben geen bijzonder bericht omtrent zijn prediking en zijn wonderen aldaar, slechts wordt in het algemeen gezegd, in vers 1,

I. Dat Hij discipelen maakte. Hij heeft er velen toegebracht om zijn leer te omhelzen, en Hem te volgen als een leraar van God gekomen. Zijn arbeid was voorspoedig, niettegenstaande de tegenstand, dien Hij ontmoette, Psalm 110:2, 3, mathêtas poiei - het betekent hetzelfde als mathêteuoo - te discipelen. Vergelijk Genesis 12:5, de zielen, die zij verkregen hadden, die zij gemaakt hadden (zoals de eigenlijke betekenis is van het woord), die zij tot proselieten hadden gemaakt. Het is Christus' kroonrecht om discipelen te maken, eerst om ze aan zijn voeten te brengen, en daarna om ze te formeren naar Zijn wil. De Christen wordt gemaakt, niet geboren, zegt Tertullianus.

II. Dat Hij hen, die Hij tot discipelen maakte, door Zijn discipelen liet dopen, of met water wassen, vers 2.

1. Omdat Hij een verschil wilde stellen tussen Zijn doop en dien van Johannes, die allen zelf doopte, want hij doopte als een dienstknecht, Christus als Meester.
2. Hij wilde zich meer bepalen tot het werk der prediking dat het voortreffelijkste was, 1 Corinthiërs 1:17.
3. Hij wilde Zijn discipelen eren door hen hiertoe te machtigen en te gebruiken, en hen alzo tot meerderen dienst op te leiden.
4. Indien Hij sommigen zelf gedoopt had, dan zouden dezen allicht geneigd zijn zich hierop te laten voorstaan, en anderen te minachten, hetgeen Hij wilde voorkomen, evenals Paulus, 1 Corinthiërs 1:13, 14.
5. Hij wilde zich de ere voorbehouden van te dopen met de Heiligen Geest, Handelingen 1:5.
6. Hij wilde ons leren, dat de kracht en uitwerking der sacramenten niet afhangt van de hand, die ze bedient, alsmede dat hetgeen door zijn dienstknechten volgens zijn aanwijzing gedaan wordt, door Hem erkend wordt als door Hem zelf gedaan.

III. Dat Hij meer discipelen maakte en doopte dan Johannes, niet slechts meer dan Johannes toen maakte en doopte, maar meer dan hij ooit gedurende zijn ganse bediening had gedoopt. Christus' omgang en toespraak waren innemender dan die van Johannes. Zijn wonderen werkten overtuiging, en de genezingen, die Hij gratis tot stand bracht, waren zeer uitlokkend.

IV. Dat de Farizeeën hiervan onderricht werden. Zij hoorden wat grote scharen door Hem gedoopt werden, want zij hadden van Zijn eerste optreden af een naijverig oog op Hem, en het ontbrak hun niet aan spionnen om hun bericht omtrent Hem te geven. Toen de Farizeeën dachten van Johannes ontslagen te zijn, (want deze was nu gekerkerd) en zich hierover verheugden, verscheen Jezus, die hun een grotere kwelling was dan Johannes ooit geweest is. De getuigen zullen immer te voorschijn komen. Wat hen hinderde was, dat Christus zo vele discipelen maakte. De voorspoed van het Evangelie verbittert deszelfs vijanden, en het is een teken, dat het veld wint, als de machten der duisternis er zo verwoed tegen zijn.

V. Dat onze Heere Jezus zeer goed wist wat er aan de Farizeeën tegen Hem bericht werd. Waarschijnlijk wilden de aanbrengers, dat hun namen niet genoemd zouden worden, en waren de Farizeeën er gans niet op gesteld dat hun plannen bekend zouden worden, maar niemand kan zich zo diep versteken, dat hij zijn raad voor de Heere verbergt, Jesaja 29:15, en Christus wordt hier de Heere genoemd. Hij wist wat aan de Farizeeën gezegd werd, en hoe veel, en het is waarschijnlijk, dat het de waarheid te buiten ging, want het is niet waarschijnlijk, dat Jezus toen reeds meerderen had gedoopt dan Johannes, maar aldus werd de zaak voorgesteld om Hem als des te meer gevaarlijk voor te stellen, zie 2 Koningen 6:12.

VI. Dat hierop onze Heere Jezus Judea verliet en wederom heenging naar Galiléa.
1. Hij verliet Judea, omdat Hij er waarschijnlijk ten dode toe vervolgd zou zijn geworden, zo groot was de woede der Farizeeën tegen Hem, en hun goddeloze begeerte om Hem reeds terstond te doden. Om aan hun lagen te ontkomen, verliet Christus het land en ging naar een plaats, waar hetgeen Hij deed minder prikkelend voor hen zou zijn, dan wanneer Hij het als onder hun ogen deed. Want a. Zijn ure was nog niet gekomen, Hoofdstuk 7:30, de tijd, die in de raad Gods bepaald was en in de Oud - Testamentische profetieën wanneer de Messias uitgeroeid zou worden. Hij had Zijn getuigenis nog niet voleindigd, en daarom wilde Hij zich niet aan hun aanslagen blootstellen.
b. De discipelen, die Hij in Judea had verkregen, waren nog niet instaat verdrukkingen te verduren, en daarom wilde Hij hen niet in gevaar brengen.
c. Hiermede gaf Hij een voorbeeld van Zijn eigen regel, of voorschrift: Wanneer zij u in deze stad vervolgen, vliedt in de andere. Wij worden tot geen lijden geroepen, dat wij, zonder te

zondigen, kunnen vermijden, en daarom mogen wij wel van plaats veranderen, hoewel wij niet, om ons leven te redden, van Godsdienst mogen veranderen. Christus stelde zich in veiligheid, niet door een wonder, maar in de gewonen, menselijken weg, ter besturing en bemoediging van Zijn lijdend volk.

2. Hij vertrok naar Galiléa, omdat Hij daar werk te doen had, en omdat Hij er vele vrienden en minder vijanden had. Hij ging thans naar Galiléa.
a. Omdat Johannes' bediening er thans de weg voor Hem had bereid, want Galiléa, dat onder het rechtsgebied van Herodes stond, was het laatste toneel van Johannes' werkzaamheid als doper.
b. Omdat Johannes' gevangenneming er thans plaats voor Hem had gemaakt. Dat licht nu onder een korenmaat gesteld zijnde, zal de gezindheid des volks nu niet meer verdeeld zijn tussen hem en Christus. Alzo kunnen beiden de vrijheid en de beperking van Godvruchtige leraren aan het Evangelie bevorderlijk zijn, Filippenzen 1:12. Maar wat nut is het, dat Hij voor zijn veiligheid naar Galiléa gaat? Herodes, de vervolger van Johannes, zal nooit de beschermer worden van Jezus.
Chemnitius tekent hierbij aan: "De vromen hebben in dit leven de zodanige, tot wie zij heen kunnen vlieden, maar zij hebben niemand, die hun een schuilplaats kan bieden, buiten U, o God!" Johannes 4:4 - 26 Wij hebben hier een bericht van het goed, dat Christus in Samaria gedaan heeft, toen Hij door die landstreek ging om in Galiléa te komen. Zowel van afkomst als van Godsdienst waren de Samaritanen bastaard - Joden, de nakomelingen van de kolonisten, die de Assyrische koning er heenzond na de gevankelijke wegvoering der tien stammen, en die zich met de armen, die in het land waren achtergelaten, en later ook nog met vele andere Joden, vermengden. Zij aanbaden alleen de Gods Israëls, voor wie zij een tempel oprichtten op de berg Gerizim, in mededinging met dien te Jeruzalem. Er heerste grote vijandschap tussen hen en de Joden, de Samaritanen wilden Christus niet in hun stad toelaten, toen zij zagen, dat Hij naar Jeruzalem reisde, Lukas 9:53. De Joden dachten, dat zij Hem met geen slechter naam konden noemen dan door te zeggen: Hij is een Samaritaan. Toen de Joden voorspoed hadden, maakten de Samaritanen aanspraak op bloedverwantschap met hen, Ezra 4:2, maar als de Joden in druk of benauwdheid waren, dan waren zij Meden en Perzen, zie Josephus, Antiq. lib. XI. cap, 8, lib. XII. cap. 7.

Merk nu op:
I. Christus, komst in Samaria. Hij heeft Zijnen discipelen bevolen, dat zij niet moesten ingaan in enige stad der Samaritanen, Mattheüs 10:5, dat is: er het Evangelie niet moesten prediken, of wonderen doen. Ook Hij heeft er niet openlijk gepredikt of er een wonder gedaan, Zijn oog was op de verloren schapen van het huis Israëls. Als Hij hier een vriendelijkheid deed, dan was dit als het ware toevallig, slechts een kruimke van het brood der kinderen, dat nu en dan eens van des Meesters tafel viel.
1. Zijn weg van Judea naar Galiléa liep door Samaria, vers 4. Hij moest door Samaria gaan. Er was geen andere weg, of Hij had aan de overzijde der Jordaan moeten gaan, hetgeen een lange omweg zou geweest zijn. De Goddelozen en onheiligen zijn thans zo vermengd met Gods Israël, dat wij, tenzij wij uit de wereld gaan, niet kunnen vermijden om door der zodanige gezelschap heen te gaan, 1 Corinthiërs 5:10. Daarom hebben wij aan onze rechterhand en onze linkerhand de wapenrusting der gerechtigheid nodig, opdat wij noch hun aanstoot geven, noch door hen besmet worden. Wij behoren in geen plaatsen van verzoeking te gaan, tenzij wij er moeten heengaan, en dan nog behoren wij er niet te wonen, maar er ons door heen te spoeden. Sommigen denken, dat Christus door Samaria moest gaan vanwege het goede werk, dat Hij er te doen had, een arme vrouw moest er bekeerd worden, een verloren schaap worden gezocht en gevonden. Dat was werk naar Zijn hart, en daarom moest Hij door dezen weg

gaan. Het was gelukkig voor Samaria, dat het op Christus' weg lag, dat Hem de gelegenheid gaf hen te bezoeken. Als Ik bij u voorbijging, zei Ik tot u: Leef, Ezechiël 16:6.

2. Zijn pleisterplaats was dan nu in een stad van Samaria.
a. Die plaats wordt beschreven. Zij wordt Sichar genoemd, waarschijnlijk hetzelfde als Sichem, een plaats, waarvan wij dikwijls lezen in het Oude Testament. Zo worden in het verloop der tijden de namen van plaatsen dikwijls verbasterd. Sichem leverde de eersten proseliet op, die ooit tot de kerk van Israël is gekomen, Genesis 34:24, en nu is het de eerste plaats, waar het Evangelie buiten de gemeenschap van Israël werd gepredikt, zoals Dr. Lightfoot opmerkt, evenals ook, dat het dal Achor, hetwelk tot een deur der hope was gegeven, hope voor de arme heidenen, voorbij deze stad liep, Hosea 2:14. Abimelech werd hier tot koning gemaakt, het was ook de residentie van Jerobeam. Maar als de evangelist ons aan de oudheden der plaats wil herinneren, wijst hij op Jakob's invloed aldaar, die er hoger ere aan gaf dan zij van de gekroonde hoofden ontving. Hier lag Jakob's grond, het stuk lands, dat hij aan zijn zoon Jozef gaf, wiens gebeente er begraven werd, Genesis 48:22, Jozua 24:32. Dit wordt waarschijnlijk vermeld om aan te duiden, dat Christus, toen Hij daar dichtbij uitrustte, naar aanleiding van het stuk lands dat Jakob aan Jozef gaf, nadacht over het getuigenis, dat de ouden door het geloof hebben bekomen. Hiëronymus wilde in het Heilige land wonen, opdat het gezicht van die plaatsen hem te meer aan de Bijbelse verhalen zou herinneren. Hier was Jakob's put, dien hij groef, of ten minste voor zich en zijn gezin gebruikte. Wij vinden van dezen put geen melding gemaakt in het Oude Testament, maar de overlevering noemde hem Jakob's fontein.

b. De houding van onze Heere Jezus aan deze plaats: vermoeid zijnde van de reize, zat Hij alzo neer nevens de fontein. Wij zien hier onze Heere Jezus: Lijdende onder de gewone vermoeidheid van reizigers. Hij was vermoeid van zijn reize. Hoewel het nog slechts de zesde ure was en Hij nog slechts een halve dagreis volbracht had, was Hij toch moede, of, omdat het de zesde ure was, de tijd van de hitte des daags, was Hij moede.
Hier zien wij:
Ten eerste, dat Hij waarlijk mens was, onderworpen aan de gewone zwakheden der menselijke natuur. Met de zonde is zware arbeid en vermoeienis in de wereld gekomen, Genesis 3:19, en daarom heeft Christus, een vloek voor ons geworden zijnde, er zich aan onderworpen.
Ten tweede. Dat Hij een arm man was, want anders zou Hij te paard of in een wagen hebben gereisd. Tot deze geringheid heeft Hij zich voor ons vernederd, dat Hij al zijn reizen te voet heeft afgelegd. Toen knechten te paard waren, gingen vorsten als knechten op de aarde, Prediker 10:7. Als het ons gemakkelijk wordt gemaakt, zo laat ons denken aan de vermoeienissen van onze Meester. Hij schijnt geen sterk man geweest te zijn, geen sterk lichaamsgestel te hebben gehad. Zijn discipelen schenen toen niet vermoeid te zijn geweest, want zij gingen zonder bezwaar in de stad, terwijl hun Meester neerzat en geen stap verder kon. Het fijnste lichaamsgestel is het meest vatbaar voor vermoeienis, en kan die het slechtst verdragen. Wij zien Hem hier de toevlucht nemen tot het gewone gerief van reizigers: Vermoeid zijnde, zat Hij neer nevens de fontein. Hij zat daar op een ongeriefelijke plaats, koud en hard. Hij had geen rustbank om zich op neer te vlijen, geen gemakkelijke stoel om eens in uit te rusten, maar nam voor lief wat te krijgen was, om ons te leren niet kieskeurig of veeleisend te zijn voor de geriefelijkheden van dit leven, maar ons met het geringe, het nederige te vergenoegen. Aldus zat Hij neer in ongemakkelijke houding zoals vermoeide reizigers plegen neer te zitten, die te afgemat zijn om nog voor gemak en geriefelijkheid te zorgen.

II. Zijn gesprek met de Samaritaanse vrouw, dat hier uitvoerig wordt meegedeeld, terwijl Christus' redetwist met de leraren, en Zijn gesprek met Mozes en Elias op de berg in stilzwijgen worden begraven. Dit gesprek kan onder vier hoofden gebracht worden.
1. Zij spreken over het water, vers 7 - 15.

a. Er wordt nota genomen van de omstandigheden, die aanleiding gaven tot dat gesprek. Er komt een vrouw uit Samaria om water te putten. Hierdoor wordt hare armoede aangeduid, zij had geen dienstmaagd om het water te putten, en hare naarstigheid: zij wilde het zelf doen.

Zie hier:
Ten eerste. Hoe eerlijke, nederige arbeid en vlijt door God werd erkend en goedgekeurd. Christus werd aan de herders bekend gemaakt, toen zij nachtwake hielden bij hun kudde.
Ten tweede. Hoe door Gods voorzienigheid heerlijke doeleinden tot stand worden gebracht door voorvallen, die slechts toevallig schijnen plaats te hebben. De ontmoeting dezer vrouw met Christus aan de fontein kan ons herinneren aan de geschiedenis van Rebekka, Rachel en de dochter van Jethro, die allen met haar toekomstige echtgenoot kennis maakten, in aanraking werden gebracht met geen minderen dan Izaak, Jakob en Mozes, toen zij naar de fontein gingen om water te putten. Ten derde, hoe de voorkomende genade Gods de mensen soms onverwacht onder de middelen der bekering brengt. Hij wordt gevonden van hen, die Hem niet zochten. Zijn discipelen waren heengegaan in de stad, opdat zij zouden spijze kopen. Hieruit valt te leren,

Ten eerste. Een les van rechtvaardigheid en eerlijkheid. De spijze, die Christus at, werd door Hem gekocht en betaald, zoals ook Paulus gedaan heeft, 2 Thessalonicenzen 3:8.
Ten tweede, van dagelijkse afhankelijkheid van Gods voorzienigheid: Zorg niet voor de dag van morgen. Christus ging niet in de stad om te eten, maar zond Zijn discipelen om zijn spijze te halen, niet omdat Hij gewetensbezwaar had om in een Samaritaanse stad te eten, maar:
1. Omdat Hij aan die fontein een goed werk te doen had, dat gedaan kon worden, terwijl zij op provisie uit waren. Het is verstandig om de ledige ogenblikken voor iets goeds te gebruiken, opdat ook van de tijd geen deel verloren ga. Terwijl voor Petrus het middagmaal bereid werd, viel hij in een vertrekking van zinnenHand. 10:10.
2. Omdat het stiller en meer in afzondering, goedkoper en eenvoudiger was om Zijn middagmaal naar die plek te laten brengen, dan om er naar de stad voor te gaan. Wellicht was Zijn beurs schraal voorzien, en wilde Hij ons overleg en spaarzaamheid leren, uit te geven naar hetgeen wij hebben, en niet boven hetgeen wij hebben. Hij heeft ons ten minste willen leren niet naar grote dingen te staan. Christus kon Zijn middagmaal even goed aan de fontein nuttigen, als in de beste herberg der stad. Laat ons ons gedragen naar de omstandigheden. Dit gaf nu aan Christus de gelegenheid om met deze vrouw over geestelijke belangen te spreken, en Hij maakte er gebruik van. Hij heeft dikwijls gepredikt voor grote scharen, die Hem volgden om door Hem onderwezen te worden, hier verwaardigt Hij zich om een enkel persoon, een vrouw, te onderwijzen, een arme vrouw, een vreemdelinge, een Samaritaanse, ten einde zijn dienstknechten te leren hetzelfde te doen, als die weten welk een heerlijke zaak het is, om, al is het ook een enkele ziel, te helpen redden van de dood.

b. Laat ons nu de bijzonderheden nagaan van dat gesprek.
Jezus begint met een bescheiden verzoek om een teug water: Geef Mij te drinken. Hij, die om onzentwil arm is geworden, wordt hier een bedelaar, opdat zij, die gebrek hebben en niet instaat zijn te graven, zich niet zullen schamen te bedelen. Christus vroeg er om, niet slechts omdat Hij het nodig had, en hare hulp nodig had om er aan te komen, maar omdat Hij een gesprek met haar wilde aanknopen, en ons te leren om ook aan de geringste iets verplicht te

willen zijn, als de nood het vereist. In Zijn arme leden vraagt, bedelt, Christus nu nog, en een beker koud waters, gelijk deze hier, in Zijn naam aan hen gegeven, zal zijn loon geenszins verliezen. Hoewel de vrouw zijn bede niet afwijst, maakt zij er toch aanmerking op, dat Hij niet naar de aard en de gezindheid Zijns volks handelt, vers 9. Hoe begeert gij? Merk op,

Ten eerste. Welk een dodelijke vijandschap er heerste tussen de Joden en Samaritanen. De Joden houden geen gemeenschap met de Samaritanen. De Samaritanen waren de wederpartijders van Juda, Ezra 4:1, waren immer kwaadwillig jegens hen. De Joden waren zeer boosaardig gezind jegens de Samaritanen. "Zij zagen op hen als geen deel hebbende aan de opstanding, deden hen in de ban en vloekten hen in de heiligen naam van God, het heilig en hoogheerlijk wetboek, en met de vloek van het hoger en lager gericht, en stelden als wet, dat geen Israëliet van iets zal eten, dat van een Samaritaan is, want het zou zijn alsof hij zwijnenvlees at". Aldus Dr. Lighfoot naar Rabbi Tanchum.
Godsdienstwisten zijn gewoonlijk van alle twisten de onverzoenlijkste. De mensen zijn geschapen om met elkaar om te gaan, maar als de mensen, omdat de een aanbidt in een tempel, en de ander in een anderen, de dienst der menselijkheid weigeren, geen liefde beoefenen, de gewone beleefdheid niet eens in acht nemen, gemelijk en onnatuurlijk willen wezen, minachtend en bedilziek, en dat wel onder schijn van ijver voor de Godsdienst, dan tonen zij duidelijk, dat, hoe waar hun Godsdienst ook zijn moge, zij niet waarlijk Godsdienstig zijn, maar onder voorgeven van ijver voor de Godsdienst, het doel van de Godsdienst voorbijzien.
Ten tweede. Hoe gans bereid de vrouw was om Christus de hoogmoed en de kwaadwilligheid van het Joodse volk te verwijten. Hoe begeert gij, die een Jood zijt, van mij te drinken? Aan Zijn gewaad, of Zijn dialect, of wel aan beiden, herkende zij Hem als Jood, en zij vindt het vreemd, dat Hij niet in hetzelfde uiterste van afkeer van de Samaritanen vervalt, als de andere Joden. Aan alle zijden worden gematigde mannen, zoals Jozua en zijn vrienden, als een wonderteken beschouwd, Zacharia 3:8.

Deze vrouw verwondert zich over twee dingen:
1. Dat Hij om deze vriendelijkheid vroeg, want de hoogmoed der Joden bracht hen er toe om liever alle ontberingen te verduren, dan iets aan een Samaritaan te danken te hebben. Het maakte een deel uit van Christus' vernedering, dat Hij uit de Joodse natie was geboren, die zich nu niet alleen in een slechten toestand bevond, onderworpen zijnde aan de Romeinen, maar ook een slechten naam had onder de volken. Met welk een minachting vroeg Pilatus: Ben ik een Jood? Aldus heeft Hij zich niet slechts vernietigd, maar ook in de smaad en de verguizing Zijns volks willen delen, maar hierin heeft Hij ons een voorbeeld gegeven van tegen de stroom van het algemene bederf in te gaan. Evenals onze Meester moeten wij goedheid en vriendelijkheid bewijzen, al is ook de aard van ons land en de gezindheid onzer partij streng en ontoegevend, of afstotend. Deze vrouw verwachtte, dat Christus als andere Joden zou zijn, maar het is onrechtvaardig om aan ieder afzonderlijk persoon de fouten en gebreken van zijn volk toe te schrijven: er is geen regel zonder uitzondering.
2. Zij verwondert er zich over, dat Hij die vriendelijkheid verwachtte van haar, die een Samaritaanse was. "Gij Joden zoudt het aan iemand uit ons volk weigeren, waarom zouden wij het dan aan iemand van uw volk toestaan? Aldus worden twist en haat eindeloos voortgeplant door wraak en wederwraak. Christus gebruikt deze gelegenheid om haar in Goddelijke dingen te onderwijzen: Indien gij de gave Gods kende, en wie Hij is, die tot u zegt: Geef Mij te drinken, zo zoudt gij van Hem hebben begeerd, vers 10.
Merk op:

Ten eerste. Hij gaat niet in op hare tegenwerping omtrent de vijandschap tussen de Joden en de Samaritanen. Sommige geschillen worden het best uit de weg geruimd door er geen acht op te slaan, en alle gelegenheid te mijden om er in woordenwisseling over te komen. Christus wil deze vrouw bekeren, niet door haar te tonen, dat de Samaritaanse Godsverering uit scheurmakerij voortkwam (hoewel dit werkelijk zo was) maar door haar op haar eigen onwetendheid en zedeloosheid te wijzen, en op hare behoefte aan een Zaligmaker.
Ten tweede. Hij doet haar begrijpen, dat zij thans de gelegenheid had (een veel betere gelegenheid dan zij wel dacht) om datgene te verkrijgen, wat haar tot onuitsprekelijk nut en voordeel zou wezen. Zij bezat de middelen niet, die de Joden hadden, om de tekenen der tijden te onderscheiden, en daarom zegt Christus haar uitdrukkelijk, dat er nu een tijd van genade voor haar was, dit was de tijd harer bezoeking.

a. Hij geeft haar te verstaan wat zij moest weten, maar waaraan zij onkundig was. "Indien gij de gave Gods kende," dat is, gelijk de volgende woorden het verklaren: "wie Hij is, die tot u zegt: Geef Mij te drinken. Indien gij wist wie Ik ben." Zij zag, dat Hij een Jood was, een arme, vermoeide reiziger, maar Hij wilde, dat zij nog iets meer zou weten van Hem, dan wat Hij haar toescheen. Jezus Christus is de Gave Gods, het rijkste teken van Gods liefde voor ons, en de kostelijkste schat van alle goed voor ons, een gave, niet een schuld, wier betaling wij van God konden eisen, niet een lening, die Hij van ons terug zal vragen, maar een gave, een vrije gave, Hoofdstuk 3:16. Het is een onuitsprekelijk voorrecht dat ons die gave Gods voorgesteld en aangeboden wordt, en dat wij instaat worden gesteld haar aan te nemen. "Hij, die de Gave Gods is, wordt u thans voorgesteld, Hij is het, die tot u spreekt en zegt: Geef Mij te drinken, deze Gave komt bedelende tot u." Hoewel Christus ons voorgesteld wordt en ons in en door Zijn Evangelie tot zich lokt, zijn er toch zeer velen, die Hem niet kennen. Zij weten niet, wie het is, die tot hen spreekt in het Evangelie en zegt: Geef Mij te drinken", zij bemerken niet, dat het de Heere is, die hen roept.
b. Hij hoopt van haar wat zij gedaan zou hebben, indien zij Hem gekend had. Voorzeker zou zij Hem dan niet een zo ruw en onhoffelijk antwoord gegeven hebben, ja, wel verre van Hem te beledigen, zou zij zich met een bede tot Hem gericht hebben: Gij zoudt van Hem hebben begeerd. Zij, die een weldaad van Christus willen ontvangen, moeten er Hem om vragen, moeten vurig en dringend zijn in het gebed tot God er om. Zij, die Christus recht kennen, zullen Hem zoeken, en zo wij Hem niet zoeken, is dit een teken, dat wij Hem niet kennen, Psalm 9:11. Christus weet wat zij, aan wie de middelen tot kennis ontbreken, gedaan zouden hebben, indien zij ze gehad hadden, Mattheüs 11:21.
c. Hij verzekert haar van hetgeen Hij voor haar gedaan zou hebben, indien zij zich tot Hem had gewend: Hij zou u levend water gegeven hebben (en u geen verwijtingen hebben gedaan, zoals gij aan Mij). Met dit levend water wordt bedoeld de Geest, die niet is gelijk water op de bodem van een put, om een weinig waarvan Hij gevraagd had, maar gelijk levend, of stromend water, dat oneindig kostelijker was. De Geest der genade is als levend water, zie Hoofdstuk 7:38. Onder dit beeld zijn de zegeningen van de Messias beloofd in het Oude Testament, Jesaja 12:3, 35:7, 44:3, 55:1, Zacharia 14:8. De genadegaven des Geestes en zijn vertroostingen verzadigen de dorstige ziel, die haar eigen natuur en behoefte kent. Jezus Christus kan en wil de Heilige Geestgeven aan hen, die er Hem om bidden, want Hij heeft ontvangen om te geven. De vrouw heeft tegenwerpingen tegen de genaderijken wenk, dien Christus haar geeft en maakt er vittende aanmerkingen op, vers 11, 12. Gij hebt niet om mede te putten, en daarenboven: Zijt gij meerder dan onze vader Jakob? Wat Hij in overdrachtelijken zin had gesproken, vat zij op in letterlijke zin. Dat heeft ook Nicodémus gedaan. Zie hoe verwarde begrippen diegenen hebben van geestelijke zaken, die zo gans en al vervuld zijn van de zichtbare dingen. Zij bewijst wel enige achting voor Zijn persoon, daar zij

Hem Heere noemt, maar weinig eerbied voor hetgeen Hij zei, waarmee zij slechts de spot drijft.

Ten eerste. Zij acht Hem niet instaat om haar enigerlei water te bezorgen, niet uit de fontein, waarbij zij zich bevonden: Gij hebt niet om mede te putten, en de put is diep. Dit zei zij, daar zij de macht niet kende van Christus, want Hij, die de dampen doet opklimmen van het einde der aarde, heeft niets van node om mede te putten. Maar er zijn van de zodanige, die Christus voor niets meer willen vertrouwen dan voor zoveel zij zien kunnen, en zijn belofte niet willen geloven, tenzij de middelen om haar te vervullen zichtbaar zijn: alsof Hij gebonden was aan onze manier van werken, aan onze methodes, en geen water kon putten zonder gebruik te maken van onze emmers. Minachtend vraagt zij: Van waar hebt gij dan het levend water? Ik zie niet, waar gij het vandaan zoudt krijgen. De bronwel van dat levende water, dat Christus heeft voor hen, die tot Hem komen, is verborgen, door geen mensenoog ontdekt. De fontein des levens is in Christus verborgen. Christus heeft genoeg voor ons, hoewel wij niet zien vanwaar Hij het heeft.
Ten tweede. Zij acht het niet mogelijk, dat Hij haar van beter water kon voorzien dan dat, hetwelk zij wèl zich zelf maar Hij haar niet kon verschaffen. Zijt gij meerder dan onze vader Jakob, die ons de put gegeven heeft? Wij willen eens veronderstellen, dat de overlevering gegrond is, dat Jakob zelf daaruit gedronken heeft, en zijn kinderen en zijn vee. En dan zien wij hieruit de macht en de voorzienigheid van God, waardoor de waterfonteinen zijn blijven vloeien van geslacht tot geslacht, door middel van de omloop der rivieren, zoals het bloed in het lichaam, Prediker 1:7, en waartoe de eb en vloed der zee misschien ook medewerken, zoals de pulsatie van het hart. Ook blijkt hieruit de eenvoudige levenswijze van de aartsvader Jakob. Zijn drank was water, het water uit dezelfde fontein drenkte hem, zijn kinderen en zijn vee.

Maar, toegevend dat dit waar was, heeft zij zich toch in verscheidene opzichten vergist, zoals:
a. als zij Jakob vader noemt. Welk recht hadden de Samaritanen om zich tot het zaad van Jakob te rekenen? Zij stamden af van de gemengde menigte, die de koning van Assyrië in de steden van Samaria had doen wonen: wat hebben zij dan met Jakob van doen? Omdat zij de aanranders waren van Israëls rechten, en de onrechtmatige bezitters waren van Israëls land, waren zij daarom ook de erfgenamen van Israëls bloed en ere? Hoe ongerijmd waren deze aanmatigingen!
b. Zij dwaalt ook, als zij deze fontein Jakob's gift noemt, daar hij haar evenmin gegeven heeft, als Mozes het manna gegeven heeft, Hoofdstuk 6:32. Maar zo zijn wij maar al te zeer geneigd om de brengers van Gods gaven als de gevers er van te beschouwen, en zo sterk te zien op de handen door welke zij heengaan, dat wij de hand vergeten, waaruit zij gekomen zijn. Jakob gaf haar aan zijn zonen, niet aan hen. Aldus maken de vijanden der kerk zich niet slechts wederrechtelijk meester van de voorrechten der kerk, maar behouden ze voor zich alleen.
c. Zij vergiste zich door van Christus te spreken als niet waardig om met onze vader Jakob te worden vergeleken. Al te veel eerbied voor de oudheid brengt er toe om Gods genade in de Godvruchtigen van onze tijd gering te achten. Christus beantwoordt deze vitterij en bewijst, dat het levende water, dat Hij kon geven, veel beter was dan het water uit Jakob's put, vers 13, 14. Hoewel zij zo verkeerd sprak, heeft Christus haar niet verstoten, maar haar onderricht en bemoedigd.

Hij toont haar:
Ten eerste. Dat het water uit Jakob's put slechts tijdelijke voorziening gaf en een voorbijgaand genot schonk: Een ieder, die van dit water drinkt, zal wederom dorsten. Het is

niet beter dan ander water, het zal voor het ogenblik de dorst lessen, maar de dorst zal terugkeren, en binnen weinige uren zal men even grote behoefte hebben aan, en even veel begeerte hebben naar, water als ooit tevoren. Dit duidt aan:
1. De zwakheid van ons lichaam in dezen tegenwoordigen staat, het is en blijft nooddruftig, hunkerend naar de voldoening van zijn behoefte. Het leven is een vuur, een lamp, die spoedig uit zal gaan, indien er niet voortdurend nieuwe toevoer van brandstof of olie aan gegeven wordt. De natuurlijke hitte verteert zich zelve.
2. De onvolkomenheid van al ons genot en gerief in deze wereld, zij zijn niet duurzaam, en wij vinden er geen blijvende voldoening in. Van welk water der genietingen wij ook drinken, wij zullen wederom dorsten. De spijs en drank van gisteren zullen niet volstaan voor het werk van heden.

Ten tweede. Dat het levende water, hetwelk Hij zou geven, duurzame bevrediging en genot zou schenken, vers 14. De waardij van Christus' gaven komt het sterkst uit, als zij vergeleken worden met de dingen dezer wereld, want dan blijkt het, dat zij niet te vergelijken zijn. Een iegelijk, die deel heeft aan de Geest der genade en de vertroostingen van het eeuwig Evangelie:
a. Zal nimmermeer dorsten, hij zal nooit gebrek hebben aan hetgeen de begeerten zijner ziel overvloedig bevredigt. Hij zal wel verlangen, maar niet verkwijnen. Een verlangende dorst heeft hij, hij verlangt al meer en meer van God, en naar God, maar een vertwijfelende dorst heeft hij niet.
b. Hij zal nimmermeer dorsten, omdat het water, dat Christus geeft, een fontein van water in hem zal worden. Nooit kan hij tot de uitersten nood van gebrek komen. die in zich zelf een fontein van steeds nieuwen voorraad en voldoening heeft.
c. Immer bereid, want zij zal in hem wezen. Het beginsel der genade, in hem geplant, is de bron zijner vertroosting, Hoofdstuk 7:38. Een goed man wordt verzadigd van zich zelf, want Christus woont in zijn hart. De zalving blijft in hem, hij behoeft niet heen te sluipen naar de wereld om vertroosting te verkrijgen, het werk en het getuigenis des Geestes in het hart geven hem een vasten grond der hope en een overlopende fontein van blijdschap.
d. Nooit falende, want zij zal in hem worden een fontein van water. Hij, die slechts een em mer water in zijn bereik heeft, behoeft, zo lang als die duurt, geen dorst te lijden, maar weldra zal die emmer leeg wezen. Maar de gelovigen hebben in zich een fontein van water, overvloeiende. De beginselen en genegenheden, welke door Christus' heiligen Godsdienst gevormd worden in de ziel van hen, die onder de macht er van gebracht worden, zijn deze fontein van water.
e. Zij is springende, steeds in beweging, waardoor het krachtige wordt aangeduid van de werkingen der genade. Indien goede waarheden stil en onbeweeglijk zijn in onze ziel, evenals stilstaand water, dan beantwoorden zij niet aan het doel, waartoe wij ze ontvangen hebben. Indien er een goede schat is in het hart, dan moeten wij daaruit goede dingen voortbrengen.

f. Zij is springende tot in het eeuwige leven, hetgeen aanduidt:
Ten eerste. Het doel van de werkingen der genade. Een geheiligde ziel heeft het oog op de hemel, daarnaar streeft zij, dien bedoelt zij. daarvoor doet zij alles, met niets minder wil zij tevreden zijn. Het geestelijk leven streeft naar volmaking in het eeuwige leven.
Ten tweede. De standvastigheid van die werkingen, zij blijft streven, totdat zij de volmaaktheid bereikt heeft.
Ten derde. De kroon er van, het eeuwige leven. Het levende water ontspringt in de hemel, en daarom verheft het zich naar de hemel, Prediker 1:7. Is dat water dan nu niet beter dan het water uit Jakob's put? De vrouw verzoekt Hem (hetzij in scherts of in ernst) haar iets van dat water te geven, vers 15. Geef mij dat water, opdat mij niet dorste.

Sommigen denken dat zij op honende wijze sprak, hetgeen Christus had gezegd bespottende als blote zotteklap, en, al smalende en spottende begeert zij niet van Hem, maar tart zij Hem om haar dat water te geven. "Een prachtige uitvinding! Het zal mij veel smart besparen als ik nooit meer dorst heb, en ook heel veel moeite en arbeid, als ik niet meer hier moet komen om te putten.
Anderen zijn echter van mening, dat het een wel gemeende, maar zwakke en onwetende begeerte was. Zij begreep, dat Hij iets zeer goeds en nuttigs bedoelde, en daarom zegt zij "op goed geluk af" Amen.
Wat dit nu ook zij, laat mij het hebben: Wie zal mij het goede doen zien? Gemak, een besparing van arbeid is voor arbeidende mensen een zeer te waarderen goed. Zelfs zij, die zwak en onwetend zijn, kunnen nog een flauwe, aarzelende begeerte hebben naar Christus en zijn gaven, enige goede wensen om genade en heerlijkheid te verkrijgen. Vleselijk - gezinde harten zullen in hun beste wensen toch niets hogers dan vleselijke doeleinden op het oog hebben. "Geef het mij", zegt zij, "niet opdat ik het eeuwige leven moge hebben, (hetwelk Christus haar voorstelde) "maar opdat ik hier niet moet komen om te putten."

2. Het volgende onderwerp van gesprek met deze vrouw betreft haar man, vers 16 - 18. Het was niet om van het gesprek over het water des levens af te komen, dat Christus nu hierover begon, zoals velen doen, die met elke nietigheid in een gesprek voor de dag zullen komen, om maar van het ernstige onderwerp af te kunnen komen, maar het was met een genaderijke bedoeling, dat Christus dit hier ter sprake brengt. Hij bevond, dat hetgeen Hij omtrent zijn genade en het eeuwige leven gezegd had, weinig indruk op haar had gemaakt, omdat zij niet van zonde overtuigd is geworden. Het gesprek over het levende water daarom voor het ogenblik daarlatende, legt Hij er zich nu op toe om haar geweten te doen ontwaken, de wonde te openen der schuld, waarna zij dan des te gemakkelijker het geneesmiddel der genade zal zien en begrijpen. Dat is de wijze, waarop met zielen gehandeld moet worden, zij moeten er eerst toe gebracht worden om vermoeid en belast te zijn onder de last der zonde, en dan tot Christus worden gebracht om rust te verkrijgen, eerst "verslagen in het hart worden", en dan genezen. Dat is de wijze, waarop de geestelijke medicijn moet toegediend worden, en zo wij die orde niet volgen, beginnen wij aan het verkeerde einde.

Merk op:
a. Met hoeveel bescheidenheid en betamelijkheid Christus dit gesprek inleidt, vers 16:Ga heen, roep uwen man, en kom hier. Dat bevel scheen gans natuurlijk: "Roep uwen man, opdat hij u onderwijze, u helpe om de dingen te begrijpen, die u zo onbekend zijn." De vrouwen, die willen leren, moeten haar eigen mannen vragen 1 Corinthiërs 14:35, die bij haar moeten wonen met verstand, 1 Petrus 3:7. "Roep uwen man, opdat hij met u moge leren, en gij dan tezamen erfgenamen moogt zijn der genade des levens. Roep uwen man, opdat hij getuige zij van hetgeen er tussen ons voorvalt." Aldus heeft Christus ons willen leren om te "bezorgen hetgeen eerlijk is voor alle mensen, en te betrachten hetgeen welluidt." Dit bevel had ook een goed doel, want nu zal Hij de gelegenheid hebben om haar hare zonde te doen gedenken. Er is overleg en voorzichtigheid nodig voor het bestraffen, zoals die door de wijze vrouw van Thekoa aan de dag werd gelegd, 2 Samuel 14:20.

b. Hoe ijverig de vrouw de overtuiging van zonde zocht te vermijden, en hoe zij zich toch onbemerkt schuldig verklaart, eer zij het weet hare fout bekent. Zij zei: Ik heb geen man. Dit haar zeggen gaf niets anders te kennen dan dat zij niet wilde, dat er van haar man gesproken werd, en dat ook over het geheel maar niet verder van de zaak gesproken zou worden. Zij wilde niet, dat haar man daar zou komen, opdat bij een verder gesprek de zaak niet uit zou komen tot hare beschaming, en daarom: "Laat ons nu maar van iets anders spreken: Ik heb

geen man. Zij wilde voor een maagd of weduwe gehouden worden, terwijl zij toch, al had zij geen man, geen van beiden was. Het vleselijk hart is zeer vindingrijk om overtuiging te ontwijken en te beletten, dat zij post vat in de ziel, want het wendt alles aan om de zonde te verhelen.

c. Hoe onze Heere Jezus haar geweten toch tot overtuiging weet te brengen. Waarschijnlijk heeft Hij meer gezegd, dan hier bericht wordt, want zij dacht, dat Hij haar alles zei wat zij ooit gedaan heeft, vers 29, maar wat hier wordt meegedeeld betreft hare mannen. Hier is: Een verrassend verhaal van haar vroeger gedrag: Gij hebt vijf mannen gehad. Het was ongetwijfeld niet hare smart, of beproeving - dat zij zo vele mannen door de dood had verloren - maar hare zonde, die Christus bedoelde haar te verwijten, hetzij dat zíj van hare mannen was weggelopen, en met anderen was gaan leven, of dat zij wegens haar onreine, onkuise, trouweloze wandel, hen had genoopt haar een scheidbrief te geven, of dat zij door indirecte, onwettige, middelen van hen gescheiden was. Zij, die zulke schandelijke gedragingen voor onbeduidend houden, en achten dat de schuld weg is, zodra het spreken er van ophoudt, moeten bedenken, dat Christus van alles rekening houdt. Een strenge bestraffing van haar tegenwoordige levenswijze: Dien gij nu hebt is uw man niet. Zij was of niet met hem getrouwd, of hij had een andere vrouw, of, wat het waarschijnlijkst is, haar vroegere man, of mannen, waren nog in leven, zodat zij nu leefde in overspel. Zie echter met hoeveel zachtheid Christus er haar van spreekt: Hij noemt haar niet lichtekooi, maar zegt haar: "Hij met wie gij thans leeft, is uw man niet", en dan laat Hij het aan haar geweten over om het overige te zeggen. Bestraffingen zullen gewoonlijk het nuttigst zijn, als zij het minst beledigend zijn. Hij geeft een betere uitlegging aan hare woorden dan zij ogenschijnlijk verdienden, daar zij slechts naar uitvluchten zocht om de zaak te kunnen ontwijken: "Gij hebt wel gezegd: ik heb geen man", en wederom: dat hebt gij met waarheid gezegd". Wat zij bedoelde als een ontkenning van het feit, heeft Hij ten haren gunste uitgelegd, of het tenminste tegen haar gekeerd als een bekentenis van hare schuld. Zij, die zielen willen winnen, moeten ze in het beste licht trachten te beschouwen, waardoor zij kunnen hopen op hun goede geaardheid te werken, in plaats van hen in het slechtste licht te beschouwen, waardoor zij dan slechts verbittering werken.

3. Het volgende onderwerp van gesprek met de vrouw betreft de plaats der aanbidding, vers 19 - 24.

A. De vrouw stelt Christus een gewetenszaak voor betreffende de plaats der aanbidding, vers 19, 24. De aanleiding, die zij hiertoe had: Heere! ik zie, dat gij een profeet zijt. Zij ontkent de waarheid niet van hetgeen, waarvan Hij haar had beschuldigd, maar door haar stilzwijgen erkent zij het rechtmatige der bestraffing. Zij vertoornt er zich ook niet over zoals velen, bij wie men de vinger op de wonde legt. Zij schrijft Zijn blaam ook niet toe aan de algemenen af keer der Joden voor de Samaritanen, maar - hetgeen iets zeer zeldzaams is - zij kan het dragen om op hare gebreken te worden gewezen.

Doch zij gaat verder:

Ten eerste. Zij spreekt met eerbied tot Hem, noemt Hem *Heer.* Aldus behoren wij hen te eren, die getrouwelijk met ons omgaan. Dit was het gevolg, de uitwerking, van Christus' zachtmoedigheid in zijn bestraffing van haar. Hij gebruikte geen boze woorden tegen haar, en zo heeft zij er zich ook tegenover Hem van onthouden.

Ten tweede. Zij erkent Hem als profeet, als iemand, die in gemeenschap was met de hemel. De macht van Christus' woord in de ontdekking van het hart, en om het geweten te overtuigen van verborgen zonden, is een groot bewijs van deszelfs Goddelijk gezag, 1 Corinthiërs 14:24, 25.

Ten derde. Zij begeert nog verder onderricht van Hem. Er zijn velen, die zich niet vertoornen tegen hun bestraffers, en hen niet beledigen, maar toch bevreesd voor hen zijn en hun uit de weg blijven, maar deze vrouw wenste nog verder te spreken met de persoon, die haar hare fouten onder het oog had gebracht. De zaak zelf, die zij voorstelde omtrent de plaats der openlijke Godsverering.
Sommigen denken, dat zij hierover begon om een verder spreken over hare zonde te voorkomen. Twistgesprekken over de Godsdienst blijken dikwijls zeer nadelig voor ernstige Godsvrucht, maar zij schijnt het goed bedoeld te hebben, Zij wist, dat zij God moest aanbidden, en wenst het op de rechte wijze te doen, en nu zij met een profeet sprak, vraagt zij om inlichting en leiding. Wij zullen verstandig handelen, als wij gebruik maken van alle gelegenheden om kennis op te doen omtrent de dingen Gods. Als wij ons in het gezelschap bevinden van hen, die geschikt zijn om te onderwijzen, zo laat ons dan ijverig wezen om te leren, en een goede vraag gereed hebben voor hen, die instaat zijn om een goed antwoord te geven. Joden en Samaritanen waren het eens, dat God aangebeden moet worden (zelfs zij, die dwaas genoeg waren om valse goden te aanbidden, waren niet dom en verdierlijkt genoeg, om er in het geheel geen te aanbidden) en dat de Godsverering een zaak van groot gewicht is: de mensen zouden er niet over strijden, indien zij dachten, dat zij er geen belang bij hebben. De zaak in geschil tussen hen was de plaats, waar zij God moesten aanbidden.

Let er op, hoe zij de zaak voorstelt:
Ten eerste. Wat betreft de Samaritanen: Onze vaders hebben op dezen berg aangebeden, dicht bij deze stad en deze fontein. Dáár was de Samaritaanse tempel gebouwd door Sanballat, ten gunste waarvan zij dit denkbeeld opperde: Wat de tempel ook moge wezen, de plaats was heilig, het was de berg Gerizim, de berg, op welken de zegeningen werden uitgesproken, en sommigen denken, dat het dezelfde berg was, waarop Abraham zijn altaar bouwde, Genesis 12:6, 7, en Jakob het zijne, Genesis 23. 18 - 20.
2. Dat voor de aanbidding aldaar het eerwaardige pleit van de gewoonte van oudsher. Onze vaders hebben op dezen berg aangebeden. Zij acht, dat zij de eerwaardige oudheid, de overlevering en de opvolging aan hun zijde hebben. Een ijdele wandeling zoekt zich dikwijls te rechtvaardigen door het feit, dat zij van de vaderen overgeleverd is. Maar zij had weinig reden om te roemen op hun vaders, want toen Antiochus de Joden vervolgde, hebben de Samaritanen uit vrees van in hun lijden te moeten delen, niet slechts alle betrekking of bloedverwantschap met de Joden verloochend, maar hun tempel aan Antiochus overgegeven, met verzoek, dat hij aan Jupiter Olympus zou gewijd en naar zijn naam zou genoemd worden. Josephus, Antiq. lib. XII, cap. 7.

Ten tweede. Ten opzichte van de Joden: gijlieden zegt, dat te Jeruzalem de plaats is, waar men moet aanbidden. De Samaritanen regelden zich naar de vijf boeken van Mozes, en sommigen denken, dat zij alleen dezen als canoniek aannamen. Hoewel zij daar nu dikwijls de plaats vermeld vonden, die God wilde kiezen, werd de naam van die plaats er toch niet genoemd. de tempel te Jeruzalem zagen zij ook ontdaan van veel van zijn oude heerlijkheid, en daarom achtten zij zich vrij om een andere plaats ter aanbidding op te richten, altaar tegen altaar.

B. Christus' antwoord op deze gewetensvraag, vers 21 en verder. Zij, die zich tot Christus wenden om onderwezen te worden, zullen bevinden, dat Hij zachtmoedig is en de zachtmoedigen Zijn weg zal leren.
Hier nu: Toont Hij geringachting voor de vraag, zoals zij die had voorgesteld, betreffende de plaats der aanbidding, vers 21. "Vrouw, geloof Mij als profeet en let op hetgeen Ik zeg. Gij verwacht, dat er een ure komen zal, wanneer, hetzij door een openbaring Gods, of door een

bijzondere leiding Zijner voorzienigheid, die zaak, hetzij ten voordele van Jeruzalem, of van de berg Gerizim zal beslist worden, maar Ik zeg u, dat de ure komt, wanneer dat geen vraag meer zijn zal. Hetgeen gij van zoveel belang en gewicht hebt leren achten, zal dan als een gans onverschillige zaak beschouwd worden". Het zal onze hartstocht in ons strijden tot bedaren brengen, als wij bedenken dat de dingen, waarvan wij thans zo vervuld zijn, en waarover wij zoveel gerucht en geraas maken, weldra zullen verdwijnen, en niet meer zijn, juist datgene, waarover wij strijden, gaat voorbij. *De ure komt, wanneer gijlieden, noch op dezen berg, noch te Jeruzalem, de Vader zult aanbidden.*

Ten eerste. Het voorwerp der aanbidding wordt verondersteld nog hetzelfde te zijn - God, als de Vader. Onder dit denkbeeld hebben zelfs de heidenen God aangebeden, de Joden deden het, waarschijnlijk ook de Samaritanen.
Ten tweede. Maar er zal een einde worden gemaakt aan alle moeilijkheden en geschillen omtrent de plaats der aanbidding. De nabij zijnde ontbinding van de Joodsen staat en de oprichting van de evangeliestaat zullen die zaak vrij laten, en alles met elkaar gemeen doen zijn, zodat het gans onverschillig zijn zal waar de mensen God zullen aanbidden, want zij zullen aan generlei plaats gebonden zijn, noch aan deze, noch aan die, maar overal zullen zij God kunnen aanbidden. De aanbidding Gods is thans, onder het Evangelie, aan geen enkele plaats toegeëigend, zoals onder de wet, maar het is Gods wil, dat de mensen bidden in alle plaatsen, 1 Timotheüs 2:8, Maleachi 1:11. Ons verstand leert ons om met hetgeen betamelijk en geschikt is te rade te gaan ten opzichte onzer plaatsen van aanbidding, maar onze Godsdienst geeft geen voorkeur aan de een plaats boven de andere, ten opzichte van hetgeen heilig en Gode behaaglijk is. Zij, die aan een Godsdienstoefening de voorkeur geven alleen maar om de plaats, waar zij gehouden wordt, (al was het gebouw ook even prachtig en met evenveel plechtigheid ingewijd als Salomo's tempel) vergeten dat de ure gekomen is, wanneer daar in Gods schatting geen verschil in is, neen, niet tussen Jeruzalem, dat zo vermaard was voor heiligheid, en de berg in Samaria, die zo berucht was wegens goddeloosheid. Hij legt de nadruk op andere dingen ten opzichte der Godsverering.

Als Hij de plaats der aanbidding van zo weinig betekenis acht, heeft Hij hiermede onze belangstelling in de zaak zelf niet willen verminderen, waarover Hij dus nu uitvoerig zal gaan spreken.
Ten eerste. Wat betreft de tegenwoordige stand van het geschil, beslist Hij tegen de Samaritaanse aanbidding, en ten gunste van de Joden, vers 22. Hij zegt haar hier:
1. Dat de Samaritanen zeer zeker ongelijk hadden, niet slechts omdat zij op dien berg aanbaden, hoewel dit, zolang de keuze van Jeruzalem nog van kracht was, zondig was, maar ook omdat zij zich vergisten in het voorwerp hunner aanbidding. Indien de aanbidding zelf ware geweest wat zij behoorde te zijn, dan zou de afscheiding van Jeruzalem nog voorbij gezien kunnen worden, zoals onder de beste regeringen het offeren op hoogten geduld werd. Maar gijlieden aanbidt wat gij niet weet. Zij aanbaden de God Israëls, de waren God, Ezra 4:2, 2 Koningen 17:32, maar zij waren in grove onwetendheid verzonken, zij aanbaden Hem als de God van het land, 2 Koningen 17:27, 33, als een lokale godheid, zoals de goden der volken, terwijl God gediend moet worden als God, als de oorzaak van alles, de Heere. Het is er zo ver af dat onwetendheid de moeder zou zijn van vroomheid, dat zij er veeleer de moordenares van is. Zij, die God onwetend aanbidden, offeren het blinde, en het is een slachtoffer der zotten.

2. Dat de Joden zeer zeker gelijk hadden. Want:
a. Wij weten wat wij aanbidden. Wij bewegen ons op vasten grond in onze aanbidding, want ons volk wordt onderwezen en opgevoed in de kennis van God, zoals Hij zich in de Schrift

heeft geopenbaard." Zij, die door de Schrift enige kennis van God hebben verkregen (al is die kennis dan nog onvolkomen) kunnen Hem aanbidden met vertroosting voor zich zelf en op Hem welbehaaglijke wijze, want zij weten wat zij aanbidden. Elders veroordeelt Christus het bederf in de Joodse aanbidding, Mattheüs 15:9, en toch verdedigt Hij hier de aanbidding zelf, de aanbidding kan waar zijn, waar zij toch niet geheel zuiver is. Het heeft onze Heere Jezus behaagd om zich onder de aanbidders van God te rangschikken: Wij aanbidden. Hoewel Hij een Zoon was (en de zonen zijn vrij) heeft Hij toch in de dagen Zijner vernedering deze gehoorzaamheid geleerd. Laat ook de grootsten, de voornaamsten onder de mensen de aanbidding Gods niet beneden zich achten, want ook de Zone Gods heeft haar niet beneden zich geacht.
b. De zaligheid is uit de Joden, en daarom weten zij wat zij aanbidden, en op welken grond zij aanbidden. Niet, dat alle Joden zalig werden, of dat het onmogelijk was dat velen uit de heidenen en Samaritanen zalig zouden worden, want in allen volke is die Hem vreest en gerechtigheid werkt, Hem aangenaam, maar de Werker der eeuwige zaligheid is voortgekomen uit de Joden, verschijnt onder hen, en is gezonden om hen het eerst te zegenen. Het middel der eeuwige zaligheid is hun gegeven. Het woord der zaligheid is hun gezonden, Handelingen 13:26. Het was hun overgegeven, en andere natiën hebben het van hen ontvangen. Dat woord was hun een betrouwbare gids voor hun Godsverering, zij wisten wat zij aanbaden. Aan hen waren de woorden Gods toebetrouwd, Romeinen 3:2, en de dienst van God, Romeinen 9:4. De Joden aldus bevoorrecht zijnde, was het aanmatiging in de Samaritanen om met hen te willen wedijveren.

Ten tweede. Hij beschrijft de evangelische aanbidding, welke alleen Gode welbehaaglijk was. Aangetoond hebbende, dat de plaats van geen gewicht of belang is, gaat Hij er nu toe over om aan te tonen wat noodzakelijk en onmisbaar is - namelijk dat wij God aanbidden in geest en in waarheid, vers 23, 24. De nadruk moet niet gelegd worden op de plaats, waar wij God aanbidden, maar op de gemoedstoestand, waarin wij Hem aanbidden. De beste manier van geschillen omtrent de mindere aangelegenheden in de Godsdienst uit de weg te ruimen is, om ijverig te zijn in de grotere. Zij, die het tot hun dagelijkse zorg maken om in de geest te aanbidden, zullen, naar men zou denken, er geen onderwerp van strijd van maken, of men hier of daar zal aanbidden. Christus had met recht aan de Joodse aanbidding de voorkeur gegeven boven de Samaritaanse, toch geeft Hij er hier het onvolmaakte van te kennen. De aanbidding was ceremonieel, Hebreeën 9:1, 10. De aanbidders waren meestal vleselijk, vreemd aan het innerlijke van de Goddelijken eredienst. Het is mogelijk, dat wij beter zijn dan anderen, en toch niet zo goed als wij zijn moesten. Wij moeten recht wezen, niet slechts ten opzichte van het voorwerp onzer aanbidding, maar ook in de wijze van onze aanbidding, en dat is wat Christus ons hier leert.

Merk op:
a. De grote en heerlijke omwenteling, waardoor deze verandering komen zou. De ure komt, en is nu, de vastgestelde tijd, waarvan van ouds bepaald was wanneer hij zou komen en hoe lang hij zou duren. Die tijd is tot op een uur vastgesteld, zo nauwkeurig en juist zijn de raadsbesluiten Gods, de duur er van is beperkt tot een ure, zo nabij en dringend is de gelegenheid der Goddelijke genade, 2 Corinthiërs 6:2. Die ure komt, zij komt in haar volle kracht, luister en volmaaktheid, zij is nu in haar beginsel. De volle dag komt, de dageraad er van breekt aan.
b. De gezegende verandering zelf. In Evangelietijden zullen de ware aanbidders de Vader aanbidden in geest en waarheid. Als schepselen aanbidden wij de Vader van allen, als Christenen aanbidden wij de Vader van onze Heere Jezus. De verandering nu zal wezen:

a. In de aard der aanbidding. Christenen zullen God aanbidden, niet in de ceremoniële waarneming van de Mozaïsche instellingen, maar in geestelijke inzettingen, minder bestaande in lichamelijke oefeningen, maar meer bezield en versterkt door Goddelijke kracht. De wijze van aanbidding, door Christus ingesteld, is redelijk en verstandig, gezuiverd van de uitwendige plechtigheden, waardoor de Oud - Testamentische aanbidding zowel omfloersd als belemmerd was. Dit wordt de ware aanbidding genoemd, in tegenstelling met die, welke typisch was. De wettelijke diensten waren tegenbeelden van de ware, Hebreeën 9:24. Zij, die van het Christendom tot Judaïsme vervielen, worden gezegd met de geest te beginnen, en te voleindigen met het vlees, Galaten 3:3. Dusdanig was het verschil tussen de Oud - Testamentische en de Nieuw - Testamentische inzettingen.
c. In de aard en de gemoedsgesteldheid der aanbidders, en zo zijn de ware aanbidders goede Christenen, onderscheiden van de geveinsden, allen moeten, en zullen, God aanbidden in geest en waarheid. Er wordt van gesproken, vers 23, als van hun kenmerkende eigenschap, en vers 24, als van hun plicht. Van allen, die God aanbidden, wordt vereist, dat zij Hem aanbidden in geest en waarheid.

Wij moeten God aanbidden:
a. In geest, Filippenzen 3:3. Wij moeten steunen op Gods Geest voor kracht en hulp, onze ziel stellen onder Zijn invloed en zijn werkingen, wij moeten onze eigen geest wijden aan, en gebruiken in, de dienst van God, Romeinen 1:9, wij moeten Hem aanbidden met standvastigheid en vurige liefde, met al wat binnen in ons is. Geest wordt soms genomen voor de nieuwe natuur, in tegenstelling met het vlees, hetwelk de verdorven natuur is, en God aldus te aanbidden met onze geest is Hem te aanbidden met onze genade, Hebreeën 12:28.
b. In waarheid, dat is: in oprechtheid. God eist niet slechts het innerlijke in onze aanbidding, maar ook waarheid in het binnenste, Psalm 51:8. Wij moeten meer geven om de kracht dan om de vorm, moeten Gods ere op het oog hebben, en niet om van de mensen gezien te worden, toegaan met een waarachtig hart, Hebreeën 10:22.

Ten derde. Hij duidt de redenen aan, waarom God aldus aangebeden moet worden.
a. Omdat in Evangelietijden alleen diegenen als de ware aanbidders aangemerkt worden. Het Evangelie richt een geestelijke wijze van aanbidding op, zodat de belijders van het Evangelie niet oprecht zijn in hun belijdenis, niet leven naar het licht en de wetten van het Evangelie, indien zij God niet in geest en waarheid aanbidden.
b. Omdat de Vader ook dezulken zoekt, die Hem alzo aanbidden. Dit geeft te kennen a. Dat zulke aanbidders zeer zeldzaam zijn. De poort der geestelijke aanbidding is nauw.
c. Dat zodanige aanbidding noodzakelijk is, hetgeen waarop de God des hemels aandringt. Als God naar aanbidders een onderzoek instelt, dan zal de vraag niet wezen: Wie heeft te Jeruzalem aangebeden? maar wèl: Wie heeft aangebeden in geest? Dat zal de toetssteen wezen.
d. Dat God in zulk een aanbidding en in zulke aanbidders een welbehagen heeft. Ik heb ze begeerd, Psalm 132:13, 14.
e. Dat er van zulke aanbidders een overblijfsel is geweest, en altijd zijn zal, dat Hij zulke aanbidders zoekt, duidt aan, dat Hij ze maakt. In alle tijden vergadert God zich een geslacht van geestelijke aanbidders.
f. Omdat God een Geest is. Christus is gekomen om ons God te verklaren, Hoofdstuk 1:18, en Hij heeft dit omtrent Hem verklaard. Hij verklaarde het aan deze arme Samaritaanse vrouw, want ook de geringsten hebben er het grootste belang bij om God te kennen, en met het doel om hare dwalingen betreffende de Godsverering weg te nemen, en niets kon meer daartoe bijdragen dan een rechte kennis van God. God is een Geest, want Hij is een oneindig en eeuwig Verstand, onlichamelijk, onstoffelijk, onzienlijk, en onverderflijk. Het is

gemakkelijker te zeggen wat God niet is, dan wat Hij is, een geest heeft geen vlees en benen, maar wie weet de weg van een geest? Indien God geen geest was, Hij zou niet volmaakt kunnen zijn, noch oneindig, noch eeuwig, noch onafhankelijk, noch de Vader der geesten. Het geestelijke van de Goddelijke natuur is een zeer goede reden voor het geestelijke van de Goddelijken eredienst. Indien wij God, die een Geest is, niet aanbidden in de geest, dan geven wij Hem niet de ere Zijns naams, en volbrengen dus geen daad van aanbidding, en dan kunnen wij ook niet hopen op gunst en om door Hem aangenomen te worden, en zo missen wij dan het doel der aanbidding, Mattheüs 15:8, 9.

4. Het laatste onderwerp van gesprek met deze vrouw betreft de Messias, vers 25, 26.
Merk hier op:
a. Het geloof der vrouw, door hetwelk zij de Messias verwacht. Ik weet dat de Messias komt, - wanneer die zal gekomen zijn, zo zal Hij ons alle dingen verkondigen. Zij had tegen hetgeen Christus gezegd had, niets in te brengen, voor zoveel zij wist, zou zijn rede wel gevoegd hebben in de mond van de Messias, die toen verwacht werd, slechts van Hem wilde zij het aannemen, en intussen achtte zij het het best om haar oordeel op te schorten. Aldus hebben velen geen hart voor het goed, dat zij in de hand hebben, omdat zij iets beters menen op het oog te hebben, en zo misleiden zij zich, en vleien zich met het denkbeeld van later wel te zullen verkrijgen, wat zij thans veronachtzamen. Merk hier op: wie zij verwacht: Ik weet, dat de Messias komt. Waarin de Joden en de Samaritanen ook verschilden, zij waren het eens in de verwachting van de Messias en Zijn koninkrijk. De Samaritanen namen de Schriften van Mozes aan, en waren ook niet onbekend met de profeten en de hoop van het Joodse volk. Zij, die het minst wisten, wisten dit toch, dat de Messias verwacht werd, zo algemeen en onbetwist was die verwachting, welke thans meer dan ooit gespannen was, want de scepter was van Juda geweken, Daniël's weken liepen ten einde, zodat zij tot de slotsom komt, niet alleen, dat Hij zal komen, maar erchetai - "Hij komt", Hij is nabij.
De Messias, die genaamd wordt Christus. Hoewel de evangelist het Hebreeuwse woord Messias behoudt (hetwelk de vrouw gebruikte ter ere van de heilige taal, en van de Joodse kerk, welke het gemeenzaam gebruikte) draagt hij er toch zorg voor, daar hij ten gerieve der heidenen schrijft, om het over te zetten door een Grieks woord van dezelfde betekenis, die genaamd wordt Christus - Gezalfde, het voorbeeld gevende van de regel des apostels, dat al wat in een onbekende of minder verspreide taal gezegd wordt, vertolkt moet worden, 1 Corinthiërs 14:27, 28. Wat zij van Hem verwacht. "Hij zal ons alle dingen verkondigen, betreffende de dienst van God, die ons nodig zijn te weten, Hij zal datgene zeggen wat wij moeten doen om wat er gebrekkigs in ons is te verbeteren. Hij zal onze dwalingen uit de weg ruimen en een einde maken aan onze twisten. Hij zal ons de wil en de bedoeling Gods duidelijk maken en niets terughouden."
Hierin ligt een erkenning opgesloten:
Ten eerste. Van het gebrekkige en onvolkomene van hetgeen zij nu ontdekt hadden omtrent de Goddelijken wil, en de regeling, die zij hadden voor de Goddelijken eredienst, het kon degenen, die daar toegaan, niet heiligen. Daarom verwachtten zij een groten vooruitgang en verbetering ten opzichte van Godsdienstige zaken, een tijd van hervorming.
Ten tweede. Van de macht en bekwaamheid van de Messias om deze verandering tot stand te brengen. Hij zal ons alle dingen verkondigen, die wij weten moeten, en waaromtrent wij nu twisten, in het duister zijn. Hij zal vrede brengen door ons in alle waarheid te leiden en de nevelen der dwaling te verdrijven. Het schijnt, dat dit de vertroosting was der vromen in die duistere tijden, dat het licht zou opgaan, als zij in verlegenheid waren en zich niet wisten te redden, dan zeiden zij: Als de Messias komt, zal Hij ons alle dingen verkondigen, zoals wij thans wellicht spreken van zijn wederkomst: thans zien wij als door een spiegel, maar dan zullen wij van aangezicht tot aangezicht aanschouwen.

b. De gunst van onze Heere Jezus door zich aan haar bekend te maken, Ik ben het, die met u spreek, vers 26. Nooit heeft Christus zich aan iemand zo uitdrukkelijk bekend gemaakt, als hier aan deze arme Samaritaanse vrouw, en aan de blinde, Hoofdstuk 9:37, neen, niet aan Johannes de Doper, toen deze tot Hem zond, Mattheüs 11:4. 5, neen, niet aan de Joden, toen zij van Hem eisten, dat Hij hun zeggen zou of Hij de Christus was, Hoofdstuk 10:24. Maar Christus wilde aldus ere geven aan hen, die arm en veracht zijn, Jakobus 2:6. Voor zover wij weten, heeft deze vrouw nooit gelegenheid gehad, om Christus' wonderen te zien, die het gewone middel ter overtuiging waren. Voor hen, die het voorrecht niet hebben van de uitwendige middelen van kennis en genade, heeft God verborgen wegen en middelen om dit gebrek te vergoeden, daarom moeten wij over de zodanige liefderijk oordelen. God kan het licht der genade doen schijnen in het hart, ook wanneer Hij het licht des Evangelies niet doet schijnen voor de ogen. Deze vrouw was beter dan anderen toebereid om zulk een openbaring te ontvangen, zij was vol van verwachting van de Messias, en gans bereid om door Hem onderwezen te worden. Christus zal zich openbaren aan hen, die met een oprecht en nederig hart met Hem bekend wensen te worden. Ik ben het, die met u spreek.

Zie hier:
Ten eerste. Hoe nabij Jezus Christus haar was, toen zij niet wist wie Hij was, Genesis 28:16. Velen treuren over Christus' afwezigheid, en verlangen naar zijn tegenwoordigheid, terwijl Hij intussen tot hen spreekt.
Ten tweede. Hoe Christus zich aan ons bekendmaakt door met ons te spreken: Ik, die tot u spreek, zo nabij, zo innig, zo overtuigend, met zulk een zekerheid en zulk een gezag. Ik ben het.

Johannes 4:27 - 42
Wij hebben hier het overige van het verhaal van hetgeen er gebeurde, toen Christus in Samaria was, na het lange onderhoud, dat Hij met de vrouw heeft gehad.

I. De stoornis in het gesprek door de komst der discipelen. Er is waarschijnlijk meer gesproken dan hier meegedeeld wordt, maar juist toen Christus zich aan haar als de waren Messias had bekend gemaakt, kwamen de discipelen. De dochters van Jeruzalem zullen mijn liefde niet opwekken, noch wakker maken, totdat het Hem luste.
1. Zij verwonderden zich, dat Christus met deze vrouw in gesprek was, verwonderden zich, dat Hij zo ernstig sprak (zoals zij wellicht al van verre gezien hebben) met een vrouw, een vreemde vrouw alleen (Hij placht meer terughoudend te zijn) inzonderheid met een Samaritaanse, die niet behoorde tot de verloren schapen van het huis Israëls. Zij dachten, dat hun Meester even schuw zou zijn van de Samaritanen als de andere Joden, ten minste, dat Hij hun het Evangelie niet zou prediken. Zij verwonderden zich, dat Hij zich verwaardigde om met zulk een arme, verachtelijke vrouw te spreken, vergetende wat verachtelijke mannen zij zelf waren, toen Christus hen het eerst tot zijn gemeenschap had geroepen.
2. Toch berustten zij er in, zij wisten dat Hij er een goede reden voor had en er iets goeds mede op het oog had, waarvan Hij hun geen rekenschap behoefde te geven, en daarom heeft niemand hunner gevraagd: Wat vraagt Gij? of Wat spreekt Gij met haar? Aldus is het goed, om, wanneer ons bijzondere moeilijkheden voorkomen in het Woord, of in de voorzienigheid Gods, ons in het algemeen hiermede tevreden te stellen, dat alles wèl is wat Jezus Christus zegt en doet. Wellicht was er wel iets verkeerds in hun verwondering dat Christus met de vrouw sprak, het was iets, zoals de ergernis van de Farizeeën vanwege Zijn eten met tollenaren en zondaren. Maar wat zij nu ook mogen gedacht hebben, zij zeiden niets. Zo gij

kwaad bedacht hebt, de hand op de mond! ten einde te beletten dat die boze gedachte in een boos woord wordt verkeerd, Spreuken 30:32, Psalm 39:2 - 4.

II. Het bericht der vrouw aan hare naburen omtrent de buitengewonen persoon, dien zij zo gelukkig ontmoet had, vers 28, 29.
Merk hier op:

1. Hoe zij vergat, waarvoor zij aan de fontein gekomen was, vers 28. Omdat de discipelen gekomen waren en het gesprek hadden onderbroken, en wellicht ook omdat zij bemerkte, dat zij er niet mede ingenomen waren, ging zij heen. Uit beleefdheid voor Christus trok zij zich terug, opdat Hij Zijn middagmaal zou kunnen gebruiken. Zij genoot van Zijn gesprek, maar wilde niet lomp wezen, alles heeft een bestemden tijd. Zij dacht, dat Christus, na Zijn middagmaal gebruikt te hebben, zijn reis zou voortzetten, en daarom haastte zij zich om er hare geburen mede in kennis te stellen, opdat zij spoedig komen zouden. Nog een kleinen tijd is het licht bij ulieden. Zie, hoe zij haar tijd gebruikte, als het een goede werk gedaan was, begon zij aan een ander. Als de gelegenheid om iets goeds te verkrijgen voorbij is, of gestoord wordt, dan moeten wij naar een gelegenheid uitzien om goed te doen, als wij het Woord gehoord hebben, dan is het tijd om er van te spreken. Er wordt nota van genomen, dat zij haar watervat verliet.
a. Zij verliet het uit vriendelijkheid voor Christus, opdat Hij water zou hebben om bij Zijn middagmaal te drinken, want schoon water was Zijn drank, voor anderen heeft Hij water in wijn verkeerd, niet voor zich zelf. Vergelijk dit met Rebekka's beleefdheid jegens Abrahams dienstknecht, Genesis 24:18, en zie de belofte in Mattheüs 10:42.
b. Zij verliet het, om zich des te eerder naar de stad te kunnen spoeden en deze goede tijding te brengen. Zij, wier werk en roeping het is om de naam van Christus te verkondigen, moeten zich niet bezwaren of belemmeren door iets, dat hen daarin kan hinderen of op - houden. Als de discipelen tot vissers van mensen gemaakt worden, dan moeten zij alles verlaten.
c. Zij verliet haar watervat als er niet om gevende, er zich niet om bekommerende, daar zij nu gans vervuld was van betere dingen. Zij, die tot de kennis van Christus gebracht worden, tonen dit door een heilige minachting van deze wereld en de dingen dezer wereld. En zij, die nog pas bekend zijn geworden met de dingen Gods, moeten verontschuldigd worden, als zij in de beginne zo ingenomen worden door de nieuwe wereld, waarin zij gekomen zijn, dat de dingen dezer wereld voor een tijd gans en al door hen veronachtzaamd schijnen te worden. **Ds. Hildersham** heeft in een zijner leerredenen over dezn tekst naar aanleiding van dat voorbeeld diegenen ruimschoots gerechtvaardigd, die op weekdagen hun wereldse zaken verlaten om een Evangeliepredikiing te kunnen bijwonen.

2. Hoe zij bedacht was op hare boodschap in de stad, want haar hart was er in. Zij ging heen in de stad, en zei tot de lieden - waarschijnlijk de lieden, die het bestuur der stad vormden en gezag uitoefenden, die zij misschien daar voor openbare aangelegenheden bijeen vergaderd vond, of, tot de lieden, dat is - tot iedereen, dien zij op straat ontmoette. Zij verkondigde het in het voorste der woelingen, en riep: Komt, ziet een mens, die mij gezegd heeft alles, wat ik gedaan heb: Is deze niet de Christus?
Merk op:
a. Hoe verlangend zij was om hare vrienden en geburen met Christus bekend te doen worden. Toen zij dien schat had gevonden riep zij de vriendinnen en geburinnen samen (zoals in Lukas 15:9), niet slechts om zich met haar te verblijden, maar om met haar te delen, wetende, dat er genoeg was om haar zelf te verrijken en ook allen, die met haar wilden delen. Zij, die zelf met Jezus geweest zijn en vertroosting in Hem gevonden hebben, behoren alles te doen wat zij kunnen om ook anderen tot Hem te brengen. Heeft Hij ons de eer aangedaan om zich aan ons

bekend te maken? Zo laat ons Hem de eer aandoen om Hem aan anderen bekend te maken, en wij kunnen ook ons zelf geen grotere eer bewijzen. Deze vrouw wordt een apostel. "Zij, die uitging als een toonbeeld van onreinheid, keert weer als een lerares van Evangelische waarheid", zegt Aretius. Christus had haar gezegd haar man te roepen, en zij dacht, dat dit haar genoeg volmacht of bevoegdheid gaf, om iedereen te roepen. Zij ging in de stad, de stad, waar zij woonde, onder hare bloedverwanten en bekenden. Hoewel ieder, aan wie ik in de gelegenheid ben goed te doen, mijn naaste is, heb ik toch de beste gelegenheid, en bevind ik mij dus onder de grootste verplichting, om goed te doen aan hen, die in mijn nabijheid wonen. "In de plaats waar de boom valt", laat hem daar ten nutte gemaakt worden.

b. Hoe oprecht en openhartig zij was in hare mededeling omtrent de vreemdeling, dien zij had ontmoet. Zij zegt hun duidelijk en onomwonden wat haar er toe had gebracht om Hem te bewonderen: Hij heeft mij gezegd alles, wat ik gedaan heb. Er wordt niets anders bericht dan hetgeen Hij haar gezegd had betreffende hare mannen, maar het is niet onwaarschijnlijk, dat Hij haar ook over haar andere zonden had gesproken. Of wel: dat Hij haar gesproken heeft over dingen, die, naar zij wist, niet door gewone middelen tot zijn kennis konden gekomen zijn, gaf haar de overtuiging, dat Hij haar alles had kunnen zeggen wat zij ooit gedaan had. Indien Hij een Goddelijke kennis heeft, dan moet Hij alwetend zijn. Hij zei haar, wat aan niemand bekend was dan aan God en haar eigen geweten.

Door twee dingen was zij getroffen:
Ten eerste, door de omvang Zijner kennis. Wij zelf kunnen niet zeggen alles, wat wij ooit gedaan hebben (er gebeurt veel, waarop wij niet letten, en zeer veel, dat wij vergeten), maar Jezus Christus kent al de gedachten, woorden en daden van al de kinderen der mensen, Hebreeën 4:13. Hij heeft gezegd: Ik weet uw werken.
Ten tweede. Door de macht van Zijn woord. Het maakte een groten indruk op haar, dat Hij haar sprak van haar verborgen zonden, en dat wel met zulk een onverklaarbare kracht, dat zij, over een enkele gesproken zijnde, overtuigd was van alle, en geoordeeld was wegens alle. Zij zegt niet: "Komt, ziet een mens, die mij wonderlijke dingen gezegd heeft betreffende de Godsverering en de wetten dienaangaande, dat Hij het geschil had beslecht over dezen berg en Jeruzalem, een mens, die zich de Messias noemt", maar Komt, ziet een mens, die mij van mijn zonden heeft gesproken. Zij blijft juist bij dat deel van het gesprek, dat zij, naar men zou denken, het liefst moest willen vermijden, maar de ondervonden bewijzen van de macht van Christus' woord en Geest, zijn van alle anderen het krachtigst en overtuigendst, en die kennis van Christus, waarin wij geleid worden door de overtuiging van zonde en door verootmoediging, zal waarschijnlijk het gezondst zijn en het meest tot behoudenis strekken. Zij nodigt hen uit om te komen en te zien Hem, van wie zij zulk een hoog denkbeeld heeft opgevat. Niet bloot: Komt en beschouwt Hem (zij nodigt hen niet tot Hem als tot een vertoning), maar: "Komt, en spreekt met Hem, en gij zult bevinden, dat er zulk een kracht is in Zijn woord, dat zij alle andere blijken en kenmerken te boven gaat". Zij, die weinig anders doen kunnen om anderen tot overtuiging en bekering te brengen, kunnen en moeten hen tot die middelen der genade brengen, die zij zelf van zoveel kracht en uitwerking hebben bevonden. Jezus bevond zich nu aan het einde der stad.
Komt nu, en ziet Hem. Als de middelen om tot de kennis van God te geraken zo onder ons bereik worden gebracht, dan zijn wij niet te verontschuldigen, zo wij ze veronachtzamen. Zullen wij ons niet over de drempel begeven, als Hij aan onze deur is, en Hem zien, wiens dag profeten en koningen begeerd hebben te zien? Zij besluit om zich op hen zelf te beroepen, en op hun eigen gevoelen, als de proef genomen is. "Is deze niet de Christus?" Zij zegt niet bepaald en beslist: "Hij is de Messias", hoe duidelijk en helder zij hiervan voor zich zelf ook overtuigd is, maar met voorzichtigheid maakt zij melding van de Messias, aan wie zij anders

niet zouden gedacht hebben, en beroept zich dan op hen zelf er voor, zij wil hun haar geloof niet opdringen, maar stelt het hun slechts voor. Door zulk een billijk, en toch krachtig beroep op hen te doen wordt der mensen geweten soms getroffen, eer zij er zich nog van bewust zijn.

c. Hoe zij met hare uitnodiging goed geslaagd is: Zij dan gingen uit de stad, en kwamen tot Hem, vers 30. Hoewel het zeer onwaarschijnlijk kon geacht worden, dat een vrouw van zo gering aanzien en zulk een slecht karakter de eer zou hebben van het eerst onder de Samaritanen de Messias ontdekt te hebben, heeft het toch Gode behaagd om hun hart te neigen om acht te slaan op haar bericht, en het niet als ijdele praat in de wind te slaan. Er was een tijd, toen melaatsen de eersten waren om aan Samaria de tijding te brengen van een grote verlossing, 2 Koningen 7:3 en verder. Zij kwamen tot Hem, zij hebben niet tot Hem gezonden om Hem te vragen in de stad te komen, maar ten teken van eerbied voor Hem en van wege hun ernstige begeerte om Hem te zien, gingen zij uit tot Hem. Zij, die Christus willen kennen, moeten Hem ontmoeten waar Hij Zijns Naams gedachtenis sticht.

III. Christus' gesprek met Zijn discipelen terwijl de vrouw afwezig was, vers 31 - 38. Zie hoe naarstig onze Heere Jezus was om de tijd uit te kopen, elke minuut er van te bezuinigen om er wel in te doen. Toen de discipelen naar de stad waren gegaan, was Zijn gesprek met de vrouw stichtelijk en passend voor haar toestand, toen zij naar de stad was gegaan, was Zijn gesprek met hen niet minder stichtelijk en gepast voor hun toestand. Het zou goed zijn, indien ook wij aldus de ledige ogenblikken gebruikten, opdat er geen van verloren ga. In dit gesprek hebben wij te letten op twee dingen:

1. Hoe Christus zijn verlustiging in Zijn werk uitdrukt. Zijn werk was te zoeken en zalig te maken hetgeen verloren was, het land door te gaan, goed doende. Met dit werk vinden wij Hem nu geheel bezig. Want:
a. Hij verzuimde te eten en te drinken, om aan dien arbeid te kunnen blijven. Toen Hij neerzat bij de fontein, was Hij vermoeid en had Hij behoefte aan verkwikking, maar die gelegenheid om zielen te redden deed Hem vermoeienis en honger vergeten. En zo weinig bekommerde Hij zich om zijn spijze, dat Zijn discipelen genoodzaakt waren Hem tot gebruik er van uit te nodigen. Zij baden Hem, zij drongen Hem, zeggende: Rabbi, eet. Het was een blijk van hun liefde voor Hem, dat zij Hem tot eten nodigden, opdat Hij niet flauw zou worden uit gebrek aan voedsel, maar het was een nog groter blijk van zijn liefde voor de zielen, dat Hij het nodig had om er toe uitgenodigd te worden. Laat ons hieruit leren een heilige onverschilligheid te koesteren zelfs voor het nodige levensonderhoud in vergelijking met geestelijke dingen. Zo weinig was er Hem aan gelegen, dat zij dachten dat Hem iemand gedurende hun afwezigheid spijze gebracht had, vers 33:Heeft Hem iemand te eten gebracht? Zo weinig begeerte had Hij naar Zijn middagmaal, dat zij dachten dat Hij het reeds gebruikt had. Zij, voor wie de Godsdienst het levenswerk is, zullen, als daar iets voor te doen is, dat hun aandacht eist, er de voorrang aan geven boven spijs en drank ter verzorging van hun lichaam, evenals Abrahams dienstknecht, die niet wilde eten voordat hij zijn woorden gesproken had ten behoeve van zijn heer, Genesis 24:33, en evenals Samuel, die niet wilde aanzitten voordat hij David gezalfd had, 1 Samuel 16:11.

b. Zijn werk was Hem spijs en drank. Het werk, dat Hij gedaan had door de vrouw te onderwijzen, het werk, dat Hij nog te doen had onder de Samaritanen. Het vooruitzicht, dat Hij nu had om aan velen goed te doen, was Hem spijs en drank, dat was Hem het grootst - mogelijke genot. Nooit heeft een hongerige, of een Epicureër zo verlangend uitgezien naar een overvloedig feestmaal en in keur van spijzen zoveel genot gesmaakt, als onze Heere Jezus heeft uitgezien naar de gelegenheid om wel te doen aan de zielen. Hiervan zegt Hij, dat het

een spijze was, die Zijn discipelen niet wisten. Zij hebben zich niet voorgesteld, dat Hij plan of vooruitzicht had, om het Evangelie te planten onder de Samaritanen. Dat was een werkzaamheid, waaraan zij nooit hadden gedacht. Door Zijn Evangelie en Zijn Geest doet Christus meer goed aan de zielen der mensen dan Zijn eigen discipelen weten of verwachten. Dat kan ook van goede Christenen gezegd worden, die leven door het geloof, dat zij een spijze hebben, die anderen niet weten, een blijdschap, waarin een vreemde zich niet kan mengen. Dat nu deed hen vragen: Heeft Hem iemand te eten gebracht? Zo geneigd waren zelfs Zijn eigen discipelen om wat Hij in gelijkenissen sprak, vleselijk op te vatten. Dat de reden waarom Zijn werk Hem spijs en drank was, was, omdat het Zijns Vaders werk, Zijns Vaders wil was: Mijn spijs is, dat Ik doe de wil desgenen, die Mij gezonden heeft, vers 34. De zaligheid van zondaren is de wil van God, en hen hiertoe te onderwijzen is Zijn werk, 1 Timotheüs 2:4. Er is een uitverkoren overblijfsel, welker zaligheid in bijzonderen zin Zijn wil is. Christus is in de wereld gezonden om de mensen tot God te brengen, hen Hem te doen kennen en in Hem gelukkig te doen zijn. Dit werk deed Hij met ijver en zielsverlustiging. Als Zijn lichaam voedsel van node had, was zijn ziel zo vervuld van zijn levenstaak, dat Hij honger en dorst vergat, aan geen spijs of drank dacht. Niets kon Hem aangenamer of lieflijker wezen dan om goed te doen, als Hij tot spijs uitgenodigd werd, ging Hij goed doen, want ten allen tijde is dat zijn spijze geweest. Hij was niet slechts ten allen tijde bereid om aan Zijn werk te gaan, maar Hij was ijverig om het te voltooien, het in allen dele te voleindigen. Hij was besloten het nooit op te geven, of er van af te laten voor Hij kon zeggen: Het is volbracht.

Velen hebben en betonen ijver om te beginnen, maar geen ijver om het voort te zetten ten einde toe, maar onze Heere Jezus was er op bedacht om Zijn werk te voltooien. Hierin heeft onze Meester ons een voorbeeld nagelaten, opdat wij leren de wil Gods te doen, zoals Hij hem gedaan heeft:
1. Met naarstigheid, als dezulken die er hun levenstaak van maken.
2. Met genot en verlustiging, als in ons element.
3. Met standvastigheid en volharding, niet slechts bedacht zijnde ons werk te doen, maar het te voleindigen.

2. Zie hier, hoe Christus, zijn verlustiging te kennen gegeven hebbende in het doen van Zijn werk, Zijn discipelen nu ook opwekt tot naarstigheid in hun werk. Zij waren arbeiders met Hem, en daarom moesten zij arbeiders wezen gelijk Hij, moest hun werk hun spijs en drank zijn, zoals het zijn dit voor Hem was. Het werk, dat zij te doen hadden, was het Evangelie te prediken en het koninkrijk van de Messias op te richten. Dit werk vergelijkt Hij hier nu bij een oogsten, het inzamelen van de vruchten der aarde, en die gelijkenis houdt Hij vol in Zijn gehele rede, vers 35 - 38. De Evangelietijd is de oogsttijd, en Evangeliewerk is oogstwerk. De oogst is tevoren bepaald en verwacht, zo was het ook met het Evangelie. De oogsttijd is een drukke tijd, dan moeten alle handen aan de arbeid, een iegelijk moet voor zich zelf arbeiden, opdat hij de genadegaven en vertroostingen des Evangelies kunne oogsten, Evangeliedienaren moeten werken voor God, om zielen voor Hem in te zamelen. De oogsttijd is gelegenheid, een korte en beperkte tijd, die niet altijd zal duren, en oogstwerk is werk, hetwelk dan, of in het geheel niet, gedaan moet worden. Zo is ook de tijd der genietingen van het Evangelie een bijzondere tijd, die voor zijn eigen doeleinden gebruikt moet worden, want, als hij voorbijgegaan is, kan hij niet teruggeroepen worden. De discipelen moesten een oogst van zielen inzamelen voor Christus.

Nu stelt Hij hun hier drie dingen voor om hen tot naarstigheid hiertoe op te wekken:
a. Dat het een noodzakelijk werk was, en de gelegenheid er voor zeer dringend, vers 35:"Gij zegt: Het zijn nog vier maanden en dan komt de oogst, maar Ik zeg u: De landen zijn alreeds

wit om te oogsten. Hier is een gezegde van Christus' discipelen betreffende de korenoogst, er zijn nog vier maanden, en dan komt de oogst, hetgeen genomen kan worden in het algemeen. - "Gij zegt ter bemoediging van de zaaier in de zaaitijd, dat het nog slechts vier maanden zijn tot aan de oogst." Bij ons is het slechts vier maanden ongeveer tussen het zaaien van gerst en het oogsten, zo was het waarschijnlijk ook bij hen ten opzichte van ander graan. Of wel, in bijzondere zin: nu, in dezen tijd, rekent gij uit, dat het naar de gewonen loop der voorzienigheid nog vier maanden zijn tot aan de oogst". De Joodse oogst begon met het Pascha, veel vroeger in het jaar dan bij ons, waaruit blijkt, dat deze reis van Christus van Judea naar Galiléa in de winter plaatshad, tegen het einde van November, want om goed te doen, heeft Hij in alle weer gereisd. God heeft ons niet slechts ieder jaar een oogst beloofd, maar heeft ook de weken van de oogsttijd bestemd, zodat wij weten wanneer wij hem kunnen verwachten, en daarnaar onze maatregelen kunnen nemen. Een gezegde van Christus betreffende de Evangelie - oogst. Zijn hart was evenzeer gezet op de vruchten van Zijn Evangelie, als het hart van anderen op de vruchten der aarde, en daarheen wilde Hij de gedachten Zijner discipelen leiden. Aanschouwt de landen, want zij zijn alrede wit om te oogsten.
Ten eerste. Hier in deze plaats, waar zij nu waren, was oogstwerk voor Hem te doen. Zij wensten dat Hij zou eten, vers 31. "Eten!" zegt Hij. "Ik heb ander werk te doen, dat nodiger is, ziet wat scharen van Samaritanen uit de stad over de velden komen, bereid om het Evangelie te ontvangen". Er waren waarschijnlijk reeds velen in het gezicht. De ijver en lust der mensen om het Evangelie te horen is een grote aansporing van de naarstigheid en opgewektheid der leraren om het te prediken.
Ten tweede. In andere plaatsen, over het gehele land was er oogstwerk genoeg voor allen. "Denkt aan de toestand des lands, en gij zult bevinden, dat er menigten zijn, even bereid om het Evangelie te ontvangen, als een rijp korenveld om geoogst te worden".

De velden waren nu wit gemaakt om te oogsten.
1. Door het raadsbesluit Gods, geopenbaard in de profetieën van het Oude Testament. Nu was het de tijd voor de bijeen vergadering der volken tot Christus, en dat er velen toegedaan zouden worden tot de gemeente, en de grenzen er van uitgebreid zouden worden, en daarom was het tijd voor hen om te werken. Het is een grote aanmoediging voor ons om ons tot een werk voor God te begeven, als wij door de tekenen der tijden verstaan, dat het het juiste ogenblik is voor dat werk, want dan zal het voorspoedig zijn.
2. Door de gezindheid en toebereiding der mensen.
Johannes de Doper had de Heere een toegerust volk bereid, Lukas 1:17. Sedert hij het koninkrijk Gods is begonnen te prediken, heeft een iegelijk er geweld op gedaan, Lukas 16:16. Daarom was dit de tijd voor de predikers van het Evangelie om zich met alle kracht tot het werk te begeven, om de sikkel te zenden en te maaien, toen de oogst rijp was, Openbaring 14:15. Het was thans een noodzakelijk werk, het zou jammer zijn, om zulk een tijd te laten voorbijgaan. Indien het koren, dat rijp is, niet gemaaid wordt, dan zal het uitvallen en verloren gaan, de vogelen des hemels zullen het oppikken. Indien zielen, die onder overtuiging van zonde zijn en een neiging ten goede hebben, thans niet geholpen worden, dan zal hun moedgevend begin op niets uitlopen, en zij zullen een prooi worden van bedriegers. Het was thans ook een gemakkelijk werk, als het hart des volks bereid is, dan zal het werk haastiglijk gedaan worden, 2 Kronieken 29:36. Het kan niet anders of de leraren moeten zich opgewekt gevoelen om zich moeite te geven voor de prediking des Woords, als de mensen er behagen in vinden om het te horen.

b. Dat het een nuttig en voordelig werk was, waarmee zij zich zelf zullen bevoordelen, vers 36. Die maait ontvangt loon, en dat zult ook gij. Christus heeft zich verbonden om hen, die

Hij in Zijn werk gebruikt, goed te belonen, want nooit zal Hij doen zoals Jojakim, die zijns naasten dienst om niet gebruikte, Jeremia 22:13, of gelijk zij, die het loon der werklieden, die hun landen gemaaid hebben, verkort hebben, Jakobus 5:4. Hoewel Christus' maaiers dag en nacht tot Hem roepen, zullen zij toch nooit reden hebben, om tegen Hem te roepen, of te zeggen, dat Hij een harde Meester is. Die maait zal niet slechts loon ontvangen, hij ontvangt het reeds. Er is in de dienst van Christus een dadelijk, een tegenwoordig loon. en Zijn werk is deszelfs eigen loon. Christus' maaiers hebben vrucht, hij vergadert vrucht ten eeuwigen leven, dat is: hij zal zich zelf behouden, en die hem horen, 1 Timotheüs 4:16. Indien de getrouwe maaier zijn eigen ziel behoudt, dan is dat overvloedig vrucht voor zijn eigen rekening, het is vrucht, vergaderd ten eeuwigen leven, en indien hij daarenboven nog het middel is om ook de zielen van anderen te behouden, dan is daar vrucht vergaderd. Zielen, vergaderd voor Christus, zijn vruchten, goede vruchten, de vruchten, die Christus zoekt, zij zijn vergaderd voor Christus, Romeinen 1:13, zij zijn vergaderd ten eeuwigen leven, Hooglied 8:11, 12. Het is de vertroosting voor getrouwe Evangeliedienaren, dat hun werk een strekking heeft tot eeuwige zaligheid van kostelijke zielen. Zij hebben blijdschap: opdat zich tezamen verblijden, beide die zaait en die maait. De leraar, die het gelukkige werktuig is om een goed werk te beginnen, is hij, die zaait, zoals Johannes de Doper, hij, die gebruikt wordt om het voort te zetten en te voleindigen, is hij, die maait, en beiden zullen zich tezamen verblijden.
Hoewel aan God al de eer behoort gegeven te worden voor de voorspoed van het Evangelie, kunnen getrouwe leraren er toch vertroosting voor zich zelf aan ontlenen. De maaiers delen in de blijdschap van de oogst, hoewel het voordeel, de opbrengst er van de meester toekomt, 1 Thessalonicenzen 2:19. De leraren, die verschillend begaafd en verschillend gebruikt worden, moeten zo weinig elkaar benijden, dat zij zich veeleer wederkerig moeten verheugen in elkanders voorspoed. Hoewel alle dienstknechten van Christus niet allen even bruikbaar, noch even voorspoedig zijn, zullen zij toch allen, indien zij genade van de Heere hebben verkregen om getrouw te zijn, ten laatste tezamen ingaan in de vreugde huns Heeren. Dat het een gemakkelijk werk was, een werk, dat reeds ten halve door hun voorgangers voor hen gedaan was. Een ander is het, die zaait, en een ander, die maait, vers 37, 38. Soms wordt hier een zwaar oordeel mede aangeduid over hem, die zaait, Micha 6:15, Deuteronomium 28:30, gij zult zaaien, en een ander zal maaien, zoals Deuteronomium 6:11. Huizen vol van alles goeds, die gij niet gevuld hebt. Zo hier. Mozes en de profeten, en Johannes de Doper, hadden de weg bereid voor het Evangelie, hadden het goede zaad gezaaid, waarvan de Nieuw - Testamentische leraren de vruchten inzamelden. Ik zond u om te maaien, waaraan gij, vergelijkenderwijs, geen arbeid besteed hebt, Jesaja 40:3 - 5. Dit geeft twee dingen te kennen nopens de Oud - Testamentische bediening. -

Ten eerste. Dat zij ver achter stond bij de Nieuw - Testamentische bediening. Mozes en de profeten zaaiden, maar van hen kan men niet zeggen dat zij maaiden, zo weinig vrucht hebben zij op hun arbeid gezien. Hun geschriften hebben veel meer goed gedaan nadat zij ons verlieten, dan zij ooit door hun prediking hebben gedaan.
Ten tweede. Dat zij zeer dienstig was voor de Nieuw - Testamentische bediening en er de weg voor bereid heeft. De geschriften der profeten, die elke sabbat in de synagoge gelezen werden, hebben bij het volk de verwachting opgewekt van de Messias, en hen alzo bereid om Hem welkom te heten. Ware het niet om het zaad, door de profeten gezaaid, dan zou deze Samaritaanse vrouw niet hebben kunnen zeggen: Wij weten, dat de Messias komt. In zeker opzicht zijn de schriften van het Oude Testament nuttiger voor ons dan zij konden wezen voor hen, voor wie zij het eerst geschreven waren, omdat zij door de vervulling er van beter begrepen worden, 1 Petrus 1:12, Hebreeën 4:2, Romeinen 16:25, 26.

Dit geeft ook twee dingen te kennen omtrent de bediening van Christus' apostelen.

Ten eerste. Dat het een vruchtbare bediening was. Zij waren maaiers, die een groten oogst van zielen inzamelden voor Jezus Christus, en in zeven jaren meer gedaan hebben voor de vestiging van het koninkrijk Gods onder de mensen, dan de profeten in twee maal zo veel eeuwen gedaan hadden.
Ten tweede. Dat zij vergemakkelijkt was inzonderheid onder de Joden, tot wie zij het eerst gezonden waren, door de Schriften der profeten. De profeten zaaiden met tranen, roepende: "Wij hebben tevergeefs gearbeid", de apostelen maaiden met gejuich, zeggende: Gode zij dank, die ons allen tijd doet triomferen. Van de arbeid van leraren, die gestorven zijn, kunnen veel goede vruchten geoogst worden door mensen, die hen overleven, en leraren, die hen opvolgen.
Johannes de Doper en zij die hem hielpen hadden gearbeid, en de discipelen van Christus gingen in tot hun arbeid, bouwden op hun fondament, en oogstten de vruchten, die zij hadden gezaaid. Zie hoe veel reden wij hebben om God te danken voor hen, die ons zijn voorgegaan, voor hun prediking en hun geschriften, voor wat zij, in hun dag, hebben gedaan en geleden, want wij zijn ingegaan tot hun arbeid, hun studie en hun diensten hebben het werk voor ons zo veel te lichter gemaakt. En als de arbeiders vanouds en de arbeiders van heden ten dage, zij, die ter derde ure in de wijngaard kwamen, en zij die ter elfder ure gekomen zijn, elkaar op de dag der verantwoording ontmoeten, zullen zij elkaar zo weinig de eer benijden van hun respectieve diensten, dat zij die zaaiden en zij die maaiden zich tezamen zullen verblijden, en de grote Heere van de oogst zal van allen en voor alles de ere ontvangen.

IV. De goede uitwerking van dit bezoek van Christus aan de Samaritanen (in het voorbijgaan) en de vrucht, die nu al terstond onder hen ingezameld werd, vers 39 - 42. Zie de indruk, die op hen gemaakt was.
1. Door het getuigenis der vrouw betreffende Christus. Hoewel dit het getuigenis was van slechts een enkel persoon, en die persoon een vrouw was van een slechten naam, en haar getuigenis slechts hierin bestond: Hij heeft mij gezegd alles wat ik gedaan heb, had dit toch op velen een invloed ten goede. Men zou gedacht hebben, dat Zijn spreken tot de vrouw over haar verborgen zonden hen bevreesd zou gemaakt hebben om tot Hem te komen, daar Hij ook hun over hun verborgen zonden en gebreken zou kunnen spreken, maar zij willen het liever hierop wagen, dan niet met Hem bekend te worden, die, naar zij reden hadden te geloven, een profeet was. En tot twee dingen zijn zij gebracht:
a. Om het woord van Christus te geloven, vers 39. Velen der Samaritanen uit die stad geloofden in Hem, om het woord der vrouw. Zij geloofden in Hem in zoverre, dat zij Hem voor een profeet hielden en begerig waren om door Hem de wil Gods te leren verstaan. Dit wordt gunstig voorgesteld als een geloven in Hem.

Let er nu op:
A. Wie zij waren, die geloofden: Velen van de Samaritanen, die dus niet van het huis Israëls waren. Hun geloof was niet slechts een verzwaring van het ongeloof der Joden, van wie men beter verwacht zou hebben, maar ook een voorproeve van het geloof der heidenen, die datgene welkom zouden heten, dat door de Joden was verworpen.
b. Uit welken beweeggrond zij geloofden: "om het woord der vrouw." Zie hier,
Ten eerste. Hoe het Gode soms behaagt om zeer zwakke werktuigen te gebruiken om een goed werk te beginnen en voort te zetten. Een kleine jonge dochter leidde een groot heer tot Elisa, 2 Koningen 5:2.
Ten tweede. Hoe grote hoop houts een klein vuur aansteekt. Door een arme vrouw te onderwijzen heeft onze Heiland Zijn onderwijs door geheel een stad verspreid. Laat geen leraar onachtzaam wezen in zijn prediking, noch ontmoedigd worden, omdat hij slechts

weinige of onaanzienlijke hoorders heeft, want, door hun goed te doen, kan dat goed tot meerderen worden gebracht, en tot hen, die van meer aanzien en gewicht zijn. Indien iedereen zijn naaste en iedereen zijn broeder onderwees, dan zouden zeer velen onderricht bekomen. Filippus verkondigde het Evangelie aan een enkel aanzienlijk heer in zijn wagen op de weg, en deze nam het niet slechts zelf aan, maar nam het mede in zijn land, en heeft het aldaar verbreid.
Ten derde. Zie hoe goed het is om uit de ervaring van Christus te spreken en van de dingen Gods. Deze vrouw kon slechts weinig van Christus zeggen, maar wat zij zei, sprak zij met gevoel: Hij heeft mij alles gezegd wat ik gedaan heb. Diegenen zullen het waarschijnlijkst goed doen, die zeggen kunnen wat God aan hun ziel gedaan heeft, Psalm 66:16.

B. Zij werden er toe gebracht om dringend te vragen, dat Hij bij hen zou blijven, vers 40. Toen zij tot Hem kwamen baden zij Hem, dat Hij bij hen bleve. Op het bericht der vrouw geloofden zij dat Hij een profeet was, en kwamen zij tot Hem, en toen zij Hem zagen, heeft het geringe van Zijn voorkomen en de blijkbare armoede van Zijn uitwendige staat hun achting voor Hem en hun verwachting van Hem niet verminderd, maar hebben zij Hem nog als een profeet geëerd. Er is hoop voor hen, die het algemene vooroordeel zijn te boven gekomen, dat tegen echte waardij in nederige omstandigheden wordt gekoesterd. Zalig zij, die op de eersten aanblik van Christus niet aan Hem geërgerd worden. Het was er zo ver af, dat zij aan Hem geërgerd werden, dat zij Hem baden om bij hen te blijven, om Hem hun eerbied te kunnen betonen, en Hem met de ere en de vriendelijkheid te kunnen onthalen, die aan Zijn persoon en hoedanigheid verschuldigd waren. Gods profeten en dienstknechten zijn welkome gasten voor allen, die het Evangelie in oprechtheid hebben aangenomen, zoals voor Lydia, Handelingen 16:15.
Ten einde onderwijs van Hem te ontvangen. Zij, die van God geleerd zijn, zijn begerig om nog meer te leren en om meer met Christus bekend te worden. Velen zouden toegestroomd zijn tot iemand, die zich voor een waarzegger uitgaf en hun zou zeggen wat hun lotgevallen zijn zullen, maar dezen begaven zich tot Enen, die hun zou zeggen wat hun zonden zijn en wat hun plicht is. De geschiedschrijver schijnt er nadruk op te leggen, dat zij Samaritanen waren, zoals in Lukas 10:33, 27:16. De Samaritanen hadden niet zo de naam van Godsdienstig te zijn als de Joden, maar toch hebben de Joden, die Christus' wonderen hebben gezien, Hem van zich weggedreven, terwijl de Samaritanen, die zijn wonderen niet zagen en in zijn gunst niet deelden, Hem baden om bij hen te blijven.
Het bewijs van de voorspoed des Evangelies is niet altijd in overeenstemming met hetgeen men zou verwachten. Door de zeden en gewoonten van hun land hadden de Samaritanen geleerd de omgang met Joden te schuwen. Er waren Samaritanen, die geweigerd hebben Christus in hun stad toe te laten, Lukas 9:53, maar dezen baden Hem om bij hen te blijven. Het zal de lof van onze liefde voor Christus en Zijn woord zeer verhogen, indien zij het vooroordeel van opvoeding en gewoonte overwint en de blaam der mensen gering acht.

Nu wordt ons gezegd, dat Christus aan hun bede gehoor gaf.
Ten eerste. Hij bleef aldaar. Hoewel het een stad der Samaritanen was, bijna grenzende aan hun tempel, is Hij er toch, daartoe uitgenodigd zijnde, verbleven. Ofschoon Hij op reis was en verder gaan moest, is Hij toch, de gelegenheid hebbende om goed te doen, aldaar gebleven. Hetgeen strekken kan om ons eigenlijk doel en streven te bevorderen, kan geen wezenlijke belemmering voor ons zijn. Toch bleef Hij er slechts twee dagen, omdat Hij andere plaatsen moest bezoeken en ander werk te doen had, en deze twee dagen waren het deel dezer stad uit de weinige dagen van onzes Zaligmakers verblijf op de aarde.
Ten tweede. Er wordt ons gezegd welke indruk door Christus' eigen woorden en door Zijn persoonlijken omgang met hen teweeggebracht werd, vers 41, 42. Wat Hij zei en deed wordt

hier niet verhaald, ook niet of Hij al of niet hun kranken genas, maar in de uitwerking wordt gezien, dat hetgeen Hij zei en deed hun de overtuiging gaf, dat Hij de Christus was, en de arbeid van een leraar wordt het best gekend aan de vruchten er van.
Hun horen van Hem had reeds een goede uitwerking, maar nu zagen Hem hun ogen, en daarvan was de uitwerking:
1. Dat hun aantal toenam, vers 41. Er geloofden er veel meer. Velen, die niet bewogen wilden worden om uit de stad tot Hem uit te gaan, kwamen onder Zijn invloed toen Hij onder hen kwam, zodat ook zij in Hem geloofden. Het is troostrijk om het getal der gelovigen te zien toenemen, en soms kan de ijver van sommigen het middel zijn, om velen tot een heiligen wedijver op te wekken, Romeinen 11:14.
2. Dat hun geloof wies. Zij, op wie gewerkt was door het bericht der vrouw, vonden nu reden om te zeggen: Wij geloven niet meer om uws zeggens wil. vers 42.

Hun geloof nam toe in drieërlei opzicht:
a. In hetgeen zij geloofden. Op het getuigenis der vrouw geloofden zij, dat Hij een profeet was, of een buitengewoon boodschapper van de hemel, maar nu zij met Hem gesproken en verkeerd hebben, geloven zij, dat Hij is de Christus, de Gezalfde, die aan de vaderen beloofd en door hen verwacht werd, en dat Hij, de Christus zijnde, de Zaligmaker der wereld is, want het werk. waarvoor Hij gezalfd was, was: Zijn volk zalig te maken van hun zonden. Zij geloofden, dat Hij niet slechts de Zaligmaker was der Joden, maar der wereld, en zij hoopten er mede onder begrepen te zijn, ofschoon zij Samaritanen waren, want de belofte luidde, dat Hij het heil Gods zou zijn tot aan het einde der aarde, Jesaja 49:6.
b. In de zekerheid er van, hun geloof vorderde tot volle verzekerdheid: Wij weten, dat deze waarlijk is de Christus, geen voorgewende Christus, maar een wezenlijke, geen typische Zaligmaker, zoals velen onder het Oude Testament, maar een, die het in waarheid en wezenlijkheid is. Naar zulk een verzekerdheid van Goddelijke waarheid behoren wij te streven. Het moet niet wezen: Wij achten het waarschijnlijk en willen gaarne veronderstellen dat Jezus de Christus is, maar: Wij weten, dat deze waarlijk de Christus is.
c. In de grond of oorzaak er van, die een soort van geestelijke gewaarwording en ervaring was: Wij geloven niet meer om uws zeggens wil: want wij zelf hebben Hem gehoord. Tevoren hadden zij geloofd om haars zeggens wil, en dat was goed, het was een stap op de goeden weg, maar nu vinden zij meer en vaster grond voor hun geloof. Nu geloven wij, omdat wij zelf Hem gehoord hebben, en zulke uitnemende en Goddelijke waarheden gehoord hebben, gepaard aan zo gebiedende macht en klaarblijkelijkheid, dat wij er ten volle van overtuigd en verzekerd zijn, dat deze is de Christus. Het is gelijk aan wat de koningin van Scheba van Salomo zei, 1 Koningen 10:6, 7: "De helft is mij niet aangezegd".
De Samaritanen, die geloofd hadden om des zeggens wil der vrouw, ontvingen nu meerder licht, want "aan wie heeft, zal gegeven worden," aan hem, die getrouw is in het kleine, zal meer toevertrouwd worden. Aan dit voorbeeld kunnen wij zien, hoe het geloof is uit het gehoor. Het geloof komt tot geboorte, door de prediking te horen van mensen. Om des zeggens wil der vrouw, hebben deze Samaritanen in zoverre geloofd, dat zij kwamen en zagen, kwamen en de proef namen. Aldus wordt door het onderricht van ouders en predikers, en het getuigenis der kerk en van onze ervaren naburen de leer van Christus ons ter kennismaking aanbevolen, en worden wij geneigd om haar als hoogstwaarschijnlijk te beschouwen.
Maar het geloof komt tot wasdom, kracht en rijpheid door het getuigenis te horen van Christus zelf, en dit gaat verder, het beveelt zijn leer aan om door ons omhelsd te worden, en verplicht ons haar als ontwijfelbaar zeker te geloven. Om des zeggens wil van hen, die ons mededeelden, dat zij in de Schriften het eeuwige leven hebben gevonden, werden wij bewogen om die Schriften te onderzoeken, maar nu ook wij er het eeuwige leven in hebben

gevonden, de verlichtende, vernieuwende, heiligende, vertroostende kracht des Woords hebben ervaren, nu geloven wij, niet om hun zeggens wil, maar omdat wij ze zelf onderzocht hebben, en ons geloof is niet in wijsheid der mensen, maar in de kracht Gods, 1 Corinthiërs 2:5, 1 Johannes 5:9, 10. Aldus werd het zaad des Evangelies gezaaid in Samaria. Van welke uitwerking dit later is geweest, blijkt niet, maar wij bevinden, dat, toen Filippus vier of vijf jaar later het Evangelie in Samaria predikte, hij er zulk een gezegend overblijfsel vond van het goede werk, dat nu gewerkt was, dat "de scharen zich eendrachtelijk hielden aan hetgeen van Filippus gezegd werd", Handelingen 8:5, 6, 8. Maar gelijk sommigen zich neigden tot goed, zo neigden anderen zich tot kwaad, daar zij onder de invloed kwamen van Simon de tovenaar, en zich door hem lieten leiden, vers 9, 10.

Johannes 4:43 - 54
In deze verzen hebben wij:
I. Christus' komst in Galiléa, vers 43. Hoewel Hij even welkom was onder de Samaritanen als Hij overal elders zijn kon, en er meer vrucht had op Zijn arbeid, heeft Hij hen toch "na twee dagen" verlaten, niet zozeer omdat zij Samaritanen waren, en omdat Hij diegenen niet in hun vooroordeel tegen Hem wilde bevestigen, die zeiden: "Hij is een Samaritaan" (Hoofdstuk 8:48), maar omdat Hij "ook anderen steden het Evangelie van het koninkrijk Gods moest verkondigen", Lukas 4:43. Hij "ging heen naar Galiléa", want daar bracht Hij veel van Zijn tijd door.

Zie hier nu waar Christus heenging.
1. Naar Galiléa, in de landstreek Galiléa, maar niet naar Nazareth, de hoofdplaats, om een reden, die Jezus hier zelf opgeeft, "zelf heeft getuigd", die de aard kende van zijn landslieden, het hart van alle mensen en de ervaring van alle profeten, welke is: "dat een profeet in zijn eigen vaderland geen eer heeft". Profeten behoorden ere te hebben, omdat God hun ere heeft gegeven, en omdat wij door hen goeds ontvangen, of kunnen ontvangen. De ere, verschuldigd aan de profeten des Heeren, is hun zeer dikwijls geweigerd niet alleen, maar zij werden met verachting en smaad bejegend. Deze verschuldigde eer wordt hun het vaakst in hun eigen vaderland geweigerd, Lukas 4:24, Mattheüs 13:57. Niet dat dit algemeen en altijd waar is - er is geen regel zonder uitzondering - maar meestal is het waar. Jozef werd het meest door zijn broeders gehaat, toen hij een profeet begon te worden. David werd geminacht door zijn broeder, 1 Samuel 17:28, Jeremia werd benijd en benadeeld door de mannen van Anathoth, Jeremia 11:21, Paulus door zijn landslieden, de Joden, en Christus' naaste bloedverwanten spraken met zeer weinig waardering van Hem, Hoofdstuk 7:5. Der mensen hoogmoed en nijd komen er tegen op, om zich te laten onderwijzen door hen, die hun school - en speelmakkers geweest zijn. Zucht naar hetgeen nieuw is, van verre komt en met moeite wordt verkregen, als uit de lucht voor hen schijnt te vallen, maakt dat de mensen personen en zaken minachten, die zij lang gekend hebben, aan wie zij gewoon zijn geraakt, en van wie zij de opkomst gezien hebben. Het is zeer ontmoedigend voor een leraar om zich onder mensen te begeven, die voor hem noch voor zijn arbeid waardering hebben. Christus wilde niet naar Nazareth gaan, omdat Hij wist hoe weinig eerbied of achting Hem daar betoond zou worden. God is rechtvaardig, als Hij Zijn Evangelie onthoudt aan hen, die de bedienaars er van minachten. Zij, die de boden bespotten, verbeuren de zegen der boodschap. Mattheüs 21:35, 41.

2. Welk een onthaal Hij vond onder de Galileeërs van het land, vers 45:Zij ontvingen Hem", heetten Hem welkom, en hebben met blijdschap naar zijn leer geluisterd. Christus en Zijn Evangelie worden niet tevergeefs gezonden, indien zij geen eer hebben bij sommigen, bij anderen zullen zij die eer wel hebben. De reden, die aangeduid wordt, waarom deze Galileërs zo bereid waren Christus te ontvangen, is, dat zij "de dingen hadden gezien, die Hij te

Jeruzalem had gedaan," vers 45. Zij waren naar Jeruzalem opgegaan voor het feest, het feest van het pascha. De Galileeërs woonden op verren afstand van Jeruzalem, en hun weg daarheen liep door het land der Samaritanen, en voor een Jood was het lastig om door dat land te reizen, erger voor hen dan het dal Baka was van ouds, maar in gehoorzaamheid aan Gods gebod gingen zij op naar het feest, en daar zijn zij bekend geworden met Christus. Wie naarstig en getrouw de inzettingen van de Godsdienst waarnemen, zullen vroeg of laat er meer geestelijk goed door ontvangen dan zij denken. Te Jeruzalem zagen zij Christus' wonderen, waardoor Hij en zijn leer ten hoogste aan hun geloof en hun liefde werden aanbevolen. De wonderen werden gewrocht ten gunste van hen. die te Jeruzalem waren, maar de Galileeërs, die er slechts voor een kort bezoek vertoefden, hebben er meer nut en voordeel van ontvangen dan zij, voor wie zij voornamelijk bedoeld waren. Zo kan het woord, dat voor een gemengde schare gepredikt wordt, soms meer tot stichting zijn van hoorders, die slechts een enkele maal de dienst bijwonen, dan voor hen, die er voortdurend komen.

3. Naar welke stad Hij heenging. Als Hij naar een stad wilde gaan, verkoos Hij daartoe Kana in Galiléa, "waar Hij het water wijn gemaakt had", vers 46. Dáár ging Hij heen, om te zien, of er ook enige blijvende goede vruchten waren van dat wonder, en zo ja, om dan hun geloof te bevestigen, en hetgeen Hij geplant had te bewateren. De evangelist maakt hier melding van dat wonder om ons te leren, om hetgeen wij van Christus' werken gezien hebben, in gedachtenis te houden.

II. Zijn genezing van de zoon van de koninklijken hoveling, die ziek was. Deze geschiedenis wordt door geen der andere evangelisten meegedeeld. Het feit in het algemeen is vervat in Mattheüs 4:23.
Merk op:
1. Wie de verzoeker, en wie de zieke was. De verzoeker was een edelman, een koninklijk hoveling, de zieke was zijn zoon. "Er was een zeker koninklijk hoveling". Regulus (in het Latijn) een kleine koning, aldus genoemd, hetzij om de uitgestrektheid zijner bezittingen, of de uitgebreidheid zijner macht, of de grootsheid van zijn paleis. Sommigen denken, dat het zijn rang of waardigheid aanduidt - hij was een hoveling en bekleedde een hoog aanzienlijk ambt bij de persoon des konings. Anderen, dat er de partij door wordt aangeduid, waartoe hij behoorde - hij was een Herodiaan, een koningsgezinde, een voorstander van het koninklijk prerogatief, die de belangen voorstond van de Herodessen, vader en zoon, Lukas 8:3, of Manahen, de zoogbroeder van Herodes, Handelingen 13:1. Er waren heiligen ook in het huis des keizers. De vader is een edelman, en toch is de zoon ziek, want titels en ere - ambten zullen geen personen en geen huisgezinnen vrijwaren tegen ziekte en dood. Van Kapernaüm, waar deze edelman woonde, tot Kana waar Christus nu was, was de afstand vijftien mijlen, toch heeft de beproeving, waardoor zijn gezin was getroffen, hem dien verren afstand doen gaan om tot Christus te komen.

2. Hoe hij zijn verzoek tot Christus heeft gericht, als tot de Geneesmeester, die zijn ziek kind kon genezen. Gehoord hebbende, dat "Jezus uit Judea in Galiléa kwam" en bevindende, dat Hij niet naar Kapernaüm kwam, maar zich naar de andere zijde des lands begaf "ging hij tot Hem, en bad Hem, dat Hij afkwam en zijn zoon gezond maakte", vers 47.
Zie hier
a. Zijn tedere liefde voor zijn zoon, toen hij ziek was spaarde hij geen moeite om hulp voor hem te verkrijgen.
b. Zijn grote achting voor onze Heere Jezus, daar hij zelf tot Hem ging, Hem zijn opwachting maakte, terwijl hij een dienaar tot Hem had kunnen zenden, en dat hij Hem bad, terwijl men zou denken dat hij, als een met gezag bekleed man, Hem had kunnen bevelen om tot hem te

komen. Ook de grootsten en aanzienlijksten moeten, als zij tot God komen, nederige verzoekers worden. Ten opzichte nu van de zaak, waarvoor hij kwam, kunnen wij in zijn geloof een mengsel opmerken. Er was oprechtheid in, hij geloofde dat Christus zijn zoon kon genezen, hoewel deze gevaarlijk ziek was. Waarschijnlijk hadden de gewone artsen hem opgegeven, maar hij geloofde, dat Christus hem kon genezen, hoe erg de kwaal ook was. Toch was er ook zwakheid in zijn geloof, hij geloofde dat Christus kon genezen, maar hij schijnt gedacht te hebben, dat Hij die genezing niet in de verte kon tot stand brengen, en daarom bad hij Hem, dat Hij zou afkomen om hem te genezen, evenals Naäman, verwachtende, dat Hij zou komen en zijn hand over de zieke zou strijken, alsof Hij niet anders dan door lichamelijke aanraking genezen kon. Aldus zijn wij geneigd de Heilige Israëls te beperken, en Hem aan onze vormen te binden.
De overste over honderd, een heiden, een krijgsman, had zulk een krachtig geloof, dat hij kon zeggen: "Heere, ik ben niet waardig, dat Gij onder mijn dak zoudt inkomen," Mattheüs 8:8. Deze edelman, een Jood, wil dat Christus zal afkomen, hoewel het ruim een dagreis was, en wanhoopt aan de genezing zo Hij niet komt, alsof hij Christus moest onderrichten op wat wijze Hij te werk moest gaan. Wij worden aangemoedigd tot bidden, maar het wordt ons niet veroorloofd Hem voor te schrijven op wat wijze. Heere, genees mij, maar hetzij door een woord of door een aanraking, Uw wil geschiede.

3. De zachte bestraffing, die hij deswege ontving, vers 48:"Jezus zei tot hem: Ik zie hoe het met u gelegen is: "Tenzij dat gijlieden tekenen en wonderen ziet, zo zult gij niet geloven, zoals de Samaritanen geloofd hebben, hoewel zij geen tekenen of wonderen gezien hebben, en daarom moet Ik onder ulieden wonderen werken." Ofschoon hij een edelman was, zich nu in angst en droefheid bevond om zijn zoon, en aan Christus hoge achting had betoond door van zoverre tot Hem te komen, heeft Christus hem toch bestraft. Der mensen aanzien of waardigheid in deze wereld zal hen niet vrijwaren tegen de bestraffingen van het woord of van de voorzienigheid, want Christus bestraft niet naar het gehoor Zijner oren, maar met rechtmatigheid, Jesaja 11:3, 4. Merk op, dat Christus, om hem toe te bereiden voor de zegen, hem eerst zijn zonde en zwakheid toont, en dan zijn bede inwilligt. Hen, die Christus voornemens is te eren met zijn gunst, verootmoedigt Hij eerst door hun Zijn misnoegen te tonen. De Trooster begint met van zonde te overtuigen. Herodes was begerig een teken te zien, Lukas 23:8, en deze hoveling, evenals de meerderheid van het volk, had dezelfde begeerte.
Wat nu gelaakt wordt is:
a. Dat zij, hoewel door geloofwaardige en onbetwistbare berichten van de wonderen, die Hij aan andere plaatsen gewrocht had, gehoord hebbende, toch niet wilden geloven, tenzij zij met hun eigen ogen zagen, Lukas 4:23. Zij moeten hierin hun zin krijgen, of zij geloven niet, laten zich niet overtuigen. Het land moet begunstigd, hun nieuwsgierigheid bevredigd worden door tekenen en wonderen, anders zullen zij niet geloven, al is het ook, dat Christus' leer voldoende bewezen is door wonderen, die Hij elders gewrocht heeft. Evenals Thomas, laten zij zich door generlei bewijs overtuigen dan door het bewijs, dat zij zelf voorschrijven.
b. Dat zij, terwijl zij onderscheiden wonderen hadden gezien, welker waarheid en echtheid zij niet konden betwijfelen of ontkennen, maar die integendeel genoegzaam bewezen, dat Christus een leraar was van God gezonden, tot wie zij zich nu hadden moeten wenden om onderwezen te worden in zijn leer, die hen door haar innerlijke voortreffelijkheid zachtkens verder geleid zou hebben in het geloof tot geestelijke volkomenheid, niet verder willen gaan, dan waartoe zij door tekenen en wonderen gedreven zouden worden. De geestelijke kracht van het woord deed hen niet aan, trok hen niet aan, maar alleen de voelbare en zichtbare kracht der wonderen, welke tekenen zijn voor de ongelovigen, terwijl de profetie is voor hen,

die geloven, 1 Corinthiërs 14:22. Zij, die slechts wonderen bewonderen, maar de profetie verachten, rangschikken zich onder de ongelovigen.

4. Zijn dringend aanhouden in zijn bede, vers 49. "Heere! kom af, eer mijn kind sterft". In dit zijn antwoord hebben wij iets:
a. Dat prijzenswaardig is. Hij nam de bestraffing aan met geduld en onderworpenheid, hij sprak tot Christus met eerbied. Hoewel hij een dergenen was, die zachte klederen droegen, kon hij toch bestraffing verdragen. Het behoort niet tot de voorrechten der aanzienlijken in de wereld om verheven te zijn boven de bestraffingen van het woord van Christus, maar het is een teken van een goed humeur en een goede gezindheid, inzonderheid in hen, die tot de groten der wereld behoren, als zij, zonder vertoornd te worden, op hun gebreken gewezen kunnen worden. En, gelijk hij de bestraffing niet opnam als een belediging, zo heeft hij haar ook niet als een afwijzing zijner bede beschouwd, daarom bleef hij aanhouden met zijn verzoek, bleef hij worstelen, totdat hij overmocht. Ja meer, hij kan aldus bij zich zelf geredeneerd hebben: "Indien Christus mijn ziel geneest, dan voorzeker zal Hij ook mijn zoon genezen, indien Hij mij geneest van mijn ongeloof, dan zal Hij hem genezen van zijn koorts". Dat is de methode, die door Christus gevolgd wordt, eerst werkt Hij op ons, en dan werkt Hij voor ons, en er is hoop, als wij Hem deze methode zien volgen.
b. Iets dat afkeurenswaardig is, namelijk zijn zwakheid. Hij schijnt geen acht te slaan op Christus' bestraffing, hij zegt er niets van, hetzij om schuld te belijden of om zich te verontschuldigen, want hij is zo vervuld van bezorgdheid over zijn kind, dat hij aan niets anders kon denken. De droefheid der wereld staat ons profiteren van Christus' woord zeer in de weg. Overmatige zorg en smart zijn doornen, die het goede zaad verstikken. Hij bleef de zwakheid nog openbaren van zijn geloof in de macht van Christus.

Ten eerste. Hij wil, dat Christus zal afkomen, denkende dat Hij het kind anders geen goed zou kunnen doen. Het is moeilijk om tot de overtuiging te komen, dat afstand van tijd en plaats geen verhindering of belemmering is voor de kennis en de macht van onze Heere Jezus, toch is dit zo, Hij ziet van verre, want "Zijne ogen doortrekken het ganse land", en Hij werkt van verre, want het woord Zijner kracht "loopt zeer snel".
Ten tweede. Hij gelooft, dat Christus een ziek kind kan genezen, maar niet, dat Hij een gestorven kind kan opwekken, en daarom: "Kom af, eer mijn kind sterft", alsof het dan te laat zou zijn, terwijl Christus toch dezelfde macht heeft over de dood, als over ziekte. Hij vergat dat Elia en Elisa kinderen van de dood hebben opgewekt, en is Christus' macht minder dan de hun? Zie hoe gehaast hij is: Kom af, eer mijn kind sterft", alsof er gevaar was, dat Christus de tijd zou laten voorbijgaan. "Wie gelooft, die zal niet haasten", maar geeft zich over aan Christus. "Heere, wat, en wanneer het U behaagt".

5. Het antwoord des vredes, dat Christus hem ten laatste geeft, vers 50. "Ga heen, uw zoon leeft." Christus geeft ons hier een voorbeeld:
a. van zijn macht, dat Hij niet slechts kon genezen, maar kon genezen met zoveel gemakkelijkheid, zonder de moeite van een bezoek. Hier wordt niets gezegd, niets gedaan, niets bevolen, dat gedaan moet worden, en toch is de genezing gewerkt: "Uw zoon leeft". De genezende stralen van de Zon der gerechtigheid verspreiden weldadige invloeden van het een einde des hemels tot het andere, en niets is verborgen voor hare hitte. Hoewel Christus thans in de hemel is, en zijn kerk op aarde, kan Hij zenden van de hoogte. Deze edelman wilde, dat Christus zou afkomen en zijn zoon genezen, Christus zal zijn zoon genezen, en niet afkomen. En aldus wordt de genezing des te schielijker gewrocht, de vergissing van de edelman hersteld, en zijn geloof bevestigd, zodat de zaak op Christus' manier beter geschied is. Als Hij ons ontzegt wat wij vragen, dan geeft Hij wat ons veel meer nuttig en voordelig is. Wij vragen

om verlichting van smart, Hij geeft ons geduld. Zijn macht werd uitgeoefend door Zijn woord. Door te zeggen: Uw zoon leeft, toonde Hij, dat Hij leven heeft in zich zelf, en macht heeft om levend te maken die Hij wil. Christus' zeggen: uw ziel leeft, maakt haar levend.

b. Van Zijn mededogen. Hij zag hoe de edelman in angst was om zijn zoon, en zijn natuurlijke liefde openbaarde zich in dat woord: Eer mijn kind, mijn geliefd kind, sterft, en daarom liet Christus de bestraffing rusten, en gaf hem de verzekering van het herstel zijns kinds, want Hij weet hoe een vader zich ontfermt over zijn kinderen.

6. Het geloof van de edelman in het woord van Christus: Hij geloofde, en ging heen.
Hoewel Christus hem niet in van die voege ter wille was, dat Hij met hem afging, is hij toch tevreden met Christus' wijze van handelen, en acht dat hij zijn zaak gewonnen heeft. Hoe snel, hoe gemakkelijk wordt hetgeen er aan ons geloof ontbreekt, door het woord en de macht van Christus vervuld. Nu ziet hij geen teken of wonder, en toch gelooft hij dat het wonder geschied is. Christus zei: Uw zoon leeft, en de man geloofde Hem, geloofde niet slechts in de alwetendheid van Christus, dat Hij wist, dat het kind hersteld was, maar ook in de almacht van Christus, dat de genezing gewerkt was door Zijn woord. Hij had hem stervende verlaten, en toch heeft hij, toen Christus zei: Hij leeft, evenals de vader der gelovigen tegen hoop op hoop geloofd, en niet getwijfeld door ongeloof. Christus zei: Ga heen, en als blijk van de oprechtheid van zijn geloof is hij heengegaan, en heeft noch aan Christus, noch aan zich zelf meer last of moeite veroorzaakt. Hij heeft Christus niet gedrongen om af te komen, hij heeft niet gezegd: "Al is hij ook hersteld, zal uw bezoek mij toch aangenaam en welkom wezen". Neen, hij schijnt nu nergens meer om bekommerd te zijn, maar, evenals Hanna, ging hij zijns weegs, en zijn aangezicht was niet meer droevig. Als iemand, die gans overtuigd was, haastte hij zich niet om nog dien eigen avond tehuis te komen, maar keerde hij langzaam en bedaard terug, als iemand wiens hart volkomen gerustgesteld was.

7. De verdere bevestiging van zijn geloof door hetgeen hij bij zijn terugkeer van zijn dienstknechten hoorde. Zijn dienstknechten gingen hem tegemoet met de blijde tijding van de herstelling des kinds, vers 51. Waarschijnlijk ontmoetten zij hem niet ver van zijn huis, en wetende, hoe hun meester in zorge was, wensten zij hem zo spoedig mogelijk gerust te stellen. Davids dienstknechten waren er afkerig van hem te zeggen, dat het kind gestorven was. Christus zei: uw zoon leeft, en nu zeggen de dienstknechten hem hetzelfde. Goede tijdingen zullen hen ontmoeten, die hopen op Gods woord. Hij vroeg hun in welke ure het beter met hem geworden was, vers 52, niet alsof hij twijfelde aan de invloed van Christus' woord op het herstel van het kind, maar omdat hij zijn geloof bevestigd wenste te zien, ten einde hen te kunnen overtuigen, aan wie hij het wonder zou verhalen, want het was een gewichtige omstandigheid. Het is goed om ons van alle versterkende bewijzen te voorzien, die ons geloof in het woord van Christus kunnen bevestigen, opdat het kunne toenemen tot volle verzekerdheid. Toon mij een teken ten goede. Het naarstige vergelijken van Christus' werken met Zijn woord zal ons van groot nut zijn ter versterking van ons geloof.
Dat was de wijze van handelen door dezen edelman gevolgd: Hij vraagde van de dienaren de ure, in welke het beter met hem was geworden. En zij zeiden tot hem: Gisteren te zeven ure (om een uur namiddag, of, gelijk sommigen denken, dat deze evangelist de tijd rekent: om zeven ure des avonds) verliet hem de koorts, begon hij niet slechts beter te worden, maar was hij plotseling volkomen wel. Zo "bekende dan de vader, dat het in dezelve ure was, in dewelke Jezus tot hem gezegd had: "Uw zoon leeft." Gelijk het Woord Gods, als wij het goed bestuderen, ons zal helpen zijn voorzienigheid te verstaan, zo zal Gods voorzienigheid ons helpen, als wij er goed acht op geven, om Zijn Woord te verstaan, want iedere dag vervult God de Schrift.

Twee dingen hielpen om zijn geloof te bevestigen:
Ten eerste. Dat het herstel van het kind plotseling, en niet trapsgewijze heeft plaatsgehad. Zij noemen de juiste tijd en het uur: Gisteren, niet omstreeks, maar te zeven ure verliet hem de koorts, niet, begon de koorts af te nemen, maar verliet zij hem, in een ogenblik. Het woord van Christus heeft niet gewerkt zoals onze medicijnen, die tijd moeten hebben om te werken, en wellicht slechts door verwachting, wat men thans suggestie noemt, genezen, neen, bij Christus is het: dictum factum. Hij sprak, en het was er, niet: Hij sprak, en het begon te werken.
Ten tweede. Dat het juist op het ogenblik was, dat Christus tot hem sprak: in dezelfde ure. Het gelijktijdige der gebeurtenissen verhoogt de schoonheid en de harmonie der voorzienigheid. Let op de tijd, en de zaak zelf zal er te heerlijker om blijken, want alles is schoon op zijn tijd, op de eigen tijd, wanneer het beloofd is, zoals de verlossing van Israël, Exodus 12:41, op dezelfden tijd als er voor gebeden wordt, zoals Petrus' bevrijding, Handelingen 12:12. Voor het werk der mensen veroorzaakt afstand van plaats oponthoud en vertraging, maar zo is het niet met het werk van Christus. De vergeving, en vrede, en vertroosting, en geestelijke genezing, die Hij spreekt in de hemel, worden, indien het Hem aldus behaagt, op hetzelfde ogenblik gewerkt en tot stand gebracht in de zielen der gelovigen, en als deze twee in de grote dag met elkaar vergeleken zullen worden, dan zal Christus verheerlijkt worden in zijn heiligen en wonderbaar worden in allen, die geloven.

8. De gelukkige uitwerking hiervan. Die genezing bracht ook verlossing en zaligheid mede voor dit gezin. De edelman zelf geloofde. Tevoren had hij het woord van Christus geloofd met betrekking tot deze bijzondere zaak, maar nu geloofde hij in Christus als de Messias, en werd een Zijner discipelen. Aldus kan de bijzondere ervaring van de macht en de krachtige uitwerking van een woord van Christus het gelukkige middel zijn om het ganse gezag van Christus' heerschappij in de ziel te brengen en te bevestigen. Christus' heeft velerlei wegen en middelen om het hart te winnen, en door het schenken van een tijdelijken zegen kan een weg gebaand worden voor grotere en betere dingen. Ook zijn gehele huis geloofde.
a. Van wege het belang, dat allen bij het wonder hadden, waardoor de bloem en de hoop van het gezin gespaard bleef. Dat heeft hen allen getroffen, hierdoor werd Christus hun dierbaar, en werden Hem hun beste gedachten gewijd.
b. Vanwege de invloed, dien het hoofd van het gezin op allen uitoefende. Het hoofd van een gezin kan aan hen, die onder zijn zorg en hoede zijn, geen geloof geven, hij kan hen ook niet dwingen te geloven, maar wel kan hij het middel wezen om uitwendige vooroordelen uit de weg te ruimen, die de werking belemmeren van het getuigenis, en dan is het werk al voor meer dan de helft gedaan. Abraham was dies wege vermaard, Genesis 18:19, en ook Jozua, Hoofdstuk 24:15. Dit was een edelman, en waarschijnlijk had hij een groot gezin, maar als hij in Christus' school komt, brengt hij hen allen mede. Welk een gezegende verandering had er plaats in dat huis, veroorzaakt door de ziekte van het kind! Dat behoort ons te verzoenen met beproevingen, wij weten niet wat goed er uit kan voortkomen. De bekering van dezen edelman en zijn gezin te Kapernaüm kan er wellicht toe geleid hebben, dat Christus er later heenging en er, als het ware, Zijn hoofdkwartier in Galiléa vestigde. Als aanzienlijke mannen het Evangelie aannemen, dan kunnen zij het middel wezen om het tot de plaats hunner inwoning te brengen.

9. De opmerking van de evangelist betreffende deze genezing, vers 54. Dit tweede teken, verwijzende naar Hoofdstuk 2:11, waar het veranderen van water in wijn gezegd wordt het eerste te zijn. Dat eerste teken had plaats spoedig naar Zijn eersten terugkeer uit Judea, het tweede kort na Zijn tweede terugkomst van daar. In Judea had Hij vele wonderen gedaan,

Hoofdstuk 3:2, 4:45. Zij hadden de eerste aanbieding, maar van daar verdreven zijnde, heeft Christus in Galiléa wonderen gedaan. Hier of daar zal Christus altijd een welkom vinden. De mensen kunnen, als hun dit lust, de zon buiten hun huis sluiten, maar zij kunnen haar niet buiten de wereld sluiten. Dit wordt aangeduid als het tweede wonder:

1. Om ons te herinneren aan het eerste, enige maanden tevoren aan deze zelfde plaats gewrocht. Nieuwe zegeningen moeten de oude in herinnering brengen, zoals de oude zegeningen ons moeten aanmoedigen om op nieuwe te hopen. Christus houdt rekening van zijn gunstbewijzen, al doen wij het ook niet.
2. Om ons te doen weten, dat deze genezing voorafging aan de vele genezingen in Galiléa gewrocht, waarvan de andere evangelisten ons bericht geven, Mattheüs 4:23, Markus 1:34, Lukas 4:40. Daar de zieke tot de hogere stand behoorde, is er van deze genezing waarschijnlijk meer gesproken, zodat hierdoor ganse scharen van kranken tot Hem gezonden werden, toen deze edelman zelf zich tot Christus wendde, werd hij door velen hierin nagevolgd. Hoe zeer veel goed kunnen voorname mannen doen, als zij vrome mannen zijn!

HOOFDSTUK 5 1 Na dezen was een feest der Joden, en Jezus ging op naar Jeruzalem. 2 En er is te Jeruzalem aan de Schaapspoort, een badwater, hetwelk in het Hebreeuws toegenaamd wordt Bethesda, hebbende vijf zalen. 3 In dezelve lag een grote menigte van kranken, blinden, kreupelen, verdorden, wachtende op de roering des waters. 4 Want een engel daalde neder op zekeren tijd in dat badwater, en beroerde het water; die dan eerst daarin kwam, na de beroering van het water, die werd gezond, van wat ziekte hij ook bevangen was. 5 En aldaar was een zeker mens, die acht en dertig jaren krank gelegen had. 6 Jezus, ziende dezen liggen, en wetende, dat hij nu langen tijd gelegen had, zeide tot hem: Wilt gij gezond worden? 7 De kranke antwoordde Hem: Heere, ik heb geen mens, om mij te werpen in het badwater, wanneer het water beroerd wordt; en terwijl ik kom, zo daalt een ander voor mij neder. 8 Jezus zeide tot hem: Sta op, neem uw beddeken op, en wandel. 9 En terstond werd de mens gezond, en nam zijn beddeken op en wandelde. En het was sabbat op dezelve dag. 10 De Joden zeiden dan tot dengene, die genezen was: Het is sabbat; het is u niet geoorloofd het beddeken te dragen. 11 Hij antwoordde hun: Die mij gezond gemaakt heeft, Die heeft mij gezegd: Neem uw beddeken op, en wandel. 12 Zij vraagden hem dan: Wie is de Mens, Die u gezegd heeft: Neem uw beddeken op, en wandel? 13 En die gezond gemaakt was, wist niet, Wie Hij was; want Jezus was ontweken, alzo er een grote schare in die plaats was. 14 Daarna vond hem Jezus in de tempel, en zeide tot hem: Zie, gij zijt gezond geworden; zondig niet meer, opdat u niet wat ergers geschiede. 15 De mens ging heen, en boodschapte de Joden, dat het Jezus was, Die hem gezond gemaakt had. 16 En daarom vervolgden de Joden Jezus, en zochten Hem te doden, omdat Hij deze dingen op de sabbat deed. 17 En Jezus antwoordde hun: Mijn Vader werkt tot nu toe, en Ik werk ook.

18 Daarom zochten dan de Joden te meer Hem te doden, omdat Hij niet alleen de sabbat brak, maar ook zeide, dat God Zijn eigen Vader was, Zich zelf Gode evengelijk makende. 19 Jezus dan antwoordde en zeide tot hen: Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: De Zoon kan niets van Zich zelf doen, tenzij Hij de Vader dat ziet doen; want zo wat Die doet, hetzelve doet ook de Zoon desgelijks. 20 Want de Vader heeft de Zoon lief, en toont Hem alles, wat Hij doet; en Hij zal Hem groter werken tonen dan deze, opdat gij u verwondert. 21 Want gelijk de Vader de doden opwekt en levend maakt, alzo maakt ook de Zoon levend, Die Hij wil. 22 Want ook de Vader oordeelt niemand, maar heeft al het oordeel de Zoon gegeven; 23 Opdat zij allen de Zoon eren, gelijk zij de Vader eren. Die de Zoon niet eert, eert de Vader niet, Die Hem gezonden heeft.

24 Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Die Mijn woord hoort, en gelooft Hem, Die Mij gezonden heeft, die heeft het eeuwige leven, en komt niet in de verdoemenis, maar is uit de dood overgegaan in het leven. 25 Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: De ure komt, en is nu, wanneer de doden zullen horen de stem des Zoons Gods, en die ze gehoord hebben, zullen leven. 26 Want gelijk de Vader het leven heeft in Zich zelf, alzo heeft Hij ook de Zoon gegeven, het leven te hebben in Zich zelf; 27 En heeft Hem macht gegeven, ook gericht te houden, omdat Hij des mensen Zoon is. 28 Verwondert u daar niet over, want de ure komt, in dewelke allen, die in de graven zijn, Zijn stem zullen horen; 29 En zullen uitgaan, die het goede gedaan hebben, tot de opstanding des levens, en die het kwade gedaan hebben, tot de opstanding der verdoemenis. 30 Ik kan van Mij zelf niets doen. Gelijk Ik hoor, oordeel Ik, en Mijn oordeel is rechtvaardig; want Ik zoek niet Mijn wil, maar de wil des Vaders, Die Mij gezonden heeft. 31 Indien Ik van Mij zelf getuig, Mijn getuigenis is niet waarachtig. 32 Er is een ander, die van Mij getuigt, en Ik weet, dat de getuigenis, welke hij van Mij getuigt, waarachtig is.

33 Gijlieden hebt tot Johannes gezonden, en hij heeft der waarheid getuigenis gegeven. 34 Doch Ik neem geen getuigenis van een mens; maar dit zeg Ik, opdat gijlieden zoudt behouden worden. 35 Hij was een brandende en lichtende kaars; en gij hebt ulieden voor een korten tijd in zijn licht willen verheugen. 36 Maar Ik heb een getuigenis meerder, dan die van Johannes; want de werken, die Mij de Vader gegeven heeft, om die te volbrengen, dezelve werken, die Ik doe, getuigen van Mij, dat Mij de Vader gezonden heeft. 37 En de Vader, Die Mij gezonden heeft, Die heeft Zelf van Mij getuigd. Gij hebt noch Zijn stem ooit gehoord, noch Zijn gedaante gezien. 38 En Zijn woord hebt gij niet in u blijvende; want gij gelooft Dien niet, Dien Hij gezonden heeft.

39 Onderzoekt de Schriften; want gij meent in dezelve het eeuwige leven te hebben; en die zijn het, die van Mij getuigen. 40 En gij wilt tot Mij niet komen, opdat gij het leven moogt hebben. 41 Ik neem geen eer van mensen; 42 Maar Ik ken ulieden, dat gij de liefde Gods in uzelf niet hebt. 43 Ik ben gekomen in de Naam Mijns Vaders, en gij neemt Mij niet aan; zo een ander komt in zijn eigen naam, dien zult gij aannemen. 44 Hoe kunt gij geloven, gij, die eer van elkander neemt, en de eer, die van God alleen is, niet zoekt? 45 Meent niet, dat Ik u verklagen zal bij de Vader; die u verklaagt, is Mozes,

op welken gij gehoopt hebt. 46 Want indien gij Mozes geloofde, zo zoudt gij Mij geloven; want hij heeft van Mij geschreven. 47 Maar zo gij zijn Schriften niet gelooft, hoe zult gij Mijn woorden geloven?

Wij hebben in de Evangeliën een getrouw verhaal van hetgeen Jezus begonnen is beide te doen en te leren, Handelingen 1:1. Deze twee zijn ineen geweven, omdat hetgeen Hij leerde verklaarde hetgeen Hij deed, en wat Hij deed bevestigde hetgeen Hij leerde. Dienovereenkomstig hebben wij in dit hoofdstuk een wonder en een leerrede.
I. Het wonder was de genezing van een zieke, een verlamde, die acht en dertig jaren ziek was geweest en de omstandigheden, waaronder de genezing plaatshad, vers 1 - 16.
II. De leerrede, die Jezus uitsprak ter Zijner rechtvaardiging en verdediging voor het sanhedrin, toen Hij als een misdadiger vervolgd werd, wijl Hij de man op de sabbatdag had genezen, waarin Hij:
1. Zijn gezag handhaaft als de Messias en Middelaar tussen God en de mens, vers 17 – 29
2. Dit bewijst door het getuigenis van Zijn Vader, van Johannes de Doper, van zijn wonderen en van de Schriften des Ouden Testaments, en de Joden veroordeelt wegens hun ongeloof, vers 30 - 47.

Johannes 5:1 - 16
Deze wonderdadige genezing wordt door geen der andere evangelisten vermeld, zij bepalen zich meestal bij de wonderen in Galiléa gewrocht, maar Johannes verhaalt die, welke Hij te Jeruzalem gedaan heeft. Betreffende dit wonder hebben wij te letten op:
I. de tijd, wanneer het gewrocht werd: het was op een feest der Joden, dat is: het paasfeest, want dat werd het meest algemeen gevierd. Hoewel Christus in Galiléa woonde, ging Hij toch op naar Jeruzalem op het feest, vers 1.
1. Omdat het een inzetting Gods was, die Hij, als onderdaan, wilde waarnemen, daar Hij "geworden is onder de wet," hoewel Hij als Zoon zich op vrijstelling er van had kunnen beroepen. Aldus heeft Hij ons willen leren Godsdienstige bijeenkomsten bij te wonen, Hebreeën 10:25.
2. Omdat het een gelegenheid was om goed te doen, want:
a. Er waren dan vele mensen bijeengekomen, het was een algemene samenkomst, ten minste van ernstig - denkende personen uit alle oorden des lands, behalve nog proselieten van andere natiën, en de Wijsheid moet roepen in het voorste der woelingen, Spreuken 1:21.
b. Men kon hopen, dat zij in een goede stemming verkeerden, want zij waren saamgekomen ter Godsverering en om hun tijd in oefening der Godsvrucht door te brengen, en in zulk een gemoedsstemming kan het hart allicht voor het ontvangen van meer licht geopend worden.

II. De plaats waar deze genezing gewrocht werd, het badwater Bethesda, dat een wonderdadige geneeskracht bezat, en hier in bijzonder - heden beschreven wordt, vers 2 - 4.
1. Waar het gelegen was: "te Jeruzalem aan de schapenmarkt, epi têi probatikêi. Het zou evengoed overgezet kunnen worden door de schaapskooi, waar de schapen bijeengehouden worden, of de schaapspoort, waarvan wij lezen in Nehemia 3:1, door welke de schapen binnengebracht werden, als de schapenmarkt waar zij verkocht werden. Sommigen denken, dat het nabij de tempel lag, en indien dit zo is, dan bood het een treurig, maar ook een zeer nuttig ge zicht voor hen, die de tempel bezochten.
2. Hoe het genoemd werd. Het was een poel (een vijver of badwater) die in het Hebreeuws genaamd wordt Bethesda, d.i. huis van barmhartigheid, want er werd veel van Gods barmhartigheid gezien jegens kranken. In een wereld van zoveel ellende als deze, is het goed, dat er enige Bethesda’s - huizen van barmhartigheid zijn (geneesmiddelen tegen die krankheden), opdat het toneel niet gans en al treurigheid zij. Een armhuis noemt Dr.

Hammond het. Dr. Lightfoot oppert de gissing, dat het de opperste vijver was, Jesaja 7:2, en de oude vijver, Jesaja 22:11, dat het gebruikt werd voor wassing na verontreiniging volgens de ceremoniële wet, ten gerieve waarvan de zalen gebouwd waren, waarin men zich kon ontkleden en kleden, maar in de laatsten tijd was dat water geneeskrachtig geworden.

3. Hoe de inrichting was: het had vijf zalen, gaanderijen, of overdekte wandelplaatsen, waarin de kranken lagen. Aldus heeft de barmhartigheid der mensen samengewerkt met de goedertierenheid Gods tot verlichting van de beproefden. De natuur levert geneesmiddelen op, maar de mensen moeten de ziekenhuizen stichten.

4. Hoe het door kranken en kreupelen bezocht werd, vers 3. In dezelve lag een grote menigte van kranken. Hoe velerlei zijn de beproevingen der beproefden in deze wereld! Hoe vele kranken aan alle plaatsen! Het kan ons goed doen om soms de ziekenhuizen te bezoeken, ten einde in de rampen en ellende van anderen aanleiding te vinden om God te danken voor onze zegeningen. De evangelist noemt drie soorten van kranken, die daar lagen, blinden, kreupelen, verdorden, of mensen, die hetzij in een bijzonder lichaamsdeel, zoals de man, die een verdorde hand had, of wel gans en al verlamd waren. Dezen worden genoemd, omdat zij het minst instaat zijnde zich zelf te helpen om in het water te komen, het langst in de zalen lagen te wachten. Zij, die aan deze lichaamskwalen leden, namen de moeite om van verre te komen, en hadden het geduld om lang te wachten op genezing. Een iegelijk onzer zou hetzelfde gedaan hebben, en wij behoren het ook te doen. Maar ach! mochten de mensen even wijs zijn ten opzichte van hun ziel, en even veel zorg hebben om van hun geestelijke krankheden genezen te worden! Van nature zijn wij in geestelijke zaken gans onmachtig en verlamd, blinden, kreupelen, verdorden, maar er is ruimschoots voorziening gemaakt voor onze genezing, zo wij slechts de orders willen volgen.

5. De geneeskracht van dat water, vers 4. Een engel daalde neer op zekeren tijd in dat badwater en beroerde het water, die dan eerst daarin kwam, na de beroering van het water, die werd gezond. Dat deze geneeskracht natuurlijk, of liever kunstmatig was, en ontstond uit de wassing der offers, die aan het water, ik weet niet welke geneeskracht mededeelden, zelfs v oor blinden, en dat de engel een bode was, een gewone man, die gezonden werd om het water te beroeren, is een denkbeeld, waarvoor hoegenaamd geen grond bestaat, er was in de tempel een vertrek, dat aangewezen en gebruikt werd voor de wassing der offers. Over het algemeen zijn de Schriftverklaarders het er over eens, dat de geneeskracht van dat water bovennatuurlijk was. Het is waar: de Joodse schrijvers, die niet karig zijn in hun spreken over alles wat tot roem en lof van Jeruzalem is, maken hoegenaamd geen gewag van dat geneeskrachtige badwater: maar wellicht is de oorzaak van hun stilzwijgen hierin gelegen, dat het als een voorteken beschouwd werd van de nadering van de Messias. Die nu ontkenden, dat Hij gekomen is, hebben dus zorgvuldig dit teken Zijner komst verborgen gehouden, zodat dit nu het enige bericht is, dat wij er van hebben.

Merk op:
a. De toebereiding van het geneesmiddel door een engel, die afdaalde in dat badwater en het water beroerde. Engelen zijn Gods dienstknechten en vrienden der mensen, en zij zijn misschien meer werkzaam in het wegnemen of doen ophouden van krankheden (zoals boze engelen werkzaam zijn om ze in de wereld te brengen) dan wij weten of vermoeden. Raphael, de apocriefe naam van een engel, betekent Gods medicijn, of liever, Gods geneesmeester. Zie tot welk gering dienstbetoon de engelen zich verwaardigen, ten behoeve der Godvruchtigen. Indien wij de wil Gods konden doen zoals de engelen hem doen, dan zouden wij niets dan de zonde beneden ons achten. De beroering van het water was het teken van de afdaling des

engels, zoals de gang in de toppen der moerbeziënbomen het teken was voor David, hij moest dan uittrekken ten strijde, en die kranken moesten zich dan inspannen om in het water te komen. De wateren van het heiligdom zijn genezend, als zij in beweging worden gebracht. Leraren moeten de gave opwekken, die in hen is. Als zij koud, loom en dof zijn, dan bezinkt het water en heeft geen kracht tot genezing. De engel daalde af om het water te beroeren, niet dagelijks, en wellicht niet dikwijls, maar op zekeren tijd, sommigen denken, dat het bij de drie plechtige feesten was om er luister en lieflijkheid aan bij te zetten, of nu en dan, naar de Oneindige Wijsheid goeddocht. God is vrij in het betonen Zijner gunstbewijzen.

b. De werking der medicijn: *die dan eerst daarin kwam werd gezond.* Hier is een wonderbare uitgestrektheid van die geneeskracht, welke ziekte het ook was, door dit water werd zij genezen. Natuurlijke en kunstmatige baden zijn in sommige gevallen even schadelijk, als zij in andere gevallen nuttig en heilzaam zijn, maar dit was een geneesmiddel tegen elke ziekte, zelfs tegen die, welke uit tegenovergestelde oorzaken ontstaan zijn. De kracht van het wonder zal overmogen en welslagen, waar de kracht der natuur van generlei uitwerking is. Een wonderbare beperking der geneeskracht, ten opzichte der personen, die genezen werden. Die het eerst in het water kwam, had er het voordeel van, dat is: hij of zij, die terstond in het water kwam, werd genezen, niet zij, die draalden en later in het water kwamen. Dit leert ons de gelegenheden waar te nemen en te gebruiken, en goed uit onze ogen te zien, opdat wij geen tijd of gunstige gelegenheid laten voorbijgaan, die wellicht nooit terug zal komen. De engel beroerde het water, maar de kranken moesten er zelf zien in te komen. God heeft kracht gelegd in de Schrift en de inzettingen, want Hij wil dat wij genezen worden, maar indien wij er geen behoorlijk gebruik van maken, dan is dit onze eigen schuld, wij willen niet genezen worden. Dit nu is het enig bericht dat wij hebben omtrent dit wonder, het is onzeker wanneer het begon en wanneer het eindigde.
Naar sommiger gissing begon het toen Eliasib, de hogepriester, de muur rondom Jeruzalem begon te bouwen, en hem heiligde door gebed, en dat God Zijn welbehagen er in te kennen gaf door die geneeskracht in het water van de naburigen vijver te leggen. Sommigen denken, dat het nu onlangs, bij de geboorte van Christus, was begonnen. Naar aanleiding van de vermelding door Josephus, Antiq. lib. XV Cap, 7, ener grote aardbeving in het zevende jaar der regering van Herodes, dertig jaar voor de geboorte van Christus, meent Dr. Lightfoot, dat, terwijl er bij nederdaling van engelen aardbevingen plachten te zijn, de engel toen voor het eerst neerkwam om het water te beroeren. Sommigen denken dat het ophield, toen Christus dit wonder deed, anderen, dat het ophield bij Christus' dood, hoe dit zij, het had een grote en genaderijke betekenis.

Ten eerste. Het was een teken van Gods welbehagen in dat volk, en een aanduiding, dat, hoewel zij zo langen tijd zonder profeten en zonder wonderen geweest zijn, God hen toch niet had verstoten, ofschoon zij nu een verdrukt en veracht volk waren, en velen bereid waren te zeggen: Waar zijn al zijn wonderen, die onze vaders ons verteld hebben? God heeft hun hierdoor doen weten, dat Hij nog goedertieren was over de stad hunner bijeenkomsten. Hieruit kunnen wij aanleiding nemen om Gods macht en goedheid te erkennen in de minerale wateren, die zoveel bijdragen tot de gezondheid der mensen, want God heeft de fonteinen der wateren gemaakt, Openbaring 14:7.
Ten tweede. Het was een type van de Messias, die de geopende Fontein is, en het was bestemd om de verwachting des volks op te wekken van Hem, die de Zon der gerechtigheid is, en opgaat met genezing onder zijn vleugelen. Deze wateren werden vroeger gebruikt tot reiniging, thans tot genezing, om zowel de reinigende als de genezende kracht aan te duiden van het bloed van Christus, het weergaloze bad, hetwelk al onze krankheden geneest. De wateren van Siloa, die dezen vijver vulden, duidden het koninkrijk aan van David, en van

Christus, de Zone Davids, Jesaja 8:6, het is dus zeer gepast, dat er thans deze geneeskracht in gelegd was. Het bad der wedergeboorte is voor ons als het badwater van Bethesda, onze geestelijke krankheden genezend, niet slechts op zekere bepaalde tijden, maar op alle tijden. Die wil, kome.

III. De zieke, in wie deze genezing gewerkt was, vers 5, een mens, die acht en dertig jaren ziek gelegen had.
1. Zijn ziekte was bedroevend. Hij leed aan zwakheid, machteloosheid, hij had het gebruik zijner ledematen verloren, ten minste aan een zijde, zoals meestal bij verlamming. Het is treurig, als het lichaam zo zwak en machteloos is, dat het, in plaats van het werktuig der ziel te zijn, zelfs voor de zaken dezes levens haar tot last geworden is. Hoe veel reden hebben wij niet om God te danken voor lichaamskracht, haar te gebruiken voor Hem, en medelijden te hebben met hen, die zijn gevangenen zijn.
2. De lange duur van zijn ziekte was verdrietelijk: acht en dertig jaren! Hij was langduriger lam dan de meeste mensen leven. Velen zijn gedurende zo langen tijd ongeschikt voor de werkzaamheden des levens, dat zij, gelijk de psalmist, klagen tevergeefs geschapen te zijn, geschapen tot lijden, niet tot arbeiden en dienen, geboren om voortdurend te sterven. Zullen wij klagen over een enkelen moeizaam doorgebrachten nacht, of over een aanval van ziekte, wij, die wellicht gedurende vele jaren nauwelijks geweten hebben wat het is om een dag ziek te zijn, terwijl vele anderen, beteren dan wij zijn, nauwelijks hebben geweten wat het is om een dag gezond te wezen?
Wat **Ds. Baxter** over deze Schriftuurplaats schrijft, is zeer aandoenlijk: "Hoe groot een goedertierenheid was het om acht en dertig jaren onder Gods heilzame tucht geleefd te hebben! O mijn God", zegt hij, "ik dank U voor dezelfde tucht van acht en vijftig jaren. Hoe veilig is zulk een leven in vergelijking van een leven van volkomen voorspoed en genot!"

IV. De genezing en de omstandigheden, die er mede gepaard gingen, kortelijk verhaald, vers 6 - 9.
1. "Jezus hem ziende liggen". Merk op dat Christus, als Hij opging naar Jeruzalem niet de paleizen bezocht, maar de hospitalen, hetgeen een blijk is van zijn nederigheid en neerbuigende goedheid, en een aanduiding van het grote doel, waarmee Hij in de wereld is gekomen, namelijk om kranken en gewonden te zoeken en te genezen. Er was hier in Bethesda een grote menigte van arme kreupelen, maar Christus richtte Zijn oog op dezen een en koos hem uit al de anderen, omdat hij de oudste was in het huis, en in erbarmelijker toestand was dan al de anderen, en Christus verlustigt zich er in de hulpelozen te helpen, en Hij zal zich ontfermen over wie Hij zich ontfermen zal. Wellicht hebben zijn metgezellen in het lijden met hem gespot, omdat hij zo dikwijls teleurgesteld was in zijn hoop op genezing, daarom heeft Christus hem als Zijn patiënt aangenomen. Het is zijn eer om aan de zijde der zwakken te wezen, en hen te ondersteunen en te helpen, die door de sterkeren gesmaad en achtergesteld worden.
2. Hij wist, hoe lang hij in dien treurige toestand daar gelegen had. Zij, die langdurige beproevingen hebben geleden, kunnen zich vertroosten met het denkbeeld, dat God rekening houdt van dien langdurige tijd, en dat Hij weet wat maaksel wij zijn.
3. Hij vroeg hem: Wilt gij gezond worden? Een vreemde vraag aan iemand, die zo langen tijd ziek was geweest. Er waren sommigen, die ook werkelijk niet gezond gemaakt wilden worden, omdat hun kwalen en lichaamsgebreken hen tot verontschuldiging dienden om te bedelen en hun leven in luiheid door te brengen, maar deze arme man was even onbekwaam om te gaan bedelen als om te werken, toch heeft Christus hem die vraag gedaan.

a. Om uitdrukking te geven aan Zijn medelijden met hem. Met tedere belangstelling doet Christus onderzoek naar de begeerten van hen, die in benauwdheid of kom mer zijn, Hij wenst te weten wat hun verzoek en hun bede is. "Wat zal Ik voor u doen?" b. Om hem op de proef te stellen en te zien of hij de genezing te danken wilde hebben aan Hem, tegen wie de groten en aanzienlijken bevooroordeeld waren, en die ook anderen tegen Hem zochten te bevooroordelen.
c. Om hem de waardij van de zegen te leren verstaan, en zijn begeerte er naar op te wekken. In geestelijk opzicht zijn de mensen gans niet bereid om genezen te worden van hun zonden, zij doen er niet gaarne afstand van. Is dat doel nu eens bereikt, zijn de mensen gewillig om gezond gemaakt te worden, dan is het werk al half gedaan, want Christus is gewillig om te genezen, als wij slechts gewillig zijn om genezen te worden, Mattheüs 8:3.

4. Die arme kreupele neemt de gelegenheid waar om zijn klacht te vernieuwen en het treurige van zijn toestand bloot te leggen, waardoor het heerlijke zijner genezing nog te meer uitkomt: Heere, ik heb geen mens, om mij te werpen in het badwater, vers 7. Hij schijnt Christus' vraag op te vatten als een beschuldiging van onverschilligheid en onachtzaamheid. "Indien gij gezond had willen worden, gij zoudt wel beter de gelegenheid hebben waargenomen, en reeds voorlang in het genezende water zijn gekomen." "Neen, Heere", zegt de arme man, "het is niet uit gebrek aan goeden wil, maar aan een goeden vriend, dat ik nog niet genezen ben. Ik heb gedaan wat ik kon om mij zelf te helpen, maar tevergeefs, en er is niemand, die mij helpen wil."
a. Hij denkt er niet aan een ander middel om genezen te worden dan door deze wateren, en verlangt naar geen ander betoon van vriendschap dan hulp om er in te komen. Daarom heeft, toen Christus hem genas, zijn verbeelding niet kunnen bijdragen tot die genezing, want aan zo iets heeft hij niet eens gedacht.
b. Hij klaagt over gebrek aan vrienden, om hem in het water te helpen. "Ik heb geen mens, geen vriend, om mij dien dienst te bewijzen." Men zou gedacht hebben, dat sommigen van hen, die zelf genezen waren, hem hun bijstand geboden zouden hebben, maar het is iets gewoons, dat de armen geen vrienden hebben, niemand zorgt voor hun ziel. Het is evenzeer barmhartigheid om voor kranken en hulpelozen te werken, als om hen te ondersteunen, en zo zijn dus de armen in de gelegenheid om barmhartig te zijn jegens elkaar, en zij behoren dit ook te zijn, hoewel wij slechts zelden zien, dat zij het zijn, ik zeg het tot hun schande.
c. Hij betreurt zijn ongeluk, dat het dikwijls gebeurde, dat een ander hem voor was juist op het ogenblik, wanneer hij in het water zou gaan. Slechts een stap tussen hem en genezing, en toch blijft hij ziek. Niemand was barmhartig genoeg om hem te zeggen: "Gij zijt er erger aan toe dan ik, ga gij dus voor, en ik zal wachten tot de volgende keer, want boven de oude spreuk van "elk voor zich" schijnt men zich niet te kunnen verheffen. Zo dikwijls teleurgesteld zijnde, begint hij te wanhopen, en nu is het Christus' tijd om hem te hulp te komen, Hij verlustigt er zich in te helpen als de nood op het hoogst is geklommen. Let er op met hoeveel zachtmoedigheid deze man spreekt van de onvriendelijkheid van hen, die hem omringen, zonder zich gemelijk over hen uit te laten. Gelijk wij dankbaar moeten wezen voor de minste vriendelijkheid, zo behoren wij ook geduldig te zijn onder de grootste veronachtzaming, en al is onze gevoeligheid over veronachtzaming ook nog zo rechtvaardig, onze uitdrukkingen behoren toch kalm te zijn. Merk ook nog verder op tot zijn lof, dat hij, hoe lang ook vergeefs gewacht hebbende, toch nog bij het badwater bleef liggen, hopende dat hem vroeg of laat hulp gezonden zou worden, Habakuk 2:3.

5. Hierop geneest onze Heere Jezus hem door een woord spreken, hoewel hij hierom noch gevraagd, noch er ook zelfs aan gedacht had. Hier is:

a. Het woord, dat Hij zei: Sta op, neem uw beddeken op, vers 8. Sta op en wandel wordt hem geboden, een vreemd bevel aan een verlamde, die reeds lang het gebruik zijner ledematen had verloren, maar dit Goddelijk woord was het voertuig der Goddelijke macht, het was een bevel aan de ziekte om weg te gaan, aan de natuur om sterk te zijn, maar het wordt uitgedrukt als een bevel aan hem om zich te bewegen, zich in te spannen. Hij moet opstaan en wandelen, dat is: pogen dit te doen, en in de poging zal hij kracht ontvangen om het te doen. De bekering van een zondaar is de genezing van een chronische ziekte. Dit geschiedt gewoonlijk door het woord, een woord van bevel. Sta op, en wandel, bekeer u, en leef, maak u een nieuw hart, hetgeen niet meer de kracht in ons onderstelt, om dit te doen zonder de genade Gods, de onderscheidende genade, dan hier zodanig een kracht in de verlamden man ondersteld wordt. Maar indien hij nu niet beproefd had zich zelf te helpen, hij zou niet genezen zijn geworden, en dan zou dat zijn schuld zijn geweest. Toch volgt hier niet uit, dat, toen hij opstond en wandelde, hij dit door zijn eigen kracht gedaan heeft, neen, het was door de kracht van Christus, en Hij moet er al de ere voor ontvangen. Christus zei hem niet op te staan en in het water te gaan, maar op te staan en te wandelen. Christus heeft voor ons gedaan wat de wet niet heeft kunnen doen, en heeft haar ter zijde gezet.
Hij krijgt bevel om zijn beddeken op te nemen.

Ten eerste. Om te doen blijken, dat de genezing volkomen was en gans wonderbaarlijk, want hij heeft niet langzamerhand zij ne krachten teruggekregen, neen, van het uiterste van zwakheid en onmacht geraakte hij plotseling tot de hoogste mate van lichaamskracht, zodat hij instaat was om een even zware last te dragen, als iemand die er even lang aan gewend was, als hij er van afgewend was. Hij, die zo - even nog niet instaat was om zich om te keren op zijn bed, was in het volgende ogenblik instaat zijn bed te dragen. Aan de geraakte, Mattheüs 9:6, werd bevolen naar zijn huis te gaan, maar deze man had waarschijnlijk geen huis, het hospitaal was zijn tehuis, en daarom wordt hem bevolen op te staan en te wandelen.
Ten tweede. Het was om de genezing bekend te maken, want daar het de sabbatdag was moest ieder, die op straat wat droeg, in het oog vallen, iedereen zou vragen wat dat betekende, en aldus zou het bericht van die genezing tot eer van God alom verspreid worden.
Ten derde. Christus wilde zodoende getuigen tegen de inzetting der ouden, die de wet van de sabbat, tegen de oorspronkelijke bedoeling er van, overdreven streng maakte, en Hij wilde tevens tonen, dat Hij een Heere was van de sabbat en macht had om er de veranderingen aan te maken, die Hem goed dachten. Jozua en het heirleger Israëls zijn, toen God het hun gebood, op de sabbat rondom Jericho gegaan, en zo heeft deze man, in gehoorzaamheid aan het bevel, dat hem gegeven was, zijn bed gedragen. Het geval kan zich voordoen, dat het een werk van noodzakelijkheid of barmhartigheid wordt, om op de sabbat een bed te dragen. Maar hier was het nog meer, het was een werk der Godsvrucht, daar het zuiver en alleen tot eer van God bedoeld was.
Ten vierde. Hij wilde hiermede het geloof en de gehoorzaamheid van de patiënt op de proef stellen. Door openlijk zijn bed te dragen stelde hij zich bloot aan de afkeuring en blaam van de kerkelijke rechtbank, en was hij, op zijn minst, onderhevig om in de synagoge gegeseld te worden. Zal hij zich nu uit gehoorzaamheid aan Christus hieraan blootstellen? Voorzeker. Zij, die door Christus' woord genezen zijn, moeten zich ook door Zijn woord laten leiden en best uren, wat het hun ook moge kosten.

b. De kracht en uitwerking van dat woord, vers 9.
Er lag een Goddelijke kracht in, en terstond werd de mens gezond, en nam zijn beddeken op en wandelde. Hij gevoelde. hoe de kracht van Christus' woord hem genas: terstond werd hij gezond. Welk een blijde verrassing was dit voor de armen kreupele, zich plotseling zo wel, zo sterk te gevoelen, zo volkomen instaat zich zelf te helpen! In welk een nieuwe wereld

gevoelde hij zich verplaatst, en als in een ogenblik! Voor Christus is niets te moeilijk, niets onmogelijk! Hij gehoorzaamde aan het woord van Christus' bevel aan hem. Hij nam zijn beddeken op en wandelde, en bekommerde er zich niet om, dat hij deswege door iemand gelaakt of gedreigd zou worden. Het bewijs, dat wij geestelijk gezond gemaakt zijn, is dat wij opstaan en wandelen. Heeft Christus on ze geestelijke krankheden genezen? Zo laat ons heengaan overal waar Hij ons zendt, en opnemen alles wat Hem behaagt ons op te leggen, en laat ons wandelen voor Zijn aangezicht.

V. Wat er van de man na zijn genezing is geworden. Er wordt ons hier meegedeeld:
1. Wat er is voorgevallen tussen hem en de Joden, die hem op de sabbatdag zijn bed zagen dragen, want op dien dag was de genezing gewrocht, en het was de sabbat, die in de paasweek viel, en daarom groot was, Hoofdstuk 19:31. Christus' werk was van zulk een aard, dat Hij er geen onderscheid voor behoefde te maken tussen sabbatdagen en andere dagen, want Hij was altijd bezig in het werk Zijns Vaders, maar Hij heeft op dien dag vele merkwaardige genezingen tot stand gebracht, misschien wel om zijn kerk aan te moedigen om die geestelijke gunstbewijzen van Hem te verwachten bij hun waarnemen van de Christelijken sabbat, waarvan Zijn wonderdadige genezingen typen en afschaduwingen zijn geweest.

a. De Joden twistten met de man, omdat hij op de sabbatdag zijn bed droeg, zeggende, dat het hem niet geoorloofd was, vers 10. Het blijkt niet, dat zij overheidspersonen waren, die de macht hadden hem te straffen, of lieden uit het volk, die hem slechts konden aanklagen, maar in zoverre waren zij prijzenswaardig, dat zij, niet wetende op wiens gezag hij het deed, ijverden voor de ere van de sabbat, en het niet met onverschilligheid konden aanzien, dat hij ontheiligd werd, zoals Nehemia, Nehemia 13:17.
b. De man rechtvaardigde zijn doen door een gezag, dat hem kon ondersteunen en verdedigen, vers 11. "Ik doe dit niet uit minachting voor de sabbat of voor de wet, maar uit gehoorzaamheid aan Enen, die, door m ij gezond te maken, m ij het onmiskenbare bewijs heeft gegeven, dat Hij groter, meerder is dan die beiden. Hij, die zulk een wonder kon doen om mij gezond te maken, kon mij ongetwijfeld ook zulk een bevel geven om mijn bed te dragen, Hij, die de krachten der natuur kon beheersen, kan ongetwijfeld ook beslissen omtrent een wet, inzonderheid in een geval, waar zij niet tot het eigenlijke wezen der wet behoort. Hij, die zo vriendelijk was om m ij gezond te maken, zou niet zo onvriendelijk zijn om m ij iets te bevelen, dat zondig is". Door de genezing van een anderen verlamde heeft Christus zijn macht bewezen om de zonden te vergeven, hier om de wet te geven, indien zijn vergeving geldig is, dan zijn zijn wetten het ook, en van die beiden zijn zijn wonderen het bewijs.
c. De Joden vroegen verder wie hem daartoe gemachtigd had, vers 12. Wie is de mens? Merk op, hoe zorgvuldig zij voorbij zagen hetgeen een grond zou kunnen zijn voor hun geloof in Christus. Zij vragen niet, neen zelfs niet uit nieuwsgierigheid: "Wie is het, die u gezond gemaakt heeft?". Terwijl zij zeer ijverig letten op iets, dat ten nadele van Christus aangevoerd kon worden. (Wie is het, die u gezegd heeft: Neem uw beddeken op?) zijn zij er op uit om de patiënt, onder bedreiging van straf, als getuige tegen zijn arts te doen optreden en zijn verrader te zijn. In hun vraag tonen zij besloten te zijn Christus niet anders dan als bloot mens te beschouwen. Wie is de mens? Want nooit zullen zij Hem als Zoon van God erkennen, al geeft Hij er hun ook de overtuigendste bewijzen van dat Hij het is. Zij zijn ook besloten Hem voor een slecht mens te houden, en nemen als bewezen aan, dat Hij, die de man gebood zijn beddeken te dragen, welke blijken Hij ook kon tonen van Zijn Goddelijke opdracht en zending, een overtreder is, en als zodanig zullen zij Hem dan ook vervolgen. "Wie is de mens, die zulke orders heeft durven geven?"
d. De arme man was niet instaat hun enigerlei inlichting omtrent Hem te geven: Hij wist niet, wie Hij was, vers 13. Christus was hem onbekend, toen Hij hem genas. Waarschijnlijk had hij

Jezus horen noemen, maar hij had Hem nooit gezien, en daarom kon hij niet zeggen dat Hij het was. Christus bewijst menige goeden dienst aan hen, die Hem niet kenden, Jesaja 45:4, 5. Hij verlicht, versterkt, verlevendigt, vertroost ons, en wij wisten niet wie Hij is, en evenmin weten wij hoeveel wij dagelijks door zijn bemiddeling ontvangen.
Deze man, niet met Christus bekend zijnde, kon niet werkelijk geloven door Hem genezen te zullen worden, maar Christus kende zijn gemoedsgesteldheid, en regelde daarnaar zijn gunsten, zoals Hij dit in dezelfde omstandigheden voor de blinde deed, Hoofdstuk 9:36. Onze verbondsbetrekking tot en onze gemeenschap met God komen niet zozeer voort uit ons kennen van Hem, als uit Zijn kennen van ons. Wij kennen God, ja veel meer, wij worden van God gekend, Galaten 4:9. Voor het ogenblik bleef Hij onbekend, want zodra Hij de genezing gewerkt had, was Jezus ontweken, maakte Hij zich onbekend, zoals sommigen hier lezen, alzo er een grote schare in die plaats was. Dit wordt vermeld om aan te tonen, hetzij:

Ten eerste. Hoe Christus was ontweken - door zich terug te trekken uit de menigte, zodat Hij niet van anderen onderscheiden kon worden. Hij, die de banier draagt boven tien duizend, heeft zich dikwijls gemaakt tot een onder een grote menigte. Het is somwijlen het lot van hen, die zich door hun uitnemende diensten hebben onderscheiden, om op een ne lijn gesteld te worden met de grote menigte, en voorbij gezien te worden. Of,
Ten tweede. Waarom Hij was ontweken, omdat er een grote schare was, en Hij zorgvuldig zowel de toejuiching vermeed van hen, die het wonder zouden bewonderen en verheffen, als de afkeuring van hen, die Hem zouden blameren als een sabbatschender. Zij, die in hun geslacht werkzaam zijn voor God, moeten verwachten om door kwaad gerucht en goed gerucht te zullen gaan, en is het wijs en verstandig om zo veel mogelijk buiten het gehoor van die beiden te blijven, opdat wij ons door het een niet zouden verheffen, en door het andere niet bovenmate neergedrukt zouden worden. Christus liet het aan het wonder zelf over om zich de mensen aan te bevelen en aan de man, die genezen was, aan wie het wonder dus gewerkt was, om het te rechtvaardigen.

2. Hetgeen er voorviel tussen hem en onze Heere Jezus bij hun volgende ontmoeting, vers 14. Merk hier op:
a. Waar Christus hem vond: in de tempel, de plaats der openlijke Godsverering. Als wij de openbare Godsdienstoefeningen bijwonen, dan kunnen wij verwachten Christus te zullen ontmoeten, en onze kennismaking met Hem te zullen vernieuwen.
Merk op, Christus ging naar de tempel. Hoewel Hij vele vijanden had, verscheen Hij toch in het openbaar, omdat Hij daar Zijn getuigenis gaf aan de Goddelijke inzettingen en de gelegenheid had om goed te doen. De man, die genezen was, ging naar de tempel. Dáár vond hem Christus op dezelfden dag, dat hij genezen was, naar het schijnt. Derwaarts heeft hij zich terstond begeven.

Ten eerste. Omdat hij door zijn kwaal gedurende langen tijd er van af was gehouden. Wellicht is hij er in geen acht en dertig jaren geweest, en daarom, zodra het beslag is opgeheven. zal zijn eerste bezoek wezen aan de tempel, gelijk Hizkia zijn voornemen daartoe te kennen heeft gegeven, Jesaja 38:22. Welk zal het teken zijn, dat ik ten huize des Heeren zal opgaan?
Ten tweede. Omdat hij in zijn herstel een goede reden had om derwaarts heen te gaan, hij ging naar de tempel om dank te brengen aan God voor zijn genezing. Als God ons te eniger tijd uit ziekte heeft opgericht, dan behoren wij met plechtige lofzegging tot Hem te naderen, Psalm 116:18, 19, en dat wel hoe eerder hoe beter, terwijl het besef van de ontvangen weldaad nog levendig in ons is.
Ten derde. Omdat hij, door zijn bed te dragen, minachting scheen te betonen voor de sabbat, en nu wilde hij tonen, dat hij de sabbat eerde, en nauwgezet de sabbat begeerde te heiligen in

hetgeen het voornaamste was, namelijk in de openbare Godsverering. Werken van noodzakelijkheid en barmhartigheid zijn geoorloofd, maar als die verricht zijn, dan moeten wij naar de tempel gaan.

b. Wat Hij tot hem zei. Als Christus ons genezen heeft, dan heeft Hij nog niet met ons afgedaan, Hij begeeft er zich nu toe om zijn ziel te genezen, en ook dit door het woord. Hij geeft hem een herinnering aan zijn genezing: Zie, gij zijt gezond geworden. Hij bevond zich gezond. maar Christus vestigde er toch nog zijn aandacht op. Zie, denk er ernstig over na, hoe plotseling, hoe wonderbaar, hoe goedkoop hoe gemakkelijk de genezing was, bewonder haar, zie, en verwonder u, gedenk er aan, laat de indruk er van u bijblijven, en nooit uitgewist worden, Jesaja 38:9. Hij geeft hem een waarschuwing tegen de zonde, in aanmerking er van. Zie, gij zijt gezond geworden, zondig niet meer. Hierin ligt opgesloten, dat zijn ziekte een straf is geweest voor zonde, hetzij een merkwaardig in het oog lopende zonde, of alleen maar een zonde in het algemeen, wij weten het niet, maar wèl weten wij, dat de zonde oorzaak is van ziekte, Psalm 107:17, 18.
Sommigen maken de opmerking, dat Christus tot geen Zijner patiënten van zonde spreekt behalve tot dezen verlamde, en tot een ander, die aan een gelijksoortige ziekte leed, Markus 2:5. Zolang deze chronische ziekten duurden, werd er de uitwendige daad van vele zonden door voorkomen, en daarom was bij het verdwijnen der onmacht, waakzaamheid des te meer noodzakelijk. Christus geeft te kennen dat zij, die gezond gemaakt zijn, die ontheven zijn van de dadelijke, merkbare straf der zonde, in gevaar verkeren van een terugkeer tot de zonde als de verschrikking en het bedwang voorbij zijn, tenzij door Gods genade de fontein der zonde opgedroogd wordt. Als de benauwdheid, die de stroom slechts stremde, voorbij is, dan zullen de wateren hun gewonen loop hernemen, en daarom is waakzaamheid zo hoog nodig, opdat wij na de zegen der genezing niet wederkeren tot dwaasheid. De ellende, waarvan wij verlost zijn, waarschuwt ons om niet meer te zondigen, de pijn der zonde gevoeld hebbende, legt de genade, waardoor wij gezond gemaakt zijn, ons de verplichting op om niet weer te overtreden tegen Hem, die ons genezen heeft.
Van elke beschikking van Gods voorzienigheid gaat een stem uit, die ons toeroept: Ga heen, zondig niet meer. Deze man begon zijn nieuwe leven zeer hoopgevend, in de tempel, maar toch vond Christus het nodig om hem deze waarschuwing te geven, want het is iets zeer gewoons, dat mensen, als zij ziek zijn, veel beloven, na hun herstel ook iets volbrengen, maar na een wijle weer alles vergeten. Hij waarschuwt hem voor zijn gevaar, als hij tot zijn vorige zondige levenswijze terugkeert: opdat u niet wat ergers geschiede. Christus, die het hart kent van alle mensen, wist dat hij een dezulke was, die van de zonde weggeschrikt moeten worden. Acht en dertig jaren van verlamming is, zou men zo denken, waarlijk al erg genoeg, toch is er nog iets ergers, dat hem zal overkomen, indien hij terugvalt in zonde, nadat God hem zulk een verlossing geschonken heeft, Ezra 9:13, 14. Het hospitaal, waarin hij lag, was een somber, treurig verblijf, maar de he! is dit nog veel meer. Het oordeel over afvalligen is iets veel ergers dan acht en dertig jaren van verlamming.

VI. Laat ons nu, na dit onderhoud tussen Christus en Zijn patiënt, in de twee volgende verzen opmerken:
1. Het bericht, dat deze arme, eenvoudige man van Christus aan de Joden heeft gegeven, vers 15. Hij zei hun, dat het Jezus was, die hem gezond had gemaakt. Wij hebben reden te denken, dat hij dit tot eer van Christus heeft bedoeld en tot welzijn der Joden, weinig denkende, dat Hij, die zo veel macht en goedheid had, vijanden kon hebben. Maar zij, die het goede wensen voor Christus' koninkrijk, moeten de voorzichtigheid hebben der slangen, opdat zij met hun ijver niet meer kwaad dan goed doen, en geen paarlen werpen voor de zwijnen.
2. De woede en vijandschap der Joden tegen Hem: Daarom vervolgden de Joden Jezus. Zie:

a. Hoe ongerijmd en onredelijk hun vijandschap tegen Christus was. Daarom dat Hij een armen kranken mens gezond had gemaakt, en hiermede de openbaren last had verlicht, daar hij waarschijnlijk van de openbare liefdadigheid had geleefd, daarom vervolgden zij Hem, dus omdat Hij goed deed in Israël.
b. Hoe wreed en bloeddorstig die vijandschap was: zij zochten Hem te doden. Niets minder dan Zijn bloed kon hen tevreden stellen.
c. Hoe dit ging onder schijn van eerbied voor de sabbat, want de voorgewende misdaad was, dat Hij deze dingen op de sabbat deed, alsof deze omstandigheid genoeg was om de beste daden te bederven, en Hem aanstotelijk te maken, wiens daden en handelingen anders bij uitstek verdienstelijk waren. Aldus zullen geveinsden dikwijls hun wezenlijke vijandschap tegen de kracht der Godzaligheid bedekken onder voorgewenden ijver voor de gedaante der Godzaligheid.

Johannes 5:17 - 30
Wij hebben hier Christus' rede bij gelegenheid, dat Hij beschuldigd werd een sabbatschender te zijn, en het schijnt zijn verdediging geweest te zijn voor het sanhedrin, toen Hij bij hen was aangeklaagd. Of het op dezelfde dag, of wel twee of drie dagen later was, blijkt niet, waarschijnlijk was het op dezelfde dag.
Merk op:
I. De leer, door Hem vastgesteld, door welke Hij hetgeen Hij deed op de sabbatdag rechtvaardigde, vers 17. Jezus antwoordde hun. Dit onderstelt, dat Hem iets ten laste was gelegd, of dat Hij wat zij tot elkaar zeiden, toen zij Hem zochten te doden, vers 16, heeft geweten, en dat Hij hun daarop antwoordde: Mijn Vader werkt tot nu toe, en Ik werk ook. Een ander maal heeft Hij, in antwoord op dergelijke beschuldiging, gewezen op het voorbeeld van Davids eten van de toonbroden, het slachten der offers door de priesters, en het drenken van het vee op de sabbatdag door het volk. Maar hier gaat Hij hoger en voert het voorbeeld aan van Zijn Vader en Zijn Goddelijk gezag. Alle andere verwering daarlatende, blijft Hij staan bij die, welke instar omnium - gelijk was aan het geheel, of aan allen, en die Hij genoemd heeft in Mattheüs 12:8. De Zoon des mensen is een Heere ook van de sabbat, maar hier weidt Hij er nog verder over uit.

1. Hij wijst er op, dat Hij de Zoon van God is, dit is duidelijk te kennen gegeven in het noemen van God als Zijn Vader. Dit zo zijnde, is zijn heiligheid aan geen twijfel onderhevig en zijn vrijmacht onbetwistbaar, en dan kan Hij de veranderingen aanbrengen in de wet, die Hem goeddunken. Voorzeker zullen zij de Zoon ontzien, die de erfgenaam is van alle dingen.

2. Dat Hij Medearbeider is met God.
a. Mijn Vader werkt tot nu toe. Het voorbeeld van Gods rusten van al Zijn werk op de zevenden dag is in het vierde gebod als grond aangegeven om dien dag waar te nemen als een sabbat, of dag der ruste. Nu heeft God slechts gerust van zulk werk, als Hij op de zes dagen gedaan heeft, maar anders werkt Hij tot nu toe. Hij werkt iedere dag, op sabbatdagen en op weekdagen, alle schepselen onderhoudende en besturende, en door de gewone leiding Zijner voorzienigheid al de bewegingen en werkingen der natuur doende medewerken tot zijn eer en heerlijkheid. Als ons dus bevolen wordt te rusten op de sabbat, worden wij hiermede toch niet teruggehouden om datgene te doen, hetwelk onmiddellijk strekken kan tot heerlijkheid Gods, zoals dit het geval was met het dragen van zijn bed door de herstelde zieke.
b. Ik werk, niet slechts: daarom mag ik ook werken, door, evenals Hij goed te doen op de sabbatdagen, zowel als op de andere dagen, maar Ik werk met Hem. Gelijk God alle dingen door Christus geschapen heeft, zo onderhoudt en bestuurt Hij ze ook allen door Hem, Hebreeën 1:3. Dit stelt alles wat Hij doet boven bedenking of bedilling, Hij, die zo groot een

Werker is, moet ook wel een onbetwistbaar Bestuurder zijn, Hij, die alles doet, is van alles Heere, en dus ook Heere van de sabbat. Dit bijzondere deel van Zijn gezag wilde Hij nu handhaven en hoog houden, omdat Hij dit weldra nog verder zal doen blijken in het verschuiven van de zevenden tot de eerste dag.

II. De ergernis, die door deze leer bij hen werd opgewekt, vers 18. Daarom zochten dan de Joden te meer Hem te doden. Zijn verontschuldiging werd zijn beschuldiging, alsof Hij door zich te rechtvaardigen hetgeen reeds erg was nog erger had gemaakt. Zij, die door het woord van Christus niet verlicht willen worden, zullen er door vertoornd en geprikkeld worden, en niets vertoornt de vijanden van Christus zo zeer als zijn handhaving van Zijn gezag, Psalm 2:3 - 5. Zij zochten Hem te doden.
1. Omdat Hij de sabbat had geschonden, want, Hij mag zeggen wat Hij wil om zich te rechtvaardigen, zij zijn besloten om Hem, terecht of te onrecht, voor schuldig te houden aan sabbatsschennis. Als boosaardigheid en afgunst op de rechterstoel zitten, dan hebben rede en recht voor de balie slechts te zwijgen, want, wat zij ook mogen zeggen, het zal toch verwerpelijk worden geacht.
2. Maar dat niet alleen, Hij had ook gezegd, dat God Zijn Vader is. Nu wenden zij ijver voor voor Gods ere, gelijk tevoren voor de eer van de sabbat, en beschuldigen Christus van de zware misdaad van Godslastering, daar Hij zich Gode gelijk maakt, en het zou ook inderdaad een zware, afschuwelijke misdaad geweest zijn, indien het niet waar was. Het was de zonde van Lucifer, ik zal de Allerhoogste gelijk worden.
Nu was dit:
a. Terecht afgeleid uit hetgeen Hij zei, dat Hij de Zoon van God was, en dat God Zijn Vader was, patera idion - Zijn eigen Vader, de Zijne, zoals van niemand anders. Hij had gezegd, dat Hij werkte met Zijn Vader, door hetzelfde gezag en kracht, en hierdoor heeft Hij zich Gode gelijk gemaakt. Ecce intteligunt Judaei, quod non inttelligunt Ariani, - Zie de Joden begrijpen wat de Arianen niet begrijpen b. Maar het werd Hem ten onrechte als misdaad toegerekend, dat Hij zich Gode gelijk maakte, want Hij was, en is God, even gelijk met de Vader, Filippenzen 2:6. Daarom maakt Christus geen bedenking tegen deze beschuldiging, alsof zij zijn woorden verkeerd begrepen hadden, of er een gedwongen uitlegging aan gaven, neen, Hij handhaaft Zijn gezegde, en bewijst dat Hij in macht en heerlijkheid Gode even gelijk is.

III. Christus' rede bij deze gelegenheid, welke onafgebroken voortgezet wordt tot aan het einde van het hoofdstuk. In deze verklaart en bevestigt Hij zijn opdracht als Middelaar en gevolmachtigde in het verbond tussen God en de mens. En gelijk de ere, waarop Hem hierdoor het recht gegeven wordt van zulk een aard is, dat het aan geen schepsel toekomt haar te ontvangen, zo is ook het werk, dat Hem hierdoor wordt opgedragen en toevertrouwd van zulk een aard, dat het voor geen schepsel mogelijk is om het te doen of te volbrengen, en daarom is Hij God, en even gelijk met de Vader.
1. In het algemeen. Hij is een met de Vader in alles wat Hij doet als Middelaar, en er heerste hieromtrent een volmaakte harmonie tussen hen. Het wordt ingeleid met het plechtige Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, vers 19, Ik, de Amen, de Amen, zeg het. Hiermede wordt aangeduid, dat de dingen, die Hij zegt:
a. Zeer groot en van ontzaglijk belang zijn, en waaraan de diepste aandacht geschonken behoort te worden.
b. Zeer waar en gewis zijn, en waarmee men ongeveinsd behoort in te stemmen.
c. Dat het zaken zijn van zuiver Goddelijke openbaring, dingen, die Christus ons gezegd heeft, en waarmee wij anders niet bekend zouden kunnen worden. Betreffende die eenheid van de Zoon met de Vader zegt Hij in het algemeen twee dingen: Dat de Zoon zich schikt

naar de Vader, vers 19, De Zoon kan niets van zich zelf doen, tenzij Hij de Vader dat ziet doen, want zo wat die doet, hetzelve doet ook de Zoon desgelijks.
De Heere Jezus, als Middelaar, is:

Ten eerste. Gehoorzaam aan de wil des Vaders, zo geheel en volkomen gehoorzaam, dat Hij niets van zich zelf kan doen, in dezelfden zin als er gezegd wordt: God kan niet liegen, kan zich zelf niet verloochenen, hetgeen de volmaaktheid uitdrukt van zijn waarheid, niet een onvolkomenheid van kracht of vermogen. Zo ook hier: Christus was zo volkomen toegewijd aan de wil Zijns Vaders, dat het voor Hem niet mogelijk was om ergens afzonderlijk in te handelen.
Ten tweede. Hij let op des Vaders raadsbesluit, Hij kan, Hij wil niets doen dan wat Hij de Vader ziet doen. Niemand kan het werk Gods uitvinden, maar de eengeboren Zoon, die in Zijn schoot was, ziet wat Hij doet, is innig bekend en vertrouwd met zijn bedoelingen, en heeft het plan er van steeds voor zijn ogen. Wat Hij in geheel zijn onderneming als Middelaar gedaan heeft, was het nauwkeurige afschrift van hetgeen de Vader deed, dat is: wat Hij bedoelde en bestemde, toen Hij in Zijn eeuwigen raad het plan onzer verlossing heeft vastgesteld, en die maatregelen heeft genomen, die nooit verbroken konden worden, en nooit veranderd behoefden te worden. Het was de kopie van het grote origineel, het was Christus' getrouwheid, zoals het Mozes' getrouwheid was, dat hij alles deed naar het voorbeeld, dat hem op de berg getoond was.
Dit wordt uitgedrukt in de tegenwoordige tijd, "wat Hij de Vader ziet doen", om dezelfde reden waarom toen Hij op aarde was, gezegd werd, dat Hij in de hemel is, Hoofdstuk 2:13, en in de schoot des Vaders is, Hoofdstuk 1:18. Gelijk Hij zelfs toen door Zijn Goddelijke natuur tegenwoordig was in de hemel, zo waren de dingen, gedaan in de hemel, tegenwoordig in zijn kennis, Zijn weten er van. Wat de Vader in zijn raadsbesluiten gedaan heeft, dat heeft de Zoon steeds op het oog gehad, en had Hij nu nog op het oog, zoals David in de geest van Hem gezegd heeft: Ik stel de Heere geduriglijk voor mij, Psalm 16:8.
Ten derde. Toch is Hij gelijk met de Vader in werking, want "zo wat die - de Vader - doet, hetzelve doet ook de Zoon desgelijks." Hij deed dezelfde dingen, niet zulke dingen, maar tauta, dezelfde dingen, en Hij deed ze op dezelfde wijze, homoioos, desgelijks, met hetzelfde gezag, dezelfde vrijheid en wijsheid, met dezelfde kracht en uitwerking. Worden door de Vader bepaalde wetten vastgesteld, herroepen en gewijzigd? Beheerst Hij de natuur, kent Hij het hart der mensen? De Zoon doet en vermag hetzelfde. De macht van de Middelaar is een Goddelijke macht. Dat de Vader de Zoon mededeelt, vers 20.
Merk op:

Ten eerste. Zijn beweeggrond hiertoe: De Vader heeft de Zoon lief. Hij heeft verklaard: Deze is Mijn geliefde Zoon. Hij was niet slechts welgezind voor, welwillend jegens de onderneming, Hij had een oneindig welbehagen in de Ondernemer. Christus werd nu gehaat door de mensen, Hij was een, aan welken het volk een gruwel heeft, Jesaja 49:7, maar Hij vertroostte zich hiermede, dat de Vader Hem liefhad.
Ten tweede. De voorbeelden er van. Hij toont het:
1. In hetgeen Hij Hem mededeelt. Hij toont Hem alles wat Hij doet. Des Vaders maatregelen omtrent het maken en besturen der wereld zijn de Zoon getoond, opdat Hij dezelfde maatregelen zal nemen voor de formering en het bestuur der kerk, welk werk een duplicaat moest wezen van het werk der schepping en der voorzienigheid, en daarom wordt zij de toekomende wereld genoemd. Hij toont Hem alles, ha autos poisi, wat Hij doet, dat is: wat de Zoon doet, zoals het overgezet zou kunnen worden, al wat de Zoon doet, doet Hij onder de leiding des Vaders, Hij toont Hem.

2. In hetgeen Hij zal mededelen. Hij zal Hem tonen, dat is, zal Hem bestemmen voor, en leiden tot, grotere werken dan deze.

a. Werken van grotere kracht en macht dan de genezing van een verlamde, want Hij zal de doden opwekken, en Hij zal zelf opstaan van de doden. Door de kracht der natuur, met het gebruik der middelen kan een ziekte met der tijd genezen worden, maar nooit kan de natuur door het gebruik van enig middel te eniger tijd doden opwekken.
b. Werken van groter gezag dan het machtigen van de man om zijn beddeken te dragen op de sabbat. Zij dachten, dat dit een stout waagstuk was, maar wat betekende dit in vergelijking met zijn opheffing van geheel de ceremoniële wet, en zijn instelling van nieuwe verordeningen, dat Hij weldra doen zal opdat gij u verwondert. Nu beschouwden zij Zijn werk met minachting en verontwaardiging, maar weldra zal Hij doen wat zij met verbazing zullen aanschouwen, Lukas 7:16. Velen worden er toe gebracht om zich over Christus' werken te verwonderen, waardoor Hij er de ere van ontvangt, die er niet toe gebracht worden om te geloven, waardoor zij er het nut en voordeel van zouden hebben.

2. In het bijzonder. Hij bewijst Zijn Evengelijk zijn met de Vader door sommige van de werken, die Hij doet, in bijzonderheden te vermelden, als in het bijzonder werken Gods zijnde. Hierover wordt verder uitgeweid in vers 21 - 30. Hij doet, en zal doen, hetgeen inzonderheid het werk is van Gods almachtige kracht - het opwekken van doden en het geven van leven, vers 21, 25, 26, 28. Hij doet, en zal doen, hetgeen het bijzondere werk is van Gods soevereine heerschappij en van Zijn rechtsgebied - oordelende en het oordeel uitvoerende, vers 22 - 24, 27. Deze twee zijn ineengestrengeld als na aan elkaar verwant en verbonden, en wat eens gezegd is, wordt herhaald en ingeprent. Voeg deze twee tezamen en zij zullen het bewijs leveren dat Christus' woorden niet onjuist of verkeerd waren, waarmee Hij zich even gelijk met de Vader heeft verklaard.

a. Let op hetgeen hier gezegd is betreffende de macht van de Middelaar om de doden op te wekken en om leven te geven. Zie Zijn gezag, of zijn volmacht om dit te doen, vers 21. Gelijk de Vader de doden opwekt en levend maakt, alzo maakt ook de Zoon levend, die Hij wil.
Ten eerste. Het is Gods Kroonrecht om de doden op te wekken, en om leven te geven, Hij, die het eerst de adem des levens de mens ingeblazen heeft, en hem aldus tot een levende ziel heeft gemaakt, zie Deuteronomium 32:39, 1 Samuel 2:6, Psalm 68:21, Romeinen 4:17. Dat heeft God gedaan door de profeten Elia en Elisa, en het was een bevestiging van hun zending. een opstanding van de doden lag nooit op de gewonen weg der natuur, is nooit binnen de gedachtekring gevallen van hen, die alleen de omvang der natuurkrachten hebben bestudeerd, van wie een der algemeen aangenomen axioma's er lijnrecht tegenover stond: A privatione ad habitum non datur regressus. Het bestaan, eenmaal uitgeblust zijnde, kan niet opnieuw worden ontstoken. Daarom werd het dan ook te Athene bespot als een ongerijmdheid, Handelingen 17:32. Het is zuiver en alleen het werk van een Goddelijke almacht, en de kennis er van wordt zuiver en alleen door Goddelijke openbaring verkregen. Dit wilden de Joden erkennen.
Ten tweede. De Middelaar wordt met dit kroonrecht bekleed, Hij maakt levend, die Hij wil, geeft leven aan wie Hij wil, en wanneer Hij wil. Hij geeft het leven niet door een natuurlijke noodwendigheid, zoals de zon, welker stralen natuurlijkerwijze opwekken en verlevendigen, neen, Hij handelt als een vrij werkend Wezen, heeft de aanwending Zijner kracht in Zijn eigen hand, en wordt in het gebruiken er van nooit gedwongen noch bedwongen. En gelijk Hij de macht heeft, zo heeft Hij ook de wijsheid en de vrijmacht van een God: Hij heeft de sleutelen der hel en des doods, Openbaring 1:18, niet als een dienstknecht om te openen en te sluiten

naar het hem bevolen wordt, want Hij heeft ze als de sleutel Davids, waarvan Hij de Heer en Meester is, Openbaring 3:7.
Hierdoor wordt een onafhankelijk vorst aangeduid, wiens macht door niemand of niets beperkt is, Daniël 5:19. Dien hij wilde, doodde hij, en dien hij wilde, behield hij in het leven. Van Christus is dit zonder hyperbool waar. Zijn bekwaamheid om dit te doen. Hij heeft macht, om evenals de Vader, levend te maken, die Hij wil, omdat Hij, evenals de Vader, leven heeft in zich zelf. Niet slechts heeft Hij een bestaan uit zich zelf, zonder het aan iemand anders te ontlenen, of er van iemand anders afhankelijk voor te zijn, Exodus 3:14, maar Hij is ook de vrijmachtige Gever van leven, Hij heeft in zich zelf de beschikking over het leven en over alle goed (want soms is dit de betekenis. van leven), het wordt alles ontleend aan Hem, het is alles afhankelijk van Hem. Voor zijn schepselen is Hij de Fontein des levens en van alle goed, de Oorsprong van hun bestaan en de Werker van hun welzijn, de levende God en de God van alle levenden.
Ten derde. Even zeker is het, dat Hij de Zoon gegeven heeft het leven te hebben in zich zelf. Gelijk de Vader de Oorsprong is van alle natuurlijk leven en goed, daar Hij de grote Schepper is, zo is de Zoon, als de Verlosser, de Oorsprong van alle geestelijk leven en goed, is Hij voor de kerk, wat de Vader is voor de wereld, zie 1 Corinthiërs 8:6, Colossenzen 1:19. Het koninkrijk der genade en al het leven in dat koninkrijk zijn even volkomen en volstrekt in de hand des Verlossers als het rijk der voorzienigheid in de hand is van de Schepper. En gelijk God, die aan alle dingen hun bestaan geeft, Zijn bestaan uit en in zich zelf heeft, zo heeft Christus, die leven geeft, zich door Zijn eigen kracht en macht opgewekt van de doden, Hoofdstuk 10:18.
Zijn handelen overeenkomstig deze macht en bekwaamheid. Leven hebbende in zich zelf, en gemachtigd zijnde leven te geven aan wie Hij wil, zijn dienovereenkomstig en uit kracht hiervan door het woord Zijner kracht tweeërlei opstanding tot stand gebracht van welke beiden hier gesproken wordt.

Ten eerste. een opstanding, die nu is, vers 29, een opstanding van de dood der zonde tot het leven der gerechtigheid, door de macht van Christus' genade. De ure komt en is nu. Het is een opstanding, die reeds is aangevangen, en verder voortgezet zal worden, als de doden de stem zullen horen van de Zone Gods. Deze opstanding wordt duidelijk onderscheiden van die in vers 28, waar gesproken wordt van de opstanding ten laatsten dage. Deze zegt niets - zoals die - van de doden in hun graven, en van hen allen, en van hun uitgaan uit de graven. Nu:
1. Denken sommigen, dat dit vervuld was in hen, die Hij wonderdadig tot het leven heeft teruggeroepen, het dochtertje van Jaïrus, de zoon der weduwe en Lazarus, en het is opmerkelijk, dat allen, die door Christus werden opgewekt, toegesproken werden, zoals: Gij dochtertje, sta op! Jongeling, sta op. Lazarus, kom uit, terwijl zij, die onder het Oude Testament opgewekt werden, niet werden opgewekt door een woord, maar door andere middelen, 1 Koningen 17:21, 2 Koningen 4:34, 13:21.
Sommigen verstaan het van de heiligen, die met Christus zijn opgewekt, maar wij lezen niet, dat de stem van de Zoon van God hen geroepen heeft. Maar: 2. Ik versta het veeleer van de kracht van Christus' leer ter herstelling en levendmaking van hen, die dood waren door de misdaden en de zonden, Efeziërs 2:1. De ure was komende, wanneer dode zielen levend gemaakt zouden worden door de prediking des Evangelies, een geest des levens van God haar vergezellende, ja, die ure was toen, terwijl Christus op aarde was. Het kan inzonderheid betrekking hebben op de roeping der heidenen, welke gezegd wordt als een leven te zijn uit de doden, en, naar sommigen denken, voorgesteld werd door Ezechiël's visioen (Hoofdstuk 37: en voorzegd werd in Jesaja 26:19. Uw doden zullen leven. Maar het moet toegepast worden op de wondervolle voorspoed van het Evangelie, beide onder Joden en heidenen, een ure welke nog is, en nog komende is, totdat al de uitverkorenen krachtdadig geroepen zullen zijn.

Zondaren zijn geestelijk dood, ontbloot van geestelijk leven, gevoel, kracht en beweging, dood voor God, ellendig, maar zich noch van hun ellende bewust, noch instaat om er zich uit op te heffen. De bekering van eenr ziel tot God is haar opstanding van de dood tot het leven. Zij begint dan eerst te leven, als zij begint Gode te leven, als zij naar Hem uitgaat, zich tot Hem uitstrekt. Het is door de stem van de Zoon van God, dat zielen tot geestelijk leven worden opgewekt, dat geschiedt door zijn kracht, en die kracht wordt meegedeeld door Zijn woord. De doden zullen horen, zullen horende gemaakt worden, om de stem van de Zoon van God te verstaan, te ontvangen en te geloven, haar te horen als zijn stem, en dan geeft de Geest er leven door, want anders doodt de letter. De stem van Christus moet door ons gehoord worden, opdat wij er door mogen leven. Zij, die horen en acht geven op hetgeen zij horen, zullen leven. Hoort, en uw ziel zal leven, Jesaja 55:3.
Ten tweede. Een toekomstige opstanding, Daarvan wordt gesproken in vers 28, 29, en het wordt ingeleid met: "Verwondert u niet over wat Ik gezegd heb van de eerste opstanding, verwerpt het niet als ongelooflijk en ongerijmd, want aan het einde des tijds zult gij een meer waarneembaar en verbazingwekkender bewijs zien van de macht en het gezag van de Zoon des mensen". Gelijk Zijn eigen opstanding bewaard bleef om het laatste, afdoende bewijs te zijn van Zijn persoonlijke zending. zo zal de opstanding van alle mensen een gelijk bewijs zijn van zijn opdracht, die volvoerd zal worden door Zijn Geest. Merk hier nu op:
a. Wanneer die opstanding zijn zal. De ure komt, het is bepaald tot een ure, zo juist en nauwkeurig is die grote gebeurtenis vastgesteld. Het oordeel is niet uitgesteld sine die - tot op een onbepaalden dag, neen, Hij heeft een dag vastgesteld.
De ure komt.

a. Zij is nog niet gekomen, het is niet de ure, waarvan gesproken wordt in vers 25, die ure komt, en is nu. Diegenen zijn in een gevaarlijke dwaling vervallen, die zeiden, dat de opstanding alrede geschied is. Maar: b. Zij zal gewisselijk komen: zij is komende, is elke dag nabij, zij is aan de deur. Hoe ver af zij nog is, weten wij niet, maar wèl weten wij, dat zij onfeilbaar beraamd en onveranderlijk vastgesteld is.
b. Wie opgewekt zullen worden: Allen, die in de graven zijn, allen, die sedert de aanvang des tijds gestorven zijn, en allen, die tot aan het einde des tijds sterven zullen. Er was gezegd: Velen zullen ontwaken, Daniël 12:2, Christus zegt hier, dat die velen allen zullen zijn. Allen moeten voor de Rechter verschijnen, en daarom moeten allen opgewekt worden, ieder afzonderlijk persoon, en het volledig aantal van alle personen, iedere ziel zal wederkeren tot haar lichaam, elk been tot zijn been. Het graf is het gevangenhuis der dode lichamen, waar zij vastgehouden worden, hun oven, waarin zij verteerd worden, Job 24:19. Maar in het vooruitzicht van hun opstanding, kunnen wij het hun bed noemen, waarin zij slapen, totdat zij gewekt zullen worden, hun schathuis, waarin zij opgelegd worden tot later gebruik. Zelfs zij, die niet in een graf gelegd zijn, zullen opstaan, maar omdat de meesten wèl in een graf gelegd zijn, gebruikt Christus hier deze uitdrukking: allen, die in de graven zijn. De Joden gebruikten het woord sheol voor graf, hetgeen betekent de staat, of toestand der doden, allen, die in dezen staat zijn, zullen horen.

c. Hoe zij opgewekt zullen worden. Er worden hier twee dingen gezegd:
a. De werkende oorzaak van deze opstanding: Zij zullen zijn stem horen, dat is: Hij zal hen haar doen horen zoals Hij Lazarus het woord deed horen, Kom uit. De stem zal vergezeld gaan van een Goddelijke kracht, om leven in hen te brengen, en hen instaat te stellen haar te gehoorzamen. Toen Christus opstond uit het graf, werd geen stem gehoord, geen woord werd gesproken, maar wij bevinden, dat er bij de opstanding van de kinderen der mensen van drie stem men wordt gesproken, 1 Thessalonicenzen 4:16. De Heere zal nederdalen met een geroep, het gejuich eens konings, met de stem des archangels, hetzij Christus zelf, de Vorst

der engelen, of de opperbevelhebber, onder Hem, van de hemelse heirscharen, en met de bazuin Gods, de krijgsklaroen het teken gevende tot de krijg, de bazuin van de rechter ter oproeping om ten gerichte te komen.
b. De uitwerking hiervan: En zullen uitgaan uit hun graven, als gevangenen uit hun gevangenhuis, zij zullen opstaan uit het stof, Jesaja 52:1, 2.
c. Maar dat is niet alles, zij verschijnen voor Christus' rechterstoel, zij zullen uitgaan als degenen, die verhoord moeten worden, uitgaan om voor de balie te komen, ten einde in het openbaar hun vonnis te ontvangen.
d. Waartoe zij opgewekt zullen worden, tot een verschillenden staat van gelukzaligheid of rampzaligheid, overeenkomstig hun verschillend karakter, tot een staat van vergelding naar wat zij in hun proeftijd gedaan hebben.

A. Die het goede gedaan hebben, zullen uitgaan tot de opstanding des levens: zij zullen wederom leven, eeuwig leven. Bij welken naam de mensen ook genoemd worden, welke schone belijdenis zij ook afleggen, in de grote dag zal het alleen wèl wezen met hen, die het goede gedaan hebben, gedaan hebben wat Gode welbehaaglijk en anderen nuttig is geweest. De opstanding van het lichaam zal een opstanding zijn ten leven voor allen, die oprecht en standvastig geweest zijn in goed doen, en voor hen alleen. Zij zullen niet slechts openlijk vrijgesproken worden, zoals wij zeggen van een begenadigd misdadiger, hij heeft zijn leven, maar zij zullen toegelaten worden in de tegenwoordigheid Gods, en dat is leven, is beter dan leven, en met overvloedige vertroostingen vertroost worden. Leven is gelukkig te zijn, en zij zullen boven alle vreze des doods verheven worden, dat is in waarheid leven, waarin de sterflijkheid voor altijd is verzwolgen.
B. Die het kwade gedaan hebben tot de opstanding der verdoemenis, zij zullen herleven om voor altijd stervende te zijn. De Farizeeën dachten, dat er alleen een opstanding der rechtvaardigen was, maar Christus herstelt die dwaling. In de dag des oordeels zullen boosdoeners, welke aanspraken zij ook willen laten gelden, als bozen behandeld worden. Voor de boosdoeners, die hetgeen zij verkeerd gedaan hebben niet door berouw en bekering hebben uitgewist, zal de opstanding een opstanding zijn ter verdoemenis. Zij zullen uitgaan om openlijk schuldig bevonden te worden aan opstand tegen God, en zij zullen openlijk veroordeeld worden tot eeuwigdurende straf, om daartoe gevonnist te worden, en er onmiddellijk heen gezonden te worden zonder enig uitstel. Zodanig zal de opstanding wezen.
b. Let op hetgeen hier gezegd wordt betreffende des Middelaars macht om het oordeel uit te voeren, vers 22 - 24, 27. Gelijk Hij een almachtige kracht heeft, zo heeft Hij ook een vrijmachtig rechtsgebied, en wie is er zo geschikt om de grote zaken van het andere leven te besturen en te regelen als Hij, die de Vader en de Fontein des levens is? Hier is Christus' afvaardiging tot het ambt van rechter, waarvan hier tweemaal gesproken wordt, vers 22. De Vader heeft al het oordeel de Zoon gegeven, en wederom in vers 27, Hij heeft Hem macht gegeven.

Ten eerste. De Vader oordeelt niemand. Niet alsof de Vader afstand heeft gedaan van de regering, maar het behaagt Hem door Jezus Christus te regeren, zodat de mens niet onder de angst is van onmiddellijk met God te moeten handelen, maar de vertroostende geruststelling heeft van toegang tot Hem te hebben door een Middelaar. De Vader oordeelt niemand, dat is:
1. Hij regeert ons niet door het blote recht der schepping, maar door het verbond, en naar zekere voorwaarden, vastgesteld door een Middelaar. Ons geschapen hebbende, kan Hij met ons doen wat Hem behaagt, zoals de pottenbakker met het leem, maar toch maakt Hij slechts gebruik van zijn macht om ons te trekken met mensenzelen.
2. Hij bepaalt onze eeuwigen staat niet naar het verbond der onschuld, en ook maakt Hij geen gebruik van het voordeel, dat Hij over ons heeft door ons verbreken van dat verbond. De

Middelaar, ondernomen hebbende een plaats bekledende genoegdoening te geven, is Hem de zaak overgegeven, en God is bereid een nieuw verdrag met ons aan te gaan, niet onder de wet van de Schepper, maar onder de genade van de Verlosser.

Ten tweede. Hij heeft al het oordeel de Zoon overgegeven. Hij heeft Hem gesteld tot Heere van allen, Handelingen 10:36, Romeinen 14:9, zoals Jozef in Egypte, Genesis 41:40. Dit was voorzegd, Psalm 72:1, Jesaja 11:3, 4, Jeremia 23:5, Micha 5:1, Psalm 67:5, 96:13, 98:9. Alle oordeel is onze Heere Jezus overgegeven, want:
1. Hem is de administratie toevertrouwd van het rijk der voorzienigheid. Hij is een Hoofd boven alle dingen, Efeziërs 1:22, het Hoofd eens iegelijk mans, 1 Corinthiërs 11:3, Alle dingen bestaan door Hem, Colossenzen 1:17.
2. Hij is gemachtigd wetten te maken, die onmiddellijk het geweten binden. "Ik zeg u", dat is de formule, waarin thans de wetten van het koninkrijk der hemelen zijn voorgesteld. Het is verordineerd door de Heere Jezus, en door Zijn gezag.
3. Hij is gemachtigd om de voorwaarden vast te stellen van het nieuwe verbond, en de vredesvoorwaarden op te maken tussen God en de mens, het is God in Christus, die de wereld verzoent, en aan Hem heeft Hij macht gegeven om het eeuwige leven te schenken. Het boek des levens is het boek des Lams, bij zijn uitspraak moeten wij staan of vallen.
4. Hem is opgedragen om de oorlog voort te zetten en te beëindigen met de machten der duisternis, de overste dezer wereld te oordelen en buiten te werpen, Hoofdstuk 12:31. Hem is opgedragen, niet slechts te oordelen, maar krijg te voeren, Openbaring 19:11. Allen, die strijden willen voor God tegen de Satan, moeten dienst nemen onder zijn banier.
5. Hij is aangesteld tot enigen uitvoerder des gerichts op de grote dag. Over het algemeen hebben de oude kerkvaders deze woorden opgevat als de kronende daad van zijn rechtsmacht. Het laatste en algemene oordeel is de Zoon des mensen overgegeven, het is Zijn tribunaal, het is de rechterstoel van Christus, het is Zijn gevolg van machtige engelen, Hij zal de rechtszaken onderzoeken en het oordeel uitspreken, Handelingen 17:31.

Ten derde. Hij heeft Hem macht gegeven ook gericht te houden, vers 27.
Merk op:
1. Welke macht het is, waarmee onze Verlosser is bekleed: macht om gericht uit te voeren , Hij heeft niet slechts een wetgevende en rechterlijke macht, maar ook een uitvoerende macht. De uitdrukking is hier inzonderheid gebruikt voor een gericht ter veroordeling, Judas 15, poiêsai krisin - gericht uit te oefenen over allen, hetzelfde als Zijn: wraak doende, 2 Thessalonicenzen 1:8. Het verderf over onboetvaardige zondaren komt van de hand van Christus, Hij, die het oordeel over hen uitvoert, is dezelfde, die de zaligheid voor hen gewerkt zou hebben, waardoor het oordeel onwraakbaar wordt, en er is geen verhaal op, geen appel van het vonnis des Verlossers, de zaligheid zelf kan hen niet zalig maken, die door de Zaligmaker worden veroordeeld, waardoor het verderf onherstelbaar wordt.
2. Vanwaar Hij die macht had, de Vader heeft Hem die macht gegeven. Christus' macht als Middelaar is Hem verleend, Hij handelt als des Vaders Plaatsbekleder, als des Heeren Gezalfde, de Christus des Heeren. Dit alles nu strekt grotelijks tot eer van Christus, Hem onschuldig bewijzende aan de misdaad van Godslastering als Hij verklaart Gode evengelijk te zijn. En het strekt ook zeer ter vertroosting van alle gelovigen, daar zij zich met de grootste gerustheid aan zulke handen kunnen toevertrouwen. Hier zijn de redenen (redenen van staat) waarom Hem die opdracht is gegeven. Al het oordeel is Hem overgegeven om twee redenen:

Ten eerste. Omdat Hij de Zoon des mensen is, hetgeen drie dingen te kennen geeft: -
1. Zijn vernedering en genadige, neerbuigen de goedheid. De mens is een worm, de Mensenzoon is een worm, toch was dit de aard, de hoedanigheid, die de Verlosser heeft

aangenomen, om gevolg te geven aan de raadsbesluiten der liefde. Tot dezen lagen staat heeft Hij zich willen neerbuigen, heeft Hij zich willen onderwerpen aan al de vernederingen, die hiermede gepaard gingen, omdat het Zijns Vaders wil was. Tot beloning nu van deze bewonderenswaardige gehoorzaamheid, heeft God Hem die waardigheid geschonken. Omdat Hij zich verwaardigde de Zoon des mensen te zijn, heeft Zijn Vader Hem tot Heere gesteld over allen, Filippenzen 2:8, 9.
2. Zijn verwantschap met ons. De Vader heeft Hem het bestuur over de kinderen der mensen gegeven, omdat Hij, de Zoon des mensen zijnde, van dezelfde natuur is met hen over wie Hij gesteld is, en daarom des te meer onwraakbaar is en des te meer aannemelijk als Rechter. Zijn Heerser zal uit het midden van hen voortkomen, Jeremia 30:21. Hiervan was deze wet een type: Uit het midden uwer broederen zult gij een koning over u stellen, Deuteronomium 17:15.
3. Dat Hij de beloofde Messias was. In het vermaarde visioen van Zijn koninkrijk en heerlijkheid, Daniël 7:13, 14, wordt Hij eens mensen zoon genoemd, en Psalm 8:5 - 7,:Gij doet Hem heersen over de werken Uwer handen. Hij is de Messias, en daarom is Hij met al die macht bekleed. De Joden hebben de Christus gewoonlijk Zoon van David genoemd, maar Christus noemt zich gewoonlijk de Zoon des mensen, dat was de nederiger titel, en duidt Hem aan als Vorst en Zaligmaker, niet slechts van het Joodse volk, maar van geheel het geslacht der mensen.

Ten tweede. Opdat allen de Zoon eren, vers 23. Van het eren van Jezus Christus wordt hier gesproken als van het grote doel Gods (de Zoon bedoelde de Vader te eren, en daarom bedoelde de Vader de Zoon te verheerlijken, Johannes 13:32), en van de groten plicht des mensen als instemming met dat doel. Indien God wil, dat de Zoon geëerd zal worden, dan is het de plicht van allen, aan wie Hij bekend is gemaakt, Hem te eren.
Merk hier op:
1. De eerbied, die aan onze Heere Jezus bewezen moet worden: wij moeten de Zoon eren, moeten Hem beschouwen als Een, die geëerd moet worden, zowel wegens de allesovertreffende uitnemendheid en volmaaktheden in Hem zelf, als om de betrekking, waarin Hij staat tot ons, en wij moeten er ons op toeleggen Hem dienovereenkomstig te eren, wij moeten belijden, dat Hij de Heere is, en Hem aanbidden, wij moeten Hem eren, die om onzentwil gesmaad werd.
2. De mate er van: gelijk zij de Vader eren. Dit onderstelt, dat het onze plicht is de Vader te eren, want de geopenbaarde Godsdienst is gegrond op de natuurlijken Godsdienst, en leidt ons om de Zoon te eren, Hem te eren met Goddelijke eer. Wij moeten de Verlosser eren met dezelfde eer, waarmee wij de Schepper eren. Zo ver was het er vandaan, dat Hij zich schuldig maakte aan Godslastering, als Hij zich zelf even gelijk aan God verklaarde, dat het de grootste belediging is, waaraan wij ons kunnen schuldig maken, als wij Hem voor iets anders verklaren. De waarheden en wetten van de Christelijke Godsdienst, voor zoveel zij geopenbaard zijn, zijn even heilig en eerbiedwaardig als die van de natuurlijken Godsdienst, en moeten in gelijke eer en waardij gehouden worden. Want wij hebben dezelfde verplichting aan Christus, de Oorsprong of Werker van ons welzijn, als aan de Oorsprong van ons zijn, ons bestaan, en zijn even noodwendig afhankelijk van de genade des Verlossers, hetgeen een voldoende grond is voor deze wet - den Zoon te eren, gelijk wij de Vader eren.
Om deze wet nog te versterken, is er bijgevoegd: Die de Zoon niet eert, eert de Vader niet, die Hem gezonden heeft.
Sommigen wenden eerbied voor, voor de Schepper, en spreken van Hem met ontzag, terwijl zij met onverschilligheid of minachting spreken van de Verlosser, maar laat dezulken weten, dat de eer en de belangen van de Vader en de Zoon zo onafscheidelijk samenverbonden zijn, dat de Vader zich nooit geëerd acht door iemand, die de Zoon onteert. Smaadheden, de Heere

Jezus aangedaan, vallen terug op God zelf, en zullen als zodanig in de hemel verklaard en gerekend worden. De Zoon zo zeer des Vaders ere omhelsd hebbende, dat Hij de smadingen, Gode aangedaan, op zich heeft genomen, Romeinen 15:3, wordt de ere des Zoons niet minder omhelsd door de Vader, en zo acht Hij zich getroffen in Hem. De reden hiervan is, dat de Zoon door de Vader gezonden is, van Hem zijn opdracht ontvangen heeft, het is de Vader, die Hem gezonden heeft. Beledigingen, een gezant aangedaan, worden volkomen terecht ten kwade geduid en gewroken door de vorst, die hem gezonden heeft. En naar dezen regel zullen zij, die waarlijk de Zoon eren, ook de Vader eren, Filippenzen 2:11. Hier is de regel volgens welken de Zoon Zijn last volvoert: Die hoort en gelooft, heeft het eeuwige leven, vers 24. Hier hebben wij de kern van geheel het Evangelie. De inleiding er toe gebiedt aandacht voor een hoogst gewichtige zaak, en instemming met een zaak, die volkomen zeker is. "Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, Ik aan wie, naar gij hoort, al het oordeel is overgegeven, Ik, op wiens lippen een Goddelijke uitspraak is. Ontvangt van Mij des Christens kenmerk en voorrecht."

Ten eerste. Het kenmerk eens Christens: Die Mijn woord hoort en gelooft Hem, die Mij gezonden heeft. Een waar Christen te zijn is:
1. Het woord van Christus te horen. Het is niet genoeg, om onder het gehoor er van te zijn, wij moeten er acht op geven, zoals leerlingen op het onderricht van hun leermeesters, en er naar handelen, zoals dienstknechten de bevelen hunner meesters volbrengen, wij moeten het horen en gehoorzamen, ons houden aan het Evangelie van Christus als aan de vasten regel voor ons geloof en onze wandel.
2. Hem te geloven, die Hem gezonden heeft, want het is Christus' bedoeling ons tot God te brengen. En, gelijk Hij de Oorsprong is van alle genade, zo is Hij ook het Voorwerp van alle geloof. Christus is onze Weg, God is onze Rust. Wij moeten God geloven, als hebbende Jezus Christus gezonden, en Hem aanbevolen hebbende aan ons geloof en onze liefde, door zijn heerlijkheid te openbaren in het aangezicht van Jezus Christus, 2 Corinthiërs 4:6, als Zijn Vader en onze Vader.

Ten tweede. Het voorrecht van de Christen, waarin alle ware Christenen deelhebben. Zie wat wij door Christus verkrijgen:
1. Het voorrecht der begenadiging: hij komt niet in de verdoemenis. De genade van het Evangelie is een volledige kwijtschelding van de vloek der wet. Een gelovige zal niet slechts niet liggen onder de verdoemenis in de eeuwigheid, hij zal er thans niet onder komen, niet in gevaar er van komen, Romeinen 8:1, niet komen in de verdoemenis, ja niet eens in staat van beschuldiging gesteld worden.
2. Een handvest van voorrechten: Hij is overgegaan van de dood in het leven, hij is in het bezit gesteld van tegenwoordig geluk in geestelijk leven en hij heeft het recht verkregen op toekomstig geluk in het eeuwige leven. De strekking van het eerste verbond was: Doe dit, en leef, die dat doet, zal er door leven. Dit nu bewijst Christus even gelijk te zijn met de Vader, dat Hij macht heeft om hetzelfde voordeel, dezelfde weldaad te schenken aan de hoorders van Zijn woord, dat beloofd of voorgesteld was aan de houders der oude wet, dat is: leven. Hoort en leeft, gelooft en leeft. Daar kunnen wij onze ziel op wagen, als wij ons niet instaat bevinden om te doen en te leven, zie Hoofdstuk 17:2. Hier is de rechtmatigheid van zijn handelingen ter volvoering van dezen last, vers 30. Alle oordeel Hem overgegeven zijnde, moeten wij wel vragen hoe, op wat wijze Hij het doet. En hier is Zijn antwoord op die vraag: Mijn oordeel is rechtvaardig. Al de daden van Christus' regering, beiden voor wetgeving en voor oordeel, zijn nauwkeurig in overeenstemming met de regelen der billijkheid, Spreuken 8:8. Geen der beslissingen of uitspraken van de Verlosser kan gewraakt worden, daarom zal, gelijk geen Zijner wetten ingetrokken kan worden, er ook geen beroep kunnen plaatshebben van zijn oordelen of uitspraken. Zijn oordelen Zijn gewis rechtvaardig, want zij zijn geleid:

Ten eerste. Door de wijsheid Zijns Vaders: Ik kan van Mij zelf niets doen, niets zonder de Vader, maar gelijk Ik hoor, oordeel Ik, zoals Hij tevoren gezegd heeft, vers 19. De Zoon kan niets van zich zelf doen, tenzij Hij de Vader dat ziet doen, zo ook hier: niets dan wat Hij de Vader hoort zeggen: Gelijk Ik hoor:
1. Van de verborgen, eeuwige raadsbesluiten des Vaders, zo oordeel Ik. Wensen wij te weten, waarop wij kunnen rekenen in onze handelingen met God? Hoor het woord van Christus. Wij behoeven niet door te dringen in de Goddelijke raadsbesluiten, die verborgen dingen, die ons niet behoren, ons niet toekomen, maar wij moeten acht geven op de geopenbaarde orders van Christus' bestuur en oordeel, die ons ten onfeilbaren gids zijn. Want wat Christus beslist heeft, is een nauwkeurige kopie van hetgeen de Vader vastgesteld heeft.
2. Van de bekend - geworden berichten van het Oude Testament. In het volbrengen van geheel zijn onderneming had Christus het oog op de Schriften, en daarnaar heeft Hij zich gedragen, ten einde ze te vervullen: In de rol des boeks is van Mij geschreven. Aldus leerde Hij ons niets te doen van ons zelf, maar, gelijk wij horen van het woord van God, alzo over de dingen te oordelen, en diensvolgens te handelen.

Ten tweede. Door des Vaders wil: mijn oordeel is rechtvaardig, en kan niet anders dan rechtvaardig zijn, want Ik zoek niet Mijn wil, maar de wil des Vaders, die Mij gezonden heeft. Niet alsof de wil van Christus tegenovergesteld was aan de wil des Vaders, zoals in ons het vlees tegen de geest is, maar:
1. Christus had, als mens, de natuurlijke, onschuldige neigingen van de menselijke natuur, bewustheid van smart en van genot, een neiging tot leven, een afkeer van de dood, toch heeft Hij zich zelf niet behaagd, is Hij daarmee niet te rade gegaan, toen Hij uitging op deze onderneming, maar heeft Hij volkomen berust in de wil Zijns Vaders.
2. Wat Hij deed als Middelaar was n iet het gevolg van een bijzonder voornemen, of bedoeling van Hem zelf, wat Hij zocht was niet voor zich zelf, om aan eigen wensen of begeerten te voldoen, neen, Hij was er in geleid door de wil Zijns Vaders, en het doel, dat Hij zich had voorgesteld. Daaraan heeft onze Heiland zich bij alle gelegenheden gehouden, hierdoor heeft Hij zich altijd laten leiden. Aldus heeft onze Heere Jezus zijn zending blootgelegd (hetzij dan al of niet tot overtuiging van zijn vijanden) tot Zijn eigen eer en tot eeuwige vertroosting Zijner vrienden, die Hem hier aanschouwen als machtig om volkomen zalig te maken.

Johannes 5:31 - 47
In deze verzen bewijst en bevestigt onze Heere Jezus de opdracht, waarvan Hij gesproken had, en toont aan, dat Hij van God gezonden was om de Messias te zijn.
I. Zijn eigen getuigenis omtrent Hem zelf stelt Hij ter zijde, vers 31:Indien Ik van Mij zelf getuig, hoewel mijn getuigenis onfeilbaar waar is, zult gij toch naar de gewonen regel des rechts onder de mensen, haar niet als een wettig bewijs erkennen.

1. Dat strekt tot schande der mensen, daar het hun gebrek aan waarheid en oprechtheid onderstelt. Voorzeker mogen wij in alle bedaardheid zeggen wat David gezegd heeft in zijn haasten: Alle mensen zijn leugenaars, want anders zou men nooit als stelregel hebben kunnen aannemen, dat eens mensen getuigenis van zich zelf verdacht is, dat men er niet op aan kan. Het is een teken, dat de liefde voor zich zelf sterker is dan de liefde voor de waarheid. En toch: 2. Strekt het tot eer van de Zoon van God en toont Zijn wonderbare nederigheid, dat, hoewel Hij de getrouwe Getuige is, de waarheid zelf, die eisen kan op Zijn woord te worden geloofd, het Hem toch behaagd heeft van Zijn voorrecht af te zien, en zich, ter bevestiging van ons geloof, beroept op zijn getuigen.

II. Hij wijst dan op anderen, die van Hem getuigen, dat Hij van God gezonden was.
1. De Vader zelf heeft van Hem getuigd, vers 32. Er is een ander, die van Mij getuigt. Ik acht, dat dit bedoeld is van God, de Vader, want Christus maakt er melding van tegelijk met zijn eigen getuigenis, Hoofdstuk 8:18:Ik ben het, die van Mij zelf getuig, en de Vader, die Mij gezonden heeft, getuigt van Mij.
Merk op,
a. Het zegel, dat de Vader zet op zijn opdracht: Hij getuigt van Mij, Hij heeft dit niet slechts gedaan door een stem van de hemel, maar doet het nog door de tekenen Zijner tegenwoordigheid bij Mij. Zie, wie het zijn, van wie God wil getuigen. Het zijn degenen, die Hij zendt en in Zijn dienst gebruikt. Aan wie Hij een zending toevertrouwt, geeft Hij geloofsbrieven mede. Het zijn zij, die van Hem getuigen, dat heeft Christus gedaan. God zal hen erkennen en eren, door wie Hij erkend, beleden en geëerd wordt. Het zijn zij, die weigeren van zich zelf te getuigen, zoals Christus geweigerd heeft van zich zelf te getuigen God zal er zorg voor dragen, dat zij die zich zelf vernederen, en hun eigen eer niet zoeken, daar niets bij zullen verliezen.
b. Christus' voldoening in dit getuigenis: Ik weet, dat de getuigenis, welke hij van Mij getuigt, waarachtig is. Ik heb de volkomen zekerheid, dat Ik een Goddelijke zending heb, Ik twijfel er geen ogenblik aan. Aldus had Hij het getuigenis in zich zelf. De duivel verzocht Hem er aan te twijfelen, of Hij wel de Zoon van God was, maar nooit heeft Hij aan die verzoeking toegegeven.

2. Johannes de Doper getuigde van Christus, vers 33, en verder. Zijn werk was de weg voor Hem te bereiden, en de mensen op Hem te wijzen. Zie het Lam Gods.
a. Het getuigenis van Johannes was een plechtig en openbaar getuigenis. "Gijlieden hebt een gezantschap van priesters en Levieten tot Johannes gezonden, hetgeen hem in de gelegenheid stelde openlijk bekend te maken wat hij te zeggen had. Dat was dus een rechterlijk getuigenis. Het was een waar getuigenis. Hij heeft der waarheid getuigenis gegeven, zoals een getuige behoort te doen, de gehele waarheid en niets dan de waarheid. Christus zegt niet: "Hij heeft van Mij getuigd" (hoewel iedereen wist, dat hij dit gedaan heeft) maar, als eerlijk man heeft hij van de waarheid getuigd. Nu was Johannes algemeen bekend als zulk een heilig, Godvruchtig man, die zozeer der wereld was afgestorven, en zo vertrouwd was met goddelijke zaken, dat men zich niet kon voorstellen, dat hij schuldig kon wezen aan zulk een bedrog om van Christus te zeggen wat hij gezegd heeft, indien het niet overeenkomstig de waarheid was, en indien hij er niet volkomen zeker van was.

b. Twee dingen worden betreffende het getuigenis van Johannes hier bij gevoegd:
Dat het was een getuigenis ex abundanti - meer dan Hij behoefde of nodig had, vers 34. Ik neem geen getuigenis van een mens. Hoewel Christus het gepast vond om Johannes' getuigenis aan te halen, was het toch met de betuiging, dat dit niet opgenomen of uitgelegd moest worden ten nadele van het kroonrecht Zijner zelfgenoegzaamheid. Christus heeft geen brieven van aanbeveling van node, geen getuigschriften, geen getuigenissen, dan die in Zijn eigen waardij en voortreffelijkheid zijn gelegen. Waarom heeft Christus dan hier de getuigenis van Johannes aangevoerd? Waarom? Dit zeg Ik, opdat gijlieden zoudt behouden worden. In geheel zijn rede had Hij dit op het oog, niet Zijn eigen leven te redden, maar de zielen van anderen te behouden. Hij wees op Johannes' getuigenis, omdat hij, tot hen behorende, een hunner zijnde, men kon hopen, dat zij er naar zouden luisteren. Christus begeert en bedoelt de zaligheid zelfs van zijn vijanden en vervolgers. Het woord van Christus is het gewone middel der zaligheid. In Zijn woord neemt Christus onze zwakheid in

aanmerking, en buigt Hij zich neer tot onze bevatting, te rade gaande, niet zozeer met hetgeen zo groot een Vorst past te zeggen, als wel met hetgeen wij instaat zijn te dragen, en wat ons het waarschijnlijkst goed zal doen. Dat het een getuigenis was ad hominem - op de man af, omdat Johannes de Doper iemand was, voor wie zij eerbied hadden, vers 35, hij was een licht onder ulieden.
Merk op:
Ten eerste. De hoedanigheid van Johannes de Doper: hij was een brandende en lichtende kaars. Christus heeft dikwijls op eervolle wijze van Johannes gesproken. Hij was nu in de gevangenis, in nood, maar Christus geeft hem de lof, die hem toekomt, en wij moeten altijd bereid zijn dat te doen voor allen, die God getrouwelijk dienen.
1. Hij was een licht, niet phoos - lux, licht, aldus was Christus het Licht, maar luknos lucerna, een licht dat ontleend is. Zijn ambt was een duistere wereld te verlichten met de kennisgeving van de nadering van de Messias, voor wie hij als de morgenster is geweest.
2. Hij was een brandend licht, hetgeen oprechtheid aanduidt, geschilderd vuur kan wel schijnend gemaakt worden, maar hetgeen brandt, is wezenlijk vuur. Het geeft ook zijn werkzaamheid, zijn ijver en vurigheid te kennen, zijn brandende liefde tot God en de zielen der mensen. Vuur werkt altijd op zichzelf of op iets anders, en dat is ook het geval met een getrouw Evangeliedienaar.
3. Hij was een schijnend licht, hetgeen of zijn voorbeeldigen levenswandel aanduidt, waarin ons licht behoort te schijnen, Mattheüs 5:16, of een uitnemenden, wijd - verspreiden invloed. Hij was voortreffelijk in de ogen van anderen, hoewel hij gaarne in afzondering en onbekendheid wilde blijven, hij was in de woestijnen, maar zijn leer, zijn doop, zijn leven waren van zulk een aard, dat hij een zeer merkwaardig man was en de ogen des volks tot zich trok.

Ten tweede. De genegenheid des volks voor hem: gij hebt ulieden voor een korten tijd in zijn licht willen verheugen.
1. Zij waren bij de verschijning van Johannes als in vervoering, êthelesate, gij schiep behagen u te verheugen in zijn licht. Gij waart er fier op zulk een man in uw midden te hebben, hij was de ere van uw land, gij waart gewillig, agalliasthênai - gewillig, of bereid te dansen, veel gerucht te maken over dat licht, zoals knapen over een vreugdevuur.

2. Het was slechts voorbijgaand. "Gij beminde hem pros hooran - voor een ure, voor een tijdje, zoals kinderkens houden van iets nieuws. Gij vond voor een wijle behagen in Johannes de Doper, maar waart hem en zijn bediening spoedig moede, en gij zei, dat hij een duivel had, en nu hebt gij hem in de gevangenis. Velen, die in het eerst zeer ingenomen zijn met het Evangelie, zullen het later verachten en verwerpen, het is iets zeer gewoons, dat belijders, die luid spreken en zich op de voorgrond dringen, verkoelen en geheel afvallen. Dezen hier verheugden zich in het licht van Johannes de Doper, maar hebben nooit in dat licht gewandeld, en daarom zijn zij er ook niet bij gebleven, zij waren als de steenachtige aarde. Zolang Herodes de vriend was van Johannes de Doper, hebben zij hem bemind en geliefkoosd, maar toen hij het misnoegen van Herodes had gaande gemaakt, onttrok ook het volk hem zijn gunst. "Gij waart gewillig Johannes te steunen pros hooran, dat is: voor tijdelijke doeleinden (zoals sommigen dit opvatten). Gij waart blijde met hem, in de hoop hem als uw werktuig te gebruiken, door zijn invloed, en door zijn naam en roem, om het Romeinse juk af te schudden, en de burgerlijke vrijheid en ere voor uw land te herkrijgen".
Nu maakt Christus melding van hun eerbied voor Johannes om hen te veroordelen wegens hun tegenwoordige tegenstand tegen Hem zelf, aan wie Johannes getuigenis had gegeven. Indien zij in hun verering voor Johannes trouw waren gebleven, zoals zij behoord hadden te doen, dan zouden zij Christus hebben aangenomen. Hij maakt melding van dit voorbijgaan

van hun eerbied, om God te rechtvaardigen dat Hij hun, zoals nu geschied was, Johannes' bediening had ontnomen, en dat licht onder een korenmaat had gesteld.

3. Christus' eigen werken getuigden van Hem, vers 36:Ik heb een getuigenis, meerder dan die van Johannes, want, zo wij de getuigen geloven van mannen, door God gezonden, zoals Johannes, de onmiddellijke getuigenis Gods, en die niet door de dienst van mensen gegeven wordt, is meerder, 1 Johannes 5:9. Merk op, dat, hoewel de getuigenis van Johannes minder krachtig en van minder aanbelang was, het onze Heere toch behaagd heeft er gebruik van te maken. Wij moeten blijde zijn met al de steun, dien wij kunnen verkrijgen ter bevestiging van ons geloof, al is het ook, dat er geen afdoend bewijs door verkregen wordt, en wij moeten geen enkel getuigenis krachteloos verklaren onder voorgeven, dat anderen meer beslissend zijn, wij hebben ze allen nodig. Die meerdere getuigenis nu bestond in de werken, die de Vader Hem gegeven heeft te volbrengen.
Dat is:
a. De ganse loop Zijns levens en van zijn bediening - Zijn openbaren aan ons van God en van Gods wil, de oprichting van Zijn koninkrijk onder de mensen. Zijn hervorming van de wereld, Zijn verderven van het rijk van Satan, Zijn herstellen van de gevallen mens in zijn oorspronkelijke reinheid en gelukzaligheid, Zijn uitstorten van de liefde tot God en tot elkaar in het hart der mensen - al het werk, waarvan Hij, toen Hij stierf, gezegd heeft: Het is volbracht, het was alles, van het begin tot het einde: opus Deo dignum - een werk, Gode waardig. Al wat Hij zei en deed was heilig en hemels, een Goddelijke reinheid, kracht en genade blonk er in uit, overvloedig bewijzende, dat Hij van God gezonden was.
b. In het bijzonder. De wonderen, die Hij wrocht ten bewijze van Zijn Goddelijke zending, getuigden van Hem. Nu wordt hier gezegd: Dat deze werken Hem door Zijn Vader gegeven waren, dat is: dat Hij beide bestemd en gemachtigd was ze te werken, want, als Middelaar heeft Hij beide de opdracht en de kracht aan Zijn Vader ontleend. Zij zijn Hem gegeven te volbrengen, Hij moet al die wonderwerken doen, die de raad en de voorkennis Gods tevoren bepaald hadden, dat zij gedaan zouden worden, en Zijn volbrengen er van bewijst een Goddelijke macht, want Gods werk is volkomen. Deze werken hebben van Hem getuigd, hebben bewezen, dat Hij van God was gezonden, en dat hetgeen Hij van zich zelf zei waar was, Hebreeën 2:4, Handelingen 2:22. Dat de Vader Hem gezonden heeft als Vader, niet zoals een meester zijn dienstknecht op een boodschap uitzendt, maar zoals een vader zijn zoon zendt om bezit te nemen. Indien God Hem niet had gezonden, Hij zou Hem niet hebben ondersteund, zou Hem niet hebben verzegeld, zoals Hij gedaan heeft door de werken, die Hij Hem te doen gaf, want de Schepper der wereld zal nooit de misleider der wereld zijn

4. Hij wijst meer volledig dan tevoren op de getuigenis Zijns Vaders Hem betreffende, vers 37. De Vader, die Mij gezonden heeft, die heeft zelf van Mij getuigd. De vorst is niet gewoon zelf zijn gezant te volgen om viva voce - door te spreken - zijne zending te bevestigen. Maar het heeft Gode behaagd zelf van Zijn Zoon te getuigen door een stem van de hemel bij gelegenheid van Zijn doop, Mattheüs 3:1 7: Dat is Mijn Gezant, deze is Mijn geliefde Zoon. De Joden achtten Bath - kol - de dochter ener stem, een stem van de hemel te zijn, een van de middelen, door welke God Zijn wil en bedoeling te kennen gaf, en door dat middel heeft Hij Christus openlijk en plechtig erkend, en Hij heeft dit herhaald, Mattheüs 17:5. God zal getuigenis afleggen van hen, die door Hem gezonden worden, als Hij een opdracht geeft, zal Hij niet falen die opdracht te bezegelen, Hij, die zich nooit onbetuigd heeft gelaten, Handelingen 14:17, zal ook zijn dienstknechten niet onbetuigd laten, die op zijn boodschappen uitgaan. Waar God geloof eist, zal Hij niet falen er genoegzaam bewijs voor te leveren, zoals Hij betreffende Christus ook gedaan heeft. Wat betreffende Christus getuigd moest worden bestond voornamelijk hierin, dat God, dien wij beledigd hadden, bereid was

Hem als Middelaar aan te nemen. Hieromtrent nu heeft Hij zelf ons volkomen voldoening gegeven (en Hij was het geschiktst om dit te doen) verklarende een welbehagen in Hem te hebben, indien wij dit nu ook hebben, dan is het werk gedaan. Nu zou men kunnen vragen: indien God zelf aldus van Christus getuigd heeft, hoe kwam het dan, dat Hij door het Joodse volk en zijn oversten niet algemeen aangenomen werd?
Hierop antwoordt Christus, dat dit niet vreemd geacht moest worden, ook kon hun ongelovigheid zijn geloofwaardigheid niet tenietdoen, en wel om twee redenen: - Omdat zij niet bekend waren met zulke buitengewone openbaringen van God en Zijn wil: Gij hebt noch zijn stem ooit gehoord, noch zijn gedaante gezien. Zij betoonden zich even onbekend met God, hoewel zij beleden tot Hem in betrekking te staan, als wij ten opzichte van iemand, dien wij nooit gezien of gehoord hebben. "Maar waarom spreek Ik tot u van Gods getuigenis van Mij? Gij kent Hem niet, gij weet niets van Hem, gij hebt geen gemeenschap met Hem." Onbekendheid met God is de ware reden van der mensen verwerping van de getuigenis, die Hij van Zijn Zoon heeft gegeven.
Een recht begrip van de natuurlijke Godsdienst zou ons zulk een heerlijke gepastheid ontdekken in de Christelijke Godsdienst, dat ons hart geneigd en gezind zou worden om hem te omhelzen. Sommigen geven hier deze betekenis aan: "De Vader heeft van Mij getuigd door een stem, en het nederdalen ener duive, dat iets zo buitengewoons is, dat gij nooit tevoren iets dergelijks gezien of gehoord hebt, en toch geschiedde om mijnentwil die stem en die nederdaling der duive, ja, en gij zoudt die stem hebben kunnen horen, gij zoudt die duive hebben kunnen zien nederdalen, evenals de anderen, indien gij de prediking van Johannes trouw had bijgewoond, maar door haar te veronachtzamen, hebt gij die getuigenis gemist. Omdat zij niet aangedaan, of getroffen, waren door de gewone middelen, door welke God zich aan hen had geopenbaard: Zijn woord hebt gij niet in u blijvende, vers 38. Zij hadden de Schriften des Ouden Testaments, hadden dezen hen niet geneigd moeten maken om Christus te ontvangen? Ja, indien zij de rechten invloed op hen hadden gehad. Maar:

Ten eerste. Het woord Gods was niet in hen, het was onder hen, in hun land, in hun handen, maar niet in hen, niet in hun hart, niet heersende in hun ziel, maar slechts schijnende in hun ogen en klinkende in hun oren. Wat baatte het hun, dat hun de woorden Gods waren toe - vertrouwd? Romeinen 3:2, als deze woorden niet heersten in hen? Indien dit wèl zo ware, dan zouden zij Christus geredelijk hebben aangenomen.
Ten tweede. Het was niet in hen blijvende. Er zijn velen, in wie het woord Gods wel komt, en voor een wijle zijn zij ook onder de indruk er van, maar het blijft niet in hen, het is niet voortdurend in hen, zoals iemand in zijn tehuis is, het is er slechts nu en dan, zoals een reiziger in een herberg. Indien het woord in ons blijft, als wij er gemeenschap mede hebben door menigvuldige overpeinzing, er bij iedere gelegenheid mede te rade gaan, er ons naar regelen in onze levenswandel, dan zullen wij geredelijk de getuigenis van de Vader aannemen betreffende Christus, zie Hoofdstuk 7:17. Maar hoe bleek het, dat het woord Gods niet blijvende in hen was? Dat is hieruit gebleken: Gij gelooft dien niet, dien Hij gezonden heeft. Er was in het Oude Testament zo veel betreffende Christus gezegd, om het volk te leren wanneer en waar zij naar Hem hadden uit te zien, en aldus de ontdekking van Hem te vergemakkelijken, dat zo zij behoorlijk over deze dingen hadden nagedacht, zij wel tot de overtuiging hadden moeten komen, dat Christus van God gezonden was, zodat hun niet geloven in Christus een onmiskenbaar teken was, dat het woord Gods niet blijvende was in hen. De inwoning van het woord, de Geest, en Gods genade in ons wordt het best getoetst aan hare uitwerkselen, inzonderheid door ons ontvangen van wat Hij zendt, de geboden, de boodschappers, de leidingen Zijner voorzienigheid, en zeer bijzonder Christus, dien Hij gezonden heeft.

5. De laatste getuigenis, die Hij noemt, is het Oude Testament, hetwelk van Hem getuigde, en daarop beroept Hij zich, vers 39. Onderzoekt de Schriften, ereunate.
a. Dit kan gelezen worden, hetzij: Gij onderzoekt de Schriften, en gij doet er wèl aan. Dagelijks leest gij ze in uw synagogen, gij hebt rabbi's, en leraren, en schriftgeleerden, die er hun werk van maken ze te bestuderen en te verklaren." De Joden roemden op de bloei der schriftgeleerdheid in de dagen van Hillel, die ongeveer twaalf jaren na Christus' geboorte gestorven is, en zij achtten sommigen van hen, die toen leden waren van het sanhedrin, als de schoonheid hunner wijsheid en de roem hunner wet, en Christus erkent, dat zij ook wezenlijk de Schriften onderzochten, maar het was een zoeken van hun eigen eer. "Gij onderzoekt de Schriften, en daarom zoudt gij, indien gij niet willens blind waart, in Mij geloven." Het is mogelijk, dat de mensen grote kennis hebben van de letter der Schrift, en toch vreemd zijn aan de kracht en de invloed er van.
Of: Gelijk wij het lezen: Onderzoekt de Schriften, en aldus was het tot hen gezegd:

Ten eerste. Bij wijze van beroep. "Gij zegt de Schriften aan te nemen en te geloven, hier zal Ik Mij met u aan de uitspraak van de rechter onderwerpen, laat de Schrift dus rechter zijn, mits gij niet aan de letter hangen blijft" (hoerere in cortice) "maar haar wilt onderzoeken". Als men zich op de Schrift beroept, moet men haar onderzoeken. Onderzoek al de Schriften, vergelijk de een plaats met de andere en verklaar de een door de andere. Evenzo moeten wij bijzondere plaatsen zeer grondig onderzoeken, en zien, niet wat zij op het eerste gezicht schijnen te zeggen, maar wat zij wezenlíjk zeggen.
Ten tweede. Dit is gesproken tot ons bij wijze van raadgeving, of bevel aan alle Christenen om de Schriften te onderzoeken. Allen, die Christus willen vinden, moeten de Schriften onderzoeken, ze niet slechts lezen of horen, maar ze onderzoeken, hetgeen aanduidt:
1. Naarstigheid in het onderzoeken, arbeid en studie, grote inspanning van de geest.
2. Begeerte en doel om te vinden. Wij moeten geestelijk voordeel beogen bij het lezen en onderzoeken der Schrift en dikwijls vragen: "Waarnaar doe ik onderzoek?" Wij moeten zoeken als naar verborgen schatten, Spreuken 2:4, als degenen die graven naar goud, of duiken naar paarlen, Job 28:1 - 11. Dat heeft de Bereërs geadeld, Handelingen 17:11.

b. Nu zijn er twee dingen, die ons bevolen worden hierbij op het oog te hebben: de hemel, als ons doel, en Christus, als onze Weg. Wij moeten de Schriften onderzoeken om de hemel, ons groot doel, te vinden. Want gij meent in dezelve het eeuwige leven te hebben. De Schrift verzekert ons van een eeuwigen staat, ons voorgesteld, en biedt ons het eeuwige leven in dien staat. Zij bevat de kaart, waarop hij getekend en beschreven is, het voorrecht, waardoor men er komt, de weg, die er henen leidt, en het fondament waarop de hoop er op gegrond is, en het is wel der moeite waard te zoeken, waar wij zo zeker zijn van te zullen vinden. Maar tot de Joden zegt Jezus Christus alleen: "gij meent in de Schrift het eeuwige leven te hebben, omdat, hoewel zij het geloof aan en de hoop op het eeuwige leven behielden, en hun verwachting er van grondden op de Schriften, zij hierin echter hebben misgetast, dat zij het van het blote lezen en bestuderen der Schriften verwachtten. Het was een gewoon, doch verdorven gezegde onder hen: "Hij, die de woorden der wet heeft, heeft het eeuwige leven." Zij dachten zeker te zijn van de hemel, indien zij zekere gedeelten der Schrift, daartoe aangewezen door de inzettingen der ouden, van buiten konden opzeggen, en zij dachten, dat het gemene volk vervloekt was, omdat zij aldus de wet niet wisten, Hoofdstuk 7:49.
En zo kwamen zij dan tot de gevolgtrekking, dat alle geleerden ongetwijfeld zalig worden. Wij moeten de Schrift onderzoeken om Christus te vinden, als zijnde de verse en levende Weg, die tot dat doel heenleidt. Dezen, de grote en voorname getuigen, zijn het, die van Mij getuigen. De Schriften, zelfs die van het Oude Testament, getuigen van Christus, en door haar getuigt God van Hem. De Geest van Christus, die in de profeten was, heeft tevoren van Hem

getuigd. 1 Petrus 1:11, getuigd van de bedoelingen en beloften Gods omtrent Hem. De Joden wisten zeer goed, dat het Oude Testament van de Messias getuigde, en waren ook oordeelkundig in hun opmerkingen over de plaatsen, die hierover handelen, en toch waren zij onachtzaam in de toepassing er van. Daarom moeten wij de Schriften onderzoeken, en kunnen wij hopen bij dat onderzoek het eeuwige leven te zullen vinden, omdat zij van Christus getuigen, want dit is het eeuwige leven, Hem te kennen, 1 Johannes 5:11. Christus is de schat, verborgen in de akker der Schrift, het water in die bron.

c. Bij dit getuigenis voegt Hij een bestraffing wegens hun ongeloof en hun goddeloosheid in vier opzichten, inzonderheid hun veronachtzaming van Hem en van zijn leer: "Gij wilt tot Mij niet komen, opdat gij het leven moogt hebben," vers 40. Gij onderzoekt de Schriften, gij gelooft de profeten, die, zoals gij wel moet zien, van Mij getuigen, en toch wilt gij tot Mij niet komen, naar wie zij u heen wijzen." Hun vervreemding van Christus was de schuld, niet zozeer van hun verstand als van hun wil. Dit wordt uitgedrukt als een klacht: Christus bood het leven aan, maar het werd niet aangenomen. Er is in Jezus Christus leven voor arme zielen, wij kunnen het leven hebben, het leven der vergeving, en genade, en vertroosting, en heerlijkheid. Leven is de volkomenheid van ons bestaan en sluit alle geluk in, en Christus is ons leven. Zij, die dat leven wensen te hebben, moeten tot Jezus Christus er voor komen, wij kunnen het verkrijgen, zo wij er om tot Hem komen. Het onderstelt een instemming van het verstand met de leer van Christus, en met het getuigenis omtrent Hem gegeven. Het is gelegen in de toestemming van de wil in Zijn bestuur en genade, en het brengt een ongeveinsde onderwerping te weeg van ons hart en onze genegenheden aan Zijn wil en gebod. De enige reden, waarom zondaren sterven, is dat zij niet tot Christus willen komen om leven en zaligheid van Hem te ontvangen. Het is niet omdat zij niet kunnen, maar omdat zij niet willen. Zij willen het aangeboden leven niet aannemen, omdat het geestelijk en Goddelijk is, en zij willen het niet aannemen op de voorwaarden, waarop het hun is aangeboden, en zij willen ook de bestemde middelen daartoe niet gebruiken. Zij willen niet genezen worden, want zij willen zich aan de methode der genezing niet onderwerpen. De moedwil en de hardnekkigheid der zondaren in het afwijzen van de aanbiedingen der genade zijn een grote smart voor de Heere Jezus, en waarover Hij klaagt.
De woorden, vers 41: Ik neem geen eer van mensen, staan in een tussenzin, om een tegenwerping te voorkomen, alsof Hij Zijn eigen eer of heerlijkheid zocht, en zich tot hoofd ener partij opwierp, door allen te verplichten tot Hem te komen en Hem toe te juichen. Hij heeft de toejuiching der mensen noch begeerd, noch gezocht: Hij heeft niet gestreefd naar dien wereldse glans en pracht, waarin de vleselijk - gezinde Joden verwachtten, dat de Messias zou verschijnen. Hij gebood hun, die Hij genas, Hem niet bekend te maken, en onttrok zich aan hen, die Hem koning wilden maken. Hij had de toejuiching der mensen niet. In plaats van eer te ontvangen van mensen, heeft Hij zeer veel versmaadheid van mensen ontvangen, want Hij heeft zich zelf vernietigd.

3. Hij had de toejuiching der mensen niet nodig, zij heeft niets toegevoegd aan de ere van Hem, dien al de engelen Gods aanbidden, ook heeft zij Hem niet anders behaagd dan in zover zij overeenkomstig de wil des Vaders was, en strekken kon tot het geluk van hen, die door Hem ere te geven, veel groter eer van Hem ontvingen. Hun gebrek aan liefde tot God: Ik ken ulieden, dat gij de liefde Gods in uzelf niet hebt, vers 42. Waarom zou het Mij verwonderen, dat gij niet tot Mij komt, daar u toch zelfs het eerste beginsel van de natuurlijken Godsdienst ontbreekt, welke is de liefde tot God? De reden, waarom de mensen Christus veronachtzamen, is, dat zij God niet liefhebben, want indien wij God waarlijk liefhadden, dan zouden wij ook Hem liefhebben, die Zijn uitgedrukt beeld is, en dan zouden wij ons haasten om tot Hem te komen, door wie alleen wij in Gods gunst hersteld kunnen worden. Hij beschuldigde hen, in

vers 37, van onbekendheid met God, en hier van gebrek aan liefde tot Hem, de mensen hebben geen liefde tot God, omdat zij geen begeerte hebben Hem te kennen. Let op:

Ten eerste. De misdaad, die hun ten laste gelegd wordt: Gij hebt de liefde Gods niet in u. Zij beweerden grote liefde te hebben tot God, en dachten dit te bewijzen door hun ijver voor de wet, de tempel en de sabbat, en toch waren zij in werkelijkheid zonder de liefde Gods. Er zijn velen, die een fraaie belijdenis van de Godsdienst afleggen, maar toch hun gebrek aan liefde tot God tonen door hun veronachtzaming van zijn geboden, zij haten zijn heiligheid en onderschatten zijn goedheid. Het is de liefde Gods in ons, de liefde, die zetelt in ons hart, een levend, werkzaam beginsel in het hart, die God wil aannemen, de liefde, die in ons hart is uitgestort, Romeinen 5:5.

Ten tweede. Het bewijs voor deze beschuldiging, door de persoonlijke kennis van Christus, die de harten onderzoekt, Openbaring 2:23, en weet wat in de mens is, Ik ken u. Christus doorziet al onze bedekselen, en tot een iegelijk onzer kan Hij zeggen: Ik ken u.
1. Christus kent de mensen beter dan hun naburen hen kennen. Het volk dacht, dat de Schriftgeleerden en Farizeeën zeer vrome en Godvruchtige mensen waren, maar Christus wist, dat zij de liefde Gods niet in zich hadden.
2. Christus kent de mensen beter dan zij zich zelf kennen. Deze Joden hadden een zeer goeden dunk van zich zelf, maar Christus wist hoe verdorven hun binnenste was, in weerwil van het schoonschijnende uiterlijk. Wij kunnen ons zelf bedriegen, maar Hem kunnen wij niet bedriegen.
3. Christus kent mensen, die Hem niet kennen en niet willen kennen. Hij ziet op hen, die al hun best doen om hun ogen van Hem af te wenden, en noemt diegenen bij hun naam, hun waren naam, die Hem niet gekend hebben. Een andere misdaad, die hun ten laste gelegd wordt, is hun bereidwilligheid om valse Christussen en valse profeten te ontvangen, terwijl zij hardnekkig Hem tegenstonden, die de ware Messias is, vers 43. Ik ben gekomen in de naam Mijns Vaders, en gij neemt Mij niet aan, zo een ander komt in zijn eigen naam, dien zult gij aannemen. Ontzet u hierover, gij hemelen, want Mijn volk heeft twee boosheden gedaan, Jeremia 2:12, 13. Grote boosheden, voorwaar!

Ten eerste. Zij hebben: de springader des levenden waters verlaten, want zij hebben Christus niet willen aannemen, die gekomen is in de naam Zijns Vaders, zijn opdracht had van Zijn Vader, en alles deed tot zijn eer.
Ten tweede. Zij hebben zich zelf bakken uitgehouwen, gebroken bakken. Zij horen naar ieder, die in zijn eigen naam tot hen komt. Zij geven hun eigen zegeningen op, hetgeen al erg genoeg is, en het is voor valse ijdelheden, dat nog erger is.
Merk hier op:
1. Het zijn valse profeten, die komen in hun eigen naam, die lopen zonder gezonden te zijn, en slechts zich zelf bedoelen.
2. Het is rechtvaardig in God, dat Hij hen bedrogen liet worden door valse profeten, die de liefde der waarheid niet hebben aangenomen, 2 Thessalonicenzen 2:10, 11. De dwalingen van de antichrist zijn de rechtvaardige straf voor hen, die de leer van Christus niet gehoorzamen. Zij, die hun ogen sluiten voor het ware licht, worden door het oordeel Gods overgegeven om eindeloos om te dwalen in vals licht, en door ieder ignis fatuus ter zijde te worden afgeleid.
3. Het is de grote dwaasheid van velen, dat zij een afkeer hebben van oude waarheden, terwijl zij iedere nieuwe dwaling met geestdrift ontvangen, zij walgen van het manna, en ondertussen voeden zij zich met as. Nadat de Joden Christus en Zijn Evangelie hadden verworpen, werden zij voortdurend bedrogen door valse Christussen en valse profeten, Mattheüs 24:24, en hun neiging om de zodanige te volgen veroorzaakte die beroeringen en opstanden, welke hun val

verhaastten. Er wordt hun hier ook hoogmoed en ijdelheid ten laste gelegd, en als gevolg daarvan, ongeloof, vers 44. Scherp hun ongeloof bestraft hebbende, doet Hij, als een wijs geneesheer, onderzoek naar de oorzaak er van, en legt Hij de bijl aan de wortel. Zij veronachtzaamden en onderschatten Christus, omdat zij zich zelf bewonderden en overschatten.
Hier is:

Ten eerste. Hun eerzucht naar wereldse grootheid. Christus verachtte haar: vers 41. Zij hebben er hun hart op gezet. Gij neemt eer van elkaar. Dat is: "Gij verwacht een Messias in uitwendige pracht en belooft uzelf wereldse eer door Hem te zullen verkrijgen. Gij neemt eer:
1. "Gij begeert haar te ontvangen, en streeft hiernaar in al uw doen." 2. "Gij geeft eer aan anderen en juicht hen toe, met geen ander doel dan dat zij op hun beurt u zullen eren en toejuichen." Het is de kunstgreep van de hoogmoedige ere toe te werpen aan anderen, opdat zij op hem zelf terug zal vallen.
3. "Gij draagt er zorg voor om alle eer voor uzelf te behouden, haar tot uw eigen partij te bepalen, alsof gij het monopolie had van hetgeen eervol is". De achting of eerbied, die u betoond wordt, neemt gij aan voor uzelf, en geeft haar niet aan God, en daarin handelt gij dan zoals Herodes gehandeld heeft. De mensen en hun gevoelens te vergoden, en zich dan door hen te laten vergoden is, een afgoderij, die evengoed als elke andere indruist tegen het Christendom.

Ten tweede. Hun veronachtzamen van geestelijke eer, welke hier genoemd wordt de eer, die van God alleen is, deze zochten zij niet, om deze bekommerden zij zich niet. Ware eer is die, welke alleen van God komt, diegenen zijn in waarheid eerbaar en acht baar, die door Hem in het verbond worden opgenomen, en met wie Hij gemeenschap oefent. Deze eer hebben al de heiligen. Allen, die in Christus geloven, ontvangen door Hem de eer, die van God komt. Hij is niet partijdig, Hij zal ere geven waar Hij genade geeft. Deze eer, die van God komt, moeten wij zoeken, moeten wij op het oog hebben, met niets minder moeten wij tevreden wezen, Romeinen 2:29. Wij moeten haar ons loon achten, zoals de Farizeeën de lof der mensen. Zij, die niet tot Christus komen, en zij, die naar wereldse eer streven, tonen dat zij niet de eer zoeken, die van God komt, en dat is hun dwaasheid en hun verderf.

Ten derde. De invloed, die dit had op hun ongeloof. "Hoe kunt gij geloven, als gij aldus gezind zijt?" Let hier op:
1. Dat de moeilijkheid om te geloven uit ons zelf voortkomt en uit ons bederf, wij maken ons zelf het werk zwaar, en dan klagen wij dat wij het niet doen kunnen.
2. Dat de eerzucht, het streven naar wereldse eer, een grote hinderpaal is voor het geloof in Christus. Hoe kunnen zij geloven, die van de lof en de toejuiching der mensen hun afgod maken? Als de belijdenis en het oefenen van ernstige Godsvrucht uit de mode zijn, overal tegengesproken worden, - als men zich over Christus en zijn volgelingen verbaast, als een Christen te zijn hetzelfde is als een "gesprenkelde vogel" te zijn (en dat is gewoonlijk het geval) hoe kunnen zij dan geloven, wier hoogste eerzucht het is een schoon gelaat te tonen naar het vlees?

6. De laatste getuige, op wie Hij zich beroept, is Mozes, vers 45 en verder. De Joden hadden een grote verering voor Mozes, en lieten er zich op voorstaan Mozes' discipelen te zijn, zij gaven voor Mozes aan te hangen in hun tegenstand tegen Christus. Maar Christus toont hun hier:
a. Dat Mozes een getuige was tegen de ongelovige Joden, en hen verklaagde bij de Vader. Die u verklaagt is Mozes. Dit kan verstaan worden: of: Als het verschil aantonende tussen de wet

en het Evangelie. Mozes, dat is de wet, verklaagt u, want door de wet is de kennis der zonde, zij veroordeelt u, zij is hun, die op haar betrouwen, een bediening des doods en der verdoemenis. Maar het doel van Christus' Evangelie is niet ons te verklagen: Meent niet, dat Ik u verklagen zal. Christus is niet in de wereld gekomen om iedereen te bedillen, met iedereen te twisten, of als iemand, die de handelingen der mensen bespioneert, of om misdaden uit te lokken, neen, Hij is gekomen om een Voorspraak niet om een beschuldiger te zijn, om verzoening teweeg te brengen tussen God en de mens, niet om hen nog meer van elkaar te verwijderen. Welke dwazen waren zij dan, die Mozes aanhingen tegenover Christus, en onder de wet wilden zijn? Galaten 4:21.
Of, als het blijkbaar onredelijke aantonende van hun ongeloof: "Denkt niet, dat Ik Mij van uw rechtbank op Gods rechtbank zal beroepen, en u zal tarten om dáár te verantwoorden wat gij tegen Mij doet, zoals de belaagde onschuld gewoonlijk doet, neen, dat heb Ik niet nodig, gij zijt alrede aangeklaagd en voor het hof des hemels gedaagd. Mozes zelf zegt genoeg om u schuldig te doen verklaren en u te doen veroordelen om uw ongeloof". Zij moeten zich ten opzichte van Christus niet vergissen, hoewel Hij een profeet was, zal Hij Zijn in vloed in de hemel niet gebruiken tegen hen, die Hem hebben vervolgd, Hij heeft niet, gelijk Elia, God aangesproken tegen Israël, Romeinen 11:2:noch, evenals Jeremia, begeerd Gods wraak van hen te zien, Jeremia 20:12.
In plaats van hen, die Hem kruisigden, bij de Vader te verklagen, heeft Hij gebeden: Vader, vergeef hun. En laat hen zich ook niet vergissen omtrent Mozes, alsof hij hen zou steunen in hun verwerpen van Christus, neen, die u verklaagt is Mozes, op welken gij gehoopt hebt. Uitwendige voorrechten en voordelen zijn gewoonlijk de ijdele hoop van hen, die Christus en zijn genade verwerpen. De Joden hoopten op Mozes en dachten, dat zij behouden zouden worden, omdat zij zijn wetten en inzettingen hadden. Zij, die betrouwen op hun voorrechten, zonder ze te gebruiken, zullen niet slechts in hun vertrouwen teleurgesteld worden, maar diezelfde voorrechten zullen tegen hen getuigen.

b. Dat Mozes een getuige was voor Christus en zijn leer, vers 46, 47. Hij heeft van Mij geschreven. Mozes heeft inzonderheid van Christus geprofeteerd als het Zaad der vrouw, het Zaad van Abraham, de Silo, de groten Profeet. De ceremoniën van de wet van Mozes waren een voorbeeld degene, die komen zou. De Joden maakten Mozes tot de patroon, of beschermer, van hun oppositie tegen Christus, maar Christus toont hun hier hun dwaling, wel verre dat Mozes tegen Christus geschreven zou hebben, heeft hij voor Hem geschreven, en van Hem geschreven. Maar Christus legt hier de Joden ten laste, dat zij Mozes niet geloofden. Hij had gezegd, vers 45, dat zij op Mozes betrouwden, maar hier bewijst Hij hun, dat zij Mozes niet geloofden. Zij betrouwden op zijn naam, maar zij namen zijn leer niet aan in haar waren zin en. betekenis, hetgeen in de geschriften van Mozes betreffende de Messias was, hebben zij niet recht begrepen, en zij hebben er ook geen geloof aan gehecht. Hij bewijst die beschuldiging uit hun ongeloof aan Hem: Indien gij Mozes geloofde, zo zoudt gij Mij geloven. De zekerste toetssteen voor het geloof is gelegen in hetgeen het uitwerkt.
Velen zeggen dat zij geloven, maar zij worden gelogenstraft door hun daden, want indien zij de Schriften geloofden, zij zouden anders handelen. Zij, die het een deel der Schrift wezenlijk geloven, zullen ook de gehele Schrift geloven. De profetieën van het Oude Testament zijn zo volkomen vervuld in Christus, dat zij, die Christus verwierpen, hiermede die profetieën loochenden. Uit hun niet geloven van Mozes leidt Hij af, dat het niet vreemd was, dat zij Hem verwierpen: Zo gij zijn schriften niet gelooft, hoe zult gij Mijn woorden geloven? Hoe zou men kunnen denken dat gij Mijn woorden zoudt geloven? Indien gij de gewijde Schriften niet gelooft, de orakelen in zwart op wit, hoe zult gij Mijn woorden geloven, daar op het gesproken woord gewoonlijk minder gelet wordt dan op het geschreven woord. Indien gij

Mozes niet gelooft, voor wie gij zulk een hoge verering hebt, hoe zult gij Mij geloven, dien gij met zoveel minachting aanziet? Zie Exodus 6:11.
Indien gij niet gelooft wat Mozes van Mij gesproken en geschreven heeft, hetgeen een krachtig getuigenis voor Mij is, hoe zult gij dan geloof hebben in Mij en in Mijn zending? Indien wij de premissen niet erkennen, hoe zullen wij dan de er uit afgeleide gevolgtrekking erkennen?
De waarheid van de Christelijke Godsdienst een zaak van zuiver Goddelijke openbaring zijnde, hangt zij ook af van het Goddelijk gezag der Schrift, indien wij dus niet in de Goddelijke ingeving van die Schiften geloven, hoe zullen wij dan de leer van Christus aannemen? Aldus eindigt Christus' pleitrede voor zich zelf ter beantwoording van de tegen Hem ingebrachte beschuldiging. Wat zij uitgewerkt heeft is ons onbekend: maar voor het ogenblik schijnt hun mond gestopt te zijn geweest, en uit schaamtegevoel moesten zij de vervolging wel opgeven, maar toch bleef hun hart onveranderd.

Hoofdstuk 6

1 Na dezen vertrok Jezus over de zee van Galiléa, welke is de zee van Tiberias. 2 En Hem volgde een grote schare, omdat zij Zijn tekenen zagen, die Hij deed aan de kranken. 3 En Jezus ging op de berg, en zat aldaar neder met Zijn discipelen. 4 En het pascha, het feest der Joden, was nabij. 5 Jezus dan, de ogen opheffende, en ziende, dat een grote schare tot Hem kwam, zeide tot Filippus: Van waar zullen wij broden kopen, opdat deze eten mogen? 6 (Doch dit zeide Hij, hem beproevende; want Hij wist Zelf, wat Hij doen zou.) 7 Filippus antwoordde Hem: Voor tweehonderd penningen brood is voor dezen niet genoeg, opdat een iegelijk van hen een weinig neme. 8 Een van Zijn discipelen, namelijk Andréas, de broeder van Simon Petrus, zeide tot Hem: 9 Hier is een jongsken, dat vijf gerstebroden heeft, en twee visjes; maar wat zijn deze onder zo velen? 10 En Jezus zeide: Doet de mensen neerzitten. En er was veel gras in die plaats. Zo zaten dan de mannen neder, omtrent vijf duizend in getal. 11 En Jezus nam de broden, en gedankt hebbende, deelde Hij ze de discipelen, en de discipelen degenen, die neergezeten waren; desgelijks ook van de visjes, zoveel zij wilden. 12 En als zij verzadigd waren, zeide Hij tot Zijn discipelen: Vergadert de overgeschoten brokken, opdat er niets verloren ga. 13 Zij vergaderden ze dan, en vulden twaalf korven met brokken van de vijf gerstebroden, welke overgeschoten waren degenen, die gegeten hadden. 14 De mensen dan, gezien hebbende het teken, dat Jezus gedaan had, zeiden: Deze is waarlijk de Profeet, Die in de wereld komen zou.

15 Jezus dan, wetende, dat zij zouden komen, en Hem met geweld nemen, opdat zij Hem Koning maakten, ontweek wederom op de berg, Hij Zelf alleen. 16 En als het avond geworden was, gingen Zijn discipelen af naar de zee. 17 En in het schip gegaan zijnde, kwamen zij over de zee naar Kapernaüm. En het was alrede duister geworden, en Jezus was tot hen niet gekomen. 18 En de zee verhief zich, overmits er een grote wind waaide. 19 En als zij omtrent vijf en twintig of dertig stadiën gevaren waren, zagen zij Jezus, wandelende op de zee, en komende bij het schip; en zij werden bevreesd. 20 Maar Hij zeide tot hen: Ik ben het; zijt niet bevreesd. 21 Zij hebben dan Hem gewilliglijk in het schip genomen; en terstond kwam het schip aan het land, daar zij naar toe voeren.

22 Des anderen daags de schare, die aan de andere zijde der zee stond, ziende, dat aldaar geen ander scheepje was dan dat ene, daar Zijn discipelen ingegaan waren, en dat Jezus met Zijn discipelen in dat scheepje niet was gegaan, maar dat Zijn discipelen alleen weggevaren waren; 23 (Doch er kwamen andere scheepjes van Tiberias, nabij de plaats, waar zij het brood gegeten hadden, als de Heere gedankt had.) 24 Toen dan de schare zag, dat Jezus aldaar niet was, noch Zijn discipelen, zo gingen zij ook in de schepen, en kwamen te Kapernaüm, zoekende Jezus. 25 En als zij Hem gevonden hadden over de zee, zeiden zij tot Hem: Rabbi, wanneer zijt Gij hier gekomen?

26 Jezus antwoordde hun en zeide: Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: gij zoekt Mij, niet omdat gij tekenen gezien hebt, maar omdat gij van de broden gegeten hebt, en verzadigd zijt. 27 Werkt niet om de spijs, die vergaat, maar om de spijs, die blijft tot in het eeuwige leven, welke de Zoon des mensen ulieden geven zal; want Dezen heeft God de Vader verzegeld. 28 Zij zeiden dan tot Hem: Wat zullen wij doen, opdat wij de werken Gods mogen werken? 29 Jezus antwoordde en zeide tot hen: Dit is het werk Gods, dat gij gelooft in Hem, Dien Hij gezonden heeft. 30 Zij zeiden dan tot Hem: Wat teken doet Gij dan, opdat wij het mogen zien, en U geloven? Wat werkt Gij? 31 Onze vaders hebben het Manna gegeten in de woestijn; gelijk geschreven is: Hij gaf hun het brood uit de hemel te eten. 32 Jezus dan zeide tot hen: Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Mozes heeft u niet gegeven het brood uit de hemel; maar Mijn Vader geeft u dat ware Brood uit de hemel. 33 Want het Brood Gods is Hij, Die uit de hemel nederdaalt, en Die der wereld het leven geeft. 34 Zij zeiden dan tot Hem: Heere, geef ons altijd dit Brood. 35 En Jezus zeide tot hen: Ik ben het Brood des levens; die tot Mij komt, zal geenszins hongeren, en die in Mij gelooft, zal nimmermeer dorsten. 36 Maar Ik heb u gezegd, dat gij Mij ook gezien hebt, en gij gelooft niet. 37 Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen; en die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen. 38 Want Ik ben uit de hemel nedergedaald, niet opdat Ik Mijn wil zou doen, maar de wil Desgenen, Die Mij gezonden heeft. 39 En dit is de wil des Vaders, Die Mij gezonden heeft, dat al wat Hij Mij gegeven heeft, Ik daaruit niet verlieze, maar hetzelve opwekke ten uitersten dage. 40 En dit is de wil Desgenen, Die Mij gezonden heeft, dat een iegelijk, die de Zoon aanschouwt, en in Hem gelooft, het eeuwige leven hebbe; en Ik zal hem opwekken ten uitersten dage.

41 De Joden dan murmureerden over Hem, omdat Hij gezegd had: Ik ben het Brood, Dat uit de hemel nedergedaald is. 42 En zij zeiden: Is deze niet Jezus, de Zoon van Jozef, Wiens vader en moeder wij kennen? Hoe zegt Deze dan: Ik ben uit de hemel nedergedaald? 43 Jezus antwoordde dan, en zeide tot hen: Murmureert niet onder elkander. 44 Niemand kan tot Mij komen, tenzij dat de Vader, Die Mij

gezonden heeft, hem trekke; en Ik zal hem opwekken ten uitersten dage. 45 Er is geschreven in de profeten: En zij zullen allen van God geleerd zijn. Een iegelijk dan, die het van de Vader gehoord en geleerd heeft, die komt tot Mij. 46 Niet dat iemand de Vader gezien heeft, dan Die van God is; Deze heeft de Vader gezien. 47 Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Die in Mij gelooft, heeft het eeuwige leven. 48 Ik ben het Brood des levens. 49 Uw vaders hebben het Manna gegeten in de woestijn, en zij zijn gestorven. 50 Dit is het Brood, dat uit de hemel nederdaalt, opdat de mens daarvan ete, en niet sterve. 51 Ik ben dat levende Brood, dat uit de hemel nedergedaald is; zo iemand van dit Brood eet, die zal in der eeuwigheid leven. En het Brood, dat Ik geven zal, is Mijn vlees, hetwelk Ik geven zal voor het leven der wereld. 52 De Joden dan streden onder elkander, zeggende: Hoe kan ons deze Zijn vlees te eten geven?
53 Jezus dan zeide tot hen: Voorwaar, voorwaar zeg Ik ulieden: Tenzij dat gij het vlees des Zoons des mensen eet, en Zijn bloed drinkt, zo hebt gij geen leven in uzelf. 54 Die Mijn vlees eet, en Mijn bloed drinkt, die heeft het eeuwige leven; en Ik zal hem opwekken ten uitersten dage. 55 Want Mijn vlees is waarlijk Spijs, en Mijn bloed is waarlijk Drank. 56 Die Mijn vlees eet, en Mijn bloed drinkt, die blijft in Mij, en Ik in hem. 57 Gelijkerwijs Mij de levende Vader gezonden heeft, en Ik leve door de Vader; alzo die Mij eet, dezelve zal leven door Mij. 58 Dit is het Brood, dat uit de hemel nedergedaald is; niet gelijk uw vaders het Manna gegeten hebben, en zijn gestorven. Die dit Brood eet, zal in der eeuwigheid leven.
59 Deze dingen zeide Hij in de synagoge, lerende te Kapernaüm. 60 Velen dan van Zijn discipelen, dit horende, zeiden: Deze rede is hard; wie kan dezelve horen? 61 Jezus nu, wetende bij Zichzelf, dat Zijn discipelen daarover murmureerden, zeide tot hen: Ergert ulieden dit? 62 Wat zou het dan zijn, zo gij de Zoon des mensen zaagt opvaren, daar Hij te voren was? 63 De Geest is het, Die levend maakt; het vlees is niet nut. De woorden, die Ik tot u spreek, zijn geest en zijn leven. 64 Maar er zijn sommigen van ulieden, die niet geloven. Want Jezus wist van de beginne, wie zij waren, die niet geloofden, en wie hij was, die Hem verraden zou. 65 En Hij zeide: Daarom heb Ik u gezegd, dat niemand tot Mij komen kan, tenzij dat het hem gegeven zij van Mijn Vader. 66 Van toen af gingen velen Zijner discipelen terug, en wandelden niet meer met Hem. 67 Jezus dan zeide tot de twaalven: Wilt gijlieden ook niet weggaan?
68 Simon Petrus dan antwoordde Hem: Heere, tot Wien zullen wij heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens. 69 En wij hebben geloofd en bekend, dat Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods. 70 Jezus antwoordde hun: Heb Ik niet u twaalf uitverkoren? En een uit u is een duivel. 71 En Hij zeide dit van Judas, Simons zoon, Iskariot; want deze zou Hem verraden, zijnde een van de twaalven.

In dit hoofdstuk hebben wij:
I. Het wonder der broden, vers 1 – 14.
II. Christus' wandelen op het water, vers 15 - 21,
III. De toestroming des volks tot Hem te Kapernaüm, vers 22 – 25.
IV. Zijn samenspreking met hen naar aanleiding van het wonder der broden, waarin Hij hen bestraft wegens hun zoeken van de spijze, die vergaat, en hen aanspoort om naar geestelijke spijze uit te zien, vers 26, 27, hun tonende hoe zij moeten arbeiden voor geestelijke spijze, vers 28, 29, en waarin die geestelijke spijze bestaat, vers 30 – 59.
V. Hun ontevredenheid om hetgeen Hij gezegd had, en zijn bestraffing, die Hij hun deswege gaf, vers 60 – 65.
VI. Veler afval van Hem, en zijn rede tot de discipelen, die Hem bleven volgen bij die gelegenheid, vers 66 - 71.

Johannes 6:1 - 14
Wij hebben hier het bericht van Jezus' spijziging van vijf duizend mannen met vijf broden en twee visjes, welk wonder ook in dit opzicht merkwaardig is, dat het de enige daad is in het leven van Christus, die door alle vier evangelisten vermeld wordt.

Johannes, die gewoonlijk geen melding maakt van hetgeen door hen verhaald wordt, die voor hem geschreven hebben, maakt hier echter wèl melding van, omdat de volgende rede er mede in verband staat.
Merk op:

I. De plaats en de tijd, waar en wanneer dit wonder gewrocht werd, welke opgetekend zijn tot meerder bewijs van de waarheid der geschiedenis. Er wordt niet gezegd, dat het eens op zekeren tijd - niemand weet waar - gebeurd is, neen, de omstandigheden zijn nauwkeurig opgegeven, opdat naar het feit een onderzoek kan worden ingesteld.
1. De landstreek, waarin het voorviel, vers 1. Hij vertrok over de zee van Galiléa, elders genoemd "de zee van Genesareth,', hier "de zee van Tiberias", naar een stad in de nabijheid, die onlangs door Herodes vergroot en verfraaid werd, en aldus genoemd was ter ere van keizer Tiberius, en waarvan hij waarschijnlijk zijn hoofdstad had gemaakt. Christus is deze binnenzee niet direct overgestoken, maar is langs de kust naar een andere plaats aan dezelfde zijde gevaren. Het is niet God verzoeken om over water te reizen, als er een goede gelegenheid voor is, zelfs naar die plaatsen, die wij ook over land kunnen bereiken, want Christus heeft nooit de Heere, Zijn God verzocht, Mattheüs 4:7.
2. Het gezelschap, dat bij Hem was: Hem volgde een grote schare, omdat zij zijn tekenen zagen, vers 2. Terwijl onze Heere Jezus het land doorging goeddoende, leefde Hij voortdurend in het midden der scharen, die Hem meer moeite veroorzaakten dan ere gaven. Vrome mensen, die nuttig zijn voor anderen, moeten niet klagen over drukte, als zij God dienen in hun geslacht, het zal tijd genoeg voor ons zijn om te genieten, als wij in de wereld komen, waar wij God zullen genieten. Christus' wonderen heeft velen achter Hem getrokken, die toch niet wezenlijk tot Hem getrokken waren. Door het vreemde ervan werd hun nieuwsgierigheid bevredigd, maar de kracht er van heeft toch niet hun geweten overtuigd.
3. Christus koos een plaats, die geschikt was om hen te onthalen, vers 3. Jezus ging op de berg, en zat aldaar neer met Zijn discipelen, ten einde beter gezien en gehoord te kunnen worden door de scharen, die Hem gevolgd waren. Het was een spreekgestoelte door de natuur gevormd, en niet zoals dat van Ezra, dat opzettelijk daarvoor gemaakt was. Christus was er nu toe gekomen een veldprediker te zijn, een prediker in de open lucht, maar Zijn woord was er niet minder om, en niet minder waardig om aangenomen te worden door hen, die Hem nog volgden, niet slechts als Hij uitging naar een woeste plaats, maar ook als Hij op een berg ging. Dáár zat Hij neer, zoals leraren in cathedra - op de leerstoel. Hij zat daar niet op Zijn gemak, niet in staatsie, maar wel als Een met gezag bekleed, bereid om verzoek of bede te ontvangen van hen, die tot Hem kwamen. Hij zat neer met Zijn discipelen. Hij verwaardigde zich hen bij Hem te laten neerzitten, ten einde hen te eren voor de schare, en hun een voorproef te geven van de heerlijkheid, waarin zij weldra met Hem gezeten zullen zijn. Er wordt van ons gezegd, dat wij mede gezet zijn in de hemel in Christus Jezus. Efeziërs 2:6.

4. De tijd, wanneer het was. De eerste woorden: Na dezen, betekenen niet, dat dit onmiddellijk gevolgd is op hetgeen in het vorige hoofdstuk verhaald is, want het was geruimen tijd daarna, zij hebben slechts de betekenis van na verloop van tijd. Maar er wordt ons gezegd, dat het was, toen het Pascha nabij was, hetgeen hier opgetekend is:
a. Omdat dit wellicht al de apostelen van hun onderscheidene expedities terug had doen komen, waarop zij als reizende predikers waren uitgezonden, ten einde hun Meester te vergezellen naar Jeruzalem om het feest te houden.
b. Omdat het de gewoonte der Joden was de nadering van het pascha dertig dagen tevoren met enige plechtigheid te vieren, zo hebben zij er dan lang tevoren naar uitgezien, hebben met het oog daarop de wegen in orde gebracht, bruggen hersteld, zo dit nodig was, en over de inzetting van het Pascha met elkaar gesproken.

c. Omdat wellicht de nadering van het Pascha, toen iedereen wist, dat Christus zou opgaan naar Jeruzalem en dus enigen tijd afwezig zou zijn, de schare des te ijveriger tot Hem deed gaan. Het vooruitzicht van onze goede gelegenheden te verliezen om goeds voor onze ziel te ontvangen, behoort ons op te wekken om er een dubbel goed gebruik van te maken zolang wij ze hebben. En als plechtige feesten naderen, dan is het goed om er ons op te bereiden door op het woord van Christus te letten.

II. Het wonder zelf. En hiervoor hebben wij te letten op:
1. De notitie, die Christus nam van de scharen, die tot Hem waren gekomen, vers 5. Jezus dan de ogen opheffende, en ziende, dat een grote schare tot Hem kwam. Het waren ongetwijfeld arme, geringe lieden, want uit de zodanige bestaan gewoonlijk de volksmenigten, inzonderheid in zulke afgelegen hoeken des lands. Toch toonde Christus er behagen in te hebben, dat zij tot Hem gekomen waren, en was Hij bezorgd voor hun welzijn, om ons te leren ons neer te buigen tot de geringen, en zodanige niet bij de honden onzer kudde te stellen, die Christus bij de lammeren van zijn kudde gesteld heeft. De zielen der armen zijn even dierbaar aan Christus en behoren ook ons even dierbaar te zijn als de zielen der rijken.

2. Het onderzoek door Hem ingesteld naar de wijze om in hun behoeften te voorzien. Hij richtte zich tot Filippus, die van de beginne Zijn discipel was geweest en al zijn wonderen gezien had, inzonderheid het wonder van het veranderen van water in wijn, en dus kon men verwachten, dat hij zou zeggen: "Heere, indien het U behaagt, zult Gij hen allen gemakkelijk kunnen spijzigen". Zij die, evenals Israël, getuigen zijn geweest van Christus' werken en gedeeld hebben in het voordeel er van, zijn niet te verontschuldigen als zij zeggen: Zou God een tafel kunnen toerichten in de woestijn? Filippus was van Bethsaïda, in de nabijheid van welke stad Christus zich nu bevond, en daarom zou hij hen het best aan mondvoorraad uit de eerste hand kunnen helpen, waarschijnlijk waren de meesten uit het gezelschap hem ook bekend, en was hij in zorge over hen.
Nu vroeg Christus: Van waar zullen wij broden kopen, opdat dezen eten mogen?
a. Hij acht het een besliste zaak, dat zij allen met Hem moeten eten. Men zou zo denken, dat Hij, hen genezen en onderwezen hebbende, nu genoeg voor hen gedaan had, en dat zij nu veeleer hadden moeten overleggen, hoe Hem en Zijn discipelen te onthalen, want sommigen van hen waren waarschijnlijk rijk, en wij weten, dat Christus en Zijn discipelen arm waren, toch zorgt Hij er nu voor hen te onthalen. Zij, die Christus' geestelijke gaven willen aannemen, zullen, in plaats van er voor te betalen, er voor betaald worden. Hun zielen gevoed hebbende met het brood des levens, voedt Christus nu ook hun lichaam, om te tonen dat de Heere voor het lichaam is, en ons aan te moedigen tot bidden om ons dagelijks brood, en ons een voorbeeld te geven van medelijden met de armen, Jakobus 2:15, 16.
b. Zijn vraag is: Van waar zullen wij broden kopen? zijn armoede in aanmerking genomen, zou men denken, dat Hij veeleer zou vragen: Van waar zullen wij geld hebben om brood voor hen te kopen? Maar Hij wil liever alles wat Hij heeft ten koste leggen dan hen gebrek te laten lijden. Hij wil kopen om te geven, en wij moeten arbeiden om te kunnen geven, Efeziërs 4:28.

3. Het doel van deze vraag, het was slechts om het geloof van Filippus op de proef te stellen, want Hij wist zelf wat Hij doen zou, vers 6. Onze Heere Jezus is nooit ten einde raad, hoe moeilijk het geval ook is, Hij weet wat Hij te doen heeft, Handelingen 15:18. Hij weet de gedachten, die Hij denkt over Zijn volk, Jeremia 29:11, en Hij verkeert nooit in het onzekere, als wij het niet weten, dan weet Hij zelf wat Hij doen zal.
Als Christus Zijn volk in onzekerheid laat ten opzichte van het een of het ander, dan is het zijn bedoeling hen op de proef te stellen. De vraag bracht Filippus in verlegenheid, maar Christus

stelde hem die vraag voor om hem te beproeven of hij zou zeggen: "Heere, indien Gij uw macht ten hunnen behoeve wilt aanwenden, dan behoeven wij geen brood te kopen."

4. Het antwoord van Filippus op deze vraag, Voor twee honderd penningen brood is voor dezen niet genoeg, vers 7. " Meester, het dient nergens toe om te spreken van het kopen van brood voor dezen, want er is hier in de omtrek niet zoveel brood te krijgen, en wij hebben ook zoveel geld niet, vraag slechts aan Judas, die de beurs heeft". Twee honderd penningen van hun geld staat gelijk met ongeveer twee en zeventig gulden van het onze, en zo zij die som ineens uitgeven, dan hebben zij niets over en zullen zelf honger moeten lijden. Hugo de Groot berekent, dat voor twee honderd penningen nauwelijks genoeg zou zijn voor twee duizend mensen, maar Filippus wilde zo zuinig mogelijk doen, ieder slechts een weinig geven, en de natuur, zeggen wij, is met weinig tevreden. Let op die zwakheid van Filippus' geloof, dat hij, alsof de Heere van dat gezin een gewoon persoon was, in deze verlegenheid slechts op gewone wijze voorziening verwachtte. Christus zou thans tot hem hebben kunnen zeggen, wat Hij later tot hem gezegd heeft: Ben Ik zo langen tijd met u geweest, en hebt gij Mij niet gekend, Filippus? Of, gelijk God tot Mozes in een zelfde geval gezegd heeft: zou dan des Heeren hand verkort zijn? Wij zijn maar al te geneigd Gods macht te mistrouwen, als de zichtbare en gewone middelen ontbreken, dat is: Hem niet verder te vertrouwen dan wij Hem zien kunnen.

5. Het bericht dat Christus ontving van een ander discipel betreffende de voorraad, dien zij hadden. Het was Andreas, hier aangeduid als de broeder van Simon Petrus, hoewel hij in het discipelschap ouder was dan Petrus, en het middel geweest is om Petrus tot Christus te brengen. Maar Petrus heeft hem later zo ver overtroffen, dat hij aangeduid wordt door zijn betrekking tot Petrus. Hij maakte Christus nu bekend met hetgeen zij bij zich hadden, en hierin kunnen wij zien: b. De kracht zijner liefde voor hen, over wie hij zijn Meester bezorgd zag, daar hij bereid was alles te brengen wat zij hadden, hoewel hij niet wist of zij er later zelf geen gebrek aan zouden hebben, en iedereen zou gezegd hebben, dat men het eerst voor zich zelf moet zorgen. Hij heeft dien voorraad niet verborgen gehouden, onder voorgeven van er verstandiger mede om te gaan dan de Meester, maar eerlijk noemt hij Hem de gehelen voorraad. Hier is een jongsken, paidarion - een kleine knaap, die waarschuwing gewoon was het gezelschap te volgen, zoals zoetelaars een legerkamp volgen om levensmiddelen te verkopen, en de discipelen hadden wat hij bij zich had voor zich besteld, en het bestond uit vijf gerstebroden en twee visjes. Die provisie was grof en gewoon, gerstebroden. Kanaän was een land van tarwe, Deuteronomium 8:8, deszelfs inwoners werden gewoonlijk gespijsd met het vette der tarwe, Psalm 81:17, maar Christus en Zijn discipelen waren al blijde met gerstebrood. Hieruit volgt nu niet, dat wij altijd gehouden zijn zulk grof voedsel te nuttigen, en daar iets Godsdienstigs in te vinden. - Als God ons fijnere spijzen geeft, zo laat ons ze aannemen en er dankbaar voor zijn - maar wèl volgt hieruit, dat wij geen smakelijke spijzen moeten begeren, Spreuken 23:3, niet moeten murmureren als wij ons met grof voedsel moeten behelpen, maar er tevreden en dankbaar voor moeten zijn, het was gerstebrood, dat Christus had, en het is beter dan wij verdienen. Laat ons ook de geringe spijzen der armen niet minachten, gedenkende dat Christus er zich mede vergenoegd heeft.
Die voorraad was gering en ontoereikend, er waren slechts vijf broden, en die waren zo klein, dat een jongske ze kon dragen, en wij bevinden, dat twintig gerstebroden met nog andere eetwaren ter aanvulling, niet voldoende waren om zonder wonder voor honderd mensen een middagmaal op te leveren, 2 Koningen 4:42, 43. Er waren slechts twee visjes (duo opsaria) zo klein, dat een er van slechts een brokje was. Ik houd het er voor dat die visjes gezouten waren, want zij hadden geen vuur om ze te bereiden. De voorraad van brood was klein, maar de voorraad van vis was naar verhouding nog kleiner, zodat menige bete droog broods genuttigd

moest worden, eer men er een maaltijd van had, maar zij waren er tevreden mede. Brood is spijs voor onze honger, maar van hen, die murmureerden om vlees, wordt gezegd: zij begeerden spijze naar hun lust, Psalm 78:18. Andréas was gewillig dat die voorraad aan het volk gegeven zou worden, voor zover hij dan strekte. Een mistrouwende vrees van zelf gebrek te zullen hebben moet ons niet weerhouden in onze liefdadigheid aan anderen. b, Zie de zwakheid van zijn geloof in dat woord: Wat zijn deze onder zo velen? Dit aan te bieden aan zo groot een menigte mensen is een bespotting. Filippus en hij hadden het wezenlijke besef niet van Christus' macht (waarvan zij toch zo rijke ervaring hadden) dat zij behoorden te hebben. Wie heeft het leger van Israël gevoed in de woestijn? Hij, die door een enig man duizend kon jagen, kon ook met een enkel brood duizend mensen voeden.

6. Christus' orders aan de discipelen om de gasten te doen neerzitten, vers 10:"Doet de mensen neerzitten, al is het ook, dat gij niets hebt om hen voor te zetten, en laat dat aan Mij over." Dat was als een kopen zonder geld, maar Christus wilde hiermede hun gehoorzaamheid op de proef stellen. Let nu:
a. Op het ameublement van de eetzaal: Er was veel gras in die plaats, hoewel het een woeste plaats was. Zie hoe milddadig de natuur is, zij "doet het gras op de bergen uitspruiten, Psalm 147:8. Dat gras werd niet gegeten, God geeft niet slechts genoeg, maar meer dan genoeg. Hier was dit overvloedige gras op de plaats waar Christus predikte, het Evangelie brengt nog andere zegeningen met zich: De aarde geeft haar gewas, Psalm 67:7. Dit overvloedige gras maakte de plaats geriefelijk voor hen, die op de grond moesten zitten, en diende hen tot kussens, of bedden, zoals die waarop zij aanzaten aan de maaltijd, Esther 1:6, en, in aanmerking genomen wat Christus zegt van het gras des velds, Mattheüs 6:29, 30, waren die bedden voortreffelijker dan die van Ahasveros, de pracht der natuur is het heerlijkst.
b. Het aantal der gasten: Omtrent vijf duizend, een groot feestmaal, voorstellende het Evangelie, dat een feestmaal is voor alle volken, Jesaja 25:6, een feestmaal voor allen, die komen.

7. De uitdeling, vers 11.
Merk op:
a. Dat zij geschiedde met dankzegging. Wij behoren Gode dank te zeggen voor ons voedsel, want het is een zegen om het te hebben, en wij hebben het uit de hand van God en moeten het ontvangen met dankzegging, 1 Timotheüs 4:4, 5. En dat is het lieflijke in onze tijdelijke zegeningen, dat zij ons de stof aanbieden voor en de gelegenheid geven tot dien heerlijken plicht der dankzegging. Hoewel onze levensmiddelen grof en schaars zijn, behoren wij God toch te danken voor hetgeen wij hebben.
b. Het werd uitgedeeld uit de hand van Christus door de handen der discipelen, vers 11. Al onze gerieflijkheden komen oorspronkelijk uit de hand van Christus tot ons, wie ze ook tot ons moge brengen, Hij is het, die ze ons zendt, Hij deelt uit aan hen, die uitdelen aan ons. Voor de uitdeling van het brood des levens aan hen, die Hem volgen, behaagt het Hem gebruik te maken van Zijn discipelen, zij zijn de dienaren aan Christus' tafel, of liever zijn huisbezorgers, om aan ieder ter rechter tijd het bescheiden deel spijze te geven.
c. Het geschiedde tot algemene voldoening. Zij hebben ieder niet een weinig genomen, neen, allen hadden zij zoveel zij wilden, zij waren niet op rantsoen gesteld, maar hadden een vollen maaltijd, en in aanmerking genomen hoe lang zij gevast hadden, met welk een eetlust zij dus aanzaten, hoe aangenaam dit wonderdadige voedsel geweest kan zijn, meer aangenaam dan gewoon voedsel, was het niet weinig, waaraan zij genoeg hadden, toen zij vrij van alle onkosten zoveel aten als zij wilden. Christus is niet karig voor hen, die Hij voedt met het brood des levens, Psalm 81:11. Er waren slechts twee visjes, en toch hadden zij er van zoveel zij wilden. Hij heeft die niet bewaard voor de aanzienlijker gasten onder hen, en de armen

slechts met droog brood weggezonden, neen, Hij heeft allen gelijkelijk onthaald, want zij waren allen even welkom. Zij, die het zich voeden met vis vasten noemen, doen smaadheid aan Christus' feestmaal hier, dat een volkomen maaltijd was.

8. De zorg, die gedragen werd voor de resten.
a. Christus' orders hiervoor, vers 12. Als zij verzadigd waren, en ieder het merkbare getuigenis in zich had van de waarheid van het wonder, zei Christus tot de discipelen, de dienaren, die Hij gebruikte: Vergadert de overgeschoten brokken. Wij moeten altijd zorg dragen om geen van Gods goede gaven te verspillen, want hoewel zij ons ruim en ten volle zijn toebedeeld, is het toch onder de voorwaarde, dat er geen moedwillige verkwisting zij. De Joden waren zeer nauwgezet om geen brood teloor te laten gaan, het niet op de grond te laten vallen of het te vertreden. "Wie brood veracht, valt in de afgrond der armoede," was een spreekwoord onder hen. Hoewel Christus nieuwen voorraad kon gebieden telkenmale als het Hem behaagde, wilde Hij toch, dat de overgeschoten brokken vergaderd zouden worden. Als wij verzadigd zijn, moeten wij ons herinneren, dat er anderen zijn, die gebrek lijden, en ook wij zelf kunnen er nog toe komen gebrek te moeten lijden. Zij, die het vermogen willen hebben om liefdadigheid te beoefenen, moeten zuinig en zorgzaam zijn. Indien deze overgeschoten brokken van het brood op het gras waren blijven liggen, dan zouden de dieren en de vogelen er op af zijn gekomen, maar voedsel, dat geschikt is voor de mens, gaat teloor als men het voor de dieren overlaat. Christus heeft dit bevel om de overgeschoten brokken te vergaderen niet gegeven, voordat allen verzadigd waren, wij moeten niet beginnen te sparen en te bewaren, voordat alles uitgegeven is wat r aar behoren is, want dat is een meer dan betamelijk terughouden.
Ds. Baxter merkt hier aan: "Hoe veel te minder behoren wij dan Gods Woord. of hulpmiddelen, of onze tijd, of andere dergelijke grote zegeningen teloor te laten te gaan!" b. Het opvolgen van deze orders, vers 13, Zij vergaderden ze dan, en vulden twaalf korven met brokken, hetgeen een bewijs was, niet slechts van de waarheid van het wonder, dat zij gevoed waren, niet met verbeelding, maar met werkelijke spijze (getuigen de resten) maar van de grootheid er van, zij waren niet slechts verzadigd, maar dit alles was nog overgebleven. Zie hoe ruim de Goddelijke milddadigheid is, zij vult niet slechts de beker, zij doet hem overvloeien, brood genoeg, ja overvloed van brood, in het huis onzes Vaders. De brokken vulden twaalf korven, een voor iedere discipel, aldus werden zij met interest betaald voor hun bereidwilligheid om hetgeen zij hadden af te staan voor de algemenen, of openbaren dienst, zie 2 Kronieken 31:10. De Joden stellen het zich ten wet, om, als zij een maaltijd gebruikt hebben, een stuk brood op tafel te laten, waarop de zegen der dankzegging na de maaltijd kan rusten, want het is een vloek over de goddeloze, dat er niets overig zal zijn, dat hij ete, Job 20:21.

III. Wij zien hier de invloed, die dit wonder had op hen, die er de weldaad van genoten hebben, vers 14:zij zeiden: Deze is waarlijk de profeet. Zelfs de Joden uit de gans gewone volksklasse verwachtten, dat de Messias in de wereld komen zou, en dat Hij een groot profeet zou zijn. Zij spraken hier met stelligheid van zijn komst. De Farizeeën verachtten hen, als niet wetende de wet, maar zij schijnen toch meer geweten te hebben van Hem, die het einde der wet is, dan de Farizeeën. De wonderen door Christus gewrocht hebben klaar bewezen, dat Hij de beloofde Messias was, een leraar van God gekomen, de grote profeet, en het kon niet anders of zij moesten aan de verbaasde aanschouwers er van de overtuiging geven, dat Hij het was, die komen zou. Er waren velen, die de overtuiging hadden, dat Hij de profeet was, die in de wereld komen zou, maar toch zijn leer niet van harte aannamen, want zij hebben er niet in volhard. Er is in de vermogens van verdorven, ongeheiligde zielen zulk een gebrek aan

samenhang en consequentie, dat het voor de mensen mogelijk is Christus als de profeet te erkennen, die komen zou, terwijl zij Hem toch geen gehoor geven.

Johannes 6:15 - 21

Hier zien wij, hoe Christus zich terugtrok van de scharen.

1. Let op hetgeen Hem bewoog om zich terug te trekken: het was omdat Hij bemerkte, dat zij, die Hem erkenden als de profeet, die komen zou, zouden komen, en Hem met geweld nemen, opdat zij Hem koning maakten, vers 15. Nu hebben wij hier een voorbeeld:

a. Van de ongeregelde ijver van sommigen van Christus' volgelingen, zij willen niets minder dan Hem koning maken. Dit nu was een daad van ijver voor de eer van Christus, en tegen de minachting, die de heersende partij in de Joodse kerk Hem betoonde. Het deed hun leed om zo groot een weldoener der wereld er zo weinig in geëerd te zien, en dewijl dus de koningstitel als de hoogste ere beschouwd werd, wilden zij Hem koning maken, wetende, dat de Messias koning moest zijn, en indien Hij een profeet was gelijk Mozes, dan moest Hij ook een soevereine vorst en wetgever zijn. En zo zij Hem niet op de heiligen berg Sion tot die waardigheid kunnen verheffen, dan zullen zij zich voorlopig met een berg in Galiléa tevreden stellen. Zij, die door Christus met de koninklijke keurspijzen des hemels gevoed werden, behoren, uit dankbaarheid voor dit gunstbetoon, Hem tot hun koning te maken, Hem op de troon te plaatsen van hun hart, laat Hem, die ons gespijzigd heeft, over ons heersen. Maar het was een ongeregelde ijver, want,

Ten eerste. Hij was gegrond op een dwaling betreffende de aard van Christus' koninkrijk, alsof dit koninkrijk van deze wereld zou zijn en Hij in uitwendige pracht moest verschijnen, een kroon op Zijn hoofd, en een leger aan zijn voeten, zulk een koning, als zij Hem maken wilden, hetgeen een even sterke verkleining was van zijn heerlijkheid, als om goud te vernissen of een robijn te beschilderen. Juiste denkbeelden omtrent Christus' koninkrijk zullen ons bij de rechte methoden doen blijven om het te bevorderen.

Ten tweede. Die ijver werd opgewekt door liefde tot het vlees, zij wilden Hem tot hun koning maken, die hen, zonder dat zij er voor behoefden te werken, zo overvloedig kon spijzigen, hen kon verlossen van de vloek om hun brood in het zweet huns aanschijns te moeten eten.

Ten derde. Het was om een werelds doeleinde te bevorderen, zij hoopten, dat dit een schone gelegenheid zou zijn om het Romeinse juk, dat zij zo moede waren, af te schudden, als zij iemand aan hun hoofd hadden, die een leger goedkoper van levensmiddelen kon voorzien, dan een ander een gewoon huisgezin. Zij waren verzekerd van de zenuw van de oorlog, hen kon niet falen, zij moesten voorspoed hebben en hun aloude vrijheden herwinnen. Aldus wordt de Godsdienst dikwijls onteerd om voor wereldse belangen te dienen. "Jezus wordt gemeenlijk gezocht, niet om Zijnentwil, maar voor iets anders", zegt Augustinus. Ja meer, het was, ten vierde, een woelig, oproerig pogen, een verstoren van de openbaren vrede, het land zou er een toneel des oorlogs door worden, en blootgesteld aan de toorn der Romeinen.

Ten vierde. Het was tegen de zin en het bedoelen van de Heere Jezus zelf, want zij wilden Hem nemen met geweld, of Hij er al of niet in bewilligde. Zij, die Christus een eer opdringen, die Hij van hun hand niet begeerd heeft, mishagen Hem en doen Hem de grootste oneer aan. Zij, die zeggen: Ik ben van Christus in oppositie tegen hen, die van Apollos en Cefas zijn (Christus dus tot een partijhoofd maken) nemen Hem met geweld, om Hem tegen Zijn zin tot koning te maken.

b. Wij hebben hier een voorbeeld van de ootmoed en de zelfverloochening van de Heere Jezus, toen zij Hem koning wilden maken, ontweek Hij. Wel verre van dit plan te ondersteunen, heeft Hij het verijdeld. Hierin heeft Hij een getuigenis nagelaten:

a. tegen het streven naar wereldse eer, waarvoor Hij volkomen onvatbaar was, en Hij wil dat ook wij voor zodanige eerzucht als dood zullen zijn. Indien zij gekomen waren om Hem met geweld tot een gevangene te maken, Hij zou hen met niet meer ijver hebben kunnen ontwijken, dan nu zij Hem koning wilden maken. Laat ons dan niet begeren de afgod te zijn der menigte, of naar ijdele eer verlangen.
b. Tegen partijzucht en oproer, verraad en muiterij, en alles wat st rekt om de landsvrede te verstoren. Hieruit blijkt, dat Hij geen vijand was van de keizer, en ook niet gewild heeft dat zijn volgelingen dit zijn zouden, integendeel, zij moeten "de stillen in het land zijn". Hij wil, dat zijn dienstknechten alles afwijzen wat naar muiterij zweemt, en dat zij hun invloed alleen ten gunste van hun werk zullen aanwenden.

2. Merk op waarheen Hij zich terugtrok: Hij ontweek wederom op de berg - eis to oros, de berg, waar Hij gepredikt had, vers 3, van waar Hij was neergekomen in de vlakte om het volk te spijzigen, en toen keerde Hij er alleen terug om in afzondering te zijn. Hoewel Christus zo nuttig was in het voorste der woelingen, wilde Hij soms toch alleen zijn, om ons te leren ons nu en dan af te zonderen van de wereld, ten einde des te vrijer gemeenschap te oefenen met God en onze eigen ziel: "en", zegt de ernstige Christen, "men is nooit minder alleen. dan wanneer men alleen is." De openbare diensten moeten de oefeningen der Godsvrucht in de eenzaamheid niet verdringen.

II. Wij hebben nu de nood der discipelen op zee.
Die met schepen ter zee afvaren, handel doende op de grote wateren, die zien de werken des Heeren. Als Hij spreekt, doet Hij een stormwind opstaan, Psalm 107:23, 24. Pas dit toe op deze discipelen.
1. Hun afgaan naar de zee in een schip, vers 16, 17. Als het avond geworden was, en zij hun dagwerk volbracht hadden, was het tijd om de blik naar huis te richten, en daarom gingen zij aan boord en zetten koers naar Kapernaüm. Zij deden dit op bijzondere aanwijzing van hun Meester, met de bedoeling (schijnt het wel) om hen uit weg te krijgen van de verzoeking om steun te bieden aan hen, die Hem koning wilden maken.
2. Hier is de storm, die opkwam en het woord Gods vervulde. Zij waren discipelen van Christus, en bevonden zich op de weg des plichts. Christus was op de berg en bad voor hen, en toch waren zij nu in nood. De gevaren en beproevingen van dezen tegenwoordigen tijd kunnen zeer wel samengaan met ons deel hebben aan Christus en zijn voorbede. Zij waren kortelings onthaald aan Christus' tafel, maar na de zonneschijn van lieflijkheid en vertroosting is storm te verwachten.

a. Het was alreeds duister geworden, waardoor de storm nog gevaarlijker werd. Soms zijn Gods kinderen in benauwdheid, en kunnen de weg niet zien om er uit te geraken: in het duister ten opzichte van de oorzaak hunner benauwdheid, het doel en de strekking er van, en wat het einde er van zal wezen.
b. Jezus was tot hen niet gekomen. Toen zij in de storm waren, waarvan wij lezen in Mattheüs 8:23 en verder. was Jezus met hen, maar nu had hun welbeminde zich onttrokken en was weggegaan. De afwezigheid van Christus is het, die de benauwdheden der Christenen zo zeer verzwaart.
c. De zee verhief zich, overmits er een grote wind waaide. Het weer was kalm en fraai toen zij in zee staken (zij waren niet zo vermetel om in een storm onder zeil te gaan), maar de storm stak op toen zij op zee waren. In tijden van kalmte en rust moeten wij ons voorbereiden op onrust en beroering, want die kan komen als wij er het minst op verdacht zijn. Laat het de Godvruchtigen vertroosten, als zij in een storm op zee zijn, dat Christus' discipelen het ook waren, en laat de beloften van onze goedertieren God een tegenwicht wezen voor de

bedreigingen van een onstuimige, toornige zee. Al zijn zij ook in een storm en in het duister, zijn zij er toch niet erger aan toe dan Christus' discipelen geweest zijn. Wolken en donkerheid kunnen soms rondom de kinderen des lichts en des dags zijn.

3. Wij hebben nu Christus' tijdige nadering, toen zij zich in dat gevaar bevonden, vers 19. Zij hadden geroeid (door de tegenwind waren zij genoodzaakt de roeiriemen te gebruiken), omtrent vijf en twintig of dertig stadiën. De Heilige Geest, die dit verhaal heeft ingegeven, zou met juistheid het getal der stadiën hebben kunnen opgeven, daar dit echter slechts een bijkomende omstandigheid is, werd zij overgelaten aan de gissing van de schrijver. En toen zij nu een goed eind op zee waren, zagen zij Jezus, wandelende op de zee. Zie hier:
a. Christus' macht over de wetten der natuur, om ze naar Zijn welbehagen te beheersen of te doen ophouden. Het is natuurlijk, dat zware lichamen in het water zinken, maar Christus wandelde op het water als op droog land, hetgeen groter was dan Mozes' klieven van het water en er door heen te wandelen.
b. Christus' zorg over Zijn discipelen in de nood: Hij kwam bij het schip, want daarvoor wandelde Hij op het water, zoals Hij op de hemel vaart tot hulp Zijns volks, Deuteronomium 33:26. Hij zal hen niet zonder troost laten, als Hij ziet, dat zij door onweder voortgedreven, ongetroost zijn. Als zij, gelijk Johannes, verbannen zijn naar afgelegen oorden, of - gelijk Paulus en Silas - opgesloten in een gevangenis, dan zal Hij toch toegang tot hen vinden en nabij hen zijn.
c. De vertroosting, die Christus' Zijn discipelen geeft in hun vreze. Zij werden bevreesd, meer bevreesd voor een spooksel (want zij dachten een spooksel te zien) dan voor de wind en de golven. Het is verschrikkelijker om met de oversten der duisternis te worstelen dan met een stormachtige zee. Toen zij dachten een demon te zien, die wellicht de storm had verwekt, waren zij meer verschrikt dan zij waren toen zij niets zagen dan hetgeen natuurlijk was. Onze werkelijke gevaren worden dikwijls zeer verzwaard door onze ingebeelde gevaren, de schepselen onzer eigen verbeelding. Zelfs de naderingen van troost en uitredding worden dikwijls zo verkeerd begrepen en uitgelegd, dat zij de aanleiding worden van vrees en verwarring. Dikwijls zijn wij niet slechts meer geschrikt dan gedeerd, maar soms het meest verschrikt als wij op het punt staan van geholpen te worden. Maar hoe liefderijk heeft Christus hun vrees tot bedaren gebracht door dat woord van medelijden en ontferming, vers 20:Ik ben het, zijt niet bevreesd. Niets is krachtiger om zondaren tot overtuiging te brengen dan dat woord: Ik ben Jezus, dien gij vervolgt, en niets is krachtiger om de heiligen te vertroosten dan dat woord: "Ik ben Jezus, dien gij liefhebt, Ik ben het, die u liefheb, en het goede voor u wil, zijt niet bevreesd voor Mij, noch voor de storm." Als benauwdheid nabij is, dan is Christus nabij.

4. Hun spoedige aankomst aan de haven hunner bestemming, vers 17.
a. Zij heetten Christus welkom in het schip, zij hebben Hem gewillig in het schip genomen. Als Christus zich voor een wijle verwijdert, dan is dit om zich des te meer dierbaar te doen zijn bij zijn terugkomst aan Zijn discipelen, die zijn tegenwoordigheid waarderen boven alles, Hooglied 3:4.
b. Christus bracht hen veilig naar de kust: terstond kwam het schip aan het land, daar zij naar toe voeren. Het schip der kerk, waarin Christus' discipelen zich met alles wat zij hebben, hebben ingescheept, kan wel zeer heen en weer worden geslingerd, en in grote benauwdheid zijn, toch zal het ten laatste veilig de haven binnenlopen, geslingerd op zee, maar niet verongelukt, neergeworpen, doch niet verdorven, de braambos brandende, doch niet verteerd. De macht en de tegenwoordigheid van de Koning der kerk zal hare verlossing bespoedigen en gemakkelijk maken, en de moeilijkheid overwinnen, waarvoor de bekwaamheid en de ijver van al haar andere vrienden tekortschoten. De discipelen hadden hard geroeid, maar konden

toch niet hun doel bereiken, voordat Christus in het schip was, en toen was het werk plotseling volbracht. Als wij Christus Jezus, de Heere, hebben aangenomen, Hem gewilliglijk hebben aangenomen, kunnen wij, hoewel de nacht duister en de wind stormachtig is, ons toch hiermede vertroosten, dat wij weldra aan de kust zullen zijn, en er zelfs dichter bij zijn dan wij denken. Menige twijfelende, bekommerde ziel wordt door een lieflijke verrassing naar de hemel overgebracht, eer zij het weet.

Johannes 6:22 – 27
In deze verzen hebben wij:

I. Het nauwkeurig onderzoek door het volk naar Christus ingesteld, vers 23, 24. Zij zagen de discipelen naar zee gaan, zij zagen Christus zich terugtrekkende naar de berg, waarschijnlijk met een wenk, dat Hij begeerde alleen te zijn voor een wijle, daar zij er echter hun hart op gezet hadden om Hem koning te maken, hebben zij Hem willen opwachten bij zijn terugkomst, daar ook op de volgende dag hun ijver nog niet verkoeld was.
1. Zij waren in grote verlegenheid omtrent Hem. Hij was weggegaan, en zij wisten niet wat er van Hem was geworden. Zij zagen, dat daar geen boot was dan die, waarin de discipelen waren afgevaren. De Voorzienigheid had dit zo beschikt ter bevestiging van het wonder van Zijn wandelen op de zee, want er was geen andere boot, waarin Hij kon gegaan zijn. Zij hadden ook gezien, dat Jezus niet met Zijn discipelen in het schip was gegaan, maar dat dezen zonder Hem in zee waren gestoken, en Hem aan hun zijde van het water hadden gelaten. Zij, die Christus willen vinden, moeten nauwkeurig al zijn bewegingen gadeslaan, en de tekenen leren verstaan van zijn tegenwoordigheid en afwezigheid, ten einde daarnaar hun koers te richten.

2. Zij waren zeer ijverig om Hem te zoeken. Zij zochten in de omtrek, en toen zij zagen dat Jezus aldaar niet was, noch Zijn discipelen (noch Hij zelf, noch iemand anders, die hun inlichting kon geven) besloten zij Hem elders te zoeken. Zij, die Christus willen vinden, moeten Hem naarstig zoeken, Hem zoeken totdat zij Hem vinden, zij moeten gaan van zee tot zee, om het woord Gods te zoeken, veeleer dan er zonder te blijven leven, en zij, die door Christus met het brood des levens gespijzigd werden, moeten hun zielen in ernstige begeerten naar Hem doen uitgaan. In gemeenschap met Christus wenst hij, die vee! heeft, nog meer te ontvangen. Nu besluiten zij om naar Kapernaüm te gaan om Hem te zoeken. Daar bevond zich Zijn hoofdkwartier, en daar heeft Hij ook meestal gewoond. Derwaarts waren Zijn discipelen heengegaan, en zij wisten, dat Hij niet lang van hen afwezig zou blijven. Zij, die Christus willen vinden, moeten op de voetstappen der kudde afgaan. Gods voorzienigheid gaf hun de gunstige gelegenheid om er over zee heen te kunnen gaan, dat de kortste weg was, want er kwamen andere scheepjes van Tiberias, dat verderop lag aan dezelfden oever, dichtbij, hoewel niet zo dicht bij, de plaats, waar zij het brood gegeten hadden, en in deze scheepjes konden zij spoedig naar Kapernaüm komen, waarheen die boten ook waarschijnlijk op weg waren. Zij, die in oprechtheid Christus zoeken, de gelegenheid zoeken om gemeenschap met Hem te oefenen, worden gewoonlijk door Gods voorzienigheid daarin geholpen en geleid. De gelegenheid hebbende om melding te maken van hun eten van het vermenigvuldigde brood, voegt de evangelist er bij: als de Heere gedankt had, vers 11. Zo getroffen waren de discipelen door de dankzegging huns Meesters, dat zij nooit de indruk konden vergeten, dien zij op hen gemaakt had, het was hun lieflijk de Godvruchtige woorden te gedenken, die toen uit Zijn mond zijn voortgekomen. Dat was het schone en lieflijke van dien maaltijd, en wat hem merkwaardig heeft gemaakt, hun hart was brandende in hen.

3. Zij maakten gebruik van de gelegenheid, die zich aanbood, zij gingen ook in de schepen en kwamen te Kapernaüm, zoekende Jezus. Zij hebben niet gedraald, niet uitgesteld, in de hoop van Hem wel aan deze zijde van het water weer te zien, neen, hun overtuiging sterk en hun begeerte warm zijnde, zijn zij Hem terstond gevolgd. Goede voornemens lopen soms op niets uit, omdat zij niet bijtijds ten uitvoer zijn gebracht. Zij kwamen te Kapernaüm, en voor zoveel blijkt, hadden deze onoprechte volgelingen van Christus een kalmen, aangenamen overtocht, terwijl die van Zijn oprechte discipelen ruw en stormachtig was. Het is niet vreemd, dat de beste mensen het soms het ergst hebben in deze boze wereld. Zij kwamen, zoekende Jezus. Zij, die Christus willen vinden en vertroosting in Hem willen vinden, moeten bereid zijn zich moeite te geven, en evenals dezen, zee en land omreizen om Hem te zoeken en te dienen, die van de hemel op de aarde is gekomen om ons te zoeken en zalig te maken.

II. De goede uitslag van hun onderzoek: Zij hebben Hem gevonden over de zee, vers 25. Christus zal, vroeg of laat, gevonden worden van hen, die Hem zoeken, en het is wel der moeite waard de zee over te steken, ja om van zee tot zee te gaan, en van de rivier tot aan de einden der aarde, om Christus te zoeken, zo wij Hem slechts ten laatste vinden. Deze lieden zijn later gebleken onoprecht te zijn, niet gedreven door een goed beginsel, en toch hebben zij zo groot een ijver betoond. Geveinsden kunnen zeer vooraan staan in het waarnemen van Gods inzettingen. Als de mensen niets anders van hun liefde voor Christus hebben te tonen, dan hun bijwonen van predicatie en bidstond, en hun liefde voor een goede prediking, dan hebben zij reden om te denken, dat zij niet beter zijn dan deze schare, die zo ijverig Christus gezocht heeft. Maar hoewel deze lieden nu geen betere beginselen hadden, en Christus dat wist, was Hij toch gewillig om van hen gevonden te worden, en hen in gemeenschap met zich toe te laten. Al zouden wij ook het hart der geveinsden kennen, moeten wij, zolang hun belijdenis goed is, hen toch niet afsnijden van onze gemeenschap, en nog veel minder mogen wij dit, als wij hun hart niet kennen.

III. De vraag, die zij Hem deden, nadat zij Hem gevonden hadden: Rabbi! wanneer zijt gij hier gekomen? Naar vers 59 schijnt het, dat zij Hem in de synagoge hadden gevonden. Zij wisten dat dit de plaats was, waar zij Christus het waarschijnlijkst vinden zouden. Het was zijn gewoonte om de openbare Godsdienstoefeningen bij te wonen, Lukas 4:16. Christus moet gezocht en zal gevonden worden in de bijeenkomsten van Zijn volk, en in de bediening der sacramenten, het behaagt Hem de openbare Godsverering door zijn tegenwoordigheid te eren, en er zich bekend te maken. Dáár vonden zij Hem, en al wat zij Hem nu te zeggen hebben is: Rabbi! wanneer zijt gij hier gekomen? Zij zagen, dat Hij geen koning gemaakt wilde worden, en daarom spreken zij daar nu niet meer van, maar zij noemen Hem Rabbi, hun leraar. Hun vraag betreft niet slechts de tijd, maar ook de wijze van zijn komst aldaar, niet slechts wanneer, maar "hoe zijt gij hier gekomen?" Want er was geen schip om Hem over te varen. Zij waren nieuwsgierig in hun vraag naar Christus' bewegingen, maar gans niet bezorgd, om op hun eigene acht te geven.

IV. Het antwoord, dat Christus hun gaf (wat ging het hun aan wanneer en hoe Hij hier was gekomen?), het was een antwoord zoals zij er een nodig hadden.

1. Hij legt het verdorven beginsel bloot, dat hen er toe gebracht had om Hem te volgen, vers 26. "Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, Ik, die het hart doorgrond en weet wat er in de mens is, Ik, de Amen, de getrouwe Getuige, Openbaring 3:14, 15, gij zoekt Mij, en daar doet ge wèl aan, maar het is niet uit een goed beginsel". Christus weet niet slechts wat wij doen, maar waarom wij het doen. Dezen hebben Christus gevolgd:

Niet om de wille van zijn leer: niet omdat gij tekenen gezien hebt. De tekenen waren de grote bevestiging van zijn leer. Nicodémus zocht Hem naar aanleiding van zijn tekenen, Hoofdstuk 3:2, en leidde de kracht Zijner werken af uit de waarheid van Zijn woord, maar deze lieden waren zo stompzinnig en achteloos, dat zij nooit hieraan gedacht hebben. Maar: b. Zij deden het om huns buiks wil: omdat gij van de broden gegeten hebt en verzadigd zijt, niet omdat Hij hen had onderwezen, maar omdat Hij hen had gevoed.
Hij had hun gegeven:
1. Een volledig maal eten, zij hadden gegeten en zijn verzadigd geworden, en sommigen van hen waren misschien zo arm, dat zij in lang niet geweten hadden wat het is om genoeg te hebben, te eten en nog over te laten.
2. Een keurig maal eten, gelijk de wonderdadige wijn van de beste was, zo zal de wonderdadige spijze waarschijnlijk meer dan gewoon aangenaam zijn geweest. cc. Een goedkoop maal eten, dat hun niets heeft gekost, er werd hun geen rekening gegeven. Velen volgen Christus om de broden en niet uit liefde. Dat doen zij, die met hun belijdenis van de Godsdienst werelds voordeel op het oog hebben, omdat zij er tot eer en aanzien door kunnen komen. Quanti profuit nobis haecfabula de Christo. Hoe voordelig is ons die fabel omtrent Christus niet geweest! heeft een der pausen gezegd. Deze lieden gaven Christus de eretitel van Rabbi, en betoonden Hem groten eerbied, toch heeft Hij hun getrouwelijk hun geveinsdheid onder het oog gebracht. Hieruit moeten zijn dienstknechten leren degenen niet te vleien, zich niet door schone woorden te laten omkopen om vrede te roepen voor allen, die hen rabbi noemen, maar getrouwe bestraffing te geven als daar oorzaak voor is.

2. Hij wijst hun betere beginselen aan, vers 27, werkt om de spijs, die blijft tot in het eeuwige leven. Met de Samaritaanse vrouw had Hij over geestelijke dingen gesproken onder het beeld van water, hier spreekt Hij er van onder de gelijkenis van spijs, naar aanleiding van de broden, die zij gegeten hadden. Zijn doel is:
A. Ons te matigen in ons werelds streven: Werkt niet om de spijs, die vergaat. Dat verbiedt geen eerlijken arbeid voor het brood onzes bescheiden deels, 2 Thessalonicenzen 3:12. Maar wij moeten de dingen dezer wereld niet onze voornaamste zorg of belang maken. De dingen dezer wereld zijn spijze, die vergaat. Wereldse rijkdom, eer en genot zijn spijze, zij voedt de verbeelding (en dikwijls is dit dan ook alles), en vult de buik. Dat zijn dingen, waarnaar de mensen hongeren als naar spijze, en waarmee zij zich overladen, en zolang als zij duren kan het vleselijk - gezinde hart het voor lief nemen en er van leven, maar zij vergaan, zij zijn van een vergankelijken aard, verdorren vanzelf, en zijn aan duizend ongevallen blootgesteld. Zij, die er het meest van hebben, zijn er niet zeker van ze te zullen hebben zo lang als zij leven, maar wèl zijn zij er zeker van ze te verliezen, ze te moeten verlaten, als zij sterven. Daarom doen wij dwaas om daarvoor met buitengewonen ijver te werken.

Ten eerste. Wij moeten in het Godsdienstige niet werken voor die vergankelijke spijze, dat is: wij moeten onze Godsdienst niet dienstbaar maken aan wereldse belangen, in oefeningen der Godsvrucht geen wereldlijke voordelen op het oog hebben.
Ten tweede. Wij moeten in het geheel niet werken voor deze spijze, dat is: wij moeten van deze vergankelijke dingen niet ons voornaamste goed maken, noch onze zorg en moeite er voor tot ons voornaamste werk, noch deze dingen het eerst of het meest zoeken, Spreuken 23:4, 5.

B. Ons tot een Godvruchtig streven op te wekken en aan te sporen. "Besteedt uw moeite aan iets beters, werkt voor de spijze, die der ziele behoort", waarvan Hij aantoont:
a. Dat zij onuitsprekelijk begerenswaardig is: Het is een spijze, die blijft tot in het eeuwige leven. Dat het een geluk is, hetwelk duren zal zolang als wij duren, het verduurt niet slechts

de eeuwigheid, maar het zal ons voeden en versterken tot het eeuwige leven. De zegeningen van het nieuwe verbond zijn onze toebereiding tot het eeuwige leven, ons behoedmiddel er voor, ons onderpand er van.
b. Dat zij ontwijfelbaar verkrijgbaar is. Zullen al de schatten der wereld doorzocht, en alle vruchten der aarde bijeen vergaderd worden om ons van een spijze te voorzien, die duren zal tot in het eeuwige leven? Neen, "de zee zegt: "Zij is niet bij mij." Het gesloten goud kan voor haar niet gegeven worden, maar het is datgene, hetwelk de Zoon des mensen geven zal - hên doosei, hetzij welke spijze, of welk leven de Zoon des mensen geven zal.

Merk hier op:
Ten eerste. Wie deze spijze geeft: de Zoon des mensen, de grote Heer des huizes en Meester van de voorraad, aan wie de administratie van het koninkrijk Gods onder de mensen is toevertrouwd, en de uitdeling van de genadegaven en vertroostingen van dat koninkrijk, en die macht heeft ons het eeuwige leven te geven met al de middelen er van en toebereidselen er voor. Er wordt ons gezegd er voor te werken, alsof wij het door onze eigen vlijt en inspanning kunnen verkrijgen, en alsof, gelijk een heiden gezegd heeft: Dii laboribus omnia verdunt - de goden alle voordelen verkopen aan de vlijtigen. Maar al hebben wij er nog zoveel voor gewerkt, dan hebben wij het toch niet verdiend als ons loon, neen, de Zoon des mensen geeft het. En wat is vrijer dan een gave? Het is een bemoediging, dat Hij, die het heeft te geven, de Zoon des mensen is, want nu kunnen wij hopen, dat de kinderen der mensen, die het zoeken en er voor werken, niet zullen falen om het te verkrijgen.
Ten tweede. Welke macht Hij heeft om het te geven, want dezen heeft God de Vader verzegeld, touton gar ho Patêr esphragisen ho Theos - want dezen heeft de Vader verzegeld (bewezen en betuigd) God te zijn, aldus wordt dit door sommigen gelezen, Hij heeft Hem verklaard de Zoon van God te zijn met macht. Hij heeft Hem verzegeld, dat is: Hij heeft Hem volle macht gegeven om tussen God en de mens te handelen, als Gods gezant bij de mens, en des mensen voorspraak bij God, en Hij heeft deze zijn opdracht bewezen door wonderen. Hem macht gegeven hebbende, heeft Hij ons de verzekering daarvan gegeven, Hem onbeperkte macht gegeven hebbende, heeft Hij ons overtuigd door ontwijfelbare bewijzen er van, zodat, gelijk Hij met vertrouwen voort kan gaan in zijn onderneming voor ons, wij ons even gerust aan Hem kunnen overgeven. God de Vader verzegelde Hem met de Geest, die op Hem bleef, door de stem van de hemel, door het getuigenis, dat Hij Hem gaf in tekenen en wonderen. De Goddelijke openbaring is volledig in Hem, in Hem is het gezicht en de profetie verzegeld, Daniël 9:24 1), Hem verzegelen alle gelovigen, dat Hij waar is, Hoofdstuk 3:33, en in Hem zijn zij allen verzegeld, 2 Corinthiërs 1:22.

Johannes 6:28 - 59
Of deze samenspreking plaatshad met de lieden van Kapernaüm, in wier synagoge Christus zich nu bevond, of met hen, die van de andere zijde der zee gekomen waren, is niet zeker en van weinig aanbelang. Het is echter een voorbeeld van Christus' vriendelijke neerbuigendheid, dat Hij hun verlof gaf Hem vragen te doen, en de stoornis niet ten kwade duidde of opnam als een belediging, al behoorden de vragers ook tot de geringsten Zijner hoorders, en ofschoon zij zijn onmiddellijke volgelingen niet waren. Zij, die geschikt willen zijn om te onderwijzen, moeten naarstig zijn om te horen, en er zich op toeleggen om te kunnen antwoorden. De leraren zullen verstandig handelen, indien zij, als hun ongepaste en onnutte vragen gedaan worden, daar aanleiding uit nemen om een antwoord te geven, dat nuttig is, zodat wel de vraag ter zijde wordt gesteld, maar de vrager toch onderricht wordt.

I. Daar Christus hun nu gezegd had, dat zij voor de spijze, waarvan Hij gesproken had, moesten werken, vragen zij, welk werk zij moeten doen, en Hij antwoordt, vers 28, 29.

1. Hun vraag was gepast genoeg, vers 28. Wat zullen wij doen, opdat wij de werken Gods mogen werken? Sommigen houden dit voor een onbeschaamde vraag: "Welke werken Gods kunnen wij doen, die meer en beter zijn dan die wij in gehoorzaamheid aan de wet van Mozes doen?" Ik beschouw het echter veeleer als een ootmoedige, ernstige vraag, welke toont dat zij, voor het ogenblik ten minste, in een goede gemoedsstemming zijn, gewillig om hun plicht te kennen en te doen. En ik stel mij voor dat zij, die deze vraag deden: hoe en wat, vers 30, en zij, die het verzoek deden, vers 34, niet dezelfde personen waren, die murmureerden, vers 41, 42, en streden, vers 52, want dezen worden uitdrukkelijk de Joden genoemd, die uit Judea gekomen waren (want, strikt genomen, werden dezen Joden genoemd) om te vitten, terwijl die mensen uit Galiléa waren gekomen, om onderwezen te worden.
Deze vraag nu geeft hun overtuiging te kennen, dat zij die eeuwigdurende spijze wilden verkrijgen:
a. Er naar moeten streven om iets groots te doen. Zij, die hun blik hoog richten in hun verwachtingen, en de heerlijkheid Gods wensen deelachtig te worden, moeten ook hun streven hoog richten en er zich op toeleggen de werken Gods te doen, werken, die Hij eist en aanneemt, werken Gods onderscheiden van de werken van wereldse mensen in hun werelds streven. Het is niet genoeg de woorden Gods te spreken, wij moeten de werken Gods doen.
b. Bereid moeten zijn om alles te doen, wat het ook zij. Wat zullen wij doen? Heere, ik ben bereid alles te doen wat Gij mij zult aanwijzen te doen, al gaat het ook in tegen vlees en bloed, Handelingen 9:6.

2. Christus' antwoord was duidelijk genoeg, vers 29. Dit is het werk Gods, dat gij gelooft.
Merk op:
a. Dat het werk des geloofs het werk Gods is. Zij vragen naar de werken Gods (in het meervoud), bekommerd zijnde over vele dingen, maar Christus wijst hen op een werk, dat alles in zich sluit, het een nodige: dat gij gelooft, dat in de plaats treedt van al de werken der ceremoniële wet, het werk, dat nodig is om alle andere werken welbehaaglijk te doen zijn, en ze teweegbrengt, want zonder geloof kunt gij Gode niet behagen. Het is Gods werk, want Hij werkt het in ons, het onderwerpt de ziel aan Zijn werken op ons, en wekt de ziel op om te werken voor Hem.
b. Dat geloof het werk Gods is, hetwelk zich verenigt met Christus, en op Hem steunt. Het is te geloven in Hem, als door God gezonden, als de Gevolmachtigde in de grote zaak des vredes tussen God en de mens, als zodanig op Hem te betrouwen, en ons aan Hem over te geven, zie Hoofdstuk 14:1.

II. Christus, hun gezegd hebbende, dat de Zoon des mensen hun die spijze zou geven, vragen zij verder omtrent Hem, en Hij beantwoordt hun vraag.
1. Zij vragen naar een teken, vers 30:Wat teken doet gij dan? Zij hadden in zoverre gelijk, dat, daar Hij geloof van hen vraagt, Hij zijn geloofsbrieven moet tonen, en door een wonder bewijzen, dat Hij van God was gezonden. Daar Mozes zijn zending door tekenen heeft bewezen, was het nodig, dat Christus, die gekomen is om de ceremoniële wet op te heffen, op dezelfde wijze zijn zending bewijzen zou: Wat werkt Gij? Welke blijvende hoedanigheden van Goddelijke macht zult Gij geven aan uw leer? Zij hebben echter hierin misgetast:
a. Dat zij de vele wonderen voorbijzagen, die Hij alreeds gewrocht had, en die het overvloedig bewijs Zijner Goddelijke zending waren. Is dit een ure van de dag om te vragen: Wat teken doet Gij? inzonderheid te Kapernaüm, de stapelplaats der wonderen, waar Hij zo vele krachten gedaan had, wonderen die de betekenis van Zijn ambt en zijn onderneming zozeer deden uitkomen? Waren niet deze zelfde lieden nog onlangs wonderdadig door Hem gespijzigd? Niemand is zo blind als zij, die niet willen zien, want zij kunnen zo blind zijn, dat zij twijfelen of het wel dag is, terwijl de zon in hun ogen schijnt.

b. Dat zij aan de wonderdadige spijziging van Israël in de woestijn de voorkeur gaven boven al de wonderen door Christus gewrocht, vers 31. Onze vaders hebben het manna gegeten in de woestijn, en om aan de tegenwerping kracht bij te zetten halen zij de Schrift aan: Hij gaf hun het brood uit de hemel te eten, genomen uit Psalm 78:23, Hij gaf hemels koren. Welk een goed gebruik zou gemaakt kunnen worden van de geschiedenis, waarnaar zij verwijzen! Het was een gedenkwaardig voorbeeld van Gods macht en goedheid, dat dikwijls tot eer van God vermeld is geworden, Nehemia 9:20, 21. Zie echter hoe deze lieden haar bederven en er een slecht gebruik van maken. Christus bestraft hen om hun voorliefde voor wonderdadig brood, en zegt hun het hart niet te stellen op de spijze, die vergaat. "Maar", zeggen zij, "spijzen voor de buik is het grote goed, dat God aan onze vaders in de woestijn heeft gegeven, waarom zouden wij dan niet werken voor die spijzen? Indien God ze zo hoog heeft geschat, wie zijn wij, dat wij ze niet hoog zouden schatten? Christus had vijf duizend mensen gespijzigd met vijf broden, en had hun dat als een teken gegeven, dat Hij van God was gezonden, maar onder schijn van de wonderen van Mozes te verheerlijken, onderschatten zij stilzwijgend dit wonder van Christus, en ontwijken er het bewijs van. Christus heeft zijn duizenden gespijzigd, maar Mozes zijn honderdduizenden: Christus heeft hen slechts eens gespijzigd, en toen heeft Hij hen bestraft, die Hem gevolgd waren in de hoop van nog door Hem gespijzigd te worden, en hen afgescheept met een rede over geestelijke spijze, maar Mozes heeft zijn volgelingen veertig jaren lang gespijzigd, en wonderen waren voor hen geen zeldzaamheden, maar hun dagelijks brood. Christus spijzigde hen met brood uit de aarde, gerstebrood, en vissen uit de zee, maar Mozes heeft Israël gevoed met brood uit de hemel, engelenspijze. Zo hoog hebben deze Joden opgegeven van het manna, dat hun vaders hebben gegeten, maar hun vaders hebben dat manna evenzeer geminacht, als zij nu de gerstebroden minachtten, zij noemden het zeer licht brood, Numeri 21:5.
Zo geneigd zijn wij om de blijken van Gods macht en genade in onze eigen tijd voorbij te zien of gering te achten, terwijl wij voorgeven vol van bewondering te zijn voor de wonderen, waarvan onze vaders ons verteld hebben. Gesteld nu eens, dat dit wonder van Christus overtroffen werd door dat van Mozes, er waren dan toch andere voorbeelden, waarin Christus' wonderen de zijn overtroffen, en daarenboven, alle ware wonderen bewijzen een Goddelijke leer, al zijn zij niet allen gelijkelijk groot in de bijzonderheden, welke allen verschilden al naar de gelegenheid het vereiste. Zo ver het manna de gerstebroden overtrof, zo ver, ja nog veel verder, overtrof de leer van Christus de wet van Mozes, en Zijn hemelse inzettingen de vleselijke verordeningen van die bedeling.

2 Hier is Christus' antwoord op deze vraag, waarin:
a. Hij hun vergissing herstelt betreffende het typische manna. Het was waar, dat hun vaders het manna hadden gegeten in de woestijn. Maar het was niet Mozes, die het hun gegeven had, zij waren er hem niet voor verplicht, hij was slechts het werktuig, en daarom moeten zij over hem heen zien naar God. Wij vinden zelfs niet, dat Mozes God om het manna gebeden heeft, en hij heeft onbedacht gesproken, toen hij zei: zullen wij water voor ulieden uit deze steenrots hervoorbrengen? Mozes heeft hun noch dat brood, noch dat water gegeven.
b. Het werd hun niet, zoals zij zich verbeeldden, uit de hemel gegeven, uit de hoogste hemelen, maar slechts uit de wolken, en daarom was het niet zoveel beter dan dat, hetwelk, naar zij dachten, uit de aarde voortkwam. Omdat de Schrift zegt: "Hij gaf hun brood uit de hemel, volgt daar nog niet uit, dat het hemels brood was, of bestemd was om voedsel te zijn voor de ziel. Verkeerd - begrepen uitdrukkingen van de Schrift veroorzaken vele vergissingen omtrent de dingen Gods.
c. Hij geeft hun inlichting betreffende het ware manna, waarvan dat manna het type geweest is: Mijn Vader geeft u dat ware brood uit de hemel, datgene, hetwelk waarlijk en eigenlijk het

brood uit de hemel is, waarvan het manna slechts de afschaduwing is geweest, is nu gegeven, niet aan uw vaders, die gestorven zijn, maar aan u van dezen tegenwoordigen tijd, voor wie deze betere dingen zijn weggelegd. Hij geeft u thans dit brood uit de hemel, dat met recht zo genoemd wordt. Zo ver de troon van Gods heerlijkheid boven de wolken der lucht is, zo ver overtreft het geestelijk brood van het eeuwig Evangelie het manna. Door God Zijn Vader te noemen maakt Hij zich bekend als groter te zijn dan Mozes, want Mozes is slechts als een dienstknecht getrouw geweest, Christus als Zoon, Hebreeën 3:5, 6.

III. Geantwoord hebbende op hun vragen, neemt Christus nu uit hun tegenwerping van het manna aanleiding om van zichzelf te spreken onder de gelijkenis van brood, en van geloven onder de gelijkenis van eten en drinken, waartoe met zijn samenvoeging van het eten van Zijn vlees en het drinken van Zijn bloed, met opmerkingen hierover van zijn hoorders, het overige van deze samenspreking gebracht kan worden.
1. Christus had van zichzelf gesproken als van de grote gave Gods, en het ware brood, vers 32, en nu verklaart en bevestigt Hij dit uitvoerig, opdat wij Hem op de rechte wijze zullen kennen.

a. Hij toont hier, dat Hij het ware brood is, telkens en nogmaals wordt dit door Hem herhaald, vers 33, 35, 48 - 51. Merk op dat Christus brood is, datgene is voor de ziel, wat brood is voor het lichaam, het geestelijk leven voedt en onderhoudt (er de staf van is) zoals brood het lichamelijk leven, het is de staf des levens. De leerstellingen van het Evangelie betreffende Christus, dat Hij de Middelaar is tussen God en de mens, dat Hij onze vrede is, onze gerechtigheid, onze Verlosser: bij deze dingen leeft men. Ons lichaam zou beter kunnen leven zonder voedsel, dan onze ziel zonder Christus. Het broodkoren moet verbrijzeld worden, Jesaja 28:28, ook Christus werd verbrijzeld. Hij was geboren te Bethlehem, het broodhuis, en Hij is afgeschaduwd door het toonbrood. Dat Hij het brood Gods is, vers 33, Goddelijk brood, Hij is het, die van God is, vers 46, brood, dat Mijn Vader geeft, vers 32, dat Hij tot voedsel onzer zielen gemaakt heeft, het brood van Gods huisgezin, het brood Zijner kinderen. De Levitische offers worden het brood Gods genoemd, Leviticus 21:21, 22, 1) en Christus is het grote offer, Christus in Zijn woord en in zijn inzettingen, het feestmaal op het offer. Dat Hij is het brood des levens, vers 35, en wederom in vers 48, zinspelende op de boom des levens in het midden van de hof van Eden, die voor Adam het zegel was van dat deel van het verbond: Doe dit en leef, waarvan hij kon eten en leven. Christus is het brood des levens, want Hij is de vrucht van de boom des levens.

Ten eerste. Hij is het levende brood (aldus verklaart Hij zich zelf, vers 51): Ik ben dat levende brood. Brood op zichzelf is een dood ding, en voedt niet anders dan door de hulp van de vermogens van een levend lichaam, maar Christus is zelf levend brood, en voedt door Zijn eigen kracht. Het manna was een dood ding, als het slechts een nacht overbleef, bedierf het en kwamen er wormen in, maar Christus is eeuwig levend, brood, dat nooit beschimmelt, nooit oud wordt. De leer van Christus gekruisigd is thans even versterkend en vertroostend voor de gelovige als zij ooit geweest is, en Zijn Middelaarschap is nog van evenveel waardij en kracht als ooit tevoren.
Ten tweede. Hij geeft der wereld het leven. vers 33, geestelijk en eeuwig leven, het leven der ziel in vereniging en gemeenschap met God hier, en in het zien en genieten van Hem hiernamaals, een leven, dat alle gelukzaligheid in zich sluit. Het manna heeft slechts het leven bewaard en onderhouden, heeft het leven niet bewaard en eeuwigdurend gemaakt, veel minder nog hersteld, maar Christus geeft leven aan hen, die dood waren in de zonde. Het manna was slechts verordineerd voor het leven der Israëlieten, maar Christus is gegeven voor het leven der wereld, niemand is buitengesloten van de weldaad van dit brood, dan die er zich

zelf van buitensluiten. Christus is gekomen om leven te brengen in het hart der mensen, beginselen, die welbehaaglijke daden teweegbrengen. Dat Hij het brood is, dat uit de hemel nedergedaald is, dit wordt hier dikwijls herhaald vers 33, 50, 51, 58.

Dit geeft te kennen:
Ten eerste. De Godheid van Christus' Persoon. Als God had Hij een bestaan in de hemel, vanwaar Hij gekomen is, om onze natuur aan te nemen. Ik ben uit de hemel nedergedaald, waaruit wij zijn oudheid kunnen afleiden, Hij was in de beginne bij God, zijn macht, want de hemel is het uitspansel Zijner sterkte, en Zijn gezag, Hij kwam met een Goddelijke opdracht.
Ten tweede. de Goddelijken oorsprong van al het goed, dat ons door Hem toevloeit. Hij komt, niet slechts katabas - dat nederdaalde, vers 51, maar katabainooi - dat nederdaalt, Hij is nederdalende, hetgeen een voortdurende mededeling aanduidt van licht, liefde en leven, van God aan de gelovigen door Christus, zoals het manna dagelijks nederdaalde, zie Efeziërs 1:3, Omnia desuper - Alle dingen van boven. Dat Hij het brood is, waarvan het manna het type is geweest, vers 58, het brood, het ware brood, vers 32. Gelijk de rots, uit welke zij dronken, Christus was, zo was het manna, dat zij aten geestelijk brood, 1 Corinthiërs 10:3, 4. Het manna was aan Israël gegeven, zo is Christus aan het geestelijk Israël gegeven. Er was manna genoeg voor allen, zo is in Christus een volheid van genade voor alle gelovigen, hij, die van dat manna veel vergadert, zal, als hij het gaat. gebruiken, niets overhouden, en hij, die weinig vergadert, zal, wanneer zijn genade volkomen zal gemaakt zijn in heerlijkheid, bevinden dat hem niet ontbrak. Het manna moest des morgens verzameld worden, en, gelijk de schrijver van de Wijsheid van Salomo ons zegt (Boek der Wijsheid 16:20) het was naar ieders smaak, en hun, die geloven, is Christus dierbaar. Israël leefde van het manna totdat zij in Kanaän kwamen, en Christus is ons leven. Er was een gedachtenis van het manna bewaard in de ark, en evenzo van Christus in des Heeren Avondmaal, als het voedsel der ziel.

b. Hij toont hier, waarin zijn onderneming bestond, en wat zijn boodschap was in de wereld. De beeldspraak nu ter zijde latende, spreekt Hij klaar en duidelijk van Zijn werk onder de mensen, vers 38 - 40. Hij verzekert ons in het algemeen, dat Hij voor het werk Zijns Vaders van de hemel is gekomen, vers 38, niet opdat Ik Mijn wil doe, maar de wil degene, die Mij gezonden heeft. Hij is van de hemel gekomen, hetgeen Hem als een verstandelijk werkzaam wezen aanduidt, die vrijwillig naar deze lagere wereld is afgedaald - een lange reize en een grote stap afwaarts. In aanmerking genomen de heerlijkheid van de wereld, vanwaar Hij kwam, en de ellende der wereld, waar Hij heenging, mogen wij wèl vragen: "Wat bewoog Hem tot zulk een tocht?" Hier zegt Hij ons, dat Hij niet is gekomen om Zijn eigen wil te doen, maar de wil Zijns Vaders, niet alsof Hij een wil had, die in strijd of in mededinging was met de wil Zijns Vaders, maar zij, tot wie Hij sprak, konden dit allicht denken. "Neen", zegt Hij, "Mijn eigen wil is niet de drijfveer, die Mij doet handelen, noch het richtsnoer waaraan Ik Mij houd, Ik ben gekomen om de wil te doen degene, die Mij gezonden heeft".

Dat is:
Ten eerste. Christus is niet als een particulier persoon in de wereld gekomen, die slechts voor zich zelf handelt, maar in publieke hoedanigheid, om voor anderen te handelen als gezant, of gevolmachtigde, aangesteld door een openbare opdracht. Hij kwam in de wereld als de grote agent Gods, en de grote geneesmeester der wereld. Het was geen bijzondere aangelegenheid, die Hem hier gebracht heeft, Hij kwam om zaken te regelen tussen partijen, en dezen waren geen minderen dan de grote Schepper en geheel de schepping.
Ten tweede. Toen Christus in de wereld was, heet Hij geen particulier doel beoogd, noch had Hij enig afzonderlijk belang, onderscheiden van die van hen, voor wie Hij handelde. Het doel van geheel Zijn leven was God te verheerlijken en goed te doen aan de mensen. Daarom is Hij

ook nooit te rade gegaan met Zijn eigen gemak, Zijn eigen veiligheid of rust, maar toen Hij Zijn leven moest afleggen, heeft Hij, schoon Zijn menselijke nat uur daarvoor terugschrikte, daar geen acht op geslagen, maar Zijn wil als mens opgelost in de wil van God: Niet gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt. Hij maakt ons, in het bijzonder, bekend met dien wil des Vaders, dien Hij is komen doen, want hier ontvouwt Hij het raadsbesluit, dat Hij had uit te voeren, de instructies, die Hij had op te volgen.

Zie, a de bijzondere instructies, aan Christus gegeven, namelijk dat Hij geheel het verkoren overblijfsel zou verlossen, en dit is het verbond der verlossing tussen de Vader en de Zoon, vers 39:Dit is de wil des Vaders, die Mij gezonden heeft, dit is de opdracht, Mij toevertrouwd, dat al wat Hij Mij gegeven heeft, Ik daaruit niet verlieze. Er is een zeker aan al van de kinderen der mensen, door de Vader aan Jezus Christus gegeven, om het voorwerp te zijn Zijner zorg, en Hem aldus tot een naam en tot lof te zijn, Hem gegeven tot een erfdeel en een bezitting. Laat Hem alles voor hen doen wat hun toestand vereist, hen onderwijzen en genezen, hun schuld betalen, hun zaak bepleiten, hen toebereiden en bewaren voor het eeuwige leven. De Vader zou naar Zijn welgevallen over hen kunnen beschikken, als schepselen was hun leven en bestaan aan Hem ontleend, als zondaren was hun leven en bestaan aan Hem verbeurd. Hij zou ter voldoening van zijn gerechtigheid hen verkocht kunnen hebben, hen de pijnigers overgeleverd kunnen hebben, maar Hij verkoos hen om gedenktekenen te zijn van zijn barmhartigheid, en gaf hen over aan de Zaligmaker. Hen, die God verkoos om de voorwerpen te zijn van Zijn bijzondere liefde, heeft Hij aan de handen van Christus ter bewaring toevertrouwd. Jezus Christus heeft op zich genomen, om van hen, die Hem aldus door de Vader gegeven waren, niemand te verliezen. Van de vele kinderen, die Hij tot de heerlijkheid zou leiden, zal er geen gemist worden, allen zullen zij komen, Mattheüs 18:14. Geen van hen zal verloren gaan wegens de onvoldoenden prijs om hen vrij te kopen, of wegens ongenoegzame genade om hen te heiligen. Christus' zorg voor hen, die Hem gegeven zijn, strekt zich ook uit tot de opstanding van hun lichaam, maar hetzelve opwekken ten uitersten dage, hetgeen veronderstelt alles wat voorafgaat, maar dit is de voltooiing en de kroon van het werk. Het lichaam maakt deel uit van de mens, en is daarom ook een deel van het door Christus vrijgekochte, het behoort tot de beloften, en daarom zal het niet verloren gaan. Wat Hij op zich heeft genomen is niet slechts, dat Hij niemand zal verliezen, maar ook dat Hij niets zal verliezen, geen deel van de persoon, en dus niet het lichaam, Christus' onderneming zal niet voltooid wezen voor de opstanding, als de ziel en het lichaam der heiligen herenigd zullen wezen, en vergaderd tot Christus, opdat Hij ze de Vader kunne voorstellen: Zie daar Ik en de kinderen, die Gij Mij gegeven hebt, Hebreeën 2:13, 2 Timotheüs 1:12.

4. De bron en oorsprong van dat alles is de vrijmachtige wil van God, de raad Zijns willens, waarnaar Hij dit alles werkt. Dit was het gebod, dat Hij Zijn Zoon gegeven heeft, toen Hij Hem in de wereld heeft gezonden, en waarop de Zoon steeds het oog gevestigd heeft.

Ten tweede. b. De openbare instructies, die aan de kinderen der mensen gegeven waren, op wat wijze en op welke voorwaarden zij de zaligheid door Christus konden verkrijgen, en dat is het verbond der genade tussen God en de mens. Wie de bijzondere personen waren, die aan Christus gegeven waren, is een geheimenis, een verborgenheid. De Heere kent degenen, die de Zijnen zijn, wij niet, en het voegt ook niet, dat wij hen kennen, maar hoewel hun namen verborgen zijn, hun aard, hun hoedanigheden zijn bekend gemaakt. Er is op evangelievoorwaarden een aanbieding van leven en zaligheid gedaan, opdat zij, die aan Christus gegeven werden, er door tot Hem gebracht zullen worden, en anderen niet te verontschuldigen zouden zijn, vers 40, Dit is de wil - de geopenbaarde wil - degene, die Mij

gezonden heeft, de overeengekomen methode, naar welke met de kinderen der mensen gehandeld moet worden, dat een iegelijk, Jood of heiden, die de Zoon aanschouwt en in Hem gelooft, het eeuwige leven hebbe, en Ik zal hem opwekken ten uitersten dage.
Dit voorwaar is Evangelie, goede tijding. Geeft het niet een nieuw leven om dit te horen?

1. Dat het eeuwige leven te verkrijgen is, dat het on ze eigen schuld zou zijn, zo wij het niet deelachtig worden, dat, terwijl na Adams zonde de toegang tot de boom des levens gesloten werd, hij door de genade van de tweeden Adam weer is opengesteld. De erekroon is ons voorgesteld als de prijs onzer hoge roeping, voor welken wij moeten lopen om hem te verkrijgen.

2. Iedereen kan die kroon verkrijgen. Dit Evangelie moet gepredikt, deze aanbieding gedaan worden aan allen, en niemand kan zeggen: het is niet voor mij, Openbaring 22:17.

3. Dit eeuwige leven is verzekerd aan allen, die geloven in Christus, en alleen aan hen. Die de Zoon aanschouwt en in Hem gelooft, zal zalig worden. Sommigen verstaan dit aanschouwen als een beperking in de voorwaarde tot zaligheid alleen tot hen, aan wie die openbaring van Christus en zijn genade gedaan is. Iedereen, die de gelegenheid heeft om met Christus bekend ie worden, en er zulk een goed gebruik van maakt, dat hij in Hem gelooft, zal het eeuwige leven hebben, zodat niemand veroordeeld zal worden wegens ongeloof (hoe ook om andere zonden) dan zij, aan wie het Evangelie gepredikt is, die, gelijk deze Joden hier, vers 36, Christus aanschouwd hebben, maar toch niet in Hem hebben geloofd, Hem hebben gekend, en toch niet op Hem hebben vertrouwd. Ik houd het er echter voor, dat dit aanschouwen hier hetzelfde betekent als geloven, want het is theoroon, hetgeen niet zozeer betekent het zien der ogen, zoals vers 36, heoorakate me - gij hebt Mij gezien, als wel een aanschouwing van de geest. Een iegelijk, die de Zoon aanschouwt, dat is: in Hem gelooft, ziet Hem met het oog des geloofs, waardoor wij bekend worden met de leer des Evangelies omtrent Hem. Het is op Hem te zien zoals de Israëlieten, die door de vurige slangen gebeten waren, op de koperen slang zagen. Christus eist geen blind geloof, Hij eist niet, dat wij ons de ogen zullen laten uitsteken om Hem te volgen, maar dat wij Hem zullen zien. zien op welken grond wij in Hem geloven. Het geloof is dan eerst goed, als wij niet geloven van horen zeggen (geloven zoals de kerk gelooft) maar als het het gevolg is van nadenken over, en inzicht in, de redenen der geloofwaardigheid. Nu ziet U mijn oog. Wij zelf hebben Hem gehoord.

4. Zij, die in Jezus Christus geloven om het eeuwige leven te verkrijgen, zullen door zijn macht opgewekt worden ten uitersten dage. Hij had dit, als Zijns Vaders wil, in opdracht, vers 39, en hier verklaart Hij dit plechtig als zijn onderneming, Ik zal hem opwekken, hetgeen betekent, niet de terugkeer van het lichaam tot het leven, maar het stellen van de gehelen mens in het volle bezit van het beloofde eeuwige leven.

2. Laat ons nu zien, welke opmerkingen er door Christus' hoorders gemaakt zijn naar aanleiding van Zijn spreken van zich zelf als van het brood des levens, dat van de hemel gekomen is.
a. Toen zij hoorden van het brood Gods, dat leven geeft, hebben zij er van harte om gebeden, vers 34. Heere! geef ons altijd dit brood. Ik kan niet denken, dat zij dit spottend gezegd hebben, zoals de meeste schriftverklaarders dit opvatten: "Geef ons zulk brood, indien gij het kunt, laat ons er mede gespijzigd worden, niet met een enkelen maaltijd, zoals met de vijf broden, maar altijd," alsof dit gebed van geen beter gehalte was dan dat van de onboetvaardigen moordenaar: Indien gij de Christus zijt, behoud uzelf en ons. Ik houd het er voor, dat dit verzoek wel in onwetendheid, maar toch ook in oprechtheid gedaan is, want zij

noemen Hem Heere, en begeren deel te hebben in hetgeen Hij geeft, wat Hij er dan ook mede moge bedoelen. Algemene en verwarde begrippen omtrent Goddelijke dingen brengen in vleselijkgezinde harten een soort van begeerte er naar teweeg, zoals Bileams wens om de dood des rechtvaardigen te sterven. Zij, die een vage, onduidelijke kennis hebben van de dingen Gods, die mensen zien wandelen als bomen, doen een onduidelijk gebed om geestelijke zegeningen. Zij denken, dat de gunst van God iets goeds is, dat de hemel heerlijk is, en zij kunnen niet anders dan wensen Gods gunst deelachtig te worden en in de hemel te zullen komen, terwijl zij toch volstrekt geen waardering hebben voor, noch begeerte naar, de heiligheid, welke voor die beide noodzakelijk is. Laat dit de begeerte onzer ziel zijn: hebben wij gesmaakt, dat de Heere goedertieren is, zijn wij gespijzigd met het Woord Gods en in het Woord met Christus? zo laat ons zeggen: "Heere, geef ons altijd dit brood, laat het brood des levens ons dagelijks brood zijn, het hemelse manna ons voortdurend feestmaal, en laat ons nooit het gebrek er aan kennen.

b. Maar toen zij verstonden, dat Jezus met dit brood des levens zichzelf bedoelde, hebben zij het veracht. Of het dezelfde personen waren, die er om gevraagd hadden, vers 34, of anderen uit de menigte, blijkt niet, het schijnen anderen geweest te zijn, want zij worden Joden genoemd. Nu wordt gezegd, vers 41: De Joden dan murmureerden over Hem. Dit volgt terstond na die plechtige verklaring van Christus omtrent Gods wil en Zijn eigen onderneming betreffende de zaligheid der mensen, vers 39, 40, en voorzeker waren dit sommigen van de meest - gewichtige en genaderijke woorden, die ooit uit de mond van onze Heere Jezus zijn voortgekomen, en ten hoogste alle aanneming waardig zijn. Men zou gedacht hebben, dat zij, evenals Israël in Egypte, toen zij hoorden, dat God hen aldus had bezocht, hun hoofd zouden hebben gebogen om te aanbidden, maar integendeel, in plaats van het hun gedane aanbod aan te nemen, murmureerden zij. Zij hebben zijn woorden wel niet openlijk tegengestaan en tegengesproken, maar onder elkaar fluisterden zij minachtend, en zochten elkaar er tegen te bevooroordelen. Er zijn velen, die de leer van Christus niet openlijk tegenspreken (hun aanmerkingen er tegen zijn zo zwak en ongegrond, dat zij of zich schamen om er voor uit te komen, of bevreesd zijn om tot zwijgen te worden gebracht) maar in hun hart zeggen zij, dat zij er niet van houden. Wat hen nu ergerde, was: Dat Christus verklaarde, dat Hij van de hemel gekomen was, vers 41, 42.
Zij hadden gehoord van engelen, die van de hemel gekomen zijn, maar nooit van een mens, de bewijzen voorbijziende, die Hij hun had gegeven, dat Hij meer dan mens was. Wat, naar zij dachten, hen hierin rechtvaardigde, was, dat zij Zijn aardse afkomst kenden. Is deze niet Jezus, de zoon van Jozef, wiens vader en moeder wij kennen? Zij namen het kwalijk, dat Hij zei van de hemel gekomen te zijn, terwijl Hij toch een hunner was. Zij spreken minachtend van Zijn gezegenden naam, Jezus: Is deze niet Jezus? Zij nemen als bewezen aan, dat Jozef wezenlijk Zijn vader was, terwijl deze slechts Zijn vermeende vader was. Vergissingen omtrent de Persoon van Christus, alsof Hij bloot Mens is, ontvangen en geboren door gewone generatie, veroorzaken de ergernis, die men neemt aan zijn leer en Zijn ambt. Zij, die Hem op een lijn stellen met de andere kinderen der mensen, wier vader en moeder wij kennen, zullen natuurlijkerwijs afdoen aan de ere Zijner genoegdoening, en aan de verborgenheid van zijn onderneming, en, evenals deze Joden hier, murmureren zij wegens zijn belofte van ons te zullen opwekken ten uitersten dage.

3. Gesproken hebbende van geloof als het grote werk Gods, vers 29, spreekt Hij nu verder uitvoerig over dat werk, om er ons in te onderrichten en te bemoedigen.
a. Hij toont wat het is in Christus te geloven. In Christus te geloven is tot Christus te komen. Die tot Mij komt, is dezelfde, als die in Mij gelooft, vers 35, en wederom, vers 37, die tot Mij komt, en zo ook in vers 44 en 45. Bekering tot God is tot Hem komen, Jeremia 3:22, als tot

ons hoogste goed en ons hoogste doel, en zo is geloof in onze Heere Jezus Christus een komen tot Hem als tot onze Vorst en Zaligmaker, en onze Weg tot de Vader. Het geeft een uitgaan te kennen van onze genegenheid naar Hem, want dat zijn de bewegingen der ziel en welbehaaglijke daden. Het is een wegkomen van al die dingen, die Hem tegenstaan, of in mededinging met Hem willen komen, en een komen tot de voorwaarden, waarop ons leven en zaligheid door Hem worden aangeboden. Toen Hij hier op aarde was, bestond het tot Hem komen in meer dan een bloot heengaan naar de plaats, waar Hij was, en zo is het thans meer dan een bloot komen tot Zijn woord en zijn inzettingen. Het is zich te voeden met Christus, vers 51. Zo iemand van dit brood eet. Het eerste duidt aan een zich wenden tot Christus, dit duidt aan het toepassen van Christus op ons, ons Hem toe te eigenen met lust en liefde, opdat wij leven van Hem ontvangen, en kracht, en vertroosting. Het is ons met Hem te voeden, zoals de Israëlieten zich met het manna hebben gevoed, de vleespotten van Egypte hebbende verlaten, en niet steunende op de arbeid hunner handen (om daarvan te eten) maar zuiver levende van het brood, dat hun van de hemel was gegeven.

b. Hij toont wat verkregen wordt door in Christus te geloven. Wat zal Hij ons geven, als wij tot Hem komen? In welk opzicht zal het ons beter gaan, als wij ons met Hem voeden? Gebrek en dood zijn de dingen, die wij het meest vrezen, zo wij slechts verzekerd kunnen zijn van de geriefelijkheden van ons leven, en het voortduren van ons leven te midden van die geriefelijkheden, dan hebben wij genoeg, deze twee zaken nu zijn hier aan de ware gelovigen verzekerd. Zij zullen nooit gebrek hebben, nooit hongeren en nooit dorsten, vers 35. Begeerten hebben zij, ernstige begeerten, maar die zijn zo goed en zo tijdig en zo ruim vervuld, dat het geen honger of dorst kan genoemd worden, want honger en dorst zijn pijnlijk. Zij, die van het manna aten en van de rots dronken, hebben daarna wederom gehongerd en gedorst. Het manna stond hen tegen, het water uit de rots faalde. Maar er is in Christus zulk een overvloeiende volheid, dat zij nooit uitgeput kan worden en er komen zulke immer vloeiende mededelingen van Hem, dat zij nooit kunnen ophouden. Zij zullen nooit sterven, niet eeuwig sterven, want:

Ten eerste. Hij, die in Christus gelooft, heeft het eeuwige leven, vers 47, hij heeft er de verzekerdheid van, hij heeft er het onderpand van, hij heeft het in de belofte en in de eerstelingen, de voorsmaak. Vereniging met Christus en gemeenschapsoefening met God in Christus zijn het begin van het eeuwige leven.
Ten tweede. Terwijl zij, die van het manna aten gestorven zijn, is Christus zulk brood, dat de mens er van kan eten en nooit sterven, vers 49, 50.

Merk hier op:
1. De ongenoegzaamheid van het typische manna: uw vaders hebben het manna gegeten in de woestijn, en zijn gestorven. Er kan dikwijls goed gebruik gemaakt worden van de dood onzer vaders, hun graven spreken tot ons, en hun monumenten zijn onze gedenktekenen, tekenen om ons inzonderheid hieraan te herinneren, dat de grootste overvloed van de keurigste spijze onze levensdraad niet zal verlengen en de dood niet zal afweren. Zij, die het manna, het engelenbrood, hebben gegeten, zijn, evenals andere mensen, gestorven. Er kon in hun spijs niets verkeerds zijn, waardoor hun dagen verkort werden, hun dood kon ook niet verhaast zijn door de vermoeienis van het leven (want zij hebben noch gezaaid noch gemaaid) en toch zijn zij gestorven.
a. Velen hunner stierven, door de onmiddellijke slag van Gods wraak over hun ongeloof en hun murmureren, want, ofschoon zij die geestelijke spijze hebben gegeten, heeft God in velen van hen toch geen welgevallen gehad, want zij zijn in de woestijn ter neer geslagen, 1

Corinthiërs 10:3 - 5. Hun eten van het manna was hun geen beveiliging tegen de toorn Gods, zoals het geloof in Christus het ons is.
b. De overigen van hen stierven in de loop der natuur, en hun dode lichamen vielen onder een Goddelijk vonnis in die woestijn, waarin zij het manna gegeten hadden. In diezelfden tijd, toen wonderen het dagelijks brood waren, werd het menselijk leven teruggebracht tot de duur, dien het nu heeft, gelijk blijkt uit Psalm 90:10. Laten zij dus niet zo roemen op het manna.

2. De algenoegzaamheid van het ware manna, waarvan het eerste het type geweest is: Dit is het brood, dat uit de hemel nederdaalt, de ware Goddelijke en hemelse spijze, opdat de mens daarvan ete, en niet sterve, dat is: niet valle onder de toorn Gods, die dodelijk is voor de ziel, niet sterve de tweeden dood, neen, noch de eersten dood finaal en onherstelbaar. Niet sterve, dat is: niet omkome, niet fale om het hemelse Kanaän te bereiken, zoals de Israëlieten gefaald hebben om het aardse Kanaän te bereiken uit gebrek aan geloof, hoewel zij van het manna hebben gegeten. Dit wordt nog verder verklaard door de belofte in de volgende woorden: Zo iemand van dit brood eet, die zal in der eeuwigheid leven, vers 51. Dat is de betekenis van dit niet sterven, hij gaat wel af naar de dood, maar hij zal er door heengaan naar die wereld, waar geen dood meer zijn zal. Eeuwig te leven is niet slechts eeuwig te bestaan (de veroordeelden in de hel zullen eeuwig bestaan, de ziel des mensen is geschapen voor een eeuwigen staat), maar om eeuwig gelukkig te bestaan. En omdat het lichaam moet sterven, als water moet wezen, dat ter aarde wordt uitgestort, neemt Christus hier op zich om ook dat weer te vergaderen, (zoals te voren in vers 44. Ik zal hem opwekken ten uitersten dage) en ook dat zal eeuwig leven.

c. Hij toont welke bemoedigingen wij hebben om in Christus te geloven. Christus spreekt hier van sommigen, die Hem gezien hebben en toch niet geloofden, vers 36. Zij zagen Zijn Persoon en zijn wonderen, en hoorden Hem prediken, en toch werd er geen geloof in hen gewrocht. Geloof is niet altijd het uitwerksel van zien, de krijgslieden waren ooggetuigen van zijn opstanding, en toch, in plaats van in Hem te geloven, hebben zij Hem belogen, zodat het moeilijk is de mensen tot geloof in Christus te brengen, en, door de werking van de Geest der genade, hebben zij, die niet gezien hebben, toch geloofd.
Ter bemoediging van ons geloof, worden wij hier verzekerd van twee dingen:

Ten eerste. Dat de Zoon allen welkom zal heten, die tot Hem komen, vers 37:"die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen", Hoe welkom moest dit woord niet zijn aan onze ziel, dat ons welkom heet aan Christus! Die tot Mij komt, het staat in het enkelvoud, gunst aanduidende, niet slechts voor alle gelovigen in het algemeen, maar voor iedere particuliere ziel, die zich tot Christus wendt. De plicht, die hier geëist wordt, is een zuivere Evangelieplicht: tot Christus te komen, opdat wij door Hem tot God komen. Zijn schoonheid en zijn liefde, deze twee aantrekkelijke hoedanigheden, moeten ons tot Hem trekken, de bewustheid van nood, en vrees, en gevaar, moeten ons tot Hem uitdrijven. Deze belofte is een zuivere Evangeliebelofte: zal Ik geenszins uitwerpen, ou mê ekbagoo exoo. Er zijn twee ontkenningen Ik zal niet, nee, Ik zal niet.
1. Er wordt hier zeer veel gunst te kennen gegeven. Wij hebben reden te vrezen, dat Hij ons zal uitwerpen. Als wij denken aan onze nietigheid, aan onze onwaardigheid om te komen, en onze zwakheid in het komen, dan kunnen wij met recht verwachten door Hem met toornige blikken aangezien te worden, dat Hij zijn deur voor ons zal sluiten, maar Hij voorkomt die vreze met deze verzekering, dat Hij dat niet doen zal, ons niet om onze geringheid zal versmaden, ons niet zal verstoten of verwerpen, hoewel wij zondig zijn. Komen arme leerlingen tot Hem om onderwezen te worden? Hoewel zij stompzinnig en traag van begrip zijn, zal Hij hen toch niet uitwerpen. Komen arme kranken tot Hem om genezen te worden,

arme cliënten om raad van Hem te ontvangen? Hoewel hun toestand, of hun zaak, slecht staat, en hoewel zij met ledige handen komen, zal Hij hen toch geenszins uitwerpen. Maar, 2. Er ligt nog meer gunst in opgesloten dan uitgedrukt is, als er gezegd wordt, dat Hij hen geenszins zal uitwerpen, dan betekent dit, dat Hij hen zal ontvangen en onthalen, hun alles zal geven waarvoor zij tot Hem komen. Gelijk Hij hen bij hun eerste komen niet zal afwijzen, zo zal Hij hen daarna wegens geen misnoegen uitwerpen. Zijn "genadegiften en roeping zijn onberouwelijk".

Ten tweede. Dat de Vader ter bestemder tijd allen, die Hem gegeven waren, tot Hem zal brengen. In de verbondshandelingen tussen de Vader en de Zoon, welke betrekking hebben op des mensen verlossing, heeft de Zoon de rechtvaardigmaking, de heiligmaking en zaliging op Zich genomen van allen, die tot Hem komen, en zo heeft de Vader, de Bron en Oorsprong van bestaan, van leven en genade op Zich genomen, om allen, die Hij Hem gegeven heeft, tot Hem te brengen. In de eerste plaats nu, verzekert Hij ons, dat dit geschieden zal: Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen, vers 37. Christus had geklaagd, vers 36, over hen, die, schoon zij Hem gezien hadden, toch niet in Hem wilden geloven, en dan voegt Hij er dit bij,
a. Ter hunner overtuiging, duidelijk te kennen gevende, dat, zo zij volharden in hun niet komen tot Hem, en niet geloven in Hem dit een stellig teken zal wezen, dat zij niet behoorden tot de uitverkiezing der genade, want hoe kunnen wij denken, dat God ons aan Christus heeft gegeven, indien wij ons zelf aan de wereld geven en aan het vlees? 2 Petrus 1:10.
b. Tot zijn eigene vertroosting en bemoediging. "Israël zal zich niet verzamelen laten, nochtans zal Ik verheerlijkt worden." De verkiezing is geschied en is blijvend, hoewel zeer velen verblind en verhard worden, Romeinen 11:7. Hoewel Hij velen Zijner schepselen verliest, verliest Hij toch niemand van hen, die Hem toevertrouwd werden. Al wat de Vader Hem gegeven heeft, zal tot Hem komen.

Hier hebben wij:
a. De verkiezing beschreven. Al wat Mij de Vader geeft, pan ho didoosi - alles wat de Vader Mij geeft, de personen der uitverkorenen en alles wat hun behoort, al hun diensten, al hun belangen. Gelijk alles wat Hij heeft het hun is, zo is alles wat zij hebben het Zijne, en Hij spreekt van hen als van Zijn alles, zij zijn Hem in vollen loon gegeven voor zijn onderneming. Niet slechts alle personen, maar alle dingen zijn vergaderd in Christus, Efeziërs 1:10, en verzoend, Colossenzen 1:20. Van het geven van het verkoren overblijfsel aan Christus wordt gesproken, vers 39, als van iets dat gedaan is, Hij heeft ze gegeven, omdat, toen de Eengeborene in de wereld gebracht werd, de schenking, als het ware, vernieuwd werd, Hebreeën 10:5, en verder. Thans zal God Hem de Heidenen geven tot Zijn erfdeel Psalm 2:8, ten einde Hem in het bezit te stellen van "de verwoeste erfenissen", Jesaja 49:8, en Hem "een deel te geven van velen", Jesaja 53:12. En hoewel de Joden, die Hem zagen, niet in Hem geloofden, zullen dezen toch (zegt Hij) tot Mij komen, de andere schapen, die niet van dezen stal zijn, zullen toegebracht worden, Hoofdstuk 10:15, 16, zie ook Handelingen 13:45 - 48.

b. De uitwerking ervan verzekerd. Zij zullen tot Mij komen. Dit is geen belofte maar een voorzegging: zo velen als er in de raad Gods ten leven verordineerd waren, zullen tot het leven gebracht worden door tot Christus gebracht te worden. Zij zijn verstrooid, vermengd onder de volken, toch zal niemand hunner worden vergeten, geen korrel van Gods koren zal teloor gaan, gelijk beloofd is in Amos 9:9. Van nature zijn zij vervreemd van Christus, en hebben zij een afkeer van Hem, en toch zullen zij komen. Gelijk Gods alwetendheid verbonden is om ze allen te ontdekken, zo is zijn almacht verbonden om ze allen in te brengen. Niet: zij zullen tot Mij gedreven worden, maar, zij zullen vrijwillig komen, zij zullen gewillig gemaakt worden.

Ten tweede. Hij maakt ons hier bekend met de wijze waarop het gedaan zal worden. Hoe zullen zij, die aan Christus gegeven zijn, tot Hem gebracht worden? A. Hun verstand zal verlicht worden, dit is beloofd in vers 45, 46. Er is geschreven in de profeten, die van deze dingen tevoren hebben gesproken: Zij zullen allen van Godgeleerd zijn, dit vinden wij in Jesaja 54:14, en Jeremia 31:34.

Zij zullen Mij allen kennen. Om in Jezus Christus te geloven is het nodig, dat wij van God geleerd zijn, dat is:
a. Dat ons een Goddelijke openbaring gedaan is, dat ons ontdekt is wat wij aangaande Christus hebben te geloven, en waarom wij het moeten geloven. Er zijn dingen, die zelfs de natuur ons leert, maar om ons tot Christus te brengen, daarvoor is een hoger licht nodig.
b. Dat er een werk Gods in ons gewrocht wordt, waardoor wij instaat gesteld worden om die geopenbaarde waarheden te verstaan en aan te nemen. Door ons verstand te geven, maakt God ons geleerder dan de dieren der aarde, maar door ons geloof te geven leert Hij ons meer dan aan de natuurlijken mens. Aldus zijn al de kinderen der kerk, allen, die oprecht zijn, van God geleerd, Hij heeft hun opvoeding op zich genomen. Hieruit kan dus de gevolgtrekking worden afgeleid, dat een iegelijk, die van de Vader gehoord en geleerd heeft, tot Christus komt, vers 45. Hierin ligt opgesloten, dat niemand tot Christus zal komen dan zij, die van de Vader gehoord en geleerd hebben. Nooit zullen wij tot Christus gebracht worden dan onder Goddelijk geleide. Tenzij God door zijn genade ons verstand verlicht, ons oordeel onderricht, onze dwalingen herstelt, en ons de waarheid, gelijk zij is in Jezus, niet slechts zegt, opdat wij horen, maar ons onderwijst, opdat wij leren, zullen wij er nooit toe gebracht worden om in Christus te geloven. Dat dit Goddelijk onderwijs zo noodwendig het geloof van Gods uitverkorenen teweegbrengt, dat wij tot de gevolgtrekking kunnen komen, dat zij, die niet tot Christus komen, de Vader nooit gehoord, noch van Hem geleerd hebben, want, hadden zij dit wèl. dan zouden zij ongetwijfeld tot Christus zijn gekomen. Tevergeefs zeggen de mensen. dat zij van God geleerd zijn, indien zij niet in Christus geloven, want Hij onderwijst niets anders, Galaten 1:8, 9. Zie, hoe God met de mensen handelt als met redelijke wezens, hen trekt met mensenzelen, eerst hun verstand opent, en dan daar door, op regelmachtige wijze, invloed uitoefent op de mindere vermogens, aldus in komt door de deur, terwijl Satan, als een dief, van elders inklimt.
Opdat nu niemand zou dromen van een zichtbare verschijning van God, de Vader, voegt Hij er bij, vers 46. Niet dat iemand de Vader gezien heeft, of - gelijk hier tevens in ligt opgesloten - dat iemand Hem zien kan met lichamelijke ogen, of verwachten kan van Hem te leren zoals Mozes van Hem geleerd heeft, met wie Hij van aangezicht tot aangezicht heeft gesproken, maar door der mensen ogen te verlichten en hen te onderwijzen werkt God op geestelijke wijze. De Vader der geesten heeft toegang tot, en invloed op, de geest der mensen, zonder dat zij het bemerken. Zij, die Zijn aangezicht niet hebben gezien, hebben zijn macht gevoeld. En toch is er Een. die gemeenzaam bekend is met de Vader, Hij, die van God is, Christus zelf, heeft de Vader gezien, Hoofdstuk 1:18. Jezus Christus is van God op bijzondere wijze, Hij is God uit God, Licht uit Licht, niet slechts van God gezonden, maar uit God geboren voor dat de werelden geschapen waren. Het is het voorrecht van Christus om de Vader gezien te hebben, Hem en zijn raadsbesluiten volkomen te kennen. Zelfs die verlichting, welke de toebereiding is tot geloof. komt tot ons door Christus.

a. Zij, die van de Vader leren, moeten, daar zij zelf Hem niet kunnen zien, van Christus leren, die alleen Hem gezien heeft. Gelijk alle Goddelijke ontdekkingen door Christus gedaan worden, zo wordt door Hem alle Goddelijke macht uitgeoefend.
b. Hun wil zal geneigd worden. Indien de ziel des mensen thans hare oorspronkelijke rechtheid bezat, dan zou er om invloed te oefenen op de wil niets meer nodig zijn dan de

verlichting van het verstand. maar in de verdorvene ziel des mensen is de wil in opstand tegen de rechte voorschriften van het verstand, een bedenken des vlezes, dat vijandschap is tegen God, en vijandschap is tegen het Goddelijk licht en de Goddelijke wet. Daarom wordt een werk der genade vereist, dat werkt op de wil en dat hier trekken wordt genoemd, vers 44. Niemand kan tot Mij komen, tenzij dat de Vader, die Mij gezonden heeft, hem trekke. De Joden murmureerden tegen de leer van Christus, niet alleen wilden zij zelf haar niet aannemen, maar het vertoornde hen, dat anderen haar aannamen. Christus hoorde hun verborgen fluisteren, en zei, vers 43, Murmureert niet onder elkaar. "Geeft elkaar niet de schuld, dat gij een af keer hebt van Mijn leer, alsof die afkeer algemeen was, neen, het is uw schuld, de schuld van uw verdorven gezindheid, die zo groot is, dat zij met zedelijke onmacht gelijk staat, en de schuld van uw antipathie tegen de waarheden Gods, en uw vooroordelen er tegen, die zo sterk zijn, dat niets anders dan de kracht Gods ze kan overwinnen". En zo staat het met het gehele mensdom. Niemand kan tot Mij komen, kan er zich toe brengen om de Evangelie voorwaarden aan te nemen, tenzij, de Vader, die Mij gezonden heeft, hem trekke, vers 44.

Merk op:
a. De aard van het werk, het is trekken, hetgeen niet een kracht aanduidt, die op de wil wordt geoefend, maar een verandering, die in de wil wordt teweeggebracht, waardoor wij van onwillig gewillig worden gemaakt en aan de ziel een nieuwe neiging wordt gegeven, waardoor zij zich naar God buigt. Dit schijnt meer dan een zedelijke overreding, want door deze is het in de macht des mensen om te trekken, en het moet toch geen fysieke aandrift genoemd worden, want het ligt buiten de weg der natuur, maar Hij, die door zijn scheppende macht de geest des mensen in zijn binnenste heeft geformeerd, en het hart des mensen formeert door de invloed Zijner voorzienigheid, weet aan de ziel een nieuwe neiging of gezindheid te geven, haar in overeenstemming te brengen met Zijn wil, zonder evenwel aan hare natuurlijke vrijheid geweld te doen. Het is een trekken, dat niet slechts onderwerping, maar een blijmoedige instemming teweegbrengt, een welgevallen er in: Trek ons, en wij zullen u nalopen.
b. De noodzakelijkheid er van. Niemand, die zich in zulk een zwakke, hulpeloze staat bevindt, kan, zonder dat trekken, tot Christus komen. Gelijk wij geen natuurlijke werking kunnen verrichten zonder de medewerking der gewone voorzienigheid, zo kunnen wij geen daad doen, die zedelijk goed is, zonder de invloed van bijzondere genade, waarin de nieuwe mens leeft, zich beweegt, en is, evenzeer als de bloot natuurlijke mens in de Goddelijke voorzienigheid.
c. De Werker er van: De Vader, die Mij gezonden heeft. De Vader, Christus gezonden hebbende, zal Hem doen welslagen, want Hij zou Hem op geen vruchteloze boodschap hebben uitgezonden. Christus, ondernomen hebbende om zielen tot de heerlijkheid te brengen, heeft God Hem daarvoor beloofd, ze tot Hem te brengen, en Hem aldus bezit te geven van hen, op wie Hij Hem recht gegeven heeft. Daar God het rijk van Israël door een belofte aan David gegeven heeft, heeft Hij ten laatste het hart des volks tot hem geneigd, en evenzo, Christus gezonden hebbende om zielen te behouden, zendt Hij de zielen tot Hem om door Hem behouden te worden.
d. De kroon en volmaking van dat werk: En Ik zal hem opwekken ten uitersten dage. Dit wordt vier maal gezegd in deze rede, en ongetwijfeld zijn er al de tussenliggende en voorbereidende werkingen der Goddelijke genade in begrepen. Als Hij hen opwekt ten uiterste dage, dan zal Hij de laatste hand leggen aan zijn onderneming, dan zal Hij de hoofdsteen voortbrengen. Indien Hij dit op zich neemt, dan voorzeker, kan Hij alles, en dan zal Hij alles doen wat er voor nodig is. Laten onze verwachtingen dan gericht zijn op die

zaligheid, welke bewaard wordt voor de uitersten dag, wanneer al de jaren van de tijd ten volle voleindigd zullen zijn.

4. Christus, van Zichzelf gesproken hebbende als van het brood des levens, en van het geloof, als van het werk van God, gaat er nu toe over om meer bijzonder te tonen wat van Hem dit brood is, namelijk, Zijn vlees, en dat het geloven is daarvan te eten, vers 51 - 58, waar Hij nog steeds bij het beeld blijft van spijze. Merk hier op de toebereiding van die spijze: Het brood, dat Ik geven zal, is Mijn vlees, vers 51, het vlees des Zoons des mensen, en Zijn bloed, vers 53, Zijn vlees is waarlijk spijs, en Zijn bloed is waarlijk drank, vers 55. Let ook op het delen in die spijze. Wij moeten het vlees des Zoons des mensen eten, en Zijn bloed drinken, vers 53, en wederom, vers 54, die Mijn vlees eten Mijn bloed drinkt, en dezelfde woorden, vers 56, 57, die Mij eet. Dit is ongetwijfeld een gelijkenis, of overdrachtelijke zegswijze, waarin de werkingen der ziel op geestelijke en Goddelijke dingen voorgesteld worden door lichamelijke dingen omtrent waarneembare dingen, waardoor de waarheden van Christus voor sommigen meer, en voor anderen minder verstaanbaar werden, Markus 4:11 - 12.

a. Laat ons nu zien, hoe deze rede van Christus vatbaar was om misverstaan en verkeerd uitgelegd te worden, opdat zij ziende zien, en niet bemerken. Zij werd verkeerd uitgelegd door de vleselijk gezinde Joden, voor wie zij het eerst was uitgesproken, vers 52. Zij streden onder elkaar, zij fluisterden elkaar hun misnoegen toe: Hoe kan ons deze zijn vlees te eten geven? Christus sprak, vers 51, van het geven van Zijn vlees voor ons, van Zijn lijden en sterven, maar zonder er behoorlijk over na te denken, verstonden zij het als een geven aan ons, om te eten, hetgeen aanleiding gaf aan Christus om hun te zeggen, dat, hoewel hetgeen Hij gezegd had anders bedoeld was, ook dit eten van Zijn vlees, als het slechts goed begrepen werd, niet zo ongerijmd was, als het hun op de eersten aanblik wel toescheen. Het is uiterst verkeerd uitgelegd door de kerk van Rome ter ondersteuning van hare gedrochtelijke leer der transsubstantiatie, die onze zintuigen logenstraft, de aard van het sacrament tegenspreekt, en elk overtuigend bewijs omverwerpt. Evenals deze Joden hier verstaan zij het van een lichamelijk en vleselijk eten van Christus' lichaam, zoals Nicodémus, Hoofdstuk 3:3, 4. Des Heeren Avondmaal was nog niet ingesteld, en dus kon het daarop geen betrekking hebben, het is een geestelijk eten en drinken, waarvan hier gesproken wordt, geen sacramenteel eten en drinken. Het wordt verkeerd begrepen door vele onwetende, vleselijk gezinde mensen, die daaruit afleiden, dat, zo zij op het ogenblik van sterven slechts het sacrament gebruiken, zij stellig naar de hemel zullen gaan, hetgeen velen, die zwak zijn, zonder grond of reden ongerust maakt, als zij er van verstoken zijn, en aan anderen, die slecht en goddeloos zijn, een even ongegronde gerustheid geeft, als zij er wèl gebruik van kunnen maken. Daarom: b. Laat ons zien, hoe deze rede van Christus verstaan moet worden. Wat. wordt bedoeld met het vlees en bloed van Christus? Het wordt genoemd, vers 53, het vlees des Zoons des mensen, en Zijn bloed, het Zijne, als Messias en Middelaar: het vlees en bloed, dat Hij heeft aangenomen bij zijn Menswording, dat Hij deelachtig is geworden, Hebreeën 2:14, en dat Hij in Zijn lijden en dood heeft overgegeven, Mijn vlees, hetwelk Ik overgeven zal om gekruisigd en gedood te worden.

Het wordt gezegd gegeven te zijn voor het leven der wereld, dat is:
Ten eerste, in plaats van het leven der wereld, dat verbeurd was door de zonde. Christus geeft Zijn eigen vlees als losprijs. Christus was onze Borg, Hij heeft voor ons ingestaan, en daarom moet Hij Zijn leven geven voor het onze. Hier ben Ik, laat dezen heengaan.
Ten tweede. Opdat de wereld zou leven, om een algemene aanbieding van eeuwig leven te verkrijgen voor de wereld en de bijzondere verzekering er van voor alle gelovigen. Zodat door het vlees en bloed des Zoons des mensen de Mens geworden en stervende Verlosser wordt

aangeduid, Christus en dien gekruisigd, en de verlossing door Hem teweeggebracht met al de kostelijke weldaden der verlossing: vergeving van zonde, welbehaaglijk zijn voor God, de aanneming tot kinderen, toegang tot de troon der genade, de beloften des verbonds, en het eeuwige leven, dezen worden genoemd het vlees en bloed van Christus.

1. Omdat zij door Zijn vlees en bloed zijn verkregen, door het verbreken Zijns lichaams en het vergieten van Zijn bloed. Wèl mogen de verkregen voorrechten genoemd worden naar de prijs, die er voor betaald werd, want hij duidt er de waardij van aan, geeft er dit opschrift aan: pretium sanguinis - de prijs des bloeds.

2. Omdat zij spijs en drank zijn voor onze ziel. Vlees met het bloed was verboden, Genesis 9:4, maar de voorrechten des Evangelies zijn als vlees en bloed voor ons, bereid tot spijziging onzer ziel. Te voren had Hij zich vergeleken bij brood, dat noodzakelijk voedsel is, hier bij vlees, dat een aangename spijze is. Het is een maaltijd vol vet en mergs, Jesaja 25:6. De ziel is verzadigd met Christus als met smeer en vettigheid, Psalm 63:5. Het is waarlijk spijs en waarlijk drank, het is dit in waarheid en wezenlijkheid, dat is geestelijk, zegt Dr. Whitby, gelijk Christus de ware wijnstok, of waarlijk spijze genoemd wordt, in tegenstelling met de schijn en de schaduw, waarmee de wereld hen bedriegt, die er zich mede voeden. In Christus en Zijn Evangelie is een wezenlijke voorziening, volkomen verzadiging, dat is waarlijk spijs en waarlijk drank, Jeremia 31:25, 26. Wat bedoeld is met het eten van dat vlees en het drinken van dat bloed, hetwelk zo noodzakelijk en zo weldoend is. Het is zeker, dat het niets meer en niets minder betekent dan in Christus te geloven.
Gelijk wij door eten en drinken de spijs en drank deelachtig worden, zo worden wij Christus en zijn weldaden deelachtig door het geloof: en in Christus geloven sluit deze vier zaken in, die ook in eten en drinken begrepen zijn.

Ten eerste: het duidt een hongeren aan naar Christus. Dit geestelijk eten en drinken begint met hongeren en dorsten, Mattheüs 5:6, ernstige en dringende begeerten naar Christus, een met niets minder tevreden zijn dan met aan Hem deel te hebben. "Geef mij Christus, of ik sterf."
Ten tweede. Onze toe - eigening van Christus. Spijze die wij slechts aanzien, zal ons niet voeden, maar spijze, die wij tot ons nemen, waar wij ons mede voeden, wordt een met ons. Wij moeten Christus zo aannemen, dat Hij de onze wordt: "Mijn Heere, en mijn God", Hoofdstuk 20:28.
Ten derde. een verlustiging in Christus en Zijn heil. De leer van Christus gekruisigd moet ons spijs en drank zijn, die ons uiterst aangenaam en liefelijk is. Wij moeten ons voeden met de keurspijzen van het Nieuwe Testament in Zijn bloed, een even groot behagen hebben in de methode, welke de Oneindige wijsheid gevolgd heeft om ons te verlossen en zalig te maken, als wij ooit gehad hebben in de noodzakelijkste voorzieningen of in wat het liefelijkst en strelendst voor ons is in de natuur.
Ten vierde. een ontlening van voedsel aan Hem en een afhankelijkheid van Hem voor het onderhoud en de vertroosting van ons geestelijk leven en de kracht en wasdom van de nieuwen mens. Zich met Christus te voeden, dat is alles te doen in Zijn naam, in vereniging met Hem, en door kracht ontleend aan Hem, het is op Hem te leven en te teren, zoals wij leven en teren op ons voedsel. Hoe ons lichaam gevoed wordt door ons voedsel, kunnen wij niet beschrijven of aanduiden, maar dat het gevoed wordt, weten wij en ervaren wij, en evenzo is het met het geestelijk voedsel. Onze Heiland schiep zoveel behagen in deze overdrachtelijke uitdrukking (daar zij zo vol van betekenis is) dat, toen Hij later uitwendige tekenen wilde instellen om ons deel hebben aan de weldaden van Zijn dood voor te stellen, Hij eten en drinken daartoe koos, en ze tot sacramentele handelingen maakte.

c. De algemene betekenis verklaard hebbende van dit deel van Christus' rede, kunnen de bijzonderheden er van onder twee hoofden gebracht worden: De noodzakelijkheid om ons met Christus te voeden, vers 53. Tenzij dat gij het vlees des Zoons des mensen eet, en Zijn bloed drinkt, zo hebt gij geen leven in u zelf. Dat is:
Ten eerste. Het is een stellig teken, dat gij geen geestelijk leven in u hebt, geen begeerte naar Christus, en geen verlustiging in Hem. Indien de ziel niet hongert en dorst, dan voorzeker leeft zij niet. Het is een teken dat wij dood zijn, indien wij voor zodanige spijs en drank dood zijn. Toen, naar men verhaalt, kunstbijen, die door vernuftige uitgedachte, machines heen en weer konden bewogen worden, van natuurlijke bijen onderscheiden moesten worden, heeft men honing er bij neergelegd, waar de natuurlijke bijen op afkwamen, maar die door de kunstmatige bijen niet eens opgemerkt werd, want zij hadden geen leven in zich.
Ten tweede. Het is zeker, dat gij geen geestelijk leven kunt hebben, tenzij gij het door het geloof ontleent aan Christus, buiten Hem kunt gij niets doen. Geloof in Christus is de primum vivens - het eerste levende beginsel der genade, zonder geloof hebben wij de waarheid niet van geestelijk leven, noch enig recht op het eeuwige leven, ons lichaam zou evengoed kunnen leven zonder spijs, als onze ziel zonder Christus.

Het voordeel daarvan in tweeërlei opzicht:
Ten eerste. Wij zullen een zijn met Christus, zoals ons lichaam met het voedsel, als het verteerd is, vers 56:Die Mijn vlees eet, en Mijn bloed drinkt, die leeft door geloof in Christus gekruisigd (er wordt van gesproken als van een voortdurende handeling) die blijft in Mij, en Ik in hem. Door het geloof zijn wij innig en nauw met Christus verenigd, Hij is in ons, en wij zijn in Hem, Hoofdstuk 17:21 - 23, 1 Johannes 3:24, Gelovigen zijn in Christus' als in hun burcht, hun schuilplaats, Christus woont in hen als de Heer des huizes, om het te besturen en van het nodige te voorzien. Zodanig is de eenheid tussen Christus en de gelovigen, dat Hij deelt in hun smart, hun verdrietelijkheden, en zij delen in zijn genade en zijn genietingen, Hij houdt avondmaal met hen op hun bittere kruiden, en zij met Hem op zijn keurprijzen. Het is een onafscheidelijke eenheid, zoals van het lichaam en het verteerde voedsel, Romeinen 8:35, 1 Johannes 4:13.

Ten tweede. Wij zullen leven, eeuwig leven door Hem, zoals ons lichaam leeft door ons voedsel.
A. Wij zullen leven door Hem, vers 57:"Gelijkerwijs Mij de levende vader gezonden heeft, en Ik leve door de Vader, alzo die Mij eet, dezelve zal leven door Mij". Wij hebben hier de volgorde van het Goddelijke leven.

a. God is de levende Vader, Hij heeft leven in en door zich zelf. Ik ben, die Ik ben is Zijn naam tot in eeuwigheid.
b. Jezus Christus als Middelaar, leeft door de Vader, Hij heeft leven in zich zelf, Hoofdstuk 5:26, maar Hij heeft het van de Vader. Hij, die Hem gezonden heeft, heeft Hem niet slechts met dat leven bekwaam gemaakt voor zo groot een onderneming, maar Hem ook voor ons ten schatkamer gesteld van het Goddelijk leven, Hij heeft de tweeden Adam de adem des geestelijken levens ingeblazen, zoals aan de eersten Adam de adem des natuurlijken levens.
c. Ware gelovigen ontvangen dit Goddelijk leven uit kracht van hun eenheid met Christus, afgeleid uit de eenheid tussen de Vader en de Zoon, gelijk het er ook bij vergeleken wordt, Hoofdstuk 17:21. Want daarom zal hij, die Mij eet, of zich met Mij voedt, door Mij leven, zij, die van Christus leven, zullen door Christus leven. Het leven der gelovigen hebben zij van Christus, Hoofdstuk 1:16, het is met Christus verborgen, Colossenzen 3:3, wij leven door Hem, zoals de leden door het hoofd, de takken door de wortel, omdat Hij leeft, zullen ook wij leven.

B. Wij zullen eeuwig door Hem leven, vers 54. Die Mijn vlees eet en Mijn bloed drinkt, als toebereid in het Evangelie om het voedsel der ziele te zijn, heeft het eeuwige leven, hij heeft het thans, zoals vers 40. Hij heeft datgene in zich wat is: het eeuwige leven begonnen, hij heeft er de voorsmaak, het onderpand van, hij zal eeuwig leven, zijn zaligheid zal evenwijdig lopen met de langste lijn der eeuwigheid zelf. Eindelijk. De geschiedschrijver besluit met een bericht, hetwelk vermeldt waar Christus deze rede voor de Joden heeft gehouden, vers 59, in de synagoge, lerende te Kapernaüm, te kennen gevende, dat Hij hun, behalve dezen, nog vele andere dingen leerde, maar dit was hetgeen in zijn rede nieuw was. Hij voegt er dit bij, dat Hij deze dingen zei in de synagoge om aan te tonen:
1. Het aanzien, waartoe Christus' leer was gekomen. Zijn waarheden zochten naar geen hoeken, maar werden openlijk gepredikt voor een gemengd gehoor, daar zij het nauwkeurigst onderzoek konden doorstaan. Christus heeft hierop gewezen bij Zijn verhoor, Hoofdstuk 18:20. Ik heb allen tijd geleerd in de synagoge.
2. Het geloofwaardige van dit verhaal er van. Om u er van te verzekeren dat die rede zuiver meegedeeld is, beroept hij zich op de synagoge te Kapernaüm, waar een onderzoek er naar kan ingesteld worden.

Johannes 6:60 - 71
Wij hebben hier een bericht van de uitwerking die Christus' rede gehad heeft. Sommigen hebben er zich aan geërgerd anderen werden er door gesticht, sommigen werden er door van Hem weggedreven, anderen werden er Hem meer nabij door gebracht.

I. Voor sommigen was zij een reuk des doods ten dode, niet slechts voor de Joden, die openlijke vijanden waren van Hem en van zijn leer, maar zelfs voor velen Zijner discipelen, dezulken nl. die Hem dikwijls hoorden en Hem volgden, een gemengde schare, zoals die welke met Israël uit Egypte toog, en van wie al de ontevredenheid het eerst uitging.
Nu hebben wij hier:
1. Hun murmureren over de leer, die zij hoorden, vers 60, niet slechts enkelen, maar velen van hen hadden zich er aan geërgerd. Van de onderscheidene soorten van aarde, die het zaad hadden ontvangen, was er slechts een op de vier, die vrucht voorbracht. Zie, wat zij er van zeggen: Deze rede is hard, wie kan dezelve horen? a. Zij zelf houden er niet van. "Welk een zotteklap is dat? Het vlees eten, het bloed drinken van de Zoon des mensen! Indien dit in figuurlijken zin verstaan moet worden, is het onbegrijpelijk, indien in letterlijken zin, dan is het onuitvoerbaar. Hoe! Moeten wij kannibalen worden? Kunnen wij niet Godsdienstig zijn, of wij moeten barbaars wezen?" Si Christiani adorant quod comedunt (zei Averroes), sit anima mea cumphilosophis - Indien de Christenen aanbidden wat zij eten, dan zal mijn ziel zich aan de wijsgeren blijven houden. Indien zij nu, dit een harde rede vindende, Christus nederig gevraagd hadden hun die gelijkenis te verklaren, dan zou Hij hun verstand geopend hebben om haar te begrijpen, want Hij zal de zachtmoedigen Zijn' weg leren. Maar zij waren er niet begerig naar, dat hun Christus' woorden verklaard zouden worden, want zij wilden dit voorwendsel niet verliezen om Hem te verwerpen - nl. dat het harde woorden waren.

b. Zij achtten het onmogelijk, dat iemand anders er mede ingenomen kon zijn: Wie kan dezelve horen? Voorzeker niemand. Zo zijn de spotters met de Godsdienst gans bereid te verklaren, dat geheel het verstandige, het ontwikkelde deel der mensheid het met hen eens is. Zij komen met grote verzekerdheid tot het besluit, dat geen man van gezond verstand de leer van Christus zal aannemen, en geen man van hart of kloekmoedigheid zich aan zijn wetten zal onderwerpen. Omdat zij het niet kunnen verdragen om aldus bestraft en in bedwang gehouden te worden, denken zij, dat niemand het kan. Wie kan dezelve horen? Gode zij dank, duizenden

hebben de rede van Christus gehoord, en hebben haar niet slechts kunnen horen, maar haar liefelijk en aangenaam gevonden, als hun onmisbare zielespijs.

2. Christus' bestraffing van hun murmureren,
a. Hij was volkomen bekend met hun murmureren, vers 61. Hun vitterij bleef verborgen in hun ei gen hart, of werd elkaar in een hoek toegefluisterd. Maar Christus kende hen, Hij zag hen, Hij hoorde hen. Christus bemerkt niet slechts het stoutmoedig, openlijk smaden van Zijn naam en heerlijkheid door vermetele zondaars, maar ook de verborgene minachting van zijn leer door vleselijk gezinde belijders, Hij wist wat de dwaas zegt in zijn hart, maar zich toch schaamt uit te spreken, Hij merkt op, hoe zijn leer hen vertoornt, aan wie zij gepredikt wordt, wie er zich in verblijdt, en wie er tegen murmureert, wie er mede verzoend zijn en er zich voor buigen, en wie er mede twisten en er tegen in opstand komen, al geschiedde dit nog zo in het verborgen. Hij wist het bij zich zelf, niet door inlichtingen, die Hem verstrekt waren, noch door enigerlei uitwendige aanduiding er van, maar door zijn eigene Goddelijke alwetendheid, Hij wist het niet zoals de profeten door een Goddelijke openbaring, die Hem gedaan was - hetgeen de profeten wensten te weten bleef hun soms verborgen, zoals 2 Koningen 4:27 - maar door Goddelijke kennis in Hem. Hij is het essentiële Woord, dat een oordeler is der gedachten en der overleggingen des harten, Hebreeën 4:12, 13. Voor Christus zijn gedachten woorden, daarom moeten wij wèl acht geven, niet slechts op wat wij zeggen en doen, maar ook op wat wij denken.
b. Hij wist volkomen goed hoe hun te antwoorden: "Ergert ulieden dit? Is dit een struikelblok voor ulieden?" Zie, hoe de mensen zich door hun eigene moedwillige dwalingen ergernissen scheppen. Zij kunnen ergernis nemen waar geen ergernis is gegeven, en haar zelfs maken, waar eigenlijk niets is om haar van te kunnen maken. Wij kunnen er ons met recht over verwonderen, dat men om zo weinig oorzaak, ergernis neemt aan de leer van Christus. Christus spreekt er hier met verwondering van: "Ergert dit ulieden? Hoe onredelijk!"

In antwoord nu aan hen, die zijn leer als ingewikkeld en onbegrijpelijk veroordelen (si non vis intelligi, debes negligi - Indien gij niet begrepen wilt worden, behoort gij veronachtzaamd te worden.
A. Geeft Hij hun een wenk betreffende zijn hemelvaart, als hetgeen een onomstotelijk getuigenis, of bewijs zal zijn van de waarheid Zijner leer, vers 62. Wat zou het dan zijn, zo gij de Zoon des mensen zaagt opvaren, daar Hij te voren was? En wat dan?

Ten eerste. "Indien Ik u daarvan zou spreken, dan zou u dit voorzeker nog veel meer ergeren, en gij zoudt denken, dat ik al te hoge aanspraken koester. Indien deze rede zo hard is, dat gij haar niet kunt horen, hoe zult gij het kunnen verduren, als Ik u spreek van Mijn wederkeren naar de hemel, vanwaar Ik gekomen ben?" Zie Hoofdstuk 3:12. Zij, die reeds struikelen over kleine moeilijkheden, moeten bedenken, hoe zij dan over de grotere heen zullen komen.
Ten tweede. "Als gij de Zoon des mensen ziet opvaren, dan zal u dit nog veel meer ergeren, want dan zal Mijn lichaam nog veel minder in staat zijn om door u gegeten te worden in dien groven, materiëlen zin, waarin gij dit nu verstaat," zegt Dr. Whitby. Of,
Ten derde. "Als gij dat ziet, of het hoort van hen, die het zien zullen, dan voorzeker zult gijlieden overtuigd wezen. Gij denkt, dat Ik Mij te veel aan matig, als Ik zeg: Ik ben van de hemel gekomen, want dat was het wat u tegenstond, vers 42, maar zult gij dit ook nog denken, als gij Mij derwaarts ziet wederkeren?" Als Hij opvaart, dan voorzeker is Hij eerst nedergedaald, Efeziërs 4:9, 10. Christus heeft zich dikwijls beroepen op latere bewijzen, zoals in Hoofdstuk 1:50, 51, 2:19, Mattheüs 12:40, 26:64. Laat ons nog een weinig wachten, tot dat het mysterie Gods voleindigd zal zijn, en dan zullen wij zien, dat er geen reden was om aan enigerlei rede van Christus geërgerd te zijn.

B. Geeft Hij hun in het algemeen de sleutel tot deze en alle dergelijke zinnebeeldige gezegden, hun lerende, dat zij geestelijk verstaan moeten worden, en niet op vleselijke, materiële wijze. De Geest is het, die levend maakt, het vlees is niet nut, vers 63. Gelijk het natuurlijk lichaam door de levensgeesten wordt opgewekt - zonder die levensgeesten zou de meest voedzame spijze er volkomen onnut voor zijn (welk nut zou het lichaam hebben van brood, indien het niet bezield en opgewekt werd door de geest?) zo is het ook met de ziel.

Ten eerste. Het blote deelnemen aan de inzettingen van de Godsdienst, zou, tenzij Gods Geest medewerkt en de ziel er door verlevendigt, tot niets nut wezen. Het woord en de inzettingen zijn, als de Geest Gods met ze medewerkt, als voedsel voor de levenden mens, maar zonder zijn medewerking zijn zij als voedsel voor een dode. Zelfs het vlees van Christus, het offer voor de zonde, zal ons niet baten, tenzij de gezegende Geest er onze ziel door verlevendigt, en de krachtige invloed van Zijn dood op ons doet werken, totdat wij door zijn genade een plant geworden zijn in de gelijkmaking Zijns doods.
Ten tweede. De leer van Christus' vlees te eten en Zijn bloed te drinken, zo het letterlijk verstaan wordt, is niet nut, maar voert ons veeleer tot dwaling en vooroordeel, maar de geestelijke zin of betekenis er van verlevendigt de ziel, doet haar leven, wekt haar op, want hierop volgt: De woorden, die Ik tot u spreek, zijn geest en zijn leven. Het vlees van Christus te eten! Dat is een harde rede, maar te geloven, dat Christus voor mij stierf, aan die leer kracht en vertroosting te ontlenen in mijn naderen tot God, mijn tegenstaan van de zonde en mijn toebereiding voor een toekomstig leven, dat is de geest en het leven van die rede, en haar aldus verklarende, is zij een zeer kostelijke rede. De reden waarom de redenen van Christus de mensen mishagen, is omdat zij ze verkeerd begrijpen. De letterlijke zin van een gelijkenis doet ons geen goed, wij worden er niet wijzer door, maar de geestelijke betekenis er van is leerrijk.
Ten derde. Het vlees is niet nut - zij, die in het vlees zijn (zo wordt het door sommigen verstaan), die onder de macht zijn van een vleselijke zin, voor dezen zijn Christus' redenen niet nut, maar de Geest maakt levend - zij, die de Geest hebben, die geestelijk zijn, worden er door opgewekt en levend gemaakt, want zij worden ontvangen ad modum recipientis - om in overeenstemming te wezen met de staat van de geest des ontvangers. Christus' woorden mishaagden hen, maar dit lag niet aan Christus' woorden maar aan hen zelf, het is slechts voor een vleselijk, zinnelijk hart, dat geestelijke dingen onzinnig schijnen, en smakeloos zijn, voor een geestelijk gemoed zijn zij dierbaar. Zie 1 Corinthiërs 2:14, 15. Hij geeft hun te verstaan, dat Hij hen kent, en dat Hij niets beters van hen verwacht had, hoewel zij zich Zijn discipelen noemden, vers 64, 65. Nu werd het woord vervuld, dat de profeet, sprekende van Christus, gezegd had (Jesaja 53:1). Wie heeft onze prediking geloofd, en aan wie is de arm des Heeren geopenbaard?
Op die beide zaken wordt hier door Christus gewezen.

Ten eerste. Zij hebben zijn prediking niet geloofd. "Er zijn sommigen van ulieden, die gezegd hebben, dat zij alles willen verlaten om Mij te volgen, en die toch niet geloven, en dit was de reden waarom het gepredikte woord hun niet nut was, want het was niet gemengd met het geloof, Hebreeën 4:2. Zij geloofden niet, dat Hij de Messias was, want anders zouden zij zich verenigd hebben met de leer, die Hij predikte, al waren er ook dingen in, die duister en moeilijk te begrijpen zijn. Wie pas begint te leren, moet de dingen op het woord des leermeesters aannemen. Onder hen, die Christenen zijn in naam, zijn velen, die in werkelijkheid ongelovigen zijn. Het ongeloof der geveinsden is, voordat het nog aan de wereld ontdekt is, naakt en geopend voor de ogen van Christus. Hij wist van de beginne wie uit de scharen, die Hem volgden, geloofden, en wie van de twaalven Hem zou verraden. Hij wist van de beginne van hun bekendheid met Hem, en hun vergezellen van Hem, toen zij nog

blaakten van ijver voor Hem, wie oprecht waren, zoals Nathanaël, Hoofdstuk 1:47, en wie niet. Eer zij zich door een openlijke daad onderscheidden, kon Hij onfeilbaar onderscheiden hen, die geloofden en hen, die niet geloofden, wiens liefde voorgewend, en wiens liefde waar en van harte was. Hieruit kunnen wij afleiden, dat de afval van hen, die gedurende langen tijd de Godsdienst hebben beleden, een stellig bewijs is van hun voortdurende geveinsdheid, en dat zij van de beginne af niet geloofd hebben, maar het is geen bewijs voor de mogelijkheid van een algehelen en finalen afval van ware gelovigen. Zulk een afval moet niet de afval genoemd worden van ware heiligen, maar de ontdekking van voorgewende heiligen, 1 Johannes 2:19. Wij zien er ook uit, dat het Christus' kroonrecht is het hart te kennen. Hij weet wie zij zijn, die niet geloven, maar veinzen in hun belijdenis, en toch laat Hij hun plaats in zijn kerk, het gebruik Zijner inzettingen en de ere van Zijn naam en ontdekt hen niet aan de wereld, tenzij zij zich door hun goddeloosheid zelf ontdekken, want zodanig is de inrichting Zijner zichtbare kerk, en de dag der ontdekking moet nog komen. Maar als wij het hart der mensen willen oordelen, dan matigen wij ons aan om Christus' plaats in te nemen op de troon, en lopen Zijn oordeel vooruit. Wij bedriegen ons dikwijls in de mensen, en hebben oorzaak om van gevoelen over hen te veranderen, maar hiervan zijn wij zeker, dat Christus alle mensen kent, en naar waarheid oordeelt.

Ten tweede. De reden, waarom zij zijn prediking niet geloofden was, omdat de arm des Heeren hun niet was geopenbaard, vers 65. Daarom heb Ik u gezegd, dat niemand tot Mij komen kan, tenzij dat het hem gegeven zij van Mijn Vader, verwijzende naar vers 44. Christus moest dus wel weten wie geloofde en wie niet geloofde, want geloof is de gave en het werk Gods, en al Zijns Vaders gaven en werken moesten Hem wel bekend zijn, want zij zijn allen door Zijn handen heengegaan. Dáár had Hij gezegd, dat niemand tot Hem kan komen, tenzij de Vader hem trekke, hier zegt Hij, tenzij dat het hem gegeven zij van Mijn Vader, hetgeen aantoont, dat God de mens trekt door hem genade en kracht te geven, en een hart om te komen, zonder hetwelk - zodanig is de zedelijke onmacht van de gevallen mens - hij niet komen kan.

3. En nu volgt hierop hun algehele afval van Christus.
Van toen af gingen velen Zijner discipelen terug, en wandelden niet meer met Hem, vers 66. Als wij harde gedachten omtrent het woord en de werken van Christus in ons hart toelaten, en een verborgen afkeer er van koesteren, en bereid zijn wenken en toespelingen aan te horen, die de strekking hebben om ze te smaden, dan laten wij ons in verzoeking brengen, het is als het doorlaten van water, het is achterwaarts zien, dat, zo de oneindige genade het niet verhoedt, zal eindigen in teruggaan, en daarom, Obsta principiis - Hoed u voor het begin van de afval.

a. Zie hier de afval dezer discipelen. Velen van hen gingen terug naar hun huis, en hun familie, en hun beroep, die zij voor een wijle hadden verlaten om Hem te volgen, gingen terug, de een naar zijn hoeve, een ander naar zijn koopmanschap, gingen terug, zoals Orpa, naar hun volk en naar hun goden, Ruth 1:15. Zij waren in Christus' school gekomen, maar zij gingen terug, zijn niet slechts een enkele maal weggebleven, maar namen voor goed afscheid van Hem en van Zijn leer. De afval van Christus' discipelen, hoewel in waarheid een zeer vreemde zaak, is toch zo dikwijls voorgekomen, dat wij er ons niet meer over behoeven te verbazen. Hier waren velen, die terug gingen. Het is dikwijls zo, als sommigen afvallen, zijn er altijd die mede afvallen, die ziekte is besmettelijk.
b. De aanleiding tot dien afval: Van toen af, van dat Christus deze troostrijke leer had gepredikt, dat Hij het brood des levens is, en dat zij, die door het geloof zich met Hem voeden, door Hem zullen leven (men zou gedacht hebben, dat zij Hem deswege nog meer

aangekleefd zouden hebben) - van toen af zijn zij teruggegaan. Het boos en verdorven hart des mensen ergert zich aan hetgeen de grootste vertroosting is. Christus voorzag, dat zij zich zouden ergeren aan hetgeen Hij zei, en toch heeft Hij het gezegd. Wat het ontwijfelbare woord, de ontwijfelbare waarheid is van Christus, moet met getrouwheid worden verkondigd, wie er zich ook aan moge ergeren. Der mensen neigingen moeten onderworpen worden aan Gods Woord, maar Gods Woord moet men niet plooien en schikken naar de zin der mensen.
c. De trap, of mate, van hun afval. Zij wandelden niet meer met Hem, keerden niet tot Hem terug, woonden zijn prediking niet meer bij. Het is onmogelijk hen, die eens verlicht geweest zijn, en de hemelse gave gesmaakt hebben, en gesmaakt hebben het goede woord Gods, en afvallig worden, wederom te vernieuwen tot bekering, Hebreeën 6:4 - 6.

II. Die rede is voor anderen een reuk des levens ten leven geweest. "Velen gingen terug, maar, Gode zij dank, niet allen, zelfs toen zijn de twaalven Hem blijven aanhangen. Hoewel het geloof van sommigen verkeerd werd, blijft het vaste fondament Gods toch staan. Merk hier op:
1. De vraag der liefde van Christus aan de twaalven, vers 67. Wilt gijlieden ook niet weggaan? Hij zegt niets tot hen, die weggaan. Indien de ongelovigen scheiden, dat zij scheiden. Het was geen groot verlies hen te verliezen, die Hij nooit gehad heeft, luchtig gekomen, luchtig gegaan, maar Hij gebruikt de gelegenheid om tot de twaalven te spreken, hen te bevestigen, en door hun trouw en standvastigheid op de proef te stellen, hen des te vaster te doen staan. Wilt gijlieden ook niet weggaan? "Het staat aan u, gij hebt de keus, of gij wilt weggaan of niet. Indien gij Mij wilt verlaten, dan is het er thans, nu zo velen gaan, de tijd voor. Het is een ure der verzoeking, indien gij terug wilt gaan, zo gaat thans." Christus zal niemand tegen zijn zin bij zich houden, zijn krijgsknechten zijn vrijwilligers, geen gepreste soldaten. De twaalven hadden nu tijd genoeg gehad om te zien hoe Christus en zijn leer hun geviel, en opdat niemand hunner later zou zeggen, dat zij er toe verleid waren om discipelen te worden, en dat - zo zij alsnog voor de keus stonden - zij het niet doen zouden, geeft Hij hun hier de macht om hun belofte te herroepen, en laat Hij hen vrij in hun keus, zoals Jozua 24:15, Ruth 1:15.
b. "Het ligt voor uw rekening zo gij weggaat". Indien er een verborgene neiging in het hart van een hunner was om van Hem te scheiden, weerhoudt Hij die neiging met de hart - ontdekkende vraag: Wilt gijlieden ook niet weggaan? Denkt niet, dat gij Mij even gemakkelijk als dezen zult kunnen loslaten. Zij zijn niet zo innig vertrouwd met Mij geweest als gijlieden, zij hebben niet zo vele gunstbewijzen van Mij ontvangen. Zij zijn weggegaan, maar wilt gijlieden ook weggaan? Herinnert u uw hoedanigheid, en zegt:. Wat anderen ook mogen doen, wij zullen nooit weggaan. Zou een man, als ik vlieden? Nehemia 6:11. Hoe nader wij aan Christus gestaan hebben, hoe langer wij bij Hem geweest zijn, hoe meer zegeningen wij van Hem hebben ontvangen en hoe meer verplichtingen wij jegens Hem op ons hebben genomen, hoe groter onze zonde zal wezen, zo wij Hem verlaten.
c. "Ik heb reden te denken, dat gij Mij niet verlaten zult. Wilt gij weggaan? Neen, Ik heb meer vat op u. Ik verzeker Mij van u betere dingen, Hebreeën 6:9, want gij zijt degenen, die met Mij steeds gebleven zijt." Lukas 22:28. Als de afval van sommigen een smart is voor de Heer Jezus' is de standvastigheid van anderen Hem tot des te meer eer, en Hem welbehaaglijk. Christus en de gelovigen kennen elkaar te goed om elkaar voor elk misnoegen te willen verlaten.

2. Het gelovig antwoord van Petrus uit naam van de overigen, op deze vraag, vers 68, 69. Christus deed hun de vraag, zoals Jozua Israël voor de keus heeft gesteld wie zij willen dienen, met het doel om hun een belofte te ontlokken van bij Hem te zullen blijven, en wel met hetzelfde gevolg. Wij zullen de Heere dienen. Bij alle gelegenheden is Petrus de

woordvoerder geweest der overigen, niet zo zeer omdat zijn Meester meer naar hem hoorde dan naar de anderen, maar omdat hij meer zijn tong tot zijn dienst had, en wat hij zei werd soms goedgekeurd, en soms bestraft. Mattheüs 16:17, 23, - het gewone lot van hen, die ras zijn om te spreken. Hier heeft hij uitnemend gesproken, en waarschijnlijk heeft hij het volgens de aanwijzing en met de uitdrukkelijke instemming van zijn mede - discipelen gezegd, ten minste kende hij hun gevoelen, en sprak hij de mening uit van allen, en heeft hij Judas niet uitgezonderd, want wij moeten het beste hopen.

a. Een goed besluit om Christus aan te kleven, en uitgedrukt op een wijze waaruit bleek, dat zij er niet aan dachten Hem te verlaten: "Heere, tot wie zullen wij heengaan? Het ware dwaasheid van U weg te gaan, tenzij wij weten waar heen te gaan waar het beter voor ons zou wezen, neen Heere, onze keuze gevalt ons te zeer om haar te veranderen." Zij, die Christus verlaten, zouden wèl doen met eens te bedenken tot wie zij willen heengaan, en of zij bij iemand anders dan bij Hem rust en vrede zouden vinden. Zie Psalm 73:27, 28, "Waar zullen wij heengaan? Zullen wij naar de gunst der wereld gaan dingen? Zij zal ons ongetwijfeld bedriegen. Zullen wij terugkeren tot de zonde? Zij zal ons gewis verderven. Zullen wij de fontein des levenden waters verlaten en ons naar gebroken bakken begeven?" De discipelen besluiten leven en zaligheid te blijven najagen, en willen daarbij een gids hebben, en nu willen zij Christus blijven volgen als hun Gids, want nooit kunnen zij er een' beteren bekomen. "Zullen wij heengaan naar de Heidense filosofen, en hun discipelen worden? Zij zijn verijdeld geworden in hun overleggingen, en zich uitgevende voor wijzen in andere dingen, zijn zij in de Godsdienst dwazen geworden. Zullen wij heengaan naar de schriftgeleerden en Farizeeën en aan hun voeten zitten? Welk goed kunnen zij ons doen, als zij Gods gebod krachteloos hebben gemaakt door hun inzettingen? Zullen wij tot Mozes gaan? Hij zal ons terugzenden tot U. Daarom, indien wij ooit de weg tot de gelukzaligheid zullen vinden, dan moet het wezen door U te volgen." Christus' heilige Godsdienst komt heerlijk en voordelig uit, als hij met andere stelsels wordt vergeleken, want dan ziet men hoe ver hij ze allen overtreft.
Laten zij, die op dezen Godsdienst wat weten aan te merken, eerst een beteren vinden, voor zij hem verlaten. Zonder Goddelijke openbaring kunnen wij niet, indien de Schrift dit niet is, waar zullen wij haar dan vinden? Een Goddelijken Leraar moeten wij hebben, waar kunnen wij een beteren vinden dan Christus?

b. Hier is een goede reden voor dit besluit. Het was niet het onbezonnen besluit van een blinde genegenheid, maar het gevolg van rijp overleg en nadenken. De discipelen waren besloten nooit van Christus weg te gaan. Vanwege het voordeel, dat zij zich van Hem beloofden: Gij hebt de woorden des eeuwigen levens. Zij zelf hebben Christus' rede niet ten volle begrepen, want de leer van het kruis was hun nog een raadsel, maar in het algemeen waren zij er van overtuigd, dat Hij de woorden des eeuwigen levens had, dat is:
Ten eerste. Dat het woord Zijner leer de weg toont naar het eeuwige leven, het ons voorstelt, ons aanduidt wat te doen om het te beërven.
Ten tweede. Dat het woord van zijn beslissing het eeuwige leven moet schenken. Zijn hebben van de woorden des eeuwigen levens is hetzelfde als Zijn macht hebben om het eeuwige leven te geven aan allen, die Hem gegeven zijn, Johannes 17:2. In zijn vorige rede had Hij het eeuwige leven verzekerd aan zijn volgelingen, deze discipelen hielden zich aan dat duidelijk gezegde, en daarom besloten zij bij Hem te blijven, toen de anderen dit voorbijzagen, en zich blind staarden op de harde rede, en Hem daarom verlieten. Hoewel wij van elke verborgenheid, van al hetgeen duister is in Christus' leer geen verklaring kunnen geven, weten wij toch in het algemeen, dat zij het woord is des eeuwigen levens, en er dus mede moeten leven en sterven, want zo wij Christus verlaten, verlaten wij onze weldadigheid.

Vanwege de verzekerdheid, die zij nopens Hem hadden, vers 69:Wij hebben geloofd en bekend, dat Gij zijt de Christus. Indien Hij de beloofde Messias is, dan moet Hij een eeuwige gerechtigheid aanbrengen, Daniël 9:24, en daarom heeft Hij de woorden des eeuwigen levens, want de genade heerst door rechtvaardigheid tot het eeuwige leven, Romeinen 5:21.

Merk op.
Ten eerste. De leer, die zij geloofden, dat Jezus de Messias is, beloofd aan de vaderen en door hen verwacht, en dat Hij niet bloot een mens was, maar de Zoon des levenden Gods, dezelfde, van wie God gezegd heeft: Gij zijt Mijn Zoon, Psalm 2:7. In tijden van verzoeking tot afval is het goed de toevlucht te nemen tot onze eerste beginselen, en er ons aan te houden, en zo wij trouw blijven bij hetgeen onbetwistbaar is, zullen wij te meer in staat zijn de waarheid te vinden en vast te houden in twijfelachtige zaken.
Ten tweede. De mate van hun geloof, het verhief zich tot volle verzekerdheid: Wij hebben bekend. Wij weten het bij ervaring, dat is de beste kennis. Het wankelen van anderen moet voor ons een aanleiding wezen om nog meer bevestigd te worden, inzonderheid in hetgeen wij weten waarheid te zijn. Als ons geloof in het Evangelie van Christus zo krachtig is, dat wij er met alle gerustheid onze ziel op wagen, wetende wie wij geloofd hebben, dan, maar ook niet eerder, zullen wij bereid zijn er ook alle andere dingen voor in de waagschaal te stellen.

3. De treurige aanmerking van onze Heere Jezus op dit antwoord van Petrus, vers 70, 71. Heb Ik niet u twaalf uitverkoren? en een uit u is een duivel. En de evangelist zegt ons wie Hij bedoelde: Hij zei dit van Judas, Simons zoon, Iskariot. Petrus had ingestaan voor hen allen, dat zij de Meester getrouw zouden zijn. Christus veroordeelt nu niet zijn liefde (het is altijd goed het beste te hopen), maar wel bestraft Hij, stilzwijgend als het ware, zijn al te goed vertrouwen. Wij moeten omtrent niemand al te zeker zijn. God weet wie de Zijnen zijn, wij weten dat niet. Merk hier op, dat:
a. Geveinsden en verraders van Christus niet beter zijn dan duivelen. Judas had niet slechts een duivel, hij was een duivel. Een uit u is een valse beschuldiger, dat is soms de betekenis van diabolos, 2 Timotheüs 3:3, en het is waarschijnlijk dat Judas, toen hij zijn Meester aan de overpriesters verkocht, Hem hun voorstelde als een slecht mens, ten einde zijn eigene daad te rechtvaardigen. Ik vat het echter veeleer op in de zin van onze gewone lezing, Hij is een duivel, een vlees geworden duivel, een gevallen apostel, zoals de duivel een gevallen engel is. Hij is Satan, een tegenstander, een vijand van Christus. Hij is Abaddon, en Apollyon, een zoon des verderfs. Hij was van zijn vader, de duivel, deed zijn wil, stond zijn belangen voor, zoals Kaïn, 1 Johannes 3:12. Zij, wier lichamen door de duivel waren bezeten, worden nooit duivelen genoemd (duivelsen, maar niet duivels), maar Judas, in wiens hart de duivel inkwam, en het vervulde, wordt een duivel genoemd.
b. Vele schijnbare heiligen zijn wezenlijke duivelen. De uiterlijke schijn van Judas was even schoon als van vele apostelen, zijn venijn was, evenals dat der slang, onder een fraaie huid verborgen. Hij heeft duivelen uitgeworpen, en scheen een vijand van het rijk des duivels, en toch was hij al dien tijd zelf een duivel. Niet slechts zal hij er weldra een worden, hij is er reeds een. Het is iets vreemds, iets om zich over te verwonderen. Christus spreekt er van met verwondering: Heb Ik niet? Het is treurig. het is te bejammeren, dat het Christendom ooit ten dekmantel zou dienen voor hetgeen duivels is.
c. De vermomming der geveinsden kan wel de mensen misleiden en bedriegen, maar niet Christus, want Zijn doordringend oog doorziet hen. Hij kan diegenen duivelen noemen, die zich zelf Christenen noemen, zoals de begroeting van de huisvrouw van Jerobeam door de profeet, toen zij versteld tot hem kwam: Kom in, gij huisvrouw van Jerobeam.
d. Er zijn de zodanige, die door Christus tot bijzondere diensten zijn uitverkoren, en die toch blijken Hem ontrouw te zijn: Ik heb u tot het apostelschap verkoren, want er is uitdrukkelijk

gezegd, dat Judas niet ten eeuwigen leven was verkoren, Hoofdstuk 1 3:18, en toch is eer uit ulieden een duivel. Bevordering tot een post van eer en vertrouwen in de kerk is geen stellig bewijs van zaligmakende genade. Wij hebben in Uwen naam geprofeteerd.

e. Het is niets nieuws om zelfs in het uitgelezenst gezelschap op aarde verdorvene mensen te ontmoeten Van de twaalven, die uitverkoren waren tot een vertrouwelijken omgang met God, verschenen in het vlees, een eer en voorrecht, zo groot, als waartoe ooit mensen verkoren waren, was een, een vlees geworden duivel. De geschiedschrijver legt er nadruk op, dat Judas een der twaalven was, die aldus onderscheiden en geëerd waren. Laat ons de twaalven niet verwerpen en uit de kerk bannen, omdat een hunner een duivel is, noch zeggen, dat zij allen veinsaards en bedriegers zijn, omdat een hunner dit was, laten zij, die het zijn, er voor gelaakt worden, maar niet zij, die, zolang het hun nog onbekend was, zich met hen verenigden. Er is een gezelschap binnen de voorhang, tot hetwelk niets, dat onrein is, inkomen zal, een gemeente der eerstgeborenen, waarin zich geen valse broederen bevinden.

Hoofdstuk 7

1 En na dezen wandelde Jezus in Galiléa; want Hij wilde in Judea niet wandelen, omdat de Joden Hem zochten te doden. 2 En het feest der Joden, namelijk de loof huttenzetting, was nabij. 3 Zo zeiden dan Zijn broeders tot Hem: Vertrek van hier, en ga heen in Judea, opdat ook Uw discipelen Uw werken mogen aanschouwen, die Gij doet. 4 Want niemand doet iets in het verborgen, en zoekt zelf, dat men openlijk van hem spreke. Indien Gij deze dingen doet, zo openbaar Uzelf aan de wereld. 5 Want ook Zijn broeders geloofden niet in Hem. 6 Jezus dan zeide tot hen: Mijn tijd is nog niet hier, maar uw tijd is altijd bereid. 7 De wereld kan ulieden niet haten, maar Mij haat zij, omdat Ik van dezelve getuig, dat haar werken boos zijn. 8 Gaat gijlieden op tot dit feest; Ik ga nog niet op tot dit feest; want Mijn tijd is nog niet vervuld. 9 En als Hij deze dingen tot hen gezegd had, bleef Hij in Galiléa.

10 Maar als Zijn broeders opgegaan waren, toen ging Hij ook Zelf op tot het feest, niet openlijk, maar als in het verborgen. 11 De Joden dan zochten Hem in het feest, en zeiden: Waar is Hij? 12 En er was veel gemurmels van Hem onder de scharen. Sommigen zeiden: Hij is goed; en anderen zeiden: Neen, maar Hij verleidt de schare. 13 Nochtans sprak niemand vrijmoediglijk van Hem, om de vrees der Joden. 14 Doch als het nu in het midden van het feest was, zo ging Jezus op in de tempel, en leerde. 15 En de Joden verwonderden zich, zeggende: Hoe weet Deze de Schriften, daar Hij ze niet geleerd heeft? 16 Jezus antwoordde hun, en zeide: Mijn leer is Mijn niet, maar Desgenen, Die Mij gezonden heeft. 17 Zo iemand wil Deszelfs wil doen, die zal van deze leer bekennen, of zij uit God is, dan of Ik van Mij zelf spreek. 18 Die van zich zelf spreekt, zoekt zijn eigen eer; maar Die de eer zoekt Desgenen, Die Hem gezonden heeft, Die is waarachtig, en geen ongerechtigheid is in Hem. 19 Heeft Mozes u niet de wet gegeven? En niemand van u doet de wet. Wat zoekt gij Mij te doden? 20 De schare antwoordde en zeide: Gij hebt de duivel; wie zoekt U te doden? 21 Jezus antwoordde en zeide tot hen: Een werk heb Ik gedaan, en gij verwondert u allen. 22 Daarom heeft Mozes ulieden de besnijdenis gegeven (niet dat zij uit Mozes is, maar uit de vaderen), en gij besnijdt een mens op de sabbat. 23 Indien een mens de besnijdenis ontvangt op de sabbat, opdat de wet van Mozes niet gebroken worde; zijt gij toornig op Mij, dat Ik een gehelen mens gezond gemaakt heb op de sabbat? 24 Oordeelt niet naar het aanzien, maar oordeelt een rechtvaardig oordeel.

25 Sommigen dan uit die van Jeruzalem zeiden: Is Deze niet, Dien zij zoeken te doden? 26 En ziet, Hij spreekt vrijmoediglijk, en zij zeggen Hem niets. Zouden nu wel de oversten waarlijk weten, dat Deze waarlijk is de Christus? 27 Doch van Dezen weten wij, van waar Hij is; maar de Christus, wanneer Hij komen zal, zo zal niemand weten, van waar Hij is. 28 Jezus dan riep in de tempel, lerende en zeggende: En gij kent Mij, en gij weet, van waar Ik ben; en Ik ben van Mij zelf niet gekomen, maar Hij is waarachtig, Die Mij gezonden heeft, Welken gijlieden niet kent. 29 Maar Ik ken Hem; want Ik ben van Hem, en Hij heeft Mij gezonden. 30 Zij zochten Hem dan te grijpen; maar niemand sloeg de hand aan Hem; want Zijn ure was nog niet gekomen. 31 En velen uit de schare geloofden in Hem, en zeiden: Wanneer de Christus zal gekomen zijn, zal Hij ook meer tekenen doen dan die, welke Deze gedaan heeft?

32 De Farizeeën hoorden, dat de schare dit van Hem murmelde; en de Farizeeën en de overpriesters zonden dienaren, opdat zij Hem grijpen zouden.

33 Jezus dan zeide tot hen: Nog een kleinen tijd ben Ik bij u, en Ik ga heen tot Dengene, Die Mij gezonden heeft. 34 Gij zult Mij zoeken, en gij zult Mij niet vinden; en waar Ik ben, kunt gij niet komen. 35 De Joden dan zeiden tot elkander: Waar zal Deze heengaan, dat wij Hem niet zullen vinden? Zal Hij tot de verstrooide Grieken gaan, en de Grieken leren? 36 Wat is dit voor een rede, die Hij gezegd heeft: Gij zult Mij zoeken, en zult Mij niet vinden; en waar Ik ben, kunt gij niet komen?

37 En op de laatsten dag, zijnde de grote dag van het feest, stond Jezus en riep, zeggende: Zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke. 38 Die in Mij gelooft, gelijkerwijs de Schrift zegt, stromen des levenden waters zullen uit zijn buik vloeien. 39 (En dit zeide Hij van de Geest, Denwelken ontvangen zouden, die in Hem geloven; want de Heilige Geest was nog niet, overmits Jezus nog niet verheerlijkt was.) 40 Velen dan uit de schare, deze rede horende, zeiden: Deze is waarlijk de Profeet. 41 Anderen zeiden: Deze is de Christus. En anderen zeiden: Zal dan de Christus uit Galiléa komen? 42 Zegt de Schrift niet, dat de Christus komen zal uit de zade Davids, en van het vlek Bethlehem, waar David was?

43 Er werd dan tweedracht onder de schare, om Zijnentwil. 44 En sommigen van hen wilden Hem grijpen; maar niemand sloeg de handen aan Hem. 45 De dienaars dan kwamen tot de overpriesters en

Farizeeën; en die zeiden tot hen: Waarom hebt gij Hem niet gebracht? 46 De dienaars antwoordden: Nooit heeft een mens alzo gesproken, gelijk deze Mens.
47 De Farizeeën dan antwoordden hun: Zijt ook gijlieden verleid? 48 Heeft iemand uit de oversten in Hem geloofd, of uit de Farizeeën? 49 Maar deze schare, die de wet niet weet, is vervloekt. 50 Nicodémus zeide tot hen, welke des nachts tot Hem gekomen was, zijnde een uit hen: 51 Oordeelt ook onze wet de mens, tenzij dat zij eerst van hem gehoord heeft, en verstaat, wat hij doet? 52 Zij antwoordden en zeiden tot hem: Zijt gij ook uit Galiléa? Onderzoek en zie, dat uit Galiléa geen profeet opgestaan is. 53 En een iegelijk ging heen naar zijn huis.

In dit hoofdstuk hebben wij:
I. Christus' weigering gedurende enigen tijd om openlijk in Judea te verschijnen, vers 1.
II. Zijn voornemen om op te gaan naar Jeruzalem voor het Loofhuttenfeest, en Zijn gesprek met zijn bloedverwanten in Galiléa betreffende Zijn opgaan tot dit feest, vers 2 - 13.
III. Zijn openbare prediking in de tempel op het feest.
1. In het midden van het feest. vers 14. 15. Zijn gesprek met de Joden:
    a. Betreffende zijn leer, vers 16 - 18.
    b. Betreffende de misdaad van sabbatschenden, die Hem ten laste was gelegd, vers 19 - 24.
    c. Betreffende Hem zelf, zowel omtrent van waar Hij kwam en waar Hij heenging. vers 25 - 36.
2. Op de laatste dag van het feest:
    a. Zijn genaderijke uitnodiging aan arme zielen om tot Hem te komen, vers 37 - 39.
    b. Hoe die aangenomen werd. Velen uit de scharen twistten er over, vers 40, 44. De overpriesters wilden er Hem leed om doen, maar werden eerst hierin teleurgesteld door hun beambten, vers 45 - 49, en, daarna tot zwijgen gebracht door iemand uit hun eigen midden, vers 50 - 53.

Johannes 7:1 - 13
Wij hebben hier:
I. De reden, waarom Christus meer van Zijn' tijd doorbracht in Galiléa dan in Judea, vers 1, omdat de Joden, het volk in Judea en Jeruzalem, Hem zochten te doden, wijl Hij de verlamde op de sabbatdag had genezen, Hoofdstuk 5:16. Zij wilden Hem doden, hetzij in een volksoploop, of door een wettelijke vervolging, daarom bleef Hij op een afstand in een ander deel des lands, tamelijk ver van de lijn van gemeenschap met Jeruzalem. Er wordt niet gezegd: Hij durfde niet, maar Hij wilde niet wandelen in Judea, het was niet uit vrees of lafhartigheid, dat Hij dit weigerde, maar uit voorzichtigheid, omdat zijn ure nog niet was gekomen. Het licht des Evangelies wordt diegenen met recht ontnomen, die het zoeken uit te blussen. Christus zal zich onttrekken van hen, die Hem van zich wegdrijven, Hij zal Zijn aangezicht verbergen voor hen, die het bespuwen, en zijn barmhartigheid toesluiten voor hen, die haar minachten. In tijden van onmiddellijk gevaar is het niet slechts geoorloofd, maar ook raadzaam om ons terug te trekken en schuil te houden ter onzer eigene veiligheid, en de dienst te verkiezen in die plaatsen, die minder gevaarlijk zijn, Mattheüs 10:23. Dan, maar niet eerder, zijn wij geroepen om ons leven over te geven, als wij het niet kunnen behouden zonder zonde. Indien door de leiding van Gods voorzienigheid bekwame en verdienstelijke personen in afgelegen en onbekende plaatsen gebracht worden, dan moet men zich hier niet over verwonderen, het was het lot van onze Meester zelf. Hij, die geschikt was om op de hoogste stoel van Mozes te zitten, heeft gewillig in Galiléa gewandeld, onder gans gewone lieden. In Galiléa heeft Hij echter niet stil gezeten, heeft er zich als het ware, niet levend begraven, neen, Hij wandelde, Hij ging het land door goed doende. Als wij niet doen kunnen wat wij wensen, en waar wij het wensen, dan moeten wij doen wat wij kunnen en waar wij het kunnen.

II. De nabijheid van het Loofhuttenfeest vers 2, een der die plechtige feesten, waarop alle mannen naar Jeruzalem moesten opgaan, zie de inzetting er van, Leviticus 23:34 en verder. en de wederopleving er van, nadat het lang in vergetelheid was geraakt, in Nehemia 8:14 en verder. Het was bedoeld zowel als een gedachtenisviering van de tabernakel - staat in de woestijn, als om een type te wezen van de tabernakel - toestand van Gods geestelijk Israël in deze wereld. Dat feest, hetwelk zo vele honderden jaren te voren was ingesteld, werd nog Godsdienstig waargenomen. Goddelijke inzettingen zijn nooit verouderd, noch verjaard door langdurigheid van tijd, en de zegeningen, genoten in de woestijn, moeten niet vergeten worden. Maar het wordt het feest der Joden genoemd, omdat het weldra afgeschaft stond te worden, als een bloot Joodse zaak, en overgelaten aan hen, die de tabernakel dienden.

III. Christus' gesprek met zijn broeders, sommigen van zijn maagschap, of zij het waren van de zijde Zijner moeder, of van Zijn vermeende vader, is niet zeker, maar het waren de zodanige, die voorgaven belang in Hem te stellen, en daarom meenden Hem raad te moeten geven ten opzichte van Zijn gedrag en handelwijze.
Merk op:
1. Hun eerzucht en ijdelheid in hun aandringen bij Hem om meer openlijk op te treden dan Hij tot nu toe gedaan had: Vertrek van hier, zeiden zij, en ga heen in Judea, vers 3, "waar gij meer opgang kunt maken dan hier." a. Zij geven twee redenen op voor dezen raad. Dat het een aanmoediging zou zijn voor diegenen in of nabij Jeruzalem, die achting voor Hem hadden, want een aards koninkrijk voor Hem verwachtende, waarvan, naar zij oordeelden, de zetel te Jeruzalem moest zijn, wensten zij, dat de discipelen, die zich dáár bevonden, inzonderheid ondersteund zouden worden, en zo vonden zij, dat de tijd, dien Hij onder zijn Galilese discipelen doorbracht, verloren tijd was, en dat zijn wonderen geen voordeel zouden opleveren, als zij niet te Jeruzalem gezien werden. Of, "opdat al uw discipelen, die te Jeruzalem bijeen zullen komen voor het feest, uw werken mogen aanschouwen en niet zoals hier, enigen op een dag en anderen op een anderen dag." Dat dit zou strekken tot luister van Zijn naam en eer. Niemand doet iets in het verborgen, en zoekt zelf, dat men openlijk van hem spreke. Zij nemen aan, dat Christus zich bekend zocht te maken, en daarom vinden zij het ongerijmd, dat Hij zijn wonderen verborgen hield. "Indien gij deze dingen doet, indien gij zo goed in staat zijt om de toejuiching des volks en de goedkeuring der oversten te verwerven door uw wonderen, zo waag u naar buiten, en openbaar u zelf aan de wereld. Gesteund door deze geloofsbrieven, kunt gij niet falen, en daarom is het hoog tijd om openlijk op te treden en aan uw belangen te denken".

b. Men zou allicht denken, dat die raad niet kwaad was, en toch wordt hij door de evangelist aangeduid als een blijk van hun ongeloof: Want ook zijn broeders geloofden niet in Hem, vers 5, want indien zij wèl in Hem hadden geloofd, zij zouden dit niet gezegd hebben. Merk op, het was een eer om van Christus' maagschap te zijn, maar geen zaligmakende eer: zij, die Zijn woord horen en bewaren, zijn de verwanten, op wie Hij prijs stelt. Voorzeker, geen genade zit in het bloed van iemand ter wereld, als zij niet is in hen, die tot Christus' maagschap behoren. Het was een teken, dat Christus generlei werelds belang op het oog had, want dan zouden zijn bloedverwanten zich met Hem verenigd hebben, en Hij zou het eerst voor hen gezorgd hebben. Er waren ook personen, die tot Christus' maagschap behoorden naar het vlees, en in Hem geloofden (van de twaalven waren drie zijn broeders) en toch waren er anderen, die even na aan Hem verwant waren als zij, en echter niet in Hem geloofden. Er zijn velen, die dezelfde uitwendige voorrechten en voordelen hebben, maar er niet hetzelfde gebruik van maken. Maar: c. Wat was er verkeerds in de raad, dien zij Hem gaven? Ik antwoord: Het was aanmatiging en verwaandheid, dat zij Christus wilden voorschrijven wat Hij doen moest, Hem

te leren welke maatregelen Hij moest nemen. Het was een teken, dat zij Hem niet in staat geloofden hen te leiden, als zij Hem niet eens in staat achtten zich zelf te bestieren. Zij toonden een grote onverschilligheid voor zijn veiligheid, als zij wilden, dat Hij naar Judea zou gaan, daar zij wisten, dat de Joden aldaar Hem zochten te doden. Zij, die in Hem geloofden en Hem liefhadden ontrieden Hem om naar Judea te gaan, Hoofdstuk 11:8.
Sommigen, zoals Dr. Whitby, denken, dat zij hoopten, dat zo zijn wonderen te Jeruzalem gedaan werden, de Farizeeën ze zouden onderzoeken en er bedrog in zouden ontdekken, hetgeen dan hun ongeloof zou rechtvaardigen. Zij waren wellicht Zijn gezelschap in Galiléa moede (want zijn niet alle dezen, die daar spreken, Galileërs?) En dit was dan ook inderdaad een wens, dat Hij uit hun landpalen zou vertrekken. Zonder dat zij daar enigen grond voor hadden, geven zij te kennen, dat Hij Zijn discipelen veronachtzaamde, en hun zulk een aanschouwing van zijn werken weigerde als nodig was ter ondersteuning van hun geloof. Stilzwijgend richtten zij het verwijt van lafhartigheid tot Hem, dat Hij met de groten niet in het strijdperk durfde treden, noch zich op het toneel der openbare handelingen durfde toevertrouwen, hetgeen Hij, indien Hij moed en grootheid van ziel bezat, doen zou, en zich niet aldus in een hoek zou schuil houden. Aldus zijn de nederigheid van Christus en zijn vernedering, en het geringe uiterlijke vertoon van Zijn Godsdienst in de wereld dikwijls aangewend ten smaad van Hem zelf en van Zijn Godsdienst. Zij schenen te twijfelen aan de waarheid van de wonderen, die Hij wrocht, toen zij zeiden: "indien gij deze dingen doet, indien zij de proef kunnen doorstaan van een openbaar onderzoek van wege de kerkelijke overheid, doe ze dan daar." Zij denken, dat Christus is zoals zij zelf zijn, even onderworpen aan wereldse staatkunde, en even begerig om een schoon gelaat te tonen naar het vlees, terwijl Hij geen eer zocht van mensen. Op de bodem van dit alles lag zelfzucht, indien Hij zich zo groot wilde maken als Hij kon, dan zouden zij, als zijn bloedverwanten delen in zijn eer, en zou hun, om Zijnentwil, eerbied en achting betoond worden. Vele vleselijk gezinde mensen nemen deel aan de openbaren eredienst, met geen ander doel dan om zich te vertonen, en het enige waar zij om geven is, zich fraai voor te doen aan de wereld. Velen, die schijnen Christus' ere op het oog te hebben, zoeken in werkelijkheid slechts hun eigene eer, en maken dit dienstbaar aan hen zelf.

2. De wijsheid en ootmoed van onze Heere Jezus, die uitkomen in Zijn antwoord op de raad zijner broeders, vers 6 - 8. In weerwil van de laagheid, die zij te kennen gaven, heeft Hij hun toch met zachtmoedigheid geantwoord. Zelfs hetgeen zonder reden wordt gezegd, behoort zonder drift te worden beantwoord. Wij behoren van de Meester te leren om met zachtmoedigheid te antwoorden op hetgeen zeer ongepast en zeer heerszuchtig is, en waar het gemakkelijk is veel verkeerds te vinden, het niet schijnen te zien, en de belediging, die er in opgesloten ligt, voorbij te zien. Zij verwachtten Christus' gezelschap te hebben op het feest, wellicht hopende, dat Hij de onkosten er van zou dragen: maar hier:
a. Toont Hij het verschil tussen Hem en hen in tweeërlei opzicht: Zijn tijd was bepaald, maar niet de hun, Mijn tijd is nog niet hier, maar uw tijd is altijd bereid. Versta dit van de tijd van Zijn opgaan tot het feest. Voor hen was het onverschillig wanneer zij gingen, want zij hadden niets van aanbelang te doen waar zij waren, om er hen terug te houden, noch waar zij heengingen, om hun tocht derwaarts te bespoedigen. Maar elke minuut van Christus' tijd was kostbaar, en aan een bepaald werk gewijd. Er was nog werk voor Hem te doen in Galiléa, eer Hij die landstreek verliet. In de harmonie der Evangeliën komt tussen dit voorstel van Zijn bloedverwanten en Zijn opgaan naar het feest de uitzending der zeventig discipelen, Lukas 10:1 en verder. hetgeen een zaak was van groot aanbelang, Zijn tijd is er nog niet, want dat moet eerst gedaan worden. Zij, die een nutteloos leven leiden, hebben hun tijd altijd bereid, zij kunnen komen en gaan wanneer het hun behaagt. Maar zij, wier tijd ingenomen wordt door plichten, zullen zich dikwijls om tijd verlegen vinden, en zij hebben nog geen tijd voor

hetgeen anderen op alle tijden kunnen doen. Zij, die tot dienstknechten Gods gemaakt worden, en dat zijn alle mensen, en die zich tot aller dienstknechten gemaakt hebben, en dat zijn alle nuttige mensen, moeten noch verwachten noch begeren meesters van hun tijd te zijn. De beperking door arbeid is duizendmaal beter dan de vrijheid der luiheid. Of, het kan ook bedoeld zijn van de tijd Zijner openbare verschijning te Jeruzalem. Christus, die alle mensen kent, en alles weet, wist, dat de beste tijd daarvoor ongeveer het midden van het feest zou zijn. Wij, die onwetend en kortzichtig zijn, zijn geneigd Hem de wet te willen voorschrijven, te denken, dat Hij Zijn volk moet verlossen, en dat Hij zich dus nu moet vertonen. De tegenwoordige tijd is onze tijd, maar Hij is het geschiktst om te oordelen, en het kan wezen, dat Zijn tijd nu nog niet is, Zijn volk is nog niet bereid voor de verlossing, en Zijn vijanden zijn nog niet rijp voor het verderf, laat ons dus met lijdzaamheid Zijn tijd verbeiden, want alles wat Hij doet zal op de bestemden tijd er voor heerlijk wezen. Men zocht Zijn leven, niet het hun, vers 7. Zij hebben, door zich openlijk te tonen, zich niet aan gevaar blootgesteld: "De wereld kan ulieden niet haten, want gij zijt van de wereld, hare kinderen, hare dienstknechten, een met hare belangen, en ongetwijfeld zal de wereld het hare liefhebben, Hoofdstuk 15:19. Onheilige zielen, die de heilige God niet kan liefhebben, en de wereld, die in het boze ligt, niet kan haten, maar Christus heeft, door zich aan de wereld te openbaren, zich blootgesteld aan het grootste gevaar, want Mij haat zij. Christus werd niet slechts geminacht als van geen betekenis in de wereld (de wereld kende Hem niet) maar gehaat, alsof Hij schadelijk was voor de wereld, zo slecht werd zijn liefde voor de wereld vergolden: heersende zonde is een ingewortelde antipathie en vijandschap tegen Christus. Maar waarom heeft de wereld Christus gehaat? Welk kwaad heeft Hij haar gedaan? Heeft Hij, evenals Alexander, onder schijn van haar te veroveren, haar verwoest? Neen, maar, zegt Hij, omdat Ik van dezelve getuig, dat hare werken boos zijn. De werken van een boze wereld zijn boze werken, gelijk de boom is, zo zijn de vruchten. Het is een duistere wereld, en een afvallige wereld, en hare werken zijn werken der duisternis en van oproer.

Onze Heere Jezus heeft door zich zelf en door zijn dienstknechten de boze werken van deze wereld ontdekt en er tegen getuigd. Het is voor de wereld zeer lastig en prikkelend om van het boze harer werken overtuigd te worden. Het is voor deugd en Godsvrucht een ere, dat zij die slecht en goddeloos zijn er niet gaarne van horen, want hun eigen geweten maakt hen beschaamd wegens het schandelijke, dat er in de zonde is, en bevreesd voor de straf, die op de zonde volgt. Wat men ook voorgeve, de wezenlijke oorzaak van de vijandschap der wereld tegen het Evangelie is, dat het tegen zonde en zondaars getuigt. Door hun leer en wandel pijnigen Christus' getuigen hen, die op de aarde wonen, en daarom wordt hun zulk een barbaarse behandeling aangedaan, Openbaring 11:10. Maar het is beter zich aan de haat der wereld bloot te stellen door tegen hare boosheid te getuigen, dan hare welwillendheid te verkrijgen door op de stroom met haar af te drijven.

b. Hij zendt hen weg met het voornemen om zelf nog enigen tijd in Galiléa te blijven, vers 8. Gaat gijlieden op tot dit feest, Ik ga nog niet op tot dit feest. Hij vergunt hun op te gaan tot het feest, hoewel zij er vleselijk en geveinsd in waren. Zelfs zij, die niet in de rechte gezindheid en met oprechte bedoelingen tot de heilige inzettingen naderen, moeten niet geweerd of gehinderd worden, wie weet welke invloed ten goede er bij hen door gewerkt zal worden? Hij weigert hun Zijn gezelschap toen zij opgingen tot het feest, omdat zij vleselijk en geveinsd waren. Zij, die opgaan naar Gods huis om er te pralen, of ter bevordering van wereldse doeleinden, gaan zonder Christus, en zullen er dus ook weinig of geen geestelijk nut van hebben. Hoe treurig is de toestand van dien mens, hoewel hij zich verwant acht aan Christus, tot wie Hij zegt: Ga op tot deze of die inzetting. Ga heen en bid, ga heen en hoor het woord, ga heen aan het Avondmaal, maar Ik zal niet met u gaan! Ga heen en verschijn voor God, maar Ik zal niet voor u verschijnen," zoals Exodus 33:1 - 3. Maar indien Christus' aangezicht

niet met ons gaat, waartoe is het dan nut, dat wij opgaan? Gaat gijlieden op, Ik ga niet op. Als wij gaan naar, of komen van, plechtige inzettingen, dan betaamt het ons wèl acht te geven op het gezelschap, dat wij hebben of verkiezen, te mijden hetgeen ijdel en vleselijk is, opdat het vuur der goede gezindheid niet uitgeblust worde door kwade samenspreking. Ik ga nog niet op tot dit feest. Hij zegt niet: Ik zal in het geheel niet opgaan, maar nog niet. Er kunnen redenen zijn om een bijzonderen plicht uit te stellen, maar die toch niet geheel verzuimd moet worden, Numeri 9:6 - 11. De reden, die Hij geeft is: Mijn tijd is nog niet vervuld. Onze Heere Jezus is zeer stipt en nauwkeurig in het houden van Zijn tijd, en daar het de vastgestelde tijd was, was het ook de beste tijd.

3. Christus' blijven in Galiléa, totdat Zijn tijd vervuld was, vers. 9. Als Hij deze dingen tot hen gezegd had, tauta de eipoon, verbleef Hij nog in Galiléa, vanwege deze hun rede bleef Hij daar nog, want
a. Hij wilde geen invloed op zich laten uitoefenen door hen, die Hem aanrieden eer van mensen te zoeken, noch met hen op weg gaan, die Hem wilden drijven vertoon te maken in de wereld, Hij wilde de schijn niet hebben van de verzoeking goed te keuren of te ondersteunen.
b. Hij wilde van Zijn eigen voornemen niet afzien. Met helder inzicht en na rijpe overweging had Hij gezegd, dat Hij nog niet wilde opgaan tot dit feest, en daarom bleef Hij nog in Galiléa. Het betaamt de volgelingen van Christus om standvastig te zijn, en geen lichtvaardigheid te gebruiken.

4. Zijn opgaan tot het feest, toen Zijn tijd gekomen was.
Merk op:
a. Wanneer Hij ging. Als zijn broeders opgegaan waren. Hij wilde niet opgaan met hen opdat zij geen opschudding teweeg zouden brengen onder voorwendsel van Hem te tonen aan de wereld, terwijl het overeenkwam zowel met de voorzegging als met zijn eigen gezindheid om niet te schreeuwen, noch zijn stem op de straat te laten horen, Jesaja 42:2. Maar Hij ging na hen. Het is geoorloofd om deel te nemen aan dezelfde openbare Godsverering met hen, wier omgang wij moeten mijden, want de zegen hangt af van Gods genade, en niet van de genade van hen, die met ons deelnemen aan de Godsverering. Zijn vleselijk gezinde broeders gingen eerst op, en daarna ging Hij. In het uitwendig waarnemen van de Godsdienst kunnen formalisten en geveinsden de oprechten voor zijn. Velen komen het eerst in de tempel, die er uit ijdele roemzucht heengaan, en er niet gerechtvaardigd van terugkomen, zoals hij van wie gesproken wordt in Lukas 18:11. Het is niet: Wie komt het eerst, dat de grote vraag zal wezen, maar wie komt het voeglijkst? Als wij met ons hart komen, dan is het van generlei belang wie ons voor geweest is.
b. Hoe Hij ging, hoos en kruptooi, alsof Hij zich verborg, niet openlijk, maar in het geheim, als het ware, veeleer uit vrees van aanstoot te geven, dan van leed te ondergaan. Hij ging op tot het feest, omdat het een gelegenheid was om God te verheerlijken en goed te doen: maar Hij ging op, in het geheim als het ware, omdat Hij de overheid niet wilde tarten. Mits het werk Gods goed en krachtig gedaan worde, is het het best, om het zonder gedruis te doen. Het koninkrijk Gods moet niet komen met uiterlijk gelaat, Lukas 17:20. Wij kunnen het werk Gods in stilte doen, zonder het bedrieglijk te doen.

5. De grote verwachting van Hem onder de Joden te Jeruzalem, vers 11 - 14. Te voren tot de feesten gekomen zijnde, en zich hebbende onderscheiden door de wonderen, die Hij deed, is Hij het onderwerp geworden van vele gesprekken onder het volk.
a. Het kon niet anders of zij moesten aan Hem denken, vers 11. De Joden dan zochten Hem in het feest, en zeiden: Waar is Hij? Het gemene volk verlangde Hem daar te zien, zij wilden hun nieuwsgierigheid bevredigen door de aanschouwing van Zijn Persoon en zijn wonderen. Zij

achtten het niet der moeite waard tot Hem te gaan in Galiléa, hoewel het geen verloren tijd of moeite voor hen geweest zou zijn, indien zij het wèl gedaan hadden, maar zij hoopten, dat Hij op het feest te Jeruzalem zou komen, en dan zouden zij Hem zien. Als er gelegenheid is om met Christus aan hun eigene deur bekend te worden, dan zijn zij er niet afkerig van. Zij zochten Hem in het feest. Als wij in de heilige inzettingen tot God gaan, dan moeten wij er Christus in zoeken, Hem zoeken in de Evangeliefeesten. Zij, die Christus willen zien in een feest, moeten Hem er zoeken.
Of, wellicht waren het zijn vijanden, die aldus op de gelegenheid wachtten om Hem te grijpen, en, zo mogelijk een einde te maken aan Zijn invloed. Zij zeiden: Waar is Hij? pou estin ekeinos. Waar is die daar? Met zo veel minachting spreken zij van Hem.
Of het geeft te kennen, hoe hun hart vervuld was van gedachten omtrent Hem en hun gesprekken over Hem, zodat zij Hem niet behoefden te noemen. Terwijl zij het feest welkom moesten heten als een gelegenheid om God te dienen, waren zij er blijde mede als een gelegenheid om Christus te vervolgen. Zo heeft Saul gehoopt David te doden op het feest der nieuwe maan, 1 Samuel 20:27. Zij, die in de plechtige bijeenkomsten ter Godsverering gelegenheid zoeken om te zondigen, ontheiligen Gods inzettingen op de ontzettendste wijze, tarten Hem in Zijn eigen huis.

b. Er was groot verschil van gevoelen omtrent Hem onder het volk, vers 12. "Er was veel gemurmel van Hem (of gemompel) onder de scharen. De vijandschap der oversten tegen Christus en het onderzoek, dat zij naar Hem instelden, waren oorzaak, dat er nog veel meer onder het volk van Hem gesproken werd, en dat er nog veel meer acht op Hem werd geslagen. Het Evangelie van Christus heeft door de tegenstand, die er aan geboden werd, dit gewonnen, dat het zo veel te meer onderzocht werd. Door dat het overal tegengesproken werd, werd er ook overal over gesproken, en aldus is het verder verbreid geworden. Dit gemurmel was niet tegen Christus, maar van Hem, of over Hem. Sommigen mompelden tegen de oversten, omdat zij Hem niet ondersteunden en bemoedigden, anderen mompelden tegen hen, omdat zij Hem niet terughielden en tot zwijgen brachten. Sommigen murmureerden, omdat Hij zo groot een invloed had in Galiléa, anderen, omdat Hij zo weinig invloed had te Jeruzalem. Christus en Zijn Evangelie zijn het onderwerp geweest van vele twistgesprekken, en dat zal altijd zo wezen, Lukas 12:51, 52. Indien allen het eens waren om Christus aan te nemen zoals zij Hem behoren aan te nemen, dan zou er een volmaakte vrede heersen, maar als sommigen het licht ontvangen en anderen het tegenstaan, dan komt er gemurmel. Zo lang de beenderen in de vallei dood en dor waren, lagen zij stil, maar toen er tot hen gezegd was: Leeft, ontstond er beroering onder hen, Ezechiël 37:7. Maar het gedruis en de botsing der vrijheid en van het verkeer zijn voorzeker verre weg verkieselijker dan de stilte en de eenheid van een gevangenis. Wat nu waren de gevoelens van het volk nopens Hem?
Sommigen zeiden: Hij is goed. Dat was een waarheid, maar volstrekt niet de gehele waarheid. Het was niet slechts een goed mens, Hij was meer dan mens, Hij was de Zoon van God. Velen, die omtrent Christus geen boze gedachten hebben, hebben toch lage gedachten van Hem, en zelfs als zij goeds van Hem zeggen, eren zij Hem toch eigenlijk niet, omdat zij niet genoeg zeggen.
Toch is het Hem tot eer en Zijn vervolgers tot smaad en schande geweest, dat zelfs zij, die niet in Hem wilden geloven, niet wilden geloven, dat Hij de Messias was, toch moesten erkennen, dat Hij een goede mens was.
Anderen zeiden: Neen, maar hij verleidt de schare. Indien dit waar was, dan zou Hij een zeer slecht mens geweest zijn. De leer, die Hij predikte was goed en kon niet betwist worden. Zijn wonderen waren echt, en konden niet bewezen worden onwaar te zijn, Zijn wandel was heilig en goed, zoals ieder zien kon, toch moet het nu maar als bewezen worden aangenomen, dat, in

weerwil van dat alles, er op de bodem een of ander bedrog lag verscholen, want het belang der overpriesters eiste Hem tegen te staan en te vernietigen.
Zulk gemurmel als er betreffende Christus onder de Joden was, is er nu nog onder ons: De Socinianen zeggen: Hij is een goed man, en verder gaan zij niet. De deïsten zijn het hiermede niet eens, willen Hem niet als goed erkennen, zij zeggen: Hij verleidt de schare. Zo wordt Hij dan door sommigen te laag geschat, door anderen gelasterd, maar groot is de waarheid. Hun oversten maakten hen bevreesd om veel over Hem te spreken, vers 13. Niemand sprak vrijmoedig van Hem, om de vrees der Joden. Hetzij:

Ten eerste. Dat zij niet openlijk goed van Hem durfden spreken. Terwijl ieder vrij was om Hem te smaden en kwaad van Hem te spreken, heeft niemand Hem durven rechtvaardigen. Of:
Ten tweede. Dat zij in het geheel niet openlijk van Hem durfden spreken. Omdat niets met recht tegen Hem gezegd kon worden, wilden zij niet dulden, dat er iets van Hem gezegd zou worden. Het was een misdaad Hem te noemen. Aldus hebben velen bedoeld de waarheid te onderdrukken onder voorgeven van het twisten er over tot zwijgen te brengen, zij zouden alle spreken over de Godsdienst willen doen ophouden, in de hoop van alzo de Godsdienst zelf in vergetelheid te brengen.

Johannes 7:14 - 36 Hier is:
I. Christus' openbare prediking in de tempel, vers 14. Hij ging op in de tempel, en leerde, overeenkomstig zijn gewoonte, als Hij te Jeruzalem was. Zijn werk was het Evangelie des koninkrijks te prediken, en Hij deed het overal waar het volk bijeen vergaderde. Zijn leerrede wordt hier niet meegedeeld, omdat zij waarschijnlijk van dezelfde strekking was als van die welke Hij in Galiléa had gehouden, en door de andere evangelisten meegedeeld werd. Want het Evangelie is hetzelfde voor de eenvoudigen en voor de beschaafden en ontwikkelden. Maar wat hier opmerkelijk is, is dat zij gehouden werd tegen "het midden van het feest", op de vierden of vijfden van de acht dagen. Of Hij pas tegen het midden van het feest te Jeruzalem kwam, of reeds bij het begin gekomen was, maar zich tot nu afzonderlijk had gehouden, is niet zeker. Maar, waarom ging Hij niet eerder naar de tempel om te leren?
1. Omdat het volk meer tijd zou hebben om Hem te horen, en, naar men kon hopen, ook in betere stemming zou zijn om Hem te horen, als zij eerst enige dagen in hun loofhutten hadden doorgebracht, zoals dit op dat feest hun gewoonte was.
2. Omdat Hij vrienden en vijanden eerst naar zich wilde laten zoeken, en aldus een voorbeeld te geven van zijn wijze van verschijning, nl. te middernacht, Mattheüs 25:6. Maar waarom verscheen Hij nu in het openbaar? Voorzeker om zijn vervolgers, de overpriesters en ouderlingen te beschamen.

a. Door te tonen, dat hoe vertoornd en verbitterd zij ook op Hem waren, Hij hen, noch hun macht vreesde, Jesaja 50:7, 8.
b. Door hun het werk uit de handen te nemen. Hun ambt was het, het volk te leren in de tempel, inzonderheid op het feest der loofhutten, zie Nehemia 8:17, 18. Maar zij hebben hun of in het geheel niet geleerd, of hun leerstellingen geleerd, die de geboden waren van mensen, en daarom gaat Hij op naar de tempel en leert het volk. Toen Israëls herders de schapen tot hun roof maakten, was het tijd voor de Oppersten Herder om te verschijnen, gelijk beloofd was, Ezechiël 34:22, Maleachi 3:1.

II. Zijn gesprek met de Joden hierop, en die samenspreking kan onder vier hoofden worden gebracht.
1. Betreffende zijn leer. Zie hier:

A. Hoe de Joden haar bewonderden, vers 15. Zij verwonderden zich, zeggende: Hoe weet deze de Schriften, daar hij ze niet geleerd heeft? Merk hier op:
a. Dat onze Heere Jezus niet opgeleid was in de scholen der profeten, of aan de voeten van de rabbijn, niet slechts niet, gelijk de filosofen, gereisd heeft om geleerdheid op te doen, maar ook niet eens van de scholen of academiën van Zijn land gebruik heeft gemaakt. Aan Mozes was de wijsheid der Egyptenaren onderwezen, maar aan Christus was niet eens de wijsheid der Joden onderwezen, de Geest ontvangen hebbende zonder mate, heeft Hij geen kennis behoeven te ontvangen van mensen noch door mensen. Ten tijde van Christus' verschijning bloeide de geleerdheid, zowel in het Romeinse rijk, als in de Joodse kerk, meer dan ooit te voren, of ooit daarna, en in dien tijd van onderzoek en navorsing verkoos Christus Zijn Godsdienst te vestigen, niet in een eeuw van onwetendheid, opdat het de schijn niet zou hebben van een bedriegen van de wereld, maar Hij zelf heeft de geleerdheid, die toen in zwang was. niet bestudeerd.
b. Dat Christus de letteren wist, al had Hij ze niet geleerd, machtig was in de Schrift, schoon Hij nooit een wetgeleerde tot onderwijzer heeft gehad. Het is noodzakelijk, dat de dienstknechten van Christus geleerdheid hebben, zoals Hij haar had, maar daar zij niet kunnen verwachten, haar, evenals Hij, door Goddelijke ingeving te hebben, moeten zij zich de moeite geven om haar op de gewone wijze te verkrijgen.
c. Dat Christus wijsheid had, zonder er in onderwezen te zijn, stempelde Hem tot een groot en buitengewoon Persoon, de Joden spraken er hier van met verwondering.

Ten eerste. Sommigen hebben dit waarschijnlijk opgemerkt ter Zijner ere. Hij, die geen menselijke geleerdheid had, en toch allen zo ver overtrof die haar wèl hadden, moet voorzeker met Goddelijke kennis begaafd zijn.
Ten tweede. Anderen hebben er waarschijnlijk met minachting van gesproken: Wat hij ook moge schijnen te hebben, wezenlijke geleerdheid kan hij niet hebben, want hij is nooit aan een hogeschool geweest, heeft geen graad gehaald.
Ten derde. Sommigen hebben wellicht het denkbeeld geopperd, dat Hij zijn kennis door middel van toverij, of andere onwettige middelen had verkregen. Daar zij niet weten, hoe Hij een geleerde kon wezen, willen zij geloven, dat Hij een tovenaar is.

B. Wat Hij zelf er van zei: drie dingen: - dat Zijn leer Goddelijk is, vers 16. Mijn leer is Mijn niet, maar degene, die Mij gezonden heeft. Zij waren geërgerd, omdat Hij het op zich nam te onderwijzen, hoewel Hij zelf nooit geleerd had, waarop Hij antwoordt, dat zijn leer niet geleerd kon worden, omdat zij geen voortbrengsel was van menselijk denken, of van natuurlijke vermogens, ontwikkeld en verruimd door lectuur en gesprekken, maar dat zij een Goddelijke openbaring was. Als God, evengelijk met de Vader, zou Hij in waarheid hebben kunnen zeggen: "Mijn leer is Mijne, en degene, die Mij gezonden heeft," maar thans in Zijn staat der vernedering zijnde, en, als Middelaar, de dienstknecht Gods zijnde, was het meer gepast te zeggen: Mijn leer is niet Mijne, niet Mijn alleen, niet oorspronkelijk Mijn als Mens en Middelaar, maar "degene, die Mij gezonden heeft, zij heeft Mij niet tot einddoel, leidt niet tot Mij, maar tot Hem, die Mij gezonden heeft".
Betreffende de grote profeet had God beloofd, dat Hij zijn woorden in Zijn mond zal geven, Deuteronomium 18:18, waarnaar Christus hier schijnt te verwijzen. Het is de troost van hen, die Christus' leer aannemen, en de veroordeling van hen, die haar verwerpen, dat zij van God is, en niet van de mens. Dat diegenen het meest geschikt en bevoegd zijn om over Christus' leer te oordelen, die met een oprecht hart begeren en er naar streven Gods wil te doen, vers 17. Zo iemand wil deszelfs wil doen, die zijn eigen wil, als het ware opgelost heeft in de wil van God, die zal van deze leer bekennen, of zij uit God is, dan of Ik van Mij zelf spreek. Merk hier op:

Ten eerste. Wat de kwestie is betreffende de leer van Christus: of zij al of niet uit God is, of het Evangelie een Goddelijke openbaring, of een bedrog is. Christus zelf wilde, dat men zijn leer onderzoeken zou, of zij al of niet van God was, en nog veel meer moeten zijn dienstknechten dit willen, en het betaamt ons, het is van het hoogste belang voor ons, te onderzoeken op welken grondslag wij staan, want, zo wij bedrogen zijn, zijn wij ongelukkig.
Ten tweede. Wie waarschijnlijk wèl zullen slagen in dit onderzoek: zij, die de wil van God doen, ten minste begerig zijn hem te doen. Zie nu:
1. Wie het zijn, die de wil van God willen doen. Het zijn dezulken, die onpartijdig zijn in hun onderzoek naar de wil van God, en niet vooringenomen zijn door hun lust of hun eigenbelang, en dezulken, die vast besloten zijn om, als zij ontdekt hebben wat Gods wil is, hem door Gods genade ook te doen, er zich naar te gedragen. Het zijn dezulken, die oprecht eerbied voor God hebben, en waarlijk begerig zijn Hem te verheerlijken en te behagen.
2. Van waar zo iemand van de waarheid van Christus' leer zal weten.

a. Christus heeft beloofd aan de zodanige kennis te schenken. Hij heeft gezegd: die zal bekennen, dat is: weten, en Hij kan kennis en verstand geven. Zij, die het licht, dat zij hebben, gebruiken, en er nauwgezet naar leven, zullen door Gods genade voor verderfelijke dwalingen bewaard worden.
b. Zij zijn geneigd en bereid die kennis te ontvangen. Hij, die er toe bewogen is zich aan de regelen der Goddelijke wet te onderwerpen, is ook geneigd om de stralen van het Goddelijk licht in zich toe te laten. Wie heeft, dien zal gegeven worden. Diegenen hebben goed verstand, die zijn geboden doen, Psalm 111:10 1). Zij, die op God gelijken, Zijn beeld dragen, zijn het meest geschikt om Hem te verstaan. Dat hieruit bleek, dat Christus, als Leraar, niet van zich zelf heeft gesproken, omdat Hij zich zelf niet heeft gezocht, vers 18.

Ten eerste. Zie hier de aard van een bedrieger: hij zoekt zijn eigene eer, hetgeen een teken is, dat hij van zich zelf spreekt, zoals de valse Christussen en de valse profeten gedaan hebben. Hier is de beschrijving van de bedrieger: zij spreken van zich zelf, en hebben geen opdracht en geen instructies van God geen volmacht dan hun eigen wil, geen ingeving dan die hunner eigene verbeelding, beleid en kunst. Gezanten spreken niet van zich zelf, deze leraren wijzen deze hoedanigheid voor zich af, zij roemen er in dat zij van zich zelf spreken. Maar zie nu de ontdekking van het bedrog, hieruit blijkt het ongegronde hunner aanspraken, zij gaan slechts te rade met hun eigene eer, die zich zelf zoeken, spreken van zich zelf. Zij, die van God spreken, spreken voor God, en voor zijn eer, zij, die slechts hun eigenbelang en bevordering op het oog hebben, doen hiermede blijken, dat zij geen opdracht van God hebben ontvangen.

Ten tweede. Let op de tegenovergestelde hoedanigheid, die Christus aan zich zelf en aan zijn leer geeft: die - zoals Ik - de eer zoekt degene, die hem gezonden heeft - doet blijken, dat hij - waarachtig is.
1. Hij was van God gezonden. Alleen die leraren, die van God gezonden zijn, moeten door ons ontvangen en welkom geheten worden. Zij, die een Goddelijke boodschap brengen, moeten bewijzen, dat zij een Goddelijke zending hebben, hetzij door een bijzondere openbaring, hetzij door de geordende weg.
2. Hij zocht de ere Gods. Het was de strekking van zijn leer en van Zijn wandel God te verheerlijken.
3. Dat was een bewijs, dat Hij waarachtig was, en dat er geen ongerechtigheid in Hem was. In valse leraren is zeer grote ongerechtigheid, zij doen onrecht aan God, wiens naam zij misbruiken, en onrecht aan de zielen der mensen, die zij misleiden. Groter ongerechtigheid dan deze bestaat er niet. Maar Christus deed blijken, dat Hij waarachtig was, dat Hij wezenlijk

was wat Hij zei te zijn, dat er geen ongerechtigheid was in Hem, geen leugen in zijn leer, geen bedrog of misleiding in zijn handelingen met ons.

2. Zij spreken over de misdaad, die Hem ten laste was gelegd met betrekking tot de genezing van de verlamde, aan wie Hij gebood zijn bed te dragen op de sabbat, waarvoor zij Hem te voren vervolgd hadden, en dat nu nog ten voorwendsel strekte van hun vijandschap tegen Hem.
a. Hij antwoordt bij wijze van recriminatie, dat is door een tegenbeschuldiging, hen overtuigende van veel slechter praktijken, vers 19. Hoe schaamden zij zich niet Hem te bestraffen wegens overtreding van de wet van Mozes, als zij zelf haar toch zo openlijk verbraken? Heeft Mozes u niet de wet gegeven? En het was hun voorrecht de wet te hebben, geen volk had zulk een wet, maar het was hun boosheid en goddeloosheid, dat niemand hunner de wet deed, dat zij er tegen rebelleer den, er in tegenspraak mede leefden. Er zijn velen, aan wie de wet gegeven is, zij hebben haar, maar houden haar niet. Hun veronachtzamen van de wet was algemeen: niemand van u doet de wet, noch diegenen van hen, die ereplaatsen bekleden, en haar het best hadden moeten kennen, noch diegenen, die op plaatsen van onderworpenheid of ondergeschiktheid waren, en het meest gehoorzaamheid hadden moeten betonen. Zij roemden op de wet, en wendden ijver voor haar voor, zij waren in woede ontstoken tegen Christus, omdat Hij haar scheen te overtreden, en toch was er niemand onder hen, die de wet deed, evenals zij, die zeggen voor de kerk te zijn toch nooit naar de kerk gaan. Het was een verzwaring hunner boosheid, dat zij, Christus vervolgende wegens overtreding der wet, haar zelf niet hielden. "Niemand uwer doet de wet, wat zoekt gij Mij dan te doden, omdat Ik haar niet houd?" Diegenen hebben altijd het meest op anderen te zeggen, die zelf vol van fouten en gebreken zijn. Zo zijn de geveinsden zeer ijverig om de splinter uit te doen uit het oog huns broeders, zonder de balk in hun eigen oog te bemerken. Wat zoekt gij Mij te doden? Sommigen houden dit voor het bewijs van hun niet houden van de wet. "Gij doet de wet niet, want anders zoudt gij beter weten dan te zoeken Mij te doden, omdat Ik een goed werk verricht heb." Zij, die zich en hun invloed staande houden door vervolging en geweld, zijn - wat zij ook mogen zeggen of voorgeven, en hoewel zij zich custodes utriusque tabula - de bewaarders der beide tafels noemen, geen onderhouders van Gods wet. Chemnitius beschouwt dit als een reden, waarom het tijd was de wet van Mozes te vervangen door het Evangelie van Christus, dat de wet onvoldoende was bevonden om terug te houden van de zonde. "Mozes gaf u de wet, maar gij houdt haar niet, en wordt er niet door teruggehouden van de grootste goddeloosheid, dus is er een helderder licht nodig, en moet er een betere wet komen, waarom zoekt gij Mij dan te doden, omdat Ik dat helderder licht en die betere wet tot u breng?" Hier werd Hij door de schare ruw in de rede gevallen en tegengesproken, vers 20. Gij hebt de duivel, wie zoekt u te doden? Dit geeft te kennen de goede mening, die zij hadden van hun oversten, die, denken zij, zich nooit aan zulk een gruwelijke misdaad schuldig zullen maken om Hem te doden, zij hadden zulk een hoge achting voor hun ouderlingen en overpriesters, dat zij er een eed op wilden doen, dat zij geen onschuldig man leed zouden willen berokkenen. Waarschijnlijk hadden de oversten hun verspieders onder het volk, die hun dit denkbeeld aan de hand gaven, velen ontkennen de boosheid op hetzelfde ogenblik, dat zij haar bedrijven of beramen. De kwade mening, die zij van onze Heere Jezus hadden: Gij hebt de duivel, gij zijt bezeten door een leugengeest, en zijt een slecht mens om zo iets te durven zeggen, gelijk sommigen dit opvatten. Of liever: "Gij zijt een neerslachtig, zwak man, gij laat u verschrikken door nodeloze angst, zoals dit gewoonlijk het geval is bij zwaarmoedige mensen."
Niet slechts openbare krankzinnigheid, maar ook stille droefgeestigheid werd toen gemeenlijk aan de macht en de invloed van Satan toegeschreven. "Gij zijt waanzinnig, gekrenkt in uw geestvermogens." Het moet ons niet verwonderen als de besten der mensen in de zwartste

kleuren worden voorgesteld. Op dien snoden laster geeft onze Heiland geen rechtstreeks antwoord, Hij schijnt er geen notitie van te nemen. Zij, die Christus gelijkvormig willen wezen, moeten beledigingen kunnen verdragen en voorbijzien, ze niet opmerken, veel minder er zich gevoelig over betonen, en het minst van alles ze willen wreken. "Ik ben als een man, die niet hoort." Toen Christus gescholden werd, heeft Hij niet weder gescholden.

b. In zijn verder spreken zien wij hoe Hij zich verdedigt en zich beroept op hun eigen gevoelen omtrent dit wonder: "Een werk heb Ik gedaan en gij verwondert u allen, vers 21. Gij kunt niet anders dan u er over verwonderen, daar het in waarheid groot is en volstrekt bovennatuurlijk."
Of, "Hoewel Ik slechts een werk gedaan heb, waaromtrent gij schijnbaar iets te berispen kunt vinden, verwondert gij u toch, zijt gij geërgerd en verstoord, alsof Ik een snode misdaad had begaan". Hij beroept zich op hetgeen zij zelf doen in andere gevallen. "Ik heb een werk gedaan op de sabbat, en het werd gemakkelijk, zonder moeite of inspanning gedaan, door slechts een woord te spreken, en allen verwondert gij u, gij maakt er iets bijzonders van, dat een Godsdienstig man zo iets durft te doen, terwijl gij toch zelf menigmaal doet, wat veel meer een slaafs werk is, op de sabbatdag, voor de besnijdenis. Indien het u geoorloofd, ja meer, indien het uw plicht is, een kind op de sabbatdag te besnijden, als dit juist de achtste dag is - en ongetwijfeld is dit uw plicht - hoe veel te meer was het dan niet goed en geoorloofd voor Mij een kranken mens op dien dag te genezen."

Merk op:
Ten eerste. de oorsprong der besnijdenis: Mozes heeft ulieden de besnijdenis gegeven, heeft u de wet op de besnijdenis gegeven. Hier wordt:
1. Gezegd, dat de besnijdenis gegeven is, en, vers 23, wordt van hen gezegd, dat zij haar ontvangen. Zij was hun niet opgelegd als een juk, maar geschonken als een gunst. De inzettingen Gods, inzonderheid die, welke zegelen zijn des verbonds, zijn gaven, gegeven aan de mensen, en moeten als zodanig door hen worden ontvangen.
2. Van Mozes wordt gezegd, dat hij haar gaf, omdat zij een deel van die wet was, die door Mozes werd gegeven, maar gelijk Christus zei van het manna, Hoofdstuk 6:22, Mozes heeft haar niet aan hen gegeven, maar God, ja, zij was niet het eerst uit Mozes, maar uit de vaderen, vers 22. Hoewel zij in de Mozaïsche instelling was opgenomen, was zij toch lang te voren verordineerd, want zij was een zegel op de rechtvaardigheid uit het geloof en daarom begon zij met de belofte vier honderd en dertig jaren te voren, Galaten 3:17. Het kerklidmaat. schap der gelovigen en van hun zaad was niet uit Mozes of uit zijn wet, en daarom is het er ook niet mede gevallen, het was uit de vaderen, het behoorde tot de patriarchale kerk, en maakte een deel uit van dien zegen van Abraham, die tot de Heidenen komen zou, Galaten 3:14.
Ten tweede. de eerbied voor de wet der besnijdenis boven die op de sabbat in de voortdurende gewoonte der Joodse kerk, als een kind geboren werd op een sabbat, dan werd het zonder twijfel op de volgenden sabbat besneden. Indien dan, toen de sabbatsrust zo streng gehandhaafd werd, die werken toch geoorloofd waren, welke tot onderhoud van de Godsdienst waren, hoeveel te meer zijn zij dan niet geoorloofd onder het Evangelie, wanneer de nadruk meer gelegd wordt op sabbatswerk.
Ten derde. De gevolgtrekking, die Christus hieruit afleidt ter rechtvaardiging van zich zelf en van hetgeen Hij gedaan had, vers 23. Indien een mens de besnijdenis ontvangt op de sabbat, opdat de wet van Mozes niet gebroken worde of gelijk sommigen de tekst lezen: zonder dat de wet gebroken wordt, namelijk die van de sabbat. De geboden Gods moeten zo opgevat en verklaard worden, dat zij met elkaar overeenkomen. "Indien dit nu door u zelf wordt toegelaten, hoe onredelijk zijt gij dan, gij die toornig op Mij zijt, dat Ik een gehelen mens gezond gemaakt heb op de sabbat! emoi cholate. Het woord komt slechts hier voor, van cholê,

gal. Zij waren ten hoogste vertoornd op Hem, het was een spijtige toorn, waarin gal gemengd was. Het is ongerijmd en onredelijk van ons om anderen te veroordelen om hetgeen wij in ons zelf rechtvaardigen.

Let op de vergelijking, die Christus hier maakt tussen hun besnijden van een kind en Zijn genezen van een mens op de sabbatdag.
1. De besnijdenis was slechts een ceremoniële inzetting, zij was wel uit de vaderen, maar niet van de beginne, maar wat Christus deed was een goed werk door de wet der natuur, een uitnemender wet dan die, welke de besnijdenis tot een goed werk maakte.
2. De besnijdenis was een bloedige inzetting, zij deed zeer, maakte een wond, maar wat Christus deed was genezen, het maakte gezond. De wet werkt pijn, en indien dat werk op de sabbat gedaan mag worden, hoeveel te meer dan niet een Evangelie werk, dat vrede teweeg brengt.
3. Inzonderheid in aanmerking nemende, dat, als zij een kind hadden besneden, zij er alleen voor zorgden, om het besneden deel te genezen, hetgeen geschieden kon, terwijl het kind toch nog onder andere ziekte bleef lijden, en Christus dien gehelen mens gezond had gemaakt. Geheel het lichaam was genezen, want de ziekte had het gehele lichaam aangetast, en het was een volkomene genezing, zodat geen spoor van de ziekte was overgebleven, ja meer, Christus heeft niet slechts zijn lichaam genezen, maar ook zijn ziel, door deze vermaning: Ga heen, zondig niet meer, en aldus heeft Hij inderdaad de gehelen mens gezond gemaakt, want de ziel is de mens. De besnijdenis was inderdaad bestemd tot welzijn der ziel, en de gehelen mens te maken wat hij behoort te zijn, maar zij hadden haar verdorven, en haar in een bloot vleselijke inzetting verkeerd. Christus heeft echter zijn uitwendige genezing doen vergezeld gaan van innerlijke genade, en aldus heeft Hij ze sacramenteel gemaakt, en de gehelen mens gezond gemaakt. Hij sluit Zijn betoog met deze regel, vers 24: Oordeelt niet naar het aanzien, maar oordeelt een rechtvaardig oordeel. Dit kan toegepast worden, hetzij,

Ten eerste. In het bijzonder op dit werk, dat zij afkeurden als een schending der wet. Zijt niet partijdig in uw oordeel, oordeelt niet, kat ophin - met aanzien des persoons, "het aangezicht kennende", zoals de Hebreeuwse uitdrukking luidt, Deuteronomium 1:17. Het is in strijd met de wet der gerechtigheid, zowel als der barmhartigheid om diegenen te laken en te bestraffen als overtreders, die in mening met ons verschillen, door die vrijheid te nemen, die wij in hen, welke van onze eigene partij zijn, en in gevoelen en denkwijze met ons overeenkomen, toch toelaten, en even onbillijk is het om in sommigen datgene te loven als noodzakelijke strengheid en nauwgezetheid, wat wij in anderen als een opleggen van lasten en vervolging afkeuren en veroordelen. Of,
Ten tweede. In het algemeen, op Christus' Persoon en prediking, die hen ergerden, en waartegen zij bevooroordeeld waren. De dingen, die onwaar zijn, en bedoeld om de mensen te bedriegen, schijnen meestal het best, als zij naar het uiterlijk aanzien beoordeeld worden, zij schijnen het fraaist op de eersten aanblik. Hierdoor verkregen de Farizeeën zo veel invloed en zulk een vermaardheid, dat zij "den mensen van buiten rechtvaardig schenen", Mattheüs 23:27, 28, en de mensen hen naar die schijn beoordeelden, en dus deerlijk in hen bedrogen werden. "Maar", zegt Christus, "denkt niet, dat allen wezenlijk heiligen zijn, die het schijnen te wezen". Wat Hem zelf betrof, Zijn uitwendig aanzien bleef verre achter bij zijn werkelijke waardigheid en voortreffelijkheid, want Hij heeft de gestaltenis eens dienstknechts aangenomen, Filippenzen 2:7, Hij was in gelijkheid des zondigen vleses, Romeinen 8:3, Hij had geen gedaante noch heerlijkheid, Jesaja 53:2, zodat zij, die het ondernamen naar Zijn uitwendig aanzien te oordelen, of Hij al of niet de Zoon van God was, waarschijnlijk geen rechtvaardig oordeel oordeelden. De Joden verwachtten, dat het uitwendig voorkomen van de Messias glansrijk en prachtig zijn zou, vergezeld zou zijn van al de plechtigheden van

wereldse majesteit en grootheid, en Christus beoordelende naar dien regel, was hun oordeel van het begin tot het einde een vergissing, want het koninkrijk van Christus was niet van deze wereld, en kwam niet met uiterlijk gelaat. Al was nu Zijn uiterlijk voorkomen nog zo gering, zo een Goddelijke kracht Hem vergezelde, zo God van Hem getuigde, zo de Schriften in Hem vervuld werden, hadden zij Hem behoren te ontvangen, Hem moeten beoordelen naar het geloof en niet naar het gezicht der ogen, Jesaja 11:3, 1 Samuel 16:7. Christus en zijn leer en Zijn doen begeerden niets dan een rechtvaardig oordeel, zo waarheid en gerechtigheid slechts het oordeel mogen uitspreken, zal de zaak van Christus de overwinning behalen. Wij moeten de mensen niet beoordelen naar hun uiterlijk aanzien, noch naar hun titels, of hun aanzien in de wereld, en hun schitterend vertoon, maar naar hun innerlijke waardij, naar de gaven en genade van Gods Geest in hen.

3. Christus spreekt hier met hen van zich zelf, van waar Hij kwam, en waar Hij heenging, vers 25 - 36.
a. Vanwaar Hij kwam, vers 25 - 31. Merk hier op, wat hier tegen ingebracht werd door sommige van de inwoners van Jeruzalem, die meer dan alle anderen tegen Hem bevooroordeeld schenen geweest te zijn, vers 25. Men zou gedacht hebben, dat zij die bij de bron woonden van kennis en Godsdienst, het meest bereid hadden moeten wezen om de Messias te ontvangen, maar het tegendeel is gebleken. Als de mensen de middelen van kennis en genade in overvloed bezitten en er niet beter door worden gemaakt, dan zullen zij er gewoonlijk slechter door worden, en onze Heere Jezus is dikwijls het minst welkom geheten door hen, van wie men gedacht zou hebben, dat zij Hem het hartelijkst zouden hebben ontvangen. Maar het was niet zonder grond of oorzaak, dat het spreekwoord ontstaan is: "Hoe dichter bij de kerk, hoe verder van God." Deze lieden van Jeruzalem toonden Christus hun slechte gezindheid:

Ten eerste. Door hun aanmerking op de oversten, die Hem ongemoeid lieten: Is deze niet, dien zij zoeken te doden? De scharen, die van buiten waren gekomen om het feest te Jeruzalem te vieren, vermoedden niet, dat er kwaad tegen Hem beraamd werd, en daarom zeiden zij: Wie zoekt u te doden? vers 20. Maar die van Jeruzalem waren bekend met het complot en prikkelden hun oversten om het ten uitvoer te brengen: "Is deze niet, dien zij zoeken te doden? Waarom doen zij het dan niet? Wie verhindert hen? Zij zeggen, dat zij hem gaarne uit de weg zouden willen ruimen, en toch ziet! hij spreekt vrijmoedig, en zij zeggen hem niets. Zouden nu wel de oversten waarlijk weten, dat deze waarlijk is de Christus?" vers 26 Listig en boosaardig geven zij hier twee dingen te kennen om de oversten tegen Christus te verbitteren, terwijl zij dien prikkel toch waarlijk niet nodig hadden.
1. Dat zij, door zijn prediking oogluikend toe te laten, hun eigen gezag ondermijnden. "Moet aan een man, die door het sanhedrin is veroordeeld als een bedrieger, toegelaten worden vrijmoedig te spreken zonder enigerlei belemmering of tegenspraak? Hierdoor wordt hun vonnis dan slechts een ijdele bedreiging. Indien onze oversten zich aldus willen laten vertreden, dan hebben zij het zich zelf te wijten, als niemand meer ontzag heeft voor hen of voor hun wetten." De ergste vervolgingen hebben dikwijls plaats gehad onder schijn van noodzakelijke steun van het gezag en de regering.
2. Dat zij hiermede hun oordeel verdacht maken: "Zouden zij weten dat deze is de Christus?" Dit wordt ironisch gezegd en bedoeld. "Hoe zijn zij er toe gekomen van denkwijze te veranderen? Welke nieuwe ontdekking hebben zij gedaan? Zij geven het volk aanleiding om te denken, dat zij hem geloven de Christus te zijn, en het voegt hun krachtig tegen hem op te treden om zich van die verdenking te zuiveren." Aldus hebben de oversten, die de scharen tot vijanden van Christus hebben gemaakt, hen tot kinderen der helle gemaakt, twee maal meer dan zij zelf, Mattheüs 23:15. Als de Godsdienst en het belijden van Christus' naam uit de

mode, en dus ook niet in aanzien is, dan is het voor velen een sterke verzoeking om ze te vervolgen en tegen te staan, alleen maar om niet geacht te worden ze te begunstigen of toegedaan te zijn. Daarom zijn afvalligen en de ontaarde kinderen van goede ouders soms erger geweest dan anderen, om, als het ware, de smet hunner belijdenis af te wissen. Het was vreemd, dat de aldus geprikkelde oversten Christus toen niet gegrepen hebben, maar zijn ure was nog niet gekomen, en God kan op bewonderenswaardige wijze der mensen handen binden, al is het, dat Hij hun hart dan nog niet verandert of bekeert.

Ten tweede. Door hun betwisten, dat Hij de Christus was, waarin zij wel boosaardigheid aan de dag legden, maar niets wezenlijks te berde brachten, vers 27. "Indien de oversten denken, dat hij de Christus is, willen noch kunnen wij het daarom geloven, want wij hebben dit argument er tegen, dat wij dezen man kennen, wet en van waar hij is, maar de Christus, wanneer Hij komen zal. zo zal niemand weten van waar Hij is." Dit is echter een valse redenering, want beide voorstellingen zijn niet ad idem niet toepasselijk op hetzelfde gezichtspunt van het onderwerp.
1. Indien zij spreken van zijn Goddelijke natuur, dan is het waar, dat wanneer Christus komt, niemand weet van waar Hij is, want Hij is priester naar de ordening van Melchizédek, die zonder geslachtsrekening was, en zijn uitgangen zijn vanouds, van de dagen der eeuwigheid, Micha 5:1. Maar het was niet waar, dat zij wisten van waar deze was, want zij kenden zijn Goddelijke natuur niet, wisten niet, dat het Woord vlees was geworden.
2. Indien zij spreken van zijn menselijke natuur, dan is het waar, dat zij wisten van waar Hij was, wie zijn moeder was, en waar Hij was opgevoed, maar het is niet waar, dat ooit van de Messias gezegd was, dat niemand zou weten van waar Hij is, want het was te voren bekend, waar Hij geboren zou worden, Mattheüs 2:4, 5.

Merk op:
a. Hoe zij Hem minachtten, omdat zij wisten van waar Hij was. Gemeenzaamheid brengt minachting te weeg, en wij zijn maar al te zeer geneigd de nuttigheid, of bruikbaarheid gering te schatten van hen, wier oorsprong of afkomst wij kennen. Christus werd door de Zijnen niet aangenomen, omdat Hij de hun was, om welke reden zij Hem veeleer hadden moeten liefhebben, dankbaar hadden moeten wezen, dat hun volk en hun eeuw geëerd werden door zijn komst.
b. Hoe zij hun vooroordeel gans ten onrechte op de Schrift zochten te gronden, alsof zij hen ondersteunde, terwijl daar toch niets van aan was. De mensen zijn in dwaling omtrent Christus, omdat zij de Schriften niet kennen. Christus' antwoord op deze tegenwerping, vers 28,29.

Ten eerste. Hij sprak vrij en vrijmoedig. Hij riep in de tempel, lerende. Hij sprak dit luider dan het overige van zijn rede:
1. Om uitdrukking te geven aan Zijn ernst en vurigheid, bedroefd zijnde over de verharding van hun hart. Er kan hevigheid zijn in de strijd voor de waarheid, zonder dat er drift of hartstocht behoeft te wezen. Wij kunnen tegensprekers met warmte onderwijzen, en tevens met zachtmoedigheid.
2. De priesters, en zij, die tegen Hem bevooroordeeld waren, kwamen niet genoeg naderbij om zijn prediking te horen, en daarom moet Hij luider spreken dan gewoonlijk wat Hij wil, dat zij zullen horen. Die oren heeft om te horen, dat hij dit hore.
Ten tweede. Zijn antwoord op hun haarkloverij is:
1. Bij wijze van concessie, toegevende, dat zij zijn afkomst naar het vlees kenden, of konden kennen: Gij kent Mij, en gij weet, van waar Ik ben. Het is geen verkleining van de leer van Christus, dat er datgene in is, hetwelk ook door de eenvoudigsten begrepen kan worden,

duidelijke waarheden, die ook bij het licht der natuur ontdekt kunnen worden, en waarvan wij kunnen zeggen: Wij weten van waar zij zijn. "Gij kent Mij, gij denkt Mij te kennen, maar gij vergist u, gij houdt Mij voor de zoon des timmermans, en gij meent dat Ik te Nazareth ben geboren, maar zo is het niet.
2. Bij wijze van ontkenning, ontkennende, dat hetgeen zij in Hem zagen en van Hem wisten, alles was wat geweten kon worden, zo zij dus niet verder zagen, dan oordeelden zij slechts naar het uiterlijk aanzien. Zij wisten wellicht van waar Hij kwam, en waar Hij geboren was, maar Hij zal hun zeggen wat zij niet wisten, nl. van wie Hij kwam.

a. Dat Hij niet kwam van zich zelf, dat Hij niet liep zonder gezonden te zijn, noch kwam als particulier persoon, maar in een publieke hoedanigheid.
b. Dat Hij gezonden was van Zijn' Vader, dat wordt tweemaal vermeld: Hij heeft Mij gezonden. En wederom: Hij heeft Mij gezonden om te zeggen wat Ik zeg, en te doen wat Ik doe. Hiervan was Hij zelf wèl verzekerd, en daarom wist Hij, dat Zijn Vader Hem ten einde toe zou ondersteunen en handhaven, en het is goed, dat wij dit ook weten, en er van verzekerd zijn, opdat wij met een heilig vertrouwen door Hem tot God kunnen gaan.
c. Dat Hij van de Vader was, par autou eimi - Ik ben van Hem, niet slechts gezonden door Hem als een dienstknecht door zijn meester, maar van Hem door een eeuwige generatie, als een zoon door zijn vader, door een essentiële emanatie, zoals de stralen van de zon.
d. Dat de Vader, die Hem gezonden heeft, waarachtig is. Hij had beloofd de Messias te geven, en, hoewel de Joden de belofte verbeurd hadden, is toch Hij, die beloofd heeft, getrouw, en Hij heeft de belofte vervuld. Hij had beloofd, dat de Messias zaad zal zien, en voorspoedig zal zijn in zijn onderneming, en hoewel de meerderheid der Joden Hem verwerpt, Hem en Zijn Evangelie, is Hij toch waarachtig, en zal Hij de belofte vervullen in de roeping der Heidenen.
e. Dat deze ongelovige Joden de Vader niet kenden: die Mij gezonden heeft, welken gijlieden niet kent. Er is veel onwetendheid omtrent God, zelfs bij velen, die de gedaante der kennis hebben, en de ware reden waarom de mensen Christus verwerpen is, dat zij God niet kennen, want er is in de harmonie der Goddelijke eigenschappen in het werk der verlossing zulk een bewonderenswaardige overeenkomst tussen de natuurlijke en de geopenbaarde Godsdienst, dat de rechte kennis van de eerste, de tweede niet slechts zou erkennen en toelaten, maar er toe zou leiden.
f. Onze Heere Jezus was gemeenzaam bekend met de Vader, die Hem gezonden heeft: Maar Ik ken Hem. Hij kende Hem zo goed, dat Hij volstrekt niet in twijfel was omtrent zijn zending van Hem, maar er volkomen van verzekerd was, en evenmin was Hij in het duister betreffende het werk, dat Hij te doen had, Hij was er volkomen van onderricht, Mattheüs 11:27. De ergernis, die dit gaf aan zijn vijanden, die Hem haatten, omdat Hij hun de waarheid zei, vers 30. Zij zochten Hem dan te grijpen, de handen aan Hem te slaan, niet slechts om Hem kwaad te doen, maar om Hem op de een of andere wijze het leven te benemen, maar door een onzichtbare macht werden zij er van teruggehouden, niemand raakte Hem aan, want zijn ure was nog niet gekomen. Dat was niet de reden waarom zij het niet deden, maar Gods reden, waarom Hij hun belette het te doen. De getrouwe predikers van Gods waarheid moeten, al gedragen zij zich ook met nog zo veel voorzichtigheid, verwachten gehaat en vervolgd te worden door hen, die denken, dat zij door hun getuigenis worden gepijnigd, Openbaring 1 l:10. God houdt de bozen in een keten, en welk kwaad zij ook zouden willen doen, zij kunnen niet meer kwaad doen, dan God hun toelaat te doen. De boosaardigheid der vervolgers is onmachtig, zelfs als zij het heftigst is, en als Satan hun hart vervult, bindt God hun toch de handen. Gods dienstknechten worden soms op wonderbaarlijke wijze beschermd, door middelen, die wij niet bespeuren, en waarvan wij ons geen rekenschap kunnen geven. Hun vijanden doen het kwaad niet, dat zij hadden willen doen, en toch zouden, noch zij zelf, noch iemand anders, kunnen zeggen waarom zij het niet deden. Christus had zijn bestemde ure, die

een einde moest maken aan Zijn dag en Zijn werk op aarde, en die ure hebben ook al de Zijnen, al zijn dienstknechten, en, voordat de ure gekomen is, blijven al de aanslagen hunner vijanden tegen hen zonder gevolg, en zal hun dag duren zo lang hun Meester nog enig werk voor hen te doen heeft. Al de machten van hel en aarde zullen tegen hen niet overmogen, voordat zij hun getuigenis geëindigd hebben. De goede uitwerking, die Christus' rede, in weerwil hiervan, op sommigen van zijn hoorders heeft gehad, vers 31:Velen uit de scharen geloofden in Hem. Gelijk Hij gezet was tot een val voor sommigen, zo was Hij ook gezet tot een opstanding van anderen. Zelfs waar het Evangelie tegenstand ontmoet, kan nog zeer veel goeds gedaan worden, 1 Thessalonicenzen 2:2.

Merk hier op,
Ten eerste. Wie zij waren, die geloofden, niet weinigen, niet enkelen, maar velen, meer dan men zou verwacht hebben, nu de stroom zo sterk in andere richting ging. Maar die velen waren uit de schare ek tou ochlou - de menigte, de mindere soort, het grauw, zouden sommigen hen genoemd hebben. Wij moeten de voorspoed van het Evangelie niet afmeten naar deszelfs succes onder de groten, en de leraren moeten niet zeggen, dat zij te vergeefs arbeiden, al is het ook dat alleen de armen, mensen zonder enig aanzien, het Evangelie ontvangen, 1 Corinthiërs 1:26.
Ten tweede. Wat hen bewoog in Hem te geloven: de wonderen, die Hij deed, welke niet slechts de vervulling waren der Oud - Testamentische profetieën, Jesaja 35:5, 6. maar een betoogrede van Goddelijke kracht. Hij, die het vermogen bezat datgene te doen, want niemand dan God doen kan, de krachten der natuur beheersen en bedwingen, heeft ongetwijfeld ook de macht gehad datgene vast te stellen, hetwelk niemand dan God vaststellen kan, een wet, die het geweten bindt, en een verbond, dat leven zal geven.
Ten derde. Hoe zwak hun geloof was, zij verklaren niet met zekerheid en beslistheid, zo als de Samaritanen: deze is waarlijk de Christus, zij redeneren slechts: Wanneer de Christus zal gekomen zijn, zal Hij ook meer tekenen doen dan die? Zij nemen aan, dat Christus komen zal, en, als Hij komt, vele wonderen zal doen. "Is deze het dan niet? In Hem zien wij wel niet al die aardse pracht, die wij ons voorstelden, maar toch al de Goddelijke kracht en macht, die wij geloofden, dat de Messias zou openbaren, waarom zou Hij het dus niet kunnen zijn? Zij geloven het, maar hebben de moed niet het te belijden. Ook zwak geloof kan waar geloof wezen, en aldus aangenomen worden door de Heere Jezus, die de dag der kleine dingen niet veracht.
b. Waar Hij heenging, vers 32 - 36.

Merk hier op, het plan, of voornemen der Farizeeën en overpriesters tegen Hem, vers 32.
Ten eerste. Er werd hun bericht gebracht door hun spionnen, die zich onder de scharen mengden en hun gesprekken afluisterden, om aldus geruchten op te doen, die zij aan hun achterdochtige meesters overbrachten, dat de schare dit van Hem murmelde, dat er velen waren, die eerbied voor Hem hadden en Hem waardeerden, niettegenstaande alles wat zij gedaan hadden om Hem bij hen gehaat te maken. Hoewel de schare dit slechts fluisterde en de moed niet had om het uit te spreken, werden de Farizeeën er toch in woede door ontstoken. De rechtvaardigheid ener regering wordt met recht verdacht door anderen, die zelf zo achterdochtig is, dat zij notitie neemt, en onder de invloed komt van de geheime, onbepaalde fluisteringen van het gemene volk. De Farizeeën lieten zich zeer voorstaan op de achting des volks, en zij begrepen, dat, indien Christus aldus toenam, zij minder moesten worden.
Ten tweede. Het plan, dat zij hierop beraamden, was Jezus te grijpen en Hem gevangen te nemen. "Zij zonden dienaren, opdat zij Hem grijpen zouden", niet om hen te grijpen, die over Hem murmelden en hen te verschrikken, neen, de zekerste, beste manier om de kudde te verstrooien is de herder te slaan. De Farizeeën schijnen de voorsten te zijn geweest in deze

vervolging, maar, als zodanig, hadden zij geen macht, en daarom hebben zij, de overpriesters, de rechters in het kerkelijk gerechtshof aangezocht om met hen mede te werken, en dezen waren hiertoe maar al te zeer bereid. De Farizeeën maakten aanspraak op geleerdheid, en de overpriesters op heiligheid. Gelijk "de wereld God niet heeft gekend door de wijsheid, en de grootste filosofen zich schuldig maakten aan de grofste vergissingen in de natuurlijken Godsdienst, zo heeft de Joodse kerk door hare wijsheid Christus niet gekend, hun grootste rabbijnen waren ten opzichte van hun denkbeelden omtrent Hem de grootste dwazen, ja zijn grootste vijanden. Deze goddeloze oversten hadden hun dienaren, dienaren van hun hof, beambten der kerk, die zij gebruikten om Christus te grijpen, en die bereid waren op hun boodschap uit te gaan, hoewel het een goddeloze boodschap was. Indien Sauls trawanten de priesters des Heeren niet willen aanvallen, dan heeft hij een herder, die het wèl wil, 1 Samuel 22:17, 18. De rede van onze Heere Jezus hierop, vers 33, 34: Nog een kleinen tijd ben ik bij u, en Ik ga heen tot degene, die Mij gezonden heeft. Gij zult Mij zoeken, en gij zult Mij niet vinden, en waar Ik ben, kunt gij niet komen. Evenals de wolk - en vuurkolom hebben deze woorden een heldere en een duistere zijde.

Ten eerste. Een heldere zijde, gekeerd naar onze Heere Jezus zelf, zij spreken van overvloedige vertroosting tot Hem en tot al zijn getrouwe volgelingen, die om Zijnentwil aan moeilijkheden en gevaren zijn blootgesteld. Er zijn drie dingen, waarmee Christus zich hier heeft vertroost:
1. Dat Hij nog slechts een kleine tijd in deze moeitevolle wereld had te verwijlen. Hij ziet, dat Hij wel nooit een rustige dag onder hen zal hebben, maar het is heerlijk, dat Zijn strijd weldra vervuld zal zijn, en dan "zal Hij niet meer in deze wereld zijn," Hoofdstuk 17:11. Met wie wij ook in deze wereld zijn, met vrienden of vijanden, het zal slechts een kleine tijd wezen, dat wij met hen zijn, en het is een oorzaak van troost voor hen, die in de wereld zijn, maar niet van de wereld zijn, en er dus altijd door gehaat worden, en haar dus ook altijd moede zijn, dat zij er niet altijd wezen zullen, en er ook niet lang in zullen wezen. Voor een wijle moeten wij wezen met hen, die smartende doornen en wee doende distels zijn, maar Gode zij dank. het is slechts voor een kleinen tijd, en dan zijn wij buiten hun bereik. Onze dagen kwaad zijnde, is het goed, dat zij weinig zijn.
2. Dat, wanneer Hij deze moeitevolle wereld ging verlaten, Hij tot Hem zou gaan, die Hem gezonden heeft. Ik ga. Niet: "Ik word met geweld weggedreven", maar "Ik ga, vrijwillig, Mijn zending volbracht hebbende. keer Ik terug tot Hem, op wiens boodschap Ik hier gekomen ben. Als Ik Mijn werk bij u volbracht heb, dan, en niet eerder, ga Ik tot Hem, die Mij gezonden heeft, en Mij zal ontvangen en verhogen, zoals gezanten bij hun terugkomst verhoogd worden." Hun woede jegens Hem zal Hem niet slechts niet verhinderen, om in te gaan tot de heerlijkheid en de vreugde, die Hem zijn voorgesteld, maar zal dat ingaan nog verhaasten. Laten zij, die om Christus' wil lijden zich hiermede vertroosten, dat zij een' God hebben tot wie heen te gaan, en dat zij ook, en dat wel snel, tot Hem gaan om voor eeuwig met Hem te zijn.
3. Dat zij Hem hier wel overal waar Hij heenging vervolgden, maar dat hun vervolgingen Hem toch niet in de hemel konden volgen: Gij zult Mij zoeken, en gij zult Mij niet vinden. Uit hun vijandschap tegen zijn volgelingen, nadat Hij van de aarde was weggegaan, blijkt, dat zij Hem nog vervolgd zouden hebben, zo zij Hem slechts hadden kunnen bereiken. "Maar in dien tempel kunt gij niet inkomen, zoals gij in dezen inkomt." Waar Ik ben, dat is: waar Ik dan zal zijn, maar Hij drukt het op die wijze uit, omdat Hij door zijn Goddelijke natuur en Zijn Goddelijken zin zelfs toen Hij zich nog op aarde bevond, reeds in de hemel was, Hoofdstuk 3:13. Of wel, het geeft te kennen, dat Hij zo spoedig daar zou zijn, dat het zo goed was, alsof Hij er reeds was. Het verhoogt de zaligheid der verheerlijkte heiligen, dat zij buiten het bereik zijn van de duivel en van al zijn boze handlangers.

Ten tweede. Die woorden hebben een zwarte en donkere zijde, gekeerd tegen deze goddeloze Joden, die Christus haatten en vervolgden. Zij verlangden nu van Hem ontdaan te zijn: "Weg met hem van de aarde!" Maar laten zij wèl weten, dat, naar hun keuze, hun oordeel zijn zal. Zij waren ijverig om Hem van zich weg te drijven, en hun zonde zal hun straf zijn. Hij zal hen niet lang lastig vallen, nog een kleinen tijd, en Hij zal van hier weggaan. Het is rechtvaardig in God om diegenen te verlaten, die denken, dat zijn tegenwoordigheid een last is. Zij, die Christus moede zijn, hebben niets anders nodig om rampzalig te zijn, dan dat hun wens vervuld wordt.

1. Dat zij voorzeker berouw zullen hebben van hun keus, als het te laat zal wezen.
a. Te vergeefs zullen zij zoeken naar de tegenwoordigheid van de Messias: Gij zult Mij zoeken, en gij zult Mij niet vinden. G ij zult verwachten, dat de Christus komen zal, maar uw ogen zullen bezwijken van naar Hem uit te zien, en gij zult Hem nooit vinden." Zij, die de waren Messias verwierpen, toen Hij gekomen is, werden terecht overgelaten aan een ellendige en eindeloze verwachting van een, die nooit komen zal. Of het kan zien op de eindelijke verwerping van zondaars, hun afgesneden zijn van de gunst en genade van Christus op de grote dag. Zij, die Christus thans zoeken, zullen Hem vinden, maar de dag komt, wanneer zij, die Hem thans afwijzen, Hem zullen zoeken, en Hem niet zullen vinden, Spreuken 1:28. Te vergeefs zullen zij roepen: Heere, Heere, doe ons open! Of wellicht zullen deze woorden vervuld worden in de vertwijfeling van sommigen der Joden, die wellicht overtuigd, maar niet bekeerd zijn, die te vergeefs zullen wensen Christus te zien, en Hem weer te horen prediken, maar de dag der genade is voorbij". Lukas 17:22. Maar dat is nog niet alles.

b. Zij zullen te vergeefs een plaats in de hemel verwachten. Waar Ik ben, en waar alle gelovigen met Mij zullen wezen, kunt gij niet komen. Niet slechts omdat zij door het rechtvaardig en onherroepelijk vonnis van de rechter buitengesloten zijn, en vanwege het zwaard van de engel aan iedere poort van het nieuwe Jeruzalem, dat de toegang bewaakt tot de boom des levens tegen ieder, die geen recht heeft, om binnen te gaan, maar omdat zij er door hun eigene ongerechtigheid en ongeloof niet toe in staat zullen zijn: gij kunt niet komen, omdat gij niet wilt. Zij, die het haten om te zijn waar Christus is, in Zijn woord en zijn inzettingen op aarde, zijn zeer ongeschikt om te zijn waar Hij is in zijn heerlijkheid in de hemel, want de hemel zou voor hen ook waarlijk geen hemel zijn, zo groot is de afkeer van een ongeheiligde ziel van de gelukzaligheid van zulk een staat. Wat zij zeiden van deze rede, vers 35, 36. De Joden dan zeiden onder elkaar: Waar zal deze heengaan?
Zie hier:

Ten eerste. Hun moedwillige onwetendheid en verblinding. Hij had uitdrukkelijk gezegd, waar Hij zou heengaan, nl. tot Hem, die Hem gezonden heeft, tot Zijn Vader in de hemel, en zij vragen: Waar zal deze heengaan? en: Wat is dit voor een rede? Niemand zo blind als zij, die niet willen zien, die geen acht willen geven. Christus' redenen zijn duidelijk voor hem, die verstaat, zij zijn voor de verstandige licht, maar alleen voor diegenen moeilijk, die geneigd zijn er mede te twisten.
Ten tweede. Hun driest minachten van Christus' bedreigingen. In stede van te sidderen op dat ontzettend woord: Gij zult Mij zoeken, en gij zult Mij niet vinden, hetgeen de uiterste rampzaligheid aanduidt, spotten en schertsen zij er mede, zoals de zondaren, die "de vreze belachen, en niet ontsteld worden, en zeggen: Dat Hij haaste, Jesaja 5:19. Nu dan, drijft de spot niet, opdat uw banden niet vaster gemaakt worden, Jesaja 8:22.
Ten derde. Hun ingewortelde boosaardigheid en woede tegen Christus. Al wat zij vreesden van Zijn heengaan, was, dat Hij dan buiten het bereik zou zijn van hun macht. "Waar zal deze

heengaan, dat wij hem niet zullen vinden. Als hij boven de grond is zullen wij hem vinden, wij zullen geen plaats, geen hoek ondoorzocht laten," zoals Achab, toen hij Elia zocht, 1 Koningen 18:10.
Ten vierde. Hun trotse minachting van de Heidenen, die zij hier de verstrooide Grieken noemen, bedoelende, hetzij de Joden, die onder de Grieken verstrooid waren, Jak 1:1, 1 Petrus 1:1, zal hij heengaan om zich onder deze dwaze lieden een aanhang te verwerven? Of, de Heidenen, verstrooid over de wereld, in onderscheiding van de Joden, die ingelijfd waren in een kerk en volk, zal hij hen gaan vleien, ten einde invloed op hen te krijgen?
Ten vijfde. Hun naijver bij de minste aanduiding van gunst jegens de Heidenen: "Zal hij de Grieken, de Heidenen, leren? Zal hij met zijn leer tot hen gaan?" Wellicht hadden zij gehoord van enigerlei achting, die Hij aan de Heidenen betoond heeft, zoals in zijn rede te Nazareth, en ten opzichte van de overste over honderd en de Kananése vrouw, en er was niets dat zij meer vreesden dan dit mede opnemen der Heidenen. Het is iets gans gewoons, dat zij, die de kracht van de Godsdienst verloren hebben, zeer naijverig zijn op het monopolie van de naam er van. Nu spotten zij er mede, dat Hij de Heidenen zou gaan leren, maar niet lang daarna heeft Hij dit door zijn apostelen en evangeliedienaren in vollen ernst gedaan, en deze verstrooide volken vergaderd, tot groot verdriet van de Joden, Romeinen 10:19. Zo waar is dit woord van Salomo: de vreze des goddelozen, die zal hem overkomen.

Johannes 7:37 - 44
In deze verzen hebben wij:

I. Christus' rede, met de uitlegging er van, vers 37 - 39. Waarschijnlijk zijn dit slechts korte wenken, waarover Hij uitvoerig gesproken heeft, maar er is de substantie in van het gehele Evangelie. Wij hebben dan hier een Evangelie - nodiging om tot Christus te komen, en een Evangelie - belofte van vertroosting en zaligheid in Hem.
Merk nu op:
1. Wanneer Hij die uitnodiging gaf: op de laatsten dag van het Loofhuttenfeest, zijnde de grote dag. de achtsten dag, die deze plechtigheid besloot, moest een heilige samenroeping plaats hebben, Leviticus 23:36. Op dezen dag nu liet Christus zijn Evangelie - roeping uitgaan, omdat:
A. Vele mensen bijeen waren gekomen, en, zo de uitnodiging uitging tot velen, kon men hopen, dat sommigen haar zouden aannemen, Spreuken 1:20. Talrijk bezochte vergaderingen geven gelegenheid om zoveel te meer goed te doen.
B. De mensen keerden nu terug naar hun huis, en Hij wilde hun dit als Zijn afscheidswoord meegeven. Als een grote vergadering van mensen weggezonden wordt en op het punt is van uit elkaar te gaan, dan is het een aandoenlijke gedachte, dat zij naar alle waarschijnlijkheid nooit meer in deze wereld bij elkaar zullen komen, als wij dus iets kunnen zeggen of doen, om hem te helpen op de weg naar de hemel, zo is het er dan de tijd voor. Het is goed om bij het einde van een plechtige dienst der Godsverering levendig en opgewekt te zijn. Christus heeft deze aanbieding gedaan op de laatsten dag van het feest.

a. Aan hen, die op de vorige dagen der heilige feestweek naar zijn prediking niet hadden willen horen, Hij wil het nu nog eens met hen beproeven, indien zij ook nu nog naar zijn stem willen horen, dan zullen zij leven.
b. Aan hen, tot wie wellicht nooit meer zulk een uitnodiging komen zal, en voor wie het dus zaak was, deze aan te nemen. Het zou nog een half jaar duren eer er weer een feest gevierd werd, en tegen dien tijd zullen velen van hen in het graf zijn. Ziet, nu is het de welaangename tijd.

2. Hoe Hij deze uitnodiging gaf: Jezus stond en riep, hetgeen aanduidt:
a. Zijn grote vurigheid, hoe Hij sprak met ernst en aandrang. Zijn hart was er op gezet om arme zielen tot zich te brengen. De rechte houding van Zijn lichaam en zijn stemverheffing waren tekenen van zijn vurigheid van geest. Liefde tot de zielen zal de predikers levendigheid en vurigheid geven.
b. Zijn begeerte, dat allen er kennis van zullen nemen, en de uitnodiging zullen ontvangen. Hij stond, en riep, om des te beter gehoord te worden, want het is van het hoogste belang voor ieder, die oren heeft, dat hij dit hore. Evangeliewaarheden zoeken geen hoeken of verborgene plaatsen, want zij vrezen geen onderzoek. De Heidense orakelen werden in afzondering, in stilte, in het verborgen overgeleverd door hen, die piepten en binnen ‘s monds mompelden, maar de orakelen van het Evangelie werden verkondigd door Enen, die stond en riep. Hoe treurig is de toestand van de mens, dat hij gedrongen moet worden om gelukkig te zijn, en hoe verwonderlijk is de genade van Christus, dat Hij hem dringen wil! O alle gij dorstigen, Jesaja 55:1.

3. De uitnodiging zelf is zeer algemeen, "Zo iemand dorst, wie hij ook zij, hij wordt tot Christus genodigd. Hij zij hoog of laag, rijk of arm, jong of oud, dienstbare of vrije, Jood of Heiden. Zij is ook vol van genade en liefelijkheid: zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke. Zo iemand begeert wezenlijk en eeuwig gelukkig te zijn, hij wende zich tot M ij, hij late zich leiden door Mij, en Ik sta er borg voor dat hij het zijn zal".
a. De genodigde personen zijn dezulken, die dorsten, hetgeen verstaan kan worden van de nooddruft van hun toestand (zo iemand ontbloot is van de gemakken en geriefelijkheden van dit leven, of vermoeid is door het kruis, de moeilijkheden, die het oplevert, laten zijn armoede en beproevingen hem dan tot Christus heentrekken om dien vrede te verkrijgen, die de wereld geven noch ontnemen kan of met betrekking tot hun innerlijken toestand: "Zo iemand behoefte heeft aan geestelijke zegeningen, Ik kan ze hem schenken ". Of: Van de neiging hunner ziel en hun begeerte naar geestelijk geluk. Zo iemand hongert en dorst naar gerechtigheid, dat is, in waarheid begerig is naar Gods welbehagen jegens hem, en het goede werk Gods in hem.
b. De uitnodiging zelf: Die kome tot Mij. Hij ga niet tot de ceremoniële wet, die zijn geweten noch zou bevredigen, noch zou reinigen, en dus "hen, die daar toegaan, niet zou heiligen" Hebreeën 10:1. Hij ga ook niet tot de Heidense filosofie, die de mensen slechts misleidt, hen in een woud voert en er hen in laat, maar hij ga tot Christus, neme zijn leer aan, onderwerpe zich aan zijn tucht, geloven in Hem, kome tot Hem als de Fontein des levenden waters, de Gever van alle vertroosting.
c. De beloofde voldoening. Hij kome en drinke, hij zal verkrijgen waar hij voor komt, en dat wel overvloedig, zal datgene hebben, wat niet slechts verkwikt. maar de ziel vervult, die begeert zalig te worden.

4. Aan deze genaderijke roeping een genaderijke belofte toegevoegd, vers 38:Die in Mij gelooft, stromen des levenden waters zullen uit zijn buik vloeien.
a. Zie hier wat het is tot Christus te komen: Het is in Hem te geloven, gelijk de Schrift zegt, het is Hem te ontvangen en aan te nemen, zoals Hij ons is aangeboden in het Evangelie. Wij moeten ons geen Christus formeren naar onze zin of on ze verbeelding, maar geloven in een Christus volgens de Schrift.
b. Zie, hoe dorstige zielen, die tot Christus komen, er toe gebracht worden te drinken. De kinderen Israëls, die in Mozes geloofden, dronken uit de rots, die hen volgde, de stromen, die volgden, maar de gelovigen drinken van een rots in hen, Christus in hen, Hij is in hen "ene fontein van levend water", Hoofdstuk 4:14. Er is voorziening gemaakt, niets slechts om hun

tegenwoordige behoefte te vervullen, maar ook voor hun voortdurende vertroosting en welzijn. Hier is levend water, stromend water, dat in de Hebreeuwse taal levend water genoemd wordt, omdat het in beweging is. De genadegaven en vertroostingen des Geestes worden vergeleken bij levend (waarmee bedoeld wordt stromend) water, omdat zij de werkzame, levend makende beginselen zijn van geestelijk leven, het onderpand en begin van het eeuwige leven, zie Jeremia 2:13. Stromen van levend water, waardoor zowel overvloed als voortdurendheid wordt aangeduid. De vertroosting stroomt binnen, overvloedig en gestadiglijk als een rivier, sterk als een stroom om de tegenstand van twijfel en vrees te beschamen en te doen verdwijnen. Er is in Christus een volheid van genade voor genade. Deze stromen uit Zijn buik, dat is uit Zijn hart, uit zijn ziel, waarop de Geest werkt en waarin de zetel is van zijn regering. Deze Godvruchtige beginselen werden geplant, en uit het hart, waarin de Geest woont, zijn de uitgangen des levens, Spreuken 4:23.
Daarin worden de Goddelijke vertroostingen gelegd, en de blijdschap, waarmee de vreemde zich niet zal vermengen. Die in de Zoon van God gelooft, heeft de getuigenis in zich zelf, 1 Johannes 5:10. Sat lucis intus - Er is overvloedig licht van binnen. En voorts: waar fonteinen van genade en vertroosting in de ziel zijn, daar zullen zij stromen doen uitgaan: stromen des levenden waters zullen uit Zijn buik vloeien.

Ten eerste. Genade en vertroosting zullen zich doen blijken. Goede neigingen zullen goede daden teweegbrengen, en een heilig hart zal gezien worden in een heilig leven, de boom wordt gekend aan zijn vruchten, en de fontein aan hare stromen,
Ten tweede. Zij zullen zich mededelen tot welzijn van anderen, een goed man is gemeengoed. Zijn mond is een springader des levens, Spreuken 10:11. Het is niet genoeg, dat wij water drinken uit onze eigen bak, dat wij de vertroosting der genade nemen, die ons gegeven is, wij moeten ook onze fonteinen zich buiten laten verspreiden, Spreuken 5:15, 16.
Deze woorden: gelijkerwijs de Schrift zegt schijnen te verwijzen naar een belofte dienaangaande in het Oude Testament, en er zijn velen, zoals: dat God Zijn Geest zal uitgieten, hetgeen een beeld is, ontleend aan water, Spreuken 1:23 , Joël 2:28, Jesaja 44:3, Zacharia 12:10, dat het dorre land tot watertochten zal worden, Jesaja 41:18, dat er rivieren in de wildernis zullen zijn, Jesaja 43:19, dat Godvruchtige zielen zullen zijn als een springader der wateren, Jesaja 58:11, en de kerk als een put der levende wateren, Hooglied 4:15. En hier kan ook een toespeling wezen op de wateren, voortkomende uit Ezechiël's tempel, Ezechiël 47:1. Vergelijk Openbaring 22:1, en zie Zacharia 14:8.
Dr. Lightfoot en anderen zeggen ons, dat het, naar een overlevering, de gewoonte der Joden was op de laatsten dag van het Loofhuttenfeest een plechtigheid te vieren, die zij libatio aquae De uitgieting van water noemden. Zij haalden een gouden vat met water uit het badwater Siloam, brachten het onder bazuingeschal en met andere plechtigheden in de tempel, en, bij de opgang tot het altaar, stortten zij het onder alle mogelijke vreugdebetoon uit voor het aangezicht des Heeren. Sommigen van hun schrijvers menen, dat water de wet betekent, en verwijzen naar Jesaja 12:3, 55:1.
Anderen menen, dat het de Heilige Geest voorstelt. En men denkt, dat onze Heiland op deze gewoonte gezinspeeld kan hebben. Gelovigen zullen de verkwikking hebben, niet van een vat water, dat uit een badwater gehaald werd, maar van een rivier, die uitvloeit uit hen zelf. De blijdschap der wet, en de uitstorting van water, die heen wees naar deze blijdschap. Zijn niet te vergelijken bij de blijdschap des Evangelies aan de bron des heils ontleend.

5. Wij hebben hier de verklaring dezer belofte door de evangelist gegeven, vers 39: Dit zei Hij van de Geest, niet van uitwendige voordelen of voorrechten, voortvloeiende voor de gelovigen (zoals sommigen Hem wellicht verkeerd begrepen zullen hebben) maar van de

gaven, de genade en de vertroostingen van de Geest. Zie hoe de Schrift het best de Schrift verklaart. Merk op, dat:
a. Dit beloofd is aan allen, die in Christus geloven, nl. dat zij de Heilige Geestzullen ontvangen. Sommigen hebben zijn wonderdadige gaven ontvangen, Markus 16:17, 18, allen ontvingen zij zijn heiligmakende genade. De gave des Heiligen Geestes is een van de grootste zegeningen, die beloofd zijn, Handelingen 2:39, en, beloofd zijnde, is zij ongetwijfeld ook geschonken aan allen, die deel hebben aan dat verbond.
b. De Geest, wonende en werkende in de gelovigen is als een fontein van levend - stromend - water, waaruit overvloedige stromen voortkomen, verfrissend en reinigend als water, verzachtend en bevochtigend als water, hen zelf vruchtbaar makend, en blijdschap veroorzakende aan anderen, zie hoofdstuk 3:5. Toen de apostelen zo vloeiend van de dingen Gods spraken, zo als de Geest hun gaf uit te spreken, Handelingen 2:4, en later met zulk een' stroom van Goddelijke welsprekendheid het Evangelie van Christus gepredikt en geschreven hebben, toen is dit vervuld geworden, stromen des levenden waters zullen uit zijn buik vloeien.
c. Deze overvloedige uitstorting van de Geest was nu nog een zaak van belofte, want de Heilige Geest was nog niet, overmits Jezus nog niet verheerlijkt was.

Zie hier:
a. Dat Jezus nog niet verheerlijkt was. Het was zeker, dat Hij verheerlijkt zou worden, en Hij is altijd alle eer waardig geweest, maar Hij was nu nog in een staat van vernedering en versmaadheid. Hij heeft nooit de heerlijkheid verbeurd, die Hij gehad heeft van voor de grondlegging der wereld, ja Hij had nog grotere heerlijkheid verdiend, en behalve zijn erfelijke heerlijkheid, kon Hij nog aanspraak maken op de Middelaars - kroon, maar dit alles werd nu nog voor Hem bewaard. Jezus wordt nu ondersteund, Jesaja 42:1, wordt nu verzadigd, Jesaja 53:11, is nu gerechtvaardigd, 1 Timotheüs 3:16, maar Hij is nog niet verheerlijkt. En, indien Christus op zijn heerlijkheid moet wachten, laat het ons dan niet verdrieten, zo wij op de onze moeten wachten.
b. Dat de Heilige Geest nog niet was gegeven oupoo gar ên pneuma - want de Heilige Geest was nog niet. De Geest Gods was van eeuwigheid, want in de beginne zweefde Hij op de wateren. Hij was in de Oud - Testamentische profeten en heiligen, en Zacharias en Elisabeth waren beiden vervuld met de Heiligen Geest. Dit moet dus verstaan worden van die uitnemende, overvloedige en algemene uitstorting des Geestes, die beloofd was in Joël 2:28, welke belofte vervuld werd, Handelingen 2:1 en verder. De Heilige Geest was nog niet gegeven op die zichtbare wijze, die bedoeld was. Indien wij de heldere kennis en krachtige genade der discipelen van Christus na het Pinksterfeest vergelijken met hun onwetendheid en zwakheid voor dien dag. dan zullen wij begrijpen in welken zin de Heilige Geest toen nog niet was gegeven. Het onderpand en de eerstelingen des Geestes waren gegeven, maar de volle oogst was nog niet gekomen. Datgene, wat zeer bijzonder de bedeling des Geestes wordt genoemd, was nog niet begonnen. De Heilige Geest was nog niet gegeven in zulke stromen van levend water, als voort zouden komen om de gehele aarde te bewateren, nl. de Heidenwereld, niet in de gaven der talen, waarop deze belofte misschien voornamelijk heen wijst.

De reden waarom de Heilige Geest nog niet was gegeven, was, omdat Jezus nog niet verheerlijkt was.
Ten eerste. De dood van Christus wordt soms zijn verheerlijking genoemd, Hoofdstuk 13:31, want door Zijn kruis heeft Hij overwonnen en getriomfeerd. De gave des Heiligen Geestes werd verkregen door het bloed van Christus, voordat dus die prijs betaald werd, was de Heilige Geest niet gegeven.

Ten tweede. Er was niet zo grote behoefte aan de Geest, zolang Christus zelf nog op aarde was, als toen Hij was weggegaan van de aarde.
Ten derde. Het geven van de Heilige Geestwas beide een verhoring van Christus' voorbede, Hoofdstuk 14:16, en een daad van zijn heerschappij, en daarom wordt de Heilige Geest niet gegeven voordat Hij verheerlijkt is, en ingegaan is tot zijn heerschappij.
Ten vierde. De bekering der Heidenen was de verheerlijking van Jezus. Toen "sommige Grieken" naar Christus begonnen te vragen, zei Hij: De ure is gekomen, dat de Zoon des mensen zal verheerlijkt worden, Hoofdstuk 12:23. Nu was de tijd, dat het Evangelie onder de volken verbreid zou worden, nog niet gekomen daarom was er ook nog geen behoefte aan de gave der talen, dezen stroom van levend water. Maar, hoewel de Heilige Geest nog niet was gegeven, was Hij toch beloofd, het was nu de grote belofte des Vaders, Handelingen 1:4. Ofschoon de gaven van Christus' genade lang vertoeven, zijn zij toch wèl verzekerd, en, terwijl wij wachten op de goede gave, hebben wij de belofte om op te leven en te teren, en zij zal gewis vervuld worden.

II. De gevolgen dezer rede, en hoe zij ontvangen werd. Over het algemeen bracht zij geschillen teweeg: Er werd dan tweedracht onder de schare, om Zijnentwil. Er was een scheuring, zoals de betekenis is van het woord in de grondtekst. Er was verschil van mening, en die verschillende meningen werden geuit in twisting Denken wij, dat Christus gekomen is om vrede te brengen, dat allen eens van zin het Evangelie zullen omhelzen? Neen, de uitwerking van de prediking van Zijn Evangelie zal verdeeldheid zijn, want, terwijl sommigen er toe vergaderd worden, zullen anderen er zich tegen vergaderen, en dat zal de dingen in gisting brengen, zoals hier. Dit is echter evenmin de schuld van het Evangelie, als het de schuld is van een heilzame medicijn, dat zij de kwade sappen in het lichaam in beroering brengt, ten einde ze uit te werpen.
1. Sommigen waren met Hem ingenomen, waren Hem welgezind, Velen uit de scharen, deze rede horende, Hem met zo veel medelijden en vriendelijkheid arme zondaren hoorden tot zich nodigen, hoorden met hoeveel macht Hij zich verbond hen gelukkig te maken, konden niet anders dan hoge gedachten van Hem koesteren.

a. Sommigen van hen zeiden: Deze is waarlijk de profeet, de profeet, van wie Mozes tot de vaderen heeft gesproken, die Hem gelijk zou wezen, of: Deze is de profeet, die volgens de mening der Joodse kerk, de voorloper moet wezen van de Messias, of "deze is waarlijk een profeet", iemand, die Goddelijke ingevingen heeft en door God gezonden is.
b. Anderen gingen verder, en zeiden: Deze is de Christus, vers 41, niet de profeet van de Messias, maar de Messias zelf. De Joden verkeerden toenmaals meer dan vroeger in de verwachting van de komst van de Messias, zodat zij bij iedere gelegenheid bereid waren te zeggen: Zie, hier is de Christus, of, zie Hij is dáár, en dit schijnt slechts de uitwerking te zijn van zulke verwarde, vage begrippen, dat zij op de eersten schijn getroffen waren, want wij bevinden niet, dat deze lieden discipelen en volgelingen van Christus geworden zijn. Een goede dunk omtrent Christus blijft verre achter bij een levend geloof in Christus, er zijn velen, die Christus een goed woord geven, maar ook niets meer. Dezen hier zeiden: Deze is de profeet, en deze is de Christus, maar zij konden er zich niet toe brengen om alles te verlaten en Hem te volgen, en zo was dan dit hun getuigenis voor Christus slechts een getuigenis tegen hen zelf.

2. Anderen waren tegen Hem bevooroordeeld. Niet zodra was deze grote waarheid geopperd, dat Jezus is de Christus, of zij werd onmiddellijk tegengesproken. Die een zaak, dat Hij (naar zij dachten) uit Galiléa was, achtten zij volkomen voldoende tot weerlegging van al de

redenen of bewijzen, dat Hij de Christus was. Want: Zal dan de Christus uit Galiléa komen? Zegt de Schrift niet, dat de Christus komen zal uit den zade Davids?

Zie hier:
a. Een loffelijke kennis der Schrift. Zij hadden in zo verre gelijk, dat de Messias een rijsje zal zijn uit de tronk van Isaï Jesaja 11:1, dat uit Bethlehem de Heerser zou voortkomen, Micha 5:2. Zelfs het gewone volk wist dit door de verklaringen, die zij van hun schriftgeleerden hoorden. Deze lieden, die zo gereed waren om deze Schriftuurplaatsen tegen Christus aan te voeren, waren wellicht minder goed bekend met andere gedeelten der Heilige Schrift, en werden dezen hun door hun leidslieden in de mond gelegd, om hun vooroordeel tegen Christus te versterken. Velen, die verdorven denkbeelden aannemen, en al hun ijver aanwenden om ze te verdedigen, schijnen zeer te huis te zijn in de Schrift, terwijl zij in werkelijkheid weinig m eer weten, dan die plaatsen in de Schrift. die men hun heeft geleerd te verdraaien en te verderven.
b. een schuldige onwetendheid omtrent de Heere Jezus. Zij stellen het voor als zeker en onbetwistbaar, dat Jezus uit Galiléa was. terwijl zij door of Hem zelf te vragen, of zijn moeder, of Zijn discipelen, of door de geslachtslijst van David te raadplegen, of het register te Bethlehem, hadden kunnen weten, dat Hij de Zoon was van David en dat Hij te Bethlehem was geboren, maar hiermede waren zij moedwillig onbekend. Zo worden grove leugens omtrent feiten betreffende personen en zaken staande gehouden door bevooroordeelde en partijdige lieden, die daar dan gewichtige gevolgtrekkingen uit afleiden, en dat wel in dezelfde plaats en in dezelfden tijd, waarin de personen leven en de dingen gedaan worden, zodat men al zeer licht achter de waarheid zou kunnen komen.

3. Anderen waren in woede tegen Hem ontstoken, en wilden Hem grijpen. Hoewel Hij niets anders had gezegd dan hetgeen zeer liefelijk was, waren zij er toch ten uiterste om verbitterd tegen Hem. Aldus heeft onze Meester kwaad geleden, omdat Hij goed gesproken en goed gedaan had. "Zij wilden Hem grijpen." Zij hoopten dat de een of ander de handen aan Hem zou slaan, en, zo zij dachten, dat geen anderen het wilden, dan waren zij bereid het zelf te doen. Zij wilden Hem grijpen, maar niemand sloeg de handen aan Hem, weerhouden zijnde door een onzichtbare macht, omdat zijn ure nog niet was gekomen. Evenals de boosaardigheid van Christus' vijanden altijd onredelijk is, zo is het bedwang, waaronder zij soms zijn, onverklaarbaar.

Johannes 7:45 - 53
De overpriesters en de Farizeeën zijn hier in geheime beraadslaging over de middelen om Christus te vernietigen. Hoewel dit de grote dag van het feest was, hebben zij de Godsdienstoefening niet bijgewoond, maar lieten dit over aan het gemeen, want het was de gewoonte van deze voorname geestelijken om de zaken der Godsverering over te laten aan het volk, terwijl zij, naar zij dachten, hun tijd beter doorbrachten met de zaken der kerkelijke politiek. Zij zaten in de raadkamer, verwachtende, dat Christus als gevangene voor hen gebracht zou worden, daar zij bevel hadden gegeven om Hem gevangen te nemen, vers 32. Nu wordt ons hier gezegd:

I. Wat er voorviel tussen hen en hun beambten, die zonder Hem waren teruggekomen, re infecta - onverrichter zake.
Merk op:
1. De bestraffing, die zij de dienaren gaven, omdat zij de opdracht, die hun gegeven was, niet hadden volvoerd. Waarom hebt gij hem niet gebracht? Hij verscheen openlijk, velen van de scharen waren heftig tegen hem ingenomen en zouden hen geholpen hebben om hem

gevangen te nemen, dit was de laatste dag van het feest, en zulk een gelegenheid zou niet voor hen terugkeren: "Waarom hebt gij uwen plicht verzuimd?" Het ergerde hen, dat hun eigene dienaren, die van hen afhankelijk waren, en op wie zij rekenden, en in wier hart zij die vooroordelen tegen Christus hadden opgewekt, hen aldus teleurstelden. Boosaardige mensen hebben er verdriet van, dat zij niet al het kwaad kunnen doen, dat zij willen, Psalm 112:10, Nehemia 6:16.

2. De reden, die de dienaars aanvoerden, waarom zij hun opdracht niet hadden volvoerd: Nooit heeft een mens alzo gesproken, gelijk deze mens, vers 46. Dit was nu:
a. een zeer grote waarheid, dat nooit een mens gesproken heeft met die wijsheid, en kracht, en genade, met die overtuigende duidelijkheid, en die hartinnemende liefelijkheid, waarmee Christus gesproken heeft, geen der profeten, ja Mozes zelf niet.
b. Zelfs de dienaren, die afgezonden waren om Hem te grijpen, waren met Hem ingenomen, en zij erkenden dit. Ofschoon zij waarschijnlijk niet heel veel zin of gevoel hadden voor redeneerkunde of welsprekendheid en voorzeker niet geneigd waren om goede gedachten te koesteren van Jezus, was er toch zo veel klaarblijkelijkheid in hetgeen Jezus sprak, dat zij wel niet anders konden dan Hem de voorkeur te geven boven allen, die op Mozes' stoel waren gezeten. Aldus werd Christus bewaard door de macht, die God heeft over het geweten, zelfs van slechte mensen.
c. Zij zeiden dit aan hun heren en meesters, die het niet konden dragen om iets te horen, dat strekken kon tot eer van Christus, en die het toch nu niet konden vermijden om dit te horen. Gods voorzienigheid heeft het zo beschikt, dat dit tot hen gezegd werd, zo dat zij er nog meer door gekweld en geërgerd werden, en het tevens een verzwaring was van hun zonde. Hun eigene beambten, die van geen gunstige gezindheid jegens Christus verdacht konden worden, zijn getuigen tegen hen. Dit hun getuigenis had hen tot inkeer moeten brengen door deze gedachte: "Weten wij wel wat wij doen, als wij iemand haten en vervolgen, die op zo bewonderenswaardige wijze spreekt?"

3. De Farizeeën pogen hun dienaren op hun zijde te krijgen, en vooroordelen in hun hart te wekken tegen Christus, jegens wie zij begonnen welgezind te worden. Zij opperen twee denkbeelden:
a. Dat zij, het Evangelie van Christus aannemende, zich zelf zullen bedriegen, vers 47. Zijt ook gijlieden verleid? Van zijn oorsprong af is het Christendom aan de wereld voorgesteld als een groot bedrog, en dat zij, die het aannamen, verleid waren. Zij, die uitzagen naar de verschijning van een Messias in uitwendige pracht en heerlijkheid, meenden, dat diegenen bedrogen waren, die geloofden in een Messias, die in armoede verscheen en geminacht werd. Maar de geschiedenis heeft bewezen, dat niemand schandelijker was bedrogen, dan zij, die zich wereldse macht en rijkdom met de Messias voorstelden. Let op de vleiende toespraak van de Farizeeën tot deze beambten: Zijt ook gijlieden verleid? Hoe! mannen van uw doorzicht en verstand, en van uw aanzien, gij zoudt niet beter weten dan u te laten beet nemen door de eersten de besten bedrieger, die zich het voorkomen geeft van een leraar te zijn?" Zij pogen hen te bevooroordelen tegen Christus door hun een hogen dunk van zich zelf te geven.

b. Dat zij dan zichzelf zullen verkleinen. De meeste mensen willen zich, zelfs ten opzichte van hun Godsdienst, laten leiden door het voorbeeld van die van de eersten rang en stand zijn. Aan deze dienaren, die door hun rang - hoe onbeduidend die ook was - een zeker gevoel van waardigheid hadden, wordt in bedenking gegeven dat zij, door discipelen van Christus te worden, in oppositie komen tegen personen van hogen rang en aanzien: Heeft iemand uit de oversten in hem geloofd, of uit de Farizeeën? Gij weet, dat dit niet het geval is, en gij behoort u te gedragen naar hun oordeel, en ten opzichte van de Godsdienst te geloven en te handelen

naar het uw meerderen van u verlangen. Wilt gij wijzer zijn dan zij?" Sommigen van de oversten hebben Christus aangenomen en in Hem geloofd, Mattheüs 9:18, Johannes 4:53, en er waren nog meer, die in Hem geloofden, maar de moed niet hadden Hem te belijden, Hoofdstuk 12:42, maar als de invloed van Christus in de wereld gering is, dan stellen zijn tegenstanders het voor, alsof Hij nog veel geringer is. Het was echter maar al te waar, dat weinigen, zeer weinigen van hen slechts, in Hem geloofden.
De zaak van Christus heeft slechts zelden oversten en Farizeeën aan hare zijde. Zij behoeft geen steun van de wereld, en biedt ook geen wereldlijke voordelen aan, en daarom heeft zij de gunst niet gezocht van de groten der aarde, en hebben deze zich ook niet aan haar gelegen laten liggen. Zelfverloochening en het kruis zijn harde lessen voor oversten en Farizeeën. Het heeft velen gestijfd in hun vooroordeel tegen Christus en Zijn Evangelie, dat de oversten en de Farizeeën er geen vrienden van waren. Zullen leken, mensen van de wereld, zich meer bekommeren om geestelijke dingen, dan de geestelijken zelf, meer inzicht hebben in de Godsdienst, dan zij, wier roeping het is hem te bestuderen? Indien oversten en Farizeeën niet in Christus geloven, dan zullen zij, die wèl in hem geloven, zeker tot de geringsten, de onbeduidendsten van het volk behoren, mensen zonder enige betekenis of aanzien zijn, die geen aanspraak hebben op bevordering.
Aldus laten de mensen zich dwaselijk door uitwendige beweegredenen leiden ten opzichte van zaken van eeuwige betekenis en belang, zijn zij bereid om ter wille van de mode, en uit beleefdheid jegens oversten en Farizeeën, voor eeuwig verloren te gaan.
Dat zij zich dan met het gemeen, de heffe des volks zullen verbinden, vers 49. Maar deze schare, die de wet niet weet, is vervloekt! inzonderheid hen bedoelende, die de leer van Christus welgezind waren.

Merk op,
Ten eerste, met hoeveel minachting zij van hen spreken: Deze schare. Het is niet laos deze leken, onderscheiden van de geestelijken, maar ochlos outos, dat gespuis, die armzalige, ergerlijke, schurkachtige lieden, die zij zich niet verwaardigen om bij de honden hunner kudde te stellen, hoewel God hen bij de lammeren van de zijn gesteld heeft. Bedoelden zij het gehele Joodse volk, - zij waren het zaad van Abraham, in verbond met God, er behoorde dus niet met zoveel minachting van hen te worden gesproken. De algemene belangen der kerk worden geschaad, als het een deel er zich op toelegt om het andere in minachting te brengen. Bedoelden zij de volgelingen van Christus - het is waar, dezen waren over het algemeen personen van weinig aanzien in de wereld, maar door Christus te erkennen hebben zij blijk gegeven van zoveel doorzicht, oprechtheid en deel in de gunst des hemels, dat zij er waarlijk groot en aan zienlijk door werden. Gelijk de wijsheid Gods dikwijls het onedele en het verachte der wereld heeft uitverkoren, zo heeft de dwaasheid der mensen gewoonlijk diegenen vernederd en veracht, die door God verkoren werden.
Ten tweede. Hoe onrechtvaardig zij hen smaden als onwetend ten opzichte van het woord Gods. Deze schare die de wet niet weet, alsof niemand de wet kende dan die haar door hen kenden, en geen andere schriftkennis geldig was, dan die door hen geijkt was, en alsof niemand de wet kende, dan zij, die hun regelen en inzettingen waarnamen. Velen van hen, die zij aldus minachten, hebben de wet, en ook de profeten, wellicht beter gekend dan zij. Menig eenvoudig, eerlijk, ongeleerd discipel van Christus is door overdenking, ervaring, gebed, en inzonderheid door een leven van gehoorzaamheid tot een helderder, gezonder en nuttiger kennis van het woord Gods gekomen dan sommige grote geleerden met al hun vernuft en geleerdheid. Zo is David er toe gekomen om verstandiger te zijn dan al zijn leraars, en voorzichtiger dan de ouden, Psalm 119:99, 100. Indien het gemene volk de wet niet kende, dan waren, van alle mensen, de overpriesters en de Farizeeën wel de laatsten, die hun dit moesten verwijten, immers wie anders dan zij waren er de schuld van? Zij hadden hen beter

behoren te onderwijzen, maar in plaats hiervan hebben zij de sleutel der kennis weggenomen, Lukas 11:52.
Ten derde. Hoe meesterachtig zij het vonnis over hen uitspreken: Zij zijn vervloekt, hatelijk aan God en alle verstandige mensen epikatartoi - een verfoeilijke slag van mensen. Het is goed, dat hun zeggen, dat zij vervloekt waren, hen niet vervloekt deed zijn, want een vloek, die zonder oorzaak is, zal niet komen. Het is een zich aanmatigen van Gods kroonrecht, zowel als een zeer grote liefdeloosheid, om van enigen persoon - en hoeveel te meer dan niet van geheel een schare van mensen - te zeggen dat zij verworpelingen zijn. Wij zijn niet in staat om te toetsen, of te doorgronden, en dus ook ongeschikt om te verdoemen, en onze regel is: Zegen, en vloek niet. Sommigen denken, dat zij niets meer bedoelden, dan dat het volk licht bedrogen kon worden, maar zij gebruiken dit hatelijke woord: Zij zijn vervloekt, om hun eigene verontwaardiging uit te drukken, en de dienaren er van af te schrikken om iets met hen van doen te willen hebben. Zo noemt in onze onheilige eeuw de taal der hel alles wat mishaagt of onaangenaam is vervloekt en verdoemd. Voor zoveel blijkt werd de overtuiging van deze beambten door die inblazing en ophitsing verstikt, zij hebben nooit meer naar Christus gevraagd. Een woord van een overste of een Farizeeër zal op velen groter invloed uitoefenen dan de waarheid der dingen en de grote belangen hunner ziel.

II. Wat er voorviel tussen hen en Nicodémus, een lid van hun eigen raad, vers 50 en verder.
Merk op:
1. De juiste en redelijke tegenwerping, die Nicodémus tegen hun handelingen inbracht. Zelfs in hun boos en verdorven sanhedrin heeft God zich niet geheel zonder getuigen tegen hun vijandschap gelaten, en zo was dan ook hun uitspraak tegen Christus niet eenstemmig.
Merk op:

A. Wie het was die tegen hen optrad, Nicodémus, die des nachts tot Hem gekomen was, zijnde een uit hen, vers 50. Merk op, hem betreffende:
a. Dat hij, hoewel hij bij Jezus geweest was, en Hem tot Zijn leraar had aangenomen, toch zijn plaats in de raad bleef innemen. Sommigen schrijven dit toe aan zijn zwakheid en vrees, en denken, dat het zijn zonde was, dat hij zijn plaats onder hen niet had verlaten, maar Christus heeft nooit tot hem gezegd: volg Mij, anders zou hij wel gedaan hebben zoals anderen, die alles hebben verlaten om Hem te volgen. Het schijnt dus veeleer verstandig van hen geweest te zijn om niet terstond zijn betrekking op te geven, daar hij de gelegenheid kon hebben om Christus en zijn belangen te dienen, en de stroom der Joodse woede te keren, dat hij wellicht meer gedaan heeft dan wij weten. Hij zou er als Husaï kunnen geweest zijn onder de raadslieden van Absalom, het werktuig om hun raad tot zotheid te maken. Ofschoon wij in geen geval onze Meester moeten verloochenen, kunnen wij toch wel wachten op de beste gelegenheid om Hem te belijden. God heeft Zijn overblijfsel onder allerlei volk, en menigmaal vindt Hij. of legt Hij, of maakt Hij iets goeds in de slechtste plaatsen of gezelschappen. Aan het hof van Nebukadnezar was een Daniël. en aan dat van Artaxerxes een Nehemia.
b. Dat hij, hoewel hij in het eerst des nachts tot Jezus was gekomen, uit vrees van bekend te worden, en nog op zijn' post was gebleven, toch vrijmoedig optrad om Hem te verdedigen, als de gelegenheid er zich toe aanbood, en alsdan de gehelen raad tegenstond. Zo zijn vele gelovigen, die in het eerst vreesachtig waren, zodat zij gereed zijn om op het geruis van een gedreven blad de vlucht te nemen, ten laatste toch door Gods genade moedig geworden, zodat zij de drilling der lans konden belachen Niemand rechtvaardige het verhelen van zijn geloof door het voorbeeld van Nicodémus, tenzij hij even bereid is als Nicodémus om bij de eerste gelegenheid openlijk voor de zaak van Christus uit te komen, al zouden zij er dan ook alleen voor staan, want dat heeft Nicodémus hier gedaan, alsook in Hoofdstuk 19:39.

B. Wat hij tegen hun wijze van doen inbracht, vers 51. Oordeelt ook onze wet de mens, tenzij dat zij eerst van hem gehoord heeft - akousê par autou - hoort van hem zelf, en verstaat wat hij doet? Geenszins, evenmin als de wet van enig beschaafd volk dat doet.
Merk op:
Hij redeneert wijselijk uit de beginselen van hun eigene wet, en een onbetwist baren regel der gerechtigheid, dat niemand ongehoord veroordeeld moet worden. Had hij op de voortreffelijkheid van Christus' leer gewezen, of op het getuigenis van zijn wonderen, of hun mededeling gedaan van Zijn Goddelijk gesprek met hem, Hoofdstuk 3, het zou slechts een werpen van paarlen voor de zwijnen geweest zijn, die ze onder hun voeten vertreden zouden hebben, om zich dan om te keren en hem te verscheuren, daarom laat hij daarvan af. Terwijl zij het volk, inzonderheid de volgelingen van Christus, minachtten als de wet niet wetende, werpt hij stilzwijgend die beschuldiging op hen terug, en toont hij hoe onwetend zij waren omtrent sommigen van de eerste beginselen der wet, en hoe ongeschikt zij dus waren om aan anderen de wet voor te schrijven. Van de wet wordt hier gezegd, dat zij oordeelt, en hoort, en verstaat, als de overheidspersonen, die er door regeren en er door geregeerd worden, oordelen, en horen en verstaan, want zij zijn de mond der wet, en wat zij overeenkomstig de wet binden en ontbinden, wordt met recht gezegd gebonden en ontbonden te zijn door de wet. Het is hoogst billijk en gepast, dat niemand door de wet geoordeeld wordt, die niet eerst door de wet onderzocht is. Als de rechters een aanklacht ontvangen van de beschuldiger, dan moeten zij altijd in hun hart en verstand een plaats open houden voor de verdediging van de beschuldigde, want zij hebben twee oren om hen te doen gedenken, dat zij beide zijden moeten horen, dit wordt gezegd de wijze van doen te zijn der Romeinen, Handelingen 25:18. De methode van on ze wet is: Oyer en Terminer, eerst horen, en dan beslissen. De mensen moeten geoordeeld worden niet naar hetgeen van hen wordt gezegd, maar naar hetgeen zij doen. Onze wet zal niet vragen naar der mensen mening omtrent hen, of naar het geschreeuw tegen hen, maar: "Wat hebben zij gedaan? Van welke openbare daad kunnen zij overtuigd worden schuldig te zijn? Het vonnis moet geveld worden secundum allegata et probata - naar hetgeen beweerd en bewezen is. Bij het oordelen moeten feiten gekend worden. niet het aangezicht der mensen, en de schaal der gerechtigheid moet gebruikt worden eer het zwaard der gerechtigheid gebruikt wordt. Nu kunnen wij onderstellen dat Nicodémus' voorstel aan de raad was: dat zij Jezus zouden verzoeken te komen en dat Hij hun een verklaring zou geven van Hem zelf en van zijn leer, en dat zij Hem onpartijdig en onbevooroordeeld zouden aanhoren, maar, hoewel niemand hunner iets tegen dit grondbeginsel wist in te brengen, wilde toch niemand hunner zijn voorstel ondersteunen.

2. Wat zij van deze bedenking zeiden. Er wordt hier geen direct antwoord op gegeven, maar toen zij de kracht zijner redenering niet konden weerstaan, vielen zij hem aan, en in plaats van te redeneren, namen zij hun toevlucht tot schelden en spotten. Het is een teken van een slechte zaak, als de mensen geen rede willen horen, en het als een belediging opnemen om aan hare regelen herinnerd te worden. Wie tegen rede is, geeft reden van te vermoeden, dat de rede tegen hem is. Zie hoe zij op hem smalen: Zijt gij ook uit Galiléa? vers 52.
Sommigen denken, dat hij die bejegening wel verdiend had met onder hen te blijven, die hij wist vijanden van Christus te zijn, en omdat hij ten behoeve van Christus niets meer gezegd had dan wat hij ten behoeve van de grootste misdadiger had kunnen zeggen, nl. dat Hij niet ongehoord veroordeeld moest worden. Had hij gezegd: "Wat dezen Jezus betreft, ik zelf heb Hem gehoord en ik weet, dat Hij een leraar is, van God gekomen, en dat gij, door Hem tegen te staan tegen God strijdt", zoals hij had behoren te zeggen, dan zou hij niet meer gescholden hebben kunnen worden dan hij nu was om zijn zwakke poging om Christus te verdedigen.
Omtrent hetgeen zij tot Nicodémus zeiden, kunnen wij opmerken

a. Op hoe valse gronden zij redeneerden, want zij onderstellen, dat Christus uit Galiléa was, en dit was onwaar, en zo zij zich slechts de moeite hadden willen geven om een onpartijdig onderzoek in te stellen, dan hadden zij bevonden, dat dit niet waar was. Zij onderstellen, dat, omdat de meesten van Zijn discipelen Galileeërs waren, zij het allen zijn geweest, terwijl Hij toch vele discipelen in Judea had. Zij denken, dat uit Galiléa geen profeet is opgestaan, en zeggen, dat Nicodémus dit gerust kan onderzoeken, toch was ook dit niet waar, want Jona was van Gath - hepher, Nahum, een Elkosiet, beiden dus uit Galiléa. Aldus hebben zij de leugen zich tot een toevlucht gesteld.
b. Hoe ongerijmd hun redeneringen waren op die gronden, zodat zij voor oversten en Farizeeën een schande waren. Is iemands waardij en deugd er te minder om, omdat het land zijner geboorte arm en onbekend is? De Galileërs waren het zaad Abrahams, barbaren en Scythen zijn van het zaad van Adam, en hebben wij niet allen een Vader? Gesteld eens, dat er nooit een profeet uit Galiléa is opgestaan, dan is het toch niet onmogelijk dat er een uit opstaan zal. Indien Elia de eerste profeet was uit Gilead (gelijk hij misschien ook was), en indien de Gileadieten vluchtelingen genoemd werden, moet het daarom in twijfel getrokken worden of hij wel een profeet was?

3. De haastige verdaging van het hof hierop. Zij lieten de vergadering in verwarring uiteen gaan en met haast, en een iegelijk ging heen naar zijn huis. Zij kwamen bijeen om tezamen te beraadslagen tegen de Heere en Zijn Gezalfde, maar zij hebben ijdele dingen bedacht. En niet alleen zal Hij, die in de hemel woont lachen, maar ook wij, die op de aarde zijn, kunnen lachen, als wij zien hoe geheel dit fijn gesponnen complot in duigen valt, door een eenvoudig, eerlijk woord. Zij wilden niet luisteren naar Nicodémus, omdat zij hem niet konden antwoorden. Zodra zij bemerkten, dat er zo iemand in hun midden was, zagen zij dat het nergens toe diende om met hun plannen door te gaan, en daarom verschoven zij de beraadslaging t of een meer gelegen tijd, als hij afwezig zou zijn. Zo zal de raad des Heeren bestaan, in weerwil en ten spijt van alle bedenksels in de harten der mensen.

Hoofdstuk 8

1 Maar Jezus ging naar de Olijfberg. 2 En des morgens vroeg kwam Hij wederom in de tempel, en al het volk kwam tot Hem; en neergezeten zijnde, leerde Hij hen. 3 En de Schriftgeleerden en de Farizeeën brachten tot Hem een vrouw, in overspel gegrepen. 4 En haar gesteld hebbende in het midden, zeiden zij tot Hem: Meester, deze vrouw is op de daad zelf gegrepen, overspel begaande. 5 En Mozes heeft ons in de wet geboden, dat dezulken gestenigd zullen worden; Gij dan, wat zegt Gij? 6 En dit zeiden zij, Hem verzoekende, opdat zij iets hadden, om Hem te beschuldigen. Maar Jezus, nederbukkende, schreef met de vinger in de aarde. 7 En als zij Hem bleven vragen, richtte Hij Zich op, en zeide tot hen: Die van ulieden zonder zonde is, werpe eerst de steen op haar. 8 En wederom nederbukkende, schreef Hij in de aarde. 9 Maar zij, dit horende, en van hun geweten overtuigd zijnde, gingen uit, de een na de andere, beginnende van de oudsten tot de laatsten; en Jezus werd alleen gelaten; en de vrouw in het midden staande. 10 En Jezus, Zich oprichtende, en niemand ziende dan de vrouw, zeide tot haar: Vrouw, waar zijn deze uw beschuldigers? Heeft u niemand veroordeeld? 11 En zij zeide: Niemand, Heere! En Jezus zeide tot haar: Zo veroordeel Ik u ook niet; ga heen, en zondig niet meer.

12 Jezus dan sprak wederom tot henlieden, zeggende: Ik ben het licht der wereld; die Mij volgt, zal in de duisternis niet wandelen, maar zal het licht des levens hebben. 13 De Farizeeën dan zeiden tot Hem: Gij getuigt van Uzelf; Uw getuigenis is niet waarachtig. 14 Jezus antwoordde, en zeide tot hen: Hoewel Ik van Mijzelf getuig, zo is nochtans Mijn getuigenis waarachtig; want Ik weet, van waar Ik gekomen ben, en waar Ik heenga; maar gijlieden weet niet, van waar Ik kom, en waar Ik heenga. 15 Gij oordeelt naar het vlees; Ik oordeel niemand. 16 En indien Ik ook oordeel, Mijn oordeel is waarachtig; want Ik ben niet alleen, maar Ik en de Vader, Die Mij gezonden heeft. 17 En er is ook in uw wet geschreven, dat de getuigenis van twee mensen waarachtig is. 18 Ik ben het, Die van Mijzelf getuig, en de Vader, Die Mij gezonden heeft, getuigt van Mij. 19 Zij dan zeiden tot Hem: Waar is Uw Vader? Jezus antwoordde: Gij kent noch Mij, noch Mijn Vader; indien gij Mij kendet, zo zoudt gij ook Mijn Vader kennen.

20 Deze woorden sprak Jezus bij de schatkist, lerende in de tempel; en niemand greep Hem; want Zijn ure was nog niet gekomen. 21 Jezus dan zeide wederom tot hen: Ik ga heen, en gij zult Mij zoeken, en in uw zonden zult gij sterven; waar Ik heenga, kunt gijlieden niet komen. 22 De Joden dan zeiden: Zal Hij ook Zichzelf doden, omdat Hij zegt: Waar Ik heenga, kunt gijlieden niet komen? 23 En Hij zeide tot hen: Gijlieden zijt van beneden, Ik ben van boven; gij zijt uit deze wereld, Ik ben niet uit deze wereld. 24 Ik heb u dan gezegd, dat gij in uw zonden zult sterven; want indien gij niet gelooft, dat Ik Die ben, gij zult in uw zonden sterven. 25 Zij zeiden dan tot Hem: Wie zijt Gij? En Jezus zeide tot hen: Wat Ik van de beginne ulieden ook zegge. 26 Ik heb vele dingen van u te zeggen en te oordelen; maar Die Mij gezonden heeft, is waarachtig; en de dingen, die Ik van Hem gehoord heb, dezelve spreek Ik tot de wereld. 27 Zij verstonden niet, dat Hij hun van de Vader sprak. 28 Jezus dan zeide tot hen: Wanneer gij de Zoon des mensen zult verhoogd hebben, dan zult gij verstaan, dat Ik Die ben, en dat Ik van Mijzelf niets doe; maar deze dingen spreek Ik, gelijk Mijn Vader Mij geleerd heeft. 29 En Die Mij gezonden heeft, is met Mij. De Vader heeft Mij niet alleen gelaten, want Ik doe altijd, wat Hem behagelijk is.

30 Als Hij deze dingen sprak, geloofden velen in Hem. 31 Jezus dan zeide tot de Joden, die in Hem geloofden: Indien gijlieden in Mijn woord blijft, zo zijt gij waarlijk Mijn discipelen; 32 En zult de waarheid verstaan, en de waarheid zal u vrijmaken. 33 Zij antwoordden Hem: Wij zijn Abrahams zaad, en hebben nooit iemand gediend; hoe zegt Gij dan: Gij zult vrij worden? 34 Jezus antwoordde hun: Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Een iegelijk, die de zonde doet, is een dienstknecht der zonde. 35 En de dienstknecht blijft niet eeuwiglijk in het huis, de zoon blijft er eeuwiglijk. 36 Indien dan de Zoon u zal vrijgemaakt hebben, zo zult gij waarlijk vrij zijn. 37 Ik weet, dat gij Abrahams zaad zijt; maar gij zoekt Mij te doden; want Mijn woord heeft in u geen plaats. 38 Ik spreek wat Ik bij Mijn Vader gezien heb; gij doet dan ook, wat gij bij uw vader gezien hebt. 39 Zij antwoordden en zeiden tot Hem: Abraham is onze vader. Jezus zeide tot hen: Indien gij Abrahams kinderen waart, zo zoudt gij de werken van Abraham doen. 40 Maar nu zoekt gij Mij te doden, een Mens, Die u de waarheid gesproken heb, welke Ik van God gehoord heb. Dat deed Abraham niet. 41 Gij doet de werken uws vaders. Zij zeiden dan tot Hem: Wij zijn niet geboren uit hoererij; wij hebben een Vader, namelijk God.

42 Jezus dan zeide tot hen: Indien God uw Vader ware, zo zoudt gij Mij liefhebben; want Ik ben van God uitgegaan; en kom van Hem. Want Ik ben ook van Mijzelf niet gekomen, maar Hij heeft Mij gezonden. 43 Waarom kent gij Mijn spraak niet? Het is, omdat gij Mijn woord niet kunt horen. 44 Gij zijt uit de vader de duivel, en wilt de begeerten uws vaders doen; die was een mensenmoorder van de beginne, en is in de waarheid niet staande gebleven; want geen waarheid is in hem. Wanneer hij de leugen spreekt, zo spreekt hij uit zijn eigen; want hij is een leugenaar, en de vader derzelve leugen. 45 Maar Mij, omdat Ik u de waarheid zeg, gelooft gij niet. 46 Wie van u overtuigt Mij van zonde? En indien Ik de waarheid zeg, waarom gelooft gij Mij niet? 47 Die uit God is, hoort de woorden Gods; daarom hoort gijlieden niet, omdat gij uit God niet zijt.
48 De Joden dan antwoordden en zeiden tot Hem: Zeggen wij niet wel, dat Gij een Samaritaan zijt, en de duivel hebt? 49 Jezus antwoordde: Ik heb de duivel niet; maar Ik eer Mijn Vader, en gij onteert Mij. 50 Doch Ik zoek Mijn eer niet; er is Een, Die ze zoekt en oordeelt. 51 Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Zo iemand Mijn woord zal bewaard hebben, die zal de dood niet zien in der eeuwigheid. 52 De Joden dan zeiden tot Hem: Nu bekennen wij, dat Gij de duivel hebt. Abraham is gestorven, en de profeten; en zegt Gij: Zo iemand Mijn woord bewaard zal hebben, die zal de dood niet smaken in der eeuwigheid? 53 Zijt Gij meerder, dan onze vader Abraham, welke gestorven is, en de profeten zijn gestorven; wien maakt Gij Uzelf?
54 Jezus antwoordde: Indien Ik Mijzelf eer, zo is Mijn eer niets; Mijn Vader is het, Die Mij eert, Welken gij zegt, dat uw God is. 55 En gij kent Hem niet, maar Ik ken Hem; en indien Ik zeg, dat Ik Hem niet ken, zo zal Ik ulieden gelijk zijn, dat is een leugenaar; maar Ik ken Hem, en bewaar Zijn woord. 56 Abraham, uw vader, heeft met verheuging verlangd, opdat hij Mijn dag zien zou; en hij heeft hem gezien, en is verblijd geweest. 57 De Joden dan zeiden tot Hem: Gij hebt nog geen vijftig jaren, en hebt Gij Abraham gezien? 58 Jezus zeide tot hen: Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Eer Abraham was, ben Ik. 59 Zij namen dan stenen op, dat zij ze op Hem wierpen. Maar Jezus verborg Zich, en ging uit de tempel, gaande door het midden van hen; en ging alzo voorbij.

In dit hoofdstuk hebben wij:
I. Christus mijden van de strik, dien de Joden Hem hadden gespannen, door een vrouw tot Hem te brengen, in overspel gegrepen, 1 - 11.
II. Onderscheidene redenen of gesprekken van Hem met de Joden, die Hem bedilden, en gelegenheid tegen Hem zochten, en alles wat Hij zei tot een twistgesprek maakten.

1. Betreffende, dat Hij het licht der wereld is. vers 12 - 20.
2. Betreffende het verderf over de ongelovige Joden, vers 21 - 30
3. Betreffende de vrijheid en dienstbaarheid, vers 31 - 37
4. Betreffende Zijn Vader en hun vader, vers 38 - 47.
5. Zijn rede in antwoord op hun Godslasterlijke verwijten, vers 48 - 50.
6. Betreffende de onsterfelijkheid der gelovigen, vers 51 - 59 En in, dit alles heeft Hij het tegenspreken der zondaren tegen zich verdragen.

Johannes 8:1 - 11
Hoewel Christus, zoals wij in het vorige hoofdstuk gezien hebben, schandelijk mishandeld was geworden door de oversten en door de scharen, vinden wij Hem hier toch nog te Jeruzalem en in de tempel. Hoe menigmaal had Hij hen willen vergaderen!
Merk op:
I. Zijn afzondering des avonds buiten de stad, vers 1. Jezus ging naar de Olijfberg, hetzij naar het huis van een vriend of naar de een of andere tent, die er gespannen was voor het Loofhuttenfeest, het is niet zeker, en of Hij daar uitrustte, of, gelijk sommigen denken, de nacht overbleef in gebed tot God, wordt ons ook niet gezegd. Maar Hij ging buiten Jeruzalem, wellicht omdat Hij er geen vriend had, die vriendelijkheid of moed genoeg had om Hem gastvrijheid te bewijzen, terwijl zijn vervolgers hun eigene huizen hadden, Hoofdstuk 7:53, waarheen zij zich begaven, kon Hij niet eens een plaats krijgen om het hoofd op neer te leggen, of Hij moet er een paar mijlen ver buiten de stad voor gaan. Hij trok zich terug - naar

sommigen denken - omdat Hij zich niet aan het gevaar wilde blootstellen van een volksoploop in de nacht. Het is verstandig om het gevaar uit de weg te gaan, als wij het kunnen doen zonder uit de weg van plicht te gaan. Over dag, als Hij werk te doen had in de tempel, heeft Hij zich gewillig aan gevaar blootgesteld, en dan bevond Hij zich onder bijzondere bescherming, Jesaja 49:2. Maar des nachts, als Hij geen werk te doen had, trok Hij zich terug naar het land, en beschutte zich aldaar.

II. Zijn terugkomst des morgens in de tempel en tot Zijn arbeid, vers 2.
Merk op:
1. Welk een ijverige prediker Christus geweest is. Des morgens vroeg kwam Hij wederom, en leerde. Hoewel Hij de dag te voren geleerd had, leerde Hij wederom op dezen dag. Christus heeft voortdurend gepredikt, tijdig en ontijdig.
Er worden hier drie dingen opgemerkt betreffende Christus' prediking.
a. De tijd: Des morgens vroeg. Hoewel Hij buiten de stad overnachtte, en wellicht een groot gedeelte van de nacht in stil gebed had doorgebracht, kwam Hij toch vroeg. Als een dag werk gedaan moet worden voor God en de zielen der mensen, dan is het goed om bij tijds te beginnen, en de gehelen dag voor ons te hebben.
b. De plaats: In de tempel, niet zo zeer omdat het een gewijde plaats was, want dan zou Hij haar op een anderen tijd hebben gekozen, als wel omdat het nu de plaats der bijeenkomst was van het volk. En Hij wilde hierdoor de plechtige bijeenkomsten ter Godsverering steunen en bevorderen, het volk aanmoedigen om naar de tempel te komen, want Hij had hem nog niet woest gelaten.
c. Zijn houding: Hij was neergezeten, en leerde, als een, die gezag heeft, en die voornemens was daar enigen tijd in door te brengen.

2. Hoe ijverig zijn prediking werd bijgewoond. "Al het volk kwam tot Hem," en wellicht waren velen van hen landlieden, die op dezen dag weer terug zullen keren van het feest, en verlangden nog een prediking van Christus te horen, eer zij weer naar huis teruggingen. Zij kwamen tot Hem, hoewel Hij vroeg was gekomen. Die Hem vroeg zoeken zullen Hem vinden. Hoewel de oversten misnoegd waren op hen, die Hem gingen horen, wilden zij toch komen, en Hij leerde hen, ofschoon zij ook op Hem vertoornd waren. Hoe wel er gene, of weinige. personen van aanzien onder hen waren, heeft Christus hen toch welkom geheten en leerde Hij hen.

III. Zijn handelwijze met hen, die de vrouw tot Hem brachten, in overspel gegrepen, Hem verzoekende. De schriftgeleerden en Farizeeën wilden niet slechts zelf niet geduldig naar Hem horen, maar zij stoorden Hem, als het volk naar Hem hoorde. Merk hier op:
1. Het geval dat Hem door de schriftgeleerden en Farizeeën werd voorgesteld, die dit gebruikten om twist met Hem te zoeken, en Hem in een strik te vangen, vers 3 - 6.

a. Zij stelden de gevangene voor Hem, vers 3, zij brachten tot Hem een vrouw, in overspel gegrepen, wellicht nu kortelings gegrepen, gedurende het Loofhuttenfeest, toen wellicht hun verblijven in tenten of loofhutten, en hun vreugdevol feestvieren, door goddeloze lieden, die ook de beste dingen verderven, tot een gelegenheid werd gemaakt om te zondigen. Zij, die in overspel werden gegrepen, moesten volgens de Joodse wet ter dood worden gebracht, waartoe de Romeinse overheden hun verlof gaven, en daarom was zij voor een kerkelijke rechtbank gebracht.
Merk op:
Zij was in overspel gegrepen. Hoewel overspel een werk der duisternis is, dat de misdadigers gewoonlijk zeer zorgvuldig bedekt houden, wordt het soms toch op wonderbaarlijke wijze aan

het licht gebracht. Zij, die zich voorstellen, dat hun zonde verborgen zal blijven, bedriegen zich zelf. De schriftgeleerden en Farizeeën brengen haar tot Christus, en stellen haar in het midden der vergadering alsof zij haar geheel aan het oordeel van Christus wilden overlaten, daar Hij neerzittende was als een rechter op zijn rechtszetel.

b. Zij leveren een beschuldiging tegen haar in: Meester! deze vrouw is op de daad zelf gegrepen, overspel begaande, vers 4. Hier noemen zij Hem Meester, dien zij de vorigen dag een bedrieger genoemd hadden, in de hoop Hem door vleierij te verstrikken, zoals die in Lukas 20:20. Maar hoewel mensen door zodanige complimenten bedrogen kunnen worden, Hij, die het hart doorgrondt, kan het niet. De misdaad, waarvan die vrouw wordt beschuldigd, bestaat in niets minder dan overspel, dat zelfs in de patriarchalen tijd, voor de wet van Mozes, beschouwd werd als een misdaad bij de rechters, Job 31:9 - 11, Genesis 38:24. Door hun ijverige vervolging van deze misdadigster schijnen de Farizeeën zeer te ijveren tegen de zonde, terwijl het later bleek, dat zij zelf er niet vrij van waren, ja, dat zij van binnen vol waren van alle onreinigheid, Mattheüs 23:27, 28. Het is iets gans gewoons, dat zij, die zelf toegeven aan de zonde, zeer streng zijn voor de zonden van anderen. Het bewijs der misdaad lag in het feit, dat zij op heterdaad betrapt was, zodat zij hare schuld niet kon ontkennen. Indien zij niet op de daad zelf gegrepen was, zij zou voortgegaan zijn met het bedrijven er van, totdat haar hart geheel verhard zou zijn, maar soms is het een zegen voor de zondaars, dat hun zonde aan het licht komt, opdat zij niet meer trots handelen. Het is beter, dat onze zonde ons beschaamt dan verdoemt, en ons ordentelijk voorgesteld wordt ter onzer overtuiging dan ter onzer veroordeling.

c. Zij wijzen op de wet, die in zulk een geval voorziet, vers 5. Mozes heeft ons in de wet geboden, dat dezulken gestenigd worden. Mozes heeft geboden, dat zij gedood zullen worden, Lev 10, Deuteronomium 22:22, maar niet, dat zij gestenigd zullen worden, tenzij de overspeelster ondertrouwd of gehuwd was, of een dochter eens priesters was. Overspel is een zeer zondige zonde, want het is de opstand van een bozen lust, niet slechts tegen het gebod, maar tegen het verbond van onze God. Het is de schending van een Goddelijke instelling in de staat der onschuld, door het toegeven aan een der laagste lusten van de mens in zijn ontaarding.

d. Zij verzoeken om Zijn oordeel van het geval: gij dan, wat zegt gij? die voorgeeft een leraar te zijn van God gekomen, om de oude wetten op te heffen en nieuwe in te voeren. Wat is uw oordeel in deze zaak? Indien zij die vraag in oprechtheid hadden gedaan, met een ootmoedige begeerte om er Zijn gevoelen in te kennen, dan zou dit zeer prijzenswaardig zijn geweest. Zij, aan wie de rechtsbedeling is toevertrouwd, moeten tot Christus opzien om licht en leiding van Hem te ontvangen, maar dit zeiden zij, Hem verzoekende, opdat zij iets hadden om Hem te beschuldigen. Indien Hij het vonnis der wet zou bevestigen, het recht zijn loop zou laten, dan zouden zij Hem bestraffen, als zich zelf niet gelijk blijvende - Hij had immers hoeren en zondaren ontvangen. Het zou dan ook in strijd zijn met de aard en het karakter van de Messias, die zachtmoedig zou zijn, het jaar der verlosten zou uitroepen. Wellicht zouden zij Hem ook beschuldigd hebben bij de Romeinsen stadhouder als de Joden ondersteunende en aanmoedigende in de uitoefening der rechterlijke macht.
Maar, indien Hij haar vrijsprak en zijn mening te kennen gaf, dat het vonnis niet ten uitvoer gelegd moest worden - en dit was het wat zij verwachtten - dan zouden zij Hem voorstellen:

Ten eerste. Als een vijand van de wet van Mozes, die zich het gezag aanmatigde om haar te verbeteren of te beperken, en dan zouden zij het vooroordeel tegen Hem bevestigen, dat zijn

vijanden zo ijverig ingang zochten te doen vinden, namelijk dat Hij gekomen was om de wet en de profeten te ontbinden.
Ten tweede. Als een vriend van zondaren, en bijgevolg een begunstiger van de zonde. Indien Hij zulk een slechtheid door de vingers zou schijnen te zien en haar ongestraft zou willen laten, dan zouden zij zeggen, dat Hij haàr begunstigt, dat Hij de wetsovertredingen in bescherming neemt, en geen aantijging kon hatelijker zijn tegen iemand, die op de strenge reinheid en het ambt van profeet aanspraak maakt.

2. Zijn methode om het vraagstuk op te lossen en de strik te verbreken.
a. Hij scheen er geen acht op te slaan, en niet naar te luisteren: neer bukkende, schreef Hij met de vinger in de aarde. Het is onmogelijk te zeggen, en dus onnodig te vragen wat Hij schreef, maar dit is de enige keer, dat in de Evangeliën vermeld wordt, dat Christus schreef, hoewel Eusebius spreekt van Zijn schrijven aan Abgarus, koning van Edessa. Sommigen denken, dat zij de vrijheid hebben om te gissen wat Hij hier geschreven heeft. Hugo de Groot zegt, dat het een ernstig, gewichtig woord was, en dat wijze mannen de gewoonte hadden om dit te doen, terwijl zij in diep nadenken over enigerlei zaak waren verzonken.
Hiëronymus en Ambrosius onderstellen dat Hij schreef: Laat de namen van die bozen in het stof geschreven worden. Anderen: De aarde beschuldigt de aarde, maar Mijn is het oordeel. Christus heeft ons hierin willen leren traag te zijn in het spreken, als ons moeilijke zaken worden voorgesteld, onze pijl niet snel af te schieten, en wanneer wij getergd of bespot worden, na te denken eer wij antwoorden, tweemaal te denken voor wij eenmaal spreken: Het hart des rechtvaardigen bedenkt zich, om te antwoorden. Onze overzetting van de tekst , naar sommige Griekse handschriften, met de bijvoeging mêprospoioumenos (hoewel de meeste handschriften die bijvoeging niet hebben) geeft dit als reden op waarom Hij op de grond schreef - alsof Hij hen niet hoorde. Hij heeft, als het ware, naar een anderen kant gezien, om te tonen, dat Hij naar hun verzoek niet wilde luisteren, en hun daarmee eigenlijk toegevoegd: Wie heeft Mij als rechter of scheidsman over ulieden gesteld? Het is dikwijls veilig om doof te zijn voor hetgeen niet veilig is om er op te antwoorden, Psalm 38:14. Christus wil niet, dat zijn dienstknechten verwikkeld worden in hun wereldse aangelegenheden. Laat hen zich liever bezighouden met geoorloofde studies, en in de aarde schrijven (waarop niemand acht zal slaan) dan zich te bemoeien met zaken, die hun niet aangaan. Maar toen Christus hen niet scheen te horen, heeft Hij getoond, dat Hij niet slechts hun woorden hoorde, maar hun gedachten kende.

b. Toen zij dringend, of eigenlijk ongepast, bij Hem aanhielden op een antwoord, heeft Hij de overtuiging van schuld van de gevangene teruggeworpen op de vervolgers, vers 17. Zij bleven Hem vragen, en dat Hij schijnbaar geen acht op hen sloeg, maakte hen nog heftiger, want zij dachten, dat zij Hem nu waarlijk in de klem hadden, dat Hij de beschuldiging niet ontgaan kon van of de wet van Mozes tegen te staan, als Hij de gevangene vrijsprak, of in strijd handelde met Zijn eigen leer van genade en vergeving, indien Hij haar veroordeelde, en daarom drongen zij met kracht bij Hem aan om een antwoord, terwijl zij Zijn niet achtslaan op hen hadden kunnen beschouwen als een bestraffing van hun doel, en als een vermaning om er van af te laten, zo zij hun goeden naam wilden behouden. Eindelijk heeft Hij hen allen met een enkel woord beschaamd en tot zwijgen gebracht: Hij richtte zich op, Hij ontwaakte, als een slapende, Psalm 78:65, en zei tot hen: Die van ulieden zonder zonde is, werpe eerst de steen op haar.

Ten eerste. Christus vermeed de strik, dien zij Hem hebben gespannen, en redde tevens op afdoende wijze Zijn eigen goeden naam. Hij heeft zich noch ongunstig uitgelaten over de wet, noch de schuld der vrouw ontkend of vergoelijkt, en van de anderen kant heeft Hij hen ook

niet aangemoedigd in hun ijver van vervolging. Zie hierin de goede uítwerking van nadenken. Als wij ons doel niet kunnen bereiden door in rechten koers te sturen, dan is het goed een omweg te maken.
Ten tweede. Hun eigen voet is gevangen in het net, dat zij hebben gespreid. Zij kwamen met het doel Hem te beschuldigen, maar zij waren genoodzaakt zich zelf te beschuldigen. Christus erkent, dat het gepast was de vrouw te vervolgen, maar Hij doet een beroep op hun geweten, of zij geschikt waren om de vervolgers te zijn.

a. Hij verwijst naar de regel, door de wet van Mozes voorgeschreven voor de terechtstelling van misdadigers, de hand der getuigen zal eerst tegen hem zijn, Deuteronomium 17:7, zoals bij de steniging van Stefanus, Handelingen 7:58. De schriftgeleerden en Farizeeën waren de getuigen tegen deze vrouw. En nu stelt Christus hun de vraag, of zij, naar hun eigen wet, zelf het vonnis ten uitvoer durven leggen. Durven zij met hun eigen handen het leven benemen, dat zij nu reeds met hun tong benomen hadden? Zou hun eigen geweten daar niet tegen opkomen? B. Hij grondt zich op een onbetwistbare grondregel in de zedenwet, dat het ongerijmd is in mensen om de overtredingen te straffen van anderen, als zij er zelf even schuldig aan staan, en zij, die anderen veroordelen om dingen, die zij zelf doen, veroordelen hiermede zich zelf: "Indien er iemand onder u zonder zonde is, zonder zonde van dien aard, die te eniger tijd van zijn leven zich niet schuldig gemaakt heeft aan hoererij of overspel, zo laat hem de eersten steen op haar werpen." Niet alsof overheidspersonen, die zich van schuld bewust zijn, daarom de schuld van anderen oogluikend moeten toelaten.
Maar:
a. Als wij schuld zien in anderen, dan behoren wij tot ons zelf in te keren, en strenger te zijn tegen de zonde in ons zelf, dan tegen die van anderen.
b. Wij moeten gunstig gezind zijn, niet jegens de zonde, maar jegens de personen, die de overtreding begaan, en hen terechtbrengen in de geest der zachtmoedigheid, onze eigen verdorven natuur in aanmerking nemende. "Wij zijn, of zijn geweest, of kunnen worden, wat hij is." Laat dit ons weerhouden van stenen te werpen op onze broederen en hun fouten te verkondigen. Laat hem, die zonder zonde is, zulk een rede beginnen, en dan zullen zij, die waarlijk verootmoedigd zijn om hun zonde, er over blozen, en er van aflaten. Zij, die op enigerlei wijze verplicht zijn op de fouten van anderen te wijzen, moeten wèl toezien, dat zij zich zelf rein houden, Mattheüs 7:5. De snuiters van de tabernakel waren van louter goud.
c. Wellicht verwees Hij naar de proef, die een ijverzuchtig echtgenoot zijn vrouw liet ondergaan met het bitterwater, als hij haar van ontrouw verdacht. De man moest haar tot de priester brengen, Numeri 5:15, zoals de schriftgeleerden en Farizeeën deze vrouw tot Christus hebben gebracht. Nu heerste onder de Joden de mening, die door de ervaring werd bevestigd, dat, indien de man zijn vrouw die proef liet ondergaan, maar zich zelf te eniger tijd aan overspel had schuldig gemaakt, het bitterwater geen uitwerking had op de vrouw. "Welaan", zegt Christus, "Ik zal ulieden oordelen naar uw eigen overlevering, indien gij zonder zonde zijt, zo blijft bij de beschuldiging, en laat de overspeelster gedood worden, maar zo niet: al is zij schuldig, terwijl gij, die haar hier brengt ook schuldig zijt, zo laat zij volgens uw eigen regel vrij uitgaan".
d. Hierin bleef Hij bij het grote werk, waarvoor Hij in de wereld was gekomen, namelijk om zondaren tot bekering te brengen, niet om te verderven, maar om te behouden. Hij stelde zich ten doel, niet alleen om de gevangene tot bekering te brengen door haar barmhartigheid te betonen, maar ook de vervolgers, door hen op hun zonde te wijzen. Zij zochten Hem te verstrikken, Hij zocht hen van zonde te overtuigen en te bekeren. Bloedgierige lieden haten de vrome, maar de oprechten zoeken zijn ziel. Hun dit opschrikkende antwoord gegeven hebbende, liet Hij hen om er over na te denken, en wederom neer bukkende, schreef Hij in de aarde, vers 8. Evenals Hij, toen zij met hun verzoek kwamen, er geen acht op scheen te slaan

zo heeft Hij, nu Hij hun Zijn antwoord had gegeven, er geen acht op geslagen, dat zij er vertoornd om waren, er zich niet om bekommerende wat zij er van zouden zeggen, ja zij behoefden geen wederantwoord te geven, de zaak was nu tot hun geweten gebracht. Of wel, Hij wilde op geen wederantwoord van hen wachten, opdat zij zich niet misschien plotseling zouden willen rechtvaardigen, en zich dan verplicht zouden achten om bij hun opzet te blijven, maar Hij gaf hun tijd tot nadenken en tot zich zelf in te keren. God zegt: Ik heb geluisterd en toegehoord, Jeremia 8:6. In sommige Griekse handschriften staat: Hij schreef in de aarde, enos hekastou autoon tas amaritas - de zonden van een iegelijk van hen.
Dit kon Hij doen, want Hij stelt onze ongerechtigheden voor zich, Hij verzegelt onze overtredingen, Job 14:17. Maar der mensen zonden schrijft Hij niet in het zand, neen, zij zijn geschreven als met een ijzeren griffel, met de punt eens diamants, Jeremia 17:1, om nooit vergeten te worden, voordat zij vergeven zijn. De schriftgeleerden en Farizeeën waren zo verbaasd en verrast door de woorden van Christus, dat zij hun vervolging opgaven van Christus, dien zij niet langer durfden verzoeken, en van de vrouw, die zij nietlanger durfden beschuldigen, vers 9, Zij, dit horende, en van hun geweten overtuigd zijnde, gingen uit, de een na de anderen.

Ten eerste. Zijn schrijven in de aarde heeft hen wellicht verschrikt, zoals het handschrift op de muur Belsazar verschrikt heeft. Zij denken, dat Hij bittere dingen tegen hen schreef, dat Hij hun oordeel opschreef. Zalig zij, die geen reden hebben om voor het schrift van Christus bevreesd te zijn!
Ten tweede. Wat Hij zei verschrikte hen, door hen naar hun eigen geweten te verwijzen, had Hij hen aan hen zelf getoond, en zij waren bevreesd, dat, zo zij bleven tot Hij zich wederom oprichtte, Zijn volgend woord hen aan de wereld zou tonen, hen te schande zou maken voor de mensen, en daarom achtten zij het het best om zich terug te trekken. De een na de anderen gingen zij uit, om stil weg te kunnen gaan, en Christus niet door een rumoerige vlucht te storen. Zij gingen steelswijze heen, gelijk als het volk zich wegsteelt, dat beschaamd is, wanneer zij in de strijd gevloden zijn, 2 Samuel 19:3. Hun orde, gevolgd bij hun heengaan, wordt opgemerkt: beginnende van de oudsten, hetzij, omdat zij de schuldigsten waren, of omdat zij zich het eerst van het gevaar bewust werden, waarin zij zich bevonden om te schande te worden gemaakt. En zo de oudsten het veld verlaten en zich met schande terugtrekken, geen wonder, dat de jongeren hen volgden.

Zie dan nu hier:
1. De kracht van Christus' woord tot overtuiging van zonden: Dit horende, en van hun geweten overtuigd zijnde. Het geweten is Gods afgevaardigde in de ziel, een woord van Hem zal het in werking brengen, Hebreeën 4:12. Zij, die oud waren in overspel, gedurende langen tijd bevestigd waren in een hogen dunk van zich zelf, werden hier - zelfs de oudsten van hen - opgeschrikt door het woord van Christus. Zelfs schriftgeleerden en Farizeeën, die het verwaandst waren, worden door het woord van Christus genoodzaakt zich met schaamte terug te trekken.

2. De dwaasheid der zondaren onder deze overtuiging, welke in deze schriftgeleerden en Farizeeën gezien wordt.
a. Het is voor hen, die zich onder die overtuiging van zonde bevinden, dwaasheid om het tot hun voornaamste zorg te maken om aan schande te ontkomen, zoals Juda, opdat wij niet misschien te schande worden, Genesis 38:23. Wij behoren groter zorg te hebben om onze ziel dan om onze reputatie te redden. Saul toonde zijn geveinsdheid, toen hij zei: Ik heb gezondigd, eer mij toch nu voor de oudsten mijns volks. Er is voor boetvaardigen geen andere weg om tot eer en vertroosting te komen, dan door de schande der boetvaardigen te dragen.

b. Het is voor hen, die onder overtuiging van zonde zijn, dwaasheid, om die overtuiging van zich af te willen schuiven, ze kwijt te willen raken. De schriftgeleerden en Farizeeën zagen hun wonde bloot, en nu hadden zij moeten wensen, dat zij gepeild zou worden, dan zou zij ook genezen hebben kunnen worden, maar dat was het wat zij vreesden en afwezen.

c. Het is voor hen, die onder overtuiging van zonde verkeren, dwaasheid, om van Jezus Christus weg te gaan, zoals dezen hier van Hem weggingen, want Hij is de enige, die de wonden der consciëntie kan genezen, en van vrede tot ons kan spreken. Zij, die door hun geweten worden overtuigd, zullen door hun rechter worden veroordeeld, indien zij door hun Verlosser niet worden gerechtvaardigd, en zullen zij dan van Hem weggaan? Tot wie zullen zij gaan? Toen de verwaande vervolgers het veld ruimden en vloden, bleef de zondares, die zich zelf had veroordeeld, stand houden, met het vaste besluit om bij de uitspraak van onze Heere Jezus te blijven. Jezus werd alleen gelaten van het gezelschap der schriftgeleerden en Farizeeën, bevrijd van hun overlast, en de vrouw in het midden staande van de vergadering, die naar Christus' prediking hoorde, waar zij haar gesteld hadden, vers 4.
Zij zocht niet te ontkomen, hoewel zij er de gelegenheid toe had, maar hare vervolgers hadden de zaak voor Christus gebracht, van Hem wilde zij dus haar oordeel horen. Zij, wier zaak voor onze Heere Jezus gebracht is, zullen nooit reden hebben om zich op een andere vierschaar te beroepen, want Hij is de toevlucht der boetvaardigen. De wet, die ons beschuldigt en om een oordeel tegen ons roept, moet wijken voor het Evangelie van Christus, aan haar eis is voldaan, haar geroep wordt tot zwijgen gebracht door het bloed van Jezus.
Onze zaak is voor het Evangeliehof gebracht, wij worden met Jezus alleen gelaten, alleen met Hem hebben wij nu te doen, want aan Hem is al het oordeel overgegeven, zo wij dus zijn voorspraak verkrijgen, dan zijn wij voor eeuwig veilig en geborgen. Laat Zijn Evangelie ons leiden en besturen, dan zal het ons onfeilbaar behouden en redden. Nu hebben wij het besluit dezer rechtszaak, en de afloop er van Jezus, zich oprichtende, en r iemand ziende dan de vrouw, vers 10, 11. Christus kan wel de schijn hebben van niet op te merken wat er gezegd en gedaan wordt, en het aan de kinderen der mensen schijnen over te laten om de zaak onder elkaar uit te maken, maar als de ure is gekomen voor Zijn oordeel, dan zal Hij niet langer zwijgen. Toen David tot God riep, bad hij: Sta op, Heere, Psalm 7:7, 94:2. Die vrouw stond daar waarschijnlijk sidderende, niet wetende wat de afloop zijn zal. Christus was zonder zonde, en zou dus de eersten steen op haar kunnen werpen. Maar, hoewel niemand strenger was dan Hij tegen de zonde, want Hij is oneindig rechtvaardig en heilig, is niemand meer dan Hij meedogend voor de zondaren, want Hij is oneindig genadig en barmhartig, en deze arme kwaaddoenster bevindt Hem als zodanig, nu zij door Hem bevrijd staat te worden.

Maar wij zien hier hoe ook de methode der rechtspleging wordt gevolgd.
Ten eerste. De beschuldigers worden opgeroepen: Waar zijn deze uw beschuldigers? Heeft u niemand veroordeeld? Wèl wist Christus waar zij waren, maar Hij vroeg dit om hen te beschamen, die Zijn oordeel afwezen, en haar te bemoedigen, die besloten had er zich aan te onderwerpen. Paulus' triomferende oproeping is hieraan gelijk: Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? Waar zijn deze uw beschuldigers? De beschuldiger der broederen zal buiten geworpen worden, en alle beschuldigingen zullen wettelijk en naar de regel vernietigd worden.
Ten tweede. Zij verschijnen niet als de vraag gedaan wordt: Heeft u niemand veroordeeld? "Niemand, Heere", antwoordt zij. Zij spreekt met eerbied tot Christus, noemt Hem Heere, maar bewaart het stilzwijgen omtrent hare vervolgers, zegt niets in antwoord op de vraag hen betreffende: Waar zijn deze uw beschuldigers? Zij triomfeert niet in hun vlucht, heft geen juichkreten aan nu zij tegen zich zelf getuigen en niet tegen haar. Als wij hopen vergiffenis te

erlangen van onze rechter, dan moeten wij onze beschuldigers vergeven, en indien hun beschuldigingen, hoe hatelijk ook op zich zelf, het gelukkige middel waren om ons geweten te doen ontwaken, dan kunnen wij hun licht dit onrecht vergeven. Maar de vraag omtrent haar zelf beantwoordt zij: Heeft u niemand veroordeeld? Ware boetvaardigen vinden het genoeg om van zich zelf rekenschap aan God te geven, en nemen het dus niet op zich om voor anderen verantwoording te doen.
Ten derde. De gevangene wordt dus in vrijheid gesteld: Zo veroordeel Ik u ook niet, ga heen en zondig niet meer.

Beschouw dit:
A. Als de vrijstelling van tijdelijke straf: "Indien zij u niet veroordelen om gestenigd te worden, dan doe Ik het ook niet." Niet alsof Christus gekomen is, om aan de overheid het zwaard der gerechtigheid te ontnemen, of dat het Zijn wil is, om de doodstraf niet aan misdadigers te voltrekken, wel verre dat dit het geval zou zijn, is de openbare rechtsbedeling door het Evangelie ingesteld en dienstbaar gemaakt aan Christus' koninkrijk: Door Mij regeren de koningen. Maar Christus heeft deze vrouw niet willen veroordelen:
a. Omdat het zijn zaak niet was, Hij was geen rechter of scheidsman, en daarom wilde Hij zich niet mengen in wereldlijke aangelegenheden. Zijn koninkrijk was niet van deze wereld. Een ieder bemoeie zich met zijn eigen zaken.
b. Omdat zij vervolgd werd door degenen, die schuldiger waren dan zij, en die uit schaamtegevoel in hun eis van gerechtigheid niet konden volharden. De wet bepaalde, dat de hand der getuigen het eerst tegen de misdadiger zou zijn, en daarna de handen van het ganse volk, zodat, indien zij heengaan en haar niet veroordelen, de vervolging moest gestaakt worden. Als Gods gerechtigheid met tijdelijke oordelen straft, dan houdt Hij daarbij soms rekening met betrekkelijke rechtvaardigheid, en spaart hen, die anderszins strafbaar zijn, maar wier straf genoegen zou veroorzaken aan degenen, die erger zijn dan zij, Deuteronomium 32:26, 27. Maar toen Christus haar wegzond, was het met deze waarschuwing: Ga heen, en zondig niet meer. Door straffeloosheid worden de boosdoeners driester, en daarom hebben de schuldigen, die aan de strengheid der wet zijn ontkomen, dubbele waakzaamheid nodig, opdat de Satan geen voordeel krijge, want hoe billijker de vrijlating was, hoe billijker ook de vermaning om niet meer te zondigen. Zij, die behulpzaam zijn om het leven eens misdadigers te redden, moeten evenals Christus, ook behulpzaam zijn om door deze waarschuwing hun ziel te redden.

B. Als de ontheffing der eeuwige straf. Als Christus zegt: Ik veroordeel u niet, dan betekent dit: Ik vergeef u, en, de Zoon des mensen heeft macht op aarde de zonde te vergeven, en Hij kon op goede gronden die absolutie geven, want gelijk Hij de hardheid en onboetvaardigheid kende van de vervolgers, en daarom datgene zei wat hen beschaamde, zo kende Hij ook de verbrokenheid en het oprechte berouw van de gevangene, en zei daarom hetgeen haar kon vertroosten, zoals aan de vrouw, die een zondares was, zulk een zondares als deze, en die evenzo door een Farizeeër met minachting werd aangezien, Lukas 7:48, 50. uw zonden zijn u vergeven, ga heen in vrede. Zo ook hier: Zo veroordeel Ik u ook niet. Diegenen zijn waarlijk gelukkig, die Christus niet veroordeelt, want zijn vrijspraak volstaat ook voor alle andere beschuldigingen. Christus zal diegenen niet veroordelen, die, hoewel gezondigd hebbende, heengaan en niet meer zondigen, Psalm 85:9, Jesaja 55:7. Hij zal geen gebruik maken van het voordeel, dat Hij over ons heeft door onze vorige rebellie, zo wij slechts de wapenen neerleggen en terugkeren tot onze gehoorzaamheid en trouw. Christus' gunst in de vergeving der zonden van het verleden moet een afdoende reden voor ons wezen om heen te gaan en niet meer te zondigen, Romeinen 6:1, 2. Zal Christus u niet veroordelen? Zo ga heen en zondig niet meer.

Johannes 8:12 - 20 Het overige van dit hoofdstuk bestaat uit twistredenen tussen Christus en tegensprekende zondaren, die ook op de heerlijkste, genaderijkste woorden, die Hij sprak, vittende aanmerkingen maakten. Het is niet zeker, of deze twistgesprekken plaatshadden op dezelfden dag, dat de overspelige vrouw in vrijheid was gesteld, waarschijnlijk was het op dezelfden dag, want de evangelist maakt geen gewag van een anderen dag, en wijst er op, in vers 2, hoe vroeg Christus Zijn dagwerk begonnen was. De Farizeeën, die de vrouw hadden beschuldigd, hadden zich wel verwijderd, maar er waren andere Farizeeën tegenwoordig, vers 13, om zich tegen Christus te stellen, en die onbeschaamd genoeg waren, om kalm te blijven en zich groot te houden, hoewel sommigen van hun partij tot zo schandelijke vlucht waren gedwongen. Wellicht heeft hen dit slechts te begeriger gemaakt om twist met Hem te zoeken, ten einde zo mogelijk de eer en goeden naam van hun verslagen partijgenoten te redden. In deze verzen hebben wij:

I. Een grote leerstelling met de toepassing er van.
1. De leerstelling is: Dat Christus het Licht der wereld is, vers 12. Jezus dan sprak wederom tot hen lieden. Hoewel Hij zeer veel tot hen had gesproken met weinig nut of uitwerking, en hoewel wat Hij zei tegengesproken werd, sprak Hij toch wederom, want Hij spreekt eenmaal, ja tweemaal. Zij hadden niet willen horen naar wat Hij zei, en toch sprak Hij wederom tot hen, zeggende: Ik ben het Licht der wereld. Jezus Christus is het Licht der wereld. Een der rabbi's heeft gezegd: Licht is de naam van de Messias, gelijk geschreven is: Het licht woont bij Hem, Daniël 2:22. God is licht, en Christus is het beeld des onzienlijken Gods, God der goden, Licht der lichten. Hij werd verwacht om een licht te zijn tot verlichting der heidenen, Lukas 2:32, en aldus het Licht der wereld, en niet slechts van de Joodse kerk. Het zichtbare licht der wereld is de zon, en Christus is de Zon der gerechtigheid. Een zon verlicht geheel de wereld, en ook Christus, de een Christus, verlicht de wereld, en meer is niet nodig. Door zich het Licht te noemen, drukt Christus uit:
a. Wat Hij is in zich zelf - uiterst voortreffelijk en heerlijk.
b. Wat Hij is voor de wereld - de fontein van licht, verlichtende een iegelijk mens. Welk een kerkerhol zou de wereld wezen zonder de zon! Dat zou zij ook wezen zonder Christus, door wie het licht in de wereld gekomen is, Hoofdstuk 3:19.

2. De gevolgtrekking, die uit deze leer wordt afgeleid, is: Die Mij volgt, zoals een reiziger het licht volgt in een donkeren nacht, zal in de duisternis niet wandelen. maar zal het licht des levens hebben. Indien Christus het licht is, dan:
a. Is het onze plicht Hem te volgen, ons aan zijn leiding over te geven, in alles van Hem aanwijzingen te ontvangen voor de weg, die naar de gelukzaligheid voert. Velen volgen dwaallichten - ignes fatui, die hen ten verderve voeren, maar Christus is het ware Licht. Het is niet genoeg op dat licht te zien, het aan te staren, wij moeten het volgen, er in geloven, en er in wandelen, want het is een licht voor onze voeten, niet slechts voor onze ogen.
b. Het is de zaligheid van hen, die Christus volgen, dat zij in de duisternis niet zullen wandelen. Zij zullen niet zonder de instructies gelaten worden in de weg der waarheid, die nodig zijn om hen voor verderflijke dwaling te behoeden, en die aanwijzingen in de weg van plicht, die nodig zijn om hen voor verdoemende zonden te bewaren. Zij zullen het licht des levens hebben, de kennis en de genieting van God, die voor hen het licht des geestelijken levens zal wezen in deze wereld, en des eeuwigen levens in de toekomende wereld, waar geen dood en geen duisternis zal wezen. Christus volgende, zullen wij ongetwijfeld in beide werelden gelukkig zijn. Christus volgende, zullen wij Hem volgen naar de hemel.

II. De tegenwerping der Farizeeën tegen deze leer, en die tegenwerping was uiterst beuzelachtig: Gij getuigt van uzelf, uw getuigenis is niet waarachtig, vers 13. Hiermee gingen

zij af op de argwaan, dien wij gewoonlijk koesteren tegen mensen, die zich zelf prijzen, want eigen lof, denkt men, is de taal der eigenliefde, die wij allen zeer gereed zijn in anderen te veroordelen, maar die slechts weinigen in zich zelf willen erkennen. Maar hier was deze tegenwerping zeer onrechtvaardig, want:
1. Zij rekenden Hem datgene tot misdaad aan, en achtten dat het afdeed aan de geloofwaardigheid Zijner leer, wat voor iemand, die een Goddelijke openbaring bracht, volstrekt noodzakelijk en onvermijdelijk was. Hebben niet Mozes en al de profeten van zich zelf getuigd, als zij verklaarden de boodschappers Gods te zijn? Hebben de Farizeeën aan Johannes de Doper niet gevraagd: Wat zegt gij van uzelf?
2. Zij zagen het getuigenis voorbij van al de andere getuigen, die het getuigenis bevestigden, dat Hij van zich zelf gaf. Indien Hij alleen van zich zelf had getuigd, dan zou Zijn getuigenis inderdaad verdacht geweest zijn, en het geloof er aan zou opgeschort hebben kunnen worden, maar zijn leer was bevestigd door meer dan twee of drie geloofwaardige getuigen, dus genoeg om er ieder woord van te doen bestaan.

III. Christus, antwoord op deze tegenwerping, vers 14. Hij heeft hun niet als Zijn antwoord toegevoegd, zoals Hij wel had kunnen doen: "Gij zegt van uzelf, dat gij vrome en Godvruchtige mannen zijt, maar uw getuigenis is niet waarachtig", maar eenvoudig en duidelijk rechtvaardigt Hij zich, hoewel Hij Zijn eigen getuigenis ter zijde had gelaten, Hoofdstuk 5:31, blijft Hij er hier toch bij, dat het niets afdeed aan de geloofwaardigheid van Zijn andere bewijzen, maar nodig was om er de kracht van aan te tonen. Hij is het Licht der wereld, en het is de eigenschap van licht om blijk te geven van zich zelf. Eerste beginselen bewijzen zich zelf. Hij voert drie dingen aan om te bewijzen, dat Zijn getuigenis, hoewel het een getuigenis is van Hem zelf, waar is en van kracht.

1. Dat Hij zich bewust is van zijn macht en gezag, en er bij zich zelf volkomen zeker van is. Hij sprak niet als iemand, die in onzekerheid verkeert, noch heeft Hij een betwistbaar denkbeeld opgeworpen, waaromtrent Hij zelf aarzelde, maar Hij heeft van het besluit verhaald, en gaf een rekenschap van zich zelf, waar Hij bij bleef: Ik weet van waar Ik gekomen ben, en waar Ik heenga. Hij was volkomen op de hoogte van Zijn eigen onderneming, van het begin tot het einde, Hij wist op wiens boodschap Hij uit was, en wat er de uitslag van zijn zou. Hij wist wat Hij was, voordat Hij aan de wereld was geopenbaard, en wat Hij daarna zijn zou, dat Hij gekomen is van de Vader, en dat Hij tot Hem heenging, Hoofdstuk 16:28, dat Hij van de heerlijkheid is gekomen, en naar de heerlijkheid heenging, Hoofdstuk 17:5. Dat is de voldoening van alle goede Christenen, dat, hoewel de wereld hen niet kent, zoals zij Hem niet gekend heeft, zij toch weten van waar hun geestelijk leven komt, en waarheen het strekt, en dat zij dus een vasten grond onder de voeten hebben.

2. Dat zij zeer onbevoegde rechters waren over Hem en over zijn leer, en dat er dus op hen geen acht behoorde geslagen te worden.
a. Omdat zij onwetend waren, moedwillig en hardnekkig onwetend: Gijlieden weet niet, van waar Ik kom, en waar Ik heenga. Waartoe dient het te spreken met hen, die niets van de zaak weten noch begeren te weten? Hij had hun gesproken van Zijn komen van de hemel, en van Zijn wederkeren naar de hemel, maar het was hun dwaasheid, zij geloofden het niet, het was iets waarvan een onvernuftig man niet weet, Psalm 92:7. Zij matigden zich aan om te oordelen over hetgeen zij niet verstonden, en dat geheel buiten het gebied van hun kennis of van hun verstand was gelegen. Zij, die de heerschappij en de waardigheid van Christus verachten, lasteren hetgeen zij niet weten, Judas 8, 10.
b. Omdat zij partijdig waren, vers 15, "gij oordeelt naar het vlees". Als vleselijke wijsheid het oordeel leidt, en alleen de uitwendige schijn als getuigenis of bewijs wordt aangenomen, en

de zaak dus daarnaar beslist wordt, dan oordeelt men naar het vlees, en als wereldse belangen in de schaal worden geworpen bij het beoordelen van geestelijke zaken, als wij oordelen ten gunste van hetgeen het vleselijk hart behaagt, en ons aanbeveelt bij een vleselijk - gezinde wereld, dan oordelen wij naar het vlees, en het oordeel kan niet recht wezen als de regel verkeerd is. De Joden beoordeelden Christus en Zijn Evangelie naar de uitwendige schijn, en omdat Zijn voorkomen zo gering was, achtten zij het onmogelijk, dat Hij het licht der wereld kon zijn, alsof de zon achter een wolk geen zon is.
c. Omdat zij onrechtvaardig en onredelijk jegens Hem waren, dat aangeduid wordt door dit woord: Ik oordeel niemand. Ik meng Mij niet in uw politieke zaken, en Mijn leer of Mijn leven maakt geen inbreuk op uw burgerlijke rechten of wereldlijke macht. Aldus heeft Hij niemand geoordeeld. Indien Hij nu de krijg niet voerde naar het vlees, was het zeer onbillijk van hen, om Hem te oordelen naar het vlees, en Hem te behandelen als een overtreder tegen het burgerlijk bestuur. Of: Ik oordeel niemand, dat is: "niet nu bij Mijn eerste komst, dat is uitgesteld tot aan Mijn wederkomst," Hoofdstuk 3:17. "Prima dispensatio Christi medicinalis est, non judicialis" - De eerste komst van Christus was om genezing te werken, niet om recht te beoefenen.

3. Dat Zijn getuigenis van zich zelf genoegzaam ondersteund en bevestigd is geworden door het getuigenis Zijns Vaders met Hem en voor Hem, vers 16:En indien Ik ook oordeel, Mijn oordeel is waarachtig. In zijn leer heeft Hij geoordeeld, Hoofdstuk 9:39, hoewel niet in staatkundigen zin. Beschouw Hem dus:
a. Als een rechter, en Zijn eigen oordeel was geldig: "indien Ik ook oordeel, Ik, die macht heb gericht te houden, Ik, aan wie alle dingen zijn overgegeven, Ik, die de Zoon van God ben en de Geest Gods heb, indien Ik oordeel, Mijn oordeel is waarachtig, onbetwistbaar recht, Romeinen 2:2. Indien Ik zou oordelen, Mijn oordeel moet waarachtig zijn, en dan zoudt gij veroordeeld worden, maar de dag des oordeels is nog niet gekomen, nog zult gij niet veroordeeld, maar gespaard worden, en daarom oordeel Ik thans niemand." Aldus is de opvatting van Chrysostomus van deze Schriftuurplaats. Hetgeen nu Zijn oordeel onberispelijk en onwraakbaar maakt is Zijns Vaders medewerking met Hem: Ik ben niet alleen, maar Ik en de Vader, die Mij gezonden heeft. Hij had ter Zijner bestiering de raad Zijns Vaders. Gelijk Hij van voor de grondlegging der wereld bij de Vader was in het formeren en vaststellen der raadsbesluiten, zo was de Vader met Hem in de wereld om deze raadsbesluiten tot uitvoering te brengen, en heef Hem nooit inops consilü - zonder raad gelaten, Jesaja 11:2. Al de raad des vredes, (en ook des krijgs) was tussen die beiden, Zacharia 6:13. Hij had ook des Vaders medewerkende macht om hetgeen Hij deed te bevestigen, Psalm 89:22, Jesaja 42:1. Hij heeft niet afzonderlijk gehandeld, maar in Zijn eigen naam en in dien Zijns Vaders, Hoofdstuk 5:17, en 14:9, 10. Zijns Vaders opdracht aan Hem: "Het is de Vader, die Mij gezonden heeft." God zal gaan met hen, die Hij zendt, zie Exodus 3:10, 12. Kom nu, en Ik zal u zenden, en Ik zal voorzeker met u zijn. Indien nu Christus een opdracht had van de Vader, en des Vaders tegenwoordigheid met Hem is in alles wat Hij doet en beschikt, dan is Zijn oordeel ongetwijfeld waarachtig en geldig, er kan geen bedenking tegen ingebracht worden, van dat oordeel kan men zich op geen ander oordeel beroepen.

b. Beschouw Hem als een Getuige, en niet anders treedt Hij thans op - want Hij is nu nog niet op de rechterstoel gezeten - en als zodanig was Zijn getuigenis waarachtig en onwraakbaar. Dit toont Hij hier, vers 17, 18, als Hij een grondbeginsel aanhaalt der Joodse wet, vers 17. Dat de getuigenis van twee mensen waarachtig is. Niet alsof dit op zichzelf altijd waar is, want menigmaal heeft men de handen in elkaar geslagen om een vals getuigenis te geven, 1 Koningen 21:10. Maar het wordt als een voldoend bewijs geacht, om er een vonnis naar te kunnen vellen verum dictum, en indien van het tegendeel niet blijkt, dan wordt het als waar

aangenomen. Er wordt hier verwezen naar die wet, Deuteronomium 17:6. Op de mond van twee of drie getuigen zal hij gedood worden, die sterven zal. Zie ook Deuteronomium 19:15, Numeri 35:30. Het was ten gunste van leven, dat in halsstraffelijke zaken twee getuigen vereist werden, zoals bij ons in gevallen van verraad, zie Hebreeën 6:18. Hij past dit toe op het onderhavige geval, vers 18:Ik ben het, die van mij zelf getuig, en de Vader, die Mij gezonden heeft, getuigt van Mij. Zie hier twee getuigen! Hoewel in de gerechtshoven der mensen, waar twee getuigen vereist worden, de misdadiger of de kandidaat niet als getuigen voor zich zelf worden toegelaten, kan het toch, in een zuiver Goddelijke zaak, die alleen door een Goddelijk getuigenis kan bewezen worden, en God zelf de getuige moet zijn, als op de formaliteit van twee of drie getuigen wordt aangedrongen, geen ander zijn dan de eeuwige Vader, de eeuwige Zoon des Vaders, en de eeuwige Geest. Indien nu het getuigenis van twee onderscheiden personen, die mensen zijn, en dus bedriegen kunnen of bedrogen kunnen zijn, afdoend is, hoe veel te meer behoort dan niet het getuigenis van de Zoon van God betreffende zich zelf, ondersteund door het getuigenis van Zijn Vader, geloofd te worden, zie 1 Johannes 5:7, 9 - 11.
Nu bewijst dit niet slechts, dat de Vader en de Zoon twee onderscheiden Personen zijn, (want van hun respectief getuigenis wordt gesproken als van het getuigenis van twee onderscheiden personen) maar ook, dat deze twee een zijn, niet slechts een in hun getuigenis, maar aan elkaar gelijk in heerlijkheid en macht, en daarom in wezen dezelfden. Hier vindt Augustinus aanleiding in om zijn hoorders te waarschuwen, aan de enen kant tegen Sabellianisme, dat de Personen in de Godheid verwarde, en aan de anderen kant tegen Arianisme, dat de Godheid van de Zoon en van de Geest ontkent. "De Zoon is een Persoon, en de Vader is een andere Persoon, en toch maken zij niet twee Wezens uit, maar de Vader is hetzelfde Wezen als de Zoon, dat is: de enige ware God". Tract. 36 in Joann. Christus spreekt hier van zich zelf en van de Vader als getuigen bij de wereld, getuigenis gevende aan het verstand en het geweten van de kinderen der mensen, met wie Hij te doen heeft als mensen. En deze getuigenissen bij de wereld zullen in de grote dag getuigenissen zijn tegen hen, die volharden in hun ongeloof, en het woord dezer getuigen zal de mensen oordelen. Dit was de som en substantie van de eerste samenspreking tussen Christus en deze vleselijk - gezinde Joden, in het besluit waarvan ons wordt meegedeeld, hoe hun tong losgelaten en hun handen gebonden werden.

Ten eerste. Hoe hun tong werd losgelaten (zo groot was de boosaardigheid der hel) om vittende aanmerkingen te maken op zijn rede, vers 19. Hoewel er in hetgeen Hij gezegd had geen menselijke staatkunde of kunst was, maar wel een Goddelijke zekerheid en vastheid, beginnen zij Hem toch strikvragen te doen. Niemand is zo ongeneeslijk blind als zij, die vast besloten hebben niet te willen zien.
Merk op:
a. Hoe zij aan de overtuiging zochten te ontkomen door een vitterij, een spitsvondigheid: Zij dan zeiden tot Hem: Waar is uw Vader? Uit de strekking van deze en van Zijn andere redenen hadden zij gemakkelijk kunnen begrijpen, dat, als Hij sprak van Zijn Vader, Hij niemand anders bedoelde dan God zelf, maar zij doen, alsof zij denken, dat Hij van een gewoon persoon sprak, en daar Hij zich beroept op Zijn getuigenis, zeggen zij Hem, dat Hij Zijn getuige voor moet brengen, en tarten Hem om met hem voor de dag te komen. Waar is uw Vader? Zo is het dan, gelijk Christus van hen zei, vers 15, dat zij oordelen naar het vlees. Wellicht bedoelen zij het als een smadelijke aanmerking van wege de geringheid en onbekendheid van zijn familie. Waar is uw vader? dat hij geschikt zou zijn om in een zaak als deze getuigenis te geven? Zo maakten zij er zich van af met een beschimping, toen zij "niet konden weerstaan de wijsheid en de Geest, door welken Hij sprak".

b. Hoe Hij deze vitterij afwees door verdere overtuigende redenen. Hij zei hun niet waar Zijn Vader was, maar beschuldigde hen van moedwillige onwetendheid. Gij kent noch Mij, noch Mijn Vader. Het is nergens toe nut om met u over Goddelijke dingen te spreken, daar gij er over spreekt als blinden over kleuren. Arme schepselen! Gij weet niets van de zaak." a. Hij beschuldigt hen van onwetendheid omtrent God. "Gij kent Mijn Vader niet." God was bekend in Juda, Psalm 76:2. Zij hadden enige kennis van Hem als de God, die de wereld gemaakt heeft, maar hun ogen waren verduisterd, zodat zij het licht niet konden zien van zijn heerlijkheid, schijnende in het aangezicht van Jezus Christus. De kinderen van de Christelijke kerk kennen de Vader, kennen Hem als Vader, 1 Johannes 2:13, maar deze oversten der Joden kenden Hem niet, omdat zij Hem als zodanig niet wilden kennen.
b. Hij toont hun de ware oorzaak van hun onbekendheid met God. Indien gij Mij kende, zo zoudt gij ook Mijn Vader gekend hebben. De reden, waarom de mensen God niet kennen, is dat zij Jezus Christus niet kennen. Indien wij Christus kenden, dan zouden wij door Hem te kennen de Vader kennen, wiens uitgedrukt beeld Hij is, Hoofdstuk 14:9.
Chrysostomus bewijst hieruit de Godheid van Christus en Zijn even gelijk zijn met de Vader. Wij kunnen niet zeggen: "Wie een mens kent, kent een engel," of: "Wie een schepsel kent, kent de Schepper", maar wie Christus kent, kent de Vader. Door Hem zouden wij onderwezen worden in de kennis van God, ingeleid worden tot bekendheid met Hem. Indien wij Christus beter kenden, wij zouden de Vader beter kennen, maar, waar de Christelijke Godsdienst geminacht wordt en tegengestaan, daar zal de natuurlijke Godsdienst weldra te loor gaan, op zijde geschoven worden. Deïsme bereidt de weg tot atheïsme. Zij, die niet van Christus willen leren, worden verijdeld in hun overleggingen omtrent God.

Ten tweede. Zie hoe hun handen gebonden zijn, hoewel hun tong aldus was losgelaten, zodanig was de macht des hemels, om de boosheid der hel in bedwang te houden. Deze woorden sprak Jezus, deze stoutmoedige woorden, deze woorden van overtuiging en bestraffing, bij de schatkist, een vertrek van de tempel, waar de overpriesters, wier gewin hun vroomheid was, voorzeker gewoonlijk verblijf hielden, zich bezig houdende met de zaken der inkomsten. Christus leerde in de tempel, nu eens in het een gedeelte, en dan eens in een ander gedeelte er van, al naar Hij er gelegenheid of aanleiding toe had. Nu zouden de priesters, die zo groten invloed hadden in de tempel en hem beschouwden als hun domein, Hem met behulp der dienaren, die vlogen op hun wenken, gemakkelijk hebben kunnen grijpen, om Hem bloot te stellen aan de woede van het gemeen, en aan de straf, die zij de geseling der rebellen noemden, of, zij hadden Hem ten minste tot zwijgen kunnen brengen, Hem daar de mond hebben kunnen snoeren, zoals aan Amos gebeurde, wie, hoewel hij geduld werd in het land van Juda, verboden werd om in des konings huis of heiligdom te profeteren. Maar toch, zelfs in de tempel, waar Hij onder hun bereik was, heeft niemand Hem gegrepen, want zijn ure was nog niet gekomen.

Zie hier:
1. Hoe door een onzichtbare macht beslag gelegd werd op zijn vervolgers, niemand durfde zich met Hem te bemoeien. God kan aan de toorn des mensen perken stellen, zoals Hij perken stelt aan de baren der zee. Laat ons dan geen gevaren vrezen, als wij ons op de weg van plicht bevinden, want God heeft Satan en al zijn werktuigen in banden.
2. De reden, waarom er aldus beslag op hen gelegd was: zijn ure was nog niet gekomen. Het herhaalde melding maken hiervan duidt aan, hoezeer ons heengaan uit deze wereld afhangt van het bepaalde raadsbesluit Gods. Zij, die ure, zal komen, is komende, nog niet gekomen, maar zij is nabij. Onze vijanden kunnen haar niet verhaasten, en onze vrienden haar niet vertragen, zij komt op de tijd, vastgesteld door de Vader, hetgeen troostrijk is voor ieder Godvruchtige, die op kan zien en met genot kan zeggen: Mijn tijden zijn in uw hand, en zij

zijn er beter dan in de onze. Zijn ure was nog niet gekomen, omdat Zijn werk nog niet volbracht was, en Zijn getuigenis nog niet voleindigd. Er is een tijd voor alle doeleinden Gods.

Johannes 8:21 - 30
Christus vermaant hier de zorgeloze, ongelovige Joden om te bedenken wat de gevolgen zullen zijn van hun ongeloof, opdat zij ze zouden voorkomen eer het te laat is, want Hij sprak woorden van verschrikking, zowel als van genade.
Merk hier op:

I. De bedreigde toorn, vers 21. Jezus dan zei wederom tot hen hetgeen hun waarschijnlijk goed kon doen. Hij bleef leren, in vriendelijkheid jegens hen, die zijn leer aannamen, hoewel er velen waren, die haar weerstonden, hetgeen een voorbeeld is voor Evangeliepredikers, om, in weerwil van tegenstand, voort te gaan met hun arbeid, omdat een overblijfsel behouden zal worden. Hier verandert Christus van toon, Hij had voor hen op de fluit gespeeld in de aanbiedingen Zijner genade, en zij hadden niet gedanst, nu zingt Hij klaagliederen voor hen in de aankondiging van Zijn toorn, om te zien of zij ook zouden wenen. Hij zei: Ik ga heen, en gij zult Mij zoeken, en in uw zonden zult gij sterven, waar Ik heenga, kunt gijlieden niet komen. Ieder woord is ontzettend, en duidt op geestelijke oordelen, die de zwaarste van alle oordelen zijn, erger dan oorlog, pestilentie en gevangenschap, die de Oud - Testamentische profeten hebben aangekondigd.

De Joden worden hier bedreigd met vier dingen.
1. Christus' heengaan van hen. Ik ga heen, dat is: "Het zal niet lang meer duren, of Ik ga heen, gij behoeft u zoveel moeite niet te geven om Mij van u weg te drijven, Ik zal uit Mij zelf heengaan." Zij zeiden tot Hem: Wijk van ons! want aan de kennis uwer wegen hebben wij geen lust, en Hij houdt hen aan hun woord, maar wee hun, van wie Christus wijkt. Icabod, de eer is weggevoerd, onze bescherming is weggenomen, als Christus heengaat. Christus heeft hen dikwijls gewaarschuwd voor Zijn heengaan, eer Hij hen heeft verlaten. Hij heeft hun dikwijls vaarwel gezegd, als iemand, die ongaarne heengaat, en gewillig is om tot blijven te worden uitgenodigd, en hen zou hebben willen opwekken om Hem aan te grijpen, en tot blijven te dringen.
2. Hun vijandschap tegen de waren Messias, en hun vruchteloos, verdwaasd vragen en zoeken naar een anderen Messias, toen Hij heengegaan was, hetgeen beide hun zonde en hun straf is geweest. Gij zult Mij zoeken, hetgeen aanduidt:
a. Hun vijandschap jegens de waren Christus:" Gij zult Mijn invloed zoeken te vernietigen, door Mijn leer en Mijn volgelingen te vervolgen met het vruchteloze doel hen uit te roeien." Dit was een voortdurende kwelling en pijniging voor hen zelf, hen ongeneeslijk boosaardig en gemelijk makende, en de toorn Gods over hen brengende tot het einde.
Of: b. Hun vragen en zoeken naar valse Christussen. "Gij zult voortgaan met de Messias te verwachten, gij zult u verwarren met het zoeken naar een komenden Christus, terwijl Hij reeds gekomen is," gelijk de inwoners van Sodom, die, met blindheid geslagen zijnde, zich aftobden om de deur te vinden. Zie Romeinen 9:31, 32.

3. Hun finale onboetvaardigheid. "Gij zult sterven in uw zonde." In alle Engelse vertalingen van de Bijbel, zelfs in de oude bisschopsoverzetting, evenals in die van Genève, (behalve alleen de Rhemist) is hier een fout ingeslopen, want zij hebben het woord zonde in het meervoud, terwijl het in alle Griekse handschriften in het enkelvoud voorkomt, en tê hamartia humoon - is uw zonde, zo ook in al de Latijnse overzettingen, en Calvijn wijst op het verschil tussen dit en vers 24, waar het meervoud gebruikt is, tais hamartiais. Hij zegt, dat het hier

inzonderheid bedoeld is van de zonde van ongeloof, in hoc peccato vestro - in deze uw zonde. Zij, die in ongeloof leven, gaan hun eeuwig verderf tegemoet, zo zij in hun ongeloof sterven. Of het kan verstaan worden in algemenen zin. Gij zult sterven in uw ongerechtigheid, zoals in Ezechiël 3:19, en 33:9. Velen, die lang in de zonde geleefd hebben, zijn, door genade, door een tijdige bekering er voor bewaard gebleven om in hun zonde te sterven. Maar voor hen, die uit deze wereld van toetsing heengaan naar de wereld der vergelding onder de schuld van onvergeven zonde en de macht van onverbroken zonde, blijft geen verlichting of vertroosting over, de verlossing zelf kan hen niet verlossen of zalig maken, Job 11, Ezechiël 32:27.

4. Hun eeuwigdurende afscheiding van Christus en van alle gelukzaligheid in Hem: Waar Ik heenga, kunt gijlieden niet komen. Toen Christus de aarde verliet, is Hij heengegaan naar een staat van volkomen gelukzaligheid, Hij ging heen naar het paradijs. Derwaarts heeft Hij de boetvaardigen moordenaar medegenomen, die niet in zijn zonden is gestorven, maar de onboetvaardigen zullen niet slechts niet tot Hem komen, maar zij kunnen niet tot Hem komen, het is zedelijk onmogelijk, want de hemel zou geen hemel wezen voor hen, die ongeheiligd sterven, en dus niet toebereid en geschikt zijn gemaakt voor de hemel. Gij kunt niet komen, omdat gij geen recht hebt om in te gaan in dat Jeruzalem, Openbaring 21:14. "Waar Ik heenga, kunt gij niet komen, om Mij vandaar te halen", zegt Dr. Whitby, en het is ook de troost van alle goede Christenen, dat zij, als zij in de hemel komen, buiten het bereik zullen zijn van de boosaardigheid hunner vijanden.

II. Hoe zij met deze bedreiging hebben gespot. In plaats van te sidderen op Zijn woord, schertsten zij er mede en poogden het belachelijk te maken, vers 22. Zal hij ook zich zelf doden? Zie hier:
1. Hoe minachtende gedachten zij hadden van Christus' bedreigingen, zij konden er zich zelf en elkaar vrolijk mede maken, evenals zij, die de boden des Heeren bespotten en de last van het woord des Heeren tot een spotrede, en regel op regel, gebod op gebod tot een lied maakten. Maar "drijft de spot niet, opdat uw banden niet vaster gemaakt worden".
2. Welke slechte gedachten zij hadden van Christus' bedoeling, alsof Hij een onmenselijk plan beraamde tegen Zijn eigen leven, ten einde, zoals Saul, aan hoon en versmaadheid te ontkomen. Dat is inderdaad (zeggen zij) heengaan, waar wij hem niet kunnen volgen, want nooit zullen wij ons zelf doden. Aldus maken zij Hem niet slechts tot een van hen, maar tot iemand, die slechter is dan zij, en toch hebben vele Joden bij de rampen, die door de Romeinen over hen gebracht werden, in ontevredenheid en wanhoop zich zelf gedood. Zij hadden een veel betere uitlegging aan zijn woorden gegeven in hoofdstuk 7:34, 35: Zal Hij tot de verstrooide Grieken gaan en de Grieken leren? Maar zo zal de boosaardigheid, waaraan men toegeeft, hoe langer hoe boosaardiger worden.

III. De bevestiging van hetgeen Hij gezegd had.
1. Hij had gezegd: Waar Ik heenga, kunt gijlieden niet komen, en hier geeft Hij er de reden van op, vers 23. Gijlieden zijt van beneden, Ik ben van boven, gij zijt uit deze wereld, Ik ben niet uit deze wereld. Gij zijt - ek toon katoo - van die dingen, welke beneden zijn, lettende, niet zozeer op hun opkomen van beneden, als wel op hun gehechtheid aan deze lagere dingen. Gij zijt in deze dingen, als degenen, die er toe behoren, hoe kunt gij komen waar Ik ga, als uw geest en uw neiging zo geheel tegenovergesteld zijn aan de Mijne?
Zie hier:
a. Wat de geest van de Heere Jezus was - niet van deze wereld, maar van Boven. Voor al de rijkdom dezer wereld, voor gemak of genot van het lichaam en de lof der men. schen was Hij volkomen dood, en Hij was geheel en al ingenomen door Goddelijke en hemelse dingen, en

niemand zal met Hem wezen dan zij, die van Boven geboren zijn, en hun wandel hebben in de hemel.
b. Hoe geheel tegenovergesteld was dit aan hun geest: " Gij zijt van beneden en van deze wereld". De Farizeeën waren van een vleselijke wereldsgezinde geest, welke gemeenschap kon Christus dan met hen hebben? 2. Hij had gezegd: In uw zonden zult gij sterven, en hier blijft Hij daarbij: "Ik heb u dan gezegd, dat gij in uw zonden zult sterven, omdat gij van beneden zijt", en Hij geeft er nog verder deze reden voor, indien gij niet gelooft, dat Ik die ben, gij zult in uw zonden sterven, vers 24.

Zie hier:
a. Wat van ons geëist wordt, nl. dat wij zullen geloven: dat Ik die ben, hoti ego eimi - dat Ik ben, hetwelk een der namen Gods is, Exodus 3:14. Het was de Zone Gods, die daar zei - Ik zal zijn, die Ik zijn zal, want de bevrijding van Israël was slechts een type of beeld van toekomende goede dingen, maar nu zegt Hij: Ik ben die. Ik ben, die komen zou, dien gij verwacht de Messias te zijn. Ik ben wat gij wenst, dat Ik u wezen zal. Ik ben meer dan de blote naam van de Messias, Ik noem Mij niet slechts zo, Ik ben het. Het ware geloof houdt de ziel niet op met een ledigen klank van woorden, maar beweegt haar door de leer van Christus' Middelaarschap, als iets wezenlijks, dat ook een wezenlijke uitwerking heeft.
b. Hoe noodzakelijk het is, dat wij dit geloven. Indien wij dit geloof niet hebben, dan zullen wij sterven in onze zonden, want de zaak is zo geregeld en vastgesteld, dat wij zonder dit geloof niet behouden kunnen worden van de macht der zonde terwijl wij leven, en er dus voorzeker in zullen volharden ten einde toe. Niets dan de leer van Christus' genade kan een reden zijn, overtuigend genoeg, en niets dan de Geest van Christus' genade kan een beginsel in ons werken, krachtig genoeg, om ons van de zonde af te keren tot God, en die Geest is gegeven, en die leer is gegeven om alleen in hen, die in Christus geloven, van kracht en uitwerking te zijn, zodat, indien Satan niet door geloof uit het bezit wordt verdreven, hij de ziel zolang zij leeft in bezit zal houden. Indien Christus ons niet geneest, is onze toestand hopeloos, en zullen wij sterven in onze zonden. Dat wij, zonder geloof niet verlost kunnen worden van de straf der zonde als wij sterven, want de toorn Gods blijft op hen, die niet geloven, Markus 16:16. Ongeloof is de veroordelende zonde, het is een zonde tegen het geneesmiddel. Hierin nu ligt de grote Evangeliebelofte opgesloten: Indien wij geloven, dat Christus die is, en Hem als zodanig aannemen, dan zullen wij niet sterven in onze zonden. Volstrekt tot iedereen zegt de wet, wat Christus zegt, vers 21. Gij zult sterven in uw zonden, want allen zijn wij schuldig voor God, maar het Evangelie is een nietigverklaring van de verplichting, op voorwaarde van te zullen geloven. De vloek der wet is teniet gedaan voor allen, die zich onderwerpen aan de genade van het Evangelie. Gelovigen sterven in Christus, in zijn liefde, in zijn armen, en aldus worden zij er voor bewaard van te sterven in hun zonden.

IV. Hier is nu voorts een rede betreffende Hem zelf, naar aanleiding van Zijn eis van geloof in Hem als de voorwaarde tot zaligheid, vers 25 - 29.
1. De vraag, die de Joden Hem deden, vers 25: Wie zijt gij? Dit vroegen zij smalend, niet met een begeerte om ingelicht te worden. Hij had gezegd: Gij moet geloven, dat Ik die ben. Door Zijn niet uitdrukkelijk zeggen wie Hij was, gaf Hij duidelijk te kennen, dat Hij in Zijn Persoon iemand was, die niet door iemand beschreven of omschreven kon worden, en in Zijn ambt als iemand, die door allen werd verwacht, die uitzagen naar de verlossing Israëls, toch werd deze indrukwekkende manier van spreken, die zo veelbetekenend was, door hen tot zijn versmaadheid verkeerd, alsof Hij niet wist wat van zich zelf te zeggen. Wie zijt gij, dat wij zo onbepaald, zo blind in u moeten geloven, dat gij een grootmachtige HIJ zoudt zijn, wij weten

niet wie of wat, noch dat het waardig is geweten te worden?" Hij antwoordt op deze vraag, en wijst hun drie middelen aan om inlichting te bekomen:

a. Hij verwijst hen naar hetgeen Hij van de beginne gezegd had. "Vraagt gij wie Ik ben? Ik ben dezelfde, die Ik u van de beginne gezegd heb". Het oorspronkelijke is hier ietwat ingewikkeld, ten archên ho ti kai laloo humin, dat door sommigen aldus gelezen wordt: Ik ben het begin, dat Ik ook tot u zeg. Zo heeft Augustinus het opgevat. Christus wordt genoemd Archê - het Begin, Colossenzen 1:18, Openbaring 1:8, 21:6, 3:14, en aldus komt het overeen met vers 24. Ik ben die. Vergelijk Jesaja 41:4, Ik, die de eerste ben. Zij, die hier tegen inbrengen, dat het de accusatief is, en dus eigenlijk niet beantwoordt aan tis ei, moeten dan met grammatische regelen de parallel - uitdrukking in Openbaring 1:8 verklaren ho ên. Maar de meeste uitleggers zijn het eens met onze overzetting. Vraagt gij wie Ik ben? Ik ben dezelfde, die Ik u van het begin des tijds in de Schriften des Ouden Testaments gezegd heb, dezelfde, die van de beginne gezegd was te zijn het Zaad der vrouw, dat de kop der slang zou vermorzelen, dezelfde, die in alle tijden en eeuwen der kerk de Middelaar des verbonds is geweest, en het voorwerp des geloofs der aartsvaders. Van het begin Mijner openbare bediening. De rekenschap, die Hij reeds van zich zelf gegeven had, daar wilde Hij bij blijven, Hij had verklaard de Zoon van God te Zijn, Hoofdstuk 5:17, 18, de Christus te zijn, Hoofdstuk 4:26, en het brood des levens, en Hij had zich voorgesteld als het voorwerp van dat geloof, hetwelk noodzakelijk is ter verlossing en zaligheid, en hiernaar verwijst Hij hen nu voor een antwoord op hun vraag. Christus blijft zich gelijk, wat Hij van de beginne gezegd heeft, dat zegt Hij nog. Zijn Evangelie is een eeuwig Evangelie.

b. Hij verwijst hen naar het oordeel Zijns Vaders, en de instructies, die Hij van Hem had, vers 26. "Ik heb vele dingen, meer dan gij denkt, van u te zeggen, en, in die dingen, van u te oordelen. Maar waarom zou Ik mij nog moeite met u geven? Ik weet dat Hij, die Mij gezonden heeft, waarachtig is, en Mij zal ondersteunen, want Ik spreek tot de wereld (tot welke Ik als gezant ben gezonden) de dingen, al die dingen, en alleen die, welke Ik van Hem gehoord heb. Hier houdt Hij zijn beschuldiging tegen hen terug. Hij had hen van vele dingen te beschuldigen, en vele bewijzen tegen hen aan te voeren, maar voor het ogenblik had Hij genoeg gezegd. Welke ontdekkingen van zonde ons ook gemaakt worden, Hij, die het hart doorgrondt, heeft nog meer om er ons over te oordelen, 1 Johannes 3:. Hoeveel God ook met de zondaren afrekent in deze wereld, er zal een nog veel grotere afrekening komen, Deuteronomium 32:34. Laat ons hieruit leren om niet zo ijverig en voortvarend te zijn om dadelijk alles te zeggen wat wij kunnen zeggen, zelfs niet tegen de slechtsten der mensen, wij kunnen wel veel hebben te zeggen om te laken en af te keuren, dat toch maar beter ongezegd blijft, want waartoe dient het, als er toch niet naar geluisterd wordt? Hij beroept zich tegen hen op Zijn Vader: Die Mij gezonden heeft.
Hier zijn twee dingen, die Hem vertroosten:

Ten eerste. Dat Hij getrouw is geweest aan Zijn Vader, en aan de opdracht, die Hem was gegeven. De dingen, die Ik van Hem gehoord heb, dezelve spreek Ik tot de wereld - want Zijn Evangelie zou gepredikt worden aan alle creaturen. Gegeven zijnde tot een getuige der volken, Jesaja 55:4, was Hij de Amen, de getrouwe Getuige, Openbaring 3:14. Hij heeft zijn leer niet verborgen, neen, Hij sprak haar tot de wereld - daar zij van algemeen belang was, moest zij ook van algemene bekendheid zijn. Hij heeft haar ook niet veranderd of gewijzigd, noch is Hij afgeweken van de instructies, ontvangen van Hem, die Hem heeft gezonden.
Ten tweede. Dat Zijn Vader Hem getrouw zou zijn, getrouw aan de belofte, dat Hij Zijn mond zal maken als een scherp zwaard, getrouw aan Zijn voornemen omtrent Hem, dat een raadsbesluit was, Psalm 2:7, getrouw aan de bedreiging van Zijn toorn over hen, die Hem

zullen verwerpen. Hoewel Hij hen niet bij Zijn Vader zou beschuldigen, zal de Vader, die Hem heeft gezonden, toch ongetwijfeld afrekening houden met hen, en getrouw zijn aan hetgeen Hij heeft gesproken, Deuteronomium 18:19, dat Hij het zoeken zal van de man, die niet zal horen naar de profeet, dien God zal verwekken. Christus wilde hen niet beschuldigen, "want", zegt Hij, "die Mij gezonden heeft is waarachtig, en zal hen oordelen, hoewel Ik geen oordeel tegen hen zou eisen". Bij dit deel van onzes Heilands rede maakt de evangelist een treurige opmerking: Zij verstonden niet, dat Hij hun van de Vader sprak, vers 27.

Zie hier:
1. De macht van Satan om de ogen te verblinden van hen, die niet geloven. Hoewel Christus zo duidelijk heeft gesproken van God, als van Zijn Vader in de hemel, hebben zij niet begrepen wie Hij bedoelde, maar dachten dat Hij sprak van een vader, dien Hij had in Galiléa. Zo worden de eenvoudigste dingen raadselen voor hen, die aan hun vooroordelen blijven vasthouden, voor de blinden zijn dag en nacht gelijk.
2. De reden, waarom de bedreigingen des woords zo weinig indruk maken op het gemoed der zondaren, is dat zij niet verstaan wiens toorn het is, die in hen wordt geopenbaard. Toen Christus hun sprak van de waarheid van Hem, die Hem had gezonden, als een waarschuwing om bereid te zijn op Zijn oordeel, dat naar waarheid is, hebben zij die waarschuwing in de wind geslagen, omdat zij niet begrepen, wiens oordeel het was, waaraan zij zich blootstelden.
c. Hij verwijst hen naar hun eigen overtuiging hiernamaals, vers 28, 29. Hij bevindt, dat zij Hem niet willen begrijpen, en daarom verschuift Hij het onderzoek tot later, wanneer meer bewijzen voorhanden zullen zijn. Zij, die niet willen zien, zullen zien, Jesaja 26:11. Merk hier nu op hetgeen, waarvan zij eerlang overtuigd zullen worden: Gij zult verstaan, dat Ik die ben, dat Jezus de ware Messias is. Of gij het al of niet voor de mensen wilt erkennen, gij zult het gewaar worden in uw eigen geweten, gij zult de overtuiging van uw geweten wel kunnen smoren, maar niet overbluffen of verijdelen, dat Ik die ben, niet dien gij zegt dat Ik ben, maar dien Ik zeg en verkondig dat Ik ben, namelijk Hij, die komen zou. Te dien einde zullen zij van twee dingen overtuigd worden:

Ten eerste. Dat Hij niets deed van zich zelf, niets van zich zelf, als mens, van zich zelf alleen, van zich zelf zonder de Vader, met wie Hij een was. Hiermede doet Hij niets af van Zijn eigen macht, Hij wijst slechts de beschuldiging af van een vals profeet te zijn, want van valse profeten wordt gezegd, dat zij uit hun hart profeteren en hun geest na wandelen. Ten tweede, dat Hij spreekt, gelijk Hij het van Zijn Vader geleerd heeft, dat Hij niet was autodidaktos - zelfonderwezen, maar Theodidaktos - van God geleerd. De leer, die Hij predikte, was het tegenstuk van Gods raad, waarmee Hij volkomen bekend was, kathoos edidaxe, tauta laloo - Ik spreek deze dingen, niet alleen die welke Hij Mij geleerd heeft, maar zoals Hij ze Mij geleerd heeft, met dezelfde Goddelijke kracht en hetzelfde gezag. Wanneer zij hiervan overtuigd zullen zijn: Wanneer gij de Zoon des mensen zult verhoogd hebben, verhoogd aan het kruis, zoals de koperen slang op de stang, Hoofdstuk 3:14, gelijk de offers onder de wet (want Christus is het grote offer), die, wanneer zij geofferd werden, gezegd werden opgeheven te zijn, vandaar dat de brandoffers, de oudste en eerwaardigste van allen, verheffingen genoemd werden, en in vele andere offers gebruikten zij de betekenisvolle ceremonie van het offer op te heffen, het te bewegen voor het aangezicht des Heeren, en zo was Christus opgeheven, of verhoogd. De uitdrukking kan ook aanduiden, dat Zijn dood zijn verhoging is geweest. Zij, die Hem ter dood brachten, dachten dat zij hierdoor Hem en Zijn invloed hebben doen zinken, doen nederdalen, maar het bleek van beiden de bevordering, de verhoging te zijn, Hoofdstuk 12:24. Toen de Zoon des mensen gekruisigd was, was de Zoon des mensen verhoogd en verheerlijkt. Christus had Zijn sterven Zijn heengaan genoemd, hier noemt Hij het zijn verhoging. En evenzo, gelijk de dood der heiligen hun heengaan is uit deze

wereld, zo is het ook hun bevordering tot een betere wereld. Let er op, dat Hij van hen, tot wie Hij nu het woord richt, spreekt als van de werktuigen van Zijn dood: wanneer gij de Zoon des mensen verhoogd zult hebben, niet alsof zij de priesters waren, die Hem offerden (neen, dat was Zijn eigen daad, Hij heeft zich zelf geofferd) maar zij zullen zijn verraders en moordenaars zijn, Handelingen 2:23. Zij hebben Hem verhoogd aan het kruis, maar toen heeft Hij zich zelf verhoogd tot de Vader. Merk op met wat tederheid en zachtmoedigheid Christus hier spreekt, tot hen die, naar Hij met zekerheid wist, Hem ter dood zullen brengen, teneinde ons te leren niemand te haten, niemand enig leed toe te wensen, al hebben wij ook reden te denken, dat zij ons en ons verderf begeren. Christus spreekt hier nu van Zijn dood als van een krachtige overtuiging van het ongeloof der Joden. Als gij de Zoon des mensen zult verhoogd hebben, dan zult gij dit verstaan. En waarom dan?

Ten eerste. Omdat zorgeloze, onnadenkende mensen dikwijls pas de waardij der zegeningen leren verstaan als zij ze ontberen, Lukas 17:22.
Ten tweede. De schuld hunner zonde van Christus ter dood te brengen zal hun geweten zo doen ontwaken, dat zij er door aangespoord zullen worden om een ernstig onderzoek naar de Zaligmaker in te stellen, en dan zullen zij weten, dat Jezus alleen het was, die hen kon zalig maken. En zo is het ook gebleken, toen hun gezegd werd, dat zij met snode handen de Zone Gods hadden gekruisigd en gedood, riepen zij: Wat zullen wij doen? en toen werd hun te verstaan gegeven, dat deze Jezus Heere en Christus is, Handelingen 2:36.
Ten derde. Er zullen zo vele tekenen en wonderen plaatshebben bij Zijn dood en zijn verhoging van de dood in de opstanding, dat zij een sterker bewijs zullen zijn dat Hij de Messias is, dan allen, die voor dien tijd gegeven waren, en grote scharen werden hierdoor er toe gebracht om te geloven, dat Jezus is de Christus, terwijl zij Hem tevoren hadden tegengestaan.
Ten vierde. Door de dood van Christus werd de uitstorting des Geestes verkregen, die de wereld er van zou overtuigen dat Jezus die is, Hoofdstuk 16:7, 8.
Ten vijfde. De oordelen, die de Joden over zich brachten door Christus ter dood te brengen, hetwelk de mate hunner ongerechtigheid vol deed worden, waren voor de meest verharden onder hen een sterk bewijs, dat Jezus die was. Christus had die verwoesting dikwijls voorzegd als de rechtvaardige straf voor hun onverwinbaar ongeloof, en toen zij kwam (zie, zij is gekomen), toen konden zij weten, dat er een groot profeet in hun midden geweest is, Ezechiël 33:33. Wat onze Heere Jezus intussen ondersteund heeft, vers 29:Die Mij gezonden heeft, is met Mij in geheel Mijn onderneming, want de Vader - de Fontein en Oorsprong van deze zaak, van wie, als haar grote Oorzaak en Werker zij komt, "heeft Mij niet alleen gelaten om de zaak af te doen, Hij heeft zich noch aan de zaak, noch aan Mij bij de volvoering er van onttrokken, want Ik doe altijd wat Hem behaaglijk is". Hier is:

Ten eerste. De verzekering, die Christus had van Zijns Vaders tegenwoordigheid met Hem, hetgeen beide een Goddelijke kracht insluit, die Hem vergezelt om Hem instaat te stellen tot Zijn werk, en een Goddelijke gunst, Hem betoond, om er Hem in te bemoedigen. Die Mij gezonden heeft is met Mij, Jesaja 42:1, Psalm 89:22. Hierdoor wordt aan ons geloof in Christus een grote vrijmoedigheid bijgezet, en zo kunnen wij steunen en betrouwen op Zijn woord, dat Zijn Vader met Hem was, om het - woord Zijns knechts te bevestigen, Jesaja 44:26. De Koning der koningen vergezelt Zijn Gezant, om van zijn zending te getuigen en Hem bij te staan in Zijn bestuur, en Hij heeft Hem nooit allen gelaten, noch eenzaam noch zwak. Dit verergerde ook de boosheid van hen, die Hem tegenstonden, en hierdoor bevonden werden tegen God te strijden. Hoe gemakkelijk zij Hem ook dachten te kunnen verpletteren, laat hen weten, dat Hij gerugsteund wordt door Enen, met wie te strijden voorzeker wel de grootste dwaasheid is.

Ten tweede. De grond dezer verzekerdheid: want Ik doe altijd wat Hem behaaglijk is. Dat is: de grote zaak, waarmee onze Heere Jezus zich voortdurend bezighield, was een zaak, waarmee de Vader, die Hem gezonden heeft, hogelijk was ingenomen. Geheel zijn onderneming wordt genoemd het welbehagen des Heeren, Jesaja 53:10. In Zijn bestuur van die zaak was er ook niets, dat Zijn Vader mishaagde, in de volvoering van zijn opdracht heeft Hij al zijn instructies stipt opgevolgd, en is er in niets van afgeweken. Sedert de val heeft geen bloot mens zulk een woord kunnen zeggen (want wij struikelen allen in vele) maar onze Heere Jezus heeft Zijn Vader nooit aanstoot gegeven, maar, gelijk Hem betaamde, heeft Hij alle gerechtigheid vervuld. Dit was nodig voor de kracht en waardij van het offer, dat Hij zou opofferen, want indien Hij zelf in enig opzicht de Vader had mishaagd, en aldus voor enigerlei eigen zonde verantwoording had moeten doen, dan zou de Vader geen welbehagen in Hem gehad kunnen hebben als een verzoening voor onze zonden, maar zulk een priester en zulk een offer betaamde ons, die volkomen rein en zonder gebrek waren. Ook kunnen wij hieruit leren, dat Gods dienstknechten Gods tegenwoordigheid kunnen verwachten, als zij verkiezen en doen de dingen, waartoe Hij lust heeft. Jesaja 66:4, 5.

V. Wij zien hier de goede uitwerking, die deze rede van Christus op sommigen van zijn hoorders gehad heeft, vers 30. Als Hij deze dingen sprak geloofden velen in Hem. Hoewel zeer velen omkomen in hun ongeloof, is er toch een overblijfsel naar de verkiezing der genade, die geloven tot behouding der ziel. Indien Israël, dat is geheel het volk, niet verzameld wordt, zijn er toch van dezulken, in wie Christus verheerlijkt wordt, Jesaja 49:5. Hierop legt de apostel nadruk, om de verwerping der Joden als niet in strijd te tonen met de beloften aan hun vaderen. Er is een overblijfsel, Romeinen 11:5. De woorden van Christus, inzonderheid zijn bedreigingen, worden door Gods genade van kracht en uitwerking gemaakt om arme zielen er toe te brengen om in Hem te geloven. Toen Christus hun zei, dat zij, zo zij niet geloofden, sterven zouden in hun zonden, en nooit in de hemel zouden komen, dachten zij, dat het tijd was om eens uit hun ogen te zien, Romeinen 1:16, 18. Soms is er een grote en krachtige deur geopend, zelfs waar vele tegenstanders zijn. Christus zal Zijn arbeid voortzetten, al is het ook dat de heidenen woeden. Soms behaalt het Evangelie grote overwinningen waar het tegenstand ontmoet. Laat dit de dienstknechten Gods bemoedigen om het Evangelie te prediken, al is het ook in veel strijds, want hun arbeid zal niet ijdel zijn. Velen kunnen in het verborgen tot God gebracht worden door die pogingen, welke door mensen van een verborgen zin openlijk tegengestaan en tegengesproken worden. In zijn lezing over deze woorden uit Augustinus de liefdevollen wens: Utinam et, me loquenti, multi credant, non in me, sed mecum in eo Ik wens, dat, als ik spreek, velen mogen geloven, niet in mij, maar met mij in Hem." Johannes 8:31 - 37 In deze verzen hebben wij:

I. Een troostrijke leerstelling betreffende de geestelijke vrijheid van Christus' discipelen ter bemoediging van die Joden, welke geloofden. Wetende dat zijn leer op sommigen Zijner hoorders werking begon te oefenen, en bespeurende dat er kracht van Hem was uitgegaan, wendde Christus zich in zijn rede af van de trotse Farizeeën, en richtte zich tot deze zwakke gelovigen. Na toorn te hebben aangekondigd over hen, die verhard waren in ongeloof, sprak Hij van vertroosting tot de zwakke Joden, die in Hem geloofden. Zie hier:
1. Hoe genadig de Heere Jezus hen aanziet, die beven voor Zijn woord en bereid zijn het aan te nemen. Hij heeft iets te zeggen tot hen, die oren hebben om te horen, en Hij zal hen niet voorbijgaan, die zich op Zijn weg stellen, zonder tot hen te spreken.
2. Met hoeveel zorg Hij het begin der genade kweekt en koestert, en hen tegemoet gaat, die zich tot Hem begeven. Deze Joden, die geloofden, waren slechts zwak, maar Christus heeft hen daarom niet verstoten of afgewezen, want Hij vergadert de lammeren in zijn armen. Als het geloof nog in zijn kindsheid is, heeft Hij knieën om het te ondersteunen, voedt Hij het als

met moedermelk, opdat het niet terstond na de geboorte zal sterven. In hetgeen Hij tot hen zei, hebben wij twee dingen, die Hij zegt tot allen, die te eniger tijd in Hem zullen geloven:
a. Wat de aard is van een waren discipel van Christus: Indien gijlieden in Mijn woord blijft, zo zijt gij waarlijk Mijn discipelen. Toen zij in Hem geloofden als de groten profeet, hebben zij zich er toe gesteld om Zijn discipelen te zijn. Bij hun intrede nu in zijn school, heeft Hij als regel vastgesteld, dat Hij niemand als Zijn discipelen zal erkennen, dan hen, die in Zijn woord zullen blijven. Hierin ligt opgesloten, dat er velen zijn, die belijden discipelen van Christus te wezen, die niet waarlijk Zijn discipelen zijn, maar het slechts zijn in naam. Het is van het grootste belang voor hen, die niet sterk zijn in het geloof, wèl toe te zien, dat zij gezond zijn in het geloof, zodat zij, hoewel geen discipelen van de hoogste klasse in de school van Christus, toch waarlijk Zijn discipelen zijn Zij, die Christus' discipelen willen wezen, moeten weten - het moet hun gezegd worden - dat zij beter doen met niet tot Hem te komen, tenzij dan met het vaste besluit om door Gods genade bij Hem te blijven. Laat hen, die er aan denken om met Christus in verbond te komen, er niet aan denken om zich de macht tot herroepen voor te behouden. Kinderen worden naar school gezonden, en jonge lieden in de leer gedaan voor het een of ander beroep, slechts voor enige jaren, maar zij alleen zijn Christus' eigen, die bereid zijn om levenslang aan Hem verbonden te wezen. Alleen zij, die blijven in Christus' woord, zullen aangenomen worden als waarlijk Zijn discipelen te zijn, die altijd en in alles zonder partijdigheid Zijn woord aanhangen, en er, zonder er van af te vallen, bij blijven. Het is menein - te blijven in Christus' woord, zoals een mens in zijn huis blijft, waar hij zijn middelpunt vindt, zijn rust en zijn toevlucht. Wij moeten het woord voortdurend raadplegen, er steeds ons leven en onze handelingen naar inrichten. Als wij ten einde toe discipelen blijven, dan, maar ook niet anders, betonen wij ons waarlijk discipelen te zijn.
b. Het voorrecht van een waar discipel van Christus. Er worden hier twee dierbare beloften gegeven aan hen, die zich aldus als ware discipelen betonen, vers 32. Gij zult de waarheid verstaan. Gij zult al die waarheid kennen, die u nuttig en nodig is te kennen, en zult meer bevestigd worden in het geloof er aan, gij zult er de zekerheid en ontwijfelbaarheid van kennen. Zelfs zij, die oprechte gelovigen en ware discipelen zijn, kunnen omtrent vele dingen, die zij behoren te weten, in duisternis zijn. Gods kinderen zijn slechts kinderen, spreken en verstaan als kinderen. Indien wij niet behoefden onderwezen te worden, wij zouden geen discipelen behoeven te zijn. Het is een zeer groot voorrecht de waarheid te kennen, de bijzondere waarheden te kennen, die wij moeten geloven in haar onderling verband, en de gronden van ons geloof, - te weten wat waarheid is, en waaruit blijkt, dat het waarheid is. Het is een genaderijke belofte van Christus aan allen, die in Zijn woord blijven, dat zij de waarheid zullen kennen voorzover zij hun nodig en nuttig is. Christus' leerlingen kunnen er van verzekerd wezen, dat zij goed onderwezen zullen worden. De waarheid zal u vrijmaken. Dat is:

Ten eerste. De waarheid, door Christus onderwezen, heeft de strekking om de mensen vrij te maken, Jesaja 61:1. De rechtvaardigmaking maakt ons vrij van de schuld der zonde, waardoor wij voor het gericht Gods gedaagd waren en gebonden lagen onder vreze en verschrikking. De heiligmaking maakt ons vrij van de slavernij van het bederf, waardoor wij teruggehouden werden van dien dienst, die volkomen vrijheid is, en gedwongen werden tot dien, welke volkomen slavernij is. De Evangeliewaarheid bevrijdt ons van het juk der ceremoniële wet en de nog zwaarder last van de inzettingen der ouden. Zij maakt ons vrij van onze geestelijke vijanden, vrij in de dienst van God, vrij om te genieten van de voorrechten der kinderen, en vrij voor het Jeruzalem, dat van Boven is en vrij is.
Ten tweede. Het kennen en geloven van deze waarheid maakt ons vrij van vooroordelen, dwalingen en verkeerde begrippen, die meer dan iets anders de ziel verslaven en verstrikken, vrij van de heerschappij van hartstocht en lust, en de ziel wordt hersteld in het bestuur over

zich zelve, door haar onder de gehoorzaamheid aan haren Schepper te brengen. Door de waarheid van Christus toe te laten in het licht en de kracht, wordt de geest ten zeerste verruimd, wordt er lucht en ruimte aan gegeven, wordt hij ver opgeheven boven de dingen der zinnen, en nooit handelt hij met zo wezenlijke vrijheid, als wanneer hij handelt onder het gebod Gods, 2 Corinthiërs 3:17. De vijanden van het Christendom maken aanspraak op vrij denken, terwijl diegenen werkelijk het vrijst zijn in denken en redeneren, die geleid worden door geloof, en diegenen mensen zijn van vrije gedachte, wier gedachten gevangen en tot de gehoorzaamheid van Christus gebracht worden.

II. De aanstoot, genomen aan deze leer, door de vleselijk - gezinde Joden, en hun bezwaar er tegen. Hoewel het een leer was, die een blijde boodschap bevatte van vrijheid voor de gevangenen, hebben zij er toch vittende aanmerkingen op gemaakt, vers 33. De Farizeeën misgunden dit troostrijke woord aan hen, die geloofden, de bijstanders, die part noch deel aan deze zaak hadden, dachten dat hun smaadheid was aangedaan door dit genaderijke voorrecht van vrijheid, toegezegd aan hen, die geloven, daarom hebben zij Hem met veel hoogmoed en afgunst geantwoord: Wij, Joden, zijn Abrahams zaad, en dus vrij - geboren, en onze geboorterechtsvrijheid hebben wij niet verloren. Wij hebben nooit iemand gediend, hoe zegt gij dan tot ons, Joden: Gij zult vrij worden? Zie hier:
1. Wat het was, dat hen griefde: het was een wenk, opgesloten in deze woorden: Gij zult vrij worden, alsof de Joodse kerk en natie in enigerlei dienstbaarheid verkeerde, hetgeen een smaadheid was voor de Joden in het algemeen, alsof alleen, die niet in Christus geloofden, in deze dienstbaarheid bleven, hetgeen een smaadheid was voor de Farizeeën in het bijzonder. De voorrechten der gelovigen maken de afgunst en kwelling uit van de ongelovigen, Psalm 112:10.
2. Wat zij hiertegen aanvoerden. Terwijl Christus te kennen gaf, dat zij nodig hadden vrijgemaakt te worden, zeggen zij: "Wij zijn Abrahams zaad, en Abraham was een vorst en groot man. Hoewel wij in Kanaän wonen, zijn wij toch geen nakomelingen van Kanaän, en liggen niet onder zijn oordeel, een knecht der knechten zal hij zijn. Het is iets gans gewoons, dat een diep - gezonken en vermolmend geslacht roemt op de heerlijkheid en waardigheid zijner voorouders, en ere wil ontlenen aan de naam, dien zij tot schande zijn, zo deden ook hier de Joden. Maar dit was nog niet alles. Abraham was in verbond met God, en in zijn recht waren het ook zijn kinderen, Romeinen 11:28. Dit verbond nu heeft hun ongetwijfeld voorrechten verleend, onbestaanbaar met een toestand van slavernij, Romeinen 9:4. En daarom dachten zij, dat zij zo groot een soms gelds, als zij het geloof in Christus achtten te zijn, niet nodig hadden, om dezen vrijdom te verkrijgen, daar zij reeds vrij - geboren waren. Het is de gewoonte, fout en dwaasheid van hen, die vrome ouders en een Godvruchtige opvoeding hebben gehad, om op hun voorrecht te vertrouwen, en er op te roemen, alsof dit het gebrek aan wezenlijke heiligheid kon vergoeden. Zij waren Abrahams zaad, maar wat zal hun dit baten, nu wij iemand in de hel zien, die Abraham vader noemt? Zaligmakende weldaden gaan niet, evenals gewone voorrechten, door erfrecht over op ons en onze nazaten, ook kan geen afkomst ons recht geven op de hemel, en evenmin kunnen wij door onze stamboom op te sporen ons recht als erfgenaam laten gelden. Ons recht wordt zuiver en alleen verkregen, gekocht, niet door ons zelf, maar door onze Verlosser, onder zekere voorwaarden en bepalingen, die wij moeten nakomen, want zo wij ze niet nakomen zal het ons van generlei nut zijn Abrahams zaad te wezen. Zo zijn er velen, die, wanneer men bij hen aandringt op de noodzakelijkheid der wedergeboorte, er zich afmaken met: "Wij zijn de kinderen der kerk, leden der gemeente", maar zij zijn niet allen Israël, die uit Israël zijn.
b. Wij hebben nooit iemand gediend.
Merk nu op: Hoe vals dit beweren was. Het verwondert mij, hoe zij de stoutmoedigheid konden hebben om ten aanhore ener vergadering iets te zeggen, dat zo blijkbaar onwaar was.

Is het zaad Abraham's niet in dienstbaarheid geweest bij de Egyptenaren? Waren zij niet dikwijls in dienstbaarheid geweest bij de naburige volken in de tijd der richteren? Zijn zij niet zeventig jaren in gevangenschap geweest in Babylon? Ja meer, waren zij niet op dit eigen ogenblik schatplichtig aan de Romeinen, en, hoewel niet in persoonlijke, maar toch wel in nationale dienstbaarheid aan hen, zuchtten zij niet om van hen bevrijd te worden? En toch, om Christus het hoofd te bieden, hebben zij de onbeschaamdheid te zeggen: Wij hebben nooit iemand gediend. Aldus wilden zij Christus blootstellen beide aan de kwaadwilligheid der Joden, die zeer naijverig waren voor de eer hunner vrijheid, en der Romeinen, die niet geacht wilden worden de volken, die zij overwonnen, in slavernij te brengen. Hoe dwaas de toepassing was. Christus had gesproken van een vrijheid, waarmee de waarheid hen vrij zou maken, die dus bedoeld moet zijn van een geestelijke vrijheid, want, gelijk de waarheid een verrijking is van de geest, zo is zij er ook de vrijmaking van, en de losmaking uit de gevangenschap van dwaling en vooroordeel. En toch pleiten zij tegen de aanbieding van geestelijke vrijheid, dat zij nooit in lichamelijke dienstbaarheid geweest zijn, alsof, omdat zij nooit een mens gediend hebben, zij daarom ook geen lusten gediend hadden. Vleselijke mensen bespeuren geen ander leed, dan waardoor het lichaam aangedaan wordt, of waardoor schade wordt toegebracht aan hun wereldse zaken. Spreek hun van inbreuk op hun burgerlijke vrijheid en hun eigendom, - spreek hun van schade, toegebracht aan hun landerijen of aan hun huizen - en zij verstaan u zeer goed, en zullen u een verstandig antwoord geven, de zaak raakt hen. Spreek hun nu echter van de dienstbaarheid onder de zonde, de gevangenschap onder Satan, en van de vrijheid door Christus, - spreek hun van onrecht, gedaan aan hun kostelijke ziel, en het gevaar voor hun eeuwig welzijn - en gij brengt enige vreemde dingen voor hun oren, zij zeggen er van (zoals zij zeiden, Ezechiël 49): Is hij niet een dichter van gelijkenissen? Het geleek zeer veel op de grove vergissing van Nicodémus omtrent het wedergeboren worden.

III. Onzes Heilands rechtvaardiging van zijn leer tegen deze tegenwerpingen, en de nadere verklaring er van, vers 34 - 37, waar Hij deze vier dingen doet:
1. Hij toont aan, dat in weerwil van hun burgerlijke vrijheden, en niettegenstaande hun lidmaatschap der kerk, het toch mogelijk was, dat zij in een staat van dienstbaarheid verkeerden, vers 34: Een iegelijk, die de zonde doet, al is hij ook van het zaad Abrahams, is een dienstknecht der zonde. Merk op, dat Christus hun niet het onware van hun beweren verwijt, hun ook niet van hun tegenwoordige dienstbaarheid spreekt, maar hetgeen Hij tot hun stichting gezegd had, nader verklaart. Aldus behoren Evangeliedienaren met zachtmoedigheid hen te onderwijzen, die hen tegenstaan, opdat zij wederom ontwaken mogen uit de strik, maar hen niet door drift of hartstocht er toe te brengen, om er hoe langer hoe meer in verward te geraken. Nu is hier:
a. De inleiding zeer plechtig: "Voorwaar, voorwaar zeg Ik u", een indrukwekkende verzekering, die onze Heiland dikwijls gebruikt heeft om eerbiedige aandacht en gerede instemming te verkrijgen. De uitdrukking, door de profeten gebruikt, was: Zo spreekt de Heere, want zij zijn als dienstknechten getrouw geweest, maar Christus, als Zoon, spreekt in Zijn eigen naam: Ik zeg u, Ik, de Amen, de getrouwe Getuige, Hij staat er borg voor met zijn waarheidsliefde. "Ik zeg u, die roemt Abrahams zaad te zijn, alsof dit u zou sparen of behouden." b. De waarheid is van algemeen belang, hoewel zij hier bij een bijzondere gelegenheid wordt uitgesproken: een iegelijk, die de zonde doet, is een dienstknecht der zonde, en heeft er zeer dringend behoefte aan om vrijgemaakt te worden. Een toestand van zonde is een toestand van slavernij. Zie nu wie het is, wie dit brandmerk wordt ingedrukt - hij, die de zonde doet - pas ho poioon hamartian een iegelijk, die zonde maakt. "Er is geen mens rechtvaardig op aarde, die goed doet en niet zondigt", toch is niet ieder die zondigt een dienstknecht der zonde, want dan zou God geen dienstknechten hebben, maar hij, die zonde

maakt, die de zonde kiest, die aan de weg der boosheid de voorkeur geeft boven de weg der heiligheid, Jeremia 44:16, 17, - die een verbond maakt met de zonde, een overeenkomst met haar aangaat, er zich aan huwt, er berekeningen mede maakt, er voorziening mede maakt voor het vlees, en ongerechtigheid bedenkt, - die van de zonde een gewoonte maakt, die naar het vlees wandelt, en van de zonde een winstgevend bedrijf maakt. Zie welk brandmerk het is, dat Christus hun indrukt, die aldus de zonde doen. Hij schandvlekt hen, hecht hun het kenmerk aan van slavernij. Zij zijn dienstknechten der zonde, gevangen onder de schuld der zonde, onder de macht er van, onder de zonde besloten, onderworpen aan de macht der zonde. Hij is een dienstknecht der zonde, dat is: hij maakt zich tot een dienstknecht der zonde, en wordt ook aldus geacht te zijn, hij heeft zich verkocht om te doen dat kwaad is, zijn lusten stellen hem de wet, hij is tot hun dienst en is zijn eigen meester niet. Hij doet het werk der zonde, ondersteunt hare belangen, en neemt hare bezoldiging aan, Romeinen 6:16.

2. Hij toont hun, dat hun hebben van een plaats in het huis Gods hun geen recht geeft op het erfdeel der kinderen, daar zij nog in een staat van dienstbaarheid verkeren, want, vers 35, de dienstknecht, hoewel hij voor een wijle in het huis is, slechts een dienstknecht zijnde, blijft hij er toch niet eeuwiglijk. Dienstknechten, (zeggen wij) zijn geen erfgenamen, zij zijn slechts tijdelijk, maar de zoon des huizes blijft er eeuwiglijk. Dit nu wijst:

a. in de eerste plaats op de verwerping der Joodse kerk en natie. Israël is Gods zoon geweest, Zijn eerstgeborene, maar zij zijn allerellendigst ontaard tot een slaafse gezindheid, zij waren verslaafd aan de wereld en het vlees, en daarom, hoewel zij zich krachtens hun geboorterecht veilig waanden voor hun kerklidmaatschap, zegt Christus hun, dat zij, zich zelf tot dienstknechten gemaakt hebbende, niet eeuwiglijk in het huis zullen blijven. Door het Evangelie van Christus, dat vrijheid verkondigde, tegen te staan, en het Sinaïtische verbond, dat dienstbaarheid teweegbracht, aan te hangen, nadat het daarvoor bestemde tijdperk ten einde was, is Jeruzalem met hare kinderen in dienstbaarheid gekomen, Galaten 4:24, 25, en daarom werd zij van haar kerklidmaatschap ontzet, en werd zij, evenals de zoon der dienstbare, uitgeworpen, Genesis 21:14. Chrysostomus geeft aan die schriftuurplaats dezen zin: "Denkt niet door de ceremoniën van de wet van Mozes vrijgemaakt te worden van de zonde, want Mozes was slechts een dienstknecht, en had niet het blijvende gezag in de kerk, dat de Zoon had, maar indien de Zoon u vrijmaakt, dan is het wel", vers 36. Maar: b. het ziet voorts op de verwerping van allen, die de dienstknechten zijn der zonde en de aanneming tot kinderen Gods niet ontvangen, deze onnutte dienstknechten kunnen voor een wijle in Gods huis blijven, maar toch komt er een dag, wanneer de kinderen der dienstmaagd van de kinderen der vrije onderscheiden zullen worden. Alleen ware gelovigen, die de kinderen zijn der belofte en van het verbond, worden geacht vrij te zijn, en zullen, gelijk Izaak, eeuwig in het huis blijven: zij zullen een nagel hebben in de heilige plaats op aarde, Ezra 9:8, en woningen in de heilige plaats in de hemel, Hoofdstuk 14:2.

3. Hij toont hun de weg ter bevrijding uit dezen staat der dienstbaarheid tot de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods, Romeinen 8:21. Treurig is de toestand van hen, die dienstknechten zijn der zonde, maar Gode zij dank, hij is niet hulpeloos en niet hopeloos. Gelijk het het voorrecht is van al de kinderen van het gezin, en hun waardigheid boven de dienstknechten, dat zij voor eeuwig in het huis blijven, zo heeft Hij, die de Zoon is, de eerstgeborene onder vele broederen en de erfgenaam van alle dingen, de macht zowel tot vrijmaking als van aanneming, vers 36:Indien dan de Zoon u zal vrijgemaakt hebben, zo zult gij waarlijk vrij zijn. In het Evangelie biedt Jezus Christus ons onze vrijheid aan, Hij heeft de macht om vrij te maken. Om gevangenen in vrijheid te stellen, dit doet Hij in de rechtvaardigmaking, door onze schuld te voldoen (op welke schuldvoldoening de Evangelie - aanbieding gegrond is, die voor allen een voorwaardelijke acte van straffeloosheid is, en voor alle ware gelovigen een acte van volstrekte kwijtschelding) en voor onze schulden, voor welke de wet ons gevangen hield. Als onze Borg, maakt Hij een schikking met de schuldeiser,

voldoet Hij aan de eis der geschonden gerechtigheid met meer dan het evenwaardige, neemt de verbintenis en het oordeel in Zijn eigen handen, en geeft ze als voldaan (gekwiteerd) aan allen, die Hem door geloof en door bekering (als ik dit eens zo mag uitdrukken) een tegenverzekering, of waarborg geven, zijn eer ongeschonden te houden, en aldus zijn zij dan vrijgemaakt. Van de schuld, en van elk deel er van zijn zij voor altijd ontheven, zij is hun gans en al kwijtgescholden, een algemeen ontslag van rechtsvervolging wegens alle daden en alle eisen, is verzegeld, terwijl tegen hen, die deze voorwaarden weigeren aan te nemen, de waarborgen in des Verlossers bezit blijven en van volle kracht zijn. Hij heeft de macht geboren slaven te bevrijden, en dat doet Hij door de heiligmaking. Door de krachtige argumenten van Zijn Evangelie en de machtige werkingen van Zijn Geest verbreekt Hij de kracht van het bederf in de ziel, herstelt Hij de verstrooide krachten van verstand en deugd, en versterkt Hij Gods invloed tegen de zonde en tegen Satan, en zo is de ziel dan vrijgemaakt. Hij heeft de macht vreemdelingen burgerrecht te verlenen, en dat doet Hij in de aanneming. Dit is wederom een daad van genade, wij hebben niet slechts vergiffenis ontvangen, zijn niet slechts genezen, maar bevorderd, er is ons een oorkonde van voorrechten geschonken, zowel als van vergeving, en aldus maakt de Zoon vrije burgers van het priesterlijk koninkrijk, het heilig volk, het nieuwe Jeruzalem. Zij, die door Christus vrijgemaakt worden, zijn waarlijk vrij. Het is niet alêthoos, het woord, dat gebruikt is, vers 31, voor waarlijk discipelen, maar ontoos - wezenlijk. Het geeft te kennen: De waarheid en zekerheid der belofte, de vrijheid, waarop de Joden roemden, was een denkbeeldige vrijheid, zij roemden over een valse gift, maar de vrijheid, die Christus geeft, is iets zekers, iets werkelijks, en heeft wezenlijke uitwerkselen. De dienstknechten der zonde beloven zich vrijheid, en beelden zich in vrij te zijn, als zij de banden van de Godsdienst hebben verbroken, maar zij misleiden zich zelf. Niemand anders is waarlijk vrij dan zij, die door Christus vrijgemaakt zijn. Het duidt de zeer bijzondere voortreffelijkheid aan van de beloofde vrijheid, het is een vrijheid, die dien naam verdient. Bij haar vergeleken, zijn alle andere vrijheden niet beter dan slavernij, zo zeer strekt zij tot eer en voordeel van hen, die er door vrijgemaakt zijn. Het is een heerlijke vrijheid. Het is datgene wat is (dat is de betekenis van ontoos), het is bestendig, Spreuken 8:21, terwijl de dingen dezer wereld schaduwen zijn, die voorbijgaan. Hij past dit toe op deze ongelovige, haarklovende Joden in antwoord op hun roemen op hun verwantschap aan Abraham, vers 37:Ik weet, dat gij Abrahams zaad zijt, maar gij zoekt Mij te doden, en daarom hebt gij de ere verbeurd van uw betrekking tot Abraham, want Mijn woord heeft in u geen plaats. Merk hier op, dat:

a. De waardigheid hunner afkomst erkend wordt: Ik weet, dat gij Abrahams zaad zijt, iedereen weet dit, en het is u tot eer. Hij erkent wat waar is, en in wat onwaar was in hetgeen zij zeggen (dat zij nooit iemand gediend hebben) spreekt Hij hun niet tegen, want Hij streefde er naar hun nuttig te wezen, niet hen te prikkelen, en daarom zei Hij wat hun welgevallig was: Ik weet, dat gij Abrahams zaad zijt. Zij roemden op hun afkomst van Abraham, als op iets, dat waardigheid bijzette aan hun naam, een zeer eervolle onderscheiding voor hen was, terwijl het in werkelijkheid hun misdaden slechts verzwaarde, hen bij uitstek zondig maakte. Uit hun eigen mond zal Hij de verwaande, roemzuchtige geveinsden oordelen, die zich verheffen op hun maagschap en opvoeding. "Zijt gij Abrahams zaad? Waarom hebt gij dan zijn geloof en zijn gehoorzaamheid niet nagevolgd?" b. Hoe hun wijze van doen gans niet in overeenstemming was met deze waardigheid: Maar gij zoekt Mij te doden. Zij hadden het onderscheidene malen beproefd, en waren het nu ook van plan, hetgeen weldra bleek, vers 59, toen zij stenen opnamen, dat zij ze op Hem wierpen. Christus kent al de boosheid, niet slechts, die de mensen doen, maar die zij voornemens zijn te doen. Een onschuldig man te willen doden is voorzeker wel een zeer grote misdaad, maar de dood te zoeken van Hem, die de Koning is der koningen, was een misdaad, waarvan het snode en gruwelijke niet onder woorden is te brengen.

c. De reden van die onbestaanbaarheid. Waarom zijn zij, die Abrahams zaad waren, zo ontzettend gekant tegen het beloofde Zaad Abrahams, in wie zij en alle geslachten der aarde gezegend zouden worden? Onze Heiland zegt hun hier: Het is omdat Mijn woord in u geen plaats heeft, ou choorei en humin. Non capit in vobis, zoals de Vulgata het heeft. "Mijn woord maakt op u geen indruk, gij hebt er geen neiging, geen smaak voor, andere dingen gevallen u meer". Of: "het heeft geen vat op u." Sommigen lezen hier: "Mijn woord dringt niet tot u door". Het kwam neer als de regen, maar het kwam op hen als de regen op een rots, waar langs hij afloopt, het zonk niet in hun hart, zoals de regen op de beploegden grond. De Syrische overzetting geeft deze lezing: "Omdat gij niet berust in Mijn woord, zijt gij niet overtuigd van de waarheid er van, het kostelijke er van treft u niet, doet u geen genoegen. Onze overzetting is veelzeggend: het heeft in u geen plaats. Zij zochten Hem te doden, en Hem aldus voor goed tot zwijgen te brengen, niet omdat Hij hun enig kwaad gedaan heeft, maar omdat zij de overtuigende, gebiedende kracht van Zijn woord niet konden dragen. De woorden van Christus behoren een plaats in ons te hebben, de innerlijkste en voornaamste plaats in ons hart, - ene woonplaats, het moet tehuis in ons wezen, niet als een vreemde of bijwoner, een werkplaats, het moet in ons kunnen werken, de zonde naar buiten werken, en de genade naar binnen, het moet een besturende plaats in ons hebben, zijn plaats moet wezen op de troon, het moet rijkelijk in ons wonen. Er zijn velen, die de godsdienst belijden, maar in wie het woord van Christus geen plaats heeft, zij gunnen het geen plaats, want zij beminnen het niet. Satan doet al het mogelijke om het van zijn plaats te dringen, en andere dingen nemen dan de plaats in, die het in ons moest hebben. Waar het woord van God geen plaats heeft, kan men niets goeds verwachten, want daar is plaats voor alle boosheid. Indien de onreine geest het hart ledig vindt van Christus' woord, dan gaat hij in en woont aldaar.
Johannes 8:38 - 47 Hier zijn Christus en de Joden nog altijd in geschil. Hij zet er zich toe hen te overtuigen en te bekeren, terwijl zij er zich toe blijven zetten Hem tegen te spreken en tegen te staan.

I. Hij schrijft het verschil tussen zijn gevoelens en de hun toe aan hun verschillenden oorsprong, vers 38. Ik spreek wat Ik bij Mijn Vader gezien heb, gij doet dan ook wat gij bij uw vader gezien hebt. Hier wordt gesproken van twee vaders, overeenkomstig de twee geslachten, waarin de kinderen der mensen verdeeld zijn - God en de duivel, en ongetwijfeld zijn deze twee het tegenovergestelde van elkaar.
1. Christus' leer was van de hemel, zij was het afschrift van de raadsbesluiten der oneindige wijsheid en naar de bedoelingen der eeuwige liefde.

a. Ik spreek wat Ik gezien heb. Wat Christus ons ontdekt heeft van God en van een andere wereld is niet gegrond op gissingen, of op horen zeggen, maar op waarneming der ogen, zodat Hij volkomen bekend was met de aard, en verzekerd was van de waarheid van al wat Hij zei. Hij, die gegeven is om een getuige des volks te wezen, is een ooggetuige, en dus onwraakbaar.
b. Het is wat Ik bij Mijn Vader gezien heb. De leer van Christus was niet een schijnbaar aannemelijke onderstelling, ondersteund door waarschijnlijke argumenten, maar een nauwkeurig tegenstuk van de onbetwistbare waarheden, die in de eeuwigen Geest woonden. Het was niet slechts wat Hij van Zijn Vader had gehoord, maar wat Hij bij Hem heeft gezien, toen "de raad des vredes tussen die beiden was." Mozes sprak wat hij van God had gehoord: maar het aangezicht Gods mocht hij niet zien. Paulus is in de derden hemel geweest, maar wat hij daar gezien heeft, kon hij, mocht hij, niet uitspreken, want het was Christus' voorrecht om te hebben gezien wat Hij sprak, en te spreken wat Hij had gezien.
2. Hun doen was van de hel. "Gij doet wat gij bij uw vader gezien hebt. Door uw werken toont gij wie uw vader is, want het is duidelijk op wie gij gelijkt, en dus gemakkelijk uw

afkomst te ontdekken". Gelijk een kind, dat door zijn vader is opgevoed, zijns vaders woorden en manieren leert, hem gelijkt door navolging en door natuurlijke geaardheid, zo hebben deze Joden door hun boosaardigen tegenstand van Christus en het Evangelie zich de duivel zo gelijk gemaakt, alsof zij hem zich zeer zorgvuldig als model voor hun ogen gesteld hadden.

II. Hij ontneemt hun hun roem op hun betrekking tot Abraham en tot God als hun vaders, en toont aan hoe ijdel en vals hun beweren is.
1. Zij beroepen zich op hun betrekking tot Abraham, en Hij dient hun van antwoord. Zij zeiden tot Hem: Abraham is onze vader, vers 39. Hiermede bedoelden zij:
a. Zich zelf te eren, zich groot en achtbaar voor te doen. Zij hadden de vernedering vergeten hun toegebracht, door de erkenning, Deuteronomium 26:5. Mijn vader was een bedorven Syriër, en de last, aangevoerd tegen hun ontaarde voorvaderen (in wier voetstappen zij wandelden, en niet in die van de eersten grondlegger van het geslacht). Uw vader was een Amoriet en uw moeder een Hetietische, Ezechiël 16:3. Gelijk de ontaarde, uitstervende geslachten het meest op hun stamboom roemen, zo laten zich ook kerken, die gans verdorven zijn, voorstaan op hare oudheid en de voortreffelijkheid van hare stichters.
b. Zij bedoelden een blaam te werpen op Christus, alsof Hij zich minachtend uitliet over Abraham, toen Hij sprak van hun vader als van een, van wie zij kwaad geleerd hadden. Christus werpt hun pleitgrond omver, toont er door een duidelijk, klemmend argument het ijdele van aan: "Abrahams kinderen zullen Abrahams werken doen, maar gij doet Abrahams werken niet, dus zijt gij Abrahams kinderen niet." De stelling is duidelijk. Indien gij Abrahams kinderen waart, zulke kinderen van Abraham, als die hun recht kunnen laten gelden om deel te hebben aan het verbond, dat met hem was gemaakt en met zijn zaad, en dat u inderdaad een ere zou zijn, dan zoudt gij Abrahams werken doen, want alleen over diegenen van Abrahams huis, die de weg des Heeren zouden houden, zoals Abraham hem gehouden heeft, zou God brengen hetgeen Hij over hem gesproken heeft, Genesis 18:19. Alleen diegenen worden gerekend Abrahams zaad te zijn, aan wie de beloften toekomen, die in de voetstappen treden van zijn geloof en zijn gehoorzaamheid, Romeinen 4:12. Hoewel de Joden hun geslachtsregisters hadden en ze heel nauwkeurig bijhielden, konden zij er hun betrekking tot Abraham niet in van die voege uit bewijzen, om er het voorrecht van de voorwaardelijken erfovergang door te verkrijgen, tenzij zij wandelden in dezelfden geest, dezelfde gezindheid. De betrekking van Godvruchtige vrouwen tot Sara wordt alleen hierdoor bewezen - welker dochters gij geworden zijt, als gij weldoet, 1 Petrus 3:6. Zij, die zich als Abrahams zaad willen betonen, moeten niet slechts Abrahams geloof hebben, maar ook Abrahams werken doen, Jakobus 2:21, 22. Zij moeten komen op Gods roepstem, zoals hij op Gods roepstem is gekomen - zij moeten God volgen, wáár Hij hen ook henen leidt, - zij moeten het dierbaarste wat zij hebben voor Hem kunnen overgeven - zij moeten vreemdelingen en bijwoners zijn in deze wereld, - zij moeten de aanbidding Gods handhaven in hun gezin, en altijd in oprechtheid wandelen voor Zijn aangezicht, want dat zijn Abrahams werken geweest. Even juist en helder is ook de onderstelling: Gij doet de werken niet van Abraham, want gij zoekt Mij te doden, een mens, die u de waarheid gesproken heb, welke Ik van God gehoord heb. Dat deed Abraham niet, vers 40.

Ten eerste. Hij toont hun wat hun werk was, hun tegenwoordig werk, waarmee zij zich nu bezighielden, zij zochten Hem te doden, en drie dingen worden aangevoerd om hun zondig voornemen te verzwaren: - Zij waren zo onnatuurlijk, dat zij een mens naar het leven stonden, een mens gelijk zij, been van hun been, en vlees van hun vlees, die hun geen kwaad had gedaan, noch hun reden had gegeven tot toorn. Gijlieden sticht kwaad aan tegen een man, Psalm 62:4.

2. Zij waren zo ondankbaar, dat zij iemand het leven zochten te benemen, die hun de waarheid had gezegd, hun niet alleen geen leed had toegebracht, maar hun de grootste goedheid had bewezen, hen niet slechts niet door een leugen had misleid, maar hen in de allernoodzakelijkste en gewichtigste waarheden had onderwezen, was Hij dan daarom hun vijand geworden? 3. Zij waren zo ongodvruchtig, dat zij iemand zochten te doden, die hun de waarheid had gezegd, welke Hij van God gehoord had, iemand, die een bode was, door God tot hen gezonden, zodat hun aanslag tegen Hem een daad was van boosaardigheid tegen God. Dat was hun werk, en zij volhardden er in.
Ten tweede. Hij toont hun, dat dit aan geen kinderen van Abraham betaamde, want Abraham deed dat niet.
1. Hij deed niets, dat hierop gelijkt. Hij was vermaard om zijn menslievendheid, getuige de bevrijding der gevangenen, en om zijn Godsvrucht, getuige zijn gehoorzaamheid aan het hemels gezicht bij vele gelegenheden. Abraham geloofde God, zij waren hardnekkig in ongeloof. Abraham volgde God, zij streden tegen Hem, zodat hij niets van hen weet, hen niet kent, zij waren hem zozeer ongelijk! Jesaja 63:16, zie Jeremia 22:15 - 17.
2. Hij zou aldus niet gedaan hebben, indien hij nu had geleefd, of indien Ik in zijn tijd op aarde geweest was. Hoc Abraham non fecisset - Hij zou dat niet gedaan hebben - aldus lezen sommigen de tekst. Aldus behoren wij ons van alle boosheid weg te redeneren: zouden Abraham, en Izaak en Jakob dat gedaan hebben? Wij kunnen niet verwachten ooit bij of met hen te zullen zijn, indien wij hun nooit gelijk zijn. De gevolgtrekking volgt gans natuurlijk, vers 41:"Waarop gij ook roemt, en waarop gij ook aanspraak maakt, Abrahams kinderen zijt gij niet, gij bewijst u tot een ander geslacht te behoren, vers 41, er is een vader, wiens werken gij doet, van wiens geest gij zijt, en dien gij gelijkt." Hij zegt nu nog niet duidelijk, dat Hij de duivel bedoelt, totdat zij Hem door hun voortdurende vitterijen, als het ware, dwingen, om zich duidelijk uit te spreken, hetgeen ons leert om zelfs slechte mensen met beleefdheid te bejegenen, en niet al te haastig datgene van hen te zeggen, of tot hen te zeggen, hetgeen wel waar is, maar hard klinkt. Hij beproefde, of zij hun eigen geweten uit hetgeen Hij gezegd had zouden laten afleiden, dat zij de kinderen des duivels waren, en het is beter om het ons thans door ons geweten te laten zeggen, nu wij geroepen worden om ons te bekeren, dat is: onze vader en onze familie te veranderen, door onze gezindheid en onze wijze van doen te veranderen, dan het ons door Christus in de grote dag te laten zeggen.
2. Zij waren er zo ver vandaan, om hun onwaardigheid om tot Abraham in betrekking te staan te erkennen, dat zij zeggen, dat God zelf hun Vader is: Wij zijn niet geboren uit hoererij, wij zijn geen bastaards, maar wettige kinderen, wij hebben een Vader namelijk God.

a. Sommigen vatten dit letterlijk op. Zij waren niet de kinderen der dienstmaagd, zoals de Ismaelieten, noch geteeld in bloedschande, zoals de Moabieten en Ammonieten, Deuteronomium 23:3, maar Hebreeën uit de Hebreeën en, geboren zijnde uit een wettig huwelijk, mogen zij God, die in de staat der onschuld dien eerbaren staat des huwelijks had ingesteld, Vader noemen, want een wettig zaad, niet bevlekt door echtscheiding of veelwijverij, wordt een zaad Gods genoemd, Maleachi 2:15.
b. Anderen nemen het in overdrachtelijken zin. Zij begonnen thans te begrijpen, dat Christus van een geestelijken en niet van een vleselijken vader sprak, van de vader van hun godsdienst, en dus ontkennen zij een geslacht van afgodendienaars te zijn, "Wij zijn niet geboren uit hoererij, wij zijn geen kinderen van afgodische ouders, en zijn niet opgevoed in de dienst der afgoden." Van afgoderij wordt dikwijls gesproken als van een geestelijke hoererij, en van afgodendienaars als van kinderen der hoererij, Hosea 2:4, Jesaja 57:3. Bedoelden zij nu, dat zij geen afstammelingen waren van afgodendienaars, dan was hun beweren vals, want geen volk had meer neiging tot afgoderij dan de Joden voor de Babylonische gevangenschap. En indien zij slechts bedoelden, dat zij zelf geen afgodendienaars waren, wat dan nog? Een mens

kan vrij wezen van afgoderij, en toch omkomen in een andere ongerechtigheid, en dus buitengesloten zijn van Abrahams verbond. Indien gij geen afgoderij pleegt (pas dit toe op geestelijke hoererij) maar doodt, dan zijt gij een overtreder van het verbond. Een zoon, die een verkwister is en tegen zijn vader rebelleert, zal onterfd worden, al is hij ook niet uit hoererij geboren. Zij beroemen er zich op ware aanbidders van de waren God te zijn. Wij hebben niet, zoals de heidenen, die vele vaders gehad hebben, vele goden en vele heren, en toch zonder God waren, zoals filius populi - een zoon des volks, vele vaders heeft en toch geen bepaalden vader. Neen, de Heere onze God is een Heere en een Vader, en daarom is het wel met ons. Diegenen vleien zich zelf en bedriegen hun ziel ter harer verdoemenis, die denken, dat hun belijden van de waren Godsdienst en hun aanbidden van de waren God hen zal behouden en zalig maken, al is het ook, dat zij God niet in geest en waarheid aanbidden, of getrouw zijn aan hun belijdenis. Onze Heiland geeft een volledig antwoord op dit bedrieglijk pleit, vers 42, 43, en bewijst hun door twee argumenten, dat zij het recht niet hadden God hun Vader te noemen.

Ten eerste. Zij hadden Christus niet lief: Indien God uw Vader ware. zo zoudt gij Mij liefhebben. Hij had hun beweren weerlegd, dat zij Abrahams kinderen waren, door hun toeleg om Hem te doden, vers 40, hier bewijst Hij, dat zij God hun Vader niet kunnen noemen, door het feit dat zij Hem niet liefhadden en erkenden. Iemand kan voor een kind van Abraham doorgaan, als hij geen vijand van Christus blijkt te zijn door grove zonde, maar hij kan zich niet een kind van God bewijzen te zijn, tenzij hij een getrouw vriend en volgeling van Christus is. Allen, die God tot Vader hebben, hebben een ware liefde tot Jezus Christus, eerbied en waardering voor Zijn persoon, een dankbare bewustheid van zijn liefde, een oprechte genegenheid voor Zijn zaak en koninkrijk, welgevallen in het heil door Hem gewrocht, evenals in de methode en voorwaarden er van, een ernstig verlangen om zijn geboden te houden, dat het stelligst bewijs is van onze liefde tot Hem. Wij zijn hier in een staat van op - de - proefstelling - gelijk wij ons gedragen jegens onze Maker, zo zal het met ons zijn in de staat der vergelding. God heeft onderscheidene methodes om ons op de proef te stellen, en dit was er een van: Hij heeft Zijn Zoon in de wereld gezonden met voldoende bewijzen van Zijn Zoonschap en zending, besluitende, dat allen, die Hem Vader noemden, Zijn Zoon zouden kussen en Hem welkom zouden heten, die de Eerstgeborene was onder vele broederen, zie 1 Johannes 5:1. Hieruit zal onze aanneming blijken of niet blijken: - Hebben wij Christus lief, of niet lief? Indien iemand Hem niet liefheeft, dan is hij - wel verre van een kind Gods te zijn - anathema, vervloekt, 1 Corinthiërs 16:22. Nu bewijst onze Heiland, dat zij, zo zij Gods kinderen waren, Hem zouden liefhebben, want, zegt Hij, Ik ben van God uitgegaan en kom van Hem. Zij zouden Hem liefhebben, want:

1. Hij was de Zoon van God, Ik ben van God uitgegaan, Exelthon, dit betekent Zijn Goddelijke exeleusis, of oorsprong uit de Vader door de mededeling van het Goddelijk Wezen, alsmede de vereniging van de Goddelijken Logos met Zijn menselijke natuur - aldus Dr. Whitby. Dit nu moet Hem wel aanbevelen in de genegenheid van allen, die uit God ge - boren zijn. Christus wordt genoemd de Geliefde, omdat Hij, de Geliefde zijnde van de Vader, voorzeker ook de Geliefde is van al de heiligen, Efeziërs 1:6.
2. Hij was van God gezonden, is van Hem gekomen als een gezant tot de wereld der mensheid. Hij is niet van zich zelf gekomen, zoals de valse profeten, die noch hun zending noch hun boodschap van God hadden, Jeremia 23:21. Let op de nadruk, dien Hij hierop legt: Ik ben van God uitgegaan, en kom van Hem, want Ik ben ook van Mij zelf niet gekomen, maar Hij heeft Mij gezonden. Hij had zijn geloofsbrieven en zijn instructies van God, Hij is gekomen om de kinderen Gods, die verstrooid waren, tot een te vergaderen, Hoofdstuk 11:52, om vele kinderen tot de heerlijkheid te leiden, Hebreeën 2:10. En zouden dan niet alle Gods kinderen met beide armen een bode omhelzen, die met zulk een boodschap van de Vader is

gezonden? Maar deze Joden hebben doen blijken, dat zij in niets aan God verwant waren, zij toonden dit door hun gebrek aan liefde voor Jezus Christus.
Ten tweede. Zij verstonden Hem niet. Het was een teken, dat zij niet tot het huisgezin Gods behoorden, dat zij de taal en sprake er niet van verstonden. Waarom kent gij Mijn spraak niet? vers 43, tên lalian tên emên. Christus' sprake was Goddelijk en hemels, maar verstaanbaar genoeg voor hen, die met de stem van Christus in het Oude Testament bekend waren. Zij, die met het woord des Scheppers gemeenzaam waren geworden, hadden voor het taaleigen des Verlossers geen anderen sleutel nodig, en toch stellen deze Joden de leer van Christus als iets vreemds voor, vinden er moeilijkheden in, en ik weet niet welke stenen des aanstoots. Kon een Galileër gekend worden door zijn sprake? Een Efraïmiet aan zijn sibboleth? En zou dan iemand de stoutheid hebben om God Vader te noemen, voor wie de Zoon een barbaar is, zelfs als Hij de wil van God sprak in de woorden van de Geest Gods? Zij, die niet bekend zijn met de Goddelijke sprake, hebben wèl reden te vrezen, dat zij vreemdelingen zijn voor de Goddelijke natuur. Christus sprak de woorden Gods, Hoofdstuk 3:34, in de sprake van het koninkrijk Gods, en toch verstonden zij, die beweerden tot dat koninkrijk te behoren, er het taaleigen niet van, maar evenals vreemdelingen, en wel zeer ruwe onbeschofte vreemdelingen, dreven zij er de spot mede. En de reden, waarom zij Christus, spraak niet verstonden, maakte de zaak nog veel erger: Het is, omdat gij Mijn woord niet kunt horen, dat is: "Gij kunt er uzelf niet toe bewegen het met aandacht te horen, onpartijdig en zonder vooroordeel, zoals het gehoord moet worden." De betekenis van dit niet kunnen is een hardnekkig niet willen, zoals de Joden Stefanus niet konden horen, Handelingen 7:57, of Paulus niet, Handelingen 22:22. De ingewortelde antipathie van het verdorven hart der mensen tegen de leer van Christus is de ware reden van hun onbekendheid er mede, en van hun verkeerde begrippen er van. Zij beminnen het niet, en daarom willen zij het niet verstaan, zoals Petrus, die voorgaf niet te weten wat de dienstmaagd zei, Mattheüs 26:70, daar hij in werkelijkheid niet wist wat er van te zeggen. Gij kunt Mijn woorden niet horen, omdat gij uw oren toestopt, Psalm 58:5, 6, en omdat God in de weg van een rechtvaardig oordeel hun oren zwaar heeft gemaakt," Jesaja 6:10.

III. Bewezen hebbende, dat zij noch tot Abraham noch tot God in betrekking staan, gaat Hij er nu toe over om hun duidelijk te zeggen wiens kinderen zij waren. Gij zijt uit de vader de duivel, vers 44. Indien zij Gods kinderen niet waren, dan waren zij de kinderen des duivels, want de wereld is tussen God en Satan verdeeld, daarom wordt van de duivel gezegd, dat hij werkt in de kinderen der ongehoorzaamheid, Efeziërs 2:2. Alle goddeloze mensen zijn kinderen des duivels, kinderen Belials, 2 Corinthiërs 6:15, het zaad der slang, Genesis 3:15, kinderen van de boze, Mattheüs 13:38. Zij delen in zijn natuur, dragen zijn beeld, gehoorzamen zijn bevelen en volgen zijn voorbeeld. Afgodendienaars "zeiden tot een hout: Gij zijt mijn vader," Jeremia 2:27. Dit is een ruwe beschuldiging en klinkt zeer hard en afschuwelijk, dat mensenkinderen, inzonderheid kinderen der kerk, kinderen des duivels zouden genoemd worden, en daarom is het, dat de Heiland het ten volle bewijst:

1. Door een argument in het algemeen: gij wilt de begeerten uws vaders doen, theletepoiein.
a. Gij doet des duivels begeerten, de begeerten, die hij wil, dat gij zult vervullen, gij bevredigt en behaagt hem, gij geeft toe aan zijn verzoekingen, en zijt door hem gevangen tot zijn wil, ja gij doet de begeerten, die de duivel zelf niet kan vervullen. De duivel verzoekt de mensen tot vleselijke en wereldse lusten, maar, een geest zijnde, kan hij er zelf niet aan voldoen. De bijzondere begeerten des duivels zijn geestelijke boosheden, de begeerten van de verstandelijke vermogens en hun verdorven redeneringen, hoogmoed en nijd, en toorn en boosheid, vijandschap tegen hetgeen goed is, anderen overredende tot hetgeen kwaad is, dat zijn de begeerten, die de duivel vervult, en zij, die onder de heerschappij zijn van deze lusten,

gelijken op de duivel, zoals het kind op zijn vader. Hoe meer bepeinzing van de zonde, hoe meer verborgen welgevallen in de zonde, hoe meer zij op de begeerten des duivels gelijkt.
b. Gij wilt de begeerten des duivels doen. Hoe meer wil er in deze begeerten is, hoe meer van de duivel er in is. Als de zonde bedreven wordt door keus, en niet door overrompeling, met genoegen, en niet met weerzin, als er met trotse vermetelheid en roekeloze vastberadenheid in wordt volhard, zoals dit het geval was met hen, die zeiden: Ik heb de vreemden lief, en die zal ik na wandelen, dan wil de zondaar des duivels begeerten doen.

2. Door twee bijzondere voorbeelden, waarin zij klaarblijkelijk op de duivel geleken, - moord en leugen. De duivel is een vijand van leven, omdat God de God is van leven, en leven het geluk van de mens is, en een vijand van de waarheid, omdat God de God is der waarheid, en de waarheid het verband is der menselijke maatschappij.
a. Hij was een mensenmoorder van de beginne, niet van zijn eigen begin, want hij was geschapen als een engel des lichts, en in zijn eersten staat was hij rein en goed, maar van de beginne van zijn afval, die spoedig na de schepping van de mens heeft plaatsgehad. Hij was anthroopoktonos - homicida, een mensenmoorder. Hij was een mensenhater en dus in neiging een mensenmoorder. Hij heeft zijn naam Satan, van sitnah, haat of vijandschap. Hij verdierf Gods beeld in de mens, benijdde hem zijn geluk, verlangde vurig zijn verderf, was een openlijk vijand van geheel het geslacht. Hij heeft de mens verzocht en verleid tot de zonde, die de dood in de wereld gebracht heeft, en zo was hij wezenlijk en werkelijk de moordenaar van geheel het menselijk geslacht. Hij was een moordenaar van zielen, verleidde ze tot zonde, en heeft ze daardoor gedood, Romeinen 7:11, hij vergiftigde de mens met de verboden vrucht, en heeft hem, om de zaak nog te verergeren, tot zijn eigen moordenaar gemaakt. Dat was hij niet slechts bij het begin, maar van het begin, hetgeen aanduidt, dat hij het van toen aan geweest is en gebleven is, zoals hij begon, zo gaat hij voort, door zijn verzoekingen de moordenaar der mensen te zijn. De grote verzoeker is de grote verderver. De Joden noemden de duivel de engel des doods. Hij was de inblazer van de moord, door Kaïn gepleegd, die uit de boze was, en zijn broeder doodsloeg, 1 Johannes 3:12. Indien de duivel niet zeer sterk was in Kaïn, dan zou deze niet de onnatuurlijke daad hebben kunnen bedrijven van zijn broeder te doden. Kaïn, zijn broeder dodende op aanstoken van de duivel, wordt de duivel de moordenaar genoemd, hetgeen niets afdoet aan Kaïns persoonlijke schuld, maar wèl toedoet aan de schuld van de duivel, wiens pijniging, naar wij reden hebben te denken, des te groter zal zijn van wege al de boosheid, waartoe hij de mensen gebracht heeft. Zie hoe grote reden wij hebben om op onze hoede te zijn tegen de listige omleidingen des duivels, en hem nooit het oor te lenen (want hij is een moordenaar, en legt het er zeer zeker op toe ons kwaad te doen, zelfs als hij schone woorden spreekt) en er ons over te verbazen, dat hij, die der mensen moordenaar is, toch met hun eigen toestemming zo zeer hun meester is. Hierin nu waren deze Joden volgelingen van hem, evenals hij waren zij moordenaars, moordenaars der zielen, die zij blindelings in de gracht voerden en tot kinderen der hel maakten, gezworen vijanden van Christus, thans gereed en bereid om zijn verraders en moordenaars te zijn, om dezelfde reden, waarom Kaïn Abel heeft gedood. Deze Joden waren het zaad der slang, hetwelk de verzenen zou vermorzelen van het zaad der vrouw. Nu zoekt gij Mij te doden.

b. Hij was een leugenaar. Leugen is tegenovergesteld aan de waarheid, 1 Johannes 2:21, en dienovereenkomstig wordt de duivel hier beschreven als: Een vijand van de waarheid, en daarom ook van Christus.
Ten eerste. Hij heeft de waarheid verlaten, hij is in de waarheid niet staande gebleven, heeft niet volhard in de reinheid en rechtheid van zijn natuur, waarin hij was geschapen, maar heeft zijn eersten staat verlaten. Toen hij ontaardde van goedheid, week hij af van waarheid, want zijn afval was gegrond op een leugen. De engelen waren de heirscharen des Heeren, zij, die

vielen, zijn niet trouw gebleven aan hun Bevelhebber en Soeverein, zij waren niet te vertrouwen, daar zij van dwaasheid beschuldigd zijn, Job 4:18. 1) Door de waarheid kunnen wij hier verstaan de geopenbaarden wil van God betreffende de verlossing van de mens door Jezus Christus, de waarheid, welke Christus thans predikte, en de Joden tegenstonden. Hierin deden zij als hun vader, de duivel, die de ere ziende, in de eersten Adam gelegd op het menselijk geslacht, en de nog grotere eer voorziende, er voor bestemd in de tweeden Adam, zich met dien raad Gods niet wilde verenigen of verzoenen, en in de waarheid desbetreffende niet wilde staan, maar zich uit hoogmoed en nijd er toe zette haar te weerstaan, er de bedoelingen van te verijdelen, en, als zijn kinderen en werktuigen, hebben deze Joden dat ook gedaan.
Ten tweede. Hij is ontbloot van de waarheid: geen waarheid is in hem. Zijn invloed in de wereld wordt staande gehouden door leugen en bedrog, en er is geen waarheid, niet waarin gij vertrouwen kunt stellen, noch in hem, noch in iets, dat hij zegt of doet. De denkbeelden, die hij verspreidt, betreffende goed en kwaad, zijn vals en verkeerd, zijn bewijzen zijn wonde:.en der leugen, zijn verzoekingen zijn bedriegerijen, hij heeft grote kennis van de waarheid, maar geen liefde er voor hebbende, maar er, integendeel, een gezworen vijand van zijnde, wordt van hem gezegd, dat geen waarheid in hem is. Hij is een vriend en beschermer van liegen. Wanneer hij de leugen spreekt, zo spreekt hij uit zijn eigen.

Drie dingen worden hier van de duivel gezegd met betrekking tot de zonde van liegen.
Ten eerste. Dat hij een leugenaar is, zijn orakelen waren liegende orakelen, zijn profeten leugenprofeten, en de beelden, waarin hij aangebeden werd, leugenleraars. Onze eerste ouders heeft hij verleid met een bepaalde leugen. Al zijn verzoekingen worden bevorderd door leugens, noemende kwaad goed, en goed kwaad, en belovende straffeloosheid bij het zondigen. Hij weet, dat dit leugens zijn, en oppert ze met de bedoeling van te bedriegen, om aldus te verderven. Toen hij in de schriftgeleerden en Farizeeën het Evangelie tegensprak, was het door leugens, en toen hij het later in de mens der zonde verdierf, was het door een kracht der dwaling, en een grote ingewikkelde en samengestelde leugen.

Ten tweede, dat hij, wanneer hij de leugen spreekt, spreekt uit zijn eigen, ek toon idioon. Het is zijn taaleigen, het zijne, niet het taaleigen Gods, zijn Schepper heeft het niet in hem gelegd. Als de mensen een leugen spreken, ontlenen zij haar aan de duivel, "Satan vervult hun hart dat zij liegen," Handelingen 5:3. Maar als de duivel een leugen spreekt, dan heeft hij zelf het model er van verzonnen, de beweegredenen er toe zijn van hem zelf, hetgeen de ontzettende diepte van slechtheid aanduidt, waartoe deze afvallige geesten vervallen zijn. Daar zij bij hun eersten afval geen verzoeker hadden, is hun zondigheid gans en al de hun.

Ten derde. Dat hij er de vader van is, auton.
1. Hij is de vader van iedere leugen, niet slechts van de leugens, die hij zelf inblaast, maar ook van die, welke anderen uitspreken, hij is de oorsprong en werker van alle leugens. Als mensen leugens spreken, spreken zij uit hem, zijn zij als zijn mond, oorspronkelijk komen zij van hem. en dragen zijn beeld.
2. Hij is de vader van iedere leugenaar, zoals het ook verstaan kan worden. God schiep de mens met zin en neiging tot de waarheid. Het is in overeenstemming met de rede en het natuurlijk licht, met de orde van onze vermogens en de wetten der samenleving, dat wij de waarheid zullen spreken. Maar de duivel, de werker der zonde, de geest die nu werkt in de kinderen der ongehoorzaamheid, heeft de natuur van de mens zo verdorven, dat de bozen gezegd worden vervreemd te zijn van de baarmoeder aan, leugensprekers te zijn, die dolen van moeders buik aan, Psalm 58:4, hij heeft hun geleerd "met hun tongen bedrog te plegen," Romeinen 3:13. Hij is de vader der leugenaars, hij heeft hen geteeld, hen opgevoed in de weg

der leugen, zij gelijken hem, zij gehoorzamen hem, en met hem zullen alle leugenaars hun deel hebben tot in eeuwigheid.

V. Aldus bewezen hebbende, dat alle moordenaars en leugenaars kinderen des duivels zijn, laat Christus het nu aan de consciëntie zijner hoorders over om te zeggen: Gij zijt die man. Maar in de volgende verzen komt Hij hun te hulp in de toepassing er van op zich zelf. Hij noemt hen niet leugenaars, maar toont hun dat zij geen vrienden zijn van de waarheid, en daarin dus hem gelijken, die in de waarheid niet staande is gebleven, omdat in hem geen waarheid is. Twee dingen legt hij hun ten laste:

1. Dat zij het woord der waarheid niet geloven, vers 45, hoti tên alêtheian legoo, ou pisteuete moi.
a. Dit kan op tweeërlei wijze genomen worden, "Hoewel Ik u de waarheid zeg, wilt gij Mij toch niet geloven, (hoti) dat Ik dat doe, of dat Ik de waarheid zeg." Ofschoon Hij hun een overvloedig bewijs had gegeven van zijn opdracht van God, en van zijn genegenheid voor de kinderen der mensen, wilden zij toch niet geloven, dat Hij hun de waarheid zei. Nu was "de waarheid gestruikeld op de straat", Jesaja 59:14, 15. De grootste waarheden hebben bij sommigen het minste geloof gevonden, want zij zijn onder de wederstrevers des lichts, Job 24:13. Of omdat Ik u de waarheid zeg, (zoals onze overzetting luidt), gelooft gij niet. Zij willen Hem niet ontvangen, Hem niet behandelen of aannemen als profeet, omdat Hij hun onaangename waarheden zei, die zij niet geneigd waren te horen, hun de waarheid zei betreffende hen zelf en hun eigen toestand, hun hun gelaat toonde in een spiegel, die hen niet vleide, en daarom wilden zij geen woord geloven van wat Hij zei. Ellendig, diep rampzalig is de toestand van hen, voor wie het licht der Goddelijke waarheid een kwelling is geworden.

b. Om hun het onredelijke van hun ongeloof te tonen, verwaardigt Hij zich de zaak in van die voege tot een onpartijdige oplossing te brengen, vers 46. Hij en zij waren van tegenovergestelden zin en mening. Hij of zij moesten dus in dwaling verkeren. Stel nu eens de beide gevallen. Was Hij in dwaling, waarom overtuigden zij Hem dan niet? De leugen der valse profeten werd ontdekt hetzij door de verkeerde strekking van hun leringen, Deuteronomium 13:2, of door de slechtheid van hun wandel. Aan hun vruchten zult gij hen kennen, maar, zegt Christus, wie van u, van u uit het sanhedrin, die het op u neemt profeten te oordelen, wie van u overtuigt Mij van zonde? Zij beschuldigen Hem van de zwaarste misdaden - vraatzucht, dronkenschap, Godslastering, sabbatsschennis, in verbond te zijn met Satan, en van wat niet al meer! Maar hun beschuldigingen waren boosaardige, ongegronde, lasterlijke aantijgingen, ieder, die Hem kende wist, dat zij volkomen vals waren. Toen zij door list en bedrog, door omkoping en meineed het uiterste gedaan hadden om een misdaad te bewijzen, die Hij zou begaan hebben, heeft de rechter zelf, die Hem veroordeelde, erkend geen schuld in Hem te hebben gevonden. Hij tart hen om Hem te overtuigen:

Ten eerste. Van de zonde van een onbestaanbare leer te verkondigen. Zij hadden Zijn getuigenis gehoord, konden zij wijzen op iets dat er ongerijmd in is, of onwaardig om te worden geloofd? enigerlei tegenspraak, hetzij met zich zelf of met de Schrift, enigerlei bederf der waarheid of der zeden, waartoe zijn leer aanleiding zou kunnen geven? Hoofdstuk 18:. Of ten tweede, van een onvoegzamen wandel: "Wie van u kan Mij rechtvaardig iets ten laste leggen, iets in woord of daad, dat onbetamelijk is voor een profeet?" Zie de wondervolle neerbuigendheid van onze Heere Jezus, dat Hij niet eist verder geloofd te worden, dan waartoe het geloofwaardige van zijn leer en Zijn leven drong en verplichtte. Zie Jeremia 2:5, 31, Micha 6:3. Evangeliedienaren kunnen hieruit leren:

1. Met zoveel voorzichtigheid te wandelen, dat het zelfs aan hen, die het nauwkeurigst op hen letten, niet mogelijk is hen van zonde te overtuigen, opdat de bediening niet gelasterd worde. De enige weg om niet van zonde overtuigd te worden, is niet te zondigen.
2. Gewillig te zijn om een onderzoek toe te laten, hoewel wij in velerlei opzicht vertrouwen gelijk te hebben, moeten wij toch bereid zijn tot het onderzoek, of wij ook ongelijk hebben, Job 6:24. Indien zij in dwaling waren, waarom lieten zij zich dan niet door Hem overtuigen? "Indien Ik de waarheid zeg, waarom gelooft gij Mij niet? Indien gij Mij niet van dwaling kunt overtuigen. dan moet gij erkennen, dat Ik de waarheid zeg, en waarom schenkt gij Mij dan geen geloof? Waarom stelt gij geen vertrouwen in Mijn woord?" Als de mensen maar eens wilden vragen naar de reden van hun ongeloof, er een onderzoek naar wilden instellen waarom zij niet geloven hetgeen zij toch niet kunnen tegenspreken, dan zouden zij zoveel ongerijmdheid bespeuren in hun wijze van doen, dat zij er zich wel voor zouden moeten schamen, want dan zal het bevonden worden, dat de reden, waarom wij niet in Jezus Christus geloven, is, dat wij geen afstand willen doen van onze zonden, ons zelf niet willen verloochenen en God getrouwelijk dienen, dat wij de Christelijken Godsdienst niet omhelzen, omdat wij in het geheel van geen Godsdienst willen weten, en dan lost zich het ongeloof in de Verlosser op in rebellie tegen onze Schepper.

2. Een andere zaak, die Hij hun ten laste legt, is, dat zij de woorden Gods niet willen horen, vers 47, hetgeen nog verder aantoont hoe ongegrond hun aanspraak was, dat zij tot God in betrekking staan. Hier is:
a. Een leerstelling: Die uit God is, hoort de woorden Gods, dat is: hij is gewillig en bereid ze te horen, is oprecht begerig ze te horen ten einde te weten wat Gods wil is, en met blijdschap zal hij aannemen en volgen wat hij aldus Gods wil weet te zijn. De woorden Gods hebben zulk een gezag over, en zulk een lieflijkheid voor, allen, die uit God geboren zijn, dat zij ze ontmoeten, zoals Samuel ze ontmoet heeft, met een: Spreek, Heere, want Uw knecht hoort. Laat het woord des Heeren komen.
Hij begrijpt ze, en onderscheidt ze, hij hoort ze op zulk een wijze, dat hij er de stemme Gods in herkent, hetgeen de natuurlijke mens niet doet, 1 Corinthiërs 2:14. Die uit God is bemerkt spoedig welke ontdekkingen God doet van zich zelf en van de nabijheid Zijns naams, Psalm 75:2, zoals de leden van een gezin de voetstap en het kloppen herkennen van de heer des huizes, en hem terstond opendoen, Lukas 12:36, zoals de schapen de stem huns herders onderkennen van die eens vreemden, Hoofdstuk 10:45, Hooglied 2:8.

b. De toepassing dezer leerstelling ter overtuiging van deze ongelovige Joden: Daarom hoort gijlieden niet. Dat is: "Gij slaat er geen acht op, gij verstaat niet, gij gelooft niet de woorden Gods, gij geeft er niet om ze te horen, omdat gij niet uit God zijt. Dat gij aldus doof en dood zijt voor de woorden Gods, is een duidelijk bewijs, dat gij niet uit God zijt." Het is in Zijn woord, dat God zich aan ons openbaart, en onder ons tegenwoordig is, daarom worden wij geacht goed of slecht gezind te zijn jegens God, al naar dat wij goed of slecht gezind zijn jegens Zijn woord, zie 2 Corinthiërs 4:4, 1 Johannes 4:6.
Of wel: dat zij niet uit God waren, was de reden, waarom zij niet met nuttigheid voor hun ziel de woorden Gods hoorden, die Christus sprak. Zij verstonden en geloofden Hem niet, niet omdat hetgeen Hij zei duister was, of bewijs nodig had, maar omdat de hoorders niet uit God waren, niet waren wedergeboren. Indien het woord des koninkrijks geen vruchten voortbrengt, dan moet de schuld geweten worden aan de grond, niet aan het zaad, zoals blijkt uit de gelijkenis van de zaaier, Mattheüs 13:3.

Johannes 8:48 - 50
Hier is:

I. De boosaardigheid der hel, die zich openbaart in de lage taal, welke de ongelovige Joden tegenover onze Heere Jezus gebruikten. Tot nu toe hadden zij vittende aanmerkingen gemaakt op zijn leer, maar nu barstten zij los in smaadredenen, vers 48. Het was niet het gewone volk, maar de schriftgeleerden en Farizeeën, de mannen van aanzien, die, toen zij zich schuldig vonden verklaard aan hardnekkig ongeloof, die schuldigverklaring smadelijk van zich wierpen met dit: Zeggen wij niet wel, dat gij een Samaritaan zijt en de duivel hebt? Zie hier, zie het, en verwonder u, zie het en sidder:
1. Welke Godslasterlijke hoedanigheid gemeenlijk aan onze Heere Jezus werd toegeschreven, en waarnaar zij verwijzen.

a. Dat Hij een Samaritaan was, dat is: dat Hij een vijand was van hun kerk en natie, een, dien zij haatten en niet konden uitstaan. Aldus stelden zij Hem bloot aan de kwaadwilligheid des volks, bij hetwelk men iemand geen slechter naam kon geven dan Samaritaan. Indien Hij een Samaritaan ware geweest, Hij zou blootgesteld zijn geweest aan de "straf der weerspannigen", zoals zij het noemden, namelijk om stokslagen te ontvangen wegens zijn komen in de tempel. Zij hadden Hem dikwijls Galileër genoemd, hetgeen gelijkluidend was met een gering mens, maar alsof dat nog niet genoeg ware, willen zij Hem nu een Samaritaan, dat is: een slecht mens noemen, ofschoon het een het ander tegensprak. Tot op de huidigen dag noemen de Joden in het Oosten de Christenen Cuteërs Samaritanen. In alle eeuwen heeft men het uiterste beproefd om goede mensen gehaat te maken, door hen voor te stellen als personen van een slecht karakter, hen "zwart te maken", zoals men zegt, en bij de groten hoop des volks vindt dit zeer gemakkelijk ingang. Omdat Christus zeer terecht de hoogmoed en de tirannie van de priesters en ouderlingen zeer streng bestraft heeft, hebben zij wellicht, door Hem een Samaritaan te noemen, willen te kennen geven, dat Hij met zijn reformatie slechts het verderf, de ondergang der kerk beoogde, een afvallige was, die zich met de Samaritanen had verenigd.

b. Dat Hij een duivel had. Hetzij A. dat Hij in verbond was met de duivel. Zij hadden Hem verweten, dat zijn leer de strekking had om tot Samaritanisme te leiden, en nu beweren zij, dat zijn wonderen in verbond en met medewerking van de duivel geschied zijn. Of liever: B. Dat Hij door de duivel was bezeten, dat Hij een naargeestig mens was, wiens brein was beneveld, of een waanzinnige, wiens brein was verhit, en dat hetgeen Hij zei niet meer geloof verdiende dan de verwarde praat van een krankzinnige of ijlhoofdige. Zo is de Goddelijke openbaring van de dingen, die boven het bereik van het verstand zijn, dikwijls gebrandmerkt met de naam van dweperij, en de profeet werd een onzinnige genoemd, 2 Koningen 9:11, of een dwaas, Hosea 9:7. De ingeving der heidense orakelen en profeten was wezenlijke krankzinnigheid, en die haar hadden, waren voor een tijd buiten zich zelf, uitzinnig, maar hetgeen wezenlijk Goddelijk was, was dit niet. De wijsheid is gerechtvaardigd geworden van hare kinderen, als inderdaad wijsheid te zijn.

2. Hoe zij trachtten hun zeggen te rechtvaardigen, en het nu van toepassing achtten: Zeggen wij niet wèl, dat gij dit zijt? Men zou zo zeggen, dat Zijn voortreffelijke rede hun mening omtrent Hem had moeten veranderen, zodat zij die dan terugnamen, maar neen, hun hart was nog des te meer verhard, en hun vooroordelen bevestigd en versterkt Zij laten zich voorstaan op hun vijandschap tegen Christus, alsof zij nooit beter gesproken hadden dan toen zij het slechtste van Jezus Christus gezegd hadden. Diegenen zijn wèl op het toppunt van goddeloosheid gekomen, die er zich op beroemen, die herhalen wat zij behoorden te herroepen, en zich rechtvaardigen in hetgeen, waarvoor zij zich moesten veroordelen. Kwaad

te zeggen en te doen is slecht, maar nog slechter is het, om er bij te blijven, billijk is mijn toorn ontstoken. Toen Christus met zoveel vrijmoedigheid sprak tegen de zonden der aanzienlijken en hen daardoor in toorn tegen Hem ontstak, hebben zij, die voor geen ander belang hart hadden dan voor hetgeen werelds en zinnelijk is, voor zich zelf beslist, dat Hij uitzinnig moest wezen, want zij dachten, dat niemand dan een krankzinnige bevordering in de wereld zou willen verliezen om de wille van zijn godsdienst en zijn geweten, en daar zijn leven voor in de waagschaal zou willen stellen.

II. De zachtmoedigheid en barmhartigheid des hemels, uitblinkende in Christus' antwoord op dien snode laster, vers 49, 50.
1. Hij ontkent hun beschuldiging: Ik heb de duivel niet, zoals Paulus, Handelingen 26:25:Ik raas niet. De aantijging is onrechtvaardig: "Ik word noch door de duivel bewogen, of aangedreven, noch ben met hem in verbond", en dit bewees Hij door hetgeen Hij deed tegen het rijk des duivels. Hij neemt er geen notitie van, dat zij Hem een Samaritaan noemen, want dat was een laster, die zichzelf tegensprak. Het was een persoonlijke beschimping, niet der moeite waard om er op te letten. Maar het zeggen, dat Hij de duivel had, was een smaden van zijn zending, en daarom heeft Hij hierop geantwoord. Augustinus verklaart Zijn niet antwoorden op hun zeggen, dat Hij een Samaritaan was, door er op te wijzen, dat Hij in werkelijkheid die goede Samaritaan was, van wie gesproken wordt in Lukas 10:33.
2. Hij handhaaft de oprechtheid Zijner bedoelingen: Maar Ik eer Mijn Vader. Zij opperden het denkbeeld, dat Hij onrechtmatige eer zocht voor zich zelf, en afdeed van de eer, die alleen aan God toekomt. Beide beschuldigingen ontkent Hij, zeggende, dat Hij zich beijvert Zijn Vader te eren, en Hem alleen. Dat bewijst tevens, dat Hij geen duivel had, want, indien Hij er een had, dan zou Hij God niet eren. Zij, die in waarheid kunnen zeggen, dat het hun voortdurende zorg is God te eren, zijn voldoende gewapend tegen alle blaam en smaad van mensen.
3. Hij klaagt over het onrecht, dat zij Hem deden door hun laster: Gij onteert Mij. Hieruit blijkt, dat Hij als mens zeer teergevoelig was onder de schande en de smaad, die Hem werden aangedaan. Schande en smaad waren als een zwaard in Zijn gebeente, en toch heeft Hij ze ter onzer verlossing willen ondergaan. Het is de wil van God, dat alle mensen de Zoon eren, maar er zijn velen, die Hem onteren, zozeer is het vleselijk hart in strijd met de wil van God. Christus heeft Zijn Vader geëerd, zoals een mens Hem nooit geëerd heeft, en toch werd Hij zelf onteerd, zoals nooit een mens onteerd was, want, hoewel God beloofd heeft hen te eren, die Hem eren, heeft Hij niet beloofd dat de mensen hen zullen eren.

4. Hij zuivert zich van de aantijging van roemzucht, door dit van zich zelf te zeggen, vers 50. Zie hier:
a. Zijn minachting van wereldse eer. Ik zoek Mijn eer niet. Die had Hij niet op het oog in hetgeen Hij van zich zelf zei tegen zijn vervolgers. Hij dong niet naar de toejuiching der mensen, Hij begeerde geen bevordering of aanzien in de wereld, maar heeft zeer zorgvuldig beiden afgewezen. Hij zocht zijn eer niet onderscheidenlijk van die Zijns Vaders, en had ook geen belangen buiten die Zijns Vaders. Eigen eer te zoeken is voor de mens niet waarlijk eer, Spreuken 25:27 1), veeleer is het hun een schande zich zo te vergissen in hun bedoelen. Dit staat hier als een reden, waarom Christus hun smaadredenen zo weinig telde. Gij onteert Mij, maar gij kunt Mij noch ontroeren, noch ontrusten, want Ik zoek Mijn eer niet. Zij, die dood zijn voor der mensen lof, kunnen veilig hun minachting dragen.

b. Zijn vertroosting onder de ontering, die de wereld Hem aandeed: "Er is een, die ze zoekt en oordeelt." In tweeërlei opzicht heeft Christus getoond, dat Hij Zijn eigen eer niet zocht, en hier zegt Hij ons wat Hem ten opzichte van die beiden voldoening gaf. Hij dong niet naar der mensen achting, maar was er onverschillig voor, en hieromtrent zegt Hij: "Er is Een, die ze

zoekt, Een die Mijn deel in de achting en genegenheid des volks zal verzekeren en bevorderen, terwijl Ik er in geen zorg over ben. God zal de ere zoeken van hen, die hun eigen eer niet zoeken, want de nederigheid gaat voor de eer. Hij wreekte de beledigingen der mensen niet, Hij trok ze zich niet aan, en hieromtrent zei Hij: "Er is Een, die oordeelt, die Mijn eer zal handhaven, en strenge rekenschap zal eisen van hen, die haar met voeten treden." Waarschijnlijk zinspeelt Hij hier op de oordelen, die over de Joodse natie komen zouden wegens de smaad, dien zij de Heere Jezus hebben aangedaan. Zie Psalm 38:13 - 15. Ik hoor niet - Gij zult verhoren. Als wij het op ons nemen om voor ons zelf te oordelen, dan zal de schade, die wij belopen, aan ons zelf te wijten zijn, maar indien wij ons ootmoedig beroepen op God, gelijk wij behoren te doen, en Zijn oordeel geduldig afwachten, dan zullen wij ter onzer vertroosting bevinden, dat er "Een is, die oordeelt".

Johannes 8:51 - 59
In deze verzen hebben wij:

I. De leer van de onsterflijkheid der gelovigen, vers 51. Zij wordt ingeleid met het gewone plechtige: Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, dat zowel aandacht als instemming gebiedt, en dit is wat Hij zegt: Zo iemand Mijn woord zal bewaard hebben, die zal de dood niet zien in der eeuwigheid. Hier hebben wij:
1. De hoedanigheid van een gelovige: hij is iemand, die het woord van de Heere Jezus bewaart, ton logon ton emon - Mijn woord, dit Mijn woord, dat Ik u overgeleverd heb, dat moeten wij niet alleen ontvangen, maar bewaren, niet alleen hebben, maar houden. Wij moeten het bewaren in ons hart en ons geheugen, en in onze liefde, het zo bewaren, dat wij het in niets geweld aandoen, of er in strijd mede handelen, het onbevlekt houden, 1 Timotheüs 6:14 het bewaren als een pand, dat ons toevertrouwd is, er ons aan houden als aan onze leefregel.
2. Het voorrecht van een gelovige: Hij zal de dood niet zien in der eeuwigheid. Niet alsof het lichaam der gelovigen gevrijwaard is tegen de dood. Neen, zelfs de kinderen des Allerhoogsten moeten sterven als een mens," en de volgelingen van Christus zijn, meer dan andere mensen, in doodsgevaar menigmaal, en worden de ganse dag gedood, hoe zal dan deze belofte vervuld worden, dat zij de dood niet zien zullen?
Antwoord.

a. De eigenschap van de dood is voor hen zo veranderd, dat zij de dood niet zien als dood, zij zien de verschrikking des doods niet, die is gans en al voor hen weggenomen, hun gezicht eindigt niet in de dood, zoals het geval is met hen, die leven door de zinnen, neen, zij zien zo helder, zo gerust en zo getroost door de dood heen, en over de dood heen, en zij zijn zo vervuld met de staat, die hun deel zal zijn aan geen zijde des doods, dat zij de dood voorbijzien, zij zien hem niet.
b. De macht van de dood is zo verbroken, dat, hoewel er geen verhelpen aan is, dat zij de dood moeten zien, zij de dood echter niet eeuwiglijk zien zullen, zij zullen niet altijd gevangen blijven onder zijn macht of heerschappij, de dag zal komen, wanneer de dood verslonden zal zijn tot overwinning.
c. Zij zijn volkomen verlost van de eeuwigen dood, zij zullen van de tweeden dood niet beschadigd worden. Dat is de dood, die hier inzonderheid bedoeld is, die dood, welke in der eeuwigheid is, en tegenover het eeuwige leven wordt gesteld, dezen dood zullen zij niet zien, want zij komen niet in de verdoemenis. Hun eeuwig deel zal wezen waar geen dood meer is, waar zij niet meer kunnen sterven, Lukas 36. Hoewel zij het niet kunnen vermijden de dood te zien, en ook de dood te smaken, zullen zij toch weldra wezen, waar zij hem in eeuwigheid niet weer zullen zien, Exodus 14:13.

II. De Joden maakten vittende aanmerkingen op deze leer. In plaats van deze dierbare belofte van de onsterflijkheid aan te grijpen, waarnaar de menselijke natuur uitgaat (wie is er, die het leven niet liefheeft en geen afschrik heeft van de dood?) grijpen zij de gelegenheid aan om Hem te smaden, die hun zo vriendelijk een aanbod deed: Nu bekennen wij, dat gij de duivel hebt. Abraham is gestorven.
Merk hier op:
1. Hun smalen. Nu bekennen wij, dat gij de duivel hebt, dat gij een waanzinnige zijt, en niet weet wat gij zegt." Zie hoe deze zwijnen de kostelijke paarlen der Evangeliebeloften met voeten treden. Indien zij nu eindelijk het bewijs hadden van zijn waanzinnigheid, waarom hebben zij dan, nog voor zij dat bewijs hadden, gezegd: gij hebt de duivel? vers 48. Maar zo is de methode der boosaardigheid: - eerst een hatelijke beschuldiging uitbrengen, en dan naar het bewijs er van gaan zoeken: Nu bekennen wij, dat gij de duivel hebt. Indien Hij niet overvloedig had bewezen een leraar te zijn van God gezonden, dan zouden zijn beloften van onsterflijkheid aan Zijn lichtgelovige volgelingen met recht bespot hebben kunnen worden, en zelfs in de geest der liefde zou men het niet anders dan aan een ontsteld brein hebben kunnen toeschrijven, maar blijkbaar was zijn leer Goddelijk, zijn wonderen bewezen het, en de Joodse Godsdienst leerde hun zulk een profeet te wachten en in hem te geloven, hun verwerping van Hem stond dus gelijk met een afstand doen van de belofte, tot dewelke hun twaalf geslachten verhoopten te komen, Handelingen 26:7.
2. Hun redenering, waardoor zij de schijn hadden van Hem te verslaan. Zij achtten Hem schuldig aan ondraaglijke aanmatiging, daar Hij zelfs groter wil schijnen dan Abraham en de profeten. Abraham is gestorven en de profeten zijn ook gestorven, zeer waar, deze Joden waren de echte nakomelingen van degenen, die hen gedood hebben.

a. Hier is waar, dat Abraham en de profeten grote mannen zijn geweest, groot in Gods gunst, en groot in de achting van alle goede mensen.
b. Het is waar, dat zij Gods woord bewaard hebben, er gehoorzaam aan waren, en toch, c. Het is waar, dat zij gestorven zijn, zij hebben nooit beweerd onsterflijkheid te hebben, en nog veel minder haar te geven, maar ieder hunner is verzameld tot zijn volken. Het was hun eer, dat zij gestorven zijn in het geloof, maar sterven moesten zij. Waarom zou een Godvruchtig mens vrezen te sterven, als Abraham gestorven is, en ook de profeten gestorven zijn? Zij zijn de weg gevolgd door die duistere vallei, hetgeen ons met de dood moet verzoenen, en een hulpe moet wezen om er de verschrikking voor ons van weg te nemen. Nu denken zij, dat Christus de taal spreekt van de waanzin, als Hij zegt: Zo iemand Mijn woord zal bewaard hebben, die zal de dood niet smaken in der eeuwigheid. de dood smaken betekent hetzelfde als de dood te zien. Nu zijn er in hun redenering twee fouten: Zij begrepen, dat Christus sprak van onsterflijkheid in deze wereld, en dat was een vergissing.
In de zin waarin Christus had gesproken, was het niet waar, dat Abraham en de profeten dood waren, want God is nog altijd de God van Abraham en de God der heilige profeten, Openbaring 22:6, en God is niet de God der doden, maar der levenden, dus zijn Abraham en de profeten nog in leven, en zoals Christus het had bedoeld, hebben zij de dood noch gezien, noch gesmaakt. Zij dachten, dat niemand groter kon zijn dan Abraham en de profeten, terwijl zij toch wel moesten weten, dat de Messias groter zou zijn dan Abraham of iemand, wie dan ook, der profeten. Zij hebben deugdelijk gehandeld, maar Hij ging die allen te boven, ja meer, hun grootheid en deugd hebben zij aan Hem ontleend. Het was Abrahams ere, dat hij de stamvader was van de Messias, en de ere der profeten, dat zij tevoren van Hem hebben getuigd, zodat Hij gewis uitnemender naam boven hen geërfd heeft. In plaats dus uit Christus' zeggen, dat Hij groter is dan Abraham, af te leiden dat Hij de duivel had, hadden zij uit het bewijs, dat Hij voor Zijn zeggen geleverd heeft, (door de werken te doen, die noch Abraham,

noch de profeten ooit gedaan hebben) moeten afleiden, dat Hij de Christus was, maar hun ogen waren verblind. Minachtend vragen zij: Wie maakt gij uzelf? Alsof Hij schuldig was aan hoogmoed en ijdelheid, terwijl Hij, wel verre van zich groter voor te doen dan Hij was, thans zijn heerlijkheid nog omsluierde, zich ontledigde, zich voordeed als minder dan Hij was, en het grootste voorbeeld was van nederigheid, dan ooit bestaan heeft.

III. Christus' antwoord hierop. Nog verwaardigt Hij zich met hen te redeneren, opdat alle mond gestopt worde. Ongetwijfeld zou Hij hen hebben kunnen doen verstommen, of dood ter aarde werpen, maar dit was de dag Zijner lankmoedigheid.
1. In Zijn antwoord dringt Hij aan, niet op Zijn eigen getuigenis betreffende Hem zelf, maar laat het ter zijde als ongenoegzaam en niet beslissend, vers 54:Indien Ik Mij zelf eer, zo is Mijn eer niets, ean ego doxazoo Indien Ik Mij zelf verheerlijk.
Eigen roem is geen roem, en het voorwenden van eer voor zich zelf is ere voor zichzelf te verbeuren. Zulk een eer is geen eer, Spreuken 25:27, maar zo groot een schande, dat er geen zonde is, die de mensen ijveriger zoeken te verbergen dan deze, zelfs hij, die het meest op roem en lof gesteld is, wil niet dat men dit van hem denkt. een ere, die wij ons zelf scheppen, is niets dan een hersenschim, er is niets in, en daarom wordt zij ijdele eer genoemd. Die zich zelf bewondert, bedriegt zich zelf. Onze Heere Jezus was niet iemand, die, gelijk zij Hem voorstelden, zich zelf eerde, Hij was gekroond door Hem, die de Fontein is van alle eer, Hij heeft zich zelf niet verheerlijkt om hogepriester te worden, Hebreeën 5:4, 5.

2. Hij beroept zich op Zijn Vader, God, en op hun vader Abraham.
A. Op Zijn Vader, God. Mijn Vader is het, die Mij eert. Hiermede bedoelt Hij dat Hij aan Zijn Vader al de eer ontleende, waarop Hij nu aanspraak maakte. Hij had hun geboden in Hem te geloven, Hem te volgen en Zijn woord te bewaren, hetgeen alles strekte om Hem te eren, maar het was de Vader, die hulp bij Hem had besteld, wiens welbehagen het was, dat in Hem "al de volheid wonen zou," die Hem heeft geheiligd en verzegeld, en Hem in de wereld heeft gezonden, om al de ere te ontvangen, verschuldigd aan de Messias, en dit heeft Hem in al deze eisen van eerbied te ontvangen, gerechtvaardigd. Dat Hij van Zijn Vader bleef afhangen voor alle verdere eer, die Hij verwachtte. Hij dong niet naar de toejuiching der eeuw, maar verachtte haar, want Zijn oog en hart waren gericht op de heerlijkheid, die Zijn Vader Hem had beloofd, en die Hij bij de Vader had, eer de wereld was. Hij had het oog op een bevordering, waartoe Zijn Vader Hem zou verhogen, op een naam, die Hem gegeven zou worden, Filippenzen 2:8, 9. Christus en al de Zijnen zijn van God afhankelijk voor hun eer, en hij, die zeker is van ere ter plaatse waar hij bekend is, bekommert zich er niet om, gering geacht te worden ter plaatse, waar hij zich incognito bevindt. Zo dikwijls heeft Hij zich beroepen op Zijn Vader en Zijns Vaders getuigenis van Hem, hetwelk echter door de Joden noch toegelaten, noch geloofd werd.

Ten eerste. Hij gebruikt hier de gelegenheid om hun de reden te tonen van hun ongeloof, in weerwil van dit getuigenis - en die was hun onbekendheid met God, alsof Hij gezegd had: "Maar waarom zou Ik u er van spreken, dat Mijn Vader Mij eert, daar gij Hem toch niet kent. Gij zegt van Hem, dat Hij uw God is, en gij kent Hem niet."
Merk hier op:
a. Hun belijden van hun betrekking tot God: "Gij zegt, dat Hij uw God is, de God, dien gij hebt verkoren, en met wie gij in verbond zijt. Gij zegt, dat gij zijt Israël, maar niet allen zijn Israël, die uit Israël zijn, Romeinen 9:6. Velen geven voor deel te hebben aan God, en zeggen dat Hij hun God is, die toch niet waarlijk reden hebben om dit te zeggen. Zij, die zich de tempel des Heeren noemden, hebben de voortreffelijkheid van Jakob ontheiligd, zij stelden vertrouwen in valse redenen. Wat zal het ons baten te zeggen: Hij is onze God, indien wij niet

waarlijk Zijn volk zijn, de zodanige, die Hij wil erkennen? Christus maakt hier melding van hun belijdenis van tot God in betrekking te staan, als van hetgeen een verzwaring was van hun ongeloof. Alle mensen zullen degenen eren, die door hun God geëerd worden, maar deze Joden, die zeiden, dat de Heere hun God was, legden er zich op toe om zo veel mogelijk schande te hopen op wie hun God ere legde. Als onze belijdenis van een verbondsbetrekking tot God en ons deelhebben aan Hem niet door ons bewezen wordt, door ons Godzalig leven en ons oprecht geloof, dan zal het tegen ons getuigen ter onzer veroordeling.

B. Hun onwetendheid omtrent Hem en hun vervreemding van Hem, niettegenstaande deze belijdenis. Gij kent Hem niet.
1. Gij kent Hem in het geheel niet. Deze Farizeeën waren zo ingenomen met de studie van hun inzettingen betreffende nietigheden, dat zij nooit acht sloegen op de meest nodige en nuttige kennis, evenals de valse profeten van ouds, die het volk Gods naam deden vergeten door hun dromen, Jeremia 23:27.
Of: 2. Gij kent Hem niet goed, maar zijt in dwaling omtrent Hem, en dat is even erg als, of nog erger dan, Hem in het geheel niet te kennen. Men kan instaat zijn zeer scherpzinnig over God te redetwisten, terwijl men Hem dan toch niet kent. Gij zegt, dat Hij de uw is, en het is natuurlijk voor ons om wat het onze is te willen kennen, en toch, gij kent Hem niet. Er zijn velen, die op verwantschap met God aanspraak maken, maar toch niet met Hem bekend zijn. Het is slechts de naam God, waarvan te spreken zij geleerd hebben, maar wat betreft de aard Gods, zijn hoedanigheden en volmaaktheden, en de betrekking, waarin Hij staat tot zijn schepselen, daarvan weten zij niets, wij zeggen dit tot hun schaamte, 1 Corinthiërs 15:34. Zeer velen vergenoegen zich - maar bedriegen zich - met slechts in naam in betrekking te staan tot een God, dien zij niet kennen.

Hiervan beschuldigt Christus hier de Joden:
a. Om te tonen hoe ijdel en ongegrond hun aanspraak was van tot God in betrekking te staan. "Gij zegt, dat Hij de uw is, maar gij logenstraft uzelf, want het is duidelijk, dat gij Hem niet kent", en wij achten, dat een bedrieger ten volle als bedrieger uitkomt, wanneer blijkt, dat hij onbekend is met de personen, met wie hij beweert in betrekking te staan b. Om de ware reden te tonen, waarom Christus, leer en wonderen geen indruk op hen maakten. Zij kenden God niet, en daarom bespeurden zij noch het beeld, noch de stem Gods in Christus. De reden, waarom de mensen het Evangelie van Christus niet aannemen, is omdat zij geen kennis van God hebben. De mensen zijn der gerechtigheid van Christus niet onderworpen, omdat zij de rechtvaardigheid Gods niet kennen, Romeinen 10:3. Die God niet kennen en het Evangelie van Christus niet aannemen, worden saamgevoegd, 2 Thessalonicenzen 1:8.
Ten tweede. Hij geeft hun de reden van zijn verzekerdheid, dat Zijn Vader Hem zal eren en erkennen: Maar Ik ken Hem, en wederom: Ik ken Hem, hetgeen aanduidt, niet slechts zijn bekendheid met Hem, daar Hij in Zijn schoot was, maar Zijn vertrouwen op Hem, dat Hij Hem zal bijstaan en ondersteunen in geheel zijn onderneming, zoals er van Hem voorzegd was, Jesaja 50:7, 8. "Ik weet, dat Ik niet zal beschaamd worden, want Hij is nabij, die Mij rechtvaardigt, en, gelijk Paulus: Ik weet, wie ik geloofd heb, 2 Timotheüs 1:12, ik weet, dat Hij getrouw is en machtig".
Merk op:

1. Hoe Hij met de grootste stelligheid zijn kennis belijdt van Zijn Vader: Indien Ik zeg, dat Ik Hem niet ken, zo zal Ik ulieden gelijk zijn, dat is een leugenaar. Hij wilde zijn betrekking tot God niet loochenen om de Joden te believen, en hun smaad te ontwijken of verdere moeilijkheden te voorkomen: en Hij wilde ook niet herroepen wat Hij had gezegd, noch zich als een bedrieger of een bedrogene erkennen. indien Hij dit deed, dan zou Hij een valse

getuige zijn tegen God en zich zelf. Zij, die hun godsdienst en hun betrekking tot God loochenen, zoals Petrus gedaan heeft, zijn leugenaars, evengoed als geveinsden leugenaars zijn, die voorgeven Hem te kennen, daar zij Hem toch niet kennen, zie 1 Timotheüs 6:13, 14. Terecht wordt door Dr. Clark hierbij opgemerkt, dat het een grote zonde is Gods genade in ons te ontkennen.

2. Hoe Hij Zijn kennen van de Vader bewijst: Ik ken Hem en bewaar Zijn woord. Als mens is Christus gehoorzaam geweest aan de zedelijke wet, en als Verlosser aan de Middelaarswet, en in die beide heeft Hij het woord Zijns Vaders bewaard, en Zijn eigen woord aan de Vader gehouden. Christus eist van ons, vers 51, dat wij Zijn woord bewaren, en Hij heeft ons een voorbeeld gegeven van gehoorzaamheid, een voorbeeld zonder vlek of gebrek, Hij heeft het woord Zijns Vaders bewaard, en wèl mocht Hij, die gehoorzaamheidgeleerd heeft, haar onderwijzen, zie Hebreeën 5:8, 9. Het beste bewijs van ons bekend zijn met God is onze gehoorzaamheid aan Hem. Zij alleen kennen God op de rechte wijze, die Zijn woord bewaren, 1 Johannes 2:3. Hieraan kennen wij, dat wij Hem gekend hebben (en het ons niet slechts verbeelden), zo wij zijn geboden bewaren.

3. Christus verwijst hen naar hun vader, op hun betrekking tot wie zij zich zozeer beroemden, namelijk Abraham, en dit is het einde van het gesprek. Christus verklaart, dat Abraham Hem door het geloof gezien en geëerd heeft: Abraham, uw vader, heeft met verheuging verlangd, opdat hij Mijn dag zien zou, en hij heeft hem gezien, en is verblijd geweest. En hiermede bewijst Hij, dat Hij niet te ver ging met zich de meerdere te achten van Abraham.

Hij spreekt hier van twee dingen als voorbeelden van de eerbied van dien aartsvader voor de beloofden Messias:
Ten eerste. Het verlangen, dat hij had om Zijn dag te zien. Hij heeft met verheuging verlangd, êgalliasto. Hoewel dit woord gewoonlijk zich verheugen betekent, ligt er hier toch meer een vervoering van verlangen in opgesloten, dan van blijdschap, want anders zou het laatste gedeelte van het vers: hij zag hem, en was blijde, een overtollige herhaling zijn. Hij strekte zich uit om Mijn dag te zien, zoals Zacheus, die vooruit liep en in een boom klom om Jezus te zien. De kennis, die hij ontvangen had van de toekomstigen Messias, had een verwachting in hem gewekt van iets groots, waarvan hij ernstig begeerde meer te weten. De duistere wenk, of aanduiding van iets, dat gewichtig is, doet de mensen met vurigheid van verlangen vragen Wie? en wat? en waar? en wanneer? en hoe? En zo hebben de profeten van het Oude Testament, die een algemeen denkbeeld hadden van een genade, die komen zou, ondervraagd en onderzocht, 1 Petrus 1:10, en Abraham is in dit onderzoek even ijverig geweest als iemand hunner. God sprak hem van een land, dat Hij aan zijn nakomelingen zou geven, en van de rijkdom en de eer, die hun beschoren zouden zijn, Genesis 15:14, maar hij heeft zich niet met zulk een vervoering van vreugde uitgestrekt om dien dag te zien, als om de dag van de Zoon des mensen te zien. Hij kon niet met zoveel onverschilligheid zien op het beloofde Zaad, als op het beloofde land, daarin was hij een vreemdeling, en wilde dit zijn, maar voor het Zaad kon hij geen vreemdeling zijn, en wilde hij dit ook niet zijn. Zij, die wezenlijk iets van Christus weten, kunnen niet anders dan meer van Hem te willen weten. Zij, die het aanbreken bespeuren van het licht van de Zon der gerechtigheid, moeten wel naar de vollen opgang er van verlangen. Het is de verborgenheid der verlossing, die de engelen begerig zijn in te zien, hoe veel te meer moeten wij dit dan niet begeren, die er meer onmiddellijk belang bij hebben. Abraham begeerde Christus' dag te zien, hoewel die nog zeer verre was, maar dit zijn ontaard zaad heeft Zijn dag niet onderscheiden en hem niet welkom geheten, toen hij gekomen was. De komst van Christus, waarnaar Godvruchtige zielen verlangen, wordt door vleselijk - gezinde harten gevreesd en verafschuwd.

Ten tweede.
Zijn voldoening er in, toen hij hem gezien had. Hij heeft hem gezien, en is verblijd geweest. Merk hier op:
a. Hoe God de vrome begeerte van Abraham bevredigd heeft: hij verlangde Christus' dag te zien, en hij heeft hem gezien. Hoewel hij hem niet zo helder en duidelijk zag, als wij hem nu zien onder het Evangelie, heeft hij er toch iets van gezien, later meer dan in het eerst. Aan hem, die heeft, en aan hem, die vraagt, zal gegeven worden, aan hem, die hetgeen hij heeft nuttig gebruikt en die meer van de kennis van Christus begeert en er om bidt, zal God meer geven. Maar hoe heeft Abraham de dag van Christus gezien? a. Sommigen verstaan het van zijn zien van hem in de andere wereld. Abrahams ziel heeft, toen de voorhang zijns vlezes gescheurd was, de verborgenheden gezien van het koninkrijk Gods in de hemel. Calvijn maakt melding van die opvatting, en heeft er niet veel op tegen. Het verlangen van Godvruchtige zielen naar Jezus Christus zal ten volle bevredigd worden, als zij in de hemel komen, maar niet eerder. Maar b. Meer algemeen wordt het verstaan van een gezicht, dat hij had van Christus' dag in deze wereld. Zij, die de belofte niet verkregen hebben, hebben haar toch van verre gezien, Hebreeën 11:13. Bileam zag Christus, maar nu niet, niet van nabij. Er is plaats voor de gissing, dat Abraham een visioen van Christus en Zijn dag heeft gehad, dat God hem deze bijzondere voldoening geschonken heeft, maar dat dit niet vermeld is, en niet vermeld moest worden in zijn geschiedenis, zoals Daniëls visioen, dat gesloten en verzegeld moest worden, tot de tijd van het einde, Daniël 12:4. Christus heeft beter geweten wat Abraham gezien heeft dan Mozes. Maar er zijn onderscheidene dingen vermeld, waarin Abraham meer gezien heeft van hetgeen hij verlangde te zien, dan hij zag, toen de belofte hem voor het eerst was gegeven. Hij zag in Melchizédek iemand de Zoon van God gelijk geworden, en een priester tot in eeuwigheid, hij zag een verschijning van Jehova, vergezeld van twee engelen in de vlakte van Mamre.
In zijn overmogen in zijn voorbede voor Sodom, zag hij een proeve van Christus' voorbede, in de uitwerping van Ismaël en de oprichting van het verbond met Izaak zag hij een beeld, een afschaduwing van de Evangeliedag, die de dag is van Christus, want dat zijn dingen, die andere beduiding hebben. In zijn offeren van Izaak, en de ram in de plaats van Izaak, zag hij een tweeledig type van het grote offer, en zijn noemen van die plaats Jehova - jireh - de Heere zal het voorzien, geeft te kennen, dat hij er iets meer in zag dan anderen, en dat de tijd aan het licht zou brengen, en toen hij zijn dienstknecht zijn hand onder zijn heup liet leggen toen hij zwoer, had hij het oog op de Messias.

b. Hoe Abraham deze ontdekkingen van Christus' dag ontving en welkom heette: Hij heeft hem gezien, en is verblijd geweest. Hij was blijde met hetgeen hij zag van Gods gunst jegens hem zelf, en blijde met hetgeen hij voorzag van de goedertierenheid, die God had weggelegd voor de wereld. Wellicht heeft dit betrekking op Abrahams lachen toen God hem verzekerde een zoon te zullen hebben bij Sara, Genesis 17:16, 17, want dat was niet het lachen van wantrouwen zoals dat van Sara, maar van blijdschap, in die belofte zag hij de dag van Christus, en het vervulde hem met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde. Aldus heeft hij de beloften omhelsd. Een gelovig zien op Christus en Zijn dag zal blijdschap in ons hart geven. geen blijdschap zo heerlijk als de blijdschap des geloofs, nooit kennen wij waar genoegen, voor wij met Christus bekend zijn. De Joden vitten hierop, en smaden Christus er om, vers 57: Gij hebt nog geen vijftig jaren, en hebt gij Abraham gezien?

Ten eerste. Zij gaan uit van de onderstelling, dat, zo Abraham Hem gezien heeft, Hij ook Abraham gezien moet hebben, hetgeen daar echter niet noodzakelijk in lag opgesloten, maar die draai aan zijn woorden gegeven kon het best dienen om Hem en zijn woorden aan

bespotting bloot te stellen. Toch was het waar dat Christus Abraham had gezien en met hem had gesproken, zoals een man spreekt tot zijn vriend.
Ten tweede. Zij achtten Zijn voorgeven ongerijmd dat Hij Abraham gezien zou hebben, die toch zo vele jaren voor zijn geboorte al was gestorven. De staat der doden is onzichtbaar, maar hier begingen zij weer de oude vergissing, daar zij lichamelijk opvatten wat Christus geestelijk gezegd had. Dit gaf hun ook gelegenheid zijn jonkheid te verachten, er Hem een verwijt van te maken, alsof Hij slechts van gisteren was en niets wist. Gij hebt nog geen vijftig jaren. Zij zouden even goed hebben kunnen zeggen: "Gij hebt nog geen veertig jaren", want Hij was nu slechts twee of drie en dertig jaren oud. Irenaeus, een der eerste kerkvaders, ondersteunt met dezen tekst de overlevering, die hij zegt ontvangen te hebben van iemand, die met Johannes had omgegaan, dat onze Heiland tot aan Zijn vijftigste jaar geleefd zou hebben, waarvoor hij strijdt, Advers, Haeres lib. II. Cap. 39, 40. Zie hoe weinig geloof te hechten is aan de overlevering, en wat deze onderhavige betreft, de Joden "sloegen er een slag in", zoals men zegt, zij wilden een leeftijd opgeven, en daarom noemden zij er een, waarvan zij dachten, dat hij er nog ver genoeg beneden was, Hij zag er niet uit, alsof Hij veertig jaar was, maar zij waren er zeker van, dat Hij geen vijftig kon zijn, en veel minder nog dat Hij een tijdgenoot van Abraham kon wezen.
De ouderdom wordt geacht te beginnen met vijftig jaar, Numeri 4:47, zodat zij niets meer bedoelden dan: "Gij kunt nog niet geacht worden een oud man te zijn, velen van ons zijn veel ouder dan gij, maar beweren toch niet Abraham gezien te hebben". Sommigen denken, dat Zijn gelaat zo verouderd was door smart en door waken dat dit, gevoegd bij de ernst van Zijn voorkomen, Hem uit deed zien als iemand van vijftig jaar: alzo verdorven was Zijn gelaat, Jesaja 52:14. Onze Heiland geeft een afdoend antwoord op deze vitterij, door een plechtige verzekering van Zijn hogere jaren, zelfs boven Abraham, vers 58. "Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, Ik zeg het niet slechts in stilte aan Mijn eigen discipelen, die gewis zeggen zullen wat Ik zeg, maar tot u, Mijn vijanden en vervolgers, Ik zeg het u in het aangezicht, neemt het op. zoals gij wilt: Eer Abraham was, ben Ik, prin Abraam genesthai, ego eimi, Eer Abraham was gemaakt, of geboren, ben Ik. De verandering van het woord is opmerkelijk, en duidt Abraham aan als een schepsel, en Hem zelf als Schepper, wèl kan Hij zich dus de meerdere maken van Abraham. Hij was voor Abraham.

Ten eerste. Als God. Ik ben is de naam Gods, Exodus 3:14, hij duidt aan een bestaan uit zich zelf. Hij zegt niet: was Ik, maar ben Ik, want Hij is de eerste en de laatste, onveranderlijk dezelfde, Openbaring 1:8. Hij was dus niet slechts voor Abraham, maar voor alle werelden, Hoofdstuk 1:1, Spreuken 8:23.
Ten tweede. Als Middelaar, de bestemde en beloofde Messias, lang voor Abraham, het Lam dat geslacht is van de grondlegging der wereld, het kanaal, door hetwelk leven, licht en liefde van God tot de mens komen. Het onderstelt Zijn Goddelijke natuur, dat Hij in zich zelf van eeuwigheid af dezelfde is, Hebreeën 13:8, en dat Hij sedert de val voor de mens dezelfde is, Hij is van God geworden wijsheid, en rechtvaardigheid, en heiligmaking en verlossing voor Adam, en Abel, en Henoch, en Noach, en Sem, en al de aartsvaders, die in het geloof in Hem geleefd hebben, en gestorven zijn, eer Abraham was geboren. Abraham was de wortel van het Joodse volk, de rots waaruit zij gehouwen waren. Indien Christus eer Abraham was, dan waren zijn leer en Zijn Godsdienst geen nieuwigheid, maar in het wezen er van vroeger dan het Judaïsme, en er de voorrang boven hebbende. Dit grote gewichtige woord heeft plotseling een einde gemaakt aan het twistgesprek. Zij konden het niet dragen om meer van Hem te horen, en Hij behoefde niets meer tot hen te zeggen, daar Hij deze goede belijdenis had betuigd, hetgeen voldoende was om al zijn aanspraken te wettigen. Men zou zo denken, dat de rede van Christus, waarin zo veel genade en heerlijkheid uitblonken, hen allen geboeid en ingenomen moest hebben, maar hun ingeworteld vooroordeel tegen de heilige, geestelijke leer

en wet van Christus, die zo tegenstrijdig waren met hun hoogmoed en wereldsgezindheid, maakte alle middelen ter hunner overtuiging vruchteloos. Nu werd vervuld de profetie van Maleachi 3:1, 2, dat wanneer de Engel des verbonds tot Zijn tempel zal komen, zij de dag Zijner toekomst niet zouden verdragen, omdat hij zal zijn als het vuur van een louteraar.

Merk hier op:
Ten eerste. Hoe zij in woede ontstaken om hetgeen Christus had gezegd, Zij namen dan stenen op, dat zij ze op Hem wierpen, vers 59. Zij beschouwden Hem wellicht als Godslasteraar, en dezulken moesten ook gestenigd worden, Leviticus 24:16, maar eerst moesten zij wettelijk verhoord en aan hun misdaad schuldig worden bevonden. Als iedereen de wet naar zijn eigen welgevallen kan toepassen en ten uitvoer leggen, dan kan men wel aan alle gerechtigheid en orde vaarwel zeggen. En behalve dat, zij hadden zo - even nog gezegd, dat hij iemand was met een verward brein, indien dit nu zo was, dan streed het met alle rede en billijkheid om Hem als een boosdoener te straffen voor hetgeen Hij gezegd had. Zij namen stenen op.
Dr. Lightfoot zal u zeggen hoe zij zo stenen bij de hand hadden in de tempel. Er waren toen juist werklieden bezig met herstellingen in de tempel, of er aan bij te bouwen, en de stukken steen, die zij afhieuwen, dienden hen daarvoor. Zie hier de ontzettende macht van de zonde en van Satan in en over de kinderen der ongehoorzaamheid. Wie kon denken, dat zodanige boosheid zou zijn in mensen, zulk een openlijke en vermetele rebellie tegen een persoon, die de onloochenbare bewijzen had geleverd, dat Hij de Zoon van God was? Zo heeft ieder wel een steen om op Zijn heiligen Godsdienst te werpen, Handelingen 28:22.

Ten tweede. Hoe Hij uit hun handen ontkwam. Jezus verborg zich - ekrubê - Hij was verborgen, hetzij door de menigte van hen, die Hem genegen waren, om Hem te beschutten (Hij, die op een hogen en verheven troon had behoren te zijn, berust er in, om, als het ware, verloren te zijn in de menigte). Of wellicht verborg Hij zich achter een muur of pilaar van de tempel (Hij verbergt mij in het verborgene Zijner tent, Psalm 27:5), of heeft Hij door Goddelijke macht een nevel voor hun ogen doen opgaan, zodat Hij onzichtbaar voor hen werd. Als de goddelozen opkomen, verbergt zich de mens, de wijze en Godvruchtige mens, Spreuken 28:12, 28. Niet alsof Christus bevreesd was om te blijven bij hetgeen Hij gezegd had, of er zich voor schaamde, maar zijn ure was nog niet gekomen, en Hij wilde alzo de vlucht Zijner dienstknechten en Zijns volks goedkeuren en steunen, als zij in tijden van vervolging hiertoe geroepen worden. De Heere verborg Jeremia en Baruch. Jeremia 36:26.

2. Hij vertrok, Hij ging uit de tempel, gaande door het midden van hen, zonder dat zij Hem zagen, en ging alzo voorbij. Dit was geen lafhartige, schandelijke vlucht, ook geen vlucht, die vreze of schuldgevoel verried. Er was van Hem voorzegd, dat Hij niet zal falen, noch ontmoedigd worden, Jesaja 42:4. 1) Maar het was een voorbeeld van zijn macht over zijn vijanden, en een blijk, dat zij niets meer tegen Hem doen konden, dan Hij hun toeliet te doen, waaruit ook bleek, dat toen Hij later in hun kuil gevangen was, Hij zich zelf had overgegeven, Hoofdstuk 10:18. Zij dachten, dat zij Hem nu in hun macht hadden, en toch ging Hij door het midden van hen, hetzij, dat hun ogen verblind of hun handen gebonden waren, en zo liet Hij hen dan over aan hun woede, als een leeuw, die zijn prooi mist. Het was een voorbeeld van Zijn wijze voorziening voor Zijn eigen veiligheid, toen Hij wist, dat Zijn werk nog niet gedaan was en Zijn getuigenis nog niet voleindigd, en zo gaf Hij dan zelf het voorbeeld van Zijn eigen voorschrift: Wanneer zij u dan in deze stad vervolgen, vliedt in de andere, ja, indien het nodig is, naar een woestijn, want dat heeft Elia gedaan, 1 Koningen 19:3, 4, en de vrouw - de kerk - Openbaring 12:6. Toen zij losse stenen opnamen om ze op Christus te werpen, zou Hij de vastgelegde stenen, die uit de muur tegen hen riepen, hebben kunnen

gebieden zijn zaak te wreken, of de aarde om zich te openen en hen te verzwelgen, maar Hij verkoos zich te voegen naar de staat, waarin Hij was, ten einde het voorbeeld navolgbaar te maken door de voorzichtigheid Zijner volgelingen, zonder dat er een wonder bij plaatsheeft. Het was een rechtvaardig verlaten van hen, die (erger nog dan de Gadarenen, die Hem baden uit hun landpale te gaan) Hem van uit hun midden weg stenigden. Christus zal niet lang blijven bij hen, die Hem weg wensen. Wèl heeft Christus daarna de tempel nog bezocht, - als iemand, die ongaarne vertrekt, heeft Hij herhaaldelijk afscheid genomen - maar eindelijk heeft Hij hem voor altijd verlaten, heeft Hij hem woest gelaten.

Nu ging Christus door het midden der Joden, en niemand hunner zocht Hem aan om te blijven, noch gevoelde zich opgewekt om Hem te grijpen, zij waren tevreden om Hem te laten gaan, God zal nooit iemand verlaten, voor men Hem als het ware tot heengaan gedrongen heeft, door te doen blijken dat zijn tegenwoordigheid niet begeerd werd. Calvijn merkt op, dat deze overpriesters, na Christus uit de tempel gedreven te hebben, er zich op lieten voorstaan, dat zij in het bezit er van gebleven waren, "Maar", zegt hij, "diegenen bedriegen zich zelf, die trots zijn op een kerk of tempel, die door Christus verlaten werd." Er wordt gezegd, dat Christus toen Hij hen verliet stil en onopgemerkt voorbijging, parêgen housoos, zodat zij Hem niet bemerkten. Christus' wijken van een kerk, of van een bijzondere ziel, geschiedt dikwijls in het verborgen, er wordt geen notitie van genomen, het wordt niet spoedig opgemerkt. Het koninkrijk Gods komt niet, en gaat niet, met uiterlijk gelaat, dat is: met vertoning, of gedruis, zie Richteren 16:. Simson wist niet, dat de Heere van hem geweken was. Zo was het ook met deze Joden. God heeft hen verlaten, en zij hebben Hem niet gemist.

Hoofdstuk 9

1 En voorbijgaande, zag Hij een mens, blind van de geboorte af. 2 En Zijn discipelen vraagden Hem, zeggende: Rabbi, wie heeft er gezondigd, deze, of zijn ouders, dat hij blind zou geboren worden? 3 Jezus antwoordde: Noch deze heeft gezondigd, noch zijn ouders, maar dit is geschied, opdat de werken Gods in hem zouden geopenbaard worden. 4 Ik moet werken de werken Desgenen, Die Mij gezonden heeft, zolang het dag is; de nacht komt, wanneer niemand werken kan. 5 Zolang Ik in de wereld ben, zo ben Ik het Licht der wereld. 6 Dit gezegd hebbende, spoog Hij op de aarde, en maakte slijk uit dat speeksel, en streek dat slijk op de ogen des blinden; 7 En zeide tot hem: Ga heen, was u in het badwater Siloam (hetwelk overgezet wordt: uitgezonden). Hij dan ging heen en wies zich, en kwam ziende. 8 De geburen dan, en die hem te voren gezien hadden, dat hij blind was, zeiden: Is deze niet, die zat en bedelde? 9 Anderen zeiden: Hij is het; en anderen: Hij is hem gelijk. Hij zeide: Ik ben het. 10 Zij dan zeiden tot hem: Hoe zijn u de ogen geopend? 11 Hij antwoordde en zeide: De Mens, genaamd Jezus, maakte slijk, en bestreek mijn ogen, en zeide tot mij: Ga heen naar het badwater Siloam, en was u. En ik ging heen, en wies mij, en ik werd ziende. 12 Zij dan zeiden tot hem: Waar is Die? Hij zeide: Ik weet het niet. 13 Zij brachten hem tot de Farizeeën, hem namelijk, die te voren blind geweest was. 14 En het was sabbat, als Jezus het slijk maakte, en zijn ogen opende. 15 De Farizeeën dan vraagden hem ook wederom, hoe hij ziende geworden was. En hij zeide tot hen: Hij legde slijk op mijn ogen, en ik wies mij, en ik zie. 16 Sommigen dan uit de Farizeeën zeiden: Deze Mens is van God niet, want Hij houdt de sabbat niet. Anderen zeiden: Hoe kan een mens, die een zondaar is, zulke tekenen doen? En er was tweedracht onder hen. 17 Zij zeiden wederom tot de blinde: Gij, wat zegt gij van Hem; dewijl Hij uw ogen geopend heeft? En hij zeide: Hij is een Profeet.

18 De Joden dan geloofden van hem niet, dat hij blind geweest was, en ziende was geworden, totdat zij geroepen hadden de ouders desgenen, die ziende geworden was. 19 En zij vraagden hun, zeggende: Is deze uw zoon, welken gij zegt, dat blind geboren is? Hoe ziet hij dan nu? 20 Zijn ouders antwoordden hun en zeiden: Wij weten, dat deze onze zoon is, en dat hij blind geboren is; 21 Maar hoe hij nu ziet, weten wij niet; of wie zijn ogen geopend heeft, weten wij niet; hij heeft zijn ouderdom, vraagt hem zelf; hij zal van zich zelf spreken. 22 Dit zeiden zijn ouders, omdat zij de Joden vreesden; want de Joden hadden alreeds tezamen een besluit gemaakt, zo iemand Hem beleed Christus te zijn, dat die uit de synagoge zou geworpen worden. 23 Daarom zeiden zijn ouders: Hij heeft zijn ouderdom, vraagt hem zelf. 24 Zij dan riepen voor de tweede maal de mens, die blind geweest was, en zeiden tot hem: Geef God de eer; wij weten, dat deze Mens een zondaar is.

25 Hij dan antwoordde en zeide: Of Hij een zondaar is, weet ik niet; een ding weet ik, dat ik blind was, en nu zie. 26 En zij zeiden wederom tot hem: Wat heeft Hij u gedaan? Hoe heeft Hij uw ogen geopend? 27 Hij antwoordde hun: Ik heb het u alrede gezegd, en gij hebt het niet gehoord; wat wilt gij het wederom horen? Wilt gijlieden ook Zijn discipelen worden? 28 Zij gaven hem dan scheldwoorden, en zeiden: Gij zijt Zijn discipel; maar wij Zijn discipelen van Mozes. 29 Wij weten, dat God tot Mozes gesproken heeft; maar Dezen weten wij niet, van waar Hij is. 30 De mens antwoordde, en zeide tot hen: Hierin is immers wat wonders, dat gij niet weet, van waar Hij is, en nochtans heeft Hij mijn ogen geopend. 31 En wij weten, dat God de zondaars niet hoort; maar zo iemand godvruchtig is, en Zijn wil doet, dien hoort Hij. 32 Van alle eeuw is het niet gehoord, dat iemand eens blindgeborenen ogen geopend heeft. 33 Indien Deze van God niet ware, Hij zou niets kunnen doen.

34 Zij antwoordden, en zeiden tot hem: Gij zijt geheel in zonden geboren, en leert gij ons? En zij wierpen hem uit. 35 Jezus hoorde, dat zij hem uitgeworpen hadden, en hem vindende, zeide Hij tot hem: Gelooft gij in de Zoon van God?

36 Hij antwoordde en zeide: Wie is Hij, Heere, opdat ik in Hem moge geloven? 37 En Jezus zeide tot Hem: En gij hebt Hem gezien, en Die met u spreekt, Dezelve is het. 38 En hij zeide: Ik geloof, Heere! En hij aanbad Hem.

39 En Jezus zeide: Ik ben tot een oordeel in deze wereld gekomen, opdat degenen, die niet zien, zien mogen, en die zien, blind worden. 40 En dit hoorden enigen uit de Farizeeën, die bij Hem waren, en zeiden tot Hem: Zijn wij dan ook blind? 41 Jezus zeide tot hen: Indien gij blind waart, zo zoudt gij geen zonde hebben; maar nu zegt gij: Wij zien; zo blijft dan uw zonde.

Na Christus' vertrek uit de tempel, dat aan het einde van het vorige hoofdstuk is meegedeeld, en voor dat gebeurd was hetgeen in dit hoofdstuk verhaald wordt, heeft Hij enigen tijd buiten,

op het land, doorgebracht, ongeveer twee of drie maanden naar men veronderstelt, in welken tussentijd door Dr. Lightfoot en andere schrijvers over de harmonie der Evangeliën al de gebeurtenissen geplaatst worden, die voorvielen en vermeld worden van Lukas 10:17 tot 13:17. Wat in Hoofdstuk 7 en 8 vermeld wordt had plaats op het Loofhuttenfeest, in September, wat in dit en in het volgende hoofdstuk verhaald wordt, geschiedde bij het Inwijdingsfeest, in December, Hoofdstuk 10:22.
Dr. Clark en andere plaatsen dit onmiddellijk na het voorgaande hoofdstuk.
In dit hoofdstuk hebben wij:

I. De wonderdadige genezing van een blindgeborene, vers 1 – 7.
II. De gesprekken bij die gelegenheid,
1. Een gesprek der geburen onder elkaar en met de man, vers 8 - 12,
2. Tussen de Farizeeën en de man, vers 13 - 34,
3. Tussen Christus en de man, vers 35 - 38,
4. Tussen Christus en de Farizeeën, vers 39 tot het einde.

Johannes 9:1 - 7
Wij hebben hier het verhaal hoe aan een blindgeboren bedelaar het gezicht werd geschonken.
Merk op:

I. Hoe onze Heere Jezus notitie nam van de beklagenswaardigen toestand van dezen armen blinde, vers 1. Voorbijgaande zag Hij - Jezus - een mens, blind van de geboorte af. De eerste woorden schijnen te verwijzen naar de laatste van het vorige hoofdstuk, en ondersteunen de mening van hen, die deze gebeurtenis onmiddellijk na de voorgaande plaatsen. Dáár werd gezegd parêgen, Hij ging voorbij, en hier, zonder zelfs Zijn naam te herhalen kai paragoo voorbijgaande.
1. Hoewel de Joden Hem zo schandelijk mishandeld hadden, Hem door woord en daad ten uiterste hadden getergd, heeft Hij toch geen gelegenheid laten voorbijgaan om goed onder hen te doen, maar niet het besluit genomen, dat Hij rechtvaardig had kunnen nemen, om hen nooit meer door Zijn goede diensten te begunstigen. De genezing van dezen blinde was een vriendelijkheid jegens het publiek, daar hij er door instaat werd gesteld om te werken voor zijn brood, terwijl hij vroeger ten laste was van de staat of van de burgerij. Het is edel en grootmoedig en in de geest van Christus om het publiek - het algemeen - te willen dienen, zelfs als wij er door veronachtzaamd of er onbeleefd door bejegend worden, of dit denken te zijn.
2. Hoewel Hij vlood voor het Hem dreigende gevaar, vlood om Zijn leven te redden, is Hij toch bereidwillig voor een wijle staan gebleven, om dezen armen man barmhartigheid te bewijzen. Wij maken meer haast dan spoed als wij de gelegenheden voorbijlopen om goed te doen.
3. Toen de Farizeeën Christus van zich wegdreven, ging Hij naar dezen armen blinden bedelaar. Sommigen der ouden zien hier een beeld, of type, in van het brengen van het Evangelie tot de heidenen, die in duisternis waren gezeten, toen de Joden het verwierpen en van zich weg hadden gedreven.
4. Christus vond dezen armen blinde op Zijn weg, en genas hem in transitu - voorbijgaande. Zo moeten wij alle gelegenheden aangrijpen om goed te doen, waar wij ook zijn, zelfs in het voorbijgaan.

A. De toestand van die armen man was zeer treurig. Hij was blind, en wel van zijn geboorte af. Indien het licht lieflijk is, hoe treurig moet het dan niet wezen voor de mens om al zijn

dagen in duisternis te eten! Die blind is heeft geen genot van het licht, maar die blindgeboren, is, heeft er geen denkbeeld van. Mij dunkt, zo iemand zou er zeer veel om geven om, al is het dan maar op een enkelen dag, zijn nieuwsgierigheid te bevredigen omtrent licht en kleuren, vormen en gestalten, al zou hij ze dan ook later nooit meer zien. Waarom is het licht des levens gegeven aan de ellendige, die beroofd is van het licht der zon, wiens weg aldus verborgen is, en dien God overdekt heeft? Job 3:20 - 23. Laat ons God danken, zo dit met ons niet het geval is. Het oog is een der verwonderlijkste delen van het lichaam, zijn samenstelling uiterst teer, kunstig en schoon. Men zegt, dat het het eerste is, dat bij de formering van dieren duidelijk waargenomen kan worden. Welk een zegen, welk een grote genade, dat er bij onze formering geen ongeluk voorkwam! Christus genas velen, die blind waren geworden door ziekte, of door een ongeval, maar hier genas Hij een blindgeborene.

a. Om een voorbeeld te geven van zijn macht om ook in de wanhopigste gevallen hulp en uitkomst te kunnen geven, te helpen als niemand anders helpen kan.
b. Om een proeve te geven van het werk Zijner genade in de zielen van zondaars, hetwelk het gezicht geeft aan hen, die van nature blind zijn.

B. Zeer teder was Jezus' medelijden met hem. Hij zag hem, dat is: Hij nam kennis van zijn toestand, en zag hem aan met hartelijke, belangstellende liefde. Als God op het punt is van verlossing te werken, dan wordt er van Hem gezegd, dat Hij de verdrukking ziet, en zo zag Christus de verdrukking, of beproeving van dezen armen man. Anderen zagen hem ook, maar niet zoals Hij. Deze arme man kon Christus niet zien, maar Christus zag hem, en voorkwam zijn bede en zijn verwachting met een verrassende genezing. Christus wordt dikwijls gevonden van hen, die Hem niet zochten en Hem niet zagen, Jesaja 65:1. En als wij iets van Christus weten of begrijpen, dan is het, omdat wij eerst van Hem gekend zijn, Galaten 4:9, en door Hem gegrepen zijn, Filippenzen 3:12.

II. Het gesprek tussen Christus en Zijn discipelen over deze mens. Toen Hij weg ging uit de tempel, gingen zij met Hem, want dezen waren het, die steeds met Hem gebleven zijn in zijn verzoekingen, en Hem volgden waar Hij ook heenging, en zij hebben door hun aanhankelijkheid aan Hem niets verloren, maar wel zeer veel ervaring gewonnen.
Merk op:

1. De vraag van de discipelen aan de Meester betreffende het geval van dezen blinde, vers 2. Toen Christus hem aanzag, hebben ook zij op hem gezien, Christus' mededogen moet ook het onze opwekken. Waarschijnlijk heeft Christus hun gezegd, dat deze arme man blindgeboren was, of wellicht wisten zij het, omdat het algemeen bekend was, maar zij hebben Christus niet bewogen hem te genezen. In plaats hiervan komen zij met een zeer vreemdsoortige vraag tot Hem: Rabbi! wie heeft er gezondigd, deze of zijn ouders, dat hij blind zou geboren worden? Deze hun vraag nu was:
a. Liefdeloos streng. Zij nemen het aan als een bewezen zaak, dat die ongemene ramp de straf was voor een ongemene slechtheid en dat deze man een zondaar was boven allen, die te Jeruzalem woonden, Lukas 13:4. Dat de barbaren tot de gevolgtrekking kwamen: Deze mens is gewis een doodslager, was niet vreemd, maar het was onverschoonbaar in hen, die de Schriften kenden, die gelezen hadden dat alle ding wedervaart hun gelijk aan alle anderen, en wisten, dat het in Jobs geval beslist was, dat de grootste lijders vanwege hun lijden niet als de grootste zondaars beschouwd moeten worden. De genade van berouw en bekering noemt onze eigen beproevingen straffen, maar de genade der liefde noemt de wederwaardigheden van anderen beproevingen, tenzij het tegendeel duidelijk blijkt.

b. Zij was onnodig nieuwsgierig. Tot de gevolgtrekking komende, dat deze ramp het gevolg was van de een of andere gruwelijke misdaad, vragen zij: "Wie waren de misdadigers, deze man of zijn ouders?" En wat ging hun dit aan? Welk goed kon het hun doen dit te weten? Wij zijn maar al te zeer geneigd om nieuwsgieriger te zijn naar de zonden van anderen, dan weetgierig omtrent onze eigen zonden, terwijl het voor ons toch van meer belang is te weten waarom God met ons twist, dan waarom Hij met anderen twist, want ons zelf te oordelen is onze plicht, maar onze broeder te oordelen is onze zonde. Zij vragen: Of die man aldus gestraft was voor een zonde, die hij zelf bedreven had, bedreven, of wel voorzien voor zijn geboorte. Sommigen denken, dat de discipelen besmet waren met het Pythagorische idee van het voorbestaan der zielen, en haar overgang van het een lichaam in het andere. Was de ziel van dezen mens veroordeeld tot de kerker van dit blinde lichaam om haar te straffen voor de een of andere grote zonde, bedreven in een ander lichaam, waarin zij tevoren gewoond had? De Farizeeën schijnen dezelfde mening gehad te hebben omtrent zijn toestand, toen zij zeiden: Gij zijt geheel in zonden geboren, vers 34, alsof allen, die door de natuur geschandvlekt waren - en dezen alleen - in zonden waren geboren. Of: Was hij ook gestraft om de slechtheid zijner ouders, die God soms bezoekt aan de kinderen? Het is een goede reden. waarom ouders zich moeten wachten voor de zonde, opdat hun kinderen er niet voor te lijden hebben. Laat ons niet wreed worden voor de onzen, gelijk de struisen in de woestijn. Wellicht vroegen de discipelen dit, niet als gelovende, dat dit de straf was voor een zonde van hem zelf of van zijn ouders, maar, daar Christus aan een anderen lijder te kennen had gegeven, dat zijn zonde de oorzaak was van zijn ziekte, Hoofdstuk 5:14, zeggen zij: "Meester, wiens zonde is de oorzaak van deze onmacht?" of van deze ziekte. Niet wetende hoe zij deze beschikking van Gods voorzienigheid zullen verklaren, wensen zij hieromtrent ingelicht te worden. Het billijke van Gods beschikkingen is altijd zeker, staat altijd vast, want zijn gerechtigheid is als de bergen Gods, maar kan niet altijd verklaard worden, want zijn oordelen zijn een grote afgrond.

2. Christus' antwoord op deze vraag. Hij was altijd bekwaam om te leren, en de dwalingen Zijner discipelen te herstellen.
a. Hij geeft de reden op van de blindheid van dien armen man: Noch deze heeft gezondigd, noch zijn ouders, maar hij is blindgeboren, en is tot nu toe blind gebleven, opdat nu ten laatste de werken Gods in hem zouden geopenbaard worden, vers 3. Christus, die volkomen bekend was met de verborgen drijfveren der Goddelijke raadsbesluiten, zegt hun hier twee dingen ten opzichte van zulke buitengewone rampen: Dat zij niet altijd toebeschikt worden als straf voor zonde. De zondigheid van geheel het menselijk geslacht rechtvaardigt God voorzeker in al de ellende van het menselijk leven, zodat zij, die er het minst in delen, moeten zeggen, dat God vriendelijk is, en zij, die er het meest in delen, niet moeten zeggen, dat Hij onrechtvaardig is, maar velen hebben veel meer ellende te verduren in hun leven dan anderen, die toch volstrekt niet zondiger zijn. Wel was deze man een zondaar, en waren zijn ouders zondaren, maar het was geen buitengewone schuld, waarop God het oog had, toen Hij deze beproeving over hem bracht. Wij moeten er ons voor wachten te oordelen dat mensen grote zondaars zijn, omdat zij grote lijders zijn, opdat wij niet bevonden worden te vervolgen, die God geslagen heeft, Psalm 69:27, en beschuldiging in te brengen tegen hen, die Hij heeft gerechtvaardigd, en te verdoemen hen, voor wie Christus gestorven is, hetgeen vermetel en gevaarlijk is, Romeinen 8:33, 34.
Dat zij soms zuiver en alleen bedoeld zijn tot heerlijkheid Gods, en om zijn werken te openbaren. God heeft soevereiniteit over al zijn schepselen en uitsluitend recht in hen, Hij kan hen dienstbaar maken aan zijn eer en heerlijkheid op de wijze, die Hij geschikt oordeelt, in doen of in lijden, en zo God in ons of door ons wordt verheerlijkt, dan zijn wij niet tevergeefs geschapen. Deze man was blindgeboren, en voor hem was het wel der moeite en der smart

waard dit te zijn, en zo lang in duisternis te zijn, opdat de werken Gods in hem zouden geopenbaard worden.
Dat is:

Ten eerste. Opdat de eigenschappen Gods in hem geopenbaard zouden worden: zijn gerechtigheid, door de zondigen mens onderhevig te maken aan zo zware rampen, Zijn gewone macht en goedheid, door dien armen mens onder zo smartelijke, verdrietelijke beproeving te ondersteunen, en inzonderheid, opdat Zijn buitengewone macht en goedheid openbaar zouden worden door hem te genezen. De moeilijkheden omtrent de leiding van Gods voorzienigheid, waarvan men anders geen verklaring kan geven, kunnen aldus opgelost worden - het is Gods bedoeling om er zich in te tonen, er zijn heerlijkheid in te openbaren, opdat men op Hem lette. Zij, die bij de gewonen loop der dingen geen acht op Hem slaan, worden soms opgeschrikt door buitengewone dingen. Hoe welgemoed kan dus een godvruchtige wezen onder verlies van lieflijkheid in het leven, als hij er zeker van is, dat God er op de een of andere wijze door zal winnen in heerlijkheid!
Ten tweede. Opdat de raad Gods ten opzichte van de Verlosser in hem geopenbaard zou worden. Hij was blindgeboren, opdat onze Heere Jezus de eer zou hebben van hem te genezen, en zich daarin zou betonen van God gezonden te zijn, om het ware licht der wereld te wezen. Aldus is de val des mensen toegelaten, en de blindheid, die er op volgde, opdat de werken Gods geopenbaard zouden worden in het openen van de ogen der blinden. Het was nu al lang geleden sedert die man blindgeboren was, en toch is het niet voor dit ogenblik gebleken waarom hij het was. De bedoelingen van Gods voorzienigheid zullen gewoonlijk niet blijken dan lang na de gebeurtenis, wellicht pas vele jaren daarna. De volzinnen in het boek der voorzienigheid zijn soms lang, en gij moet veel er van lezen, eer gij er de zin van begrijpt.

b. Hij geeft de reden op van Zijn eigen voortvarendheid en bereidwilligheid om hem te helpen en te genezen, vers 4, 5. Het was niet uit praalzucht, maar ingevolge van zijn onderneming: Ik moet werken de werken degene, die Mij gezonden heeft, (en dit is er een van) zolang het dag is, en werktijd, de nacht komt, wanneer niemand werken kan.
Dat is niet alleen een reden, waarom Christus aanhield in goeddoen aan de zielen en lichamen der mensen, maar waarom Hij inzonderheid dit deed, hoewel het de sabbatdag was, waarop werken van noodzakelijkheid gedaan mochten worden, en Hij bewijst, dat dit een werk der noodzakelijkheid is. Het was de wil Zijns Vaders: Ik moet werken de werken degene, die Mij gezonden heeft. Toen de Vader Zijn Zoon in de wereld zond, gaf Hij Hem werk te doen. Hij is niet in de wereld gekomen om een prachtigen staat te voeren, maar om zaken te doen, wie God zendt, gebruikt Hij, want Hij zendt niemand om lui en ledig te wezen. De werken, die Christus te doen had, waren de werken van Hem, die Hem had gezonden, niet slechts door Hem aangewezen, maar voor Hem gedaan, Hij was een medearbeider Gods. Het heeft Hem behaagd zich onder de sterkste verplichtingen te stellen om het werk te doen, waartoe Hij was gezonden. Ik moet werken. Hij is in het verbond der verlossing met Zijn hart borg geworden om als Middelaar tot God te genaken, Jeremia 30:21. Zullen wij los, vrij, willen wezen, als Christus gewillig was om gebonden te zijn? Zich onder de verplichting gesteld hebbende om Zijn werk te doen, heeft Christus er zich met de uiterste kracht en naarstigheid op toegelegd. Hij werkte de werken, die Hij te doen had. Hij heeft ergazesthai ta erga, Hij heeft werk gemaakt van hetgeen Zijn werk was. Het is niet genoeg ons werk aan te zien en er over te spreken, wij moeten het werken. Hij had er nu de gelegenheid voor: Ik moet werken, zolang het dag is, terwijl de tijd er is, die bestemd is om er in te werken, en zolang het licht er is, dat gegeven is om er bij te werken. Christus zelf had Zijn dag.

Ten eerste. Al het werk van het Middelaars koninkrijk moest binnen de perken des tijds gedaan worden, en in deze wereld gedaan worden, want aan het einde der wereld, wanneer er geen tijd meer is, dan zal het koninkrijk aan God en de Vader overgegeven zijn, en de verborgenheid Gods vervuld worden.
Ten tweede. Al het werk, dat Hij hier op aarde in persoon te doen had, moest voor Zijn dood gedaan zijn, de tijd van Zijn leven op aarde is de dag, waarvan hier gesproken wordt. De tijd onzes levens is onze dag, waarin het voor ons van belang is het werk van de dag te doen. De dag eigent zich het best om er in te werken, Psalm 104:22, 23. Gedurende de levensdag moeten wij bezig zijn, geen dagtijd verliezen, en bij geen daglicht spelen, het zal tijd genoeg voor ons wezen om te rusten, als onze dag voorbij is, want het is slechts een dag. De tijd Zijner gelegenheid was er, en daarom wilde Hij werken: De nacht komt wanneer niemand werken kan. De gedachte aan het naderen van onze dood moet ons opwekken om alle gelegenheden des levens waar te nemen, zowel om goed te doen, als om goed te verkrijgen. De nacht komt, hij zal gewis komen, hij kan plotseling komen, hij komt al nader en nader. Wij kunnen niet berekenen hoe nabij onze zon is, zij kan des middags ondergaan, en wij kunnen ons ook geen schemering beloven tussen de dag van ons leven en de nacht van onze dood. Als de nacht komt, kunnen wij niet werken, omdat het licht, dat ons geschonken is om er bij te werken, dan uitgeblust is. Het graf is het land der duisternis, en ons werk kan niet in duisternis verricht worden. En behalve dat: de tijd, ons toebedeeld voor ons werk, zal dan voorbij zijn.
Toen onze Meester ons heeft gebonden aan plicht, heeft Hij ons ook gebonden aan tijd, als de nacht komt worden de arbeiders opgeroepen, dan moeten wij ons werk tonen, en ontvangen al naar er gedaan is. In de wereld der vergelding zijn wij niet meer in de proeftijd. Christus gebruikte dit als een drangreden voor zich zelf om naarstig te zijn, hoewel Hij met geen tegenstand van binnen had te worstelen. Veel nodiger is het ons dus om deze en dergelijke overwegingen op ons hart te laten werken om ons tot arbeiden aan te sporen. Zijn werk in de wereld was haar te verlichten, vers 5.
Zolang Ik in de wereld ben, - en dat zal niet lang wezen - zo ben Ik het Licht der wereld. Hij had dit tevoren gezegd, Hoofdstuk 8:12. Hij is de Zon der gerechtigheid, die niet slechts licht heeft onder zijn vleugelen voor hen, die zien kunnen, maar ook genezing onder zijn vleugelen voor hen, die blind zijn en niet zien kunnen, hierin het grote licht verre overtreffende in kracht, dat tot heerschappij is van de dag. Christus wilde genezing schenken aan dien blinde, die de vertegenwoordiger is ener blinde wereld, omdat Hij gekomen is om het Licht der wereld te wezen, niet slechts om licht te geven, maar om het gezicht te geven. Dit geeft ons nu:

Ten eerste. Een grote aanmoediging om tot Hem te komen als tot een leidend, levenwekkend, verkwikkend Licht. Op wie anders zullen wij zien dan op Hem? Waarheen zullen wij onze ogen richten? Waarheen anders dan naar het licht? Wij delen in het licht der zon, en zo kunnen wij delen in Christus' genade, zonder geld en zonder prijs.
Ten tweede. Een goed voorbeeld van nuttigheid in de wereld. Wat Christus zei van zich zelf, zei Hij van Zijn discipelen. Gij zijt het licht der wereld, en, is dit zo, laat dan uw licht schijnen. Waar zijn kaarsen anders voor gemaakt dan om te branden?

III. De wijze van genezing van de blinde, vers 6, 7. De omstandigheden van het wonder zijn merkwaardig, en ongetwijfeld ook veelbetekenend. Dit gezegd hebbende, tot onderrichting Zijner discipelen en ter opening van hun verstand, gaat Hij nu over tot het openen van de ogen des blinden. Hij stelde het niet uit tot Hij het, hetzij meer in het verborgen ter meerdere veiligheid, of wel nog meer in het openbaar ter Zijner meerdere eer, doen kon, of totdat de sabbat voorbij was, wanneer het minder aanstoot zou geven. Het goed, dat wij in de gelegenheid zijn te doen, behoren wij spoedig te doen. Hij, die nooit een goed werk wil doen

voordat er geen bezwaren tegen ingebracht kunnen worden, zal menig goed werk voor altijd ongedaan laten blijven, Prediker 11:4.

In de genezing valt op te merken:
1. De bereiding der ogenzalf. Christus spoog op de aarde, en maakte slijk uit dat speeksel. Hij zou hem hebben kunnen genezen met een woord, zoals Hij anderen genezen heeft, maar Hij verkoos het op die wijze te doen om te tonen, dat Hij aan generlei methode gebonden is. Hij maakte slijk van Zijn eigen speeksel, omdat er geen water bij de hand was, en Hij wilde ons leren niet kieskeurig te zijn, maar als het nodig is, tevreden te zijn met hetgeen voorhanden is, zo het slechts aan het doel beantwoordt. Waarom zouden wij een langen weg gaan voor iets, dat dichtbij te krijgen is? Christus, Zijn eigen speeksel gebruikende, geeft te kennen, dat er genezende kracht is in alles wat Christus toebehoort. Slijk uit Christus' speeksel gemaakt, was veel kostelijker dan de balsem van Gilead.

2. De aanwending er van. Hij streek dat slijk op de ogen des blinden. Hij deed het zelf, met Zijn eigen hand, hoewel de patiënt een bedelaar was. Nu heeft Christus dit gedaan:
a. Om Zijn eigen macht te verheerlijken door aan een blinde het gezicht te geven op een wijze, waarvan men zou denken, dat een ziende er blind door zou worden. Door slijk op de ogen te strijken, moeten zij gesloten worden, maar nooit zou dit de ogen kunnen openen. De macht van God werkt dikwijls door het tegenovergestelde, en Hij laat de mensen hun blindheid gevoelen, voor Hij hun het gezicht schenkt.
b. Om aan te duiden, dat het Zijn machtige hand was, die het eerst de mens uit het slijk, het stof der aarde, geformeerd heeft, want door Hem heeft God ook de wereld gemaakt, beide de grote wereld, en de mens, de kleine wereld. De mens was geformeerd uit leem, en Christus gebruikt hier dezelfde materialen, om het gezicht te geven aan het lichaam, die Hij eerst gebruikt heeft om aan het lichaam bestaan te geven.
c. Om de genezing en opening der ogen van de geest voor te stellen door de genade van Jezus Christus. Het doel van het Evangelie is der mensen ogen te openen, Handelingen 26:18. De ogenzalf nu, die dat werk verricht, is door Christus bereid, zij bestaat, niet gelijk deze uit Zijn speeksel, maar uit Zijn bloed, het bloed en het water, dat uit Zijn doorstoken zijde vloeide, voor die ogenzalf moeten wij tot Christus komen, Openbaring 3:18. Hij alleen is instaat, en Hij alleen is bestemd om haar te bereiden, Lukas 4:18. De middelen voor dit werk gebruikt, zijn zeer zwak, en zij worden alleen krachtig door de macht van Christus, toen een duistere wereld verlicht moest worden en aan ganse volken van blinde zielen de ogen geopend moesten worden, heeft God het dwaze, en het zwakke, en verachte gekozen om dit te doen. En de methode, die Christus volgt, is om de mensen eerst te doen gevoelen dat zij blind zijn, zoals deze arme man, wiens ogen met slijk werden bestreken, en hun dan het gezicht te geven. Bij zijn bekering werd Paulus met blindheid geslagen, drie dagen lang, en toen vielen hem de schellen van de ogen. De wijze, voorgeschreven om geestelijke wijsheid te verkrijgen is: dwaas te worden om wijs te mogen worden, 1 Corinthiërs 3:18. Onze blindheid moet ons, evenals aan dezen man hier, hinderlijk gemaakt worden, en dan worden wij genezen.

3. De voorschriften aan de patiënt, vers 7. Zijn Geneesheer zei tot hem: Ga heen, was u in het badwater Siloam. Niet, dat deze wassing nodig was om de genezing te werken, maar:
a. Christus wilde hiermede zijn gehoorzaamheid op de proef stellen, of hij met een onbepaald geloof en vertrouwen de orders zou opvolgen van iemand, die hem zo volkomen vreemd was.

b. Hij wilde ook zien in welke verhouding hij stond tot de inzettingen der ouden, die leerden, en ook wellicht hem hadden geleerd (want vele blinden hebben veel kennis), dat het niet

geoorloofd was om zich geneeskundig de ogen te wassen op de sabbat, zelfs niet met speeksel, en nog veel minder om naar een badwater te gaan om ze te wassen.

c. Hij wilde hiermede de methode van geestelijke genezing voorstellen, waarbij wij plichten hebben te volbrengen, hoe - wel de uitwerking zuiver en alleen aan zijn macht en genade moet toegeschreven worden. Ga heen, onderzoek de Schriften, heb omgang met de wijzen, woon de prediking des Woords en de bediening der sacramenten bij, dat is als het wassen in het badwater Siloam. De beloofde gaven der genade moeten verwacht worden in de weg der van God verordineerde genademiddelen. Voor hen, die in duisternis waren opgevoed, waren de wateren van de doop als het badwater van Siloam, waarin zij zich niet slechts konden wassen en rein zijn, maar zich konden wassen en hun ogen geopend krijgen. Vandaar, dat zij, die gedoopt waren, gezegd werden phootisthentes - verlicht te zijn, en de ouden noemden de doop phootismos - verlichting. Merk op betreffende dit badwater van Siloam: Dat het van water werd voorzien van de berg Sion, zodat dit wateren waren van het heiligdom, Psalm 46:5, levende wateren, die genezend waren, Ezechiël 47:9. Dat de wateren van Siloam vanouds de troon en het koninkrijk van het huis van David betekenden, wijzende op de Messias, Jesaja 8:6, en de Joden, die de wateren van Siloa verachtten, d.i. de leer en de wet van Christus, zich verheugden in de inzettingen der ouden. Christus wilde dezen man op de proef stellen, en zien of hij al of niet zich aan de wateren van Siloam wilde houden. De evangelist neemt nota van de betekenis van de naam, die overgezet wordt door gezonden. Christus wordt dikwijls de Gezondene Gods genoemd, de Engel - of Bode des verbonds, Maleachi 3:1, zodat Christus door hem tot het badwater Siloam te zenden, hem feitelijk tot zich zond, want Christus is alles in alles ter genezing der zielen. Als profeet wijst Christus ons op zich zelf als priester. Ga heen, was u in de fontein, die geopend is, een fontein des levens, geen badwater, geen vijver.

4. Des lijders gehoorzaamheid aan deze bevelen: Hij dan ging heen, waarschijnlijk geleid door een vriend, of wellicht was hij zo bekend met Jeruzalem, dat hij er zelf de weg kon vinden. Het gemis van het gezicht wordt door de natuur dikwijls vergoed door een buitengewone schranderheid. En hij wies zich. De discipelen, of wellicht andere bijstanders, hebben hem waarschijnlijk meegedeeld, dat Hij, die hem dit gebood, Jezus was, van wie hij zoveel had gehoord, want anders zou hij wel niet op Zijn zeggen uitgegaan zijn, op hetgeen zozeer de schijn had van een vergeefse reis te zullen wezen, maar in vertrouwen op Christus' macht, zowel als in gehoorzaamheid aan Zijn bevel, ging hij, en wies zich.

5. De genezing volbracht: hij kwam, ziende. Er is groter heerlijkheid in dit beknopte verhaal: Hij ging, en wies zich, en kwam ziende, dan in Caesars Veni, vidi, vici - Ik kwam, ik zag, ik overwon. Toen het slijk afgewist was van zijn ogen, waren alle andere hindernissen er ook mede weggenomen, en als de weeën en worstelingen der nieuwe geboorte voorbij zijn, de smart en de verschrikking der overtuiging van zonde zijn weggenomen, dan zijn de banden der zonde ook daarmee verdwenen, en dan wordt dit alles door heerlijk licht en vrijheid gevolgd.
Zie hier een voorbeeld van:
a. De macht van Christus. Wat kan Hij niet doen, die dit niet slechts doen kon, maar het zo kon doen? Met een weinig slijk, gelegd op ieder oog en er wederom afgewassen, heeft Hij onmiddellijk de staar gelicht, die de bekwaamste oogarts, met het fijnste instrument en de geoefendste hand niet vermocht weg te nemen. Ongetwijfeld is deze Hij, die komen zou, want door Hem ontvangen de blinden het gezicht.
b. Een voorbeeld van de kracht der geloofs en der gehoorzaamheid. Deze man liet Christus doen wat Hij wilde, en deed, wat Hij hem zei te doen, en aldus werd hij genezen. Zij, die door Christus genezen willen worden, moeten zich door Hem laten regeren en besturen. Hij kwam

terug van het badwater tot zijn buren en bekenden, zich verwonderende, en verwondering wekkende, hij kwam, ziende. Dit stelt het nut, het goed, voor, dat godvruchtige zielen vinden in het gebruikmaken van de door God verordineerde genademiddelen, naar Christus' bevel en aanwijzing, Zwak zijn zij naar het badwater van Siloam gegaan, versterkt zijn zij er van teruggekomen: met twijfel in het hart gingen zij, met overtuiging en voldoening zijn zij teruggekomen, treurende zijn zij heengegaan, zich verblijdende zijn zij wedergekeerd, zij gingen sidderend, triomferend kwamen zij terug, blind gingen zij, en komen weer ziende, komen weer juichende, Jesaja 52:8.

Johannes 9:8 - 12
Een zo wonderbare gebeurtenis, als het geven van het gezicht aan een blindgeborene, moest wel het onderwerp wezen van alle gesprekken, maar velen sloegen er niet meer acht op dan op andere in omloop zijnde geruchten, die slechts het wonder zijn van een dag. Maar er wordt ons hier meegedeeld wat de geburen er van zeiden ter bevestiging van het feit. Hetgeen in het eerst niet geloofd wordt zonder nauwkeurig onderzoek, kan later zonder gewetensbezwaar erkend worden. Er worden hier twee dingen over deze zaak besproken:

I. Of dit wel dezelfde man was, die tevoren blind is geweest, vers 8.
1. De buren, die nabij de plaats woonden, waar hij geboren en opgevoed was, en wisten, dat hij blind was, moesten zich wel verbazen, toen zij zagen, dat hij zien kon, dat hij plotseling en volkomen het gezicht had gekregen, en zij zeiden: Is deze niet, die zat en bedelde? Het schijnt, dat die man een gewoon bedelaar was, niet instaat zijnde om te werken voor zijn brood, en aldus ontheven van de verplichting der wet: zo iemand niet wil werken, dat hij ook niet ete. Als hij niet lopen kon, zat hij neer, indien wij voor God niet kunnen werken, dan moeten wij rustig stilzitten voor Hem. Toen hij niet kon arbeiden, en zijn ouders niet instaat waren hem te onderhouden, bedelde hij. Zij, die geen middelen van bestaan hebben, moeten zich niet, zoals de onrechtvaardige rentmeester, schamen te bedelen, niemand schame zich over iets anders dan over zonde. Er zijn gewone bedelaars, die de voorwerpen zijn der algemene liefdadigheid, en die onderscheiden behoren te worden, en wij moeten de bijen niet laten verhongeren om de wille der hommels of der wespen, die zich onder haar kunnen bevinden.
Wat dezen man betreft:
a. Gods voorzienigheid had het wijselijk beschikt, dat hij, aan wie dit wonder zou geschieden, een gewoon bedelaar was, en dus algemeen bekend was en opgemerkt werd, waardoor de waarheid van het wonder des te zekerder getuigd werd, en er waren meer getuigen tegen de ongelovige Joden, die niet wilden geloven, dat hij blind was geweest, dan wanneer hij in zijns vaders huis onderhouden was geworden.
b. Het was een des te groter voorbeeld van Christus neerbuigende goedheid dat Hij, (als ik dit zo zeggen mag) zich meer moeite schijnt te geven voor de genezing van een gewonen bedelaar, dan voor anderen. Als het nuttig was, dat zijn wonderen zouden geschieden aan hen, die om de een of andere reden algemeen opgemerkt werden, dan koos Hij daartoe hen. die het waren door hun armoede en ellende, niet door hun waardigheid of hun hoog aanzien.

2. In antwoord op deze vraag zeiden sommigen: Hij is het. Hij is dezelfde man, en dezen zijn getuigen voor de waarheid van het wonder, want zij hadden hem lang stekeblind gekend. Anderen, die dachten, dat het onmogelijk was, dat aan een blindgeborene zo plotseling het gezicht kon gegeven worden zeiden hierom, - en om geen andere redenen - hij is het niet, hij is hem gelijk, en zo moet het dan, naar hun eigen bekentenis, indien hij het is, een groot wonder zijn, dat aan hem geschied is. En dit kan ons een aanleiding zijn om te denken aan de wijsheid en macht van God, waardoor Hij zo groot een verscheidenheid in het gelaat van

mannen en vrouwen gegeven heeft, dat geen twee zo aan elkaar gelijk zijn, of men kan ze toch van elkaar onderscheiden, hetgeen nodig is voor de maatschappij, voor de omgang der mensen onder elkaar, en voor de rechtsbedeling. Wij moeten hierbij ook denken aan de wondervolle verandering, die door de bekerende genade Gods teweeggebracht wordt bij hen, die tevoren snood en goddeloos zijn geweest, maar na hun bekering een zo merkbare verandering hebben ondergaan, dat men hen niet voor dezelfde mensen zou houden.

3. Dit geschil werd spoedig beslist door de man zelf. Hij zei: ik ben het. Ik ben diezelfde man, die nog zo kort geleden zat en bedelde. Ik ben het, die een voorwerp was van der mensen liefdadigheid, maar die nu zie, en een toonbeeld ben van de genade en barmhartigheid Gods. Wij bevinden niet, dat de buren zich omtrent die zaak tot hem hebben gewend, maar hij, het twistgesprek horende, trad tussenbeide en maakte er een einde aan. Het is een daad van gerechtigheid, die wij onze naasten verschuldigd zijn, om hun dwalingen te herstellen en, voor zoveel wij dit kunnen, hun de zaken in het rechte licht voor te stellen. Geestelijk toegepast leert het ons, dat zij, die door Gods genade zaligmakend verlicht zijn, bereid moeten wezen te erkennen wat zij geweest zijn eer die gezegende verandering in hen gewrocht was, 1 Timotheüs 1:13, 14.

II. Hoe zijn ogen geopend werden, vers 10 - 12. Zij willen zich nu "daarheen wenden en dat grote gezicht bezien", en er verder navraag naar doen. Hij heeft niet voor zich laten trompetten, toen Hij deze aalmoes deed, en zijn genezingen niet als op een schouwplaats verricht, en toch, gelijk een stad op een berg, konden zij niet verborgen blijven. Er zijn twee dingen, waarnaar de buren een onderzoek instellen:
1. De wijze, waarop de genezing geschied was: Hoe zijn u de ogen geopend? De werken des Heeren zijn groot, daarom moeten zij gezocht worden, Psalm 111:2. Het is goed om de methode van Gods werken na te gaan, en dan zullen zij er ons des te wonderlijker om blijken te zijn. Wij kunnen dit geestelijk toepassen: het is wonderlijk dat blinde ogen geopend worden, maar nog wonderlijker is het te zien, hoe zij geopend worden, hoe zwak de middelen zijn, die worden aangewend, en hoe sterk de tegenstand is, die overwonnen moet worden. In antwoord op deze vraag geeft de arme man hun een duidelijk en volledig verslag van hetgeen gebeurd was: De mens, genaamd Jezus, maakte slijk - en ik werd ziende, vers 11. Zij, die bijzondere blijken van Gods macht en goedheid hebben ervaren, in tijdelijke of geestelijke dingen, moeten ten allen tijde bereid zijn hun ervaringen mede te delen tot eer van God en tot onderwijzing en stichting van anderen. Zie Davids verzamelingen van ervaringen, de zijnen en van anderen: Psalm 34:5 - 7. Wij zijn het schuldig aan onze Weldoener en aan onze broederen, Gods gunsten gaan aan ons verloren, als zij zich verliezen in ons en niet verder gaan.

2. Naar de Werker er van, vers 12. Waar is die? Sommigen vroegen dit wellicht uit nieuwsgierigheid, Waar is hij, dat wij hem zien zullen? Iemand, die zulke genezingen tot stand brengt, is wel iemand om te willen zien, men zou er uren ver voor lopen om hem te aanschouwen. Anderen vroegen het wellicht uit kwaadwilligheid. "Waar is hij, dat wij hem mogen grijpen?" Er was een bevel uitgevaardigd om Hem te ontdekken en gevangen te nemen, hoofdstuk 11:57, en de onnadenkende menigte zal in weerwil van alle rede en billijkheid, slechte gedachten koesteren van iemand, aan wie men een slechten naam heeft gegeven. Sommigen deden die vraag omdat zij, naar wij hopen, welgezind waren. "Waar is hij, opdat wij kennis met hem kunnen maken? Waar is hij, opdat wij tot hem mogen komen en delen in de gunsten, waarmee hij zo vrijgevig is? Hierop had hij niets te antwoorden dan: Ik weet het niet. Nadat Christus hem naar het badwater Siloam had gezonden, schijnt Hij zich terstond terug te hebben getrokken, (zoals Hij deed, vers 13 van hoofdstuk 5) en bleef niet

totdat de man was teruggekeerd, alsof Hij twijfelde aan de uitwerking, of wachtte op des mans dankbetuiging. Nederige zielen smaken meer genot in goed te doen dan in er later van te horen, het zal tijd genoeg zijn er van te horen in de opstanding der rechtvaardigen. De man had Jezus nooit gezien, want toen hij het gezicht had ontvangen, had hij zijn Geneesmeester verloren, en waarschijnlijk vroeg hij: Waar is Hij? Geen van al de nieuwe en verwonderlijke voorwerpen, die zich aan hem voordeden, konden hem zo lieflijk zijn als het zien van Christus, maar vooralsnog wist hij niets meer van Hem, dan dat Hij - en terecht - Jezus, d.i. Zaligmaker genoemd werd. Zo zien wij in het werk der genade wel de verandering, maar niet de hand, die haar gewerkt heeft, want de weg des Geestes is als die des winds, waarvan gij het geluid hoort, maar waarvan gij niet weet van waar hij komt, of waar hij heengaat.

Johannes 9:13 - 34

Men zou gedacht hebben, dat een wonder, zoals Christus aan de blinde gewrocht had, Zijn roem voor goed gevestigd en allen tegenstand beschaamd en tot zwijgen gebracht zou hebben. Maar het had een tegenovergestelde uitwerking, in plaats van er door erkend te zijn geworden als profeet, werd Hij er als een misdadiger om vervolgd.

I. Het bericht, dat aan de Farizeeën van die zaak werd gegeven: zij brachten hem tot de Farizeeën, hem namelijk, die tevoren blind geweest was, vers 13. Zij brachten hem naar het groot sanhedrin, dat hoofdzakelijk uit Farizeeën bestond, tenminste waren het de Farizeeën, die het werkzaamst in het sanhedrin tegen Christus optraden.

1. Sommigen denken dat zij, die dezen man naar de Farizeeën brachten, het met goede bedoeling gedaan hebben, om hun te tonen, dat deze Jezus, dien zij vervolgden, niet was wat zij zich van Hem voorstelden, maar dat Hij een wezenlijk groot man was en iemand, die gewichtige blijken gaf van een Goddelijke zending te hebben. Wat ons van de waarheid en voortreffelijkheid van de Godsdienst overtuigd heeft, en ons vooroordeel er tegen heeft weggenomen, moeten wij gaarne, en zodra wij er de gelegenheid toe hebben, aan anderen voorhouden ter hunner overtuiging.

2. Maar het schijnt veeleer, dat zij het uit kwaadwilligheid gedaan hebben, om de Farizeeën nog meer tegen Christus te verbitteren, hetgeen toch waarlijk niet nodig was, want zij waren reeds bitter genoeg. Zij brachten hem tot de Farizeeën, om hun, evenals in Hoofdstuk 11:47, 48. te zeggen: Indien wij hem alzo laten geworden, zij zullen allen in hem geloven. Regeerders, die vervolgziek zijn, zullen altijd wel boze werktuigen ter hunner beschikking hebben, die het vuur aanblazen en hen nog erger maken dan zij al zijn.

II. De grond voor hun aanklacht, en hun voorstelling er van. Nooit heeft men het goede in diskrediet kunnen brengen, dan onder voorgeven dat het kwaad is. En de misdaad, waartegen men hier opkwam, vers 14, was, dat het de sabbat was. als Jezus het slijk maakte en zijn ogen opende. Voorzeker is de ontheiliging van de sabbat goddeloos, en geeft de mens een slecht karakter, maar de inzettingen der Joden hadden tot een overtreding van de wet op de sabbat gemaakt, hetgeen het in de verste verte niet was. Zeer dikwijls was dit een onderwerp van strijd tussen Christus en de Joden, opdat het ten nutte der kerk van alle eeuwen voor goed beslist zou worden. Maar nu zou men kunnen vragen: "Waarom heeft Christus niet alleen op de sabbatdag wonderen willen doen, maar ze willen doen op zulk een wijze, dat het, naar Hij wist, de Joden ergernis zou geven? Waarom heeft Hij, toen Hij de geraakte genas, hem bevolen zijn bed te dragen? Zou Hij dezen blinde niet hebben kunnen genezen, zonder slijk te maken?"

Ik antwoord:

1. Hij wilde de schijn niet h ebben van toe te geven aan de macht, die de schriftgeleerden en Farizeeën zich ten onrechte hadden aangematigd. Hun regering was onwettig, hun oplegging van wetten willekeurig, en hun ijver voor uitwendige plechtigheden verteerde het eigenlijke wezen van de Godsdienst, en daarom wilde Christus hen ook niet een uur met onderwerping wijken. Christus is geworden onder de wet Gods, maar niet onder hun wet.
2. Hij deed dit, om door woord en daad de wet van het vierde gebod te verklaren, en haar tegenover hun verdorven uitleggingen te handhaven in haar oorspronkelijke betekenis en bedoeling, en ons aldus te leren, dat een wekelijkse sabbat steeds in de kerk gehouden moest worden, een dag in de zeven (immers, waartoe zou het nodig zijn die wet te verklaren, indien zij weldra opgeheven zou worden?) en dat hij door ons niet op ceremoniële wijze waargenomen moet worden, zoals hij door de Joden werd waargenomen. Werken van noodzakelijkheid en barmhartigheid zijn geoorloofd, en de sabbatsrust moet gehouden worden, niet zozeer om de wille van haar zelve, als wel om de wille van het sabbatswerk.
3. Christus verkoos zijn genezingen op de sabbat te werken, om de dag te heiligen en te eren, en om aan te duiden, dat geestelijke genezingen voornamelijk op de Christelijken sabbatdag gewerkt moeten worden. Hoeveel blinde ogen zijn geopend geworden door de prediking van het Evangelie, die gezegende ogenzalf, op de dag des Heeren! Hoeveel zieke, onmachtige zielen zijn op dien dag niet genezen!

III. Het onderzoek dezer zaak door de Farizeeën, vers 15. Wij zien hier zoveel hartstocht, vooroordeel en kwaadwilligheid, en zo weinig billijkheid en verstand, dat geheel hun onderzoek uit niets dan twistvragen bestaat. Men zou denken, dat, als iemand onder zulke omstandigheden voor hen gebracht wordt, zij zo vervuld zouden zijn van bewondering voor het wonder en blijdschap over het geluk van de armen man, dat zij niet gemelijk of bars met hem kunnen wezen. Maar hun vijandschap tegen Christus had hen van alle menselijkheid ontdaan. Laat ons zien hoe zij de man plaagden.

1. Zij ondervragen hem nopens de genezing zelf.
a. Zij betwijfelen of hij inderdaad blindgeboren was, en vragen naar bewijs van hetgeen door de vervolgers zelf erkend was, vers 18:Zij geloofden van hem niet, dat is: zij wilden niet geloven, dat hij blindgeboren was. Mensen, die een gelegenheid zoeken om met de blijkbaarste waarheden te twisten, kunnen, als hun dit behaagt, die gelegenheid vinden, en zij, die besloten zijn aan bedrog vast te houden, zullen nooit verlegen zijn om een handvat, waarmee zij het kunnen vasthouden. Dit was geen wijze voorzichtigheid, maar een bevooroordeeld ongeloof. Toch slaan zij de rechten weg in om de zaak tot klaarheid te brengen: zij riepen de ouders degene, die ziende geworden was. Dit deden zij in de hoop van het wonder te kunnen wederleggen. Deze ouders waren arm en vreesachtig, en indien zij gezegd hadden, dat zij er niet zeker van waren, dat deze hun zoon was, of, dat hij slechts ietwat zwak van gezicht was geweest van zijn geboorte af, welke zwakheid reeds voorlang verdwenen zou zijn, zo zij slechts hulp van een arts hadden kunnen verkrijgen, of indien zij andere uitvluchten hadden gezocht uit vrees van het hof te mishagen, dan zouden de Farizeeën hun doel hebben bereikt, Christus van de eer van dit wonder hebben beroofd, waardoor de roem van alle andere getaand zou zijn. Maar God heeft hun raadslag zo geleid, dat er juist een krachtiger bewijs van het wonder door geleverd werd, waardoor zij in de noodzakelijkheid kwamen om of overtuigd of beschaamd te worden.
In dit stadium van het onderzoek nu hebben wij de vragen, die hun gedaan werden, vers 19. Zij vroegen hun, op gebiedende, dreigende toon: Is deze uw zoon? Durft gij er een eed op doen? Zegt gij, dat hij blindgeboren is? Zijt gij er zeker van? Of heeft hij dit slechts voorgewend om te kunnen bedelen? Hoe ziet hij dan nu? Dat is onmogelijk, en daarom zoudt gij beter doen met het te ontkennen of te herroepen". Zij, die het licht der waarheid niet

kunnen verdragen, doen al het mogelijke om het te verduisteren, en er de ontdekking van te verhinderen. Zo gebeurt het, dat de leiders van het getuigenverhoor, of liever de misleiders er van, de getuigen van de weg afvoeren, en hun leren de waarheid te verhelen of te vermommen, en aldus een dubbele schuld op zich te laden, zoals Jerobeam, die zondigde en Israël heeft doen zondigen.
Hun antwoord op deze ondervraging, waarin zij:

Ten eerste. Volmondig erkennen wat zij in deze zaak veilig konden erkennen, veilig, of gerust, van wege hun kennis er van, en veilig zonder zich aan gevaar van gevangenneming er door bloot te stellen, vers 20. Wij weten, dat deze onze zoon is, (want zij gingen dagelijks met hem om, en hadden zulk een genegenheid voor hem, als de ware moeder gehad heeft, 1 Koningen 3:26, waardoor zij wisten, dat hij hun eigen zoon was), en wij weten, dat hij blindgeboren is. Zij hadden wel reden dit te weten, daar het hun menige droevige gedachte gekost heeft en menige zorgvolle en moeitevolle ure. Hoe dikwijls hadden zij hem aangezien met smart, hebben zij getreurd over de blindheid van hun kind, meer dan over al de lasten en ongerieflijkheden van hun armoede, hebben zij gewenst, dat hij nooit ware geboren, veeleer dan tot zulk een droevig, troosteloos leven te zijn geboren! Zij, die zich schamen over hun kinderen of andere bloedverwanten, vanwege hun lichaamsgebreken, kunnen zich bestraft gevoelen door deze ouders, die volmondig erkenden: Dit is onze zoon, hoewel hij blindgeboren was en van aalmoezen moest leven.
Ten tweede. Voorzichtig weigeren zij ieder getuigenis omtrent zijn genezing, deels omdat zij er geen ooggetuigen van waren, en er dus niets uit hun eigen weten van konden zeggen, en deels omdat zij bemerkten, dat het een teer punt raakte, waarmee zij niets te doen wilden hebben. Zij hebben erkend, dat hij hun zoon was, en dat hij blind was geboren, maar nu wilden zij zich verder over niets uitlaten.

a. Merk op hoe behoedzaam zij zich uitdrukken, vers 21. Hoe hij nu ziet, weten wij niet, of wie zijn ogen geopend heeft, weten wij niet. "Wij weten het niet anders dan van horen zeggen, wij zouden niet kunnen zeggen door welk middel of door wiens hand het geschied is". Zie hoe de wijsheid dezer wereld de mensen leert om in moeilijke ogenblikken de zaak te schikken en te plooien. Christus was beschuldigd van een sabbatschender en bedrieger te zijn. Hoewel nu deze ouders van de blinde geen ooggetuigen waren geweest van zijn genezing, waren zij er toch volkomen zeker van, en dankbaarheid had hen moeten verplichten om hun getuigenis te geven tot eer van de Heere Jezus, die hun zoon zo groot een weldaad had bewezen. Maar zij hadden er de moed niet toe: en zij dachten, dat hun niet spreken ten Zijnen gunste vergoed werd door hun niets zeggen ten Zijnen nadele, terwijl toch ten dage des oordeels hij, die niet blijkbaar en openlijk voor Christus is, terecht aangemerkt wordt als in werkelijkheid tegen Hem te zijn, Lukas 9:23, Markus 8:38.
Om nu verder niet lastig gevallen te worden in deze zaak, verwijzen zij het hof naar hem: Hij heeft zijn ouderdom, vraagt hem zelf. Hierin ligt opgesloten, dat zolang kinderen minderjarig zijn (zolang zij nog kinderen zijn, die niet kunnen spreken) het de plicht der ouders is om voor hen te spreken, voor hen te spreken tot God in het gebed, voor hen te spreken tot de gemeente in de doop, maar als zij hun leeftijd hebben, dan voegt het, dat hun gevraagd wordt, of zij bereid zijn gestand te doen wat hun ouders voor hen beloofd hebben, en hen voor zich zelf te laten spreken. Deze man, hoewel blindgeboren, scheen een vlug verstand te hebben boven velen, waardoor hij instaat was beter te kunnen spreken voor zich zelf dan zijn vrienden voor hem konden spreken. Zo heeft God dikwijls door Zijn vriendelijke voorzienigheid vergoeding geschonken in de geest, of het verstand, voor wat in het lichaam tekort kwam, 1 Corinthiërs 12:23, 24. Dat zijn ouders hen naar hem verwezen, geschiedde slechts om zich zelf moeilijkheden te besparen, maar hierdoor hebben zij hem aan gevaar blootgesteld, terwijl zij

toch zoveel belang hadden bij de zegen en de goedertierenheid, die hem waren bewezen, dat zij ook in zijn gevaren hadden moeten delen voor de eer van dien Jezus, die zoveel voor hen gedaan had.

b. Zie de reden, waarom zij zo omzichtig waren, vers 22, 23, omdat zij de Joden vreesden. Het was niet om hun zoon te eren, door hem voor zich zelf te laten spreken, of omdat zij de zaak opgehelderd wilden hebben door hem, die er het best toe instaat was, maar omdat zij, zoals de meeste mensen, die in zorg verkeren, doen, de moeilijkheid van zich af wilden schuiven, zonder er zich om te bekommeren, wie anders er door in ongelegenheid zal komen. Na staat mij mijn vriend, en na staat m ij mijn kind, en wellicht ook mijn Godsdienst, maar ik ben mij zelf het naast - Proximus egomet mihi. Maar het Christendom leert ons een andere les, 1 Corinthiërs 10:24, Esther 8:6.
Hier is:
a. De wet, onlangs door het Sanhedrin uitgevaardigd. Er was een besluit genomen en door hen bekrachtigd, dat, zo iemand binnen hun rechtsgebied beleed, dat Jezus de Christus is, hij uit de synagoge zou geworpen worden.
Merk op:
De misdaad in deze wet omschreven, die gestraft en voorkomen moest worden, was Jezus van Nazareth aan te nemen als de beloofden Messias, en dit te doen blijken door een openlijke daad, gelijkstaande met Hem te belijden. Zij zelf verwachtten een Messias, maar zij konden het denkbeeld niet verdragen, dat het Jezus zou zijn, en zij konden niet eens de vraag toelaten of Hij het al of niet was, en wel om twee redenen.

Ten eerste. Omdat zijn geboden zo tegenovergesteld waren aan hun traditionele wetten. De geestelijke aanbidding, door Hem voorgeschreven, wierp hun vormendienst omver, en er was niets. dat zo verwoestend werkte op hun eenzijdigheid en bekrompenheid, dan de liefde jegens ieder, die door Hem gepredikt werd. Ootmoed en zelfverzaking, bekering en zelfverloochening waren leringen, die gans nieuw voor hen waren, hun hard en vreemd in de oren klonken.
Ten tweede. Omdat zijn verschijning en zijn beloften zo volstrekt tegenovergesteld waren aan hun traditionele verwachtingen. Zij verwachtten een Messias in uitwendige glans en heerlijkheid, die de natie niet slechts van het Romeinse juk zou bevrijden, maar de grootheid van het sanhedrin zou bevorderen, er al de leden van tot prinsen en rijksgroten zou verheffen. En nu te horen van een Messias, wiens uiterlijke omstandigheden allen even gering en armelijk waren, wiens eerste verschijning en voornaamste verblijfplaats in Galiléa waren, dus in een geminachte provincie, die hun nooit het hof had gemaakt, nooit naar hun gunst had gedongen, wiens volgelingen noch mannen waren van het zwaard, noch mannen van de tabbaard, noch mannen van enigerlei aanzien, maar geringe vissers, die geen verlossing voorstelde, noch beloofde, dan van de zonde, geen vertroosting Israëls, dan die geestelijk en Goddelijk is, en intussen Zijnen volgelingen zei, dat zij het kruis moesten verwachten en op vervolging moesten rekenen, dit alles was zulk een smaad voor al de denkbeelden, die zij zich hadden gevormd, en waarmee zij de geest des volks hadden vervuld, zulk een slag voor hun macht en hun belangen, zulk een teleurstelling van hun hoop, dat zij er zich nooit mede konden verzoenen, ja er zelfs niet met geduld naar konden luisteren, maar dat, terecht of te onrecht, verpletterd en vernietigd moest worden.
De straf, die zij op dit misdrijf hadden gesteld. Indien iemand zich als een discipel van Jezus zou bekennen, die zou geacht worden een afvallige te zijn van het geloof der Joodse kerk, en een weerspanneling en verrader tegen de overheid er van. Daarom moest hij uit de synagoge geworpen worden, als iemand, die zich de eer en de voorrechten der kerk onwaardig had gemaakt, hij moest in de ban gedaan worden, buitengesloten van de gemeenschap Israëls. En

dit was niet slechts een kerkelijke censuur, die door iemand, die niet gaf om hun gezag, gering geacht kon worden, maar het was een wezenlijke vogelvrijverklaring, waardoor men van de maatschappelijke omgang werd uitgesloten, en van vrijheid en eigendom werd beroofd. Christus' heilige Godsdienst is van zijn ontstaan af, tegengestaan door strafwetten, die tegen de belijders er van uitgevaardigd werden, alsof de consciëntie der mensen hem anders natuurlijkerwijze omhelsd zou hebben, is deze onnatuurlijke dwang er op gelegd geworden. Als het bevel over de wapenen der kerk in verkeerde handen is gekomen, dan zijn die wapenen dikwijls tegen haar zelf gekeerd geworden, en de kerkelijke censuur is dikwijls dienstbaar gemaakt aan vleselijke, wereldse belangen. Het is niets nieuws diegenen uitgeworpen te zien uit de synagoge, die er het grootste sieraad en de grootste zegen van geweest zijn, en degenen, die hen uitwierpen te horen zeggen: Dat de Heere heerlijk worde, Jesaja 66:5.

Van dit edict nu wordt gezegd:
1. Dat de Joden tezamen een besluit hadden gemaakt, of samen gespannen hadden. Hun samen beraadslagen hierover was een samenspanning tegen de kroon en de waardigheid van de Verlosser, tegen de Heere en Zijn Gezalfde.
2. Dat zij er voor overeengekomen waren. Hoewel Hij slechts enkele maanden in een openbare hoedanigheid onder hen verkeerd had, en Hij - naar men zou denken - in zo korten tijd hen niet afgunstig op zich gemaakt kon hebben, waren zij zich toch spoedig bewust van Zijn toenemende invloed, en waren zij reeds overeengekomen het uiterste te doen om dien te stuiten. Kort tevoren was Hij uit de tempel ontkomen, en toen zij zich teleurgesteld zagen in hun pogingen om Hem gevangen te nemen, namen zij nu de maatregel om het strafbaar te maken voor ieder om Hem te bekennen of te belijden. Zo eenstemmig en zo vaardig zijn de vijanden der kerk in hun raadslagen, maar die in de hemel zit zal lachen, de Heere zal hen bespotten, en dat kunnen ook wij.

b. De invloed, die deze wet had op de ouders van de blinde. Zij weigerden iets van Christus te zeggen, en schoven het op hun zoon, omdat zij de Joden vreesden. Om hun zoon een weldaad te bewijzen had Christus zich aan het misnoegen der oversten blootgesteld, maar zij wilden zich hier niet aan blootstellen om Hem te eren. De siddering des mensen legt een strik, Spreuken 29:25, en doet de mensen dikwijls Christus en zijn waarheid verloochenen en tegen hun geweten handelen. De ouders hebben zich dan nu uit de moeilijkheid gered, zij kunnen heengaan, laat ons nu het onderzoek met de man zelf voortzetten.
De twijfel der Farizeeën of de man wel blindgeboren was, is door hen buiten twijfel gesteld, en daarom:

a. Vroegen zij hem, hoe hij ziende geworden was, en maakten er hun aanmerkingen op, vers 15, 16. Dezelfde vraag, die zijn buren hem hadden gedaan, werd hem wederom door de Farizeeën gedaan: hoe hij ziende was geworden. Dit vroegen zij niet in de oprechte begeerte om de waarheid te vernemen, maar met de begeerte om een gelegenheid tegen Christus te vinden, want, zo de man het verhaal volledig deed, zouden zij bewijzen, dat Christus een sabbatschender is. Week hij echter af van zijn oorspronkelijk verhaal, dan zouden zij een schijn of voorwendsel hebben om het geheel tot een bedrieglijke afspraak tussen hen te verklaren.
b. Hetzelfde antwoord, dat hij zijnen buren had gegeven, herhaalt hij voor de Farizeeën: Hij legde slijk op mijn ogen, en ik wies mij, en ik zie. Hij spreekt hier niet van het maken van het slijk, want hij had het ook niet zien maken. Die bijzonderheid was van geen essentieel belang, en zou de Farizeeën wellicht gelegenheid tegen Hem gegeven hebben, en daarom zwijgt hij hierover. In het vorig verhaal had hij gezegd: Ik wies mij en werd ziende, maar opdat zij nu niet zouden denken, dat het slechts een schijn, een

> flikkering van licht was, die hij in zijn verhitte verbeelding meende te hebben, zegt hij nu: Ik zie. Het is een volkomen en duurzame genezing. De aanmerkingen, die er op gemaakt werden, waren zeer verschillend, en veroorzaakten een debat in het hof, vers 16.

Ten eerste. Sommigen maakten gebruik van deze gelegenheid om hun afkeuring van Christus uit te spreken, en Hem te veroordelen om hetgeen Hij gedaan had. Sommigen der Farizeeën zeiden: Deze mens is van God niet - zoals hij voorgeeft - want hij houdt de sabbat niet.
1. De leer, waarop die afkeuring gegrond is, is zeer waar - dat diegenen niet van God zijn - die voorwenders van profetie niet van God gezonden zijn, die voorwenders van heiligen te wezen, niet van God zijn geboren - die de sabbat niet houden. Zij, die van God zijn, zullen de geboden van God houden, en dit is Zijn gebod, dat wij de sabbatdag heiligen. Zij, die van God zijn, houden gemeenschap met God, verlustigen er zich in van Hem te horen en tot Hem te spreken, en daarom zullen zij de sabbat waarnemen, die een dag is, bestemd om gemeenschap te oefenen met de hemel. De sabbat wordt een teken genoemd, want de heiliging er van is een teken van een geheiligd hart, en het ontheiligen er van een teken van een onheilig hart. Maar:

2. De toepassing er van op onze Zaligmaker is zeer onrechtvaardig, want Hij heeft de sabbatdag godsdienstig waargenomen, en hem nooit geschonden, Hij heeft nooit anders dan goed gedaan op de sabbat. Hij heeft de sabbat niet gehouden volgens de inzetting der ouden en de bijgelovige wijze van hem waar te nemen der Farizeeën, maar Hij hield hem overeenkomstig het gebod van God, en zijn wonderen bewezen Hem een Heere te zijn ook van de sabbat. Veel onrechtvaardig en liefdeloos oordelen wordt veroorzaakt doordat de mensen de regelen van de Godsdienst strikter en strenger maken dan God ze gemaakt heeft, en door aan Gods verordeningen hun eigen grillen toe te voegen, zoals de Joden hier ten opzichte van de sabbatsheiliging. Wij kunnen voor ons zelf dit of dat op de sabbat nalaten, als wij bemerken, dat het ons anders zou afleiden, en daar doen wij wèl aan, maar daarom mogen wij anderen niet aan diezelfde strikte regelen binden. Alles wat wij ons ten regel van handelen hebben gesteld, moet niet terstond tot een regel om naar te oordelen worden gemaakt.

Ten tweede. Anderen spraken ten Zijnen gunste, en zeiden zeer gepast: Hoe kan een mens, die een zondaar is, zulke tekenen doen? Het schijnt, dat zelfs in dezen raad der goddelozen er sommigen waren, die een vrije gedachte konden hebben en getuigen waren voor Christus, zelfs te midden Zijner vijanden. Het feit was duidelijk, dat dit een waar wonder was, hoe scherper onderzoek men er naar instelde, hoe duidelijker dit in het licht trad, en dit bracht Zijn vroegere gelijksoortige werken in de herinnering terug, en gaf aanleiding om er met groten lof van te spreken, toiauta sêmeia - zulke grote tekenen, zo vele, zo blijkbare. En zeer natuurlijk is de gevolgtrekking, die er uit afgeleid wordt: Zulke dingen konden niet gedaan worden door een mens, die een zondaar is, dat is: niet door een bloot mens in zijn eigen naam en door zijn eigen kracht, of liever, niet door iemand, die een bedrieger is, een zondaar in dien zin. Zo iemand kan wel enige "tekenen en wonderen der leugen" tonen, maar niet zulke tekenen en wezenlijke wonderen, als die door Christus gewrocht werden.
Hoe zou iemand zulke Goddelijke geloofsbrieven kunnen tonen, als hij geen Goddelijke opdracht had? Zo was er dan tweedracht onder hen, een schisma, zoals het woord is. Hun denkbeelden druisten in tegen elkaar, een warme woordenwisseling ontstond, en zo kwam er verdeeldheid. Aldus doet God de raadslagen Zijner vijanden teniet door verdeeldheid onder hen te brengen, en door getuigenissen als deze, gegeven tegen de boosaardigheid der vervolgers, en de hinderpalen, die zij ontmoeten, worden hun boze plannen tegen de kerk soms onvruchtbaar, en altijd onverschoonbaar gemaakt.

2. Na hun onderzoek, dat zij instelden omtrent de genezing, hebben wij nu te letten op hun onderzoek betreffende de werker er van. Merk hier op:
a. Wat de man van Hem zei in antwoord op hun vraag. Zij vragen hem, vers 17: Gij, wat zegt gij van hem, dewijl hij uw ogen geopend heeft? Wat is uw mening omtrent zijn doen? Wat denkt gij van hem, die het gedaan heeft?" Indien hij nu minachtend van Christus zou spreken, zoals hij in verzoeking kon wezen van te doen om hen te behagen, nu hij zich in hun macht bevond, en zoals ook zijn ouders gedaan hebben - indien hij zou zeggen: "ik weet niet wat van hem te denken, voor zoveel ik weet, zou hij een goochelaar of een kwakzalver kunnen zijn - dan zouden zij hierin getriomfeerd hebben. Niets bevestigt Christus' vijanden zozeer in hun vijandschap tegen Hem, als de minachting, waarmee diegenen van Hem spreken, die voor zijn vrienden gehouden werden. Indien hij echter met lof en eerbied van Hem zou spreken, dan zouden zij hem vervolgen uit kracht van hun nieuwe wet, waarvan niemand, dus ook Zijn eigen patiënt niet, uitgezonderd was. Zij zouden hem tot een voorbeeld stellen, en aldus anderen er van afschrikken om zich tot Christus te wenden om genezing, waarvoor zij hen - hoewel goedkoop genoeg van de zijde van Christus - duur zouden laten betalen. Of wellicht hebben Christus' vrienden voorgesteld om des mans eigen gevoelen omtrent zijn Geneesmeester te vragen, omdat zij, daar hij een verstandig man bleek te zijn, dit gaarne zouden vernemen. Zij, wier ogen door Christus geopend zijn, weten het best wat van Hem te zeggen, en grote reden hebben zij om voor alles bij elke gelegenheid goed van Hem te spreken. Wat dunkt ons van Christus?
Op deze vraag geeft de arme man een kort, duidelijk, rechtstreeks antwoord: Hij is een profeet. Hij is iemand, door God bezield en gezonden om te prediken en wonderen te doen, en aan de wereld een Goddelijke boodschap te brengen". Er waren nu gedurende drie honderd jaren geen profeten onder de Joden geweest, maar zij hebben daar niet uit opgemaakt, dat zij er geen meer hebben zouden, want zij wisten, dat Hij nog komen moest, die het gezicht en de profeten zou verzegelen, Daniël 9:24. Het schijnt dat deze man er geen denkbeeld van had, dat Christus de Messias was, de grote Profeet, hij stelde zich voor, dat Hij er een was van dezelfden rang als de andere profeten.
De Samaritaanse vrouw kwam op het denkbeeld, dat Hij een profeet was, voordat zij er aan dacht, dat Hij de Messias kon zijn, Hoofdstuk 4:19. En zo heeft deze man goede gedachten van Christus, naar het licht, dat hij had, hoewel zijn gedachten omtrent Hem niet goed genoeg waren, maar, getrouw zijnde in hetgeen hij reeds verkregen had, heeft God hem zelfs dat geopenbaard. Deze arme blinde bedelaar had een helderder oordeel omtrent de dingen, belangende Gods koninkrijk, en sloeg een dieper blik in de bewijzen van een Goddelijke zending, dan de leraren in Israël, die zich het gezag aanmatigden om de profeten te oordelen.

a. Wat zij van Hem zeiden in antwoord op des mans getuigenis. Tevergeefs gepoogd hebbende het bewijs van het feit krachteloos te maken, en bevindende, dat er werkelijk een bekend teken geschied was, dat zij niet konden loochenen, vernieuwen zij hun poging om er de spot mede te drijven, het als iets nietigs voor te stellen, en de goede mening aan het wankelen te brengen, die de man koesterde van Hem, die zijn ogen had geopend, en hem er van te overtuigen, dat Christus een slecht mens is, vers 24. Geef God de eer, wij weten dat deze mens een zondaar is.
Dit wordt verstaan op tweeërlei wijze: Als raadgeving, om er zich voor te wachten de lof zijner genezing toe te schrijven aan een zondigen mens, maar hem geheel alleen aan God toe te brengen, aan wie hij toekomt. Onder schijn dus van ijver voor de ere Gods, beroven zij Christus van zijn eer, zoals zij, die Christus niet als God willen aanbidden onder voorwendsel van deze grote waarheid, dat er slechts een God is, die aangebeden moet worden, terwijl het toch Zijn geopenbaarde wil is, dat allen de Zoon zullen eren, gelijk zij de Vader eren, en door te belijden, dat Christus de Heere is, wij ere geven aan God de Vader. Als God mensen, die

zondaren zijn, gebruikt als zijn werktuigen om ons goed te doen, dan moeten wij God de ere geven, want ieder schepsel is datgene voor ons, wat Hij het voor ons maakt, of doet zijn, en toch zijn wij ook aan die werktuigen dank verschuldigd. Het was een goed woord: Geef God de ere, maar het werd hier verkeerd toegepast, en er schijnt ook dit in opgesloten te zijn: "Deze mens is een zondaar, een slecht mens, geef dus zoveel te meer eer aan God, die door zulk een werktuig heeft kunnen werken." Als bezwering, zoals sommigen het opvatten. "Wij weten (hoewel gij het niet weet, die zo kortelings als in een nieuwe wereld zijt gekomen) dat deze mens een zondaar is, een groot bedrieger, die het land misleidt. Wij zijn daar zeker van, geef dus Gode eer" (zoals Jozua zei tot Achan) door een oprechte bekentenis te doen van de bedrieglijke afspraak, die, naar wij vast geloven, hier heeft plaatsgehad. In de naam van God, o mens, spreek de waarheid. Evenzo wordt Gods naam misbruikt door de pauselijke inquisitie, wanneer zij door eden ex officio aan de onschuldigen beschuldigingen ontwringen tegen zich zelf, en aan de onwetenden tegen anderen. Zie hoe laag zij spreken van de Heere Jezus: Wij weten dat deze mens een zondaar is, een mens der zonde.
Waarbij wij kunnen opmerken:

Ten eerste. Hun onbeschaamdheid en hoogmoed. Toen zij de man vroegen, wat hij van Hem dacht, wilden zij niet, dat men zou menen dat zij inlichtingen behoefden. Neen, zij weten zeer goed, dat hij een zondaar is, en niemand kan hen van het tegendeel overtuigen. Hij had hen zelf in hun bijzijn getart Hem van zonde te overtuigen, Hoofdstuk 8:46, en zij hadden toen niets t e zeggen gehad, maar nu spreken zij achter Zijn rug van Hem als van een kwaaddoener, die schuldig was verklaard door een openbaar getuigenis van het feit. Zo trachten de valse beschuldigers het gebrek aan bewijs te verhelpen door overvloed van brutale vermetelheid.
Ten tweede. De belediging hierdoor de Heere Jezus aangedaan. Toen Hij mens is geworden, heeft Hij niet alleen de gestaltenis eens dienstknechts, maar ook die eens zondaars aangenomen, Romeinen 8:3, en ging Hij evenals de overigen van het menselijk geslacht, door voor een zondaar. Ja meer, Hij werd voorgesteld als een zondaar boven alle andere mensen, en zonde voor ons gemaakt zijnde, heeft Hij zelfs die schande veracht.

3. In het twistgesprek tussen de Farizeeën en dezen arme man betreffende Christus, zeggen zij: Hij is een zondaar. Hij zegt: Hij is een profeet. Gelijk het een bemoediging is voor hen, die bezorgd zijn om de zaak van Christus, te hopen, dat zij nooit te gronde zal gaan uit gebrek aan getuigen, als zij zien hoe een arme blinde bedelaar, als van de weg opgeraapt, tot een getuige van Christus gemaakt wordt tegenover Zijn onbeschaamde vijanden, zo is het ook een bemoediging voor hen, die geroepen worden om van Christus te getuigen, te zien met hoeveel beleid en moed deze man zich heeft verdedigd, overeenkomstig de belofte: het zal u in dezelve ure gegeven worden, wat gij spreken zult. Hoewel hij Jezus nooit gezien had, had hij zijn genade gevoeld. Nu kunnen wij in de woordenwisseling tussen de Farizeeën en dezen armen man drie dingen opmerken.

A. Hij houdt vast aan het feit, waarvan zij het bewijs zoeken omver te werpen. Het is het best om hetgeen twijfelachtig is, op te lossen in hetgeen duidelijk is, en daarom blijft hij bij hetgeen voor hem zelf ten minste, en voor zijn eigen overtuiging, onbetwistbaar was, vers 25. Of hij een zondaar is, weet ik niet. "Daarover wil ik in geen twist komen, en dat behoeft ook niet, de zaak is duidelijk, en al zou ik ook zwijgen, zou zij voor zich zelf spreken". Of, gelijk men het beter zou weergeven: "Of hij een zondaar is weet ik niet. Ik heb geen reden om het te zeggen, wèl het tegendeel, want dit een ding weet ik, en daarvan kan ik zekerder zijn dan gij van hetgeen gij zo vast gelooft, dat ik blind was en nu zie. En daarom moet ik niet slechts zeggen, dat hij een goed vriend voor mij geweest is, maar dat hij een profeet is. Ik kan goed voor hem spreken en ik behoor goed van hem te spreken".

Zie nu hier:

Ten eerste. Hoe hij stilzwijgend deze hun grote verzekerdheid van de slechtheid, die zij de gezegenden Jezus toeschrijven, bestraft. "Gij zegt, te weten dat hij een zondaar is, ik, die hem even goed ken als gij, kan hem zulk een hoedanigheid niet toeschrijven".
Ten tweede. Vrijmoedig steunt hij op zijn eigen ervaring van de macht en goedheid van de heiligen Jezus, en hij besluit zich daaraan te houden. Met ervaring valt niet te twisten, en men kan iemand niet wegredeneren van zijn zinnen. Hier is iemand, die wel waarlijk een ooggetuige is van de macht en de genade van Christus, hoewel hij Hem nooit had gezien. Gelijk Christus' weldaden het meest gewaardeerd worden door hen, die er het gemis van gekend hebben, die blind geweest zijn en nu zien, zo is het de sterkste en duurzaamste liefde voor Hem, die voortkomt uit een bevindelijke kennis van Hem, 1 Johannes 1:1, Handelingen 4:20. De arme man geeft hier geen opgesmukt verhaal van zijn genezing. hij wil er ook geen wijsgerige beschrijving of beschouwing van geven, kortweg zegt hij: Ik was blind, en nu zie ik. Zo is het ook met het werk der genade in de ziel, ofschoon wij niet kunnen zeggen wanneer en hoe, door welke middelen de gezegende verandering in ons gewrocht werd, en hoe er de voortgang of toeneming van was, kunnen wij er toch de vertroosting van genieten, indien wij door genade instaat zijn te zeggen: Ik was blind, en nu zie ik. Ik heb een vleselijk, werelds, zinnelijk leven geleid, maar, Gode zijn dank, nu is het anders met mij". Efeziërs 5:8.
Zij pogen het getuigenis te verijdelen en te smoren door een nodeloze herhaling van hun vragen, vers 26. Wat heeft hij u gedaan? hoe heeft hij uw ogen geopend?
Zij doen deze vragen:
Ten eerste. Omdat zij toch iets wilden zeggen, en nog liever wilden spreken op een wijze, die vreemd was aan de zaak, er niets aan af of toedeed, dan tot zwijgen gebracht en verslagen te schijnen. Zo zullen onstuimige twistredenaars, die het laatste woord willen hebben, door zulke ijdele herhalingen, ten einde de schande van tot zwijgen gebracht te zijn te ontgaan, menig ijdel woord voor hun rekening nemen.
Ten tweede. Omdat zij hoopten door de man zijn getuigenis te laten herhalen, hem op een onjuistheid of een tegenspraak met zich zelf te betrappen, en dan, denken zij, zouden zij al veel gewonnen hebben.

B. Hij verwijt hen hun hardnekkig ongeloof en onoverwinbare vooroordelen, en zij smaden hem als een discipel van Jezus, vers 27 - 29, waar de man vrijmoediger is tegenover hen, en zij scherper zijn tegenover hem dan tevoren. De man verwijt hun vrijmoedig hun moedwillig, onredelijk tegenstaan van het getuigenis van dit wonder, vers 27. Hij wilde hun het genoegen niet geven van nog eens hetzelfde verhaal te doen, maar antwoordde kloekmoedig: Ik heb het u alrede gezegd, en gij hebt het niet gehoord, wat wilt gij het wederom horen? wilt gijlieden ook Zijn discipelen worden? Sommigen denken, dat hij in ernst sprak, en wezenlijk verwachtte dat zij overtuigd zouden worden. "Hij heeft vele discipelen, ik zal er een zijn, wilt ook gij onder hen komen?" Sommige ijverige jonge Christenen zien zo veel reden voor de Godsdienst, dat zij denken, dat iedereen weldra van hun mening zal zijn.
Maar hij schijnt veeleer ironisch gesproken te hebben: Wilt gijlieden ook Zijn discipelen worden? Nee, ik weet dat gij het denkbeeld verafschuwt, waarom begeert gij dan te horen hetgeen u of Zijn discipelen zal maken, of u zonder verontschuldiging zal laten indien gij het niet zijt?" Zij, die moedwillig hun ogen sluiten voor het licht, zoals deze Farizeeën hier gedaan hebben, maken zich:
Ten eerste, laag en verachtelijk, zoals dezen hier, die met recht door dezen armen man tentoongesteld worden, wegens hun weigeren, of niet toelaten van de conclusie, als zij toch niets tegen de premissen hebben in te brengen.

Ten tweede, verbeuren zij al het voordeel van verder onderricht en middelen ter overtuiging of kennis. Waarom zou men aan hen, aan wie het eens gezegd werd, en die toen niet wilden horen, het nog eens zeggen? Jeremia 51:9. Zie Mattheüs 10:14.
Ten derde: Ontvangen zij hierdoor de genade Gods tevergeefs. Dat ligt opgesloten in dit: "Wilt gij ook Zijn discipelen worden? Neen, gij wilt dit niet, waarom wilt gij het dan wederom horen? Alleen maar om zijn beschuldigers en vervolgers te zijn?" Men zou zo denken dat zij, die geen reden zien om Christus te omhelzen, toch wel reden genoeg moesten zien om Hem en de Zijnen niet te haten en te vervolgen. Hierom verachten en smaden zij hem, vers 28. Toen zij de wijsheid niet konden weerstaan, waarmee hij sprak, werden zij driftig en gaven hem scheldwoorden. Zie wat Christus' getrouwe volgelingen moeten verwachten van de tegenstanders van zijn zaak en waarheid, laat hen verwachten, dat alle kwaad tegen hen gesproken zal worden, Mattheüs 5:11.
De methode, die gewoonlijk door de onredelijke mens gevolgd wordt, is des te overvloediger te zijn in smaadredenen, naarmate er minder billijkheid aan hun zijde is.

Ten eerste. Zij smaden dien man wegens zijn genegenheid voor Christus. Gij zijt Zijn discipel, zeiden zij, alsof dat reeds schande genoeg was, en zij hem niets ergers konden zeggen. "Wij verachten het Zijn discipelen te zijn, en zullen die eer overlaten aan u en aan zulke schurken als gij zijt". Zij doen wat zij kunnen om Christus' Godsdienst in een kwaad gerucht te brengen, en het belijden er van als iets verachtelijks en ergerlijks voor te stellen. Zij gaven hem scheldwoorden. De Vulgata geeft er deze lezing van: maledixesunt eum - zij vervloekten hem. En wat was hun vloek? Deze: Wees gij Zijn discipel. "Moge zulk een vloek", zegt Augustinus hier, "voor altijd over ons zijn en over onze kinderen!" Als wij onze eer of onze schande naar het gevoelen, of liever naar het geschreeuw, ener verblinde, misleide wereld afmeten, dan zullen wij roemen in onze schande en ons schamen voor onze roem. Zij hadden geen reden om dezen man een discipel van Christus te noemen, hij had Hem noch gezien, noch Hem horen prediken, hij had slechts gunstig gesproken van een weldaad, die Christus hem had bewezen, en dat konden zij niet dragen.

Ten tweede. Zij roemden in hun betrekking tot Mozes als hun meester: "Wij Zijn discipelen van Mozes, en wij behoeven noch begeren een anderen meester." Vleselijkgezinde belijders van de Godsdienst zijn zeer geneigd om te vertrouwen en trots te zijn op de waardigheid en de voorrechten van hun belijdenis, terwijl zij vreemdelingen zijn voor de beginselen en de kracht van hun Godsdienst. Tevoren hadden deze Farizeeën geroemd op het voortreffelijke van hun afkomst: Wij zijn Abrahams zaad, hier roemen zij op hun goede opvoeding en opleiding: Wij zijn de discipelen van Mozes, alsof dat hen zou behouden en zalig maken. Het is treurig te zien hoe het een deel van de Godsdienst tegengestaan wordt onder schijn van ijver voor een ander deel. Er was een volkomen harmonie tussen Christus en Mozes, Mozes bereidde de weg voor Christus, en Christus vervolledigde Mozes, zodat zij discipelen van Mozes konden zijn, en ook de discipelen van Christus konden worden. En toch stellen zij hen hier tegenover elkaar, en zij konden Christus ook niet vervolgen dan onder de dekmantel van de misbruikten naam van Mozes. Zo achten zij, die de leer der vrije genade tegenspreken, zich bevorderaars te zijn van de plicht des mensen: Wij Zijn discipelen van Mozes, terwijl, van de anderen kant, zij, die de verplichting der wet tenietdoen, zich de voorstanders en handhavers achten der vrije genade, en alsof niemand anders dan zij discipelen van Jezus zijn. Hebben wij echter een recht inzicht in de zaak, dan zullen wij bevinden, dat Gods genade en des mensen plicht elkaar ontmoeten, elkaar omhelzen en begunstigen.

Ten derde. Zij geven een reden op voor hun aanhankelijkheid aan Mozes tegen Christus, vers 29:Wij weten, dat God tot Mozes gesproken heeft, maar dezen weten wij niet, van waar hij is.

Maar wisten zij dan niet, dat onder andere dingen, die God tot Mozes gesproken heeft, dit er een was, dat zij een anderen profeet moesten verwachten, en een nadere bekendmaking van de wil en de bedoelingen Gods? Maar toch hebben zij, toen onze Heere Jezus ingevolge van hetgeen God tot Mozes gezegd heeft, verschenen is, en er voldoende bewijzen van gegeven heeft, dat Hij die profeet was, onder voorwendsel van de ouden Godsdienst te blijven aankleven en bij de gevestigde kerk te blijven, hun eigen zegeningen niet slechts verbeurd, maar verlaten. In hun redenering valt op te merken:

1. Hoe ongepast zij, ter verdediging van hun vijandschap jegens Christus, aanvoeren wat door geen Zijner volgelingen wordt ontkend: Wij weten, dat God tot Mozes gesproken heeft. Gode zij dank, wij weten dit ook, duidelijker tot Mozes dan tot een der andere profeten, maar wat volgt hier nu uit? God sprak tot Mozes: volgt hier nu uit, dat Jezus een bedrieger is? Mozes was een profeet, het is waar, kan Jezus nu ook niet een profeet zijn? Mozes heeft op eervolle wijze van Jezus gesproken, Hoofdstuk 5:46, en Jezus heeft op eervolle wijze van Mozes gesproken, Lukas 16:29:beiden zijn zij getrouw geweest in hetzelfde huis Gods, Mozes als een dienstknecht, Christus als een Zoon. Daarom was hun beroep op Mozes' goddelijke volmacht tegenover Christus een kunstgreep, om onnadenkende mensen te doen geloven, dat het even zeker was dat Jezus een valse profeet was, als dat Mozes een waar profeet geweest is, terwijl beiden ware profeten waren.

2. Hoe ongerijmd het was om hun onwetendheid omtrent Christus aan te voeren als een reden voor hun minachting van Hem. Dezen - zo minachtend laten zij zich uit over de gezegenden Jezus, alsof zij het niet der moeite waard achten hun geheugen te bezwaren met zo onbeduidend een naam. Zij drukken zich even smadelijk uit over de Herder Israëls, alsof Hij niet waardig was om bij de honden van hun kudde gesteld te worden. Wat dezen, dien armzaligen mens, betreft, wij weten niet van waar hij is. Zij beschouwden zich zelf als de sleutel der kennis bezittende, zodat niemand mocht prediken, dan die van hen verlof daartoe had bekomen onder het zegel van hun hof. Zij verwachtten dat ieder, die zich als leraar wilde vestigen, zich tot hen zou wenden om toelating. Dat had Jezus nooit gedaan, Hij had hun gezag nooit in van die voege erkend, dat Hij hun om verlof vroeg om te mogen prediken en leren. Daarom beschouwen zij Hem als een indringer, als iemand, die niet door de deur binnengekomen was. Zij wisten niet van waar noch wat Hij was, en daarom maken zij de gevolgtrekking, dat Hij een zondaar is, terwijl wij toch hen, van wie wij weinig weten, in liefde moeten beoordelen. Maar hoogmoedige en bekrompen zielen denken, dat niemand goed is dan zij zelf en zij, die hun belangen voorstaan. Niet lang tevoren hadden de Joden het tegenovergestelde hiervan als een bezwaar tegen Christus ingebracht, Hoofdstuk 7:27. Van dezen weten wij, van waar hij is, maar de Christus, wanneer hij komen zal, zo zal niemand weten van waar hij is.
Zo konden zij met de grootste verzekerdheid dezelfde zaak bevestigen of ontkennen, al naarmate zij dachten, dat dit met hun belangen strookte. Zij wisten niet van waar Hij was, en wiens schuld was dat?

a. Het is zeker, dat zij er een onderzoek naar hadden moeten instellen. De Messias moest omstreeks dien tijd komen, en het was van het grootste belang voor hen om rond te zien, en op elk teken te letten, maar deze priesters zeiden niets evenals die in Jeremia 2:2:Waar is de Heere?
b. Het is zeker, dat zij hadden kunnen weten van waar Hij was, het niet slechts hadden kunnen weten door de registers na te zien, dat Hij in Bethlehem was geboren, maar door zijn leer, zijn wonderen en Zijn wandel na te gaan, hadden zij kunnen weten, dat Hij van God was gezonden, en betere orders, een betere opdracht, en veel betere instructies had, dan zij Hem

konden geven. Zie de ongerijmdheid van het ongeloof. De mensen willen de leer van Christus niet kennen, omdat zij vast besloten zijn haar niet te willen geloven, en dan geven zij voor haar niet te geloven, omdat zij haar niet kennen. Zulke onwetendheid en zulk ongeloof, die elkaar ondersteunen, verzwaren en verergeren elkaar.
c. Hij redeneert met hen over deze zaak, en zij doen hem in de ban. De man, bemerkende dat het recht aan zijn zijde was, waarop zij niet konden antwoorden, wordt vrijmoediger, en brengt hen door zijn redenering in het nauw.

Ten eerste. Hij verwondert zich over hun hardnekkig ongeloof, vers 30. Gans niet verschrikt door hun toornige blikken, noch aan het wankelen gebracht door hun stoutheid, antwoordt hij kloekmoedig: "Hierin is immers wat wonders, het aller vreemdste voorbeeld van moedwillige onwetendheid, waarvan men ooit gehoord had onder mensen, die op gezond verstand aanspraak maken, dat gij niet weet van waar hij is, en nochtans heeft hij mijn ogen geopend." Over twee dingen verwondert hij zich:
1. Dat zij vreemd waren aan een zo bekend en beroemd man. Hij, die de ogen der blinden kon openen, moet toch voorzeker wel een persoon van gewicht zijn, wel waardig om bekend met hem te worden. De Farizeeën waren weetgierige mensen, hadden veel omgang met vele andere mensen, achtten zich de ogen der kerk en hare wachters te zijn, en dat zij nu toch spraken, alsof het beneden hen was om met zulk een man bekend te zijn en omgang met hem te hebben, dat voorwaar is vreemd! Er zijn velen, die voor geleerde en verstandige mensen doorgaan, en over hun zaken en andere dingen verstandig kunnen spreken, maar toch verbazend onbekend zijn met de leer van Christus, en zich er niet in het minst aan laten gelegen liggen om bekend te worden met hetgeen de engelen begerig zijn in te zien.
2. Dat zij de Goddelijke zending in twijfel trokken van iemand, die ongetwijfeld een Goddelijk wonder had verricht. Toen zij zeiden: Wij weten niet van waar hij is, bedoelden zij: "Wij weten van geen enkel bewijs, dat zijn leer en prediking van de hemel zijn." "Dit nu is vreemd", zei de man, "dat het wonder aan mij gewrocht u niet overtuigd heeft en de zaak voor u buiten twijfel heeft gesteld, - dat gij, die door uw opleiding en uw studie meer dan anderen instaat moest zijn om de dingen Gods te onderscheiden, aldus u we ogen sluit voor het licht." Het is wonderlijk en wonderbaarlijk, als de wijsheid der wijzen aldus vergaat, Jesaja 29:14, dat zij de waarheid ontkennen, waarvan zij het blijkbare niet kunnen tegenspreken. Het ongeloof van hen, die de middelen hebben tot kennis en overtuiging is inderdaad iets verbazingwekkends, Markus 6:6. Zij inzonderheid, die zelf de kracht en de genade van de Heere Jezus hebben ervaren, verwonderen zich over de eigenzinnigheid van hen, die Hem verwerpen, en, zelf zulke goede gedachten over Hem hebbende, verbazen zij er zich over, dat anderen ze niet hebben. Had Christus de ogen der Farizeeën geopend, zij zouden er niet aan getwijfeld hebben, dat Hij een profeet is.

Ten tweede. In zijn redenering staat hij zeer sterk tegenover hen, vers 31 - 33. Zij hadden omtrent Jezus beslist, dat Hij niet van God was, vers 16, maar dat Hij een zondaar was, vers 24, en hierop bewijst de man niet slechts, dat Hij geen zondaar was, vers 31, maar ook dat Hij van God was.
A. Hij argumenteert hier:
a. Met grote kennis. Hoewel hij geen letter kon lezen, was hij toch wel bekend met de Schrift en de dingen Gods, hij miste het zintuig van het gezicht, maar hij had een goed gebruik gemaakt van het zintuig des gehoors, waaruit het geloof is, toch zou hem dit niet gebaat hebben, indien hij thans niet op buitengewone wijze de tegenwoordigheid Gods ervoer, en geen zeer bijzondere hulp van Zijn Geest had ontvangen.
b. Met grote ijver voor de eer van Christus, hij kon het niet dragen Hem in minachting te horen brengen, of kwaad van Hem te horen spreken.

c. Met grote vrijmoedigheid en onversaagdheid, zonder zich door de hoogmoedigsten van zijn tegenstanders te laten overbluffen of verschrikken. Zij, die de gunst van God begeren, moeten niet bevreesd zijn voor de donkere, dreigende blikken der mensen. "Zie hier", zegt Dr. Whitby, "een blinde, ongeleerde man, die juister over de dingen Gods oordeelt, dan geheel de geleerde raad der Farizeeën, waaruit wij kunnen leren, dat wij ons niet altijd hebben te laten leiden door het gezag van conciliën, van pausen of bisschoppen, en dat het voor leken volstrekt niet ongerijmd is om in mening van hen te verschillen, daar deze opzieners soms schuldig zijn aan zeer verkeerd zien".

B. Zijn argument kan in een vorm uitgedrukt worden, enigszins gelijkende op dat van David in Psalm 66:18 - 20. De stelling in Davids argument is: Had ik naar ongerechtigheid met mijn hart gezien, de Heere zou niet gehoord hebben. Wij hebben hier diezelfde mening: "God hoort de zondaars niet": Dáár neemt David aan: "Maar zeker, God heeft gehoord, " hier is het: Voorzeker God heeft Jezus gehoord, Hij is geëerd door te kunnen doen, wat nooit tevoren gedaan kon worden. Dáár is het besluit, of de gevolgtrekking tot eer van God: Geloofd zij God", hier tot eer van de Heere Jezus: Hij is van God.

A. Hij stelt als een ontwijfelbare waarheid, dat geen anderen dan Godvruchtigen de gunstgenoten des hemels zijn, vers 31: wij weten - gij zowel als ik - dat God de zondaars niet hoort, maar zo iemand Godvruchtig is en Zijn wil doet, dien hoort Hij. Die stellingen, recht verstaan, zijn waar.

Ten eerste. Het zij gezegd tot verschrikking der bozen: "God hoort de zondaars niet", dat is: zulke zondaars, als door de Farizeeën bedoeld werden, toen zij van Christus zeiden: Hij is een zondaar, een, die onder beschutting van Gods naam, des duivels belangen bevordert. Dit is geen ontmoediging voor berouwvolle, tot God wederkerende zondaars, maar wel voor hen, die in hun zonden volharden, die hun gebeden niet slechts doen bestaan met hun zonden, maar ze er aan dienstbaar maken, zoals de geveinsden doen. God zal hen niet horen, Hij zal hen niet erkennen, geen antwoord des vredes geven op hun gebed.
Ten tweede. Het zij gezegd tot vertroosting der rechtvaardigen: Zo iemand Godvruchtig is en Zijn wil doet, dien hoort Hij.
Hier is:
1. Het volledig karakter van een goed mens, hij is Godvruchtig, d.i. hij aanbidt God, en doet Zijn wil. Hij is geregeld en standvastig in zijn oefeningen der Godsvrucht op gezette tijden, regelmatig in zijn gedrag en wandel op alle tijden. Hij legt er zich op toe om zijn Schepper te verheerlijken door de plechtige aanbidding Zijns naams, en een oprechte gehoorzaamheid aan Zijn wil en zijn wet, beiden moeten samengaan.
2. De onuitsprekelijke vertroosting van zulk een man, hem hoort God. Hij hoort zijn klagen en komt hem te hulp, Hij hoort zijn geroep, en doet hem recht, Hij hoort zijn lofzegging en neemt haar aan, Hij hoort zijn gebeden en verhoort ze, Psalm 34:16. De toepassing van deze waarheden is zeer gepast om te bewijzen, dat Hij, van wiens woord zulk een Goddelijke kracht uitging, als waardoor een blindgeborene werd genezen, geen slecht mens kon zijn, maar blijkbaar zoveel bij de heiligen God vermocht, dat Hij Hem altijd hoorde, Hoofdstuk 11:41, 42, en dus ook een heilig man was.

B. Hij verheerlijkt de wonderen, door Christus gewrocht, om aan het argument nog meer kracht bij te zetten, vers 32. Van alle eeuw is het niet gehoord, dat iemand eens blindgeborenen ogen geopend heeft. Dit is om aan te tonen:
a. Of dat het een waar wonder was, hetwelk de krachten der natuur te boven ging. Het was nooit gehoord, dat iemand door het gebruik van natuurlijke middelen een blindgeborene had

genezen. Deze man en zijn ouders hebben ongetwijfeld veel navraag gedaan naar gevallen van dien aard, of zo iemand ooit geholpen werd, maar zij hadden nooit van zo iemand gehoord, hetgeen hem in staat stelde om met volkomen zekerheid te spreken.
Of: b. dat het een buitengewoon wonder was, boven de wonderen, die tevoren geschied zijn. Noch Mozes, noch een ander der profeten heeft - hoewel zij grote dingen gedaan hebben - ooit zo iets gedaan, waarin de Goddelijke macht en goedheid als het ware wedijverden, welke het meest zou uitblinken. Mozes heeft wonderdadige plagen gewerkt, maar Christus wonderdadige genezingen. De grote werken van de Heere Jezus waren van zulk een aard als nooit tevoren geschied zijn. Het betaamt hun, die barmhartigheid van God verkregen hebben, de zegeningen en gunstbewijzen, die zij ontvangen hebben, groot te maken, er met lof en eer van te spreken, niet opdat hierdoor eer of heerlijkheid voor hen zelf er van zal komen, alsof zij buitengewone gunstgenoten des hemels zijn, maar opdat Gode er zoveel te meer ere door zal ontvangen.
c. Daarom besluit hij: Indien deze van God niet ware, hij zou niets kunnen doen, dat is: niets buitengewoons, niets dat hierop gelijkt, en dus is Hij ongetwijfeld van God, al is het ook, dat Hij zich niet naar uw inzettingen gedraagt met betrekking tot het houden van de sabbatdag. Wat Christus op aarde gedaan heeft, toonde genoegzaam aan wat Hij was in de hemel, want, indien Hij niet van God gezonden was, Hij zou zulke wonderen niet hebben kunnen werken. Wel is waar, de mens der zonde komt met wonderen der leugen, maar niet met wezenlijke wonderen, ook veronderstelt men, dat een valse profeet onder Goddelijke toelating een teken of wonder kan geven, Deuteronomium 13:1, 2, maar het geval is zo gesteld, dat het zijn eigen weerlegging meebrengt, want dat geschiedt dan tot versterking ener verzoeking om andere goden te dienen, en dus God tegen zich zelf te stellen. En evenzo is het waar, dat vele goddeloze lieden in de naam van Christus vele grote werken gedaan hebben, waardoor echter niet bewezen werd dat zij, die ze deden, van God waren, maar wel Hij, in wiens naam zij gedaan werden. Een iegelijk onzer kan hieraan weten, of wij al of niet van God zijn! Wat doen wij? Wat doen wij voor God, voor onze ziel in het werken onzer zaligheid? Wat doen wij meer dan anderen? Zich niet instaat ziende om zijn argumenten te beantwoorden of ze te dragen, vallen de Farizeeën hem aan, en maken driftig en trots een einde aan het gesprek, vers 34. Hier wordt ons meegedeeld:

Ten eerste. Wat zij zeiden. Geen antwoord hebbende op zijn argument, maken zij aanmerkingen op zijn persoon: Gij zijt geheel in zonden geboren, en leert gij ons? Zij duiden ten kwade, wat zij alle reden hadden om vriendelijk op te nemen, en worden in woede ontstoken om hetgeen hun hart met berouw had moeten vervullen.
Merk op:

1. Hoe zij hem verachtten, en welk een streng oordeel zij over hem uitspraken. "Niet alleen waart gij in zonde geboren zoals iedereen, maar geheel en al, gij zijt gans verdorven, en draagt in uw lichaam, zowel als in uw ziel, de tekenen van dat bederf, gij zijt door de natuur geschandvlekt. Indien hij blind gebleven was, het zou barbaars geweest zijn het hem te verwijten, en er uit af te leiden, dat hij meer met zonde bevlekt was dan andere mensen, maar uiterst onrechtvaardig was het, dit te zeggen nu de genezing niet slechts de smaad zijner blindheid van hem had afgewenteld, maar hem heeft onderscheiden als een gunstgenoot des hemels. Sommigen nemen het aldus: "Gij waart tot nu toe slechts een gemeen bedelaar, en de zodanige zijn dikwijls gemene zondaren, en gij zijt ongetwijfeld even slecht geweest als iemand hunner", terwijl hij toch door hetgeen hij zei het tegendeel had bewezen en diepe godsvrucht had aan de dag gelegd. Maar als trotse, heerszuchtige Farizeeën besloten hebben iemand in een slecht daglicht te stellen, dan kan alles hun als voorwendsel hiertoe dienen.

2. Hoe zij het versmaden van hem te leren, of onderricht van hem te ontvangen: Leert gij ons? Grote nadruk moet hier gelegd worden op gij en ons. "Hoe! gij, een domme, armzalige kerel, ongeletterd en onwetend, die nog geen vollen dag het licht der zon hebt aanschouwd, een bedelaar langs ‘s Heeren straten, uit de heffe des volks, gij matigt u aan ons te willen leren, ons, die de wijzen zijn der wet, de notabelen der kerk, die op de stoel van Mozes zitten en leraars zijn in Israël?" Hoogmoedige mensen verachten het om onderwezen te worden, inzonderheid door hun minderen, terwijl wij ons nooit te oud moeten achten, noch te wijs, noch te vroom, om te leren. Zij, die veel rijkdommen hebben, zouden nog meer willen hebben, waarom dan ook niet zij, die veel kennis hebben? En zij, van wie wij kunnen leren, zijn te waarderen. Welk een armzalige verontschuldiging was het voor het ongeloof der Farizeeën, dat het een blaam voor hen zou zijn om door zo nietig een mens onderwezen, ingelicht en overtuigd te worden!

Ten tweede. Wat zij deden. Zij wierpen hem uit. Sommigen vatten dit slechts op als een ruwe, lompe wegzending van hem uit hun raadkamer. Zij wierpen hem de deur uit, en gaven wellicht bevel aan hun dienstknechten om hem vandaar weg te slaan. Zij dachten, dat het hoog tijd was om hem ver weg te zenden, die hun consciëntie zo van nabij had aangeraakt. Maar het schijnt veeleer een gerechtelijke daad geweest te zijn, zij deden hem in de ban, waarschijnlijk in de hoogste trap der excommunicatie, zij sneden hem af als lid der kerk.
"Deze arme man", zegt Dr. Lightfoot, "was de eerste belijder, zoals Johannes de Doper de eerste martelaar is geweest van de Christelijke kerk". Er was een wet uitgevaardigd, dat zo iemand Jezus zou belijden de Christus te zijn, dat die uit de synagoge zou geworpen worden, vers 22. Maar deze man had van Jezus alleen gezegd, dat Hij een profeet was, dat Hij van God was, en nu strekten zij de wet nog verder uit, ten einde haar ook op hem toe te passen, alsof hij Hem had beleden de Christus te zijn. Rechtvaardig uit een zuivere kerk gebannen te zijn, clave non errante - als de sleutel geen dwaling begaat - is een zeer vreselijke zaak, want hetgeen aldus op aarde gebonden is, is ook in de hemel gebonden, maar uitgeworpen te worden uit een verdorven kerk (het is onze plicht daar uit te gaan) en dat nog wel onrechtvaardig, al is het ook met een anathema en alle afschrikkende plechtigheden, dat is iets, dat wij niet behoeven te vrezen en waarover wij ons niet behoeven te bedroeven, de vloek, die zonder oorzaak is, zal niet komen. Als zij Christus’ volgelingen uit hun synagogen werpen, gelijk Hij voorzegt: Hoofdstuk 16:2, dan geschiedt hun geen leed, want dan zijn het synagogen des Satans geworden.

Johannes 9:35 - 38
In deze verzen kunnen wij opmerken:
I. De tedere belangstelling van onze Heere Jezus in deze arme man, vers 35: Als Jezus hoorde, dat zij hem uitgeworpen hadden (waarschijnlijk was het gerucht er van als een lopend vuur door de stad gegaan, en sprak ieder er schande van). toen vond Hij hem, hetgeen aanduidt dat Hij hem had gezocht, ten einde hem te bemoedigen en te vertroosten.
1. Omdat hij naar zijn beste weten, zo goed, zo moedig en zo vrijmoedig had gesproken ter verdediging van de Heere Jezus. Jezus Christus zal voorzeker zijn getuigen bijstaan, en hen belijden, die Hem, zijn waarheid en zijn wegen belijden. Aardse vorsten nemen geen kennis van allen, die hen, hun regering en hun bestuur verdedigen en handhaven, en zij kunnen dit ook niet, maar onze Heere Jezus kent en let op al de getrouwe getuigenissen, die wij te eniger tijd van Hem afleggen, en er is een gedenkboek geschreven, en het zal ons niet slechts tot eer strekken hiernamaals, maar ook nu tot vertroosting.
2. Omdat de Farizeeën hem hadden uitgeworpen en mishandeld. De rechtvaardige Rechter der wereld geeft in het algemeen acht op hen, die ten onrechte lijden, Psalm 103:6, maar in het bijzonder let Hij op hen, die lijden om de zaak van Christus en om het getuigenis van een

goed geweten. Hier was een arme man, lijdende om Christus' wil, en Hij droeg er zorg voor dat, als zijn lijden overvloedig werd, ook zijn vertroosting overvloedig werd. Hoewel de vervolgers vrome mensen van hun gemeenschap kunnen buitensluiten, kunnen zij hen toch niet van de gemeenschap met Christus buitensluiten, noch beletten dat Hij hen bezoekt. Zalig zij, die een vriend hebben, van wie de mensen hen niet kunnen weren. Jezus Christus zal genadiglijk hen vinden en ontvangen, die door de mensen om Zijnentwil onrechtvaardig verworpen en uitgeworpen worden.

II. Het troostrijke gesprek, dat Christus met hem had, waarin Hij hem bekendmaakt met de vertroosting Israëls. Hij had de kennis, die hij had, goed gebruikt, en nu geeft Christus hem nog verder onderricht, want aan wie getrouw is in het weinige, zal meer toevertrouwd worden.
1. Onze Heere Jezus doet onderzoek naar zijn geloof: Gelooft gij in de Zoon van God? Gelooft gij aan de beloften van de Messias? Verwacht gij zijn komst en zijt gij bereid Hem te ontvangen en aan te nemen, als Hij u geopenbaard zal zijn?" Dat was het geloof in de Zoon van God, waardoor de heiligen geleefd hebben, voordat Hij geopenbaard was.

Merk op:
a. De Messias wordt hier de Zoon van God genoemd, en zo hadden de Joden Hem ook uit de profetieën geleerd te noemen, Psalm 2:7, 89:28. Zie Hoofdstuk 1:50. Gij zijt de Zone Gods, dat is: de ware Messias. Zij, die het tijdelijk of wereldlijk koninkrijk van de Messias verwachtten, noemden Hem gaarne Zone Davids, hetgeen die verwachting ondersteunde, Mattheüs 22:42. Maar om ons een denkbeeld te geven van Zijn koninkrijk als zuiver geestelijk en Goddelijk, noemt Christus zich de Zoon van God, en veeleer Zoon des mensen in het algemeen, dan Zoon van David in het bijzonder.
b. De begeerten naar, en de verwachtingen van, de Messias, van de Oud - Testamentische heiligen, geleid door, en gegrond op, de belofte, werden genadiglijk opgevat en aangenomen als hun geloven in de Zoon van God. Dat is het geloof, waarnaar Christus hier onderzoek doet: Gelooft gij? De grote zaak, die thans van ons wordt vereist, 1 Johannes 3:23, en waarnaar weldra betreffende ons gevraagd zal worden, is ons geloven in de Zoon van God, en hiermede moeten wij voor eeuwig staan of vallen.

2. Met bezorgdheid vraagt de man naar de Messias in wie hij moest geloven, terwijl hij zijn bereidwilligheid te kennen geeft om Hem aan te nemen, vers 36. Wie is Hij, Heere! opdat ik in Hem moge geloven?
a. Sommigen denken, dat hij wel wist dat Jezus, die hem had genezen, de Zoon van God was, maar dat hij niet wist wie Jezus was, en in de mening verkerende, dat de persoon, die met hem sprak, een volgeling van Jezus was, hem verzocht zo vriendelijk te zijn om hem tot zijn Meester te brengen, niet om zijn nieuwsgierigheid te bevredigen door Hem te zien, maar om vaster in Hem te geloven, zijn geloof te belijden, en Hem te kennen, dien Hij geloofde. Zie Hooglied 5:6, 7, 3:2, 3, Alleen Christus kan ons tot Christus brengen.
b. Anderen denken, dat hij wist, dat de persoon, die met hem sprak, Jezus was, dezelfde, die hem had genezen, dien hij geloofde een groot en goed man, een profeet te zijn, maar dat hij nog niet wist, dat Hij de Zoon van God, de ware Messias was. "Heere, ik geloof, dat er een Christus komen moet, Gij, die mij het lichamelijke gezicht hebt geschonken, zeg mij, o zeg mij, wie en waar deze Zoon van God is." Christus' vraag gaf te kennen, dat de Messias gekomen was en zich onder hen bevond, welken wenk hij terstond vat, en vraagt: "Waar is Hij, Heere?" De vraag was verstandig en juist: Wie is Hij, Heere! opdat ik in Hem moge geloven? Want hoe kon hij geloven in iemand, van wie hij niet had gehoord! Het werk der Evangeliedienaren is ons te zeggen wie de Zoon van God is, opdat wij in Hem mogen geloven, Hoofdstuk 20:31.

3. Onze Heere Jezus openbaart zich genadiglijk aan hem als die Zoon van God, in wie hij moet geloven. Gij hebt Hem gezien, en die met u spreekt, dezelve is het, vers 37. Gij behoeft niet ver te gaan om de Zoon van God te vinden. "Zie het Woord is nabij u."
a. Wij bevinden niet, dat Christus zich zo uitdrukkelijk en in zo vele woorden aan iemand bekend heeft gemaakt dan aan dezen man hier en aan de Samaritaanse vrouw. "Ik ben het, die met u spreek". Aan anderen liet Hij het over om door redenering te ontdekken wie Hij was, maar aan dit zwakke en dwaze der wereld verkoos Hij zich te openbaren, zoals Hij zich niet aan de wijzen en verstandigen geopenbaard heeft. De grootste lieflijkheid en vertroosting van het gezicht onzer lichamelijke ogen is deszelfs dienstbaarheid aan ons geloof en de belangen onzer ziel. Hoe tevreden en welgemoed zou deze man tot zijn vorige blindheid zijn teruggekeerd, nu zijn ogen, gelijk die van Simeon, de zaligheid Gods hebben gezien! Als wij dit toepassen op het openen der ogen van de geest, dan wordt er door aangeduid, dat het geestelijk gezicht voornamelijk geschonken wordt om ons Christus te doen zien, 2 Corinthiërs 4:6. Kunnen wij zeggen, dat wij door het geloof Christus gezien hebben in zijn schoonheid en heerlijkheid, in zijn macht en bereidwilligheid om te behouden, Hem zo gezien hebben, dat wij voldaan zijn omtrent Hem, voldoening vinden in Hem? Laat ons lof geven aan Hem, die onze ogen heeft geopend.
b. Die met u spreekt, dezelve is het. Hij was niet slechts bevoorrecht met Christus te mogen zien, hij was ook toegelaten tot gemeenschapsoefening met Hem. Grote vorsten willen gezien worden door hen, met wie zij zich toch niet zouden verwaardigen te spreken. Maar door Zijn woord en Geest spreekt Christus met hen, wier begeerten naar Hem uitgaan, en in het spreken met hen openbaart Hij zich aan hen, zoals aan de twee discipelen, met wie Hij zo sprak, dat hun hart brandende in hen werd, Lukas 24:32.
Merk op:
Deze man vraagt ijverig en bezorgd naar de Zaligmaker, terwijl hij Hem zag en met Hem sprak. Jezus Christus is dikwijls meer nabij de zielen, die Hem zoeken, dan zij zelf weten. Twijfelende Christenen zeggen soms: "Waar is de Heere?" en vrezen dat zij buiten Zijn gezicht zijn geworpen, terwijl Hij het is, die met hen spreekt en kracht in hen legt.

4. De arme man ontvangt met blijdschap deze verrassende openbaring, in vervoering van vreugde en verwondering zegt hij: Heere, ik geloof, en hij aanbad Hem. a Hij beleed zijn geloof in Christus: "Heere, ik geloof, dat Gij de Zoon van God zijt." Hij wilde niets betwisten van hetgeen Hij zei, die Hem zo grote goedertierenheid had bewezen, en zulk een wonder aan hem gedaan had, noch twijfelen aan de waarheid van een leer, die door zulke tekenen was bevestigd. Gelovende met het hart, beleed hij Hem aldus met de mond, en nu is het gekrookte riet een ceder geworden.
b. Hij bewees Hem hulde: hij aanbad Hem. Niet slechts bewees hij Hem de eerbied aan een groot man verschuldigd, en de erkentelijkheid, die aan een vriendelijke weldoener toekomt, maar hierin bewees hij Hem Goddelijke eer, en aanbad Hem als de Zone Gods, geopenbaard in het vlees. Niemand dan God moet aangebeden worden, zodat hij, door Jezus te aanbidden, Hem als God erkende. Waar geloof zal zich tonen in een nederige aanbidding van de Heere Jezus. Zij, die in Hem geloven, zullen alle mogelijke redenen zien om Hem te aanbidden. Wij lezen nooit meer van dezen man, maar zeer waarschijnlijk is hij van nu aan een getrouw volgeling van Christus geworden.

Johannes 9:39 - 41
Van troost gesproken hebbende tot de arme man, die vervolgd werd, spreekt Christus nu van overtuiging van zonde tot zijn vervolgers, als een proeve van de verdeling van beroering en rust op de grote dag, 2 Thessalonicenzen 1:6, 7. Waarschijnlijk heeft Hij die woorden niet

gesproken onmiddellijk na Zijn onderhoud met de man, maar gebruikte Hij een volgende gelegenheid om het woord te richten tot de Farizeeën. Hier is:

I. Het bericht, dat Christus geeft van Zijn doel, waarmee Hij in de wereld is gekomen, vers 39:Ik ben tot een oordeel gekomen, om de grote zaken van het koninkrijk Gods onder de mensen te regelen en te besturen, en Ik ben daartoe met rechterlijke macht bekleed, ten einde alles ingevolge en in overeenstemming met de wijzen raad Gods ten uitvoer te brengen. Wat Christus sprak, sprak Hij niet als een prediker op de kansel, maar als een koning op de troon, en een rechter op de rechterstoel.
1. Zijn werk in deze wereld was groot. Hij kwam om rechtszitting te houden en een algemene loslating der gevangenen te bewerken. Hij kwam tot een oordeel, dat is:
a. Om een leer en een wet te prediken, die de mensen zouden toetsen, en hen voorgoed zouden schiften en van elkaar onderscheiden, en in alle opzichten geschikt zouden zijn tot een regel, waarnaar zij nu en binnen kort geoordeeld zullen worden.
b. Om een verschil te stellen tussen de mensen door de gedachten van veler hart te openbaren, en hun waar karakter bloot te leggen door dien enen toetssteen, of zij Hem wèl of slecht gezind waren.
c. Om de vorm van bestuur in zijn kerk te veranderen, de Joodse bedeling op te heffen, het gebouw af te breken, hetwelk wel voor een tijd door de hand van God zelf was opgericht, maar in verloop van tijd verouderd was, en door het ongeneeslijke bederf van de bestuurders er van vermolmd en gevaarlijk was geworden, en een nieuw gebouw, naar een ander voorbeeld, op te richten, nieuwe verordeningen en ambten in te stellen, het Judaïsme op te heffen en het Christendom in te stellen, tot dit oordeel is Hij in de wereld gekomen, en het was een grote omwenteling.

2. Deze grote waarheid verklaart Hij door een zinnebeeld, ontleend aan het wonder, dat Hij kortelings gewrocht had. Opdat degenen, die niet zien, zien mogen, en die zien blind worden. Van zulk een verschil in Christus' komst wordt dikwijls gesproken, voor sommigen is Zijn Evangelie een reuk des levens ten leven, voor anderen een reuk des doods ten dode.

A. Dat is van toepassing op natiën: opdat de heidenen, die langen tijd ontbloot waren van het licht der Goddelijke openbaring, het mogen zien, en de Joden, die gedurende langen tijd in het genot er van zijn geweest, de dingen, die tot hun vrede dienen, verborgen zouden zijn voor hun ogen, Hosea 1:10, 2:22. De heidenen zien een groot licht, terwijl over Israël blindheid gekomen is en hun ogen verduisterd zijn.
B. Op bijzondere personen. Christus is in de wereld gekomen:
a. Met het doel om aan hen, die geestelijk blind zijn, het gezicht te geven, opdat vele kostelijke zielen overgebracht zouden worden van de duisternis tot het licht. Hij kwam tot een oordeel, dat is: om diegenen uit hun duisteren kerker in vrijheid te stellen, die verlost wilden worden, Jesaja 61:1.
b. Opdat die zien blind worden, opdat zij, die een hogen dunk hebben van hun wijsheid, en haar stellen tegenover de Goddelijke openbaring, in onwetendheid en ongeloof verzegeld zullen worden. De prediking van het kruis was voor hen, die door de wijsheid God niet kenden, dwaasheid, iets dat het oordeel verzwakt. Christus is in de wereld gekomen tot dit oordeel, om de zaken van een geestelijk koninkrijk in het hart der mensen te regelen. Terwijl in de Joodse kerk de zegeningen en oordelen van Gods regering meestal tijdelijk waren, zal de wijze van bestuur nu veranderd worden, en gelijk de goede onderdanen van Zijn koninkrijk gezegend zullen worden met geestelijke zegeningen in hemelse dingen, zoals zij voortkomen uit een rechte verlichting van de geest, zo zullen de rebellen gestraft worden met geestelijke plagen, geen oorlog, geen pestilentie, geen hongersnood, zoals vroeger, maar zulke als

ontstaan uit een gerechtelijke verdwaasdheid en verblindheid, hardheid van hart, verschrikking der consciëntie, een kracht der dwaling, oneerlijke bewegingen. Op die wijze zal Christus oordelen tussen klein vee en klein vee, Ezechiël 34:17, 22.

II. De Farizeeën maken hier vittende aanmerkingen op. Zij "waren bij Hem", niet begerig om iets goeds van Hem te leren, maar om kwaad tegen Hem te beramen, en zij zeiden: Zijn wij dan ook blind? Toen Christus zei, dat zij, die zien, door zijn komst blind gemaakt zouden worden, begrepen zij, dat Hij hen bedoelde, die de zieners des volks waren en zich op hun verstand en doorzicht lieten voorstaan. "Wij weten", zeggen zij, "dat het gemene volk blind is, maar zijn wij ook blind? Wij?
De rabbijnen, de leraren, de wetgeleerden, de gegradueerden, zijn wij ook blind?" Dit is scandalum magnatum, een smaden van de groten. Dikwijls gebeurt het, dat zij, die het meest bestraffing nodig hebben en verdienen, wel genoeg schranderheid hebben om een stilzwijgende bestraffing te begrijpen, maar niet genoeg genade om haar te kunnen dragen. Deze Farizeeën vatten die bestraffing op als een smaad, gelijk de wetgeleerden, Lukas 11:45. Zijn wij dan ook blind? Durft gij zeggen, dat wij blind zijn, wij, wier oordeel door ieder geëerbiedigd, gewaardeerd en gevolgd wordt?" Niets versterkt het verdorven hart des mensen meer tegen de overtuiging des woords dan de goede mening, die anderen van hen koesteren, alsof alles wat de lof en de goedkeuring der mensen heeft verkregen, ook door God aangenomen en goedgekeurd moet worden, terwijl toch niets meer vals en bedrieglijk is, want God ziet niet zoals de mens ziet.

III. Christus' antwoord op die aanmerking, dat, zo het hen al niet overtuigde, hen toch tot zwijgen bracht: Indien gij blind waart, zo zoudt gij geen zonde hebben, maar nu zegt gij: Wij zien, zo blijft dan uw zonde. Zij roemden, dat zij niet blind waren, zoals het gemene volk, niet zo lichtgelovig en volgzaam als zij, maar dat zij uit eigen ogen wilden zien, gaven en bekwaamheden hebbende - naar zij tenminste dachten - om zich zelf te kunnen leiden en besturen, zodat zij daar niemand anders voor nodig hadden. Juist datgene, waarin zij roemden, zegt Christus hun, was hun schande en hun ondergang. Want:

1. Indien gij blind waart, zo zoudt gij geen zonde hebben.
a. "Indien gij wezenlijk onwetend waart, uw zonde zou niet zo ontzettend verzwaard zijn, gij zoudt niet zoveel voor uw verantwoording hebben, als gij nu hebt. Indien gij blind waart, zoals de arme heidenen en velen van uw arme onderdanen, van wie gij de sleutel der kennis hebt weggenomen, gij zoudt, vergelijkenderwijs gesproken, geen zonde hebben". De tijden der onwetendheid heeft God voorbijgezien, onoverkomelijke onwetendheid rechtvaardigt wel geen zonde, maar verontschuldigt haar, vermindert er de schuld van. Het zal draaglijker zijn voor hen, die omkomen uit gebrek aan gezicht, dan voor hen, die wederstrevers des lichts zijn.
b. "Indien gij u van uw blindheid bewust waart geweest, indien gij, niets anders kunnende zien, uw behoefte gezien had aan een leidsman, dan zoudt gij wel spoedig Christus daartoe hebben aangenomen en dan zoudt gij geen zonde gehad hebben, gij zoudt u onderworpen hebben aan een Evangelische gerechtigheid, en in een toestand gebracht zijn van gerechtvaardigd te wezen". Zij, die van hun ziekte overtuigd zijn, zijn goed op weg om genezen te worden, want er is geen groter hinderpaal voor de verlossing van zielen dan zelfgenoegzaamheid.

2. "Maar nu zegt gij: Wij zien, nu gij kennis hebt, in de wet zijt onderwezen, nu is uw zonde verzwaard, en nu gij u beroemt op die kennis, en denkt uwen weg beter te zien, dan iemand hem u wijzen kan, zo blijft dan uw zonde, uw toestand is verschrikkelijk en uw ziekte ongeneeslijk". En gelijk zij het blindst zijn, die niet willen zien, zo is de blindheid van hen het

gevaarlijkst, die zich inbeelden dat zij zien. geen kranken zijn zo moeilijk te behandelen als zij, die in hun waanzin zeggen, dat zij wèl zijn, en dat hun niets scheelt. De zonde van hen, die verwaand zijn en vol van zelfvertrouwen, blijft, want zij verwerpen het Evangelie der genade, en daarom blijft de schuld hunner zonde onvergeven, en zij verbeuren de Geest der genade, en daarom blijft de macht hunner zonde onverbroken. Hebt gij een man gezien, die wijs in zijn ogen is? Hoort gij de Farizeeën zeggen: "Wij zien?" Van een zot is meer verwachting, van een tollenaar en een hoer meer dan van dezulken.

Hoofdstuk 10

1 Voorwaar, voorwaar zeg Ik ulieden: Die niet ingaat door de deur in de stal der schapen, maar van elders inklimt, die is een dief en moordenaar. 2 Maar die door de deur ingaat, is een herder der schapen. 3 Dezen doet de deurwachter open, en de schapen horen zijn stem; en hij roept zijn schapen bij name, en leidt ze uit. 4 En wanneer hij zijn schapen uitgedreven heeft, zo gaat hij voor hen heen; en de schapen volgen hem, overmits zij zijn stem kennen. 5 Maar een vreemde zullen zij geenszins volgen, maar zullen van hem vlieden; overmits zij de stem des vreemden niet kennen. 6 Deze gelijkenis zeide Jezus tot hen; maar zij verstonden niet, wat het was, dat Hij tot hen sprak. 7 Jezus dan zeide wederom tot hen: Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Ik ben de Deur der schapen. 8 Allen, zo velen als er voor Mij zijn gekomen, zijn dieven en moordenaars; maar de schapen hebben hen niet gehoord. 9 Ik ben de Deur; indien iemand door Mij ingaat, die zal behouden worden; en hij zal ingaan en uitgaan, en weide vinden. 10 De dief komt niet, dan opdat hij stele, en slachte, en verderve; Ik ben gekomen, opdat zij het leven hebben, en overvloed hebben.

11 Ik ben de goede Herder; de goede herder stelt zijn leven voor de schapen. 12 Maar de huurling, en die geen herder is, wie de schapen niet eigen zijn, ziet de wolf komen, en verlaat de schapen, en vliedt; en de wolf grijpt ze, en verstrooit de schapen. 13 En de huurling vliedt, overmits hij een huurling is, en heeft geen zorg voor de schapen.

14 Ik ben de goede Herder; en Ik ken de Mijnen, en worde van de Mijnen gekend. 15 Gelijkerwijs de Vader Mij kent, alzo ken Ik ook de Vader; en Ik stel Mijn leven voor de schapen. 16 Ik heb nog andere schapen, die van dezen stal niet zijn; deze moet Ik ook toebrengen; en zij zullen Mijn stem horen; en het zal worden een kudde, en een Herder. 17 Daarom heeft mij de Vader lief, overmits Ik Mijn leven afleg, opdat Ik hetzelve wederom neme. 18 Niemand neemt hetzelve van Mij, maar Ik leg het van Mij zelf af; Ik heb macht hetzelve af te leggen, en heb macht hetzelve wederom te nemen. Dit gebod heb Ik van Mijn Vader ontvangen. 19 Er werd dan wederom tweedracht onder de Joden, om dezer woorden wil. 20 En velen van hen zeiden: Hij heeft de duivel, en is uitzinnig; wat hoort gij Hem?

21 Anderen zeiden: Dit zijn geen woorden eens bezetenen; kan ook de duivel der blinden ogen openen?

22 En het was het feest der vernieuwing des tempels te Jeruzalem; en het was winter. 23 En Jezus wandelde in de tempel, in het voorhof van Salomo. 24 De Joden dan omringden Hem, en zeiden tot Hem: Hoe lang houdt Gij onze ziel op? Indien Gij de Christus zijt, zeg het ons vrijuit. 25 Jezus antwoordde hun: Ik heb het u gezegd, en gij gelooft het niet. De werken, die Ik doe in de Naam Mijns Vaders, die getuigen van Mij. 26 Maar gijlieden gelooft niet; want gij zijt niet van Mijn schapen, gelijk Ik u gezegd heb. 27 Mijn schapen horen Mijn stem, en Ik ken dezelve, en zij volgen Mij. 28 En Ik geef hun het eeuwige leven; en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid, en niemand zal dezelve uit Mijn hand rukken. 29 Mijn Vader, die ze Mij gegeven heeft, is meerder dan allen; en niemand kan ze rukken uit de hand Mijns Vaders. 30 Ik en de Vader zijn een. 31 De Joden dan namen wederom stenen op, om Hem te stenigen. 32 Jezus antwoordde hun: Ik heb u vele treffelijke werken getoond van Mijn Vader; om welk werk van die stenigt gij Mij? 33 De Joden antwoordden Hem, zeggende: Wij stenigen U niet over enig goed werk, maar over gods lastering, en omdat Gij, een Mens zijnde, Uzelf God maakt.

34 Jezus antwoordde hun: Is er niet geschreven in uw wet: Ik heb gezegd, gij zijt goden? 35 Indien de wet die goden genaamd heeft, tot welke het woord Gods geschied is, en de Schrift niet kan gebroken worden; 36 Zegt gijlieden tot Mij, Dien de Vader geheiligd en in de wereld gezonden heeft: Gij lastert God; omdat Ik gezegd heb: Ik ben Gods Zoon? 37 Indien Ik niet doe de werken Mijns Vaders, zo gelooft Mij niet; 38 Maar indien Ik ze doe, en zo gij Mij niet gelooft, zo gelooft de werken; opdat gij moogt bekennen en geloven, dat de Vader in Mij is, en Ik in Hem. 39 Zij zochten dan wederom Hem te grijpen, en Hij ontging uit hun hand.

40 En Hij ging wederom over de Jordaan, tot de plaats, waar Johannes eerst doopte; en Hij bleef aldaar. 41 En velen kwamen tot Hem, en zeiden: Johannes deed wel geen teken; maar alles, wat Johannes van Dezen zeide, was waar. 42 En velen geloofden aldaar in Hem.

In dit hoofdstuk hebben wij:

I. Christus' parabolische rede betreffende Hem zelf als de deur der schapen en de herder der schapen, vers 1 – 18.

II. De onderscheidene gevoelens der mensen hierover, vers 19 - 21,
III. de twist van Christus met de Joden in de tempel op het feest der vernieuwing des tempels, vers 22 – 39.
IV. Zijn vertrek naar het land, vers 40 - 42.

Johannes 10:1 - 18
Het is niet zeker of deze rede gehouden werd op het feest der vernieuwing des tempels in de winter, waarvan gesproken wordt in vers 22, dat als de datum kan genomen worden, niet slechts van hetgeen volgt, maar ook van hetgeen voorafgaat. Hiervoor pleit, dat Christus in zijn rede de gelijkenis voortzet der schapen, vers 26, 27, waaruit men kan opmaken, dat die rede en deze rede op dezelfden tijd gehouden werden. Of dat het een voortzetting was van Zijn gesprek met de Farizeeën aan het einde van het vorige hoofdstuk. De Farizeeën steunden in hun tegenstaan van Christus op dit beginsel, dat zij de herders der kerk waren, en dat Jezus, geen opdracht van hen hebbende, een indringer en bedrieger was, en dat daarom het volk verplicht was hen tegenover Hem aan te hangen. Hiertegenover geeft Christus hier een beschrijving van de valse herders en van de ware, het aan hen overlatende om daaruit af te leiden wat zij waren.

I. De gelijkenis, hier voorgesteld, vers 1 - 5. Zij is ontleend aan de gewoonte van dat land voor het besturen en behandelen der schapen. Gelijkenissen, ter opheldering van Goddelijke waarheden, behoren ontleend te worden aan dingen, waarmee men zeer bekend en vertrouwd is, opdat de dingen Gods niet duister gemaakt worden door hetgeen ze behoort te verduidelijken. De inleiding tot deze rede is plechtig: Voorwaar, voorwaar, zeg Ik ulieden - Amen, amen. Deze vurige, plechtige verzekering duidt het stellige en belangrijke aan van hetgeen Hij zei, wij vinden het amen verdubbeld in de lofzeggingen en gebeden der kerk, Psalm 41:14, 72:19, 89:53. Indien wij onze amens aangenomen willen zien in de hemel, zo laat Christus' amens, zijn herhaalde amens, overmogen op de aarde.

1. In de gelijkenis hebben wij:
a. De kenmerkende eigenschap van een dief en moordenaar, die komt om kwaad te doen aan de kudde en schade toe te brengen aan de eigenaar, vers 1. Hij gaat niet in door de deur, daar hij geen wettige reden heeft om in te gaan, maar klimt in van elders, door een venster, of een scheur in de muur. Hoe vlijtig zijn de goddelozen om kwaad te doen! Welke plannen zullen zij maken, welk een moeite zullen zij zich geven, aan welk gevaar zullen zij zich blootstellen in hun goddeloos bedrijf! Dit moest ons beschaamd maken over onze traagheid en lafhartigheid in de dienst van God.
b. Het karakter, waardoor de ware eigenaar onderscheiden wordt: de schapen behoren hem, en hij zorgt er voor: Hij gaat in door de deur, als gezaghebbende, vers 2, en hij komt om hun de een of anderen goeden dienst te bewijzen, om het gebrokene te verbinden en het zieke te versterken, Ezechiël 34:16. Schapen behoeven de zorg der mensen, en zijn van hun kant dienstig aan de mens, 1 Corinthiërs 9:7, zij kleden en voeden hen, door wie zij beschut en gevoed worden.
c. De gerede toegang, dien de herder vindt: dezen doet de deurwachter open, vers 3. In oude tijden hadden zij de schaapskooien aan de buitenzijde der poorten hunner huizen, tot meerdere veiligheid der kudden, zodat niemand door de rechten weg tot hen kon komen dan dezulken, aan wie de deurwachter opendeed, of aan wie de heer des huizes de sleutel gaf.
d. De zorg, die hij neemt voor zijn schapen, en hoe hij voor hen voorziet. De schapen horen zijn stem, als hij gemeenzaam tot hen spreekt wanneer zij in de schaapskooi komen, zoals de mensen nu tot hun honden of paarden spreken. En wat meer is: hij roept zijn schapen bij name, zo juist en nauwkeurig kent hij ze en houdt hij rekening van ze, en hij leidt ze uit de

schaapskooi in de groene weide, vers 4, 5. En als hij ze naar buiten voert om te grazen, dan drijft of jaagt hij ze niet, maar (naar de gewoonte van dien tijd) gaat hij voor hen heen, om kwaad of gevaar af te weren dat hen zou kunnen ontmoeten, en zij, daaraan gewoon zijnde, volgen hem en zijn veilig.
e. Hoe verwonderlijk de schapen op de herder letten: Zij kennen zijn stem, zodat zij er zijn wil door begrijpen, en onderscheiden haar van die eens vreemden (want de os kent zijn bezitter, Jesaja 1:3) maar een vreemde zullen zij geenszins volgen, maar, alsof zij een boze bedoeling vermoeden zullen zij van hem vlieden, daar zij zijn stem niet kennen, maar weten dat het niet de stem huns herders is. Dat is de gelijkenis, de sleutel er van hebben wij in Ezechiël 34:31:Gij nu, o Mijn schapen, schapen Mijner weide! gij zijt mensen, maar Ik ben uw God.

2. Laat ons van deze gelijkenis opmerken:
a. Dat Godvruchtige mensen zeer gepast vergeleken worden bij schapen. Als schepselen, afhankelijk van hun Schepper, worden de mensen de schapen Zijner weide, genoemd. Als nieuwe schepselen hebben Godvruchtige mensen de goede eigenschappen van schapen, zijn zij onnozel en argeloos als schapen, zachtmoedig en stil, zonder gedruis, geduldig, als schapen onder de hand van de scheerder en van de slachter, nuttig en bruikbaar, tam en volgzaam jegens de herder, gezellig onder elkaar, en veel gebruikt voor offers.
b. De kerk Gods in de wereld is een schaapskooi, waarin "de kinderen Gods, die verstrooid waren, tot een vergaderd worden, Hoofdstuk 11:52, en waarin zij verenigd en ingelijfd worden, het is een goede schaapskooi, Ezechiël 34:14, zie Micha 2:12. Deze kooi is wèl versterkt, want God zelf is als een vurige muur rondom haar, Zacharia 2:5.
c. Die schaapskooi ligt blootgesteld aan dieven en moordenaars, listige ver - leiders, die bedriegen, en wrede vervolgers, die verwoesten en verslinden, zware wolven, Handelingen 20:29, dieven, die Christus zijn schapen zoeken te ontstelen, om ze aan de duivel te offeren, of hun hun voedsel ontstelen, om ze te laten omkomen van gebrek er aan, wolven in schaapskleederen, Mattheüs 7:15.
d. De grote Herder der schapen draagt op wondervolle wijze zorg voor de kudde en voor alles, wat er toe behoort. God is de grote Herder, Psalm 23:1, 80:2. Hij kent degenen, die zijn zijn, noemt hen bij hun naam, zet Zijn merk of stempel op hen, voert hen in groene weiden, doet hen daar weiden en neerliggen, spreekt tot hen van vertroosting, bewaart hen door zijn voorzienigheid, leidt hen door Zijn Geest en woord, en gaat voor hen henen, om hen te zetten op de weg Zijner voetstappen.
e. De onderherders aan wie het voeden der kudde Gods is toevertrouwd, moeten zeer nauwkeurig en getrouw zijn in de tenuitvoerbrenging van hun opdracht, de overheid moet hen beschermen en al hun wereldlijke belangen bevorderen, evangeliedienaren moeten hen dienen in hun geestelijke belangen, moeten hun ziel voeden met het woord van God, getrouwelijk verklaard en toegepast, en met Evangelie - inzettingen, behoorlijk bediend, opzicht over hen hebbende. Zij moeten binnengaan door de deur van een regelmatige ordening, en aan de zodanige zal de deurwachter opendoen. De Geest van Christus zal hun een geopende deur geven, hun gezag geven in de kerk, en verzekerdheid in hun eigen binnenste. Zij moeten de leden hunner kudde bij name kennen en over hen waken, zij moeten hen leiden in de weiden der openbare inzettingen, onder hen voorgaan, hun mond zijn bij God, en Gods mond bij hen, en in hun wandel moeten zij voorbeelden zijn voor de gelovigen.
f. Zij, die waarlijk Christus' schapen zijn, zullen nauwkeurig acht geven op hun Herder, en zeer omzichtig en schuw zijn tegenover vreemdelingen. Zij volgen hun Herder, want zij kennen zijn stem, daar zij zowel een onderscheidend oor als een gehoorzaam hart hebben. Van een vreemde zullen zij vlieden, bevreesd zijn om hem te volgen, omdat zij zijn stem niet kennen. Het is gevaarlijk hen te volgen, in wie wij de stem van Christus niet onderkennen, en die ons van het geloof in Hem tot allerlei ijdele inbeeldingen over Hem zoeken af te trekken.

En zij, die de kracht der Goddelijke waarheden op hun ziel hebben ervaren, er de geur en smaak van kennen, hebben een wonderlijke schranderheid om Satans listen te ontdekken, en tussen goed en kwaad te onderscheiden.

II. De onwetendheid der Joden omtrent de betekenis en strekking dezer rede, vers 6. Deze gelijkenis zei Jezus tot hen, deze zinnebeeldige, wijze, sierlijke en leerrijke rede, maar zij verstonden niet wat het was, dat Hij tot hen sprak. Zij begrepen niet, wie Hij bedoelde met de dieven en moordenaars, en wie met de goeden Herder. Het is de zonde en de schande van velen, die het woord van Christus horen, dat zij het niet verstaan, en zij verstaan het niet, omdat zij het niet willen verstaan, en het willen misverstaan. Zij hebben geen kennis aan, geen smaak in de dingen zelf, en daarom verstaan zij de gelijkenissen niet, waardoor zij worden opgehelderd en verduidelijkt. De Farizeeën hadden een hogen dunk van hun eigen kennis, en konden het niet dragen, dat zij betwijfeld zou worden, en toch hadden zij geen kennis genoeg om te verstaan wat het was, dat Hij tot hen sprak, het ging hun verstand te boven. Die het meest op kennis bogen, zijn dikwijls het onwetendst in de dingen Gods.

III. Christus' verklaring van deze gelijkenis, waarbij Hij er alle bijzonderheden ten volle duidelijk van maakt. Welke moeilijkheden er ook zijn in de woorden van de Heere Jezus, wij zullen Hem altijd bereid vinden zich nader te verklaren, zo wij slechts gewillig zijn om Hem te verstaan. Wij zullen zien hoe de een schriftuurplaats door de andere verklaard wordt, en dat de gezegende Geest de tolk is van de gezegenden Jezus. In de gelijkenis had Christus de herder van de moordenaar hieraan onderscheiden, dat hij ingaat door de deur. In de verklaring nu der gelijkenis stelt Hij zich voor, beide als de deur, waardoor de herder binnengaat, en als de herder, die ingaat door de deur. Hoewel het in de retorica een taalfout kan zijn om dezelfden persoon beide tot deur en tot herder te maken, is het toch geen fout in de theologie om Christus voor te stellen als van zich zelf gezaghebbende, gelijk Hij leven heeft in zich zelf, en door Zijn eigen bloed, als de deur, ingegaan is in het heiligdom.

1. Christus is de deur. Dit zegt Hij tot hen, die voorgaven gerechtigheid te zoeken, maar evenals de mannen van Sodom moede werden om de deur te vinden, waar zij niet te vinden was. Hij zegt het aan de Joden, die voor Gods enige schapen gehouden willen worden, en aan de Farizeeën, die voor hun enige herders willen doorgaan: Ik ben de deur der schapen, de deur der kerk.
A. In het algemeen, Hij is als een gesloten deur, om dieven en moordenaars buiten te houden, en de zodanige, die niet geschikt zijn om te worden toegelaten. Het sluiten der deur is de beveiliging van het huis, en welke grotere veiligheid heeft de kerk Gods dan in het tussenbeide treden van de Heere Jezus, Zijn stellen van zijn wijsheid, macht en goedheid tussen haar en al hare vijanden? Hij is een open deur, die toegang en gemeenschap geeft.

Ten eerste. Door Christus als de deur, hebben wij onze eerste toegang tot de kudde Gods, Hoofdstuk 14:6.
Ten tweede. Wij gaan in en uit in Godsdienstige gemeenschapsoefening met elkaar, ondersteund door Hem, aangenomen in Hem, wandelende in Zijn naam, Zacharia 10:12.
Ten derde. Door Hem komt God tot zijn kerk, en deelt Hij zich aan haar mede.
Ten vierde. Door Hem, als de deur, worden de schapen ten laatste toegelaten in het hemels koninkrijk, Mattheüs 25:34.

B. Meer in het bijzonder. Christus is de deur der herders, zodat zij, die niet door Hem inkomen, niet als herders erkend moeten worden, maar (overeenkomstig de gestelden regel in vers 1) als dieven en moordenaars moeten beschouwd worden (hoewel zij beweren herders te

zijn), maar de schapen hebben hen niet gehoord. Dat heeft betrekking op allen, die onder Israël de hoedanigheid hadden van herders, hetzij magistraten of leraren, die hun ambt uitoefenden zonder acht te slaan op de Messias, of enigerlei andere verwachting van Hem, dan die opgewekt werd door hun eigen vleselijk belang.
Merk op:

Ten eerste. De hoedanigheid, die hun wordt toegeschreven: zij zijn dieven en moordenaars, vers 8, allen die Hem voorgingen - niet in tijd, want velen hunner waren getrouwe herders, maar die zijn opdracht vooruit liepen, gingen voordat Hij hen had gezonden, Jeremia 23:21, die zich voorrang en meerderheid boven Hem aanmatigden, zoals van de antichrist gezegd wordt, dat hij zich verheft, 2 Thessalonicenzen 2:4. "De schriftgeleerden en Farizeeën en de overpriesters, allen, zo velen als er voor Mij gekomen zijn, die gepoogd hebben Mijn invloed te voorkomen en te beletten dat ik een plaats zou hebben in het hart des volks, door hun vooroordelen tegen Mij in te blazen, die allen zijn dieven en moordenaars, zij stelen de harten, aldus de waren eigenaar zijn eigendom ontrovende". Zij veroordeelden onze Heiland als een dief en moordenaar, omdat Hij niet door hen, als de deur, inkwam, en geen toelating van hen had gevraagd. Maar Hij toont aan, dat zij hun opdracht van Hem hadden moeten ontvangen, dat zij door Hem toegelaten hadden moeten worden, en na Hem hadden moeten komen, en omdat zij dit niet deden, maar voor Hem heengingen, waren zij dieven en moordenaars. Zij wilden niet inkomen als Zijn discipelen, en daarom werden zij veroordeeld als overweldigers, en werd hun voorgewende opdracht teniet gedaan. ededingers van Christus zijn berovers van zijn kerk. hoe zij ook voorgeven herders te zijn, ja herders der herders. De zorg, die gedragen wordt om de schapen voor hen te behoeden: maar de schapen hebben hen niet gehoord. Zij, die de waren geur en smaak der Godsvrucht hadden, die geestelijk waren en hemelsgezind, oprecht toegewijd aan God en Zijn dienst, konden de inzettingen der ouden geenszins goedkeuren, noch smaak hebben in hun vormen. Zonder enigerlei bijzondere voorschriften van hun Meester hebben Christus' discipelen geen bezwaar gehad om met ongewassen handen te eten, of aren te plukken op de sabbatdag, want niets is meer in strijd met waar Christendom dan het Farizeïsme, en van niets heeft een vroom gemoed meer afkeer dan van hun geveinsde vroomheid. hristus is de deur der schapen, vers 9. "Indien iemand door Mij (di emou - door Mij, als de deur) ingaat, als een van de kudde, die zal behouden worden, zal niet slechts veilig wezen tegen dieven en moordenaars, maar hij zal ingaan en uitgaan. Hier zijn:

Ten eerste, duidelijke aanwijzingen hoe in de schaapskooi te komen: wij moeten inkomen door Jezus Christus als de deur. Door geloof in Hem, als de groten Middelaar tussen God en de mens, komen wij in het verbond en in gemeenschap met God. Wij kunnen in Gods kerk niet komen dan door in Christus' kerk te komen, en geen anderen worden als leden van het koninkrijk Gods onder de mensen beschouwd dan zij, die zich aan de genade en de regering van de Verlosser willen onderwerpen. Thans moeten wij ingaan door de deur des geloofs, Handelingen 14:27, daar de deur van de staat der onschuld voor ons gesloten, en die toegang dus ontoegankelijk geworden is, Genesis 3:24.

Ten tweede. Dierbare beloften aan hen, die deze aanwijzing volgen.
1. Zij zullen hiernamaals behouden worden, dat is het voorrecht van hun tehuis. Deze schapen zullen er voor bewaard blijven, dat er beslag op hen wordt gelegd, of dat zij ingesloten worden wegens overtreding, daar voor de schade, door hen aangericht, voldoening is gegeven door hun groten Herder, zij worden er voor behoed om de prooi te worden van de briesende leeuw, zij zullen voor eeuwig gelukkig zijn.
2. Intussen zullen zij in - en uitgaan en weide vinden, dat is het voorrecht van hun weg. Zij zullen door de genade van Christus hun wandel hebben in de wereld, zullen in zijn

schaapskooi wezen, zoals een mens in zijn eigen huis, waar hij vrijen in - en uitgang en terugkeer heeft. Ware gelovigen zijn tehuis in Christus, als zij uitgaan, dan worden zij niet buitengesloten als vreemdelingen, als zij inkomen, dan worden zij niet ingesloten als overtreders of indringers, zij hebben vrijheid om uit te gaan. Zij gaan uit in het veld des morgens, zij komen in de schaapskooi des avonds, en beide bij dat uitgaan en inkomen worden zij geleid en bewaard door de Herder, en in die beide vinden zij weide: gras in het veld, voeder in de kooi. In het openbaar, in de binnenkamer, hebben zij het woord Gods om mede te spreken, waardoor hun geestelijk leven gevoed en onderhouden wordt, en waaruit hun Godvruchtige begeerten voldaan worden, zij worden verzadigd met het goed van Gods huis.

3. Christus is hun Herder, vers 11 en verder. Van Hem, als de Herder, werd geprofeteerd in het Oude Testament, Jesaja 40:11, Ezechiël 34:23, 37:24, Zacharia 13:7. In het Nieuwe Testament wordt van Hem gesproken als de Groten Herder, Hebreeën 13:20, als de Oversten Herder, 1 Petrus 5:14, als de Herder en Opziener onzer zielen, 1 Petrus 2:25. God, onze grote Eigenaar, de schapen van wiens weide wij zijn door de schepping, heeft Zijn Zoon Jezus aangesteld om onze Herder te zijn, en hier erkent Hij telkens wederom deze betrekking. Hij heeft al de zorg over zijn kerk en over ieder gelovige, die een goede herder heeft voor zijn kudde, en Hij verwacht al de oplettendheid van de kerk en van iedere gelovige, die de herders van die landstreken van hun kudden hadden.

A. Christus is een Herder, en niet als de dief, niet als degenen, die niet inkomen door de deur:
Merk op:
De boosaardige bedoeling van de dief, vers 10. De dief komt niet met een goede bedoeling, maar om te stelen, te slachten en te verderven.

Ten eerste. Hen, die zij stelen, wier hart en genegenheden zij stelen van Christus en zijn weide, doden en verderven zij in geestelijken zin, want de ketterijen, die zij bedektelijk invoeren, zijn verderfelijk. Bedriegers van zielen zijn moordenaars van zielen. Zij, die de Schrift wegstelen door haar in een onbekende taal te houden, die de sacramenten wegstelen door ze te verminken en er de eigenschap van te veranderen, die Christus' inzettingen wegstelen door er hun eigen verzinselen voor in de plaats te stellen, doden en verderven, onwetendheid en afgoderij zijn verderfelijk.
Ten tweede. Hen, die zij niet kunnen stelen, die zij noch leiden, noch drijven noch wegvoeren kunnen van de kudde van Christus, zoeken zij door vervolging en moord lichamelijk te doden en te verderven. Die zich niet wil laten beroven, is in gevaar van gedood te worden. Nu hebben wij de genaderijke doeleinden van de Herder.

Hij is gekomen:
Ten eerste. Om leven te geven aan de schapen. In tegenstelling met de bedoeling van de dief, welke is te doden en te verderven (het doel van de schriftgeleerden en Farizeeën) zegt Christus: "Ik ben onder de mensen gekomen:
1. Opdat zij het leven hebben. Hij is gekomen om leven in de kudde te brengen, de kerk in het algemeen, die veeleer op een dal geleek vol van dorre doodsbeenderen, dan op een weide, bedekt met kudden. Christus is gekomen, om de Goddelijke waarheid te handhaven, de Goddelijke inzettingen te zuiveren, grieven te herstellen, de stervenden ijver op te wekken, diegenen van zijn kudde te zoeken die verloren waren, het gebrokene te verbinden, Ezechiël 34:16, en dit is voor zijn kerk als een leven uit de doden. Hij is gekomen om leven te geven aan bijzondere gelovigen. In leven is alle goed opgesloten, leven staat tegenover de dood, bedreigd in Genesis 2:17, opdat wij leven hebben, zoals een misdadiger als hij begenadigd is,

zoals een zieke, als hij is genezen, als een gestorvene, die van de doden is opgewekt, opdat wij gerechtvaardigd, geheiligd, en ten laatste verheerlijkt worden.

2. Opdat zij overvloed hebben, kai perisson echoosin. In sommige overzettingen wordt dit in de vergrotenden trap gelezen: opdat zij een overvloediger leven hebben dan dat, hetwelk verbeurd en verloren was door de zonde, overvloediger dan dat, hetwelk beloofd was door de wet van Mozes: lengte van dagen in Kanaän, overvloediger dan verwacht kon worden, of dan wij kunnen bidden of denken. Maar het kan overgezet worden zonder trap van vergelijking opdat zij overvloed hebben, of het overvloedig mogen hebben. Christus is gekomen om leven te geven en perisson ti - iets meer, iets beters, leven met voordeel, opdat wij in Christus niet slechts leven, maar aangenaam leven, overvloedig leven, leven en ons verblijden. Leven in overvloed is eeuwig leven, leven zonder dood of vreze des doods, leven en nog veel meer.

Ten tweede. Om Zijn leven te geven voor de schapen, en dit, opdat Hij hun leven geve, vers 11. De goede Herder stelt Zijn leven voor de schapen.
1. Het is de eigenschap van elke goeden herder, zijn leven te wagen en bloot te stellen voor de schapen. Jakob deed dit, toen hij zich zoveel vermoeienis getroostte om ze te verzorgen, Genesis 31:40. David deed dit, toen hij de leeuw en de beer heeft verslagen. Zulk een herder der zielen was Paulus, die gaarne de kosten wilde doen en te koste gegeven wilde worden ten hunnen dienste, en zijn leven niet dierbaar gehouden heeft voor hem zelf, in vergelijking met hun zaligheid.
Maar: 2. Het was het kroonrecht van de groten Herder om Zijn leven te geven, ter verkrijging Zijner kudde, Handelingen 20:28, te voldoen voor hun overtreding, en Zijn bloed te storten om hen te wassen en te reinigen.

B. Christus is een goede Herder, en niet als een huurling. Er zijn velen geweest, die geen dieven waren, de schapen zoekende te doden en te verderven, maar voor herders doorgingen, doch zij waren zeer onachtzaam in het doen van hun werk, en door hun verwaarlozing werd de kudde grotelijks geschaad, dwaze herders, nietige herders, Zacharia 11:15, 17. In tegenstelling met dezen:
a. Noemt Christus zich hier de goede Herder, vers 11, en wederom, vers 14 ho poimên ho kalos - die Herder, die goede Herder, dien God beloofd had. Jezus Christus is de beste der herders, de beste in de wereld om opzicht te hebben over de zielen, niemand is zo bekwaam, zo getrouw, zo teder als Hij, niemand zo instaat om de zielen te weiden en te leiden, te beschermen en te genezen zoals Hij. Hij toont zich als zodanig in tegenstelling met alle huurlingen, vers 12 - 14.

Merk hier op:
Ten eerste. De zorgeloosheid van de ontrouwen herder, die hier beschreven wordt, vers 12, 13. Die een huurling is, die gebruikt wordt als een knecht, en voor zijn moeite wordt betaald, wie de schapen niet eigen zijn, die er noch winst van heeft, noch verlies door lijdt, ziet de wolf komen, of een ander dreigend gevaar, en verlaat de schapen, laat ze over aan de wolf, want hij geeft niet waarlijk om hen, hij heeft er geen zorg voor. Dit is een duidelijke heen wijzing naar de nietigen herder, Zacharia 11:17. Slechte herders, magistraten en leraren, worden hier aangeduid beide door hun slechte beginselen en hun slechte praktijken.

1. Hun slechte beginselen, de wortel van hun slechte praktijken. Wat maakt hen, aan wie de zorg over de zielen is toevertrouwd, in tijden van beproeving ontrouw aan hun opdracht, en in tijden van rust zorgeloos en onverschillig? Wat maakt hen ontrouw, beuzelachtig en slechts

zichzelf zoekend? Het is omdat zij huurlingen zijn, en geen zorg hebben voor de schapen. Dat is:
a. De rijkdom. der wereld is hun voornaamste goed, omdat zij huurlingen zijn. Zij hebben het ambt van herder op zich genomen als een beroep, om er van te leven en er rijk door te worden, niet als een gelegenheid om Christus te dienen en goed te doen. Het is de liefde voor het geld en voor hun buik, die er hen in doet voort - leven. Niet alsof diegenen huurlingen waren. die, het altaar dienende, ook van het altaar leven, en er behoorlijk van leven. De arbeider is zijn loon waardig, en een ontoereikend onderhoud zal spoedig een gebrekkige bediening teweegbrengen. Maar diegenen zijn huurlingen, die het loon meer liefhebben dan het werk, en daarop hun hart zetten, zoals de huurlingen gezegd worden te doen, Deuteronomium 24:15 1) Zie 1 Samuel 2:29, Jesaja 56:11, Micha 3:5, 11.

b. Het werk van hun ambt is hun de minste zorg. Zij stellen geen prijs op de schapen, bekommeren zich niet om de zielen van anderen. Waar zij werk van maken is heren te zijn van hun broeders, niet de hoeders en de helpers te zijn van hun broeders, zij zoeken het hun, maar zullen niet, gelijk Timotheüs, oprechtelijk de zaken bezorgen van de zielen. Wat kan er van hen verwacht worden? Wat anders dan dat zij zullen vlieden als de wolf komt? Hij heeft geen zorg voor de schapen, want de schapen zijn hem niet eigen. In een opzicht kunnen wij van de besten der onderherders zeggen, dat de schapen hun niet eigen zijn, zij hebben geen heerschappij over hen, geen recht van bezit in hen, weid Mijn schapen en Mijn lammeren, zegt Christus, maar ten opzichte van liefde en genegenheid moesten zij hun eigen zijn. Paulus beschouwde hen als de zijnen, die hij zijn geliefde en zeer gewenste broeders noemde. Zij, die de belangen der kerk niet van harte omhelzen en tot de hun maken, zullen er niet lang getrouw aan zijn.

2. Hun slechte praktijken, het gevolg van deze slechte beginselen, vers 12. Zie hier:
a. Hoe laag de huurling zijn post verlaat, als hij de wolf ziet komen, hoewel hij dan het meest nodig is, verlaat hij de schapen en vliedt. Zij, die meer geven om hun veiligheid dan om hun plicht, zijn een gemakkelijke prooi voor Satans verzoekingen.
b. Hoe noodlottig de gevolgen zijn! De huurling denkt, dat de schapen wel voor zich zelf zullen zorgen, maar dit blijkt niet: de wolf grijpt ze en verstrooit de schapen, en een deerlijke verwoesting wordt onder de schapen aangericht, die geheel en al voor rekening van de verraderlijken herder komt. Het bloed van de zielen, die omkomen, zal van de hand der zorgeloze wachters geëist worden.

Ten tweede. Zie hier de genade en de tederheid van de goede Herder, gesteld tegenover de vorige, zoals in Ezechiël 34:21, 22 en verder. Ik ben de goede Herder. Het is een zaak van vertroosting voor de kerk en voor al hare vrienden, dat, hoe zij ook geschaad en in gevaar gebracht wordt door het verraad of het slechte bestuur harer onderbeambten, de Heere Jezus is, en altijd blijven zal de goede Herder. Hier zijn twee grote voorbeelden van des Herders goedheid.

a. Zijn zich bekendmaken met de kudde, met alles wat er op enigerlei wijze toe behoort, of er mede verbonden is. Hij is bekend met allen, die nu van zijn kudde zijn, vers 14, 15, als de goede Herder, vers 3, 4. Ik ken de Mijnen en word van de Mijnen gekend. Er is tussen Christus en de ware gelovigen een wederzijds kennen, zij kennen elkaar zeer goed, en kennis leidt tot genegenheid. Christus kent zijn schapen. Hij weet met een onderscheidend oog wie zijn schapen zijn, en wie niet. Hij kent de schapen in hun menigerlei gebreken en zwakheden, en de bokken onder hun fraaiste vermomming. Hij ziet met een gunstig oog hen, die in waarheid zijn schapen zijn, Hij neemt kennis van hun toestand, stelt belang in hen, heeft een

tedere, liefdevolle zorg over hen, is hunner voortdurend gedachtig in zijn voorbede, daar Hij altijd leeft om voor hen te bidden, Hij bezoekt hen genadiglijk door Zijn Geest en heeft gemeenschap met hen: Hij kent hen, dat is: Hij neemt hen aan, zoals Psalm 1:6, 37:18, Exodus 33:17. Hij wordt van hen gekend. Hij beschouwt hen met een gunstig oog, en zij zien Hem aan met een oog des geloofs. Het kennen van Christus van zijn schapen is voor hun kennen van Hem gesteld, want Hij heeft ons eerst gekend en liefgehad, 1 Johannes 4:19, en het is niet zozeer ons kennen van Hem, als Zijn kennen van ons, waardoor wij gelukkig zijn, Galaten 4:9. Toch is het de aard, de eigenschap van Christus' schapen, dat zij Hem kennen, Hem kennen onder alle valse Christussen en alle indringers. Zij kennen Zijn wil, kennen zijn stem, kennen bij ervaring de kracht van Zijn dood. Christus spreekt hier alsof Hij er in roemt, dat Hij door zijn schapen wordt gekend, alsof Hij het een ere acht door hen geëerbiedigd te worden. Bij die gelegenheid maakt Christus melding van het wederzijdse kennen van Hem en Zijn Vader: Gelijkerwijs de Vader Mij kent, alzo ken Ik ook de Vader. Nu kan dit beschouwd worden:

Ten eerste. Als de grond van die grondige kennis en innige betrekking, welke bestaan tussen Christus en de gelovigen. Het verbond der genade, dat de band is van deze betrekking, is gegrond in het verbond der verlossing tussen de Vader en de Zoon, hetwelk - daarvan kunnen wij ons verzekerd honden - vaststaat, want de Vader en de Zoon hebben elkaar volkomen begrepen in deze zaak, er kon geen vergissing zijn, waardoor de zaak in het onzekere gelaten kon worden, of aan wisselvalligheid kon blootgesteld worden. De Heere Jezus kent hen, die Hij heeft verkoren, en is zeker van hen, Hoofdstuk 13:18, en zij weten op wie zij betrouwd hebben en zijn zeker van Hem, 2 Timotheüs 1:12, en de grond van beiden is de volmaakte kennis, die de Vader en de Zoon van elkanders wil en bedoeling hadden, toen de raad des vredes tussen die beiden was. Of,

Ten tweede. Als een gepaste gelijkenis, om de vertrouwelijkheid aan te duiden tussen Christus en de gelovigen. Het kan in verband gebracht geworden met de voorafgaande woorden, in van die voege: Ik ken Mijn schapen en word van de Mijnen gekend, gelijk de Vader Mij kent, en Ik de Vader ken, hoofdstuk 17:21.
1. Gelijk de Vader de Zoon kende, en Hem liefhad, en Hem erkende in Zijn lijden, toen Hij als een schaap ter slachtbank werk geleid, zo kent Christus zijn schapen, en houdt een wakend, teder oog op hen gericht, zal Hij met hen zijn, als zij alleen gelaten worden, gelijk Zijn Vader met Hem was.
2. Gelijk de Zoon de Vader kende, liefhad en gehoorzaamde, en altijd deed wat Hem welbehaaglijk was, op Hem betrouwende als Zijn God, zelfs toen Hij van Hem verlaten scheen, zo kennen de gelovigen Christus, met een gehoorzame, vertrouwende liefde.
3. Hij is bekend met hen, die later tot zijn kudde zullen behoren, vers 16. Ik heb nog andere schapen - heb recht op hen en stel belang in hen - die van dezen stal niet zijn - die niet van de Joodse kerk zijn - deze moet Ik ook toebrengen.

Merk op:
Hoe Christus het oog had op de arme heidenen. Soms heeft Hij Zijn bijzondere zorg te kennen gegeven voor de verloren schapen van het huis Israëls, tot hen was ook Zijn persoonlijk dienstwerk bepaald, maar, zegt Hij, Ik heb andere schapen. Zij, die in verloop van tijd in Christus zullen geloven, van uit de heidenen tot zijn gehoorzaamheid zullen gebracht worden, worden hier schapen genoemd. En van Hem wordt gezegd, dat Hij ze heeft, hoewel zij vooralsnog niet geroepen zijn, en velen van hen nog niet geboren zijn, omdat zij door God waren uitverkoren, en in de raad der Goddelijke liefde van eeuwigheid af aan Christus waren gegeven. Uit kracht van Zijns Vaders schenking, en uit kracht dat Hij ze gekocht heeft met

Zijn bloed, heeft Christus recht op menige ziel, die nog niet in Zijn bezit is gekomen. Zo had Hij veel volks in Corinthe, toen het nog in boosheid lag verzonken, Handelingen 18:10. "Die andere schapen heb Ik", zegt Christus. "Ik heb hen op Mijn hart, heb hen in Mijn oog, ben er even zeker van hen te zullen hebben, alsof Ik hen reeds had".
Nu spreekt Christus van die andere schapen.

Ten eerste, om de smaad weg te nemen, die op Hem gelegd was, alsof Hij slechts weinige volgelingen had, slechts een klein kuddeken, en dus, wel een goede Herder, maar toch slechts een arme Herder was. "Maar", zegt Hij, "Ik heb meer schapen dan gij ziet".
Ten tweede. Om de hoogmoed en de verwaandheid der Joden neer te werpen, die dachten, dat de Messias alleen uit hen zijn schapen moest vergaderen. "Neen", zegt Christus, "Ik heb nog anderen, die Ik bij de lammeren Mijner kudde zal stellen, hoewel gij het versmaadt om ze bij de honden uwer kudde te stellen." De bedoelingen Zijner genade met hen: dezen moet Ik ook toebrengen, ze tehuis brengen bij God, ze in de kerk brengen, en ze daarom verlossen uit hun ijdele wandeling, ze terugbrengen van hun afdwalingen zoals het verloren schaap, Lukas 15:5. Maar waarom moet Hij ze toebrengen? Waar is de noodzakelijkheid?

Ten eerste. De nood van hun toestand eist het, Ik moet hen toebrengen, of zij moeten overgelaten worden aan eindeloze omzwervingen, want, als de schapen, zullen zij nooit uit hen zelf terugkeren, en niemand anders kan of wil ze toebrengen."
Ten tweede. De noodzakelijkheid van Zijn eigen verbintenis eiste het, Hij moet hen toebrengen, of Hij zou niet getrouw zijn aan zijn opdracht. "Zij zijn de Mijnen, gekocht met Mijn bloed, en daarom moet Ik hen niet veronachtzamen, of hen laten omkomen". Zijn eer is er mede gemoeid, Hij moet hen toebrengen, die Hem toevertrouwd werden.

De gelukkige uitwerking en gevolgen daarvan in twee zaken:
Ten eerste. " Zij zullen Mijn stem horen. Niet slechts zal Mijn stem onder hen gehoord worden (daar zij niet gehoord hadden, konden zij niet geloven, thans zal het geklank des Evangelies uitgaan tot aan de einden der aarde) maar zij zal door hen gehoord worden, Ik zal spreken en hun geven te horen". Het geloof is uit het gehoor, en ons naarstig horen naar de stem van Christus is beide een middel om ons tot Christus te brengen, en een bewijs dat wij tot Hem gebracht zijn, en door Hem tot God.
Ten tweede. Het zal worden een kudde en een herder. Gelijk er een herder is, zo zal er ook een kudde wezen. Zowel Joden als heidenen zullen, na tot het geloof in Christus te zijn gekomen, ingelijfd worden in een kerk, gelijkgerechtigde deelgenoten zijn in de voorrechten er van, zonder onderscheid. Verenigd zijnde met Christus zullen zij zich verenigen in Hem, twee houten zullen in de hand des Heeren tot een worden. Een herder maakt een kudde, een Christus maakt een kerk. Gelijk de kerk een is in hare inrichting, onderworpen is aan een Hoofd, bezield wordt door een Geest, bestuurd wordt door een regel, zo behoren de leden een te zijn in liefde, Efeziërs 4:3 - 6, 8. Dat Christus zich voor zijn schapen opgeofferd heeft is wederom een bewijs, dat Hij een goede Herder is, en hierin heeft Hij zijn liefde jegens ons nog meer bevestigd, vers 15 - 18.

a. Hij spreekt Zijn voornemen uit om voor zijn kudde te sterven, vers 15. Ik stel Mijn leven voor de schapen. Hij heeft niet slechts Zijn leven voor hen gewaagd (in zulk een geval zou de hoop om het te behouden opwegen tegen de vrees van het te verliezen), maar Hij heeft het werkelijk afgelegd, zich onderworpen aan de noodzakelijkheid van te sterven om ons te kunnen verlossen, tithêmi - Ik stel het als een onderpand, als kooppenning, die terstond betaald wordt. Schapen, bestemd voor de slachtbank, gereed om geofferd te worden, werden vrijgekocht met het bloed van de Herder. Hij heeft Zijn leven afgelegd huper toon probatoon,

niet slechts tot welzijn van de schapen, maar in hun plaats. Duizenden schapen zijn geofferd voor hun herders, als zondoffers, maar door een verbazingwekkende omkering, wordt nu de Herder geofferd voor de schapen. Toen David, de herder van Israël, zelf schuldig was, en de verderfengel om zijnentwil zijn zwaard trok tegen de kudde, heeft hij met recht en rede gepleit: Wat hebben deze schapen gedaan? uw hand zij toch tegen Mij, 2 Samuel 24:17. Maar de Zone Davids was zondeloos en vlekkeloos, en zijn schapen - wat kwaad hebben zij niet gedaan? Toch zegt Hij: uw hand zij tegen Mij. Christus schijnt hier te verwijzen naar de profetie in Zacharia 13:7:Zwaard, ontwaak tegen Mijn herder, en hoewel het slaan van de Herder voor het ogenblik het verstrooien is der kudde, geschiedt het toch om ze te vergaderen.

b. Hij neemt de ergernis weg van het kruis, dat voor velen een steen des aanstoots is, en wel door drieërlei overweging.
1. Dat Zijn afleggen van Zijn leven voor de schapen de voorwaarde is, de vervulling waarvan Hem recht gaf op de eer en de macht van Zijn verhoogden staat, vers 17. Daarom heeft Mij de Vader lief, overmits Ik Mijn leven afleg. Op deze voorwaarden kan Ik, als Middelaar, Mijns Vaders welbehagen en goedkeuring verwachten, en de heerlijkheid, die voor Mij is weggelegd - dat Ik Mij tot offerande stel voor het verkoren overblijfsel. Niet, dat Hij als Zoon van God niet van eeuwigheid de Welbeminde Zijns Vaders is geweest, maar als Godmens, als Emmanuel, had de Vader Hem lief, omdat Hij het ondernomen heeft voor de schapen te sterven, Gods ziel had een welbehagen in Hem, als Zijn uitverkorene, omdat Hij hierin getrouw is geweest, Jesaja 42:1, daarom heeft Hij gezegd: Deze is Mijn geliefde Zoon. Welk een voorbeeld is dit van Gods liefde tot de mens, dat Hij Zijn Zoon te meer liefhad om zijn liefde tot ons! Zie op hoe hoge waarde Christus de liefde Zijns Vaders heeft geschat, daar Hij, om haar te verwerven, Zijn leven heeft afgelegd voor de schapen. Heeft Hij de liefde Gods een genoegzame beloning geacht voor al zijn diensten en Zijn lijden, en zullen wij haar te klein, te gering achten voor onze dienst en ons lijden, en de gunst der wereld zoeken om het tekort aan te vullen? Daarom heeft Mij de Vader lief, dat is: Mij en allen, die door het geloof een met Mij worden, Mij en het mystieke lichaam, overmits Ik Mijn leven afleg.

2. Dat Hij Zijn leven aflegde opdat Hij het wederom zou nemen.
Ten eerste. Dat was de uitwerking van des Vaders liefde en de eerste stap tot zijn verhoging, de vrucht van die liefde. Omdat Hij Gods heilige was, moest Hij de verderving niet zien, Psalm 16:16. God had Hem te lief, om Hem in het graf te laten.
Ten tweede. Met het afleggen van Zijn leven beoogde Hij de gelegenheid te hebben zich door zijn opstanding krachtelijk te bewijzen de Zoon van God te zijn, Romeinen 1:4. Door een Goddelijke krijgslist (zoals die voor Aï, Jozua 8:15) onderwierp Hij zich aan de dood, alsof Hij door hem verslagen was, teneinde des te glorierijker Overwinnaar te zijn van de dood en te triomferen over het graf. Een vernederd lichaam heeft Hij afgelegd, ten einde een verheerlijkt lichaam aan te nemen, geschikt om op te varen naar de wereld der geesten: een voor deze wereld geschikt leven heeft Hij afgelegd, maar een leven geschikt voor een andere wereld heeft Hij aangenomen.

3. Dat Zijn lijden en dood volkomen vrijwillig waren, vers 18. "Niemand neemt Mijn leven van Mij, of kan het van Mij nemen tegen Mijn wil, maar Ik leg het van Mij zelf af, Ik geef het over uit eigen, vrije beweging, want Ik heb macht (ene macht, die niemand anders heeft) het af te leggen, en heb macht het wederom te nemen."
Ten eerste. Zie hier de macht van Christus als de Heere des levens, inzonderheid, Heere van Zijn eigen leven, dat Hij in zich zelf had.
(1) Hij had macht Zijn leven te behouden tegen de gehele wereld, zodat het Hem niet tegen Zijn wil of toestemming ontnomen kon worden. Hoewel Christus' leven als bij storm

genomen scheen te worden, was het in werkelijkheid overgegeven, anders zou het onneembaar geweest zijn, en zou het ook nooit genomen zijn. De Heere Jezus is Zijn vervolgers niet in handen gevallen, omdat Hij het niet kon vermijden, neen, Hij heeft zich in hun handen overgegeven, omdat zijn ure was gekomen. Niemand neemt Mijn leven van Mij. Dit was een uitdaging zoals door de stoutmoedigste held nooit werd gegeven.

(2) Hij had macht Zijn leven af te leggen.
a. Hij had er de bekwaamheid toe. Hij kon, wanneer het Hem behaagde, de band tussen ziel en lichaam losmaken, en zonder enigerlei daad van geweld te plegen jegens zich zelf, ziel en lichaam van elkaar scheiden. Vrijwillig een lichaam aangenomen hebbende, kon Hij het ook vrijwillig weer afleggen, hetgeen bleek, toen Hij, roepende met grote stem, de geest gaf.
b. Hij had er de autoriteit toe, exousian. Hoewel wij werktuigen der wreedheid kunnen vinden, om ons het leven te benemen, maar Id possumus quod jure possumus, wij kunnen slechts datgene doen, wat wij rechtmatig doen. Het staat ons niet vrij het te doen, maar Christus had een soevereine autoriteit om naar welgevallen over Zijn leven te beschikken. Hij was niet (gelijk wij) een schuldenaar van leven of dood, maar volkomen suijuris.

(3) Hij had macht het leven wederom te nemen, een macht die wij niet hebben. Ons leven, eenmaal afgelegd zijnde, is als water, dat ter aarde is uitgestort. Maar toen Christus Zijn leven had afgelegd, had Hij het nog onder Zijn bereik, en kon Hij het wederom aannemen. Er vrijwillig van scheidende, kon Hij de overgave naar welgevallen beperken, en Hij deed het met de macht tot herroeping, hetgeen nodig was om de bedoeling der overgave tot stand te brengen.

Ten tweede. Zie hier de genade van Christus, daar niemand door de wet Zijn leven kon eisen, noch het Hem door geweld kon ontnemen, heeft Hij het ter onzer verlossing afgelegd. Hij heeft zich aangeboden om de Zaligmaker te zijn: Zie, Ik kom. En toen heeft Hij, daar dit door onze toestand noodzakelijk was gemaakt, zich aangeboden als slachtoffer: Hier ben Ik, laat dezen heengaan, in welken wil wij geheiligd zijn, Hebreeën 10:10. Hij was beide de Offeraar en het Offer, zodat het afleggen van Zijn leven een zich zelf opofferen geweest is. Dat Hij dit alles naar het uitdrukkelijk bevel en de beschikking Zijns Vaders gedaan heeft. Dit gebod heb Ik van Mijn Vader ontvangen, niet zulk een gebod, als waardoor hetgeen Hij deed noodzakelijk werd gemaakt voordat Hij vrijwillig het verlossingswerk op zich had genomen, maar dit was de wet van het middelaarschap, die Hij bereid was in Zijn hart geschreven te hebben, zodat Hij er lust in had, om dienovereenkomstig Gods wil te doen, Psalm 40:9.

Johannes 10:19 - 21
Wij hebben hier het bericht omtrent de verschillende gevoelens van het volk betreffende Christus, naar aanleiding van deze rede. Er was verdeeldheid, een schisma, onder hen, zij hadden verschil van mening, waardoor een gisting ontstond en partijen gevormd werden. Zulk een gisting was ook reeds vroeger onder hen ontstaan, Hoofdstuk 7:43, 9:16, en waar eenmaal verdeeldheid is ontstaan, zal zij door de minste kleinigheid wederom opgewekt worden. Scheuren worden sneller gemaakt dan hersteld. Deze verdeeldheid werd veroorzaakt door de woorden van Christus, die, naar men zou denken, hen veeleer hadden moeten verenigen in Hem als het middelpunt, maar hen maakten zij onenig, gelijk Christus voorzien had, Lukas 12:51. Maar het is beter dat de mensen verdeeld zijn omtrent de leer van Christus, dan dat zij verenigd zijn in de dienst der zonde, Lukas 11:21. Zie hier, waarover nu deze twist liep.

I. Sommigen hebben bij deze gelegenheid in ongunstigen zin gesproken van Christus en van zijn woorden, hetzij openlijk ten aanhore der menigte - want zijn vijanden waren zeer

onbeschaamd - of in stilte en onder elkaar. Zij zeiden: Hij heeft de duivel en is uitzinnig, wat hoort gij hem? Zij smaden Hem als een bezetene. De besten der mensen worden in de zwartste kleuren afgeschilderd. Hij is buiten zijn zinnen, hij ijlt en spreekt wartaal, waarnaar men niet meer moet luisteren dan naar een krankzinnige in een gekkenhuis. Zo gaat het nog: als iemand met ernst en aandrang in zijn prediking spreekt van een andere wereld, dan zegt men, dat hij een dweper, een geestdrijver is, zijn woorden en daden zullen aan een verhitte, ziekelijke verbeelding worden toegeschreven.

2. Zij bespotten zijn hoorders: "Wat hoort gij hem? Waarom moedigt gij Hem aan door naar Hem te luisteren, acht te slaan op hetgeen Hij zegt?" Satan stort velen in het verderf door hun een afkeer in te boezemen van het woord en de inzettingen, en het als dom en onnozel voor te stellen, om er naar te horen en er gebruik van te maken. De mensen zouden zich niet aldus van het voor hen nodige voedsel laten wegspotten, maar wel laten zij zich wegspotten van hetgeen hun nog veel meer nodig is dan aardse spijze. Zij, die Christus horen en geloof mengen met hetgeen zij horen, zullen spoedig instaat zijn om rekenschap te geven waarom zij Hem horen.

II. Er waren anderen, die Hem en zijn rede verdedigden, en die, hoewel de stroom sterk was, er tegen in durfden roeien. Hoewel zij wellicht nog niet in Hem geloofden als de Messias, konden zij het toch niet dragen Hem te horen belasteren. Als zij niets meer of niets beters van Hem konden zeggen, wilden zij toch dit betuigen en verklaren, dat Hij volkomen bij Zijn verstand was en geen duivel had, dat Hij noch zinneloos noch goddeloos was. De ongerijmde en meest onzinnige beschuldigingen, die soms tegen Christus en Zijn Evangelie geslingerd werden, hebben diegenen opgewekt om ten gunste van Hem te spreken, die anders noch voor Hem noch voor Zijn Evangelie grote genegenheid zouden gehad hebben.
Zij beroepen zich op twee dingen:
1. De voortreffelijkheid Zijner leer: Dit zijn geen woorden eens bezetenen, het zijn geen ijdele woorden, waanzinnigen plegen zich niet van zulk een taal te bedienen. Het zijn geen woorden van iemand, die gewelddadig door een duivel is bezeten, en ook evenmin van iemand, die vrijwillig in verbond is met de duivel." Als het Christendom niet de ware Godsdienst is, dan is het gewis het grootste bedrog, en indien het dit is, dan moet het van de duivel, de vader der leugen, zijn. Maar het is zeker, dat de leer van Christus geen leer is der duivelen, want zij is gericht tegen het rijk des duivels, en Satan is te listig om tegen zich zelf verdeeld te zijn. Er is in de woorden van Christus zoveel heiligheid, dat wij er uit kunnen besluiten, dat het geen woorden zijn van iemand, die een duivel heeft, en dus de woorden zijn van Enen, die van God was gezonden, geen woorden zijn van de hel, en dus woorden zijn van de hemel.
2. De kracht Zijner wonderen: kan ook de duivel, dat is: iemand die een duivel heeft, der blinden ogen openen? Noch waanzinnigen noch goddelozen kunnen wonderen doen. Duivelen zijn niet zodanige heren der natuur, dat zij zulke wonderen kunnen doen, noch zijn zij zodanige vrienden der mensheid, dat zij ze zouden willen doen, al zouden zij het ook kunnen. De duivel zal veeleer der mensen ogen uitsteken, dan ze openen. En dus had Jezus de duivel niet.

Johannes 10:22 - 38
Wij hebben hier wederom een ontmoeting van Christus met de Joden in de tempel, waarbij het moeilijk te zeggen is wat meer vreemd is: de genaderijke woorden, die van zijn lippen vloeiden, of de hatelijke woorden, die uit hun mond gehoord werden.
1. Wij hebben hier de tijd van dit samentreffen: Het was het feest der vernieuwing des tempels, en het was winter, een feest, dat met algemene instemming jaarlijks gevierd werd, ter herinnering aan de inwijding van een nieuw altaar en de tempelreiniging door Judas

Maccabaeus, nadat de tempel ontwijd en het altaar verontreinigd was geworden. Wij vinden dit uitvoerig beschreven in de geschiedenis der Maccabeën (lib. I, cap. IV). De profetie er van hebben wij in Daniël 8:13, 14. Zie voor meer van dat feest 2 Mac. 1:18.
Het herkrijgen hunner vrijheid was voor hen als een leven uit de doden, en ter gedachtenis hieraan hebben zij een jaarlijks feest gevierd op de vijf en twintigsten dag van de maand Kislew, omtrent het begin van December, en op de zeven volgende dagen. De viering van dat feest was niet tot Jeruzalem beperkt, zoals voor de door God ingestelde feesten, maar iedereen vierde het in zijn eigen woonplaats en woning, niet als een heilige samenroeping (alleen een Goddelijke inzetting kan een dag heiligen), maar als een goeden tijd, gelijk de dagen van Purim, Esther 9:19. Christus had het zo beschikt om nu te Jeruzalem te zijn, niet ter ere van het feest, waarvoor zijn tegenwoordigheid niet vereist werd, maar om die acht feestdagen tot goede doeleinden te gebruiken.

II. De plaats waar het was, vers 23. Jezus wandelde in de tempel in het voorhof van Salomo, aldus genaamd, Handelingen 3:11, niet omdat het door Salomo gebouwd was, maar omdat het gebouwd was in dezelfde plaats als het voorhof, dat in de eersten tempel zijn naam droeg, men had dien naam behouden om er meer luister aan bij te zetten. Hier wandelde Christus om de handelingen waar te nemen van het grote sanhedrin, dat hier zijn zittingen hield, Psalm 82:1. Hij wandelde, gereed om gehoor te verlenen aan ieder, die tot Hem kwam, en hun zijn diensten aan te bieden. Naar het schijnt wandelde Hij daar gedurende enigen tijd alleen, als iemand, dien men veronachtzaamt, Hij wandelde in gedachten verzonken bij het vooruitzicht van de verwoesting des tempels. Zij, die iets aan Christus te zeggen hebben, kunnen Hem vinden in de tempel en er met Hem wandelen.

III. De samenspreking zelf, waarin wij hebben te letten op:
1. Een gewichtige vraag, die de Joden Hem deden, vers 24. Zij omringden Hem, om Hem te tergen. Hij wachtte op een gelegenheid om hun goed te doen, en zij namen de gelegenheid waar om Hem kwaad te doen. Kwaadwilligheid voor goedwilligheid is gans geen zeldzame of ongewone vergelding. Zelfs in de tempel, het huis Zijns Vaders, kon Hij geen genoegen smaken, zonder gestoord te worden. Zij verzamelden zich om Hem te belegeren, zij hadden Hem omringd als bijen. Zij kwamen om Hem heen, alsof zij vervuld waren van een zelfde verlangen, dat Hij moest bevredigen, een dringend en onpartijdig onderzoek voorwendende naar de waarheid, maar in werkelijkheid een algemenen aanval bedoelende op onze Heere Jezus. En zij schenen het gevoelen hunner natie uit te spreken, alsof zij de mond of de woordvoerders waren van al de Joden: Hoe lang houdt gij onze ziel op? Indien gij de Christus zijt, zeg het ons vrijuit.

a. Zij twisten met Hem, alsof Hij hen tot nu toe onredelijk in onzekerheid had gelaten. Ten psuchên hêmoon aireis. Hoe lang steelt gij ons hart weg? Of, neemt gij onze ziel weg? (aldus wordt het door sommigen gelezen), laaghartig te kennen gevende, dat Hij de liefde en achting des volks op onrechtmatige wijze had verkregen, zoals Absalom het hart der mannen Israëls stal, en zoals bedriegers de harten der eenvoudigen verleiden, om de discipelen af te trekken achter zich, Romeinen 16:18, Handelingen 20:30. Maar de meeste uitleggers verstaan het zoals wij: Hoe lang laat gij ons in het onzekere? Hoe lang moeten wij er nog over disputeren of gij al of niet de Christus zijt, zonder instaat te zijn tot een beslissing te komen?" Nu was het het gevolg van hun ongeloof en van hun sterke vooroordelen, dat zij, nadat onze Heere Jezus zich zo ten volle bewezen had de Christus te zijn, er toch nog altijd in twijfel over waren, hun aarzelen hieromtrent was moedwillig, want zij hadden gemakkelijk overtuigd kunnen zijn. Het was een worsteling tussen hun overtuiging, die hun zei dat Hij de Christus was, en hun bederf, dat "Neen" zei, omdat Hij niet zulk een Christus was als zij verwachtten. Zij, die

willen twijfelen, kunnen, zo hun dit behaagt, de balans houden op zulk een wijze dat ook de krachtigste argumenten niet instaat zijn op te wegen tegen de beuzelachtigste tegenwerpingen, zodat de evenaar in het huisje blijft en de schalen gelijk hangen. Het was ook een voorbeeld van hun onbeschaamdheid en hun aanmatiging, dat zij Christus de schuld gaven van hun twijfelen, alsof Hij hen aan het twijfelen bracht doordat Hij zich niet gelijk bleef, terwijl in werkelijkheid hun twijfel ontstond door hun toegeven aan hun vooroordelen. Indien de woorden der Wijsheid twijfelachtig schijnen, dan ligt de fout niet in het voorwerp, maar in het oog, zij zijn allen recht voor degenen, die verstandig zijn. Christus wil ons er toe brengen te geloven: wij leggen er ons op toe om te twijfelen.

b. Zij eisen een bepaald en onomwonden antwoord, of Hij al of niet de Messias was: Indien Gij de Christus zijt, zoals velen geloven, zeg het ons duidelijk, niet in gelijkenissen, of beeldspraak, zoals: Ik ben het licht der wereld, en de goede Herder, en dergelijke meer, maar zeg ons totidem verbis - in zo vele woorden, hetzij, dat gij de Christus zijt, of, gelijk Johannes de Doper, dat gij het niet zijt". Hoofdstuk 1:20. Nu was deze hun zo dringende vraag schijnbaar goed, zij wendden voor begerig te zijn om de waarheid te weten, alsof zij dan ook bereid waren haar te ontvangen, te omhelzen, maar in werkelijkheid was zij slecht, en gedaan met boze bedoelingen, want indien Hij hun duidelijk zou zeggen, dat Hij de Christus was, dan was er niets meer nodig om Hem aan de achterdocht en de strengheid der Romeinse overheden bloot te stellen. Iedereen wist, dat de Messias een koning moest wezen, al wie er dus aanspraak op wilde maken, de Messias te zijn, zou als een verrader worden vervolgd, hetgeen juist was wat zij wilden, want, hoe duidelijk en openlijk Hij hun ook zou zeggen, dat Hij de Christus was, zij zouden Hem onmiddellijk toevoegen: Gij getuigt van uzelf, zoals zij dit reeds tot Hem gezegd hadden, Hoofdstuk 8:13.

2. Christus' antwoord op deze vraag, waarin Hij:
a. Zichzelf rechtvaardigt als volstrekt niet mede schuldig aan hun ongeloof en hun twijfelzucht, hen verwijzende naar hetgeen Hij hun had gezegd: Ik heb het u gezegd, Hij had hun gezegd, dat Hij de Zone Gods was, de Zoon des mensen, dat Hij het leven had in zich zelf, dat Hij macht had om te oordelen, enz. En is deze dan niet de Christus? Deze dingen had Hij hun gezegd, en zij geloofden Hem niet, waarom zou het hun dan wederom gezegd moeten worden, alleen maar om hun nieuwsgierigheid te bevredigen? Gijlieden gelooft niet. Zij gaven voor slechts te twijfelen, maar Christus zegt hun, dat zij niet geloven. Twijfelzucht in de Godsdienst is niet beter dan rechtstreeks ongeloof. Wij hebben God niet te leren hoe Hij ons moet leren, noch Hem voor te schrijven op hoe duidelijke wijze Hij ons Zijn wil en bedoeling moet kenbaar maken, maar wèl hebben wij te danken voor de Goddelijke openbaring, zo als wij haar hebben. Als wij deze niet geloven, dan zouden wij ook niet geloven, al was zij ook nog zo aangepast aan onze luimen of grillen. Hij verwijst hen naar zijn werken, naar het voorbeeld van Zijn leven, dat niet slechts volmaakt rein was, maar hoogst weldadig en in overeenstemming met zijn leer, en inzonderheid naar zijn wonderen, die Hij ter bevestiging van zijn leer heeft gewrocht. Het was zeker, dat niemand deze wonderen doen kon, indien God niet met hem was, en God zou niet met Hem zijn om voor een bedrog te getuigen.

b. Hij veroordeelt hen wegens hun hardnekkig ongeloof, in weerwil van de duidelijkste en krachtigste argumenten om hen te overtuigen. Gij gelooft niet, en wederom: "gij gelooft niet. Gij zijt nog wat gij altijd geweest zijt, hardnekkig in uw ongeloof". Maar de reden, die Hij er voor geeft, is verrassend: Gijlieden gelooft niet, want gij zijt niet van Mijn schapen, gij gelooft niet in Mij, omdat gij de Mijnen niet zijt. Gij zijt niet gezind om Mijn volgelingen te wezen, gij hebt geen volgzame, leerzame aard, gij zijt niet geneigd de leer en de wet van de Messias aan te nemen, gij wilt niet als een kudde samenleven met Mijn schapen, gij wilt niet

komen en zien, niet komen en Mijn stem horen." Een ingewortelde afkeer van het Evangelie van Christus is de samenknoping der ongerechtigheid en des ongeloofs. Gij zijt niet bestemd om Mijn volgelingen te zijn, gij behoort niet tot hen, die Mijn Vader Mij gegeven heeft, om hen tot genade en ere te brengen. Gij behoort niet tot het getal der uitverkorenen, en uw ongeloof zal, indien gij er in volhardt, het stellig bewijs wezen, dat gij er niet toe behoort." Zij, aan wie God nooit de genade des geloofs heeft geschonken, zijn ook nooit voor de hemel en de gelukzaligheid bestemd geweest. Wat Salomo zegt van onzedelijkheid, is ook waar van ongeloof: het is een diepe gracht, hij, op welken de Heere vergramd is, zal daarin vallen, Spreuken 22:14. "Het niet mede begrepen zijn in het getal der uitverkorenen, is niet de eigenlijke oorzaak van het ongeloof, maar een bloot toevallige, of bijkomende oorzaak. Maar het geloof is Gods gave en de uitwerking der voorbeschikking." Dat is een zeer juiste onderscheiding, die Jansenius hier gemaakt heeft.

c. Hij gebruikt deze gelegenheid om de Godvruchtige gezindheid en de zaligen toestand te beschrijven van hen, die zijn schapen zijn, want de zodanige zijn er, hoewel zij het niet zijn. Om hen er van te overtuigen, dat zij zijn schapen niet zijn, zegt Hij hun wat de aard, het karakter is van zijn schapen.

Ten eerste. Zij horen zijn stem, vers 27, want zij kennen haar als de Zijne, vers 4, en Hij is er borg voor gebleven, dat zij haar zullen horen, vers 16. Zij onderscheiden haar, Dat is de stem mijns liefsten, Hooglied 2:8. Zij verlustigen er zich in, zij zijn in hun element als zij aan zijn voeten zitten om Zijn woord te horen. Zij doen er naar, zij stellen zich Zijn woord ten richtsnoer. Christus zal diegenen niet tot zijn schapen rekenen, die doof zijn voor zijn roepstem, doof voor zijn belezing, Psalm 58:6.
Ten tweede. Zij volgen Hem, zij onderwerpen zich aan zijn leiding door een gewillige gehoorzaamheid aan zijn geboden, en door zich blijmoedig te gedragen naar zijn gezindheid en Zijn voorbeeld. Het woord van bevel luidde steeds: Volg Mij. Wij moeten Hem beschouwen als onze Oversten Leidsman, in zijn voetstappen treden, wandelen zoals Hij gewandeld heeft - de voorschriften volgen van Zijn woord, de aanduidingen van zijn voorzienigheid, en de leidingen van Zijn Geest - het Lam volgen (den dux gregis - den aanvoerder der kudde) waar het ook heengaat. Het is tevergeefs, dat wij zijn stem horen, indien wij Hem niet volgen.

Om hen er van te overtuigen, dat het hun grote rampzaligheid en ellende is, dat zij niet van Christus' schapen zijn, beschrijft Hij hier de zalige toestand van hen, die het wèl zijn, hetgeen tevens dienen kan tot steun en vertroosting van Zijn arme geminachte volgelingen, en om hen er voor te bewaren om de macht en grootheid te benijden van hen, die niet tot zijn schapen behoren.
Ten eerste. Onze Heere Jezus neemt kennis van zijn schapen: Zij horen Mijn stem, en Ik ken ze. Hij onderscheidt ze van anderen, 2 Timotheüs 2:19, Hij geeft acht op ieder hunner, Psalm 34:7, Hij kent hun behoeften en begeerten, Hij kent hun ziel in tegenspoed en benauwdheid, Hij weet ze te vinden, Hij weet wat voor ze te doen. Anderen kent Hij van verre, maar dezen kent Hij van nabij.

Ten tweede. Hij heeft een zaligheid voor hen bereid, die hun voegt: Ik geef hun het eeuwige leven, vers 28.
1. Het is een rijk en kostbaar goed, dat hun verzekerd is, het is leven, eeuwig leven. De mens heeft een levende ziel, daarom is het geluk, dat hun bereid is, leven, gepast voor zijn natuur. De mens heeft een onsterfelijke ziel, daarom bestaat de zaligheid, die hem bereid is, in eeuwig leven. Eeuwig leven is de zaligheid en het voornaamste goed van een onsterfelijke ziel.

2. De overdracht geschiedt om niet! Ik geef het hun, het wordt niet verkocht tot een hogen prijs, maar hun door de vrije genade van Jezus Christus geschonken. De Schenker heeft macht het te geven. Hij, die de Fontein des levens is en de Vader der eeuwigheid, heeft aan Christus de macht geschonken om het eeuwige leven te geven, Hoofdstuk 17:2. Niet " Ik zal het geven", maar "Ik geef het", het is een tegenwoordige gave. Hij geeft er de verzekering van, Hij geeft het onderpand, de eerstelingen en de voorsmaak van dat geestelijk leven, hetwelk is het eeuwige leven reeds begonnen, de hemel in het zaad, in de knop, in de kiem.

Ten derde. Hij is borg gebleven voor hun veiligheid en voor hun behoudenis tot deze zaligheid.
a. Zij zullen behouden worden van het eeuwig verderf. Zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid. Gelijk er een eeuwig leven is, zo is er ook een eeuwig verderf, de ziel wordt n iet vernietigd, maar in het verderf gestort, zij blijft voortbestaan, maar lieflijkheid, vertroosting en geluk heeft zij voor eeuwig verloren. Alle gelovigen worden hiervoor bewaard, welk kruis hun ook moge opgelegd worden, zij zullen niet verloren gaan. Een mens is nooit verloren voor hij in de hel is, en dáár zullen zij niet komen. Herders, die grote kudden hebben, verliezen wel eens schapen, en laten ze omkomen, maar Christus staat er voor in, dat geen Zijner schapen verloren zal gaan, neen niet een.
b. Zij kunnen van hun eeuwige gelukzaligheid niet geweerd, niet teruggehouden worden, zij is voor hen bewaard, maar Hij, die haar hun geeft, zal hen er voor bewaren.

A. Zijn eigen macht staat er borg voor: Niemand zal ze uit Mijn hand rukken. Een grote, geweldige strijd om deze schapen wordt hier ondersteld. De Herder is zo zorgzaam voor hun welvaren, dat Hij ze niet slechts binnen zijn schaapskooi heeft en onder Zijn oog, maar in zijn hand, zij hebben deel aan Zijn bijzondere liefde, en bevinden zich onder Zijn bijzondere bescherming (al zijn heiligen zijn in uw hand, Deuteronomium 33:3), maar hun vijanden zijn zo stoutmoedig, dat zij pogen ze uit zijn hand te rukken - de Zijnen, Zijn eigendom, waarvoor Hij bijzondere zorg draagt, maar zij kunnen het niet en zullen het niet. Wie in Jezus' hand is, is veilig. De heiligen worden bewaard in Christus Jezus, en hun zaligheid is niet onder hun eigen hoede maar onder de hoede van de Middelaar. De Farizeeën en oversten deden alles wat zij konden om de discipelen van Christus te verschrikken ten einde hen er van af te houden om Christus te volgen, hen bestraffende en dreigende, maar Christus zegt, dat zij niet zullen overmogen.

B. Ook Zijns Vaders macht is er borg voor, dat zij behouden zullen worden, vers 29. Hij verscheen nu in zwakheid, en opdat nu Zijn borgtocht daarom niet onvoldoende zou geacht worden, wijst Hij op Zijn Vader als nog verdere borgstelling. Let hierbij op: De macht van de Vader: Mijn Vader is meerder dan allen, meerder dan alle andere vrienden der kerk, alle andere herders, overheidspersonen of leraren, en machtig om voor hen te doen wat zij niet kunnen. Die herders sluimeren en slapen, en het zal licht vallen om de schapen uit hun handen te rukken, maar Hij hoedt zijn kudde dag en nacht. Hij is meerder dan al de vijanden der kerk, dan al de tegenstand tegen hare belangen, en Hij is machtig de Zijnen te behoeden tegen al hun aanrandingen en beledigingen, Hij is meerder dan al de verenigde machten der hel en der aarde. Hij is meerder in wijsheid dan de oude slang, hoewel bekend om hare arglistigheid, meerder in kracht dan de grote, rode draak, hoewel zijn naam is legio, en zijn titel overheden en machten. De duivel en zijn engelen hebben dikwijls om het meesterschap gestreden, maar nooit hebben zij overmocht, Openbaring 12:7, 8. De Heere in de hoogte is geweldiger. Het deel, dat de Vader heeft in de schapen, om welks wil zijn macht voor hen wordt aangewend: "Het is Mijn Vader, die ze Mij gegeven heeft, en zijn eer is er mede gemoeid om zijn gave te handhaven." Zij werden de Zoon gegeven als een toevertrouwd pand, om door Hem verzorgd

te worden, en daarom zal God ook het oog op hen houden. Al de Goddelijke macht wordt in het werk gesteld om al de Goddelijke raadsbesluiten tot stand te brengen. De veiligheid der heiligen hieruit afgeleid. Indien dit zo is, dan kan niemand (mens noch duivel) ze rukken uit de hand Mijns Vaders, dan kan niemand hun de genade ontroven, die zij heb - ben, noch hen weren van de heerlijkheid, die hun bereid is, dan kan niemand ze van onder Gods bescherming wegnemen, noch hen in zijn macht krijgen. Christus zelf heeft ervaren hoe de macht Zijns Vaders Hem heeft ondersteund en versterkt, en daarom geeft Hij ook al zijn volgelingen over in zijn hand. Hij, die de heerlijkheid van de Verlosser heeft beveiligd, zal ook de heerlijkheid van de verlosten beveiligen.
Ten einde nu die borgstelling nog verder te bevestigen, opdat de schapen van Christus een sterke vertroosting zouden hebben, wijst Hij op de eenheid van die twee Borgstellers. "Ik en de Vader zijn een, en wij hebben tezamen en ieder afzonderlijk ingestaan voor de bescherming der heiligen en voor hun volmaking". Dit duidt meer aan dan de harmonie en goede verstandhouding tussen de Vader en de Zoon in het werk van des mensen verlossing. Ieder Godvruchtige is in zover een met God als betreft het samenwerken met Hem, daarom moet het hier bedoeld zijn van de eenheid der natuur van de Vader en de Zoon, dat zij zijn van dezelfde zelfstandigheid, en dat zij gelijk zijn in macht en heerlijkheid. De kerkvaders hebben dit aangevoerd, zowel tegen de Sabellianen, om het onderscheid en het meervoud der twee Personen aan te duiden, dat de Vader en de Zoon twee onderscheidene Personen zijn, als tegen de Arianen om de eenheid van natuur of van wezen te bewijzen, dat deze twee een zijn. Indien wij omtrent de zin dezer woorden geheel zouden zwijgen, dan zouden de stenen, die de Joden opnamen om Hem te stenigen, het uitroepen, want de Joden verstonden, dat Hij zich zelf hierdoor God maakte, vers 33, en Hij heeft het niet ontkend. Hij toont aan, dat niemand ze uit zijn hand kan rukken, omdat zij ze niet uit de hand des Vaders kunnen rukken, hetgeen geen beslissend argument zou geweest zijn, indien de Zoon niet dezelfde almachtige kracht had als de Vader, en bijgevolg een met Hem was in wezen en werking.

IV. De woede der Joden tegen Hem om deze rede: De Joden dan namen wederom stenen op, vers 31.
Het is niet het woord, dat tevoren gebruikt is, Hoofdstuk 8:59, maar het oorspronkelijke woord duidt aan, dat zij stenen droegen, grote stenen, die een last vormden, zoals zij gebruikten om misdadigers te stenigen. Zij brachten ze van een plaats, op een zekeren afstand gelegen, toebereidselen makende om Hem ter dood te brengen zonder voorafgaand rechterlijk onderzoek, alsof Hij schuldig was bevonden aan Godslastering door het algemeen bekend zijn van het feit, zodat het niet verder bewezen behoefde te worden. Het ongerijmde van deze belediging, die de Joden Hem aandeden, zal ons blijken, als wij nagaan:
1. Dat zij gebiedend, om niet te zeggen onbeschaamd, geëist hadden dat Hij duidelijk en onomwonden zou zeggen, of Hij al of niet de Christus was, en nu Hij hun niet slechts zei, maar bewees, dat Hij de Christus was, gingen zij Hem toch als een boosdoener veroordelen. Indien de predikers der waarheid haar bescheiden voorstellen, dan worden zij gebrandmerkt als lafaards, indien zij het doen met vrijmoedigheid, dan heten zij onbeschoft, maar de Wijsheid is gerechtvaardigd geworden van hare kinderen.
2. Dat zij tevoren reeds een vergeefse poging hiertoe gedaan hebben, Hij ging uit de tempel, gaande door het midden van hen, en ging alzo voorbij, Hoofdstuk 8:59, toch herhalen zij hier die vergeefse poging. Vermetele zondaars zullen stenen werpen naar de hemel, al vallen die dan ook op hun hoofd, en zullen zich versterken tegen de Almachtige, hoewel nooit iemand zich tegen Hem verhard heeft en voorspoed heeft gehad.

V. Christus' vriendelijk protest tegen dit honend geweld, vers 32 Jezus antwoordde hun, op wat zij deden, want wij bevinden niet dat zij iets zeiden, of zij moeten misschien de schare,

die zij om Hem heen hadden vergaderd, hebben opgehitst om te roepen: Stenig hem! stenig hem! zoals zij naderhand riepen: Kruis hem! kruis hem! Toen Hij hun met vuur uit de hemel had kunnen antwoorden, heeft Hij met zachtmoedigheid geantwoord: Ik heb u vele treffelijke werken getoond van Mijn Vader: om welk werk van die stenigt gij Mij? Woorden, zo teder dat zij, naar men zou denken, een stenen hart vermurwd zouden hebben. In het spreken met zijn vijanden blijft Hij nog steeds wijzen op zijn werken (de mensen tonen wat zij zijn door hetgeen zij doen) zijn goede werken - kala erga, voortreffelijke, uitnemende werken, de uitdrukking betekent zowel grote werken als goede werken.

1. Door de goddelijke macht van zijn werken stonden zij schuldig aan hardnekkig, moedwillig ongeloof. Het waren werken van Zijn Vader, zo ver buiten het bereik en het beloop der natuur, dat Hij, die ze deed, er uit bleek van God te zijn gezonden en handelde in opdracht van Hem. Deze werken toonde Hij hun, Hij heeft ze openlijk gedaan, voor de ogen des volks, en niet in een hoek. Zijn werken konden de toets doorstaan en zich beroepen op het getuigenis van onderzoekende en onpartijdige toeschouwers. Hij heeft zijn werken niet bij kaarslicht getoond, zoals zij, aan wie het alleen om vertoning te doen is, maar Hij toonde ze op de helderen middag in tegenwoordigheid van de gehele wereld, Hoofdstuk 18:20. Zie ook Psalm 111:6. Zijn werken werden zo openlijk getoond, dat zij de waarheid Zijner zending onmiskenbaar hebben aangetoond en bewezen.

2. De Goddelijke genade Zijner werken stelde hen schuldig aan de laagste ondankbaarheid. De werken, die Hij onder hen deed, waren niet slechts wonderen, maar zegeningen, niet slechts wonderwerken om hen te verbazen, maar werken van liefde en goedheid om hen aldus goed en zich zelf bij hen bemind te maken. Hij genas de kranken, reinigde de melaatsen, wierp duivelen uit, gunsten, bewezen niet slechts aan de personen, die daar bijzonder bij betrokken waren, maar ook aan het publiek, deze werken had Hij herhaald, vermenigvuldigd: "Welnu, om welk werk van die stenigt gij Mij? Gij kunt niet zeggen, dat Ik u enigerlei kwaad gedaan heb, u rechtvaardig tot toorn heb geprikkeld, indien gij dus met Mij wilt twisten, dan moet het om het een of ander goed werk zijn, een dienst, dien ik u bewezen heb, zegt Mij welken." De schrikkelijke ondankbaarheid, die er gelegen is in onze zonden tegen God en Jezus Christus, is er een grote verzwaring van, maakt ze ontzettend zondig. Zie hoe God dit doet uitkomen, Deuteronomium 32:6, Jeremia 2:5, Micha 6:3. Wij moeten het niet vreemd vinden, mensen te ontmoeten, die ons niet slechts zonder oorzaak haten, maar ons tegenstaan om onze liefde, Psalm 35:12, Psalm 41:10. Gelijk Hij met die vraag: "Om welk van die (werken) stenigt gij Mij? de grote gemoedsrust aanduidt, die Hij in Zijn eigen onschuld had, welke de mens moed inboezemt ten dage des lijdens, zo geeft Hij ook Zijnen vervolgers een wenk om eens te bedenken wat de ware reden was van hun vijandschap, en zich eens af te vragen, gelijk al degenen behoren te doen, die hun naasten moeite veroorzaken: Waarom vervolgen wij Hem? Gelijk Job dit ook zijnen vrienden aanraadt, Job 19:28.

VI. Hun rechtvaardiging van hun aanslag op Christus en de reden, waarop zij hun vervolging gronden, vers 33. Voor welke zonde zal men geen vijgenbladeren vinden om haar te bedekken, als zelfs de bloeddorstige vervolgers van de Zone Gods nog iets ter hunner verontschuldiging wisten in te brengen?
1. Zij wilden niet voor zulke vijanden van hun land gehouden worden, dat zij Hem voor een goed werk zouden vervolgen: Wij stenigen u niet voor enig goed werk. Zij wilden ook nauwelijks enig werk van Hem als goed erkennen. Zijn genezing van de verlamde, Hoofdstuk 5, en van de blindgeborene, Hoofdstuk 9, waren zo weinig erkend als goede diensten aan de stad bewezen, en dus verdienstelijke werken, dat zij integendeel op de lijst Zijner misdaden waren geplaatst, omdat Hij ze op de sabbatdag gedaan had. Indien Hij echter al enig goed

werk gedaan had, dan wilden zij toch niet erkennen, dat zij Hem daarom stenigden, hoewel het toch juist datgene was wat hen het meest tegen Hem vertoornde, Hoofdstuk 11:47. En zo konden zij dus, hoewel zij uiterst ongerijmd waren, er niet toe gebracht worden hun ongerijmdheid te erkennen.

2. Zij wilden zich voordoen als zulke vrienden van God en van zijn eer, dat zij Hem vervolgden wegens Godslastering: omdat gij, een mens zijnde, uzelf God maakt. Hier is:
a. Een voorgewende ijver voor de wet. Zij schijnen buitengemeen bezorgd voor de eer der Goddelijke majesteit, en bevangen te zijn door een Godsdienstig afgrijzen van hetgeen zij er een smaad van dachten te zijn. Een Godslasteraar moet gestenigd worden, Leviticus 24:16. Deze wet, dachten zij, rechtvaardigde niet slechts hetgeen zij poogden te doen, maar heiligde het, zoals in Handelingen 26:9. Aan de laagste, snoodste handelingen wordt dikwijls een fraaie schijn gegeven. Gelijk niets moediger is dan een verlicht geweten, zo is er ook niets dat overmoediger en beledigender is dan een dwalend geweten, zie Jesaja 66:5, Johannes 16:2.
b. Een wezenlijke vijandschap tegen het Evangelie, waaraan zij geen grotere smaadheid konden toevoegen dan door Christus als een Godslasteraar voor te stellen. Het is niets nieuws, dat men aan de beste mensen het slechtste karakter toeschrijft, en dat dit geschiedt door hen, die besloten hebben hen de ergste behandeling te laten ondergaan. De misdaad, die men Hem ten laste legt, is Godslastering, dat is een smadelijk en hatelijk spreken van God. God zelf is buiten het bereik van de zondaar, en Hem kan geen werkelijke schade toegebracht worden, daarom zal de vijandschap tegen God haar venijn spuwen op Zijn naam, en aldus hare boosaardigheid tonen. Het bewijs der misdaad: "gij, een mens zijnde, maakt uzelf God". Gelijk het Gods eer is, dat Hij God is, van welke ere wij Hem beroven, als wij Hem tot onze gelijke maken, zo is het ook zijn eer, dat er buiten Hem geen andere God is, van welke eer wij Hem beroven, als wij ons zelf of enig ander schepsel met Hem gelijkstellen.

Nu hadden zij dus:
Ten eerste, gelijk in zoverre, dat hetgeen Christus van zich zelf zei hierop neerkwam - dat Hij God was, want Hij had gezegd, dat Hij een was met de Vader, en dat Hij het eeuwige leven zou geven, en Christus loochent dit niet, hetgeen Hij wèl gedaan zou hebben, indien het een verkeerd begrijpen Zijner woorden ware geweest. Maar,
Ten tweede. Zij waren ten zeerste in dwaling, als zij Hem als een bloot mens beschouwen, en dat Hij wederrechtelijk aanspraak maakt op de Godheid. Zij vonden het ongerijmd en goddeloos, dat iemand als Hij, die in de gestaltenis verscheen van een arm, gering, verachtelijk man, zich de Messias zou noemen, en zich het recht zou toekennen op de ere, die de Zone Gods toekwam. Zij, die zeggen dat Jezus een bloot mens is en slechts een gemaakte God, zoals de Socinianen zeggen, beschuldigen Hem inderdaad van Godslastering, maar bewijzen krachtelijk dat zij er zelf schuldig aan zijn.

3. Hij, die een mens, een zondig mens, zijnde, zich tot een god maakt, zoals de paus dat doet, die voor zich op Goddelijke macht en voorrechten aanspraak maakt, is ontwijfelbaar een Godslasteraar en de antichrist.

VII. Christus' antwoord op hun beschuldiging (want hierop kwam hun rechtvaardiging van hen zelf neer), en Zijn handhaven van Zijn recht op die aanspraken, die zij Hem als Godslastering toerekenden, vers 34 en verder. waar Hij bewijst, dat Hij geen Godslasteraar is, en wel met twee argumenten.
1. Met een argument, ontleend aan Gods Woord. Hij beroept zich op hetgeen geschreven is in hun wet, dat is: in het Oude Testament, wie Christus ook moge tegenstaan, de Schrift is altijd aan zijn zijde. Er is geschreven: "Ik heb wel gezegd: Gij zijt goden", Psalm 82:6. Het is een

argument a minore ad majus - van het kleinere tot het grotere. Indien zij goden waren, veel meer nog ben Ik het.
Merk op:

a. Hoe Hij de tekst verklaart, vers 35. "De wet heeft die goden genaamd, tot welken het woord Gods geschied is, en de Schrift kan niet gebroken worden." Het woord van Gods opdracht kwam tot hen, hen aanstellende in hun ambten als rechters, en daarom worden zij goden genoemd, Exodus 22:28. Tot sommigen is het woord Gods onmiddellijk gekomen, zoals tot Mozes, tot anderen in de weg ener inzetting, door God verordineerd. De overheid is door God ingesteld, en de overheidspersonen zijn Gods gevolmachtigden, en daarom noemt de Schrift hen goden: en wij zijn er zeker van, dat de Schrift niet kan gebroken worden, dat er niets aan kan worden afgedaan, dat er niets aan valt te berispen. Elk woord van God is waar en goed, de stijl en taal zelfs der Schrift zijn onberispelijk en kunnen niet verbeterd worden, Mattheüs 5:18.

b. Hoe Hij hem toepast. Zoveel tenminste is gemakkelijk er uit af te leiden, dat diegenen wel zeer roekeloos en onredelijk waren, die Christus veroordeelden als een Godslasteraar, alleen maar omdat Hij zich de Zoon van God heeft genoemd, als zij toch zelf hun oversten zo noemden, en de Schrift hen hiertoe machtigde. Maar het argument gaat nog verder, vers 36. Indien overheidspersonen goden genaamd werden, omdat hun de rechtsbedeling der natie was opgedragen, "zegt gijlieden tot Mij, dien de Vader geheiligd en in de wereld gezonden heeft: Gij lastert God?" Wij hebben betreffende de Heere Jezus hier twee dingen: De eer, Hem aangedaan door de Vader, waarin Hij terecht roemt: Hij heeft Hem geheiligd, en in de wereld gezonden. Overheidspersonen werden zonen van God genoemd, ofschoon slechts het woord Gods tot hen kwam, en de geest van regering en bestuur slechts met mate over hen kwam, zoals over Saul, maar onze Heere Jezus was zelf het Woord, en Hij heeft de Geest zonder mate gehad. Zij waren aangesteld voor een bijzonder land, een stad, of natie, maar Hij was in de wereld gezonden, bekleed met een algemeen gezag, als Heere over allen. Tot hen werd gezonden, als tot personen, die op een afstand waren, Hij was uitgezonden. als zijnde van eeuwigheid bij God. De Vader heeft Hem geheiligd, dat is: bestemd en afgezonderd tot het ambt van Middelaar, en geschikt, bekwaam gemaakt voor dat ambt. Hem te heiligen is hetzelfde als Hem te verzegelen, Hoofdstuk 6:27. Wie de Vader zendt, heiligt Hij, wie Hij bestemt voor een heilig werk of doel, rust Hij toe met heilige beginselen en neigingen. De heilige God zal niemand belonen, en dus ook niet gebruiken, dan de zodanige, die Hij heilig vindt of heilig maakt. Dat de Vader Hem geheiligd en gezonden heeft wordt hier verklaard als Hem genoegzaam recht gevende om zich de Zoon van God te noemen, want, omdat Hij dat Heilige was, werd Hij de Zoon van God genoemd, Lukas 1:35. Zie Romeinen 6:4.
De smaadheid, Hem aangedaan door de Joden, waarover Hij terecht klaagt, dat zij goddeloos zeiden van Hem, dien de Vader aldus verwaardigd had, dat Hij een Godslasteraar was, omdat Hij zich Gods Zoon noemde. "Zegt gij dit van Hem? Durft gij dit zeggen? Zijt gij onbeschaamd genoeg om aan de God der waarheid te zeggen, dat Hij liegt, of Hem te veroordelen, die de Rechtvaardige is? Ziet Mij aan, en zegt het dan, indien gij kunt, Hoe! Zegt gij van de Zone Gods dat Hij een Godslasteraar is?" Indien duivelen, die Hij is komen veroordelen, dat van Hem gezegd hadden, het zou niet zo vreemd geweest zijn, maar dat mensen, die Hij is komen onderwijzen en redden, dat van Hem zeiden: - Ontzet u hierover, gij hemelen! Zie wat de taal is van het hardnekkig ongeloof, in werkelijkheid noemt het Jezus een Godslasteraar. Het is moeilijk te zeggen waarover men zich het meest verbazen moet: dat mensen, die Gods lucht inademen, zulke dingen zeggen, of dat aan mensen, die zulke dingen gezegd hebben, nog toegelaten wordt om Gods lucht in te ademen. De boosheid der mensen

en de lankmoedigheid Gods wedijveren, als het ware, met elkaar, welke van beide het verbazingwekkendste is.

2. Door een argument, ontleend aan Zijn eigen werken, vers 37, 38. In het eerste heeft Hij de beschuldiging van Godslastering slechts beantwoord met een argument ad hominem d.i. iemands eigen argument tegen hem zelf te keren, maar hier toont Hij Zijn recht en zijn aanspraken, en bewijst Hij, dat Hij en de Vader een zijn, vers 37, 38. Indien Ik niet doe de werken Mijns Vaders, zo gelooft Mij niet. Ofschoon Hij met volle recht zulke lasterende ellendelingen als onverbeterlijk en ongeneeslijk had kunnen verlaten, verwaardigt Hij zich toch met hen te redeneren.

Merk op:
a. Waarvan Hij uitgaat bij zijn redenering - van zijn werken, waarvan Hij dikwijls heeft verklaard, dat zij zijn geloofsbrieven zijn, de bewijzen van zijn zending. Gelijk Hij zich heeft bewezen van God te zijn gezonden door het Goddelijke Zijner werken, zo moeten wij ons verbonden zijn aan Christus bewijzen door het Christelijke van de onze. Het argument is zeer klemmend, want de werken, die Hij deed, waren de werken Zijns Vaders, die alleen de Vader doen kon, en die niet gedaan konden worden in de gewonen loop der natuur, maar alleen door de soevereine, besturende macht van de God der natuur. Opera Deo propria - werken bijzonder aan God eigen - werken ener Goddelijke macht, opera Deo digna - werken, Gode waardig. Hij, die zich kan ontheffen van de wetten der natuur, ze naar welgevallen en door Zijn eigen macht kan herroepen, wijzigen en beheersen, is voorzeker de soevereine Koning, die deze wetten heeft ingesteld en ten uitvoer gelegd. De wonderen, die de apostelen in Zijn naam, door zijn kracht en ter bevestiging Zijner leer hebben gewrocht, bevestigden dit argument, en deden het bewijs er van voortduren, nadat Hij was heengegaan. Het wordt zo billijk en zo duidelijk mogelijk voorgesteld.

Ten eerste. Indien Ik niet doe de werken Mijns Vaders, zo gelooft Mij niet. Hij eist geen blind, onvoorwaardelijk geloof, geen erkenning van Zijn Goddelijke zending, dan voor zoveel Hij er het bewijs van gaf. Hij drong zich niet in de genegenheid des volks, vleide hen niet, werkte niet op hun lichtgelovigheid door stoute beweringen, maar met de grootst - mogelijke openhartigheid voldeed Hij aan alle eisen van hun geloof. Christus is geen harde Meester, die verwacht te oogsten in toestemmend geloof, waar Hij niet met redenen en klemmende bewijsgronden heeft gezaaid. Niemand zal omkomen wegens het niet geloven van zaken, waarvan de geloofwaardigheid niet genoegzaam was bewezen, de oneindige Wijsheid zelf Rechter zijnde.
Ten tweede. Maar indien Ik de werken Mijns Vaders doe, indien Ik onloochenbaar wonderen werk ter bevestiging ener heilige leer, en zo gij Mij niet gelooft, indien gij zo nauwgezet zijt van Mij niet op mijn woord te willen geloven, zo gelooft de werken, gelooft uw eigen ogen, uw eigen verstand, de zaak zelf spreekt duidelijk genoeg. Gelijk de onzienlijke dingen des Scheppers duidelijk genoeg gezien worden door de werken der schepping en der gewone voorzienigheid, Romeinen 1:20, zo worden de onzienlijke dingen des Verlossers gezien door zijn wonderen, en door al zijn werken van macht en genade, zodat zij, die door deze werken niet overtuigd werden, niet te verontschuldigen waren.

b. Waarvoor, met welk doel Hij met hen redeneert - "opdat gij moogt bekennen en geloven" - het verstandelijk en met volkomen overtuiging zult geloven "dat de Vader in Mij is, en Ik in Hem" hetgeen hetzelfde is als wat Hij in vers 30 had gezegd: "Ik en de Vader zijn een." De Vader was zo in de Zoon, dat "in Hem al de volheid der Godheid woonde", en het was door Goddelijke macht, dat Hij zijn wonderen heeft gewrocht, de Zoon was zo in de Vader, dat Hij

volkomen bekend was met geheel Zijn wil en bedoeling, niet door mededeling, maar door bewustheid, daar Hij van eeuwigheid in Zijn schoot was. Dit moeten wij weten en bekennen, niet weten en het verklaren (want wij kunnen het door geen onderzoek volkomen doorgronden) maar het weten of bekennen, en geloven, de diepte erkennende en aanbiddende, als wij niet tot de bodem er van kunnen geraken.

Johannes 10:39 - 42
Wij hebben hier de uitslag der samenspreking met de Joden. Men zou denken, dat zij er door overtuigd waren geworden, maar hun hart was verhard. Hier wordt ons gezegd:

I. Hoe zij Hem aanvielen met geweld. Daarom zochten zij wederom Hem te grijpen." Daarom.
1. Omdat Hij hun beschuldiging van Godslastering volkomen had weerlegd, zodat zij zich moesten schamen om in hun opzet van Hem te stenigen te volharden, daarom poogden zij Hem te grijpen om Hem dan als een staatsmisdadiger te vervolgen. Toen het hun niet gelukte hun aanslag door een volksoploop te volvoeren, wilden zij beproeven wat zij doen konden door een wettelijk proces, Zie Openbaring 12:13. Of, 2. Omdat Hij volhardde in Zijn getuigenis omtrent zich zelf, volhardden zij in hun kwaadwilligheid jegens Hem. Wat Hij tevoren gezegd had, heeft Hij ook werkelijk wederom gezegd, want de getrouwe Getuige wijkt nooit af van hetgeen Hij eens gezegd heeft, en daarom leggen zij dan ook dezelfden toorn en verbittering jegens Hem aan de dag, en rechtvaardigen zij hun poging om Hem te stenigen, door een poging om Hem gevangen te nemen. Dat is de aard van een vervolgzuchtige mens, en ook zijn gewone wijze van handelen: de een reeks van slechte daden te bedekken met een andere, opdat het doel der eerste niet mislukke.

II. Hoe Hij hun ontkwam door de vlucht, geen smadelijke vlucht, waaruit menselijke zwakheid sprak, maar een eervolle aftocht, waarin Goddelijke macht werd gezien. "Hij ontging uit hun hand," niet door tussenkomst van een vriend, die Hem te hulp kwam, maar door Zijn eigen wijsheid ontdeed Hij zich van hen, Hij omsluierde zich, of Hij wierp een nevel voor hun ogen, of bond de handen van hen, wier hart Hij niet had veranderd. Geen instrument, gericht tegen onze Heere Jezus, zal gelukken, Psalm 2:4. Hij ontging, niet omdat Hij bevreesd was te lijden, maar "omdat zijn ure nog niet was gekomen." En Hij, die wist hoe zich zelf te verlossen, weet ongetwijfeld ook hoe de Godvruchtigen te verlossen uit verzoeking en een weg voor hen te bereiden om te ontkomen.

III. Waar Hij heenging: Hij ging wederom over de Jordaan", vers 40. De Opziener onzer zielen bleef niet aan een plaats, maar ging het land door goeddoende. Deze grote Weldoener bevond zich nooit buiten Zijn weg, want overal waar Hij kwam was er werk voor Hem te doen. Hoewel Jeruzalem de koninklijke stad was, heeft Hij toch menig vriendelijk bezoek afgelegd op het land, of in de provincie, niet slechts in Zijn eigen landstreek van Galiléa, maar ook elders, zelfs in de afgelegen streken over de Jordaan.
Merk nu op:
1. Welke beschutting Hij daar vond. Hij ging naar een bijzondere plaats des lands, en Hij bleef aldaar, dáár vond Hij rust en stilte, die Hij in Jeruzalem niet kon vinden. Hoewel vervolgers Christus en Zijn Evangelie uit hun eigen stad of land kunnen verdrijven, kunnen zij noch Hem, noch het Evangelie uit de wereld bannen. Jeruzalem werd wel niet verzameld, en zal het ook niet worden, nochtans werd Christus verheerlijkt, en Hij zal nog verheerlijkt worden. Christus' heengaan over de Jordaan was een beeld, of afschaduwing, van het wegnemen van het koninkrijk van de Joden, om het te brengen tot de heidenen. Christus en

Zijn Evangelie hebben dikwijls een veel beter onthaal gevonden onder eenvoudige landslieden, dan onder de wijzen, de machtigen, de edelen, 1 Corinthiërs 1:26, 27.

2. Welke voorspoed Hij hier had. Hij is niet bloot om Zijn eigen veiligheid derwaarts heengegaan, maar om er goed te doen, en Hij verkoos heen te gaan naar de plaats, waar Johannes eerst doopte, Hoofdstuk 1:28, omdat het niet anders kon of er moest wel enigerlei indruk zijn achtergebleven van Johannes' bediening en doop in die streken, waardoor de mensen geneigd zouden zijn Christus en zijn leer te ontvangen, want het was nog geen drie jaren geleden, dat Johannes doopte, en Christus zelf was hier te Bethabara gedoopt. Christus kwam nu herwaarts om te zien welke vruchten er van Johannes' arbeid onder hen waren overgebleven, en wat zij onthouden hadden van de dingen, die zij toen hadden gehoord en gezien.
De uitslag beantwoordde ook wel enigermate aan de verwachting, want er wordt ons gezegd:
a. Dat velen tot Hem kwamen. Het terugkomen van de middelen der genade, nadat zij voor een tijd hadden opgehouden, zal gewoonlijk de genegenheid wederom opwekken en verlevendigen. Sommigen denken, dat Christus te Bethabara, het huis van de overtocht, wilde verblijven, omdat dáár de ponten lagen, waarmee zij over de Jordaan gingen, opdat Hij in de samenstroming des volks de gelegenheid zou vinden, om velen te onderwijzen, die kwamen om Hem te horen, als dit op hun weg lag, maar nauwelijks een voetstap buiten hun weg zouden doen om Zijn woord te gaan horen.

b. Dat zij spraken ten Zijnen gunste, en redenen zochten bij te brengen om zich bij Hem aan te sluiten, even ijverig als die van Jeruzalem naar tegenwerpingen en bezwaren tegen Hem hadden gezocht. Zeer verstandig en oordeelkundig zeiden zij: Johannes deed wel geen teken, maar alles, wat Johannes van dezen zei, was waar. Twee dingen overlegden zij bij zich zelf bij de herinnering aan hetgeen zij van Johannes gezien en gehoord hadden, in vergelijking met Christus' bediening. Dat Christus Johannes de Doper ver overtrof in kracht en macht, want Johannes heeft geen teken, geen wonder, gedaan, en Jezus doet er vele. Indien nu Johannes zo groot een profeet was, hoe groot moet deze Jezus dan niet zijn! Christus wordt het best gekend en erkend door zulk een vergelijking met anderen, als waardoor Hij dan ver boven die anderen staat. Hoewel Johannes gekomen is in de geest en de kracht van Elias, heeft hij toch geen wonderen gedaan, zoals Elias gedaan heeft, opdat het volk niet in hun hart zouden aarzelen tussen hem en Jezus, daarom is de eer van wonderen te werken voor Jezus bewaard gebleven, als een bloem aan Zijn kroon, opdat er een merkbaar en onmiskenbaar bewijs zou zijn, dat Hij, hoewel na Johannes gekomen, toch voor hem, en ver boven hem geweest is. Dat Christus volkomen aan het getuigenis van Johannes beantwoordde.
Johannes heeft niet slechts geen wonder gedaan om het volk van Christus af te leiden, maar hij heeft zeer veel gezegd om hen op Christus te wijzen, hen tot Christus te doen gaan, en zijn eigen discipelen tot Hem te doen overgaan, en dit kwam hun thans voor de geest: alles wat Johannes van dezen zei, was waar, dat Hij het Lam Gods zou wezen, dat Hij zou dopen met de Heilige Geesten met vuur. Grote dingen had Johannes van Hem gezegd, waardoor hun verwachtingen werden opgewekt, zodat, hoewel hun ijver niet groot genoeg was om hen naar Zijn land te voeren ten einde aldaar naar Hem te vragen, zij toch, toen Hij aan hun eigen deur kwam om hun het Evangelie te brengen, erkenden, dat Hij zo groot was als Johannes gezegd had. Als wij met Christus bekend worden, Hem kennen uit eigen ervaring, dan bevinden wij, dat alles wat de Schrift van Hem zegt, waar is, ja meer, dat de werkelijkheid het gerucht overtreft, 1 Koningen 10:6, 7.
Johannes de Doper was nu dood, maar zijn hoorders profiteerden van hetgeen zij vroeger gehoord hadden, en door hetgeen zij toen hoorden te vergelijken met hetgeen zij nu zagen, behaalden zij een dubbel voordeel.

Ten eerste. Zij werden bevestigd in hun geloof, dat Johannes een profeet was, die zulke dingen had voorzegd, en van de hoge uitnemendheid had gesproken, waartoe deze Jezus komen zou, hoewel Zijn begin zo gering was.
Ten tweede. Zij waren bereid te geloven, dat Jezus was de Christus, in wie zij de dingen vervuld zagen, die Johannes had voorzegd. Hierin zien wij, dat de voorspoed en de krachtige uitwerking van het gepredikte woord niet beperkt zijn tot het leven van de prediker, noch dat zij sterven met zijn ademtocht, maar dat hetgeen als water scheen te zijn, dat ter aarde uitgestort was, later toch weer verzameld wordt. Zie Zacharia 1:5, 6.

c. Dat velen aldaar in Hem geloofden. Gelovende dat Hij, die zulke wonderen werkte, en in wie Johannes' voorzeggingen vervuld waren, was wat Hij zei te zijn, namelijk de Zoon van God, gaven zij zich aan Hem over als Zijn discipelen, vers 42. Er moet hier nadruk gelegd worden:
a. Op de personen, die in Hem geloofden, het waren velen. Terwijl zij, die te Jeruzalem zijn leer hadden ontvangen en aangenomen, slechts als de nalezing waren van de wijnoogst, waren zij, die op het land, aan de overzijde van de Jordaan, in Hem geloofden, als de volle oogst, die voor Hem ingezameld werd.
b. Op de plaats, waar dat was, het was, waar Johannes had gepredikt en gedoopt, en een groten zegen op zijn werk gehad heeft, dáár geloofden velen in de Heere Jezus. Waar de prediking van de leer der bekering de gewensten voorspoed heeft gehad, daar zal de prediking van de leer der verzoening en Evangeliegenade ook zeer waarschijnlijk met voorspoed gekroond, door zegen achtervolgd worden. Waar Johannes de volke aangenaam was, kan Jezus hun niet onaangenaam zijn. De bazuin van het jubeljaar klinkt het lieflijkst in de oren van hen, die op de verzoendag zich om hun zonden hebben verootmoedigd.

Hoofdstuk 11

1 En er was een zeker man krank, genaamd Lazarus, van Bethanie, uit het vlek van Maria en haar zuster Martha. 2 (Maria nu was degene, die de Heere gezalfd heeft met zalf, en Zijn voeten afgedroogd heeft met haar haren; welker broeder Lazarus krank was.) 3 Zijn zusters dan zonden tot Hem, zeggende: Heere, zie, dien Gij liefhebt, is krank. 4 En Jezus, dat horende, zeide: Deze krankheid is niet tot de dood, maar ter heerlijkheid Gods; opdat de Zone Gods door dezelve verheerlijkt worde. 5 Jezus nu had Martha, en haar zuster, en Lazarus lief. 6 Als Hij dan gehoord had, dat hij krank was, toen bleef Hij nog twee dagen in de plaats, waar Hij was. 7 Daarna zeide Hij verder tot de discipelen: Laat ons wederom naar Judea gaan. 8 De discipelen zeiden tot Hem: Rabbi! de Joden hebben U nu onlangs gezocht te stenigen, en gaat Gij wederom derwaarts? 9 Jezus antwoordde: Zijn er niet twaalf uren in de dag? Indien iemand in de dag wandelt, zo stoot hij zich niet, overmits hij het licht dezer wereld ziet; 10 Maar indien iemand in de nacht wandelt, zo stoot hij zich, overmits het licht in hem niet is. 11 Dit sprak Hij; en daarna zeide Hij tot hen: Lazarus, onze vriend, slaapt; maar Ik ga heen, om hem uit de slaap op te wekken. 12 Zijn discipelen dan zeiden: Heere, indien hij slaapt, zo zal hij gezond worden. 13 Doch Jezus had gesproken van zijn dood; maar zij meenden, dat Hij sprak van de rust des slaaps. 14 Toen zeide dan Jezus tot hen vrijuit: Lazarus is gestorven. 15 En Ik ben blijde om uwentwil, dat Ik daar niet geweest ben, opdat gij geloven moogt; doch laat ons tot hem gaan.

16 Thomas dan, genaamd Didymus, zeide tot zijn mededискipelen: Laat ons ook gaan, opdat wij met Hem sterven. 17 Jezus dan, gekomen zijnde, vond, dat hij nu vier dagen in het graf geweest was. 18 (Bethanie nu was nabij Jeruzalem, omtrent vijftien stadien van daar.) 19 En velen uit de Joden waren gekomen tot Martha en Maria, opdat zij haar vertroosten zouden over haar broeder. 20 Martha dan, als zij hoorde, dat Jezus kwam, ging Hem tegemoet; doch Maria bleef in huis zitten. 21 Zo zeide Martha dan tot Jezus: Heere, waart Gij hier geweest, zo ware mijn broeder niet gestorven; 22 Maar ook nu weet ik, dat alles, wat Gij van God begeren zult, God U het geven zal. 23 Jezus zeide tot haar: Uw broeder zal wederopstaan.

24 Martha zeide tot Hem: Ik weet, dat hij opstaan zal in de opstanding ten laatsten dage. 25 Jezus zeide tot haar: Ik ben de Opstanding en het Leven; die in Mij gelooft zal leven, al ware hij ook gestorven; 26 En een iegelijk, die leeft, en in Mij gelooft, zal niet sterven in der eeuwigheid. Gelooft gij dat? 27 Zij zeide tot Hem: Ja, Heere; ik heb geloofd, dat Gij zijt de Christus, de Zone Gods, Die in de wereld komen zou. 28 En dit gezegd hebbende, ging zij heen, en riep Maria, haar zuster, heimelijk, zeggende: De Meester is daar, en Hij roept u. 29 Deze, als zij dat hoorde, stond haastelijk op, en ging tot Hem.

30 (Jezus nu was nog in het vlek niet gekomen, maar was in de plaats, waar Hem Martha tegemoet gekomen was.) 31 De Joden dan, die met haar in het huis waren, en haar vertroostten, ziende Maria, dat zij haastelijk opstond en uitging, volgden haar, zeggende: Zij gaat naar het graf, opdat zij aldaar wene. 32 Maria dan, als zij kwam, waar Jezus was, en Hem zag, viel aan Zijn voeten, zeggende tot Hem: Heere, indien Gij hier geweest waart, zo ware mijn broeder niet gestorven. 33 Jezus dan, als Hij haar zag wenen, en de Joden, die met haar kwamen, ook wenen, werd zeer bewogen in de geest, en ontroerde Zichzelf; 34 En zeide: Waar hebt gij hem gelegd? Zij zeiden tot Hem: Heere, kom en zie het.

35 Jezus weende. 36 De Joden dan zeiden: Ziet, hoe lief Hij hem had! 37 En sommigen uit hen zeiden: Kon Hij, Die de ogen des blinden geopend heeft, niet maken, dat ook deze niet gestorven ware? 38 Jezus dan wederom in Zichzelf zeer bewogen zijnde, kwam tot het graf; en het was een spelonk, en een steen was daarop gelegd. 39 Jezus zeide: Neemt de steen weg. Martha, de zuster des gestorvenen, zeide tot Hem: Heere, hij riekt nu al, want hij heeft vier dagen aldaar gelegen. 40 Jezus zeide tot haar: Heb Ik u niet gezegd, dat, zo gij gelooft, gij de heerlijkheid Gods zien zult? 41 Zij namen dan de steen weg, waar de gestorvene lag. En Jezus hief de ogen opwaarts, en zeide: Vader, Ik dank U, dat Gij Mij gehoord hebt. 42 Doch Ik wist, dat Gij Mij altijd hoort; maar om der schare wil, die rondom staat, heb Ik dit gezegd, opdat zij zouden geloven, dat Gij Mij gezonden hebt. 43 En als Hij dit gezegd had, riep Hij met grote stemme: Lazarus, kom uit! 44 En de gestorvene kwam uit, gebonden aan handen en voeten met grafdoeken, en zijn aangezicht was omwonden met een zweetdoek. Jezus zeide tot hen: Ontbindt hem, en laat hem heengaan.

45 Velen dan uit de Joden, die tot Maria gekomen waren, en aanschouwd hadden, hetgeen Jezus gedaan had, geloofden in Hem. 46 Maar sommigen van hen gingen tot de Farizeeën, en zeiden tot hen, hetgeen Jezus gedaan had. 47 De overpriesters dan en de Farizeeën vergaderden de raad, en zeiden:

Wat zullen wij doen? want deze Mens doet vele tekenen. 48 Indien wij Hem alzo laten geworden, zij zullen allen in Hem geloven, en de Romeinen zullen komen, en wegnemen beide onze plaats en volk.
49 En een uit hen, namelijk Kájafas, die deszelf jaars hogepriester was, zeide tot hen: Gij verstaat niets; 50 En gij overlegt niet, dat het ons nut is, dat een mens sterve voor het volk, en het gehele volk niet verloren ga. 51 En dit zeide hij niet uit zichzelf; maar, zijnde hogepriester deszelf jaars, profeteerde hij, dat Jezus sterven zou voor het volk; 52 En niet alleen voor dat volk, maar opdat Hij ook de kinderen Gods, die verstrooid waren, tot een zou vergaderen. 53 Van dien dag dan af beraadslaagden zij tezamen, dat zij Hem doden zouden. 54 Jezus dan wandelde niet meer vrijelijk onder de Joden; maar ging van daar naar het land bij de woestijn, naar de stad, genaamd Efraim, en verkeerde aldaar met Zijn discipelen.
55 En het pascha der Joden was nabij, en velen uit dat land gingen op naar Jeruzalem, voor het pascha, opdat zij zichzelf reinigden. 56 Zij zochten dan Jezus, en zeiden onder elkander, staande in de tempel: Wat dunkt u? Dunkt u, dat Hij niet komen zal tot het feest? 57 De overpriesters nu en de Farizeeën hadden een gebod gegeven, dat, zo iemand wist, waar Hij was, hij het zou te kennen geven, opdat zij Hem mochten vangen.

In dit hoofdstuk hebben wij het heerlijke wonder, door Christus gewrocht weinig tijd voor Zijn dood de opwekking van Lazarus - dat alleen door dezen evangelist wordt meegedeeld, want de drie anderen bepalen zich tot hetgeen Christus deed in Galiléa, waar Hij de meesten tijd verbleef, terwijl zij met hun verhaal nauwelijks naar Jeruzalem komen voor de lijdensweek, terwijl Johannes' gedenkschriften voornamelijk verhalen hetgeen te Jeruzalem voorviel, deze gebeurtenis bleef dus voor zijn pen bewaard. Sommigen opperen het denkbeeld, dat Lazarus, toen de andere evangelisten schreven, nog leefde, en het zou weinig gestrookt hebben met zijn nederigheid, en ook niet bevorderlijk zijn geweest aan zijn veiligheid, om de geschiedenis toen reeds te vermelden, zij achtten het dus voegzamer er mede te wachten tot na zijn dood. Die gebeurtenis wordt uitvoeriger verhaald dan enig ander wonder van Christus, niet alleen omdat vele omstandigheden zo leerrijk waren, en het wonder zelf zulk een groot bewijs was van Christus' zending, maar omdat het de voorproef en het onderpand was van hetgeen het grootste bewijs van allen zijn zou, namelijk Christus eigen opstanding. Hier is:

I. De tijding aan onze Heere Jezus gezonden van de ziekte van Lazarus, en hoe Hij deze tijding ontving, 1 – 16.
II. Zijn bezoek aan Lazarus' bloedverwanten, toen Hij zijn dood had vernomen, en hoe zij Zijn bezoek ontvingen, vers 17 - 32,
III. Het wonder, gewrocht in de opwekking van Lazarus uit de doden, vers 33 – 4.
IV. De uitwerking van dat wonder op anderen, vers 45 - 57.

Johannes 11:1 - 16
Wij hebben in deze verzen:
I. Een bijzonder bericht omtrent de personen, die voornamelijk bij deze gebeurtenis zijn betrokken, vers 1 - 2.
1. Zij woonden te Bethanië, een vlek, niet ver van Jeruzalem, waar Christus gewoonlijk de nacht doorbracht, als Hij opging tot de feesten. Het wordt hier het vlek van Maria en Martha genoemd, zoals Bethsaïda de stad van Andreas en Petrus genoemd werd. Want ik zie geen reden om, gelijk sommigen, te denken, dat Maria en Martha de eigenaressen waren van het vlek, terwijl de overige bewoners hun huizen van haar in huur hadden.

2. Hier was een broeder, genaamd Lazarus, zijn Hebreeuwse naam was waarschijnlijk Eliëzer, de samentrekking er van met een Grieksen uitgang er aan toegevoegd, heeft er Lazarus van gemaakt. Wellicht heeft onze Heiland in het vooruitzicht dezer gebeurtenis de naam Lazarus

gebruikt in zijn gelijkenis, waarin Hij de zaligheid wilde voorstellen van de rechtvaardigen in de schoot van Abraham onmiddellijk na hun dood, Lukas 16:22.

3. Hier waren twee zusters, Martha en Maria, die de huishoudsters schijnen geweest te zijn en de zaken van het gezin schijnen bestuurd te hebben, terwijl Lazarus wellicht een leven van afzondering heeft geleid, en zich aan studie en overdenking had gewijd. Hier was een bescheiden, gelukkig, ordelijk gezin, een gezin, waarmee Christus veel omgang had, waar echter geen man en vrouw, geen echtgenoten in waren (tenminste dat blijkt niet), maar een huis, waarin een broeder en zijn zusters eendrachtelijk samenwoonden.

4. Een der zusters wordt inzonderheid aangeduid als die Maria, die de Heere gezalfd heeft met zalf, vers 2. Sommigen denken, dat zij de vrouw was, van wie wij lezen in Lukas 7:37, 38, die een zondares, een slechte vrouw, was geweest. Ik denk veeleer dat het verwijst naar de zalving van Christus, welke door dezen evangelist wordt verhaald in Hoofdstuk 12:3, want de evangelisten verwijzen nooit naar elkaar, terwijl Johannes dikwijls in de een plaats van zijn evangelie naar een andere plaats verwijst. Buitengewone daden van Godsvrucht en toewijding, die uit een oprecht beginsel van liefde tot Christus voortkomen, zullen niet slechts Hem welbehaaglijk wezen, maar ook roem verwerven in de kerk, Mattheüs 26:13. Deze was het, wier broeder Lazarus ziek was, en de ziekte van hen, die wij liefhebben, is ons een smart en beproeving. Hoe meer vrienden wij hebben, hoe vaker wij aldus door medegevoel beproefd worden, en hoe dierbaarder zij ons zijn, hoe groter onze smart is, zodat de menigvuldigheid onzer vertroosting ook de menigvuldigheid van onze zorgen en kruisen meebrengt.

II. De tijding, aan onze Heere Jezus gezonden, van de ziekte van Lazarus, vers 3. Zijn zusters wisten waar Jezus was, ver weg, aan de overzijde van de Jordaan, en zij zonden een specialen bode tot Hem, om Hem bekend te maken met de beproeving van haar gezin, waarin zij:
1. De genegenheid toonden, die zij haren broeder toedroegen. Hoewel zijn bezitting zeer waarschijnlijk na zijn dood haar ten deel zou vallen, verlangden zij toch vurig, dat hij in het leven zou blijven. Zij toonden hare liefde voor hem nu hij ziek was, want een broeder is tegen de benauwdheid geboren , en dat is een zuster ook. Wij moeten wenen met onze vrienden, als zij wenen, zowel als ons met hen verblijden als zij blijde zijn.

2. Haar eerbied en achting toonden voor onze Heere Jezus, dien zij gaarne met al hare zorgen en noden bekend wilden maken en, gelijk Jeftha, al hare woorden voor Zijn aangezicht wilden uitspreken. Hoewel God al onze behoeften kent, al onze smarten en zorgen, wil Hij ze toch van ons weten, en wij eren Hem door ze Hem voor te leggen. De boodschap, die zij zonden, bestond uit weinig woorden, het was geen bede, geen verzoek, en nog minder was er iets eisends of dringends in de boodschap, zij bevatte slechts de mededeling van het feit, waarin echter een krachtig pleiten lag opgesloten: Heere! zie, dien Gij liefhebt, is ziek. Zij zeggen niet: dien wij liefhebben, maar dien Gij liefhebt. Onze grootste bemoediging in het gebed komt van God zelf, van zijn genade. Zij zeggen niet: Heere, zie, die U liefheeft is ziek, maar dien Gij liefhebt, want: Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons lief heeft gehad. Onze liefde tot Hem is niet der moeite waard om van te spreken, maar van de zijn voor ons kan nooit genoeg worden gesproken. Er zijn sommigen onder de vrienden en volgelingen van de Heere Jezus, aan wie Hij een bijzondere liefde toedraagt, boven anderen. Onder de twaalven was er een, dien Jezus liefhad. Het is niets nieuws, dat zij, die door Christus worden bemind, ziek zijn: alle ding wedervaart hun, gelijk aan alle anderen. Lichaamskwalen bestraffen het bederf en stellen de genadegaven van Gods volk op de proef. Als wij ziek zijn is het een grote vertroosting voor ons omringd te zijn van hen, die voor ons bidden. Wij zullen grotelijks bemoedigd worden in ons gebed voor hen, die ziek zijn, als wij

grond hebben om te hopen, dat zij de zodanige zijn, die Christus liefheeft, en wij hebben reden om diegenen lief te hebben en voor hen te bidden, van wie wij reden hebben te geloven, dat Christus hen liefheeft.

III. Een bericht van de wijze, waarop Christus de tijding van de ziekte Zijns vriends ontvangen heeft.
1. Hij voorspelde de ziekte en het einde er van, en waarschijnlijk heeft Hij met de bode, die de tijding had meegebracht, een boodschap teruggezonden om hen te ondersteunen terwijl Hij nog toefde om tot hen te komen. Hij voorspelt twee dingen:
a. "Deze ziekte is niet tot de dood." Zij was dodelijk, en is ook dodelijk gebleken, en ongetwijfeld is Lazarus ook vier dagen dood geweest. Maar dat was toch niet het doel, waartoe deze ziekte was gezonden. Zij kwam niet, zoals in een gewoon geval, als een oproeping naar het graf, neen, er lag een hogere bedoeling in. Indien zij met dat doel ware gezonden, dan zou dit door zijn opstanding uit de doden teniet zijn gedaan. Het was niet de finale uitwerking dezer ziekte. Hij stierf, en toch kan gezegd worden, dat hij niet gestorven is, want van hetgeen niet altijd voortduurt kan men niet zeggen dat het gedaan is. De dood is een eeuwig vaarwel aan de wereld, het is de weg, waarvan wij niet zullen wederkeren, en in dien zin was deze ziekte niet tot de dood. Het graf was niet zijn langdurig tehuis, zijn eeuwig huis. Zo heeft Christus ook van het dochtertje van Jaïrus, dat Hij in het leven wilde terugroepen, gezegd: "Zij is niet dood." De ziekte der Godvruchtigen, hoe dreigend ook, is niet tot de dood, want zij is niet tot de eeuwigen dood. De dood des lichaams voor deze wereld is de geboorte der ziel in een andere wereld. Als wij of onze vrienden ziek zijn, dan laten wij onze voornaamste vertroosting hierin gelegen zijn, dat er hoop is op herstel, maar hierin kunnen wij teleurgesteld worden. Indien zij Christus toebehoren, laat dan het ergste geschieden: zij kunnen "van de tweeden dood niet beschadigd worden", en dus is de beschadiging van de eersten van geen groot belang.

b. *Maar ter heerlijkheid Gods,* opdat er een gelegenheid zij om Gods heerlijke macht te openbaren. De beproevingen der heiligen zijn bedoeld tot heerlijkheid Gods, opdat Hij gelegenheid hebbe hun gunst te betonen: want de lieflijkste en aandoenlijkste genadebewijzen zijn die, welke door benauwdheid en lijden tot ons komen. Laat dit ons verzoenen ook met de duisterste beschikkingen van Gods voorzienigheid, zij zijn allen tot heerlijkheid Gods: deze ziekte, dat verlies, of die teleurstelling is dit, en zo God verheerlijkt wordt, behoren wij tevreden te wezen, Leviticus 10:3. Het was tot heerlijkheid Gods, want het was, opdat de Zone Gods door dezelve verheerlijkt worde, daar het Hem de gelegenheid gaf om dat glorierijk wonder te werken, namelijk hem op te wekken van de doden. Evenals tevoren de man blind was geboren, opdat Christus de ere zou hebben van hem te genezen, Hoofdstuk 9:3, zo moest Lazarus ziek worden en sterven, opdat Christus verheerlijkt zou worden als de Heere des levens. Laat dit hen, die Christus liefheeft, vertroosten onder al hun smarten en beproevingen, dat van die allen het doel is, dat de Zone Gods er door verheerlijkt zal worden, zijn wijsheid, macht en goedheid verheerlijkt in hun ondersteuning en vertroosting, zie 2 Corinthiërs 12:9, 10.

2. Hij stelde Zijn bezoek aan de zieke uit, vers 5, 6. Zij hadden gepleit: "Heere, het is hij, dien Gij liefhebt," en het pleit wordt als juist erkend, vers 5, Jezus nu had Martha, en hare zuster, en Lazarus lief. Aldus worden de aanspraken des geloofs bekrachtigd in de hemel. Nu zou men denken, dat hierop zal volgen: Als Hij dan gehoord had, dat hij ziek was, maakte Hij zoveel mogelijk haast om tot hem te gaan. Indien Hij hen liefhad, dan was het nu de tijd om dit te tonen, door zich tot hen te spoeden, want Hij wist, dat zij Hem met ongeduld verwachtten. Maar Hij sloeg de tegenovergestelde weg in om Zijn liefde te tonen. Er wordt

niet gezegd: Hij had hen lief, en toch vertoefde Hij tot hen te gaan, maar als Hij dan gehoord had, dat hij ziek was, toen bleef Hij nog twee dagen in de plaats, waar Hij was.

a. Hij had hen lief, dat is: Hij had een hogen dunk van Martha en Maria, van hare wijsheid en genade, van haar geloof en hare lijdzaamheid boven anderen van Zijn discipelen, en daarom stelde Hij het uit om tot haar te gaan, teneinde haar op de proef te stellen, en opdat hare beproeving zou bevonden worden tot lof en eer.
b. Hij had hen lief, dat is: Hij was voornemens iets groots, iets buitengewoons voor hen te doen, een wonder voor hen te werken, zoals Hij nog voor geen Zijner vrienden gewerkt had, en daarom vertoefde Hij tot haar te komen, opdat Lazarus dood en begraven zou zijn als Hij kwam. Indien Christus terstond ware gekomen en de ziekte van Lazarus had genezen, dan zou Hij voor hem niet meer gedaan hebben, dan Hij voor velen gedaan had, indien Hij hem in het leven teruggeroepen had, nadat hij pas gestorven was, dan zou Hij voor hem niet meer gedaan hebben, dan Hij voor sommigen gedaan had, maar zijn hulp zo lang uitstellende, had Hij gelegenheid om meer voor hem te doen, dan Hij voor iemand anders gedaan had. God heeft genaderijke bedoelingen zelfs in schijnbaar uitstellen of vertragen, Jesaja 54:7, 8, 49:14, enz. Christus' vrienden te Bethanië waren niet uit zijn gedachten, hoewel Hij, toen Hij van hun beproeving en leed hoorde, zich niet terstond tot hen spoedde. Als het werk der verlossing, der geestelijke of tijdelijke, publieke of persoonlijke verlossing, tot stilstand is gekomen, dan is die stilstand toch slechts voor zekeren tijd, en - ieder ding is schoon op zijn tijd.

IV. Zijn gesprek met de discipelen, toen Hij op het punt stond zijn vrienden te Bethanië te gaan bezoeken, vers 7 - 16. Die samenspreking is zo vrij en gemeenzaam, dat zij bewijst wat Christus zegt: "Ik heb u vrienden genoemd." Hij spreekt met hen over twee dingen - Zijn eigen gevaar en Lazarus' dood.

1. Zijn eigen gevaar bij Zijn heengaan naar Judea, vers 7 - 10.
a. Wij hebben hier de kennisgeving van Christus aan Zijn discipelen van Zijn voornemen om naar Judea te gaan. Zijn discipelen waren de mannen van Zijn raad, en Hij zei tot hen: "Laat ons wederom naar Judea gaan," hoewel die van Judea zulk een gunst onwaardig zijn. Aldus herhaalt Christus de aanbiedingen van zijn genade aan hen, die ze zo dikwijls hadden afgewezen. Nu kan dit beschouwd worden als een bedoeling Zijner liefde voor zijn vrienden te Bethanië, wier smartelijke beproeving hem wèl bekend was, ofschoon zij Hem geen nieuwe boden gezonden hadden, want, hoewel afwezig naar het lichaam, was Hij in de geest toch tegenwoordig. Toen Hij wist dat hun nood tot het uiterste was gekomen, toen broeder en zusters een laatst afscheid van elkaar hadden genomen, toen zei Hij: "Laat ons naar Judea gaan." Christus zal opstaan ten gunste van Zijn volk, als de tijd om hun genadig te zijn, de bestemde tijd, is gekomen, en de tijd der grootste benauwdheid blijkt gewoonlijk die bestemde tijd te wezen - als onze verwachting verloren is en wij afgesneden zijn, dan zullen zij weten dat Ik de Heere ben, als Ik uw graven zal hebben geopend, Ezechiël 37:11, 13. Laat dan, in de diepte der benauwdheid, dit ons uit de diepte der wanhoop houden, dat de uiterste nood van de mens de juiste gelegenheid is voor God om te helpen en te redden, Jehova - Jireh. Of als een beproeving van de moed der discipelen, of zij Hem derwaarts durfden volgen, waar zij zo kort tevoren verschrikt waren geworden door een aanslag op het leven huns Meesters, dien zij beschouwden als mede een aanslag op hun eigen leven. Naar Judea te gaan, waar het zo gevaarlijk voor hen was, was een woord, dat hen op de proef stelde. Maar Christus zei niet: "Gaat gijlieden naar Judea, en Ik zal hier in een schuilplaats blijven", neen, Laat ons gaan. Christus brengt Zijn volk nooit in gevaar, of Hij vergezelt hen, Hij is met hen, zelfs als zij in een dal der schaduw des doods gaan.

b. Het bezwaar, dat zij maken tegen de reis, vers 8, "De Joden hebben U nu onlangs gezocht te stenigen, en gaat Gij wederom derwaarts?" Hier herinneren zij Hem aan het gevaar, waaraan Hij zo kort geleden had blootgestaan. Christus' discipelen zijn geneigd om het lijden zwaarder op te nemen dan hun Meester het opneemt, en om beledigingen of aangedaan leed langer in het geheugen te bewaren. Hij had zich de belediging laten welgevallen, zij was afgedaan en vergeten, maar Zijn discipelen konden haar niet vergeten, nu onlangs, nun - nu, alsof het nog vandaag was, zochten zij U te stenigen. Hoewel het minstens twee maanden geleden was, stond het hun nog levendig voor de geest. Zij verwonderden er zich over dat Hij wederom derwaarts wilde gaan. "Zult Gij diegenen het voorrecht Uwer tegenwoordigheid schenken, die U uit hun landpalen hebben verdreven?" Christus' wegen in het voorbijzien van beledigingen zijn hoger dan onze wegen. "Zult Gij U blootstellen onder een volk, dat zo uiterst tegen U verwoed is? Gaat Gij wederom derwaarts, waar Gij zo slecht behandeld werd?" Hier tonen zij grote bekommernis voor de veiligheid huns Meesters, zoals Petrus toen hij zei: "Heere! wees U genadig! Indien Christus geneigd ware geweest het lijden van zich af te schuiven, het zou Hem aan geen vrienden ontbroken hebben om er Hem toe te bewegen, maar Hij had "Zijn mond opengedaan tot de Heere", en Hij kon niet, Hij wilde niet teruggaan.

Maar bij die bezorgdheid voor zijn veiligheid leggen de discipelen tevens,
Ten eerste, wantrouwen aan de dag in zijn macht, alsof Hij zich zelf en hen thans niet even goed in Judea kon beschermen en beveiligen als Hij het vroeger gedaan had. Is Zijn arm verkort? Als wij bezorgd zijn om de belangen van Christus' kerk en koninkrijk in deze wereld, dan moeten wij toch kunnen rusten in de wijsheid en macht van de Heere Jezus, die zijn schapen ook in het midden der wolven zal weten te beveiligen.
Ten tweede. Een geheime vrees van zelf te moeten lijden, want daarop rekenen zij, indien Hij lijdt. Als onze eigen belangen op de een of andere wijze verbonden zijn aan die van het algemeen, dan denken wij allicht te ijveren voor de Heere der heirscharen, terwijl wij in werkelijkheid slechts ijveren voor onze bezittingen, ons aanzien, onze rust en onze veiligheid, en alzo het onze zoeken, onder schijn van hetgeen van Christus is, daarom is het ons zeer nodig om onze beginselen te toetsen, en ze te kunnen onderscheiden.

c. Christus' antwoord op deze tegenwerping, vers 9, 10. "Zijn er niet twaalf uren in de dag?" De Joden verdeelden iedere dag in twaalf uren, en maakten hun uren korter of langer, naar gelang de dagen korter of langer waren, zodat een uur voor hen het twaalfde gedeelte was van de tijd tussen zonsopgang en zonsondergang. Dat is het gevoelen van sommige Schriftverklaarders. Of wel, hun land veel zuidelijker gelegen zijnde dan het onze, was de duur van de dag bij hen veel dichter bij twaalf uren dan bij ons. De Goddelijke voorzienigheid heeft ons daglicht gegeven om bij te werken, en verlengt het tot een geschikte tijd, en, door elkaar gerekend, heeft ieder land even veel daglicht als nacht, en nog zoveel meer als het schemerlicht bedraagt. Des mensen leven is een dag, deze dag is verdeeld in verschillende leeftijden, toestanden en gelegenheden, zoals in langere of kortere uren, al naar God het verordineerd heeft, de gedachte hieraan moest ons niet slechts zeer ijverig maken ten opzichte van het werk des levens (in dien er twaalf uren in de dag zijn, dan behoren zij gewijd te zijn aan plichtsbetrachting, en geen er van mag verbeuzeld worden) maar ook zeer gerust ten opzichte van de gevaren des levens, onze dag zal verlengd worden totdat ons werk afgedaan is, en ons getuigenis voleindigd. Dit past Christus toe op Zijn eigen geval, Hij toont aan waarom Hij naar Judea moet gaan, namelijk omdat Hij zeer blijkbaar daartoe geroepen wordt.
Om dit duidelijk te maken, wijst Hij op de vertroosting en voldoening, die de mens in zich zelf gewaar wordt, als hij op de weg van plicht blijft, zoals hij in het algemeen door het Woord Gods wordt voorgeschreven, en in het bijzonder door Gods voorzienigheid wordt bepaald. "Indien iemand in de dag wandelt, zo stoot hij zich niet, " dat is: indien iemand zich

streng aan zijn plicht houdt, en dien behartigt, en zich de wil Gods als zijn regel voor ogen stelt, met een onpartijdig acht geven op al de geboden Gods, dan aarzelt hij niet in zijn eigen gemoed, maar wandelende in oprechtheid, wandelt hij in zekerheid en met een heilig vertrouwen. Gelijk hij, die overdag zich niet stoot, maar gestadig en blijmoedig voortgaat op zijn weg, "overmits hij het licht dezer wereld ziet," en bij dat licht zijn weg ziet, die voor hem ligt, zo zal een Godvruchtige, zonder enigerlei zijdelingse zekerheid of slinkse bedoelingen, steunen op het Woord van God als zijn regel, en de ere Gods beschouwen als zijn doel, omdat hij die twee lichten ziet en er zijn oog op gericht houdt, en aldus heeft hij een trouwen gids in al zijn twijfelingen en een machtigen behoeder in al zijn gevaren, Psalm 119:6, Galaten 6:4. Waar Christus ook heenging, overal wandelde Hij in de dag, en dat zullen ook wij, indien wij zijn voetstappen volgen. Hij wijst op de smart en het gevaar van de mens, die niet naar dezen regel wandelt, vers 10. Indien iemand in de nacht wandelt, zo stoot hij zich, dat is: Indien iemand wandelt naar het goeddunken van zijn eigen hart en naar de lust zijner ogen en de gewoonte dezer wereld, - indien hij met zijn vleselijk verstand te rade gaat, meer dan met de wil en de ere Gods, - dan valt hij in verzoekingen en strikken, dan is hij onderhevig aan ongerustheid en angst, dan siddert hij bij het ritselen van een blad, en vliedt waar niemand hem vervolgt, terwijl een oprechte de drilling der lans belacht, en niet vreest waar tienduizenden des volks zich rondom tegen hem zetten. (Zie Jesaja 33:14 - 16.) Hij stoot zich, overmits het licht niet in hem is, want licht in ons is voor onze zedelijke handelingen wat licht rondom ons voor onze natuurlijke handelingen is. Er is geen goed beginsel in hem, hij is niet oprecht: zijn oog is boos. Aldus rechtvaardigt Christus niet alleen Zijn gaan naar Judea, maar moedigt Hij Zijn discipelen aan om? met Hem te gaan en geen kwaad te vrezen.

Er wordt hier door Christus en Zijn discipelen van de dood van Lazarus gesproken, vers 11 - 16, waar wij hebben:
a. De mededeling van Christus aan Zijn discipelen van de dood van Lazarus, waarbij Hij hun tevens te kennen geeft, dat Hij naar Judea ging om hem op te wekken, vers 11. Na Zijn discipelen voorbereid te hebben op dezen gevaarlijken tocht in een vijandelijk land, geeft Hij hun het duidelijk, onomwonden bericht van de dood van Lazarus, hoewel Hij er geen mededeling van had ontvangen: Onze vriend Lazarus slaapt. Zie hier hoe Christus een gelovige en de dood eens gelovigen noemt.

Ten eerste. Hij noemt een gelovige vriend: Onze vriend Lazarus. Er is een verbond van vriendschap tussen Christus en de gelovigen, en een vriendschapsgenegenheid en gemeenschapsoefening, die er uit voortvloeit en door onze Heere Jezus erkend zal worden, en die Hij zich niet schamen zal te erkennen. Zijn verborgenheid is met de oprechte. Zij, die door Christus als zijn vrienden worden erkend, moeten ook door al Zijn discipelen als de hunnen erkend worden. Christus spreekt van Lazarus als van hun gemeenschappelijk vriend: Onze vriend. De dood zelfs kan de band van vriendschap tussen Christus en een gelovige niet verbreken. Lazarus is dood, maar hij is toch nog onze vriend.
Ten tweede. Hij noemt de dood van een gelovige een slaap, hij slaapt. Het is goed om de dood met zulke benamingen aan te duiden, als die er toe kunnen bijdragen om hem ons meer gemeenzaam en minder schrikwekkend voor te stellen. De dood van Lazarus was in een bijzondere zin een slaap, zoals die van het dochtertje van Jaïrus, omdat hij spoedig opgewekt zou worden, en daar wij er zeker van zijn ten laatsten dage van de doden te zullen opstaan, waarom zou dat dan zo groot een verschil uitmaken? En waarom zou de gelovige hoop op die opstanding ten eeuwigen leven het niet even gemakkelijk voor ons maken om het lichaam af te leggen en te sterven, als het ons is om onze klederen af te leggen en te gaan slapen? Als een goed Christen sterft, slaapt hij slechts, hij rust uit van zijn arbeid van de voorbijgegane dag, en verkwikt zich voor de volgende morgen. Ja de dood heeft dit voordeel boven de slaap, dat de

slaap slechts een tijdelijk afbreken is van onze moeite en zorgen, terwijl de dood er voor goed een einde aan maakt. De ziel slaapt niet, maar wordt werkzamer, maar het lichaam slaapt zonder stoornis en zonder verschrikking. Voor de goddelozen is het graf een kerker, en de grafklederen zijn als de kluisters van een ter dood veroordeelden misdadiger, maar voor de Godvruchtigen is het een bed, en al zijn banden zijn als de zachte, donzige boeien van een rustige slaap. Hoewel het lichaam bederft, zal het toch in de morgenstond verrijzen, alsof het geen verderf had gezien, het is slechts een afleggen onzer klederen om in orde gemaakt en versierd te worden voor onze bruiloftsdag, de dag der kroning, waarvoor wij moeten verrijzen. (Zie Jesaja 57:2, 1 Thessalonicenzen 4:14. De Grieken noemden hun begraafplaatsen slaapzalen - koimêtêria.
Hij geeft hun bijzondere wenken omtrent Zijn gunstige voornemens betreffende Lazarus: Maar Ik ga heen om hem uit de slaap op te wekken. Hij zou het hebben kunnen doen, terwijl Hij bleef waar Hij was, Hij, die een stervende op een afstand gezond maakte, Hoofdstuk 4:50, kon ook een dode op een afstand in het leven terugroepen, maar Hij wilde dit wonder eren door het te werken bij het graf: Ik ga heen om hem op te wekken. Evenals de slaap op de dood gelijkt, zo is ook iemands ontwaken uit de slaap, inzonderheid als hij bij zijn naam wordt genoemd, een beeld van de opstanding, Job 14:15, dat gij zoudt roepen. Niet zodra had Christus gezegd: Onze vriend slaapt, of Hij voegt er terstond bij: Ik ga heen om hem uit de slaap op te wekken. Als Christus aan Zijn volk zegt, hoe slecht de toestand is, dan laat Hij er hun onmiddellijk bij weten, hoe snel en hoe gemakkelijk Hij hem kan verbeteren. De mededeling van Christus aan Zijn discipelen, dat dit het was, wat Hij in Judea ging doen, kon er toe bijdragen om hun vrees weg te nemen om er met Hem te gaan. Hij ging niet voor een openbaar werk in de tempel, maar om een particulier bezoek af te leggen, dat Hem en hen minder aan gevaar zou blootstellen, het was daarbij om een weldaad te bewijzen aan een gezin, waaraan zij allen verplichting hadden.

b. Hun verkeerd begrijpen van de mededeling en de vergissing, die zij er door begingen, vers 12, 13. Zij zeiden: Heere! indien hij slaapt, zo zal hij gezond worden. Dit geeft te kennen
a. Enige belangstelling voor hun vriend Lazarus, zij hoopten dat hij zou herstellen, soothêsetai - hij zal ditmaal voor sterven behoed worden. Waarschijnlijk hadden zij van de bode, die de tijding zijner ziekte had gebracht, begrepen dat een der gevaarlijkste verschijnselen zijner ziekte bestond in rusteloosheid, zodat hij niet kon slapen, en nu zij hoorden dat hij sliep, maakten zij er uit op, dat de koorts afnam en het ergste voorbij was. De slaap is dikwijls de medicijn der natuur en een verlevendiging van haar zwakke, vermoeide krachten. Dat is waar van de slaap des doods, indien een vroom Christen alzo slaapt, dan zal hij gezond worden, gezonder dan hij hier geweest is.
b. Een nog grotere belangstellende zorg voor hen zelf, want zij geven er mede te kennen, dat het dan nu onnodig was dat Christus tot hem zou gaan, en Hij zich zelf en hen niet aan gevaar behoefde bloot te stellen. "Indien hij slaapt, dan zal hij wel spoedig herstellen, en wij kunnen blijven waar wij zijn". Zo willen wij gaarne hopen, dat het goede werk, waartoe wij geroepen zijn, wel vanzelf gedaan zal worden, of door iemand anders, indien er aan het volbrengen er van gevaar verbonden is.

c. Deze hun vergissing hersteld, vers 13. Jezus had gesproken van Zijn dood.
Zie hier:
1. Hoe traag van begrip Christus' discipelen toen nog waren. Laat ons dus niet allen als ketters veroordelen, die de zin van sommige woorden van Christus misverstaan. Het is niet goed om de dwalingen onzer broederen te verzwaren, toch was dit een zeer grove vergissing, die zij gemakkelijk hadden kunnen voorkomen, zo zij zich slechts hadden herinnerd, hoe dikwijls de dood in het Oude Testament een slaap is genoemd. Als Christus in Schriftuurlijke

taal tot hen sprak, hadden zij Hem behoren te verstaan. Daarenboven, het zou toch wel vreemd geklonken hebben voor hun Meester om een tweedaagse reis te ondernemen, alleen maar om een vriend uit een natuurlijken slaap op te wekken, dat ieder ander had kunnen doen. Wat Christus op zich neemt te doen, is, daarvan kunnen wij zeker zijn, iets groots en buitengewoons, een werk, dat Zijner waardig is.
2. Hoe zorgvuldig de evangelist deze dwaling herstelt: Jezus had gesproken van zijn dood. Zij, die in een vreemde taal spreken, of beeldspraak gebruiken, moeten hieruit leren zich nader te verklaren, moeten bidden om hun gedachten zo duidelijk uit te drukken dat er geen misverstand kan plaatshebben.

d. De duidelijke en nadrukkelijke verklaring, die Jezus voor hen aflegde van de dood van Lazarus, en van Zijn besluit om naar Bethanië te gaan, vers 14, 15. Hij geeft hun kennis van de dood van Lazarus, wat Hij tevoren in duistere bewoordingen had gezegd, zegt Hij nu duidelijk en onomwonden: Lazarus is gestorven, vers 14. Christus neemt kennis van de dood Zijner heiligen, want die is kostelijk in zijn ogen, Psalm 116:15, en het behaagt Hem niet, dat wij er geen acht op slaan of het niet ter harte nemen. Zie welk een medelijdende leraar Christus is, en hoe Hij zich neder buigt tot hen, die zich vergissen, en door Zijn verder spreken en doen de moeilijkheden, die voorafgingen, wegneemt door ze nader te verklaren. Hij zegt hun de reden, waarom Hij het zo lang had uitgesteld om hem te gaan zien. Ik ben blijde om uwentwil, dat Ik daar niet geweest ben. Indien Hij intijds daar ware geweest, Hij zou zijn ziekte hebben genezen en zijn dood hebben voorkomen, hetgeen de vrienden van Lazarus zeer troostrijk en lieflijk zou geweest zijn, maar dan zouden Zijn discipelen geen verder bewijs hebben gezien van zijn macht, dan wat zij reeds dikwijls hadden gezien, en bijgevolg zou hun geloof niet zijn toegenomen, maar nu Hij heenging en hem opwekte uit de doden, en er velen tot het geloof in Hem gebracht werden, die tevoren niet in Hem hadden geloofd, vers 45, werd er zeer veel gedaan tot volmaking van hetgeen nog ontbrak in het geloof van hen, die toch wel reeds in Hem geloofden, en dat was het wat Christus beoogde: opdat gij geloven moogt.
Hij besluit om nu naar Bethanië te gaan en Zijn discipelen mede te nemen. Laat ons tot hem gaan. Niet: "Laat ons tot zijn zusters gaan, om haar te vertroosten" (hetgeen het uiterste is wat wij doen kunnen) maar: Laat ons tot hem gaan: want Christus kan wonder doen aan de doden. De dood, die ons van al onze andere vrienden zal scheiden en ons van alle gemeenschap met hen zal afsnijden, kan ons niet scheiden van de liefde van Christus, noch ons buiten het bereik brengen van zijn stem: Lazarus is gestorven, doch laat ons tot hem gaan, hoewel diegenen, die gezegd hadden: Indien hij slaapt, is het niet nodig tot hem te gaan, nu misschien bereid waren te zeggen: Indien hij gestorven is, dan is het doelloos om tot hem te gaan.

e. Hoe Thomas zijn mededискipelen opwekt om hun Meester te vergezellen, vers 16. Thomas dan, genaamd Didymus. Thomas in het Hebreeuws, en Didymus in het Grieks, betekent een tweeling, van Rebekka wordt gezegd: er waren tweelingen in haren buik, en daar is het woord Thomim. Waarschijnlijk is Thomas een van tweelingen geweest. Hij zei tot zijn mededискipelen (die waarschijnlijk elkaar met vreze en bezorgdheid hebben aangezien, toen Christus zo beslist zei: Laat ons tot hem gaan,) met grote kloekmoedigheid: Laat ons ook gaan, opdat wij met hem sterven, met hem, dat is: Met Lazarus, die nu gestorven is. Zo wordt het door sommige Schriftverklaarders opgevat. Lazarus was een dierbare, liefhebbende vriend geweest van Christus en van Zijn discipelen, en Thomas was wellicht bijzonder met hem bevriend. Indien hij nu gestorven is, zegt hij, zo laat ons ook gaan en met hem sterven.
Want:

Ten eerste. "Indien wij hem overleven, dan weten wij niet, hoe wij zonder hem zullen kunnen leven." Lazarus had hun waarschijnlijk menige goeden dienst bewezen, had hen beschut, voorzien in hun behoeften, en was hun tot ogen geweest, en nu hij was heengegaan, hadden zij niemand, die even alzo gemoed was. "En dus," zegt hij, "zou het ons goed zijn, om maar met hem te sterven". Zo zijn wij soms maar al te gereed, om te denken, dat ons leven geheel en al opgaat in het leven van sommigen, die ons dierbaar waren, maar God zal ons leren te leven en getroost te leven in Hem, als diegenen zijn heengegaan, zonder wie wij dachten niet te kunnen leven. Maar dit is niet alles.
Ten tweede. "Als wij sterven, dan hopen wij gelukkig, zalig te zijn met hem". Hij gelooft zo vast aan een zaligheid na de dood, en hij heeft zulk een goede hoop door genade op hun eigen deel, en op Lazarus' deel aan die zaligheid, dat hij gaarne bereid is, om met zijn mededisciepelen heen te gaan en met hem te sterven. Het is beter te sterven, en met onze Christelijke vrienden heen te gaan naar die wereld, welke verrijkt wordt door hun komst, dan achter te blijven in een wereld, die verarmd is door hun heengaan. Hoe meer van onze vrienden derwaarts overgebracht zijn, hoe minder koorden er zijn, die ons aan deze wereld binden, en hoe meer om ons hart hemelwaarts te trekken. Hoe lieflijk spreekt de Godvruchtige van het sterven, alsof het slechts een zich ontkleden was om zich ter ruste te begeven! Of: "Laat ons heengaan en met onze Meester sterven, die zich nu blootstelt aan de dood door naar Judea te gaan", en dat is, geloof ik, hier bedoeld. "Indien Hij zich in gevaar wil begeven, zo laat ook ons heengaan en Zijn lot delen, overeenkomstig het bevel, dat wij hebben ontvangen: Volg Mij. Thomas wist zoveel van de kwaadwilligheid der Joden tegen Jezus, en de raad Gods Hem betreffende, waarvan Hij hun zo dikwijls had gesproken, dat het geen vreemde onderstelling was, dat Hij nu zou sterven.

En nu toont Thomas:
Ten eerste. Een Godvruchtige bereidwilligheid om met Christus te sterven, voortvloeiende uit een sterke genegenheid voor Hem, hoewel, gelijk later bleek, zijn geloof zwak was, Hoofdstuk 14:5, 20:25. Waar gij zult sterven, zal ik sterven, Ruth 1:17.
Ten tweede. Een vurige begeerte om zijn mededisciepelen tot een zelfde gemoedsstemming te helpen komen: "Laat ons gaan, laat ons allen gaan en met Hem sterven. Indien zij Hem stenigen, laat hen ons stenigen, wie zou zulk een Meester willen overleven?" Zo behoren Christenen in moeilijke tijden elkaar te bezielen. Een iegelijk onzer kan zeggen: Laat ons met Hem sterven. De gedachte aan het sterven van onze Heere Jezus, moet ons bereid en gewillig maken om te sterven als God ons roept.

Johannes 11:17 - 32
De zaak nu beslist zijnde, dat Christus naar Judea zal gaan en dat Zijn discipelen Hem zullen vergezellen, begeven zij zich op reis. Op die reize hebben enige omstandigheden plaatsgehad, die door de andere evangelisten zijn meegedeeld, zoals de genezing van de blinde te Jericho, en de bekering van Zacheüs. Wij moeten niet denken, dat wij buiten onze weg zijn, zolang wij in de weg zijn van goed te doen, en ook niet zo vervuld zijn van het een goede werk, dat wij er een ander om nalaten. Eindelijk nadert Hij Bethanië, dat gezegd wordt op een afstand van ongeveer vijftien stadiën van Jeruzalem te zijn gelegen, dat is veertig minuten, vers 18. Dit wordt vermeld om er op te wijzen, dat het wonder feitelijk te Jeruzalem heeft plaatsgehad, en aldus op rekening van hare inwoners gesteld zal worden. Christus' wonderen in Galiléa waren talrijker, maar die in of nabij Jeruzalem geschied zijn, waren heerlijker, indrukwekkender, dáár heeft Hij iemand genezen, die acht en dertig jaren ziek was geweest, een ander, die blindgeboren was, en iemand van de doden opgewekt, die reeds vier dagen in het graf had gelegen. Zo kwam Christus dan te Bethanië.
Merk nu op:

I. de toestand, waarin Hij zijn vrienden aldaar vond. Toen Hij het laatst bij hen was geweest, waren zij waarschijnlijk nog gezond en wel, maar als wij van onze vrienden scheiden, dan weten wij niet (hoewel Christus het wèl wist) welke veranderingen er in hen of ons zullen plaatshebben, eer wij elkaar wederom ontmoeten.
1. Hij vond Zijn vriend Lazarus in het graf, vers 17. Toen Hij het vlek naderde, waarschijnlijk bij de begraafplaats, die er toe behoorde, werd Hem door naburen, of vrienden, die Hij ontmoette, gezegd dat Lazarus reeds voor vier dagen begraven was, Sommigen denken, dat Lazarus gestorven is op dezelfden dag, dat de bode met het bericht zijner ziekte tot Jezus was gekomen, en zo rekenen zij dan twee dagen voor Zijn verblijven in dezelfde plaats, en twee dagen voor zijn terugreis. Ik denk eerder dat Lazarus stierf op het ogenblik toen Jezus zei: "Onze vriend slaapt, hij is ontslapen", en dat de tijd tussen zijn dood en zijn begrafenis (die onder de Joden slechts kort was) met de vier dagen, die hij in het graf had gelegen, op die reis was doorgebracht, want Christus reisde openlijk, gelijk blijkt uit Zijn doorgaan door Jericho, en Zijn verblijf in het huis van Zacheus nam ook enigen tijd in beslag. Beloofde uitreddingen komen zeker, hoewel zij soms zeer langzaam komen.

2. Zijn nog in leven zijnde vrienden vond Hij in droefheid. Martha en Maria waren schier verteerd van smart om de dood van haren broeder, hetgeen aangeduid wordt door het gezegde, dat "velen uit de Joden waren gekomen tot Martha en Maria, opdat zij haar vertroosten zouden over haren broeder". Waar dood is, zullen gewoonlijk ook treurenden zijn, inzonderheid wanneer zij, die aangenaam en vriendelijk waren voor hun betrekkingen, en dienstvaardig en nuttig voor hun geslacht, weggenomen worden. Het huis waarin de dood is, wordt "het klaaghuis" genoemd, Prediker 7:2. Als de mens naar zijn langdurig huis gaat, dan "gaan de rouwdragers om in de straat", Prediker 12:5, of zitten eenzaam neer, en zwijgen stil. Hier was Martha's huis een huis, waarin de vreze Gods heerste, en op hetwelk Zijn zegen rustte, en toch was het nu tot een klaaghuis gemaakt. De genade zal droefheid en ontroering uit het hart houden, Hoofdstuk 14:1, maar niet uit het huis. Waar treurenden zijn, daar behoren ook vertroosters te wezen. Het is een plicht, dien wij aan hen, die in droefheid zijn, verschuldigd zijn om met hen te wenen, en ons treuren met hen zal hun een vertroosting wezen. Als wij onder de versen indruk zijn der smart, dan vergeten wij allicht de dingen, die ons tot troost zouden verstrekken, en daarom hebben wij behoefte aan hen, die er ons aan herinneren. Het is een zegen om de zodanige te hebben als wij in droefheid zijn en het is onze plicht om het te wezen voor hen, die in droefheid zijn.
De Joodse leraren legden hier groten nadruk op, en legden hun discipelen de verplichting op om nauwgezet de treurenden te gaan vertroosten na de begrafenis der doden. Zij vertroostten haar over haren broeder, dat is: door van hem tot haar te spreken, niet slechts van de goeden naam, dien hij had achtergelaten, maar ook van de zaligen staat, waarin hij zich nu bevond. Als ons Godvruchtige vrienden of bloedverwanten worden ontnomen, dan kunnen wij, die achtergebleven zijn, wel reden hebben tot treuren om hun gemis, maar wij hebben ook reden om getroost te zijn en ons te verblijden over hen, die ons zijn voorgegaan tot een gelukzaligheid, waar zij ons niet nodig hebben. Dit bezoek van de Joden aan Martha en Maria is een bewijs, dat zij personen van aanzien waren, maar ook daarvan, dat zij zich jegens allen vriendelijk en verplichtend betoonden, zodat, hoewel zij volgelingen van Christus waren, diegenen, welken geen eerbied of achting hadden voor Christus, toch een welwillende beleefdheid hadden voor haar.
Er was ook een leiding van Gods voorzienigheid in te bespeuren, dat zoveel Joden, Joodse aanzienlijke vrouwen waarschijnlijk, juist toen waren gekomen om de treurenden te troosten, opdat zij onverwachte, onwraakbare getuigen zouden zijn van het wonder, en zien zouden welke armzalige vertroosters zij waren in vergelijking met Christus. Christus had niet de

gewoonte getuigen bijeen te roepen voor zijn wonderen, en toch, indien daar niemand anders dan bloedverwanten bij tegenwoordig waren geweest, dan zou men er dit als een bezwaar tegen aangevoerd hebben. Daarom heeft Gods raad het zo verordineerd, dat dezen als het ware toevallig bijeen zouden komen om er getuigenis van af te leggen, teneinde aan het ongeloof de mond worde gestopt.

II. Wat er tussen Hem en Zijn nog levende vrienden toen voorviel. Als Christus Zijn bezoek voor een wijle uitstelt, dan is het daardoor des te aangenamer als Hij komt, en zo is het ook hier. Zijn vertrek maakt Zijn terugkeer lieflijk, en zijn afwezigheid leert ons zijn tegenwoordigheid op prijs te stellen. Wij hebben hier:

1. Het samentreffen van Christus met Martha.
a. Er wordt ons gezegd, dat zij Hem tegemoet ging, vers 20. Het schijnt dat Martha Christus' komst ernstig en vurig hoopte, en dat zij er navraag naar deed. Zij had of boden uitgezonden, om haar zijn nadering te melden, of zij had dikwijls gevraagd: "Hebt gij Hem gezien, dien mijn ziel liefheeft?" zodat de eerste, die Hem zag naderen, zich met de welkome tijding tot haar spoedde. Hoe dit zij zij vernam zijn komst voor Hij nog was aangekomen. Zij had lang gewacht, en dikwijls gevraagd: "Is Hij gekomen?" zonder tijdingen van Hem te horen: maar de lang - verwachte kwam eindelijk. "Hij zal het gezicht op het einde voortbrengen, en niet liegen." Toen aan Martha de blijde tijding gebracht werd, dat Jezus kwam, stond zij op en ging Hem tegemoet, ten teken van een liefdevol welkom. Alle plichtplegingen tegenover de Joden liet zij daar, en haastte zich om Jezus te ontmoeten. Als God in zijn genade of voorzienigheid tot ons komt in de weg van zegen en vertroosting, dan moeten wij uitgaan in geloof, hoop en gebed om Hem te ontmoeten. Sommigen opperen de mening, dat Martha buiten het vlek ging om Jezus te ontmoeten, ten einde Hem mede te delen, dat er verscheiden Joden in het huis waren, die Hem niet vriendelijk waren gezind, opdat Hij, zo Hem dit behaagde, hun uit de weg kon blijven. Toen Martha uitging om Jezus te ontmoeten, "bleef Maria in huis zitten."
Sommigen denken, dat zij het bericht Zijner komst niet had gehoord, daar zij in het vertrek was, waar zij haar bezoek van rouwbeklag ontving, terwijl Martha, die zich met huiselijke aangelegenheden had beziggehouden, er het eerst de tijding van had ontvangen. Misschien heeft Martha de komst van Christus niet aan hare zuster willen zeggen, wijl zij naar de ere stond om Hem het eerst te ontvangen. "Een heilige wijsheid voert ons tot Christus, terwijl ouders en broeders niet weten wat wij doen," (Maldon. in locum.) Anderen denken dat zij wèl hoorde, dat Christus aankwam, maar zo overstelpt was van smart, dat zij zich niet instaat gevoelde om op te staan, zich liever aan hare droefheid wilde overgeven, zeggende: mijn droefheid is billijk.
Deze geschiedenis vergelijkende met die in Lukas 10:38, enz. kunnen wij het verschil van karakter tussen deze twee zusters opmerken, met de verzoekingen en de voorrechten, die er voor beiden uit voortvloeiden. Martha's natuurlijke geaardheid was werkzaam en bedrijvig, zij was gaarne hier en daar en bij alles wat er voorviel, en dat zou een strik voor haar geweest zijn, indien zij niet alleen zich om vele dingen ontrust en bekommerd had, maar er zich ook door had laten afhouden van gebed en van de oefening der Godsvrucht. Maar nu heeft haar bedrijvige aard haar in dezen dag der beproeving geholpen, het verdriet uit haar hart gehouden, haar tot ijver aangespoord om Christus te ontmoeten, en zo heeft zij des te eerder zijn vertroosting ontvangen.
Van de andere kant: Maria's aard was nadenkend en bescheiden. Dit is vroeger een voordeel voor haar geweest, toen het haar aan Christus' voeten plaatste om Zijn woord te horen, en haar in staat stelde om acht op Hem te geven zonder gestoord te worden door al die zorgen, waardoor Martha afgeleid werd. In de dag der beproeving was die nadenkende, in zich zelf

gekeerde geaardheid een strik voor haar, maakte zij haar minder bekwaam om tegen haar verdriet te strijden, en stemde zij haar tot droefgeestigheid, "doch Maria bleef in huis zitten." Zie hieraan hoe wijs wij zullen handelen, als wij zorgvuldig waken en op onze hoede zijn tegen de verzoekingen, terwijl wij de voordelige eigenschappen van ons natuurlijk karakter ten goede trachten aan te wenden.

b. Het gesprek tussen Christus en Martha wordt hier volledig meegedeeld. Martha's toespraak tot Christus, vers 21, 22.
Ten eerste. Zij klaagt over Christus' langdurige afwezigheid en Zijn uitstel om tot hen te komen. Zij zei het, niet alleen met smart om de dood van haar broeders, maar ook met enige gevoeligheid wegens de schijnbare onvriendelijkheid van de Meester: "Heere! waart Gij hier geweest, zo ware mijn broeder niet gestorven."
Hier is:
1. Enig blijk van geloof. Zij geloofde in Christus' macht, dat, hoewel de ziekte haars broeders zo zwaar en gevaarlijk was, Hij haar toch had kunnen genezen, en alzo zijn dood had kunnen voorkomen. Zij geloofde aan Zijn medelijden, dat Hij, indien Hij Lazarus in zijn zware ziekte had gezien, terwijl zijn geliefde bloedverwanten in tranen om hem heen stonden, mededogen met hen gehad zou hebben, en de droeve scheiding had voorkomen, want zijn barmhartigheden hebben geen einde.
Maar: 2. Hier is ook een treurig voorbeeld van ongeloof. Haar geloof was oprecht, maar zwak als een gekrookt riet, want zij beperkt de macht van Christus, zeggende: Waart Gij hier geweest, terwijl zij had behoren te weten, dat Christus ook op een afstand kon genezen, en dat de werkingen Zijner genade niet beperkt waren tot Zijn lichamelijke tegenwoordigheid. Zij heeft ook aan te. merken op de wijsheid en vriendelijkheid van Christus, dat Hij zich niet tot hen had gespoed toen zij om Hem zonden, alsof Hij de tijd niet goed gekozen of geregeld had voor Zijn werk, en nu ook even goed had kunnen wegblijven, dat het even goed ware geweest in het geheel niet te komen als te laat te komen. En wat nu betreft hulp voor het ogenblik, zij kon nauwelijks denken, dat Hij die nog verlenen kon.

Ten tweede. Maar zij komt weldra tot betere gedachten, en vertroost zich met Christus' overmogenden invloed in de hemel: tenminste: zij bestraft zich voor hare bestraffing van de Meester en voor het denkbeeld, dat zij oppert, dat Hij te laat is gekomen: Maar ook nu, hoe wanhopig de zaak ook is, ook nu weet ik, dat alles, wat Gij van God begeren zult, God het U geven zal.
Merk op:
1. Hoe bereidwillig hare hoop was. Hoewel zij de moed niet had om Jezus te vragen, dat Hij hem zou opwekken, daar er tot nu toe nog geen voorbeeld van was dat iemand, die zo lang reeds dood was, tot het leven terug werd geroepen, beveelt zij toch, als een nederige, bescheiden smekelinge, de zaak aan de wijze en ontfermende overweging van de Heere Jezus. Als wij niet weten wat in het bijzonder te vragen of te verwachten, behoren wij ons in het algemeen aan God over te geven, Hij doe wat goed is in zijn ogen. Als wij niet weten, waar wij om zullen bidden, dan is het onze troost, dat de grote Voorspraak weet wat Hij voor ons vragen zal, en dat Hij altijd wordt verhoord.

2. Hoe zwak haar geloof was. "Heere", had zij behoren te zeggen, "Gij kunt doen wat U behaagt", maar zij zegt slechts: "Gij kunt verkrijgen alles waar Gij om bidt". Zij had vergeten, dat de Zoon leven heeft in zich zelf, dat Hij in Zijn eigen kracht wonderen werkte. Toch hebben wij die beide overwegingen nodig ter bemoediging van onze hoop en ter versterking van ons geloof, namelijk de heerschappij van Christus op aarde, en zijn voorbede voor ons in de hemel. In Zijn een hand houdt Hij de gouden scepter, en in de andere het gouden

wierookvat. Zijn macht heeft altijd de overhand, zijn voorbede is altijd overmogend. Christus' woord van troost tot Martha in antwoord op haar aandoenlijke toespraak, vers 23:Jezus zei tot haar: Uw broeder zal weer opstaan. In hare klacht heeft Martha teruggezien, het betreurende dat Christus daar niet geweest was, want, denkt zij, dan zou mijn broeder nu in leven zijn. In zulke gevallen vermeerderen wij allicht ons verdriet door ons voor te stellen, wat zou hebben kunnen zijn. Indien zulk een handelwijze gevolgd ware, zulk een doctor geraadpleegd ware geworden, mijn vriend zou niet gestorven zijn, hetgeen meer is dan wij weten, maar in elk geval: waar dient het voor, welk goed kan dit doen? Als Gods wil geschiedt, dan hebben wij er ons aan te onderwerpen. Christus beveelt Martha - en ons in haar - voorwaarts te zien, te denken aan hetgeen zijn zal, want dat is een zekerheid, en biedt ons wezenlijke vertroosting: Uw broeder zal weer opstaan.

Ten eerste. Dat was waar voor Lazarus in bijzondere zin: hij zal nu terstond opgewekt worden, maar Christus spreekt er van in het algemeen als iets dat geschieden zal, niet dat Hij zelf het zal doen, op zo nederige wijze sprak onze Heere Jezus van hetgeen Hij deed. Hij drukt zich op dubbelzinnige wijze uit, haar in het eerst in het onzekere latende, of Hij hem nu terstond zou opwekken, of slechts ten laatsten dage, teneinde alzo haar geloof en haar geduld op de proef te stellen.
Ten tweede. Het is van toepassing op alle heiligen, en hun opstanding ten laatsten dage. Als wij onze Godvruchtige vrienden of bloedverwanten hebben begraven, dan is de gedachte ons ter vertroosting, dat zij weer zullen opstaan. Gelijk bij de dood de ziel niet is verloren, maar ons is voorgegaan, zo is ook het lichaam niet verloren, het wordt slechts weggelegd, bewaard. Denk, dat gij Christus hoort zeggen: "uw vader, uw moeder, uw kind, uw medearbeider, zal weer opstaan, deze dorre beenderen zullen leven." Zie nu: Het geloof, dat Martha met dat woord heeft gemengd, en het ongeloof gemengd met dat geloof, vers 24.

Ten eerste. Zij acht het een getrouw woord, dat hij opstaan zal ten laatsten dage. Hoewel de leer der opstanding haar volledig bewijs eerst zal erlangen door de opstanding van Christus, heeft zij, daar die leer toch reeds was geopenbaard, er vast in geloofd, Handelingen 24:15.
1. Dat er een laatste dag zal zijn, waarmee al de dagen des tijds geteld en voleindigd zullen zijn.
2. Dat er op dien dag een algemene opstanding zijn zal, wanneer de aarde en de zee hare doden zullen wedergeven.
3. Dat er een bijzondere opstanding zijn zal van een iegelijk: "Ik weet, dat ik weer op zal staan, en deze en die van mijn vrienden of betrekkingen, die mij dierbaar geweest zijn." Gelijk te dien dage elk been tot zijn been zal naderen, zo ook de vriend tot zijn vriend.

Ten tweede. Toch vindt zij dat woord niet zo alle aanneming waardig als het werkelijk was: "Ik weet, dat hij opstaan zal ten laatsten dage, maar wat helpt ons dat nu, in dit ogenblik?, Alsof de vertroosting der opstanding ten eeuwigen leven niet der moeite waard was om van te spreken, of niet opwoog tegen hare smart. Zie onze zwakheid en dwaasheid, dat wij de tegenwoordige, zichtbare dingen een dieper indruk op ons laten hebben, zowel ten opzichte van smart als van vreugde, dan de dingen, die voorwerpen zijn van ons geloof. Ik weet, dat hij opstaan zal ten laatsten dage. en is dat dan niet genoeg? Zij schijnt te denken, dat het niet genoeg is. Zo onderschatten wij door onze ontevredenheid onder een tegenwoordig kruis, onze hoop, onze verwachtingen van de toekomst, achten ze gering, alsof zij het aanzien niet waard waren. De verdere onderrichting en bemoediging, die Jezus Christus haar gaf, want Hij zal de rokende vlaswiek niet uitblussen en het gekrookte riet niet verbreken. Hij zei tot haar: Ik ben de opstanding en het leven, vers 25, 26.

Twee dingen geeft Christus haar te geloven met betrekking tot haar tegenwoordig leed, en dat zijn de dingen, die ook wij in het geloof moeten vasthouden, als wij ons in gelijken toestand bevinden.

Ten eerste. De macht van Christus, Zijn soevereine macht: Ik ben de Opstanding en het Leven, de Fontein van leven, het Hoofd en de Werker der opstanding. Martha geloofde, dat God op Zijn gebed alles geven zou, maar Hij wilde haar doen weten, dat Hij door Zijn woord alles kon werken. Martha geloofde in een opstanding ten laatsten dage, Christus zegt haar, dat die macht Hem in handen is gegeven, dat de doden zijn stem zullen horen, Hoofdstuk 5:25, waaruit gemakkelijk viel af te leiden, dat Hij, die een wereld van mensen kon opwekken, die vele eeuwen dood geweest zijn, ongetwijfeld ook een enkel man kon opwekken, die slechts vier dagen dood was. Het is voor alle goede Christenen een onuitsprekelijke vertroosting, dat Jezus Christus de Opstanding is en het Leven, en dit voor hen zijn zal. De opstanding is een terugkeer tot het leven, Christus is de Werker van dien terugkeer en van dat leven, tot hetwelk wij terugkeren. Wij verwachten de opstanding der doden en het leven in de toekomende wereld, en Christus is die beiden, de Werker en het Beginsel van beiden, de grond van onze hoop op die beiden.

Ten tweede. De beloften van het nieuwe verbond, die ons verderen grond van hope geven, dat wij zullen leven:
Merk op:
A. Aan wie deze beloften gegeven zijn - aan hen, die in Jezus Christus geloven, aan hen, die Jezus Christus als de enigen Middelaar der verzoening en der gemeenschap tussen God en de mens aannemen, en als zodanig op Hem betrouwen, die het getuigenis geloven, dat God in Zijn woord gegeven heeft betreffende Zijn Zoon, er oprecht in berusten, en aan al de grote bedoelingen er van beantwoorden. De voorwaarde, aan die laatste belofte verbonden, is aldus uitgedrukt: "Een iegelijk, die leeft en in Mij gelooft" - hetgeen verstaan kan worden, of:
a. Van het natuurlijke leven: Een iegelijk, die leeft in deze wereld, hij zij Jood of heiden, waar hij ook leeft, zo hij in Christus gelooft, zal hij door Hem leven. Maar het bepaalt de tijd: Een iegelijk, die gedurende het leven, terwijl hij hier in dezen proeftijd is, in Mij gelooft, zal in Mij zalig wezen, maar na de dood zal het te laat zijn. Een iegelijk, die leeft en gelooft, dat is: leeft door het geloof, Galaten 2:20, heeft een geloof, dat invloed uitoefent op zijn wandel. Of:
b. Van het geestelijke leven: Hij, die leeft en gelooft is hij, die door het geloof wedergeboren is tot een hemels en Goddelijk leven, voor wie te leven Christus is - die Christus tot het leven maakt van zijn ziel.

B. Welke die beloften zijn, vers 25. Die in Mij gelooft, zal leven, al ware hij ook gestorven, ja meer, hij zal niet sterven in der eeuwigheid, vers 26. De mens bestaat uit lichaam en ziel, en er is voorzien voor het welvaren, het geluk van die beiden.

a. Voor het lichaam is hier de belofte van een zalige opstanding. Hoewel het lichaam dood is van wege de zonde (het is niet te verhelpen, dat het zal sterven) zal het toch herleven. Al de moeilijkheden, aan de toestand van dood verbonden, worden hier voorbijgezien, als niets geacht. Hoewel het vonnis des doods rechtvaardig was, en de uitwerking van de dood allerdroevigst is, hoewel de banden des doods sterk zijn, hoewel hij dood en begraven, dood en door verrotting aangetast is, hoewel het verstrooide stof zo vermengd is met het gewone stof der aarde, dat geen menselijke kunst het er van kan onderscheiden, en nog veel minder het er van kan afzonderen - stel de zaak van dien kant in zo sterk licht als maar mogelijk is - toch zijn wij er zeker van dat hij zal leven, het lichaam zal als een verheerlijkt lichaam worden opgewekt.

b. Voor de ziel is hier de belofte ener zalige onsterflijkheid. Hij, die leeft en gelooft, die, door het geloof met Christus verenigd zijnde, uit kracht van die vereniging geestelijk leeft, zal niet sterven in der eeuwigheid. Dat geestelijke leven zal nooit uitgeblust worden, maar vervolledigd worden tot eeuwig leven. Gelijk de ziel, uit haar aard geestelijk zijnde, daarom ook onsterflijk is, zo zal ook, als zij door het geloof in overeenstemming met haren aard een geestelijk leven leidt, hare zaligheid onsterflijk zijn. Zij zal niet sterven in der eeuwigheid, zal nooit anders dan gerust en gelukkig zijn, en er is geen onderbreking van haar leven, geen tussenpoos, zoals in het leven des lichaams. Het sterflijke van het lichaam zal ten laatste verzwolgen worden door het leven, maar het leven der ziel, der gelovige ziel, zal bij de dood onmiddellijk door de onsterflijkheid worden verzwolgen. Hij zal niet sterven - eis ton aioona, in der eeuwigheid. Het lichaam zal niet voor altijd dood in het graf zijn, het sterft slechts voor een tijd, tijden, en een gedeelte eens tijds, en als er geen tijd meer zijn zal en alle verdeling er van geteld en voleindigd zal zijn, dan zal een geest des levens uit God in hetzelve gaan. Maar dit is niet alles, de ziel zal de dood niet sterven, die voor eeuwig is, zij zal niet sterven in der eeuwigheid. Zalig en heilig is hij, die door het geloof deel heeft in de opstanding, deel heeft in Christus, die de opstanding is, want over de zodanige heeft de tweede dood, die de eeuwige dood is, geen macht, zie Hoofdstuk 6:40.
Christus vraagt haar: "Gelooft gij dat? Kunt gij dit toestemmen? Kunt gij dat op Mijn woord geloven?" Als wij het woord van Christus betreffende de grote dingen van de andere wereld gelezen of gehoord hebben, dan behoren wij ons ernstig af te vragen: "Geloven wij dat, deze waarheid in het bijzonder, dat hetwelk zo vele bezwaren en moeilijkheden oplevert, dat, hetwelk zo beantwoordt aan mijn toestand, aan hetgeen ik nodig heb? Realiseert mijn geloof het voor mij, geeft het mijner ziel er de verzekering van, zodat ik kan zeggen, dat geloof ik niet alleen, maar aldus geloof ik het?"
Martha's vurige begeerte ging er naar uit, dat haar broeder tot het leven in deze wereld teruggeroepen zou worden, maar eer Christus haar hierop hoop gaf, leidde Hij hare gedachten naar een ander leven, een andere wereld. "Dat doet er niet toe, maar gelooft gij dit, wat Ik u zeg van de toekomende staat?, De kruisen en de genoegens van de tegenwoordigen tijd zouden niet zulk een indruk op ons maken, als zij maken, indien wij de dingen der eeuwigheid geloofden, zoals wij ze behoren te geloven. Zie Martha's ongeveinsde instemming met hetgeen Christus zei, vers 27.

Wij hebben hier Martha's geloofsbelijdenis, de goede belijdenis, die zij betuigde, dezelfde, om welke Petrus geprezen werd, Mattheüs 17:16, 17, en zij is het besluit van geheel de zaak. Ten eerste, hebben wij hier de gids van haar geloof, en dat is het woord van Christus, zonder wijziging of verandering, zonder uitzondering of voorbehoud, neemt zij het zoals Christus het gesproken heeft: Ja Heere, waarmee zij de waarheid onderschrijft van alles en van elk deel van hetgeen Christus had beloofd. Het geloof is een echo der Goddelijke openbaring, het geeft dezelfde woorden weer, en besluit er bij te blijven, er zich aan te houden: Ja, Heere. "Gelijk het woord het gemaakt heeft, zo geloof ik het", zei koningin Elisabeth.
Ten tweede. De grond van haar geloof, en dat is het gezag van Christus, zij gelooft dat, omdat zij gelooft dat Hij, die het zegt, de Christus is. Ter ondersteuning van het gebouw neemt zij de toevlucht tot het fondament. Ik heb geloofd, dat Gij zijt de Christus, en daarom geloof ik dat.
Merk hier op:
a. Wat zij omtrent Jezus geloofde en beleed, drie dingen:
a. Dat Hij was de Christus, of de Messias, beloofd en verwacht onder dien naam en dat begrip, de Gezalfde.
b. Dat Hij was de Zoon van God, aldus is de Messias genoemd in Psalm 2:7, niet slechts naar Zijn ambt, maar naar zijn natuur.

c. Dat Hij het was, die in de wereld komen zou. Dien zegen der zegeningen, dien de kerk gedurende zo vele eeuwen als toekomstig had verwacht, nam zij aan als tegenwoordig.
b. Wat zij hieruit afleidde. Indien zij erkent, dat Jezus is de Christus, dan is het ook niet moei - lijk te geloven, dat Hij de Opstanding is en het Leven, want indien Hij de Christus is, dan is Hij:
A. De Fontein van licht en waarheid, en dan kunnen wij al zijn woorden aannemen als getrouw en Goddelijk, en Hem op Zijn woord geloven. Indien Hij de Christus is, dan is Hij de Profeet, dien wij in alles moeten horen.
B. Hij is de Fontein des levens en des heils, en wij kunnen dus rekenen op zijn Macht en bekwaamheid, zowel als op zijn waarheid. Hoe zullen lichamen, in stof verkeerd, wederom leven? Hoe zullen zielen, belemmerd en beneveld, zoals de onze zijn, leven tot in eeuwigheid? Wij zouden dat niet kunnen geloven, indien wij niet geloofden dat Hij, die dit op zich genomen heeft te bewerken, de Zoon van God is, die het leven heeft in zich zelf, en het heeft voor ons.

2. De samenkomst van Christus en Maria, de andere zuster. En hierbij valt op te merken:
a. Dat Martha haar kennis gaf van Christus' komst, vers 28. Dit gezegd hebbende, als iemand, die niets meer behoefde te zeggen, ging zij heen, gerust en tevreden, en riep Maria, hare zuster. Martha, zelf onderricht en vertroosting van Christus ontvangen hebbende, riep hare zuster om hierin te delen. Er was een tijd, toen Martha Maria van Christus afgeleid zou hebben, opdat zij haar zou helpen in het vele dienen, Lukas 10:40, maar om dit nu te vergoeden, is zij hier ijverig om haar tot Christus te brengen. Zij riep haar heimelijk, fluisterde het haar in het oor, omdat er gezelschap was, Joden, die geen vrienden waren van Christus. De heiligen worden tot gemeenschap met Jezus Christus geroepen door een verborgen en onderscheiden uitnodiging, welke hun gegeven wordt, en niet aan anderen, zij hebben een spijze om te eten, die de wereld niet weet, een blijdschap, waarmee geen vreemde zich zal vermengen. Zij riep haar op bevel van Christus, Hij gebood haar heen te gaan en hare zuster te roepen. De krachtdadige roeping is, wie haar ook moge brengen, door Christus gezonden. De Meester is daar en Hij roept u.

Ten eerste. Zij noemt Christus de Meester, didaskados, een onderwijzende meester, bij dien titel werd Hij gewoonlijk door de mensen genoemd, en was Hij onder hen bekend. **George Herbert** vond er genoegen in Christus *mijn Meester* te noemen.
Ten tweede. Zij juicht in zijn aankomst: De Meester is daar. Hij, naar wie wij zo verlangd hebben, en dien wij zolang reeds hebben verwacht, Hij is gekomen! Hij is gekomen, dit was de kostelijkste hartsterking in haar tegenwoordig leed. Lazarus is heengegaan, en ons genot, onze vertroosting in hem is heengegaan, maar de Meester is gekomen, die beter is dan de dierbaarste vriend en datgene in Zich heeft, dat ons gemis overvloedig zal vergoeden. Hij is gekomen, die onze Leraar is, die ons leren zal hoe goed te verkrijgen uit onze smart, Psalm 94:12, die ons zal onderwijzen en aldus vertroosten."
Ten derde. Zij nodigt hare zuster om uit te gaan en Hem te ontmoeten: "Hij roept u, Hij vraagt naar u, en laat u roepen." Als Christus, onze Meester, komt, dan roept Hij ons. Hij komt in Zijn woord en in zijn sacramenten, roept ons tot dezelf, roept ons door dezelf, roept ons tot zich. Hij roept u in het bijzonder, roept u bij name, Psalm 27:8, en indien Hij u roept, zal Hij u genezen, zal Hij u vertroosten.

b. Hoe Maria op dit bericht zich tot Christus spoedde, vers 29. "Als zij dat hoorde" - die goede tijding dat de Meester was gekomen - stond zij haastelijk op en ging tot Hem. Weinig wist zij hoe nabij Hij haar was, want dikwijls is Hij de treurenden in Sion meer nabij dan zij weten, maar toen zij wist hoe nabij Hij was, stond zij op in vervoering van blijdschap om Hem te

ontmoeten. De minste aanduiding van Christus' genaderijke nadering is genoeg voor een levend geloof, dat gereed is de wenk op te volgen en op de eerste roepstem te antwoorden. Toen Christus gekomen was, ging zij niet te rade met het welvoegelijke van haren rouw, maar alle ceremonie vergetende, liep zij het vlek door om Christus te ontmoeten. Wij moeten ons door. geen formaliteiten van welvoeglijkheid en eer van de gelegenheid laten beroven om met Christus te spreken. Zij ging ook niet te rade met hare geburen, de Joden, die bij haar waren, om haar te vertroosten, zij verliet hen allen om tot Hem te komen. Zij vroeg hun niet slechts niet om raad, maar vroeg hun ook niet om verlof om weg te gaan, en bood hun geen verontschuldiging aan voor haar onbeleefdheid.

c. Er wordt ons gezegd, vers 30, waar zij de Meester vond. Hij was nog niet in Bethanië gekomen, maar bevond zich aan het einde van het vlek, in de plaats, waar Hem Martha tegemoet was gekomen. Zie hier Christus' liefde voor Zijn werk. Hij bleef nabij de plaats waar het graf was, opdat Hij er geredelijk heen kon gaan. Hij wilde niet in het vlek gaan, om zich na de vermoeienis van de reis te verkwikken, voor Hij het werk gedaan had, dat Hij kwam doen. Hij wilde ook niet in het vlek gaan, teneinde alle vertoon en opzichtigheid te vermijden en de schijn niet te hebben van toeschouwers voor het wonder bijeen te brengen.
Let op: Maria's liefde voor Christus, nog had zij veel lief. Hoewel Christus wegens Zijn uitstel onvriendelijk scheen, kon zij Hem toch niets ten kwade duiden. Laat ons aldus tot Christus uitgaan buiten de legerplaats, Hebreeën 13:13.

d. De Joden gaven een verkeerde uitlegging aan het haastige heengaan van Maria, vers 31. Zij zeiden: Zij gaat naar het graf, opdat zij aldaar wene. Martha hield zich beter staande onder deze beproeving dan Maria, die een vrouw was van een teerhartig gemoed, en van nature bezwaard van geest was. De zodanige moeten waken tegen droefgeestigheid, en men behoort medelijden met hen te hebben en hen te helpen. Deze vertroosters bevonden, dat hun plichtplegingen haar van geen nut waren, maar dat zij zich verhardde in hare smart, en daarom denken zij, toen zij uitging, dat zij naar het graf ging om er te wenen. Zie, wat dikwijls de dwaasheid en het gebrek is van treurenden, zij verzwaren hun smart. In zulke toestanden vinden wij soms een vreemd behagen in onze pijn, ons verdriet, en zeggen: het is billijk, dat wij hartstochtelijk zijn in onze smart, ja zelfs tot de dood toe, wij klampen ons vast aan de dingen, die de beproeving verzwaren. En welk goed doet ons dat, als het toch onze plicht is om ons met de wil Gods er in te verzoenen? Waarom zullen treurenden naar het graf gaan om daar te wenen, als zij toch niet treuren zoals degenen, die geen hope hebben? De beproeving is reeds smartelijk genoeg, waarom haar nog te verzwaren? Wat de wijsheid en de plicht is van de vertroosters, namelijk om zoveel zij kunnen bij hen, die boven mate treuren, het weer opwekken der smart te voorkomen, en haar eerder af te leiden. Deze Joden, welke Maria volgden, werden hierdoor tot Christus geleid, en werden de getuigen van een Zijner heerlijkste wonderen. Het is goed om de vrienden van Christus aan te kleven in hun smart, want hierdoor kunnen wij er toe komen om Hem beter te leren kennen.

e. Maria's toespraak tot onze Heere Jezus, vers 32. Zij kwam met haar gevolg van vertroosters, en viel aan zijn voeten, als overstelpt van hartstochtelijke droefheid, en zei onder vele tranen (gelijk blijkt uit vers 33): Heere! indien Gij hier geweest waart, zo ware mijn broeder niet gestorven, hetgeen Martha tevoren reeds tot Hem gezegd had, want zij hadden dit dikwijls tot elkaar gezegd. Hare houding is ootmoedig en onderworpen: Zij viel aan zijn voeten, hetgeen Martha niet gedaan heeft, want deze kon hare hartstochten beter bedwingen. Zij viel neer als een bezwijkende rouw dragende, maar zij viel aan zijn voeten als een nederige smekelinge. Deze Maria had aan Christus' voeten gezeten om Zijn woord te horen, Lukas 10:39, en nu zien wij haar aan zijn voeten met een ander doel. Zij, die ten dage des

vredes zich aan Christus' voeten plaatsen om onderricht van Hem te ontvangen, kunnen zich in de dag der benauwdheid getroost en met vertrouwen aan zijn voeten werpen met de hoop in het hart om gunst bij Hem te vinden. Zij viel aan zijn voeten, als zich onderwerpende aan Zijn wil in hetgeen geschied was, en vertrouwende op zijn liefde voor hetgeen verder geschieden zal. Als wij in benauwdheid zijn, dan moeten wij ons aan Christus' voeten werpen in berouwvolle smart en zelfvernedering om onze zonde, en in geduldige, lijdzame overgave van ons zelf aan zijn beschikking. Dat Maria zich aan Christus' voeten wierp, was een teken van de diepen eerbied, dien zij voor Hem koesterde. Aldus plachten onderdanen ere te bewijzen aan hun koningen en vorsten, daar onze Heere Jezus echter niet in wereldlijke heerlijkheid of glans was verschenen, hebben zij, die Hem door deze houding van aanbidding ere gaven, Hem voorzeker beschouwd als meer dan een bloot mens, en bedoelden zij Hem Goddelijke eer te geven. Hiermede heeft Maria even waarlijk als Martha belijdenis afgelegd van het Christelijk geloof, inderdaad zei zij hiermede: "Ik geloof dat Gij zijt de Christus." De knie voor Christus te buigen, en Hem te belijden met de tong, die twee zaken zijn als van gelijke betekenis samengevoegd, Romeinen 14:11, Filippenzen 2:10, 11.
Dat deed zij in de tegenwoordigheid der Joden, die haar vergezelden, en die, hoewel zij vrienden waren van haar en hare familie, echter bittere vijanden waren van Christus, en toch viel zij voor hun ogen aan Christus' voeten, als ene, die zich noch schaamde aan Christus de eerbied te betonen, dien zij voor Hem had, noch vreesde hare vrienden en geburen hierdoor te mishagen. Laat hen, indien hun dit behaagt, het haar ten kwade duiden, maar zij valt aan zijn voeten, en indien dit "gering" is, dan zal zij zich "nog geringer houden", zie Hooglied 8:1. Wij dienen een Meester, dien wij geen reden hebben om ons te schamen, en wiens welbehagen in onze dienst genoegzaam opweegt tegen de smaad en de verguizing der mensen. Hare toespraak is zeer aandoenlijk: Heere! indien Gij hier geweest waart, zo ware mijn broeder niet gestorven. Christus' uitstel was ten beste bedoeld en bleek ook ten beste te zijn, toch hebben beide zusters het Hem onbetamelijk verweten, waarmee zij Hem eigenlijk de dood huns broeders ten laste legden. Dit herhaalde verwijt zou Hem met recht hebben kunnen vertoornen, Hij zou haar hebben kunnen zeggen, dat Hij wel wat anders te doen had dan haar op hare wenken te bedienen, dat Hij tot haar zou komen als Zijn werk dit toeliet. Maar geen woord van dat alles: Hij nam de omstandigheden harer beproeving in aanmerking, Hij gedacht er aan, dat zij, die verliezen lijden, verlof menen te hebben om te zeggen wat zij denken en daarom zag Hij het min - beleefde van de welkomstgroet voorbij, en gaf ons hiermede een voorbeeld van nederigheid en zachtmoedigheid. Maria voegde er niets meer bij, zoals Martha gedaan had, maar uit hetgeen volgt blijkt, dat hare schaarste van woorden opgewogen werd door een overvloed van tranen. Zij sprak minder dan Martha, maar zij weende meer, en tranen van vrome genegenheid hebben een stem, een luide overmogende stem in de oren van Christus, er is geen welsprekendheid, die er bij haalt.
Johannes 11:33 - 44 Hier hebben wij:

I. Christus' teder medegevoel met Zijn zwaarbeproefde vrienden en het deel, dat Hij nam in hare smart, hetgeen blijkt op drieërlei wijze:
1. Door Zijn bewogen zijn in de geest en Zijn innerlijke ontroering, vers 33. Jezus zag Maria wenen om het verlies van een liefhebbenden broeder, en de Joden, die met haar kwamen, wenen om het verlies van een goeden nabuur en vriend. Toen Hij zag welk een plaats des wenens, welk een bochim dit was, werd Hij zeer bewogen in de geest en ontroerde zich zelf. Zie hier:
a. De smarten van de kinderen der mensen voorgesteld in de tranen van Maria en hare vrienden. Welk een embleem was hier van deze wereld, van dit tranendal! De natuur zelf leert ons over onze dierbare betrekkingen te wenen, als zij ons door de dood worden ontnomen, Gods voorzienigheid roept ons dan tot treuren en wenen. Het is waarschijnlijk, dat Lazarus'

bezittingen op zijn zusters overgingen, hetgeen dus een aanmerkelijke vermeerdering was van haar fortuin, en in zulk een geval zeggen de mensen van onze dagen, dat, hoewel zij hun bloedverwanten niet dood wensen (dat is: zij zeggen niet, dat zij het wensen) maar als zij eenmaal gestorven zijn, zij toch niet wensen, dat zij tot het leven zouden wederkeren, maar wat deze zusters nu ook door de dood haars broeders verkregen mogen hebben, zij wensten van harte hem in het leven terug te zien komen. De Godsdienst leert ons ook te wenen met de wenenden, zoals deze Joden met Maria weenden, gedenkende, dat wij ook zelf in het lichaam zijn. Zij, die hun vrienden waarlijk liefhebben, zullen delen in hun blijdschap en hun smart, immers wat is vriendschap zo niet een gemeenschap van aandoeningen en gewaarwordingen? Job 16:5.
b. De genade van de Zone Gods en Zijn mededogen met hen, die in smart en lijden zijn. In al hun benauwdheid is Hij benauwd, Jesaja 63:9, Richteren 10:16. Toen Christus hen allen in tranen zag, werd Hij zeer bewogen in de geest. Hij liet zich toe verzocht te zijn (zoals wij, als wij door een grote beproeving geschud en ontroerd worden) maar zonder zonde. Het was een uitdrukking:

Ten eerste. of van ongenoegen over de bovenmatige smart van hen, die Hem omringden, zoals in Markus 5:39:"Wat maakt gij beroerte, en wat weent gij? Welk een gewoel heerst hier! Betaamt dit aan hen, die in een God geloven, in een hemel en een andere wereld?" Of:
Ten tweede. Van Zijn meevoelend besef van de rampzaligen toestand van het menselijk leven en de macht des doods, waaraan de mens onderworpen is. Daar Hij nu een krachtigen aanval zal hebben te doen op de dood en het graf, wekte Hij zich op tot dien strijd, trok Hij "de klederen der wraak aan", en "Zijne grimmigheid heeft Hem ondersteund". En ten einde des te vastberadener het herstel onzer grieven op zich te nemen, heeft het Hem behaagd om er zelf de zwaarte van te gevoelen, en onder dien last werd Hij nu zeer bewogen in de geest. Of:
Ten derde. Het was een uitdrukking van vriendelijk medelijden met zijn vrienden, die in droefheid waren. Hier was "het gerommel der ingewanden, de barmhartigheden, die de beproefde kerk zo ernstelijk afsmeekt, Jesaja 63:15. Christus was niet slechts bekommerd, Hij was bewogen in de geest, Hij was er innerlijk en diep door aangedaan. Davids voorgewende vrienden veinsden medegevoel om er hun vijandschap onder te verbergen, Psalm 41:7, maar wij moeten van Christus leren om een ongeveinsde liefde en een oprecht medegevoel te hebben. Hij ontroerde zich zelf. Die uitdrukking is veelbetekenend. Hij had al de gevoelens en gewaarwordingen van de menselijke natuur, want Hij moest in alles de broederen gelijk worden, maar Hij had zijn gewaarwordingen en gevoelens volkomen in zijn macht, zodat zij nooit boven kwamen dan wanneer Hij ze riep, en zoals Hij ze riep, Hij was nooit ontroerd, dan wanneer Hij "zich zelf ontroerde", als Hij er reden voor zag. Hij heeft zich dikwijls er toe gezet om ontroerd te worden, maar nooit is Hij er door ontrust geworden. Zijn lijden was even vrijwillig als Zijn medelijden. Hij had macht, om zijn smart af te leggen, en macht om haar weer op te nemen.

2. Zijn belangstelling in hen bleek uit Zijn vriendelijke vraag naar de overblijfselen van Zijn overleden vriend, vers 34. Waar hebt gij hem gelegd? Hij wist waar hij gelegd was, en toch vraagt Hij dat, omdat Hij zich wilde uitdrukken als mens, zelfs toen Hij de macht ging uitoefenen van een God. In gedaante gevonden als een mens, heeft Hij zich naar de wijze van doen van de kinderen der mensen geschikt. "Hij is niet onwetend, maar Hij doet, alsof Hij het was", merkt Augustinus hier aan. Hij vroeg ook waar het graf was, opdat de ongelovige Joden, indien Hij er zonder te vragen regelrecht heengegaan was, hier geen aanleiding uit zouden nemen om een afspraak te vermoeden tussen Hem en Lazarus, zodat er dus bedrog in het spel zou zijn. Vele Schriftuitleggers hebben die opmerking van Chrysostomus overgenomen. Hij wilde ook een afleiding van de smart aan Zijn treurende vrienden

verschaffen, door de verwachting van iets groots bij hen op te wekken, alsof Hij gezegd had: "Ik ben niet hier gekomen om slechts woorden van rouwbeklag te spreken en enige vruchteloze, onbeduidende tranen met de uwen te vermengen, neen! Ik heb wat anders te doen, komt, laat ons naar het graf gaan, en aldaar doen wat er te doen is". Een zich ernstig toeleggen op ons werk is het beste geneesmiddel tegen bovenmatige smart. Hij wilde ons hierdoor ook doen zien de bijzondere zorg, die Hij draagt voor het lichaam der heiligen, als zij in het graf liggen, Hij neemt er kennis van waar zij gelegd zijn, en geeft acht op hen. Er is niet slechts een verband met het stof, maar ook een wacht er over.

3. Die belangstelling bleek ook uit Zijn tranen. Die om Hem heen waren, zeiden Hem niet waar het lichaam begraven was, maar verlangden dat Hij zou komen en zien, en zij leidden Hem heen naar het graf, opdat door het zien der ramp Zijn hart nog des te meer bewogen zou worden.
a. Gaande naar het graf, alsof Hij het lijk derwaarts volgde, weende Jezus, vers 35. Een zeer kort vers, maar waarin veel nuttig onderwijs ligt opgesloten, namelijk: Dat Jezus wezenlijk en waarachtig mens was, en met de kinderen der mensen niet alleen vlees en bloed, maar ook een menselijke ziel gemeen had, vatbaar voor de indrukken van blijdschap en smart en nog van andere aandoeningen. Christus gaf dit blijk van zijn mensheid en van zijn menselijkheid, dat Hij als mens kon wenen, en als barmhartig mens wilde wenen, eer Hij het bewijs Zijner Godheid gaf. Vervolgens: dat Hij een man van smarten was, gelijk van Hem voorzegd werd, Jesaja 53:3. Nergens lezen wij dat Hij lachte, maar meer dan eens zien wij Hem in tranen. Aldus toont Hij niet slechts dat een treurige toestand bestaanbaar is met de liefde van God, maar ook dat zij, die in de geest zaaien, met tranen moeten zaaien. Tranen van medelijden betamen de Christenen en maken hen gelijkvormig aan Christus. Het is een verlichting voor hen, die in droefheid zijn, dat hun vrienden met hen medegevoelen, inzonderheid een vriend zoals hun Heere Jezus.

b. Het wenen van Christus wordt door de omstanders verschillend opgevat. Sommigen hebben er een vriendelijke verklaring van gegeven, zij vonden het zeer natuurlijk, vers 36:De Joden dan zeiden: Ziet, hoe lief hij hem had. Zij schijnen er zich over te verwonderen, dat Hij een zo sterke genegenheid koesterde voor een man, die Hem niet in de bloede bestond, en met wie Hij ook nog niet zo lang bekend was, want Christus had het grootste gedeelte van Zijn tijd in Galiléa doorgebracht, ver van Bethanië. Het betaamt ons om, naar het voorbeeld van Christus, onze liefde te tonen aan onze vrienden, beide in leven en in sterven. Wij moeten treuren om onze vrienden, die in Jezus ontslapen zijn als dezulken, die vol zijn van liefde, hoewel niet ontbloot van hope, zoals de Godvruchtige mannen, die Stefanus hebben begraven, Handelingen 8:2. Onze tranen kunnen de doden niet baten, maar zij balsemen de herinnering aan hen. Deze tranen waren een aanduiding van Zijn bijzondere liefde voor Lazarus, maar Hij heeft niet minder duidelijke blijken gegeven van zijn liefde voor al de heiligen, doordat Hij voor hen gestorven is. Toen Hij slechts tranen stortte over Lazarus, zeiden zij: Ziet, hoe lief hij hem had! Veel meer reden hebben wij om dat te zeggen, daar Hij Zijn leven voor ons heeft gegeven! "Zie hoe lief Hij ons gehad heeft! Niemand heeft meer liefde dan deze." Anderen maakten er een gemelijke aanmerking op, alsof deze tranen een bewijs van onmacht waren om Zijn vriend te helpen, vers 37. Kon hij, die de ogen des blinden geopend heeft, niet maken, dat ook deze niet gestorven ware? Hier wordt op listige wijze te kennen gegeven:

Ten eerste. Dat de dood van Lazarus een grote smart voor Hem zijnde, gelijk blijkt uit zijn tranen, Hij dien dood verhinderd zou hebben, indien Hij had gekund, en daar Hij hem niet verhinderd heeft, zijn zij geneigd te denken, dat Hij er de macht niet toe gehad heeft, evenals, toen Hij zelf stervende was, en Hij zich zelf niet redde, zij hieruit opmaakten, dat Hij het niet

kon, dat Hij niet kon afkomen van het kruis, niet bedenkende, dat de Goddelijke macht in hare werkingen altijd geleid wordt door de Goddelijke wijsheid, niet bloot naar Zijn wil, maar naar de raad Zijns willens, waarin het ons betaamt te berusten. indien Christus' vrienden, die Hij liefheeft, sterven, - indien zijn kerk, die Hij liefheeft, vervolgd en gekweld wordt, - dan moeten wij dit niet toeschrijven aan een gebrek aan zijn macht of liefde, maar er uit afleiden, dat Hij dit het beste voor ons acht.
Ten tweede. Dat het dus met recht betwijfeld kon worden, of Hij de ogen des blinden wel waarlijk geopend heeft, dat is: of dit maar niet in schijn geschied was. Dat Hij dit wonder niet gedaan heeft, is hun genoeg om het andere krachteloos te maken, tenminste schijnt Hij dan slechts een beperkte, en dus geen Goddelijke, macht te bezitten. Christus heeft deze mompelaars door Lazarus van de doden op te wekken, dat het grotere wonder was, er spoedig van overtuigd, dat Hij zijn' dood had kunnen voorkomen, maar het niet gedaan heeft, omdat Hij aldus nog meer verheerlijkt zou worden.

II. Christus' naderen tot het graf, en de toebereidselen, die gemaakt werden om dit wonder te werken.
1. Bij dit naderen tot het graf werd Christus wederom in zich zelf zeer bewogen, vers 38. Jezus dan wederom in zich zelf zeer bewogen zijnde, kwam tot het graf, Hij zuchtte.

a. Hij was misnoegd wegens het ongeloof van hen, die met twijfel van zijn macht hadden gesproken en Hem hadden gelaakt, omdat Hij de dood van Lazarus niet had voorkomen, Hij was bedroefd over de verharding van hun hart. Nooit heeft Hij zo gezucht, was Hij zo bewogen om Zijn eigen lijden, als om de zonden en dwaasheden der mensen, inzonderheid om die van Jeruzalem, Mattheüs 23:37.
b. Hij werd bewogen door de smart, waaraan de zusters zich waarschijnlijk opnieuw overgaven, toen zij nabij het graf kwamen, hartstochtelijker nog dan te voren, zijn teder medelijdende ziel was bewogen door haar weeklagen.
c. Sommigen denken, dat Hij in zich zelf bewogen was, bij zich zelf zuchtte of kermde omdat Hij, ten einde aan de begeerte Zijner vrienden te voldoen, Lazarus wederom in deze zondige, moeitevolle wereld terug ging brengen van die ruste, waartoe hij nu was ingegaan. Het zal een vriendelijkheid en barmhartigheid zijn voor Martha en Maria, maar voor hem zal het wezen, alsof hij wederom naar een stormachtige zee werd heen gedreven, waaruit hij zo even veilig in een kalme haven was aangeland. Indien Lazarus niet ware opgewekt, zou Christus spoedig tot hem in een andere wereld gegaan zijn, maar in het leven teruggeroepen zijnde, zal Christus hem spoedig in deze wereld achterlaten.
d. Christus was bewogen, als aangedaan zijnde door de rampzaligen toestand der menselijke natuur, onderhevig aan de dood, waaruit Hij Lazarus nu ging verlossen. Aldus heeft Hij zich opgewekt om God aan te grijpen in het gebed, dat Hij ging opzenden, om het met sterke roeping en tranen te doen, Hebreeën 5:7. Leraren, die gezonden zijn, om door de prediking van het Evangelie dode zielen op te wekken, moeten innerlijk zeer bewogen zijn met de beklagenswaardige toestand van hen, tot wie zij hun prediking richten, en bij zich zelf zuchten, als zij er aan denken.

2. Er is hier een beschrijving van het graf, waarin Lazarus lag: het was een spelonk, en een steen was daarop gelegd. De graven van het gewone volk waren waarschijnlijk gegraven zoals de onzen, maar, evenals bij ons, werden aanzienlijke personen in grafkelders gelegd, zo was het met Lazarus geschied, en zo was ook het graf, waarin Christus was begraven. Die wijze van begraven werd onder de Joden waarschijnlijk gevolgd in navolging van de aartsvaders, die hun doden in de spelonk van Machpela hebben begraven, Genesis 23:19. Dit zorg dragen voor de dode lichamen hunner vrienden geeft hun verwachting te kennen van de opstanding.

Zij achten de begrafenis volbracht te zijn, als de steen op het graf gewenteld was, of, gelijk hier, "er op was gelegd," zoals op de mond des kuils, waarin Daniël werd geworpen, Daniël 6:18, opdat de wil niet zou veranderd worden, te kennen gevende, dat de doden afgescheiden zijn van de levenden, en heengegaan zijn, vanwaar zij niet wederkomen. Waarschijnlijk was deze steen een grafsteen met een opschrift er op geplaatst, hetgeen de Grieken mnêmeion - ene gedachtenis - noemen, omdat het beide een gedachtenis was aan de doden, en de levenden een "gedenk te sterven" toeriep. Door de Latijnen wordt het Monumentum à monendo genoemd, omdat het een waarschuwing geeft.

3. Er wordt bevel gegeven de steen weg te nemen, vers 39. Neemt de steen weg. Hij wilde, dat die steen weggenomen zou worden, opdat al de omstanders het lichaam dood in het graf konden zien liggen, en opdat er ruimte zou gemaakt worden voor zijn naar buiten treden, en het zou gezien worden, dat het een waar lichaam en geen spooksel was. Hij wilde, dat enigen der dienaren de steen zouden wegnemen, opdat zij zich door de reuk, die er van uitging, konden overtuigen, dat het lichaam tot bederf was overgegaan, en dat het dus werkelijk dood was. Het is een goede stap voorwaarts naar de opwekking van een ziel tot geestelijk leven, als de steen weggenomen is, als de vooroordelen worden weggenomen en overwonnen, en er een weg geopend is naar het hart, voor het woord, opdat het er zijn werk doe en zegge wat er te zeggen is.

4. een tegenwerping van Martha tegen het openen van het graf: Heere! hij riekt nu al' want hij heeft vier dagen aldaar gelegen, hij is vier dagen oud in de andere wereld, sedert vier dagen een burger en inwoner van het graf. Waarschijnlijk heeft Martha de reuk van het lichaam bespeurd, toen zij de steen wegnamen, en heeft zij dit daarom uitgeroepen.

a. Hieruit valt gemakkelijk af te leiden wat de aard is van het menselijk lichaam. Vier dagen zijn slechts een spanne tijds, en toch! welk een grote verandering zal er door dien tijd in het menselijk lichaam gemaakt worden, indien het slechts zo lang zonder voedsel is, en hoeveel meer nog, indien het zo lang zonder leven is! Na de omloop der vochten, zegt Dr. Hammond, die in twee en zeventig uren volbracht is, begint een dood lichaam tot bederf over te gaan, en de Joden zeggen, dat op de vierden dag na de dood het lichaam zo veranderd is, dat men er niet zeker van kan wezen, dat het dezelfde persoon is, (Maimonides, aangehaald door Lightfoot.) Christus in ten derden dage opgestaan, omdat Zijn lichaam geen verderving moest zien.
b. Minder gemakkelijk is het te zeggen wat Martha, s bedoeling is geweest. Sommigen denken, dat zij het in gepaste tederheid des harten heeft gezegd, en, naar hetgeen de betamelijkheid tegenover een dood lichaam, ons leert. Nu het bederf was ingetreden, wenste zij niet, dat het aldus openlijk aan aller blikken werd blootgesteld. Anderen denken, dat zij het zei uit bezorgdheid voor Christus, vrezende dat de reuk van het dode lichaam Hem nadelig zou zijn. Hetgeen zeer walglijk is wordt vergeleken bij een open graf, Psalm 5:10. Indien er iets walglijks of schadelijks is, dan wil zij niet, dat haar Meester er nabij zal komen: maar Hij behoorde niet tot die zwakke of kieskeurige personen, die geen bozen reuk kunnen verdragen, indien Hij daar wèl toe had behoord, dan zou Hij de wereld der mensheid niet hebben bezocht, die door de zonde als een walglijk riekende mesthoop was geworden, Psalm 14:3. Naar Christus' antwoord schijnt het de taal van ongeloof en wantrouwen geweest te zijn. "Heere, het is nu te laat om nog enigerlei vriendelijkheid aan hem te bewijzen, zijn lichaam begint te vergaan, en het is onmogelijk, dat dit tot ontbinding overgaande lijk wederom levend kan worden." Zij geeft zijn toestand op als hulpeloos en hopeloos, daar er noch vroeger, noch in de laatsten tijd een voorbeeld is geweest van iemand, die tot het leven teruggeroepen werd, nadat zijn lichaam reeds tot bederf begon over te gaan. Als onze beenderen verdord zijn, dan

zijn wij gereed te zeggen: onze verwachting is verloren. Toch heeft dit wantrouwende woord van haar gediend om het wonder des te blijkbaarder te doen zijn, en des te heerlijker te doen uitkomen. Er bleek uit, dat hij wel waarlijk dood was, en niet maar in een toestand van schijndood verkeerde: want hoewel de houding van een dood lichaam nagebootst zou kunnen worden, de lijklucht kan het niet. Haar geopperd denkbeeld dat het niet geschieden kon, brengt des te meer ere aan Hem, die het wonder heeft gewerkt.

5. De zachte bestraffing, die zij van Christus ontving wegens de zwakheid van haar geloof, vers 40. Heb Ik u niet gezegd, dat, zo gij gelooft, gij de heerlijkheid Gods zien zult? Dit woord van Hem tot haar was te voren niet meegedeeld, waarschijnlijk heeft Hij het tot haar gezegd, toen zij zei: Heere, ik heb geloofd, vers 27, en het is genoeg dat het hier vermeld wordt als een herhaling. Onze Heere Jezus heeft ons alle mogelijke verzekeringen gegeven, dat een oprecht geloof ten laatste gekroond zal worden door een zalig aanschouwen: "Indien gij gelooft, dan zult gij Gods heerlijke verschijning voor u zien in deze wereld, en aan u in de andere wereld." Indien wij Christus' woord willen aannemen, en steunen op zijn getrouwheid en macht, dan zullen wij de heerlijkheid Gods zien, en in dat gezicht zullen wij gelukkig zijn. Wij hebben het nodig om dikwijls herinnerd te worden aan deze gewisse weldadigheden, waarmee onze Heere Jezus ons heeft bemoedigd Christus geeft geen direct antwoord op hetgeen Martha gezegd had, en geen bijzondere belofte van hetgeen Hij doen zal, maar Hij beveelt haar vast te houden aan de algemene verzekeringen, die Hij reeds had gegeven: Geloof alleenlijk. Wij zijn geneigd te vergeten hetgeen Christus gesproken heeft, en hebben het nodig dat Hij ons door Zijn Geest er aan herinnert: "Heb Ik u niet, dit of dat, gezegd? En denkt gij, dat Ik Mijn woord ooit zal herroepen?"

6. Het openen van het graf in gehoorzaamheid aan Christus' bevel en in weerwil van Martha's tegenwerping, vers 41. Zij namen dan de steen weg. Toen Martha voldaan was en zij hare tegenwerping opgaf, hebben zij de last volvoerd. Als wij de heerlijkheid Gods willen zien, dan moeten wij Christus laten doen wat Hem behaagt, wij moeten Hem niet voorschrijven wat Hij doen zal, maar wat Hij doet moeten wij onderschrijven, dat is: er in berusten, er mede instemmen. Zij namen de steen weg, en dat was alles wat zij konden doen, Christus alleen kon leven geven. Wat de mens doen kan is slechts de weg des Heeren te bereiden, de dalen op te hogen, en de heuvelen te slechten, en evenals hier, de steen weg te nemen.

III. Het wonder zelf gewerkt. De toeschouwers, daartoe genodigd door het wegnemen van de steen, verzamelden zich om het graf, niet om het stof tot het stof te doen wederkeren en de aarde tot de aarde, maar om het stof wederom van het stof te ontvangen, en de aarde van de aarde, en hun verwachting opgewekt zijnde, begeeft onze Heere Jezus zich nu tot Zijn werk.
1. Hij richt zich tot Zijn levenden Vader in de hemel, aldus had Hij Hem genoemd, Hoofdstuk 6:57, en aldus beschouwt Hij Hem hier.

a. Zijn houding en gebaar waren vol van betekenis, Hij hief de ogen opwaarts, een uiterlijke uitdrukking van de verheffing van Zijn geest, en om aan de omstanders te tonen, van waar Hij zijn macht had, alsmede om ons een voorbeeld te geven, want hierdoor wordt dit uitwendige teken ons ter beoefening aanbevolen, zie Hoofdstuk 17:1. Zij zullen het hebben te verantwoorden, die daar heiligschennend de spot mede drijven. Wat ons echter inzonderheid hierdoor aanbevolen wordt, is ons hart op te heffen tot God in de hemel. Wat is bidden, indien niet het opklimmen der ziel tot God, en het richten van hare aandoeningen en bewegingen hemelwaarts? Hij hief zijn ogen opwaarts, als ziende naar boven, over het graf heen, waarin Lazarus lag, en al de moeilijkheden, die zich dáár voordeden, voorbijziende, ten einde zijn ogen gericht te houden op de Goddelijke almacht, om ons te leren te doen wat Abraham

gedaan heeft, die zijn eigen lichaam niet heeft aangemerkt, dat alrede verstorven was, noch ook dat de moeder in Sara verstorven was, daar zelfs niet aan gedacht heeft, en alzo tot zulk een trap van geloof was gekomen, dat hij aan de beloftenis Gods niet getwijfeld heeft door ongeloof, Romeinen 4:20.
b. Hij sprak tot God met grote verzekerdheid, en zulk een vertrouwen als Hem betaamde: Vader, Ik dank U, dat Gij Mij gehoord hebt.
Door Zijn eigen voorbeeld leert Hij ons hier:

Ten eerste. In het gebed God Vader te noemen, en tot Hem te naderen zoals kinderen tot hun vader, met ootmoedige eerbied, en toch ook met heilige vrijmoedigheid.
Ten tweede. Hem in ons gebed te loven, en, als wij om nog meerdere zegeningen vragen, de vorige dankbaar te erkennen. Dankzegging, die Gods eer bedoelt (niet onze eigene, zoals de dankzegging van de Farizeeër) is een betamelijke vorm voor onze smekingen.

b. Maar onzes Heilands dankzegging was hier bedoeld om uitdrukking te geven aan Zijn vast vertrouwen van dit wonder te zullen werken, dat Hij in zijn eigene macht kon doen in vereniging met Zijn Vader. "Vader, Ik dank U, dat in deze zaak, evenals altijd, Mijn wil en Uw wil overeenstemmen". Elia en Elisa hebben, als dienstknechten, doden opgewekt door hun gebed en smeking, maar Christus, als Zoon, door gezag, leven hebbende in zich zelf, en macht hebbende om levend te maken wie Hij wil, en hiervan sprak Hij als zijn eigene daad, vers 11, Ik ga heen om hem uit de slaap op te wekken. Toch spreekt Hij nu alsof Hij dit verkregen had op Zijn gebed, want Zijn Vader hoorde Hem, waarschijnlijk heeft Hij het gebed er voor opgezonden toen Hij een en andermaal zeer bewogen was in de geest, vers 33, 38, in een inwendig gebed met onuitsprekelijke zuchtingen.

Ten eerste. Christus spreekt van dit wonder als van een gebedsverhoring.
1. Omdat Hij zich aldus wilde vernederen, hoewel Hij de Zoon was, heeft Hij deze gehoorzaamheid geleerd van te bidden en te ontvangen. Zijn Middelaarskroon was Hem geschonken op zijn bede, hoewel zij Hem van rechtswege toekomt, Psalm 2:8, Hoofdstuk 17:5. Hij bidt om de heerlijkheid, die Hij had, eer de wereld was, hoewel Hij, haar nooit hebbende verbeurd, haar had kunnen eisen.
2. Omdat het Hem behaagde aldus het gebed te eren, het tot de sleutel makende, waarmee zelfs Hij de schatten der Goddelijke macht en genade ontsloot. Aldus heeft Hij ons in het gebed willen leren om door de levende oefening des geloofs in het heiligdom te gaan.

Ten tweede. Verzekerd zijnde, dat Zijn gebed verhoord was, belijdt Christus:
a. Zijn dankbaarheid voor die verhoring: Ik dank U, dat Gij Mij verhoord hebt. Hoewel het wonder nog niet was gewrocht, was toch het gebed reeds verhoord, en Hij juicht voor nog de overwinning was behaald. Niemand anders kan op zulk een verzekerdheid, als die Christus had, aanspraak maken, toch kunnen wij door geloof in de belofte het vooruitzicht hebben op de zegen, eer hij nog is geschonken, en in dat vooruitzicht kunnen wij ons verheugen en er God voor danken. Dezelfde psalm van David, die begint met een gebed om genade, eindigt met dankzegging er voor. Zegeningen, verkregen als verhoring van ons gebed, moeten inzonderheid met dankzegging erkend worden. Behalve nog de schenking van de zegen, moeten wij het als een grote gunst waarderen, dat er op onze zwakke, armelijke gebeden acht wordt geslagen. Op het eerste blijk van de verhoring van ons gebed, moeten wij ons bereiden tot dankzegging. Als God ons antwoordt met genade, eer wij nog roepen, en hoort, terwijl wij nog spreken, dan behoren wij Hem te antwoorden met lof en dank, eer Hij ons de zegen nog geschonken heeft, Hem te danken terwijl Hij nog goede en troostrijke woorden tot ons spreekt.

b. Zijn blijde verzekerdheid van altijd verhoord te worden, vers 42. Doch Ik wist, dat gij mij altijd hoort. Laat niemand denken, dat dit nu een buitengewone gunst was, die Hem werd bewezen, zoals Hij nooit te voren er een ontvangen had, en nooit daarna weer ontvangen zal. Neen, dezelfde Goddelijke macht woonde in Hem bij alles wat Hij deed, en Hij deed niets, dan hetgeen Hij wist in overeenstemming te zijn met de raad van Gods wil. "Ik geef dankzegging, wijl Ik hierin verhoord ben," zegt Hij, "omdat ik er zeker van ben in alles verhoord te worden."

Zie hier:
a. De invloed dien onze Heere Jezus had in de hemel, de Vader hoorde Hem altijd, Hij had steeds en voor alles toegang tot de Vader, voorspoed bij Hem voor alles, waarmee Hij tot Hem kwam, en wij kunnen er van verzekerd wezen, dat Zijn invloed niet verminderd is, nu Hij in de hemel is, hetgeen ons. kan aanmoedigen om te steunen op zijn voorbede, en al onze smekingen Hem in handen te geven, daar wij er zeker van zijn, dat de Vader Hem altijd hoort.
b. Zijn vertrouwen op dien invloed: Ik wist het. Hij heeft hieromtrent niet in het minst geaarzeld of getwijfeld, maar was in Zijn eigen gemoed volkomen overtuigd van des Vaders welbehagen in Hem en samenstemming met Hem in alle dingen. Wij kunnen zulke een bijzondere verzekerdheid niet hebben, als Hij had, maar dit weten wij: dat zo wij iets bidden naar Zijn wil, Hij ons verhoort, 1 Johannes 5:14, 15.

Ten derde. Maar waarom moest Christus aldus in het openbaar te kennen geven, dat Hij dit wonder op het gebed heeft verkregen? Hij voegt er bij: Opdat zij zouden geloven, dat Gij Mij gezonden hebt, want ook het gebed kan een prediking wezen.
1. Het was om de tegenwerpingen en de opmerkingen Zijner vijanden te voorkomen. De Farizeeën en hun aanhangers hebben het Godslasterlijk vermoeden uitgesproken, dat Hij zijn wonderen werkte door een verdrag met de duivel, om nu het tegendeel te doen blijken, heeft Hij openlijk tot God gesproken, gebeden gebruikende, en geen tovermiddelen, is Hij niet gaan "piepen en binnen ‘s monds mompelen," zoals de waarzeggers en duivelskunstenaars," Jesaja 8:19, maar met ten hemel opgeheven ogen en met luider stem zijn gemeenschap met, en zijn afhankelijkheid van, de hemel belijdende.

2. Het was om het geloof te versterken van hen, die Hem wèl genegen waren: Opdat zij geloven, dat Gij Mij gezonden hebt, niet om der mensen leven te verderven, maar om het te behouden. Om te tonen, dat God hem gezonden had, heeft Mozes de aarde zich doen openen om mensen te verzwelgen, Numeri 16:31. Om te tonen, dat God hem gezonden had, heeft Elia vuur van de hemel doen komen om mensen te verteren, want de wet was een bedeling van verschrikking en dood, maar Christus bewijst zijn zending door een dode tot het leven terug te roepen. Sommigen opperen dit denkbeeld: indien Christus verklaard had dit te doen door zijn eigene macht, dan zouden sommigen van zijn zwakke discipelen, die zijn Goddelijke natuur nog niet kenden of begrepen, gedacht hebben, dat Hij zich te veel aanmatigde en zouden er zich aan geërgerd hebben. Deze kinderkens konden die vaste spijze niet verdragen, daarom verkoos Hij te spreken van zijn macht als haar hebbende ontvangen en ontleend, Hij spreekt zelf - verloochenend van zich zelf, ten einde des te duidelijker tot ons te spreken. "In hetgeen Hij zei ging Hij niet zo zeer te rade met zijn waardigheid als met onze zaligheid,’, merkt **Jansenius** hier aan.

3. Thans wendt Hij zich tot Zijn doden vriend in de aarde. Hij riep met grote stemme: Lazarus, kom uit! a. Hij zou Lazarus hebben kunnen opwekken door een stille uitoefening van zijn macht en wil, en de onmerkbare werkingen van de Geest des levens, maar Hij deed het door een roepen, een luid roepen. Om de macht aan te duiden, welke Hij aanwendde om

Lazarus op te wekken, hoe Hij dit nieuwe schiep. Hij sprak, en het was er. Hij riep luid, om de grootte van het werk aan te duiden, en de grootte der macht, die er voor gebruikt werd, en om zich, als het ware, op te wekken tot dezen aanval op de poorten des doods, zoals krijgslieden met krijgsgeschrei de aanval beginnen. Sprekende tot Lazarus was het gepast om "met grote stemme te spreken", want:

Ten eerste. De ziel van Lazarus, die teruggeroepen moest worden, was op een groten afstand, niet zwevende om het graf, zoals de Joden dachten, maar verplaatst naar Hades, de wereld der geesten, en het is natuurlijk om luid te spreken, als wij spreken tot hen, die op een afstand van ons zijn.
Ten tweede. Het lichaam van Lazarus, dat opgeroepen werd. sliep, en gewoonlijk spreken wij luid, als wij iemand uit de slaap willen opwekken. Hij riep met een grote stem, opdat de Schrift zou vervuld worden, Jesaja 45:19. Ik heb niet in het verborgene gesproken, in een donkere plaats der aarde. Als type van andere wonderwerken, inzonderheid andere verrijzenissen, die door Christus' macht gewerkt zouden worden.
Dit luide roepen was een zinnebeeld:
Ten eerste. Van de Evangelieroeping, waardoor dode zielen uit het graf der zonde te voorschijn gebracht zouden worden, van welke opstanding Christus te voren had gesproken, Hoofdstuk 5:25, en van Zijn woord als het middel daartoe, Hoofdstuk 6:63, en nu geeft Hij er een voorbeeld van. Door Zijn woord zegt Hij tot de zielen: "Leeft, ja, Hij zegt tot hen: Leeft, Ezechiël 16:6. Staat op uit de doden, Efeziërs 5:14. De Geest des levens van God kwam in hen, die dorre doodsbeenderen geweest zijn, toen Ezechiël over hen profeteerde, Ezechiël 37:10. Zij, die van het bevel des woords: bekeert u en leeft, afleiden, dat de mens uit zich zelf de macht heeft om zich te bekeren en te vernieuwen door wedergeboorte, zouden even goed uit die roepstem tot Lazarus kunnen afleiden, dat hij de macht had om zich zelf van de doden op te wekken.
Ten tweede. Van het geluid der bazuin van de aartsengel ten laatsten dage, waarmee zij, die slapen in het stof, opgewekt zullen worden en opgeroepen om voor de groten rechterstoel te verschijnen, wanneer Christus met een geroep, of een bevel, gelijk aan dit hier: Kom uit, zal neerkomen, Psalm 50:4. Hij zal roepen tot de hemel om hun zielen, en tot de aarde om hun lichamen, om Zijn volk te richten.

b. Dit luide roepen was kort, maar machtig door God tot neder werping van de sterkte des grafs. Hij roept hem bij name, Lazarus, zo als wij hen bij name roepen, die wij uit een diepe slaap willen opwekken. God zei tot Mozes, als teken Zijner gunst: Ik ken u bij name. Dat hij bij zijn naam genoemd werd geeft te kennen, dat dezelfde persoon, die gestorven is, ten laatsten dage weer opstaan zal. Hij, die de sterren bij namen noemt, kan zijn sterren, die in het stof der aarde zijn, bij name onderscheiden, en zal er geen van verliezen. Hij roept hem uit het graf, sprekende tot hem, alsof hij reeds levend was, en niets anders te doen had, dan uit te gaan uit het graf. Hij zegt tot hem niet: Leef, want Hij zelf moet leven geven, maar Hij zegt tot hem: Beweeg u, want als wij door Christus' genade geestelijk leven, dan moeten wij ons opwekken tot beweging, het graf der zonde en dezer wereld is geen plaats voor hen, die door Christus levend gemaakt zijn, en daarom moeten zij uit komen. De uitkomst was overeenkomstig de bedoeling: De gestorvene kwam uit, vers 44.
Er ging met het woord van Christus kracht uit om de ziel en het lichaam van Lazarus te verenigen, en toen kwam hij uit. Het wonder wordt beschreven, niet door deszelfs onzichtbare middelen ter bevrediging onzer nieuwsgierigheid, maar door de zichtbare uitwerking, ter bevestiging van ons geloof. Vraagt iemand waar de ziel van Lazarus geweest is gedurende de vier dagen, dat zij van zijn lichaam gescheiden was? Het wordt ons niet meegedeeld, maar wij hebben reden te denken, dat zij in het paradijs was, in blijdschap en gelukzaligheid. "Maar",

zult gij zeggen, "was het dan niet eigenlijk een onvriendelijkheid, een onbarmhartigheid, om haar tot de gevangenis des lichaams terug te doen keren? Gesteld eens dat dit zo was, dan zou het toch, daar het tot eer was van Christus, en dienstbaar aan de belangen van Zijn koninkrijk, voor hem evenmin schadelijk, of een onrecht, geweest zijn, als het voor Paulus was om in het lichaam te blijven, toen Hij wist dat ontbonden te zijn verre weg beter was. Vraagt iemand, of Lazarus, nadat bij was opgewekt een bericht, of een beschrijving kon geven van het heengaan zijner ziel uit het lichaam of van haar wederkeren tot het lichaam, of wat hij in de andere wereld gezien heeft, dan denk ik, dat die beide veranderingen voor hem zelf zo onverklaarbaar geweest zijn, dat hij met Paulus moest zeggen: Of het geschied zij in het lichaam, weet ik niet, of buiten het lichaam, weet ik niet, en van wat hij zag en hoorde, dat het niet geoorloofd of mogelijk was het uit te drukken.
In een wereld der zinnen kunnen wij ons geen voldoend denkbeeld vormen, en nog veel minder aan anderen geven, van de wereld der geesten en van de zaken of aangelegenheden van die wereld. Laat ons niet begeren wijs te zijn boven hetgeen geschreven is, en dit is alles wat er betreffende de opstanding van Lazarus geschreven is: de gestorvene kwam uit. Sommigen hebben de opmerking gemaakt, dat wij lezen van velen, die uit de doden waren opgewekt, en die daarna ongetwijfeld gemeenzaam met de mensen gesproken zullen hebben, maar dat de Schrift geen enkel woord vermeldt van hetgeen door iemand hunner gezegd is, behalve door onze Heere Jezus alleen.

c. Dit wonder werd spoedig gewrocht. Er gebeurt niets tussen het bevel: Kom uit en de opvolging er van: hij kwam uit - dictum factum - zo gezegd, zo gedaan: er zij leven! en er was leven. Zo zal ook de verandering bij de opstanding in een punt des tijds, in een ogenblik wezen, 1 Corinthiërs 15:52. De almacht, die het doen kan, kan het in een ogenblik doen. Het geschiedde ook volkomen. Hij was zo volkomen opgewekt, dat hij uit het graf opstond, even krachtig als hij ooit van zijn bed is opgestaan, en hij keerde terug, niet slechts tot het leven, maar tot de gezondheid. Hij was niet opgewekt om slechts voor een ogenblik aan het doel te beantwoorden, maar om te leven zoals andere mensen.
Naar sommiger beschouwing was aan het wonder nog toegevoegd, dat hij uitkwam uit het graf, hoewel hij met zijn grafklederen was gebonden aan handen en voeten, en zijn aangezicht met een zweetdoek was omwonden (want dat was de wijze van begraven bij de Joden) en hij kwam uit in dezelfde klederen, waarin hij was begraven, opdat het zou blijken, dat hij het was en geen ander, en dat hij niet slechts levend was, maar sterk en in staat om te lopen, zelfs in zijn grafklederen. Het omwinden van zijn aangezicht met een zweetdoek bewees, dat hij werkelijk dood is geweest, want anders zou hij er in nog minder dan vier dagen tijds door gestikt zijn. En terwijl de omstanders hem ontbonden, zullen zij hem betast hebben, en hem gezien hebben, dat hij het zelf was, en alzo waren zij getuigen van het wonder. Zie hier nu:

Ten eerste. Hoe weinig wij meenemen, als wij deze wereld verlaten - slechts een lijkkleed en een doodkist. Er zijn geen wisselklederen in het graf, niets dan een stel grafklederen.
Ten tweede. In welken toestand wij in het graf zijn. Wat verzinning of wijsheid kan er wezen, waar de ogen geblinddoekt zijn, of welk werk waar de handen en voeten gebonden zijn? En zo zal het wezen in het graf, waar wij heengaan. Wij kunnen ons wel voorstellen hoe verbaasd en verschrikt degenen waren, die om het graf stonden, toen Lazarus, gehinderd en belemmerd door zijn grafklederen naar buiten kwam, wij zouden het ook zijn, als wij een dode zagen opstaan. Om echter de zaak gemeenzaam te maken, zet Christus hen aan het werk: "Ontbindt hem, maakt de grafklederen los, opdat zij hem tot dagklederen dienen totdat hij in zijn huis komt, en dan zal hij zonder gids of zonder iemand, die hem ondersteunt, naar huis gaan." Gelijk in het Oude Testament de wegnemingen van Henoch en Elia waarneembare bewijzen waren van een onzichtbaren en toekomenden staat, de een in het midden van de patriarchalen

tijd, de ander onder de Mozaïsche bedeling, zo is de opwekking van Lazarus in het Nieuwe Testament bestemd en bedoeld ter bevestiging van de leer der opstanding.
Johannes 11:45 - 57 Wij hebben hier een bericht van de gevolgen van dit heerlijke wonder, en, als gewoonlijk, waren zij voor sommigen een reuke des levens ten leven, en voor anderen een reuke des doods ten dode.

I. Sommigen werden er door bewogen tot geloof. Velen der Joden, die aanschouwd hadden hetgeen Jezus gedaan had, geloofden in Hem, en wèl mochten zij dat, want het was een onbetwistbaar bewijs van zijn Goddelijke zending. Zij hadden dikwijls gehoord van zijn wonderen, maar lieten zich niet er door overtuigen, daar zij er de werkelijkheid van in twijfel trokken, maar nu zij er zelf de ooggetuigen van waren geweest, was hun ongeloof overwonnen. Maar - Zalig zijn zij, die niet zullen gezien hebben, en nochtans zullen geloofd hebben. Hoe meer wij van Christus zullen zien, hoe meer oorzaak wij zullen zien om Hem lief te hebben en op Hem te vertrouwen. Dezen waren sommigen uit de Joden, die tot Maria gekomen waren, om haar te vertroosten. Als wij aan anderen goede diensten bewijzen, dan stellen wij ons op de weg om gunsten van God te ontvangen, en aan anderen goed doende, hebben wij de gelegenheid om goed voor ons zelf te verkrijgen.

II. Anderen werden er door geërgerd en verhard in hun geloof.
1. Dat waren de aanbrengers, vers 46. Sommigen van hen, die ooggetuigen waren geweest van het wonder, waren er zo weinig door tot overtuiging gebracht, dat zij tot de Farizeeën gingen, die zij wisten onverzoenlijke vijanden te zijn, en zeiden tot hen, hetgeen Jezus gedaan had, niet slechts als een tijding, die hun aandacht wel waardig was, en nog veel minder als iets, waardoor zij bewogen konden worden om gunstiger over Christus te denken, maar met de hatelijke bedoeling om diegenen, welke dien prikkel volstrekt niet nodig hadden, toch nog aan te sporen om nog krachtiger maatregelen te nemen om Hem te vervolgen. Hier is dus wel:
a. Een verbazingwekkend voorbeeld van een uiterst hardnekkig ongeloof, dat ook voor de krachtigste middelen ter overtuiging niet wilde wijken, en het is moeilijk om zich voor te stellen hoe zij de kracht van dit bewijs konden weerstaan, zo niet de god dezer eeuw hun zinnen verblind had.
b. Van de meest ingewortelde vijandschap. Indien zij er niet van overtuigd konden worden, dat in Hem geloofd moest worden als de Christus, dan zou men denken, dat zij toch zachter gestemd zouden zijn jegens Hem, en bewogen om Hem niet te vervolgen, maar indien water niet overvloedig genoeg is om het vuur te blussen, dan zal het vuur er door aangewakkerd worden. Zij zeiden wat Jezus gedaan had, en zeiden niet meer dan wat waar was, maar hun boosaardigheid gaf iets duivels aan hun mededeling, zodat zij met liegen gelijk stond, de waarheid te verkeren en te verderven is even slecht als onwaarheid te verzinnen. Doëg wordt aangeduid als iemand met een tong als een geslepen scheermes, werkende bedrog, Psalm 52:4, een bedrieglijke tong, Psalm 120:3, hoewel hetgeen hij zei waar was.

2. De rechters, de blinde leidslieden des volks, waren niet minder in toorn ontstoken door het bericht, dat zij ontvingen, en hier wordt ons gezegd wat zij deden.
a. Er wordt een bijzondere raadsvergadering gehouden, vers 47. De overpriesters dan en de Farizeeën vergaderden de raad, gelijk voorzegd was, Psalm 2:2. De vorsten beraadslagen te zamen tegen de Heere. De beraadslagingen van het sanhedrin waren bestemd voor het openbare welzijn, maar onder schijn hiervan wordt aan het volk het grootste kwaad gedaan. Hetgeen tot de vrede der natie diende was verborgen voor de ogen van hen, aan wie hare belangen waren toevertrouwd. Deze raadsvergadering was belegd, niet slechts om tezamen overleg te plegen, maar om elkaar tot toorn op te wekken, opdat zij, gelijk men ijzer scherpt

met ijzer, en gelijk de dove kool is om de vurige kool en het hout om het vuur, elkaar in toorn en woedende vijandschap zullen ontsteken tegen Christus en zijn leer.
b. De zaak wordt ter tafel gebracht waarover zij moeten beraadslagen, en zij wordt verklaard van groot gewicht en verreikende gevolgen te zijn. De zaak, die behandeld moet worden was: welke maatregelen zij moesten nemen tegen dezen Jezus, ten einde Zijn toenemenden invloed tegen te gaan. Wat zullen wij doen? zeiden zij, want deze mens doet vele tekenen. Het bericht omtrent de opwekking werd meegedeeld, en de " mannen, broeders en vaders" werden met evenveel ijver ter hulp geroepen, alsof een geduchte vijand met een sterk leger het hart van hun land was binnengedrongen.

Ten eerste. Zij erkennen de waarheid van Christus' wonderen, en dat Hij er velen gewrocht had, daarom getuigen zij tegen zich zelf, want zij erkennen zijn geloofsbrieven als echt, en loochenen toch zijn zending.
Ten tweede. Zij overwegen wat er gedaan moet worden, en berispen er zich zelf om, dat zij niet reeds vroeger afdoende maatregelen hadden genomen, om Hem te verpletteren. Zij nemen volstrekt niet in overweging, of zij Hem ontvangen en erkennen moeten als de Messias, hoewel zij zeggen Hem te verwachten, en Jezus gewichtige en nadrukkelijke bewijzen had gegeven, dat Hij het was: maar zij nemen als bewezen aan, dat Hij een vijand is, en als zodanig vernietigd moest worden. "Wat zullen wij doen? Moeten wij er niet voor zorgen de kerk te steunen? Is het ons onverschillig, dat een leer, die zo indruist tegen onze belangen, verbreid wordt? Zullen wij gedwee toelaten, dat aan de genegenheid des volks voor ons afbreuk zal worden gedaan? Zullen wij ons gezag laten minachten, ons laten benadelen in onze middelen van bestaan, zonder dat wij daar iets tegen doen? Wat hebben wij al dien tijd toch gedaan? En waaraan denken wij thans? Zullen wij altijd praten, en nooit iets tot stand brengen?" Hetgeen die zaak van gewicht maakte, was het gevaar, dat zij voor hun kerk en volk duchten van de zijde der Romeinen, vers 48. "Indien wij hem niet tot zwijgen brengen en hem weg doen, dan zullen allen in hem geloven, hem tot koning maken. Hierdoor zullen de Romeinen zich beledigd achten, met een leger komen, en wegnemen beide onze plaats en ons volk, en daarom is het nu geen tijd van beuzelen".
Zie wat mening zij hebben:

Ten eerste. Van hun eigene macht. Zij spreken, alsof zij denken, dat Christus' voortgang en voorspoed afhingen van hun oogluikend toelaten er van, alsof Hij geen wonderen kon werken, en geen discipelen kon maken, of zij moesten Hem laten geworden, alsof het in hun macht was Hem ten onder te brengen, te overwinnen, die de dood had overwonnen, of alsof zij tegen God konden strijden en voorspoedig zijn. Maar die in de hemel zit, lacht om de dwaze inbeelding, die de machteloze boosheid van hare eigene almacht heeft.
Ten tweede. Van hun eigen beleid. Zij verbeelden zich mannen te zijn van groot doorzicht en schranderheid in hun voorspellingen.

a. Zij nemen het op zich te profeteren, dat, zo men Hem de vrijheid laat voort te gaan, weldra allen in Hem zullen geloven, hiermede erkennende, nu het in hun kraam te pas kwam, dat zijn leer en zijn wonderen een grote kracht van overtuiging hadden, die niet weerstaan kon worden, zodat alle mensen zijn bekeerlingen en volgelingen zullen worden. Zo stellen zij het nu dan voor, alsof Hij een groten, machtigen invloed had, hoewel diezelfde mannen, als dit meer met hun doeleinden strookte, dien invloed als volstrekt onbeduidend voorstelden, Hoofdstuk 7:48, Heeft iemand uit de oversten in Hem geloofd? Dat was het wat zij duchtten, dat de mensen in Hem zouden geloven, want dan zouden al hun maatregelen op niets uitlopen. De voorspoed van het Evangelie is hetgeen door de tegenstanders er van gevreesd wordt, als zielen behouden worden, dan is het met hen gedaan.

b. Zij voorzeggen, dat indien de meerderheid des volks tot Hem over gaat, dit hun de toorn der Romeinen op de hals zal halen. Zij zullen komen en wegnemen beide onze plaats en volk, onze plaats: het land in het algemeen, inzonderheid Jeruzalem of de tempel, de heiligeplaats, en hun plaats, hun afgod, of hun ambt in de tempel, hun plaats van macht en vertrouwen. Nu was het waar, dat de Romeinen hen met zeer achterdochtige blikken gadesloegen, wetende dat hun niets dan de macht of de gelegenheid ontbrak om hun juk af te schudden. Even waar was het, dat, zo de Romeinen met een leger bij hen binnendrongen, het hun zeer zwaar zou vallen hen te weerstaan, maar hier bleek een lafhartigheid, die men in de priesters des Heeren niet gevonden zou hebben, indien zij door hun boosheid alle gunst van God en goede mensen niet hadden verbeurd. Indien zij in hun oprechtigheid hadden volhard, dan hadden zij de Romeinen niet behoeven te vrezen, maar zij spreken als moedeloze lieden, zoals de mannen van Juda spraken, toen zij laag en lafhartig tot Simson zeiden: Wist gij niet, dat de Filistijnen over ons heersen? Richteren 15:11. Als de mensen hun Godsvrucht verliezen, dan verliezen zij ook de moed.

Maar:
a. het was niet waar, dat er gevaar was, dat de Romeinen vertoornd zouden zijn op hun volk vanwege de voortgang van Christus' Evangelie, want het was in geen enkel opzicht koningen of landschappen schade aanbrengende, maar wel was het er weldadig voor. De Romeinen waren volstrekt niet naijverig op Zijn toenemenden invloed, want Hij leerde de mensen de keizer schatting te geven, de boze niet te weerstaan, maar het kruis op zich te nemen. Bij zijn verhoor kon de Romeinse stadhouder geen schuld in Hem vinden. Er was meer gevaar, dat de Romeinen door de priesters op het Joodse volk vertoornd zouden worden dan door Christus. Voorgewende vrees is dikwijls de dekmantel geweest van boze plannen.

b. En al ware er gevaar geweest van de Romeinen te mishagen, door Christus' prediking te dulden, dan zou hun haten en vervolgen van een Godvruchtige er toch niet door gerechtvaardigd zijn. De vijanden van Christus en Zijn Evangelie hebben dikwijls aan hun vijandschap de schijn gegeven van zorge voor het openbare welzijn en de algemene veiligheid, en daarom hebben zij dan profeten en leraren als beroerders Israëls gebrandmerkt, of als mensen, die de wereld in roer hebben gesteld. een vleselijke staatkunde zal gewoonlijk redenen van staat stellen tegenover de regelen der gerechtigheid. Als de mensen meer geven om hun rijkdom en hun veiligheid dan om waarheid en plicht, dan is dit een wijsheid van beneden, welke aards, natuurlijk, duivels is. Maar zie wat de uitkomst er van is: zij wendden voor te vrezen, dat een dulden van Christus' Evangelie verwoesting en verdelging door de Romeinen over hen zou brengen, en daarom zullen zij er zich terecht of te onrecht tegen stellen, maar het bleek, dat hun vervolging van het Evangelie juist datgene over hen bracht, dat zij vreesden, de mate hunner ongerechtigheid vol deed worden, en de Romeinen kwamen, en namen weg beide hun plaats en hun volk, en hun plaats kent hen niet meer. Als wij aan een ramp zoeken te ontkomen door zonde, dan doen wij juist al het mogelijke om die ramp over ons te brengen, en zij, die denken door Christus' koninkrijk tegen te staan, hun eigene wereldse belangen te bevorderen, zullen bevinden, dat Jeruzalem een zwaarder steen is dan zij denken, Zacharia 12:3. 1) De vreze des goddelozen zal hun overkomen, Spreuken 10:24.

c. Kájafas houdt bij die gelegenheid een boosaardig bedoelde rede, waarin echter een verborgenheid lag opgesloten. Het boosaardige er van blijkt terstond, vers 49, 50. De hogepriester zijnde, en dus voorzitter van de raad, nam hij het op zich de zaak te beslissen nog voor er over gedebatteerd werd: "Gij verstaat niets, uw aarzelen bewijst uw onwetendheid, want het is geen zaak, waarover geredetwist kan worden, gij zult spoedig tot een besluit komen, als gij dit algemeen erkende grondbeginsel in aanmerking neemt: dat het ons nut is,

dat een mens sterve voor het volk. Die raadgever was Kájafas, die in dat jaar hogepriester was. Het hogepriesterschap moest naar Goddelijk bestel bekleed worden door een mannelijke erfgenaam uit het huis van Aäron, en wel gedurende zijn leven, en ging daarna aan zijn mannelijke erfgenaam over, maar in deze ontaarde tijden was het wel niet, gelijk het consulschap, een jaarlijks ambt geworden, maar er had toch dikwijls verandering plaats, al naar mate men invloed had bij de Romeinse overheid. Nu gebeurde het, dat in dit jaar Kájafas de hogepriestershoed droeg. De strekking van zijn raad was - kort samengevat - deze: Dat er het een of ander middel bedacht moest worden om Jezus te doden. Wij hebben redenen te geloven, dat zij een sterk vermoeden hadden, dat Hij waarlijk de Messias was, maar zijn leer druiste zozeer in tegen hun geliefkoosde inzettingen en wereldse belangen, en Zijn bedoelen was zo in strijd met hun denkbeelden omtrent het koninkrijk van de Messias, dat zij besluiten, dat Hij - wie Hij ook moge wezen - ter dood gebracht moet worden. Kájafas zegt niet: Laat hem het zwijgen worden opgelegd, laat hij gevangen genomen of verbannen worden, hoewel dit genoeg zou zijn om iemand, dien zij gevaarlijk achtten, in bedwang te houden, maar neen, hij moet sterven. Zij, die zich tegen het Christendom hebben gesteld, hebben gewoonlijk alle menselijkheid afgeschud, en zijn berucht geworden om hun wreedheid. Dit wordt onder een zeer schonen schijn voorgesteld, met al de list en al de boosheid van de oude slang.

1. Hij wijst op zijn eigene schranderheid, waarin hij, naar wij moeten denken, als hogepriester heeft uitgemunt, hoewel de Urim en Thummin reeds sedert lang verloren waren. Hoe minachtend zegt hij: "Gij verstaat niets, gij, die slechts gewone priesters zijt, maar gij moet mij toelaten verder, dieper inzicht in die dingen te hebben dan gij!" Zo is het de gewoonte van hen, die het gezag in handen hebben, krachtens dit gezag hun verdorvene meningen aan anderen op te leggen, en, omdat zij de wijsten en besten behoorden te zijn, te verwachten, dat iedereen zal geloven, dat zij het ook werkelijk zijn.
2. Hij acht het een uitgemaakte zaak, dat het geval eenvoudig en onbetwistbaar is, en dat diegenen zeer onwetend zijn, die het niet als zodanig inzien. Rede en recht worden dikwijls door de hoge hand der verdrukkers ter neergeworpen. De waarheid struikelt op de straat, en als zij gevallen is, zo laat haar blijven liggen, en wat recht is kan er niet ingaan, en als het buiten is, zo laat het buiten blijven, Jesaja 59:14.
3. Hij legt nadruk op een grondbeginsel in de staatkunde: dat het welzijn van het gemenebest boven dat van bijzondere personen gaat. Het is ons als priesters, daar al onze belangen er mede gemoeid zijn, nut, dat een mens sterve voor het volk. In zoverre spreekt hij de waarheid, het is nut, ja meer, het is waarlijk eervol, dat een mens zijn leven in de waagschaal stelt ten dienste van zijn land, Filippenzen 2:17, 1 Johannes 3:16, maar een onschuldige ter dood te brengen onder schijn van voor de openbare veiligheid te zorgen, dat is de staatkunde des duivels. Kájafas oppert listiglijk het denkbeeld dat de grootste en beste mens wel groter is dan iedere mens, maar toch kleiner, dat is van minder betekenis is, dan het volk als geheel, en dat hij kan achten zijn leven goed besteed, ja zelfs goed verloren te hebben, als hij er zijn land voor ondergang door kan behoeden. Maar wat heeft dit te doen met de moord, gepleegd op een mens, die blijkbaar ten grootste zegen is, onder voorwendsel van een denkbeeldig kwaad van het land af te wenden? De zaak had aldus voorgesteld moeten worden: Was het nut voor hen om over hen zelf en over hun volk bloedschuld te laten komen, het bloed eens profeten, ter beveiliging van hun burgerlijke belangen tegen een gevaar, dat zij geen reden hadden te vrezen? Was het hun nut God en zijn heerlijkheid van hen weg te drijven, veeleer dan zich aan het ongenoegen der Romeinen bloot te stellen, die hun geen leed konden doen, zo God aan hun zijde was? een vleselijke staatkunde, die alleen met wereldlijke belangen te rade gaat, zal, alles denkende te redden door zonde, ten laatste alles verderven. De verborgenheid, die in dezen raad van Kájafas lag opgesloten, wordt niet op de eersten aanblik gezin, maar de evangelist leidt ons er toe in, vers 51, 52. Dit zei hij niet uit zich zelf, het was niet bloot de

taal van zijn eigen vijandschap en staatkunde, maar in deze woorden profeteerde hij, ofschoon hij er zich niet van bewust was, dat Jezus sterven zou voor het volk. Hier is een kostelijke verklaring van een' verderfelijke tekst, de raad van de gevloekte Kájafas zo uitgelegd, dat hij in overeenstemming komt met de raad des gezegenden Gods. De liefde leert ons aan der mensen woorden en daden de gunstigst mogelijke uitlegging te geven, maar de Godsvrucht leert ons ze tot een goed gebruik aan te wenden, zelfs tot het tegenovergestelde gebruik van hetgeen er mede bedoeld werd. Indien slechte mensen in hetgeen zij tegen ons doen de hand Gods zijn om ons te verootmoedigen en te verbeteren, waarom zouden zij dan niet in hetgeen zij tegen ons spreken Gods mond kunnen zijn, om ons te onderwijzen en te overtuigen? Maar in dit woord van Kájafas was een buitengewone bestiering van de hemel, die hem deed zeggen, hetgeen van hoog verheven betekenis was. Gelijk het hart van alle mensen in Gods hand is, zo is ook hun tong onder Zijn bestuur. Diegenen bedriegen zich, welke zeggen: Onze tong behoort ons, zodat wij, of mogen zeggen wat wij willen zonder er voor Gods gericht verantwoordelijk voor te zijn, of kunnen zeggen wat wij willen zonder dat zijn macht en voorzienigheid het ons kan beletten. Bileam kon niet zeggen wat hij wilde, toen hij kwam om Israël te vervloeken, evenmin als Laban toen hij Jakob vervolgde.

d. De evangelist verklaart de woorden van Kájafas. Hij toont aan, dat zij niet alleen geschikt maar ook bestemd waren om tot een voortreffelijk doeleinde te dienen. Hij sprak dit niet uit zich zelf. Als kunstgreep om de raad tegen Christus op te zetten, zei hij het uit zich zelf, of liever uit de duivel, maar als profetie, het voornemen Gods verklarende, om door de dood van Christus Gods geestelijk Israël van de zonde en de toorn te verlossen, heeft hij het niet uit zich zelf gezegd, want van die zaak wist hij niets, hij meende het niet en in zijn hart dacht hij het niet, want in zijn hart was geen andere gedachte dan om te verdelgen en uit te roeien, Jesaja 10:7.

Ten eerste. Hij profeteerde, en zij, die geprofeteerd hebben, hebben niet uit zich zelf gesproken. Maar is Kájafas ook onder de profeten? Ja, hij is het, pro hác vice - ditmaal, hoewel hij een slecht mens, en een vijand is van Christus en Zijn Evangelie. God kan gebruik maken van slechte mensen om zijn eigene voornemens en bedoelingen tot stand te brengen, en dikwijls doet Hij dat ook, want Hij houdt hen niet slechts aan een keten om hen te weerhouden van het kwaad te doen, dat zij zouden willen doen, maar ook in toom, om hen te leiden tot het werk en de dienst, dien zij niet zouden willen verrichten. Woorden van profetie in de mond zijn ook geen onfeilbaar bewijs van genade in het hart. Heere, Heere, hebben wij niet in Uwen naam geprofeteerd? Dat zal een pleitrede wezen, die als beuzelachtig verworpen zal worden.
Ten tweede. Hij profeteerde, zijnde hogepriester deszelf jaars, niet alsof het feit, dat hij hogepriester was, hem geneigd of bevoegd maakte om een profeet te zijn, wij kunnen niet veronderstellen, dat de hogepriesterlijke hoed de slechtste man, die hem ooit gedragen heeft, het eerst profetie zou ingegeven hebben, maar:

1. Hogepriester zijnde, en dus van hoog aanzien in de raad, heeft het God behaagd hem veeleer dan een ander dit woord van zo hoge betekenis in de mond te leggen, ten einde het des te meer opgemerkt zou worden, of opdat het niet opmerken ervan des te minder te verontschuldigen zou zijn. De kernspreuken van grote mannen heeft men altijd bijzondere aandacht waardig gekeurd. "Ene Goddelijke spreuk is op de lippen des konings", Spreuken 16:10 1), daarom was deze Goddelijke spreuk, of waarzegging, op de lippen des hogepriesters gelegd, opdat zelfs uit zijn mond dit woord bevestigd zou worden: dat Christus stierf tot heil des volks, en niet omdat er onrecht in zijn handen was. Hij was hogepriester in het jaar, dat

bestemd was, om het jaar der verlosten te zijn, wanneer "Messias, de Vorst, uitgeroeid zou worden", Daniël 9:26, en hij moet dit erkennen en uitspreken.
2. Deszelfs jaars hogepriester zijnde, in het vermaarde en merkwaardige jaar, toen er zulk een overvloedige uitstorting des Geestes geschiedde, meer overvloedig dan ooit te voren, overeenkomstig de profetie, Joël 2:28, 29, vergeleken met Handelingen 2:17, zijn enige droppelen van de uitgegoten stroom op Kájafas gevallen, zoals de kruimkens, zegt Dr. Lightfoot, die van de tafel der kinderen vallen voor de honden. Dat jaar was het einde van het Levitische priesterschap, en uit de mond van hem, die dat jaar hogepriester was, was de onbepaalde overgave er van afgedwongen aan Hem, die niet, (gelijk zij gedurende zo vele eeuwen gedaan hadden) dieren heeft geofferd, en aldus een einde heeft gemaakt aan het zondoffer. Deze overgave deed hij onwetend, zoals Izaak onwetend de zegen aan Jakob heeft gegeven.

Ten derde. De inhoud van zijn profetie was, dat Jezus voor het volk zou sterven, dus juist de zaak, waarvan alle profeten hebben getuigd, die te voren getuigden het lijden, dat op Christus komen zou, 1 Petrus 1:11, dat de dood van Christus het leven en de zaligheid van Israël zijn zou. Hij bedoelde met het volk diegenen er van, die hardnekkig het Judaïsme bleven aankleven, maar God bedoelde er mede hen, die de leer van Christus wilden ontvangen en geloven, en zijn volgelingen wilden worden, alle gelovigen, het geestelijk zaad van Abraham. De dood van Christus, dien Kájafas thans beraamde, bleek het verderf te wezen der belangen van het volk, voor hetwelk hij het als de veiligheid en bevestiging bedoelde, want hierdoor is de toorn over hen gekomen tot het einde. Maar hij bleek de bevordering te zijn van de belangen, waarvan hij hoopte, dat zij er door vernietigd zouden worden, want Christus, van de aarde verhoogd zijnde, heeft allen tot zich getrokken. Het is iets groots, dat hier geprofeteerd wordt: Dat Jezus zou sterven, voor anderen zou sterven, niet slechts voor hun welzijn, maar in hun plaats, sterven voor dat volk, want aan hen was de eerste aanbieding der zaligheid gedaan door Zijn dood. Indien het gehele volk der Joden eenstemmig in Christus had geloofd, en Zijn Evangelie had aangenomen, dan zouden zij niet slechts voor eeuwig behouden zijn geweest, maar ook als volk verlost zijn geworden van hun leed. De fontein was het eerst geopend voor het huis Davids, Zacharia 13:1. Hij is voor dat volk in van die voege gestorven, dat niet het gehele volk ten verderve ging, maar dat een overblijfsel behouden werd, Romeinen 11:5. De evangelist geeft een uitbreiding aan dit woord van Kájafas, vers 52. En niet alleen voor dat volk, hoe zij zich ook de beminden, de uitverkorenen des hemels dachten, maar opdat Hij ook de kinderen Gods, die verstrooid waren, tot een zou vergaderen. Let hier:

Ten eerste. Op de personen, voor wie Christus gestorven is: niet alleen voor dat volk der Joden (het zou vergelijkender wijs gesproken, te gering geweest zijn voor de Zone Gods, om zo groot een werk te doen alleen maar om de stammen van Jacob op te richten en de bewaarden in Israël weer te brengen) neen, Hij moet het heil zijn tot aan de einden der aarde, Jesaja 49:6. Hij moet sterven voor de kinderen Gods, die verstrooid waren.
1. Sommigen verstaan dit van de kinderen Gods, die toen in wezen waren, verstrooid onder de Heidenen, Godvruchtige mannen van alle volken, Handelingen 2:5, die God vreesden, Handelingen 10:2, proselieten der poort, die de God van Abraham dienden, maar zich niet onderwierpen aan de ceremoniële wet van Mozes, mensen, die door de natuurlijken Godsdienst enig licht hadden, maar verstrooid waren onder de volken, geen eigene plechtige bijeenkomsten hadden, geen bijzondere belijdenis, die hen aan elkaar verbond, of van anderen onderscheidde. Nu is Christus gestorven om dezen tot een groot lichaam saam te voegen om naar Hem genoemd en door Hem geregeerd te worden, en dit was het oprichten ener banier, tot welke allen, die God vreesden, en zorgden voor hun ziel, zich heen konden begeven, om er zich onder te scharen.

2. Anderen voegen bij dezen ook allen, die tot de verkiezing der genade behoren en kinderen Gods worden genoemd, hoewel zij nog niet geboren zijn, omdat zij te voren verordineerd zijn tot kinderen, Efeziërs 1:5. Dezen nu zijn verstrooid in onderscheidene plaatsen der aarde, onder alle geslachten en volken, Openbaring 7:9 en in onderscheidene tijden der wereld tot aan het einde des tijds, dat zijn zij, die Hem vrezen van geslacht tot geslacht. Op die allen heeft Hij het oog gehad in de verzoening, die Hij gedaan heeft door Zijn bloed, gelijk Hij heeft gebeden, zo is Hij gestorven, voor allen, die in Hem zullen geloven.

Ten tweede. Het doel van Zijn dood betreffende deze personen: Hij stierf om de afgedwaalden weer te brengen, en tot een te vergaderen, die verstrooid zijn, om hen tot zich te roepen, die verre van Hem zijn, en in Hem diegenen met elkaar te verenigen, die ver van elkaar verwijderd zijn. Christus' dood is:
1. De grote aantrekkingskracht voor ons hart, Hij is van de aarde verhoogd, om allen tot zich te trekken. De bekering der zielen is ze bijeen te vergaderen tot Christus als hun Gids en Toevlucht, zoals duiven tot hare vensters, en om dit teweeg te brengen is Hij gestorven. Door te sterven heeft Hij hen zich gekocht, alsmede de gave des Heiligen Geestes voor hen, zijn liefde in Zijn sterven voor ons is de grootste magneet onzer liefde.
2. Het grote middelpunt onzer eenheid. Hij vergadert alles tot een, Efeziërs 1:10. Zij zijn een met Hem, een lichaam, een geest, een met elkaar in Hem. Al de heiligen aan alle plaatsen en in alle eeuwen ontmoeten elkaar in Christus, gelijk alle leden in het hoofd, en alle takken in de wortel. Door de verdienste van Zijn dood heeft Christus al de heiligen in een der genade en gunst van God bevolen, Hebreeën 2:11 - 13, en, door de beweegoorzaak van Zijn dood heeft Hij hen onderscheidenlijk in elkanders goede gezindheid en liefde bevolen, Hoofdstuk 13:34.

e. De uitslag van deze bespreking is een besluit van de raad om Jezus ter dood te brengen, vers 53. Van dien dag af beraadslaagden zij tezamen, dat zij Hem doden zouden. Nu begrepen zij elkanders bedoelen, en zo was ieder bij zich zelf besloten, dat Jezus moest sterven, en het scheen, dat een comité benoemd was om elke dag te vergaderen en te beraadslagen hoe het besluit ten uitvoer te brengen. De goddeloosheid der bozen rijpt trapsgewijze, Jakobus 1:15, Ezechiël 7:10. Zij waren nu twee grote stappen gevorderd in hun gevloekt voornemen tegen Christus. Hetgeen te voren door ieder afzonderlijk gedacht was, was nu een besloten zaak, waaromtrent zij samen stemden, en aldus sterkten zij elkanders handen in deze boosheid, en werkten zij dus met des te groter zekerheid. Slechte mensen bevestigen elkaar in het kwade, en moedigen elkaar er toe aan. Mensen van een verdorven gemoed achten zich gelukkig als zij anderen in een zelfde gezindheid vinden: de boosheid, die te voren onuitvoerbaar scheen, blijkt dan niet slechts mogelijk, maar gemakkelijk te volvoeren, vis unita fortior - verenigde krachten brengen krachtdadiger uitwerking teweeg. Wat zij te voren wensen te doen, maar waarvoor zij een voorwendsel nodig hadden, kunnen zij dan nu doen, daar hun een schoonschijnende reden gegeven is om er zich in te rechtvaardigen, en die dienen zal, zo niet om de schuld weg te nemen (hetgeen wel het minst is waarom zij zich bekommeren) maar dan toch om er de blaam van weg te nemen, en aldus, indien niet het persoonlijke, dan toch het politieke geweten te bevredigen. Velen zullen zeer gerust voortgaan met kwaad doen, zolang zij slechts een verontschuldiging er voor kunnen aanvoeren. Nu wordt door hun besluit, om Hem terecht of te onrecht ter dood te brengen, bewezen, dat het rechtsgeding, dat zij later tegen Hem begonnen, en het verhoor, dat zij Hem lieten ondergaan, niets dan blote schijn was, zij hadden te voren reeds bepaald wat zij doen zouden.

f. Hierop heeft Christus zich verborgen, wèl wetende, wat de uitslag hunner beraadslaging was, vers 54. Hij hield op van in het openbaar te verschijnen: Jezus wandelde niet meer vrijelijk onder de Joden, onder de inwoners van Judea, inzonderheid onder die van Jeruzalem,

de eigenlijk gezegde Joden. Hij ging niet meer van plaats tot plaats om te prediken en wonderen te werken zo vrijelijk als Hij het te voren gedaan had, maar zo lang Hij nog in Judea verbleef, was Hij er incognito. Aldus hebben de overpriesters het licht Israëls onder een korenmaat gesteld. Hij trok zich terug naar een onbekend deel des lands, zo onbekend, dat de naam der stad waarheen Hij heenging, schier nergens elders wordt aangetroffen. Hij ging naar het land bij de woestijn, alsof Hij van onder de mensen verdreven was, of liever, met Jeremia wensende een herberg der wandelaars te hebben in de woestijn, Jeremia 9:2. Hij ging naar de stad, genaamd Efraïm, sommigen denken Efrata, dat is Bethlehem, waar Hij geboren was, en dat aan de woestijn van Juda grensde, anderen denken Efron, of Efraïm, vermeld in 2 Kronieken 13:19. Derwaarts zijn Zijn discipelen met Hem gegaan, zij wilden Hem niet eenzaam laten blijven, en Hij wilde hen niet in gevaar laten. Aldaar verkeerde Hij, daar wist Hij dien tijd Zijner afzondering te benutten voor bijzondere gesprekken met Zijn discipelen, nu Hij de gelegenheid niet had om in het openbaar te prediken. Hij verkeerde met Zijn discipelen, die Zijn gezin uitmaakten, toen Hij van de tempel verdreven was, en zijn redenen of gesprekken waren ongetwijfeld zeer stichtelijk. Wij moeten het goede doen, dat wij kunnen, als wij het goede niet kunnen doen, dat wij willen. Maar waarom heeft Christus zich nu verborgen? Het was noch uit vrees voor de macht Zijner vijanden, noch uit wantrouwen in zijn eigene macht, Hij had velerlei middelen om zich te beveiligen en te behouden, en van lijden was Hij niet afkerig en er ook niet onvoorbereid op. Maar Hij trok zich terug:

Ten eerste. Om Zijn ongenoegen aan te duiden over Jeruzalem en het volk der Joden. Zij hebben Hem en Zijn Evangelie verworpen, het was dus rechtvaardig, dat Hij zich en Zijn Evangelie aan hen onttrok. Dat was een droevig voorteken van die dikke duisternis, die weldra over Jeruzalem komen zou, omdat zij de dag hunner bezoeking niet bekend hebben.
Ten tweede. Omdat de wreedheid Zijner vijanden jegens Hem des te minder te verontschuldigen zou zijn. Indien zijn openbare verschijning drukkend voor hen was en gevaarlijk geacht werd voor het publiek, dan wilde Hij beproeven of hun toorn afgekeerd kon worden door zijn afzondering, toen David naar Gath gevlucht was, was Saul tevreden, en voer hij niet meer voort hem te zoeken, 1 Samuel 27:4. Maar het was het leven, het dierbare leven, dat deze boze mannen zochten.
Ten derde. Zijn ure was nog niet gekomen, en daarom ontweek Hij het gevaar, en deed dit op de wijze, die de mensen eigen is, om daardoor de vlucht te wettigen en aan te moedigen van zijn dienstknechten in tijden van vervolging, en diegenen te vertroosten, welke weggerukt worden uit hun nuttigen werkkring, en zich in een afgelegen, onbekend oord moeten gaan verbergen, de discipel is niet meerder dan zijn Heere.
Ten vierde. Zijn afzondering voor een wijle diende om Zijn terugkeer naar Jeruzalem, toen zijn ure gekomen was, des te merkwaardiger te maken. Het heeft de blijde juichtonen uitgelokt, waarmee zij, die Hem genegen en welgezind waren, Hem bij zijn openbare verschijning hebben verwelkomd, toen Hij in triomf de stad binnenreed.

g. Het strenge onderzoek, dat toen naar Hem gedaan werd, vers 55 - 57. De aanleiding hiertoe was het naderende feest van het pascha, waarvoor zij zijn tegenwoordigheid verwachtten, overeenkomstig zijn gewoonte, vers 55. Het pascha der Joden was nabij, een feest, waarvan reeds enigen tijd te voren grote verwachtingen gekoesterd werden. Dit was Christus' vierde en laatste pascha sedert zijn openbare bediening, en men kon er in waarheid van zeggen, zoals in 2 Kronieken 35:18:Daar was ook geen pascha als dat in Israël gehouden, want op hetzelve is Christus, ons Pascha, voor ons geslacht. Het pascha nu nabij zijnde, gingen velen uit alle delen des lands op naar Jeruzalem, opdat zij zich zelf reinigden.
Dat kan:

Ten eerste, een noodzakelijke reiniging geweest zijn van hen, die zich volgens de ceremoniële wet op de een of andere wijze verontreinigd hadden, zij kwamen om besprengd te worden met water der ontzondiging en de overige plechtigheden der reiniging te vervullen volgens de wet, want zij mochten het pascha niet houden in hun onreinheid, Numeri 9:6. Aldus behoren wij voor ons Evangelie - pascha onze bekering te vernieuwen, en ons door het geloof te wassen in het bloed van Christus, en "rondom Gods altaar te gaan".
Ten tweede. Het kan een vrijwillige reiniging geweest zijn, een zich heiligen door vasten en bidden en andere Godsdienstige oefeningen, waaraan velen, die vromer waren dan anderen, zich enigen tijd voor het pascha overgaven, en dit het liefst te Jeruzalem deden, omdat zij er het voor recht van de tempeldienst hadden. Aldus moeten wij door een plechtige voorbereiding de berg bepalen, waarop wij verwachten God te zullen ontmoeten. Het onderzoek geschiedde met grote belangstelling en zorg. Zij zeiden onder elkaar: Wat dunkt u? dunkt u, dat hij niet komen zal tot het feest? vers 56.

Ten eerste. Sommigen denken, dat dit gezegd werd door hen, die Hem welgezind waren, en zijn komst verwachtten, om zijn leer te horen en zijn wonderen te zien. Zij, die vroeg van uit de provincie waren gekomen om zich te reinigen, waren zeer verlangend om Christus te ontmoeten, en wellicht zijn zij in die verwachting vroeger gekomen, daarom hebben zij, staande in de tempel, de plaats hunner reiniging, naar berichten omtrent Christus gevraagd. Kon iemand hun hoop geven, dat zij Hem zien zullen? Indien er dezulken waren, en dezulken behoorden tot de vroomsten en die het meeste belang stelden in de Godsdienst, die voor Christus dezen eerbied aan de dag legden, dan was dit een slag voor de vijandschap der overpriesters en een getuigenis tegen hen.
Ten tweede. Het heeft echter de schijn alsof het veeleer zijn vijanden waren, die dit onderzoek naar Hem instelden, en naar de gelegenheid verlangden om Hem te grijpen. Ziende, dat de stad zich begon te vullen met lieden van het land, verwonderden zij zich Hem niet onder hen te vinden. Toen zij naar de plicht van hun ambt hun behulpzaam hadden moeten zijn, die gekomen waren om zich te reinigen, hielden zij zich bezig met tegen Christus samen te spannen. Hoe ontzettend ontaard was de Joodse kerk, nu de priesters des Heeren als de priesters der kalveren waren geworden een strik te Mizpa, en een uitgespannen net op Tabor, en zich verdiepten om te slachten, Hosea 5:1, 2, - toen zij, in plaats van het feest der ongezuurde broden te houden, zelf doortrokken waren van de zuurdesem der grootste boosaardigheid! Hun vragen: Wat dunkt u? Zal hij niet komen tot het feest?

Dit duidt aan:
1. Een hatelijk vermoeden tegen Christus, alsof Hij het feest des Heeren niet zou bijwonen uit vrees van zich aan gevaar bloot te stellen. Indien anderen uit onverschilligheid voor de Godsdienst wegblijven, dan wordt daar geen aanmerking op gemaakt, maar als Christus afwezig is om zich voor gevaar te behoeden (want God wil barmhartigheid, en geen offerande) dan wordt Hem dit tot smaad gerekend, zoals het David ten smaad werd aangerekend, toen zijn plaats op het feest ledig bleef, hoewel Saul zijn tegenwoordigheid slechts begeerde om de gelegenheid te hebben van hem met zijn spies aan de wand te spitten, 1 Samuel 20:25 - 27. Het is treurig om heilige inzettingen tot zo onheilige doeleinden misbruikt te zien.
2. De vrees, dat Hij hun zou ontkomen. "Zal hij niet komen tot het feest? Indien hij niet komt, dan zullen onze plannen in duigen vallen, en dan is het met ons gedaan, want wij kunnen geen staatsbode naar het land zenden om hem te halen." De orders der regering om Hem gevangen te nemen waren zeer streng, vers 57. Onder voorgeven, dat Hij een misdadiger was, die het gerecht was ontvlucht, had het grote sanhedrin een bevelschrift uitgevaardigd, waarbij aan ieder, die wist waar Hij was, gelast werd het te kennen te geven, opdat Hij gevangen genomen

zou worden. Waarschijnlijk was er ook een beloning toegezegd aan wie Hem zou ontdekken, en werd straf bedreigd aan wie Hem een schuilplaats zou verlenen: zodat Hij de volke als een schadelijk en gevaarlijk mens werd voorgesteld, een vogelvrijverklaarde, dien ieder het recht had te doden. Saul heeft zulk een bevel uitgevaardigd voor de gevangenneming van David, en Achab van Elia. Zie nu,

Ten eerste. Hoe ijverig zij zich toelegden op deze vervolging, hoe onvermoeid zij er werkzaam voor waren, en dat wel op een tijd, wanneer, indien zij enigen Godsdienstzin hadden gehad, of enig besef van de plicht, dien hun ambt hun voorschreef, zij het moeilijk gevonden zouden hebben om iets anders te doen.
Ten tweede. Hoe bereid zij waren, om anderen in hun zonde te doen delen, indien iemand bij machte was Christus over te leveren, dan wilden zij, dat hij zich verplicht zou achten het te doen. Aldus misbruikten zij tot de slechtste doeleinden de invloed, dien zij hadden op het volk. Het is een verzwaring van de zonden der goddeloze regeerders, dat zij gewoonlijk hun onderhorigen tot de werktuigen maken van hun ongerechtigheid. Maar zo groot was de liefde, die sommigen voor Hem koesterden, en zo groot Gods macht over de gewetens van anderen, dat Hij, in weerwil van dit uitgevaardigd bevel, en ofschoon sommigen voorzeker wel geweten hebben waar Hij was, toch onontdekt is gebleven, want de Heere had Hem verborgen.

Hoofdstuk 12

1 Jezus dan kwam zes dagen voor het pascha te Bethanië, daar Lazarus was, die gestorven was geweest, welken Hij opgewekt had uit de doden. 2 Zij bereidden Hem dan aldaar een avondmaal, en Martha diende; en Lazarus was een van degenen, die met Hem aanzaten. 3 Maria dan, genomen hebbende een pond zalf van onvervalsten, zeer kostelijken nardus, heeft de voeten van Jezus gezalfd, en met haar haren Zijn voeten afgedroogd; en het huis werd vervuld van de reuk der zalf. 4 Zo zeide dan een van Zijn discipelen, namelijk Judas, Simons zoon, Iskariot, die Hem verraden zou: 5 Waarom is deze zalf niet verkocht voor driehonderd penningen, en de armen gegeven? 6 En dit zeide hij, niet omdat hij bezorgd was voor de armen, maar omdat hij een dief was, en de beurs had, en droeg hetgeen gegeven werd. 7 Jezus dan zeide: Laat af van haar; zij heeft dit bewaard tegen de dag Mijner begrafenis. 8 Want de armen hebt gijlieden altijd met u, maar Mij hebt gij niet altijd.

9 Een grote schare dan der Joden verstond, dat Hij aldaar was; en zij kwamen, niet alleen om Jezus' wil, maar opdat zij ook Lazarus zouden zien, dien Hij uit de doden opgewekt had. 10 En de overpriesters beraadslaagden, dat zij ook Lazarus doden zouden. 11 Want velen van de Joden gingen heen om zijnentwil, en geloofden in Jezus.

12 Des anderen daags, een grote schare, die tot het feest gekomen was, horende, dat Jezus naar Jeruzalem kwam, 13 Namen de takken van palmbomen, en gingen uit Hem tegemoet, en riepen: Hosanna! Gezegend is Hij, Die komt in de Naam des Heeren, Hij, Die is de Koning Israëls! 14 En Jezus vond een jongen ezel, en zat daarop, gelijk geschreven is: 15 Vrees niet, gij dochter Sions, zie, uw Koning komt, zittende op het veulen ener ezelin. 16 Doch dit verstonden Zijn discipelen in het eerst niet; maar als Jezus verheerlijkt was, toen werden zij indachtig, dat dit van Hem geschreven was, en dat zij Hem dit gedaan hadden.

17 De schare dan, die met Hem was, getuigde dat Hij Lazarus uit het graf geroepen, en hem uit de doden opgewekt had. 18 Daarom ging ook de schare Hem tegemoet, overmits zij gehoord had, dat Hij dat teken gedaan had. 19 De Farizeeën dan zeiden onder elkander: Ziet gij wel, dat gij gans niet vordert? Ziet, de gehele wereld gaat Hem na.

20 En er waren sommige Grieken uit degenen, die opgekomen waren, opdat zij op het feest zouden aanbidden; 21 Dezen dan gingen tot Filippus, die van Bethsaïda in Galiléa was, en baden hem, zeggende: Heere, wij wilden Jezus wel zien. 22 Filippus kwam en zeide het Andreas; en Andreas en Filippus wederom zeiden het Jezus. 23 Maar Jezus antwoordde hun, zeggende: De ure is gekomen, dat de Zoon des mensen zal verheerlijkt worden. 24 Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Indien het tarwegraan in de aarde niet valt, en sterft, zo blijft hetzelve alleen; maar indien het sterft, zo brengt het veel vrucht voort. 25 Die zijn leven liefheeft, zal hetzelve verliezen; en die zijn leven haat in deze wereld, zal hetzelve bewaren tot het eeuwige leven. 26 Zo iemand Mij dient, die volge Mij; en waar Ik ben, aldaar zal ook Mijn dienaar zijn. En zo iemand Mij dient, de Vader zal hem eren. 27 Nu is Mijn ziel ontroerd; en wat zal Ik zeggen? Vader, verlos Mij uit deze ure! Maar hierom ben Ik in deze ure gekomen. 28 Vader, verheerlijk Uw Naam. Er kwam dan een stem uit de hemel, zeggende: En Ik heb Hem verheerlijkt, en Ik zal Hem wederom verheerlijken. 29 De schare dan, die daar stond, en dit hoorde, zeide, dat er een donderslag geschied was. Anderen zeiden: Een engel heeft tot Hem gesproken. 30 Jezus antwoordde en zeide: Niet om Mijnentwil is deze stem geschied, maar om uwentwil. 31 Nu is het oordeel dezer wereld; nu zal de overste dezer wereld buiten geworpen worden. 32 En Ik, zo wanneer Ik van de aarde zal verhoogd zijn, zal hen allen tot Mij trekken. 33 (En dit zeide Hij, betekenende, hoedanigen dood Hij sterven zou.)

34 De schare antwoordde Hem: Wij hebben uit de wet gehoord, dat de Christus blijft in der eeuwigheid; en hoe zegt Gij, dat de Zoon des mensen moet verhoogd worden? Wie is deze Zoon des mensen? 35 Jezus dan zeide tot hen: Nog een kleinen tijd is het Licht bij ulieden; wandelt, terwijl gij het Licht hebt, opdat de duisternis u niet bevange. En die in de duisternis wandelt, weet niet, waar hij heengaat. 36 Terwijl gij het Licht hebt, gelooft in het Licht, opdat gij kinderen des Lichts moogt zijn. Deze dingen sprak Jezus; en weggaande verborg Hij Zich van hen.

37 En hoewel Hij zovele tekenen voor hen gedaan had, nochtans geloofden zij in Hem niet; 38 Opdat het woord van Jesaja, de profeet, vervuld werd, dat hij gesproken heeft: Heere, wie heeft onze prediking geloofd, en wien is de arm des Heeren geopenbaard? 39 Daarom konden zij niet geloven, dewijl Jesaja wederom gezegd heeft: 40 Hij heeft hun ogen verblind, en hun hart verhard; opdat zij met de ogen niet zien, en met het hart niet verstaan, en zij bekeerd worden, en Ik hen geneze. 41 Dit zeide Jesaja, toen hij Zijn heerlijkheid zag, en van Hem sprak. 42 Nochtans geloofden ook zelfs velen

uit de oversten in Hem; maar om der Farizeeën wil beleden zij het niet; opdat zij uit de synagoge niet zouden geworpen worden. 43 Want zij hadden de eer der mensen lief, meer dan de eer van God.
44 En Jezus riep, en zeide: Die in Mij gelooft, gelooft in Mij niet, maar in Dengene, Die Mij gezonden heeft. 45 En die Mij ziet, die ziet Dengene, Die Mij gezonden heeft. 46 Ik ben een Licht, in de wereld gekomen, opdat een iegelijk, die in Mij gelooft, in de duisternis niet blijve. 47 En indien iemand Mijn woorden gehoord, en niet geloofd zal hebben, Ik oordeel hem niet; want Ik ben niet gekomen, opdat Ik de wereld oordele, maar opdat Ik de wereld zalig make. 48 Die Mij verwerpt, en Mijn woorden niet ontvangt, heeft, die hem oordeelt; het woord, dat Ik gesproken heb, dat zal hem oordelen ten laatsten dage. 49 Want Ik heb uit Mijzelf niet gesproken; maar de Vader, Die Mij gezonden heeft, Die heeft Mij een gebod gegeven, wat Ik zeggen zal, en wat Ik spreken zal. 50 En Ik weet, dat Zijn gebod het eeuwige leven is. Hetgeen Ik dan spreek, dat spreek Ik alzo, gelijk Mij de Vader gezegd heeft.

Het was een treurig verhaal, dat wij aan het einde van het vorige hoofdstuk hebben gehad omtrent de smaadheid. die onze Heere Jezus werd aangedaan, toen de schriftgeleerden en Farizeeën Hem als een vijand verklaarden van hun kerk, en Hem al de smaadheid aandeden, die zij konden, maar het verhaal in dit hoofdstuk biedt een vergoeding hiervoor, daar het ons de ere beschrijft, die onze Verlosser werd bewezen in weerwil van al die versmaadheid Hem door zijn vijanden aangedaan. Aldus staat het een tegenover het andere. Laat ons zien welke ere onze Heere Jezus, zelfs in de diepte Zijner vernedering, werd gegeven.

I. Maria deed Hem ere aan, door zijn voeten te zalven aan het avondmaal, dat Hem te Bethanië bereid was, vers 1 - 11.
II. Het volk eerde Hem door hun vreugdekreten bij Zijn intocht in Jeruzalem, vers 12 - 19.
III. De Grieken eerden Hem, door naar Hem te vragen in het verlangen van Hem te zien, vers 20 - 26.
IV. God, de Vader eerde Hem door een stem van de hemel, Hem getuigenis gevende, vers 27 - 36.
V. Er werd Hem ere aangedaan door de profeten des Ouden Testaments, die het ongeloof hebben voorzegd van hen, die zijn prediking hebben gehoord, vers 37 - 41.
VI. Er werd Hem ere bewezen door sommigen van de oversten, wier geweten voor Hem getuigde, hoewel zij de moed niet hadden het te belijden, vers 42, 43.
VII. Hij maakte aanspraak op ere door zijn Goddelijke zending hoog te houden en te verklaren waartoe Hij in de wereld gezonden was.

Johannes 12:1 – 11
In deze verzen hebben wij:
I. Het vriendelijk bezoek van onze Heere Jezus aan zijn vrienden te Bethanië, vers 1. Hij kwam van het land zes dagen voor het pascha, en begaf zich naar Bethanië, een stad, of vlek, zo nabij Jeruzalem gelegen, dat het tot het gebied van haar sterflijst gerekend werd. Hij nam Zijn intrek ten huize van Zijn vriend Lazarus, dien Hij nu onlangs van de doden had opgewekt. Zijn komst nu te Bethanië kan beschouwd worden:
1. Als een voorbereiding tot het pascha, dat Hij voornemens was te vieren, hetgeen door de opgegeven datum Zijner komst - Zes dagen voor het pascha, - wordt aangeduid. Godvruchtige mensen hadden een tijd afgezonderd om zich op die plechtigheid voor te bereiden, en aldus betaamde het onze Heere Jezus alle gerechtigheid te vervullen. Aldus heeft Hij ons een voorbeeld gegeven ener plechtige afzondering van zich zelf voor de viering der plechtigheden van het pascha, laat ons de stem horen, die ons toeroept: Bereidt de weg des Heeren.
2. Als een vrijwillig zich blootstellen aan de woede Zijner vijanden. Nu zijn ure nabij was, kwam Hij onder hun bereik, heeft Hij zich hun vrijwillig aangeboden, hoewel Hij hun getoond had, hoe gemakkelijk Hij hun strikken kon ontkomen. Onze Heere Jezus heeft vrijwillig geleden, Zijn leven werd Hem niet afgedwongen, Hij heeft het overgegeven. Zie, Ik

kom. Gelijk de kracht Zijner vervolgers Hem niet kon overweldigen, zo kon hun list Hem ook niet verrassen of overvallen, Hij stierf, omdat Hij wilde sterven. Gelijk er een tijd is wanneer het ons vergund is om voor onze veiligheid en behoud te zorgen, zo is er ook een tijd, wanneer wij geroepen worden om voor de zaak Gode ons leven in de waagschaal te stellen, zoals Paulus, toen hij, gebonden zijnde door de Geest naar Jeruzalem reisde.
3. Als een voorbeeld Zijner vriendelijkheid voor zijn vrienden te Bethanië, die Hij liefhad, en van wie Hij weldra zal weggenomen worden. Het was een afscheidsbezoek, Hij kwam om afscheid van hen te nemen, en om hun woorden van vertroosting te laten tegen de dag der beproeving, die aanstaande was. Christus verlaat Zijn volk wel voor een wijle, maar Hij laat blijken, dat Hij in liefde, niet in toorn, van hen heengaat. Bethanië wordt hier beschreven als de stad, waar Lazarus was, welken Hij opgewekt had uit de doden. Het wonder, hier gewrocht, deed nieuwe eer afstralen op de plaats, en maakte haar merkwaardig. Christus kwam hier om te zien welk goed gebruik er van het wonder was gemaakt, want waar Christus wonderen werkt en gunstbewijzen schenkt, daar geeft Hij acht om te zien, of het voorgestelde doel er mede bereikt werd. Waar Hij overvloedig gezaaid heeft, let Hij op om te zien of het zaad opkomt.

II. Het vriendelijke onthaal, dat zijn vrienden Hem bereidden: Zij bereiden Hem dan aldaar een avondmaal, vers 2, een feestmaal. Door sommigen wordt de vraag gesteld, of dat ook hetzelfde feestmaal was, waarvan gesproken wordt in Mattheüs 26:6 en verder. en dat in het huis van Simon werd aangericht. De meeste uitleggers zijn van oordeel, dat het dit feestmaal geweest is, omdat de substantie van het bericht en velen van de omstandigheden, die er bij vermeld worden, er mede overeenkomen. Maar die maaltijd wordt gehouden na hetgeen deze twee dagen voor het pascha gezegd was, terwijl zes dagen voor het pascha wordt aangericht. Het is ook niet waarschijnlijk, dat Martha elders dan in haar eigen huis zou dienen, en daarom ben ik met Dr. Lightfoot geneigd te denken, dat het een andere maaltijd geweest is: Het feestmaal in Mattheüs op de derden dag der paasweek, maar dit op de zevenden dag der week te voren, zijnde de Joodse sabbatdag, op de avond voor Hij Zijn intocht in Jeruzalem hield, het een in het huis van Simon, het andere in het huis van Lazarus. Daar deze twee maaltijden de plechtigste en meest openbare waren, die Hem zijn aangeboden, heeft Maria Hem waarschijnlijk bij beide gelegenheden deze bewijzen van eerbied en liefde betoond, en wat zij van hare zalve de eerste maal had overgehouden, toen zij er slechts een pond van heeft gebruikt, vers 3, dat heeft zij de tweede maal gebruikt, toen zij haar geheel uitgoot op Zijn hoofd, Markus 14:3.

Laat ons het verhaal er van nagaan.
1. Zij bereidden Hem een avondmaal, want bij hen was de avondmaaltijd de voornaamste. Zij deden dit ten teken van hun eerbied en uit dankbaarheid, want een feestmaal is bereid voor vriendschap, en ten einde de gelegenheid te hebben tot vrije en aangename gesprekken met Hem, want een feestmaal is ook voor gemeenschapsoefening. Wellicht is het met toespeling op deze en dergelijke maaltijden, Christus aangeboden in de dagen Zijns vlezes, dat Hij aan hen, die de deur van hun hart voor Hem openen, belooft, dat Hij avondmaal met hen zal houden, Openbaring 3:20.
2. Martha diende, zij zelf bediende aan tafel, ten teken van haren groten eerbied voor de Meester. Hoewel zij iemand was van zeker aanzien, achtte zij het toch niet beneden zich om te dienen, als Christus aanzat, en ook wij behoren het niet als een schande of vernedering voor ons te houden, om ons neer te buigen tot enigerlei dienst, waardoor Christus geëerd kan worden. Vroeger had Christus Martha bestraft, omdat zij zich ontrustte door veel dienens. Maar zij heeft daarom het dienen niet nagelaten, zoals sommigen doen, die, als zij bestraft worden wegens het zich overgeven aan een uiterste, knorrig en gemelijk tot het

tegenovergestelde uiterste overslaan, neen, nog diende zij, niet gelijk toen, op een afstand, maar zo, dat zij onder het bereik bleef van Christus' stem, en zijn genaderijke woorden kon horen, diegenen gelukkig achtende, die zoals de koningin van Scheba van Salomo's dienstknechten zei, gedurig voor Zijn aangezicht staan en zijn wijsheid horen. Het is beter een dienaar te zijn aan Christus' tafel, dan een gast aan de tafel van een vorst.
3. Lazarus was een van degenen, die met Hem aanzaten. Hieruit bleek de waarheid Zijner opstanding, zoals ook Christus' opstanding hier - uit gebleken is, dat er waren, die met Hem gegeten en gedronken hebben nadat Hij uit de doden opgestaan was, Handelingen 10:41. Lazarus heeft zich na zijn opstanding niet teruggetrokken in een woestijn, alsof hij, na zijn bezoek in de andere wereld, nu voor altijd een kluizenaar in deze wereld moet zijn, neen, hij ging, evenals anderen, gemeenzaam om met de mensen. Hij zat aan, als een levend gedenkteken van het wonder door Christus gewrocht. Zij, die door Christus tot een geestelijk leven zijn opgewekt, worden mede gezet met Hem, zie Efeziërs 2:5, 6.

III. de bijzondere eerbied, Hem boven de overigen, betoond door Maria, door zijn voeten met zeer kostelijke nardus te zalven, vers 3. Zij had een pond zalf van onvervalste, zeer kostelijke nardus, die zij waarschijnlijk voor eigen gebruik bij zich had, maar door de dood en de opstanding haars broeders was zij gespeend van het gebruik van al zulke dingen, en zo heeft zij er de voeten van Jezus mede gezalfd, en als nog een ander teken van eerbied voor Hem, en een niet achten van zich zelf, heeft zij ze met hare haren afgedroogd. Dit werd opgemerkt, door allen, die tegenwoordig waren, want het huis werd vervuld van de reuk der zalf. Zie Spreuken 27:16.
1. Ongetwijfeld heeft zij dit bedoeld als teken van hare liefde tot Christus, die haar en haar gezin zeer wezenlijke blijken van zijn liefde had gegeven, en aldus beijvert zij zich om Hem haar te vergelden. Nu blijkt hieruit, dat hare liefde voor Christus:
a. een edelmoedige liefde was, die zo weinig spaarzaam was in hetgeen nodig was voor Zijn dienst, dat zij even vernuftig is in het bedenken van een gelegenheid om kosten te doen voor de Godsdienst, als anderen het zijn om kosten te sparen of te vermijden. Als zij iets had, dat kostbaarder was dan iets anders, dan moet dit tot ere van Christus gebruikt worden. Zij, die Christus waarlijk liefhebben, hebben Hem zo veel meer lief dan de wereld, dat zij gaarne het beste wat zij hebben voor Hem besteden.
b. een nederige liefde. Zij heeft hare zalve niet slechts voor Christus ten koste gegeven, maar ze met hare eigene handen over Hem uitgestort, terwijl zij een der dienaren had kunnen bevelen dit te doen, ja meer, zij heeft niet, als gewoonlijk, Zijn hoofd er mede gezalfd, maar zijn voeten. Gelijk ware liefde geen kosten spaart, zo spaart zij ook geen moeite, als het geldt Christus ere te bewijzen. Na hetgeen Christus voor ons gedaan en geleden heeft, zijn wij wel zeer ondankbaar, als wij enigerlei dienst voor Hem te zwaar vinden, of te gering, om er ons toe neer te buigen, als Hij er wezenlijk door verheerlijkt kan worden.
c. Een gelovige liefde, er was geloof, werkende door deze liefde, geloof in Jezus als de Messias, de Christus, de Gezalfde, die zowel priester als koning zijnde, gelijk Aäron en David gezalfd werd. Gods Gezalfde behoort onze Gezalfde te wezen. Heeft God Hem met olie der vreugde gezalfd boven zijn medegenoten? Zo laten wij de zalf onzer beste genegenheden over Hem uitstorten boven alle zijn mededingers. Door Christus aan te nemen als onze Koning moeten wij instemmen met Gods bedoelingen, en Hem stellen tot ons Hoofd, dien God daartoe gesteld heeft, Hoséa 1:11.

2. Het vervullen van het huis met de aangename reuk der zalf kan ons zeggen:
a. Dat zij, die Christus in hun hart en huis ontvangen, er een liefelijke geur in brengen. Christus' tegenwoordigheid brengt een balsem, een olie en reukwerk mede, die het hart verblijden.

b. Ere, bewezen aan Christus, is een vertroosting en liefelijkheid voor al zijn vrienden en volgelingen, het is een offerande van liefelijken reuk aan God en alle goede mensen.

IV. Judas' misnoegen over dit bewijs van eerbied jegens Christus, vers 4, 5, waar wij hebben te letten op:
1. De persoon, die er aanmerking op maakte. Het was Judas, een van Zijn discipelen, niet een, die van hun aard was, maar slechts tot hun getal behoorde. Het is voor de slechtste mensen mogelijk, zich onder het mom van de beste belijdenis te verschuilen, en er zijn velen, die voorgeven tot Christus in betrekking te staan, zonder in werkelijkheid enigerlei vriendelijkheid voor Hem in het hart te hebben. Judas was een apostel, een prediker van het Evangelie en toch iemand, die dit blijk van vrome genegenheid voor Christus afkeurde en tegenstond. Het is treurig, om een Godsdienstig leven en een heiligen ijver te zien tegenstaan door hen, die door hun ambt verplicht zijn ze te bevorderen en aan te moedigen. Maar deze was het, die Hem verraden zou. Als koelheid van liefde en minachting van ernstige Godsvrucht gezien worden in belijders van de Godsdienst, dan is dit een treurig voorteken van hun eindelijken afval. Geveinsden, die reeds in kleine zaken hun wereldsgezindheid aan de dag leggen, zullen zich ook gans bereid tonen om aan grotere verzoekingen toe te geven.
2. Het voorwendsel, waaronder hij zijn misnoegen verborg, vers 5. Waarom is deze zalve, die toch bestemd schijnt voor een vroom gebruik, niet verkocht voor drie honderdpenningen (dat is voor f 102 van ons geld) en de armen gegeven?"

a. Hiermede wordt een schandelijke ongerechtigheid bedekt met een schoonschijnend voorwendsel, want Satan verandert zich in een engel des lichts.
b. Hier wordt door wereldse wijsheid een afkeurend oordeel uitgesproken over Godvruchtigen ijver, als zich schuldig makende aan een onverstandig en slecht beheer van goederen. Zij, die zich zelf overschatten van wege hun wereldse staatkunde, en anderen onderschatten wegens hun ernstige Godsvrucht, hebben meer van de geest van Judas in zich, dan zij willen erkennen.
c. Hier wordt barmhartigheid jegens de armen als voorwendsel gebruikt, om een blijk van liefde jegens Christus af te keuren, en alzo tot een dekmantel gemaakt van geldgierigheid. Velen weigeren om iets ten koste te leggen aan liefdadige doeleinden, onder voorwendsel van op te leggen voor zulke doeleinden: terwijl toch, als de wolken vol geworden zijn, zij plasregen uitstorten op de aarde. Judas vroeg: Waarom is dit niet de armen gegeven? Waarop het gemakkelijk is te antwoorden: Omdat het beter aan de Heere Jezus besteed was. Wij moeten niet denken, dat zij geen welbehaaglijk werk doen, die het niet doen op onze wijze, en zoals wij wensen, dat zij het zullen doen, alsof alles als onverstandig en ongeschikt, of ongepast gehouden moet worden, dat zich niet regelt naar onze wijze van zien. Hoogmoedige mensen vinden ieder zonder overleg, die geen overleg gepleegd heeft met hen.

3. Hoe Judas' geveinsdheid en bedrog hierin ontdekt werden, vers 6. Hier is de opmerking van de evangelist er over, onder de leiding van Hem, die het hart doorgrondt: Dit zei hij, niet omdat hij bezorgd was voor de armen - gelijk hij voorgaf - maar omdat hij een dief was, en de beurs had.
a. Het kwam niet voort uit een beginsel van liefdadigheid: Niet omdat hij bezorgd was voor de armen. Hij had geen mededogen met hen, geen bezorgdheid voor hen, wat bekommerde hij zich om de armen! Wat gingen zij hem aan, anders dan om zijn oogmerken te dienen, n.l. om eigen voordeel door hen te bevorderen? Zo zijn er velen, die met warmte strijden voor de macht der kerk, en anderen voor hare zuiverheid, terwijl wellicht van hen gezegd kan worden: Niet dat zij bezorgd zijn voor de kerk: het is hun om het even, of hare ware belangen af of toenemen, maar onder voorwendsel van de belangen der kerk te behartigen, zoeken zij slechts

hun eigene wereldse belangen te bevorderen. Simeon en Levi wendden ijver voor de besnijdenis, niet omdat zij iets gaven om het zegel des verbonds, evenmin als Jehu zich om de Heere der heirscharen bekommerde, toen hij zei: Ga met mij, en zie mijn ijver aan voor de Heere.
b. Het kwam voort uit een beginsel van hebzucht. Deze zalve, bestemd zijnde voor zijn Meester, zou hij er liever de waardij in geld voor gehad hebben, om het in de algemene kas te storten, waarvan hem het beheer was opgedragen, en dan wist hij wel wat er mede te doen. Merk op, dat Judas de penningmeester was, d.i. de penningen van Christus huisgezin beheerde, waarom hij, gelijk sommigen denken Iskariot, d.i. de beursdrager, genoemd wordt.

Ten eerste. Zie dus hier, waarvan Jezus en Zijn discipelen moesten leven. Het was slechts weinig, zij hadden land noch koopwaren, schuren noch pakhuizen, slechts een beurs, of, gelijk sommigen denken, een kist, of koffer, waarin zich slechts het nodige bevond voor hun onderhoud, en zo er iets meer in was, gaven zij het aan de armen. Dit droegen zij met zich overal waar zij heengingen. Omnia mea mecum porto. Al wat ik bezit, draag ik bij mij. Deze beurs, of schatkist, werd voorzien door de bijdragen van goede, godvruchtige lieden, en de Meester en Zijn discipelen hadden alles gemeen. Laat dit onze schatting voor wereldsen rijkdom doen dalen, en ons dood of onverschillig maken voor een grootsen staat, en tevreden met een armoedige wijze van leven, zo dit ons lot is, dat het ook des Meesters lot geweest is, om onzentwille is Hij arm geworden.
Ten tweede. Zie, wie de rentmeester was van het weinige, dat zij hadden, het was Judas, hij was de beursdrager. Het was zijn ambt om te ontvangen en te betalen, en wij bevinden niet, dat hij er ooit rekening en verantwoording van heeft overgelegd. Hij was hiertoe aangesteld.

Hetzij:
1. Omdat hij de minste was van de discipelen, het was niet Pertus, of Johannes, die tot rentmeester was aangesteld (hoewel het een post van vertrouwen en gewin was), maar Judas, de minste van hen. Wereldlijke ambten leiden een evangeliedienaar tot afwijking, vernederen en verlagen hem, zie 1 Corinthiërs 6:4. De eerste staatsdienaren in Christus' koninkrijk weigerden om zich met de zaken der inkomsten in te laten, Handelingen 6:2.
2. Omdat hij de post begeerde. In zijn hart beminde hij het om geld in handen te hebben, en zo werd hem dan de beurs toevertrouwd, hetzij:
a. Uit vriendelijkheid, om hem genoegen te doen, en hem dus te verplichten trouw te zijn aan zijn Meester. Onderdanen worden soms misnoegd op de regering, omdat zij teleurgesteld worden in hun verwachting van bevordering, maar Judas had hierover niet te klagen, hij verkoos de beurs te hebben, en hij had haar.
Of: b. als een oordeel over hem, om hem te straffen voor zijn geheime ongerechtigheid, datgene werd hem in handen gegeven, hetwelk hem ten valstrik zou worden. een sterke neiging tot zonde van binnen, wordt dikwijls rechtvaardig gestraft met sterke verzoekingen tot zonde van buiten. Wij hebben weinig redenen om de beurs lief te hebben, of om er trots op te zijn, want wij zijn er op zijn hoogst toch slechts rentmeesters, of beheerders, van, en het was Judas, iemand van een slecht karakter en - vergeef mij de uitdrukking - voor hangen geboren, die beheerder der beurs is geweest. De voorspoed der zotten zal hen verderven. De beurs was hem toevertrouwd, maar hij was een dief, dat is: hij had neiging tot stelen. Heersende liefde tot geld is diefstal in het hart, evenals toorn en wraakzucht moord zijn in het hart.
Of misschien heeft hij zich daadwerkelijk schuldig gemaakt aan verduistering van Zijns Meesters goed, en heeft hij voor zijn eigen gebruik aangewend wat voor de algemene kas werd gegeven. Sommigen maken de gissing, dat hij er nu op bedacht was zijn eigene beurs te vullen en dan weg te lopen en zijn Meester te verlaten, daar hij Hem zo veel over naderend onheil had horen spreken, waarmee hij in generlei opzicht genoegen kon nemen. Zij, aan wie

het beheer en de beschikking over publieke fondsen worden toevertrouwd, hebben wel zeer nodig om zich door vaste beginselen van rechtvaardigheid en eerlijkheid te laten leiden, opdat er geen vlek aan hun handen kleve, want hoewel sommigen het voor een aardigheid houden om het gouvernement, de kerk, of het land te bedriegen, zullen zij toch, daar bedriegen stelen is, en daar een gemeenschap van hoger belang is dan een bijzonder persoon, en haar te bestelen dus grote zonde is, bevinden, dat het schuldige van diefstal en het deel en lot van dieven alles behalve een zaak is om mede te schertsen. Judas, die het in hem gestelde vertrouwen heeft verraden, zal spoedig daarna ook zijn Meester verraden.

V. Christus' rechtvaardiging van Maria's daad, vers 7, 8. Laat af van haar.
Hiermede gaf Hij Zijn aannemen te kennen van hare vriendelijkheid. (Hoewel Hij volkomen dood was voor al de genietingen der zinnen, heeft Hij toch, daar het een teken was van haren goeden wil, er zijn ingenomenheid mede te kennen gegeven) en zorgde Hij er voor, dat zij er niet lastig om werd gevallen. "Vergeef haar", zou men hier kunnen lezen, "verontschuldig haar ditmaal, als zij dwaalt, dan is het een dwaling uit liefde " Christus wil niet, dat diegenen gelaakt of ontmoedigd worden, die in oprechtheid trachten Hem te behagen, al is het ook, dat zij in dit hun oprecht streven, niet alle voorzichtigheid betrachten, die men zou wensen, Romeinen 14:3. Hoewel wij niet zouden willen doen wat zij doen, of zoals zij het doen, zo laat toch van hen af. Ter rechtvaardiging van Maria:
1. Geeft Christus een gunstige verklaring van hetgeen zij deed, en waarvan zij, die haar laakten, geen bewustheid hadden: Zij heeft dit bewaard tegen de dag Mijner begrafenis. Of zij heeft dit voor de dag Mijner balseming bewaard, zoals Dr. Hammond dit opvat: "Gij duidt het niet ten kwade, dat uw overleden vrienden gebalsemd worden, gij zegt niet, dat de daartoe gebruikte zalve verkocht, en het geld aan de armen gegeven moet worden. Nu was deze zalving of alzo bedoeld, of kan ten minste aldus verklaard worden, wat de dag Mijner begrafenis is nu nabij, en zij heeft een lichaam gezalfd, dat reeds zo goed als dood is". Onze Heere Jezus heeft veel en dikwijls aan Zijn dood en begrafenis gedacht, en het zou goed voor ons zijn, dit ook te doen. Gods voorzienigheid opent voor goede Christenen een deur der gelegenheid, en de Geest der genade opent hun hart op zodanige wijze, dat de uitdrukkingen van hun vromen ijver blijkt geschikter, gepaster en schoner te zijn dan hun eigen vooruitzien of vooruit bedenken er van ze zou kunnen maken. De genade van Christus geeft een vriendelijke uitlegging van de vrome woorden en handelingen der Godvruchtigen, en brengt niet slechts het verkeerde terecht, maar doet het goede zoveel mogelijk uitkomen.

2. Judas' bezwaar wordt genoegzaam door Hem weerlegd, vers 8.
a. In het rijk der voorzienigheid Gods is het zo beschikt, dat wij de armen altijd met ons hebben, dezen en genen, die voorwerpen der barmhartigheid en liefdadigheid kunnen zijn, Deuteronomium 15:11. De zodanige zullen er wezen, zo lang als er in de toestand der gevallen mensheid zo veel dwaasheid, droefheid en ellende is.
b. In het rijk der genade is het aldus verordineerd, dat de kerk niet altijd de lichamelijke tegenwoordigheid van Jezus Christus zal hebben: "Mij hebt gij niet altijd, doch slechts voor een wijle". Als twee plichten zich tegelijk aan ons voordoen, als het ware in mededinging met elkaar komen, dan hebben wij wijsheid nodig om te weten aan welken de voorrang te geven, hetgeen door de omstandigheden beslist zal worden. Goede gelegenheden moeten gebruikt worden, en die gelegenheden het eerst en het krachtigst, die waarschijnlijk van de kortsten duur zullen zijn, en die wij het snelst zien voorbijgaan. Die goede plicht, welke ten allen tijde vervuld kan worden, behoort achtergesteld te worden bij dien, welken wij slechts nu, op dit ogenblik, kunnen doen.

VI. Hoe aan dit avondmaal te Bethanië openlijk en algemeen acht op onze Heere Jezus geslagen wordt, vers 9. een grote schare dan der Joden verstond, dat Hij aldaar was, want overal in het vlek werd van Hem gesproken, en zij kwamen derwaarts, te meer, daar Hij in de laatsten tijd in afzondering was gebleven, en nu te voorschijn trad, zoals de zon van achter een donkere wolk.

1. Zij kwamen om Jezus te zien, wiens naam grotelijks verheerlijkt werd door het wonder aan Lazarus gewrocht. Zij kwamen, niet om Hem te horen, maar om hun nieuwsgierigheid te bevredigen door Hem te Bethanië te zien, vrezende, dat Hij zich niet, als naar gewoonte, openlijk op het pascha zou vertonen. Of, zij kwamen, niet om Hem te grijpen, of Hem te verklagen, hoewel de regering Hem vogelvrij had verklaard, maar om Hem te zien en Hem eerbied te betonen. Er zijn sommigen, in wier genegenheid Christus delen zal in weerwil van al de pogingen Zijner vijanden om Hem in een verkeerd daglicht te stellen. Daar Christus' verblijf nu bekend was, kwamen grote scharen tot Hem. Waar de koning is, daar is het hof, waar Christus is, daar is de vergadering des volks, Lukas 17:37. Zij kwamen om Lazarus en Christus tezamen te zien, hetgeen een zeer uitlokkend gezicht was. Sommigen kwamen ter bevestiging van hun geloof in Christus, wellicht ook om het verhaal uit Lazarus' eigen mond te horen. Anderen kwamen slechts om hun nieuwsgierigheid te bevredigen, om te kunnen zeggen, dat zij een' man hadden gezien, die dood en begraven was, en toch wederom leefde, zodat Lazarus tot een vertoning, of schouwspel diende op deze feestdagen voor hen, die, gelijk de Atheners, hun tijd doorbrengen met iets nieuws te zeggen, of te horen. Sommigen zijn wellicht gekomen om nieuwsgierige vragen tot Lazarus te richten, betreffende de staat der doden, om hem naar nieuws te vragen van de andere wereld, wij zelf hebben misschien wel eens gezegd: wij zouden gaarne ver gelopen hebben om eens een uur met Lazarus te kunnen spreken. Zo iemand echter met dat doel kwam, heeft Lazarus zeer waarschijnlijk stil gezwegen, en geen verslag gegeven van zijn reize, de Schrift, ten minste, zwijgt hierover, geeft er ons geen bericht van, en wij moeten niet begeren wijs te zijn, boven hetgeen geschreven is. Maar onze Heere Jezus was er, en Hij was een veel geschikter Persoon om zich toe te wenden, dan Lazarus, want zo wij Mozes en de profeten niet horen, geen acht geven op hetgeen Christus en de apostelen ons zeggen betreffende een andere wereld, dan zouden wij ook niet geloven, al is het ook, dat wij met Lazarus spreken, die van de doden is opgestaan.

VII. de toorn der overpriesters wegens de toenemende invloed van onze Heere Jezus, en hun beraamd plan om Hem tegen te gaan, vers 10, 11. Zij beraadslaagden (of namen het besluit) dat zij ook Lazarus doden zouden, want om zijnentwil (of om hetgeen aan hem geschied was, niet om iets, dat hij gezegd of gedaan had) gingen velen van de Joden heen, en geloofden in Jezus. Merk hier op:

1. Hoe ijdel en onvoorspoedig hun pogingen tegen Christus tot nu toe gebleven waren. Zij hadden alles gedaan wat zij konden om het volk van Hem te vervreemden, hen tegen Hem te vertoornen, en toch waren velen van de Joden, hun naburen, hun afhangelingen, hun bewonderaars, zo overwonnen door het overtuigend bewijs van Christus' wonderen, dat zij heengingen, zich onttrokken aan de invloed en de partij der priesters, heengingen, zich losmaakten van de gehoorzaamheid aan hun tirannie, en in Jezus geloofden. En het was om de wille van Lazarus, zijn opstanding bracht nieuw leven in hun geloof, en gaf hun de overtuiging, dat deze Jezus ontwijfelbaar de Messias was, leven had in zich zelf, en macht om leven te geven. Dit wonder bevestigde hen in hun geloof aan Zijn andere wonderen, die Hij, naar zij gehoord hadden, in Galiléa had gewrocht: wat was Hem onmogelijk, die de doden kon opwekken?

2. Hoe ongerijmd en onredelijk hun besluit was - dat Lazarus gedood moest worden. Dat is een voorbeeld van de grootste dierlijke woede, zij waren als een wilde os in het net, vol van

woede, om zich heen slaande zonder iets of iemand te ontzien. Het was een teken, dat zij God niet vreesden en geen mens ontzagen.

Want:
a. Indien zij God hadden gevreesd, dan zouden zij Hem niet derwijze getrotseerd hebben. God wil Lazarus door een wonder doen leven, en zij willen hem door boosaardigheid doen sterven. Zij roepen: Weg met dezen, het is niet betamelijk, dat hij leeft, nadat God hem zo weinig tijds tevoren naar de aarde terug had gezonden, verklarende, dat het hoogst betamelijk was dat hij zou leven, wat was dit anders dan in tegenheid te wandelen met God? Zij wilden Lazarus ter dood brengen, en de Almacht uitdagen om hem wederom op te wekken, alsof zij met God konden strijden. Wie heeft de sleutelen des doods en des grafs, Hij of zij? O hoe blind is de boosaardigheid, die veronderstelt dat Christus, die iemand van de doden had opgewekt, die een natuurlijken dood was gestorven, ook niet iemand kon opwekken, die gedood of vermoord was! zegt Augustinus. Lazarus wordt het bijzondere voorwerp van hun haat, omdat God hem heeft onderscheiden door de tekenen van Zijn bijzondere liefde, alsof zij een verbond van aanval en verdediging hadden gesloten met de dood en de hel, en besloten hadden streng te zijn jegens allen, die hun banier verlieten. Men zou zo denken, dat zij veeleer beraadslaagd zouden hebben, hoe vriendschap te sluiten met Lazarus en zijn gezin, om zich door hun bemiddeling met dezen Jezus te verzoenen, dien zij hadden vervolgd, maar de god dezer wereld had hun zinnen verblind.
b. Indien zij de mens hadden ontzien, dan zouden zij zulk een daad van onrechtvaardigheid jegens Lazarus niet hebben gepleegd, daar hij toch een onschuldig man was, wie zij niets ten laste konden leggen. Welke banden zijn sterk genoeg om hen te weerhouden, die zo gemakkelijk de heiligste banden van de gerechtigheid kunnen verbreken, de grondbeginselen kunnen schenden, die de natuur zelf ons inprent? Maar het instandhouden van hun eigen tirannie en bijgeloof werd, evenals in de kerk van Rome, voldoende geacht, niet slechts om hun meest eerloze daden te verontschuldigen, maar zelfs om ze verdienstelijk te maken.
Johannes 12:12 - 19 Dit verhaal van Christus' intocht in Jeruzalem vinden wij bij al de evangelisten, als waardig om in het bijzonder opgemerkt te worden, en hierin kunnen wij opmerken:

I. de eerbied, die onze Heere Jezus betoond werd door het gemene volk, vers, 12, 13, waar ons gezegd wordt:
1. Wie zij waren, die Hem dezen eerbied bewezen, een grote schare van hen, die tot het feest waren opgekomen, niet de inwoners van Jeruzalem, maar de landlieden, die van ver afgelegen plaatsen kwamen om op het feest te aanbidden, hoe dichter bij de tempel des Heeren, hoe verder af van de Heere des tempels. Zij waren dezulken, die tot het feest gekomen waren.

a. Wellicht zijn zij Christus' hoorders geweest op het land, en hebben zij Hem aldaar grotelijks bewonderd, en waren zij daarom ijverig om Hem te Jeruzalem hun eerbied te betonen, waar Hij, naar zij wisten, vele vijanden had. Zij, die Christus waarlijk eren en waarderen, zullen noch bevreesd zijn noch zich schamen om Hem te belijden voor de mensen, waar en in welke omstandigheid zij Hem hierdoor ook kunnen eren.
b. Het waren misschien deze Godvruchtige Joden, die enigen tijd tevoren tot het feest waren opgegaan om zich te reinigen, meer hart hadden voor de Godsdienst dan hun naburen, en zich nu haastten om Christus ere te bewijzen. Hoe meer acht de mensen slaan op God en Godsdienst in het algemeen, hoe meer zij gezind zullen wezen om Christus en Zijn Godsdienst aan te nemen. Het waren niet de oversten, niet de groten of aanzienlijken, die uitgingen om Christus te ontmoeten, maar het gemene volk, sommigen zouden hen "het grauw", "het gespuis" genoemd hebben, maar Christus heeft het zwakke en dwaze der wereld

uitverkoren, 1 Corinthiërs 1:27, en Hij wordt meer geëerd door de menigte dan door de pracht of heerlijkheid Zijner volgelingen, want Hij schat de mensen naar hun zielen, niet naar hun namen of eretitels.

2. Bij welke gelegenheid zij het deden: Zij hoorden, dat Jezus naar Jeruzalem kwam. Zij hadden naar Hem gevraagd, Hoofdstuk 11, 55, 56. Dunkt u dat Hij niet komen zal tot het feest? En nu horen zij, dat Hij komt, want niemand, die Christus zoekt, zoekt Hem tevergeefs. Toen zij nu hoorden dat Hij kwam, deden zij hun best, om Hem een aangename ontvangst te bereiden. Tijdingen van de komst van Christus en van Zijn koninkrijk moeten ons opwekken om te overwegen wat het werk van de dag is, opdat het op dien dag gedaan worde. Israël moet zich schikken om zijn God te ontmoeten, Amos 4:12, en de maagden om de bruidegom te ontmoeten.

3. Op wat wijze zij uitdrukking gaven aan hun eerbied. Zij hadden de sleutels der stad niet om ze Hem aan te bieden, geen zwaard of staf om voor Hem uit te dragen, geen stadsmuziek om Hem er mede te verwelkomen, maar wat zij hadden, gaven zij Hem, en zelfs deze verachtelijke menigte was een flauw beeld van het heerlijk gezelschap, dat Johannes gezien heeft staande voor de troon en voor het Lam, Openbaring 7:9, 10. Dezen waren wel niet voor de troon, maar zij waren voor het Lam, het Paaslam, dat nu, naar de plechtige gewoonte, vier dagen voor het feest afgezonderd werd om voor ons geofferd te worden. Dáár wordt van het hemelse koor gezegd:
a. Dat palmtakken in hun handen waren, en zo hadden ook dezen hier takken van palmbomen. De palmboom is altijd het zinnebeeld van overwinning geweest. Cicero noemt iemand, die vele prijzen gewonnen had: "een man van vele palmen". Christus ging thans door Zijn dood de overwinning behalen over overheden en machten, en daarom was het gepast dat de palm des overwinnaars voor Hem uit werd gedragen, hoewel Hij zich nog slechts aangordde, kon Hij zich toch al beroemen als iemand, die zich losmaakt. Maar dat was niet alles, het dragen van palmtakken maakte een deel uit van de plechtigheden op het feest der loofhutten, Leviticus 23:40, Nehemia 8:15, 16, en, dat zij deze uitdrukking van vreugde gebruikten in hun welkom aan de Heer Jezus, geeft te kennen, dat alle feesten heen wezen naar Zijn Evangelie, en daarin hun vervulling hadden, inzonderheid het feest der loofhutten, Zacharia 14:16.
b. Dat zij riepen met een grote stem, zeggende: De zaligheid zij onze God, Openbaring 7:10. En dat doen hier ook dezen, zij riepen, zij juichten, zoals gewoonlijk gedaan wordt bij een welkomstgroet door het volk: Hosanna! gezegend is Hij, die komt in de naam des Heeren, Hij, die is de Koning Israëls! Hosanna betekent heil, of zaligheid. Het is aangehaald uit Psalm 118:25, 26. Zie hoe bekend deze lieden uit de volksklasse met de Schrift zijn, en hoe juist zij haar op de Messias weten toe te passen.
Hoge gedachten omtrent Christus kunnen het best in woorden der Schrift worden uitgedrukt.

In hun toejuiching:
a. Erkennen zij onze Heere Jezus als de Koning Israëls, die komt in de naam des Heeren. Hoewel Hij thans in armoede en oneer daarheen ging, erkennen zij Hem toch, in tegenstelling met de denkbeelden, die de Schriftgeleerden hun van de Messias hadden gegeven, als Koning, waardoor beide zijn waardigheid en zijn eer worden aangeduid, die wij moeten aanbidden, en zijn heerschappij en macht, waaraan wij ons moeten onderwerpen. Zij erkennen Hem te zijn:

Ten eerste. Een rechtmatige Koning, komende in de naam des Heeren, Psalm 2:6, van God gezonden, niet slechts als een profeet, maar als een koning.

Ten tweede. De beloofde en lang verwachte Koning, Messias, de Vorst, want Hij is de Koning Israëls. Naar het licht, dat zij hadden, riepen zij Hem in de straten van Jeruzalem uit als de Koning Israëls, en, zij zelf Israëlieten zijnde, verklaren zij Hem hun Koning te zijn.
b. Zij wensen van harte het goede voor Zijn koninkrijk, hetgeen de betekenis is van hosanna: de Koning Israëls zij voorspoedig, zoals zij, toen Salomo gekroond werd, riepen: De koning Salomo leve! 1 Koningen 1:39.

In dat roepen van hosanna baden zij om drie dingen. -
Ten eerste. Dat Zijn koninkrijk zou komen, in het licht en de kennis er van, en in de kracht en uitwerking er van. Make God de Evangelieploeg voorspoedig.
Ten tweede. Dat het overwinnend zij, moge zegevieren over allen tegenstand, Openbaring 6:2.
Ten derde. Dat het duurzaam zij. Hosanna! Dat is: "De koning leve in eeuwigheid, " hoewel Zijn koninkrijk beroerd, ontrust kan worden, zo laat het toch nooit worden vernietigd, Psalm 72:17. Zij heetten Hem welkom in Jeruzalem: "Welkom is Hij, die komt, wij zijn van harte verblijd Hem te zien, kom in, Gij Gezegende des Heeren", en wèl mogen wij Hem opwachten met onze zegenwensen, die ons tegemoet komt met zijn zegeningen. Dat welkom is gelijk aan dat in Psalm 24:7 - 9. Heft uw hoofden op, gij poorten! Aldus moet een iegelijk onzer Christus welkom heten in ons hart, dat is: wij moeten Hem loven, een welbehagen in Hem hebben. Gelijk wij een hoog welbehagen moeten hebben in het wezen en de hoedanigheden Gods en in zijn betrekking tot ons, zo moeten wij ook hogelijk zijn ingenomen met de Persoon en de ambten van de Heere Jezus en met Zijn middelaarschap tussen ons en God. Het geloof zegt: *Gezegend is Hij, die komt.*

II. Hoe Christus die eerbiedsbetuiging ontving, vers 14: Jezus vond - of verschafte zich - een jongen ezel, en zat daarop. Het was slechts een armoedige vertoning, die Hij maakte, Hij alleen op een ezel, en een menigte volks rondom Hem, die hosanna riep.
1. Hier was echter veel meer statigheid dan Hij gewoonlijk aannam, Hij placht te voet te reizen, maar nu reed Hij. Hoewel zijn volgelingen bereid moeten wezen om zich met het geringe te vergenoegen en niet naar de grootsheid des levens moeten streven, is het hun toch geoorloofd van de dienst der lagere schepselen gebruik te maken, als God in zijn voorzienigheid hun het bezit schenkt van die dingen, waarover Hij door Zijn verbond met Noach en zijn zonen aan de mens in het algemeen heerschappij heeft gegeven.
2. Maar er was veel minder staatsie dan door de groten der wereld gewoonlijk tentoongespreid wordt. Indien Hij, overeenkomstig de staat van een man van hogen rang en afkomst, een openbaren intocht had willen houden, dan zou Hij in een koets hebben moeten rijden, zoals die van Salomo, Hooglied 3:9, 10, met pilaren van zilver, een vloer van goud en een gehemelte van purper, maar, oordelende naar de wijze dezer wereld, was deze wijze van zijn intrede te doen, eerder een vernedering dan een eer voor de Koning Israëls, want het had de schijn, alsof Hij groot wilde doen, maar niet wist hoe. Zijn koninkrijk was niet van deze wereld, en daarom kwam Hij niet in uiterlijke pracht of praal. Thans vernederde Hij zich, maar in Zijn verhoogden staat ziet Johannes Hem in een visioen op een wit paard, met een boog en een kroon.

III. Hoe hierin de Schrift vervuld is geworden: Gelijk geschreven is: Vrees niet, gij dochter Sions, vers 15. Dit wordt aangehaald uit Zacharia 9:9. Alle profeten hebben van Hem getuigd, inzonderheid dit Hem betreffende.
1. Het was voorzegd, dat Sions Koning zou komen, aldus zou komen, zittende op het veulen ener ezelin. Zelfs deze kleine bijzonderheid was voorzegd, en Christus droeg er zorg voor, dat de voorzegging vervuld werd. Christus is Sions Koning, de heilige berg Sion was vanouds

bestemd om de hoofdstad, de koninklijke stad van de Messias te zijn. Sions Koning zorgt voor haar en komt tot haar, hoewel Hij zich voor een wijle er van terugtrekt, ter bestemder tijd keert Hij weer. Hoewel Hij slechts langzaam nadert - een ezel is geen snelvoetig van die - komt Hij toch zeker, en met zulk een voorkomen van nederigheid en neerbuigende goedheid, als waardoor Zijn trouwe onderdanen in hun toespraken en hun verwachtingen grotelijks bemoedigd worden. Nederige smekelingen mogen tot Hem naderen om met Hem te spreken. Indien het een ontmoediging is voor Sion, dat haar Koning niet met grotere macht en heerlijkheid verschijnt, zo laat haar weten, dat Hij, hoewel Hij tot haar komt, rijdende op het veulen ener ezelin, toch tegen hare vijanden uitgaat, varende op de hemel tot hare hulp, Deuteronomium 33:26.
2. De dochter Sions wordt daarom geroepen om haren Koning te zien, zijn nadering op te merken, te zien en zich te verwonderen, want Hij komt wel niet met uiterlijk vertoon, maar Hij moet toch aanschouwd worden, Hooglied 3:11. Vrees niet. In de profetie wordt tot Sion gezegd zich grotelijks te verheugen en te juichen, maar hier wordt dit overgezet in vrees niet. Ongelovige vrees is de vijandin van geestelijke blijdschap, indien die vrees weggenomen, overwonnen is, dan zal de blijdschap gans vanzelf komen. Christus komt tot Zijn volk om hun vrees tot zwijgen te brengen. Indien de zaak zo staat, dat wij niet tot het juichen der blijdschap kunnen komen, dan moeten wij er toch naar streven om van onder de druk der vrees weg te komen. Verheug u zeer, of tenminste: vrees niet.

IV. De opmerking van de evangelist betreffende de discipelen, vers 16. Zij verstonden in het eerst niet waarom Christus dit deed en hoe de Schrift hierin vervuld werd, maar als Jezus verheerlijkt was, en daarna de Geest werd uitgestort, toen werden zij indachtig, dat dit van Hem geschreven was in het Oude Testament, en dat zij, en anderen, dientengevolge Hem dit gedaan hadden.
1. Zie hier de onvolmaaktheid van de discipelen in hun kinderstaat, zelfs zij verstonden dit in het eerst niet. Zij dachten niet toen zij de ezel haalden en Hem er op zetten, dat zij de plechtigheid verrichtten van de inhuldiging van Sions Koning. De Schrift wordt dikwijls vervuld door middel van hen, die zelf in hetgeen zij doen het oog niet hebben op de Schrift. Jesaja 45:4. Er zijn vele voortreffelijke dingen, beide in het woord en in de voorzienigheid Gods, die de discipelen zelf in het eerst niet verstaan, niet in hun eerste kennismaking met de dingen Gods, zolang zij nog mensen als bomen zien wandelen, niet bij de eerste voorstelling der dingen aan hun beschouwing en overweging. Hetgeen later helder en duidelijk wordt, is in het eerst duister en twijfelachtig. Het betaamt de discipelen van Christus, als zij opwassen tot rijpheid in kennis, dikwijls te denken aan de dwaasheid en zwakheid van hun begin, opdat de vrije genade de eer hebbe van hun vordering, en zij medelijden kunnen hebben met de onwetenden. Toen ik een kind was, sprak ik als een kind.

2. Zie hier de vordering en verbetering van de discipelen in hun volwassen staat. Zij zijn wel kinderen geweest, maar zij zijn het niet gebleven, maar zijn voortgegaan tot volkomenheid.
Merk op:

a. Wanneer zij het verstonden: Als Jezus verheerlijkt was, want tot aan dien tijd hebben zij de rechten aard van Zijn koninkrijk niet begrepen. Zij verwachtten dat het komen zou in uitwendige heerlijkheid, glans en macht, en daarom wisten zij de Schrift niet toe te passen, die er van sprak als zo gering in aanzien. Het rechte begrip van de geestelijken aard van Christus' koninkrijk, van deszelfs macht, heerlijkheid en zegepraal, zou voorkomen dat wij de Schrift, die daarvan spreekt, verkeerd uitleggen en verkeerd toepassen. Tot aan dien tijd was de Geest nog niet uitgestort, die hen in alle waarheid zou leiden. De discipelen van Christus worden bekwaam gemaakt om de Schriften te verstaan door dezelfden Geest, die de Schriften heeft

ingegeven. De Geest der openbaring is voor alle heiligen een Geest der wijsheid, Efeziërs 1:17, 18.
b. Hoe zij het verstonden, zij vergeleken de profetie met de gebeurtenis, en voegden ze tezamen, opdat zij licht van elkaar zouden ontvangen, en zo zijn zij er toe gekomen om beiden te verstaan: Toen werden zij indachtig, dat dit van Hem geschreven was door de profeten, en in overeenstemming daarmee is het aan Hem gedaan. Er is zulk een bewonderenswaardige overeenstemming tussen het woord en de werken Gods, dat de herinnering aan hetgeen geschreven is, ons in staat stelt te begrijpen wat geschied is, en het opmerken van hetgeen geschied is zal ons helpen om te begrijpen wat geschreven is. Wat zij gehoord hadden, dat hadden zij ook gezien. De Schrift wordt dagelijks vervuld.

V. De reden, die het volk er toe bewoog dezen eerbied te betonen aan onze Heere Jezus bij zijn komst te Jeruzalem, ofschoon de regering zozeer tegen Hem was. Het was vanwege het grote, heerlijke wonder, dat Hij onlangs gewrocht had in de opwekking van Lazarus.
1. Zie hier welk bericht en welke verzekering zij hadden van dit wonder. Ongetwijfeld was de gehele stad er vol van, het verhaal was in ieders mond. Maar zij, die het als een bewijs beschouwden van zijn zending, hebben, om gans zeker te zijn van het feit, diegenen opgespoord, die er de ooggetuigen van geweest zijn, opdat zij er de zekerheid van mochten kennen door het sterkst - mogelijk bewijs: De schare dan, die met Hem was, toen Hij Lazarus uit het graf te voorschijn riep, ontdekt en ondervraagd zijnde, getuigde, dat Hij Lazarus uit het graf geroepen en hem uit de doden opgewekt had, vers 17. Eenstemmig verklaarden zij, dat het waar was, boven allen twijfel of tegenspraak, en zij waren bereid om, zo zij hiertoe geroepen werden, dit onder ede te verklaren. De waarheid van Christus' wonderen wordt door onfeilbare, ontwijfelbare bewijzen gestaafd. Waarschijnlijk hebben zij, die het wonder gezien hadden, het niet slechts meegedeeld aan hen, die er hun naar vroegen, maar het ook ongevraagd bekend gemaakt, als een bijdrage tot de zegepraal van dezen plechtigen dag, en Christus, die nu kwam uit Bethanië, waar het geschied was, heeft er hen aan herinnerd. Zij, die het goede wensen voor Christus' koninkrijk, moeten ijverig zijn in het bekendmaken van hetgeen zij weten, dat Hem tot eer zal strekken.

2. Welk gebruik zij er van maakten en welken invloed het op hen had, vers 18. Daarom, evengoed als om iets anders, ging ook de schare Hem tegemoet.
a. Sommigen wensten, uit nieuwsgierigheid, enen te zien, die zulk een wonder had gewrocht. Hij heeft menige goede leerrede te Jeruzalem gehouden, die niet zoveel mensen tot Hem trok als dit een wonder.
Maar: b. Anderen hebben, door hun hart en geweten hiertoe gedrongen, zich beijverd Hem te eren als iemand, die van God was gezonden. Dit wonder was tot een der laatste bewaard gebleven, opdat het tot bevestiging zou dienen van de vorigen, en ere voor Hem zou winnen voordat Zijn lijden begon, Christus heeft niet slechts alles wèl gedaan, Markus 7:37, maar ook alles ter rechter tijd gedaan.

VI. De verontwaardiging der Farizeeën over dit alles. Sommigen van hen hebben Christus' openlijken intocht waarschijnlijk gezien, en allen hebben zij er spoedig van gehoord. Het comite, dat aangesteld was om naar de middelen te zoeken om Hem te vernietigen, dacht het doel bereikt te hebben, toen Hij in afzondering was, en nu wel spoedig in Jeruzalem vergeten zou zijn, en nu zijn zij in woede ontstoken, bemerkende dat zij slechts ijdelheid bedacht hebben.
1. Zij erkennen, dat zij geen grond op Hem gewonnen hadden, het was duidelijk, dat zij gans niet vorderden. Met al hun boze inblazingen konden zij de genegenheid des volks voor Hem niet wegnemen, evenmin als zij hen door bedreigingen konden weerhouden van Hem hun

genegenheid te tonen. Zij, die Christus tegenstaan en strijden tegen Zijn koninkrijk, zullen bemerken dat zij niet vorderen. God zal, in weerwil van hen en van de nietige pogingen hunner machteloze woede Zijn eigen doeleinden tot stand brenging. Men wint er niets mede door Christus tegen te staan.
2. Zij erkennen, dat Hij grond op hen had gewonnen: de gehele wereld gaat hem na. Er is een grote schare, een wereld van mensen, die met hem gaat, een overdrachtelijke zegswijze, die in de meeste talen gebruikt wordt. Toch hebben zij, evenals Kájafas, zonder er zich van bewust te zijn, geprofeteerd, dat "de wereld Hem na zal gaan", sommigen uit allerlei soort van lieden, uit allerlei plaatsen, ganse volken zullen tot discipelen gemaakt worden.
Maar met welke bedoeling werd dit gezegd?
a. Zij geven aldus uitdrukking aan hun eigen verdriet wegens Zijn toenemenden invloed, hun nijd verteert hen. Als de hoorn des rechtvaardigen verhoogd wordt tot ere, dan zal de goddeloze het zien, en zich vertoornen, Psalm 112:9, 10. In aanmerking nemende hoe groot deze Farizeeën waren, en hoe overvloedige eer hun bewezen werd, zou men denken, dat zij Christus dit weinigje eer, dat Hem nu bewezen werd, niet behoefden te misgunnen, maar hoogmoedige mensen willen, evenals Haman, alle eer voor zich alleen hebben en houden, zonder haar met iemand te delen.
b. Zij sporen zich zelf en elkaar aan tot krachtiger maatregelen tegen Christus. Alsof zij zeiden: "Talmen en uitstellen gaat niet langer. Wij moeten meer afdoend tegen hem te werk gaan, ten einde deze besmetting tot staan te brengen. Het is tijd om al onze krachten in te spannen en al onze bekwaamheid aan te wenden eer het kwaad onherstelbaar is geworden". Zo zullen de vijanden van de Godsdienst heftiger en werkzamer worden door de teleurstelling, die zij ondervinden. Zullen dan de vrienden door elke teleurstelling, die zij ondervinden, ontmoedigd worden, terwijl zij toch weten, dat hun zaak rechtvaardig is en in het einde de zege zal wegdragen? Johannes 12:17 - 36 Er wordt aan Christus hier ere gedaan door Zijn Vader in een stem van de hemel, veroorzaakt door het volgende deel Zijner rede, en die aanleiding gaf tot een verder spreken met het volk.

In deze verzen hebben wij:
I. Christus' bede tot Zijn Vader op het ogenblik, dat zijn ziel ontroerd werd, Nu is Mijn ziel ontroerd, vers 27. Een vreemd woord om uit de mond van Christus te horen, en dat toen verrassend was, want het komt te midden van lieflijke vooruitzichten, waarin Hij, naar men zou denken, gezegd zou hebben: "Nu is Mijn ziel verruimd en verblijd". Ontroering der ziel volgt soms op grote verruiming van geest. In deze wereld van vermenging en verandering moeten wij na blijdschap neerslachtigheid verwachten, de hoogste mate van verkwikking en vertroosting kan gevolgd worden door de hoogste mate van ontroering en benauwdheid. Nadat Paulus in de derden hemel is geweest, had hij zijn doorn in het vlees. Wij hebben hier te letten op:
1. Christus' vreze voor Zijn naderend lijden: Nu is Mijn ziel ontroerd. Nu nam het treurige, sombere toneel een aanvang, nu begon Zijn doodstrijd, nu begon zijn ziel geheel bedroefd te worden tot de dood toe. De zonde van onze ziel was de ontroering van Christus' ziel, toen Hij het ondernam ons te verlossen en zalig te maken en zijn ziel stelde tot een offer voor onze zonde. De ontroering Zijner ziel was bestemd om de ontroering onzer ziel tot bedaren te brengen, want daarna zei Hij tot Zijn discipelen, Hoofdstuk 14:1. Uw hart worde niet ontroerd. "Waarom zou uw hart en het Mijn tevens ontroerd worden?" Onze Heere Jezus is blijmoedig voortgegaan met Zijn werk in het vooruitzicht van de vreugde, die Hem was voorgesteld, en toch onderwierp Hij zich ook aan zielsontroering. Een heilig treuren is bestaanbaar met geestelijke blijdschap, en is de weg tot eeuwige blijdschap. Christus was nu ontroerd, was nu in droefheid, nu in vreze, nu - voor een tijd, maar het zal niet altijd zo

wezen, het zal niet lang zo wezen. Dat is ook de troost der Christenen in hun benauwdheid, het is slechts voor een ogenblik, en zal in blijdschap verkeerd worden.

2. De engte, de verlegenheid, waarin Hij zich hierop bevond, duidt Hij aan in deze woorden: Wat zal Ik zeggen? Dat geeft geen raadplegen te kennen met iemand anders, alsof Hij raad van iemand nodig had, maar een overwegen bij zich zelf van hetgeen nu het beste, het meest gepaste, is om te zeggen. Als onze ziel ontroerd is, dan moeten wij wèl acht geven om niet onbedachtelijk te spreken, maar liever bij ons zelf overleggen wat wij zeggen zullen. Christus spreekt als iemand, die in verlegenheid is, alsof Hij niet wist wat te kiezen. Er was strijd tussen het werk, dat Hij op zich had genomen en dat lijden meebracht, en de natuur, die Hij had aangenomen, die dat lijden vreesde. Tussen die twee nu staat Hij stil met: Wat zal Ik zeggen? Hij zag uit, en er was geen helper, hetgeen Hem in verlegenheid bracht. Calvijn beschouwt dit als een sterk voorbeeld van Christus' vernedering, dat Hij spreekt als iemand, die in verlegenheid is, niet weet wat te doen. "Hoe volkomener de Heere der heerlijkheid zich zelf ontledigde, hoe heerlijker en schitterender het bewijs is van de liefde, die Hij ons toedroeg,'. Aldus is Hij in alle dingen verzocht geweest gelijk als wij, om ons te bemoedigen, als wij niet weten wat te doen, en onze ogen alsdan op Hem te richten.

3. Zijn gebed tot God in deze verlegenheid: *Vader! verlos Mij uit deze ure!* Biddende niet zozeer, dat die ure niet zou komen, als wel dat Hij er in door geholpen zou worden. Verlos Mij uit deze ure, dat was de taal der onschuldige natuur, en hetgeen zij gevoelde, uitgestort in het gebed. Het is de plicht en het belang van ontroerde zielen, om zich tot God te wenden in gelovig en vurig gebed en Hem als Vader te beschouwen. Christus heeft vrijwillig geleden, en toch heeft Hij gebeden om er uit verlost te worden. Gebed tegen benauwdheid is zeer wel bestaanbaar met geduld onder lijden of benauwdheid, en met onderworpenheid aan de wil Gods. Hij noemt Zijn lijden deze ure, bedoelende de verwachte gebeurtenissen, welke nu stonden plaats te hebben. Hiermede duidt Hij aan, dat de tijd van Zijn lijden:
a. Een bestemde tijd was, vastgesteld op een ure, en Hij wist dit. Twee maal tevoren was gezegd, dat zijn ure nog niet was gekomen, maar nu was zij zo nabij, dat Hij wel kon zeggen, dat zij gekomen is.
b. Een korte tijd is. Een uur is spoedig voorbij, zo was het met Christus' lijden, Hij vermocht er door heen te zien op. de vreugde, die Hem was voorgesteld.

4. Zijn berusting evenwel in de wil Zijns Vaders. Hij herroept, als het ware, wat Hij gezegd had: Maar hierom ben Ik in deze ure gekomen. De onschuldige natuur had het eerste woord, maar de Goddelijke wijsheid en liefde had het laatste. Wie regelmatig te werk wil gaan, moet volgens nader bedenken handelen. De klager spreekt het eerst, maar als wij rechtvaardig willen oordelen, dan moeten wij ook de andere zijde horen. Met dit nader bedenken weerhield Hij zich: Hierom ben Ik in deze ure gekomen. Hij legt zich hiermede het zwijgen niet op, dat Hij het niet kan vermijden of ontgaan, dat er niets aan te doen was, maar Hij stelt zich hiermede tevreden, dat Hij het niet zou willen ontgaan of vermijden, want het was ingevolge de verbintenis, die Hij vrijwillig op zich had genomen, en het moest de kroon wezen op geheel Zijn werk en onderneming. Indien Hij er zich nu aan onttrok, dan zou hierdoor alles wat Hij tot nu toe gedaan had, verijdeld en vernietigd worden. Er wordt hier verwezen naar de Goddelijke raadsbesluiten betreffende Zijn lijden, krachtens welke het Hem betaamde zich aldus te onderwerpen en te lijden. Dat is het wat moet verzoenen met de donkerste uren van ons leven, namelijk dat wij hiertoe gesteld zijn, zie 1 Thessalonicenzen 3:3.

5. Zijn acht hebben op Zijns Vaders ere hierin. Na het terugnemen van Zijn eerste bede, biedt Hij een tweede aan, en daar zal Hij bij blijven. Vader! verheerlijk Uwen naam, hetgeen

dezelfde strekking heeft als: Vader! Uw wil geschiede! want Gods wil is tot zijn eer en heerlijkheid. Dit drukt meer uit dan een blote onderwerping aan Gods wil, het is een toewijding van Zijn lijden aan de heerlijkheid Gods. Het was een Middelaarswoord, en werd door Hem gesproken als onze Borg, die het op zich had genomen aan de Goddelijke gerechtigheid te voldoen voor onze zonde. Het onrecht, dat wij door de zonde Gode hebben aangedaan, is in zijn eer en heerlijkheid, want in niets anders kunnen wij Hem schaden of beledigen. Wij zijn nooit bij machte geweest Hem voor dit gedane onrecht voldoening te geven, er bleef dus niets anders over, dan dat God zich zou verheerlijken in ons verderf. Daarom is hier onze Heere Jezus tussenbeide getreden, Hij heeft op zich genomen Gode voor Zijn geschonden ere voldoening te geven, en Hij deed het door zijn vernedering. Hij verloochende zich zelf in, en ontdeed zich van, de eer, die aan de in het vlees verschenen Zoon van God toekomt, en onderwierp zich aan de grootste versmaadheid. Nu biedt Hij hier deze voldoening aan als een evenredige vergoeding: Vader! verheerlijk Uwen naam! Laat uw gerechtigheid geëerd worden door het offer, niet door de zondaar, laat de schuld van Mij gevorderd worden, Ik ben bij machte haar te betalen, terwijl de schuldenaar het niet is. Aldus heeft Hij wat Hij niet had geroofd, wedergegeven.

II. Des Vaders antwoord op deze bede, want Hij heeft Hem altijd gehoord, en hoort Hem nog. Merk op:
1. Hoe dit antwoord werd gegeven. Door een stem van de hemel. De Joden spreken veel van een Bath - kol - de dochter ener stem, als een van de verschillende wijzen, waarop God voormaals tot de profeten gesproken heeft, maar wij vinden er geen voorbeeld van, dat Hij aldus tot iemand anders dan tot onze Heere Jezus heeft gesproken, het was een eer, die voor Hem bewaard is gebleven, Mattheüs 3:17, 17:5, en hier is deze hoorbare stem waarschijnlijk ingeleid door een zichtbaar verschijnsel, hetzij van licht of van duisternis, want die beiden zijn als voertuig gebruikt geworden van de Goddelijke heerlijkheid.

2. Wat het antwoord was. Het was een bepaald antwoord op de bede, *Vader! verheerlijk Uwen naam.*
Ik heb hem verheerlijkt, en Ik zal hem wederom verheerlijken. Als wij bidden, zoals ons geleerd is: Onze Vader, Uw naam worde geheiligd, dan is het ons een vertroosting, dat het een verhoord gebed is, verhoord voor Christus hier, en in Hem voor alle ware gelovigen.
a. De Naam Gods is verheerlijkt in het leven van Christus, in zijn leer en zijn wonderen, in al de voorbeelden, die Hij gaf van heiligheid en goedheid.
b. Hij zal verder verheerlijkt worden in de dood en het lijden van Christus. Zijn wijsheid en macht, zijn gerechtigheid en heiligheid, zijn waarheid en goedheid zijn grotelijks verheerlijkt, aan de eisen van een verbroken wet werd ten volle voldaan, voor de belediging van Gods regering is voldoening gegeven, en God heeft die voldoening aangenomen, en verklaard er een welbehagen in te hebben. Wat God gedaan heeft voor de verheerlijking van Zijn naam is een aanmoediging voor ons om te verwachten wat Hij verder doen zal.

III. De mening der omstanders betreffende deze stem, vers 29. Wij kunnen hopen, dat er sommigen onder hen waren, wier hart zo toebereid was om een Goddelijke openbaring te ontvangen, dat zij verstonden wat er gezegd was en er getuigenis van hebben afgelegd. Maar er wordt hier ook kennis genomen van de verkeerde mening der schare, sommigen van hen zeiden, dat er een donderslag geschied was. Anderen, die opgemerkt hadden, dat er een duidelijke, verstaanbare stem geschied was, zeiden: Een engel heeft tot Hem gesproken. Dit toont aan:
1. Dat het iets wezenlijks was, zelfs naar het oordeel van hen, die Hem niet genegen waren.

2. Dat zij er afkerig van waren zo duidelijk een bewijs van Christus' Goddelijke zending te erkennen. Zij wilden liever zeggen, dat het dit, of dat, of wat anders was, dan dat God tot Hem gesproken had in antwoord op Zijn gebed, en toch! indien het donderde met een gearticuleerd geluid, zoals in Openbaring 10:3, 4, was dat dan niet Gods stem? Of, indien engelen tot Hem spraken, zijn zij dan niet Gods boodschappers? Maar aldus spreekt God eens of tweemaal, doch men let daar niet op.

IV - De verklaring, die onze Heiland zelf van deze stem geeft.
a. Waarom zij gezonden was, vers 30. Zij kwam niet om Mijnentwil, niet bloot ter Mijner bemoediging en voldoening - want dan zou het Hem in het oor gefluisterd zijn kunnen worden - maar om uwentwil. Opdat gij allen, die haar gehoord hebt, moogt geloven, dat de Vader Mij gezonden heeft. Wat van de hemel omtrent onze Heere Jezus gezegd is, en van de verheerlijking van de Vader in Hem, is om onzentwil gezegd, opdat wij er toe gebracht worden om ons aan Hem te onderwerpen en op Hem te betrouwen.
b. Opdat gij, Mijn discipelen, die Mij zult moeten volgen in Mijn lijden, er vertroost in zult worden met dezelfde vertroosting, die Mij doet voortgaan. Laat dit hen aanmoedigen om van het leven afstand te doen om Zijnentwil, indien zij daartoe geroepen worden, namelijk dat het strekken zal tot eer en heerlijkheid Gods. De beloften en ondersteuningen, onze Heere Jezus geschonken in Zijn lijden, waren bedoeld voor ons, om onzentwil. Om onzentwil heeft Hij zich geheiligd, en zich vertroost.

2. Wat de betekenis er van was. Hij, die in de schoot des Vaders was, kende zijn stem, kende er de betekenis van, en het waren twee dingen, die God bedoelde, toen Hij zei, dat Hij Zijn eigen naam zou verheerlijken.
a. Dat door de dood van Christus Satan zou worden overwonnen, vers 31, Nu is het oordeel. Hij spreekt met een Goddelijk, zegevierend juichen. "Nu is het jaar Mijner verlosten gekomen, en de tijd, tevoren vastgesteld voor het vermorzelen van de kop der slang, en de algehele verplettering van de machten der duisternis, nu zal dat glorierijke werk volbracht worden, dat zo lang tevoren in de Goddelijke raadsbesluiten bepaald was, en waarvan zo lang en zo veel in het Goddelijke woord gesproken is, dat zo lang de hope der heiligen en de vrees der duivelen is geweest". De zaak, waarover aldus gejuicht wordt, is: Dat nu het oordeel der wereld is, crisis, neem dit als een medische uitdrukking. "Nu is het de crisis der wereld". De zieke wereld is nu op het keerpunt gekomen, het is de kritieke dag, waarop de balans der schaal over zal slaan naar het leven of naar de dood voor geheel het mensdom, allen, die hierdoor niet tot herstel komen, zullen hulpeloos en hopeloos gelaten worden. Of liever, het is, zoals wij het opvatten, een rechtsterm: "Nu is het oordeel gekomen, dat volvoerd zal worden aan de overste dezer wereld". De dood van Christus was het oordeel der wereld.

Ten eerste. Het is een oordeel van ontdekking en onderscheiding - judicium discretionis, zegt Augustinus. Nu is het het gerechtelijk onderzoek der wereld, want de mensen zullen hun getuigenis ontvangen al naar het kruis van Christus voor hen is, voor sommigen is het dwaasheid en een steen des aanstoots, voor anderen is het de wijsheid en de kracht Gods, waarvan men een beeld, of type, kan zien in de twee moordenaren, die met Hem gekruisigd werden. De mensen worden geoordeeld naar hetgeen zij van de dood van Christus denken.
Ten tweede. Het is een oordeel van gunst en vrijspraak voor de uitverkorenen, die in de wereld zijn. Christus aan het kruis heeft zich gesteld tussen een rechtvaardig God en een schuldige wereld, als een offer voor de zonde en als borg voor de zondaren, zodat, toen Hij geoordeeld was, en de Heere onzer aller ongerechtigheid op Hem heeft doen aanlopen, het, als het ware het oordeel dezer wereld is geweest, want er is een eeuwige gerechtigheid door

aangebracht, niet slechts voor de Joden, maar voor geheel de wereld, 1 Johannes 2:1, 2, Daniël 9:24.
Ten derde. Het is een oordeel der verdoemenis, uitgesproken over de machten der duisternis, zie Hoofdstuk 16:11. Het woord oordeel is ook genomen voor rechtvaardiging, verdediging van een aangevallen recht. Bij de dood van Christus moest beslist worden in een groot rechtsgeding tussen Christus en Satan, de slang en het beloofde Zaad, het ging om de wereld en de heerschappij er over. De duivel had lang de staf gezwaaid over de kinderen der mensen, sedert onheuglijke jaren reeds, en nu voert hij verjaring aan als pleitgrond, en grondt zijn aanspraken ook op de verbeuring door de zonde. Wij vinden hem bereid om tot een schikking te komen, Lukas 4:6, 7, hij zou de koninkrijken dezer wereld aan Christus hebben willen geven, mits Hij ze van hem ontving, en onder hem, als zijn afhangeling, hield. Maar Christus wilde de strijd met hem volhouden: door te sterven heft Hij de verbeuring op der Goddelijke gerechtigheid, en daarna betwist Hij hem rechtmatig zijn aanspraken, en wint voor het hof des hemels Zijn geding. Satans heerschappij wordt als overweldiging verklaard, en de wereld wordt aan de Heere Jezus als Zijn recht toegekend, Psalm 2:6, 8. Het oordeel dezer wereld is: dat het Christus toebehoort, en niet aan Satan, zo laat ons dan Christus als onze rechtmatige Heere erkennen.

b. Dat nu de overste dezer wereld buiten geworpen zal worden.
Ten eerste. Het is de duivel, die hier de overste dezer wereld genoemd wordt, omdat hij over de mensen dezer wereld heerst door de dingen dezer wereld. Hij is de geweldhebber der duisternis dezer eeuw, dat is: dezer duistere wereld, van hen, die in duisternis wandelen, 2 Corinthiërs 4:4, Efeziërs 6:12.
Ten tweede. Hij wordt gezegd buiten geworpen te worden, nu buiten geworpen te zijn, want al wat tot nu toe gedaan is ter verzwakking van het rijk des duivels, was gedaan krachtens de komst van Christus, en daarom wordt gezegd, dat het nu gedaan is. Christus' verzoening van de wereld met God door de verdienste van Zijn dood, heeft de macht des doods verbroken en Satan als een bedrieger buiten geworpen. Het vermorzelen van zijn verzenen was het vermorzelen van de kop der slang, Genesis 3:15. Toen zijn orakelen verstomden, zijn tempels verlaten werden, zijn afgoden vergingen, en de koninkrijken dezer wereld Christus' koninkrijken zijn geworden, toen is de overste dezer wereld buiten geworpen, gelijk blijkt uit de vergelijking hiervan met het visioen van Johannes, Openbaring 12:8 - 11, waar gezegd wordt, dat dit gedaan is door het bloed des Lams. Christus' menigvuldig uitwerpen van duivelen uit het lichaam van mensen is een aanduiding van het grote doel van geheel zijn onderneming. Zie met welk een verzekerdheid Christus spreekt van de zegepraal over Satan, zij is reeds zo goed als behaald, en zelfs als Hij zich onderwerpt aan de dood, overwint Hij de dood.

c. Dat door de dood van Christus zielen bekeerd zullen worden, en dat zal de uitwerping zijn van Satan, vers 32, Zo wanneer Ik van de aarde zal verhoogd zijn, zal Ik hen allen tot. Mij trekken. Hier valt te letten op twee dingen Het grote doel van de Heere Jezus, hetwelk was, "alle mensen tot zich te trekken", niet alleen de Joden, die reeds lang, naar hun belijdenis, een volk waren, nabij God, maar ook de heidenen, die verre waren, want Hij zou de wens aller heidenen zijn, Haggaï 2:8, en tot Hem moeten de volken vergaderd worden. Wat zijn vijanden vreesden was, dat de gehele wereld Hem na zou gaan, en niettegenstaande hun tegenstand zal Hij hen allen tot zich trekken. Merk hier op, hoe Christus zelf alles in alles is in de bekering ener ziel.

Ten eerste. Het is Christus, die trekt: Ik zal hen trekken. Soms wordt dit toegeschreven aan de Vader, Hoofdstuk 6:44, maar hier aan de Zoon, die de arm des Heeren is. Hij drijft niet door

geweld, maar trekt hen met mensenzielen, Hosea 11:4, Jeremia 31:3, trekt hen, zoals de magneet, de ziel wordt gewillig gemaakt, maar het is in de dag Zijner heirkracht.
Ten tweede. Het is tot Christus, dat wij worden getrokken: "Ik zal, als het middelpunt der eenheid, hen tot Mij trekken." De ziel, die op een afstand was van Christus, wordt in kennis met Hem gebracht, hij, die schuw en wantrouwend van Hem was, wordt er toe gebracht Hem lief te hebben en op Hem te vertrouwen, zijn voorwaarden aan te nemen, zich in zijn armen te werpen. Christus ging nu naar de hemel, en dáár zijnde, zal Hij het hart der mensen tot zich trekken. De vreemde methode, die Hij volgde om dit doel te bereiken, namelijk door van de aarde verhoogd te worden. Om misverstand te voorkomen, wordt ons gezegd wat Hij daarmee bedoelde, vers 33.
Dit zei Hij, betekenende hoedanige dood Hij sterven zou, de dood aan het kruis, hoewel zij bedoeld en gepoogd hadden Hem te stenigen. Wie gekruisigd werd, werd eerst aan het kruis genageld, en dan er mede overeind geheven. Hij was verhoogd als een schouwspel voor de wereld, verhoogd, opgeheven tussen hemel en aarde, als beiden onwaardig, toch betekent het woord, dat hier gebruikt wordt, een eervolle verheffing, Hij achtte Zijn lijden een eer. Welken dood wij ook sterven, zo wij in Christus sterven, zullen wij van uit dit kerkerhol worden opgeheven, uit dezen kuil der leeuwen, naar het gebied van liefde en licht. Wij moeten van onze Meester leren om met heilige opgeruimdheid van sterven te spreken, en te zeggen: "Wij zullen dan verhoogd worden". Dit trekken nu van alle mensen tot Hem volgde op Zijn verhoogd worden van de aarde.

Ten eerste. Het volgde er op met betrekking tot de tijd. De grote toeneming der kerk had plaats na de dood van Christus. Terwijl Christus leefde, lezen wij van duizenden, die bij, of na, een prediking wonderdadig gespijzigd werden, maar na Zijn dood lezen wij van duizenden, die na een prediking aan de kerk werden toegevoegd. Israël begon zich in Egypte te vermenigvuldigen na de dood van Jozef.
Ten tweede. Zij volgde er op, als een gezegend uitvloeisel er van. Er is een grote kracht van uitwerking in de dood van Christus, waardoor de zielen tot Hem worden getrokken. Het kruis van Christus is voor sommigen wel een steen des aanstoots, maar voor anderen is het een magneetsteen. Sommigen nemen het als toespeling van het trekken van vissen in een net, de verhoging van Christus was als het uitwerpen van het net, Mattheüs 13:47, 48, of van het oprichten van een banier, die de soldaten bij elkaar doet komen, of liever, het verwijst naar de oprichting der koperen slang in de woestijn, die allen tot zich trok, die door de vurige slangen gebeten waren, zodra het bekend was dat zij was opgericht en er genezende kracht in was. O! hoe zijn zij er heen gestroomd! Zo was er ook een heen stromen tot Christus, toen er zaligheid door Hem allen volken gepredikt werd, zie Hoofdstuk 3:14, 15. Wellicht ziet het ook op de houding, waarin Christus gekruisigd werd, met Zijn armen uitgestrekt, om allen tot zich te nodigen en allen, die komen, te omhelzen. Zij, die Christus dien smadelijken dood hebben doen ondergaan, hebben gedacht, dat zij er alle mensen mede van Hem weg zouden drijven, maar de duivel is met zijn eigen wapen verslagen: Spijze ging uit van de eter.

V. De tegenwerping des volks tegen hetgeen Hij zei, en hun vittende aanmerking er op, vers 35.
Ofschoon zij de stem uit de hemel en de genaderijke woorden, die uit Zijn mond voortkwamen, hebben gehoord, maken zij toch tegenwerpingen, en twisten zij met Hem. Christus had zich de Zoon des mensen genoemd, vers 23, en zij wisten dat dit een der titels of benamingen was van de Messias, Daniël 7:13. Hij had ook gezegd, dat de Zoon des mensen verhoogd moet worden, hetgeen zij verstonden van Zijn sterven, en waarschijnlijk heeft Hij zich ook aldus nader verklaard, en sommigen denken, dat Hij hier herhaald heeft wat Hij aan

Nicodémus had gezegd, Hoofdstuk 3:14, alzo moet de Zoon des mensen verhoogd worden. Hiertegen nu:
1. Voeren zij de Schriften aan des Ouden Testaments, die spreken van de eeuwigdurendheid van de Messias, en dat Hij, wel verre van afgesneden te worden in het midden Zijner dagen, priester in eeuwigheid zou wezen, Psalm 110:4, en koning tot in eeuwigheid, Psalm 89:30 en verder.: dat Hij lengte van dagen zou hebben, en jaren als van geslacht tot geslacht, Psalm 21:5, 61:7, en uit dit alles leidden zij af, dat de Messias niet zou sterven. Zo kan grote kennis van de letter der Schrift, als het hart ongeheiligd is, misbruikt worden om de zaak des ongeloofs te dienen, en het Christendom met zijn eigen wapens te bestrijden. Hun verkeerdheid met dit aan te voeren tegen hetgeen Jezus gezegd had zal blijken, als wij bedenken:
a. Dat zij, als zij erkennen dat de Schrift zegt, dat de Messias blijft tot in eeuwigheid, geen acht slaan op de teksten, die spreken van de dood en het lijden van de Messias. Zij hadden uit de wet gehoord, dat de Messias blijft in der eeuwigheid, maar hadden zij dan nooit uit de wet gehoord, dat de Messias uitgeroeid zal worden, Daniël 9:26, en dat Hij zijn ziel zal uitstorten in de dood, Jesaja 53:12, en inzonderheid, dat zijn handen en voeten zullen doorgraven zijn? Waarom houden zij dan het verhoogd zijn van de Zoon des mensen voor zo iets vreemds? Wij begaan soms grote vergissingen, die wij dan met argumenten uit de Schrift verdedigen, door die dingen te scheiden, welke God in Zijn woord heeft samengevoegd, en een waarheid tegen te staan onder schijn van een andere waarheid te verdedigen. Wij hebben uit het Evangelie gehoord hetgeen ons plichten voorschrijft, en beiden moeten wij van harte omhelzen en aannemen, en ze niet scheiden of ze met elkaar in strijd zoeken te brengen.
b. Dat zij, tegensprekende wat Christus gezegd had betreffende het lijden van de Zoon des mensen, geen acht sloegen op hetgeen Hij gezegd had betreffende zijn heerlijkheid en verhoging. Zij hadden gehoord uit de wet, dat de Christus blijft in der eeuwigheid, en hadden zij dan onze Heere Jezus niet horen zeggen, dat Hij verheerlijkt zal worden, dat Hij veel vrucht zal voortbrengen, en allen tot zich zal trekken? Had Hij niet zo - even nog onsterfelijke eer beloofd aan zijn volgelingen, hetgeen toch Zijn blijven tot in eeuwigheid veronderstelt, in zich sluit? Maar dit zagen zij voorbij. Zo zullen onredelijke, onoprechte twistredenaars sommige gedeelten van de mening van een tegenstander bestrijden, terwijl zij, die mening in haar geheel nemende, haar wel zouden moeten onderschrijven, en in de leer van Christus zijn paradoxen, die voor mensen van een verdorven geest stenen des aanstoots zijn - zoals Christus gekruisigd, en toch verheerlijkt, verhoogd van de aarde, en toch, allen tot zich trekkende.

2. Zij vragen hierop: Wie is deze Zoon des mensen? Dit vroegen zij niet uit begeerte van onderwezen te worden, maar smalend en beledigend, alsof zij Hem nu beschaamd en in de engte gedreven hadden. "Gij zegt: de Zoon des mensen moet sterven, wij hebben bewezen, dat de Messias niet moet sterven, waar is dan nu uw Messiasschap? Deze Zoon des mensen, zoals gij uzelf noemt, kan de Messias niet zijn, gij moet dus wat anders bedenken om aanspraak op te maken". Wat hen nu tegen Christus bevooroordeelde was zijn armoede en geringheid, zij wilden liever geen Christus dan een lijdenden Christus.

VI. Wat Christus op die tegenwerping geantwoord heeft. Die tegenwerping was niets dan vitterij, zij zouden, als hun dit beliefde, er zelf op kunnen antwoorden: de mens sterft, en is nochtans onsterflijk en blijft in der eeuwigheid, zo ook de Zoon des mensen. In plaats dus van deze dwazen te antwoorden naar hun dwaasheid, geeft Hij hun een ernstige waarschuwing om zich te wachten van hun dag van gelegenheid te verbeuzelen met zulke ijdele en onvruchtbare vitterijen als deze zijn, vers 35, 36: Nog een kleinen tijd - en het is slechts een kleine tijd - is het licht bij ulieden, weest dus verstandig voor uzelf, en wandelt, terwijl gij het licht hebt.
1. In het algemeen kunnen wij hier opmerken.

a. De zorg, die Christus heeft voor de zielen der mensen, en zijn begeerte naar hun welzijn. Met wat tederheid vermaant Hij hier diegenen om wèl toe te zien op zich zelf, die kwaad tegen Hem beraamden. Zelfs toen Hij het tegenspreken der zondaren tegen zich verdragen heeft, zocht Hij hun bekering. Spreuken 29:10.
b. De methode, die Hij gebruikt tegenover deze tegensprekers, met zachtmoedigheid onderwijzende degenen, die tegenstaan, 2 Timotheüs 2:25. Indien der mensen geweten slechts ontwaakte met een betamelijke, plichtmatige bezorgdheid omtrent hun eeuwigen staat, en indien zij bedachten hoe weinig tijd zij hebben, waarvan zij niets kunnen missen, zij zouden geen kostelijke gedachten en tijd verspillen in beuzelachtige vitterijen.

2. In het bijzonder hebben wij hier,
a. Het voorrecht, dat hun te beurt viel door Christus en Zijn Evangelie in hun midden te hebben: Nog een kleinen tijd is het licht bij ulieden. Christus is dit Licht, en sommigen der ouden opperen het denkbeeld, dat Hij, door zich het Licht te noemen, een stilzwijgend antwoord geeft op hun tegenwerping. Zijn sterven aan het kruis was even bestaanbaar met Zijn blijven in der eeuwigheid, als het ondergaan der zon elke avond bestaanbaar is met hare voortdurendheid. De duur van Christus' koninkrijk wordt vergeleken met dien der zon en der maan, Psalm. 72:17, 89:37, 38. De ordeningen des hemels zijn onveranderlijk vastgesteld, toch gaan zon en maan onder, en worden soms verduisterd, zo blijft Christus, de Zon der gerechtigheid, in der eeuwigheid, maar werd toch verduisterd door Zijn lijden, en was maar voor een kleine wijle aan onze horizon. Nu hadden de Joden dat licht toen bij zich, zij hadden Christus' lichamelijke tegenwoordigheid, zij hoorden zijn prediking, zagen zijn wonderen. Voor ons is de Schrift een licht, schijnende in een duistere plaats. Dat Licht zou slechts een kleine wijle bij hen blijven, Christus zal hen weldra verlaten, hun zichtbare kerkstaat zal spoedig ontbonden, en het koninkrijk Gods van hen weggenomen worden, en dan zullen blindheid en verharding over Israël komen. Het is voor ons allen goed om te bedenken hoe kleinen tijd het nog is, dat wij het licht bij ons hebben. De tijd is kort, en de gelegenheid wellicht niet lang. De kandelaar kan van onze plaats weggenomen worden, en in elk geval zullen wij zelf weldra weggenomen worden. Nog een kleine wijle is het licht des levens in ons, nog een kleinen tijd is het licht des Evangelies bij ons, is het voor ons de dag der genade, is de Geest der genade nog bij ons, nog een zeer kleinen tijd.

b. Zijn vermaning om het beste gebruik te maken van dat voorrecht, zolang zij het dan nog hadden, vanwege het gevaar, waarin zij verkeerden om het te verliezen: Wandelt terwijl gij het licht hebt, als reizigers, die alles aanwenden om zich voorwaarts te spoeden, ten einde niet door de nacht te worden overvallen, terwijl zij nog op weg zijn, omdat het reizen in de nacht bezwaarlijk en onveilig is. "Komt", zeggen zij, "laat ons onze stap verhaasten en voorwaarts zien te komen, zolang het nog licht is". Zo verstandig behoren wij te wezen ook voor onze zielen op onze reis naar de eeuwigheid. Het is zaak voor ons om te wandelen, voorwaarts te streven naar de hemel, er nader bij te komen door er geschikter voor te worden. Ons leven is slechts een dag, en wij hebben een dagreis af te leggen. De beste tijd om te wandelen is zolang wij het licht hebben. De dag is de geschiktste tijd om te werken, gelijk de nacht om te rusten. De geschiktste tijd om genade te verkrijgen is, wanneer ons het woord der genade wordt gepredikt en de Geest der genade met ons twist, daarom is het dan de tijd om ijverig bezig te wezen. Het is van het hoogste belang voor ons om gebruik te maken van onze gelegenheden, opdat onze dag niet voorbij is, eer ons dagwerk geëindigd en onze dagreis volbracht is: opdat de duisternis u niet bevange, opdat gij uw gelegenheden niet verliest, en die noch terug kunt krijgen, noch de zaken kunt doen, die gij te doen hebt, als u de gelegenheid er voor ontbreekt". Dan komt de duisternis, dat is: zulk een volslagen onmacht

om onze roeping en verkiezing - onze grote zaligheid - vast te maken, als waardoor de toestand van de zorgelozen zondaar ontzettend treurig wordt, zodat, indien zijn werk alsdan niet gedaan is, het nooit gedaan zal worden.

c. De treurige toestand van hen, die het Evangelie verzondigd hebben, en aan het einde van hun dag der genade zijn gekomen. Zij wandelen in de duisternis, en weten noch waar zij gaan, noch waarheen zij gaan, noch de weg, waarop zij wandelen, noch het einddoel waar zij heen wandelen. Hij, die ontbloot is van het licht des Evangelies, niet bekend is met deszelfs ontdekkingen en aanwijzingen, doolt eindeloos rond in vergissingen en dwalingen, op duizenderlei kromme wegen, zonder er zich van bewust te zijn. Laat het onderricht der Christelijke leer op zijde worden gezet, en wij zullen weinig weten van het onderscheid tussen goed en kwaad. Hij gaat ten verderve, en kent zijn gevaar niet, want of hij slaapt, of hij danst. op de rand des afgronds.

d. De groten plicht, en het grote belang, die voor een iegelijk onzer hieruit afgeleid worden, vers 36:terwijl gij het licht hebt, gelooft in het licht. De Joden hadden nu Christus' tegenwoordigheid onder hen, laat hen er gebruik van maken, later werd hun de eerste aanbieding van het Evangelie gedaan door de apostelen, wáár zij ook kwamen, nu is dit een vermaning voor hen om niet te weerstaan, maar het aanbod aan te nemen als het hun gedaan wordt. En hetzelfde zegt Christus tot allen, die het Evangelie hebben. Het is ieders plicht om in het Evangelie te geloven, het te ontvangen als een Goddelijk licht, de waarheden te onderschrijven, die het ontdekt, want het is een licht voor onze ogen, deszelfs leiding te volgen, want het is een licht voor onze voet. Christus is het licht, en wij moeten in Hem geloven, zoals Hij ons is geopenbaard, als een waar licht, dat ons niet zal bedriegen, als een zeker licht, dat ons niet zal misleiden. Wij moeten dit doen, terwijl wij het licht hebben. wij moeten Christus aangrijpen, terwijl wij het licht des Evangelies hebben om ons de weg tol Hem te wijzen, en ons op dien weg te leiden. Zij, die in het licht geloven, zullen kinderen des lichts zijn, zij zullen erkend worden als Christenen, die kinderen des lichts genoemd worden, Lukas 16:4, Efeziërs 5:8, en des dags, 1 Thessalonicenzen 5:5. Zij, die God hebben tot hun Vader, zijn kinderen des lichts, want God is licht, zij zijn van Boven geboren, en erfgenamen des hemels, en kinderen des lichts, want de hemel is licht.

VII. Hierop heeft Christus zich van hen teruggetrokken. Deze dingen sprak Jezus, en zei toen niets meer, maar liet hun dit ter overweging, en weggaande, verborg Hij zich van hen. En dit deed Hij:
1. Ter hunner overtuiging en ontwaking. Indien zij geen acht willen slaan op hetgeen Hij hun gezegd heeft, dan zal Hij hun niets meer te zeggen hebben. Zij zijn vergezeld met hun ongeloof, zoals Efraïm met de afgoden, laat hen varen. Christus neemt rechtvaardig de middelen der genade weg van hen, die met Hem twisten, en verbergt Zijn aangezicht van een verkeerd geslacht, Deuteronomium 32:20.
2. Om de wil Zijner eigen veiligheid. Hij verborg zich voor hun toorn en woede, zich waarschijnlijk terugtrekkende naar Bethanië, waar Hij des nachts verbleef. Hieruit blijkt, dat hetgeen Hij gezegd had hen prikkelde en vertoornde, zodat zij slechter waren geworden door hetgeen hen beter had moeten maken.

Johannes 12:20 - 26
Er wordt Hem hier ere bewezen door sommige Grieken, die met eerbied naar Hem vragen. Er wordt ons niet gezegd welke dag van Christus' laatste week dit geweest is, waarschijnlijk niet dezelfde dag van zijn intrede in Jeruzalem (want die dag was bezet en ingenomen door openbaren arbeid) maar een of twee dagen later.

I. Er wordt ons gezegd wie het waren, die aan onze Heere Jezus deze eer bewezen: Sommige Grieken uit degenen, die opgekomen waren, opdat zij op het feest zouden aanbidden, vers 20. Sommigen denken, dat het Joden van de verstrooiing waren, sommigen uit de Griekse of Hellenistische Joden, maar anderen denken, dat zij uit de heidenen waren, de zodanige, die zij proselieten der poort noemden, gelijk de kamerling en Cornelius. De zuivere natuurlijke Godsdienst vond de beste hulp onder de Joden, en daarom hebben diegenen uit de heidenen, die vroom gezind waren, zich - voorzover hun dit geoorloofd was - in hun plechtige bijeenkomsten bij hen gevoegd. Er waren vrome aanbidders van de waren God zelfs onder hen, die vervreemd waren van het burgerschap Israëls. Het was in de laatste eeuwen der Joodse kerk, dat dit toestromen der heidenen tot de tempel te Jeruzalem plaatshad, - een gelukkig voorteken van het wegnemen van hen middelmuur des afscheidsels tussen Joden en heidenen. Het verbod des priesters, zegt J**osephus** (De Bello Judas lib. II, cap. 30) om enigerlei offer van een heiden aan te nemen (hetgeen geschied was door Eleazar, de zoon van Ananias, de hogepriester), was een der oorzaken, die de Romeinen tegen hen bracht. Hoewel deze Grieken, indien zij onbesneden waren, niet van het pascha mochten eten, kwamen zij toch om op het feest te aanbidden. Wij moeten dankbaar gebruik maken van de voorrechten, die wij hebben, al zijn er andere, waarvan wij uitgesloten zijn.

II. Waarin de eer bestond, die zij Hem bewezen: zij begeerden bekend met Hem te worden, vers 21. Gekomen zijnde om op het feest te aanbidden, wilden zij een zo goed mogelijk gebruik maken van hun tijd, zij wendden zich dus tot Filippus, begerende dat hij hen in de gelegenheid zou stellen om een persoonlijk onderhoud met de Heere Jezus te hebben.
1. Het verlangen koesterende om Jezus Christus te zien, hebben zij met ijver de geschikte middelen hiertoe aangewend. Zij dachten niet dat het onmogelijk was, daar er toch zoveel volks naar Hem heen stroomde, om Hem te spreken te krijgen, ook lieten zij het niet bij hun blote wensen blijven, maar besloten te beproeven, wat er gedaan kon worden. Zij, die de kennis van Christus wensen te verkrijgen, moeten haar zoeken.

2. Zij wendden zich tot Filippus, een Zijner discipelen. Sommigen denken, dat zij tevoren met hem bekend zijn geweest, en dat zij dicht bij Bethsaïda, in het Galiléa der heidenen woonden, en dan leert het ons, dat wij gebruik moeten maken van onze bekendheid met Godvruchtige mensen, ter vermeerdering van onze kennis van Christus. Het is goed hen te kennen, die de Heere kennen. Maar indien deze Grieken zo nabij Galiléa waren geweest, dan zouden zij Christus waarschijnlijk dáár zijn gaan horen, waar Hij meestal verbleef. Ik denk dus, dat zij zich tot Filippus hebben gewend, omdat zij zagen, dat hij een trouw en ijverig volgeling van Christus was, en hij de eerste was, dien zij te spreken konden krijgen. Het was een blijk van de eerbied, dien zij voor Christus koesterden, dat zij de hulp en voorspraak van een Zijner discipelen zochten te verkrijgen om de gelegenheid te erlangen van met Hem te spreken, wel een teken, dat zij Hem als een grote beschouwden, hoe gering Zijn uiterlijk voorkomen ook was. Zij, die door het geloof Jezus willen zien, nu Hij in de hemel is, moeten zich tot zijn dienstknechten wenden, die Hij daartoe heeft verordineerd, om arme zielen ten gids te wezen, die naar Hem vragen en Hem zoeken. Paulus moet om Ananias zenden, en Cornelius om Petrus. De toebrenging van deze Grieken tot de kennis van Christus door Filippus wijst op de werkzaamheid der apostelen, en het gebruik, dat er van hun bediening gemaakt werd voor de bekering der heidenen tot het geloof en het onderwijzen der volken.

3. Hun toespraak tot Filippus was kort: Heere! wij wilden Jezus wel zien. Zij gaven hem een titel van eerbied, als iemand, die deze onderscheiding waardig was, omdat hij in betrekking tot Jezus stond. Wat zij wensten is Jezus te zien, niet slechts Zijn aangezicht te zien, om als zij

tehuis zouden gekomen zijn te kunnen zeggen, dat zij iemand gezien hadden, van wie zoveel gesproken werd (waarschijnlijk hadden zij Hem reeds gezien, toen Hij in het openbaar was verschenen), maar zij wilden vrijuit met Hem spreken, door Hem onderwezen worden, en het was niet gemakkelijk Hem vrij daarvoor te vinden, daar Hij zoveel werk in het openbaar te doen had. Nu zij gekomen waren om op het feest te aanbidden, wilden zij Jezus wel zien. In ons waarnemen van de heilige inzettingen, inzonderheid van het Evangelie - pascha, moet het de grote begeerte onzer ziel zijn om Jezus te zien, om onze kennis van Hem te doen toenemen, bemoedigd te worden in onze afhankelijkheid van Hem, onze gelijkvormigheid met Hem te doen voortgaan, Hem te zien als de onze, gemeenschap met Hem te onderhouden, mededeling van genade door Hem te ontvangen, het doel van ons komen missen wij, als wij Jezus niet zien.

4. Het bericht, dat Filippus hiervan gaf aan zijn Meester, vers 22. Hij zegt het aan Andréas, die ook van Bethsaïda was, en een ouder lid was van het college der apostelen, tijdgenoot van Petrus, en raadpleegt hem omtrent hetgeen er te doen was, of hij dacht dat het voorstel al of niet aangenaam zou zijn, daar Christus wel eens gezegd had niet gezonden te zijn dan tot het huis Israëls. Zij komen overeen, dat het voorstel gedaan moet worden, maar nu wilde hij, dat Andréas hem hiertoe zal vergezellen, gedenkende aan het gunstig onthaal, dat Christus hun beloofd had, als twee van hen samenstemmen over enige zaak, die zij zouden mogen begeren, Mattheüs 18:19. Christus' dienaren moeten elkaar behulpzaam zijn en samenwerken om zielen tot Christus te brengen. Twee zijn beter dan een. Het schijnt, dat Andreas en Filippus deze boodschap aan Christus gebracht hebben, toen Hij in het openbaar leerde, want wij lezen, vers 29, van de schare, die daar stond, maar Hij was ook zelden alleen.

III. Dat Christus de eer, die Hem hier bewezen werd, aannam, blijkt uit hetgeen Hij hierop tot het volk zei, vers 23 en verder. waar Hij de eer voorzegt, die Hem zelf geschieden zou door gevolgd te worden, vers 23, 24, en de ere, welke aan hen te beurt zal vallen, die Hem gevolgd zullen hebben, vers 25, 26. Dat was bedoeld tot leiding en bemoediging van deze Grieken, evenals van alle anderen, die begeren met Hem bekend te worden.
1. Hij voorziet de overvloedige oogst in de bekering der heidenen, waarvan dezen, als het ware, de eerstelingen zijn geweest, vers 23. Christus zei tot de twee discipelen, die een goed woord spraken voor deze Grieken, maar niet wisten, of zij al of niet in hun voorspraak zo gelukkig zouden zijn van het doel te bereiken: De ure is gekomen, dat de Zoon des mensen zal verheerlijkt worden, door de toetreding der heidenen tot de kerk, en te dien einde moet Hij door de Joden worden verworpen.
Merk op:

a. Het doel, dat hiermede beoogd wordt, namelijk de verheerlijking van de Verlosser. "Is het aldus? Beginnen de heidenen naar Mij te vragen? Is de morgenster hun verschenen? Is de gezegende morgenstond, die zijn plaats en tijd kent", begonnen "de einden der aarde te vatten? Dan is de ure gekomen, wanneer de Zoon des mensen verheerlijkt zal worden." Dat was geen verrassing voor Christus, maar voor hen, die Hem omringden, was het een paradox, een wonderspreuk. De krachtdadige roeping der heidenen in de kerk Gods strekte grotelijks tot eer en heerlijkheid van de Zoon des mensen. De vermenigvuldiging van de verlosten was de grootmaking van de Verlosser. Er was een tijd, een bestemde tijd, een ure, een zekere ure, voor de verheerlijking van de Zoon des mensen, die ten laatste gekomen is, toen de dagen Zijner vernedering geteld en voleindigd waren, en Hij spreekt van de nadering er van met juichende blijdschap: De ure is gekomen.

b. De vreemde wijze, waarop het doel bereikt moet worden, namelijk door de dood van Christus, aangeduid in deze gelijkenis, vers 24, Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, u, tot wie Ik gesproken heb van Mijn dood en lijden: indien het tarwegraan niet in de aarde valt, niet slechts ter aarde, maar in de aarde valt, en sterft, en begraven wordt en verloren is, zo blijft het alleen, en gij zult er nooit meer iets van zien, maar indien het - naar de loop der natuur - sterft (want anders zou het een wonder zijn) zo brengt het veel vrucht voort, daar God aan elk zaad zijn eigen lichaam geeft". Christus is het tarwegraan, het kostelijkste en nuttigste van alle granen. Hier nu wordt de noodzakelijkheid van Christus' vernedering aangeduid. Hij zou nooit het levende en levendmakende Hoofd en de Wortel der kerk geweest zijn, indien Hij niet van de hemel op deze gevloekte aarde ware neergekomen, en van de aarde aan het vloekhout was verhoogd, om aldus onze verlossing te volbrengen. Hij moet zijn ziel uitstorten in de dood, want anders kan Hem geen deel gegeven worden van velen, Jesaja 53:12. Er zal Hem zaad gegeven worden, maar Hij moet Zijn bloed storten om ze te kopen en te reinigen. Het was ook nodig als geschiktheid of bevoegdheid voor de heerlijkheid, die Hij verkrijgen zou door de komst der menigten tot zijn kerk, want indien Hij door Zijn lijden niet voldaan had voor de zonde, en aldus een eeuwige gerechtigheid had aangebracht, dan zou Hij niet genoegzaam voorzien hebben voor het onderhoud van hen, die tot Hem zouden komen, en dus alleen hebben moeten blijven.

c. Het voordeel van Christus' vernedering aangetoond en opgehelderd. In zijn menswording viel Hij ter aarde. Hij scheen levend begraven te zijn in deze aarde, zozeer was zijn heerlijkheid omsluierd, maar dat was niet alles, Hij stierf. Dat onsterfelijke zaad onderwierp zich aan de wetten der sterflijkheid, Hij lag in het graf als zaad onder aardkluiten, maar gelijk het zaad weer opkomt, groen en fris, en bloeiend en met grote toeneming, zo heeft een stervende Christus duizenden van levende Christenen tot zich verzameld, en Hij werd hun Wortel. De verlossing en zaligheid van zielen tot op heden, en van nu voortaan en tot aan het einde des tijds is de vrucht van het sterven van dit tarwegraan. Hierdoor worden de Vader en de Zoon verheerlijkt, de kerk wordt vervuld van levende leden, het mystieke lichaam onderhouden, en ten laatste zal het vervolledigd worden, en, wanneer geen tijd meer zijn zal. dan zal de overste Leidsman onzer zaligheid vele kinderen tot de heerlijkheid leidende, door de kracht van Zijn dood, en door lijden geheiligd zijnde, eeuwiglijk bezongen worden door de bewonderenden lof van heiligen en engelen, Hebreeën 2:10, 13.

2. Hij voorzegt en belooft een overvloedige beloning aan hen, die Hem en Zijn Evangelie van harte aannemen, en dit zullen tonen door hun getrouwheid en door voor Hem te lijden en Hem te dienen.
a. Door voor Hem te lijden. vers 25:Die zijn leven liefheeft meer dan Christus, zal het verliezen, maar die zijn leven haat in deze wereld, en boven dit leven de voorkeur geeft aan de gunst van God en deel te hebben aan Christus, zal het bewaren tot het eeuwige leven. Christus heeft zeer aangedrongen op deze leer, daar het het grote doel is van Zijn Godsdienst ons te spenen van deze wereld, door ons een andere wereld voor te stellen. Zie hier de noodlottige gevolgen van een bovenmatige liefde tot het leven, menigeen verliest zijn leven door het al te lief te hebben. Hij, die zijn dierlijk leven zo liefheeft, dat hij toegeeft aan zijn lusten, het vlees verzorgt tot begeerlijkheden, zal er zijn dagen door verkorten, hij zal het leven, dat hij zo bemint, verliezen, en nog een ander, dat oneindig beter is. Hij, die zo verzot is op het leven des lichaams, en de versierselen en verlustigingen er van, dat hij uit vreze van het te verliezen, of die verlustigingen te moeten derven, Christus verloochent, zal het verliezen, dat is: zal de ware gelukzaligheid in de andere wereld verliezen, terwijl hij zijn denkbeeldig geluk in dit leven meent te verzekeren, Huid voor huid kan iemand geven voor zijn leven, en er een goeden koop door sluiten, maar die er zijn ziel voor geeft, zijn God, zijn hemel, koopt het

leven al te duur, en maakt zich schuldig aan de dwaasheid van hem, die zijn eerstgeboorterecht voor een schotel linzen verkocht. Zie ook het zalige loon voor een heilige minachting van het leven. Hij, die aldus het leven des lichaams haat, dat hij het waagt ten einde het leven zijner ziel te behouden, zal beiden met een onuitsprekelijk gewin vinden in het eeuwige leven. Van de discipelen van Christus wordt geëist, dat zij hun leven in deze wereld haten, een leven in deze wereld onderstelt een leven in de andere wereld, en dit wordt gehaat, als het minder bemind wordt dan dat. Ons leven in deze wereld sluit al de genietingen in van onze tegenwoordigen staat: rijkdom, eer, genoegen en een lang leven in het bezit er van, dit alles moeten wij haten, dat is: het verachten als ijdel en ongenoegzaam om ons gelukkig te maken, de verzoekingen vrezen, die er in zijn, en er blijmoedig afstand van doen, als het de dienst van Christus in de weg staat, Handelingen 20:24, 21:13, Openbaring 12:11. Zie hier veel van de kracht der Godzaligheid - hoe zij de sterkste natuurlijkste neigingen overwint, en veel van de verborgenheid der Godzaligheid - dat zij de grootste wijsheid is, en toch de mensen hun eigen leven doet haten. Zij, die in liefde tot Christus hun eigen leven in deze wereld haten, zullen overvloedig beloond worden in de opstanding der rechtvaardigen. Die zijn leven haat in deze wereld, zal het bewaren, hij geeft het over in de handen van Enen, die het bewaren zal tot het eeuwige leven, en het hem zal doen weder vinden zo verrijkt en verheerlijkt als het hemelse leven het aardse leven maken kan.

b. Door Hem te dienen, vers 26. Zo iemand Mij dient - zegt Mij te dienen - die volge Mij, zoals een dienstknecht zijn meester volgt, "en waar Ik ben, laat daar ook Mijn dienaar zijn", lezen hier sommigen, laat hem daar wezen om Mij op te wachten, dienst aan en bij Mij te doen. Wij lezen het als een belofte: "daar zal hij wezen" in gelukzaligheid met Mij. En opdat dit geen kleine zaak, niet iets gerings of onbeduidends zou schijnen, voegt Hij er bij: En zo iemand Mij dient, de Vader zal hem eren, en dat is genoeg. De Grieken begeerden Jezus te zien, vers 21, maar Christus laat hun weten, dat het niet genoeg was Hem te zien, zij moeten Hem dienen. Hij is niet in de wereld gekomen om een schouwspel voor ons te zijn, dat wij aanstaren, maar om Koning te zijn, door wie wij ons moeten laten regeren. En hij zegt dit ter bemoediging van hen, die naar Hem vroegen, om hen aan te moedigen zijn dienstknechten te worden. Als men dienstknechten aanneemt, is men gewoon om zowel het loon als het werk vast te stellen, dat doet ook Christus hier.

a. Het werk, dat Christus van zijn dienstknechten verwacht. Het is een zeer redelijk en gemakkelijk werk en zulk een als hun voegt.
Ten eerste. Laat hen huns Meesters bewegingen volgen. Zo iemand Mij dient, die volge Mij. Christenen moeten Christus volgen, zijn wijze van doen volgen en zijn voorschriften. Zij moeten doen wat Hij zegt. Zij moeten Zijn voorbeeld volgen, wandelen zoals Hij gewandeld heeft, de leiding Zijner voorzienigheid en Zijns Geestes volgen. Waar Hij ons henen leidt moeten wij gaan, gaan op de weg, dien Hij ons aanwijst, wij moeten het Lam volgen wáár het ook heengaat. Zo iemand Mij dient, zich in die betrekking tot Mij stelt, zo laat hem zich toeleggen op hetgeen er in Mijn dienst te doen is, en altijd gereed zijn op Mijn roepstem. Of, zo iemand Mij werkelijk dient, laat hem openlijk en rondborstig voor zijn betrekking tot Mij uitkomen door Mij te volgen, zoals de dienstknecht zijn meester erkent door hem op straat te volgen.
Ten tweede. Hij zij bij zijn Meester in zijn rust: Waar Ik ben, aldaar zal ook Mijn dienaar zijn, om Mij op te wachten, Mij te bedienen. Christus is waar zijn kerk is, in de bijeenkomsten Zijner heiligen, waar Zijn Evangelie wordt bediend, laat daar zijn dienstknechten zijn, om zich voor Zijn aangezicht te stellen en instructies van Hem te ontvangen. Of: Waar Ik in de hemel zal zijn, waarheen Ik nu heenga, laat daar de gedachten en de genegen - heden Mijner dienstknechten zijn, laat daar hun wandel wezen, waar Christus is, zittende aan de rechterhand

Gods. Colossenzen 3:1, 2. Hier is het loon, dat Christus Zijn dienstknechten belooft, en dat loon is groot en rijk.

Ten eerste. Zij zullen gelukkig bij Hem wezen. Waar Ik ben, aldaar zal ook Mijn dienaar zijn. Met Hem te zijn, toen Hij hier arm en in oneer was, dat zou wel geen grote bevordering kunnen schijnen, en daarom bedoelt Hij ongetwijfeld, dat zij bij Hem zullen zijn in het paradijs, met Hem aanzittende aan zijn tafel, met Hem zittende op Zijn troon. Het maakt de zaligheid uit van de hemel om er met Christus te zijn, Hoofdstuk 17:24. Christus spreekt van de zaligheid des hemels, alsof Hij er zich reeds bevond: "Waar Ik ben", omdat Hij er zeker van was en er dicht bij was. En dezelfde vreugde en heerlijkheid, die Hij als een genoegzaam loon beschouwde voor al Zijn dienst en lijden, worden Zijnen dienstknechten voorgesteld als loon van hun dienst en lijden.
Ten tweede. Zij zullen geëerd worden door Zijn Vader, Hij zal hun vergoeding schenken voor al hun moeite en verlies, door hen met zulk een eer te bekleden, als het een groten God voegt om te geven, maar oneindig groter dan zulke onwaardige aardwormen konden verwachten te zullen ontvangen. De beloner is God zelf, die de diensten, de Heere Jezus bewezen, beschouwt als Hem zelf te zijn bewezen. Het loon is eer, ware duurzame eer, de hoogste eer, het is de eer, die van God komt. Er is gezegd, Spreuken 27:18:"Die zijn heer waarneemt", (hem nederig en naarstig waarneemt) zal geëerd worden." Zij, die Christus waarnemen, zullen door God geëerd worden, en die eer zal eenmaal gezien worden, al is zij nu nog onder een sluier verborgen. Zij, die Christus dienen, moeten zich vernederen, en worden gewoonlijk door de wereld gehoond en verlaagd, tot loon hiervoor zullen zij ter bestemder tijd verhoogd worden. Tot zover heeft Christus' rede betrekking op deze Grieken, die Hem begeerden te zien, hen aanmoedigende om Hem te dienen. Wat nu van deze Grieken verder geworden is, wordt ons niet gezegd, maar wij willen gaarne hopen, dat zij, die aldus naar de weg ten hemel vroegen en hun aangezicht derwaarts gericht hadden, hem ook gevonden en er op gewandeld hebben.

Johannes 12:37 - 41
Wij hebben hier de eer, onze Heere Jezus aangedaan door de Oud - Testamentische profeten, die het ongeloof voorzegd en betreurd hebben van de velen, die niet in Hem geloofden. Het was inderdaad een ontering van en een smart voor Christus, dat zijn leer zo weinig ingang en zoveel tegenstand heeft gevonden, maar dit neemt er het vreemde en de smaad van weg, doet de ergernis er van ophouden, en maakt dat het voor Christus geen teleurstelling is, daar de Schriften er in vervuld werden. Er worden hier twee dingen gezegd, betreffende dit onhandelbare volk, en beiden werden voorzegd door de Evangelischen profeet Jesaja, namelijk dat zij niet geloofden, en dat zij niet konden geloven.

I. Zij geloofden niet, vers 37:Hoewel Hij zo vele tekenen voor hen gedaan had, die, naar men zou denken, hen tot overtuiging gebracht moesten hebben, geloofden zij Hem nochtans niet, maar stonden Hem tegen.
Merk op:
1. De overvloed van middelen ter overtuiging, die Christus hun gegeven had. Christus had wonderen gedaan, zo vele tekenen, het Griekse woord, dat hier gebezigd is, betekent beide zo vele en zo grote tekenen. Dit slaat op al de wonderen, die Hij tevoren gewrocht had, ja, ook nu kwamen de blinden en kreupelen tot Hem in de tempel, en Hij genas hen, Mattheüs 21:14. Zijn wonderen waren het grote bewijs Zijner zending, en Hij rekende op het getuigenis er van. Hij legt hier nadruk op twee dingen betreffende die wonderen –
a. Het aantal er van, het waren vele wonderen, - velen en van verschillenden aard, talrijk en dikwijls herhaald, en elk nieuw wonder bevestigde de werkelijkheid van al de vorige. De

menigvuldigheid Zijner wonderen was niet slechts een bewijs van Zijn onuitputtelijke macht, maar gaf ook zoveel te meer gelegenheid om ze nauwkeurig te onderzoeken, en indien er bedrog in geweest was, dan was het zedelijk onmogelijk, dat het niet door de een of ander ontdekt zou zijn, en daar het allen wonderen van barmhartigheid geweest zijn, kon men wel zeggen: hoe meer wonderen, hoe meer goed Hij gedaan heeft.
b. De bekendheid er van. Hij werkte deze wonderen voor hen, in hun tegenwoordigheid, niet op een afstand, niet in een hoek, maar in tegenwoordigheid van vele getuigen.

2. Het vruchteloze van deze middelen. Nochtans geloofden zij niet in Hem. Zij konden de premissen, de eerste stelling, niet ontkennen, en toch wilden zij er de gevolgtrekking, die er uit voortvloeit, niet toegeven. De overvloedigste en krachtigste middelen ter overtuiging zullen op zich zelf in het verdorven, bevooroordeeld hart der mensen geen geloof werken. Dezen zagen, en nochtans geloofden zij niet.

3. De vervulling der Schrift hierin, vers 38. Opdat het woord van Jesaja, de profeet, vervuld werd. Niet alsof deze ongelovige Joden bedoelden de Schrift te vervullen (zij hebben zich veeleer verbeeld, dat deze Schrift, welke van de beste zonen der kerk spreekt, in hen zelf vervuld was), maar de gebeurtenis, het gebeurde feit, beantwoordde volkomen aan de voorzegging, zodat dit woord van Jesaja vervuld werd. Hoe onwaarschijnlijker een gebeurtenis is, hoe meer het Goddelijk voorzien uitkomt in de voorzegging. Men zou zich niet hebben kunnen voorstellen, dal het koninkrijk van de Messias, ondersteund door zulke gewichtige bewijzen, zoveel tegenstand zou ontmoeten onder de Joden, en daarom wordt hun ongeloof iets vreemds, iets dat verbazingwekkend is, genoemd. Christus zelf heeft er zich over verwonderd, maar het was wat Jesaja had voorzegd, Jesaja 53:1, en nu is het vervuld. Merk op, dat het Evangelie hier wordt genoemd onze prediking. Wie heeft geloofd wat wij van God hebben gehoord, en wat gij van ons hebt gehoord. Onze prediking is het bericht, dat wij brengen als het bericht van een feit, een gebeurde zaak, of het bericht van een plechtig besluit in de senaat. Er is voorzegd dat, vergelijkenderwijs weinigen van hen, tot wie deze prediking gericht, of dat bericht gebracht wordt, bewogen zullen worden om er geloof aan te slaan. Velen horen het, maar weinigen geven er acht op, en nemen het aan. Wie heeft het geloofd? Hier en daar een enkele, maar te weinigen, om van te spreken, niet de wijzen, niet de edelen, voor hen is het slechts een bericht, dat nog bevestigd moet worden.

c. Hiervan wordt gesproken als van iets, dat zeer betreurenswaardig is, dat zo weinigen de prediking van het Evangelie geloven. Het woord *Heere* is hier bijgevoegd naar de Griekse tekst van de LXX, maar het komt niet voor in de Hebreeuwse tekst, en wijst op een droevig bericht, dat als het ware de Heere wordt gegeven, een klacht tot God van de boden, de predikers, omtrent het koele onthaal, dat hun prediking heeft gevonden, zoals toen "de dienstknecht wederkwam en zijn heer deze dingen boodschapte", Lukas 14:21.

d. De reden, waarom de mensen de prediking des Evangelies niet geloven, is dat de arm des Heeren hun niet is geopenbaard, dat is: omdat zij zich niet bekendmaken met, en zich niet onderwerpen aan, de genade van God, zij kennen niet bij ervaring de kracht en de gemeenschap van Christus' dood en opstanding, waarin de arm des Heeren is geopenbaard. Zij zagen Christus' wonderen, maar zagen er de arm des Heeren niet in geopenbaard.

II. Zij konden niet geloven, en zij konden het daarom niet, omdat, gelijk Jesaja zei, Hij hun ogen heeft verblind. Dat is een moeilijk gezegde, wie kan het verklaren? Wij zijn er zeker van, dat God oneindig rechtvaardig en barmhartig is, en daarom kunnen wij niet denken, dat er in de zodanige enigerlei onmacht ten goede is, voortvloeiende uit de raadsbesluiten Gods,

waardoor zij onder een noodlottige noodzakelijkheid liggen van slecht te moeten zijn. God verdoemt of veroordeelt niemand uit blote soevereiniteit, toch wordt hier gezegd: zij konden niet geloven. Augustinus, tot de verklaring dezer woorden komende, drukt zich uit met een heilige vreze, om in een onderzoek van deze verborgenheid te treden: Justa sunt judicia ejus, sed occulta - zijn oordelen zijn rechtvaardig, maar een verborgenheid voor ons.
1. Zij konden niet geloven, dat is: zij wilden niet, zij waren hardnekkig in hun ongeloof: zo zijn Chrysostomus en Augustinus geneigd het op te vatten, en de eerste haalt onderscheidene voorbeelden der Schrift aan, om te tonen, dat zulk een onmacht eigenlijk de onverwinbare weigering van de wil betekent, zoals Genesis 37:4, zij konden hem niet vredelijk toespreken, en Hoofdstuk 7:7. Dit is een zedelijke onmacht, zoals iemand die "geleerd is" of gewend is, kwaad te doen, Jeremia 13:23. Maar: 2. Zij konden niet, dewijl Jesaja gezegd heeft: Hij heeft hun ogen verblind. Hier neemt de moeilijkheid nog toe.

Het is zeker, dat God de werker niet is van zonde, en toch:
a. Is er soms een rechtvaardige hand van God te erkennen in de blindheid en hardnekkigheid van hen, die volharden in onboetvaardigheid en ongeloof, waardoor zij rechtvaardig gestraft worden voor hun vroeger weerstaan van het Goddelijk licht en voor hun rebellie tegen de Goddelijke wet. Als God misbruikte genade wegneemt en de mensen overgeeft aan lusten, waarin zij zich hebben toegegeven, - als Hij de bozen geest toelaat zijn werk te werken in hen, die de goeden Geest hebben weerstaan, - en als Hij in zijn voorzienigheid stenen des aanstoots legt op de weg der zondaren, die hen bevestigen in hun vooroordelen, dan verblindt Hij hun ogen en verhardt hun harten, en dat zijn geestelijke oordelen, zoals het overgeven van afgodische heidenen aan oneerlijke bewegingen, en van Christenen aan een kracht der dwaling. Let op de methode van bekering, die hierin ligt opgesloten. Zondaren worden er toegebracht om te zien met hun ogen, de werkelijkheid te onderkennen der Goddelijke dingen, en er enige kennis van te hebben. Om te verstaan met het hart, om die dingen toe te passen op zich zelf, niet slechts om ze toe te stemmen en goed te keuren, maar om van harte er mede in te stemmen en ze aan te nemen. Om bekeerd te worden, krachtdadig bekeerd te worden van de zonde tot Christus, van de wereld en het vlees tot God, als hun geluk en hun deel. Dan zal God hen genezen, hen rechtvaardigen en heiligen, hun zonden vergeven, die als bloedende wonden zijn, hun bederf doden, dat als een sluipende verborgen ziekte is. Indien God zijn genade ontzegt, dan geschiedt er niets van dat alles, de vervreemding van het hart van God, deszelfs afkeer van Hem en het Goddelijk leven, worden tot een ingewortelde en onverwinlijke tegenzin, en zo wordt dan de zaak volstrekt hopeloos.

b. Deze verblinding en verharding worden in het Woord Gods bedreigd tegen hen, die moedwillig volharden in de boosheid, en zij zijn inzonderheid voorzegd betreffende de Joodse kerk en natie. Gode zijn al zijn werken bekend, en ook al onze werken. Christus wist tevoren wie Hem zou verraden, en sprak er van, Hoofdstuk 6:70. Dat is een bevestiging der waarheid van de profetieën der Schrift, en zo kan zelfs het ongeloof der Joden een hulp voor ons zijn om ons geloof te versterken. Het is ook bedoeld als een waarschuwing voor bijzondere personen, om wel toe te zien, dat over hen niet kome hetgeen gezegd is in de profeten, Handelingen 13:40.

c. Wat God voorzegd heeft zal voorzeker geschieden, en zo zou, als noodwendig gevolg, naar die redenering, gezegd kunnen worden, dat zij niet konden geloven, omdat God door de profeten voorzegd had, dat zij niet zouden geloven, want zodanig is de kennis Gods, dat Hij zich niet kan vergissen in hetgeen Hij voorziet, en zodanig is zijn waarheid, dat Hij niet kan bedriegen of misleiden in hetgeen Hij voorzegt, zodat de Schrift niet verbroken kan worden. Men merke echter op, dat de profetie geen bijzondere namen noemt, zodat niet gezegd zou

kunnen worden: "Zo of zo iemand kon niet geloven, omdat Jesaja dit of dat voorzegd heeft", maar zij wees op de Joodse natie in haar geheel, die in haar ongeloof wilde volharden, zodat hare steden verwoest werden, zodat er geen inwoner was, Jesaja 6:11, 12, maar toch nog een overblijfsel behoudende, vers 13, nog een tiende deel zal daarin zijn, hetgeen genoegzaam was om een deur der hope open te houden voor bijzondere personen, want iedereen zou kunnen zeggen: Waarom zou ik niet tot dat overblijfsel kunnen behoren? Eindelijk. De profetie aangehaald hebbende, toont de evangelist, vers 41, dat dit bestemd was om verder te zien dan de dagen van de profeet zelf, en dat het voornamelijk betrekking heeft op de dagen van de Messias: Dit zei Jesaja, toen hij zijn heerlijkheid zag, en van Hem sprak.

1. Wij lezen in de profetie, dat dit gezegd was tot Jesaja, Jesaja 6:8, 9. Maar hier wordt ons gezegd, dat het door hem gezegd was, en wel tot dat doel. Want er werd niets door hem, als profeet, gezegd, dat niet eerst tot hem gezegd was, en er was niets tot hem gezegd, dat niet later door hem gezegd werd tot hen, tot wie hij was gezonden, zie Jesaja 21:10.
2. Het visioen, dat de profeet aldaar had van de heerlijkheid Gods, daarvan wordt hier gezegd, dat hij de heerlijkheid zag van Jezus Christus: toen hij zijn heerlijkheid zag, Jezus Christus is dus gelijk in macht en heerlijkheid met de Vader, en Zijn lof wordt gelijkelijk bezongen. Christus had een heerlijkheid voor de grondlegging der wereld, en Jesaja heeft haar gezien.
3. Er wordt gezegd, dat de profeet daar van Hem sprak. Het schijnt van de profeet zelf te zijn gesproken (want aan hem zijn aldaar de opdracht en de aanwijzingen gegeven), en toch wordt hier gezegd, dat het van Christus was gesproken, want, gelijk al de profeten van Hem getuigd hebben, zo zijn zij ook allen typen van Hem geweest. Zij hebben dit van Hem gesproken: dat voor velen zijn komst niet alleen vruchteloos, maar noodlottig zou zijn, een reuke des doods ten dode. Tegen zijn leer zou men kunnen aanvoeren: Indien zij van de hemel was, waarom hebben de Joden er dan niet in geloofd? Maar dit is het antwoord hierop: het was niet uit gebrek aan bewijs, maar omdat hun hart vet was gemaakt, en hun oren zwaar waren. Het was gezegd van Christus, dat Hij verheerlijkt zou worden in het verderf der ongelovige menigte, zowel als in de behoudenis van een daartoe onderscheiden overblijfsel.

Johannes 12:42 - 43
Er werd enige eer aan Christus bewezen door deze oversten, want zij geloofden in Hem, zij waren er van overtuigd, dat Hij van God was gezonden, en hielden zijn leer voor Goddelijk, maar zij deden Hem geen eer genoeg, want zij hadden de moed niet om hun geloof ín Hem te bekennen. Velen beleden meer vriendelijkheid voor Christus dan zij werkelijk hadden, dezen hadden meer vriendelijkheid voor Hem dan zij wilden belijden. Zie welk een strijd er in deze oversten was tussen hun overtuiging en hun bederf.

I. Zie de kracht van het woord in de overtuiging, die velen in hun hart koesterden, die niet moedwillig hun ogen sloten voor het licht. Zij geloofden in Hem zoals Nicodémus, ontvingen Hem als een leraar van God gekomen. De waarheid van het Evangelie heeft wellicht meer invloed op de gewetens der mensen dan wij weten. Velen kunnen niet anders, of zij moeten in hun hart toestemmen en goedkeuren, hetgeen waarvoor zij in het openbaar niet durven uitkomen. Wellicht zijn deze oversten ware gelovigen geweest, hoewel zij zwak waren, en hun geloof als een rokende vlaswiek was. Het zou kunnen wezen, dat er meer Godvruchtigen zijn dan wij denken. Elia dacht, dat hij alleen was overgebleven, toen God nog zeven duizend trouwe aanbidders had in Israël. Sommigen zijn wezenlijk beter dan zij schijnen. Hun fouten zijn bekend, maar hun berouw is het niet, iemands goedheid kan verborgen wezen door een schuldige maar toch vergeeflijke zwakheid, waarover hij zelf oprecht berouw heeft. Het koninkrijk Gods komt niet bij allen met eenzelfde uiterlijk gelaat, en allen, die goed en Godvruchtig zijn hebben niet hetzelfde vermogen om het te tonen.

II. Zie de kracht der wereld in het smoren van deze overtuiging. Zij geloofden in Christus, maar om de wille der Farizeeën, die het in hun macht hadden hun onvriendelijkheid aan te doen, durfden zij Hem niet belijden uit vreze van in de ban te worden gedaan. Merk hier op:
1. Waarin zij faalden en tekort kwamen. Zij hebben Christus niet beleden. Er is reden om de oprechtheid te betwijfelen van het geloof, waarvoor men, of uit schaamte, of uit vrees, niet durft uitkomen, want zij, die geloven met het hart, behoren te belijden met de mond, Romeinen 10:9.
2. Wat zij vreesden: uitgeworpen te worden uit de synagoge, hetgeen, naar zij dachten, een schande en een nadeel voor hen zou zijn, alsof het hun kwaad kon doen om uitgeworpen te worden uit een synagoge, die zich tot een synagoge van Satan had gemaakt, en waarvan God geweken was.
3. Wat op de bodem lag dezer vrees: zij hadden de eer der mensen lief, verkozen haar als een kostbaarder goed, en joegen er naar als tot een begerenswaardiger doel, dan de eer van God, hetgeen afgoderij was, zoals die, Romeinen 1:25, het schepsel geëerd en gediend hebben boven de Schepper. Zij hebben deze twee tegen elkaar in de weegschaal gelegd, en, ze gewogen hebbende, dienovereenkomstig, gehandeld.

a. Zij legden de ere der mensen in de een schaal, en bedachten hoe goed het was ere te geven aan mensen, en eerbied te betonen voor de mening der Farizeeën, en ere te ontvangen van mensen, geprezen te worden door de overpriesters en toegejuicht te worden door het volk als goede zonen der kerk, der Joodse kerk, en zij wilden Christus niet belijden, uit vrees van in de achting der Farizeeën te dalen, en hun eigen reputatie te verliezen, hetgeen hun bevordering, hun wereldse belangen in de weg zou staan. En behalve dat: de volgelingen van Christus hadden een slechten naam, werden met minachting aangezien, hetgeen zij, die aan eerbewijzen gewoon waren, niet konden dragen. Indien zij echter elkanders mening gekend hadden, dan zouden zij wellicht meer moed hebben gehad, maar ieder hunner dacht, dat, zo hij zich ten gunste van Christus zou verklaren, hij alleen zou staan, zonder iemands steun te ontvangen, terwijl, zo iemand hunner slechts de kloekmoedigheid had gehad om het ijs te breken, hij meer steun zou gehad hebben dan hij wel dacht.
b. Zij legden de ere van God in de andere schaal. Zij waren er zich van bewust, dat zij door Christus te belijden, beide ere zouden geven aan God, en ere zouden ontvangen van God, dat Hij een welbehagen in hen zou hebben, en hun Zijn "wèl, zou toegeroepen hebben, maar: c. Zij gaven de voorkeur aan de eer van mensen, en dit deed de schaal overhellen, het gevoel had de overhand over het geloof, en stelde het voor als meer begerenswaardig om goed aangeschreven te staan in de mening der Farizeeën, dan om Gode welbehaaglijk te wezen. Liefde voor de eer van mensen werkt zeer ten nadele van de kracht en de beoefening der Godsvrucht. Velen komen tekort in Gode ere te geven, doordat zij te veel haken naar de gunst van mensen. Liefde tot eer van mensen als bijoogmerk van hetgeen goed is, zal de mens tot een geveinsde maken, als de Godsdienst in de mode is, en liefde tot de eer van mensen als een laag beginsel in het kwade, zal de mens tot een afvallige maken, als de Godsdienst gehaat en gesmaad wordt, en men er zijn aanzien door verliezen kan, zoals dat hier het geval was. Zie Romeinen 2:29.

Johannes 12:44 - 50
Wij hebben hier de eer, die Christus niet voor zich zelf aannam, maar voor zich zelf handhaafde en bevestigde in het bericht, dat Hij gaf van zijn zending en opdracht in de wereld. Waarschijnlijk heeft Hij deze woorden niet gesproken bij dezelfde gelegenheid als de vorige (want toen vertrok Hij, vers 36), maar enigen tijd daarna, toen Hij wederom in het openbaar verscheen, en, zoals deze evangelist er mededeling van doet, was het Christus'

afscheidsrede aan de Joden, Zijn laatste openbare prediking, al hetgeen volgt was in het bijzonder tot Zijn discipelen gesproken.
Merk nu op, hoe onze Heere dit afscheidswoord gesproken heeft: Hij riep en zei. Roept de wijsheid niet? Spreuken 8:1, roept zij niet overluid daarbuiten? Spreuken 1:20. Het verheffen Zijner stem, Zijn roepen, duidt aan:
1. Zijn vrijmoedigheid in het spreken. Hoewel zij de moed niet hadden om openlijk hun geloof in zijn leer te belijden, had Hij wel de moed om haar openlijk bekend te maken, zo zij er zich voor schaamden, Hij schaamde haar zich niet, maar Hij heeft Zijn aangezicht gesteld als een keisteen, Jesaja 50:7.
2. Zijn vurigheid in het spreken. Hij riep, als iemand wie het volle ernst is, en die aandrang gebruikt, en bereid is hun niet slechts het Evangelie van God, maar ook Zijn eigen ziel te geven.
3. Het duidt Zijn verlangen aan, dat allen het zullen horen. Daar dit de laatste maal was, dat het Evangelie door Hem zelf verkondigd zou worden, riep Hij: "Wie Mij wil horen, die kome nu". Wat nu is het besluit van die gehele zaak, die laatste opsomming, dat overzicht, van al de redevoeringen van Christus? Het is tamelijk gelijk aan dat van Mozes, Deuteronomium 30:15. Ziet, ik heb u heden voorgesteld het leven en het goede, en de dood en het kwade. Zo neemt Christus dan nu afscheid van de tempel met een plechtige verklaring van drie dingen:

I. De voorrechten en waardigheden van hen, die geloven. Dat geeft ons grote bemoediging om in Christus te geloven en dat geloof te belijden. Het is een zaak van zulk een aard, dat wij het noch behoeven te schuwen om het te doen, noch om haar te bekennen, voor haar uit te komen, want:
1. Door in Christus te geloven, komen wij in eervolle bekendheid met God, vers 44, 45. Die in Mij gelooft, en Mij dus ziet, gelooft in degenen, die Mij gezonden heeft, en ziet dus Hem. Hij, die in Christus gelooft:
a. Gelooft niet bloot in een mens, zo iemand als Hij scheen te zijn, en waarvoor Hij algemeen gehouden werd, maar in Enen, die de Zoon van God is gelijk in macht en heerlijkheid met de Vader. Of liever: b. Zijn geloof eindigt niet in Christus, maar door Hem gaat het voort tot de Vader, die Hem gezonden heeft, tot wie, als tot ons doeleinde, wij komen door Christus als onze weg. De leer van Christus wordt geloofd en aangenomen als de waarheid Gods. De rust ener gelovige ziel is in God door Christus als de Middelaar, want hare overgave aan Christus geschiedt ten einde aan God voorgesteld te worden. Het Christendom bestaat niet in wijsbegeerte of staatkunde, maar in zuivere Godgeleerdheid. Dat wordt nog nader opgehelderd door vers 45, Die Mij ziet (hetgeen hetzelfde is als in Hem te geloven, want het geloof is het oog der ziel), die ziet degenen, die Mij gezonden heeft, door bekend te worden met Christus, komen wij tot de kennis van God. Want, God maakt zich bekend in het aangezicht van Jezus Christus, 2 Corinthiërs 4:6, die het uitgedrukte beeld is Zijner zelfstandigheid, Hebreeën 1:3. Allen, die een gelovig gezicht hebben op Christus, worden door Hem tot de kennis van God gebracht, dien Christus ons heeft geopenbaard door Zijn woord en Geest. Als God, is Christus het uitgedrukte beeld geweest van Zijns Vaders zelfstandigheid, maar als Middelaar is Christus Zijns Vaders vertegenwoordiger geweest in zijn betrekking tot de mens, het Goddelijk licht, de Goddelijke wet en liefde ons meegedeeld zijnde in en door Hem, zodat, als wij Hem zien, (dat is Hem beschouwen als onze Zaligmaker, Vorst en Heere, door het recht der verlossing) wij de Vader zien en Hem beschouwen als onze eigenaar, bestuurder en weldoener door het recht der schepping: want het heeft Gode behaagd door volmacht met de gevallen mens te handelen.

2. Hierdoor worden wij in een toestand van lieflijk genot gebracht, vers 46. Ik ben een licht, in de wereld gekomen, opdat een iegelijk, die in Mij gelooft - hij zij Jood of heiden - in de duisternis niet blijve.
Merk op:
a. De hoedanigheid van Christus: Ik ben een licht, gekomen in de wereld, om er het licht van te zijn. Dat geeft te kennen, dat Hij een wezen, een bestaan had, een bestaan als licht, eer Hij in de wereld kwam, zoals de zon, voordat zij aan de hemel opgaat. De profeten en apostelen zijn tot lichten voor de wereld gemaakt, maar het was alleen Christus, die als licht in de wereld gekomen is, daar Hij tevoren een heerlijk licht was in de bovenwereld, Hoofdstuk 3:19.
b. De lieflijke, aangename toestand der Christenen: zij blijven niet in de duisternis. Zij blijven niet in dien duisteren toestand, waarin zij van nature geweest zijn, zij zijn licht in de Heere. Zij waren zonder enigerlei waar genot, zonder vreugde en zonder hoop, maar zij blijven niet in dien toestand, het licht is voor hen gezaaid. In welke duisternis van beproeving, onrust of vrees zij later ook mogen komen, er is voorziening gemaakt, dat zij er niet lang in zullen blijven. Zij zijn verlost van de duisternis, welke eeuwig blijft, die buitenste duisternis, waarin geen de minste straal van licht of van hoop is.

II. Het gevaar, waarin zij verkeren, die niet geloven, en dat eerlijk waarschuwt tegen een volharden in ongeloof, vers 47. 48. Indien iemand Mijn woorden gehoord, en niet geloofd zal hebben, Ik oordeel hem niet, niet Ik alleen, of thans niet, opdat men Mij niet als onbillijk beschouwe, als zijnde rechter in Mijn eigen zaak, maar laat men daarom niet denken, dat het ongeloof ongestraft zal blijven, hoewel Ik hem niet oordeel, er is een, die hem oordeelt. Zodat wij hier het oordeel des ongeloofs hebben.
Merk op:
1 Wie het zijn, wier ongeloof hier veroordeeld wordt, zij, die Christus' woorden horen en ze toch niet geloven. Diegenen zullen niet om hun ongeloof veroordeeld worden, die het Evangelie nooit gehad hebben, en nooit konden hebben, een iegelijk zal geoordeeld worden naar de bedeling des lichts, waaronder hij heeft geleefd: Zo velen als er zonder wet gezondigd hebben, zullen ook zonder wet verloren gaan, en zo velen, als er onder de wet gezondigd hebben, zullen door de wet geoordeeld worden. Maar zij, die gehoord hebben, of hadden kunnen horen, maar niet gewild hebben, zijn onder dat oordeel begrepen.
2. Waarin het boze bestaat van hun ongeloof, het is het niet ontvangen van Christus' woord, en dat wordt verklaard, vers 48, als een verwerpen van Christus. Het geeft een verwerping te kennen met minachting. Waar de banier van het Evangelie ontplooid is, daar wordt geen onzijdigheid toegelaten, men is of een onderdaan, of een vijand.
3. Het verwonderlijke geduld en de lankmoedigheid van on zen Heere Jezus, jegens hen, die Hem gering achtten, toen Hij op aarde was gekomen: Ik oordeel hem niet, thans niet. Christus heeft zich niet gehaast om het oordeel uit te spreken over hen, die de eerste aanbiedingen Zijner genade hebben afgewezen, neen, Hij wachtte nog om hun genadig te zijn. Hij heeft hen niet dood ter aarde doen vallen, of met stomheid geslagen, die Hem hebben tegengesproken, Hij heeft nooit tegen Israël gebeden, zoals Elia gedaan heeft, hoewel Hij macht had om te oordelen, heeft Hij de uitoefening van die macht opgeschort, omdat Hij eerst werk van een anderen aard te doen had, en dat werk was de wereld zalig te maken.

a. Om hen te behouden en zalig te maken, die Hem gegeven waren, eer Hij kwam om de ontaarde massa des mensdoms te oordelen.
b. Om behoudenis, zaligheid aan te bieden aan geheel de wereld, aan iedere mens, zodat wie niet zalig wordt, het zich zelf heeft te wijten. Hij moest door Zijns zelfs offerande de zonde tenietdoen. Nu was de uitoefening van de macht eens rechters niet in overeenstemming

hiermede, Handelingen 8:33. In zijn vernedering is Zijn oordeel weggenomen, het was opgeschort.

4. Het zekere en onvermijdelijke oordeel der ongelovigen ten laatsten dage, de dag der openbaring van het rechtvaardige oordeel Gods, het ongeloof zal dan zeer zeker een doemwaardige zonde blijken te zijn. Sommigen denken, dat, toen Christus zei: Ik oordeel hem niet, hij alrede veroordeeld is. Er is geen proces nodig, de ongelovigen oordelen zich zelf, zij volvoeren zelf het oordeel tegen zich, Hebreeën 2:3. Christus behoeft niet als beschuldiger tegen hen op te treden, zij zijn reeds ongelukkig genoeg, als Hij niet als Voorspraak voor hen optreedt, evenwel zegt Hij hun duidelijk wanneer en waar er met hen afgerekend zal worden.

a. Er is een, die hen oordeelt. Niets is ontzettender dan misbruikte lankmoedigheid, en genade, die met voeten werd getreden, hoewel voor een tijd de barmhartigheid roemt tegen het oordeel zal er toch een onbarmhartig oordeel zijn.
b. Hun eindoordeel wordt bewaard voor de laatsten dag. Op dien dag des oordeels daagt Christus alle ongelovigen, om zich alsdan te verantwoorden voor al de smaad, dien zij over Hem hebben uitgestort. De Goddelijke gerechtigheid heeft een dag bestemd, en stelt het oordeel uit tot op dien dag, Mattheüs 26:64.
c. Het woord van Christus zal hen dan oordelen: Het woord, dat Ik gesproken heb, hoe gering gij het ook geacht hebt, dat zal de ongelovige oordelen ten laatsten dage, gelijk de apostelen, de predikers van Christus' woord, gezegd worden te zullen oordelen, Lukas 22:30. Christus' woorden zullen de ongelovigen oordelen op tweeërlei wijze: Als bewijzen van hun misdaad, zij zullen hen schuldig verklaren. Elk woord, door Christus gesproken, elke rede, door Hem gehouden, elke bewijsgrond, door Hem aangevoerd, elke vriendelijke aanbieding, door Hem gedaan, zal als getuigenis tegen hen optreden, die hetgeen Hij zei hebben geminacht of veronachtzaamd. Als richtsnoer van hun veroordeling, zij zullen geoordeeld worden volgens strekking en inhoud van dat verbond, dat Christus heeft bewerkt en verkondigd. Het woord van Christus: Die niet zal geloofd hebben zal verdoemd worden, zal alle ongelovigen veroordelen tot een eeuwig verderf, en er zijn vele andere dergelijke woorden.

III. Een plechtige verklaring van Christus' recht om geloof van ons te eisen, en van ons, op straffe van verdoemenis, te vorderen, dat wij zijn leer zullen aannemen, vers 49, 50, waarbij valt op te merken:
1. De opdracht, die onze Heere Jezus van de Vader ontvangen heeft om zijn leer aan de wereld te verkondigen, vers 49:Ik heb uit mij zelf niet gesproken. Ik heb niet als bloot mens gesproken, en nog veel minder als gewoon mens, maar de Vader, die Mij gezonden heeft, die heeft Mij een gebod gegeven, wat Ik zeggen zal en wat Ik spreken zal. Dat is hetzelfde wat Hij gezegd heeft, Hoofdstuk 7:16.
Mijn leer is Mijn niet, want Ik heb uit Mij zelf niet gesproken. Christus heeft als Zoon des mensen niet gesproken hetgeen van menselijk bedenksel was, als Zoon van God heeft Hij niet afzonderlijk gesproken, of alleen uit zich zelf, maar wat Hij zei was het resultaat van de raad des vredes. Als Middelaar was zijn komst in de wereld vrijwillig en met Zijn volle instemming, maar niet willekeurig of alleen uit zich zelf. Maar: b. Degene, die Mij gezonden heeft. God, de Vader heeft Hem:
a. Zijn opdracht gegeven. God zond Hem als Zijn gevolmachtigde, om de zaken te regelen tussen Hem en de mens, een vredesverdrag te sluiten en er de voorwaarden van vast te stellen.
b. Zijn instructies, die hier een gebod genoemd worden, want zij waren als die aan een gezant gegeven worden, Hem aanwijzingen gevende niet slechts voor hetgeen Hij kan of mag zeggen, maar voor hetgeen Hij moet zeggen. de bode van het verbond was een boodschap opgedragen, die Hij moet overbrengen. Onze Heere Jezus heeft zelf gehoorzaamheid geleerd,

voor Hij haar aan ons geleerd heeft, hoewel Hij de Zoon was. De Heere God heeft de eersten Adam een gebod gegeven, en deze heeft, door zijn ongehoorzaamheid er aan, ons in het verderf gestort, Hij heeft de tweeden Adam een gebod gegeven, en deze heeft, door zijn gehoorzaamheid er aan, ons gered en behouden. God heet Hem geboden wat Hij zou zeggen en wat Hij zou spreken, twee woorden, die hetzelfde betekenen, om aan te duiden dat ieder woord Goddelijk was. De Oud - Testamentische profeten hebben soms van, of uit, zich zelf gesproken, maar Christus heeft ten allen tijde door de Geest gesproken. Sommigen maken deze onderscheiding: Hem was aangewezen wat Hij zeggen zou in zijn prediking, en wat Hij spreken zou in gemeenzame gesprekken. Anderen deze: Hem was aangewezen wat Hij thans zou zeggen in zijn prediking, en wat Hij ten laatsten dage zou spreken in Zijn oordeel, want voor die beiden had Hij zijn opdracht en zijn instructies.

2. Het doel en de strekking van deze opdracht. Ik weet, dat Zijn gebod het eeuwige leven is, vers 50. De opdracht, aan Christus gegeven, had betrekking op de eeuwigen staat van de kinderen der mensen, om hun het eeuwige leven en de gelukzaligheid in dien staat aan te bieden, de instructies aan Christus, als Profeet gegeven, hielden in: hun het eeuwige leven te openbaren, 1 Johannes 5:11. De macht, aan Christus gegeven, als Koning, was het eeuwige leven te geven, Hoofdstuk 17:2. Aldus was het gebod, Hem gegeven, het eeuwige leven. Christus zei, dat Hij dit wist. "Ik weet dat het zo is", hetgeen aanduidt met welk een blijmoedigheid en verzekerdheid Hij zijn onderneming voortzette, wetende, dat Hij op een goede boodschap uit was, die vrucht zou opleveren ten eeuwigen leven. Tevens wordt er door aangeduid, hoe rechtvaardig diegenen zullen omkomen, die Christus en Zijn woord verwerpen. Zij, die ongehoorzaam zijn aan Christus, verachten en versmaden het eeuwige leven, zodat niet slechts Christus' woorden, maar ook hun eigen woorden hen zullen oordelen. Aldus zal hun oordeel zijn, zij zelf spreken hun eigen vonnis uit, en wie kan er dan iets tegen inbrengen?

3. Christus' nauwkeurige waarneming van de opdracht en de instructies, die Hem zijn gegeven, en Zijn standvastig handelen in overeenstemming er mede. Hetgeen Ik dan spreek, dat spreek Ik alzo, gelijk Mij de Vadergezegd heeft. Christus was volkomen bekend met de raadsbesluiten Gods, en was getrouw in het verkondigen van zoveel er van, als overeen was gekomen, om er van te ontdekken, en heeft niets achtergehouden van hetgeen nuttig was. Gelijk een waarachtig getuige zielen redt, zo heeft Hij ook gedaan. Hij heeft de waarheid, de gehele waarheid, en niets dan de waarheid gesproken. Dat is een grote aanmoediging voor het geloof, als wij de woorden van Christus recht verstaan, dan kunnen wij er onze ziel op wagen. Het is een groot voorbeeld van gehoorzaamheid. Christus sprak zoals Hem gezegd was te spreken. en dat moeten ook wij. Hij deelde mede wat de Vader Hem gezegd had, en dat moeten ook wij, Handelingen 4:20.
Te midden van al de eer, die Hem bewezen werd, stelt Hij Zijn voornaamste eer hierin, dat Hij heeft gesproken wat de Vader tot Hem gezegd had, en op de wijze, die Hem was aangewezen. Dat was zijn heerlijkheid, dat Hij, als de Zoon, getrouw was in hetgeen Hem was opgedragen, en zo moeten wij door een ongeveinsd geloof in ieder woord van Christus, en een algehele onderwerping der ziel er aan, Hem de ere geven van Zijn naam.

Hoofdstuk 13

1 En voor het feest van het pascha, Jezus wetende, dat Zijn ure gekomen was, dat Hij uit deze wereld zou overgaan tot de Vader, alzo Hij de Zijnen, die in de wereld waren, liefgehad had, zo heeft Hij hen liefgehad tot het einde. 2 En als het avondmaal gedaan was, toen nu de duivel in het hart van Judas, Simons zoon, Iskariot, gegeven had, dat hij Hem verraden zou), 3 Jezus, wetende, dat de Vader Hem alle dingen in de handen gegeven had, en dat Hij van God uitgegaan was, en tot God heenging, 4 Stond op van het avondmaal, en legde Zijn klederen af, en nemende een linnen doek, omgordde Zichzelf. 5 Daarna goot Hij water in het bekken, en begon de voeten der discipelen te wassen, en af te drogen met de linnen doek, waarmede Hij omgord was. 6 Hij dan kwam tot Simon Petrus; en die zeide tot Hem: Heere, zult Gij mij de voeten wassen? 7 Jezus antwoordde en zeide tot hem: Wat Ik doe, weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan. 8 Petrus zeide tot Hem: Gij zult mijn voeten niet wassen in der eeuwigheid! Jezus antwoordde hem: Indien Ik u niet wasse, gij hebt geen deel met Mij. 9 Simon Petrus zeide tot Hem: Heere, niet alleen mijn voeten, maar ook de handen en het hoofd. 10 Jezus zeide tot hem: Die gewassen is, heeft niet van node, dan de voeten te wassen, maar is geheel rein. En gijlieden zijt rein, doch niet allen. 11 Want Hij wist, wie Hem verraden zou; daarom zeide Hij: Gij zijt niet allen rein.

12 Als Hij dan hun voeten gewassen, en Zijn klederen genomen had, zat Hij wederom aan, en zeide tot hen: Verstaat gij, wat Ik ulieden gedaan heb? 13 Gij heet Mij Meester en Heere; en gij zegt wel, want Ik ben het. 14 Indien dan Ik, de Heere en de Meester, uw voeten gewassen heb, zo zijt gij ook schuldig, elkanders voeten te wassen. 15 Want Ik heb u een voorbeeld gegeven, opdat, gelijkerwijs Ik u gedaan heb, gijlieden ook doet. 16 Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Een dienstknecht is niet meerder dan zijn heer, noch een gezant meerder, dan die hem gezonden heeft. 17 Indien gij deze dingen weet, zalig zijt gij, zo gij dezelve doet. 18 Ik zeg niet van u allen: Ik weet, welke Ik uitverkoren heb; maar dit geschiedt, opdat de Schrift vervuld worde: Die met Mij het brood eet, heeft tegen Mij zijn verzenen opgeheven. 19 Van nu zeg Ik het ulieden, eer het geschied is, opdat, wanneer het geschied zal zijn, gij geloven moogt, dat Ik het ben. 20 Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Zo Ik iemand zende, wie dien ontvangt, die ontvangt Mij, en wie Mij ontvangt, die ontvangt Hem, Die Mij gezonden heeft. 21 Jezus, deze dingen gezegd hebbende, werd ontroerd in de geest, en betuigde, en zeide: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, dat een van ulieden Mij zal verraden.

22 De discipelen dan zagen op elkander, twijfelende, van wien Hij dat zeide. 23 En een van Zijn discipelen was aanzittende in de schoot van Jezus, welken Jezus liefhad. 24 Simon Petrus dan wenkte dezen, dat hij vragen zou, wie hij toch ware, van welken Hij dit zeide. 25 En deze, vallende op de borst van Jezus, zeide tot Hem: Heere, wie is het? 26 Jezus antwoordde: Deze is het, dien Ik de bete, als Ik ze ingedoopt heb, geven zal. En als Hij de bete ingedoopt had, gaf Hij ze Judas, Simons zoon, Iskariot. 27 En na de bete, toen voer de satan in hem. Jezus dan zeide tot hem: Wat gij doet, doe het haastelijk. 28 En dit verstond niemand dergenen, die aanzaten, waartoe Hij hem dat zeide. 29 Want sommigen meenden, dewijl Judas de beurs had, dat hem Jezus zeide: Koop, hetgeen wij van node hebben tot het feest, of, dat hij de armen wat geven zou. 30 Hij dan, de bete genomen hebbende, ging terstond uit. En het was nacht.

31 Als hij dan uitgegaan was, zeide Jezus: Nu is de Zoon des mensen verheerlijkt, en God is in Hem verheerlijkt. 32 Indien God in Hem verheerlijkt is, zo zal ook God Hem verheerlijken in Zichzelf, en Hij zal Hem terstond verheerlijken. 33 Kinderkens, nog een kleinen tijd ben Ik bij u. Gij zult Mij zoeken, en gelijk Ik de Joden gezegd heb: Waar Ik heenga, kunt gij niet komen; alzo zeg Ik ulieden nu ook. 34 Een nieuw gebod geef Ik u, dat gij elkander liefhebt; gelijk Ik u liefgehad heb, dat ook gij elkander liefhebt. 35 Hieraan zullen zij allen bekennen, dat gij Mijn discipelen zijt, zo gij liefde hebt onder elkander. 36 Simon Petrus zeide tot Hem: Heere, waar gaat Gij heen? Jezus antwoordde hem: Waar Ik heenga, kunt gij Mij nu niet volgen; maar gij zult Mij namaals volgen. 37 Petrus zeide tot Hem: Heere, waarom kan ik U nu niet volgen? Ik zal mijn leven voor U zetten.

38 Jezus antwoordde hem: Zult gij uw leven voor Mij zetten? Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: De haan zal niet kraaien, totdat gij Mij driemaal verloochend zult hebben.

Zijn openbare redevoeringen voleindigd hebbende, waarin Hij "het tegenspreken der zondaren heeft verdragen", legt onze Heiland zich nu toe op bijzondere gesprekken met zijn vrienden, waarin Hij de vertroosting der heiligen op het oog heeft. Van nu aan hebben wij een bericht

van hetgeen voorviel tussen Hem en Zijn discipelen, aan wie de zaken van Zijn huisgezin toevertrouwd zullen worden, als Hij naar het verre land zal heen gereisd zijn, de nodige instructies en vertroostingen, waarvan Hij hen voorziet. Zijn ure nabij zijnde, begeeft Hij er zich toe om "bevel te geven aan Zijn huis". In dit hoofdstuk:

I. Wast Hij de voeten Zijner discipelen, vers 1 – 1.
II. Voorzegt Hij wie Hem zal verraden vers 18 - 30,
III. Onderricht Hij hen in de grote leer van Zijn dood, en de groten plicht der broederlijke liefde, vers 31 – 35.
IV. Voorzegt Hij, dat Petrus Hem zal verloochenen, vers 36 - 38.

Johannes 13:1 - 17
Over het algemeen hebben de Schriftuitleggers aangenomen, dat het wassen der voeten van de discipelen door Christus plaats heeft gehad in dezelfden nacht, toen Hij werd verraden, bij gelegenheid van de viering van het pascha, toen Hij ook het Avondmaal heeft ingesteld, en waarna Hij de hier volgende redenen heeft uitgesproken, maar of het was voordat de plechtigheid begon.of nadat zij voorbij was, of tussen het eten van het pascha en de instelling van des Heeren Avondmaal, hierover zijn zij het niet eens. De evangelist, die er zich op toelegt de bijzonderheden bijeen te brengen, die door de anderen niet meegedeeld werden, vermijdt zorgvuldig datgene wat door de anderen wèl werd meegedeeld, hetgeen enige moeilijkheid veroorzaakt voor de samenvoeging. Wij onderstellen dat het was toen Judas uitging, vers 30, om zijn lieden in gereedheid te brengen, die de Heere Jezus in de hof gevangen moesten nemen.
Maar Dr. Lightfoot blijkt van mening te zijn, dat dit en al wat meegedeeld wordt tot aan het einde van Hoofdstuk 14, niet aan de paasmaaltijd gezegd en gedaan werd, want hier wordt gezegd, vers 1, dat het was voor het feest van het pascha, maar aan de maaltijd in Bethanië, twee dagen voor het pascha, waarvan wij lezen in Mattheüs 26:2 - 6, toen Maria voor de tweede maal Christus' hoofd heeft gezalfd met hetgeen van de albasten fles met zalf nog overig was. Of het kan ook wezen aan een ander avondmaal voor het pascha, niet gelijk dat van Simon de melaatse, maar in Zijn eigen tijdelijke woning, waar Hij niemand bij zich had dan Zijn discipelen, en vrijer met het kon zijn. In deze verzen hebben wij het verhaal van het wassen der voeten van de discipelen door Christus. Het was een daad van zeer bijzonderen aard, geen wonder, tenzij wij het een wonder van nederigheid noemen. Maria had zo - even Zijn hoofd gezalfd, opdat het nu n iet de schijn zou hebben, dat Hij een koninklijken staat aannam, stelt Hij er terstond deze daad van zelfvernedering tegenover. Maar waarom heeft Christus dit willen doen? Indien de voeten der discipelen gewassen moesten worden, dan konden zij dit zelf doen, een verstandig man zal niets doen, dat vreemd of zonderling schijnt, of hij moet er goede en gewichtige redenen voor hebben. Wij zijn er zeker van, dat dit hier niet uit scherts of kortswijl geschiedde, neen, de handeling was hoogst plechtig en ernstig, en er worden hier vier redenen aangeduid, waarom Christus het gedaan heeft:
1. Om een blijk te geven van zijn liefde voor Zijn discipelen, vers 1, 2.
2. Om een voorbeeld te geven van Zijn vrijwillige nederigheid, vers 3 - 5.
3. Om hen te wijzen op de geestelijke wassing, zoals blijkt uit Zijn gesprek met Petrus, vers 6 - 11.
4. Om hun een voorbeeld te geven, vers 12 - 17. Het blootleggen dezer vier redenen sluit de verklaring van geheel dit verhaal in.

I. Christus heeft de voeten Zijner discipelen gewassen ten einde hun een blijk te geven van de grote liefde, waarmee Hij hen heeft liefgehad tot het einde, vers 1, 2.

1. Het wordt hier voorgesteld als een ontwijfelbare waarheid, dat onze Heere Jezus de Zijnen, die in de wereld waren, liefgehad heeft tot het einde, vers 1.

a. Dat is waar van de discipelen, die Zijn onmiddellijke volgelingen waren, inzonderheid de twaalven. Dezen waren de Zijnen in de wereld, Zijn gezin, zijn school, zijn boezemvrienden. Hij had geen kinderen, die Hij de Zijnen noemde, maar Hij had hen als zodanig aangenomen. Hij had de zodanige in de andere wereld, maar Hij had hen voor een wijle verlaten, om voor de Zijnen in deze wereld te gaan zorgen. Dezen had Hij lief, Hij heeft hen geroepen tot gemeenschap met Hem, Hij heeft gemeenzaam met hen gesproken, heeft hun steeds tederheid betoond, voor hun welzijn en voor hun eer gezorgd. Hij heeft hun vergund zeer vrij en vrijmoedig met Hem te zijn, en Hij had geduld met hun zwakheden. Hij heeft hen liefgehad tot het einde, bleef hen liefhebben zolang als Hij leefde en na zijn opstanding, nooit heeft Hij hun zijn liefde en goedertierenheid onthouden. Hoewel er sommige personen van rang en aanzien waren, die zijn zaak hadden omhelsd, heeft Hij daarom Zijn oude vrienden niet ter zijde gesteld om plaats te maken voor de nieuwe, neen, Hij bleef zich houden aan Zijn arme vissers. Zij waren zwak en gebrekkig in kennis en genade, traag van begrip en vergeetachtig, en, hoewel Hij hen dikwijls bestrafte, heeft Hij toch nooit opgehouden hen lief te hebben en voor hen te zorgen.

b. Dat is ook waar van alle gelovigen, want deze patriarchen waren de vertegenwoordigers van alle de stammen van Gods geestelijk Israël. Onze Heere Jezus heeft een volk in de wereld, die de Zijnen zijn, Zijn eigendom zijn, want zij zijn Hem gegeven door de Vader, Hij heeft hen gekocht, duur gekocht. en Hij heeft hen zich afgezonderd - de Zijnen, want zij hebben zich Hem gewijd als een bijzonder volk. De Zijnen, waar van de Zijnen gesproken wordt, die Hem niet hebben aangenomen, is het ta idia - het zijne. Zijn eigen dingen, zoals iemands vee het zijn is, maar waarvan hij de eigendom, zo het hem lust, verwisselen kan. Maar hier is het tous idious - Zijn eigen personen, zoals iemands vrouw en kinderen de zijnen zijn, tot wie hij in voortdurende betrekking staat. Christus koestert een hartelijke liefde voor de Zijnen, die in de wereld zijn. Hij heeft hen liefgehad met een liefde van gunst en welwillendheid, toen Hij zich ter hunner verlossing heeft overgegeven. Hij heeft hen lief met een liefde des welbehagens, als Hij hen toelaat tot zijn gemeenschap. Hoewel zij in deze wereld zijn, een wereld van duisternis en verwijdering, van zonde en bederf, heeft Hij hen nochtans lief. Thans zal Hij heengaan naar de Zijnen in de hemel, de geesten der volmaakte rechtvaardigen, die zich dáár bevinden, maar Hij scheen zich het meest te bekommeren om de Zijnen op aarde, omdat zij zijn zorg nodig hadden, aan het zieke of ziekelijke kind worden de meeste zorgen gewijd. Hen, die Christus liefheeft, heeft Hij lief tot het einde. Hij is standvastig in zijn liefde voor Zijn volk. Hij "rust in zijn liefde" . Hij heeft lief met een eeuwige liefde, Jeremia 31:3, van eeuwigheid in de raadsbesluiten er van, tot in eeuwigheid in de gevolgen er van. Niets kan de gelovige scheiden van de liefde van Christus, Hij heeft de Zijnen lief tot het einde, want Hij zal het voor hen voleinden, en zal hen brengen in een wereld, waar de liefde eindeloos en volmaakt is.

2. Christus heeft hun zijn liefde getoond door hun voeten te wassen, zoals de Godvruchtige vrouw Hem hare liefde betoond heeft door zijn voeten te wassen en af te drogen, Lukas 7:38. Aldus heeft Hij willen tonen, dat, gelijk zijn liefde voor hen standvastig was, zij ook nederig en neerbuigend was, - dat Hij ter bereiking van het doel er van bereid was zich te vernederen, - en dat de heerlijkheid van Zijn verhoogden staat, dien Hij nu stond in te treden, de gunst niet in de weg stond, welke Hij de Zijnen toedroeg. En aldus wilde Hij de belofte bevestigen, die Hij aan al de heiligen gedaan heeft, dat Hij hen "zal doen aanzitten, en dat Hij, bijkomende hen zal dienen", Lukas 12:37, dat Hij hun een eer zal aandoen even groot en

verbazingwekkend, als wanneer een heer zijn knechten dient. De discipelen hadden even tevoren de zwakheid hunner liefde voor Hem verraden door Hem de zalf te misgunnen, die op Zijn hoofd was uitgestort, Mattheüs 26:8, en toch geeft Hij hun nu terstond een blijk van zijn liefde. Onze zwakheden doen de liefde en goedheid van Christus des te sterker uitkomen.

3. Hij heeft dien tijd, een weinig voor Zijn laatste pascha, hiertoe gekozen, om twee redenen: -
A. Omdat Hij wist, dat nu zijn ure was gekomen, die Hij lang had verwacht, dat Hij uit deze wereld zou overgaan tot de Vader.
Merk hier op:
a. De verandering, die er met de Heere Jezus zou plaatshebben, Hij zal overgaan. Dat begon bij Zijn dood, maar werd voleindigd bij zijn hemelvaart. Gelijk Christus zelf, zo zullen alle gelovigen, krachtens hun eenheid met Hem, als zij heengaan uit de wereld - uitwonen uit het lichaam - overgaan tot de Vader, en inwonen bij de Heere. Het is een heengaan uit de wereld, deze onvriendelijke, schadelijke, trouweloze, verraderlijke wereld - deze wereld van arbeid, moeite en verzoeking, dit tranendal, en het is een heengaan tot de Vader, tot het gezicht, het visioen, van de Vader der geesten, en de genieting van Hem als de onze.
b. De tijd van deze verandering: zijn ure was gekomen. Soms wordt het de ure Zijner vijanden genoemd, Lukas 22:53, de ure van hun zegepraal, soms zijn ure, de ure van Zijn zegepraal, de ure, die Hij steeds op het oog heeft gehad. De tijd van Zijn lijden was tot op een ure vastgesteld, en de duur er van tot slechts een uur bepaald.
c. Zijn voorkennis er van, Hij "wist dat zijn ure was gekomen", Hij heeft van de beginne geweten, dat zij komen zou, en wanneer, maar nu wist Hij, dat zij gekomen was. Wij weten niet wanneer onze ure komen zal, daarom moet hetgeen wij te doen hebben in gestadige voorbereiding er van nooit ongedaan blijven, maar als wij door de voorboden er van weten, dat onze ure gekomen is, dan moeten wij, evenals onze Meester, er ons ijverig en krachtig op toebereiden, 2 Petrus 3:14. Nu was het in het onmiddellijk vooruitzicht van Zijn heengaan, dat Hij de voeten Zijner discipelen heeft gewassen, opdat, gelijk Zijn hoofd nu gezalfd was tegen de dag Zijner begrafenis, hun voeten zouden gewassen zijn tegen de dag hunner heiliging bij de nederdaling des Geestes vijftig dagen later, zoals ook de priesters met water gewassen werden, Leviticus 8:6. Als wij onze dag zien naderen, dan behoren wij zoveel goed te doen als wij kunnen voor hen, die achterblijven.

B. Omdat de duivel nu in het hart van Judas gegeven had, dat hij Hem verraden zou, vers 2. Deze woorden in een tussenzin kunnen beschouwd worden:
a. als aanwijzende de oorsprong van Judas' verraad, het was een zonde, die duidelijk des duivels beeld en opschrift droeg. Op wat wijze de duivel toegang verkrijgt tot het hart der mensen, en hoe hij zijn pijlen en inblazingen tot hen doet doordringen en ze onopgemerkt vermengt met de gedachten, die in het hart opkomen, weten wij niet. Maar er zijn zonden. die in haren aard zo zondig zijn, en waarvoor zo weinig verzoeking komt van de wereld en het vlees, dat het duidelijk is, dat Satan er het ei van legt in het hart, dat geschikt is om het uit te broeden. Dat Judas zulk een Meester heeft verraden, Hem zo goedkoop en zonder enigerlei aanleiding of prikkeling heeft verraden, was zulk een bepaalde vijandschap tegen God, dat het niet anders dan door Satan zelf uitgedacht en bewerkt kon wezen, daar hij dacht hierdoor des Verlossers koninkrijk te verderven, terwijl hij er feitelijk zijn eigen rijk door verdierf.

b. Als de reden aanduidende, waarom Christus thans de voeten Zijner discipelen wies.
Ten eerste. Daar Judas nu besloten was Hem te verraden, kon de tijd van Zijn heengaan niet meer ver zijn, indien deze zaak besloten is, dan is het gemakkelijk om met Paulus tot de gevolgtrekking te komen: Ik word nu tot een drankoffer geofferd. Hoe boosaardiger wij onze

vijanden tegen ons gestemd zien, hoe meer wij ons moeten benaarstigen om op het ergste voorbereid te zijn.
Ten tweede. Judas nu in de strik gevallen zijnde, en de duivel zijn aanval ook op Petrus en de overigen richtende, Lukas 22:31, wilde Christus de Zijnen tegen hem versterken. Als de wolf een schaap van de kudde heeft geroofd, dan is het tijd voor de herder om over de overigen te waken. Als de besmetting begonnen is te werken, moet tegengif toegediend worden. Dr. Lightfoot merkt op, dat de discipelen van Judas hadden geleerd om te morren tegen de zalving van Christus, hoofdstuk 12:4 en Mattheüs 26:8. Opdat nu zij, die dit van hem geleerd hadden, niet nog ergers van hem zouden leren, versterkt Hij hen door een les van nederigheid tegen zijn gevaarlijkste aanvallen.
Ten derde. Judas, die nu het plan had beraamd om Hem te verraden, was een der twaalven. Nu wilde Christus hiermede tonen, dat Hij niet bedoelde allen te verwerpen om de schuld van dien enen. Hoewel een lid van hun gezelschap een duivel had en een verrader was, zal het er hun niet te slechter om gaan. Christus heeft zijn kerk lief, al zijn er ook geveinsden in, en Hij was liefderijk en genadig voor Zijn discipelen, ofschoon er een Judas onder hen was en Hij het wist.

II. Christus heeft de voeten Zijner discipelen gewassen om een voorbeeld te geven van Zijn eigen wonderbare nederigheid, om te tonen hoe voorkomend vriendelijk Hij was, en de gehele wereld te doen weten hoe diep Hij zich in liefde tot de Zijnen kon neerbuigen. Dat wordt aangeduid in vers 3 - 5. Jezus wetende, en nu denkende aan, en wellicht sprekende van, zijn eer als Middelaar, en tot zijn vrienden zeggende, dat de Vader Hem alle dingen in de handen gegeven had. stond op van het avondmaal en, tot grote verrassing en verwondering van het gezelschap, begon Hij de voeten der discipelen te wassen.
1. Hier is de rechte bevordering en verhoging van de Heere Jezus. Heerlijke dingen worden hier van Christus als Middelaar gezegd.

a. De Vader had Hem alle dingen in de handen gegeven, had Hem eigendomsrecht in alles gegeven, en macht over alles, als bezitter van hemel en aarde ingevolge het grote doel van zijn onderneming, zie Mattheüs 11:27. De vereffening van, en het oordeel omtrent, alle zaken in geschil tussen God en de mens waren in zijn handen gegeven als scheidsman, en het bestuur over het koninkrijk Gods onder de mensen in alle afdelingen er van was Hem opgedragen, zodat alle beschikkingen van bestuur en van oordeel door zijn handen moesten gaan, Hij is de erfgenaam van alle dingen.
b. Hij was van God uitgegaan. Dat geeft te kennen, dat Hij van de beginne bij God was, een wezen en heerlijkheid had, niet slechts eer Hij in deze wereld geboren was, maar eer de wereld zelf was geboren, en dat Hij, toen Hij in de wereld kwam, als Gods gezant is gekomen met een boodschap, een opdracht van Hem. Hij kwam van God als de Zone Gods, en als de Gezondene Gods. De Oud - Testamentische profeten zijn door God verwekt en gebruikt, maar Christus is onmiddellijk van Hem gekomen.
c. Hij ging heen tot God, om bij Hem verheerlijkt te worden met de heerlijkheid, die Hij van eeuwigheid bij God gehad heeft. Hetgeen van God komt. zal tot God gaan, diegenen zijn van boven geboren, wier leven zich naar boven strekt. Gelijk Christus van God is gekomen om Gods zaak voor te staan bij de mensen op aarde, zo is Hij heengegaan tot God om onze zaken voor te staan in de hemel, en het is ons een vertroosting en lieflijkheid te denken, hoe welkom Hij daar geweest is: Hij is gekomen tot de Oude van dagen, Daniël 7:13. En tot Hem werd gezegd: Zit aan Mijn rechterhand, Psalm 110:1.
d. Dit alles wist Hij: Hij was niet als een prins in de wieg, die niets weet van de eer en heerlijkheid waartoe hij is geboren, of gelijk Mozes, die niet wist, dat het vel zijns aangezichts

glinsterde, neen, Hij had een vol gezicht op al de heerlijkheid van Zijn verhoogden staat, en toch heeft Hij zich zo diep willen neerbuigen.

Maar waarom wordt dit nu hier juist te pas gebracht?
a. Het was om Hem, als het ware aan te sporen om nu snellijk aan Zijn discipelen de lessen en onderrichtingen te geven, die Hij nog voor hen had, daar Zij ne ure nu gekomen was, waarin Hij afscheid van hen moest nemen, en verhoogd zou worden boven de gemeenzamen omgang, dien Hij nu met hen had, vers 1.
b. Het kan ook wezen, dat dit Hem heeft ondersteund in Zijn lijden, en Hem goedsmoeds door dien zwaren strijd heen heeft geholpen. Judas was er nu op uit Hem te verraden, en Hij wist het, Hij wist wat er het gevolg van zou zijn, maar ook wetende, dat Hij van God was uitgegaan en tot God ging, is Hij niet teruggedeinsd, maar blijmoedig voortgegaan.
c. Het schijnt ook als tegenstelling te zijn aangebracht met zijn neerbuigendheid, om haar nog des te bewonderenswaardiger voor te stellen. De redenen voor Gods genade zijn in de Schrift soms voorgesteld als vreemd en verrassend, zoals in Jesaja 57:17, 18, Hosea 2:13, 14. Zo wordt ook hier datgene aangeduid als een reden voor Christus om zich neer te buigen, dat veeleer een reden zou schijnen tot het aannemen van statigheid, want Gods gedachten zijn niet als onze gedachten. Vergelijk hiermede die Schriftuurplaatsen, welke de treffendste voorbeelden inleiden van neerbuigende genade met de tentoonspreiding van Goddelijke heerlijkheid, zoals Psalm 5:6, Jesaja 57:15, 66:1, 2.

2. Hier is, in weerwil hiervan, de vrijwillige vernedering van onze Heere Jezus. Jezus wetende, Zijn eigen heerlijkheid als God kennende, en Zijn eigen macht en gezag als Middelaar, zou - naar men zou denken - nu moeten volgen: "staat op van het avondmaal, legt Zijn gewone kledij af, laat een staatsiegewaad aanbrengen, gebiedt hun op een afstand te blijven en Hem hulde te doen". Maar nee, gans het tegenovergestelde heeft plaats, dit overwegende, gaf Hij het grootste voorbeeld van nederigheid. Een wel gegronde verzekerdheid van de hemel en van gelukzaligheid zal, in plaats van de mens op te blazen door hoogmoed, hem nederig maken en nederig houden. Zij, die gelijkvormig willen bevonden worden met Christus, en deelgenoten van Zijn Geest, moeten zich beijveren om temidden van de hoogste bevordering nederig van hart te blijven. Datgene nu, waartoe Christus zich vernederde, was de voeten Zijner discipelen te wassen.

a. Het werk zelf was van zulk een aard, dat men er dienstknechten van de laagsten rang voor gebruikte. uw dienstmaagd, zei Abigaïl, zij tot een dienares om de voeten der knechten mijns heren te wassen - laat mij voor het laagste werk gebruikt worden, 1 Samuel 25:41. Indien Hij hun de handen of het aangezicht had gewassen, dan zou dit reeds een daad van grote neerbuigendheid zijn geweest - Elisa groot water op de handen van Elia, 2 Koningen 3:11 - maar dat Christus zich tot zulk een slavenwerk neerboog, dat voorwaar is wel geschikt om onze bewondering op te wekken. Aldus wilde Hij ons leren niets beneden ons te achten, dat wij doen kunnen voor de ere Gods en tot welzijn onzer broederen.
b. Die neerbuigendheid was des te groter wijl Hij haar bewees aan Zijn eigen discipelen, die zelf van zeer geringen staat waren, niet zeer kieskeurig op hun lichaam, hun voeten zullen waarschijnlijk slechts zelden gewassen zijn, en dus waren zij zeer vuil. In betrekking tot Hem waren zij zijn leerlingen, zijn dienaren, die zijn voeten behoorden te wassen, daar zij geheel van Hem afhankelijk waren. Velen, die anders zeer hooghartig zijn, zullen iets laags of gerings doen, om de gunst hunner meerderen te verwerven, zij verheffen zich door te bukken, en klimmen door te kruipen, maar dat Christus dit voor Zijn discipelen gedaan heeft kon niet voortkomen uit staatkundige berekening of uit vleierij, het was zuivere nederigheid.

c. Om dit te doen stond Hij op van het avondmaal. Hoewel wij in vers 2 vertalen: "als het avondmaal gedaan was", zou dit beter gelezen kunnen worden: een avondmaal bereid zijnde, of, daar Hij aan een avondmaal was, want Hij ging wederom aanzitten, vers 12, en wij bevinden, dat Hij de bete indoopte, vers 26, zodat Hij het in het midden van de maaltijd gedaan heeft.
En hiermede heeft Hij ons geleerd:
-a. het als geen stoornis te achten, of als een rechtmatige oorzaak van onrust, als wij van onze maaltijd worden afgeroepen om Gode of onze naaste een werkelijken dienst te bewijzen, het volbrengen van een plicht verkiezende boven het ons noodzakelijke voedsel, Hoofdstuk 4:34. Christus heeft zijn prediking niet willen onderbreken, zelfs niet om Zijn naaste betrekkingen genoegen te doen, Markus 3:33, maar wel heeft Hij Zijn avondmaal willen onderbreken om aan Zijn discipelen zijn liefde te betonen.
-b. Niet al te kieskeurig te zijn omtrent onze spijze. Het zou sommige overdreven zindelijke lieden hebben doen walgen om temidden van een maaltijd vuile voeten te gaan wassen, maar Christus heeft het gedaan, niet om ons te leren ruw van zeden en manieren te wezen, of onzindelijk te zijn (zindelijkheid en Godzaligheid gaan zeer goed samen) maar om ons te leren niet al te angstvallig te zijn omtrent spijs en drank, de overgevoeligheid hieromtrent eerder te onderdrukken dan aan te moedigen, aan goede manieren een betamelijke plaats gevende, maar ook niet meer.

d. Om dit te doen, nam Hij het gewaad aan van een dienstknecht. Hij legde zijn klederen af - het losse bovenkleed - teneinde dien dienst met des te meer geschiktheid en vaardigheid te volbrengen. Wij moeten ons tot onze plicht begeven, niet als mensen, die statigheid aannemen, maar die zich moeite geven, wij moeten ons ontdoen van alles, dat onze hoogmoed kan strelen of ons zou kunnen hinderen en in de weg zijn voor hetgeen wij te doen hebben, wij moeten de lenden opschorten van ons verstand, als degenen, die zich met ernst en ijver op hun werk toeleggen.

e. Hij deed het met alle plechtigheid der nederigheid, alle onderdelen van dien dienst nauwkeurig volbrengende, niets overslaande, Hij deed het, alsof Hij gewoon was dat werk te doen, Hij deed het alleen, en had niemand om er Hem behulpzaam bij te zijn. Een linnen doek nemende, omgordde Hij zich, zoals dienaren, die een servet over de arm dragen, of een voorschoot aandoen. Hij goot water in het bekken, uit de watervaten, die gesteld waren, Hoofdstuk 2:6, en begon hun voeten te wassen, en, om de dienst te voltooien, heeft Hij ze "afgedroogd". Sommigen denken, dat Hij niet van allen, doch slechts van vier of vijf hunner de voeten heeft gewassen, daar dit voldoende werd geacht voor het doel, maar ik zie niets, dat deze gissing ondersteunt, want in andere plaatsen, waar Hij wèl onderscheid heeft gemaakt, wordt er nota van genomen. En Zijn wassen van de voeten van allen, zonder uitzondering, leert ons algemene uitgebreide liefde voor al de discipelen van Christus, zelfs voor de minsten en geringsten.

f. Ongetwijfeld heeft Christus dan ook de voeten van Judas gewassen, er is tenminste niets waaruit het tegendeel blijkt, want hij was er bij tegenwoordig, vers 26. Het is een der kenmerken van een vrouw, die waarlijk weduwe is, dat zij de voeten der heiligen heeft gewassen, 1 Timotheüs 5:10, en hierin is enige vertroosting gelegen, maar de gezegende Jezus heeft hier de voeten gewassen van een zondaar, de ergsten der zondaren, de ergsten tegenover Hem, van een, die toen omging met het voornemen om Hem te verraden. Vele Schriftverklaarders beschouwen het wassen van de voeten der discipelen door Christus als een voorstelling van geheel zijn onderneming. Hij wist, dat Hij Gode gelijk was, en toch stond Hij in de heerlijkheid op van tafel, heeft Hij zijn klederen des lichts afgelegd, zich omgord met

onze natuur, de gestalte eens dienstknechts aangenomen, is Hij gekomen niet om gediend te worden, maar om te dienen, heeft Hij Zijn bloed vergoten, zijn ziel uitgestort in de dood, en hiermede een wasvat bereid om ons te wassen van onze zonden, Openbaring 1:5.

III. Christus heeft de voeten Zijner discipelen gewassen om hen te wijzen op de geestelijke wassing, de reiniging der ziel van de bezoedeling der zonde. Dit blijkt duidelijk uit Zijn gesprek met Petrus hierover, vers 6 - 11, waarin wij hebben te letten:
1. Op de verbazing van Petrus, toen hij zag welken geringen dienst de Meester ging verrichten, vers 6, Hij dan kwam tot Simon Petrus met de linnen doek en het bekken, en zegt hem zijn voeten uit te strekken om ze te laten wassen. Chrysostomus oppert de gissing, dat Hij het eerst de voeten van Judas heeft gewassen, die zich deze eer gaarne liet welgevallen, en er behagen in schiep zijn Meester zich aldus te zien verlagen. Het. is meer waarschijnlijk, dat Hij, toen Hij dezen dienst ging verrichten (hetgeen de betekenis is van de woorden in vers 5:"Hij begon te wassen") met Petrus is begonnen en dat de overigen het niet zouden toegelaten hebben, indien zij er de verklaring niet van hadden gehoord in hetgeen er tussen Christus en Petrus voorviel. Of Christus nu al of niet het eerst tot Petrus kwam - toen Hij tot hem kwam, schrikte Petrus over dit voorstel: Heere! (zei hij) zult Gij mij de voeten wassen? Hier moet nadruk gelegd worden op de persoonlijke voornaamwoorden: Gij en mij, wast Gij mijn voeten! Gij de mijne! Gij, onze Heere en Meester, dien wij kennen als, en geloven te zijn de Zoon van God, de Zaligmaker en Bestuurder der wereld. Gij zult dit doen voor mij, een nietige aardworm, een zondig mens, o Heere! Zullen deze handen, wier aanraking melaatsen gereinigd, aan blinden het gezicht, aan doden het leven hebben gegeven, mijn voeten wassen?
Aldus hebben **Theophylactus en Dr. Taylor** zich hierover uitgelaten. Zeer bereidwillig zou Petrus het bekken en de linnen doek hebben genomen om zijns Meesters voeten te wassen, en trots zijn geweest op de eer, Lukas 17:7, 8. "Dat zou natuurlijk en in orde geweest zijn, maar dat mijn Meester mijn voeten zou wassen, is zo iets ongehoords, dat ik het mij niet kan begrijpen. Is dit naar de wijze der mensen? Christus' neerbuigende goedheid, inzonderheid zijn verwaardiging jegens ons, waarin wij ons zien opgemerkt door zijn genade, biedt ons rechtmatige stof tot bewondering, Hoofdstuk 14:22. Wie ben ik, Heere? En wat is mijns vaders huis?

2. Op het onmiddellijk bevredigend antwoord, dat Christus op die vraag der verwondering heeft gegeven. Zij volstond tenminste om zijn tegenwerpingen tot zwijgen te brengen, vers 7. Wat Ik doe weet gij nu niet, maar gij zult het na dezen verstaan. Hier zijn twee redenen, waarom Petrus zich moest onderwerpen aan hetgeen Christus ging doen:
a. Omdat hij voor het ogenblik hieromtrent in duisternis en onwetendheid verkeerde, en dus niet moest tegenstaan hetgeen hij niet kende, maar berusten moest in de wil en de wijsheid van Enen, die een goede reden kon geven voor alles wat Hij zei en deed. Christus wilde aan Petrus een onbepaalde gehoorzaamheid leren: "Wat Ik doe, weet gij nu niet, en daarom zijt gij niet bevoegd om er over te oordelen, maar moet gij geloven dat het recht gedaan is, omdat Ik het doe." De bewustheid van de duisternis, waarin wij ons bevinden, en van onze onbekwaamheid om te oordelen over hetgeen God doet, moet ons spaarzaam en bescheiden maken in onze aanmerkingen op zijn handelwijze. Zie Hebreeën 11:8.
b. Omdat er iets gewichtigs in was, waarvan hij later de betekenis zou verstaan. "Na dezen zult gij verstaan hoe nodig gij het hebt gewassen te worden, als gij u schuldig zult hebben gemaakt aan de afschuwelijke zonde van Mij te verloochenen." Aldus wordt dit door sommigen opgevat. "Gij zult het weten en verstaan, als gij in de uitoefening van het apostelambt gebruikt zult worden om van hen, die onder uw opzicht en zorg zijn, de zonden en verontreinigingen van hun aardse genegenheden af te wassen." Aldus wordt het door Dr. Hammond verklaard. Onze Heere Jezus doet vele dingen, waarvan zelfs Zijn eígen discipelen

thans de betekenis niet begrijpen, maar zij zullen ze na dezen verstaan. Wat Hij deed, toen Hij om onzentwil mens is geworden, en wat Hij deed, toen Hij om onzentwil een worm en geen man is geworden, wat Hij deed, toen Hij ons leven heeft geleefd, en wat Hij deed, toen Hij Zijn leven heeft afgelegd, kon niet dan later begrepen worden, en toen bleek het, dat het Hem betaamde, Hebreeën 2:17 1). Latere leidingen van Gods voorzienigheid verklaren de vorige, en later zien wij wat de barmhartige strekking was van gebeurtenissen, die ons het droevigst toeschenen, en de weg, dien wij een omweg dachten te zijn, bleek de rechte weg te wezen. Er lag in die voetwassing, door Christus aan Zijn discipelen verricht, een betekenis, die zij niet dan later hebben begrepen, toen Christus haar verklaarde als een voorbeeld van het bad der wedergeboorte, en de Geest van boven over hen was uitgestort.

3. Petrus' stellige weigering in weerwil hiervan, om zich door Christus de voeten te laten wassen, vers 8. Gij zult mijn voeten niet wassen in der eeuwigheid. Dat is de taal van een vast besluit. Nu was hier:
a. Een vertoon van nederigheid en bescheidenheid. Petrus scheen hierin een diepen eerbied te hebben voor zijn Meester, en heeft dien ongetwijfeld ook werkelijk gehad, zoals hij dien ook had in Lukas 5:8. Zo zal aan velen door een eigenwillige nederigheid hun loon ontgaan, Colossenzen 21:18, 23. Het is een zelfverloochening, die Christus noch eist noch aanneemt, want, onder dien schijn van nederigheid was een werkelijk tegenstreven van de wil van de Heere Jezus verborgen. "Ik zal uw voeten wassen", zegt Christus, "dat zult Gij niet", zegt Petrus, "dit betaamt U niet, " zich aldus voordoende als wijzer te zijn dan Christus. Het is geen nederigheid, maar ongeloof, om de aanbiedingen des Evangelies af te wijzen, alsof zij te kostelijk zijn om ons gedaan te kunnen worden, of te heerlijk om waar te kunnen wezen.

4. Christus' aandringen in zijn aanbieding, en een goede reden, die Hij aan Petrus geeft, waarom hij haar moet aannemen. Indien Ik u niet was, gij hebt geen deel met Mij. Dit kan genomen worden:
a. Als een strenge waarschuwing tegen ongehoorzaamheid. Indien Ik u niet was, indien gij blijft weerstreven, en u niet wilt onderwerpen aan de wil uws Meesters in zo klein een zaak, dan zult gij niet als een van Mijn discipelen erkend worden, maar terecht uitgebannen worden en ontzet uit uw ambt, omdat gij Mijn bevelen niet opvolgt." Aldus is het door verscheidene kerkvaders opgevat, indien Petrus wijzer wil zijn dan zijn Meester, de bevelen gaat betwisten, die hij behoort te gehoorzamen, dan zegt hij Hem hiermede zijn trouw en gehoorzaamheid op, en zegt, zoals Israël vanouds gezegd heeft: Wat deel hebben wij aan David?" "Wat deel heb ik aan de Zone Davids?, En zo zal dan ook zijn oordeel wezen, hij zal geen deel met Hem hebben. Laat hem niet beleefder of nederiger zijn dan goed voor hem is, want gehoorzamen is beter dan offerande, 1 Samuel 15:22.
Of: b. Als een verklaring van de noodzakelijkheid der geestelijke wassing, en aldus geloof ik, dat het verstaan moet worden: "Indien Ik uw ziel niet was van de verontreiniging der zonde, gij hebt geen deel met Mij, geen gemeenschap met Mij, geen nuttigheid of voordeel van Mij." Allen, die geestelijk door Christus gewassen zijn - maar dezen alleen - hebben deel met Christus. Deel te hebben aan Christus, of met Christus, daarin is al de zaligheid van de Christen gelegen, het is Christus deelachtig te zijn, Hebreeën 3:14, het is te delen in die onwaardeerbare voorrechten, welke voortvloeien uit een vereniging met Hem en betrekking tot Hem. Het is het goede deel te hebben, hetwelk het een nodige is. Om deel te hebben met Christus, is het noodzakelijk dat Hij ons wast. Allen, die Christus erkent en behoudt, rechtvaardigt en heiligt Hij, en die beide zaken zijn opgesloten in Zijn wassen van hen. Wij kunnen niet delen in zijn heerlijkheid, indien wij niet delen in zijn verdienste en gerechtigheid, niet delen in Zijn Geest en genade.

5. De meer dan onderwerping, het ernstig verzoek van Petrus, om door Christus gewassen te worden, vers 9. Indien dit de betekenis er van is, Heere! zo was niet alleen mijn voeten, maar ook de handen en het hoofd". Hoe spoedig is Petrus van denkwijze veranderd! Toen de dwaling van zijn verstand opgehelderd was, was ook het verdorven besluit van zijn wil spoedig veranderd. Laat ons dus niet zo beslist en bepaald zijn in enigerlei besluit (behalve in ons besluit om Christus te volgen), want wij kunnen spoedig oorzaak zien om het te herroepen, maar voorzichtig zijn in het opvatten van een voornemen, waar wij bij willen blijven.
Merk op:
a. Hoe bereid Petrus is om terug te komen van hetgeen hij gezegd had. "Heere! welk een dwaas ben ik geweest om zulk een haastig woord te spreken!" Nu zijn wassing hem blijkt een daad van Christus' macht en genade te zijn, laat hij haar toe, slechts als een daad van vernedering heeft zij hem mishaagd. Als Godvruchtige mensen hun dwaling inzien, dan zijn zij er niet afkerig van haar te herroepen. Vroeg of laat zal Christus allen Zijn gevoelen doen omhelzen.
b. Hoe dringend hij de reinigende genade van de Heere Jezus begeert, en de algemenen invloed er van, zelfs op zijn handen en zijn hoofd. een scheiding van Christus, en er van uitgesloten te zijn om deel met Hem te hebben, is het ontzettendste kwaad in de ogen van allen, die verlicht zijn, uit vrees daarvoor kunnen zij tot alles worden bewogen. En uit vrees daarvoor behoren wij vurig te zijn in ons gebed tot God, dat Hij ons wasse, ons rechtvaardige en heilige. "Heere, maak mij voor U geschikt door het bad der wedergeboorte, opdat ik van U niet worde afgesneden! Heere, was niet slechts mijn voeten van de grove onreinheid, die er aan kleeft, maar ook mijn handen en mijn hoofd, van de vlekken, die er op gekomen zijn, en het onbemerkte vuil, dat van binnen uit het lichaam zelf voortkomt". Zij, die waarlijk begeren geheiligd te worden, begeren gans en al geheiligd te worden, dat de gehele mens met al zijn delen en vermogens gereinigd worde. 1 Thessalonicenzen 5:23.

6. Christus' nadere verklaring van dat teken, zoals het de geestelijke wassing voorstelt.
a. In betrekking tot Zijn discipelen, die Hem getrouw waren, vers 10:Die gewassen is over het gehele lichaam in het bad (zoals dikwijls in die landen geschiedde) heeft - als hij naar zijn huis terugkeert - niet van node dan de voeten te wassen, daar zijn handen en zijn hoofd gewassen zijn, en hij onderweg slechts zijn voeten weer bezoedeld heeft. Petrus was van het een uiterste overgegaan tot het andere. In het eerst wilde hij Christus zijn voeten niet laten wassen, en nu ziet hij voorbij wat Christus voor hem gedaan heeft in de doop, en wat hierdoor werd aangeduid, en hij roept, dat hij ook zijn handen en zijn hoofd gewassen wil hebben. Nu leidt Christus hem in tot de betekenis, zijn voeten moeten gewassen worden, niet zijn handen en zijn hoofd. Zie hier de vertroosting en het voorrecht van hen, die gerechtvaardigd zijn, zij zijn gewassen door Christus, zij zijn geheel rein, dat is: zij zijn genadiglijk door God aangenomen, alsof zij dit waren, en hoewel zij zondigen, behoeven zij, op hun berouw en bekering, niet opnieuw gerechtvaardigd te worden, want dan zouden zij dikwijls gedoopt worden, Het blijk of bewijs van de gerechtvaardigde staat kan omfloerst wezen, en de vertroostingen er van voor een tijd hebben opgehouden, terwijl toch de handvest of waarborg er van niet vernietigd is. Hoewel wij reden hebben tot dagelijkse bekering en verootmoediging, zijn toch Gods genadegiften en roeping onberouwelijk. Het hart kan met bezemen gekeerd en versierd zijn en toch des duivels paleis blijven, maar, als het gewassen is, dan behoort het Christus toe, en Hij zal het niet verliezen. Zie wat de dagelijkse zorg behoort te wezen van hen, die door genade in de gerechtvaardigde staat zijn, namelijk hun voeten te wassen, zich te reinigen van de schuld, die zij dagelijks aangaan uit zwakheid en onbedachtzaamheid, door de vernïeuwing hunner bekering met een gelovige toepassing van de kracht van Christus' bloed. Wij moeten ook onze voeten wassen door een voortdurende

waakzaamheid tegen al hetgeen verontreinigt, en wij moeten ons pad zuiver houden en onze voeten reinigen door acht te geven op Zijn woord, Psalm 119:9. Als de priesters geheiligd werden, werden zij met water gewassen, en hoewel zij dan later niet weer zulk een algehele wassing behoefden, moesten zij toch, op straffe des doods, telkenmale als zij ingingen om te dienen, zich aan het koperen wasvat de handen en de voeten wassen, Exodus 30:19, 20. De voorziening, die gemaakt is voor onze reiniging, moet ons niet vermetel of overmoedig maken, maar ons met des te meer omzichtigheid doen wandelen. Ik heb mijn voeten gewassen, hoe zal ik ze dan nu verontreinigen? Uit de vergiffenis, die wij gisteren hebben erlangd, behoren wij een argument af te leiden tegen de verzoeking van heden.

b. In betrekking tot Judas. Gijlieden zijt rein, doch niet allen, vers 10, 11. Hij verklaart Zijn discipelen rein, rein om het woord, dat Hij tot hen gesproken heeft, Hoofdstuk 15:3. Hij zelf heeft hen gewassen, en zei toen: Gij zijt rein, maar Hij zondert Judas hiervan uit, niet allen. Zij waren allen gedoopt, zelfs Judas, maar niet allen rein, velen hebben het teken, maar niet de zaak, die er door betekend wordt. Zelfs onder hen, die discipelen van Christus genoemd worden en die belijden tot Hem in betrekking te staan, zijn er sommigen, die niet rein zijn, Spreuken 30:12. De Heere kent degenen, die de Zijnen zijn, en die het niet zijn, 2 Timotheüs 2:19. Het oog van Christus kan het kostelijke van het snode onderscheiden, het reine van het onreine. Als zij, die zich discipelen hebben genoemd, later verraders blijken te zijn, dan is hun afval het bewijs, dat zij van de beginne af geveinsden zijn geweest. Christus acht het nodig om Zijn discipelen te doen weten, dat zij niet allen rein zijn, opdat wij allen nauwlettend op ons zelf toezien. (Ben ik het, Heere? Ben ik onder de reinen, zonder rein te zijn?) en opdat, als de geveinsden ontdekt worden, dit geen verrassing of struikelblok voor ons zijn zal.

IV. Christus heeft de voeten Zijner discipelen gewassen om ons een voorbeeld te geven. Deze uitlegging er van heeft Hij gegeven, toen Hij het gedaan had, vers 12 - 17.
Merk op:
1. Hoe plechtig Hij de betekenis aanduidde van hetgeen Hij gedaan had, vers 12. Als Hij dan hun voeten gewassen had.. zei Hij tot hen: Verstaat gij wat Ik ulieden gedaan heb?
a. Hij wachtte met de verklaring er van te geven, totdat Hij de handeling volbracht had. Om hun onderworpenheid en onbepaalde gehoorzaamheid op de proef stellen. Wat Hij deed moesten zij niet dan later weten, opdat zij zouden leren te berusten in Zijn wil, als zij er zich de redenen niet van konden verklaren. Omdat het voegzaam was het raadsel te eindigen voordat Hij het gin g ontraadselen. Evenzo heeft Hij, toen geheel zijn onderneming volbracht was, toen Zijn lijden geëindigd was, en Hij de klederen van Zijn verhoogden staat had genomen, en gereed was wederom aan te zitten, het verstand Zijner discipelen geopend, en Zijn Geest over hen uitgestort, Lukas 24:45, 46.

b. Eer Hij het hun verklaarde, vroeg Hij of zij het verstonden: Verstaat gij wat Ik ulieden gedaan heb? Hij doet hun deze vraag, niet alleen om hen hun onwetendheid te doen beseffen en hun behoefte aan onderricht (zoals in Zacharia 4:5, 13. Weet gij niet wat deze dingen zijn? En ik zei: Neen, mijn Heere! maar ook om de begeerte naar onderricht bij hen op te wekken en hen dit te doen verwachten: "Ik wil dat gij dit weet, en indien gij wilt opletten, zal Ik het u zeggen." Het is de wil van Christus, dat de tekenen der sacramenten verklaard zullen worden, en dat Zijn volk met de betekenis er van bekend gemaakt zal worden, want anders zullen zij, hoe gewichtig ook en vol van betekenis, voor hen die de zaak, welke er door aangeduid wordt, niet kennen, zonder betekenis zijn. Daarom wordt hun voorgeschreven te vragen: Wat hebt gij daar voor een dienst? Exodus 12:26.

2. Waar Hij hetgeen Hij te zeggen had op grondde, vers 13. Gij heet Mij Meester en Heere, gij geeft Mij deze titels in het spreken van Mij en tot Mij, en gij zegt wèl, want Ik ben het." Gij staat tot Mij in de betrekking van scholieren, en Ik doe de dienst van leermeester bij u." Jezus Christus is onze Meester en Heere, Hij, die onze Verlosser en Zaligmaker is, is daarom ook onze Heere en Meester. Hij is onze Meester, didaskados - onze Onderwijzer en Leermeester in alle nodige waarheden en regelen, als een profeet ons de wil Gods openbarende. Hij is onze Heere, kurios onze Bestuurder en Eigenaar, die macht over, en bezit van, ons heeft. Het voegt de discipelen van Christus Hem Meester en Heere te noemen, niet als een ijdele plichtpleging, maar in ernst en wezenlijkheid, niet uit dwang, maar uit zielsvermaak.
Als wij Christus Meester en Heere noemen, dan legt ons dit de verplichting op om Zijn onderricht te ontvangen en aan te nemen. Christus wilde aldus reeds vooraf hun gehoorzaamheid eisen aan een gebod, dat aan vlees en bloed mishaagt. Indien Christus onze Meester en Heere is, dit is door ons eigen goedvinden, met onze eigen instemming - en wij hebben Hem dikwijls aldus genoemd - dan zijn wij eershalve en eerlijkheidshalve gehouden acht op Hem te slaan, Hem te gehoorzamen.

3. De les, die Hij hiermede heeft geleerd: Zo zijt gij ook schuldig elkanders voeten te wassen.
a. Sommigen hebben dit in letterlijken zin opgenomen, en hebben gedacht, dat er een blijvende inzetting in de kerk mede bedoeld was, dat de Christenen dus op een plechtige, Godsdienstige wijze elkanders voeten moesten wassen ten teken van hun neerbuigende liefde voor elkaar. Ambrosius heeft dit alzo opgevat en te Milaan beoefend. Augustinus zegt, dat de Christenen, die het niet deden met hun handen, het (naar hij hoopte) deden met hun hart, in nederigheid, "maar," zegt hij, "het is veel beter om het ook met de handen te doen, als de gelegenheid er zich toe aanbiedt, zoals 1 Timotheüs 5:10. Wat Christus gedaan heeft, moet geen Christen versmaden te doen. Calvijn zegt, dat de paus bij de jaarlijkse verrichting dezer plechtigheid op Witten Donderdag meer Christus' aap, dan Christus' volgeling is, want de opgelegde plicht door Christus is wederkerig. "Gij zijt schuldig elkanders voeten te wassen." En Jansenius zegt: Het wordt frigide et dissimiliter gedaan - koel en niet naar het oorspronkelijke voorbeeld.

b. Maar het moet ongetwijfeld in overdrachtelijke zin opgevat worden, het is een leerrijk teken, maar niet sacramenteel zoals het heilig Avondmaal. Het was een gelijkenis voor het oog, en onze Meester heeft bedoeld er ons drie dingen in te leren: Een nederige inschikkelijkheid of gedienstigheid. Wij moeten van onze Meester leren nederig van hart te zijn, Mattheüs 11:29, en in ootmoed te wandelen. Wij moeten gering denken over ons zelf, en met achting en eerbied denken van onze broederen, niets beneden ons achten dan de zonde. Van hetgeen gering schijnt te zijn, maar strekken kan tot verheerlijking van God en tot welzijn van onze broederen, moeten wij met David zeggen: "indien dit gering is, dan zal ik mij nog geringer houden dan alzo," 2 Samuel 6:22. Christus heeft Zijnen discipelen dikwijls nederigheid geleerd, en zij hadden de les vergeten, maar nu leert Hij het hun op zulk een wijze, dat zij het gewis nooit meer kunnen vergeten. Dienstvaardigheid. Elkanders voeten te wassen is zich neer te buigen tot de geringsten, laagsten dienst der liefde, tot wezenlijk welzijn van elkaar, zoals Paulus, die, hoewel vrij van allen, zich tot aller dienstknecht maakte, en zoals Jezus, die niet is gekomen om gediend te worden, maar om te dienen. Wij moeten het niet te veel vinden zorg en moeite te hebben, tijd te besteden, ons zelf te verkleinen tot welzijn van hen, aan wie wij geen bijzondere verplichting hebben, zelfs voor onze minderen, en dezulken, die niet instaat of bij machte zijn ons wedervergelding te doen. De voeten te wassen na een reis strekt zowel voor de voegzaamheid van de persoon, als tot zijn behaaglijkheid en genoegen, zodat elkanders voeten te wassen is een te rade gaan met elkanders eer en welzijn,

te doen wat wij kunnen om elkanders eer op te houden en elkanders gezondheid te bevorderen. Zie 1 Corinthiërs 10:24, Hebreeën 6:10.
De plicht is wederzijds, wij moeten hulp van onze broederen aannemen, en hun hulpe bieden. een dienstvaardigheid tot elkanders heiliging: Gij zijt schuldig elkanders voeten te wassen van de verontreiniging der zonde. Augustinus en vele anderen nemen het in dien zin. Wij kunnen voor elkanders zonden niet voldoen, dit kan alleen Christus, maar wij kunnen helpen om elkaar van zonde te reinigen. Wij moeten in de eerste plaats ons zelf wassen, dezen liefdedienst moeten wij bij ons zelf beginnen, Mattheüs 7:5, maar hij moet daar niet eindigen, wij moeten treuren om de tekortkomingen en dwaasheden onzer broederen, en nog veel meer om hun ergerlijke verontreinigingen, 1 Corinthiërs 5:2, wij moeten de verontreinigde voeten onzer broederen wassen in onze tranen. Wij moeten hen getrouwelijk bestraffen, en doen wat wij kunnen om hen tot bekering te brengen, Galaten 6:1, en wij moeten hen vermanen en waarschuwen om te voorkomen, dat zij in modderig slijk vallen, dat is hun voeten te wassen.

4. Wij hebben hier de bekrachtiging van dit gebod in het voorbeeld van hetgeen Christus nu gedaan heeft: "Indien Ik, uw Heere en Meester, dit aan ulieden gedaan heb, dan behoort gij het elkaar te doen". Hij toont het klemmende van dit argument in twee dingen: -
a. Ik ben uw Meester, en gij zijt Mijn discipelen, en dus behoort gij van Mij te leren, vers 15, want hierin, evenals in andere dingen, heb Ik u een voorbeeld gegeven, opdat gij doet aan anderen wat Ik u gedaan heb.
Merk op:
Welk een goed leermeester Christus is. Hij onderwijst door voorbeeld zowel als door leerstelling en Hij is in de wereld gekomen en heeft onder ons gewoond, om ons een voorbeeld te geven van al de genadegaven en plichten, die Zijn heilige godsdienst leert, en het is een volmaakt voorbeeld, er is geen enkele vlek of gebrek in. Hierdoor heeft Hij Zijn eigen wetten begrijpelijker voor ons gemaakt. Christus is een bevelhebber als Gideon, die tot zijn krijgslieden zei: Ziet naar mij, en doet alzo, Richteren 7:17, als Abimelech, die zei: Wat gij mij hebt zien doen, haast u, doet als ik, Richteren 9:48, en gelijk Caesar, die zijn krijgslieden niet milites - krijgsknechten, noemde, maar commilitones - mede - krijgsknechten, en wiens gewone woord niet was Ite illuc, maar Venite huc, niet: Gaat, maar: Komt. Welke goede leerlingen wij behoren te zijn. Wij moeten doen wat Hij gedaan heeft, want daarom heeft Hij ons een voorbeeld gegeven, om het na te schrijven, opdat wij in de wereld zijn, zoals Hij in deze wereld geweest is, 1 Johannes 4:17, en wandelen, zoals Hij gewandeld heeft, 1 Johannes 2:6. Christus' voorbeeld hierin moet inzonderheid gevolgd worden door Evangeliedienaren, in wie de genade van nederigheid en heilige liefde zeer bijzonder moet uitblinken, en door de beoefening daarvan kunnen zij de belangen huns Meesters en het doel hunner eigen bediening krachtdadig bevorderen. Toen Christus zijn apostelen uitzond, was het met dezen last: dat zij geen hogen staat zouden voeren, zich niet trotselijk zouden aanstellen, maar allen alles zouden worden, 1 Corinthiërs 9:22. Wat Ik aan uw vuile voeten gedaan heb, doet gijlieden het aan de verontreinigde zielen der mensen, wast ze. Sommigen, die denken, dat dit aan het avondmaal op het pascha geschied is, menen, dat hiermede als regel wordt voorgeschreven om toe te zien dat zij, die tot het heilig Avondmaal worden toegelaten, gewassen en gereinigd zijn door een verbetering van leven en een onberispelijke wandel, en hen dan rondom Gods altaar te laten gaan. Maar tevens wordt hier aan alle Christenen geleerd om zich in liefde tot elkaar neer te buigen, en het te doen zoals Christus het gedaan heeft, ongevraagd, zonder betaling, wij moeten niet inhalig zijn in de dienst der liefde, en hem ook niet met weerzin doen.

b. Ik ben uw Meester, en daarom kunt gij het niet beneden u achten datgene te doen, hoe gering het u ook toeschijne, wat gij Mij hebt zien doen, want, vers 16, een dienstknecht is niet meerder dan zijn heer, noch een gezant al wordt hij ook met al de pracht en praal van een

gezant uitgezonden - meerder dan die hem gezonden heeft. - Christus heeft dit aangevoerd als een reden, Mattheüs 24:25, waarom zij het niet vreemd moesten achten, als zij zouden lijden zoals Hij leed, hier voert Hij het aan als een reden, waarom zij het niet als iets bijzonders moesten aanzien, als zij zich vernederden, zoals Hij zich vernederd heeft. Wat Hij geen verkleining vond voor zich zelf, moeten zij geen verkleining achten voor zich. Misschien heeft dit gebod van elkanders voeten te wassen de discipelen innerlijk gehinderd, als onbestaanbaar met de waardigheid, waartoe zij eerlang dachten bevorderd te worden. Om zulke gedachten te voorkomen, herinnert Christus hen aan hun plaats als zijn dienstknechten, zij waren niet groter of aanzienlijker dan hun Meester, en wat bestaanbaar was met zijn waardigheid, was nog veel meer bestaanbaar met de hun. Indien Hij nederig en gedienstig was, dan betaamde het hun niet om hoogmoedig en aanmatigend te zijn.
Wij moeten wèl acht geven op ons zelf opdat Christus' neerbuigendheid tot ons en bevordering van ons, door de verdorvenheid onzer natuur ons er niet toe brenge hoge gedachten te koesteren van ons zelf, of lage gedachten van Hem. Wij hebben het nodig er aan herinnerd te worden, dat wij niet meerder zijn dan onze Heere. Tot al hetgeen, waartoe onze Meester zich wel heeft willen neerbuigen ten gunste van ons, moeten wij nog zoveel te meer bereid zijn ons neer te buigen in gelijkvormigheid met Hem. Christus heeft door zich te vernederen de nederigheid verwaardigd en geëerd, en Zijnen volgelingen de verplichting opgelegd om niets beneden zich te achten dan de zonde. Als wij onze Meester zien dienen, dan moeten wij wel zien, hoe weinig het ons betaamt te willen heersen.

5. Onze Heiland besluit dit deel Zijner rede met een wenk omtrent de noodzakelijkheid hunner gehoorzaamheid aan deze instructies. Indien gij deze dingen weet, of daar gij nu deze dingen weet, zalig zijt gij, zo gij dezelve doet. De meeste mensen denken: zalig zijn zij, die zich verheffen en heersen. Elkanders voeten te wassen zal ons nooit bezittingen of bevordering aanbrengen, maar desniettemin zegt Christus: Zalig zij, die zich neerbuigen en gehoorzamen. Indien gij deze dingen weet. Dat kan verstaan worden als een twijfel aanduidende, of zij ze al of niet wisten. Zo sterk was hun waan omtrent een wereldlijk koninkrijk, dat het de vraag was of zij een denkbeeld konden opvatten van een plicht, die daar zozeer in strijd mede was. Of wel: men neemt aan, dat zij deze dingen wisten, en daar hun dan zo uitnemende voorschriften gegeven waren, aanbevolen door zo voortreffelijk een voorbeeld, zal het ter volmaking van hun zaligheid nodig zijn, dat zij ze in beoefening brengen.

a. Dat is van toepassing op al de geboden van Christus in het algemeen. Hoewel het zeer nuttig is onze plicht te kennen, zullen wij toch in zaligheid tekortkomen, als wij onze plicht niet doen. Het weten is voor ons het doen, die kennis dus, welke niet in praktijk wordt gebracht, is ijdel en onvruchtbaar, ja, zij zal de zonde en het verderf verzwaren, Lukas 12:47, 48, Jakobus 4:17. Het is weten en doen, dat ons zal doen kennen als van Christus' koninkrijk te zijn, en als wijze bouwlieden te zijn, Psalm 103:17, 18.
b. Het is inzonderheid van toepassing op dit gebod van nederigheid en dienstvaardigheid. Niets wordt meer geweten, niets wordt meer geredelijk erkend, dan dat wij nederig moeten wezen, en daarom is het, dat wel velen erkennen zullen driftig en onmatig te zijn, maar weinigen erkennen zullen trots en hovaardig te wezen, want het is een onverschoonbare zonde, even hatelijk als elke andere. En toch! hoe weinig ware nederigheid wordt er gezien, hoe weinig van die wederkerige onderwerping en dienstvaardigheid, waar de wet van Christus zozeer op aandringt. De meesten weten die dingen zo wel, dat zij verwachten, dat anderen in overeenstemming er mede zullen handelen, zich aan hen zullen onderwerpen en hen zullen dienen, maar zij weten ze niet zo goed om ze zelf in beoefening te brengen.

Johannes 13:18 - 30

Wij hebben hier de ontdekking van Judas' complot om zijn Meester te verraden. Christus heeft het van de beginne geweten, maar nu heeft Hij er voor het eerst Zijn discipelen mede bekend gemaakt, die niet verwachtten, dat Christus verraden zou worden, hoewel Hij hun dit dikwijls gezegd had, en nog minder kwam het bij hen op, dat een hunner dit doen zou. Hier nu:

I. Geeft Christus hun in het algemeen een wenk er van, vers 18. Ik zeg niet van u allen, Ik kan niet verwachten, dat gij allen deze dingen doen zult, want Ik weet, welke Ik uitverkoren heb, en wie Ik voorbijgegaan ben, maar de Schrift zal vervuld worden, Psalm 41:10:Die met Mij het brood eet, heeft tegen Mij zijn verzenen opgeheven. Hij spreekt nog niet vrijuit, noch van de misdaad, noch van de misdadiger, maar wekt hun verwachting op naar een verdere ontdekking.
1. Hij geeft hun te kennen, dat het niet met hen allen goed stond. Hij had gezegd. vers 10, Gijlieden zijt rein, doch niet allen. En hier: Ik zeg niet van u allen. Wat van de voortreffelijkheid van Christus' discipelen gezegd wordt, kan niet gezegd worden van allen, die aldus genoemd worden. Het woord van Christus is een onderscheidend woord, hetwelk onderscheid maakt tussen klein vee en klein vee, en duizenden ter helle zal onderscheiden, die zich vleiden met de hoop, dat zij naar de hemel gingen. Ik zeg niet van u allen, van u, Mijn discipelen en volgelingen. Er is in de beste gezelschappen een vermenging van kwaad met goed, een Judas onder de apostelen, en zo zal het wezen, totdat wij in het zalige gezelschap komen, waarin niets dat onrein of vermomd is, zal toegelaten worden.
2. Dat Hij zelf wist, met wie het wèl was, en met wie niet: Ik weet, welke Ik uitverkoren heb, wie de weinigen zijn, die uitverkoren zijn uit de velen, welke met de algemene roeping geroepen waren. Die verkoren zijn, werden door Christus zelf verkoren, Hij wees de personen aan, voor wie Hij het verlossingswerk op zich heeft genomen. Zij, die verkoren zijn, zijn aan Christus bekend, want nooit vergeet Hij iemand, dien Hij eens in liefde gedacht heeft, 2 Timotheüs 2:19.
3. Dat in het verraad van hem, die zich ontrouw jegens Hem betoonde, de Schrift vervuld werd, waardoor zeer veel van het verbazingwekkende, zowel als van het aanstotelijke der zaak wordt weggenomen. Christus heeft iemand opgenomen in Zijn gezin, dien Hij voorzag een verrader te zijn, en Hij heeft hem dit niet door krachtdadige genade belet, opdat de Schrift zou vervuld worden. Laat het dus voor niemand een steen des aanstoots wezen, want hoewel dit Judas misdaad volstrekt niet vermindert of verzacht, kan het wel onze ergernis er aan verzachten. De Schrift, waarop hier gewezen wordt, is Davids klacht over het verraad van sommigen zijner vijanden, de Joodse uitleggers, en wij naar of volgens hen, verstaan dit over het algemeen van Achitofel: Hugo de Groot is van mening dat het aanduidt, dat de dood van Judas aan dien van Achitofel gelijk zou wezen. Omdat deze psalm echter spreekt van Davids ziekte, waarvan wij niets lezen ten tijde, dat Achitofel hem verlaten heeft, kan het beter verstaan worden van een anderen vriend, die hem ontrouw was geworden.

Onze Zaligmaker past het toe op Judas:
a. Als apostel was Judas toegelaten tot het hoogste voorrecht: hij "heeft brood met Christus gegeten". Hij was gemeenzaam met Hem, begunstigd door Hem, hij maakte deel uit van Zijn gezin, hij was een dergenen met wie Hij vertrouwelijk sprak en omging. David zei van zijn verraderlijken vriend: Hij at mijn brood, maar Christus, arm zijnde, had geen brood, dat Hij eigenlijk het zijn kon noemen. Hij zegt: Die met Mij het brood eet, van het brood, dat Hij van de goedheid Zijner vrienden had, welke Hem dienden van hun goederen, hadden Zijn discipelen hun deel, Judas met de overigen. Overal waar Hij heenging, was Judas welkom met Hem, daar heeft hij niet met de dienaren gespijzigd, neen, hij zat aan met zijn Meester, at van dezelfden schotel, dronk uit dezelfden beker, en in alle opzichten heet hij in alles met Hem

gedeeld. Hij heeft wonderdadig brood met Hem gegeten, toen de broden vermenigvuldigd werden, hij heeft het pascha met Hem gegeten. Niet allen, die brood eten met Christus, zijn ware discipelen, Zie 1 Corinthiërs 10:3 - 5.
b. Als afvallige was Judas schuldig aan het laagste verraad, hij heeft de verzenen tegen Christus opgeheven. Hij verliet Hem, keerde Hem de rug toe, ging uit van het gezelschap der discipelen, vers 30. Hij verachtte Hem, schudde het stof zijner voeten tegen Hem in minachting van Hem en van Zijn Evangelie. Ja meer: hij werd Hem tot vijand, smaadde Hem, zoals worstelaars hun tegenpartijen, die zij overhoop willen werpen. Het is niets nieuws, dat zij, die schijnbaar Christus' vrienden waren, in werkelijkheid blijken zijn vijanden te zijn. Zij, die voorgeven Hem groot te maken, maken zich zelf groot tegen Hem, en hiermede betonen zij zich schuldig niet slechts aan de laagste ondankbaarheid, maar ook aan het laagste verraad.

II. Hij geeft hun een reden, waarom Hij hun het verraad van Judas vooruit bekendmaakte, vers 19:Van nu zeg Ik het ulieden, eer het geschied is - eer Judas nog begonnen is aan de volvoering van zijn goddeloos plan, opdat, wanneer het geschied zal zijn, gij, in plaats van u er aan te stoten, bevestigd moogt worden in uw geloof, dat Ik het ben, die komen zou.
1. Door Zijn helder en ontwijfelbaar voorzien van toekomstige dingen, waarvan Hij hier, evenals bij andere gelegenheden, het onbetwistbare bewijs geeft, bewees Hij zich de ware God te zijn, voor wie alle dingen naakt en geopend zijn. Christus voorzegde, dat Judas Hem zou verraden, toen er nog geen grond was om zo iets te vermoeden, en zo bewees Hij zich als het eeuwige Woord, dat een oordeler is der gedachten en der overleggingen des harten. De profetieën van het Nieuwe Testament betreffende de afval der laatste tijden (die wij hebben in 2 Thessalonicenzen 2, 1 Timotheüs 4, en in de Openbaring) blijkbaar vervuld zijnde, is dit een bewijs, dat die geschriften door God zijn ingegeven en het bevestigt ons geloof in de gansen canon der Heilige Schrift.
2. Door deze toepassing van de typen en profetieën van het Oude Testament op Hem zelf bewijst Hij zich de ware Messias te zijn, wie al de profeten getuigenis hebben gegeven. Aldus was er geschreven, en aldus heeft Christus moeten lijden, en Hij leed, zoals het geschreven was, Lukas 24:25, 26, Johannes 8:28.

III. Hij geeft een woord van bemoediging aan zijn apostelen, en aan al zijn dienstknechten, die Hij in Zijn dienst gebruikt, vers 20, "Zo Ik iemand zend, wie dien ontvangt, die ontvangt Mij". Deze woorden hebben dezelfde strekking als die wij in andere Schriftuurplaatsen hebben, maar het is niet gemakkelijk er hier het verband of de samenhang van aan te tonen. Christus had Zijnen discipelen gezegd, dat zij zich moeten vernederen en verlagen. "Ofschoon er nu zijn zullen", zegt Hij, die u om uw dienstvaardigheid zullen minachten, zullen er ook zijn, die er u om zullen eren". Zij, die zich verwaardigd weten door Christus' opdracht, kunnen het wel voor lief nemen om door de wereld geminacht te worden.
Of wel: Hij bedoelde de gemoedsbezwaren weg te nemen van hen, die, omdat er onder de apostelen een verrader was, er voor terugdeinsden, om iemand hunner te ontvangen, want indien een hunner de Meester ontrouw was, aan wie zou iemand hunner dan getrouw zijn? Ex uno disce omnes Zij zijn allen aan elkaar gelijk. Neen, gelijk Christus nooit om de misdaad van Judas geringer over hen zal denken, zo zal Hij hen ook steunen, hun bijblijven, hen erkennen en de zodanige verwekken, die hen zullen ontvangen. Zij, die Judas hadden ontvangen, toen hij een prediker was, die wellicht door zijn prediking bekeerd en gesticht werden, zijn hierom nooit erger er aan toe geweest, en zij moeten er ook niet met spijt of leedwezen aan terugdenken, omdat hij later bleek een verrader te zijn, want hij was toch iemand, door Christus gezonden. Wij kunnen niet weten wat de mensen zijn, en nog veel minder wat zij zullen zijn, maar diegenen, welke blijken door Christus te zijn gezonden, moeten wij ontvangen, totdat het tegendeel blijkt. Hoewel sommigen, door vreemdelingen te

herbergen, onwetend rovers hebben geherbergd, behoren wij toch gastvrij te zijn, want hierdoor hebben sommigen engelen geherbergd. Het misbruik, dat van onze liefde en barmhartigheid gemaakt wordt, hoe grote wijsheid en voorzichtigheid wij er ook bij betrachten, zal noch onze liefdeloosheid verschonen, noch ons het loon onzer liefde doen verliezen.

1. Wij worden hier aangemoedigd om Evangeliedienaren te ontvangen, als gezondenen door Christus. Zo Ik iemand zend, wie dien ontvangt, die ontvangt Mij. Zo Ik iemand zend, hoe zwak of arm hij ook zij, hoe ook van gelijke bewegingen als anderen (want evenals de wet, stelt ook het Evangelie tot priesters "mensen, die zwakheid hebben')zo hij Mijn boodschap brengt, regelmatig geroepen en aangewezen is om dat te doen, en zich als ambtsdrager wijdt aan de bediening des Woords en aan het gebed, dan zal hij, die hem ontvangt, als een vriend van Mij erkend worden". Christus ging nu de wereld verlaten, maar Hij zal een orde van mannen achterlaten, die als zijn agenten zullen werkzaam zijn, om Zijn woord te verkondigen, en wie dit in het licht en de liefde er van ontvangt, ontvangt Hem. De leer van Christus te geloven, zijn wet te gehoorzamen en de aangeboden zaligheid op de gestelde voorwaarden aan te nemen, dat is te ontvangen wie door Christus gezonden wordt, en het is Christus Jezus, de Heere, zelf te ontvangen.

2. Wij worden hier aangemoedigd om Christus te ontvangen, als van God gezonden. Wie Mij - aldus - ontvangt, die Christus ontvangt in zijn dienstknechten, ontvangt ook de Vader, want zij komen ook met zijn boodschap, dopende in de naam des Vaders, zowel als in dien des Zoons. Of, in het algemeen: Wie Mij ontvangt als zijn Vorst en Zaligmaker, ontvangt Hem, die Mij gezonden heeft, als zijn deel en zijn heil. Christus was van God gezonden, en als wij Zijn Godsdienst omhelzen, omhelzen wij de enig waren Godsdienst.

IV. Christus geeft hun meer bijzonder kennis van het complot, dat een hunner thans tegen Hem beraamde, vers 21. Jezus, deze dingen gezegd hebbende - deze dingen in het algemeen, om hen te bereiden op een meer bijzondere ontdekking - werd ontroerd in de geest, en toonde dit door een gebaar, of teken, en betuigde of verklaarde plechtig: Een van ulieden zal Mij verraden, een van u, Mijn apostelen en voortdurende volgelingen. Van niemand kon ook inderdaad gezegd worden, dat hij Hem verried, dan van hen, in wie Hij vertrouwen had gesteld, en die getuigen waren van zijn afzonderingen. Dat heeft Judas niet door enigerlei noodlottige noodzakelijkheid tot die zonde bestemd, want, hoewel de gebeurtenis volgde overeenkomstig de voorzegging, is zij toch niet als uit die voorzegging voortgevloeid. Christus is niet de auteur of werker van de zonde, maar wat nu die afschuwelijke zonde van Judas betreft:

1. Christus voorzag haar, want zelfs hetgeen nog verborgen is in de toekomst en bedekt voor de ogen van alle levenden, is naakt en geopend voor de ogen van Christus. Hij weet wat in de mensen is, beter dan zij het zelf weten, 2 Koningen 8:12, en daarom ziet Hij wat door hen gedaan zal worden. Ik heb geweten, dat gij gans trouweloos handelen zoudt, Jesaja 48:8.

2. Hij heeft het voorzegd, niet alleen om de wille van de overige discipelen, maar om de wille van Judas zelf, opdat hij gewaarschuwd zou zijn, en nog zou ontkomen uit de strik des duivels. Verraders gaan niet door met hun opzet, als zij zien dat het ontdekt is, voorzeker zal Judas, als hij bevindt, dat zijn Meester zijn plan en voornemen kent, bijtijds er van aflaten, zo niet, dan zal hij zijn oordeel verzwaren.

3. Hij sprak er van met blijkbaar leedwezen, Hij was ontroerd in de geest toen Hij melding maakte van de zaak. Hij had dikwijls van Zijn eigen lijden en dood gesproken, zonder zodanige ontroering van geest als Hij nu liet blijken, toen Hij van de ondankbaarheid en het verraad van Judas sprak. Dat heeft een teder punt bij Hem aangeraakt. De val en het wangedrag van de discipelen van Christus zijn een grote ontroering van geest voor hun Meester, de zonden der Christenen zijn de smart van Christus. "Hoe! Een van ulieden zal Mij

verraden! Gij, die zulke gunstbewijzen van Mij hebt ontvangen, gij, van wie Ik reden had te denken, dat gij Mij standvastig getrouw zult blijven, en die Mij zoveel eerbied betuigd hebt - welke ongerechtigheid hebt gij in Mij gevonden, dat een uwer Mij gaat verraden?" Dat trof Hem in het hart, zoals de ongehoorzaamheid van kinderen hen grieft, die ze heeft gevoed en verzorgd, Jesaja 1:2, Psalm 95:10, Jesaja 63:10.

V. De discipelen worden terstond verschrikt. Zij wisten dat hun Meester hen noch bedriegen, noch met hen schertsen zal, en daarom zagen zij op elkaar, met blijkbare bezorgdheid, twijfelende, van wie Hij dat zei.
1. Door elkaar aan te zien tonen zij de ontroering, die deze mededeling bij hen had doen ontstaan. Zij waren zozeer door afschuw bevangen, dat zij niet wisten waarheen hun ogen te richten, of wat zij zouden zeggen. Zij zagen hun Meester ontroerd, en daarom waren ook zij ontroerd. Dat had plaats aan een maaltijd, waar zij vrolijk en goedsmoeds aanzaten, maar dat leert ons, ons te verheugen met beving en als ons niet verheugende. Toen David weende om de muiterij van zijn zoon, hebben al zijn volgelingen met hem geweend, 2 Samuel 15:30, zo ook hier Christus' discipelen. Hetgeen Christus smart aandoet, moet ook aan al de Zijnen een smart wezen, inzonderheid het ergerlijk wangedrag van hen, die naar Zijn naam zijn genoemd: Wie wordt er geërgerd, dat ik niet brande?

2. Hiermede poogden zij de verrader te ontdekken. Zij zagen elkaar ernstig in het gelaat, om te zien wie er zou blozen, of wie door de een of andere uitdrukking op het gelaat de schuld van het hart zou verraden na deze bekendmaking, maar, terwijl zij, die getrouw waren, een zo zuiver geweten hadden, dat zij "hun aangezicht konden opheffen zonder vlek" of gebrek, was het geweten van de verrader zo toegeschroeid, dat hij niet beschaamd was, en dus konden zij op die wijze niet tot de ontdekking komen. Christus heeft Zijn discipelen aldus voor een wijle in verlegenheid gebracht, teneinde hen te verootmoedigen en te toetsen, een heilig wantrouwen van hen zelf bij hen op te wekken, en verontwaardiging wegens de laagheid van Judas. Het is goed voor ons om eens een ogenblik tot stilstaan en nadenken te worden gebracht.

VI. De discipelen waren verlangend om hun Meester zich nader te horen verklaren, en dat Hij hun zou zeggen wie Hij bedoelde, want niets anders kan hen van hun tegenwoordige smart en angst bevrijden, daar ieder hunner dacht, evenveel reden te hebben om zich zelf, als om een der broederen te verdenken.
1. Van alle discipelen was Johannes het meest geschikt om de vraag te doen, omdat hij de meest beminde was en naast Zijn Meester zat, vers 23. Een van Zijn discipelen was aanzittende in de schoot van Jezus, welken Jezus liefhad." Dat blijkt Johannes te zijn geweest, hoofdstuk 21:20, 24.
Let op de bijzondere vriendelijkheid, die Jezus voor hem had, hij was bekend onder de omschrijving: de discipel, dien Jezus liefhad. Hij had hen allen lief, vers 1, maar Johannes werd inzonderheid door Hem bemind. Zijn naam betekent genaderijk. Daniël, die geëerd was door de openbaring van het Oude Testament, zoals Johannes door die van het Nieuwe Testament, was een man, grotelijks bemind, Daniël 9:23. Onder de discipelen van Christus zijn er sommigen, die Hem dierbaarder zijn dan anderen. Let ook op de plaats waar hij toen zat, en op zijn houding: Hij was aanzittende in de schoot van Jezus. Sommigen zeggen, dat het in die landen de gewoonte was, om in leunende houding aan tafel te zitten, zodat de tweede leunde tegen de borst van de eersten, en zo verder, hetgeen mij echter niet waarschijnlijk voorkomt, want in zodanige houding zouden zij niet kunnen eten en drinken, tenminste niet gevoeglijk of met gemak, maar, of dat nu al of niet zo was, op dat ogenblik leunde Johannes aan Christus' borst, en dat schijnt een buitengewoon teken of blijk van

tederheid in dien tijd geweest te zijn. Er zijn sommigen van Christus' discipelen, die Hij aan zijn borst legt, die vrijer en inniger gemeenschap met Hem hebben dan anderen. De Vader had de Zoon lief, en die Zoon was in de schoot Zijns Vaders, Hoofdstuk 1:18, en op dezelfde wijze zijn de gelovigen een met Christus, Hoofdstuk 17:21. Deze eer zal weldra aan alle gelovigen ten deel vallen in de schoot van Abraham. Hen, die zich aan Christus' voeten neerleggen, zal Hij aan zijn borst leggen.
Maar hij verbergt zijn naam, omdat hij zelf dit verhaal geschreven heeft. Hij heeft dien bijnaam in plaats van de naam gesteld, om te tonen, dat hij er een welbehagen in had, het is zijn eretitel, dat hij de discipel was, dien Jezus liefhad, zoals er aan het hof van David en Salomo een was, die des konings vriend genoemd werd, maar hij vermeldt zijn naam niet, om te tonen, dat hij er zich niet op verhovaardigde, of er zich op beroemde. In een dergelijk geval zegt Paulus: Ik ken een mens in Christus.

2. Van al de discipelen was Petrus het vurigst en ijverigst om het te weten te komen, vers 24. Petrus, op enigen afstand zittende, wenkte Johannes, dat hij het zou vragen. Gewoonlijk was Petrus de leider, het meest geneigd zich vooraan te stellen, en mensen, die door hun natuurlijken aard en aanleg geleid worden tot die vrijmoedigheid in het vragen en antwoorden, zullen, zo zij onder de wetten van nederigheid en wijsheid gehouden worden, zeer nuttig en dienstvaardig zijn. God schenkt zijn gaven op verschillende wijze, opdat echter de ijverige en vurige mannen in de kerk niet al te wèl van zich zelf zullen denken, en de bescheidenen niet ontmoedigd zullen zijn, moet het opgetekend worden, dat niet Petrus, maar Johannes de discipel was, dien Jezus liefhad. Petrus begeerde het te weten, niet alleen om er zeker van te zijn dat hij zelf het niet was, maar ook, opdat zij, wetende wie het was, zich van hem konden terugtrekken, en tegen hem op hun hoede konden zijn, en zo mogelijk zijn complot zouden verijdelen. Het zou wel te wensen zijn, denken wij, om te weten wie er in de kerk is, die ons zal bedriegen, maar laat het genoeg zijn, dat Christus het weet, al weten wij het niet. De reden, waarom Petrus zelf het niet vroeg, was dat Johannes er veel beter in de gelegenheid toe was op de plaats, die hij aan tafel innam, om Christus de vraag in het oor te fluisteren, en evenzo een stil antwoord te ontvangen. Het is goed om van onze invloed gebruik te maken op hen, die nabij Christus zijn, en hun gebed voor ons te vragen. Kennen wij iemand, van wie wij reden hebben te denken, dat hij aan Christus' borst ligt? Laat ons hem verzoeken een goed woord voor ons te spreken.

3. En zo werd de vraag dan gedaan, vers 25, Deze, vallende op de borst van Jezus - en Hem aldus gemakkelijk iets kunnende influisteren - zei tot Hem: Heere! wie is het? Nu toont Johannes hier:
a. Achting voor zijn mededискipel, en bewilliging in zijn voorstel. Hoewel Petrus de eer niet had, die hij toen genoot, heeft hij het toch niet versmaad, om zijn wenk op te volgen. Zij, die aan Christus' borst liggen, kunnen dikwijls iets leren van hen, die aan zijn voeten liggen, dat hun nuttig zal wezen, en door hen herinnerd worden aan iets, waaraan zij zelf niet denken.
Johannes was bereid Petrus hierin ter wille te zijn, daar hij er zo goed toe in de gelegenheid was. Laat ons de gaven, naar de genade die ons gegeven is, besteden ten beste van allen, Romeinen 12:6.
b. Eerbied voor zijn Meester. Hoewel hij Christus dit in het oor fluisterde, noemt hij Hem toch Heere, de gemeenzaamheid, die hem toegestaan was, heeft zijn eerbied voor zijn Meester niet verminderd. Het betaamt ons zelfs bij ons bidden in het verborgene eerbiedig te zijn in onze uitdrukkingen, de betamelijkheid in acht te nemen, waar geen menselijk oog ons ziet, even goed als in de openbare bijeenkomsten. Hoe inniger de gemeenschap is, die Godvruchtige zielen met Christus hebben, hoe meer zij zijn waardigheid en hun eigen onwaardigheid zullen beseffen, Genesis 18:27.

4. Christus heeft de vraag spoedig beantwoord, maar Hij heeft het antwoord Johannes in het oor gefluisterd, zoals blijkt uit vers 29, zodat de overigen er nog niet mede bekend werden. Deze is het, dien Ik de bete, als Ik ze ingedoopt heb - in een soort van saus - geven zal. En als Hij de bete ingedoopt had, terwijl Johannes nauwkeurig zijn beweging waarnam, gaf Hij ze Judas, en Judas nam haar geredelijk aan, niet vermoedende wat er het doel mede was, maar blijde met iets, dat hem smaakte.

a. Christus duidde de verrader aan door een teken. Hij zou Johannes zijn naam hebben kunnen noemen. (De man, de onderdrukker en vijand is deze boze Judas, hij is de verrader en niemand anders), maar aldus wilde Hij Johannes doen opmerken, hiermede te kennen gevende hoe nodig het is voor de Evangeliedienaren om een geest van onderscheiding te hebben, want de valse broederen, voor wie wij op onze hoede moeten zijn, worden ons niet bekendgemaakt door woorden, maar door tekenen, zij moeten door ons gekend worden aan hun vruchten, aan hun geest, hun gezindheid, er is veel zorg en vlijt voor nodig om een recht oordeel over hen te hebben.
b. Dat teken was een bete - een stuk brood waarschijnlijk - die Christus hem gaf, een zeer geschikt teken, omdat er de vervulling der Schrift in was, vers 18, dat de verrader iemand zou wezen, "die brood met Hem at," toen hij Zijn metgezel en disgenoot was. Er lag ook een grote betekenis in opgesloten, en het leert ons, dat Christus soms een bete geeft aan verraders, aardse rijkdom, wereldlijke eer en genoegens zijn een bete (als ik ze aldus eens mag noemen) die de Voorzienigheid soms aan boze mensen in handen geeft. Judas dacht wellicht, dat hij een gunsteling was, wijl hij die bete ontving, zoals Benjamin aan Jozefs tafel een gerecht in het bijzonder ontving, zo zal de voorspoed der dwazen, als een bedwelmende bete, hen verderven. Dat wij niet beledigend moeten zijn jegens hen, van wie wij weten dat zij boosaardig jegens ons gezind zijn. Christus heeft aan Judas even vriendelijk spijzen gereikt als aan de overigen, die aanzaten, hoewel Hij wist, dat hij toen Zijn dood beraamde. Indien dan uwen vijand hongert, zo spijzigt hem, dat is handelen, zoals Christus gehandeld heeft.

VII. Judas zelf, in plaats van hierdoor overtuigd te worden van zijn boosheid, werd er des te meer in bevestigd, en de waarschuwing, hem gegeven, was hem een reuke des doods ten dode, want nu volgt:
1. Dat de duivel hierop bezit van hem nam, vers 27: Na de bete, toen voer de Satan in hem, niet om hem droefgeestig te maken, noch om hem van zijn verstand te beroven, hetgeen de bezetenheid bij sommigen uitwerkte, noch om hem in het vuur of in het water te jagen, gelukkig zou het voor hem geweest zijn, indien dit het ergste ware geweest, of indien hij met de zwijnen in de zee versmoord ware geworden, maar Satan ging tot hem in, om hem een blijvend vooroordeel tegen Christus en zijn leer in te blazen, hem verachting van Hem te doen opvatten, als iemand, wiens leven van luttel waardij was, een geldgierige begeerte in hem op te wekken naar het loon der ongerechtigheid, en een vast besluit om voor niets terug te deinzen, ten einde dat loon te verkrijgen.
Maar:
a. Was Satan dan niet reeds tevoren in hem? Hoe wordt er dan nu gezegd: toen voer de Satan in hem? Judas was reeds al dien tijd een duivel geweest, Hoofdstuk 6:70, een zoon der verderfenis, maar nu heeft Satan meer ten volle bezit van hem verkregen, een rijkelijker ingang tot hem bekomen. Zijn plan, om zijn Meester te verraden, was nu tot rijpheid gekomen en een vast besluit geworden, nu keert hij terug met zeven andere geesten, bozer dan hij zelf, Lukas 11:26. Ofschoon de duivel in iedere goddelozen mens is, die zijn werken werkt, Efeziërs 2:2, komt hij soms toch duidelijker en krachtiger tot hen in dan op andere tijden, als hij hen tot de een of andere zeer ontzettende boosheid aandrijft, waarvoor de mensheid en het

natuurlijk geweten met schrik terugdeinzen. Verraders van Christus hebben veel van de duivel in zich. Christus spreekt van de zonde van Judas als groter dan die van iemand anders van zijn vervolgers.
b. Hoe is Satan tot hem ingekomen na de bete? Wellicht bemerkte hij terstond, dat dit het middel was om hem te ontdekken, en heeft hem dit doldriftig en wanhopend in zijn besluit doen voortgaan. Velen worden door de gaven van Christus' milddadigheid nog slechter gemaakt, worden gestijfd en verhard in hun onboetvaardigheid door hetgeen het tot boetvaardigheid had moeten leiden. De vurige kolen, die op hun hoofd worden gehoopt, zullen hen verharden, in plaats van hen te vertederen.

2. Hierop zond Christus hem weg, en gaf hem over aan de lusten van zijn hart. Jezus dan zei tot hem: Wat gij doet, doe het haastelijk. Dit moet niet verstaan worden alsof Christus hem raadde deze boosheid te bedrijven, of dat Hij hem er de volmacht toe gaf, maar of:
a. Als hem overlatende aan de leiding en de macht van Satan. Christus wist, dat Satan tot hem in was gegaan, bezit van hem had genomen, en nu geeft Hij hem op als hopeloos. De onderscheidene methodes, door Christus aangewend tot zijn overtuiging, zijn zonder uitwerking gebleven, en daarom: "Wat gij doet, zult gij haastelijk doen, indien gij besloten zijt u te verderven, ga voort en zie wat er het ge - volg van zijn zal". Als de boze geest gewillig toegelaten wordt, zal de goede Geest terecht wijken.
Of: b. Als hem tartende, om dan nu maar zijn ergste te doen: "Gij smeedt een complot tegen Mij, breng het dan nu ten uitvoer, hoe eerder hoe beter, Ik vrees u niet, gij zult Mij bereid vinden". Onze Heere Jezus was zeer voortvarend om voor ons te lijden en te sterven, en ieder uitstel in de voltooiing Zijner onderneming scheen Hij, als het ware, moede te zijn. Christus spreekt van Judas' verraad als van iets, dat hij nu deed, iets waaraan hij bezig was, hoewel hij het nog slechts voornemens was. Zij, die kwaad beramen, zijn in Gods schatting reeds bezig het te doen.

3. Die aan tafel waren aangezeten begrepen niet wat Hij bedoelde, omdat zij niet gehoord hadden wat Hij Johannes had ingefluisterd, vers 28, 29. Niemand dergenen, die aanzaten, hetzij van de discipelen of van de gasten, behalve Johannes, verstond, waartoe Hij hem dat zei.
a. Zij vermoedden niet, dat Christus het zei tot Judas, als tot een verrader, omdat het niet bij hen opkwam, dat Judas een verrader was of zou blijken te zijn. Zulk gebrek aan scherpzinnigheid is verschoonbaar in de discipelen van Christus. De meesten zijn gereed genoeg, om, als zij in het algemeen van boze of verkeerde dingen horen spreken, te zeggen: "Die of die is zeker bedoeld", maar Christus' discipelen hadden zo goed geleerd om elkaar lief te hebben, dat het hun niet gemakkelijk viel te leren elkaar te verdenken, de liefde denkt geen kwaad.
b. Daarom hielden zij het er voor, dat het tot hem gezegd was als bestuurder van de huishouding of penningmeester, hem order gevende tot de een of andere uitgave. Hun vermoeden in dit geval ontdekt ons waarvoor onze Heere Jezus gewoonlijk order gaf tot het besteden van geld - het weinige dat Hij had - en zo leert het ons de Heere te eren met onze goederen. Zij dachten, dat er wat geld besteed moest worden, hetzij voor werken der Godsvrucht: Koop hetgeen wij van node hebben voor het feest. Hoewel Hij een kamer leende, om er het pascha in te eten, heeft Hij de provisie toch voor de maaltijd gekocht. Datgene moet men achten wel besteed te zijn, wat besteed wordt voor hetgeen nodig is om Gods inzettingen onder ons te onderhouden, en wij hebben te minder reden om die uitgaven met tegenzin te doen, nu onze Evangelische eredienst veel minder onkosten veroorzaakt dan de eredienst onder de wet. Of in werken van liefdadigheid: dat hij de armen wat geven zou. Hieruit blijkt:

Ten eerste. Dat onze Heere Jezus, hoewel zelf van aalmoezen levende, Lukas 8:3, toch ook aalmoezen gaf aan de armen, een weinig van een weinig. Ofschoon Hij daarvan wel verontschuldigd had kunnen worden, niet alleen omdat Hij zelf arm was, maar ook omdat Hij op andere wijze zoveel goed deed, zo velen om niet genezende, heeft Hij toch, om ons een voorbeeld te stellen, gegeven tot ondersteuning der armen van hetgeen Hij tot onderhoud had van Zijn gezin, zie Efeziërs 4:28.
Ten tweede. Dat de tijd van een Godsdienstig feest een geschikte tijd werd geacht voor werken van liefdadigheid. Toen Hij het pascha vierde, gaf Hij order om iets aan de armen te geven. Als wij Gods milddadigheid jegens ons ondervinden, dan moet ons dit milddadig maken jegens de armen.

4. Hierop legt Judas er zich met ijver en kracht op toe om zijn plan tegen Hem te volvoeren: Hij ging terstond uit. Er wordt nota genomen:
a. Van zijn spoedig vertrek. Hij ging terstond en verliet het huis. Uit vreze van nog klaarder aan het gezelschap ontdekt te worden, want, indien dit zou gebeuren, dan verwachtte hij, dat allen op hem zouden aanvallen en hem zouden doden, of ten minste zijn opzet zouden verhinderen. Hij ging uit als iemand, die het gezelschap van Christus en van de apostelen moede is. Christus behoefde hem niet uit te werpen, hij wierp zich zelf uit. Het zich onttrekken aan de gemeenschap der gelovigen is gewoonlijk de eerste openlijke daad van een afvallige, en dus het begin van zijn openlijken afval. Hij ging uit om zijn plan te volvoeren om hen op te zoeken, met wie hij de koop ging sluiten, en om de overeenkomst er van te regelen. Nu Satan in hem was gevaren, haastte hij hem voort, opdat hij niet misschien zijn dwaling zou inzien en er berouw van zou hebben.
b. Van de tijd van zijn heengaan: het was nacht. Hoewel het nacht was, een ongeschikte tijd om zaken te doen, heeft hij, Satan in hem gevaren zijnde, de koude en de duisternis als geen bezwaar geacht op zijn weg. Dit moest ons beschaamd maken wegens onze traagheid en lafhartigheid in de dienst van Christus, dat des duivels dienaren zo ijverig en onverschrokken zijn in zijn dienst. Omdat het nacht was, want dat gaf hem het voordeel van onopgemerkt te blijven, zijn daad dus in het verborgene te kunnen doen. Hij wilde niet gaarne gezien worden bij zijn onderhandeling met de overpriesters, en daarom koos hij de duisteren nacht als de geschiktsten tijd voor zulke werken der duisternis. Zij, wier werken boos zijn, hebben de duisternis liever dan het licht. Zie Job 24:13 en verder.

Johannes 13:31 - 35
Dit, en hetgeen volgt tot aan het einde van hoofdstuk 14 was Christus' tafelgesprek met Zijn discipelen. Toen het avondmaal voorbij was, ging Judas uit, maar wat deden nu de Meester en Zijn discipelen, die hij verlaten had terwijl zij nog aanzaten? Zij legden zich toe op nuttige gesprekken, om ons te leren, zoveel wij kunnen de gesprekken met onze vrienden aan tafel dienstbaar te maken aan de Godsdienst. Christus begint dit gesprek. Hoe ijveriger wij zijn om nederig op te wekken tot een goede rede, die nuttig is tot stichting, hoe meer wij gelijkvormig zijn aan Jezus Christus. Diegenen inzonderheid, die het gezelschap beheersen, en naar wie de mensen luisteren, behoren de invloed, dien zij in andere opzichten hebben, te gebruiken om hun goed te doen. Onze Heere Jezus voert dan nu gesprekken met hen (en waarschijnlijk heeft Hij over veel meer met hen gesproken, dan hier wordt meegedeeld):

I. Betreffende de grote verborgenheid van Zijn eigen dood en lijden, waaromtrent zij nu nog zozeer in duisternis verkeerden, dat zij er zich niet toe konden brengen om de zaak zelf te verwachten, en nog veel minder hebben zij er de betekenis van begrepen. Daarom heeft Christus er hun zodanige onderrichting over gegeven, dat de ergernis van het kruis er door weggenomen werd. Christus heeft dit gesprek niet begonnen voordat Judas uitgegaan was,

want hij was een valse broeder. De tegenwoordigheid van goddelozen is dikwijls een beletsel voor een goed gesprek. Toen Judas uitgegaan was, zei Christus: Nu is de Zoon des mensen verheerlijkt, nu Judas, die een vlek was in hun liefdemaal en een ergernis voor hun gezin, ontdekt en uitgebannen is, nu is de Zoon des mensen verheerlijkt. Christus wordt verheerlijkt door de uitzuivering van Christelijke gezelschappen, bederf in zijn kerk is Hem een smaad, de uitzuivering van dat bederf neemt de smaad weg. Of liever: nu Judas heengegaan is om de raderen in beweging te brengen voor zijn terdoodbrenging, en de zaak waarschijnlijk spoedig haar beslag zal krijgen: Nu is de Zoon des mensen verheerlijkt, betekenende: "Nu wordt Hij gekruisigd."

1. Hier is iets, waarin Christus hen onderwijst nopens Zijn lijden, dat zeer troostrijk was.
a. Dat Hij zelf er in verheerlijkt zou worden. Nu zal de Zoon des mensen blootgesteld worden aan de grootste versmaadheid, onteerd worden door de lafhartigheid Zijner vrienden en de onbeschoftheid Zijner vijanden, evenwel: nu wordt Hij verheerlijkt, want, nu zal Hij een heerlijke overwinning behalen over Satan en al de machten der duisternis, om hen te beroven en over hen te zegevieren. Nu gordt Hij zich aan om ten strijde te trekken tegen deze vijanden van God en de mens, met even veel verzekerdheid, alsof Hij zich reeds losmaakte. Nu zal Hij een heerlijke verlossing werken voor Zijn volk, zal Hij hen door Zijn dood met God verzoenen, en een eeuwige gerechtigheid en gelukzaligheid voor hen aanbrengen, nu zal Hij het bloed storten, dat een onuitputtelijke fontein van blijdschap en zegening zal wezen voor alle gelovigen. Nu zal Hij een heerlijk voorbeeld geven van zelfverloochening en lijdzaamheid onder het kruis, van moed en verachting der wereld, van ijver voor de ere Gods en van liefde tot de zielen der mensen, waardoor Hij tot in eeuwigheid bewonderd en geëerd zal worden. Christus is verheerlijkt geworden in vele wonderen door Hem gewrocht, en toch spreekt Hij van nu verheerlijkt te worden in Zijn lijden, alsof die verheerlijking groter was dan alle andere in de staat Zijner vernedering.
b. Dat God de Vader er in verheerlijkt zal worden. Het lijden van Christus was de voldoening van Gods gerechtigheid, en aldus is God er in verheerlijkt geworden. Een ruime voldoening werd er door gegeven voor het onrecht Hem, door de zonde der mensen, aangedaan in zijn eer. Het doel der wet werd volkomen bereikt, en de eer en heerlijkheid Zijner regering ten volle gehandhaafd. Het was de openbaring van zijn heiligheid en genade. De hoedanigheden Gods worden schitterend gezien in de schepping en in de voorzienigheid, maar nog veel meer in het werk der verlossing, 1 Corinthiërs 1:24, 2 Corinthiërs 4:6. God is liefde en hierin heeft Hij zijn liefde. jegens ons bevestigd.
c. Dat Hij zelf na dit lijden grotelijks verheerlijkt zou worden, uit hoofde dat God er grotelijks door verheerlijkt is geworden, vers 32. Merk op hoe Hij hierover uitweidt. Hij is er van verzekerd, dat God Hem zal verheerlijken, en wie God verheerlijkt, is in waarheid en werkelijkheid verheerlijkt. De hel en de aarde spanden samen om Christus te vernederen, maar God besloot Hem te verheerlijken, en Hij deed het. Hij verheerlijkte Hem in Zijn lijden door de verbazingwekkende tekenen in hemel en op aarde, waarmee het gepaard ging, en die zelfs aan de kruisigers de erkenning ontwrongen, dat Hij de Zoon van God was. Maar Hij heeft Hem inzonderheid verheerlijkt na Zijn lijden, toen Hij Hem aan zijn rechterhand heeft gesteld, en Hem een naam heeft gegeven, welke boven allen naam is. Dat Hij Hem verheerlijken zal in zich zelf.

Hetzij:
Ten eerste. In Christus zelf. Hij zal Hem verheerlijken in Zijn eigen persoon, en niet slechts in Zijn koninkrijk onder de mensen. Dat onderstelt Zijn spoedige verrijzenis. Een gewoon persoon kan na zijn dood geëerd worden, in zijn gedachtenis of in de nakomelingschap, maar Christus werd geëerd in zich zelf. God zal Hem verheerlijken bij Hem zelf, zoals dit nader

verklaard is in Hoofdstuk 17:5. Hij zal. zitten met de Vader op Zijn troon, Openbaring 3:21. Dat is ware heerlijkheid. Hij zal Hem terstond verheerlijken. Hij zag op de vreugde en heerlijkheid, die Hem voorgesteld waren, niet slechts als groot, maar als nabij, en op zijn smart en Zijn lijden als welhaast voorbij zijnde. Goede diensten, aan aardse vorsten bewezen, blijven soms lang onbeloond, maar Christus heeft Zijn loon terstond ontvangen. Er verliepen slechts veertig uren (of nog niet eens) tussen Zijn dood en zijn opstanding, en veertig dagen van toen tot aan zijn hemelvaart, zodat met recht gezegd kon worden, dat Hij terstond verheerlijkt werd, Psalm 16:10. En dit alles uit hoofde, dat God in en door Zijn lijden verheerlijkt werd, daar God in Hem verheerlijkt is, ere ontvangt uit Zijn lijden, zal God Hem op gelijke wijze in Hem zelf verheerlijken en Hem ere geven. In de verhoging van Christus werd zijn vernedering in aanmerking genomen, en er werd Hem een beloning voor gegeven. Hij heeft zich zelf vernederd. daarom heeft Hem ook God uitermate verhoogd. Is de Vader door de dood van Christus zo grotelijks verheerlijkt, dan kunnen wij er ons van verzekerd houden, dat de Zoon niet minder verheerlijkt zal worden. Zie het verbond tussen hen, Jesaja 53:12. Zij, die er zich op toeleggen om God te verheerlijken, zullen ongetwijfeld eenmaal de zaligheid deelachtig worden van bij Hem verheerlijkt te worden.

2. In het onderricht, dat Christus hun geeft betreffende Zijn lijden is hier ook iets ter opwekking, want zij waren nog traag van hart om het te verstaan, vers 33: Kinderkens, nog een kleinen tijd ben Ik bij u, en verder. Christus spreekt hun van twee dingen, om Zijn discipelen op te wekken om van de gelegenheid, die zij nu hebben, een goed gebruik te maken, twee ernstige woorden:

a. Dat zij zullen bevinden, dat Zijn verblijf in deze wereld om met hen te zijn slechts van zeer korten duur zal wezen. Kinderkens. Deze benaming ziet niet zozeer op hun zwakheid, als op zijn tederheid en mededogen. Nu Hij op het punt staat hen te verlaten en hun zegeningen gaat achterlaten, spreekt Hij tot hen met de liefde eens vaders. Weet dan, dat Ik nog een kleinen tijd bij u ben. Hetzij wij dit verstaan van Zijn dood of van zijn hemelvaart, het komt op hetzelfde neer. Hij had nog slechts een kleinen tijd om met hen door te brengen, en daarom moeten zij van dit voorrecht een goed gebruik maken. Indien zij nu nog een gepaste vraag hadden te doen, indien zij raad of onderricht begeerden, of vertroosting, zo laat hen spoedig spreken, want nog een kleinen tijd ben Ik bij u. Wij moeten het beste gebruik maken van de hulp voor onze zielen, zolang wij die hulp hebben, omdat wij haar niet lang zullen hebben, zij zal van ons weggenomen worden, of wij van haar. Laat hen niet al te veel hechten aan Zijn lichamelijke tegenwoordigheid, alsof hun geluk en hun vertroosting daarvan afhingen, neen, zij moeten denken ook zonder haar te kunnen leven, bedenken, dat zij niet altijd kinderkens moeten blijven, maar leren moeten alleen te lopen, zonder de hulp van voedsters of verzorgsters. Wegen en middelen zijn bestemd om slechts een kleinen tijd te duren, er moet niet in gerust worden, wij moeten er niet aan blijven hangen.

b. Dat zij het zeer moeilijk zullen vinden om Hem naar de andere wereld te volgen, om dáár met Hem te zijn. Wat Hij gezegd had tot de Joden, Hoofdstuk 7:34, zei Hij tot Zijn discipelen, want zij hebben het nodig om opgewekt en aangespoord te worden door dezelfde overwegingen, die tot overtuiging en het doen ontwaken van zondaren voorgesteld worden. Christus zegt hun hier, dat zij, als Hij heengegaan zal zijn, Zijn gemis zullen gevoelen: Gij zult Mij zoeken, dat is, "Gij zult wensen, dat Ik nog bij ulieden ware". Dikwijls wordt ons de waardij der zegeningen geleerd door het gemis er van. Hoewel de tegenwoordigheid van de Trooster hun in benauwdheid en moeilijkheden wezenlijke en krachtige ondersteuning schonk, was die toch niet zo voelbaar en merkbaar als de verlichting van Zijn lichamelijke tegenwoordigheid geweest zou zijn voor hen, die er aan gewoon waren. Maar let eens op: tot

de Joden zei Christus: Gij zult Mij zoeken, en gij zult Mij niet vinden, maar tot de discipelen zegt Hij slechts: Gij zult Mij zoeken, te kennen gevende, dat, hoewel zij evenmin als de Joden Zijn lichamelijke tegenwoordigheid zullen vinden, zij toch zullen vinden wat er mede gelijk is, er tegen opweegt, en dat zij dat niet tevergeefs zullen zoeken. Toen zij Zijn lichaam zochten in het graf, hebben zij, hoewel het niet vindende, toch met goed gevolg gezocht. Dat zij, waar Hij heenging, niet konden komen, hetgeen hun hoge gedachten van Hem gaf, die naar een onzichtbare, ontoegankelijke wereld heenging, om te wonen in het ontoegankelijk licht, en geringe gedachten van hen zelf, en ernstige gedachten van hun toekomende staat. Christus zegt hun, dat zij Hem niet konden volgen (zoals Jozua tot het volk zei, dat zij de Heere niet konden dienen) maar Hij zegt hun dit slechts, om hen tot zoveel te meer ijver en zorgvuldigheid op te wekken. Zij konden Hem niet volgen naar Zijn kruis, want zij hadden geen moed en geen vastberadenheid, het bleek dat zij het niet konden, toen zij allen Hem verlieten en vloden. En zij konden Hem ook niet volgen naar zijn kroon, want daarvoor hadden zij niets in zich zelf, en hun werk en hun strijd waren nog niet vervuld.

II. Hij spreekt met hen over de groten plicht der broederlijke liefde, vers 34, 35, dat gij elkaar liefhebt. Judas was nu uitgegaan, en had zich als een valsen broeder doen kennen, maar daarom moeten zij geen wantrouwen jegens, of verdenking van, elkaar gaan koesteren, want dat zou een dodelijk verderf zijn voor de liefde, hoewel er een Judas onder hen geweest is, waren zij daarom nog niet allen Judassen. Nu de vijandschap der Joden tegen Christus en zijn volgelingen het hoogste toppunt zal bereiken, en zij dezelfde behandeling moesten verwachten als die hun Meester werd aangedaan, betaamde het hun door broederlijke liefde elkanders handen te sterken. Er worden hier drie redenen voor deze wederzijdse liefde aangevoerd.
1. Het gebod van hun Meester, vers 34:Een nieuw gebod geef Ik u. Hij beveelt het hun niet slechts aan als lieflijk en aangenaam, Hij raadt het niet slechts aan als voortreffelijk en nuttig, maar Hij gebiedt het, en maakt het tot een der fundamentele wetten van Zijn koninkrijk, het gaat samen met het gebod van in Christus te geloven, 1 Johannes 3:23, 1 Petrus 1:22. Het is het gebod van onze Bestuurder, die het recht heeft ons wetten te geven, het is het gebod van onze Verlosser, die ons deze wet geeft ten einde ons van onze geestelijke krankheden te genezen en ons voor onze eeuwige zaligheid toe te bereiden.
Het is een nieuw gebod, dat is:
a. Het is een hernieuwd gebod, het is van de beginne een gebod geweest, 1 Johannes 2:7, zo oud als de wet der natuur, het was het tweede grote gebod van de wet van Mozes, maar omdat het ook een der grote geboden is van het Nieuwe Testament, van Christus, de nieuwen Wetgever, wordt het een nieuw gebod genoemd, het is als een oud boek in een nieuwe verbeterde en vermeerderde editie. Dat gebod was door de inzettingen der Joodse kerk zo verdorven, dat het, toen Christus het deed herleven en het in het rechte licht had gesteld, met recht een nieuw gebod kon genoemd worden. Wetten van wraak en wedervergelding waren zozeer in zwang, en de eigenliefde had zozeer de overhand, dat de wet der broederlijke liefde vergeten was en als verouderd werd beschouwd, zodat zij, nieuw van Christus komende, ook nieuw was voor het volk.
b. Het is een uitnemend gebod, zoals een nieuw lied, waarin een bijzondere lieflijkheid, iets zeer aangenaams is, een heerlijk, voortreffelijk lied is.
c. Het is een eeuwig gebod, zo verwonderlijk nieuw, dat het altijd nieuw is, zoals het nieuwe verbond, dat nooit veroudert, Hebreeën 8:13, het zal tot in eeuwigheid nieuw zijn, wanneer geloof en hoop verouderd zullen wezen.
d. Zoals Christus het geeft, is het nieuw. Tevoren was het: Gij zult uwen naaste liefhebben, nu is het: Gij zult elkaar liefhebben, er wordt met meer lieflijkheid op aangedrongen, wanneer het aldus als een wederkerige plicht wordt voorgesteld.

2. Het voorbeeld van hun Zaligmaker is een tweede reden voor broederlijke liefde: Gelijk Ik u liefgehad heb. Dat is het, waardoor het tot een nieuw gebod wordt gemaakt - dat deze regel voor en reden van liefde (gelijk Ik u liefgehad heb) volkomen nieuw zijn, en van alle tijden en geslachten verborgen zijn gebleven. Versta dit:
a. Van al de voorbeelden van Christus' liefde voor Zijn discipelen gedurende de tijd, dat Hij onder hen in - en uitging. Hij heeft vriendelijk tot hen gesproken, stelde hartelijk belang in hen en zorgde voor hen, Hij onderwees hen, gaf hun raad en vertroostte hen, Hij bad met hen en voor hen, verdedigde hen als zij werden beschuldigd, nam het voor hen op, als zij verdrukt werden, en openlijk heeft Hij verklaard, dat zij Hem dierbaarder waren dan moeder, zuster, of broeder. Hij bestrafte hen voor hetgeen verkeerd in hen was, en heeft toch met ontfermende liefde hun tekortkomingen gedragen, hen verontschuldigd, hen van de beste zijde beschouwd, en menig gebrek of vergissing voorbijgezien. Aldus heeft Hij hen liefgehad, en zo - even heeft Hij hun voeten gewassen, en aldus moeten zij elkaar liefhebben, liefhebben tot het einde. Of:
b. Het kan verstaan worden van het bijzondere voorbeeld van liefde voor al Zijn discipelen, dat Hij hun nu stond te geven door Zijn leven voor hen af te leggen. Niemand heeft meer liefde dan deze, Hoofdstuk 15:13. Heeft Hij ons allen aldus liefgehad? Dan kan Hij met recht verwachten, dat wij elkaar zullen liefhebben. Niet alsof wij instaat waren om iets van dezelfden aard voor elkaar te doen, Psalm 49:8, maar in sommige opzichten moeten wij elkaar op dezelfde wijze liefhebben, wij moeten ons Zijn voorbeeld voor ogen stellen en het navolgen. Onze liefde voor elkaar moet vrij en bereidvaardig, werkzaam en kostbaar, standvastig en volhardend zijn, het moet liefde zij n voor de zielen van elkaar. Wij moeten ook elkaar liefhebben uit dit beginsel, om deze beweegreden: dat Christus ons liefgehad heeft. Zie Romeinen 15:1, 3, Efeziërs 5:2, 25, Filippenzen 2:1 - 5.

3. De eer van hun belijdenis, vers 35. Hieraan zullen zij allen bekennen, dat gij Mijn discipelen zijt, zo gij liefde hebt onder elkaar.
Merk op:
Dat wij liefde moeten hebben, niet slechts liefde moeten tonen, maar haar hebben in haren wortel, haar gewoonlijk hebben, niet slechts als er eens een gelegenheid is om haar te tonen, maar haar gans gereed hebben. "Hieraan zal het blijken, dat gij waarlijk Mijn volgelingen zijt, zo gij Mij hierin navolgt." Broederlijke liefde is het kenteken van Christus' discipelen. Hieraan kent Hij hen, hieraan kunnen zij zich zelf kennen, 1 Johannes 3:14, en hieraan kunnen anderen hen kennen. Dat is de livrei van het gezin, het onderscheidend kenmerk van Zijn discipelen, hieraan wil Hij dat zij gekend zullen worden, als hetgeen, waarin zij alle anderen overtreffen - dat zij elkaar liefhebben. Dit was het, waarvoor hun Meester vermaard was, allen, die ooit van Hem gehoord hebben, hebben gehoord van zijn liefde, Zijn grote liefde. Als gij dus mensen ziet, die meer dan gewone genegenheid voor elkaar hebben, zo zegt: Dat zijn voorzeker volgelingen van Christus, zij zijn met Jezus geweest".

Hieruit blijkt nu:
a. Dat Christus er ten zeerste Zijn hart op gezet heeft, dat Zijn discipelen elkaar zouden liefhebben. Hierin moeten zij uitmunten, enig zijn als het ware: terwijl de leus der wereld is: "Ieder voor zich", moeten zij van harte voor elkaar zijn. Hij zegt niet: "Hieraan zullen zij allen bekennen, dat gij Mijn discipelen zijt - zo gij wonderen doet, want een wonderwerker zonder liefde, is niets, 1 Corinthiërs 13:1, 2, maar zo gij liefde hebt onder elkaar, uit een beginsel van zelfverloochening en dankbaarheid aan Christus. Dat wilde Christus als het proprium hebben van Zijn Godsdienst, het voornaamste kenmerk der ware kerk.

b. Dat het de ware ere is voor Christus' discipelen, om uit te munten in broederlijke liefde. Niets zal hen meer en krachtiger der achting van anderen aanbevelen. Zie hoe grote aantrekkingskracht hierin was, Handelingen 2:46, 47.
Tertullianus zegt dat het de heerlijkheid was van de oorspronkelijke kerk, dat de Christenen gekend werden aan hun liefde voor elkaar. Hun tegenstanders namen hier nota van, en zeiden: "Zie hoe deze Christenen elkaar liefhebben," APOLLYON. Cap. 39.
c. Dat, zo de volgelingen van Christus elkaar niet liefhebben, zij niet slechts onrechtvaardige schande brengen over hun belijdenis, maar rechtvaardige oorzaak geven om hun eigen oprechtheid in twijfel te trekken. O Jezus! zijn deze driftige, boosaardige, hatelijke, kwaadwillige lieden uw Christenen? Is dit de rok Uws Zoons? Als onze broederen onze hulp nodig hebben, en wij de gelegenheid hebben om hun bijstand te verlenen, als zij in mening van ons verschillen, of in wijze van doen, als zij op de een of andere manier in mededinging met ons komen of prikkelend voor ons zijn, en wij dus de gelegenheid hebben om ons inschikkelijk en vergevingsgezind jegens hen te betonen, dan zal het in zulke gevallen blijken of wij dit kenmerk van Christus' discipelen dragen.

Johannes 13:36 - 38
In deze verzen hebben wij:
I. Petrus' nieuwsgierigheid, en hoe die beteugeld werd.
1. Petrus' vraag was onbescheiden, vers 36. Heere, waar gaat Gij heen? De vraag had betrekking op hetgeen Christus gezegd had, vers 33:Waar Ik heenga, kunt gij niet komen. De praktische instructies, die Christus hun gegeven had betreffende broederlijke liefde, ziet hij voorbij, hieromtrent doet hij geen vraag, maar wel over hetgeen Christus voorbedacht nog in het duister wil laten. Het is een algemeen gebrek onder ons om meer weetgierig te zijn omtrent de verborgen dingen, die Godes zijn, dan betreffende de geopenbaarde dingen, die voor ons zijn en voor onze kinderen, meer verlangend om onze nieuwsgierigheid te bevredigen, dan om leiding te hebben voor ons geweten, te weten wat er in de hemel gedaan wordt, dan wat wij te doen hebben om er te komen. Het is gemakkelijk waar te nemen in de omgang met Christenen, hoe spoedig hetgeen duidelijk, eenvoudig en stichtelijk is in een gesprek uitgeput raakt, terwijl over twijfelachtige zaken eindeloos geredeneerd en getwist wordt.

2. Christus' antwoord was leerrijk. Hij gaf hem geen bericht omtrent de wereld, waar Hij heenging, ook heeft Hij nooit zijn heerlijkheid en vreugde zo duidelijk voorzegd als Zijn lijden, Hij zei slechts wat Hij tevoren gezegd had, vers 36:Laat dit volstaan: Waar Ik heenga kunt gij Mij nu niet volgen, maar gij zult Mij namaals volgen.
a. Wij kunnen dit verstaan van zijn volgen van Hem naar het kruis. "Gij hebt geen geloofskracht genoeg en geen vastberadenheid genoeg om van Mijn drinkbeker te drinken", en dat is ook gebleken in zijn lafhartigheid toen Christus leed. Daarom heeft Christus, toen Hij gevangen genomen werd, voor de veiligheid Zijner discipelen gezorgd: Laat dezen heengaan, omdat zij Hem nu niet konden volgen. Christus gedenkt der zwakheid van Zijn discipelen, en zal hun het werk en de ontbering niet opleggen, waarvoor zij nog niet geschikt zijn, hun kracht zal zijn gelijk hun dagen. Hoewel aan Petrus het martelaarschap beschoren zal zijn, kan hij Christus nu toch nog niet volgen, daar hij nog niet tot zijn vollen groei en wasdom gekomen is, maar hij zal Hem namaals volgen, hij zal ten laatste, evenals zijn Meester, gekruisigd worden. Laat hem niet denken, dat hij, wijl hij nu aan het lijden ontkomt, daarom nooit lijden zal. Omdat ons eens het kruis ontgaat, moeten wij ons niet voorstellen, dat wij het nooit zullen ontmoeten, er kunnen grotere beproevingen voor ons zijn weggelegd dan wij ooit gekend hebben.

b. Wij kunnen het verstaan van zijn volgen van Hem naar de kroon. Christus ging nu naar zijn heerlijkheid, en Petrus was zeer begerig om met Hem te gaan. "Neen", zegt Christus, "gij kunt Mij nu niet volgen, gij zijt nog niet rijp voor de hemel, en gij hebt ook uw werk op aarde nog niet voleindigd. De voorloper moet eerst ingaan om u een plaats te bereiden, maar gij zult Mij namaals volgen, nadat gij de goeden strijd zult gestreden hebben, en op de bestemden tijd". De gelovigen moeten niet verwachten verheerlijkt te worden zodra zij krachtdadig geroepen zijn, want er is een woestijn tussen de Rode Zee en Kanaän.

II. Petrus' verwaandheid en de bestraffing, welke hij deswege ontving.
1. Petrus doet een vermetele betuiging van zijn standvastigheid. Hij is er niet mede tevreden om achtergelaten te worden, maar vraagt: "Heere, waarom kan ik U nu niet volgen? Twijfelt Gij aan mijn oprechtheid en standvastigheid? Ik beloof U, als het nodig is, zal ik mijn leven voor U zetten". Sommigen denken dat Petrus, evenals de Joden bij een dergelijke gelegenheid, in de waan verkeerde, dat Christus een reis, ter land of ter zee, naar een ver - afgelegen land wilde ondernemen, en dat hij Hem zijn vast besluit te kennen gaf om overal, waar Hij heen zou gaan, met Hem te gaan. Daar hij echter zijn Meester zo dikwijls van Zijn lijden had horen spreken, kon hij toch voorzeker niet anders begrepen hebben, dan dat Hij sprak van Zijn heengaan door te sterven, en, evenals Thomas, neemt hij het besluit om met Hem te gaan en met Hem te sterven, en, beter is het met Hem te sterven, dan zonder Hem te leven.

Zie hier:
a. Welk een genegenheid Petrus voor onze Heere Jezus heeft gekoesterd: "Ik zal mijn leven voor U zetten, meer kan ik niet". Ik geloof, dat Petrus sprak wat hij dacht, en dat hij wel onbedachtzaam maar niet onoprecht was in zijn besluit. Christus behoort ons dierbaarder te zijn dat het leven, dat wij dus, zo wij er toe geroepen worden, gaarne om Zijnentwil moeten overgeven, Handelingen 20:24.
b. Hoe kwalijk hij het nam, dat er aan zijn getrouwheid getwijfeld werd, aangeduid in dien uitroep: "Heere, waarom kan ik U nu niet volgen? Twijfelt Gij aan mijn trouw?" 1 Samuel 29:8. Als iemand oprechte liefde in het hart heeft, zal het hem grieven, zo er aan getwijfeld wordt, Hoofdstuk 21:17. Christus had wel gezegd, dat een hunner een duivel was, maar hij was ontdekt, en hij was uitgegaan, en daarom denkt Petrus met te meer gerustheid en verzekerdheid te kunnen spreken van zijn eigen oprechtheid. "Heere, ik ben besloten U nooit te verlaten, waarom kan ik U dan niet volgen?" Wij zijn zeer geneigd te denken, dat wij alles kunnen, en nemen het kwalijk als ons gezegd wordt, dat wij dit of dat niet kunnen, terwijl wij toch zonder Christus niets kunnen doen.

2. Christus doet hem een ontzettende voorzegging van zijn onstandvastigheid, vers 38. Jezus Christus kent ons beter dan wij ons zelf kennen, en Hij heeft velerlei wegen en middelen om hen, die Hij liefheeft, en voor wie Hij de hovaardij wil verbergen, aan hen zelf te ontdekken.
a. Hij bestraft Petrus om dit zo grote vertrouwen, dat eigenlijk slechts verwaandheid was. Zult gij uw leven voor Mij zetten? Mij dunkt, Hij moet dit met een glimlach gezegd hebben: "Petrus, gij belooft te veel om er op te kunnen steunen, gij bedenkt niet hoeveel strijd het kost, en hoeveel weerzin overwonnen moet worden om een leven te kunnen afleggen, en hoe hard en zwaar het sterven valt, het is niet zo spoedig gedaan als gezegd". Hierdoor brengt Christus Petrus tot nadenken, niet om hem zijn besluit te doen herroepen, of hem er voor terug te doen deinzen, maar om hem er het zo noodzakelijke voorbehoud aan te doen toevoegen: "Heere, zo uw genade er mij toe in staat stelt, zal ik mijn leven voor U zetten". "Onderneemt gij het om voor Mij te sterven? Hoe! gij die op het water bevreesd zijt geworden om er met Mij op te wandelen? Hoe! gij, die toen er van lijden gesproken werd, uitriep: Heere, wees U genadig!

dit zal U geenszins geschieden. Het was licht en gemakkelijk om uw boten en netten te verlaten om Mij te volgen, maar het is niet zo licht en zo gemakkelijk om uw leven af te leggen". Zijn Meester zelf had een strijd te strijden, toen het hiertoe kwam, en de discipel is niet meerder dan zijn Heere. Het is goed voor ons, om van ons vermetel, hovaardig betrouwen in ons zelf door beschaming weggerukt te worden. Zal een gekrookt riet zich inbeelden een zuil te zijn, of een ziekelijk kind het op zich nemen om een kampvechter te wezen? Welk een dwaas ben ik om zulke grootspraak te voeren!
b. Hij voorzegt hem duidelijk zijn lafhartigheid in de moeilijke, beslissende ure. Om de mond te stoppen aan zijn roemen en te voorkomen, dat Petrus het nogmaals zou zeggen: Ja, Meester, dat zal ik, geeft Christus de plechtige bevestiging aan zijn voorzegging met het: Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: de haan zal niet kraaien, totdat gij Mij driemaal verloochend zult hebben. Hij zei niet, zoals later, in dezen zelf nacht, want het schijnt toen nog twee nachten voor het pascha geweest te zijn, maar: "Weldra zult gij Mij in het korte tijdsbestek van een nacht driemaal verloochend hebben, ja zelfs binnen zo kort een tijdsverloop als tussen het eerste en laatste hanengekraai: de haan zal niet kraaien, zal zijn kraaien nog niet geëindigd hebben, voor gij Mij wederom en nogmaals verloochend zult hebben, en dat wel uit vreze voor lijden.

Het hanengekraai wordt vermeld:
a. om aan te duiden, dat de beproeving, waarbij hij zich aldus zal misdragen, des nachts zal plaats hebben, hetgeen onwaarschijnlijk scheen, maar Christus' voorzegging er van was een voorbeeld van Zijn onfeilbaar voorzien.
b. Omdat het kraaien van de haan de aanleiding zal wezen voor zijn berouw, dat niet vanzelf zou gekomen zijn, indien Christus het niet in zijn voorzegging had vermeld. Christus heeft niet slechts voorzien, dat Judas Hem zou verraden, hoewel deze het slechts in zijn hart had voorgenomen, maar Hij voorzag dat Petrus Hem zou verloochenen, hoewel deze dit geenszins voornemens was, maar wel het tegenovergestelde dacht te doen. Hij kent niet slechts de boosheid der zondaren, maar ook de zwakheid der heiligen.
Christus zei aan Petrus:

Ten eerste. Dat hij Hem zou verloochenen, Hem zou verzaken en afzweren: "Niet slechts zult gij Mij niet nog volgen, maar gij zult u schamen te bekennen, dat gij Mij ooit gevolgd hebt".
Ten tweede. Dat hij dit niet slechts eenmaal zou doen, door een haastig zich verspreken, maar dat hij het na een tussenpoos zou herhalen voor de tweede en de derde maal, en het bleek maar al te waar te wezen. Gewoonlijk geven wij als reden op, waarom de profetieën der Schrift in duistere of overdrachtelijke bewoordingen zijn uitgedrukt, dat, indien zij de feiten of gebeurtenissen duidelijk beschreven, de vervulling er van verhinderd zou worden, of wel door een noodwendigheid zouden plaatshebben, die onbestaanbaar is met de menselijke vrijheid, en toch heeft deze duidelijke, onomwonden profetie van Petrus' verloochening van Christus geen van die beiden teweeggebracht, noch is Christus er ook maar in het minst medeplichtig door geworden aan Petrus' zonde. Maar wèl kunnen wij ons voorstellen welk een grievende vernedering het was voor Petrus in zijn betrouwen op zijn moed om dit te vernemen, en wel op zulk een wijze, dat hij het niet durfde tegenspreken. want anders zou hij met Hazael gezegd hebben: "Wat! is Uw knecht een hond?" Het kon niet anders, of dit moest hem diep beschamen. Die het meest gerust zijn, zijn gewoonlijk het minst veilig, en diegenen zullen het schandelijkst hun eigen zwakheid openbaren, die met het meeste zelfvertrouwen steunen op hun eigen kracht, 1 Corinthe 10:12.

Hoofdstuk 14

1 Uw hart worde niet ontroerd; gijlieden gelooft in God, gelooft ook in Mij. 2 In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen; anderszins zo zou Ik het u gezegd hebben; Ik ga heen om u plaats te bereiden. 3 En zo wanneer Ik heen zal gegaan zijn, en u plaats zal bereid hebben, zo kome Ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat gij ook zijn moogt, waar Ik ben. 4 En waar Ik heenga, weet gij, en de weg weet gij. 5 Thomas zeide tot Hem: Heere, wij weten niet, waar Gij heengaat; en hoe kunnen wij de weg weten? 6 Jezus zeide tot hem: Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven. Niemand komt tot de Vader, dan door Mij. 7 Indien gijlieden Mij gekend hadt, zo zoudt gij ook Mijn Vader gekend hebben; en van nu kent gij Hem, en hebt Hem gezien.

8 Filippus zeide tot Hem: Heere, toon ons de Vader, en het is ons genoeg. 9 Jezus zeide tot hem: Ben Ik zo langen tijd met ulieden, en hebt gij Mij niet gekend, Filippus? Die Mij gezien heeft, die heeft de Vader gezien; en hoe zegt gij: Toon ons de Vader? 10 Gelooft gij niet, dat Ik in de Vader ben, en de Vader in Mij is? De woorden, die Ik tot ulieden spreek, spreek Ik van Mijzelf niet, maar de Vader, Die in Mij blijft, Dezelve doet de werken. 11 Gelooft Mij, dat Ik in de Vader ben en de Vader in Mij is; en indien niet, zo gelooft Mij om de werken zelve. 12 Voorwaar, voorwaar zeg Ik ulieden: Die in Mij gelooft, de werken, die Ik doe, zal hij ook doen, en zal meerder doen, dan deze; want Ik ga heen tot Mijn Vader. 13 En zo wat gij begeren zult in Mijn Naam, dat zal Ik doen; opdat de Vader in de Zoon verheerlijkt worde. 14 Zo gij iets begeren zult in Mijn Naam, Ik zal het doen. 15 Indien gij Mij liefhebt, zo bewaart Mijn geboden. 16 En Ik zal de Vader bidden, en Hij zal u een anderen Trooster geven, opdat Hij bij u blijve in der eeuwigheid; 17 Namelijk de Geest der waarheid, Welken de wereld niet kan ontvangen; want zij ziet Hem niet, en kent Hem niet; maar gij kent Hem; want Hij blijft bij ulieden, en zal in u zijn.

18 Ik zal u geen wezen laten; Ik kom weder tot u. 19 Nog een kleinen tijd, en de wereld zal Mij niet meer zien; maar gij zult Mij zien; want Ik leef, en gij zult leven. 20 In dien dag zult gij bekennen, dat Ik in Mijn Vader ben, en gij in Mij, en Ik in u. 21 Die Mijn geboden heeft, en dezelve bewaart, die is het, die Mij liefheeft; en die Mij liefheeft, zal van Mijn Vader geliefd worden; en Ik zal hem liefhebben, en Ik zal Mijzelf aan hem openbaren. 22 Judas, niet de Iskariot, zeide tot Hem: Heere, wat is het, dat Gij Uzelf aan ons zult openbaren, en niet aan de wereld? 23 Jezus antwoordde en zeide tot hem: Zo iemand Mij liefheeft, die zal Mijn woord bewaren; en Mijn Vader zal hem liefhebben, en Wij zullen tot hem komen, en zullen woning bij hem maken. 24 Die Mij niet liefheeft, die bewaart Mijn woorden niet; en het woord dat gijlieden hoort, is het Mijn niet, maar des Vaders, Die Mij gezonden heeft. 25 Deze dingen heb Ik tot u gesproken, bij u blijvende. 26 Maar de Trooster, de Heilige Geest, Welken de Vader zenden zal in Mijn Naam, Die zal u alles leren, en zal u indachtig maken alles, wat Ik u gezegd heb.

27 Vrede laat Ik u, Mijn vrede geef Ik u; niet gelijkerwijs de wereld hem geeft, geef Ik hem u. Uw hart worde niet ontroerd en zij niet versaagd. 28 Gij hebt gehoord, dat Ik tot u gezegd heb: Ik ga heen, en kom weder tot u. Indien gij Mij liefhadt, zo zoudt gij u verblijden, omdat Ik gezegd heb: Ik ga heen tot de Vader; want Mijn Vader is meerder dan Ik. 29 En nu heb Ik het u gezegd, eer het geschied is; opdat, wanneer het geschied zal zijn, gij geloven moogt. 30 Ik zal niet meer veel met u spreken; want de overste dezer wereld komt, en heeft aan Mij niets. 31 Maar opdat de wereld wete, dat Ik de Vader liefheb, en alzo doe, gelijkerwijs Mij de Vader geboden heeft. Staat op, laat ons van hier gaan.

Dit hoofdstuk bevat het vervolg op Christus' gesprek met Zijn discipelen na het avondmaal. Nadat Hij Judas schuldig had verklaard en buitengesloten, zette Hij er zich toe om de overigen te vertroosten, die vervuld waren van smart wegens hetgeen Hij hun gezegd had omtrent Zijn heengaan van hen, en zeer vele goede en troostrijke woorden heeft Hij hier tot hen gesproken. Christus' rede heeft hier bepaald de vorm van een gesprek, gelijk Petrus in het vorige hoofdstuk, zo spreken hier Thomas, Filippus en Judas hun gedachten uit over hetgeen Hij tot hen zei, overeenkomstig de vrijheid, die het Hem behaagd had hun hiertoe te verlenen. Vrije gedachtewisselingen kunnen even leerrijk zijn als plechtige redevoeringen, ja nog meer. De algemene strekking van dit hoofdstuk is in het eerste vers, het is bestemd om ontroering uit hun hart weg te nemen, hiertoe moeten zij geloven, en:

I. De hemel beschouwen als hun eeuwige rust, vers 2, 3.

II. Christus beschouwen als hun Weg, vers 4 - 11,
III. De grote macht, waarmee zij bekleed zullen worden door het overmogen van hun gebed, vers 12 – 14.
IV. De komst van een anderen Trooster, vers 15 – 17.
V. De gemeenschap, die er zal zijn tussen Hem en hen na Zijn heengaan, vers 18 – 24.
VI. De instructies, die zij van de Heilige Geest zullen ontvangen, vers 25, 26.
VII. de vrede van Christus, die hun wordt nagelaten, vers 27.
VIII. Christus' eigen blijdschap in Zijn heengaan, vers 28 – 31. En, wat Hij hun gezegd heeft is bestemd tot vertroosting van al Zijn getrouwe volgelingen.

Johannes 14:1 - 3
In deze verzen hebben wij:
I. Een algemene waarschuwing van Christus aan Zijn discipelen tegen ontroering van hart, vers 1. Uw hart worde niet ontroerd. Zij begonnen nu ontroerd te worden, zij kwamen in deze verzoeking. Zie nu hier:
1. Hoe Christus dat opmerkt. Wellicht was dit blijkbaar op hun aangezicht te lezen, in Hoofdstuk 13:22 werd gezegd: De discipelen zagen op elkaar, en dat zal wel met bezorgdheid en angst geweest zijn, en Christus zag op hen allen en bemerkte het, tenminste, het was verstaanbaar voor de Heere Jezus, die met al onze verborgen smart bekend is, met de wonde, die inwendig bloedt, Hij weet niet slechts hoe wij beproefd zijn, maar hoe wij ons onder de beproevingen gedragen, en hoe wij haar ter harte nemen, Hij neemt kennis van al de moeite en het verdriet, waardoor Zijn volk in gevaar is van overstelpt te worden, Hij heeft onze ziel in benauwdheden gekend. Vele dingen werkten er toe mede om de discipelen thans te ontroeren.

a. Christus had hun zo - even gesproken van de onvriendelijkheid, die Hij van sommigen hunner zou ondervinden en dit ontroerde hen allen. Petrus heeft ongetwijfeld met grote smart gedacht aan hetgeen Christus hem had gezegd, en al de overigen waren bedroefd om zijnentwege, en ook om hen zelf, niet wetende, aan wie nu gezegd zou worden, dat zij iets kwaads zouden doen, een boos stuk zouden bedrijven. Wat dat nu betreft, Christus vertroost hen hieromtrent, hoewel een Godvruchtig wantrouwen van ons zelf zeer nuttig is om ons nederig te houden en ons te doen waken, moet het toch niet zo de overhand hebben, dat ons gemoed er door ontrust en onze heilige blijdschap er door verstoord wordt.

b. Hij had hun zo - even gesproken van Zijn heengaan van hen, en dat Hij niet slechts heen zou gaan, maar dat het zou wezen in een wolk van lijden. Weldra moeten zij Hem met smaad horen overladen, en dat zal als een zwaard in hun gebeente zijn, zij moeten Hem barbaars behandeld zien en ter dood gebracht, en ook dat zal een zwaard zijn, dat door hun eigen ziel zal gaan, want zij hebben Hem liefgehad en Hem verkoren, zij hebben alles verlaten om Hem te volgen. Als wij nu zien op Christus, die doorstoken is, dan kunnen wij niet anders dan treuren en bitterlijk wenen, ofschoon wij er het heerlijke gevolg en de kostelijke vrucht van zien, maar hoeveel smartelijker moet dat gezicht niet geweest zijn voor hen, die toen niet verder konden zien! Als Christus hen verlaat, dan zullen zij zich bitter teleurgesteld achten, want zij hebben gedacht dat Hij het was, die Israël zou verlossen en Zijn koninkrijk zou hebben opgericht in wereldlijke macht en heerlijkheid, en in deze verwachting hadden zij alles opgegeven, om Hem te kunnen volgen. Indien Hij nu de wereld gaat verlaten in dezelfde omstandigheden van armoede en geringheid, waarin Hij had geleefd, en nog erger, dan zijn zij geheel verslagen. Zij zullen zich allertreurigst verlaten en onbeschermd achten. Zij wisten bij ervaring hoe weinig tegenwoordigheid van geest zij hadden in moeilijke omstandigheden, dat zij zich niets anders konden voorstellen, dan aan het verderf te worden overgegeven, als zij

van hun Meester worden gescheiden. Ten opzichte nu van dat alles heet het: Uw hart worde niet ontroerd.

Hier zijn drie woorden, op elk waarvan een betekenisvolle nadruk gelegd kan worden.
Ten eerste. Op het woord ontroerd: Zijt niet dermate ontroerd, dat gij er in verwarring door geraakt, zoals de bewogen zee, die niet tot rust kan komen. Hij zegt niet: "Laat uw hart geen smart gevoelen, of niet treurig zijn", maar "zijt niet ontsteld en ontrust, zijt niet ter nedergeslagen en onrustig, Psalm 42:6.
Ten tweede. Op het woord *hart.* "Hoewel de natie en de stad ontroerd zijn, hoewel uw gezin en uw kuddeken ontroerd zijn, zo worde toch uw hart niet ontroerd. Bezit uw zielen, als gij van niets anders bezit kunt hebben of houden. Het hart is de voornaamste sterkte, wàt gij nu ook doet, houdt daar ontroering buiten, behoedt dit boven al wat te bewaren is. De geest moet de ziekte of zwakheid ondersteunen, zie dus toe, dat die niet verslagen wordt.
Ten derde. Op het woord *uw*. Gij, die Mijn discipelen en volgelingen zijt, Mijn verlosten, Mijn verkorenen en geheiligden - hoe anderen ook overstelpt worden door de smarten en rampen van de tegenwoordigen tijd - gij moet het niet zijn, want gij weet beter, laat de zondaars in Sion beven, maar laat de kinderen Sions zich verheugen over hun Koning. Hierin moeten Christus' discipelen meer doen dan anderen, zij moeten hun geest rustig houden, wanneer alles om hen heen onrustig is.

2. Het middel, dat Hij voorschrijft tegen deze ontroering van hart, die Hij zag dat zich meester van hen ging maken. In het algemeen: gelooft. Sommigen lezen het woord beide malen in de gebiedende wijs: "Gelooft in God, in zijn volmaaktheden en in zijn voorzienigheid, gelooft ook in Mij, en in Mijn Middelaarschap. Bouwt gerust op de grote erkende beginselen van de natuurlijken Godsdienst, dat er een God is, dat Hij zeer heilig, wijs, machtig en goed is, dat Hij de Bestuurder is der wereld, en vrijmachtig beschikt over alle gebeurtenissen, en vertroost u evenzo met de bijzondere leerstellingen van dien heiligen Godsdienst, dien Ik u geleerd heb". Maar wij lezen het eerste als een erkenning, dat zij in God geloofden, waarvoor Hij hen prijst. "Indien gij u echter krachtig wilt wapenen tegen een stormachtige dag, zo gelooft ook in Mij. Door Christus zijn wij in verbond gebracht met God, krijgen wij deel aan zijn gunst en belofte, waaraan wij, als zondaren, anders zouden wanhopen, en dan zou het gedenken aan God ons moeten ontroeren. Maar door in Christus te geloven als de Middelaar tussen God en de mens, wordt ons geloof in God troostrijk, en het is de wil van God, dat allen de Zoon eren, gelijk zij de Vader eren, door in de Zoon te geloven, gelijk zij in de Vader geloven. Zij, die op de rechte wijze in God geloven, zullen in Jezus Christus geloven, dien Hij hun bekendgemaakt heeft, en in God te geloven door Jezus Christus is een uitnemend middel om ontroering uit het hart te houden. De blijdschap des geloofs is het beste geneesmiddel, waar een belofte aan toegevoegd is: De rechtvaardige zal door het geloof leven, een middel, waaraan een probatum est is toegevoegd. Zo ik niet had geloofd.. ik ware vergaan.

II. Hier komt een bijzondere aanwijzing voor om werkzaam te zijn in het geloof aan de belofte van het eeuwige leven, vers 23. Hij had hun gezegd op God te vertrouwen en op Hem, Christus, te vertrouwen, maar waarom moeten zij op God en Christus vertrouwen? Zij moeten vertrouwen op God en Christus voor een toekomende zaligheid, wanneer dit lichaam en deze wereld niet meer zijn zullen, voor een zaligheid, die even lang zal duren als de onsterfelijke ziel en de eeuwige wereld duren zullen. Dit nu wordt voorgesteld als een kostelijke, krachtige hartsterking onder alle moeilijkheden van dezen tegenwoordigen tijd. Hiermede hebben de heiligen zich in hun grootste nood en benauwdheid vertroost: dat de hemel voor alles vergoeding zal bieden. Laat ons zien hoe dit hier wordt aangeduid.

1. Gelooft en bedenkt, dat er wezenlijk zulk een gelukzaligheid is: In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen, anderszins zou Ik het u gezegd hebben, vers 2.
a. Zie onder welk een denkbeeld van zaligheid de hemel hier voorgesteld wordt: als woningen, vele woningen in het huis van Christus' Vader. De hemel is een huis, niet een tent of tabernakel, het is een huis, niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen. Het is een Vaderhuis: het huis Mijns Vaders, en Zijn Vader is onze Vader, tot wie Hij nu opvoer, zodat in het recht van hun oudsten Broeder alle ware gelovigen welkom zullen zijn aan die zaligheid, als aan hun huis. Het is het huis van Hem, die de Koning is der koningen en de Heere der heren, die in het licht woont, de eeuwigheid bewoont. Er zijn daar woningen, dat is,
Ten eerste. Onderscheiden woningen, voor ieder een woning. Wellicht is hier een toespeling op de kamers der priesters in de tempel. In de hemel zijn verblijven voor bijzondere heiligen, hoewel allen als opgaan in God, zal toch onze individualiteit daar niet verloren gaan. Ieder Israëliet had zijn lot of deel in Kanaän, en iedere ouderling zijn troon, of zetel, Openbaring 4:4.
Ten tweede. Duurzame woningen. Het huis zelf is blijvend, onze staat is niet voor een zeker aantal jaren, maar tot in eeuwigheid. Hier beneden zijn wij als in een herberg, in de hemel verkrijgen wij een vaste woonstede. De discipelen hadden hun huizen verlaten om Christus te volgen, die niet had waar Hij Zijn hoofd zou neerleggen, maar de woningen in de hemel zullen er hun vergoeding voor bieden. Er zijn vele woningen, want er worden vele kinderen tot de heerlijkheid geleid, en Christus kent er nauwkeurig het aantal van, en Hij zal dus geen gebrek aan plaats hebben, omdat er meer komen dan Hij verwacht had. Hij had aan Petrus gezegd, dat hij Hem zou volgen, Hoofdstuk 13:36, maar laat de overigen niet ontmoedigd zijn, in de hemel zijn woningen voor hen allen. Rehoboth. Genesis 26:22.

b. Zie welke verzekerdheid wij hebben van de zaligheid zelf, en van de oprechtheid van de voorstelling er van aan ons: Anderszins zou Ik het u gezegd hebben. "Indien gij u had vergist, toen gij uw broodwinning hebt opgegeven om Mij te volgen en uw leven voor Mij in de waagschaal hebt gesteld in het vooruitzicht van een toekomstige en ongeziene gelukzaligheid, dan zou Ik u spoedig beter ingelicht hebben".
Die verzekering is gegrond:
A. Op de waarheid van Zijn woord. Er ligt in opgesloten: "Indien er zulk een zaligheid niet was, indien zij niet kostelijk en bereikbaar was, dan zou Ik u niet gezegd hebben, dat zij er is, dat zij bestaat".
B. Op de oprechtheid Zijner liefde voor hen. Gelijk Hij waar is, en hen niet zelf zou willen misleiden, zo is Hij ook vriendelijk, en zou hen niet willen laten misleiden. Indien er zulke woningen niet waren, of indien zij niet bestemd waren voor hen, die alles hadden verlaten om Hem te volgen, dan zou Hij hun intijds kennis hebben gegeven van de vergissing, opdat zij zich wederom met ere in de wereld konden terug begeven, om daar dan het best mogelijke gebruik van te maken. Christus' liefde en welwillendheid voor ons is een grote aanmoediging om op Hem te hopen. Hij heeft ons te lief en meent het te goed met ons, om de verwachtingen teleur te stellen, die Hij zelf in ons hart opwekt, of diegenen de ongelukkigsten der mensen te laten zijn, die het meest aan Hem gehecht waren en Hem de meesten eerbied hadden betoond. Gelooft dat het doel van Christus' heengaan was, een plaats in de hemel te bereiden voor Zijn discipelen. "Het is u een smart om aan Mijn heengaan te denken, terwijl ik toch op uw boodschap uitga: als een voorloper moet Ik voor u ingaan".

Hij is heengegaan om ons een plaats te bereiden, dat is:
a. Om als onze Voorspraak en Gevolmachtigde bezit voor ons te gaan nemen, en aldus ons recht en onze aanspraak onaantastbaar te maken. Het recht van bezitneming is aan Christus gegeven ten behoeve van allen, die in Hem zullen geloven.

b. Om voorziening voor ons te treffen als onze Vriend en Vader. De zaligheid des hemels is wel bereid van voor de grondlegging der wereld, maar moet nu voorts geschikt worden gemaakt voor de mens in zijn gevallen staat. Zij bestond grotelijks uit Christus' tegenwoordigheid aldaar, daarom was het nodig, dat Hij voor zou gaan in die heerlijkheid, welke de discipelen met Hem zouden delen. De hemel zou een plaats wezen, welke voor de Christen nog niet gereed gemaakt is, indien Christus er niet ware. Hij ging heen om de tafel voor hen aan te richten, om tronen voor hen te bereiden. Lukas 22:30. Aldus verklaart Christus de gelukzaligheid des hemels geschikt voor de heiligen, voor wie zij bereid is.

3. Gelooft en bedenkt, dat Hij daarom ter bestemder tijd wederkomen zal om hen te halen naar de zalige plaats, waarheen Hij nu heenging om haar voor hen te bereiden en in bezit te nemen. "Wanneer Ik heen zal gegaan zijn, en u plaats zal bereid hebben - daar dit het doel is Mijner reize, kunt gij er zeker van zijn, dat Ik, wanneer alles bereid en gereed is, weer zal komen en u tot Mij zal nemen, zodat gij Mij hierna zult volgen, opdat gij zijn moogt, waar Ik ben". Het zijn zeer troostrijke woorden.

a. Dat Jezus Christus zal wederkomen, erchomai - Ik kom stellig weer, waardoor het ontwijfelbare er van wordt aangeduid, Hij zal komen, en Hij komt dagelijks. Als wij ons bezighouden met de toebereidselen onzer komst, dan zeggen wij: Wij komen, en zo is het ook met Hem, alles wat Hij doet heeft betrekking op zijn wederkomst. Het geloof in Christus' wederkomst, waarvan Hij ons de verzekering heeft gegeven, is een uitnemend voorbehoedmiddel tegen ontroering van hart, Filippenzen 4:5, Jakobus 5:8.
b. Dat Hij zal wederkomen om al Zijn getrouwe volgelingen tot zich te nemen. Hij zendt om hen bij de dood, en zamelt hen een voor een in, maar hun openbaar plechtig inkomen allen tezamen zal plaatshebben ten laatsten dage, en dan zal Christus zelf komen om hen te ontvangen, hen te leiden in de overvloed Zijner genade, en hen welkom te heten in de overvloed Zijner liefde. Hiermede zal Hij hun de grootst - mogelijke eer en liefde betuigen. De komst van Christus zal wezen tot onze toe vergadering tot Hem, 2 Thessalonicenzen 2:1.
c. Opdat zij zijn mogen waar Hij is. Dit geeft te kennen wat in vele andere schriftuurplaatsen duidelijk wordt uitgesproken, namelijk dat het wezen der hemelse gelukzaligheid bestaat in het zijn aldaar met Christus, Hoofdstuk 17:24, Filippenzen 1:23, 1 Thessalonicenzen 4:17. Christus spreekt van Zijn dáár zijn in de tegenwoordigen tijd, waar Ik ben, waar Ik binnenkort zijn zal, waar Ik eeuwig zijn zal, dáár zult gij binnen kort ook wezen, daar zult gij voor eeuwig wezen, niet slechts daar, aan dezelfde plaats, maar daar in dezelfden toestand, niet slechts aanschouwers van zijn heerlijkheid, zoals de drie discipelen op de berg, maar in die heerlijkheid delende.
d. Dat dit afgeleid kan worden van Zijn heengaan om ons plaats te bereiden, want zijn toebereidselen zullen niet tevergeefs worden gemaakt. Hij zal geen woningen bouwen en ze van het nodige voorzien, en ze dan ledig laten staan. Hetgeen waarvan Hij de Werker is, daar zal Hij ook de Voleindiger van zijn. Als Hij de plaats voor ons bereid heeft, dan zal Hij ook ons bereiden voor de plaats, en er ons ter bestemder tijd in het bezit van stellen. Gelijk de opstanding van Christus de zekerheid, de waarborg is van onze opstanding, zo zijn zijn hemelvaart en zijn heerlijkheid de waarborgen van de onze.

Johannes 14:4 – 11
Christus had hun de zaligheid des hemels voorgesteld als het doel, en nu toont Hij zich zelf hier als de Weg, die er henen leidt, en Hij zegt hun, dat zij met dat voorgestelde doel en met de weg, waarop zij moesten wandelen, beter bekend waren dan zij dachten. Gij weet, dat is:
1. "Gij kunt weten, het behoort niet tot de verborgen dingen, die u niet toekomen te weten, maar het is een der geopenbaarde dingen, gij behoeft niet op te klimmen in de hemel, noch

neer te dalen in de afgrond, want nabij u is het woord, Romeinen 10:6 - 8, het is onder uw bereik".
2. "Gij weet wat het tehuis is, en gij weet wat de weg is, hoewel gij er u misschien niet van bewust zijt. Er is u van gesproken, en gij moet het dus wel weten, zo gij het u slechts wilt herinneren, en er over wilt nadenken". Jezus Christus wil gaarne het beste denken van de kennis Zijns volks, hoewel zij slechts zwak en gebrekkig is. Het goede in hen kent Hij beter dan zij het zelf kennen en Hij is er zeker van, dat zij de kennis, het geloof en de liefde hebben, waarvan zij zich zelf nog niet bewust zijn, of waarvan zij niet zeker zijn, dat zij ze hebben. Dat woord van Christus geeft aan twee Zijner discipelen aanleiding om een vraag tot Hem te richten, en Hij antwoordt hun beiden.

I. Thomas vroeg naar de weg, zonder er zich om te verontschuldigen, dat hij zijn Meester tegenspreekt, vers 5.
1. "Heere," zei hij, "wij weten niet, waar Gij heengaat - naar welke plaats, en in welken staat, en hoe kunnen wij de weg weten, waarop wij U moeten volgen? Wij kunnen er niet naar gissen, en er geen navraag naar doen, maar moeten nog in het onzekere blijven verkeren." Christus' getuigenis omtrent hun kennis maakte, dat zij zich nog meer van hun onwetendheid bewust werden, en groter begeerte koesterden naar meer licht Thomas toont hier meer bescheidenheid dan Petrus, die dacht dat hij Christus thans kon volgen. Petrus was meer begerig om te weten waar Christus heenging. Thomas, hoewel er over klagende, dat hij dit niet weet, schijnt echter meer verlangend te zijn om de weg te kennen.
Nu was:
a. De erkenning van zijn onwetendheid loffelijk genoeg. Als Godvruchtige mensen in het duister zijn en slechts ten dele kennen, zijn zij toch gaarne bereid om hun gebrekkige kennis te belijden.
Maar: b. De oorzaak van zijn onwetendheid was zondig. Zij wisten niet waar Christus heenging, omdat zij droomden van een wereldlijk koninkrijk in uitwendige heerlijkheid en macht, en daar verzot op waren, er hun hart op hadden gesteld, in weerwil van hetgeen Hij hun telkens en nogmaals in tegenovergestelde zin hiervan had gezegd. En zo kwam het dat, toen Christus hun sprak van Zijn heengaan en van hun volgen van Hem, zij zich inbeeldden, dat Hij naar de een of andere vermaarde stad zou gaan, naar Bethlehem of Nazareth, of Kapernaüm, of naar sommige steden der heidenen, zoals David naar Hebron gegaan is, om er tot koning gezalfd te worden, en om aan Israël het koninkrijk weer op te richten. En waar nu die plaats lag, waar die luchtkastelen gebouwd moesten worden, in het Oosten of in het Westen, in het Noorden of in het Zuiden, wisten zij niet, en daarom kenden zij de weg niet. Zo denken wij ook meer in het duister te zijn omtrent de toekomende toestand der kerk dan nodig is, omdat wij wereldlijken voorspoed voor haar verwachten, terwijl het toch de geestelijke vooruitgang is, waarop de belofte doelt.
Had Thomas begrepen, - en hij had het kunnen begrijpen - dat Christus heenging naar de onzichtbare wereld, de wereld der geesten, waarop slechts geestelijke dingen betrekking hebben, dan zou hij niet gezegd hebben: wij weten de weg niet.

II. Op deze klacht nu over hun onwetendheid, waarin de begeerte om onderricht te worden lag opgesloten, geeft Christus een volledig antwoord, vers 6, 7. Thomas had gevraagd waar Hij heenging en wat de weg was, en op die beide vragen antwoordt Christus en bewijst wat Hij gezegd had, dat zij geen antwoord nodig zouden hebben, indien zij zich zelf beter hadden begrepen, want zij kenden Hem, en Hij is de Weg, zij kenden de Vader, en Hij is het Doel, daarom: waar Ik heenga weet gij, en de weg weet gij. Gelooft in God als het Doel, en in Mij als de Weg, vers 1, en dan doet gij alles wat gij behoort te doen.

A. Hij spreekt van zich zelf als van de Weg, vers 6. Weet gij de weg niet? Ik ben de Weg, en Ik alleen, want niemand komt tot de Vader dan door Mij. Grote dingen zegt Christus ons hier van zich zelf, ons tonende de aard van Zijn middelaarschap: Hij is de Weg, de Waarheid en het Leven.

Ten eerste. Laat ons deze in de eerste plaats onderscheidenlijk beschouwen.
1. Christus is de Weg, de verheven baan, waarvan gesproken wordt in Jesaja 35:8. Christus was Zijn eigen Weg, want Hij is door Zijn eigen bloed ingegaan in het heiligdom, Hebreeën 9:12, en Hij is onze Weg, want wij gaan in door Hem. Door zijn leer en Zijn voorbeeld door zijn verdienste en voorbede bezorgt Hij ons onze zaligheid, en aldus is Hij de Weg. In Hem ontmoeten God en de mens elkaar, en worden zij samengebracht. Op de weg der onschuld konden wij tot de boom des levens niet komen, maar Christus is een andere Weg, die er heenleidt. Door Christus, als de Weg, is er een gemeenschap geopend tussen de hemel en de aarde, de engelen Gods klommen op en neer, onze gebeden gaan op tot God, en zijn zegeningen komen door Hem tot ons, dat is de weg, die heenvoert naar de rust, de goede oude weg. De discipelen volgden Hem, en Christus zegt hun, dat zij de weg volgden, en zo lang zij hem blijven volgen, zullen zij nooit buiten de weg zijn.

2. Hij is de Waarheid.
a. Gelijk waarheid gesteld wordt tegenover beeld en schaduw. Christus is het wezen van al de Oud - Testamentische typen, die daarom gezegd worden tegenbeelden te zijn van het ware, Hebreeën 9:24. Christus is het ware manna, Hoofdstuk 6:32:de ware tabernakel, Heb. 8:2.
b. Gelijk waarheid gesteld wordt tegenover leugen en dwaling, de leer van Christus is de ware leer. Als wij waarheid zoeken, dan behoeven wij niets meer te leren, dan de waarheid, zoals zij is in Jezus.
c. Waarheid wordt gesteld tegenover bedrog en misleiding, Hij is waar tegenover allen, die op Hem betrouwen, waar als de waarheid zelf, 2 Corinthiërs 1:20.

3. Hij is het Leven, want slechts in en door Jezus Christus zijn wij Gode levende, Romeinen 6:11. Christus, in ons geformeerd, is datgene voor onze ziel, wat onze ziel is voor ons lichaam. Christus is de opstanding en het leven.

Ten tweede. Laat ons ze gezamenlijk beschouwen en in betrekking tot elkaar. Christus is de Weg, de Waarheid en het Leven, dat is:
1. Hij is het begin, het midden en het einde. In Hem moeten wij aanvangen, voortgaan en voleindigen. Als de Waarheid is Hij de Gids op onze weg, als het Leven is Hij er het einde van.
2. Hij is de verse en levende Weg. Hebreeën 10:20, er zijn waarheid en leven op de weg, zowel als aan het einde er van.
3. Hij is de ware Weg ten leven, de enig ware Weg, andere wegen kunnen recht schijnen maar het laatste van die zijn wegen des doods. De noodzakelijkheid van Zijn middelaarschap: Niemand komt tot de Vader dan door Mij. De gevallen mens moet tot God komen als tot een Rechter, maar kan niet tot Hem komen als tot een Vader, dan door Christus als Middelaar. Wij kunnen door bekering en daden van aanbidding onze plicht niet volbrengen van tot God te komen zonder de Geest en de genade van Christus, noch de zaligheid verkrijgen van tot God te komen als onze Vader zonder zijn verdienste en gerechtigheid. Hij is de Hogepriester onzer belijdenis, onze Voorspraak.

B. Hij spreekt van Zijn Vader als het doel, vers 7. Indien gijlieden Mij gekend had - Mij op de rechte wijze gekend had - zo zoudt gij ook Mijn Vader gekend hebben, en van nu kent gij

Hem, en hebt Hem gezien door de heerlijkheid, die gij in Mij gezien, en de leer, die gij van Mij gehoord hebt. Hier is: Een stilzwijgende bestraffing voor hen wegens hun stompzinnigheid en achteloosheid, door zich niet bekend te maken met Jezus Christus, hoewel zij Zijn gestadige metgezellen en volgelingen geweest zijn: Indien gij Mij gekend had. - Zij kenden Hem, maar kenden Hem toch niet zo goed, als zij Hem hadden kunnen en moeten kennen. Zij kenden Hem als de Christus, maar hebben niet vervolgd God in Hem te kennen. Christus had tot de Joden gezegd, Hoofdstuk 8:19:"Indien gij Mij kende, zo zoudt gij ook Mijn Vader kennen, " en hier zegt Hij hetzelfde tot Zijn discipelen, want het is moeilijk te zeggen wat vreemder is: de moedwillige onwetendheid van de vijanden des lichts, of de gebreken en vergissingen van de kinderen des lichts, die zoveel gelegenheid hebben om kennis te verkrijgen. Indien zij Christus recht gekend hadden, dan zouden zij geweten hebben, dat Zijn koninkrijk geestelijk, maar niet van deze wereld is, dat Hij van de hemel is gekomen, en dus naar de hemel moet terugkeren, en dan zouden zij ook Zijn Vader gekend hebben, dan zouden zij geweten hebben, waar Hij wilde heengaan, toen Hij zei: Ik ga heen tot de Vader, tot een heerlijkheid in de andere wereld, niet in deze. Indien wij het Christendom beter kenden, wij zouden ook de natuurlijken Godsdienst beter kennen. Een gunstige aanduiding omtrent hun oprechtheid, niettegenstaande de zwakheid van hun verstand. "En van nu, van het ogenblik af, dat Ik u dezen wenk gegeven heb, die u tot sleutel zal dienen voor al de instructies, die Ik u tot nu toe gegeven heb, zeg Ik u, dat gij Hem kent. Gij kent Hem en hebt Hem gezien, voor zoveel gij Mij kent en Mij gezien hebt, want in het aangezicht van Christus zien wij de heerlijkheid Gods, zoals wij een vader zien in zijn zoon, die op hem gelijkt. Christus zegt Zijnen discipelen, dat zij niet zo onwetend waren als zij wel schenen, want hoewel kinderkens, hebben zij toch de Vader gekend, 1 Johannes 2:13. Velen van Christus' discipelen hebben meer kennis en meer genade dan zij denken, en Christus merkt het goede in hen op en schept er behagen in, waarvan zij zich zelf niet bewust zijn, want zij, die God kennen, weten niet terstond dat zij Hem kennen, 1 Johannes 2:3.

II. Filippus' vraag betrof de Vader, vers 8, en Christus antwoordt hem, vers 9 - 11, waar wij hebben te letten op:
1. Filippus' verzoek om een buitengewone ontdekking van de Vader. Hij was niet zo ijverig of voortvarend in het spreken als sommige anderen, maar gedreven door een vurig verlangen naar meer licht, roept hij: Toon ons de Vader. Filippus had geluisterd naar hetgeen Christus had gezegd tot Thomas, en klemt zich aan de laatste woorden: Gij hebt Hem gezien. "Neen" zegt Filippus, "dat is het wat wij nodig hebben, wat wij begeren, toon ons de Vader, en het is ons genoeg".
a. Dit onderstelt een vurige begeerte naar bekendheid met God als Vader. De bede is: "Toon ons de Vader, doe ons Hem kennen in die betrekking tot ons", en dit vraagt hij niet alleen voor zich zelf, maar ook voor de andere discipelen, en hij voegt er bij, dat hun dit dan genoeg zal wezen, niet alleen aan hem, maar ook aan de anderen. Schenk ons slechts een blik op de Vader, en wij zijn tevreden. Jansenius zegt: "Hoewel Filippus dat niet meende, heeft de Heilige Geest ons toch door zijn mond willen leren, dat de voldoening, de tevredenheid, de zaligheid ener ziel bestaat in het zien en genieten van God", Psalm 16:11, 17:15. In de kennis van God rust het verstand, en is op het toppunt van deszelfs eerzuchtig verlangen, in de kennis van God als onze Vader is de ziel tevreden en voldaan, een zien van de Vader is de hemel op aarde, en het vervult ons met een onuitsprekelijke vreugde.

b. Zoals Filippus het hier zegt, geeft het te kennen, dat hij niet tevreden was met zulk een ontdekking van de Vader als Christus geschikt achtte hun te doen, hij wilde Hem voorschrijven, Hem dringen tot niets minder dan een zichtbare verschijning van de heerlijkheid Gods, zoals die aan Mozes, Exodus 33:22, en aan de oudsten van Israël, Exodus

24:9 - 11. "Laat ons de Vader zien met onze lichamelijke ogen, zoals wij U zien, en het is ons genoeg, dan zullen wij U met geen verdere vragen lastig vallen over waar Gij heengaat." En zo toont dit niet slechts de zwakheid van zijn geloof, maar ook zijn onbekendheid met de wijze, waarop het Evangelie de Vader doet zien, en die is geestelijk maar niet waarneembaar voor de zinnen. Zulk een zien van God, denkt hij, zou hun genoeg zijn, en toch was het diegenen, die Hem aldus zagen, niet genoeg, want zij hebben zich spoedig verdorven en een gegoten beeld gemaakt. Christus' inzettingen hebben beter voorzien voor de bevestiging van ons geloof dan onze verzinselen het zouden kunnen.

2. Christus' antwoord, dat hem verwijst naar de ontdekkingen, die reeds van de Vader gedaan zijn, vers 9 - 12.
a. Hij verwijst hem naar hetgeen hij gezien had, vers 9. Hij bestraft hem om zijn onwetendheid en onachtzaamheid: "Ben Ik zo langen tijd met ulieden, nu reeds gedurende meer dan drie jaren vertrouwelijk met u omgaande, en hebt gij Mij niet gekend, Filippus? Die Mij gezien heeft, die heeft de Vader gezien, en hoe zegt gij: Toon ons de Vader? Wilt gij vragen om hetgeen gij reeds hebt?"

Hier nu bestraft Hij hem om twee dingen.
Ten eerste. Omdat hij van zijn bekendheid met Christus niet zulk een goed gebruik heeft gemaakt, als hij gekund had, om een heldere, duidelijke kennis van Hem te verkrijgen. "Hebt gij Mij niet gekend, Filippus, Mij, dien gij zolang gevolgd hebt, en met wie gij zoveel gesproken hebt?" de eersten dag, waarop Filippus tot Hem kwam, verklaarde hij Hem te kennen als de Messias, Hoofdstuk 1:45, en toch heeft hij tot op dien dag de Vader niet in Hem gekend. Er zijn velen, die goede kennis hebben van de Schrift en van de Goddelijke dingen, en toch tekortkomen in hetgeen met recht van hen verwacht kon worden, omdat zij in hun denkbeelden geen verband weten te brengen en dus niet tot volkomenheid van kennis geraken. Velen kennen Christus, die toch van Hem niet weten wat zij zouden kunnen weten, niet zien wat zij in Hem zouden kunnen zien. Wat dit gebrek aan kennis bij Filippus nog verergerde was, dat hij zo lang en veel gelegenheid heeft gehad om zijn kennis te vermeerderen of te doen rijpen. "Ik ben zo langen tijd met ulieden geweest". Hoe langer wij in het bezit zijn van de middelen om kennis en genade te verkrijgen, hoe minder wij te verontschuldigen zijn zo wij tekortkomen in kennis en genade. Christus verwacht, dat onze bedrevenheid enigermate in overeenstemming zal wezen met de middelen, die wij hadden om haar te verkrijgen, opdat wij niet altijd kinderkens zullen blijven. Laat ons dan bij ons zelf zeggen: "Heb ik gedurende zo langen tijd het Evangelie horen prediken, de Schrift bestudeerd? ben ik reeds zo lang een leerling geweest in de school van Christus, en ben ik toch nog zo zwak in de kennis van Christus, en zo onervaren in het woord der gerechtigheid?"

Ten tweede. Hij bestraft hem om zijn gebrekkigheid in de gedane bede: Toon ons de Vader. Veel van de zwakheid van Christus' discipelen blijkt hierin, dat zij "niet weten wat zij zullen bidden, gelijk het behoort", Romeinen 8:26, maar dikwijls kwalijk bidden, Jakobus 4:3 om hetgeen of niet beloofd, of reeds geschonken is in de zin der belofte zoals hier. Hij onderricht hem, en geeft hem een grondregel, die niet slechts in het algemeen Christus verheerlijkt, en ons leidt tot de kennis van God in Hem, maar ook hetgeen Christus had gezegd, vers 7, rechtvaardigt: "Gij kent de Vader en hebt Hem gezien", en antwoordt op hetgeen Filippus had gevraagd: Toon ons de Vader. Die moeilijkheid, zegt Christus, is spoedig overwonnen, want die Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien.

-Ten eerste. Allen, die Christus in het vlees gezien hebben, zouden in Hem de Vader hebben kunnen zien, indien de Satan hun zinnen niet had verblind, en hen weerhouden had van Christus te zien als het beeld Gods, 2 Corinthiërs 4:4.
-Ten tweede. Allen, die Christus gezien hebben door het geloof, hebben in Hem de Vader gezien, hoewel zij zich daar niet terstond van bewust waren. In het licht van de leer van Christus hebben zij God gezien als de "Vader der lichten, in de wonderen hebben zij God gezien als de God der kracht, de vinger Gods. De heiligheid Gods schitterde in de vlekkeloze reinheid van Christus' leven, en zijn genade in al de daden van genade, die Hij gedaan heeft.

b. Hij verwijst hem naar hetgeen hij reden had te geloven, vers 10, 11. Gelooft gij niet, dat Ik in de Vader ben, en de Vader in Mij is, dat is, zoals Hij gezegd heeft, Hoofdstuk 10:30, Ik en de Vader zijn een. Hij spreekt van de Vader en van Hem zelf als van twee Personen, die echter zo een zijn, als nooit andere twee een geweest zijn of kunnen zijn. In het kennen van Christus als God uit God, licht uit licht, de waren God uit de waren God, gegenereerd en niet gemaakt, en als een in wezen met de Vader, door wie alle dingen gemaakt zijn, kennen wij de Vader, en door Hem aldus te zien, zien wij de Vader. In Christus aanschouwen wij meer van de heerlijkheid Gods dan Mozes op de berg Horeb van Hem gezien heeft. Zie hier welke drijfveren wij hebben om dit te geloven.
Wij moeten het geloven,

Ten eerste. Om Zijns Woords wil: De woorden, die Ik tot ulieden spreek, spreek ik van Mij zelf niet. Zie Hoofdstuk 7:16, Mijn leer is Mijn niet. Wat Hij zei scheen hun als het woord eens mensen, sprekende Zijn eigen gedachten, naar Zijn eigen welgevallen, maar in werkelijkheid was het de wijsheid Gods, die het ingaf, en de wil Gods, die er kracht aan verleende. Hij sprak niet van Hem zelf alleen, maar Hij sprak de bedoeling Gods overeenkomstig de eeuwige raadsbesluiten.
Ten tweede. Om Zijns werks wil, de Vader, die in Mij blijft, dezelve doet de werken, gelooft Mij dus om der werken wil.

Merk op:
1. De Vader wordt gezegd in Hem te wonen, ho en emoi menoon - Hij blijft in Mij, door de onafscheidelijke vereniging van de Goddelijke en de menselijke natuur, nooit heeft God op aarde zulk een tempel gehad om in te wonen, als het lichaam van de Heere Jezus, Hoofdstuk 2:21. Hier was de ware Shechina, waarvan die in de tabernakel slechts een type was. In Hem heeft al de volheid der Godheid lichamelijk gewoond. Colossenzen 2:9. De Vader woont zo in Christus, dat Hij in Hem gevonden kan worden, zoals een mens gevonden wordt waar hij woont. Zoekt de Heere, zoekt Hem in Christus, en Hij zal gevonden worden, want in Hem woont Hij.
2. Hij doet de werken. Vele werken van macht en werken van barmhartigheid heeft Christus gedaan, en in Hem heeft de Vader ze gedaan, en het werk der verlossing in het algemeen was het eigen werk van God.
3. Wij zijn verplicht dit te geloven om de werken zelf. Gelijk wij het wezen en de volmaaktheden Gods moeten geloven om de werken der schepping, die zijn heerlijkheid vermelden, zo moeten wij geloven de openbaring Gods aan de mens in Jezus Christus om de werken van de Verlosser, die krachtige, grote werken, die door zich te tonen, Hem tonen en God in Hem, Mattheüs 14:2. Christus' wonderen zijn bewijzen van Zijn Goddelijke zending, niet slechts ter overtuiging der ongelovigen, maar ter bevestiging van het geloof Zijner eigen discipelen, Hoofdstuk 2:11, 5:36, 10:37.

Johannes 14:12 - 14
De discipelen waren vervuld van smart bij de gedachte aan het scheiden van hun Meester, en ook van zorg omtrent hetgeen er van hen worden zou na Zijn heengaan. Zolang Hij met hen was, was Hij hun Beschermer, hield Hij hen kalm en kloekmoedig, maar als Hij hen verlaat, zullen zij als schapen wezen zonder herder, een gemakkelijke prooi voor hen, die hun ondergang zoeken. Om nu deze vrees tot zwijgen te brengen, verzekert Christus hun hier, dat zij met genoegzame kracht ter ondersteuning voorzien zullen worden. Daar Christus alle macht heeft, zullen zij, in Zijn naam, grote macht hebben in hemel en op aarde.

I. Grote macht op aarde, vers 12: Die in Mij gelooft (gelijk Ik weet, dat gij in Mij gelooft) de werken, die Ik doe, zal hij ook doen. Dat verzwakt geenszins het argument, dat Christus aan zijn werken had ontleend, om te bewijzen dat Hij een is met de Vader (namelijk dat anderen even grote werken zullen doen) maar versterkt het veeleer, want de wonderen, door de apostelen gewrocht, werden gedaan in Zijn naam en door het geloof in Hem, en hierdoor wordt meer dan door iets anders zijn macht groot gemaakt en verheerlijkt, dat Hij niet slechts zelf wonderen heeft gedaan, maar dat Hij aan anderen de macht heeft gegeven om ze ook te doen.
1. Van twee dingen geeft Hij hun de verzekering:
a. Dat zij bekwaam gemaakt zullen worden om zulke werken te doen als Hij gedaan had, en dat zij grotere macht zullen hebben om ze te doen, dan toen Hij hen het eerst had uitgezonden, Mattheüs 10:8. Heeft Christus de kranken genezen, de melaatsen gereinigd, de doden opgewekt? Ook zij zullen dit doen. Heeft Hij zondaren overtuigd en bekeerd, en grote scharen tot zich getrokken? Dat zullen ook zij. Ofschoon Hij heengaat, zal het werk niet ophouden, noch ter aarde vallen, het zal met evenveel kracht en goed gevolg als ooit tevoren worden voortgezet, en zo gaat het ook nu nog voort.
b. Dat zij meer zullen doen. In het rijk der natuur zullen zij grotere wonderen doen. Geen wonder is klein, maar voor ons begrip schijnen sommige groter dan andere. Christus had genezing gewerkt door de aanraking van de zoom Zijns kleeds, maar Petrus door zijn schaduw, Handelingen 5:15, Paulus door de zweetdoek, die hem had aangeraakt, Handelingen 19:12. Christus heeft gedurende twee of drie jaren wonderen gewerkt in een land, maar zijn volgelingen hebben in Zijn naam wonderen gewerkt gedurende vele eeuwen en in verschillende landen. Gij zult meer doen, als er gelegenheid toe is, tot eer en heerlijkheid Gods. Indien dit ooit nodig ware geweest, zou het gebed des geloofs bergen verzet hebben. In het rijk der genade. Zij zullen door het Evangelie grotere overwinningen behalen dan toen Christus op aarde was. En voorzeker, dat de apostelen onder zo ongunstige omstandigheden zo groot een deel der wereld onder Christus' banier hebben gebracht, was wel het grootste wonder van allen. Ik denk, dat dit inzonderheid ziet op de gave der talen, die de onmiddellijke uitwerking was van de uitstorting des Geestes, hetgeen een voortdurend wonder is op het hart, waarin woorden geformeerd en ingegeven worden, en dienstbaar zou worden aan zo heerlijk doeleinde als de verbreiding van het Evangelie onder alle volken in hun eigen taal. Dat was een groter teken voor de ongelovigen, 1 Corinthiërs 14:22, en krachtiger om hen tot overtuiging te brengen dan alle andere wonderen.

2. De reden, die Christus hiervoor geeft is: want Ik ga heen tot Mijn Vader.
a. "Omdat Ik heenga, zal het nodig wezen dat gij zodanige macht hebt, want Ik ga heen tot de Vader om u de Trooster te zenden, van wie gij kracht zult ontvangen," Handelingen 1:18. De wondervolle werken, die zij in Christus' naam hebben gedaan, maakten deel uit van de heerlijkheid van Zijn verhoogden staat, toen Hij opgevaren is in de hoogte, Efeziërs 4:8.

II. Grote macht in de hemel. Zo wat gij begeren zult in Mijn naam, dat zal Ik doen, vers 13, 14, zodat Israël, die een vorst was bij God. Gij zult zo grote werken doen, omdat gij invloed hebt op Mij, en Ik op Mijn Vader.

Merk op:
1. Waardoor zij hun gemeenschap met Hem moesten onderhouden, en kracht en macht van Hem zouden verkrijgen, als Hij heengegaan zou zijn tot de Vader - namelijk het gebed. Als geliefde vrienden van elkaar worden gescheiden, dan voorzien zij in het middel om gemeenschap met elkaar te kunnen onderhouden, en toen Christus heenging tot Zijn Vader, zegt Hij hun, hoe zij Hem bij elke gelegenheid bericht kunnen zenden en wel op veilige en zekere wijze, zonder gevaar dat hun brieven of berichten niet terechtkomen, of onder weg zullen blijven: "Laat Mij van u horen door het gebed, het gebed des geloofs, en gij zult van Mij horen door de Geest". Dat was het oude middel van gemeenschap met de hemel, van dat men de naam des Heeren begon aan te roepen, en Christus heeft door Zijn dood die weg van gemeenschap geopend, en hij is nog voor ons geopend. Hier wordt:
a. Ootmoed voorgeschreven: Gij zult vragen, of begeren. Hoewel zij alles om Christus' wil hadden verlaten, konden zij toch niets van Hem eisen als een schuld, die Hij aan hen zou hebben, zij moeten nederige smekelingen zijn, bedelen of van honger sterven, bedelen of omkomen.
b. Vrijheid toegestaan. "Begeert wat gij wilt, wat goed en geschikt voor u is, mits gij weet waar gij om vraagt, moogt gij alles vragen, gij moogt vragen om hulp bij uwen arbeid, om mond en wijsheid, om bewaring uit de handen uwer vijanden, om macht om wonderen te kunnen doen, als dit nodig is, om voorspoed op uw bediening in de bekering van zielen, vraagt om onderwezen, geleid, gerechtvaardigd te worden." De gelegenheden, de noden en behoeften verschillen, maar ten allen tijde zult gij er welkom mede wezen voor de troon der genade.

2. In welken Naam zij hun gebeden moeten opzenden: "Begeert in Mijn Naam." In Christus naam te begeren of te vragen is:
a. Te pleiten op zijn verdienste en voorbede, en daarop te steunen. De Oud Testamentische heiligen hadden hier het oog op, als zij baden om des Heeren wil, Daniël 9:17, en om de wil des Gezalfden, Psalm 48:10, maar Christus' middelaarschap wordt in een helderder licht gesteld, en zo worden wij in staat gesteld om meer uitdrukkelijk te bidden in Zijn naam. Toen Christus het gebed des Heeren voorschreef, is er dit niet bijgevoegd, omdat zij die zaak toen nog niet zo ten volle begrepen als later, nadat de Geest was uitgestort. Als wij bidden in onze eigen naam, dan kunnen wij geen voorspoed, dat is geen verhoring, verwachten op ons gebed, want, vreemdelingen zijnde, hebben wij geen naam in de hemel, zondaars zijnde, hebben wij er een slechten naam, maar Christus heeft een goeden naam, wel bekend in de hemel, en zeer dierbaar.
b. Het is zijn eer op het oog te hebben, en die tot het voornaamste doel te maken van al onze gebeden.

3. Welke voorspoed zij zullen hebben op hun gebeden. Wat gij begeren zult, dat zal Ik doen, vers 13. En wederom: Ik zal het doen, vers 14. "Gij kunt er zeker van zijn, dat Ik het doen zal. Niet bloot: het zal gedaan worden, Ik zal er voor zorgen, of Ik zal orders geven dat het gedaan zal worden, maar Ik zal het doen, want Hij heeft niet slechts de invloed van een voorspraak, maar de macht van een soeverein, die aan de rechterhand Gods is gezeten, de hand der handeling of werkzaamheid, en Hem is al het doen in het koninkrijk Gods opgedragen. Door het geloof in Zijn naam kunnen wij hebben al wat wij willen, zo wij er slechts om vragen.

4. Om welke reden hun gebeden aldus voorspoedig zullen zijn: opdat de Vader in de Zoon verheerlijkt worde. Dat is:
a. Dat moet hun doel wezen, hierop moeten zij het oog hebben, als zij bidden. Hierin moeten al onze begeerten en gebeden samenkomen als in hun middelpunt, hierop moeten zij gericht wezen, dat God in Christus geëerd worde door onze diensten en in onze zaligheid. Uw naam worde geheiligd is een verhoord gebed, en wordt het eerst gesteld, omdat, zo het hart hierin oprecht is, het in zekeren zin wijding geeft aan al de andere beden.
b. Dat heeft Christus op het oog in het verlenen der gunst, de verhoring van het gebed, om de wille hiervan zal Hij doen wat zij vragen, dat hierdoor de heerlijkheid van de Vader in de Zoon tentoongespreid zal worden. De wijsheid, macht en goedheid van God werden verheerlijkt in de Verlosser, toen zijn apostelen door een macht, die zij aan Hem hadden ontleend, en uitgeoefend hadden, in Zijn naam en tot Zijn dienst, instaat waren gesteld om zulke grote dingen te doen, zowel ter bevestiging van zijn leer, als om haar in de wereld bekend te maken.
Johannes 14:15 - 17 Christus stelt hun niet slechts dingen voor, die troostrijk voor hen kunnen wezen, maar Hij belooft hun de Geest te zenden, die hun Trooster wezen zal, en die dingen tot hun hart zal doen doordringen.

I. Hij doet dit echter voorafgaan door een herinnering aan hun plicht, vers 15. Indien gij Mij liefhebt, zo bewaart Mijn geboden. Het houden van Christus' geboden wordt hier gesteld voor het beoefenen der Godzaligheid in het algemeen, en voor de getrouwe en ijverige vervulling van het apostelambt in het bijzonder.
Merk nu op:
1. Als Christus hen vertroost, zegt Hij hun zijn geboden te houden, want wij moeten niet anders troost verwachten dan in de weg des plichts. Hetzelfde woord (parakaleoo) betekent zowel vermanen als vertroosten.
2. Als zij er in zorg over waren wat zij zouden doen, nu hun Meester hen ging verlaten, en wat er van hen worden zou, zegt Hij hun zijn geboden te houden, en dan zal er niets verkeerd met hen gaan. In moeilijke tijden moet onze zorg betreffende de gebeurtenissen van de dag verzwolgen worden door de zorg omtrent de plicht van de dag.
3. Toen zij hun liefde voor Christus aan de dag legden door hun smart bij de gedachte aan Zijn heengaan, zegt Hij hun dat, zo zij Hem hun liefde willen tonen, het te doen, niet door zwakke, wekelijke hartstochtelijkheid, maar door hun nauwgezette zorg om de plicht, die hun was opgelegd, te volbrengen, door een algemene gehoorzaamheid aan zijn geboden. Dat is beter dan offerande, beter dan tranen. Hebt gij Mij lief? weid Mijn lammeren.
4. Toen Christus hun kostelijke beloften heeft gegeven omtrent de verhoring hunner gebeden en de komst van de Trooster, stelt Hij dit als beperking der beloften: "Mits gij uit een beginsel van liefde tot Mij Mijn geboden houdt". Christus wil van niemand de Voorspraak wezen dan van hen, die door Hem als hun Raadsman geleid en geraden willen worden. Volg de leiding van de Geest en gij zult de vertroosting hebben van de Geest.

II. Hij belooft hun deze grote, onuitsprekelijke zegen, vers 16, 17.
1. Hun wordt beloofd, dat zij een anderen Trooster zullen hebben. Dat is de grote Nieuw Testamentische belofte, Handelingen 1:4, gelijk die van de Messias het was van het Oude Testament, een belofte, passende voor de droefheid en benauwdheid, waarin de discipelen zich nu bevonden. Hun hart was vervuld van smart, en dus hadden zij een trooster nodig.
Merk hier op:
a. De beloofden zegen, allon paraklêton. Het woord wordt alleen hier in de redenen of gesprekken van Christus gebruikt en in 1 Johannes 2:1, waar wij het overzetten door Voorspraak. De Rhemisten en Dr. Hammond zijn er voor om het Griekse woord Parakleet te

behouden, wij lezen in Handelingen 9:31 van de paraklêsis tou hagion pneumatos, de vertroosting des Heiligen Geestes, waarin geheel Zijn ambt als Parakleet ligt opgesloten. Gij zult een anderen Voorspraak hebben. Het ambt des Geestes was Christus' Voorspraak te zijn bij hen en anderen, zijn zaak te bepleiten, voor zijn belangen te zorgen op aarde, Christus' Plaatsvervanger te zijn, zoals een der ouden Hem noemt, en om hun Voorspraak te wezen bij hun tegenstanders. Zolang Christus bij hen was, heeft Hij voor hen gesproken als dit nodig was, maar nu Hij hen verlaat, zullen zij toch niet verslagen of terneder geworpen worden, de Geest des Vaders zal in hen spreken, Mattheüs 10:19, 20. En het kan niet mislopen met een zaak, die door zulk een Voorspraak wordt bepleit. Gij zult een anderen Meester of Leraar hebben, een anderen Vermaner. Zolang Christus met hen was, heeft Hij hen vermaand en opgewekt tot hun plicht, maar nu Hij heengaat, laat Hij hun Een, die dat even krachtig, hoewel in stilte, doen zal. Jansenius denkt, dat het meest gepaste woord, waardoor het overgezet kan worden, het woord Schutsheer is. Een die hen zowel onderwijzen als beschermen zal. Een anderen Trooster. Christus werd verwacht als de Vertroosting Israëls. Een der namen van de Messias onder de Joden was Menachem - de Trooster. De Targoem noemt de dag van de Messias: het jaar der vertroosting. Christus vertroostte Zijn discipelen toen Hij met hen was, en nu Hij hen in hun grootsten nood verlaat, belooft Hij hun een anderen Trooster.

b. De Gever der zegening. De Vader zal Hem geven, Mijn Vader en uw Vader, beiden zijn er in opgesloten. Dezelfde, die de Zoon heeft gegeven om onze Zaligmaker te wezen, zal ons de Geest geven om onze Trooster te zijn. De Zoon wordt gezegd de Trooster te zenden, Hoofdstuk 15:26, maar de Vader is de eerste Bewerker er van.
c. Hoe die zegen wordt verkregen - door de voorbede van de Heere Jezus, Ik zal de Vader bidden. In vers 14 had Hij gezegd: Ik zal het doen, hier zegt Hij: Ik zal er om bidden, om te tonen niet slechts, dat Hij God en mens is, maar ook, dat Hij Koning en Priester is. Als Priester is Hij verordineerd om voorbede te doen voor de mensen, als Koning is Hij door de Vader gemachtigd om gerechtigheid te oefenen. Als Christus zegt: Ik zal de Vader bidden, veronderstelt dit niet, dat de Vader onwillig is, of dat er aandrang bij Hem gebruikt moet worden, maar alleen dit: dat de gave des Geestes een vrucht is van Christus' middelaarschap, verkregen door zijn verdienste, en door zijn voorbede tot ons komende.
d. Het blijvende van die zegen: Opdat Hij bij u blijve in der eeuwigheid. Dat is: "Bij u, zolang gij leeft. Gij zult nooit het gemis kennen van een Trooster, noch Zijn heengaan betreuren, zoals gij nu over Mijn heengaan treurt". Bij het verlies van die vertroostingen, die ons voor een tijd waren toebeschikt, moet het ons tot steun en sterkte wezen, dat er altijd in blijvende vertroosting voor ons voorzien is. Het was hun niet nut, dat Christus naar het lichaam altijd bij hen zou wezen, want zij waren bestemd voor openbaren dienst, en moeten niet altijd aan de academie blijven, zij moeten zich verspreiden, en daarom was een Trooster, die met hen allen wezen zou, en aan alle plaatsen, waar zij ook heen verspreid werden, en in welke moeilijkheden zij zich zouden bevinden, alleen geschikt om altijd bij hen te blijven. "Met uw opvolgers, als gij heengegaan zult zijn en tot aan het einde des tijds, uw opvolgers in het Christendom, in de Evangeliebediening. Indien wij de woorden in der eeuwigheid in hun uitgestrektste betekenis opvatten, dan zal de belofte vervuld worden in de vertroostingen Gods, welke de eeuwige blijdschap zullen uitmaken van al de heiligen - verzadiging der vreugde, lieflijkheden aan Gods rechterhand, eeuwiglijk.

2. De Trooster is de Geest der waarheid, welken gij kent, vers 16, 17. Zij zouden denken, dat het onmogelijk is een trooster te hebben, gelijkwaardig met Hem, die de Zoon van God is. "Ja", zegt Christus, "gij zult de Geest Gods hebben, die in heerlijkheid en macht gelijk is aan de Zoon".

a. De beloofde Trooster is de Geest, een die Zijn werk op geestelijke wijze doen zal, inwendig, onzichtbaar door op de geest der mensen te werken.

b. "Hij is de Geest der waarheid. Hij zal waar en trouw zijn voor u, en in Zijn werk en onderneming voor u, dat Hij tot het uiterste zal volbrengen. Hij zal u de waarheid leren, uwen geest verlichten door de kennis er van, uw geloof er aan versterken en bevestigen, en uw liefde er voor doen toenemen. De heidenen waren door hun afgoderijen, en de Joden door hun overleveringen of inzettingen der ouden, in grove dwalingen vervallen, maar de Geest der waarheid zal u niet slechts in alle waarheid leiden, maar door uw bediening ook anderen. Christus is de waarheid, en Hij is de Geest van Christus, de Geest, waarmee Hij gezalfd was.

c. Hij is Een, welken de wereld niet kan ontvangen, maar gij kent Hem. Daarom blijft Hij bij ulieden. De discipelen van Christus worden hier onderscheiden van de wereld, want zij zijn verkoren en geroepen uit de wereld, die in het boze ligt, zij zijn de kinderen en erfgenamen van een andere wereld, niet van deze. Het is het ongeluk van hen, die onverwinlijk gehecht zijn aan de wereld, dat zij de Geest der waarheid niet kunnen ontvangen. Van de geest der wereld en de Geest Gods wordt gesproken als volstrekt tegenover elkaar staande, 1 Corinthiërs 2:12, want waar de geest der wereld de bovenhand heeft, is de Geest Gods buitengesloten. Hoewel zelfs de oversten dezer wereld, als oversten of vorsten, het voordeel en voorrecht hadden van kennis, gingen zij toch als oversten of vorsten dezer wereld, gebukt onder onverwinbare vooroordelen, zodat zij de dingen des Geestes Gods niet gekend hebben, 1 Corinthiërs 2:8. De mensen kunnen de Geest der waarheid niet ontvangen, omdat zij Hem niet zien en niet kennen. De vertroostingen des Geestes zijn hun dwaasheid, evenzeer als het kruis van Christus hun dit was, en de grote dingen des Evangelies worden, evenals die der wet, als iets vreemds geacht. Dat zijn oordelen, die ver buiten het bereik hunner ogen zijn. Spreek tot de kinderen dezer wereld van de werkingen des Geestes, en gij zijt hun als een barbaar. De beste kennis van de Geest der waarheid is die, welke door ervaring wordt verkregen. Gij kent Hem, want Hij blijft bij ulieden, en zal in u zijn. Christus had bij hen gewoond, was bij hen gebleven, en door hun bekendheid met Hem kon het niet anders, of zij moesten ook de Geest der waarheid kennen. Zij waren zelf in zekere mate met de Geest begiftigd. Wat heeft hen in staat gesteld om alles te verlaten om Christus te volgen en met Hem te blijven in zijn verzoekingen? Wat heeft hen in staat gesteld om het Evangelie te prediken en wonderen te werken? Was het niet de Geest, die in hen woonde? De ervaringen der heiligen zijn de verklaringen der beloften, wat voor anderen paradoxen zijn, zijn voor hen axioma's. Zij, die een bevindelijke kennis hebben van de Geest, hebben een troostrijke verzekerdheid van Zijn blijven bij hen. Hij blijft bij ulieden en zal in u zijn, want de gezegende Geest pleegt niet van woonstede te veranderen. Zij, die Hem kennen, weten Hem te waarderen, zij nodigen Hem en heten Hem welkom, en daarom zal Hij in hen zijn, als het licht in de lucht, als het sap in de boom, als de ziel in het lichaam. Hun gemeenschap met Hem zal innig, en hun eenheid met Hem onafscheidelijk zijn. De gave des Heiligen Geestes is een bijzondere, eigenaardige gave, aan de discipelen van Christus geschonken op een bijzondere wijze - aan hen, niet aan de wereld, voor hen is het verborgen manna en een witte keursteen. geen vertroostingen zijn te vergelijken bij die, welke geen vertoning, geen gedruis maken. Dat is de gunst, die God Zijn uitverkorenen betoont, het is het erfdeel van hen, die Zijn naam vrezen.

Johannes 14:18 - 24

Als vrienden van elkaar scheiden, zullen zij gewoonlijk dit verzoek tot elkaar richten: "Laat ons toch zo dikwijls mogelijk van u horen", en Christus heeft zich bij Zijn discipelen er toe

verbonden, dat zij voor Hem niet, gelijk de mensen plegen te zeggen, "uit het oog, uit het hart" zouden wezen.

I. Hij belooft, dat Hij voor hen zal blijven zorgen, vers 18. Ik zal u geen wezen laten, want, hoewel Ik van u heenga, laat Ik u toch deze vertroosting: Ik kom weer tot u. Wat hen smartte was Zijn heengaan van hen, maar het was niet zo erg als zij vreesden, want het was niet geheel en al, en niet voor altijd.
1. Niet geheel en al. "Hoewel Ik u zonder Mijn lichamelijke tegenwoordigheid laat, laat Ik u toch niet zonder troost." Hoewel zij kinderen waren, en nog klein zijnde verlaten werden, hadden zij toch de aanneming tot zonen ontvangen, en Zijn Vader zal hun Vader zijn, bij wie zij, die anders wezen zouden zijn, ontferming zullen vinden. De toestand der ware gelovigen kan soms wel smartelijk, maar toch nooit troosteloos zijn, omdat zij nooit wezen zijn, want God is hun Vader, die een eeuwige Vader is.
2. Niet voor altijd: "Ik kom weer tot u, dat is:
a. Ik zal spoedig tot u komen na Mijn opstanding, Ik zal niet lang wegblijven, maar zal binnenkort weer bij u zijn." Hij had dikwijls gezegd: Ten derden dage zal Ik opstaan.
b. Ik zal dagelijks tot u komen in Mijn Geest. In de tekenen van zijn liefde, en de bezoekingen Zijner genade komt Hij nog altijd, blijft Hij komen.
c. "Ik zal voorzeker komen aan het einde des tijds, Ik zal haastelijk komen om u in te leiden in de vreugde uws Heeren." De gedachte aan Christus' komen tot ons behoedt er ons voor om troosteloos te wezen bij Zijn heengaan van ons, want, zo Hij voor een kleinen tijd van ons gescheiden is geweest, het is opdat wij Hem eeuwig zouden weer hebben. Laat dit onze smart matigen: De Heere is nabij.

II. Hij belooft, dat hun bekendheid met Hem zal voortduren, vers 19, 20. Nog een kleinen tijd en de wereld zal Mij niet meer zien, dat is: Nadat Ik niet meer in de wereld ben. Na Zijn dood ziet de wereld Hem niet meer, want, hoewel Hij opgestaan is ten leven, heeft Hij zich nooit de volke geopenbaard, Handelingen 10:41. De boze wereld dacht, dat zij nu al genoeg van Hem gezien hadden, en zij riepen: Weg met hem, kruis hem, en zo zal dan ook hun oordeel wezen, zij zullen Hem niet meer zien. Alleen diegenen, die Christus zien met het oog des geloofs, zullen Hem voor eeuwig zien. De wereld ziet Hem niet meer tot aan zijn wederkomst, maar Zijn discipelen oefenen gemeenschap met Hem ook in zijn afwezigheid.

1. Gij ziet Mij, en zult Mij blijven zien, als de wereld Mij niet meer ziet. Zij zagen Hem met hun lichamelijke ogen na zijn opstanding, want Hij heeft zich aan hen vertoond met vele gewisse kentekenen. De discipelen dan werden verblijd, als zij de Heere zagen. Zij zagen Hem met het oog des geloofs na zijn hemelvaart, zittende aan de rechterhand Gods, als Heere over allen, zagen datgene in Hem, wat de wereld niet zag.

2. Want Ik leef, en gij zult leven. Wat hen smartte was, dat hun Meester ging sterven, en zij stelden zich niets anders voor dan met Hem te sterven. Neen, zegt Christus:
a. Ik leef, hierin roemt de grote God. Ik leef, zegt de Heere, en Christus zegt hetzelfde, niet slechts: Ik zal leven, zoals Hij van hen zegt, maar Ik leef, want Hij heeft leven in zich zelf, en leeft tot in eeuwigheid. Zolang wij weten dat onze Verlosser leeft, zijn wij niet zonder troost.
b. Daarom zult ook gij leven. Het leven der Christenen is opgesloten in het leven van Christus, zo zeker als Hij leeft, en zo lang als Hij leeft, zullen zij, die door het geloof met Hem verenigd zijn, ook leven, zij zullen geestelijk leven, en Goddelijk leven in gemeenschap met God. Dat leven is verborgen met Christus, indien het hoofd en de wortel leven, dan zullen de leden en de takken ook leven. Zij zullen eeuwig leven, hun lichaam zal opstaan in de

kracht van Christus' opstanding, het zal in de toekomende wereld wèl met hen wezen. Het kan niet anders dan wèl wezen met hen, die de Zijnen zijn, Jesaja 26:19.

3. Gij zult hiervan de verzekerdheid hebben, vers 20. In dien dag, als Ik verheerlijkt ben, als de Geest is uitgestort, zult gij bekennen, helderder en zekerder dan thans, dat Ik in Mijn Vader ben, en gij in Mij, en Ik in u.
a. Deze heerlijke verborgenheden zullen ten volle bekend zijn in de hemel. In dien dag, als Ik u tot Mij zal nemen, zult gij volkomen weten hetgeen gij thans slechts als door een spiegel ziet in een duistere rede. Thans is het nog niet openbaar wat wij zijn zullen, maar dan zal het openbaar worden wat wij waren.
b. Zij werden meer ten volle gekend na de uitstorting des Geestes op de apostelen, in dien dag zal een Goddelijk licht schijnen, en hun ogen zullen meer klaarlijk zien, hun kennis zal dan grotelijks toenemen, zal uitgebreider en duidelijker worden, en wezen als die van de blinde, op de tweede aanraking van Christus' hand, die in het eerst slechts mensen als bomen had zien wandelen.
c. Zij worden gekend door allen, die de Geest der waarheid ontvangen, en dat wel tot hun grote voldoening, want in deze kennis is de gemeenschap gegrond met de Vader en Zijn Zoon Jezus Christus.

Zij weten:
a. dat Christus in de Vader is, een is met de Vader, door hun ervaring van hetgeen Hij in hen en voor hen heeft gewrocht, weten zij welk een bewonderenswaardige overeenstemming er is tussen het Christendom en de natuurlijke Godsdienst, dat deze geënt is in dien, en aldus weten zij, dat Christus in de Vader is.
b. Dat Christus in hen is, ervaren Christenen weten door de Geest dat Christus in hen blijft, 1 Johannes 3:24.
c. Dat zij in Christus zijn, want de betrekking is wederzijds, en van beide zijden gelijk, Christus in hen, en zij in Christus, hetgeen een innige en onafscheidelijke vereniging aanduidt, uit kracht daarvan is het, dat zij, omdat Hij leeft, ook zullen leven. Eenheid met Christus is het leven van de gelovigen, en hun betrekking tot Hem, en tot God door Hem, is hun zaligheid. De wetenschap van deze eenheid is hun onuitsprekelijke vreugde en voldoening, zij waren nu in Christus, en Hij in hen, maar Hij spreekt er van als van een nog nadere daad van genade, dat zij het zullen weten en er de vertroosting van zullen smaken. Het deel hebben aan Christus en de kennis daarvan zijn twee onderscheiden zaken, die niet altijd met elkaar gepaard gaan.

III. Hij belooft, dat Hij hen zal liefhebben, en zich aan hen zal openbaren, vers 21 - 24. Merk hier op:
1. Wie zij zijn, op wie Christus zien zal, en die Hij als liefhebbers van Hem zal aannemen, zij zijn het, die zijn geboden hebben en ze bewaren. Hiermede toont Christus, dat de liefderijke dingen, die Hij hier zegt tot Zijn discipelen, niet slechts bestemd waren voor hen, die toen Zijn volgelingen waren, maar voor allen, die door hun woord in Hem zullen geloven.
Hier is
A. De plicht van hen, die aanspraak maken op de waardigheid van discipelen te zijn. Christus' geboden hebbende, moeten wij ze bewaren, als Christenen in naam en belijdenis hebben wij Christus' geboden, het geklank er van is in onze oren, zij zijn geschreven voor onze ogen, wij hebben er de kennis van, maar dit is niet genoeg, willen wij ons waarlijk als Christenen betonen, dan moeten wij ze bewaren, dat is houden. Ze in ons hoofd hebbende, moeten wij ze bewaren in ons hart en leven.

b. De waardigheid van hen, die de plicht van discipelen volbrengen. Zij worden door Christus beschouwd als de zodanige, die Hem liefhebben. Niet zij, die het meeste vernuft hebben, en weten hoe van Hem te spreken, of de grootste bezittingen aan Hem ten koste leggen, of voor Hem besteden, maar zij, die zijn geboden bewaren. Het zekerste blijk van onze liefde voor Christus is gehoorzaamheid aan de wetten van Christus. Zodanig is de liefde van een onderdaan voor zijn vorst, een gehoorzame, eerbiedige liefde, een zich gedragen naar zijn wil, een tevreden berusten in zijn wijsheid.

2. Hoe Hij hun liefde zal vergelden, het zal een grote, rijke vergelding wezen, aan Christus is geen liefde verloren.
a. Zij zullen des Vaders liefde hebben: die Mij liefheeft, zal van Mijn Vader geliefd worden. Wij zouden God niet liefhebben, indien Hij niet eerst door zijn liefde tot ons, ons genade gaf om Hem lief te hebben, maar er is een liefde des welbehagens beloofd aan hen, die God liefhebben, Spreuken 8:17. Hij heeft hen lief en laat hun weten, dat Hij hen liefheeft, Hij ziet hen aan met welgevallen en. omhelst hen. Alzo lief heeft God Zijn Zoon, dat Hij lief heeft allen, die Hem liefhebben.
b. Zij zullen de liefde hebben van Christus: en Ik zal hem liefhebben, als Godmens, als Middelaar. God zal hem liefhebben als een Vader, en Ik zal hem liefhebben als een broeder, een oudste broeder. De Schepper zal hem liefhebben, en de gelukzaligheid zijn van zijn wezen, de Verlosser zal hem liefhebben, en de Beschermer wezen van zijn welzijn. In de aard Gods is er niets, dat helderder schittert en uitblinkt dan dit: dat God liefde is. En in het werk van Christus is er niets heerlijker dan dit, dat Hij ons liefgehad heeft. Nu is beide deze en die liefde de kroon en de vertroosting, de genade en ere, die met allen zullen zijn, die "den Heere Jezus Christus liefhebben in onverderflijkheid. Christus ging Zijn discipelen nu verlaten, maar Hij belooft hen te blijven liefhebben, want, hoewel afwezig, behoudt Hij niet slechts een vriendelijke gezindheid voor de gelovigen, maar in zijn afwezigheid bewijst Hij hun vriendelijkheid, want Hij draagt hen op Zijn hart, en leeft eeuwig om voor hen te bidden.

B. Zij zullen de vertroosting der liefde hebben: Ik zal Mij zelf aan hem openbaren. Sommigen verstaan dit in van die voege, dat Christus zich levend aan Zijn discipelen getoond heeft na zijn opstanding, daar het echter beloofd is aan allen, die Hem liefhebben en zijn geboden bewaren, moet het zo verstaan worden, dat het zich tot die allen uitstrekt. Er is een geestelijke openbaring van Christus en zijn liefde aan alle gelovigen. Als Hij hun geest verlicht om zijn liefde te kennen, en de omvang er van te kennen, Efeziërs 3:18, 19, als Hij hun genade verlevendigt en ze in beoefening doet komen, en aldus hun vertroosting in Hem verruimt - als Hij duidelijk voor hen maakt, dat zij deel in Hem hebben, en hun de tekenen geeft van zijn liefde, de ervaring van zijn tederheid en een onderpand van Zijn koninkrijk en heerlijkheid - dan openbaart Hij zich aan hen, en Christus wordt aan niemand anders geopenbaard dan aan hen, aan wie het Hem behaagt zich te openbaren.

3. Wat voorviel toen Christus deze belofte deed.
a. Een Zijner discipelen drukte er zijn verwondering over uit, vers 22. Merk op a. wie het was, die dat zei - Judas, niet de Iskariot. Juda, of Judas, was een beroemde naam, de vermaardste stam van Israël was die van Juda, twee van Christus' discipelen droegen dien naam, een van hen was een verrader, de ander was de broeder van Jakobus, Lukas 6:16, een van hen, die verwant waren aan Christus, Mattheüs 13:55. Hij wordt genoemd Lebbeus en Thaddeus, was de schrijver van de laatsten brief, dien wij de algemene brief van Judas noemen. Deze was het, die hier gesproken heeft.
Merk op:

Ten eerste. Er was een zeer goed man en een zeer slecht man, die dezelfden naam droegen, want namen bevelen ons niet Gode, en evenmin maken zij de mensen slecht, Judas de apostel is er niet erger aan toe geweest, en Judas de verrader was er niet beter aan toe, omdat zij naamgenoten waren. Maar:
Ten tweede. De evangelist onderscheidt hen zorgvuldig en nauwkeurig, als hij van dezen Godvruchtigen Judas spreekt, voegt hij er bij: niet de Iskariot. Wacht u voor vergissing, laat ons het kostbare en snode niet met elkaar verwarren.

b. Wat hij zei - Heere! wat is het? hetgeen te kennen geeft, of: Ten eerste, de zwakheid van zijn verstand. En aldus wordt het door sommigen opgevat. Hij verwachtte het aardse koninkrijk van de Messias, dat het openbaar zou worden in uitwendige heerlijkheid en macht, waarover de wereld verbaasd zou staan. "Hoe kan het dan", denkt hij, "alleen tot ons bepaald worden?" Hij vraagt dus wat hier de reden van is. Waarom wilt Gij Uzelf niet, gelijk wij verwachten, openlijk openbaren, opdat de heidenen tot Uw licht gaan, en koningen tot de glans, die U is opgegaan? Wij scheppen ons moeilijkheden door ons in de aard van Christus' koninkrijk te vergissen, alsof het van deze wereld ware. Of: Ten tweede, als uitdrukking van de kracht zijner genegenheid en zijner ootmoedige en dankbare bewustheid van Christus' onderscheidende gunst jegens hen, zoals David, 2 Samuel 7:18. Wat is er in ons om zo grote gunst te verdienen? Christus' openbaring van zich zelf aan Zijn discipelen geschiedt op voor hen onderscheidende wijze - aan hen, niet aan de wereld, die in duisternis is gezeten, aan de geringen, niet aan de machtigen en edelen, aan kinderkens en niet aan de wijzen en verstandigen. Zulke onderscheidende gunsten zijn zeer verbindend, in aanmerking genomen wie voorbijgegaan en wie verkoren worden.

IV. Het is met volle recht wonderlijk in onze ogen, want het kan alleen door vrije genade verklaard en daaraan toegeschreven worden. Ja, Vader! want alzo is geweest het welbehagen voor U.
In antwoord hierop verklaart en bevestigt Christus wat Hij gezegd had, vers 23, 24. Hij ziet de zwakheid voorbij in hetgeen Judas gezegd had, en gaat voort met zijn vertroostingen. Hij geeft een nadere verklaring van de voorwaarde der belofte, die bestond in Hem lief te hebben en zijn geboden te houden. En hieromtrent toont Hij hun het nauw, onafscheidelijk verband tussen liefde en gehoorzaamheid: liefde is de wortel, gehoorzaamheid is de vrucht.

Ten eerste. Waar oprechte liefde tot Christus in het hart is, daar zal ook gehoorzaamheid wezen. Zo iemand Mij liefheeft, in waarheid liefheeft, dan zal die liefde zulk een heersend en dringend beginsel in hem zijn, dat hij zonder twijfel Mijn woord zal bewaren. Waar oprechte liefde is voor Christus, daar bestaat ook waardering van zijn gunst, eerbied voor Zijn gezag en een algehele overgave van de gehelen mens aan zijn leiding en regering. Waar liefde is, zal plichtsbetrachting als vanzelf volgen, want zij is dan gemakkelijk en natuurlijk en vloeit voort uit een beginsel van dankbaarheid.
Ten tweede. Van de anderen kant: waar geen oprechte liefde voor Christus bestaat, daar zal men zich er ook niet om bekommeren Hem te gehoorzamen: Die Mij niet liefheeft, die bewaart Mijn woorden niet, vers 24. Dit komt hier voor als een ontdekking van hen, die Christus niet liefhebben, wàt zij ook zeggen of beweren, diegenen hebben Hem voorzeker niet lief, die zijn waarheden niet geloven en zijn wetten niet gehoorzamen, voor wie Christus' woorden slechts ijdele klanken zijn, waarop zij geen acht slaan, of harde redenen, die zij niet gaarne horen. Het is ook een reden, waarom Christus zich niet zal openbaren aan de wereld, die Hem niet liefheeft, omdat zij Hem de belediging aandoet van zijn woorden niet te bewaren. Waarom zou Christus gemeenzaam zijn met hen, die voor Hem vreemd willen

wezen? Hij geeft een nadere verklaring van de belofte, vers 23. "Indien iemand Mij aldus liefheeft, dan zal Ik Mij aan hem openbaren.

Ten eerste. Mijn Vader zal hem liefhebben. Dat had Hij tevoren gezegd, vers 21, en hier herhaalt Hij het ter bevestiging van hun geloof, omdat het zo moeilijk is zich voor te stellen, dat de grote God diegenen tot voorwerpen van zijn liefde zou maken, die zich zelf tot "vaten Zijns toorn" hebben gemaakt. Judas verwonderde er zich over, dat Christus zich aan hen zou openbaren, maar Hij antwoordt: "Indien Mijn Vader u liefheeft, waarom zou Ik dan niet vrij en gemeenzaam met u wezen?"
Ten tweede. Wij zullen tot hem komen, en zullen woning bij hem maken. Dit verklaart de betekenis van Christus' zich openbaren aan hem, en maakt de gunst groot.
1. Niet slechts: Ik zal, maar: Wij zullen, Ik en de Vader, die hierin een zijn, zie vers 9. Het licht en de liefde van God worden meegedeeld aan de mens in het licht en de liefde van de Verlosser, zodat waar Christus een gestalte heeft verkregen, het beeld Gods er op ingedrukt is.
2. Niet slechts: "Ik zal Mij aan hem tonen op een afstand", maar: "Wij zullen tot hem komen, om nabij hem te zijn, met hem te zijn", zodanig zijn de machtige invloeden der Goddelijke genade en vertroostingen op de zielen, die Christus in oprechtheid liefhebben.
3. Niet slechts: "Ik zal hem een ogenblikkelijk, voorbijgaand gezicht op Mij geven, of hem een kort bezoek brengen", maar: Wij zullen woning bij hem maken, hetgeen welbehagen in hem aanduidt en voortdurende trouw aan hem. God zal niet slechts gehoorzame gelovigen liefhebben, maar Hij zal er behagen in scheppen hen lief te hebben, zal rusten in zijn liefde voor hen, Zefanja 3:17 1). Hij zal bij hen als tehuis zijn. Hij geeft een goede reden, zowel om ons te verplichten de voorwaarde te houden, als om ons aan te moedigen om staat te maken op de belofte. Het woord, dat gijlieden hoort, is het Mijn niet, maar des Vaders, die Mij gezonden heeft. In dien zin had Hij dikwijls gesproken, Hoofdstuk 7:16, 8:28, 12:44, en hier wordt het zeer gepast er bijgevoegd.

Ten eerste. Het klemmende van de plicht wordt dan gelegd op het voorschrift van Christus als onze regel, en terecht, want dat woord van Christus, hetwelk wij moeten bewaren, is het woord des Vaders, en Zijn wil is de wil des Vaders.
Ten tweede. De nadruk van onze vertroosting wordt gelegd op de belofte van Christus. Daar wij nu bij ons staat maken op die belofte, ons zelf moeten verloochenen, ons kruis op ons moeten nemen, en alles moeten verlaten, is het voor ons van het grootste belang om te onderzoeken, of de waarborg wel voldoende is, om er ons alles op te kunnen wagen, en dit geeft ons de overtuiging dat die waarborg voldoende is, dat het niet het blote woord is van Christus, maar van de Vader, die Hem gezonden heeft, en waarop wij dus met volle gerustheid aan kunnen.

Johannes 14:25 - 27
Het zijn twee dingen, waarmee Christus hier Zijn discipelen vertroost:
I. Dat zij het onderwijs Zijns Geestes zullen hebben, vers 25, 26, waarbij wij kunnen opmerken:
1. Dat Christus hen wil doen nadenken over het onderwijs, dat Hij hun gegeven had: Deze dingen heb Ik tot u gesproken (hen verwijzende naar al de goede lessen, die Hij hun gegeven had, sedert zij als leerlingen in zijn school waren gekomen) bij u blijvende. Dit geeft te kennen:
a. Dat Hij niet herriep hetgeen Hij hun gezegd had, maar het bevestigde en bekrachtigde, er bij bleef. Wat Hij gezegd had, had Hij gezegd, en Hij hield er zich aan.
b. Dat Hij Zijn lichamelijke tegenwoordigheid bij hen ten uiterste benuttigd heeft: "Zo lang Ik met hen was, heb Ik geen tijd laten verloren gaan." Als onze leraren van ons weggenomen

worden, dan behoren wij te gedenken aan hetgeen zij gezegd hebben, toen zij nog bij ons waren.

2. De aanmoediging, hun gegeven, om een anderen Leraar te verwachten, en dat Christus een middel zou weten, om ook na Zijn heengaan tot hen te spreken, vers 26. Tevoren had Hij hun gezegd, dat de Vader hun een anderen Trooster zou geven, vers. 16, en hier komt Hij er nogmaals op terug, want gelijk de belofte van de Messias geweest is, zo was thans die van de Geest: de vertroosting Israëls. En voorts spreekt Hij hun hier nog van twee dingen met betrekking tot het zenden van de Heiligen Geest:
a. Van wiens wege Hij gezonden zou worden. "De Vader zal Hem zenden in Mijn naam", "op Mijn bijzonder verzoek", of "als Mijn Vertegenwoordiger". Hij is in Zijns Vaders naam gekomen als Zijn Gezant, de Geest komt in Zijn naam, om in zijn afwezigheid Zijn werk voort te zetten, en de dingen tot rijpheid te brengen voor zijn wederkomst. Vandaar, dat Hij de Geest van Christus wordt genoemd, want Hij bepleit zijn zaak en doet Zijn werk.
b. Tot welk doel Hij wordt gezonden. Hij zal twee dingen doen: Hij zal u alles leren, als een Geest der wijsheid en der openbaring. Christus was een Leraar voor Zijn discipelen. Als Hij hen, nu zij nog zo weinig vorderingen hebben gemaakt, verlaat, wat zal er dan van hen worden? De Geest zal hen leren, zal hun blijvende Leermeester zijn. Hij zal hen alles leren wat hun nodig is om zelf te weten en om anderen te leren. Want zij, die de dingen Gods willen onderwijzen, moeten zelf van God geleerd zijn, en dat is het werk des Geestes. Zie Jesaja 59:21. Hij zal u indachtig maken alles, wat Ik u gezegd heb. Menige goede les, die Christus hen geleerd had, hadden zij vergeten, en moesten zij zich nu zoeken te herinneren, als zij ze nodig hadden. Er waren vele dingen, waarvan zij geen herinnering meer hadden, omdat zij de betekenis er van niet recht hadden begrepen. De Geest zal hen geen nieuw Evangelie leren, maar hun te binnen brengen wat zij geleerd hadden, door hen in het rechte verstand er van in te leiden. De apostelen zullen allen moeten prediken, en sommigen van hen moeten schrijven de dingen, die Jezus gedaan en geleerd heeft, om ze aan ver verwijderde volken en toekomende geslachten over te brengen. Indien zij hiervoor aan zich zelf waren overgelaten, dan zouden sommige noodzakelijke dingen vergeten hebben kunnen worden, of verkeerd voorgesteld, vanwege het onbetrouwbare van hun geheugen, daarom is de Geest beloofd om hen instaat te stellen naar waarheid de dingen te verhalen en te boek te stellen, die Christus hun gezegd had. Aan al de heiligen wordt de Geest geschonken om hun de dingen in de gedachtenis te brengen, en door geloof en gebed moeten wij wat wij horen en weten aan zijn bewaring toevertrouwen.

II. Dat zij onder de invloed zouden zijn van Zijn vrede, vers 27:Vrede laat Ik u. Toen Christus op het punt stond van de wereld te verlaten, heeft Hij Zijn testament gemaakt. Zijn ziel gaf Hij over aan Zijn Vader, Zijn lichaam vermaakte Hij aan Jozef om behoorlijk begraven te worden, zijn klederen vielen de krijgsknechten ten deel, zijn moeder liet Hij over aan de zorg van Johannes. Maar wat zal Hij nu Zijn armen discipelen nalaten, die alles hadden verlaten voor Hem? Zilver en goud had Hij niet, maar Hij liet hun wat oneindig beter was: Zijn vrede. "Ik verlaat u, maar Ik laat u Mijn vrede. Ik geef er u niet alleen recht en aanspraak op, maar stel er u in het bezit van." Hij is niet in toorn van hen gescheiden, maar in liefde, want dit was Zijn vaarwel: Vrede laat Ik u, zoals een stervende vader een deel nalaat aan zijn kinderen, en dit is een waardig deel.

Merk op:
1. Het legaat. dat hier vermaakt wordt. Vrede, Mijn vrede. Vrede is genomen, of gebezigd, voor alle goed, en Christus heeft ons alle nodige goed nagelaten, al wat wezenlijk en waarlijk goed is, al het verkregen en beloofde goed. Vrede wordt genomen voor verzoening en liefde,

de nagelaten vrede is vrede met God, vrede met elkaar, inzonderheid schijnt bedoeld: vrede in uw eigen gemoed, een kalmte van geest, voortvloeiende uit de bewustheid van onze rechtvaardigmaking voor God. Het is het tegenbeeld van onze vergeving en onze gemoedsrust. Dit noemt Christus hier Zijn vrede, want Hij zelf is onze vrede, Efeziërs 2:14. Het is de vrede, dien Hij voor ons verkregen en ons gepredikt heeft, en waarmee de engelen bij zijn geboorte de mensen heil hebben gewenst, Lukas 2:14.

2. Aan wie dit legaat vermaakt werd. "Aan u, Mijn discipelen en volgelingen, die blootgesteld zult zijn aan beroering en onrust, en vrede nodig hebt, aan u, die kinderen des vredes zijt, en bevoegd zijt hem te ontvangen". Dit legaat was hun als vertegenwoordigers der kerk vermaakt, hun en hunnen opvolgers, hun en allen waren Christenen in alle eeuwen.

3. Op wat wijze hij gelaten is: Niet gelijkerwijs de wereld hem geeft, geef Ik hem u. Dat is:
a. "Ik begroet u niet met Vrede zij u, neen, het is geen blote vorm, maar een wezenlijke zegen.
b. "De vrede, dien Ik geef, is van zulk een aard, dat de goedkeurende, vriendelijke blikken van de wereld hem niet geven, en de dreigende, afkeurende blikken der wereld hem niet ontnemen kunnen".
Of: c. "De gaven, die Ik u schenk, zijn niet zoals de wereld ze aan hare kinderen en volgelingen schenkt". De gaven der wereld zijn alleen voor het lichaam en voor de tijd, Christus' gaven verrijken de ziel voor de eeuwigheid, de wereld geeft valse ijdelheid en hetgeen ons zal bedriegen, Christus geeft wezenlijke zegeningen, die ons nooit zullen falen, de wereld geeft en neemt, Christus geeft een goed deel, dat ons nooit zal worden ontnomen.
d. De vrede, dien Christus geeft, is oneindig kostelijker en van oneindig meer waardij, dan die, dien de wereld geeft. De vrede der wereld begint in onwetendheid, bestaat in zonde, en eindigt in eindeloos verdriet. Christus' vrede begint in genade, is niet bestaanbaar met toegelaten zonde, en eindigt ten laatste in eeuwigen vrede. Gelijk het verschil tussen een dodelijke slaapziekte en een verkwikkende slaap, zo is het verschil tussen de vrede van Christus en de vrede der wereld.

4. Welk gebruik zij er van moeten maken: Uw hart worde niet ontroerd, wegens enigerlei verleden of tegenwoordig kwaad, en zijt niet versaagd, of bevreesd voor toekomstig kwaad. Zij, die deel hebben aan het verbond der genade, en recht of aanspraak hebben op de vrede, dien Christus geeft, moeten niet toegeven aan overstelpende smart of vrees. Christus zegt dit hier als besluit van geheel de zaak, Hij had gezegd in vers 11:"Uw hart worde niet ontroerd, en hier herhaalt Hij het, als er genoegzame reden voor hebbende gegeven.

Johannes 14:28 - 31
Hier geeft Christus Zijnen discipelen nog een reden, waarom hun hart niet ontroerd moet zijn vanwege Zijn heengaan, en die is dat Zijn hart niet ontroerd is. En Hij zegt hun wat het was, dat Hem in staat stelde het kruis te verdragen en de schande te verachten, opdat zij op Hem mogen zien, en "met lijdzaamheid" lopen.

I. Dat Hij, ofschoon Hij heenging, toch zou wederkomen. Gij hebt gehoord, dat Ik tot u gezegd heb - en nu zeg ik het wederom - Ik ga heen, en kom weer tot u. Het is ons nodig, dat ons wat wij van de leer van Christus gehoord hebben, inzonderheid betreffende zijn wederkomst, telkens en nogmaals gezegd zal worden. Als wij onder de macht zijn van enigerlei vervoering van hartstocht, vrees, smart of zorg, dan vergeten wij, dat Christus wederkomen zal. Filippenzen 4:5. Christus heeft zich in Zijn lijden en dood hiermede bemoedigd, dat Hij zal wederkomen, en dat moet ook ons bemoedigen bij ons heengaan in de dood, wij gaan heen om weer te komen, het afscheid, dat wij bij het heengaan nemen van

onze vrienden, is slechts een goeden nacht, geen laatst vaarwel. Zie 1 Thessalonicenzen 4:13, 14.

II. Dat Hij heenging tot Zijn Vader. Indien gij Mij liefhad - zoals gij in uw smart zegt, dat gij Mij liefhebt - zo zoudt gij u verblijden, in plaats van te treuren, want hoewel Ik u verlaat, heb Ik u toch gezegd: Ik ga heen tot de Vader, niet slechts Mijn Vader, maar ook de uwe, hetgeen Mijn verhoging en uw voordeel zal wezen, want Mijn Vader is meerder dan Ik.
Merk hier op:
1. Dat het voor Christus, discipelen een zaak van grote vreugde is, dat Hij is heengegaan tot de Vader, om voor de wezen bezit te nemen, en voorbede te doen voor de overtreders. Er was aan Zijn heengaan een heldere, zowel als een donkere zijde. Daarom heeft Hij na zijn opstanding deze boodschap, als de meest troostrijke, gezonden: Ik vaar op tot Mijn Vader en uw Vader, Hoofdstuk 20:17.
2. De reden hiervan is, dat "de Vader meerder is dan Hij", hetgeen, als het een juist bewijs is voor hetgeen waarvoor het is aangevoerd (en ongetwijfeld is het dit), aldus verstaan moet worden, dat Zijn staat bij Zijn Vader veel voortreffelijker en heerlijker zal wezen dan Zijn tegenwoordige staat. Zijn wederkeren tot Zijn Vader, zegt Dr. Hammond, zal zijn verhoging zijn tot een veel hogeren staat dan Zijn tegenwoordige is. Of wel aldus: Zijn heengaan tot de Vader zelf, en Zijn derwaarts heenbrengen van al zijn volgelingen was het doeleinde van zijn onderneming, en dus groter dan het middel. Aldus voert Christus de gedachten en verwachtingen Zijner discipelen op tot iets groters en hogers dan hetgeen, waarin zij nu hun geluk dachten te zijn opgesloten. Het koninkrijk des Vaders, waarin Hij alles in alles zijn zal, zal groter, meerder wezen, dan Zijn Middelaarskoninkrijk.
3. De discipelen van Christus moeten tonen dat zij Hem liefhebben, doordat zij zich verblijden in de heerlijkheid Zijner verhoging, veeleer dan door hun treuren over de smarten Zijner vernedering, en zich verblijden omdat Hij is heengegaan tot Zijn Vader, waar Hij zijn zal, en waar wij weldra met Hem zijn zullen. Velen, die Christus liefhebben, laten hun liefde in een verkeerd kanaal vloeien, zij denken, dat zij, zo zij Hem liefhebben, onophoudelijk wegens Hem in smart en rouw moeten zijn, terwijl toch zij, die Hem liefhebben, gerust bij Hem moesten wonen, en zich in Christus Jezus moesten verheugen.

III. Dat Zijn heengaan, door de vergelijking er van met de profetieën, die er aan voorafgingen, een middel zou wezen tot bevestiging van het geloof Zijner discipelen, vers 29:"Ik heb het u gezegd, eer het geschied is, dat Ik moet sterven en weder opstaan, en opvaren tot Mijn Vader, en de Trooster zenden, opdat, wanneer het geschied zal zijn, gij geloven moogt. Zie deze reden in Hoofdstuk 13:9, 16:4. Christus sprak tot Zijn discipelen van Zijn dood, hoewel Hij wist, dat dit hen in verlegenheid zou brengen en hen zou smarten, omdat het later strekken zou tot bevestiging van hun geloof in twee dingen:
1. Dat Hij, die deze dingen voorzegde, een Goddelijke voorwetenschap had, en tevoren wist wat de dag zou baren. Toen Paulus naar Jeruzalem ging, wist hij niet wat hem daar ontmoeten zou, maar Christus wist het.
2. Dat hetgeen voorzegd was, in overeenstemming was met het Goddelijk raadsbesluit, dat niet plotseling, maar van eeuwigheid af genomen was. Laat hen dus niet ontroerd zijn over hetgeen ter bevestiging zal dienen van hun geloof, en dus tot hun wezenlijk heil zal strekken, want de beproeving van ons geloof is zeer kostelijk, al is het ook dat wij bedroefd zijn door menigerlei verzoekingen, 1 Petrus 1:6.

IV. Dat Hij zeker was van de overwinning over Satan, met wie Hij wist een strijd te zullen hebben bij Zijn heengaan, vers 30. "Ik zal niet veel meer met u spreken, daar Ik niet veel anders te zeggen heb dan hetgeen uitgesteld kan worden tot na de uitstorting des Heiligen

Geestes". Nog over vele goede dingen heeft Hij daarna met hen gesproken, Hoofdstuk 15 en 16, maar, in vergelijking met hetgeen Hij reeds gezegd had, was het niet veel. Zijn tijd was nu kort en daarom heeft Hij nu uitvoerig met hen gesproken, want de gelegenheid er toe zou spoedig voorbij zijn. Wij moeten er altijd naar streven om over gepaste en nuttige dingen te spreken, omdat wij wellicht geen tijd zullen hebben om veel te spreken. Wij weten niet hoe spoedig onze adem kan stilstaan, en daarom moet dat ademen altijd tot iets goeds gebruikt worden. Als wij ziek worden en op ons sterfbed neerliggen, zullen wij misschien niet instaat zijn veel te spreken met hen, die ons omringen, als wij hun dus goeden raad hebben te geven, zo laat ons hun dien geven terwijl wij gezond zijn. Een reden, waarom Hij niet veel meer met hen spreken zou, was dat Hij zich nu tot ander werk had te begeven, de overste dezer wereld komt. Hij noemde de duivel de overste dezer wereld, Hoofdstuk 12:31. De discipelen verkeerden in de waan, dat hun Meester de overste, of vorst, dezer wereld was, en dat zij, onder Hem, wereldlijke vorsten waren. Maar Christus zegt hun, dat de overste dezer wereld Zijn vijand is, en dat de oversten dezer wereld, die door hem aangezet en geregeerd worden, ook zijn vijanden zijn, 1 Corinthiërs 2:8. Maar hij heeft aan Mij niets.

Let hier op:
1. Het vooruitzicht, dat Christus had van een naderenden strijd, niet slechts met mensen, maar met de machten der duisternis. De duivel was Hem aangevallen met zijn verzoekingen, Mattheüs 4, had Hem de koninkrijken der wereld aangeboden, als Hij ze als zijn leenman of schatplichtige wilde houden, en met het oog hierop noemt Christus hem verachtelijk: de overste dezer wereld. Toen liet de duivel van Hem af voor een tijd. "Maar nu", zegt Christus, "zie Ik hem weer gereed tot een nieuwen aanval, hij zal nu door verschrikkingen zoeken te verkrijgen, wat hij niet door verleiding en verlokking kon verkrijgen", nu hij Hem niet door verleiding van zijn onderneming kon doen aflaten, zal hij beproeven Hem er van weg te schrikken. Het voorzien ener beproeving geeft ons een groot voordeel in het weerstaan er van, want tevoren gewaarschuwd zijnde, kunnen wij ons ook tevoren er tegen wapenen. Zo lang wij hier zijn, kunnen wij Satan ons onophoudelijk zien tegen treden, en daarom behoren wij op onze hoede tegen hem te zijn.

2. Zijn verzekerdheid van overwinnaar te zullen zijn in dien strijd: hij heeft aan Mij niets, ouk echei ouden hij heeft niemendal.
a. Er was in Christus geen schuld, waaraan de overste dezer wereld gezag of macht kon ontlenen voor zijn verschrikkingen. Van de duivel wordt gezegd, dat hij het geweld des doods heeft, Hebreeën 2:14. De Joden noemden hem de engel des doods, als een scherprechter. Christus nu, geen kwaad gedaan hebbende, had Satan geen wettelijke macht over Hem, of tegen Hem, en daarom kon hij, hoewel hij overmocht om Hem te kruisigen, niet overmogen om Hem te verschrikken, en, hoewel hij Hem ter dood dreef, kon hij Hem niet tot wanhoop drijven. Als Satan komt om ons te ontrusten, dan heeft hij iets om ons in verlegenheid te brengen, want wij hebben allen gezondigd, maar als hij Christus wilde ontrusten, dan vond hij daar geen aanleiding voor in Hem.
b. Er was in Christus geen bederf, dat de overste dezer wereld een voordeel zou kunnen geven in zijn verzoekingen. Hij kon zijn onderneming niet tenietdoen door Hem in zonde te doen vallen, er was niets ongeregelds of onregelmatigs om er zijn verzoekingen aan vast te hechten, geen tonder voor hem om vonken in te slaan, zo groot was de vlekkeloze reinheid Zijner natuur, dat Hij verheven was boven de mogelijkheid van te kunnen zondigen. Hoe meer Satans invloed op ons vernietigd wordt, hoe troostrijker wij lijden en dood tegemoet kunnen gaan.

V. Dat Zijn heengaan was in onderworpenheid en gehoorzaamheid aan Zijn Vader. Satan kon Hem Zijn leven niet ontweldigen, en toch wilde Hij sterven: opdat de wereld wete, dat Ik de Vader liefheb, vers 31.
Wij kunnen dit nemen:
1. Als een bevestiging van hetgeen Hij dikwijls gezegd had, namelijk dat zijn onderneming als Middelaar een bewijs was voor de wereld:
a. Van zijn onderworpenheid aan de Vader, waaruit bleek dat Hij de Vader liefhad. Gelijk het een bewijs was van zijn liefde tot de mens, dat Hij stierf voor zijn verlossing, zo was het een bewijs van zijn liefde tot God, dat Hij stierf voor zijn eer en heerlijkheid en om zijn raadsbesluiten tot stand te brengen. Laat de wereld weten, dat er tussen de Vader en de Zoon geen liefde teloor ging. Gelijk de Vader de Zoon liefhad en alle dingen in zijn handen heeft overgegeven, zo heeft de Zoon de Vader liefgehad en Zijn geest in zijn handen overgegeven.
b. Van zijn gehoorzaamheid aan de Vader. En alzo doe, gelijkerwijs Mij de Vader geboden heeft, dat is: dat Ik doe wat Hij Mij geboden heeft, en op de wijze, waarop Hij Mij geboden heeft het te doen. Het beste bewijs van onze liefde tot de Vader is, dat wij doen gelijkerwijs als Hij ons geboden heeft te doen. Gelijk Christus de Vader liefhad en Hem gehoorzaamde, Hem gehoorzaamde tot de dood, zo moeten wij Christus liefhebben en Hem gehoorzamen. Christus' zien op het gebod des Vaders, dat Hem verplichtte te lijden en te sterven, heeft Hem ondersteund en blijmoedigheid gegeven en de weerzin der natuur overwonnen, dit nam de ergernis weg van het kruis: dat hetgeen Hij deed, op bevel des Vaders was. Het gebod van God is voldoende om ons te ondersteunen in hetgeen door anderen het meest betwist wordt, en behoort dus ook voldoende te zijn om ons te doen volharden in hetgeen het moeilijkst is voor ons zelf: "Dat is de wil van Hem, die mij gemaakt heeft, die mij zendt".

2. Als besluit van hetgeen Hij nu had gezegd, zover gekomen zijnde, laat Hij het hier nu bij blijven: opdat de wereld wete, dat Ik de Vader liefheb. Gij zult zien hoe goedsmoeds Ik het voor Mij bestemde kruis zal ontmoeten: Staat op, laat ons van hier gaan, naar de hof, - zoals sommigen denken, of naar Jeruzalem. Als wij spreken van moeilijkheden, die nog verre zijn, dan is het gemakkelijk te zeggen: Heere, ik zal U volgen waar Gij ook heengaat, maar als die moeilijkheden gekomen zijn, als het onvermijdelijke kruis op de weg van onze plicht ligt, en wij dan zeggen: "Staat op, laat ons van hier gaan om het te ontmoeten" in plaats van uit onze weg te gaan ten einde het te vermijden, dan laat dit de wereld weten, dat wij de Vader liefhebben. Indien dit gesprek plaatshad aan het einde van de paasmaaltijd, dan schijnt Hij bij deze woorden van tafel te zijn opgestaan, en in een andere kamer te zijn gegaan, waar Hij des te meer ongestoord het gesprek met Zijn discipelen, vermeld in de volgende hoofdstukken, kon voortzetten, en met hen kon bidden.
Dr. Goodwin zegt hiervan, dat Christus, het gebod Zijns Vaders als de grootste beweegreden voor Zijn lijden genoemd hebbende, nu haast had om te gaan lijden en sterven, en vrezende dat Hij anders het ogenblik zou laten voorbijgaan om Judas te ontmoeten, zei Hij: Staat op, laat ons van hier gaan. Maar als het ware op het uurglas ziende, en bemerkende, dat het nog niet geheel ledig was, zet Hij zich weer neer en houdt nog een rede. Nu geeft Hij in deze woorden aan Zijn discipelen een bemoediging om Hem te volgen. Hij zegt niet: Ik moet gaan, maar: Laat ons gaan. Hij roept hen tot geen moeilijkheid, waarbij Hij hun niet voorgaat als hun Leidsman. Zij hadden beloofd, dat zij Hem niet zouden verlaten: "Komt", zegt Hij, "laat ons dan gaan. Laat ons zien, of gij uw belofte houden zult". Hij geeft hun dan ook een voorbeeld, hen lerende om ten allen tijde, maar inzonderheid in tijden van lijden, los te zijn van de dingen der aarde, en dikwijls er van te spreken om ze te verlaten. Wanneer wij behaaglijk neerzitten en van een aangenaam gesprek genieten, moeten wij toch niet denken altijd hier te zullen blijven: Staat op, laat ons van hier gaan. Indien het aan het einde was van de paasmaaltijd, waarbij het heilig Avondmaal werd ingesteld, dan leert het ons, dat de

plechtigheden van onze gemeenschapsoefening met God niet altijd voort kunnen duren in deze wereld. Als wij met zielsverlustiging neerzitten onder Christus' schaduw, en zeggen: Het is ons goed hier te wezen, dan moeten wij toch denken aan opstaan en heengaan, aan een afkomen van de berg.

Hoofdstuk 15

1 Ik ben de ware Wijnstok, en Mijn Vader is de Landman. 2 Alle rank, die in Mij geen vrucht draagt, die neemt Hij weg; en al wie vrucht draagt, die reinigt Hij, opdat zij meer vrucht drage. 3 Gijlieden zijt nu rein om het woord, dat Ik tot u gesproken heb. 4 Blijft in Mij, en Ik in u. Gelijkerwijs de rank geen vrucht kan dragen van zichzelve, zo zij niet in de wijnstok blijft; alzo ook gij niet, zo gij in Mij niet blijft. 5 Ik ben de Wijnstok, en gij de ranken; die in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht; want zonder Mij kunt gij niets doen. 6 Zo iemand in Mij niet blijft, die is buiten geworpen, gelijkerwijs de rank, en is verdord; en men vergadert dezelve, en men werpt ze in het vuur, en zij worden verbrand. 7 Indien gij in Mij blijft, en Mijn woorden in u blijven, zo wat gij wilt, zult gij begeren, en het zal u geschieden. 8 Hierin is Mijn Vader verheerlijkt, dat gij veel vrucht draagt; en gij zult Mijn discipelen zijn. 9 Gelijkerwijs de Vader Mij liefgehad heeft, heb Ik ook u liefgehad; blijft in deze Mijn liefde. 10 Indien gij Mijn geboden bewaart, zo zult gij in Mijn liefde blijven; gelijkerwijs Ik de geboden Mijns Vaders bewaard heb, en blijf in Zijn liefde. 11 Deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat Mijn blijdschap in u blijve, en uw blijdschap vervuld worde. 12 Dit is Mijn gebod, dat gij elkander liefhebt, gelijkerwijs Ik u liefgehad heb. 13 Niemand heeft meerder liefde dan deze, dat iemand zijn leven zette voor zijn vrienden. 14 Gij zijt Mijn vrienden, zo gij doet wat Ik u gebiede. 15 Ik heet u niet meer dienstknechten; want de dienstknecht weet niet, wat zijn heer doet; maar Ik heb u vrienden genoemd; want al wat Ik van Mijn Vader gehoord heb, dat heb Ik u bekend gemaakt. 16 Gij hebt Mij niet uitverkoren, maar Ik heb u uitverkoren, en Ik heb u gesteld, dat gij zoudt heengaan en vrucht dragen, en dat uw vrucht blijve; opdat, zo wat gij van de Vader begeren zult in Mijn Naam, Hij u dat geve. 17 Dit gebied Ik u, opdat gij elkander liefhebt.

18 Indien u de wereld haat, zo weet, dat zij Mij eer dan u gehaat heeft. 19 Indien gij van de wereld waart, zo zou de wereld het hare liefhebben; doch omdat gij van de wereld niet zijt, maar Ik u uit de wereld heb uitverkoren, daarom haat u de wereld. 20 Gedenk des woords, dat Ik u gezegd heb: Een dienstknecht is niet meerder dan zijn heer. Indien zij Mij vervolgd hebben, zij zullen ook u vervolgen; indien zij Mijn woord bewaard hebben, zij zullen ook het uw bewaren. 21 Maar al deze dingen zullen zij doen om Mijns Naams wil, omdat zij Hem niet kennen, Die Mij gezonden heeft. 22 Indien Ik niet gekomen ware, en tot hen gesproken had, zij hadden geen zonde; maar nu hebben zij geen voorwendsel voor hun zonde. 23 Die Mij haat, die haat ook Mijn Vader. 24 Indien Ik de werken onder hen niet had gedaan, die niemand anders gedaan heeft, zij hadden geen zonde; maar nu hebben zij ze gezien, en beiden Mij en Mijn Vader gehaat. 25 Maar dit geschiedt, opdat het woord vervuld worde, dat in hun wet geschreven is: Zij hebben mij zonder oorzaak gehaat. 26 Maar wanneer de Trooster zal gekomen zijn, Dien Ik u zenden zal van de Vader, namelijk de Geest der waarheid, Die van de Vader uitgaat, Die zal van Mij getuigen. 27 En gij zult ook getuigen, want gij zijt van de beginne met Mij geweest.

Men is algemeen van gevoelen, dat Christus' rede in dit en het volgende hoofdstuk gehouden werd aan het einde van het laatste avondmaal in de nacht in welke Hij verraden werd, en het is een voortgezette rede, niet onderbroken zoals die in het vorige hoofdstuk. En hetgeen Hij tot onderwerp Zijner rede kiest, is zeer gepast voor de tegenwoordige treurige gelegenheid als een afscheidsrede. Nu Hij op het punt stond hen te verlaten:

I. Zullen zij in de verzoeking zijn van Hem te verlaten, en tot Mozes weer te keren, en daarom zegt Hij hun hoe noodzakelijk het is, dat zij door het geloof Hem blijven aanhangen en in Hem zullen blijven.

II. Zij zullen in verzoeking zijn om van elkaar te vervreemden, en daarom dringt Hij er op aan, dat zij elkaar zullen liefhebben, en ook na Zijn heengaan de gemeenschap zullen blijven onderhouden, die tot nu toe hun troost is geweest.

III. Zij zullen in verzoeking zijn om terug te deinzen voor het waarnemen van hun ambt als apostelen, als zij met moeilijkheden te kampen zullen hebben, en daarom bereidt Hij hen voor op de schok van de kwaadwilligheid der wereld. Er zijn vier woorden tot welke zijn rede in dat hoofdstuk teruggeleid kan worden:

1. Vrucht, vers 1 - 8, 2. Liefde, vers 9 - 17, 3. Haat, vers 18 - 25, 4. De Trooster, vers 26, 27.

Johannes 15:1 - 8
Christus spreekt hier van vrucht, van de vruchten des Geestes, die Zijn discipelen moesten voortbrengen, en Hij spreekt er van onder de gelijkenis van de wijnstok. Merk hier op:

I. De leer van deze gelijkenis, welk denkbeeld wij er van moeten hebben.
1. Dat Jezus Christus de wijnstok, de ware wijnstok is. Het is een voorbeeld voor Christus' nederigheid, dat het Hem behaagt om van zich zelf onder geringe beelden of vergelijkingen te spreken. Hij, die de Zon der gerechtigheid en de blinkende Morgenster is, vergelijkt zich bij een wijnstok. Ook de kerk wordt bij een wijnstok vergeleken, Psalm 80:9.

a. Hij is de wijnstok, geplant in de wijngaard, geen vanzelf groeiend voortbrengsel, geplant in de aarde, want Hij is het Woord, dat vlees is geworden. De wijnstok heeft een onooglijk voorkomen, en Christus had geen gedaante noch heerlijkheid, Jesaja 53:2. De wijnstok is een plant die zich uitbreidt, en Christus zal bekend worden als heil tot aan de einden der aarde. De vrucht van de wijnstok eert God en vervrolijkt de mens, Richteren 9:13, dat doet ook de vrucht van Christus' Middelaarschap, zij is beter dan goud, Spreuken 8:9.
b. Hij is de ware wijnstok, zoals waarheid staat tegenover hetgeen slechts voorgewend of nagemaakt wordt, Hij is wezenlijk een vruchtbare plant, een plant van naam. Hij is niet als die wilde wijnstok, die hen teleurstelde, die er van plukten, 2 Koningen 4:39, maar een ware wijnstok. Van onvruchtbare bomen wordt gezegd, dat zij liegen, Habakuk 3:17, maar Christus is een wijnstok, die niet bedriegen zal, Welke voortreffelijkheid er in enig schepsel zij, dat de mens dienstbaar is, zij is slechts de schaduw van de zegening, die in Christus is ten goede van Zijn volk. Hij is de ware wijnstok, afgeschaduwd door Juda's wijnstok, die hem verrijkte met druivenbloed, Genesis 49:11, door Jozefs wijnstok, welks takken over de muur lopen, Genesis 49:22, door Israëls wijnstok, onder welken hij zeker woonde, 1 Koningen 4:25.
2. Dat de gelovigen ranken zijn van dien wijnstok, hetgeen veronderstelt, dat Christus de wortel is van de wijnstok. De wortel wordt niet gezien, en ons leven is met Christus verborgen, de wortel draagt de boom, Romeinen 11:18, doet er sappen doordringen, en is alles in alles voor zijn bloei en vruchtbaarheid, en in Christus is alle ondersteuning en alle voorziening. De takken of ranken van de wijnstok zijn vele, sommigen aan de een zijde van het huis of de muur, anderen aan de andere zijde, daar zij elkaar echter allen in de wortel ontmoeten, maken zij allen tezamen slechts een wijnstok uit, evenzo zullen alle goede Christenen, hoewel in plaats en denkwijze op een afstand van elkaar, zich in Christus, als het middelpunt hunner eenheid, ontmoeten. Evenals de ranken van de wijnstok, zijn ook de gelovigen zwak, en kunnen niet op zich zelf staan, maar moeten ondersteund en gedragen worden, zie Ezechiël 15:2.
3. Dat de Vader de landman is, geoorgos - de landarbeider. Hoewel de aarde des Heeren is, levert zij Hem geen vruchten op, tenzij Hij haar bearbeide. God heeft niet slechts eigendomsrecht in, maar ook zorg over, de wijnstok en al de ranken. Hij heeft geplant en natgemaakt en de wasdom gegeven, want wij zijn Gods akkerwerk, 1 Corinthiërs 3:9. Zie Jesaja 5:1, 2, 27:2, 3. Hij had het oog op Christus, de wortel, en ondersteunde Hem, en deed Hem groeien uit een dorre aarde. Hij heeft het oog op al de ranken, en snoeit ze, en waakt er over, opdat niets ze zal schaden. Nooit was een landman zo wijs en zo werkzaam over zijn wijngaard, als God over zijn kerk, die dus voorspoedig moet zijn en bloeien.

II. De plicht, die ons door deze gelijkenis wordt geleerd, de plicht namelijk van vrucht voort te brengen, en om dit te kunnen, in Christus te blijven.
1. Wij moeten vruchtbaar wezen. Van een wijnstok verwachten wij druiven, Jesaja 5:2, en van een Christen verwachten wij Christendom, dat is de vrucht, een Christelijken aard en

gezindheid, een Christelijk leven en wandel, Christelijke Godsvrucht en Christelijke bedoelingen. Wij moeten God eren en goed doen, de reinheid en de kracht van de Godsdienst, dien wij belijden, door voorbeelden staven, en dat is vrucht voortbrengen. De discipelen hier moeten vruchtbaar wezen, als Christenen in alle vruchten der gerechtigheid, en als apostelen in het verspreiden van de reuk van de kennis van Christus. Om hen hiertoe te bewegen, wijst Hij:

a. Op het oordeel der onvruchtbaren, vers 2:zij worden weggenomen. Hier wordt te kennen gegeven, dat er velen zijn, die voor ranken in Christus worden gehouden, maar geen vruchten dragen. Indien zij wezenlijk door het geloof met Christus waren verenigd, zij zouden vrucht dragen, maar slechts aan Hem verbonden zijnde door de draad ener uitwendige belijdenis, schijnen zij wel ranken te zijn, maar zullen spoedig verdorde ranken wezen. Onvruchtbare belijders zijn ontrouwe belijders, belijders, maar ook niets meer, maar het moet een vrucht dragen zijn in Christus, want zij, die geen vrucht dragen in Christus en in Zijn Geest en genade, zijn alsof zij in het geheel geen vrucht dragen, Hosea 10:1. Wij hebben hier de bedreiging, dat zij weggenomen zullen worden, in gerechtigheid over hen, en in vriendelijkheid jegens de overige ranken. Van hem, die geen wezenlijke eenheid heeft met Christus, en daardoor ook geen vruchten voortbrengt, "zal weggenomen worden ook hetgeen hij meent te hebben", Lukas 8:18. Sommigen denken dat dit in de eerste plaats op Judas ziet.

b. De belofte aan de vruchtbaren: Hij reinigt ze, opdat zij meer vrucht dragen. Meerdere vruchtbaarheid is de gezegende beloning van vroege vruchtbaarheid. De eerste zegen luidde: Zijt vruchtbaar, en nog is dit een grote zegen. Zelfs vruchtbare ranken hebben, om meer vrucht te kunnen dragen, het nodig om gereinigd en gesnoeid te worden, kaphairei - Hij neemt weg wat overtollig en weelderig is, de groei en de vruchtbaarheid belemmert. Ook de besten hebben iets zondigs in zich, iets dat weggenomen moet worden, denkbeelden, hartstochten of neigingen, die uitgezuiverd moeten worden, hetgeen Christus belooft te zullen doen door Zijn woord en Geest, en voorzienigheid, en ter bestemder tijd zullen zij ook weggenomen worden. De reiniging van vruchtbare ranken ten einde ze nog vruchtbaarder te maken, is de zorg en het werk van de groten Landman, tot Zijn eigen eer en heerlijkheid.

c. Het voordeel, dat de gelovigen hebben van de leer van Christus, waarvan zij de kracht behoren aan te tonen in een vruchtbare levenswandel: Gijlieden zijt nu rein, vers 3. Hun gezelschap was rein, nu Judas door dat woord van Christus: Wat gij doet, doe het haastelijk, was uitgeworpen, maar zolang zij niet van hem ontslagen waren, waren zij niet allen rein. Het woord van Christus is een onderscheidend woord, en zondert het kostelijke af van het snode. Het zal in de grote dag de gemeente der eerstgeborenen reinigen. Zij waren, een iegelijk hunner, rein, dat is: geheiligd door de waarheid van Christus, Hoofdstuk 17:17, het geloof, waardoor zij het woord van Christus hadden ontvangen, had hun harten gereinigd, Handelingen 15:9. De Geest der genade heeft hen door het woord gelouterd van het schuim der wereld en van het vlees, de zuurdesem der Schriftgeleerden en Farizeeën van hen uitgezuiverd, en daarvan waren zij, nadat zij hun ingewortelde vijandschap en woede tegen hun Meester gezien hadden, nu ook tamelijk wel gereinigd. Pas dit toe op alle gelovigen. Het woord van Christus wordt tot hen gesproken, er is reinigende kracht in dat woord, daar het genade werkt en bederf uitwerpt. Het reinigt, zoals vuur het goud reinigt van het schuim, en zoals geneesmiddelen het lichaam reinigen van zijn ziekte. Als wij vrucht tot heiligmaking voortbrengen, dan geven wij het bewijs, dat wij door het woord zijn gereinigd. Wellicht is hier een toespeling op de wet betreffende wijngaarden in Kanaän, gedurende de eerste drie jaren nadat zij geplant werden, was hun vrucht als onrein en onbesneden, maar in het vierde jaar was zij een heilig ding ter lofzegging voor de Heere, Leviticus 19:23, 24, en dan was zij rein. De discipelen hadden nu gedurende drie jaren het onderwijs van Christus genoten, en gij zijt nu rein.

d. Hoe onze vruchtbaarheid strekken zal tot eer van God, en tot vertroosting en eer voor ons zelf, vers 8. Indien wij veel vrucht dragen, zal hierin onze Vader verheerlijkt worden. De vruchtbaarheid der apostelen, als zodanig, in het naarstige volbrengen van hun ambt, zal strekken tot heerlijkheid Gods in de bekering van zielen, en in de offerande van hen, Romeinen 15:9, 16. De vruchtbaarheid van alle Christenen in een nederiger en enger kring, is tot heerlijkheid Gods. Door uitnemende, goede werken van Christenen worden velen er toe gebracht onze Vader, die in de hemel is, te verheerlijken. Aldus zullen wij in waarheid Christus' discipelen zijn, en ons dit betonen te zijn, als het blijkt, dat wij wezenlijk zijn wat wij ons noemen. Zo zullen wij ons discipelschap tonen en het versieren, en voor onze Meester zijn tot een naam, en tot lof, en tot heerlijkheid, dat is tot ware discipelen, Jeremia 13:11. Zo zullen wij door onze Meester erkend worden in de grote dag, en het loon van discipelen hebben, deel in de vreugde onzes Heeren. En hoe meer vrucht wij voortbrengen, hoe overvloediger wij zijn in het goede, hoe meer Hij verheerlijkt wordt.

2. Om vruchtbaar te zijn, moeten wij in Christus blijven, moeten wij door het geloof onze eenheid met Hem bewaren, en alles wat wij in de Godsdienst doen in de kracht van die eenheid doen. Hier is:
a. De opgelegde plicht, vers 4: Blijft in Mij, en Ik in u. Het is het grote belang van al de discipelen van Christus om afhankelijk van Christus te blijven en gemeenschap met Hem te onderhouden, Hem steeds aan te kleven, en van Hem al wat zij nodig hebben te ontvangen. Zij, die tot Christus zijn gekomen, moeten in Hem blijven: "Blijft in Mij door het geloof, en Ik in u door Mijn Geest, blijft in Mij, en vreest dan niet, dat Ik niet in u zal blijven", want de gemeenschap tussen Christus en de gelovigen faalt nooit van zijn zijde. Wij moeten in Christus, woord blijven door er acht op te slaan, en het moet in ons blijven als een licht op ons pad. Wij moeten blijven in Christus' verdienste als onze gerechtigheid en onze pleitgrond, en zij moet in ons blijven als onze steun en troost. De vezelknoop van de rank blijft in de wijnstok, en het sap van de wijnstok blijft in de rank, en zo is er een voortdurende gemeenschap tussen hen.

b. De noodzakelijkheid van ons blijven in Christus om vruchtbaar te zijn, vers 4, 5. Gij kunt geen vrucht voortbrengen, zo gij in Mij niet blijft, maar zo gij in Mij blijft, zult gij veel vrucht dragen, want - in een woord - zonder Mij kunt gij niets doen. Vruchtbaar te zijn is zo noodzakelijk voor ons welzijn en geluk, dat de beste reden om ons tot het blijven in Christus aan te sporen, is, dat wij anders niet vruchtbaar kunnen zijn. In Christus te blijven is ons nodig om veel goed te kunnen doen. Hij, die standvastig is in de oefening van geloof in Christus en in de liefde tot Hem, die leeft en teert op zijn beloften, en geleid wordt door Zijn Geest, die draagt veel vrucht, hij is zeer dienstig aan Gods heerlijkheid. Eenheid met Christus is een edel beginsel, vruchtbaar in alle goed. Een leven van geloof in de Zone Gods is, zonder vergelijking, het voortreffelijkste leven, dat de mens in deze wereld leiden kan, het is kalm en geregeld, rein en hemels, het is nuttig en genoegelijk, en alles wat aan het doel des levens beantwoordt. Het is ons nodig ten einde goed te kunnen doen. Het is niet slechts een middel om wat er reeds goed in ons is te ontwikkelen en te vermeerderen, maar het is de bron en oorsprong van alle goed. Zonder Mij kunt gij niets doen, niet alleen niets groots: de zieken genezen, of de doden opwekken, maar niets. Wij zijn voor al de werkingen van het geestelijk en Goddelijk leven even afhankelijk van de genade van de Middelaar, als wij voor de werkingen en daden van het natuurlijk leven van de voorzienigheid van de Schepper afhankelijk zijn, want voor beiden is het in de kracht Gods, dat wij leven, ons bewegen en zijn. Zonder de verdienste van Christus kunnen wij niets doen ter onzer rechtvaardigmaking, en zonder de Geest van Christus niets ter onzer heiligmaking. Zonder Christus kunnen wij niets recht doen, niets, dat een vrucht zal wezen, welbehaaglijk aan God of nuttig voor ons

zelf, 2 Corinthiërs 3:5. Wij zijn voor steun van Christus afhankelijk, niet slechts zoals de wijnstok van de muur, maar zoals de rank voor sap afhankelijk is van de wortel.

c. Het noodlottig gevolg van Christus te verlaten, vers 6: Zo iemand in Mij niet blijft, die is buiten geworpen, gelijkerwijs de rank. Dat is een beschrijving van de ontzettenden staat van geveinsden, die niet in Christus zijn, en van afvalligen, die niet in Christus blijven. Zij worden buiten geworpen als dorre ranken, die afgerukt worden, omdat zij de stam hinderen. Het is rechtvaardig, dat diegenen geen nuttigheid van Christus hebben, die denken Hem niet nodig te hebben, en dat zij, die Hem verwerpen, door Hem verworpen worden. Zij, die niet in Christus blijven, zullen door Hem worden verlaten, zij worden aan zich zelf overgelaten, om in ergerlijke zonde te vallen, en dan worden zij terecht van de gemeenschap der gelovigen buitengesloten. Zij zijn verdord, als een tak, die van de boom afgebroken wordt. Zij, die niet in Christus blijven, kunnen voor een tijd nog wel bloeien, in een schoonschijnende, of tenminste tamelijk schoonschijnende belijdenis, maar weldra ver - dorren zij en vergaan. Hun gaven en talenten verdorren, hun goede naam en roem verdorren, hun hoop en vertroosting verdorren, Job 8:11 - 13. Zij, die geen vrucht dragen, zullen na een wijle ook geen bladeren dragen. Hoe spoedig is de vijgenboom verdord, die door Christus vervloekt werd! Men vergadert dezelve. Satans agenten en afgezondenen rapen ze op, en maken ze tot hun gemakkelijke prooi. Zij, die van Christus weggaan, zullen zich spoedig tot de zondaren begeven, en de schapen, die van Christus' kudde weg dwalen, zullen de duivel ten prooi worden, die reeds gereed staat ze te grijpen en voor zich te bemachtigen. Toen de Geest des Heeren van Saul was geweken, is een boze geest tot hem ingegaan. Men werpt ze in het vuur, zij, die hen verleiden en tot zonde brengen, werpen ze in het vuur, want zij maken hen tot kinderen der hel. Het vuur is de geschikte plaats voor dorre ranken, want tot niets anders zijn zij nut, Ezechiël 15:2 - 4. Zij worden verbrand, dit volgt gans natuurlijk, maar het wordt er hier nadrukkelijk bijgevoegd, waardoor de bedreiging des te schrikkelijker wordt. Zij zullen niet in een ogenblik worden verteerd, zoals doornen onder een pot, Prediker 7:6, maar kaietai, zij branden voor eeuwig in een vuur, dat niet slechts niet uitgeblust kan worden, maar zich zelf nooit verteert. Dat komt van Christus te verlaten, dat is het einde van onvruchtbare bomen. Afvalligen zijn twee maal verstorven, Judas 12, en als er gezegd wordt: Men werpt ze in het vuur en zij worden verbrand, dan klinkt dit alsof zij tweemaal verdoemd waren. Sommigen denken dat dit: men vergadert ze, op de engelen ziet en hun bediening in de grote dag, wanneer zij uit Christus' koninkrijk zullen vergaderen al de ergernissen, en het onkruid in busselen zullen binden om het te verbranden.

d. Het zalig voorrecht van hen, die "in Christus blijven", vers 7. Indien gij in Mij blijft, en Mijn woorden in u blijven, zo wat gij wilt, zult gij begeren, en het zal u geschieden. Zie hier: Hoe onze eenheid met Christus in stand wordt gehouden - door het woord: Indien gij in Mij blijft, had Hij tevoren gezegd, en Ik in u. Hier verklaart Hij zich nader, en Mijn woorden in u blijven, want het is het woord van Christus, dat ons wordt voorgesteld en aangeboden. Romeinen 10:6 - 8. Het is in het woord, dat wij Hem ontvangen en omhelzen, waar alzo het woord van Christus rijkelijk in ons woont, dáár woont Christus. Indien het woord onze voortdurende gids en vermaner is, indien het in ons als tehuis is, dan blijven wij in Christus, en Hij in ons. Hoe onze gemeenschap met Christus onderhouden wordt - door het gebed. Zo wat gij wilt, zult gij begeren, en het zal u geschieden. En wat kunnen wij meer begeren dan alles te verkrijgen, door er slechts om te vragen? Zij, die in Christus blijven als de verlustiging van hun hart, zullen door Christus de begeerte huns harten erlangen. Indien wij Christus hebben, dan zullen wij geen gebrek hebben aan iets, dat goed voor ons is.

Er zijn in deze belofte twee dingen opgesloten:

Ten eerste. Dat, zo wij in Christus blijven, en Zijn woord in ons blijft, wij niets zullen vragen, dat niet goed voor ons is. De beloften, in ons blijvende, liggen gereed om in gebeden verkeerd te worden, en het kan niet anders, of zulke gebeden moeten verhoring vinden.
Ten tweede. Dat zo wij in Christus blijven en in Zijn woord, wij zulk een deel zullen hebben aan Gods gunst en Christus' middelaarschap, dat wij op al onze gebeden een antwoord des vredes zullen ontvangen.

Johannes 15:9 - 17
Christus, die de liefde zelf is, spreekt hier over liefde, een viervoudige liefde.

I. Betreffende des Vaders liefde tot Hem, en hiervan zegt Hij ons hier:
1. Dat de Vader Hem liefgehad heeft, vers 9:gelijkerwijs Mij de Vader liefgehad heeft. Hij heeft Hem liefgehad als Middelaar: Deze is Mijn geliefde Zoon. Hij was de Zoon Zijner liefde. Hij had Hem lief, en heeft alle dingen in zijn handen gegeven, en toch heeft Hij alzo lief de wereld gehad, dat Hij Hem voor ons allen heeft overgegeven. Toen Christus inging tot Zijn lijden, heeft Hij zich hiermede getroost, dat Zijn Vader Hem liefhad. Zij, die door God als een Vader worden bemind, kunnen de haat der wereld wel verachten.
2. Dat Hij bleef in Zijns Vaders liefde, vers 10. Hij had Zijn Vader voortdurend lief, en Hij werd voortdurend door Hem geliefd. Zelfs toen Hij zonde voor ons werd gemaakt en een vloek, en het de Heere behaagde Hem te verbrijzelen, is Hij toch in Zijns Vaders liefde gebleven, zie Psalm 89:34. Omdat Hij Zijn Vader bleef liefhebben, is Hij goedsmoeds door Zijn lijden heengegaan, en daarom is Zijn Vader Hem blijven liefhebben.
3. Dat Hij in Zijns Vaders liefde gebleven is, omdat Hij Zijns Vaders wet heeft gehouden. Ik heb de geboden Mijns Vaders bewaard, als Middelaar, en blijf alzo in zijn liefde. Hiermede toonde Hij in de liefde Zijns Vaders te blijven, dat Hij voortging met zijn onderneming, en haar voleindigde, en daarom is de Vader voortgegaan met Hem lief te hebben. Zijn ziel had een welbehagen in Hem, omdat Hij niet faalde, noch ontmoedigd werd, Jesaja 42:1 - 4. 1,) Daar wij de wet der schepping hadden overtreden, en ons hierdoor buiten de liefde Gods gesteld hadden, heeft Christus voor ons voldaan door de wet der verlossing te gehoorzamen, en zo bleef Hij in zijn liefde, en heeft er ons in hersteld.

II. Over Zijn eigen liefde tot Zijn discipelen. Hoewel Hij hen verlaat, heeft Hij hen toch lief. En merk hier op:
1. Het voorbeeld van deze liefde: Gelijkerwijs de Vader Mij liefgehad heeft, heb Ik ook u liefgehad. Een treffende uitdrukking van de neerbuigende genade van Christus! Gelijkerwijs de Vader Hem, die in de hoogste mate waardig was, liefgehad heeft, heeft Hij hen, die volkomen onwaardig waren, liefgehad. De Vader had Hem lief als Zijn Zoon, en Hij heeft hen lief als zijn kinderen. De Vader heeft alle dingen in zijn handen gegeven, zo zal Hij ons, met zich zelf, ook alle dingen schenken. De Vader heeft Hem liefgehad als Middelaar, als Hoofd der gemeente, en als de groten Beheerder der Goddelijke genade en gunst, die Hij niet alleen voor zich zelf had, maar ten gebruike van hen, voor wie zij Hem toevertrouwd waren, en, zegt Hij, "Ik ben een getrouw Beheerder geweest. Gelijk de Vader Mij zijn liefde gegeven heeft, zo draag Ik haar aan u over." De Vader had een welbehagen in Hem, opdat Hij, in Hem, een welbehagen zou kunnen hebben in ons, Hij had Hem lief, opdat Hij in Hem, als de Geliefde, ons zal kunnen begenadigen, Efeziërs 1:6.

2. De blijken en vruchten dezer liefde, welke vierderlei zijn:
a. Christus heeft Zijn discipelen liefgehad, want Hij heeft Zijn leven voor hen gezet, vers 13. Niemand heeft meer bewijzen van liefde - getoond dan deze, dat iemand zijn leven zette voor

zijn vrienden. En dat is de liefde, waarmee Christus ons liefgehad heeft, Hij is onze antipsuchos - onze Borg, lichaam voor lichaam, leven voor leven, hoewel Hij onze onmacht om te betalen kende, en voorzag wat die verbintenis Hem kosten zou. Merk hier op hoe ver de liefde van de kinderen der mensen voor elkaar gaat. Het grootste blijk er van is, dat iemand zijn leven zet voor een vriend, ten einde hem het leven te redden, en wellicht zijn er zulke heldhaftige daden van liefde geweest, zij zijn meer voorgekomen dan de daad van zijn ogen uit te graven, Galaten 4:15. Al wat iemand heeft, zal hij geven voor zijn leven, wie dat geeft voor zijn vriend, geeft alles, meer kan hij niet geven, en soms kan dit onze plicht zijn, 1 Johannes 3:16. Paulus stond naar die eer, Filippenzen 2:17, en voor de goede zal mogelijk iemand bestaan te sterven, Romeinen 5:7. Het is de hoogste trap der liefde, die sterk is als de dood. De uitnemendheid van de liefde van Christus boven alle andere liefde. Hij heeft de vermaardste liefhebbers niet slechts geëvenaard, maar overtroffen. Anderen hebben hun leven gezet, tevreden dat het hun ontnomen zou worden, maar Christus heeft het zijn overgegeven, Hij was er niet lijdelijk onder, Hij heeft het tot Zijn eigen daad en handeling gemaakt, dat is: Hij liet het zich niet lijdelijk ontnemen, maar heeft het vrijwillig overgegeven. Het leven, dat anderen overgegeven hebben, was slechts van gelijke waardij met het leven van hen, voor wie zij het overgaven, of wellicht van mindere waardij, maar het leven van Christus is van oneindig groter waarde dan tienduizend levens van ons. Anderen hebben alzo hun leven gezet voor hun vrienden, maar Christus heeft Zijn leven voor ons gezet, toen wij nog zijn vijanden waren, Romeinen 5:8, 10. "Die harten moeten wel harder zijn dan ijzer of steen, die niet verteerd worden door zulk een onvergetelijke zoetheid van Goddelijke liefde", zegt Calvijn.

b. Christus heeft Zijn discipelen liefgehad, want Hij heeft hen in een verbond van vriendschap met Hem opgenomen, vers 14, 15. "Indien gij u door uw gehoorzaamheid betoont Mijn discipelen te zijn, dan zijt gij Mijn vrienden, en zult als zodanig behandeld worden". De volgelingen van Christus zijn de vrienden van Christus, en het behaagt Hem in zijn genade hen aldus te noemen en als zodanig te beschouwen. Zij, die de plicht doen van zijn dienstknechten, worden bevorderd tot de waardigheid van zijn vrienden. David had een dienstknecht aan zijn hof, en Salomo aan het zijne, die in bijzondere zin des konings vriend was, 2 Samuel 15:37, 1 Koningen 4:5, maar deze eer zullen al de dienstknechten van Christus genieten. Bij een bijzondere gelegenheid kunnen wij wel eens aan een vreemdeling een vriendendienst bewijzen, maar van een vriend nemen wij alle belangen ter harte, wij delen in al zijn zorgen, aldus neemt Christus de gelovigen tot zijn vrienden. Hij bezoekt hen, en spreekt met hen als zijn vrienden, draagt hen, en ziet het beste in hen, in hun benauwdheden is Hij benauwd, in hun voorspoed heeft Hij een welbehagen, Hij pleit voor hen in de hemel, en behartigt dáár al hun belangen. Hebben vrienden slechts een ziel? Die de Heere aanhangt, is een geest met Hem, 1 Corinthiërs 6:17. Hoewel zij zich dikwijls onvriendschappelijk betonen, is Hij toch een Vriend, die ten allen tijde liefheeft. Hij zal hen niet dienstknechten noemen, hoewel zij Hem Meester en Heere noemen. Zij, die als Christus willen wezen in ootmoed, moeten niet bij alle gelegenheden hooghartig staan op hun gezag en hun meerderheid, maar gedenken, dat hun dienstknechten hun mededienstknechten zijn. Hij zal hen zijn vrienden noemen, Hij zal hen niet slechts liefhebben, maar zal het hun doen weten, want op zijn tong is de leer der goeddadigheid. Na zijn opstanding schijnt Hij met nog meer liefdevolle tederheid tot en van Zijn discipelen te spreken dan tevoren. Ga heen tot Mijn broeders, Hoofdstuk 20:17, Kinderkens! hebt gij niet enige toespijs? Hoofdstuk 21:5. Merk echter op, dat zij, hoewel Christus hen zijn vrienden noemt, zich zelf zijn dienstknechten noemen. Petrus, een dienstknecht van Christus, 1 Petrus 1:1. Zo ook Jakobus, Hoofdstuk 1:1. Hoe meer eer Christus ons aandoet, hoe meer wij er ons op moeten toeleggen om Hem ere aan te doen, hoe hoger wij zijn in zijn ogen, hoe geringer wij moeten zijn in onze eigen ogen.

c. Christus heeft Zijn discipelen liefgehad, want Hij heeft hun vrijelijk zijn gedachten meegedeeld, vers 15. "Van nu voortaan zult gij niet meer zo in het duister worden gelaten als vroeger, zoals dienstknechten aan wie men slechts van hun tegenwoordig werk spreekt, maar als de Geest uitgestort zal zijn, dan zult gij uws Meesters voornemens en bedoelingen kennen als zijn vrienden. Al wat Ik van Mijn Vader gehoord heb, dat heb Ik u bekend gemaakt. Wat de verborgen wil van God betreft: wij moeten tevreden wezen om vele dingen niet te weten, maar van de geopenbaarde wil van God heeft Jezus Christus ons getrouwelijk overgeleverd wat Hij van de Vader heeft ontvangen, Hoofdstuk 1:18, Mattheüs 11:27. De grote dingen aangaande des mensen verlossing heeft Christus Zijnen discipelen bekend gemaakt, opdat zij ze zouden bekendmaken aan anderen, zij waren de mannen van Zijn raad, Mattheüs 13:11.

d. Christus heeft Zijn discipelen liefgehad, want Hij heeft hen verkoren en verordineerd om de voornaamste werktuigen te zijn van zijn heerlijkheid en eer in de wereld, vers 16:Ik heb u uitverkoren en gesteld. Zijn liefde tot hen bleek in hun uitverkiezing tot het apostelschap, Hoofdstuk 6:70:Heb k niet u twaalf uitverkoren? Het begon niet van hun zijde: Gij hebt Mij niet uitverkoren, maar Ik heb u uitverkoren. Waarom waren zij toegelaten tot zo vertrouwelijke gemeenschap met Hem, werden zij gebruikt in zulk een zending voor Hem, werden zij begiftigd met zulk een macht van Boven? Het was niet om hun wijsheid en goedheid, waarmee zij Hem tot hun Meester hadden verkoren, maar het was tengevolge van zijn gunst en genade, waarmee Hij hen tot Zijn discipelen had verkoren. Het is voegzaam, dat Christus Zijn eigen dienaren kiest, en Hij doet dit nog door zijn voorzienigheid en Zijn Geest. Hoewel de leraren deze heilige roeping kiezen, is Christus' keuze van hen daaraan toch voorafgegaan, waardoor de hun geleid en bepaald werd. Van allen, die tot genade en heerlijkheid verkoren worden, kan gezegd worden: Zij hebben Christus niet uitverkoren, maar Hij heeft hen uitverkoren, Deuteronomium 7:7, 8. In hun verordinering: "Ik heb u gesteld - Ik heb u in de bediening gesteld, 1 Timotheüs 1:12. Hieruit bleek, dat Hij hen aannam tot zijn vrienden, dat Hij hun hoofd gekroond heeft met zulk een eer, en hun handen gevuld heeft met zulk een groot aanvertrouwd pand. Het was wel een zeer groot vertrouwen, dat Hij in hen stelde, toen Hij hen heenzond als zijn gezanten om over de zaken Zijns koninkrijks in deze lagere wereld te onderhandelen, en hen tot Zijn eerste staatsdienaren aanstelde om het te besturen. De schatten van het Evangelie werden hun toevertrouwd:

Ten eerste. Opdat zij het zouden verbreiden, dat gij zoudt heengaan, als onder een juk of last, want de Evangeliebediening is een werk, en gij, die er u toe begeeft, moet besluiten om er zeer veel voor te verduren, "dat gij heengaat van plaats tot plaats, door geheel de wereld, en vrucht dragen." Zij werden in de bediening gesteld, niet om stil te zitten, maar om heen en weer te trekken, en naarstig te zijn in hun werk, onvermoeid te volharden in goed doen. Zij waren verordineerd om in Gods hand het middel te wezen om de volken tot de gehoorzaamheid van Christus te brengen, Romeinen 1:13. Zij, die door Christus aldus aangesteld worden, moeten - en zullen - vruchtbaar zijn, zij moeten arbeiden, en hun arbeid zal niet ijdel wezen.
Ten tweede. Opdat het duurzaam en blijvend zou wezen, dat de goede uitwerking van hun arbeid in de wereld zal voortduren van geslacht tot geslacht, tot aan het einde des tijds. De kerk van Christus moet niet maar voor een wijle bestaan, zoals vele sekten van de filosofen, die als een negendaags wonder zijn. Zij is niet ontstaan in een nacht, en zo moet zij ook niet in een nacht vergaan, maar als de dagen des hemels duurzaam wezen. De redevoeringen en geschriften der apostelen zijn ons overgeleverd, en te dezen dage bouwen wij op dat fondament, van dat de Christelijke kerk door de bediening der apostelen en der zeventig discipelen gesticht is, gelijk het een geslacht van evangeliedienaars en Christenen voorbijgaat, en door een ander wordt opgevolgd. Uit kracht van de groten lastbrief in Mattheüs 28:19 heeft

Christus een kerk in de wereld, welke niet sterft, maar leeft in opvolging, en aldus blijft tot op de huidige dag de vrucht, en zij zal blijven zolang de aarde bestaat. Zijn liefde voor hen blijkt in Zijn behartigen van hun belangen voor de troon der genade. Zo wat gij van de Vader begeren zult in Mijn naam, zal Hij u geven. Waarschijnlijk ziet dit in de eerste plaats op de macht om wonderen te doen, waarmee de apostelen bekleed waren, en die zij moesten behouden en vermeerderen door het gebed. "Welke gaven er ook nodig zijn ter bevordering van uwen arbeid, welke hulp van de hemel gij te eniger tijd ook zult behoeven, vraagt er om, en gij zult ze verkrijgen."

Er wordt ter onzer aanmoediging in het gebed hier op drie dingen gewezen, welke dan ook zeer bemoedigend zijn.
Ten eerste. Dat wij een God hebben, die een Vader is. Christus noemt Hem hier de Vader, zowel de Mijn als de uwe, en de Geest in het woord en in het hart leert ons *Abba, Vader*, te roepen.
Ten tweede. Dat wij tot Hem komen in een goeden naam. Wat het ook zij, waarmee wij overeenkomstig Gods wil tot de troon der genade komen, met nederige vrijmoedigheid kunnen wij er in Christus' naam voor komen, er op pleiten, dat wij tot Hem in betrekking staan.
Ten derde. Dat ons een antwoord des vredes beloofd is. Wat het ook zij, waarvoor gij komt, het zal u gegeven worden. Deze grote belofte, gedaan aan dezen groten plicht, houdt een troostrijke gemeenschap gaande tussen de hemel en de aarde.

III. Betreffende de liefde der discipelen tot Christus, uit dankbaarheid voor de grote liefde, waarmee Hij hen heeft liefgehad. Hij vermaant hen hier tot drie dingen.
1. In deze liefde te blijven, vers 9. Blijft in deze Mijn liefde; blijft in uw liefde tot Mij en in de Mijn voor u. Wij moeten ons geluk stellen in de voortduring van Christus' liefde tot ons, en er ons op toeleggen om voortdurend de bewijzen te geven van onze liefde tot Christus. Niets moet ons in verzoeking brengen om van Hem weg te gaan, of Hem zo tot toorn te verwekken, dat Hij van ons weggaat. Allen, die Christus liefhebben, moeten blijven in hun liefde tot Hem, dat is: Hem altijd liefhebben, en alle gelegenheden te baat nemen om dit te tonen, zij moeten Hem ten einde toe liefhebben. De discipelen moeten uitgaan in de dienst van Christus, waarbij zij vele moeilijkheden zullen ontmoeten, maar, zegt Christus: Blijft in mijn liefde. Bewaart uw liefde tot Mij, en dan zullen alle benauwdheden en zwarigheden, die gij ontmoet, u licht vallen, liefde heeft voor Jakob de zevenjarigen zwaren dienst licht gemaakt. Laat de benauwdheden, die u om Christus' wil overkomen, uw liefde tot Christus niet uitblussen, maar haar veeleer opwekken en verlevendigen.

2. Om Zijn blijdschap in hen te laten blijven, hen er mede te vervullen, vers 11. Dit bedoelde Hij in de voorschriften en beloften, die Hij hun had gegeven.
a. Dat zijn blijdschap in hen zal blijven. In het oorspronkelijke zijn de woorden zo geplaatst, dat zij gelezen kunnen worden: of in van die voege: Dat Mijn blijdschap in u blijve. Indien zij veel vrucht voortbrengen, en in zijn liefde blijven, dan zal Hij voortgaan met zich in hen te verblijden, zoals tot nu toe. Vruchtbare en getrouwe discipelen zijn de blijdschap van de Heere Jezus, Hij rust in zijn liefde tot hen, Zefanja 3:17. Gelijk er een vervoering van blijdschap is in de hemel over de bekering van zondaren, zo is er een blijvende blijdschap over de volharding der heiligen. Of wel: Dat Mijn blijdschap, dat is: uw blijdschap in Mij, blijve. Het is de wil van Christus, dat Zijn discipelen zich voortdurend in Hem zullen verblijden, Filippenzen 4:4. De blijdschap der geveinsden is slechts voor een ogenblik, maar de blijdschap van hen, die in Christus' liefde blijven, is een voortdurend feestmaal. Daar het

woord des Heeren blijft tot in eeuwigheid, zal ook de blijdschap, die er uit voortvloeit en er op gegrond is, tot in eeuwigheid blijven.
b. En uw blijdschap vervuld worde, niet alleen dat gij vol zijt van blijdschap, maar dat uw blijdschap in Mij en in Mijn liefde al hoger en hoger zal stijgen, totdat zij de volkomenheid bereikt, als gij zult ingaan in de vreugde uws Heeren. Alleen diegenen, in wie Christus. blijdschap blijvende is, hebben een volkomen blijdschap, wereldse vreugde is hol en ledig, doet walgen, maar verzadigt niet. Alleen de blijdschap der wijsheid vervult de ziel, Psalm 36:9. Christus' bedoeling in Zijn woord is Zijn volk te vervullen van blijdschap, 1 Johannes 1:4. Dit heeft Hij gezegd, opdat onze blijdschap al voller en voller zal worden, en ten laatste volkomen zij.

3. Om hun liefde tot Hem te doen blijken doordat zij zijn geboden bewaren: Indien gij Mijn geboden bewaart, zo zult gij in Mijn liefde blijven, vers 10. Dat zal een blijk wezen van de getrouwheid en standvastigheid uwer liefde tot Mij, en dan kunt gij ook zeker wezen van het blijvende Mijner liefde tot u." Merk hier op:
a. De belofte: Gij zult blijven in Mijn liefde, als in een woonstede, tehuis zijn in Christus' liefde, als in een rustplaats, u behaaglijk gevoelen in Christus' liefde, er u veilig in gevoelen als in een sterke vesting. Gij zult blijven in Mijn liefde, gij zult genade en kracht hebben om er in te volharden Mij lief te hebben." Indien dezelfde hand, die het eerst de liefde van Christus in ons hart heeft uitgestort, ons niet hield in deze liefde, dan zouden wij er niet lang in blijven, maar uit liefde tot de wereld de liefde van Christus laten varen.
b. De voorwaarde der belofte: Indien gij Mijn geboden bewaard. De discipelen moesten de geboden van Christus bewaren, niet slechts door er zich zelf voortdurend naar te gedragen, maar ook door ze getrouwelijk aan anderen over te leveren, zij moesten ze bewaren als beheerders, in wier hand dat grote pand was overgegeven en toevertrouwd, want zij moesten al de volken leren onderhouden alles wat Christus had geboden, Mattheüs 28:19. Dit gebod moesten zij onbevlekt en onberispelijk houden, 1 Timotheüs 6:14, en aldus moeten zij tonen, dat zij in zijn liefde blijven. Om hen er toe te bewegen zijn geboden te bewaren wijst Hij: Op Zijn eigen voorbeeld: gelijkerwijs Ik de geboden Mijns Vaders bewaard heb, en blijf in zijn liefde. Christus had zich aan de wet van het middelaarschap onderworpen, en er aldus de eer en de vertroosting van bewaard, ten einde ons te leren om ons aan de wetten van de Middelaar te onderwerpen, want anders kunnen wij de eer en de vertroosting van onze betrekking tot Hem niet bewaren. De noodzakelijkheid hiervan ten einde deel in Hem te kunnen hebben, vers 14:Gij zijt Mijn vrienden, zo gij doet wat Ik u gebiede, en anders niet. Diegenen alleen zullen getrouwe vrienden van Christus geacht worden, die zich Zijn gehoorzame dienstknechten betonen, want zij, die niet willen dat Hij over hen zal heersen, zullen als zijn vijanden beschouwd en behandeld worden. "Vriendschap brengt een gemeenschappelijk gevoel van afkeer en van genegenheid mede," zegt Sallustus. Alleen een algemene gehoorzaamheid aan Christus is een Hem welbehaaglijke gehoorzaamheid, Hem te gehoorzamen in alles wat Hij gebiedt, zonder uitzondering te gehoorzamen, en veel minder nog kan er sprake zijn van er zich tegen te verzetten.

IV. Betreffende de liefde der discipelen voor elkaar, hun geboden als een bewijs van hun liefde tot Christus, en een dankbare vergelding van zijn liefde tot hen. Wij moeten zijn geboden bewaren, en dit is Zijn gebod, dat wij elkaar liefhebben, vers 12, en wederom in vers 17. Geen enkele plicht van de Godsdienst wordt ons meer herhaaldelijk ingeprent, of ons aandoenlijker door onze Heere Jezus aan het hart gelegd, dan die der wederzijdse liefde, en wel om een goede reden.
1. Zij wordt ons hier aanbevolen door Christus' voorbeeld, vers 12, gelijkerwijs Ik u liefgehad heb. Christus' liefde tot ons behoort ons aan te sporen tot, en te leiden in, onze liefde voor

elkaar, op deze wijze en uit dien beweeggrond moeten wij elkaar liefhebben, zoals en omdat Christus ons liefgehad heeft. Hij wijst hier op sommige bijzondere uitingen van zijn liefde tot hen. Hij noemde hen vrienden, Hij deelde hun zijn gedachten mede, Hij was bereid hun te geven waar zij om vroegen. Gaat heen en doet desgelijks.
2. Zij wordt vereist door Zijn gebod. Hij. treedt tussenbeide met Zijn gezag, Hij heeft het tot een der wetten van Zijn koninkrijk gemaakt. Merk op, hoe verschillend het in deze twee verzen is uitgedrukt, maar beide malen toch zeer nadrukkelijk.

a. Dit is Mijn gebod, vers 12, alsof dit het noodzakelijkste was van al zijn geboden. Gelijk onder de wet op het verbod van afgoderij meer nadruk werd gelegd dan op alle andere geboden, in het voorzien van de neiging des volks tot die zonde, zo heeft Christus de neiging voorziende van de Christelijke kerk tot liefdeloosheid, op dit gebod de meesten nadruk gelegd.
b. Dit gebied Ik u, vers 17. Hij spreekt alsof Hij hun velerlei gebood, en toch noemt Hij slechts dit ene: dat gij elkaar liefhebt, niet alleen omdat hierin vele plichten zijn opgesloten, maar omdat dit op allen een goeden invloed zal uitoefenen.
Johannes 15:18 - 25 Hier spreekt Christus over haat, die het kenmerk en de geest is van het rijk des duivels, gelijk liefde de geest en het kenmerk is van Christus' koninkrijk. Merk hier op:

I. Wie zij zijn, in wie deze haat wordt gevonden - de wereld, de kinderen dezer wereld, zoals zij onderscheiden zijn van de kinderen Gods, zij, die de belangen voorstaan van de god dezer wereld, wiens beeld zij dragen, en aan wiens macht zij onderworpen zijn, al diegenen, hetzij Joden of heidenen, die niet zullen komen in Christus' kerk, welke Hij op hoorbare wijze geroepen en zichtbaar van deze boze wereld heeft afgezonderd.
1. Hun aantal: zij waren een wereld van mensen, die Christus en het Christendom tegenstonden. O Heere! hoe zijn de tegenstanders van de Zone Davids vermenigvuldigd! Als wij een stemming zouden uitlokken tussen Christus en Satan, dan vrees ik, dat Satan verreweg de meeste stemmen zou hebben.
2. Hun onderling verbond, deze talloze heirscharen zijn tot een lichaam verenigd, Psalm 83:6. Joden en heidenen, die nergens anders in konden overeenkomen, zijn overeengekomen om Christus' dienstknechten te vervolgen.
3. Hun geest en gezindheid, zij zijn lieden van de wereld, Psalm 17:13, 14, gans en al toegewijd aan deze wereld en hetgeen van deze wereld is, en nooit denkende aan een andere wereld. Aan het volk van God wordt geleerd de zonde der zondaren te haten, niet hun persoon, maar alle mensen lief te hebben en hun wel te doen. Een boosaardige, afgunstige geest is niet de geest van Christus, maar van de wereld.

II. Wie zij zijn, tegen wie deze haat gericht is - tegen de discipelen van Christus, tegen Christus zelf, en tegen de Vader.
1. De wereld haat de discipelen van Christus. De wereld haat u, vers 19, en Hij spreekt er van als van hetgeen zij moeten verwachten, waarop zij hebben te rekenen, vers 18 en 1 Johannes 3:13.

a. Let op hoe dit hier te pas wordt gebracht. Christus had de grote genegenheid geuit, die Hij voor hen had als vrienden, opdat zij nu echter hierdoor niet opgeblazen zouden worden, werd hun, evenals aan Paulus, een doorn in het vlees gegeven, dat is: gelijk het hier nader verklaard wordt: smaad en vervolging om Christus' wil, 2 Corinthiërs 12:7, 10. Hij had hun het werk aangewezen, maar Hij zegt hun welke moeilijkheden zij er bij ontmoeten zullen, opdat het hun niet als een verrassing zal overvallen, en zij er zich op konden voorbereiden. Hij had hun

geboden elkaar lief te hebben, en wèl was het hun nodig elkaar lief te hebben, want de wereld zal hen haten, vriendelijk te zijn voor elkaar, want zij zullen zeer veel onvriendelijkheid en kwaadwilligheid hebben te verduren van hen, die buiten zijn. "Houdt vrede onder elkaar, en dat zal u versterken tegen de twistingen der wereld tegen u". Zij, die zich in het midden van vijanden bevinden, hebben er het grootste belang bij om zich aan elkaar te houden.
b. Merk op wat hierin is opgesloten. De vijandschap der wereld tegen de volgelingen van Christus, zij haat hen. Wie door Christus gezegend worden, worden door de wereld vervloekt. De gunstgenoten en erfgenamen des hemels zijn nooit de lievelingen der wereld geweest, van dat er vijandschap gezet was tussen het Zaad der vrouw en het zaad der slang. Waarom heeft Kaïn Abel gehaat? Was het niet omdat zijn werken rechtvaardig waren? Ezau haatte Jakob om de zegen, Jozefs broeders haatten hem omdat zijn vader hem liefhad, Saul haatte David omdat de Heere met hem was, Achab haatte Micha om zijn profetieën: zodanig zijn de ongegronde oorzaken van de haat der wereld. De vruchten dezer vijandschap, waarvan hier twee genoemd worden, vers 20.

Ten eerste. Zij zullen u vervolgen, omdat zij u haten, want haat is een onrustige hartstocht. Het is het gemene lot van hen, die godzaliglijk willen leven in Christus Jezus, dat zij vervolgd worden, 2 Timotheüs 3:12. Christus voorzag welke mishandelingen zijn gezanten zouden hebben te verduren in de wereld, en toch heeft Hij hen om de wille van die weinigen, die door hun bediening uit de wereld geroepen zullen worden. uitgezonden als schapen in het midden der wolven.

Ten tweede. Een andere vrucht van hun vijandschap, die hierin ligt opgesloten, is, dat zij hun leer zullen verwerpen. Als Christus zegt: Indien zij Mijn woord bewaard hebben, zij zullen ook het uw bewaren, dan bedoelt Hij: zij zullen het uw niet meer bewaren of ter harte nemen dan zij het Mijn ter harte genomen en bewaard hebben. De predikers van het Evangelie kunnen het minachten hunner boodschap niet anders beschouwen dan als de grootste versmaadheid, die hun aangedaan kan worden, zoals het ook voor Jeremia de grootste versmaadheid is geweest, dat zij zeiden: "Laat ons niet luisteren naar enige zijner woorden! Jeremia 18:18. De redenen van die vijandschap. De wereld zal hen haten: Ten eerste, Omdat zij er niet toe behoren, vers 19:"Indien gij van de wereld waart, van haar geest waart en hare belangen voorstond, indien gij vleselijk en wereldsgezind waart, dan zou de wereld u als het hare liefhebben, maar, omdat gij uit de wereld geroepen zijt, haat zij u, en zal u altijd haten".

1. Wij moeten er ons niet over verwonderen, indien zij, die aan de wereld verkleefd zijn, als vrienden door haar worden geliefkoosd, de meeste mensen zegenen de gierigaard, Psalm 10:3. En evenmin moet het ons verwondering baren als zij, die van de wereld verlost zijn, door haar als hare vijanden worden mishandeld, als Israël uit Egypte is verlost, zullen de Egyptenaren hen vervolgen. De reden, waarom Christus' discipelen niet van deze wereld zijn, is niet, omdat zij zich door hun eigen wijsheid en kracht van de wereld hebben onderscheiden, maar omdat Christus hen van uit de wereld heeft uitverkoren, om hen zich af te zonderen, en dat is de reden, waarom de wereld hen haat, want:
a. De heerlijkheid, die uit kracht dezer verkiezing voor hen bestemd is, verheft hen boven de wereld, en maakt hen aldus tot voorwerpen van afgunst. De heiligen zullen de wereld oordelen, en de oprechten zullen heerschappij hebben, en daarom worden zij gehaat.
b. De genade, waarmee zij krachtens deze verkiezing begiftigd zijn, stelt hen tegenover de wereld, zij zwemmen tegen de stroom dezer wereld op, en zijn er ongelijkvormig aan, zij getuigen er tegen, en voegen zich niet naar hare denkwijze. Onder al de rampen, die hen door de haat der wereld zullen treffen, zal dit hen ondersteunen: dat zij gehaat worden, omdat zij de verkorenen zijn van de Heere Jezus, en niet van de wereld zijn. Nu was dit geen rechtvaardige

reden, waarom de wereld hen moet haten. Als wij iets doen om ons hatelijk te maken, dan hebben wij reden om dit te betreuren, maar indien de mensen ons haten om hetgeen, waarvoor zij ons moesten liefhebben en op prijs stellen, dan hebben wij reden om hen te beklagen, maar geen reden om ons te verontrusten, integendeel, het is een goede reden om ons te verblijden. Hij, die gehaat wordt, omdat hij rijk is en voorspoed heeft, bekommert er zich niet om, dat anderen daar leed om dragen, zolang hij zelf er het rechtmatig genot van heeft. Veel meer nog kunnen diegenen zich verheugen, die door de wereld gehaat, maar door Christus bemind worden.

Ten tweede. Nog een andere reden, waarom de wereld u haat, is: dat gij Christus toebehoort, vers 21, om Mijns naams wil. Dat is de kern van het geschil, wat ook voorgewend wordt, dit is de reden van de twist, zij haten Christus' discipelen, omdat zij Zijn naam dragen, en Zijn naam ophouden in de wereld. Het is het kenmerk van Christus' discipelen, dat zij Zijn naam verdedigen. Voor de naam, waarin zij gedoopt zijn, zullen zij leven en sterven. Het is gemeenlijk het lot geweest van hen, die voor Christus' naam opkomen, dat zij hiervoor moeten lijden, veel en zwaar - al deze dingen er voor moeten lijden. Maar het is voor hen, die het zwaarste lijden hebben te verduren, een oorzaak van vertroosting, dat zij om de naam van Christus lijden. Indien gij gesmaad wordt om de naam van Christus, zo zijt gij zalig, 1 Petrus 4:14, ja zalig, in aanmerking genomen, niet slechts de eer, die daaraan verbonden is, Handelingen 5:41, maar ook de vertroosting, die er in ligt opgesloten, en inzonderheid de kroon der heerlijkheid, waar dit lijden heenvoert. Indien wij met Christus - en voor Christus - verdragen, wij zullen ook met Hem heersen.

Ten derde. En met dat al: het is de onwetendheid der wereld, die de ware oorzaak is van hare vijandschap tegen de discipelen van Christus, vers 21. Omdat zij Hem niet kennen, die Mij gezonden heeft.
1. Zij kennen God niet. Indien de mensen slechts een behoorlijke bekendheid hadden, zelfs met de allereerste beginselen van de natuurlijken Godsdienst, en God slechts kenden, al zouden zij dan ook het Christendom niet aannemen, zouden zij het toch niet haten en vervolgen. Die Gods volk opeten, hebben geen kennis, Psalm 14:4.
2. Zij kennen God niet als degene, die onze Heere Jezus heeft gezonden, en Hem gemachtigd heeft om de grote Middelaar des vredes te zijn. Wij kennen God niet op de rechte wijze, als wij Hem niet kennen in Christus, en zij, die hen vervolgen, welke door Hem gezonden zijn, laten het duidelijk blijken, dat zij niet weten, dat Hij van God was gezonden: zie 1 Corinthiërs 2:8.

II. De wereld haat Christus zelf. En het is om twee redenen, dat er hier over wordt gesproken:
A. Om de smart te lenigen van zijn volgelingen wegens dien haat der wereld, en om hun dien haat minder vreemd en minder grievend te doen voorkomen, vers 18. Gij weet, dat zij Mij eer dan u gehaat heeft, prooton humoon. Wij lezen dit als een voorafgaan in tijd. Hij begon de bitteren beker des lijdens, en toen liet Hij ons Hem bescheid doen, maar de oorspronkelijke woorden kunnen ook gelezen worden als aanduidende zijn meerderheid boven hen: Gij weet, dat zij Mij, uw Eerste, uw oversten Leidsman en Gebieder, heeft gehaat. Indien Christus, die uitmuntte in goedheid, die volkomen onschuldig en algemeen weldadig was, gehaat werd, kunnen wij dan verwachten, dat enigerlei deugd of verdienste van ons ons tegen hare kwaadwilligheid zal beschutten? Indien onze Meester, de Stichter van onze Godsdienst, zoveel tegenstand bij die stichting heeft ontmoet, dan kunnen zijn dienstknechten en volgelingen niets anders verwachten bij het belijden en verspreiden er van. Hiervoor verwijst Hij hen, vers 20, naar Zijn eigen woord bij hun toelating tot het discipelschap: Gedenkt des woords, dat Ik u gezegd heb. Het zal ons helpen om Christus' latere woorden te verstaan, als

wij ze vergelijken met Zijn eerste woorden. En er is ook niets, dat meer geschikt is om ons kalmte en gemoedsrust te geven, dan de herinnering aan Christus' woorden, waardoor de leidingen Zijner voorzienigheid voor ons verklaard worden.

In dit woord nu is:
Ten eerste. Een duidelijke waarheid: Een dienstknecht is niet meerder dan zijn heer. Dit had Hij tot hen gezegd, Mattheüs 10:24. Christus is onze Heere, en daarom moeten wij vlijtig acht geven op al zijn bewegingen, en geduldig berusten in al zijn beschikkingen, want de dienstknecht is minder dan zijn heer, is hem ondergeschikt. De eenvoudigste waarheden zijn soms de krachtigste argumenten voor de zwaarste plichten, Elihu beantwoordt een menigte van Jobs murmureringen met deze klaarblijkelijke waarheid, dat God meer is dan de mens, Job 33:12. Zo wordt hier dan, ten tweede, een juiste gevolgtrekking uit afgeleid: Indien zij Mij vervolgd hebben - gelijk gij gezien hebt, en waarschijnlijk nog veel meer zult zien - zij zullen ook u vervolgen, daarop kunt gij rekenen, want:
1. Gij zult hetzelfde doen wat Ik gedaan heb om hun toorn op te wekken, gij zult hen bestraffen om hun zonden, hen roepen tot bekering, hun strenge regelen voorschrijven voor een heilig leven, en dat zullen zij niet verdragen".
2. "Gij zult niet meer kunnen doen dan Ik gedaan heb om hun dienst te bewijzen, met zulk een groot en treffend voorbeeld voor ogen, moet niemand er zich over verwonderen als zij lijden omdat zij weldoen". Hij voegt er bij: Indien zij Mijn woord bewaard hebben, zij zullen ook het uw bewaren. Gelijk er enkelen geweest zijn - en het waren slechts zeer enkelen - op wie Mijn prediking een goede uitwerking heeft gehad, zo zullen er ook enkelen, zeer enkelen, zijn, op wie uw prediking ten goede zal werken". Sommigen geven hier een anderen zin aan en stellen etêrêsan in de plaats van parêtêrêsan. "Indien zij op de loer lagen voor Mijn woorden met het doel om Mij te verstrikken, dan zullen zij evenzo op de loer liggen om u in uw woorden te verstrikken".

B. Om de boosheid dezer ongelovige wereld te verzwaren en haar ontzettende zondigheid in het licht te stellen. De apostelen te haten en te vervolgen, was al erg genoeg, maar in hen Christus te haten en te vervolgen, dat was nog veel erger. Over het algemeen staat de wereld ter slechter naam en faam in de Schrift bekend en niets kan haar een slechter naam geven dan dit, dat zij Jezus Christus heeft gehaat. Er is een wereld van mensen, die haters zijn van Christus. Hij legt nadruk op twee dingen, die de boosheid verzwaren van hen, die Hem hebben gehaat. Dat zij de grootst - mogelijke reden hadden om Hem lief te hebben. De goede woorden en goede werken der mensen zullen hen gewoonlijk bij anderen aanbevelen, en wat nu Christus betreft:

Ten eerste. Zijn woorden verdienden hun liefde, vers 22. Indien Ik niet gekomen ware en tot hen gesproken had - om hun liefde te winnen - zij hadden geen zonden. Hun tegenstand zou dan niet een haten van Hem geweest zijn, en vergelijkenderwijs zou hun zonde geen zonde geweest zijn. Maar nu Ik zoveel tot hen gezegd heb, wat Mij hun liefde had moeten doen verwerven, hebben zij geen voorwendsel, geen verontschuldiging voor hun zonde. Merk hier op:
1. Het voorrecht, dat hun te beurt valt, die het Evangelie hebben, daarin komt Christus en spreekt tot hen. Hij heeft persoonlijk gesproken tot de mensen van dat geslacht, en nog spreekt Hij tot ons door onze Bijbel en door onze leraren, en wel als iemand, die het onbetwistbaarste gezag over ons en liefde tot ons heeft. Elk Zijner woorden is rein, is vol van een gezaghebbende majesteit, doch tevens van een neerbuigende tederheid, wel instaat, zou men denken, om zelfs de meest - dove adder te bezweren.

2. De verontschuldiging, die zij hebben, die het Evangelie derven. Indien Ik tot hen niet gesproken had - indien zij nooit van Christus en van de zaligheid door Hem gehoord hadden - zij hadden geen zonde.
a. Niet deze soort van zonde. Hun zou geen minachting van Christus ten laste gelegd kunnen worden, indien Hij niet gekomen ware en hun genade had aangeboden. Gelijk de zonde niet wordt toegerekend, als er geen wet is, zo wordt geen ongeloof toegerekend, waar geen Evangelie is, en waar het wordt toegerekend, is het in zoverre de enige veroordelende zonde, als het, een zonde tegen het geneesmiddel zijnde, andere zonden ons niet zouden veroordelen, indien de schuld derzelve er niet in ware opgesloten.
b. Niet zulk een mate van zonde. Indien het Evangelie niet onder hen gepredikt was, dan zouden hun andere zonden niet zo groot, zo zwaar geweest zijn, want God heeft de tijden der onwetendheid overgezien, zie ook Lukas 12:47, 48.

3. Hoe de schuld verzwaard is van hen, tot wie Christus tevergeefs gekomen is en gesproken heeft, die Hij tevergeefs had geroepen en genodigd, bij wie Hij tevergeefs heeft gepleit, die Hij vruchteloos heeft zoeken te overtuigen. Zij hebben geen voorwendsel voor hun zonde, geen dekmantel. Zij zijn volstrekt niet te verontschuldigen, en op de dag des oordeels zullen zij sprakeloos zijn, geen woord ter hunner verontschuldiging hebben in te brengen. Hoe helderder en vollediger ons de genade en waarheid van Jezus Christus ontdekt zijn, hoe meer tot ons gezegd is, dat overtuigend en beminnelijk is, hoe groter onze zonde is, als wij Hem niet liefhebben en niet in Hem geloven. Het woord van Christus ontdoet de zonde van haar dekmantel, opdat zij in hare naaktheid als zonde gezien worde.

Ten tweede. Zijn werken verdienden hun liefde, zowel als Zijn woorden, vers 24. In dien Ik de werken onder hen niet had gedaan - onder hen, in hun land en voor hun ogen, zulke werken, die niemand anders gedaan heeft, zij hadden geen zonde. Hun ongeloof en vijandschap konden te verontschuldigen zijn geweest, er zou enige schijn geweest zijn voor hun zeggen, dat Mijn woord niet geloofwaardig was, zo het niet nader bevestigd werd. Maar Hij heeft voldoende bewijzen geleverd voor Zijn Goddelijke zending, werken, die niemand anders gedaan heeft. Gelijk de Schepper zijn kracht en Goddelijkheid toont door zijn werken, Romeinen 1:20, zo toont de Verlosser de Zijne. Zijn wonderen, zijn genadewerken bewijzen, dat Hij van God is gezonden, en dat wel op een boodschap der liefde en barmhartigheid. Christus' werken waren de zodanige, als nooit iemand anders gedaan heeft. Geen gewoon mens, die geen opdracht had van boven, en met wie God niet was, kon wonderen doen, Hoofdstuk 3:2. En geen profeet heeft ooit zulke wonderen gedaan, zo vele of zo treffelijke. Mozes en Elia hebben wonderen gewerkt als dienstknechten, door een kracht of macht, die hun verleend was, maar Christus als de Zoon, en door Zijn eigen macht. Dat was het, wat het volk heeft verbaasd, dat Hij met macht krankheden en de onreine geesten gebood, Markus 1:27. Zij erkenden, dat zij zulks nooit gezien hadden, Markus 2:12.
Het waren allen goede werken, werken van barmhartigheid, en dezen schijnen inzonderheid hier bedoeld, want Hij verwijt hun, dat zij Hem desniettemin hebben gehaat. Iemand, die zo algemeen nuttig en weldoend was, meer dan ooit iemand anders geweest is, zou, naar men moet denken, ook algemeen bemind moeten zijn, en toch is Hij zelfs gehaat. De werken van Christus stellen de schuld van het ongeloof der zondaren nog meer in het licht, evenals van hun vijandschap jegens Hem. Zij doen er de ontzettende boosheid en de ongerijmdheid van uitkomen. Indien zij alleen zijn woorden hadden gehoord, maar zijn werken niet hadden gezien, - indien voor ons alleen zijn redenen waren te boek gesteld, maar niet zijn wonderen, dan zou het ongeloof nog het gebrek aan bewijs kunnen aanvoeren, maar nu heeft het generlei verontschuldiging. Ja meer, in het verwerpen van Christus, zowel door hen als door ons, ligt niet slechts de zonde van hardnekkig ongeloof, maar ook van lage ondankbaarheid. Zij zagen

dat Christus hoogstbeminnelijk was, dat Hij er zich op toelegde om hun goed te doen, en toch haatten zij Hem, en legden er zich op toe om Hem kwaad te doen. En wij zien in Zijn woord de grote liefde, waarmee Hij ons heeft liefgehad, en toch blijven wij er ongevoelig voor, worden wij er niet door aangedaan. Dat er hoegenaamd geen reden was, waarom zij Hem zouden haten.
Sommigen zullen wel eens iets zeggen of doen, wat hen bij anderen kan aanbevelen, maar op een anderen tijd zullen zij dan weer iets zeggen of doen wat tot toorn prikkelt of onvriendelijk is, maar onze Heere Jezus heeft niet slechts veel gedaan, dat de waardering en liefde der mensen verdient, maar Hij heeft nooit iets gedaan, dat rechtmatig hun ongenoegen kon uitlokken, hierop pleit Hij door een woord der Schrift aan te halen, vers 25, dit geschiedt - dit onredelijke, ongegronde haten van Mij en van Mijn discipelen - opdat het woord vervuld worde, dat in hun wet geschreven is (dat is: in het Oude Testament, dat een wet is, en dat door hen als een wet werd aangenomen): Zij hebben Mij zonder oorzaak gehaat. Dat zegt David van zich zelf, als type van Christus, Psalm 35:19, 69:5. Zij, die Christus haten, haten Hem zonder enigerlei rechtmatige oorzaak, vijandschap tegen Christus is een onredelijke vijandschap. Wij denken, dat diegenen verdienen gehaat te worden, die hoogmoedig en gemelijk zijn, maar Christus is nederig en zachtmoedig, teder en medelijdend, ook diegenen, die onder schijn van vriendelijkheid en inschikkelijkheid, boosaardig, afgunstig en wraakgierig zijn, maar Christus heeft zich toegewijd aan de dienst van hen, die Hem gebruikten, ja van hen, die Hem mishandelden, Hij heeft gewerkt om anderen rust te bezorgen. Hij heeft zich arm gemaakt om ons te verrijken.
Wij denken, dat diegenen hatelijk zijn, die koningen en landschappen schade aanbrengen en de openbaren vrede verstoren, maar Christus was, integendeel, de grootste zegen, die men zich denken kan voor Zijn land, en toch werd Hij gehaat. Wèl heeft Hij getuigd, dat hun werken boos waren, Hij deed het met het doel om hen goed maken, maar Hem daarom te haten, dat was Hem zonder oorzaak te haten. Hierin is de Schrift vervuld geworden en heeft het anti - type aan het type beantwoord. Saul en zijn hovelingen hebben David zonder oorzaak gehaat, want hij was hem nuttig en dienstig geweest met zijn harp en met zijn zwaard. Absalom en zijn partij hebben hem gehaat, ofschoon hij een toegevend vader voor hem geweest is, en voor hen een groot weldoener. Evenzo werd de Zone Davids gruwelijk onrechtvaardig gehaat en vervolgd. Zij, die Christus haatten, hebben zich daarbij niet ten doel gesteld de Schrift te vervullen, maar God heeft met het toe te laten dit op het oog gehad, en het bevestigt ons geloof in Christus als de Messias, dat ook dit van Hem voorzegd was, en voorzegd zijnde, ook in Hem vervuld werd. En wij moeten het niet vreemd of hard vinden, zo het ook nog verder in ons vervuld wordt. Wij zijn zo geneigd om ons klagen over het leed en de beledigingen, ons aangedaan, te verontschuldigen met te zeggen, dat zij ons zonder oorzaak aangedaan worden, maar hoe meer zij dit zijn, hoe meer zij gelijken op hetgeen Christus heeft geleden, en kunnen zij, bijgevolg, zoveel te gemakkelijker verdragen worden.

III. In Christus haat de wereld God zelf, dit wordt hier tweemaal gezegd, vers 23: Die Mij haat - kan wel denken, dat zijn haat niet verder gaat - maar in werkelijkheid haat hij ook Mijn Vader. En wederom in vers 24: zij hebben beiden Mij en Mijn Vader gehaat. Er zijn van de zodanige, die God haten niettegenstaande de schoonheid van Zijn wezen en het weldadige Zijner voorzienigheid, zij worden in toorn ontstoken om zijn gerechtigheid. zoals de duivelen, die geloven en sidderen, verwoed zijn om zijn heerschappij, en gaarne zijn banden zouden verscheuren. Zij, die er zich niet toe kunnen brengen om te ontkennen, dat er een God is, en toch wensen, dat er geen God ware, zien Hem en haten Hem.
b. Haten van Christus zal verklaard en geoordeeld worden een haten te zijn van God, want Hij is in Zijn persoon het uitgedrukte beeld Zijns Vaders, en in Zijn ambt Zijns Vaders grote agent en gezant. God wil, dat alle mensen de Zoon eren, gelijk zij de Vader eren. Hieruit valt

nu licht af te leiden dat zij, die vijanden zijn van de Christelijken Godsdienst, hoe hoog zij ook van de natuurlijken Godsdienst opgeven, in werkelijkheid vijanden zijn van allen Godsdienst. Deïsten zijn in werkelijkheid atheïsten, en zij, die de spot drijven met het licht des Evangelies, zouden, zo zij slechts konden, zelfs het natuurlijke licht uitblussen, en alle verplichtingen van het geweten en alle vreze Gods afschudden. Laat de ongelovige, boze wereld het weten, dat in de grote dag hun vijandschap tegen het Evangelie van Christus beschouwd zal worden als vijandschap tegen de gezegenden God zelf, en laat allen, die lijden om der gerechtigheid wil, overeenkomstig de wil van God, zich hiermede vertroosten: indien in hen God zelf gehaat wordt, dan behoeven zij zich hunner zaak niet te schamen, en voor de uitkomst niet bevreesd te zijn.

Johannes 15:26 - 27
Christus had gesproken van de groten tegenstand, die aan Zijn Evangelie in de wereld geboden zal worden, en van de moeilijkheden en bezwaren, die de predikers er van zullen moeten ondervinden. Opdat niemand nu zou vrezen, dat èn het Evangelie èn de Evangeliepredikers door dien geweldigen stroom overstelpt zouden worden, geeft Hij hier aan allen, die zijn zaak genegen zijn, te kennen welke krachtdadige voorziening er gemaakt was om haar in stand te houden, beide door het getuigenis des Geestes, vers 26, en het getuigenis der apostelen, vers 27, en getuigenissen zijn de rechte steunsels der waarheid.

I. Er wordt hier beloofd, dat de gezegende Geest de zaak van Christus in de wereld zal handhaven in weerwil van de tegenstand, die er aan geboden zal worden. Toen Christus gesmaad werd, heeft Hij zijn zaak overgegeven aan Zijn Vader, en door dit Zijn stilzwijgen heeft Hij niets verloren, want de Trooster is gekomen, heeft haar krachtiglijk bepleit en heerlijk doen overwinnen. Als de Trooster, of Voorspraak, zal gekomen zijn, die van de Vader uitgaat, en dien Ik zal zenden om het gebrek aan Mijn lichamelijke tegenwoordigheid te vervullen, dan zal hij van Mij getuigen, tegen hen, die Mij zonder oorzaak haten. Wij hebben in dit vers meer betreffende de Heiligen Geest, dan in enig ander vers in de Bijbel, en gedoopt zijnde in Zijn naam, behoren wij ons met Hem, voorzover Hij geopenbaard is, bekend te maken.

1. Er wordt ons hier bericht gegeven van Zijn wezen of bestaan. Hij is de Geest der waarheid, die van de Vader uitgaat. Hier wordt van Hem gesproken:
a. Als van een onderscheiden Persoon, niet als van een eigenschap of hoedanigheid, maar als van een Persoon onder de eigen naam van een Geest, en een eigen titel: de Geest der waarheid, een titel, die Hem gepast gegeven is, waar Hij voorgesteld wordt als getuigende.
b. Als een Goddelijk Persoon, die van de Vader uitgaat, door uitgangen van ouds, van de dagen der eeuwigheid. De geest of adem van de mens, adem des levens genoemd, gaat uit van de mens, door dien geest deelt de mens zijn gedachten mede, door dien geest versterkt zijnde, gebruikt hij zijn kracht om uit te blazen wat hij uitgeblust, en aan te blazen wat hij verlevendigd wil hebben. Evenzo is de gezegende Geest de uitvloeiing van Goddelijk licht en het vermogen der Goddelijke kracht. De stralen der zon, door welke zij haar licht, hare warmte en haar invloed mededeelt en verspreidt, gaan uit van de zon, en zijn toch een met de zon. De Niceesche Geloofsbelijdenis zegt: "De Geest gaat uit van de Vader en de Zoon", want Hij wordt de Geest Zijns Zoons genoemd, Galaten 4:6. En van de Zoon wordt hier gezegd, dat Hij Hem zendt. De Griekse kerk geeft er echter de voorkeur aan om te zeggen: van de Vader door de Zoon.

2. Van zijn zending.

a. Hij zal komen in een overvloediger uitstorting van zijn gaven, genade en kracht dan ooit tevoren. Gedurende langen tijd is Christus de ho erchomenos - degene, die komen zou - geweest, nu is de gezegende Geest dit.
b. Dien Ik u zenden zal van de Vader. Hij had gezegd, Hoofdstuk 14:16:Ik zal de Vader bidden, en Hij zal u een anderen Trooster geven, hetgeen aanduidt, dat de Geest de vrucht is van de voorbede, die Christus doet binnen de voorhang, hier zegt Hij: "Ik zal Hem zenden", hetgeen Hem aanduidt als de vrucht van zijn heerschappij binnen de voorhang. De Geest was gezonden: Door Christus als Middelaar, thans opgevaren in de hoogte om de mensen gaven te geven, daar Hem alle macht is gegeven. Van de Vader, "niet slechts van de hemel, het huis Mijns Vaders" (de Geest werd gegeven in een geluid van de hemel, Handelingen 2:2) maar overeenkomstig Mijns Vaders wil en bestel, en met zijn medewerking en gezag. Aan de apostelen, om hen te onderrichten in hun prediking, hen instaat te stellen om te werken, hen door te helpen in hun lijden. Hij was hun gegeven en hun opvolgers, beide in het Christendom en in de Evangeliebediening, aan hen en aan hun zaad, en aan het zaad van hun zaad, overeenkomstig de belofte in Jesaja 59:21.

3. Van Zijn ambt en zijn werkingen, welke tweeërlei zijn:
a. De ene, welke ligt opgesloten in de titel, die Hem gegeven is, Hij is de Trooster, of Voorspraak. Een Voorspraak voor Christus, om zijn zaak te handhaven tegenover het ongeloof der wereld, een Vertrooster der heiligen tegenover de haat der wereld.
b. Een andere, uitgedrukt in die woorden: Hij zal van Mij getuigen. Hij is niet slechts een Voorspraak, maar een Getuige voor Jezus Christus. Hij is een der drie, die getuigen in de hemel, en de eerste der drie, die getuigen op de aarde, 1 Johannes 5:7, 8. De kracht der bediening is ontleend aan de Geest, want Hij maakt de leraren bekwaam, en ook de kracht van het Christendom, want Hij heiligt de Christenen, en in die beide werkingen getuigt Hij van Christus.

II. Hier wordt beloofd, dat ook de apostelen, door de hulp des Geestes, de eer zullen hebben om van Christus te getuigen, vers 27: En gij zult ook getuigen van Mij, bevoegde getuigen zijnde, want gij zijt van de beginne, dat is van de beginne Mijner openbare bediening, met Mij geweest. Merk hier op:
1. Dat de apostelen aangesteld waren om getuigen te zijn voor Christus in de wereld. Toen Hij gezegd had: De Geest zal getuigen, voegde Hij er bij: en gij zult ook getuigen. De werking des Geestes is niet bestemd om de onze te vervangen, maar om de onze aan te moedigen en te versterken. Hoewel de Geest getuigt, moeten de leraren toch ook getuigen, en de gemeente moet acht geven op hun getuigenis, want de Geest der genade getuigt en werkt door de middelen der genade. De apostelen waren de eerste getuigen, die geroepen werden in het vermaarde geding tussen Christus en de overste dezer wereld, hetwelk eindigde in de uitwerping van de indringer. Hierdoor wordt aangeduid:
a. Het werk, dat hun aangewezen was: zij moesten getuigen van de waarheid, de gehele waarheid, en niets dan de waarheid betreffende Christus, ter herstelling van Zijn recht, en ter handhaving van zijn kroon en waardigheid. Wèl zijn de discipelen gevlucht, toen zij bij Zijn verhoor voor de hogepriester en voor Pilatus voor Hem hadden behoren te getuigen, maar na de uitstorting des Geestes over hen zijn zij kloekmoedig opgetreden ter verdediging van de zaak van Christus tegen de beschuldigingen, die er tegen ingebracht werden. De waarheid van de Christelijken Godsdienst moest grotendeels bewezen worden door het getuigenis der feiten, inzonderheid door het feit van Christus' opstanding, waarvan de apostelen zeer bijzonder de uitverkoren getuigen zijn geweest, Handelingen 10:41, en dienovereenkomstig hebben zij hun getuigenis afgelegd, Handelingen 3:15, 5:32. Christus' Evangeliedienaren zijn zijn getuigen.

b. De eer, die hun hiermede werd aangedaan - dat zij medearbeiders Gods zullen wezen. De Geest zal van Mij getuigen, en onder de leiding des Geestes, en met medewerking des Geestes - die u behoeden zal voor vergissingen in hetgeen gij uit uw eigen weten verhaalt en u onderrichten zal omtrent hetgeen gij niet anders dan door openbaring weten kunt - zult ook gij getuigen. Dit kon hen bemoedigen tegenover de haat en de minachting der wereld, dat Christus hen had geëerd, en hen zal erkennen.

2. Dat zij hiertoe bevoegd en bekwaam waren: Gij zijt van den beginne met Mij geweest. Zij hebben niet slechts Zijn openbare prediking gehoord, maar hebben voortdurend en vertrouwelijk omgang met Hem gehad. Hij is het land doorgegaan, goed doende, en terwijl anderen alleen de wonderen en werken van barmhartigheid hebben gezien, die Hij in hun eigen stad of plaats heeft gedaan, zijn zij, die Hem overal hadden vergezeld, getuigen geweest van allen. Zij zijn mede in de gelegenheid geweest om de onbevlekte reinheid van Zijn levenswandel te aanschouwen, en konden van Hem getuigen, dat zij nooit iets in Hem hebben gezien, of van Hem hebben gehoord, waaraan ook maar het geringste spoor van menselijke zwakheid kleefde. Wij hebben grote reden om het getuigenis te geloven, dat de apostelen van Christus hebben afgelegd, want zij spraken niet van horen zeggen, maar van hetgeen waarvan zij de meest mogelijke zekerheid hadden, 2 Petrus 1:16, 1 Johannes 1:1, 3. Diegenen zijn het best instaat om van Christus te getuigen, die zelf met Hem geweest zijn door geloof, en hoop, en liefde, en door een leven van gemeenschap met God te leiden in Hem. Evangeliedienaars moeten eerst Christus leren, en Hem dan prediken. Diegenen spreken het best over de dingen Gods, die uit eigen bevinding spreken. Het is inzonderheid een groot voordeel om van de beginne met Christus bekend te zijn geweest, en alles van voren aan naarstig onderzocht te hebben, Lukas 1:3. Met Hem geweest te zijn van de beginne onzer dagen. Zulk een vroege bekendheid en voortdurende vertrouwelijke omgang met Christus zal de mens doen zijn als die "heer des huizes, die uit zijn schat nieuwe en oude dingen voortbrengt.

Hoofdstuk 16

1 Deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat gij niet geergerd wordt. 2 Zij zullen u uit de synagogen werpen; ja, de ure komt, dat een iegelijk, die u zal doden, zal menen Gode een dienst te doen. 3 En deze dingen zullen zij u doen, omdat zij de Vader niet gekend hebben, noch Mij. 4 Maar deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat, wanneer de ure zal gekomen zijn, gij dezelve moogt gedenken, dat Ik ze u gezegd heb; doch deze dingen heb Ik u van het begin niet gezegd, omdat Ik bij ulieden was. 5 En nu ga Ik heen tot Dengene, die Mij gezonden heeft, en niemand van u vraagt Mij: Waar gaat Gij henen? 6 Maar omdat Ik deze dingen tot u gesproken heb, zo heeft de droefheid uw hart vervuld. 7 Doch Ik zeg u de waarheid: Het is u nut, dat Ik wegga; want indien Ik niet wegga, zo zal de Trooster tot u niet komen; maar indien Ik heenga, zo zal Ik Hem tot u zenden. 8 En Die gekomen zijnde, zal de wereld overtuigen van zonde, en van gerechtigheid, en van oordeel: 9 Van zonde, omdat zij in Mij niet geloven; 10 En van gerechtigheid, omdat Ik tot Mijn Vader heenga, en gij zult Mij niet meer zien; 11 En van oordeel, omdat de overste dezer wereld geoordeeld is.

12 Nog vele dingen heb Ik u te zeggen, doch gij kunt die nu niet dragen. 13 Maar wanneer Die zal gekomen zijn, namelijk de Geest der waarheid, Hij zal u in al de waarheid leiden; want Hij zal van Zichzelf niet spreken, maar zo wat Hij zal gehoord hebben, zal Hij spreken, en de toekomende dingen zal Hij u verkondigen. 14 Die zal Mij verheerlijken; want Hij zal het uit het Mijn nemen, en zal het u verkondigen. 15 Al wat de Vader heeft, is Mijn; daarom heb Ik gezegd, dat Hij het uit het Mijn zal nemen, en u verkondigen. 16 Een kleinen tijd, en gij zult Mij niet zien; en wederom een kleinen tijd, en gij zult Mij zien, want Ik ga heen tot de Vader.

17 Sommigen dan uit Zijn discipelen zeiden tot elkander: Wat is dit, dat Hij tot ons zegt: Een kleinen tijd, en gij zult Mij niet zien; en wederom een kleinen tijd, en gij zult Mij zien; en: Want Ik ga heen tot de Vader? 18 Zij zeiden dan: Wat is dit, dat Hij zegt: Een kleinen tijd? Wij weten niet, wat Hij zegt. 19 Jezus dan bekende, dat zij Hem wilden vragen, en zeide tot hen: Vraagt gij daarvan onder elkander, dat Ik gezegd heb: Een kleinen tijd, en gij zult Mij niet zien, en wederom een kleinen tijd, en gij zult Mij zien? 20 Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, dat gij zult schreien, en klagelijk wenen, maar de wereld zal zich verblijden; en gij zult bedroefd zijn, maar uw droefheid zal tot blijdschap worden. 21 Een vrouw, wanneer zij baart, heeft droefheid, dewijl haar ure gekomen is; maar wanneer zij het kindeken gebaard heeft, zo gedenkt zij de benauwdheid niet meer, om de blijdschap, dat een mens ter wereld geboren is. 22 En gij dan hebt nu wel droefheid; maar Ik zal u wederom zien, en uw hart zal zich verblijden, en niemand zal uw blijdschap van u wegnemen.

23 En in dien dag zult gij Mij niets vragen. Voorwaar, voorwaar Ik zeg u: Al wat gij de Vader zult bidden in Mijn Naam, dat zal Hij u geven. 24 Tot nog toe hebt gij niet gebeden in Mijn Naam; bidt, en gij zult ontvangen, opdat uw blijdschap vervuld zij. 25 Deze dingen heb Ik door gelijkenissen tot u gesproken; maar de ure komt, dat Ik niet meer door gelijkenissen tot u spreken zal, maar u vrijuit van de Vader zal verkondigen. 26 In dien dag zult gij in Mijn Naam bidden; en Ik zeg u niet, dat Ik de Vader voor u bidden zal; 27 Want de Vader Zelf heeft u lief, dewijl gij Mij liefgehad hebt, en hebt geloofd, dat Ik van God ben uitgegaan. 28 Ik ben van de Vader uitgegaan, en ben in de wereld gekomen; wederom verlaat Ik de wereld, en ga heen tot de Vader. 29 Zijn discipelen zeiden tot Hem: Zie, nu spreekt Gij vrijuit, en zegt geen gelijkenis. 30 Nu weten wij, dat Gij alle dingen weet, en Gij hebt niet van node, dat U iemand vrage. Hierom geloven wij, dat Gij van God uitgegaan zijt.

31 Jezus antwoordde hun: Gelooft gij nu? 32 Ziet, de ure komt, en is nu gekomen, dat gij zult verstrooid worden, een iegelijk naar het zijne, en gij Mij alleen zult laten; en nochtans ben Ik niet alleen; want de Vader is met Mij. 33 Deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat gij in Mij vrede hebt. In de wereld zult gij verdrukking hebben, maar hebt goeden moed, Ik heb de wereld overwonnen.

Onder de heerlijke dingen, die God gezegd heeft, is dit er een: "Ik versla en Ik heel", Deuteronomium 32:39. Hetzelfde doet ook de rede van Christus in dit hoofdstuk, dat de voorzetting en het slot bevat van Zijn afscheidsrede aan Zijn discipelen.

I. Er zijn hier woorden, die doorwonden, verslagenheid teweegbrengen, waarmee Hij hun de aanstaande smarten en wederwaardigheden aankondigt, vers 1 - 6.

II. Hier zijn woorden van genezing in de vertroosting, die Hij hun biedt om hen onder deze smarten en benauwdheden te ondersteunen, die woorden zijn vijf in getal:

1. Dat Hij hun de Trooster zal zenden, vers 7 – 15.
2. Dat Hij hen na zijn opstanding weer zal bezoeken, vers 16 – 22.
3. Dat Hij hun een antwoord des vredes verzekert op al hun gebeden, vers 23 – 27.
4. Dat Hij nu slechts terugkeerde tot Zijn Vader, vers 28 – 32.
5. Dat zij, wèlke rampen of benauwdheden ook over hen zullen komen in deze wereld, krachtens zijn overwinning over haar, zeker kunnen wezen van in Hem vrede te hebben, vers 33.

Johannes 16:1 - 6
Christus heeft getrouwelijk met Zijn discipelen gehandeld, toen Hij hen uitzond op zijn boodschap, want Hij heeft er hun het ergste bij meegedeeld, dat hun kon overkomen, opdat zij konden neerzitten en de kosten overrekenen. In het vorige hoofdstuk had Hij hun gezegd, dat zij de haat der wereld hadden te wachten, in deze verzen:

I. Geeft Hij hun een reden op, waarom Hij hen aldus ontroert met die verwachting van moeilijkheid en leed: Deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat gij niet geërgerd wordt, vs 1.
1. De discipelen van Christus zijn geneigd zich te ergeren aan het kruis, en die ergernis aan het kruis is een gevaarlijke verzoeking, zelfs voor Godvruchtigen, om van de wegen Gods af te wijken, ze te verlaten, of wel er zuchtend en bezwaarlijk op voort te gaan, om of hun oprechtigheid, of tenminste hun blijmoedigheid te verliezen. Het is niet tevergeefs dat een tijd van lijden een ure der verzoeking wordt genoemd.
2. Met ons er van te verwittigen dat ons lijden wacht, bedoelde onze Heere Jezus er de verschrikking van weg te nemen, opdat wij er niet door overvallen zouden worden. Onder al de vijanden van onze vrede in deze wereld van beroering is er geen, die ons heftiger aanvalt of meer verwarring sticht onder onze verdedigers, dan teleurstelling, maar een gast, dien wij verwachten, kunnen wij gemakkelijk verwelkomen, en tevoren gewaarschuwd zijnde, kunnen wij ons tevoren wapenen.

II. Hij voorzegt inzonderheid wat zij zullen te lijden hebben, vers 2. Zij, die daartoe de macht hebben, zullen u uit de synagogen werpen, en dat is het ergste nog niet: zij zullen "u doden". - Ziedaar dus het zwaard tegen de volgelingen van de Heere Jezus getrokken.
1. Het zwaard der kerkelijke censuur, dit wordt tegen hen getrokken door de Joden, want dezen alleen maakten aanspraak op kerkelijke macht en gezag.
a. Zij zullen u uit hun synagogen werpen, dat is: hen in de ban doen. "Zij zullen u uitwerpen uit die bijzondere synagogen, waarvan gij leden waart". In het eerst hebben zij hen in hun synagogen gegeseld als minachters der wet, Mattheüs 10:17, en eindelijk hen als onverbeterlijk uitgeworpen.
b. "Zij zullen u uitwerpen uit de vergadering Israëls in het algemeen, uit de nationale kerk der Joden, zullen u afsnijden van de voorrechten er van, zullen u in een toestand plaatsen van buiten de wet te zijn, of van vogelvrij - verklaarden, zij zullen u beschouwen als Samaritanen, als heidenen of openbare zondaren. Aldus werd hun het gebruik van water en vuur ontzegd. En ware het niet om straffen en boeten van allerlei aard, die dit meebracht, dan zou het geen schade of nadeel geweest zijn, om aldus uitgedreven te worden uit een bouwvallig huis, dat op het punt stond van in te storten. Het is dikwijls het lot van Christus' discipelen geweest, om onrechtvaardig in de ban gedaan te worden. Menige goede waarheid is gebrandmerkt geworden met een anathema, en menig kind van God de Satan overgeleverd.

2. Het zwaard der burgerlijke macht. "De tijd komt, de ure komt. Nu zullen de zaken erger voor u gaan staan dan ooit tevoren, als gij uitgeworpen zult worden als ketters, zij zullen u doden, menende Gode een dienst te doen, en anderen zullen dit ook menen.

a. Gij zult hen in waarheid wreed bevinden: zij zullen u doden. Christus' schapen werden als schapen ter slachtbank geacht, de twaalf apostelen zijn allen (naar ons wordt meegedeeld) ter dood gebracht, behalve Johannes. Christus had gezegd, Hoofdstuk 15:27:"Gij zult getuigen, martureite - gij zult martelaars zijn, gij zult de waarheid bezegelen met uw bloed, uw hartenbloed.
b. Gij zult hen schijnbaar nauwgezet van geweten zien, zij zullen menen Gode een dienst te bewijzen, zij zullen schijnen latreian prospherein - Gode een goede offerande te brengen, zoals zij, die vanouds Gods dienstknechten hebben uitgeworpen, en zeiden: dat de Heere heerlijk worde, Jesaja 66:5. Het is mogelijk dat zij, die wezenlijk vijanden zijn van de dienst Gods, er een groten ijver voor voorwenden. Menigmaal is het werk des duivels in Gods livrei verricht, en een der boosaardigste vijanden, die het Christendom ooit gehad heeft, zit in de tempel Gods. Ja meer: het is iets gans gewoons om vijandschap tegen de Godsdienst te bedekken met een schijn van plicht of gehoorzaamheid jegens God en dienst te bewijzen aan zijn kerk. Gods volk heeft het meest te lijden gehad van nauwgezette vervolgers. Paulus heeft waarlijk gedacht, dat hij moest doen wat hij tegen de naam van Jezus gedaan heeft. Dat vermindert geenszins de zonde der vervolgers, want een snood bedrijf kan nooit geheiligd worden door er Gods naam voor te gebruiken, maar wel verzwaart het het lijden der vervolgden, dat zij sterven, terwijl hun de blaam wordt aangewreven, dat zij vijanden Gods zijn, maar er zal op de grote dag een opstanding zijn van hun goeden naam, zowel als van hun lichaam.

III. Hij noemt hun de ware reden van de vijandschap en de woede der wereld tegen hen, vers 3:Deze dingen zullen zij u doen, niet omdat gij hun enigerlei kwaad gedaan hebt, maar omdat zij de Vader niet gekend hebben, noch Mij. Laat dit u vertroosten, dat geen anderen dan de slechtsten der mensen uw vijanden zullen zijn. Velen maken er aanspraak op, dat zij God kennen, terwijl zij in de ellendigste onwetendheid omtrent Hem verkeren. Zij, die voorgaven Hem dienst te doen, dachten dat zij Hem kenden, maar het waren verkeerde denkbeelden, die zij van Hem hadden. Israël had het verbond overtreden, maar toch riepen zij: Mijn God, wij kennen U, Hosea 8:1, 2. Zij die Christus niet kennen, kunnen ook geen rechte kennis van God hebben. Het is tevergeefs, dat de mensen voorgeven God en Godsdienst te kennen, terwijl zij Christus en het Christendom minachten. Diegenen zijn wel zeer onbekend met God en Christus, die wanen, dat het Hem een welbehaaglijke dienst is, Godvruchtige mensen te vervolgen. Zij, die Christus kennen, weten dat Hij niet in de wereld is gekomen, om der mensen zielen te verderven, maar ze te behouden, dat Hij hen regeert door de kracht der waarheid en der liefde, niet door vuur en zwaard. Nooit is er zulk een vervolgzieke kerk geweest als die welke onwetendheid maakt tot de moeder van vroomheid.

IV. Hij zegt hun, waarom Hij hun nu hiervan kennis geeft, en waarom Hij dit niet eerder gedaan heeft.
1. Waarom Hij hun dit nu zei, vers 4, niet om hen te ontmoedigen, of om hun tegenwoordige droefheid nog te vermeerderen, en ook spreekt Hij hun niet van hun gevaar, opdat zij middelen zouden beramen om er aan te ontkomen, maar opdat wanneer de ure zal gekomen zijn (en gij kunt er zeker van zijn dàt zij zal komen), gij dezelve moogt gedenken, dat Ik ze u gezegd heb. Als tijden van lijden komen, dan zal het nuttig voor ons wezen om te gedenken, wat Christus ons van lijden gezegd heeft.

a. Opdat ons geloof aan Christus' voorzien en aan zijn getrouwheid bevestigd zal worden, en
b. Opdat de benauwdheid minder zwaar zal zijn, want zij is van tevoren gezegd, en wij hebben in de verwachting hiervan ons geloof beleden, zodat het dan geen verrassing, niet iets

onverwachts of ongedachts voor ons zijn zal. Gelijk Christus in Zijn lijden, zo moeten zijn volgelingen in het hun, het oog hebben op de vervulling der Schrift.

2. Waarom Hij hun dit niet eerder gezegd heeft. Deze dingen heb Ik u van het begin niet gezegd - toen gij en Ik met elkaar kennis hebben gemaakt, omdat Ik bij ulieden was.
a. Terwijl Hij bij hen was, doorstond Hij de schok van de boosaardigheid der wereld, stond Hij vooraan in de strijd, tegen Hem richtten de machten der duisternis al hun kracht, niet tegen klein of groot, maar alleen tegen de Koning Israëls, en daarom behoefde Hij hun toen niet zoveel over lijden te zeggen, omdat dit lijden toen hun niet zozeer ten deel viel. Maar wij bevinden toch, dat Hij hun van de beginne gezegd heeft, dat zij zich op lijden moesten voorbereiden, en daarom:
b. Schijnt dit eerder bedoeld te zijn van de belofte van een andere Trooster. Daarvan had Hij hun in de beginne weinig gezegd, omdat Hij zelf bij hen was, om hen te onderwijzen, te besturen en te vertroosten, en toen hadden zij de belofte niet nodig van de buitengewone tegenwoordigheid des Geestes. Voordat de Bruidegom van hen weggenomen is, zullen de bruiloftskinderen geen zo grote behoefte aan een trooster hebben.

V. Hij geeft uitdrukking aan een zeer liefdevolle deelneming in de tegenwoordige droefheid Zijner discipelen. "Nu Ik niet langer bij u zal zijn", zegt Hij, maar heenga tot degene, die Mij gezonden heeft, om daar uit te rusten na al deze vermoeienissen, heeft niemand uwer de moed om Mij te vragen: Waar gaat Gij heen? In plaats van te vragen naar hetgeen u zou kunnen vertroosten, blijft gij maar steeds turen op hetgeen er somber en droevig uitziet, en zo heeft de droefheid uw hart vervuld.
1. Hij had hun gezegd, dat Hij op het punt stond van hen te verlaten: Nu ga Ik heen. Hij werd niet door geweld weggedreven, Hij is vrijwillig heengegaan, Zijn leven is Hem niet ontrukt, het werd door Hem afgelegd. Hij ging heen tot degene, die Hem gezonden heeft, om verslag te doen van zijn onderhandeling. Evenzo gaan wij, als wij deze wereld verlaten, tot Hem, die er ons in gezonden heeft, hetgeen ons verlangend moet maken om een nuttig leven te leiden, gedenkende dat wij een opdracht hebben te vervullen, waarvan wij rekenschap zullen moeten geven.
2. Hij had hun gezegd welke harde dingen zij zullen te lijden hebben na Zijn heengaan, en dat zij niet zulk een gemakkelijk, rustig leven moeten verwachten, als zij tot nu toe geleid hebben. Indien dit nu alles was wat Hij hun had na te laten, die alles hadden verlaten om Hem te volgen, dan zouden zij in verzoeking kunnen zijn van te denken, dat zij toch wel een onvoordeligen koop hadden gesloten, waarover zij nu in ontsteltenis verkeerden, waarin hun Meester wel medegevoel met hen heeft, maar hen toch laakt.

a. Omdat zij de middelen ter vertroosting veronachtzaamden, zich niet opwekten om daarnaar uit te zien: Niemand van u vraagt Mij: Waar gaat Gij heen? Petrus had die vraag opgeworpen, Hoofdstuk 13:36, en Thomas had haar ondersteund, Hoofdstuk 14:5, maar zij hebben er niet verder op aangedrongen, zij wachtten niet op het antwoord, zij waren er in het duister over, en hebben niet verder gevraagd, of getracht een antwoord te bekomen. Zij zijn niet voortgegaan met zoeken, niet voortgegaan met kloppen. Zie nu welk een medelijdende Leraar Christus is, hoe neerbuigend voor de zwakken en onwetenden. Menig onderwijzer duldt het niet, dat hem twee maal dezelfde vraag gedaan wordt, indien de leerling de zaak niet terstond kan vatten, dan moet hij er maar onwetend omtrent blijven, maar onze Heere Jezus weet met kinderkens om te gaan, die met regel op regel moeten onderwezen worden. Indien de discipelen hun onderzoek hieromtrent hadden voortgezet, zij zouden bevonden hebben, dat Zijn heengaan zijn verhoging was, en dat Zijn verlaten van hen dus niet zo uitermate hen moest ontroeren (immers, waarom zouden zij tegen zijn verhoging zijn?) en dat het hun ten voordeel was, en

dat dus ook hun lijden voor Hem hen niet uitermate moest ontroeren, want een gezicht op Jezus aan de rechterhand Gods zou hun een krachtige steun zijn, zoals het dit ook voor Stefanus geweest is. Een nederig, gelovig onderzoek omtrent de duisterste beschikkingen van Gods voorzienigheid zou ons helpen om ons er mede te verzoenen, er minder om te treuren, ze minder te vrezen. Het zal ons doen zwijgen, als wij vragen: Van waar komen zij? maar het zal ons volkomen bevredigen te vragen: waar gaan zij heen, want wij weten, dat zij ons medewerken ten goede, Romeinen 8:28.

b. Dat zij te veel vervuld waren met de aanleiding tot hun droefheid, de droefheid heeft uw hart vervuld. Christus had genoeg gezegd om hen te vervullen met blijdschap, Hoofdstuk 15:11, maar door alleen te zien op hetgeen tegen hen was, en voorbij te zien hetgeen voor hen was, waren zij zo vervuld van droefheid, dat er geen plaats meer was voor blijdschap. Het is de gewone fout en dwaasheid van zwaarmoedige Christenen, om alleen op de donkere zijde der wolk te staren, aan niets te denken dan aan verschrikking, en doof te zijn voor "de stem der vreugde en der vrolijkheid". Wat het hart der discipelen met droefheid vervulde, en de werking tegenhield van de hartsterking, die Christus hun toediende, was een al te grote genegenheid voor dit tegenwoordig leven. Zij waren vol van hoop omtrent huns Meesters uitwendig koninkrijk en heerlijkheid, en dat zij met Hem zouden schitteren en heersen, en nu horen zij, in plaats hiervan, van niets anders dan van banden en beproevingen. Dat vervulde hen met droefheid. Niets is nadeliger voor onze blijdschap in God, dan de liefde tot de wereld, en de droefheid der wereld, die er het gevolg van is.

Johannes 16:7 - 15
Gelijk het de gewoonte was der Oud Testamentische profeten om de kerk onder hare rampen te vertroosten met de belofte van de Messias, Jesaja 9:6, Micha 5:5, Zacharia 3:8, zo was, na de komst van de Messias, de belofte des Geestes de grote hartsterking, en zij is dit nog heden. Wij hebben hier drie dingen betreffende de komst van de Trooster.

I. Dat voor de komst des Troosters het heengaan van Christus volstrekt noodzakelijk was, vers 7. De discipelen waren zo ongenegen dit te geloven, dat Christus er reden toe zag om het met meer dan gewone plechtigheid te verzekeren: Ik zeg u de waarheid. Wij kunnen verzekerd wezen van de waarheid van alles wat Christus ons gezegd heeft, Hij heeft de bedoeling niet ons te misleiden. Om hen nu gerust te stellen, zegt Hij hun:

1. In het algemeen, dat het hun nut was, dat Hij heen zou gaan. Dat was een vreemde leer, maar indien zij waar was, dan was zij ook troostrijk, en toonde hun hoe ongerijmd hun droefheid was. Het is nuttig, niet alleen voor Mij, maar ook voor u, dat Ik heenga, hoewel zij dit nu niet inzien, en ongenegen zijn het te geloven, is het niettemin toch waar. Die dingen schijnen ons dikwijls smartelijk, die ons in werkelijkheid nuttig zijn, inzonderheid ons heengaan, als wij onze loop voleindigd hebben, Onze Heere Jezus is immer voor hetgeen ons het nuttigst is, of wij dit al of niet denken. Hij handelt niet met ons naar de dwaasheid onzer eigen keuze, maar bestuurt haar naar zijn genade, en geeft ons de medicijn, waarvan wij afkerig zijn, omdat Hij weet dat zij goed voor ons is.

2. Het was hun nut, omdat het was ten einde de Geest te zenden.
Merk nu op:
a. Dat het heengaan van Christus nodig was voor de komst van de Trooster. Dit wordt ontkennender wijze uitgedrukt: Indien Ik niet wegga, zo zal de Trooster tot u niet komen. Waarom niet?

Ten eerste. Omdat het aldus in de raad Gods was vastgesteld. Hij, die vrijwillig geeft, kan de een gave herroepen eer hij de andere schenkt, maar wij zouden ze wel gaarne allen willen houden.
Ten tweede. Het is zeer voegzaam, dat de buitengewone gezant teruggeroepen wordt, eer de gezant komt, die blijven moet als resident.
Ten derde. Het zenden van de Geest was de vrucht van de verlossing door Christus aangebracht, welke verlossing aangebracht werd door Zijn dood, en dat was Zijn heengaan.
Ten vierde. Het moest het antwoord wezen op zijn voorbede binnen de voorhang, zie Hoofdstuk 14:16. Aldus moest voor deze gave zowel betaald als gebeden worden door onze Heere Jezus, opdat wij haar des te meer op prijs zouden stellen.
Ten vijfde. Het grote argument, dat de Geest zal aanwenden ter overtuiging van de wereld, moet de hemelvaart van Christus wezen en zijn verwelkoming aldaar, zie vers 10, en Hoofdstuk 7:39.
Eindelijk. De discipelen moesten aan Zijn lichamelijke tegenwoordigheid gespeend worden, waaraan zij al te zeer gehecht waren, eer zij behoorlijk toebereid konden worden om de geestelijke hulp en vertroosting ener nieuwe bedeling te ontvangen. Het wordt uitgedrukt in stelligen, bevestigenden zin: Indien Ik heenga, zo zal Ik Hem tot u zenden", alsof Hij gezegd had: "Hebt vertrouwen in Mij, dat Ik er volkomen in voorzien zal, dat gij door Mijn heengaan niets verliest". De verheerlijkte Verlosser vergeet zijn kerk op aarde niet, en nooit zal Hij haar zonder de nodigen steun laten. Hij gaat wel heen, maar Hij zendt de Trooster, ja Hij gaat heen ten einde Hem te zenden. Zo ook heden: het een geslacht van leraren en Christenen gaat wel heen, maar een ander geslacht wordt verwekt in zijn plaats, want Christus zal zijn zaak in stand houden.

b. Dat de tegenwoordigheid van de Geest van Christus zo veel beter en begerenswaardiger is dan Zijn lichamelijke tegenwoordigheid, dat het ons werkelijk nut was, dat Hij zou heengaan om de Trooster te zenden. Zijn lichamelijke tegenwoordigheid kon slechts aan een plaats en op een tijd wezen, maar Zijn Geest is overal, aan alle plaatsen, in alle tijden, overal waar twee of drie in Zijn naam vergaderd zijn. Christus' lichamelijke tegenwoordigheid trekt der mensen ogen, Zijn Geest trekt hun harten, deze was de letter die doodt, Zijn Geest maakt levend.

II. Dat de komst des Geestes volstrekt noodzakelijk was om Christus' belangen op aarde te bevorderen, vers 8:En die gekomen zijnde, elthoon ekeinos. Hij, die gezonden is, is zelf gewillig om te komen, en bij Zijn eerste komst zal Hij dit doen: Hij zal de wereld overtuigen, door uw bediening, van zonde, en van gerechtigheid en van oordeel.

1. Zie hier wat het ambt des Geestes is, en op welke boodschap Hij is uitgezonden.
a. Om te bestraffen . Door het woord en door de consciëntie is de Geest een bestraffer, leraren zijn door hun ambt bestraffers, en door hen bestraft de Geest.
b. Om te overtuigen. Dat is een rechtsterm, en duidt op het ambt van de rechter, als hij een opsomming geeft van de bewijzen, en een zaak die lang in onderzoek is geweest en waarover lang gediscuteerd werd, in een waar en helder licht stelt. Hij zal overtuigen, dat is: "Hij zal de tegenstanders van Christus en van zijn zaak tot zwijgen brengen, door het valse en leugenachtige te ontdekken en aan te tonen van hetgeen zij hebben aangevoerd, en de waarheid en zekerheid van hetgeen zij hebben tegengestaan." Het werk van overtuiging is het werk des Geestes, Hij kan het krachtdadig, afdoend, en niemand dan Hij, de mens kan wel de zaak openen of blootleggen, maar alleen de Geest kan het hart openen. De Geest wordt de Trooster genoemd, vers 7, en hier wordt gezegd: Hij zal overtuigen. Men zou denken, dat dit een schrale troost is, maar het is de methode, door de Geest aangewend, om eerst te overtuigen, en dan te vertroosten, eerst de wond bloot te leggen, en dan de genezende

medicijn aan te wenden. Of, overtuiging in meer algemenen zin nemende voor aanwijzing van hetgeen recht is, geeft het te kennen, dat de vertroostingen des Geestes degelijk zijn en op waarheid gegrond.

2. Zie, wie het zijn, die Hij zal bestraffen en overtuigen: De wereld, zowel de Joodse als de heidense.
a. Hij zal aan de wereld de krachtigste middelen ter overtuiging geven, want de apostelen zullen heengaan in de gehele wereld, ondersteund door de Geest, om het Evangelie te prediken, dat ten volle bewezen is.
b. Hij zal genoegzaam voorzien voor het wegnemen en tot zwijgen brengen van de tegenwerpingen en vooroordelen der wereld tegen het Evangelie. Menig ongelovige werd van allen overtuigd en van allen geoordeeld, 1 Corinthiërs 14:24.
c. Hij zal velen in de wereld krachtiglijk en zaligmakend overtuigen, sommigen in iedere eeuw, aan elke plaats, ter hunner bekering tot het geloof van Christus. Dit nu was een bemoediging voor de discipelen met betrekking tot de moeilijkheden, die zij op hun weg zullen ontmoeten: Dat zij zullen zien, dat er goed gedaan wordt. Satans rijk zal als een bliksem uit de hemel vallen, hetgeen hun vreugde zal zijn, zoals het de zijn was. Zelfs op deze boosaardige wereld zal de Geest werking doen, en de overtuiging van zondaren is de troost van getrouwe leraren. Dat dit de vrucht zal zijn van hun dienst en van hun lijden, welke zeer veel tot dit goede werk zullen bijdragen.

3. Zie, waarvan de Geest de wereld zal overtuigen.
a. Van zonde, vers 9, omdat zij in Mij niet geloven. De Geest is gezonden om de zondaren te overtuigen van zonde, niet bloot om er hun van te spreken: in overtuiging is meer dan dat opgesloten, het is haar voor hen te bewijzen, hen te noodzaken haar te bekennen, zoals zij, Hoofdstuk 8:9, die van hun geweten overtuigd waren. De Geest overtuigt van het feit der zonde, dat wij zo en zo gedaan hebben, van de schuld der zonde, dat wij, door dit te doen, kwaad gedaan hebben, van de dwaasheid der zonde, dat wij tegen rede en verstand hebben gehandeld en tegen ons waar belang, van de onreinheid der zonde, dat wij er afzichtelijk door zijn geworden in Gods oog, van de bron der zonde: de verdorven natuur, en eindelijk: van de vrucht der zonde, dat het einde er van de dood is. De Geest toont de verdorvenheid en de ontaarding aan van de gehele wereld, Hij toont dat de gehele wereld schuldig is voor God.
In Zijn overtuigen legt de Geest voornamelijk het zwaartepunt op de zonde van ongeloof, van hun niet geloofd hebben in Christus.

Ten eerste. Als de grote heersende zonde. Er was, en is, een wereld van mensen, die niet in Jezus Christus geloven, en zij zijn er zich niet van bewust, dat dit hun zonde is. Het natuurlijk geweten zegt hun, dat moord en diefstal zonde zijn, maar het is een bovennatuurlijk werk des Geestes om hen er van te overtuigen, dat het zonde is dat zij hun geloof aan het Evangelie opschorten en de zaligheid verwerpen, die het Evangelie aanbiedt. Nadat de natuurlijke Godsdienst ons zijn beste ontdekkingen en aanwijzingen heeft gegeven, legt hij ons en laat hij ons onder de verdere verplichting, dat wij alle Goddelijke openbaringen, die ons te eniger tijd gedaan worden, met genoegzame bewijzen dat zij Goddelijk zijn, zullen aannemen, en er ons aan zullen onderwerpen. Deze wet wordt door diegenen overtreden, die, als God tot ons spreekt door Zijn Zoon, Hem, die spreekt, verwerpen, en daarom is het zonde.
Ten tweede. Als de grote verderf - aanbrengende zonde. Elke zonde is dit in haren aard, geen zonde is dit voor hen, die in Christus geloven, zodat het het ongeloof is, dat de zondaren veroordeelt. Het is daarom, dat zij niet kunnen ingaan tot de ruste, dat zij de toorn Gods niet kunnen ontvlieden, het is een zonde tegen het geneesmiddel.

Ten derde. Als hetgeen op de bodem is van alle zonde, aldus wordt het door Calvijn opgevat. De Geest zal de wereld overtuigen, dat de ware reden, waarom de zonde over hen heerst, is, dat zij niet door het geloof met Christus zijn verenigd. "Laat ons niet denken, dat er, zonder Christus, een greintje rechtheid in ons is", zegt Calvijn.

b. Van gerechtigheid, omdat Ik tot Mijn Vader heenga, en gij zult Mij niet meer zien, vers 10.
Wij kunnen dit verstaan: Van Christus' persoonlijke gerechtigheid. Hij zal de wereld overtuigen, dat Jezus van Nazareth Christus de Rechtvaardige was, 1 Johannes 2:1, gelijk de hoofdman over honderd erkend heeft, Lukas 23:47:Waarlijk, deze mens was rechtvaardig. Zijn vijanden hebben Hem onder de zwartste kleuren geschilderd, Hem de slechtste hoedanigheden toegeschreven, en grote menigten hadden geen andere overtuiging, of wilden geen andere overtuiging hebben, dan dat Hij een slecht mens was, hetgeen hen stijfde in hun vooroordeel tegen zijn leer, maar Hij is gerechtvaardigd door de Geest, 1 Timotheüs 4:16. Hij is bewezen een rechtvaardige te zijn, en niet een bedrieger, en hiermede is het pleit gewonnen, want Hij is of de grote Verlosser, of een grote bedrieger, maar wij zijn er zeker van dat Hij geen bedrieger is. Door welk middel of argument nu zal de Geest de mensen van de oprechtheid van de Heere Jezus overtuigen?

Ten eerste. Hun niet meer zien van Hem zal iets bijdragen tot het wegnemen van hun vooroordelen: zij zullen Hem niet meer zien in de gelijkheid des zondigen vlezes, in de gestaltenis van een dienstknecht, waardoor zij Hem hebben geminacht. Mozes werd meer geëerbiedigd na zijn heengaan dan tevoren. Maar,
Ten tweede. Zijn heengaan tot de Vader zal er een volkomen overtuiging van zijn. De komst des Geestes, overeenkomstig de belofte, was een bewijs van Christus' verhoging aan de rechterhand Gods, Handelingen 2:33, en dit was een in het licht stellen van zijn gerechtigheid, want de heilige God zou nooit een bedrieger aan zijn rechterhand doen zitten. Van Christus' gerechtigheid, meegedeeld aan ons ter onzer rechtvaardigmaking en zaligheid, welke de Messias zou aanbrengen, Daniël 9:27.

Nu zal:
Ten eerste. De Geest de mensen overtuigen van deze gerechtigheid. Daar Hij hun, door de overtuiging van zonde, hun behoefte aan gerechtigheid heeft aangetoond, zal Hij, opdat zij niet tot wanhoop zouden vervallen, hun nu aantonen, waar die gerechtigheid te verkrijgen is, en hoe zij op hun geloof vrijgesproken kunnen worden van schuld, en aangenomen kunnen worden als rechtvaardig in Gods oog. Het was moeilijk om diegenen van deze gerechtigheid te overtuigen, die hun eigen gerechtigheid zochten op te richten, Romeinen 10:3, maar de Geest zal het doen.
Ten tweede. Christus' hemelvaart is het grote argument, geschikt om de mensen van deze ongerechtigheid te overtuigen, omdat Ik tot Mijn Vader heenga, en, als bewijs van Mijn welkom bij Hem, zult gij Mij niet meer zien. Indien Christus enig deel van Zijn werk onafgedaan had gelaten, Hij zou teruggezonden zijn, maar nu wij er zeker van zijn, dat Hij aan de rechterhand Gods is, zijn wij er ook zeker van, dat wij door Hem gerechtvaardigd zijn.

c. Van oordeel, omdat de overste dezer wereld geoordeeld is, vers 11.
Merk hier op: De duivel, de overste dezer wereld, was geoordeeld, was ontdekt als een groot bedrieger en verderver, en als zodanig had hij zijn oordeel of vonnis reeds ten dele moeten ondergaan. Hij was buiten geworpen uit de heidense wereld, toen zijn orakelen tot zwijgen werden gebracht en zijn altaren verlaten werden, hij was in de naam van Christus uitgeworpen uit het lichaam van velen, en deze wondermacht bleef nog lang aanhouden in de kerk. Hij was

door de genade Gods, medewerkende met het Evangelie van Christus, uitgeworpen uit de zielen der mensen, hij is als een bliksem uit de hemel gevallen.

b. Dat is een goed argument, waarmee de Geest de wereld overtuigt van oordeel, dat is:
Ten eerste. Van een aanklevende heiligheid of heiligmaking, Mattheüs 12:18. Uit het oordeel van de overste dezer wereld blijkt, dat Christus sterker is dan Satan, hem kan ontwapenen en uit de bezitting verdrijven, en Zijn troon kan oprichten op de bouwvallen van de zijne.
Ten tweede. Van een nieuwe en betere bedeling. Hij zal aantonen, dat Christus' werk in deze wereld bestond in er de dingen terecht te zetten, tijden van hervorming en wedergeboorte in te leiden, en Hij bewijst dit hiermede, dat de overste dezer wereld, de grote meester van wanorde en wanbestuur, geoordeeld en uitgeworpen is. Alles zal wel zijn, wanneer zijn macht verbroken is, die al het kwaad heeft teweeggebracht.
Ten derde. Van de macht en heerschappij van de Heere Jezus. Hij zal de wereld overtuigen, dat Hem al het oordeel is overgegeven, en dat Hij de Heere is van allen, hetgeen hieruit blijkt, dat Hij de overste dezer wereld geoordeeld heeft, de kop der slang heeft vermorzeld, tenietgedaan heeft degene, die het geweld des doods had, en de overheden en machten heeft uitgetogen. Indien Satan aldus door Christus is ten onder gebracht, dan kunnen wij er zeker van wezen, dat geen andere macht voor Hem bestand is.
Ten vierde. Van de laatsten dag des oordeels, met al de hardnekkige vijanden van Christus, Evangelie en koninkrijk zal ten laatste voorzeker afgerekend worden, want de duivel, hun aanvoerder, is geoordeeld.

III. Dat de komst des Geestes voor de discipelen zelf een onuitsprekelijk groot voordeel zal wezen. De Geest heeft werk te doen, niet alleen aan de vijanden van Christus, om hen te overtuigen en te verootmoedigen, maar aan zijn dienstknechten en agenten, om hen te onderwijzen en te vertroosten, en daarom "was het hun nut, dat Hij zou weggaan".

1. Hij doet hen gevoelen welk een teder besef Hij had van hun tegenwoordige zwakheid, vers 12, Nog vele dingen heb Ik u te zeggen (niet, die gezegd hadden moeten worden, maar die Hij zou hebben kunnen en willen zeggen), doch gij kunt die nu niet dragen. Zie welk een Leraar Christus is.
a. Er is niemand als Hij, ten opzichte van overvloedigheid, als Hij reeds veel gezegd heeft, heeft Hij nog zeer veel meer te zeggen, schatten van wijsheid en kennis zijn in Hem verborgen, wij zijn niet nauw in Hem, als wij slechts niet nauw zijn in ons zelf.
b. Niemand is Hem gelijk in mededogen: Hij zou hun meer gezegd hebben van de dingen, die bij God te doen waren, inzonderheid omtrent de verwerping der Joden en de roeping der heidenen, maar zij konden het niet dragen, het zou hen in verwarring en verlegenheid hebben gebracht veeleer, dan hun enigerlei voldoening hebben gegeven. Toen zij, na zijn opstanding, Hem spraken van het koninkrijk aan Israël op te richten, verwees Hij hen naar de komst des Heiligen Geestes, waardoor zij de kracht zouden erlangen om de ontdekkingen te dragen, die zo strijdig waren met hun opgevatte denkbeelden, dat zij ze nu niet konden dragen.

2. Hij verzekert hun van genoegzame hulp bij de uitstorting des Heiligen Geestes. Zij waren zich nu wel bewust van grote stompzinnigheid en velerlei vergissingen, en wat zullen zij dan doen, als hun Meester hen verlaat? Maar wanneer die zal gekomen zijn, namelijk de Geest der waarheid, dan zult gij gerust wezen, en alles zal wel zijn. Ja waarlijk wèl, want Hij zal het ondernemen de apostelen te leiden, en Christus te verheerlijken.

A. De apostelen te leiden. Hij zal zorg dragen dat zij niet afdwalen van de weg. Hij zal u leiden: gelijk het leger Israëls door de woestijn geleid werd door de wolk - en vuurkolom. De

Geest bestuurde hun pen in het schrijven, ten einde hen voor fouten en vergissingen te behoeden. De Geest is ons tot Leidsman gegeven, Romeinen 8:14, niet slechts om ons de weg te wijzen, maar om ons te geleiden door Zijn voortdurende hulp en invloed. Hij zal hen in alle waarheid leiden, zoals de bekwame loods het schip in de haven leidt. Om geleid te worden in een waarheid is meer dan haar alleen maar te kennen, het is om er innig mede vertrouwd en uit ervaring er mede bekend te zijn, om er Godvruchtig en krachtig door te worden bewogen, niet slechts om er het begrip van te hebben in ons hoofd, maar er de geur, de smaak en de kracht van te hebben in ons hart, het duidt een trapsgewijze ontdekking aan van de waarheid, die al meer en meer schijnt en licht. Hij zal u door de waarheden, die eenvoudig en duidelijk zijn, leiden tot die, welke moeilijker te verstaan zijn. Maar hoe in alle waarheid?
De bedoeling is:

Ten eerste. In de gehele waarheid betreffende hun zending, in al wat hun nodig of nuttig was te weten ter behoorlijke waarneming van hun ambt, zullen zij ten volle onderwezen worden, alle waarheden, die zij aan anderen hadden te leren, zal de Geest hen leren, Hij zal er hun het rechte begrip van, en inzicht in, geven, en hen bekwaam maken om ze te verklaren en te verdedigen.
Ten tweede. In niets dan de waarheid. Alles, waar Hij u in zal leiden, zal de waarheid zijn, 1 Johannes 2:27. De zalving is waarachtig.
In de volgende woorden bewijst Hij dit:
1. De Geest zal niets dan waarheid leren, want Hij zal van zich zelf niet spreken, Hij zal generlei leer leren, onderscheiden van de Mijne, maar zo wat Hij zal gehoord hebben, en weet de bedoeling des Vaders te zijn, dat, en dat alleen, zal Hij spreken.
Dit duidt aan,
a. Dat het getuigenis des Geestes in het woord en door de apostelen is hetgeen, waarop wij kunnen steunen. De Geest onderzoekt alle dingen, ook de diepten Gods, en de apostelen hebben dien Geest ontvangen, 1 Corinthiërs 2:10, 11, zodat wij op het woord des Geestes onze zielen kunnen wagen.
b. Dat het getuigenis van de Geest altijd samenstemt met het woord van Christus, want Hij spreekt van zich zelf niet, Hij heeft geen afzonderlijk belang of bedoeling, maar, gelijk in Zijn wezen, zo is Hij ook in de getuigenis een met de Vader en de Zoon, 1 Johannes 5:7. De mensen komen in woord en geest dikwijls niet overeen met elkaar, maar het eeuwige Woord en de eeuwige Geest verschillen nooit.

2. Hij zal u alle waarheid leren, en niets achterhouden, dat u nuttig is, want Hij zal u de toekomende dingen verkondigen. De Geest is in de apostelen een Geest der profetie geweest, het was voorzegd, dat Hij dit zijn zou, Joël 2:28, en Hij was het. De Geest verkondigde hun de toekomende dingen, zoals Handelingen 11:28, 20:23, 21:11. De Geest sprak van de afval in de laatste tijden, 1 Timotheüs 4:1. Toen Johannes in de Geest was, werden hem in een gezicht de toekomende dingen getoond. Dit nu was een grote voldoening voor hun eigen gemoed, nuttig voor hen voor hun gedragslijn, alsmede een grote bevestiging van hun zending. Jansenius heeft hier een goede en Godvruchtige aantekening op: "Wij moeten niet morren, omdat de Geest ons thans niet, gelijk aan de apostelen, de toekomende dingen toont in deze wereld, het zij ons genoeg, dat de Geest ons in het Woord de toekomende dingen in de andere wereld getoond heeft, en daar hebben wij het meeste belang bij."

B. De Geest heeft ondernomen Christus te verheerlijken, vers 14, 15.
a. Zelfs het zenden van de Geest was de verheerlijking van Christus. God de Vader heeft Hem verheerlijkt in de hemel, en de Geest heeft Hem verheerlijkt op de aarde. Het was de eer des Verlossers, dat de Geest gezonden werd in Zijn naam en op zijn boodschap ten einde zijn

onderneming voort te zetten en te voltooien. Al de gaven en genade des Geestes, al de prediking en alle de geschriften der apostelen, de talen, de wonderen, het was alles ter verheerlijking van Christus.
b. De Geest verheerlijkte Christus door zijn volgelingen te leiden in de waarheid, gelijk zij in Jezus is, Efeziërs 4:21.

Hij verzekert hun,
Ten eerste. Dat de Geest hun de dingen van Christus zal bekendmaken, Hij zal het uit het Mijn nemen, en zal het u verkondigen. Gelijk Hij in wezen uitgaat van de Zoon, zo ontleent Hij ook Zijn invloed en werking van Hem. Hij zal ek tou emou, nemen uit hetgeen het Mijn is. Al wat de Geest ons verkondigt, dat is: op ons toepast, ter onzer lering en vertroosting, al wat Hij ons geeft tot kracht en levendmaking, al wat Hij ons verzekert en aan ons verzegelt, het behoorde alles aan Christus en is van Hem ontvangen. Alles was het Zijne, want Hij heeft het gekocht en duur betaald, en daarom had Hij reden om het het zijn te noemen, het Zijne, want Hij heeft het het eerst ontvangen, het is Hem gegeven als Hoofd der gemeente, om door Hem aan de leden te worden meegedeeld. De Geest is niet gekomen om een nieuw koninkrijk op te richten, maar om het koninkrijk te bevorderen en te bevestigen, dat Christus had opgericht, om dezelfde belangen in stand te houden en hetzelfde doel te bevorderen, diegenen dus, die voorgeven de Geest te hebben, maar Christus smaden, logenstraffen zich zelf, want Hij is gekomen om Christus te verheerlijken.
Ten tweede. Dat ons hierin de dingen Gods meegedeeld zullen worden. Opdat niemand zou denken, dat het ontvangen hiervan hem niet verrijkt, voegt Hij er bij: Al wat de Vader heeft is het Mijne. Als God heeft Hij al het eigen licht en al de zelfgenoegzame zaligheid, die de Vader heeft, als Middelaar zijn Hem "alle dingen van Zijn Vader overgegeven", Mattheüs 11:27, al de genade en waarheid, die God bedoelde ons te betonen, heeft Hij in de handen van de Heere Jezus gelegd, Colossenzen 1:19. Geestelijke zegeningen in hemelse zaken zijn door de Vader voor ons aan de Zoon gegeven, en de Zoon vertrouwt ze de Geest om ze tot ons te brengen. Sommigen passen dit toe op hetgeen onmiddellijk voorafgaat: Hij zal u de toekomende dingen verkondigen, en aldus is het verklaard in Openbaring 1:1. God gaf het aan Christus, en Hij gaf het te kennen aan Johannes, en deze heeft hetgeen de Geest zei geschreven, Openbaring 1:1.

Johannes 16:16 - 22
Ter vertroosting Zijner bedroefde discipelen belooft de Heere Jezus hier, dat Hij hen wederom zal bezoeken.

I. Let op, hoe Hij hun kennis geeft van de vertroosting, die Hij hun zou doen toekomen, vers 16. Hij zegt hun:
1. Dat zij Hem binnen kort niet meer zouden zien: Een kleinen tijd, en gij, die Mij gedurende zo langen tijd gezien hebt, en nog begeert Mij te zien, en gij zult Mij niet zien, en daarom, indien zij Hem nog een goede, gepaste vraag te doen hebben, dan moeten zij er spoedig mede komen, want Hij nam nu afscheid van hen. Het is goed te bedenken, hoe nabij het einde onze tijd van genade wezen kan, opdat het ons aanspore om hem goed te gebruiken, zolang hij er nog is. Thans zien onze ogen onze leraren, zien wij de dagen van de Zoon des mensen, maar nog een kleinen tijd wellicht, en wij zullen ze niet zien. Zij verloren het gezicht van Christus.

a. Bij Zijn dood, toen Hij heenging van de wereld, en er zich daarna nooit meer openlijk in heeft getoond. Het meeste wat de dood doet aan onze Christelijke vrienden is hen van voor onze ogen weg te nemen, niet hen te nemen uit het bestaan, noch uit de zaligheid, niet van alle

betrekking tot ons, maar alleen van ons gezicht, van voor onze ogen, maar niet uit ons hart of onze gedachten.
b. Bij Zijn hemelvaart, toen Hij zich aan hen onttrok (van hen, die na zijn opstanding nog gedurende enigen tijd omgang met Hem gehad hebben), nam een wolk Hem weg van hun ogen, en hoewel zij hun ogen naar de hemel hielden, Hem naoogden, zagen zij Hem niet meer, Handelingen 1:9, 10. 2 Koningen 2:12. Zie 2 Corinthiërs 5:16.

2. Dat zij Hem echter spoedig weer zouden zien: Wederom een kleinen tijd, en gij zult Mij zien, en daarom behoort gij niet te treuren als degenen, die geen hope hebben. Zijn vaarwel was nog geen laatst vaarwel, zij zullen Hem wederzien.

a. Bij zijn opstanding, spoedig na Zijn dood, toen Hij "zich zelf levend vertoond heeft met vele gewisse kentekenen, en dat wel na een zeer kleinen tijd, binnen nog geen veertig uren. Zie Hosea 6:2.
b. Bij de uitstorting des Heiligen Geestes, spoedig na zijn hemelvaart, welke de nevelen van onwetendheid en dwaling verdreef, waarin zij schier het spoor bijster waren geworden, die hun een veel helderder inzicht gaf in de verborgenheden van Christus' Evangelie, dan zij nog gehad hadden. De komst des Geestes was Christus' bezoek aan Zijn discipelen, geen vluchtig, maar een blijvend bezoek, en zulk een, als waardoor zij weer een volkomen gezicht op Hem kregen.
c. Bij Zijn wederkomst. Zij hebben Hem wedergezien, toen zij, de een na de ander, door de dood zijn weggenomen, en allen tezamen zullen zij Hem wederzien aan het einde des tijds, als Hij zal komen met de wolken, en alle oog Hem zien zal. Ook daarvan zou in waarheid gezegd kunnen worden, dat het slechts "een kleine tijd was", immers, wat zijn de dagen des tijds, in vergelijking met de dagen der eeuwigheid?" 2 Petrus 3:8, 9.

3. Hij geeft er de reden voor op: Want Ik ga heen tot de Vader. En daarom:
a. "Moet ik u voor een tijd verlaten, want Mijn zaak, Mijn werk, roept Mij naar de bovenwereld, en gij moet tevreden wezen om Mij te missen, want in werkelijkheid is Mijn zaak uw zaak".
b. "Daarom zult gij Mij weldra wederzien, want de Vader zal Mij niet ten uwen nadele terughouden. Ik ga uit op uw boodschap, gij zult Mij wederzien. zodra Mijn zaak afgedaan is, zodra het schikt en voegzaam is". Het schijnt wel, dat dit alles veeleer ziet op Zijn heengaan door de dood, en Zijn terugkeren na zijn opstanding, dan op Zijn heengaan bij zijn hemelvaart en zijn wederkomst aan het einde des tijds, want het was Zijn dood. die hen van droefheid vervulde, niet zijn hemelvaart.
Lukas 24:52, en tussen Zijn dood en zijn opstanding was het inderdaad slechts een kleine tijd. En het kan gelezen worden, niet zoals in Hoofdstuk 12:35:nog een kleinen tijd, het is niet eti mikron, maar mikron - voor, of gedurende, een kleinen tijd zult gij Mij niet zien, namelijk gedurende de drie dagen, dat Ik in het graf lig, en wederom voor, of gedurende, een kleinen tijd zult gij Mij zien, namelijk gedurende de veertig dagen tussen zijn opstanding en zijn hemelvaart. Aldus kunnen wij zeggen van onze leraren en Christelijke vrienden: Nog een kleinen tijd, en wij zullen hen niet zien, of zij moeten ons, of wij moeten hen verlaten. maar dit is zeker, binnenkort zullen wij moeten scheiden, maar niet voor eeuwig. Het is slechts een "goeden nacht" aan hen, die wij met blijdschap in de morgen hopen weer te zien.

II. De verlegenheid der discipelen, nadat hun deze mededeling gedaan was. Zij wisten niet wat zij er van denken zouden, vers 17, 18. "Sommigen van hen zeiden" - zachtjes, "tot elkaar", hetzij sommigen der zwaksten, der minst bekwamen of begaafden, of sommigen der meest weetgierigen, die het meest verlangend waren Hem te begrijpen: Wat is dit, dat Hij tot

ons zegt? Hoewel Christus dikwijls tevoren in die strekking of betekenis tot hen had gesproken, waren zij toch nog in het duister, al is het ook regel op regel, gebod op gebod, het is tevergeefs, tenzij God het verstand geeft.

Zie nu hier:
1. De zwakheid der discipelen, daar zij het zo duidelijke gezegde niet konden begrijpen, waartoe Christus hun nog wel de sleutel had gegeven, daar Hij hun dikwijls in duidelijke bewoordingen gezegd had, dat Hij gedood zou worden, en ten derden dage zou opstaan, en toch zeggen zij: wij weten niet wat Hij zegt, want:
a. "Droefheid had hun hart vervuld, en hen onvatbaar gemaakt voor vertroosting. De duisternis der onwetendheid en de duisternis der droefgeestigheid zullen gewoonlijk elkaar doen toenemen, vergissingen veroorzaken droefheid, en dan zullen de vergissingen door de droefheid nog bevestigd worden.
b. Het denkbeeld van een aards koninkrijk van Christus was zo diep bij hen ingeworteld, dat zij geen zin of betekenis wisten te geven aan die woorden van Hem, welke zij niet in overeenstemming wisten te brengen met dat denkbeeld. Als wij denken dat de Schrift in overeenstemming gebracht moet worden met de valse denkbeelden, die wij hebben ingezogen, dan is het niet te verwonderen, dat wij klagen dat dit zo moeilijk is, maar als ons verstand, onze redeneringen gevangen geleid worden door de openbaring, dan wordt de zaak gemakkelijk genoeg.
c. Wat hen zo in verlegenheid bracht schijnt de uitdrukking: een kleinen tijd geweest te zijn. Indien Hij al ten laatste heen moet gaan, kunnen zij toch niet begrijpen, waarom Hij hen zo spoedig zou verlaten, terwijl Zijn verblijf tot nu toe nog zo kort was, vergelijkender wijs zulk een kleine tijd was. Zo is het ook ons moeilijk, om ons die verandering als nabij voor te stellen, die wij weten, dat zeer zeker komen zal, en plotseling kan komen. Als ons gezegd wordt: "Nog een kleinen tijd, en dan zullen wij rekenschap moeten geven", dan weten wij niet goed hoe ons hiermede te verzoenen, want wij hebben het er altijd voor gehouden, dat het gezicht voor vele dagen is, Ezechiël 12:27.

2. Hun bereidwilligheid om onderricht te worden. Toen zij zich de betekenis van Christus' woorden niet konden verklaren, hebben zij er met elkaar over beraadslaagd en elkanders hulp er voor ingeroepen. Door samenspreking over Goddelijke dingen ontlenen wij licht aan anderen, en vermeerderen ons eigen licht. Let er op, hoe nauwkeurig zij Christus' woorden herhalen. Al kunnen wij elke moeilijkheid, die wij in de Schrift ontmoeten, niet tot klaarheid brengen, moeten wij haar toch niet ter zijde werpen, maar wat wij niet kunnen verklaren, overdenken en wachten, totdat God ons dit zal openbaren.

III. De nadere verklaring van hetgeen Christus gezegd had.
1. Zie hier waarom Christus het verklaarde, vers 19. Hij bekende, dat zij Hem wilden vragen, en dat bedoelde Hij ook. Met de moeilijkheden, die wij niet weten op te lossen, moeten wij gaan tot Hem, die alleen het verstaan of het begrip er van geven kan. Christus wist dat zij Hem wilden vragen, maar te verlegen of te beschaamd waren om het te doen. Christus neemt kennis van onze Godvruchtige begeerten, al kunnen wij ze nog niet opzenden, al zijn het nog onuitsprekelijke zuchtingen, ja zelfs komt Hij hen voor met zegeningen van het goede. Christus onderrichtte hen, van wie Hij wist, dat zij Hem wilden vragen, ofschoon zij hun vraag niet deden. Eer wij roepen, antwoordt Hij. Nog een reden, waarom Christus hun de verklaring gaf, was, omdat Hij zag, dat zij de zaak onder elkaar bespraken: "Vraagt gij daarvan onder elkaar? Wel, Ik zal het u gemakkelijk maken". Dit geeft ons te kennen, wie het zijn, die Christus wil onderwijzen:
a. De ootmoedigen, die hun onwetendheid bekennen, want dit lag in hun vragen opgesloten.

b. De naarstigen, die gebruik maken van de middelen, die zij hebben: Vraagt gij? onderzoekt gij? Gij zult onderwezen worden. Wie heeft, dien zal gegeven worden.

2. Zie hier hoe Hij het verklaarde, niet door een nauwkeurige en kritische verhandeling over de woorden, maar door hun de zaak nog duidelijker en nader voor te stellen. Hij had gesproken van Hem niet te zien en van Hem te zien, en zij begrepen zijn bedoeling niet, daarom verklaart Hij het door hun treuren en verblijd zijn, omdat wij de dingen gewoonlijk afmeten naar de uitwerking, die zij op ons hebben, vers 20. Gij zult schreien en klaaglijk wenen om Mijn heengaan, maar de wereld zal (er zich in) verblijden, en gij zult bedroefd zijn, terwijl Ik afwezig ben, maar bij Mijn terugkomst, Mijn wederkeren tot u, zal uw droefheid tot blijdschap worden. Maar Hij zegt niets van "den kleinen tijd", omdat Hij zag, dat dit hen meer dan iets anders in verlegenheid bracht, en het is van geen belang voor ons de tijden en gelegenheden te weten. De gelovigen hebben smart of vreugde al naar gelang zij al of niet een gezicht hebben op Christus en de tekenen van zijn tegenwoordigheid bespeuren.

A. Wat Christus hier en in vers 21 en 22 zegt van hun droefheid en blijdschap is in de eerste plaats te verstaan van de tegenwoordigen staat en de omstandigheden der discipelen, en zo hebben wij:
a. De voorzegging van hun droefheid: Gij zult schreien en klaaglijk wenen en gij zult bedroefd zijn. Het lijden van Christus kon niet anders dan droefheid veroorzaken aan Zijn discipelen. Zij weenden om Hem, omdat zij Hem liefhadden, de pijn van onze vriend is pijn voor ons zelf, toen zij sliepen, was het van droefheid, Lukas 22:45. Zij weenden om zich zelf, en om hun eigen verlies, en om het treurige, dat zij voor zich vreesden, als Hij heengegaan zou zijn. Het kon niet anders dan een smart zijn Hem te verliezen, voor wie zij alles hadden verlaten, en van wie zij zo veel hadden verwacht. Christus heeft Zijn discipelen vooruit gewaarschuwd, dat zij smart hadden te wachten, opdat zij er zich tegen zouden kunnen wapenen door de vertroostingen in hun hart weg te leggen.

b. Hoe de wereld zich intussen zal verheugen: maar de wereld zal zich verblijden. Wat smart is voor de heiligen, is vreugde voor de zondaren.
Ten eerste. Wie vreemdelingen zijn voor Christus, zullen volharden in hun vleselijke vrolijkheid, en zich volstrekt niet bekommeren om de smart der Christenen. Het gaat hun, die over de weg gaan, niet aan, Klaagliederen 1:12.
Ten tweede. Zij, die Christus vijandig zijn, zullen zich verblijden, omdat zij hopen Hem ten onder te hebben gebracht, en dat zijn zaak nu wel hopeloos verloren zal zijn. Wij kunnen ons voorstellen, dat de overpriesters, toen zij Christus aan het kruis zagen, zich vrolijk over Hem maakten, zoals zij, die op de aarde wonen, over de dode lichamen der getuigen, Openbaring 11:10.
Laat het ons geen verwondering baren, als wij anderen zien juichen, terwijl wij sidderen voor de ark.

c. Het wederkeren van blijdschap voor hen ter bestemder tijd: Maar uw droefheid zal tot blijdschap worden. Gelijk de blijdschap van een geveinsde, zo is de droefheid van de waren Christen slechts voor een ogenblik. De discipelen waren verblijd toen zij de Heere zagen. Zijn opstanding was voor hen als een leven uit de doden, en hun smart om Christus' lijden werd in een blijdschap verkeerd van zulk een aard, dat zij door geen lijden van hen zelf beneveld of vergald kon worden. Zij waren droevig, doch altijd blijde, 2 Corinthiërs 6:10, zij hadden een droevig leven, en toch een blijmoedig hart.

B. Het is van toepassing op al de gelovige volgelingen van het Lam en het beschrijft de gewonen toestand der Christenen.
a. Beide hun toestand en hun neiging zijn treurig, smarten zijn hun deel, en ernst is in hun gemoedsgesteldheid. Zij, die Christus kennen, moeten evenals Hij, "bekend zijn met smart". Zij schreien en wenen klaaglijk om hetgeen anderen heel licht opnemen: over hun eigen zonden en de zonden van hen, die hen omringen, zij treuren met de treurenden, en treuren om de zondaren, die niet treuren om zich zelf.
b. Intussen gaat de wereld met al hare vrolijkheid voorbij. Zij lachen nu en brengen hun dagen zo vrolijk door, dat men zou denken, dat zij noch droefheid kennen, noch er voor vrezen. Vleselijke vrolijkheid en genoegens behoren voorzeker niet tot de beste dingen, want anders zouden de slechtste mensen er niet zo ruim mede bedeeld zijn, noch de gunstgenoten des hemels er zulke vreemdelingen voor wezen.
c. Het geestelijk treuren zal weldra in een eeuwig verblijden overgaan. Vrolijkheid is gezaaid voor de oprechten, die met tranen zaaien, en ongetwijfeld zullen zij weldra met gejuich maaien. Hun droefheid zal niet slechts door vreugde worden gevolgd, maar er in overgaan, want de kostelijkste vertroostingen komen uit Godvruchtige droefheid voort. Dit heldert Hij op door een gelijkenis, ontleend aan een vrouw in barensnood, met wier smarten Hij die Zijner discipelen vergelijkt ter hunner bemoediging, want het is de wil van Christus, dat Zijn volk een vertroost volk zal zijn.

Ten eerste. Hier is de gelijkenis zelf, vers 21. Wij weten dat een vrouw, wanneer zij baart, droefheid heeft. Zij lijdt zware pijnen, dewijl hare ure gekomen is, de ure, door de natuur en de voorzienigheid vastgesteld, die zij verwacht heeft, en waaraan zij niet ontkomen kan. Maar wanneer zij het kindeken gebaard heeft, mits zij veilig en wel verlost is, en het kind, zij het ook een Jabez, 1 Koningen 4:9, toch geen Ben - Oni, Genesis 35:18, is, dan gedenkt zij der benauwdheid niet meer. Hare zuchten en klachten zijn voorbij, en de naweeën zijn gemakkelijker te dragen, om de blijdschap, dat een mens ter wereld geboren is, anthropos, iemand van het menselijk geslacht, hetzij zoon of dochter, want het woord kan beiden betekenen.

Merk op:
a. De vrucht, of het gevolg van de vloek, in de smart en pijn ener barende vrouw, overeenkomstig het vonnis, Genesis 3:16. Met smart zult gij kinderen baren. Deze smarten zijn zeer heftig: de zwaarste pijnen en smarten worden er bij vergeleken, Psalm 48:7, Jesaja 13:8, 21:3, Jeremia 4:31, 6:24, en zij zijn onvermijdelijk, 1 Thessalonicenzen 5:3. Zie wat deze wereld is, al hare rozen zijn omgeven van doornen, alle mensenkinderen zijn dwaze kinderen, omdat zij hunner moeder droefheid zijn, van de beginne aan. Dat komt van de zonde.
b. De vrucht van de zegen in de blijdschap dat een kind in de wereld geboren is. Indien God na de val de zegen niet van kracht had laten blijven: Zijt vruchtbaar en vermenigvuldigt u, dan zouden ouders nooit met welbehagen en blijdschap op hun kinderen kunnen zien, maar hetgeen de vrucht is van een zegen is een oorzaak van blijdschap, de geboorte van een kind is:

(1) der ouderen vreugde, zij verblijdt hen, Jeremia 20:15. Hoewel kinderen zekere zorgen en onzekere vertroostingen zijn, en dikwijls blijken een zeer zwaar kruis te zijn, is het toch iets natuurlijks om ons bij hun geboorte te verblijden. Indien wij er zeker van konden wezen, dat onze kinderen, evenals Johannes de Doper, vervuld zouden worden van de Heiligen Geest, dan zouden wij gewis, evenals zijn ouders, blijdschap en verheuging hebben in hun geboorte, Lukas 1:14, 15.

(2) Maar als wij bedenken, dat zij niet slechts in zonde worden geboren, maar dat zij, gelijk het hier is uitgedrukt, in de wereld zijn geboren, een wereld van valstrikken, een tranendal, dan zullen wij reden zien om ons te verheugen met beving, en te bidden, dat er van hen niet behoeve gezegd te worden: Het ware hun beter nooit te zijn geboren. Het is zulk een blijdschap, als waardoor der benauwdheid niet meer gedacht wordt als der wateren, die voorbijgegaan zijn, Job 11:16. Zo ook Genesis 41:51.

Nu is dit zeer geschikt om:
a. De smarten voor te stellen van Christus' discipelen in deze wereld. Zij zijn als barensweeën, heftig en scherp, maar niet van langen duur, en bestemd om blijdschap voort te brengen, zij zijn in pijn om te baren, zoals de kerk wordt voorgesteld, Openbaring 12:2, en het ganse schepsel, Romeinen 8:22. En:
b. Hun blijdschap na die smarten, welke alle tranen zal afwissen, want de eerste dingen zijn voorbijgegaan, Openbaring 21:4. Als zij geboren zijn in die zalige wereld, en de vruchten oogsten van al hun arbeid en smart, dan zullen het zwoegen, de moeite en de benauwdheid van deze wereld niet meer gedacht worden, zoals die van Christus niet meer gedacht werden, toen Hij van de arbeid Zijner ziel zag, overvloedig en tot Zijn volkomen verzadiging, Jesaja 53.

Ten tweede. De toepassing der gelijkenis, vers 22. Gij dan hebt nu wel droefheid, en zult waarschijnlijk nog meer hebben, maar Ik zal u wederom zien, en gij Mij, en dan zal alles wel wezen
a. Wederom spreekt Hij hun hier van hun droefheid. Gij dan hebt nu wel droefheid omdat Ik u verlaat, gelijk aangeduid wordt in de antithesis: Ik zal u wederom zien. Als Christus zich verwijdert, zich terugtrekt, dan is dit een rechtmatige oorzaak van droefheid voor Zijn discipelen. Als Hij Zijn aangezicht verbergt, dan kunnen zij niet anders dan verschrikt zijn. Als de zon ondergaat, zal de zonnebloem het hoofd laten hangen. En Christus let op deze droefheid, Hij heeft een fles voor de tranen en een register voor de zuchten van alle Godvruchtige treurenden.
b. Uitvoeriger dan tevoren verzekert Hij hen van het wederkeren der blijdschap, Psalm 36:6, 12. Hij zelf heeft Zijn eigen smarten gehad, en de onze gedragen, om de vreugde, die Hem was voorgesteld, en Hij wil, dat wij ons met ditzelfde vooruitzicht zullen bemoedigen.

Er zijn drie dingen, waardoor de blijdschap ons wordt aanbevolen:
a. De oorzaak er van: Ik zal u wederom zien. Ik zal een vriendelijk, liefdevol bezoek bij u afleggen, om naar uwen welstand te vernemen en u te vertroosten. Christus zal genaderijk wederkeren tot hen, die op Hem wachten, hoewel Hij hen voor een kleinen ogenblik scheen te hebben verlaten, Jesaja 54:7. Als de mensen verhoogd zijn, zullen zij hun minderen nauwelijks aanzien, maar de verhoogde Jezus zal Zijn discipelen bezoeken. Zij zullen Hem niet slechts zien in zijn heerlijkheid, maar Hij zal hen zien in hun nederigheid.
b. Christus' wederkeren is een wederkeren der blijdschap voor al Zijn discipelen. Als de nevelen weggevaagd zijn, en de onderbroken gemeenschap weer hersteld is, dan wordt de mond vervuld met lachen. Het hartelijke van die blijdschap: uw hart zal zich verblijden. Goddelijke vertroostingen geven vreugde in het hart. Blijdschap in het hart is degelijk en duurzaam, niet vluchtig en oppervlakkig, zij is verborgen, datgene, waarmee een vreemde zich niet zal vermengen, zij is lieflijk en geeft de Godvruchtige voldoening in zich zelf, zij is blijvend, en zal niet licht verstoord worden. Christus' discipelen moesten zich van harte verblijden in Zijn wederkomen, er zich oprecht en grotelijks in verheugen.
c. Het voortduren er van: Niemand zal uw blijdschap van u wegnemen. De mensen zullen pogen hun blijdschap van hen weg te nemen, zij zouden het doen, indien zij konden, maar zij

zullen het niet vermogen. Sommigen verstaan dit van de eeuwige blijdschap der verheerlijkten, zij, die zijn ingegaan tot de vreugde huns Heeren, zullen daar niet meer uitgaan. Van onze blijdschap op aarde kunnen wij door duizenderlei voorvallen beroofd worden, maar de hemelse blijdschap is eeuwig.
Ik versta het echter veeleer van de geestelijke blijdschap van hen, die geheiligd zijn, inzonderheid van de blijdschap der apostelen in hun apostelschap. Gode zij dank' zegt Paulus, in naam van de overigen, die ons allen tijd doet triomferen, 2 Corinthiërs 2:14. Een boosaardige wereld zou haar van hen weg willen nemen, indien banden en ballingschap, pijniging en dood haar van hen weg hadden kunnen nemen, zij zouden haar verloren hebben, maar toen zij hun alles ontnomen hadden, konden zij dit, namelijk deze blijdschap, hun toch niet ontnemen, als droevig zijnde, doch altijd blijde. Zij konden hen niet van hun blijdschap beroven, omdat zij hen niet konden scheiden van de liefde van Christus, hen niet van hun God konden beroven, noch van hun schat in de hemel.

Johannes 16:23 - 27
Ter hun verdere vertroosting wordt hun hier een antwoord op hun vragen beloofd. Er zijn twee manieren van vragen: een vragen tot onderzoek, dat het vragen is van de onwetenden, en een vragen als verzoek, dat het vragen is van de nooddruftigen. Christus spreekt hier van deze beiden.

I. Het vragen tot onderzoek zullen zij niet nodig hebben, vers 23. In dien dag zult gij Mij niets vragen, gij zult zulk een heldere kennis hebben van de verborgenheden des Evangelies, doordat uw verstand geopend zal zijn, dat gij er niet meer naar behoeft te vragen, (zoals Hebreeën 8:11. Zij zullen niet leren dat is hier onderwijzen), "gij zult opeens meer kennis hebben, dan gij tot nu toe door vlijt en inspanning verkregen hebt". Zij hadden enige vragen der onwetendheid gedaan, zoals in Hoofdstuk 9:2, sommige vragen van wantrouwen, zoals Mattheüs 19:27, sommigen vragen der onbescheidenheid, zoals Hoofdstuk 21:21, sommigen van nieuwsgierigheid, zoals Handelingen 1:6, maar nadat de Geest over hen uitgestort zal zijn, niets meer van dit alles. In het geschiedverhaal van de Handelingen der apostelen zien wij hen zelden vragen doen, zoals David: Zal ik dit doen? of, Zal ik daar heengaan? want zij waren voortdurend onder Gods leiding. In de gewichtige zaak van de prediking des Evangelies aan de heidenen, ging Petrus niet twijfelende, Handelingen 10:20. Het doen van vragen veronderstelt, dat men zich in verlegenheid bevindt, of tenminste, dat de vrager geen raad meer weet, en dan hebben de besten van ons het nodig om vragen te doen, maar wij moeten streven naar zulk een volle verzekerdheid van verstand of begrip, dat wij niet mogen aarzelen, maar voortdurend geleid worden op de weg der waarheid en des plichts. Nu geeft Hij hier een reden voor op, vers 25, die duidelijk heen wijst naar deze belofte van niet meer vragen behoeven te doen: Deze dingen heb Ik door gelijkenissen tot u gesproken, op een wijze, die gij niet zo duidelijk en begrijpelijk hebt gevonden, als gij wel gewenst had, maar de ure komt, wanneer Ik u vrijuit - zo duidelijk als gij het kunt wensen - van de Vader zal verkondigen, zodat gij dan geen vragen zult behoeven te doen.

1. De grote zaak, waar Christus hen wilde inleiden, was de kennis van God: Ik zal u van de Vader verkondigen, u met Hem bekendmaken. Dat is hetgeen Christus bedoelt te geven, en hetgeen alle ware Christenen begeren te hebben. Als Christus uitdrukking wil geven aan de grootste gunst, die Hij Zijnen discipelen denkt te betonen, dan zegt Hij, dat Hij hun vrijuit van de Vader zal verkondigen, want wat is de gelukzaligheid des hemels anders, dan onmiddellijk en voor eeuwig God te zien? God te kennen als de Vader van onze Heere Jezus Christus, is de grootste verborgenheid in welker bepeinzing het verstand zich kan verlustigen, en Hem te kennen als onze Vader is de grootste zaligheid, die onze ziel kan genieten.

2. Tot nu toe had Hij hun hiervan gesproken door gelijkenissen, door wijze, leerrijke gezegden in beeldspraak, en zich bepalende tot algemeenheden. Christus had hun vele dingen klaar en duidelijk gezegd, en zijn gelijkenissen had Hij voor Zijn discipelen verklaard, maar vanwege hun stompzinnigheid, hun ongeschiktheid om aan te nemen wat Hij hun zei, kan Hij gezegd worden tot hen in gelijkenissen te hebben gesproken, wat Hij hun zei was als een verzegeld boek, Jesaja 29:11.
a. In vergelijking met de ontdekkingen, die Hij hun doen zou als Hij Zijn Geest in hun hart zal gegeven hebben, is hetgeen Hij tot nu toe in hun oren gesproken had, slechts in gelijkenissen gesproken. Het zal voor hen zelf een aangename verrassing zijn, en zij zullen zich als in een nieuwe wereld gevoelen, als zij nadenken over al hun vorige denkbeelden, als verward en raadselachtig, vergeleken bij hun tegenwoordige heldere en duidelijke kennis van Goddelijke dingen. De bediening in letteren was niets, in vergelijking met de bediening des Geestes, 2 Corinthiërs 3:8 - 11.
b. Het bepalende tot hetgeen Hij gezegd had van de Vader en de raadsbesluiten des Vaders was hetgeen Hij gezegd had zeer duister, in vergelijking met hetgeen weldra geopenbaard stond te worden, Colossenzen 2:2.

3. Hij wilde duidelijk, vrijuit, tot hen spreken van de Vader. Toen de Geest was uitgestort, hebben de apostelen een veel grotere kennis verkregen van Goddelijke dingen, dan zij tevoren gehad hebben, zoals blijkt uit de wijze waarop de Geest hun gaf te spreken, Handelingen 2:4. Zij werden ingeleid in de verborgenheid van die dingen, waarvan zij tevoren slechts een verward denkbeeld hadden, en wat de Geest hun openbaarde wordt hier gezegd hun door Christus te zijn verkondigd, want gelijk de Vader spreekt door de Zoon, zo spreekt de Zoon door de Geest. Maar de volkomen vervulling van deze belofte zal in de hemel plaatshebben, waar wij de Vader zullen zien gelijk Hij is, van aangezicht tot aangezicht, niet zoals wij Hem nu zien door een spiegel in een duistere rede, 1 Corinthiërs 13:12, hetgeen een reden van vertroosting is voor ons, die onder de wolk der tegenwoordige duisternis zijn, waardoor wij niet instaat zijn iets ordelijks voor te stellen, maar het dikwijls onordelijk doen. Zolang wij hier zijn, hebben wij vele vragen te doen betreffende de onzichtbaren God en de onzichtbare wereld, maar op dien dag zullen wij alles helder en duidelijk zien, en geen vragen meer doen.

II. Hij belooft hun, dat zij geen vraag bij wijze van verzoek tevergeefs zullen doen.
Hier wordt als een waarheid, een feit, aangenomen, dat alle discipelen van Christus bidden. Hij had hen door Zijn voorschrift en Zijn voorbeeld geleerd om veel in het gebed te zijn, dit moet hun steun en hun troost wezen, als Hij hen verlaten zal hebben, hun onderricht, hun leiding, hun kracht en hun voorspoed moeten zij verkrijgen door het gebed.
Nu is hier:
1. Een uitdrukkelijke belofte van een toestaan van hun bede, vers 23. De inleiding tot deze belofte is van zulk een aard, dat zij er volstrekt zeker door wordt, geen twijfel er aan laat overig blijven: Voorwaar, voorwaar Ik zeg u, Ik sta er voor in met Mijn woord. De belofte zelf is ongelijkbaar rijk en lieflijk, hier wordt ons de gouden scepter toegereikt, met dit woord: Wat is uw bede? zij zal u gegeven worden. Want Hij zegt: Al wat gij de Vader zult bidden in Mijn naam, dat zal Hij u geven. Wij hebben dit tevoren gehad in Hoofdstuk 14:13. Wat willen wij meer? De belofte is zo uitdrukkelijk als wij slechts kunnen wensen.

a. Er wordt ons hier geleerd hoe te zoeken, wij moeten de Vader bidden in Christus' naam, wij moeten op God zien als een Vader, en als kinderen tot Hem komen, en op Christus als Middelaar, en wij moeten komen als zijn beschermelingen, die van Hem afhankelijk zijn. Het bidden tot de Vader sluit de bewustheid in van geestelijke behoeften en een begeerte naar geestelijke zegeningen, met de overtuiging, dat die alleen van God te verkrijgen zijn. Er ligt

ook ootmoedigheid in opgesloten, in de wijze waarop wij ons tot Hem wenden, met een gelovig vertrouwen in Hem, als Vader, instaat en bereid om ons te helpen. Het bidden in Christus' naam sluit de erkentenis in van onze eigen onwaardigheid om enigerlei gunst van God te ontvangen, een welbehagen in de methode door God aangenomen, om gemeenschap met ons te onderhouden door Zijn Zoon, en een algehele afhankelijkheid van Christus als de Heere onze gerechtigheid.
b. Er wordt ons hier gezegd hoe wij zullen slagen. Hij zal het u geven. Wat meer kunnen wij wensen dan te zullen hebben wat wij behoeven, ja te hebben wat wij willen, in overeenstemming met Gods wil, zo wij er slechts om vragen? Hij zal het u geven, van wie iedere goede gave en volmaakte gift komt. Wat Christus door de verdienste van Zijn dood verworven heeft, had Hij niet nodig voor zich zelf, maar Hij bestemde het voor, en gaf het over aan, Zijn getrouwe volgelingen, en er een kostelijke vergoeding voor gegeven hebbende, die ten volle was aangenomen, trekt Hij nu door deze belofte, als het ware, een wissel op de schatkist des hemels, dien wij door het gebed moeten aanbieden, en in Zijn naam, om te vragen om hetgeen gekocht en beloofd is, overeenkomstig de ware bedoeling van het Nieuwe Verbond. Christus had hun een grote verlichting beloofd door de Geest, maar zij moesten er om bidden, en dit hebben zij ook gedaan, Handelingen 1:14. God wil hierom gebeden zijn. Hij had hun voor hiernamaals volmaaktheid beloofd, maar wat moeten zij nu intussen doen? Zij moeten volharden in de gebede. De volmaakte genieting is weggelegd voor het land onzer rust, bidden en ontvangen zijn de vertroosting en de lieflijkheid van het land onzer vreemdelingschap.

2. Hier is een uitnodiging voor hen om te bidden. Het wordt voldoende geacht, als aanzienlijke, hooggeplaatste personen vergunning geven om hun iets te verzoeken, maar Christus roept ons, nodigt ons, tot bidden, vers 24.
a. Hij ziet terug op de wijze van doen, die zij tot nu toe gevolgd hebben: Totnogtoe hebt gij niet gebeden in Mijn naam. Dit ziet of op de inhoud van hun gebed: "gij hebt niets gevraagd, in vergelijking met hetgeen gij had kunnen vragen, en wat gij zult vragen, nadat de Geest zal uitgestort zijn". Zie welk een milde weldoener onze Heere Jezus is boven alle andere weldoeners, Hij geeft middelijk, en wel verre van ons het menigvuldige en de grootte Zijner gaven te verwijten, verwijt Hij ons veeleer het zeldzame en enghartige van ons vragen. "Gij hebt niets gevraagd in vergelijking met wat gij nodig hebt, en wat Ik heb te geven, en u beloofd heb te geven". Er wordt ons gezegd onze mond wijd open te doen. Of wel, op de naam, waarin zij hebben gebeden. Menig gebed hebben zij gebeden, maar nooit zo bepaald en uitdrukkelijk in de naam van Christus, als nu Hij hun zei dit te doen, want Hij had de grote offerande nog niet geofferd, krachtens welke onze gebeden aangenomen en verhoord zullen worden, en Hij was ook Zijn voorbidden voor ons nog niet ingetreden, waarvan het reukwerk onze gebeden zou doorgeuren, om ons aldus instaat te stellen te bidden in Zijn naam. Tot nu toe hadden zij in de naam van Christus, als Koning en Profeet, duivelen uitgeworpen en kranken genezen, maar zij konden nog niet bepaald in Zijn naam, als Priester, bidden.
b. Hij ziet uit naar hun wijze van doen in de toekomst: Bidt, en gij zult ontvangen, opdat uw blijdschap vervuld zij. Hij zegt hun om alles te bidden wat zij behoeven en Hij beloofd heeft. En Hij geeft hun de verzekering, dat zij zullen ontvangen. Wat wij uit het beginsel van genade vragen, zal God genadiglijk geven. Gij zult ontvangen. Er is hier iets meer in dan in de belofte, dat Hij het geven zal. Hij zal het niet slechts geven, maar u geven het te ontvangen, er u de vertroosting en het voordeel van geven, de macht om er van te eten, Prediker 6:2. Dat hierdoor hun blijdschap vervuld zal worden. Dit duidt aan:

Ten eerste. De gezegende uitwerking van het gebed des geloofs, zij helpt om de blijdschap des geloofs te vervullen. Wensen wij onze blijdschap volkomen te hebben, zo volkomen als

zij in deze wereld zijn kan, dan moeten wij veel bidden. Als ons gezegd wordt ons ten allen tijde te verblijden, dan volgt daar onmiddellijk op: Bidt zonder ophouden. Zie, naar hoe hoge zaak wij moeten uitgaan in ons bidden - niet slechts naar vrede, maar naar blijdschap, volkomen blijdschap. Of:
Ten tweede. De gezegende uitwerking van de verhoring van ons gebed: "Bidt, en gij zult datgene ontvangen, wat u met blijdschap zal vervullen". Door Christus vervullen Gods gaven de schatkamers der ziel, Spreuken 8:21. Bidt om de gave des Heiligen Geestes en gij zult haar ontvangen, en terwijl andere wetenschap smart vermeerdert, Prediker 1:18, zal de wetenschap, de kennis, die Hij geeft, uw blijdschap vervullen".

3. Hier zijn de gronden, waarop zij kunnen hopen te zullen welslagen, vers 26, 27, die door de apostel kortelijk saamgevat zijn, 1 Johannes 2:1. Wij hebben een Voorspraak bij de Vader.
a. Wij hebben een Voorspraak. Christus vond reden om hier vooralsnog niet op aan te dringen, hier de nadruk niet op te leggen, ten einde de volgende bemoediging des te helderder te doen uitkomen: Ik zeg u niet, dat Ik de Vader voor u bidden zal. Gesteld eens, dat Ik u niet zou zeggen, dat Ik voorbede voor u doen zal, het niet zou ondernemen al uw zaken bij de Vader te behartigen, dan kan het toch een algemene grond van vertroosting voor u zijn, dat Ik de gemeenschap heb geopend tussen u en God, een troon der genade heb opgericht, en een versen en levenden weg om in te gaan in het heiligdom voor u heb ingewijd. Hij spreekt, alsof zij geen verdere gunsten meer behoefden, nu Hij de gave des Heiligen Geestes heeft verkregen om in ons voor ons te bidden, als een Geest der aanneming, roepende "Abba, Vader", alsof zij Hem nu niet meer nodig hadden om voor hen te bidden, maar wij zullen bevinden, dat Hij meer voor ons doet dan Hij zegt. Wat de mensen doen, blijft dikwijls achter bij hetgeen zij beloven, maar Christus doet meer dan Hij beloofd heeft.
b. Wij hebben te doen met een Vader, hetgeen zo groot een bemoediging is, dat zij de andere in zekeren zin krachteloos maakt. Want de Vader zelf heeft u lief, is een Vriend voor u, en beteren vriend kunt gij niet hebben. De discipelen van Christus zijn de beminden van God zelf. Christus heeft niet slechts Gods toorn van ons afgewend, en ons in een verbond van vrede en verzoening met Hem gebracht, maar Hij heeft ons ook zijn gunst verworven, en ons in een verbond van vriendschap met Hem gebracht. Let op de nadruk, die hierop gelegd wordt. De Vader zelf heeft u lief, de Vader, die volmaakt gelukkig is in zich zelf, wiens liefde tot zich zelf zijn oneindige rechtheid is, zowel als Zijn oneindige gelukzaligheid, en toch behaagt het Hem u lief te hebben. De Vader zelf, wiens gunst gij hebt verbeurd, en aan wiens toorn gij u hebt blootgesteld, en bij wie gij een voorspraak nodig hebt, Hij zelf heeft u thans lief.

Merk op:
a. Waarom de Vader de discipelen van Christus liefhad: dewijl gij Mij liefgehad hebt, en hebt geloofd, dat Ik van God ben uitgegaan, dat is: omdat gij waarlijk Mijn discipelen zijt, niet alsof de liefde van hen was uitgegaan, in hen was begonnen, maar als Hij door zijn genade liefde in ons gewerkt heeft, dan heeft Hij een welbehagen in het werk Zijner handen.
Zie hier:
Ten eerste. Wat de eigenschap is van Christus' discipelen, zij hebben Hem lief, omdat zij geloven, dat Hij van God is uitgegaan, de eengeboren Zoon is van de Vader, en Zijn Gevolmachtigde in de wereld. Geloof in Christus werkt liefde tot Hem, Galaten 5:6. Indien wij geloven, dat Hij de Zoon van God is, dan kunnen wij niet anders dan Hem liefhebben, als zijnde oneindig beminnenswaardig in zich zelf, en als wij geloven, dat Hij onze Zaligmaker is, dan kunnen wij niet anders dan Hem liefhebben om Zijn grote goedheid jegens ons. Zie met welk een waardering het Christus behaagde van de liefde Zijner discipelen te spreken, en hoe vriendelijk Hij haar aannam. Hij spreekt er van als van datgene, hetwelk hen in Zijns

Vaders gunst aanbeval: gij hebt Mij liefgehad en in Mij geloofd, toen de wereld Mij heeft gehaat en verworpen, en gij, die u aldus hebt onderscheiden, zult onderscheiden worden.
Ten tweede. Zie het voorrecht van Christus' discipelen: de Vader heeft hen lief, en dat wel omdat zij Christus liefhebben, Hij heeft in Hem zulk een welbehagen, dat Hij ook een welbehagen heeft in zijn vrienden.

b. Welk een bemoediging dit voor hen was in het gebed. Zij behoeven niet te vrezen, dat zij geen verhoring zullen vinden, als zij bidden tot Hem, die hen liefheeft, en hun welzijn wenst.
Ten eerste. Dit waarschuwt ons tegen harde gedachten omtrent God. Als ons geleerd wordt om in het gebed te pleiten op Christus' verdienste en voorspraak, dan is dit niet, alsof alle vriendelijkheid alleen in Christus bestond, en in God niets dan toorn en wrok was, neen, zo staat de zaak niet, het is des Vaders liefde en welwillendheid, die Christus gesteld heeft tot een Middelaar, zodat wij Christus' verdienste verschuldigd zijn aan de barmhartigheid Gods, waarmee Hij Hem aan ons heeft gegeven.
Ten tweede. Laat hierdoor goede gedachten omtrent God in ons gekoesterd en bevestigd worden. Gelovigen, die Christus liefhebben, behoren te weten, dat God hen liefheeft, en moeten dus vrijmoedig tot Hem gaan, als kinderen tot een liefhebbenden Vader.
Johannes 16:28 - 33 Christus vertroost Zijn discipelen hier met twee dingen:

I. Met de verzekering, dat Hij, hoewel Hij deze wereld ging verlaten, terugkeerde tot de Vader, van wie Hij was uitgegaan, vers 28 - 32, waar wij hebben:
1. Een duidelijke, bepaalde verklaring van Christus' zending door de Vader, en van Zijn terugkeren tot Hem, vers 28. Ik ben van de Vader uitgegaan, en ben (gelijk gij ziet) in de wereld gekomen. Wederom verlaat Ik de wereld, (gelijk gij weldra zien zult) en ga heen tot de Vader. Dat is het einde van geheel de zaak. Er was niets, dat Hij hun meer ingeprent had dan deze twee dingen - vanwaar Hij gekomen is, en waar Hij heenging, de Alfa en Omega van de verborgenheid der Godzaligheid, 1 Timotheüs 3:16, dat de Verlosser bij zijn komst was God, geopenbaard in het vlees, en bij Zijn heengaan is opgenomen in heerlijkheid.

A. Deze twee grote waarheden zijn hier:
a. Saamgetrokken, en in weinige woorden uitgedrukt. Zulk een kort begrip van de Christelijke leer is zeer nuttig voor eerstbeginnenden. De eerste beginselen der woorden Gods, neergelegd in een klein bestek, in geloofsbelijdenissen en catechismussen, hebben, evenals de zonnestralen in een brandglas saamgebracht, met een verwonderlijke kracht Goddelijk licht en warmte aangebracht. Zo hebben wij in Job 28:28, Prediker 12:13, 1 Timotheüs 1:15, Titus 2:11, 12, 1 Johannes 5:11 veel in een klein bestek.
b. Met elkaar vergeleken, tegenover elkaar gesteld. Er is in Goddelijke waarheden een bewonderenswaardige harmonie, zij versterken elkaar, helderen elkaar op, dat is ook zo met Christus' komen en heengaan. Christus had Zijn discipelen geprezen, omdat zij geloofden dat Hij van God was uitgegaan, vers 27, en leidt daaruit het noodzakelijke en redelijke af van Zijn weer heengaan tot God, hetgeen hun dus noch vreemd noch treurig moet toeschijnen. Het rechte gebruik van hetgeen wij weten en kennen kan ons helpen om datgene te begrijpen, hetwelk moeilijk of twijfelachtig schijnt.

B. Als wij betreffende de Verlosser vragen, vanwaar Hij kwam en waarheen Hij is heengegaan, dan wordt ons gezegd:
a. Dat Hij is uitgegaan van de Vader, die Hem heeft geheiligd en verzegeld, en Hij is gekomen in deze wereld, deze lagere wereld, deze wereld van het mensdom, en het heeft Hem behaagd door hun vlees aan te nemen hun gelijk te worden. Hier had Hij werk te doen, en hier is Hij gekomen om het te doen. Voor dit vreemde land heeft Hij Zijn vaderland verlaten, Hij

heeft Zijn paleis verlaten voor een hut. Welk een neerbuiging! b. Toen Hij Zijn werk op aarde volbracht had, verliet Hij de wereld, en is Hij bij zijn hemelvaart wedergekeerd tot Zijn Vader. Hij was niet gedwongen heen te gaan, het was Zijn eigen daad, Zijn eigen wil, de wereld te verlaten, om er niet weer te keren eer Hij komt om er een einde aan te maken, maar geestelijk is Hij nog altijd tegenwoordig bij zijn kerk, en Hij zal tot het einde bij haar blijven.

2. De tevredenheid der discipelen met deze verklaring, vers 29, 30. Zie, nu spreekt Gij vrijuit. Het schijnt, dat dit een woord van Christus hun meer goed gedaan heeft dan al de andere, hoewel Hij veel gezegd had, dat hun wèl bijgebleven moet zijn. Evenals de wind, blaast de Geest wanneer en waar en door welk woord Hij wil, misschien door een woord, dat eenmaal, ja tweemaal gesproken werd, maar niet werd opgemerkt, maar dikwijls herhaald zijnde, zal het ten laatste toch doordringen tot de ziel.
Door dit woord zijn zij toegenomen in twee dingen.
A. In kennis: Zie, nu spreekt Gij vrijuit. Toen zij in het duister waren omtrent hetgeen Hij zei, hebben zij niet gezegd: Zie, nu spreekt Gij op duistere, voor ons onverstaanbare wijze, als om Hem te laken, maar nu zij zijn bedoeling vatten, geven zij Hem de eer voor Zijn zich neerbuigen tot hun verstand: Zie, nu spreekt Gij vrijuit. Goddelijke waarheden zullen het meeste goed doen, als zij vrijuit, dat is duidelijk, worden gesproken, 1 Corinthiërs 2:4. Zie, hoe zij jubelen, evenals de wiskunstenaar der oudheid zijn: "Eureka, eureka", "ik heb het gevonden! ik heb het gevonden! uitjubelde, toen hem de oplossing van een vraagstuk, waarover hij lang gepeinsd had, duidelijk was geworden. Als het Christus behaagt om duidelijk tot onze ziel te spreken en ons met geopende ogen zijn heerlijkheid te doen aanschouwen, dan hebben wij grotelijks reden om ons hierover te verblijden.

B. In geloof: "Nu zijn wij er zeker van."
Let op:
a. Het voorwerp van hun geloof: Wij geloven, dat Gij van God zijt uitgegaan. In vers 27 had Hij gezegd, dat zij dit geloofden. "Heere", zeggen zij, "wij geloven het, en wij hebben reden het te geloven, en wij weten dat wij het geloven, en wij genieten er de vertroosting van".
b. Wat de beweegoorzaak was van hun geloof - Zijne alwetendheid. Hieruit bleek, dat Hij een Leraar was, van God gezonden, dat Hij meer was dan een profeet, dat Hij alle dingen wist, en hier - van werden zij overtuigd, doordat Hij de twijfelingen oploste, die nog in hun hart verborgen waren, en op de bezwaren antwoordde, die zij niet hadden uitgesproken of beleden. Diegenen kennen Christus het best, die Hem kennen uit ervaring, die van zijn macht kunnen zeggen: zij werkt in mij, en van zijn liefde: Hij heeft mij liefgehad. En hieruit blijkt, dat Christus niet slechts een Goddelijke zending heeft, maar dat Hij een Goddelijk Persoon is, dat Hij een oordeler is der gedachten en der overleggingen des harten, en dus het essentiële, eeuwige Woord is, Hebreeën 4:12. Hij heeft alle gemeenten doen weten, dat Hij nieren en harten onderzoekt, Openbaring 2:23. Dat bevestigde hier het geloof der discipelen, zoals het ook de eersten indruk maakte op de Samaritaanse vrouw, dat Christus haar "alles gezegd heeft, wat zij gedaan heeft", Hoofdstuk 4:29, en op Nathanaël, dat Christus hem onder de vijgenboom gezien heeft, Hoofdstuk 1:48, 49. De woorden: Gij hebt niet van node, dat U iemand vrage, kunnen aanduiden:

Ten eerste. Christus' bereidwilligheid om te onderwijzen. Hij voorkomt ons met Zijn onderricht, en is mededeelzaam met de schatten van wijsheíd en kennis, die in Hem verborgen zijn, zodat het niet nodig is er bij Hem op aan te dringen, of er Hem lastig om te vallen. Of,
Ten tweede. Zijn bekwaamheid in het onderwijzen. "Gij hebt het niet nodig, zoals andere leraars, dat de twijfelingen der leerlingen U worden meegedeeld, want Gij weet, zonder dat het U gezegd wordt, wat hen in verlegenheid brengt." De beste onderwijzers kunnen slechts

antwoorden op hetgeen hun gezegd wordt, maar Christus kan antwoorden op hetgeen gedacht wordt, op hetgeen wij vrezen te vragen, zoals de discipelen, Markus 9:32. Aldus kan Hij medelijden hebben, Hebreeën 5:2.

3. De zachte bestraffing van Christus aan Zijn discipelen wegens hun vertrouwen, dat zij Hem nu begrepen, vers 31, 32. Bemerkende hoe zij triomferen wegens hun verkregen kennis, zei Hij: "Gelooft gij nu? Beschouwt gij uzelf thans als vergevorderde en bevestigde discipelen? Denkt gij, dat gij nu geen fouten en vergissingen meer begaan zult? Helaas, gij kent uw zwakheid niet, weldra zult gij verstrooid worden, een iegelijk naar het zijne", en verder. Hier hebben wij:
a. een vraag, bestemd om hen te doen nadenken: Gelooft gij nu? a. "Indien nu, waarom dan niet eerder? Hebt gij diezelfde dingen niet dikwijls tevoren gehoord?" Zij, die na veel onderwijs, en nadat vele roepstemmen tot hen gekomen zijn, ten laatste bewogen worden om te geloven, hebben reden om zich te schamen, dat zij zolang weerstaan hebben.
b. "Indien nu, waarom dan niet altijd? Als de ure der verzoeking komt, waar zal dan uw geloof wezen?" In zoverre er onstandvastigheid is in ons geloof, is er reden om er de oprechtheid van te betwijfelen, en te vragen: "Geloven wij wezenlijk?" b. een voorzegging van hun val. Hoe vol vertrouwen zij nu waren in hun eigen vastheid, binnen kort zullen zij Hem allen verlaten, en in diezelfden nacht werd dit vervuld, toen, nadat Hij door de wacht gevangen was genomen, al de discipelen vluchtten, Hem verlatende, Mattheüs 26:56.

Zij werden verstrooid.
a. Van elkaar: ieder hunner was op zijn eigen veiligheid bedacht, zonder zich om de anderen te bekommeren. Tijden van beroering zijn tijden van verstrooiing voor Christelijke gezelschappen, ten dage der wolk en der donkerheid wordt Christus' kudde verstrooid, Ezechiël 34:12.
b. Verstrooid van Hem: Gij zult Mij alleen laten. Zij hadden als getuígen voor Hem behoren op te treden bij Zijn verhoor, zij hadden Hem behoren bij te staan in Zijn lijden, indien zij Hem al geen verlichting of vertroosting hadden kunnen geven, hadden zij Hem toch tot eer kunnen wezen, maar zij schaamden zich Zijner keten, waren bevreesd om in Zijn lijden te moeten delen, en zo lieten zij Hem dan alleen. Menige goede zaak zal, als zij door vijanden in nood wordt gebracht, door hare vrienden worden verlaten. De discipelen waren met Christus gebleven in Zijn andere verzoekingen, maar hebben Hem nu toch de rug toegekeerd, zij, die beproefd worden, blijken niet altijd getrouw te zijn. Als wij te eniger tijd bevinden, dat onze vrienden onvriendelijk voor ons zijn, zo laat ons gedenken, dat Christus' vrienden dit voor Hem geweest zijn. Toen zij Hem alleen lieten, werden zij verstrooid, een iegelijk naar het zijne, niet naar hun eigen bezittingen of woningen, die waren in Galiléa, maar naar hun eigen vrienden en bekenden te Jeruzalem, ieder ging zijns weegs, waar hij dacht het veiligst te wezen. Iedereen zorgde voor zich zelf, voor zijn eigen leven. Diegenen zullen niet durven lijden voor hun Godsdienst, die meer het hun zoeken dan hetgeen van Christus is, en die op de dingen der wereld zien als op hun eigendom, waarin hun geluk is gelegen.

Merk hier nu op:
Ten eerste, dat Christus van tevoren wist, dat Zijn discipelen Hem in de ure der benauwdheid zullen verlaten, en toch was Hij teder en vriendelijk jegens hen. Wij zijn gereed van sommigen te zeggen: "Als wij hun ondankbaarheid hadden kunnen voorzien, wij zouden niet zo mild zijn geweest met onze gunsten aan hen". Christus heeft de hun voorzien, en toch was Hij vriendelijk voor hen.
Ten tweede. Hij sprak hun er van, als een bestraffing van hun opgetogenheid over hun tegenwoordige kennis, "Gelooft gij nu? Weest niet hoog gevoelende, maar vreest, want gij

zult uw geloof zo droevig zien wankelen, dat het de vraag zal wezen, of het al of niet oprecht was." Zelfs als wij de vertroosting smaken van onze genadegaven, is het goed om aan ons gevaar te worden herinnerd, dat uit ons bederf voortkomt. Als ons geloof sterk, onze liefde vurig, en onze verzekerdheid helder en duidelijk voor ons is, kunnen wij daar toch niet uit afleiden, dat het morgen zal wezen zoals het heden is. Zelfs als wij de meeste reden hebben om te denken dat wij staan, dan hebben wij toch nog reden genoeg om toe te zien, dat wij niet vallen.
Ten derde. Hij sprak er van als van iets, dat zeer nabij was. De ure was alrede gekomen in zekeren zin, wanneer zij even schuw van Hem zullen zijn, als zij ooit begerig naar Hem geweest waren. Een kleine tijd kan grote veranderingen teweegbrengen, zowel met ons als in ons.

c. Een verzekering van Zijn eigen vertroosting, in weerwil hiervan. Nochtans ben Ik niet alleen. Hij wil de schijn niet hebben van te klagen over hun verlaten van Hem, alsof dit een wezenlijke schade of nadeel voor Hem was, want in hun afwezigheid is Hij zeker van Zijns Vaders tegenwoordigheid, hetgeen voor Hem alles was: De Vader is met Mij. Wij kunnen dit beschouwen:
a. Als een bijzonder voorrecht van de Heere Jezus. De Vader was zo met Hem in Zijn lijden, als Hij nooit met iemand anders geweest is, want nog was Hij in de schoot des Vaders. De Goddelijke natuur heeft de menselijke natuur niet verlaten, maar haar ondersteund, en een onverwinbare vertroosting en een onschatbare waarde in Zijn lijden gelegd. De Vader had zich verbonden met Hem te zijn in geheel zijn onderneming, Psalm 89:22, en Hem te bewaren, Jesaja 49:8, dit heeft Hem kloekmoedigheid gegeven, Jesaja 50:7. Zelfs toen Hij klaagde, dat Zijn Vader Hem had verlaten, heeft Hij Hem toch Mijn God genoemd, en terstond daarna was Hij zo wel verzekerd van Zijn gunstrijke tegenwoordigheid, dat Hij Zijn geest in zijn handen heeft bevolen. Daarmee had Hij zich steeds vertroost, Hoofdstuk 8:29. Die Mij gezonden heeft is met Mij. De Vader heeft Mij niet alleen gelaten, en inzonderheid nu, bij het einde. Dit helpt ons geloof in het welbehaaglijke van Christus' voldoening. Ongetwijfeld heeft de Vader een welbehagen in Hem gehad, want Hij is van het begin tot het einde met Hem geweest in zijn onderneming.
b. Als een voorrecht, dat aan alle gelovigen gemeen is, krachtens hun eenheid met Christus, als zij alleen zijn, zijn zij niet alleen, want de Vader is met hen.

Ten eerste. Als zij alleen zijn door eigen keus, als zij alleen zijn, zoals Izaak in het veld, Nathanaël onder de vijgenboom, Petrus op het dak, in overpeinzing en gebed, dan is de Vader met hen. Zij, die in de eenzaamheid met God spreken, zijn nooit minder alleen dan wanneer zij alleen zijn. Een goede God en een goed hart vormen ten allen tijde een goed gezelschap.
Ten tweede. Als eenzaamheid hun een beproeving is: hun vijanden stellen hen alleen, hun gezelschap is, gelijk dat van Job, verwoest, toch zijn zij niet zo alleen als men zou denken, de Vader is met hen, zoals Hij met Jozef was in de gevangenis, en met Johannes in de ballingschap. In hun grootste benauwdheid zijn zij als een, over wie zijn vader zich ontfermt, als een, dien zijn moeder troost. En zolang Gods gunstrijke tegenwoordigheid met ons is, zijn wij gelukkig, en behoren wij gerust te zijn, al zou de gehele wereld ons verlaten. "Wij geven Gode de eer niet, die Hem toekomt, indien wij Hem alleen niet algenoegzaam voor ons achten", zegt Calvijn.

II. Hij vertroost hen met de belofte, dat zij in Hem vrede zullen hebben, krachtens zijn overwinning over de wereld, wèlke moeilijkheden en bezwaren zij er ook in ontmoeten zullen, vers 33. Deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat gij in Mij vrede hebt, en zo gij in Mij geen vrede hebt, zult gij in het geheel geen vrede hebben, want in de wereld zult gij

verdrukking hebben. Gij moet niets anders verwachten, en toch kunt gij goedsmoeds zijn, want Ik heb de wereld overwonnen.
Merk op:

1. Het doel, dat Christus beoogde met deze afscheidsrede aan Zijn discipelen: Dat zij in Hem vrede zouden hebben. Het was hiermede Zijn voornemen niet om hun een vol gezicht te geven op die leer, waarin zij weldra door de uitstorting des Geestes meesters zullen zijn, maar alleen hen voor het ogenblik er van te overtuigen, dat Zijn heengaan van hen wezenlijk ten beste was. Of, wij kunnen het in meer algemenen zin nemen, dat Christus hun dit alles gezegd heeft, opdat zij, door zich in Hem te verlustigen, het grootste genot mochten smaken. Het is de wil van Christus, dat Zijn discipelen innerlijk vrede zullen hebben, hoe groot de onrust van buiten ook moge zijn. Vrede in Christus is de enige ware vrede, en alleen gelovigen hebben dien vrede, want deze zal Vrede zijn, Micha 5:4. Door Hem hebben wij vrede met God, en zo hebben wij in Hem vrede in ons eigen gemoed. Het woord van Christus heeft ten doel, dat wij in Hem vrede zullen hebben. Vrede is de vrucht der lippen, en van zijn lippen, Jesaja 57:19.

2. Het onthaal, dat hun waarschijnlijk in de wereld wachtte. "Gij zult geen uitwendige vrede hebben, gij moet dien ook niet verwachten". Hoewel zij gezonden waren om vrede op aarde te verkondigen, en in de mensen een welbehagen, moeten zij beroering op aarde verwachten, en kwaadwilligheid van de mensen. Het is het lot geweest van Christus' discipelen om in deze wereld min of meer verdrukking en benauwdheid te hebben. De mensen vervolgen hen, omdat zij zo goed zijn, en God kastijdt hen, omdat zij niet beter zijn. De mensen bedoelen hen af te snijden van de aarde, en God bedoelt om hen door beproeving en verdrukking geschikt te maken voor de hemel, en aldus hebben zij, tussen die beiden, verdrukking.

3. De bemoediging, die Christus hun daartoe geeft. Maar hebt goeden moed, tharseite. "Niet slechts: hebt goede vertroosting, maar hebt goeden moed, versterkt uw hart hieromtrent, want alles zal wèl wezen". Temidden der verdrukking van deze wereld is het de plicht en het belang van Christus' discipelen, om goedsmoeds te zijn, zich in God te blijven verlustigen, niettegenstaande allen druk van buiten, en hun hoop op God te behouden, wàt hun ook moge bedreigen, als droevig zijnde, en toch altijd blijde, 2 Corinthiërs 6:10, en zelfs "roemende in de verdrukkingen", Romeinen 5:3.

4. De grond dezer bemoediging: Ik heb de wereld overwonnen. Christus' overwinning is de triomf des Christens. Christus overwon de overste dezer wereld, ontwapende hem, en wierp hem uit, en nog vertreedt Hij Satan onder zijn voeten. Hij overwon de kinderen dezer wereld, door de bekering van velen tot het geloof en de gehoorzaamheid van Zijn Evangelie, hen tot kinderen makende van Zijn koninkrijk. Als Hij Zijn discipelen uitzendt in de gehele wereld om Zijn Evangelie te prediken, dan zegt Hij.: Hebt goeden moed, Ik heb de wereld overwonnen, zo ver als Ik gegaan ben, en dat zult ook gij. Hoewel gij verdrukking hebt in de wereld, zult gij toch uw doel bereiken en de wereld overwinnen, Openbaring 6:2. Hij overwon de bozen der wereld, want menigmaal heeft Hij zijn vijanden tot zwijgen gebracht, hen beschaamd gemaakt. "En hebt gijlieden goeden moed, want de Geest zal u in staat stellen dit ook te doen". Hij overwon de boze neigingen dezer wereld door er zich aan te onderwerpen, Hij heeft het kruis verdragen en de schande veracht, en Hij overwon de goede dingen dezer wereld, door er dood voor te wezen, hare eerbewijzingen hadden geen schoonheid in Zijn oog, hare genoegens geen bekoorlijkheid voor Hem.

Nooit is er zulk een veroveraar van de wereld geweest als Christus was, en dit behoort ons te bemoedigen.

a. Omdat Christus voor ons de wereld overwonnen heeft, zodat wij haar als een overwonnen vijand kunnen beschouwen, die menigmaal teleurgesteld en in de engte gedreven was. Ja meer,
b. Hij overwon haar voor ons, dat is: ten onze behoeve, als de Overste Leidsman onzer zaligheid. Wij hebben belang bij zijn overwinning, door Zijn kruis is de wereld ons gekruisigd, hetwelk betekent, dat zij volkomen overwonnen en in ons bezit is gesteld, alles is het uwe, zelfs ook de wereld. Daar Christus de wereld overwonnen heeft, hebben gelovigen niets te doen dan hun overwinning te achtervolgen en de buit te verdelen, en dit doen wij door het geloof, 1 Johannes 5:4. Wij zijn meer dan overwinnaars door Hem, die ons liefgehad heeft.

Hoofdstuk 17

1 Dit heeft Jezus gesproken, en Hij hief Zijn ogen op naar de hemel, en zeide: Vader, de ure is gekomen, verheerlijk Uw Zoon, opdat ook Uw Zoon U verheerlijke. 2 Gelijkerwijs Gij Hem macht gegeven hebt over alle vlees, opdat al wat Gij Hem gegeven hebt, Hij hun het eeuwige leven geve. 3 En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enigen waarachtigen God, en Jezus Christus, Dien Gij gezonden hebt.
4 Ik heb U verheerlijkt op de aarde; Ik heb voleindigd het werk, dat Gij Mij gegeven hebt om te doen; 5 En nu verheerlijk Mij, Gij Vader, bij Uzelf, met de heerlijkheid, die Ik bij U had, eer de wereld was. 6 Ik heb Uw Naam geopenbaard de mensen, die Gij Mij uit de wereld gegeven hebt. Zij waren Uw, en Gij hebt Mij dezelve gegeven; en zij hebben Uw woord bewaard. 7 Nu hebben zij bekend, dat alles, wat Gij Mij gegeven hebt, van U is. 8 Want de woorden, die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik hun gegeven, en zij hebben ze ontvangen, en zij hebben waarlijk bekend, dat Ik van U uitgegaan ben, en hebben geloofd, dat Gij Mij gezonden hebt. 9 Ik bid voor hen; Ik bid niet voor de wereld, maar voor degenen, die Gij Mij gegeven hebt, want zij zijn Uw. 10 En al het Mijn is Uw, en het uw is Mijn; en Ik ben in hen verheerlijkt.
11 En Ik ben niet meer in de wereld, maar deze zijn in de wereld, en Ik kome tot U, Heilige Vader, bewaar ze in Uw Naam, die Gij Mij gegeven hebt, opdat zij een zijn, gelijk als Wij. 12 Toen Ik met hen in de wereld was, bewaarde Ik ze in Uw Naam. Die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik bewaard, en niemand uit hen is verloren gegaan, dan de zoon der verderfenis, opdat de Schrift vervuld worde. 13 Maar nu kom Ik tot U, en spreek dit in de wereld, opdat zij Mijn blijdschap vervuld mogen hebben in zichzelf. 14 Ik heb hun Uw woord gegeven; en de wereld heeft ze gehaat, omdat zij van de wereld niet zijn, gelijk als Ik van de wereld niet ben.
15 Ik bid niet, dat Gij hen uit de wereld wegneemt, maar dat Gij hen bewaart van de boze. 16 Zij zijn niet van de wereld, gelijkerwijs Ik van de wereld niet ben. 17 Heilig ze in Uw waarheid; Uw woord is de waarheid. 18 Gelijkerwijs Gij Mij gezonden hebt in de wereld, alzo heb Ik hen ook in de wereld gezonden. 19 En Ik heilige Mijzelf voor hen, opdat ook zij geheiligd mogen zijn in waarheid. 20 En Ik bid niet alleen voor dezen, maar ook voor degenen, die door hun woord in Mij geloven zullen. 21 Opdat zij allen een zijn, gelijkerwijs Gij, Vader, in Mij, en Ik in U, dat ook zij in Ons een zijn; opdat de wereld gelove, dat Gij Mij gezonden hebt. 22 En Ik heb hun de heerlijkheid gegeven, die Gij Mij gegeven hebt; opdat zij een zijn, gelijk als Wij Een zijn; 23 Ik in hen, en Gij in Mij; opdat zij volmaakt zijn in een, en opdat de wereld bekenne, dat Gij Mij gezonden hebt, en hen liefgehad hebt, gelijk Gij Mij liefgehad hebt.
24 Vader, Ik wil, dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt; opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen, die Gij Mij gegeven hebt; want Gij hebt Mij liefgehad, voor de grondlegging der wereld.
25 Rechtvaardige Vader, de wereld heeft U niet gekend; maar Ik heb U gekend, en dezen hebben bekend, dat Gij Mij gezonden hebt. 26 En Ik heb hun Uw Naam bekend gemaakt, en zal Hem bekend maken; opdat de liefde, waarmede Gij Mij liefgehad hebt, in hen zij, en Ik in hen.

Dit hoofdstuk bevat een gebed, het gebed des Heeren, het gebed van de Heere Christus. Er is een gebed des Heeren, dat Hij ons heeft leren bidden, maar zelf niet gebeden heeft, want Hij behoefde niet om vergeving van zonden te bidden, maar dit gebed is inzonderheid Zijn gebed en paste Hem alleen als Middelaar, en is een voorbeeld van zijn voorbede voor ons, en is toch ook nuttig voor ons, zowel tot onderricht als tot aanmoediging in het bidden.
Merk op:

I. De omstandigheden van dit gebed, vers 1.
II. Het gebed zelf.
    1. Hij bidt voor Zichzelf, vers 1 - 5.
    2. Hij bidt voor de Zijnen.
    En hierin zien wij
    (1). De algemene pleitgronden, waarmee Hij zijn beden voor hen inleidt, vers 6 - 10.
    (2). De bijzondere beden, die Hij voor hen opzendt:

a. Dat zij bewaard mogen worden, vers 11 - 16,
b. Dat zij geheiligd mogen worden, vers 17 - 19.
c. Dat zij verenigd mogen zijn. vers 11, 20 - 23.
d. Dat zij verheerlijkt mogen worden, vers 24 - 26.

Johannes 17:1 - 5
Wij hebben hier de omstandigheid van dit gebed, vers 1. Menig plechtig gebed heeft Christus in de dagen Zijns vlezes opgezonden (soms bleef Hij de gehelen nacht over in het gebed) maar geen Zijner gebeden is zo uitvoerig meegedeeld als dit.
Merk op:

1. De tijd, wanneer Hij dit gebed heeft gebeden, toen Hij dit, of deze woorden, gesproken heeft, het bovenvermelde vaarwel aan Zijn discipelen, heeft Hij dit gebed in hun tegenwoordigheid gebeden, zodat het:
a. Een gebed was na een leerrede, nadat Hij van God tot hen gesproken had, sprak Hij nu tot God voor hen. Voor hen, tot wie wij spreken in prediking, moeten wij bidden. Hij, die over de dorre beenderen moest profeteren, moest ook bidden: Gij Geest! kom aan van de vier winden en blaas in deze gedoden. En voor het gepredikte woord moet gebeden worden, want God geeft de wasdom.
b. Het was een gebed na een sacrament, nadat Christus en Zijn discipelen tezamen het pascha en des Heeren Avondmaal hadden gegeten, en Hij hun daarbij had toegesproken en vermaand, besloot Hij de plechtigheid met dit gebed, dat God de goede indrukken, die zij daarbij ontvangen hadden, in hen zou bewaren.
c. Het was een gebed van, of met het gezin. Christus' discipelen vormden Zijn gezin, en, ten einde aan de hoofden van huisgezinnen een goed voorbeeld te geven, heeft Hij, als een Zoon van Abraham, niet slechts Zijn gezin onderwezen, Genesis 18:19, maar als een Zoon van David, heeft Hij Zijn huisgezin gezegend, 2 Samuel 6:20, voor hen en met hen gebeden.
d. Het was een afscheidsgebed. Als wij van onze vrienden scheiden, dan is het goed om bij het afscheid met elkaar te bidden, Handelingen 20:36. Christus scheidde van hen door de dood, en die scheiding moest geheiligd en lieflijk gemaakt worden door gebed. De stervende Jakob zegende de twaalf patriarchen, de stervende Mozes de twaalf stammen, en zo ook hier, de stervende Jezus de twaalf apostelen.
e. Het was een gebed ter inleiding van zijn offerande, die Hij nu op aarde stond op te offeren, de gunsten en zegeningen noemende, die door de verdienste van Zijn dood voor de Zijnen verkregen zouden worden. Christus bad toen als een priester, die offerde, uit kracht waarvan alle gebeden gedaan moesten worden.
f. Het was een gebed, dat als voorbeeld kan dienen van zijn voorspraak, daar Hij altijd leeft om voor ons te bidden binnen de voorhang. Niet, alsof Hij in Zijn verhoogden staat zich met dezelfde nederige smeking wendt tot Zijn Vader als toen Hij nog op aarde was. Neen, zijn voorspraak in de hemel is een aanbieden van zijn verdienste aan Zijn Vader, met verzoek dat zij Zijnen uitverkorenen ten goede zal komen.

2. De uitdrukking van vurige begeerte, die Hij gebruikt in Zijn gebed: Hij hief Zijn ogen op naar de hemel, zoals tevoren, Hoofdstuk 11:41, niet alsof Christus het nodig had als een hulp om zijn aandacht te bepalen, maar het behaagde Hem aldus deze houding te heiligen voor hen, die haar aannemen, en haar te rechtvaardigen tegenover hen, die haar bespotten. Het betekent, de opheffing der ziel tot God in het gebed, Psalm 25:1. Sursum corda was vanouds een opwekking tot gebed. Heft op uw harten tot de hemel, dáárheen moeten wij onze begeerten richten in het gebed, en vandaar moeten wij de goede dingen verwachten, om welke wij gebeden hebben.

II. Het eerste gedeelte van het gebed zelf, waarin Christus voor Zichzelf bidt.
1. Hij bidt tot God als een Vader. Hij hief zijn ogen op, en zei: Vader. Gelijk tot God alleen gebeden moet worden, zo is het onze plicht om Hem in het gebed als Vader te beschouwen, en Hem onze Vader te noemen. Aan allen, die de Geest der aanneming hebben, wordt geleerd Abba Vader te roepen, Romeinen 8:15, Galaten 4:6. Indien God onze Vader is, dan hebben wij vrijen toegang tot Hem, grond van vertrouwen in Hem, en grote verwachtingen van Hem. Christus noemt Hem hier heilige Vader, en rechtvaardige Vader, vers 25. Want het zal ons zeer nuttig zijn in het gebed, zo tot leiding als tot bemoediging, om God te noemen zoals wij hopen Hem te zullen bevinden.

2. Hij bad ten eerste voor Zichzelf. Hoewel tot Christus, als God gebeden werd, heeft Christus, als mens, zelf gebeden, aldus betaamde het Hem alle gerechtigheid te vervullen. Tot Hem, evenals tot ons, was gezegd: Eis, dat is: bid, en Ik zal u geven, Psalm 2:8. Hij moet vragen, bidden, om hetgeen Hij verworven heeft, en zullen wij denken te zullen hebben wat wij nooit hebben verdiend, maar duizend maal hebben verbeurd, zo wij er niet om bidden? Het zet ere bij aan het gebed, dat het de bode was, dien Christus op zijn boodschappen heeft uitgezonden, de weg was, waarop Hij zelf met de hemel gemeenschap onderhield. Het geeft ook een grote aanmoediging aan biddende mensen, en reden om te hopen, dat zelfs het gebed degene, die gans ontbloot is, niet versmaad zal worden. Er was een tijd, toen Hij, die onze Voorspraak is, een eigen zaak had te bepleiten, een grote zaak, van welks welslagen zijn eer afhing als Middelaar, en dit moest Hij doen op dezelfde wijze, als die aan ons is voorgeschreven, door gebeden en smekingen, Hebreeën 5:7, zodat Hij het gemoed kent van de smekeling, Exodus 23:9.
Merk nu op:
Christus begon met te bidden voor Zichzelf, en daarna bad Hij voor Zijn discipelen, deze barmhartigheid moet beginnen met ons zelf, hoewel zij daar niet moet eindigen. Wij moeten onze naaste liefhebben als ons zelf, en voor hem bidden als voor ons zelf, en daarom moeten wij op de rechte wijze eerst ons zelf liefhebben en voor ons zelf bidden. Christus was veel beknopter in het gebed voor Zichzelf dan in Zijn gebed voor Zijn discipelen.
Ons gebed voor de kerk, de gemeente, moet niet in een hoekje van onze gebeden worden gedrongen, als wij bidden voor al de heiligen, hebben wij ruim gelegenheid om hierover uit te weiden, en dan moeten wij ons niet beperken, niet nauw zijn.
Nu zijn hier twee beden, die Christus opzendt voor zich zelf, en deze twee zijn een - namelijk dat Hij verheerlijkt zal worden. Maar die een bede: "Verheerlijk Mij", wordt tweemaal opgezonden, omdat zij op tweeërlei zaken ziet. Ter verdere voortzetting van zijn onderneming: "Verheerlijk Mij, opdat Ik U verheerlijke", door te doen hetgeen overeen is gekomen, dat nog gedaan moet worden, vers 1 - 3. En, voor de volbrenging van zijn onderneming tot nu toe: "Verheerlijk Mij, want Ik heb U verheerlijkt". Ik heb het Mijn gedaan, Heere, doe Gij nu het Uwe, vers 4, 5.

Christus bidt hier om verheerlijkt te worden, opdat Hij God zou verheerlijken, vers 1. Verheerlijk Uw Zoon overeenkomstig Uw belofte, opdat Uw Zoon U verheerlijke overeenkomstig het werk, dat Hij op zich genomen heeft.
Merk hier op:
a. Waar Hij om bidt - dat Hij verheerlijkt zal worden in de wereld: "De ure is gekomen, wanneer al de machten der duisternis zich zullen verenigen om Uwen Zoon te honen en te vernederen, Vader, verheerlijk Gij Hem nu." De Vader heeft de Zoon op aarde verheerlijkt.

Ten eerste. In Zijn lijden zelf, door de tekenen en wonderen, die er bij plaatshadden. Toen zij, die kwamen om Hem te grijpen, als door de donder getroffen waren door een woord, - toen Judas beleed, dat Hij onschuldig was, en die belijdenis bezegeld heeft met zijn eigen schuldig bloed, - toen de vrouw des rechters in de slaap, en de rechter zelf wakker zijnde, Hem rechtvaardig verklaarden, - toen de zon verduisterd werd, en de voorhang des tempels scheurde, toen heeft de Vader de Zoon niet slechts gerechtvaardigd, maar verheerlijkt. Ja meer.
Ten tweede. Zelfs door Zijn lijden, toen Hij gekruisigd werd, werd Hij grootgemaakt, werd Hij verheerlijkt, Hoofdstuk 13:31. Het was in Zijn kruis, dat Hij de Satan en de dood overwonnen heeft, zijn doornen waren een kroon, en in het opschrift boven Zijn hoofd heeft Pilatus meer geschreven dan hij dacht. Maar
Ten derde. Nog veel meer na Zijn lijden. De Vader heeft de Zoon verheerlijkt, toen Hij Hem van de doden heeft opgewekt, Hem openlijk aan verkoren getuigen getoond heeft, en de Geest heeft uitgestort om zijn zaak te steunen en te bepleiten, en Zijn koninkrijk heeft opgericht onder de mensen, toen heet Hij Hem verheerlijkt. Hierom bidt Hij nu, hierop dringt Hij aan.

b. Waarop Hij pleit ter ondersteuning van Zijn bede.
Ten eerste. Hij pleit op verwantschap: Verheerlijk Uwen Zoon, Uwen Zoon als God, als Middelaar. Het is in aanmerking hiervan, dat Hem de heidenen gegeven zijn tot Zijn erfdeel, want Gij zijt Mijn Zoon, Psalm 2:7, 8. De duivel had Hem verzocht met het aanbod van de koninkrijken der wereld om van Zijn Zoonschap afstand te doen, het te laten varen, maar Hij heeft dit aanbod met minachting afgewezen, en was voor zijn verhoging afhankelijk van Zijn Vader, en nu wendt Hij zich daarvoor tot Hem. Zij, die de aanneming tot kinderen hebben ontvangen, kunnen in het geloof bidden om de erfenis der kinderen, indien zij geheiligd zijn, dan worden zij ook verheerlijkt: Vader, verheerlijk Uwen Zoon.
Ten tweede. Hij voert de tijd aan als pleitgrond: De ure is gekomen, de tijd, tot op een uur bepaald. De ure van Christus' lijden was in de raad Gods vastgesteld en bepaald. Hij had dikwijls gezegd, dat zijn ure nog niet was gekomen, maar nu was zij gekomen, en Hij wist het. De mens weet zijn tijd niet, Prediker 9:12, maar de Zoon des mensen wist het. Hij noemt het deze ure, Hoofdstuk 12:27, en hier de ure, Markus 14:35 en Johannes 16:21. Want de ure van de dood des Verlossers was, evenals de ure van zijn geboorte, voorzeker wel de merkwaardigste en gewichtigste ure, en ongetwijfeld ook de hachelijkste ure, die er ooit was, sedert de klok des tijds aan de gang was gemaakt.

Nooit is er een ure geweest als deze, en nooit heeft een ure van tevoren zo vele verwachtingen opgewekt, noch daarna zo vele gedachten.
1. "De ure is gekomen, waarin Ik nodig heb erkend te worden". Nu is het de ure, wanneer deze grote zaak beslist moet worden, na vele voorafgaande schermutselingen zal nu de beslissende strijd tussen de hemel en de hel plaatshebben, en de grote zaak, waarmee Gods eer en des mensen geluk gemoeid zijn, moet nu voor altijd gewonnen of verloren worden. De twee kampioenen, David en Goliath, Michael en de draak, treden nu het strijdperk binnen, de krijgsklaroen wordt geblazen voor een aanval, die voor de een of de andere zijde noodlottig zal zijn: Verheerlijk thans Uwen Zoon, geef Hem thans de overwinning op de overheden en machten, laat nu het vermorzelen van zijn verzenen het vermorzelen veroorzaken van de kop der slang, laat Uw Zoon thans zo ondersteund worden, dat "Hij niet zal falen noch ontmoedigd zal worden", (Jesaja 42:4) . Toen Jozua uitging, overwinnende en opdat hij overwonne, werd gezegd, dat de Heere Jozua groot maakte, en zo heeft Hij Zijn Zoon verheerlijkt, toen Hij Zijn kruis tot Zijn zegewagen heeft gemaakt.

2. "De ure is gekomen, bij het einde waarvan Ik verwacht gekroond te worden, de ure is gekomen, wanneer Ik zal worden verheerlijkt en aan uw rechterhand zal worden gezet." Tussen Hem en die heerlijkheid lag het bloedig toneel des lijdens, daar dit echter van korten duur was, spreekt Hij alsof Hij dit gering achtte: De ure is gekomen, dat Ik verheerlijkt moet worden, en eerder verwachtte Hij dit niet. In de ure der beproeving, en inzonderheid in de stervensuur, kunnen goede Christenen bidden: "De ure is nu gekomen, sta mij bij, treed voor mij op, nu of nooit, thans zal de aardse tabernakel worden gebroken, de ure is gekomen, dat ik zal verheerlijkt worden, 2 Corinthiërs 5:1.

Ten derde. Hij pleit op des Vaders eigen belang hierin. Opdat ook Uw Zoon U verheerlijke, want Hij had geheel zijn onderneming aan Zijns Vaders eer en heerlijkheid gewijd. Hij wenste triomfantelijk door Zijn lijden naar zijn heerlijkheid heengevoerd te worden, opdat Hij de Vader op tweeërlei wijze zou verheerlijken: -
1. Door de dood des kruizes, dien Hij nu stond te ondergaan. Vader, verheerlijk Uwen naam, dat gaf de grote bedoeling te kennen van Zijn lijden, het doel namelijk van des Vaders geschonden eer onder de mensen te herstellen door zijn genoegdoening. "Vader, erken Mij in Mijn lijden, opdat Ik U door Mijn lijden moge eren."
2. Door de leer van het kruis, die nu weldra aan de wereld verkondigd zal worden, en waardoor Gods koninkrijk weer opgericht zal worden onder de mensen. Hij bidt, dat Zijn lijden zozeer door Zijn Vader verheerlijkt en gekroond zal worden, dat niet slechts de ergernis van het kruis er door weggenomen zal worden, maar dat het voor hen, die behouden worden, de wijsheid Gods en de kracht Gods zal zijn. Indien God Christus gekruisigd niet had verheerlijkt door Hem op te wekken van de doden, dan zou geheel zijn onderneming teniet zijn gedaan, en daarom: Verheerlijk Mij, opdat Ik U verheerlijke.

Nu heeft Hij ons hiermede geleerd:
a. Wat wij in onze gebeden, in al onze voornemens en begeerten op het oog moeten hebben, namelijk de ere Gods. Daar het ons hoofddoel is God te verheerlijken, moeten andere dingen gezocht en gedaan worden in onderworpenheid aan en ten dienste van de Heere. "Doe dit, of dat, voor Uwen dienstknecht, opdat Uw dienstknecht U moge verheerlijken. Geef mij gezondheid, opdat ik U moge verheerlijken met mijn lichaam, voorspoed, opdat ik U moge verheerlijken met mijn goed, mijn bezitting," enz. Uw naam worde geheiligd moet onze eerste bede zijn, en het doel bepalen van al onze andere gebeden, 1 Petrus 4:11.
b. Hij heeft ons geleerd wat te verwachten en te hopen. Indien wij er ons in oprechtheid toe begeven de Vader te verheerlijken, dan zal Hij niet in gebreke blijven datgene voor ons te doen, wat nodig is om ons instaat te stellen Hem te verheerlijken, ons de genade te geven, die Hij weet genoeg voor ons te zijn, en de gelegenheid, die Hij gepast en geschikt acht. Maar indien wij innerlijk, in het verborgen, ons zelf meer eren dan Hem, dan is het rechtvaardig in Hem, om ons aan onze eigen raadslagen over te laten, en in plaats van ons zelf te eren, zullen wij ons zelf dan te schande maken.

Ten vierde. Hij pleit op zijn opdracht, vers 2, 3. Hij begeert Zijn Vader te verheerlijken, in overeenstemming met, en tengevolge van, de opdracht, die Hem gegeven is: "Verheerlijk Uwen Zoon, gelijkerwijs Gij Hem macht gegeven hebt, verheerlijk Hem in de uitoefening van de macht, die Gij Hem gegeven hebt", aldus is het in verband met de bede, of, "opdat Uw Zoon U verheerlijke, overeenkomstig de macht, die Hem gegeven is, aldus is het in verband met de pleitgrond. Zie hier nu de macht van de Middelaar.
A. De oorsprong van Zijn macht: Gij hebt Hem macht gegeven, Hij heeft haar van God, wiens alle macht is. In zijn gevallen toestand moet de mens, ter zijner wederherstelling, onder een nieuwen regeringsvorm worden gebracht, die niet ingevoerd kon worden dan door een

bijzondere opdracht onder het groot zegel des hemels, gegeven aan de Ondernemer van dat hoogheerlijk werk, Hem aanstellende als enigen Scheidsman in het grote geschil, dat er was, en enigen Borg van het grote verbond, dat er zijn zal, tussen God en de mens, zodat Hij voor dit ambt zijn macht ontving, welke uitgeoefend moest worden op een verschillende wijze met zijn macht en regering als Schepper. De Koning der kerk is geen overweldiger, zoals de overste dezer wereld, Christus' recht om te regeren is onbetwistbaar.

B. De uitgebreidheid Zijner macht: Hij heeft macht over alle vlees.
a. Over geheel de mensheid. Hij heeft macht in en over de wereld der geesten, de machten der ongeziene bovenwereld zijn Hem onderworpen, 1 Petrus 3:22, maar thans bemiddelende tussen God en de mens, pleit Hij hier op zijn macht over alle vlees. Zij waren mensen, die Hij moest onderwerpen en redden, uit dat geslacht is Hem een overblijfsel gegeven, en daarom is geheel die orde van wezens onder zijn voeten onderworpen.
b. Over het mensdom, beschouwd als verdorven en gevallen, want aldus is de mens vlees genoemd, Genesis 6:3. Indien hij in dezen zin geen vlees ware geweest, dan zou hij geen Verlosser nodig hebben. Over dit zondig geslacht heeft de Heere Jezus alle macht, en al het oordeel, hen betreffende, is Hem overgegeven, macht om te binden en te ontbinden, om kwijt te schelden of te veroordelen, macht op aarde om de zonden te vergeven, of niet te vergeven. Als Middelaar is aan Christus het bestuur over geheel de wereld in handen gegeven, Hij is de Koning der volken, Hij heeft macht zelfs over hen, die Hem niet kennen en Zijn Evangelie niet gehoorzamen. Hen, over wie Hij niet regeert, beheerst Hij, Psalm 22:29, 72:8, Mattheüs 28:18, Johannes 3:35.
c. Het grote oogmerk van deze macht: Opdat al wat Gij Hem gegeven hebt, Hij hun het eeuwige leven geve.

Hier is de verborgenheid van onze zaligheid blootgelegd.
a. De Vader geeft de uitverkorenen over aan de Verlosser, stelt hen onder zijn hoede en zorg, als de kroon en het loon van zijn onderneming, Zijn volbracht werk. Hij heeft soevereine macht over geheel het gevallen geslacht, maar een bijzonder deel in het verkoren overblijfsel, alle dingen zijn onder zijn voeten onderworpen, maar zij zijn overgegeven in zijn handen.
b. De Zoon onderneemt het de zaligheid te verzekeren van hen, die Hem gegeven zijn, opdat Hij hun het eeuwige leven geve. Zie, hoe groot de macht is van de Verlosser. Hij heeft levens en kronen te geven, eeuwige levens, die nooit sterven, onsterfelijke kronen, die nooit verwelken. Denk er nu over na, hoe groot de Heere Jezus is, die zo grote bevordering en verhoging kan schenken, en hoe genadig Hij is, daar Hij aan hen, die door Hem verlost en behouden worden, het eeuwige leven schenkt.

a. Hij heiligt hen in deze wereld, geeft hun het geestelijk leven, dat het eeuwige leven is in de kiem, Hoofdstuk 4:14. Genade in de ziel is de hemel in die ziel.
b. Hij zal hen verheerlijken in de andere wereld, hun zaligheid zal volkomen zijn in het zien van God en in Hem te genieten. Dat alleen wordt genoemd, omdat al het overige Zijner onderneming, zoals hen te onderwijzen, voor hen te voldoen, hen te heiligen en hen toe te bereiden voor het eeuwige leven, er onder begrepen is. Wij worden geroepen tot Zijn koninkrijk en heerlijkheid en wedergeboren tot de erfenis. Wat het laatste is in de volvoering, is het eerste geweest in het voornemen of de bedoeling, en dat is het eeuwige leven.
c. Hiertoe is de algemene heerschappij des Verlossers dienstbaar. Hij heeft macht over alle vlees, ten einde het eeuwige leven te geven aan de uitverkorenen. Christus' heerschappij over de kinderen der mensen strekt tot behoudenis van de kinderen Gods. Al deze dingen zijn om hunnentwil, 2 Corinthiërs 4:15. Al de wetten van Christus, al zijn inzettingen, al zijn beloften, die aan allen gegeven zijn, zijn bedoeld en bestemd om geestelijk leven mede te delen aan, en

het eeuwige leven te verzekeren voor, allen, die aan Christus gegeven zijn, Hij is der gemeente gegeven tot een Hoofd boven alle dingen. Het bestuur over het rijk der voorzienigheid en het rijk der genade is in dezelfde hand gegeven, opdat alle dingen zouden medewerken ten goede voor hen, die geroepen zijn.
d. Wij hebben hier een nadere verklaring van dit grote plan, vers 3:Dit is het eeuwige leven, hetwelk Ik gemachtigd ben en ondernomen heb te geven, dat is zijn aard en wezen, en dit is de weg, die er heenleidt, dat zij U kennen, de enigen, waarachtigen God, hierin bestaan al de openbaringen en beginselen van de natuurlijken Godsdienst, en Jezus Christus, dien Gij gezonden hebt als Middelaar, en de leerstellingen en wetten van dien heiligen Godsdienst, dien Hij ingesteld heeft tot wederherstelling van de mens uit zijn gevallen staat".

Hier is:
a. Het grote doel, dat ons door de Christelijken Godsdienst wordt voorgesteld, en dat is: het eeuwige leven, de gelukzaligheid ener onsterfelijke ziel in het zien en genieten van een eeuwigen God. Dit moest Hij aan allen openbaren en voor allen, die Hem gegeven waren, verzekeren. Door het Evangelie worden leven en onsterflijkheid aan het licht gebracht, een leven, hetwelk het tegenwoordige leven even ver te boven gaat in voortreffelijkheid als in duur.
b. De zekere weg, om tot dit doel te komen, welke is: de rechte kennis van God en Jezus Christus: Dit is het eeuwige leven: U te kennen, hetgeen op tweeërlei wijze opgevat kan worden.
(1). Het eeuwige leven ligt in de kennis van God en Jezus Christus, het tegenwoordige beginsel van dit leven is de gelovige kennis van God en Christus, de toekomstige volmaking van dat leven zal de kennis van God en Christus wezen door aanschouwing. Zij, die met Christus verenigd zijn en een leven leiden van gemeenschap met God in Christus, weten in zekere mate, door ervaring, wat het eeuwige leven is, en zullen zeggen: "Indien dit de hemel is, dan is de hemel lieflijk, zie Psalm 17:15.
(2). De kennis van God en Christus leidt naar het eeuwige leven, dat is de wijze, waarop Christus het eeuwige leven geeft, door de kennis degene, die ons geroepen heeft, 2 Petrus 1:3, en dat is de wijze waarop wij het ontvangen.

De Christelijke Godsdienst toont ons de weg naar de hemel.
Ten eerste. Door ons te wijzen op God, als de oorzaak en de zaligheid van ons bestaan, want Christus is gestorven om ons tot God te brengen. Hem te kennen als onze Schepper, Hem lief te hebben, te gehoorzamen, zich aan Hem te onderwerpen, als onze Eigenaar, Bestuurder en Weldoener - Hem ons zelf toe te wijden als onze Opperheer, van Hem afhankelijk te zijn als ons voornaamste goed, alles heen te leiden tot Zijn lof, als ons hoogste doel, - dat is het eeuwige leven. God wordt hier genoemd de enige, waarachtige God, om Hem te onderscheiden van de valse goden der heidenen, die namaaksels waren, maar niet van de persoon van de Zoon, van wie uitdrukkelijk gezegd wordt, dat Hij is de waarachtige God en het eeuwige leven, 1 Johannes 5:20, en die in dezen tekst voorgesteld wordt als voorwerp van dezelfden Godsdienstigen eerbied met de Vader. Het is zeker, dat er slechts een enige levende en ware God is, en dat is de God, dien wij aanbidden. Hij is de ware God, en niet een blote naam of gedachte, de enige, ware God, en allen, die zich in mededinging met Hem hebben opgeworpen, zijn ijdelheid en een leugen, Zijn dienst is de enig ware Godsdienst.
Ten tweede. Door ons te wijzen op Jezus Christus, als de Middelaar tussen God en de mens: Jezus Christus, dien Gij gezonden hebt. Indien de mens in de staat der onschuld ware gebleven, dan zou de kennis van de enigen waren God voor hem het eeuwige leven geweest zijn, maar nu hij gevallen is, moet er iets meer zijn, nu er schuld op ons drukt is God te kennen, Hem te kennen als de rechtvaardigen Rechter, wiens vloek op ons is, en niets is meer

dood - aanbrengend dan dit te weten. Het is dus nodig voor ons Christus te kennen als onze Verlosser, door wie alleen wij thans toegang kunnen hebben tot God. Het is het eeuwige leven in Christus te geloven, en Hij heeft op zich genomen dit te schenken aan zo velen, als Hem gegeven zijn. Zie Hoofdstuk 6:39, 40. Zij, die met God en Christus bekend zijn, bevinden zich reeds in de voorsteden van het eeuwige leven.

Christus bidt hier, dat Hij verheerlijkt mocht worden, uit aanmerking dat Hij de Vader tot nu toe verheerlijkt heeft, vers 4, 5. De betekenis van de vorige bede was: "Verheerlijk Mij in deze wereld, de betekenis van de laatste bede is: Verheerlijk Mij in de toekomende wereld. Ik heb U verheerlijkt op de aarde, en nu verheerlijk Mij.
Merk hier op:
a. Met welk een troostrijke gedachte Christus terugziet op het leven, dat Hij op aarde geleefd heeft: Ik heb U verheerlijkt. Ik heb voleindigd het werk, het is zo goed als afgedaan. Hij klaagt niet over de armoede en de schande, die Zijn deel zijn geweest, over het leven van vermoeienis, dat Hij geleid heeft. Hij ziet dit voorbij en vindt er behagen in terug te zien op Zijn dienen van de Vader, en de voortgang van het werk, dat Hij had ondernomen.

Dit wordt hier vermeld.
1. Tot eer van Christus, dat Zijn leven op aarde in alle opzichten beantwoord heeft aan het doel, waarmee Hij in de wereld is gekomen. Onze Heere Jezus had werk, dat Hem te doen was gegeven door Hem, die Hem had gezonden, Hij is niet in de wereld gekomen om een gemakkelijk, rustig leven te leiden, maar om het land door te gaan goeddoende, en alle gerechtigheid te vervullen. Zijn Vader gaf Hem Zijn werk, Zijn werk in de wijngaard, Hij heeft er Hem toe aangesteld en er Hem in bijgestaan.
2. Het werk, dat Hem te doen gegeven was, heeft Hij voleindigd. Hoewel Hij toen nog niet door het laatste gedeelte er van was heengegaan, was Hij toch zo nabij van geheiligd te zijn door lijden, dat Hij kon zeggen: Ik heb het voleindigd, het was zo goed als afgedaan. Hij ging er nu de laatste hand aan leggen, eteleioosa - Ik heb voleindigd. Het woord betekent Zijn volbrengen van ieder deel Zijner onderneming op de volledigste en volkomenste wijze.
3. Hierin verheerlijkte Hij Zijn Vader, Hij behaagde Hem, Hij loofde Hem. Het is de heerlijkheid Gods, dat Zijn werk volkomen is, en hetzelfde is de heerlijkheid van de Verlosser, hetgeen, waarvan Hij de werker is, daar zal Hij ook de voleindiger van wezen. Het was een vreemde weg voor de Zoon om de Vader te verheerlijken door zich zelf te vernederen (het had veeleer de schijn van Hem te verkleinen), maar het was zo geschikt en beraamd, dat het Hem zou verheerlijken: "Ik heb U verheerlijkt op de aarde, op zulk een wijze, dat de mensen op aarde de openbaring Uwer heerlijkheid konden dragen."

Ten tweede. Het wordt vermeld als voorbeeld voor allen, opdat wij Zijn voorbeeld zouden volgen.
1. Wij moeten er ons op toeleggen om het werk te doen, dat God ons te doen heeft gegeven, overeenkomstig onze geschiktheid en de sfeer onzer werkzaamheid, wij moeten, een iegelijk van ons, al het goed in de wereld doen, dat wij kunnen.
2. Wij moeten in alles de heerlijkheid Gods op het oog hebben. Wij moeten Hem verheerlijken op de aarde, die Hij aan de kinderen der mensen heeft gegeven, slechts dien cijns er voor vragende, op de aarde, waar wij in proeftijd zijn, en in een staat van voorbereiding voor de eeuwigheid.
3. Wij moeten hierin volharden tot aan het einde onzer dagen, wij moeten niet neerzitten voor wij ons werk volbracht hebben, totdat wij "als een dagloner onze dag afdoen", Job 14:6 1).
Ten derde. Het is vermeld tot bemoediging van allen, die zich op Hem verlaten. Indien Hij het werk voleindigd heeft, dat Hem te doen is gegeven, dan is Hij een volkomen Zaligmaker, en

dan heeft Hij Zijn werk niet ten halve volbracht. En Hij, die Zijn werk voor ons voleindigd heeft, zal het ook in ons voleindigen tot aan de dag van Christus.

Zie met welk een vertrouwen Hij uitziet naar de vreugde, die Hem voorgesteld is, vers 5: En nu verheerlijk Mij, Gij Vader. Dat is het, waarop Hij staat maakt, en dat Hem niet ontzegd kan worden.
Ten eerste. Zie hier, waar Hij om bad, Verheerlijk Mij, zoals tevoren, in vers 1. Alle herhalingen in het gebed zijn nog geen ijdele herhalingen, Christus bad, zeggende dezelfde woorden, Mattheüs 26:44, en toch bad Hij te ernstiger. Hetgeen Zijn Vader Hem had beloofd, en waarvan Hij verzekerd was, daar moest Hij toch om bidden, beloften zijn niet bestemd of bedoeld om gebeden te vervangen, maar om de gidsen te zijn voor onze begeerten en de grond voor onze hoop. Het verheerlijkt zijn van Christus omvat alle eer, en macht, en blijdschap van Zijn verhoogden staat. Zie hoe het beschreven wordt.

1. Het is heerlijkheid bij God, niet slechts: Verheerlijk Mijn naam op de aarde, maar Verheerlijk Mij bij Uzelf. Het was het paradijs, het was de hemel, om bij Zijn Vader te zijn, zoals Spreuken 8:30, Daniël 7:13, Hebreeën 8:1. De grootste heerlijkheid van de verhoogden Verlosser zou tentoongespreid worden binnen de voorhang, waar de Vader zijn heerlijkheid openbaart. De lofzeggingen van de bovenwereld gaan op tot Hem, die op de troon zit, en het Lam, Openbaring 5:13, en de gebeden van de benedenwereld doen genade en vrede neerkomen van God, onze Vader, en van onze Heere Jezus Christus, en aldus heeft de Vader Hem verheerlijkt bij zich zelf.

2. Het is de heerlijkheid, die Hij bij God had, eer de wereld was.
Hieruit blijkt:
a. Dat Jezus Christus, als God, het aanzijn had eer de wereld was, van gelijke eeuwigheid met de Vader is. Onze Godsdienst maakt ons bekend met Enen, die voor alle dingen was, en door wie alle dingen zijn.
b. Dat zijn heerlijkheid bij de Vader is van eeuwigheid, zowel als Zijn bestaan bij de Vader, want Hij is van eeuwigheid het afschijnsel van Zijns Vaders heerlijkheid geweest, Hebreeën 1:3. Gelijk Gods schepping van de wereld zijn heerlijkheid slechts heeft bekend gemaakt, maar er niets wezenlijks aan toegevoegd heeft, zo heeft Christus het verlossingswerk op zich genomen, niet omdat Hem heerlijkheid ontbrak, want Hij had heerlijkheid bij de Vader eer de wereld was, maar omdat wij heerlijkheid nodig hadden.
c. Dat Jezus Christus in de staat Zijner vernedering zich ontdaan heeft van zijn heerlijkheid, er een sluier over heeft geworpen, hoewel Hij nog God was, was Hij echter God geopenbaard in het vlees, niet in zijn heerlijkheid. Hij heeft voor een wijle zijn heerlijkheid afgelegd, als een blijk en onderpand, dat Hij zijn onderneming ten einde zou brengen, overeenkomstig het bestel Zijns Vaders.
d. Dat Hij in Zijn verhoogden staat zijn heerlijkheid weer heeft aangenomen, en zich wederom met Zijn vroeger gewaad des lichts bekleed heeft. Zijn onderneming nu volbracht hebbende, eiste Hij nu ook het loon, dat Hem er voor toekwam, door deze woorden: Verheerlijk Mij. Hij bidt, dat zelfs Zijn menselijke natuur bevorderd mocht worden tot de hoogste eer, waarvoor zij vatbaar was, Zijn lichaam een heerlijk lichaam zou wezen, en dat de heerlijkheid der Godheid nu geopenbaard zou worden in de persoon van de Middelaar, EMMANUEL, Godmens. Hij bidt niet om verheerlijkt te worden bij de vorsten en groten der aarde, neen, Hij, die de beide werelden kende, en kon kiezen in welke Hij bevorderd wilde worden, verkoos haar in de heerlijkheid der andere wereld, als ver al de heerlijkheid van deze overtreffende. Hij had de koninkrijken dezer wereld en hun heerlijkheid veracht, toen Satan ze Hem aanbood, en daarom kan Hij met des te meer vrijmoedigheid aanspraak maken op de

heerlijkheid der andere wereld. Laat datzelfde gevoelen in ons zijn. "Heere, geef de heerlijkheid dezer wereld aan wie Gij haar wilt geven, maar laat mij deel hebben aan de heerlijkheid in de toekomende wereld. Het is van geen belang, er is niets aan gelegen, dat ik door de mensen gehoond en vernederd word, maar, Vader, verheerlijk mij bij Uzelf.

Ten tweede. Zie hier waarop Hij pleit: Ik heb U verheerlijkt, uit aanmerking nu hiervan, verheerlijk Gij Mij. Want:
1. Daar was billijkheid in, en een uitnemende gepastheid, dat, zo God in Hem verheerlijkt was, Hij Hem bij zich zelf zou verheerlijken, gelijk Hij had opgemerkt, Hoofdstuk 13:32. Er was zulk een oneindige waardij in hetgeen Christus deed om Zijn Vader te verheerlijken, dat Hij al de heerlijkheid van Zijn verhoogden staat terecht verdiend heeft. Indien de heerlijkheid des Vaders verhoogd werd door de vernedering des Zoons, dan voegde het, dat de heerlijkheid des Zoons er op de duur niet door verminderd zou worden.
2. Het was overeenkomstig het verbond tussen hen, dat, zo de Zoon zijn ziel tot een schuldoffer wil stellen, Hij de machtigen als een roof zal delen, Jesaja 53:10, 12, en het koninkrijk Zijner zou wezen: en hierop had Hij het oog, hierop rekende Hij in Zijn lijden, het was voor de vreugde, die Hem voorgesteld was, dat Hij het kruis heeft verdragen, en in Zijn verhoogden staat verwacht Hij nog de voltooiing van zijn verhoging, omdat Hij zijn onderneming voltooid heeft, Hebreeën 10:13.
3. Het was het geschiktste blijk, dat Zijn Vader het werk, dat Hij volbracht had, aannam en goedkeurde. Door de verheerlijking van Christus zijn wij overtuigd, dat God voldaan was, en hierin werd een werkelijk bewijs gegeven, dat Zijn Vader een welbehagen in Hem had als in Zijn geliefden Zoon.
4. Aldus moet ons geleerd worden, dat diegenen, en diegenen alleen, die God op aarde verheerlijken, en volharden in het werk, dat God hun te doen heeft gegeven, bij de Vader verheerlijkt zullen worden, als zij niet meer in deze wereld moeten zijn. Niet alsof wij, evenals Christus, die heerlijkheid kunnen verdienen, maar ons verheerlijken van God wordt vereist als een blijk van ons deel aan Christus, door wie het eeuwige leven Gods vrije gave is.
Johannes 17:6 - 10 Voor zich zelf gebeden hebbende, gaat Christus er nu toe over om te bidden voor hen, die de Zijnen zijn, en Hij kende hen bij naam, hoewel Hij hen hier niet noemt.

Merk hier nu op:
I. Voor wie Hij niet bad, vers 9:Ik bid niet voor de wereld.
Er is een wereld van mensen, voor wie Jezus Christus niet gebeden heeft. Hiermede wordt niet bedoeld de wereld van het mensdom in het algemeen (daar bidt Hij hier voor, vers 21, "opdat de wereld geloven, dat Gij Mij gezonden hebt"), en het is ook niet bedoeld van de heidenen, in onderscheiding van de Joden, maar de wereld is hier genomen in tegenstelling met de uitverkorenen, die uit de wereld aan Christus gegeven zijn. Neem de wereld als een hoop van ongewand koren op de dorsvloer, en God heeft haar lief, Christus bidt voor haar en sterft voor haar, want er is een zegen in, maar de Heere, volkomen goed kennende degenen, die zijn zijn, heeft Hij inzonderheid diegenen op het oog, die Hem van uit de wereld gegeven zijn, en zondert hen af. Neem nu de wereld als de overblijvenden hoop van verworpen, waardeloos kaf, en daarvoor bidt Christus niet, noch sterft er voor, maar laat het over, en de wind drijft het heen. Dezen worden de wereld genoemd, omdat zij geregeerd worden door de geest van deze wereld, en er hun deel in hebben. Voor dezen bidt Christus niet, wèl zijn er nog dingen, waarvoor Hij bij God pleit ten hunnen behoeve, gelijk de wijngaardenier om uitstel heeft verzocht voor de onvruchtbaren vijgenboom, maar Hij bidt niet voor hen in dit gebed, zij hebben part noch deel in de zegeningen, waarom hier gebeden wordt. Hij zegt niet: Ik bid tegen de wereld, zoals Elia God aanspreekt tegen Israël, maar: Ik bid niet voor hen, Ik

ga hen voorbij, en laat hen over aan hen zelf, zij zijn niet geschreven in het boek des levens des Lams, en daarom niet gegraveerd op de borstlap des groten Hogepriesters. En ongelukkig is de toestand van dezulken, zoals de toestand van hen, voor wie het de profeet verboden was te bidden, ja nog ongelukkiger, Jeremia 7:16. Wij, die niet weten wie uitverkoren zijn en wie voorbij zijn gegaan, moeten bidden voor alle mensen, 1 Timotheüs 2:4. Zo lang er leven is, is er hoop. Zie 1 Samuel 12:23.

II. Voor wie Hij gebeden heeft: niet voor engelen, maar voor de kinderen der mensen.
1. Hij bidt voor hen, die Hem gegeven zijn, bedoelende in de eerste plaats de discipelen, die Hem gevolgd waren in de wedergeboorte, maar ongetwijfeld moet het verder uitgestrekt worden tot allen, die dezelfde hoedanigheden hebben, die de woorden van Christus ontvangen en geloven, vers 6, 8. Hij bidt voor allen, die in Hem geloven zullen, vers 20, maar niet slechts de beden, die volgen, maar ook die, welke vooraf gingen, moeten beschouwd worden als omvattende alle gelovigen, aan elke plaats, in iedere tijd, want Hij heeft een zorgende belangstelling voor die allen, en Hij roept de dingen, die niet zijn, alsof zij waren.

III. Welke aanmoediging Hij had, om voor hen te bidden.
Zij waren Uwe, en Gij hebt Mij dezelf gegeven, vers 6, en wederom, vers 9, degenen, die Gij Mij gegeven hebt. "Vader, zij, voor wie Ik thans bid, zijn degenen, die Gij Mij toevertrouwd hebt, en wat ik voor hen te zeggen heb, is ingevolge van de last, dien Ik, hen betreffende, ontvangen heb."
Dit is:
a. In de eerste plaats bedoeld van de discipelen, die er toen waren, die aan Christus gegeven waren als zijn leerlingen, om door Hem opgeleid te worden terwijl Hij op de aarde was, en zijn agenten te zijn, om voor Hem gebruikt te worden, als Hij naar de hemel zou gegaan zijn. Zij waren Hem gegeven, om zijn leerstellingen te leren kennen, om de getuigen te zijn van Zijn leven en van zijn wonderen, en de gedenktekenen van zijn genade en gunst, om de verkondigers te zijn van Zijn Evangelie, en de stichters van zijn kerk. Toen zij alles verlaten hebben om Hem te volgen, was dit de verborgen drijfveer van dat vreemde besluit, zij waren Hem gegeven, anders zouden zij zich niet aan Hem gegeven hebben. Het apostelschap en de bediening des Evangelies, welke Christus' gaven zijn aan de kerk, zijn eerst des Vaders gaven geweest aan Jezus Christus. Gelijk onder de wet de Levieten aan Aäron gegeven waren, Numeri 3:9, heeft de Vader aan Hem (den groten Hogepriester onzer belijdenis) eerst de apostelen gegeven, en de Evangeliedienaars in alle tijden, opdat zij waarnemen zijn wacht, en de wacht der gehele vergadering voor de tent der samenkomst, om de dienst des tabernakels te bedienen, zie Efeziërs 4:8, 11, Psalm 68:19. Christus heeft deze gave ontvangen voor mensen, ten einde ze aan mensen te geven. Gelijk dit hoge eer bijzet aan de bediening des Evangelies, en dat ambt groot maakt, hetwelk zo verkleind en vernederd wordt, zo legt het ook aan de dienaren des Evangelies een grote verplichting op om zich geheel aan de dienst van Christus te wijden, als zijnde Hem gegeven.
b. Maar het is bedoeld om al de uitverkorenen te omvatten, want van hen wordt elders gezegd, dat zij aan Christus gegeven zijn, Hoofdstuk 6:37, 39, en Hij had er dikwijls nadruk op gelegd, dat zij, die Hij moest behouden, Hem gegeven, toevertrouwd waren, aan zijn zorg waren zij overgegeven, uit zijn hand werden zij verwacht, en hen betreffende heeft Hij bevelen ontvangen.

Hier toont Hij:
a. Dat de Vader macht had ze Hem te geven: Zij waren Uwe. Hij heeft niet gegeven wat het zijn niet was. De uitverkorenen, die de Vader aan Christus heeft gegeven, waren de Zijnen, en wel in drieërlei opzicht.

Ten eerste. Zij waren schepselen, hun leven en bestaan hadden zij van Hem. Toen zij aan Christus gegeven waren, om vaten ter ere te zijn, waren zij in zijn hand als leem in de hand des pottenbakkers, om over beschikt te worden, gelijk Gods wijsheid het meest geschikt achtte voor Gods eer en heerlijkheid.
Ten tweede. Zij waren misdadigers, en hun leven en bestaan waren aan Hem verbeurd. Het was een overblijfsel van het gevallen mensdom, dat aan Christus gegeven was, om verlost te worden, waarvan offers aan de gerechtigheid gemaakt hadden kunnen worden, toen zij verkoren werden om gedenktekenen te zijn van genade, zij zouden met volle recht de pijnigers overgegeven hebben kunnen worden, toen zij aan de Zaligmaker werden overgeleverd.
Ten derde. Zij werden uitverkoren, en hun leven en zijn werden bestemd voor Hem, zij werden Gode afgezonderd, en aan Christus gegeven als Zijn Agent. Hierop legt Hij weer de nadruk in vers 7. Alles, wat Gij Mij gegeven hebt, is van U, hetgeen, hoewel er alles wat Zijn ambt als Middelaar betreft, onder begrepen kan zijn, toch inzonderheid bedoeld is van hen, die Hem gegeven zijn. Zij zijn Uwe, hun bestaan is van U, als de God der natuur, hun welzijn is van U, als de God der genade, zij zijn allen Uwe, en daarom, Vader, breng Ik hen allen tot U, opdat zij allen voor U zijn.

b. Dat Hij hen dientengevolge aan de Zoon geeft. Gij hebt Mij dezelf gegeven, als schapen aan de herder, om bewaard te worden, als kranken aan de arts, om genezen te worden, als kinderen aan de onderwijzer, om onderwezen en opgevoed te worden, aldus zal Hij het Hem toevertrouwde wedergeven, Hebreeën 2:13, de kinderen, die Gij Mij gegeven hebt. Zij werden aan Christus overgegeven:
Ten eerste, opdat de verkiezing der genade niet verijdeld zou worden, opdat niet een, ja, niet een van deze kleinen verloren ga. Die grote zaak moet in goede handen gelegd zijn, welke genoegzame zekerheid kunnen bieden, dat het voornemen Gods, dat naar de verkiezing is, vast zal blijven.
Ten tweede. Opdat de onderneming van Christus niet vruchteloos zal zijn, zij zijn Hem gegeven als Zijn zaad, waarin Hij het om de arbeid Zijner ziel zien zal, en verzadigd zal worden, Jesaja 53:10, 11. en zijn kracht niet onnuttelijk zal toebrengen, en Zijn bloed niet tevergeefs zal storten, Jesaja 49:4. Wij mogen pleiten zoals Christus gepleit heeft: Heere, bewaar mijn genade, mijn vertroostingen, want zij waren uw en Gij hebt ze Mij gegeven.

2. De zorg, die Hij voor hen genomen had, om hen te onderwijzen vers 6:Ik heb Uwen naam geopenbaard de mensen. De woorden, die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik hun gegeven, vers 8. Merk hier op:
A. Het grote doel van Christus' leer, hetwelk is: Gods naam te openbaren, Hem bekend te maken, of te verklaren, Hoofdstuk 1:18, de onwetenden te onderwijzen, en de vergissingen te herstellen omtrent God van een duistere en dwaze wereld, opdat Hij op betere wijze bemind en aangebeden zal worden.
B. Hoe Hij zich getrouwelijk van zijn onderneming gekweten heeft: Ik heb het gedaan. Zijn getrouwheid blijkt:
a. In de waarheid Zijner leer. Zij kwam nauwkeurig overeen met de instructies, die Hij van Zijn Vader had ontvangen. Hij gaf niet slechts de zaken, maar zelfs de woorden, die Hem gegeven waren. In de bewoordingen, die zij voor hun boodschap gebruiken, moeten de leraren het oog hebben op de woorden, die de Heilige Geest leert.
b. In de strekking Zijner leer, welke was Gods naam te openbaren. Hij zocht zich zelf niet, maar in alles wat Hij deed en sprak, had Hij de verheerlijking Zijns Vaders op het oog. Het is Christus' kroonrecht om Gods naam te openbaren aan de zielen van de kinderen der mensen.

Niemand kent de Vader dan de Zoon, en dien het de Zoon wil openbaren, Mattheüs 11:27. Hij alleen is bekend met de Vader, en aldus is Hij instaat de waarheid bloot te leggen, en Hij alleen heeft toegang tot de geest der mensen, en zo is Hij instaat hun verstand te openen. Leraren kunnen de naam des Heeren uitroepen, zoals Mozes gedaan heeft, Deuteronomium 32:3, maar Christus alleen kan dien naam openbaren. Door het woord van Christus wordt God ons geopenbaard, door de Geest van Christus wordt God in ons geopenbaard. Leraren kunnen de woorden Gods tot ons spreken, maar Christus kan ons zijn woorden geven, kan ze in ons leggen, ze in ons brengen als voedsel, als een schat. Vroeg of laat zal Christus Gods naam openbaren aan allen, die Hem gegeven zijn, en Hij zal hun Zijn woord geven om het zaad te wezen van hun nieuwe geboorte, de steun van hun geestelijk leven, en de voorsmaak van hun eeuwige zaligheid.

3. De goede uitwerking van zijn zorg over hen, en van de moeite, die Hij zich voor hen had gegeven, vers 6, Zij hebben Uw woord bewaard, vers 7, Nu hebben zij bekend, dat alles, wat Gij Mij gegeven hebt, van U is, vers 8. Zij hebben ze ontvangen en aangenomen, er hun instemming mede betuigd, en zij hebben waarlijk bekend, dat Ik van U uitgegaan ben, en hebben geloofd, dat Gij Mij gezonden hebt.
Merk hier op:
A. De goede uitslag van Christus' leer bij hen, die Hem gegeven waren, en dat wel in verscheidene opzichten.
a. Zij hebben de woorden, die Ik hun gegeven heb, ontvangen, zoals de grond het zaad ontvangt, en de aarde de regen indrinkt. Zij gaven acht op de woorden van Christus, begrepen er enigermate de betekenis van, kwamen er onder de indruk van, werden er door aangedaan. Het woord was hun ingeprent.
b. Zij hebben Uw woord bewaard, zijn er bij gebleven, hebben er zich naar gedragen. Christus' gebod wordt dan slechts gehouden, als het wordt gehoorzaamd. Zij, die aan anderen de geboden van Christus moeten leren, behoren ze zelf waar te nemen. Het was nodig, dat zij het pand, dat hun toevertrouwd was, zouden bewaren, want het moest door hen overgebracht worden aan elke plaats, voor elke tijd.
c. "Zij hebben het woord verstaan, en waren zich wèl bewust van de grond, waarop zij het moesten ontvangen en bewaren. Zij wisten, dat Gij de oorspronkelijke Auteur zijt van de heiligen Godsdienst, dien Ik ben komen instellen, dat alles wat Gij Mij gegeven hebt, van U is. Al de ambten en al de macht van Christus, al de gaven des Geestes, al zijn genade en vertroosting, die God Hem zonder mate gegeven heeft, waren allen van God, ontworpen door zijn wijsheid, bepaald door Zijn wil en zijn genade, tot Zijn eigen eer en heerlijkheid in des mensen verlossing. Het is ons, bij ons steunen op Christus, een grote voldoening, dat Hij en alles wat Hij is en heeft, alles wat Hij zei en deed, alles wat Hij doet en zal doen, van God zijn, 1 Corinthiërs 1:30. Daarom kunnen wij op Christus' bemiddeling gerust onze ziel wagen. Indien de gerechtigheid door God bestemd is, dan zullen wij gerechtvaardigd worden, indien de genade door Hem toebedeeld is, dan zullen wij geheiligd worden.
d. Zij hebben er hun zegel op gezet. Zij hebben waarlijk bekend, dat Ik van U uitgegaan ben, vers 8.

Zie hier:
Ten eerste. Wat het is te geloven, het is waarlijk te kennen, zeker te weten, dat het inderdaad zo is. De discipelen waren zeer zwak en gebrekkig in kennis, maar Christus, die hen beter kende dan zij zich zelf kenden. staat er met Zijn woord voor in, dat zij geloofden. Wij kunnen in waarheid kennen, hetgeen wij noch ten volle kunnen doen, noch ten volle kennen, wij kunnen de zekerheid kennen der dingen, die niet gezien worden, ofschoon wij de aard en de

hoedanigheid er van niet in bijzonderheden kunnen beschrijven. Wij wandelen door geloof, dat zeker weet, nog niet door aanschouwen, dat duidelijk weet.
Ten tweede. Wat het is dat wij moeten geloven: dat Jezus Christus van God is uitgegaan, daar Hij de Zoon van God is, in Zijn persoon het beeld van de onzienlijken God, en dat God Hem gezonden heeft, dat Hij in zijn onderneming de Gezant is van de eeuwigen Koning, zodat de Christelijke Godsdienst rust op dezelfden grondslag, en van gelijk gezag is met de natuurlijken Godsdienst, en dus moeten al de leerstellingen van Christus aangenomen worden als Goddelijke waarheden, moeten al zijn geboden gehoorzaamd worden als Goddelijke wetten, en moet op al zijn beloften worden gesteund en vertrouwd als Goddelijke waarborgen en zekerheid.

B. Hoe Jezus Christus hier daarvan spreekt. Hij wijdt er over uit,
a. Als zelf er behagen in hebbende. Hoewel de herhaalde blijken van onbevattelijkheid en zwakheid der discipelen Hem bedroefd hadden, waren hun voortdurende aanhankelijkheid aan Hem, hun trapsgewijze vorderingen en ten laatste hun grote gaven, zijn blijdschap. Christus is een Leermeester, die zich verlustigt in de bedrevenheid Zijner leerlingen. Hij neemt de oprechtheid aan van hun geloof, en ziet er genadiglijk de zwakheid van voorbij. Zie, hoe Hij gaarne alles van de beste zijde in ons ziet, en het beste van ons zegt, waarmee Hij ons geloof in Hem aanmoedigt, en ons leert liefderijk over elkaar te oordelen.
b. Als er op pleitende bij de Vader. Hij bidt voor hen, die Hem gegeven waren, en Hij pleit er op, dat zij zich aan Hem hebben gegeven. Het rechte gebruik van ontvangen genade is, naar de strekking van het nieuwe verbond, een goede pleitgrond om meerdere genade te verkrijgen, want aldus luidt de belofte: Wie heeft, dien zal gegeven worden. Zij, die Christus' woord bewaren en in Hem geloven, zullen door Christus geprezen worden, ja meer, Hij zal hen aanprijzen bij Zijn Vader.

4. Hij pleit er op, dat Zijn Vader zelf belang in hen heeft, vers 9. Ik bid voor hen, want zij zijn Uwe, en dat wel krachtens het wederzijdse belang, dat Hij en de Vader hebben in hetgeen ieder heeft, of aan ieder eigen is: Al het Mijn is Uwe, en het uw is Mijne.
Hier is:
a. Het bijzondere pleiten voor Zijn discipelen: Zij zijn Uwe. Wel verre dat het overgeven der uitverkorenen aan Christus hen nu minder des Vaders maakte, geschiedde dit juist om hen des te meer het eigendom des Vaders te doen zijn. Allen, die Christus' woord ontvangen en in Hem geloven, worden in verbondsbetrekking opgenomen met de Vader, en worden beschouwd als de Zijnen. Christus stelt hen aan Hem voor, en door Christus stellen zij zich zelf aan Hem voor. Christus heeft ons gekocht, niet slechts voor Hem zelf, maar voor God, met Zijn bloed. Openbaring 5:9, 10. Zij zijn gekocht tot eerstelingen Gode, Openbaring 14:4.
b. Dit is een goede pleitgrond in het gebed, Christus pleit er hier op: Zij zijn Uwe. Wij kunnen er op pleiten voor ons zelf: "Ik ben de Uwe, behoud mij", en voor anderen (zoals Mozes, Exodus 32:11): "Zij zijn Uw volk. Zij zijn de Uwen, zult Gij dan niet voor hen voorzien? Zult Gij hen niet beveiligen, zodat zij niet door de duivel en de wereld overweldigd worden? Zult Gij Uw belang in hen niet beveiligen, door er voor te waken, dat zij niet van U wijken? Zij zijn Uwe, erken hen als zodanig. b, De grond van dit pleiten. Al het Mijn is Uwe, en het uw is Mijne.

Dit duidt de Vader en de Zoon aan als
a. Een in wezen. Ieder schepsel moet tot God zeggen: Al het mijn is Uwe, maar niemand kan tot Hem zeggen: Al het uw is mijne, dan Hij die met Hem dezelfde is in wezen, en gelijk is in macht en heerlijkheid.
b. Als een in belang, geen afzonderlijke of tussen hen scheiding makende belangen.

Ten eerste. Wat de Vader heeft als Schepper, is de Zoon overgeleverd, om gebruikt te worden ten dienste van Zijn grote onderneming. Alle dingen zijn Hem overgegeven, Mattheüs 11:27, de schenking is zo algemeen, dat niets is uitgezonderd dan Hij, die Hem alle dingen onderworpen heeft.
Ten tweede. Wat de Zoon heeft als Verlosser, is bestemd voor de Vader, en Zijn koninkrijk zal Hem weldra overgegeven worden. Al de voordelen der verlossing, verkregen door de Zoon, zijn bedoeld tot lof des Vaders, en al de lijnen van zijn onderneming komen samen in het middelpunt van des Vaders ere. Al het Mijn is Uwe. De Zoon heeft niets, dat niet aan de dienst des Vaders is gewijd. In beperkten zin kan ieder waar gelovige zeggen: Al het uw is mijne, indien God de onze is in het verbond, dan is alles wat Hij is en heeft in zover het onze, dat het ons ten goede gebruikt zal worden. En in onbepaalden zin zegt ieder waar gelovige: Heere, al het mijn is Uwe, het wordt alles neergelegd aan zijn voeten, om Hem ten dienste te zijn. En wat wij hebben kan gerustelijk overgegeven worden in Gods hoede, als het blijmoedig onderworpen wordt aan Zijn bestuur: Heere, draag zorg voor hetgeen ik heb, want het is alles Uwe.

5. Hij pleit op Zijn eigen belang in hen: Ik ben in hen verheerlijkt.
a. Ik ben in hen verheerlijkt geweest. De weinige eer, die Christus in de wereld had, had Hij onder Zijn discipelen. Hij is verheerlijkt geweest door hun volgen van Hem en hun gehoorzaamheid aan Hem, door hun prediken en hun doen van wonderen in Zijn naam, en daarom bid Ik voor hen. Diegenen zullen delen in Christus' voorbede, in en door wie Hij wordt verheerlijkt.
b. Ik zal in hen verheerlijkt worden, als Ik naar de hemel zal gegaan zijn, zij zullen Mijn naam ophouden". De apostelen hebben in Christus' naam gepredikt en wonderen gedaan, de Geest in hen heeft Christus verheerlijkt, Hoofdstuk 16:14.

Ik ben in hen verheerlijkt, en daarom:
a. "Stel Ik belang in hen". Al het belang, dat Christus in deze ontaarde wereld heeft, ligt in zijn kerk, en daarom draagt Hij haar en hare zaken op het hart.
b. "Daarom geef Ik hen over aan de Vader, die zich verbonden heeft de Zoon te verheerlijken, en daarom diegenen in genade zal aanzien, in wie Hij verheerlijkt is. Hetgeen, waarin God en Christus verheerlijkt worden, kan met een ootmoedig vertrouwen aan Gods bijzondere zorg worden overgegeven.

Johannes 17:11 - 16
Na de algemene pleitgronden, waarop Christus Zijn discipelen in de hoede Zijns Vaders heeft aanbevolen, volgen nu de bijzondere beden voor hen.
1. Zij hebben allen betrekking op geestelijke zegeningen in hemelse zaken. Hij bidt niet, dat zij rijk zullen zijn en groot in de wereld, dat zij grote goederen zullen bezitten, en hoge ambten zullen verkrijgen, maar dat zij bewaard mogen worden voor zonde, toegerust zullen zijn voor hun plicht, en veilig naar de hemel zullen gebracht worden. De voorspoed der ziel is de beste voorspoed, Christus is gekomen om hetgeen daar betrekking op heeft te verkrijgen en te schenken, en Hij leert ons dit in de eerste plaats te zoeken voor ons zelf en voor anderen.

2. Het waren zegeningen, die gepast waren voor hun tegenwoordigen staat en toestand, en hun verschillende noden en behoeften. Christus' voorbede is altijd gepast. Onze Voorspraak bij de Vader is bekend met al de bijzonderheden van hetgeen wij nodig hebben, en van hetgeen ons drukt, met onze gevaren en onze moeilijkheden, en Hij weet zijn voorbede daarnaar in te

richten, zoals Petrus' gevaar, waarvan deze zich zelf niet bewust was, Lukas 22:32, Ik heb voor u gebeden.
3. Hij is ruim en vol in zijn gebeden, ordent ze voor Zijn Vader, en "vult Zijn mond met argumenten" om ons te leren vurig en dringend te zijn in ons gebed, ruim, veelomvattend te zijn in ons bidden, er over uit te weiden voor de troon der genade, worstelende, zoals Jakob: Ik zal U niet laten gaan, tenzij dat Gij mij zegent. De eerste zaak nu, waarom Christus voor Zijn discipelen bidt, is hun bewaring, en te dien einde geeft Hij hen allen over in de hoede en zorg des Vaders. Bewaring onderstelt gevaar, en hun gevaar ontstond uit de wereld, de wereld waarin zij zich bevonden, voor het boze waarvan Hij bidt, dat zij bewaard zullen worden.

Merk nu op:
I. Het verzoek zelf: Bewaar hen van de wereld. Er was tweeërlei wijze, waarop zij van de wereld verlost kunnen worden.
1. Door hen er uit weg te nemen, en Hij bidt niet, dat zij er op deze wijze van verlost zullen worden: Ik bid niet, dat Gij hen uit de wereld wegneemt, dat is:
A. "Ik bid niet, dat zij spoedig door de dood zullen weggenomen worden." Indien de wereld kwellend voor hen zijn zal, dan zal het gereedste middel om hen te beveiligen wezen, hen er spoedig uit heen te doen gaan naar een betere wereld, waar zij een betere behandeling zullen ondervinden. Zend vurige wagens en paarden voor hen om hen naar de hemel te halen. Job, Elia, Jona, Mozes hebben, toen zij grievende kwellingen ondervonden, gebeden, dat zij uit de wereld weggenomen zouden worden, maar Christus heeft daar niet om willen bidden voor Zijn discipelen, en wel om twee redenen:
a. Omdat Hij gekomen is om de toorn en de hartstochten te overwinnen, waardoor de mensen ongeduldig worden onder het leven en aandringen op de dood, maar niet om die hartstochten te ondersteunen. Hij wil, dat wij ons kruis op ons nemen, niet, dat wij het zullen ontlopen.
b. Omdat Hij werk voor hen te doen had in de wereld. De wereld, die hen moede was, Handelingen 22:22, en hen dus niet waardig was, Hebreeën 11:38, kon hen echter niet missen. Uit medelijden dus met deze duistere wereld, wilde Christus deze lichten er niet uit verwijderd hebben, maar er hen in laten blijven, inzonderheid om de wille van diegenen in de wereld, die door hun woord in Hem zullen geloven. Dat zij niet weggenomen worden uit de wereld, wanneer hun Meester er uit heengaat, ieder hunner op zijn wijze zal als martelaar sterven, maar niet voordat zij hun getuigenis voleindigd hebben. Het wegnemen van Godvruchtigen uit deze wereld is volstrekt geen begerenswaardige zaak, maar moet veeleer gevreesd worden, Jesaja 57:1. Hoewel Christus Zijn discipelen liefheeft, laat Hij hen toch niet terstond naar de hemel halen nadat zij krachtdadig geroepen zijn, maar laat hen nog enigen tijd in deze wereld, opdat zij er goed doen en God verheerlijken op de aarde, en rijp worden voor de hemel. Het leven van vele Godvruchtigen wordt gespaard, omdat zij nog niet van de aarde gemist kunnen worden.

B. "Ik bid niet, dat zij geheel en al vrijgesteld zullen worden van de wederwaardigheden dezer wereld, weggenomen zullen worden van de moeite en de verschrikking er van, en heengevoerd naar een plaats van rust en veiligheid, om daar ongestoord te kunnen leven. Dat is niet de bewaring, die Ik voor hen begeer. "Niet dat zij, bevrijd van alle moeite en onrust, zich aan weelderig gemak kunnen overgeven, maar dat zij temidden van het gevaar door Gods hulp bewaard zullen worden", zegt Calvijn. Niet dat zij bewaard zullen worden voor allen strijd met de wereld, maar dat zij niet door haar overwonnen zullen worden, niet dat zij, gelijk Jeremia wenste, hun volk mochten verlaten, en van hen trekken, Jeremia 9:2, maar dat gelijk Ezechiël, hun aangezicht stijf gemaakt zal worden tegen het aangezicht der bozen, Ezechiël 3:8. Het is voor een Christen - krijgsknecht meer eer om de wereld te overwinnen, dan om er

zich door een kloostergelofte uit terug te trekken, en meer tot eer van Christus om Hem te dienen in een stad, dan om Hem te dienen in een cel.

2. Een andere wijze van hen te verlossen van de wereld is hen te bewaren voor het bederf, dat in de wereld is, en Hij bidt, dat zij aldus bewaard mogen worden, vers 11, 15.
Deze bede omvat drie zaken:

B. Heilige Vader! bewaar hen, die Gij Mij gegeven hebt.
a. Christus ging hen nu verlaten, maar laat hen niet denken, dat hun bescherming hun ontnomen is, neen, zij horen hoe Hij hen overgeeft in de hoede van Zijn Vader en hun Vader. Het is het onuitsprekelijk voorrecht van alle gelovigen, dat Christus zelf hen aan de zorg Gods heeft overgegeven. Diegenen moeten wel veilig wezen, die door de almachtigen God worden bewaard, en Hij zal voorzeker hen bewaren, die door de Zoon Zijner liefde aan Hem worden overgegeven en toevertrouwd. Uit kracht hiervan kunnen wij door het geloof Gode de bewaring onzer ziel overgeven, 1 Petrus 4:19, 2 Timotheüs 1:12.
Ten eerste. Hij stelt hen hier onder de Goddelijke bescherming, opdat zij door de boosaardigheid hunner vijanden niet terneder geworpen zullen worden, en zij met al hun belangen de bijzondere zorg zullen zijn der Goddelijke voorzienigheid. "Bewaar hun leven, totdat hun werk volbracht is, bewaar hun vertroostingen, en laat die niet verstoord worden door de ongemakken en bezwaren, die zij zullen ontmoeten, bewaar hun invloed in de wereld, en laat dien niet teloorgaan. Aan dit gebed zijn wij de wondervolle bewaring van de Evangeliebediening en de Evangeliekerk in de wereld verschuldigd tot op de huidigen dag. Indien God beiden niet genadiglijk had bewaard en staande gehouden, zij zouden reeds voorlang teniet gegaan zijn.
Ten tweede. Hij stelt hen onder het Goddelijk opzicht, opdat zij zelf hun plicht niet verlaten, of door de arglistigheid van hun eigen hart niet ter zijde worden afgeleid. "Bewaar hen in hun oprechtigheid, bewaar hen als discipelen, bewaar hen bij hun plicht". Wij hebben de kracht Gods nodig, niet alleen om ons in een staat van genade te brengen, maar om ons er in te houden. Zie Hoofdstuk 10:28, 29, 1 Petrus 1:5.

b. De titel, dien Hij geeft aan Hem, tot wie Hij bidt, en aan hen, voor wie Hij bidt, zet kracht bij aan de bede.
Ten eerste. Hij spreekt God aan als Heilige Vader. Als wij ons zelf en anderen der Goddelijke zorg aanbevelen, kunnen wij bemoediging ontvangen:
1. Uit de eigenschap Zijner heiligheid, die Hij als het ware verpand heeft, om zijn heiligen te bewaren, Hij heeft gezworen bij zijn heiligheid, Psalm 89:36. Indien Hij een heilig God is en de zonde haat, dan zal Hij de Zijnen heilig maken en hen voor zonde bewaren, die ook zij haten en vrezen als het grootste kwaad.
2. Uit deze betrekking van Vader, waarin Hij door Christus tot ons staat. Indien Hij een Vader is, dan zal Hij zorgen voor zijn kinderen, hen onderwijzen en bewaren, wie anders zou het doen?
Ten tweede. Hij spreekt van hen als van degenen, die de Vader Hem had gegeven. Wat wij als gave onzes Vaders ontvangen, kunnen wij gerust en getroost in de zorg onzes Vaders overgeven. "Vader, bewaar de genade, die gij mij hebt gegeven, de kinderen, die Gij mij hebt gegeven, de bediening des Evangelies, die ik ontvangen heb,'.

B. Bewaar ze in Uw Naam.
a. Dat is volgens sommigen: Bewaar ze om Uws naams wil. "Uw naam en uw eer zijn gemoeid in hun bewaring, zowel als de Mijne, want beiden zullen er door lijden, indien zij er tegen opstaan of afvallig worden." De Oud Testamentische heiligen hebben dikwijls gepleit

om Uws naams wil, en diegenen kunnen daar getroost op pleiten, die in waarheid Gods eer meer ter harte nemen dan hun eigen belangen.
b. Bewaar hen in Uw naam, dat is, volgens anderen: "Bewaar hen in de kennis en vreze van Uwen naam, bewaar hen in de belijdenis en de dienst van Uwen naam, wat het hun ook moge kosten. Bewaar hen in het belang van Uwen naam, en laat hen er steeds getrouw aan blijven, bewaar hen in uw waarheid, in uw inzettingen, in de weg Uwer geboden".
c. Bewaar hen door Uw naam, volgens nog anderen. "Bewaar hen door Uw eigen kracht, in Uw eigen hand, bewaar Gij zelf hen, wees borg voor hen, sta voor hen in, laat hen het voorwerp wezen van Uw eigen, onmiddellijke zorg. Bewaar hen door die middelen van bewaring, die Gij zelf aangewezen hebt, en door welke Gij U bekend gemaakt hebt. Bewaar hen door Uw woord en uw inzettingen, laat Uw naam hun een sterke toren wezen,'.

C. Bewaar hen van de boze, of voor het boze.
Hij had hen geleerd dagelijks te bidden: Verlos ons van de boze, en dit zal hen aanmoedigen tot gebed.
a. "Bewaar hen van de boze, de duivel en al zijn werktuigen, de boze en al zijn kinderen. Bewaar hen van Satan als een verleider, dat hem niet toegelaten worde hen te ziften, of wel dat hun geloof niet moge ophouden. Bewaar hen van hem als een verderver, opdat hij hen niet tot wanhoop brenge."
b. "Bewaar hen van het boze, dat is, van de zonde, van alles, dat er de schijn van heeft, of dat er heen leidt. Bewaar hen van kwaad te doen", 2 Corinthiërs 13:7. Zonde is het kwaad, dat wij boven alle andere kwaad moeten vrezen en afbidden.
c. "Bewaar hen van het boze der wereld, en van hun verdrukking er in, zodat er geen angel in is, geen boosheid", niet dat zij voor beproeving of benauwdheid zullen bewaard worden, maar dat zij er in bewaard zullen worden, dat de hoedanigheid hunner beproeving zo veranderd moge worden, dat er geen kwaad in is, niets, dat hen zou kunnen schaden.

II. De redenen, waarmee Hij deze beden om hun bewaring versterkt, het zijn er vijf:
1. Hij pleit er op, dat Hij hen tot nu toe bewaard heeft, vers 12. Toen Ik met hen in de wereld was, bewaarde Ik hen in Uw Naam, in het ware geloof aan het Evangelie en de dienst van God, hen, die Gij Mij tot voortdurende volgelingen en metgezellen hebt gegeven, heb Ik bewaard, zij zijn allen veilig, geen van hen ontbreekt, geen van hen kwam in opstand, of ging verloren, dan de zoon der verderfenis, hij is verloren, opdat de Schrift zou vervuld worden".
Merk op:
A. Hoe Christus zich getrouw gekweten heeft van zijn onderneming ten opzichte van Zijn discipelen: Toen Hij met hen was heeft Hij hen bewaard, en zijn zorg over hen was niet tevergeefs. Hij bewaarde hen in de naam van God, bewaarde hen van in enigerlei gevaarlijke dwaling of zonde te vervallen, van zich te schikken naar, of zich te verenigen met, de Farizeeën, die zee en land omreisd zouden hebben om proselieten van hen te maken. Hij bewaarde hen van Hem te verlaten, en terug te keren tot hun weinigje alles, dat zij verlaten hadden om Hem te volgen. Hij hield hen nog onder Zijn oog en zijn zorg, toen Hij hen uitzond om te prediken. Ging niet Zijn hart met hen? Velen, die Hem voor een wijle volgden, hadden zich aan het een of ander geërgerd en gingen heen, maar de twaalven heeft Hij bewaard van heen te gaan. Hij heeft hen bewaard van in de handen te vallen van vervolgende vijanden, die hun naar het leven stonden, Hij heeft hen bewaard, toen Hij zich zelf aan zijn vijanden heeft overgegeven, Hoofdstuk 18:9. Toen Hij met hen was heeft Hij hen op zichtbare wijze bewaard door onderricht, dat hun nog in de oren klonk, door wonderen, gedaan voor hun ogen. Toen Hij van hen weggegaan was, moesten zij op meer geestelijke wijze bewaard worden. Voelbare en zichtbare vertroostingen en ondersteuningen worden soms gegeven, en soms onthouden, maar als zij onttrokken worden, blijven wij daarom niet troosteloos. Wat

Christus hier zegt van Zijn onmiddellijke volgelingen, is waar van al de heiligen terwijl zij in deze wereld zijn, Christus bewaart hen in de naam Gods.
Hierin ligt opgesloten:
a. Dat zij zwak zijn, en zich zelf niet kunnen bewaren, hun eigen handen zijn ongenoegzaam.
b. Dat zij in Gods schatting van waarde zijn, en wel waardig om bewaard te worden, dierbaar en kostelijk in zijn ogen, Zijn schat, zijn juwelen.
c. Dat hun zaligheid bedoeld is, want daarvoor is het, dat zij bewaard worden, 1 Petrus 1:5. Gelijk de bozen bewaard worden tot de dag des kwaads, zo worden de rechtvaardigen bewaard voor de dag der zaligheid.
d. Dat zij de beschermelingen zijn van de Heere Jezus, want als de zodanige bewaarde Hij hen, en stelde zich zelf, als de goede Herder, bloot aan gevaar, ten einde zijn schapen te bewaren.

B. Het troostrijke bericht, dat Hij geeft van zijn onderneming: Niemand uit hen is verloren gegaan. Jezus Christus zal voorzeker allen bewaren, die Hem gegeven zijn, zodat niemand hunner geheel en voor altijd verloren gaat. Zij kunnen denken verloren te zijn (in dreigend, nakend gevaar), maar het is de wil des Vaders, dat Hij niemand zal verliezen van die Hij Hem gegeven heeft, Hoofdstuk 6:39. En dat zal blijken, als zij allen tezamen komen en geen hunner gemist zal worden.

C. Een brandmerk op Judas, als niet behorende tot hen, die Hij op zich heeft genomen te bewaren. Hij was onder degenen, die aan Christus gegeven waren, maar hij was niet van hen. Hij spreekt van Judas als reeds verloren zijnde, want hij had het gezelschap zijns Meesters en zijner mededisciepelen verlaten, en zich aan de leiding des duivels overgegeven, en weldra zal hij heengaan naar zijn eigen plaats, hij is reeds zo goed als verloren. Maar de afval en het verderf van Judas waren geen smaad voor zijn Meester, of voor Zijn gezin, want:
a. Hij was de zoon der verderfenis, en dus niet een dergenen, die aan Christus gegeven waren, om door Hem bewaard te worden. Hij verdiende de verderfenis, en God heeft hem overgelaten om er zich zelf in te storten. Hij was de zoon van de verderver, zoals Kaïn, die uit de boze was. De grote vijand, dien de Heere verdoen zal, wordt de zoon des verderfs genoemd, 2 Thessalonicenzen 2:3. Het is een ontzettend denkbeeld, dat een der apostelen een zoon des verderfs is gebleken. Niemands naam of plaats in de kerk, niemands voorrechten of gelegenheden om genade te verkrijgen, niemands belijdenis of uitwendige handelingen zal hem bewaren van het verderf, als zijn hart niet recht staat voor God, en van geen personen is het meer waarschijnlijk dat zij, na een schoonschijnende belijdenis, toch zonen des verderfs blijken te zijn, dan van hen, die evenals Judas de beurs liefhebben, maar dat Christus Judas onderscheidt van hen, die Hem gegeven waren, duidt aan, dat de waarheid en de ware Godsdienst niet moeten lijden om het verraad van hen, die er ontrouw aan zijn, 1 Johannes 2:19.
b. De Schrift was vervuld, de zonde van Judas was voorzien in Gods raad, en voorzegd in Zijn woord, en de gebeurtenis zou gewis volgen op de voorzegging als een gevolg, hoewel niet gezegd kan worden, dat zij er noodzakelijk op volgen moest als uitwerksel er van. Zie Psalm 41:10. Wij zouden verbaasd zijn over het verraad der afvalligen, indien het ons niet tevoren gezegd ware.

2. Hij voert aan in Zijn gebed, dat Hij nu in de noodzakelijkheid was van hen te verlaten, en dus niet over hen kon waken op de wijze, zoals Hij het tot nu toe gedaan heeft, vers 11. "Bewaar hen thans, opdat Ik de arbeid niet verlieze, dien Ik aan hen besteed heb toen Ik met hen was. Bewaar hen, opdat zij een zijn met ons, gelijk als wij een zijn met elkaar". Wij zullen gelegenheid hebben hiervan te spreken bij vers 21.

Maar zie hier:
A. Met welk een genoegen Hij spreekt van Zijn heengaan. Hieromtrent drukt Hij zich uit met gejuich, als het ware, zowel ten opzichte der wereld, die Hij ging verlaten, als van de wereld, waar Hij heenging.

a. Ik ben niet meer in de wereld. "Vaarwel nu aan deze ergerlijke, beroering en moeite veroorzakende wereld. Ik heb er genoeg van gehad, en nu is de welkome ure nabij, wanneer Ik er niet meer in zijn zal. Nu Ik het werk, dat Ik er in te doen had, volbracht heb, heb Ik er mede afgedaan, er blijft Mij nu niets meer te doen overig, dan er Mij uit weg te spoeden". Het moet voor hen, die hun tehuis hebben in de andere wereld, een groot genot wezen te denken, dat zij niet meer in deze wereld zijn, want als wij, hetgeen wij te doen hadden in de wereld, gedaan hebben, en geschikt gemaakt zijn voor de andere, wat is er dan hier nog, dat ons tot blijven zou bewegen? Als wij in ons zelf het vonnis des doods ontvangen hebben, met welk een heilig triomferen moesten wij dan niet zeggen: "Ik ben niet meer in de wereld, deze sombere, bedrieglijke wereld, deze verleidende en verontreinigende wereld, ik word niet langer gekweld door hare doornen en distels, ben niet meer in gevaar van hare netten en strikken, nu zal ik niet langer in deze huilende woestijn ronddwalen, niet meer op de baren dezer onstuimige zee heen en weer geschud worden, ik ben niet meer in deze wereld, maar kan haar blijmoedig verlaten en er voor goed vaarwel aan zeggen".
b. Ik kom tot U. Van deze wereld af te komen, dat is slechts de een helft der vertroosting van de stervenden Christus, van de stervenden Christen, de oneindig veel betere helft is de gedachte aan het heengaan tot de Vader, neer te zitten in de onmiddellijke, ongestoorde en eeuwige genieting van Hem. Zij, die God liefhebben, kunnen niet anders dan gelukkig zijn bij de gedachte van tot Hem te komen, al moeten zij daartoe dan ook door het dal van de schaduwen des doods heengaan. Als wij heengaan om uit het lichaam uit te wonen, dan is het om bij de Heere in te wonen, zoals kinderen die uit de school naar huis gehaald worden bij hun vader. "Nu kom ik tot U, dien ik heb verkoren en gediend, en naar wie mijn ziel dorst, tot U, de fontein van licht en leven, de kroon en het middelpunt van blijdschap en zaligheid, nu zal mijn verlangen worden bevredigd, mijn hoop worden verwezenlijkt, mijn zaligheid volkomen worden, want nu kom ik tot U".

B. Met welk een tedere bezorgdheid Hij spreekt van hen, die Hij achterliet. "Maar dezen zijn in de wereld. Ik heb bevonden welk een boze wereld het is, wat zal er worden van deze dierbare kleinen, die er in moeten blijven? Heilige Vader, bewaar hen, Mijn tegenwoordigheid zullen zij ontberen, laat hen de uw hebben. Het is hun thans meer dan ooit nodig bewaard te worden, want Ik ga hen verder de wereld inzenden dan zij nog geweest zijn. Zij moeten nu "afsteken naar de diepte", en handel doen op deze grote wateren, en zo Gij hen niet bewaart, zullen zij verloren gaan".

Merk hier op:
a. Dat onze Heere Jezus, toen Hij heenging tot de Vader, een tedere zorg bleef behouden voor hen, die de Zijnen in de wereld geweest zijn, en zich hunner bleef ontfermen. Hij draagt hun namen op Zijn borstlap, ja, op Zijn hart, en met de nagelen van Zijn kruis zijn zij in zijn handpalmen gegraveerd, en als Hij buiten hun gezicht is, dan zijn zij niet buiten het Zijne, en nog veel minder buiten Zijn hart, zijn gedachten. Zulk een medelijden behoren ook wij te koesteren voor hen, die afgaan in de wereld, wanneer wij er reeds bijna doorheen zijn, en voor hen, die wij er in achterlaten, als wij haar verlaten.
b. Dat Christus, als Hij wil te kennen geven hoe hoog nodig het hun is, door God bewaard te worden, slechts zegt: Zij zijn in de wereld. Dit duidt gevaar genoeg aan voor hen, die naar de hemel op reis zijn, en die de vleiende wereld zal willen afleiden en verleiden, en een

boosaardige wereld zal haten en vervolgen. Hij pleit op de geruststelling, die het hun zijn zou zich veilig te weten, en welk een voldoening het Hem zijn zal hen gerustgesteld te zien: Ik spreek dit in de wereld, opdat zij Mijn blijdschap vervuld mogen hebben in zich zelf, vers 13.

3. Christus begeert vuriglijk de volheid der blijdschap voor Zijn discipelen, want Hij wil, dat zij zich ten allen tijde zullen verblijden.
Hij liet hen in tranen en ontroering, en toch droeg Hij er afdoende zorg voor om hun blijdschap te vervullen. Toen zij dachten, dat het met hun blijdschap in Hem gedaan was, was zij dichter bij de volkomenheid er van dan ooit tevoren, en waren zij er meer van vervuld. Hier wordt ons geleerd:
a. Onze blijdschap te vinden in Christus: "het is Mijn blijdschap, blijdschap, die Ik gegeven heb, of liever: blijdschap, waarvan Ik het onderwerp ben". Christus is de blijdschap des Christens, zijn voornaamste blijdschap. Blijdschap in de wereld vergaat met de wereld, blijdschap in Christus, is, gelijk Hij, eeuwig.
b. Naarstig onze blijdschap op te bouwen, want dat is de plicht, zowel als het voorrecht van alle gelovigen, op geen deel van het leven des Christens wordt ernstiger bij ons aangedrongen, Filippenzen 3:1, 4:4.
c. Te streven naar de volkomenheid dezer blijdschap, dat zij in ons vervuld worde, want zo wil het Christus.

Hiertoe heeft Hij hen aldus plechtig in de zorg en hoede Zijns Vaders overgegeven, en Hij nam hen tot getuigen, dat Hij dit gedaan heeft. Ik spreek dit in de wereld, terwijl Ik nog met hen in de wereld ben. Zijn voorspraak in de hemel voor hun bewaring zou, in zich zelve, even krachtig en afdoende geweest zijn, maar dit spreken in de wereld zal hun een grotere voldoening en bemoediging zijn en zal hen in staat stellen zich te verblijden in de verdrukking. Christus heeft niet slechts vertroostingen verzameld voor Zijn volk door te voorzien in hun toekomstig welzijn, maar hun reeds vertroostingen gegeven, en datgene gezegd wat tot hun voldoening en geruststelling kan dienen. Hier verwaardigde Hij zich, om in de tegenwoordigheid Zijner discipelen Zijn laatsten wil en testament bekend te maken, en hen te doen weten welke legaten Hij hun heeft vermaakt, en hoe goed er voor hen gezorgd was, opdat zij een sterke vertroosting zouden hebben. Christus' voorbede is genoeg om onze blijdschap in Hem te vervullen, er is niets dat krachtdadiger onze vreze en ons wantrouwen tot zwijgen brengt, en ons van sterke vertroostingen voorziet dan dit, dat Hij altijd voor ons voor God verschijnt, waarom de apostel dit door een: ja, wat meer is, versterkt, Romeinen 8:34, zie ook Hebreeën 7:25.

4. Hij voert de slechte behandeling aan, die zij waarschijnlijk in de wereld om Zijnentwil zullen ondervinden, vers 14:"Ik heb hun Uw woord gegeven, om aan de wereld bekend te maken, en zij hebben het ontvangen, hebben het zelf geloofd, en de opdracht aanvaard om het aan de wereld over te geven, en daarom heeft de wereld hen gehaat, alsmede, omdat zij van de wereld niet zijn, evenmin als Ik van de wereld ben." Hier hebben wij:
a. De vijandschap der wereld jegens Christus' volgelingen. Terwijl Christus met hen was, hebben zij der wereld nog weinig tegenstand geboden, en toch haat zij hen, hoeveel te meer zal zij hen dan niet haten, wanneer zij door een veel meer omvattende prediking van het Evangelie de wereld in rep en roer zullen brengen. "Vader, toon U hun vriend te zijn", zegt Christus, "want zij zullen waarschijnlijk vele vijanden hebben, laat hen uw liefde hebben, want de haat der wereld zal hun deel wezen. Laat hen, temidden van die vurige pijlen, door uw goedgunstigheid gekroond worden, als met een rondas." Het is Gods eer om voor de zwakken partij te trekken, en de hulpelozen te helpen. Heere, wees hun genadig, want de mensen zoeken hen op te slokken.

b. De redenen dezer vijandschap, waardoor aan de pleitgrond kracht wordt bijgezet.

aa. Een reden er van is, dat zij het woord Gods ontvangen hebben, zoals het hun door de hand van Christus was gezonden, toen het grootste deel der wereld het verwierp en zich stelde tegen hen, die er de predikers en belijders van waren. Zij, die Christus' goeden wil en goed woord ontvangen, moeten de kwaden wil en het kwade woord der wereld verwachten. Evangeliedienaren zijn zeer bijzonder door de wereld gehaat, omdat zij de mensen roepen uit de wereld, en hen er van afscheiden, en hen leren er niet aan gelijkvormig te worden, en aldus de wereld veroordelen. "Vader, bewaar hen, want het is om Uwentwil, dat zij aan gevaar zijn blootgesteld, zij lijden om Uwentwil." Zo pleit ook de psalmist: Om Uwentwil draag ik versmaadheid, Psalm 69:8. Zij, die het woord van Christus' lijdzaamheid verdragen, hebben recht op een bijzondere bescherming in de ure der verzoeking, Openbaring 3:10. De zaak, die een martelaar maakt, kan wel een blijmoedigen lijder maken.
bb. Een andere reden wordt meer uitdrukkelijk genoemd, de wereld haat hen, omdat zij van de wereld niet zijn. Zij, tot wie het woord van Christus komt met kracht, zijn niet van de wereld, want op allen, die het in de liefde er van ontvangen, heeft het deze uitwerking, dat het hen speent van de rijkdom der wereld, en hen keert tegen de boosheid der wereld, en daarom koestert de wereld wrok tegen hen.

5. Hij pleit op hun gelijkvormigheid met Hem in een heilige ongelijkvormigheid met de wereld, vers 16. Vader, bewaar hen, want zij zijn van Mijn geest en gezindheid, zij zijn niet van de wereld, gelijkerwijs Ik van de wereld niet ben. Diegenen kunnen zich in het geloof aan Gods bewaring overgeven:
a. Die in de wereld waren, gelijk Christus, en in zijn voetstappen wandelden. God zal hen liefhebben, die als Christus zijn.
b. Die zich niet aan de belangen der wereld verbinden, noch zich aan haren dienst wijden.

Merk op:
a. Dat Jezus Christus niet van deze wereld was, Hij is er nooit van geweest, en het minst wel thans nu Hij haar ging verlaten. Dit geeft te kennen:
Ten eerste. Zijn staat: Hij was geen der gunstelingen of lievelingen van de wereld, geen van hare vorsten of groten, wereldlijke bezittingen had Hij niet. Hij had zelfs niet, waar Hij het hoofd zou neerleggen, Hij had ook geen wereldlijke macht, Hij was geen rechter of scheidsman.
Ten tweede. Zijn geest, Hij was der wereld volkomen gestorven, de overste dezer wereld had aan Hem niets, de dingen dezer wereld waren Hem niets. geen eer was Hem iets, want Hij heeft zich zelf vernietigd, geen rijkdommen, want Hij is om onzentwil arm geworden, geen genoegens, want Hij was een man van smarten, zie Hoofdstuk 8:23.

b. Dat ware Christenen dus niet van deze wereld zijn. De Geest van Christus in hen stelt zich tegenover de geest der wereld.
Ten eerste. Het is hun lot om door de wereld veracht te worden, zij zijn niet in gunst bij de wereld, evenmin als hun Meester dit geweest is.
Ten tweede. Het is hun voorrecht verlost te zijn van de wereld, gelijk Abraham uit het land zijner geboorte.
Ten derde. Het is hun plicht en hun kenmerkende eigenschap om der wereld gestorven te zijn. Hun lieflijkste gemeenschap is, en behoort te wezen, met een andere wereld, en hun grootste belangstelling moet in de zaken van die wereld zijn, en niet in de zaken van deze wereld. Christus' discipelen waren zwak en hadden vele gebreken, maar Hij kon dit voor hen zeggen:

dat zij niet van deze wereld, niet van de aarde waren, en daarom beveelt Hij hen in de hoede en zorg des hemels.

Johannes 17:17 - 19
Wat Hij verder voor hen bidt is, dat zij geheiligd mogen worden, niet slechts bewaard zullen worden van het boze, maar dat zij goed, dat is: heilig en Godvruchtig gemaakt zullen worden.

I. Hier is de bede, vers 17: Heilig hen in - of door - uw waarheid, door Uw woord, want Uw woord is de waarheid, het is waar - het is de waarheid zelf. Hij begeert, dat zij geheiligd zullen worden:
1. Als Christenen.
Vader, maak hen heilig, dat zal hun bewaring zijn, 1 Thessalonicenzen 2:23.
Merk hier op:
A. De begeerde genade - heiligmaking. De discipelen waren geheiligd, want zij waren niet van de wereld, toch bidt Hij: Vader, heilig hen, dat is:

a. "Bevestig het werk der heiligmaking in hen, versterk hun geloof, ontvonk hun goede neigingen, bevestig hen in hun goede voornemens."
b. Zet het goede werk voort in hen, laat het licht al meer en meer schijnen."
c. "Voleindig het, kroon het met de volkomenheid der heiligheid, heilig hen geheel en al en ten einde toe." Het is het gebed van Christus voor al de Zijnen, dat zij geheiligd mogen worden, want Hij zou hen noch hier noch hiernamaals als de Zijnen kunnen erkennen, hen niet kunnen gebruiken in Zijn werk, noch hen kunnen voorstellen aan Zijn Vader, indien zij niet geheiligd worden. Zij, die door genade geheiligd zijn, hebben nodig al meer en meer geheiligd te worden. Zelfs discipelen moeten om heiligmakende genade bidden, want indien Hij, die het goede werk in ons begonnen heeft, het niet ook voleindigt, dan zijn wij verloren. Niet vooruit te gaan, dat is achteruit te gaan, wie heilig is, dat hij nog geheiligd worde, moet nog heiliger worden, moet voorwaarts gaan, moet opwaarts streven, zoals zij, die het nog niet verkregen hebben. Het is God, die heiligt, zowel als rechtvaardigt, 2 Corinthiërs 5:5. Het moedigt ons aan in ons bidden om heiligende genade, dat het hetgeen is, waar Christus om bidt voor ons.

B. Het middel om deze genade te verlenen - door uw waarheid, Uw woord is de waarheid. Niet, dat de Heilige Israëls hierdoor beperkt is tot middelen, maar in de raad des vredes was dit, onder andere dingen, aldus geschikt en overeengekomen.
a. Dat alle nodige waarheid in Gods woord begrepen en kortelijk saamgevat zou zijn. De Goddelijke openbaring, zoals wij haar nu hebben in het geschreven woord, is niet slechts zuivere waarheid, zonder bijmengsel, maar de gehele waarheid zonder gebrek of onvolkomenheid.
b. Dat dit woord der waarheid het uitwendige en gewone middel zou zijn van onze heiligmaking, niet in of op zichzelf, want dan zou het altijd heiligmaking teweegbrengen, maar als het middel, dat de Geest gewoonlijk gebruikt om het goede werk te beginnen en voort te zetten, het is het zaad der nieuwe geboorte, 1 Petrus 1:23, en het voedsel van het nieuwe leven, 1 Petrus 2:1, 2.

2. Als Evangeliedienaren.
A. "Heilig hen, zonder hen af voor U en Uwen dienst, laat hun roeping tot het apostelschap bekrachtigd worden in de hemel." De profeten werden gezegd geheiligd te zijn, Jeremia 1:5. De priesters en Levieten waren geheiligd. Heilig hen, dat is:

a. "Maak hen bekwaam en bevoegd voor hun ambt door Christelijke genadegaven, en gaven der bediening, opdat zij bekwame dienaren en leraren zijn van het Nieuwe Testament."
b. "Zonder hen af tot de dienst, Romeinen 1:1. Ik heb hen geroepen, zij hebben toegestemd, Vader, zeg Gij Amen hiertoe."
c. Erken hen in hun ambt, laat uw hand hen vergezellen, heilig hen door of in uw waarheid, gelijk de waarheid staat tegenover zinnebeeld en afschaduwing, heilig hen in wezenlijkheid, niet op rituele of ceremoniële wijze, zoals de Levitische priesters het waren door zalving en offerande. Heilig hen tot uw waarheid, het woord Uwer waarheid, om de predikers der waarheid te zijn in de wereld, zoals de priesters geheiligd waren om aan het altaar te dienen, laat hen aldus het Evangelie prediken", 1 Corinthiërs 9:13, 14. Jezus Christus bidt voor zijn dienstknechten met bijzondere belangstelling en zorg, en beveelt der genade Zijns Vaders de sterren, die Hij in zijn rechterhand houdt.

B. De grote zaak, die van God voor Evangeliedienaren gebeden moet worden, is dat zij geheiligd mogen worden, krachtig en voor goed afgezonderd van de wereld, geheel en volstrekt toegewijd aan de dienst van God, uit ervaring bekend met de invloed van dat woord op hun eigen hart, dat zij aan anderen prediken. Laat hen de Urim en Tummim hebben, licht en oprechtheid.

II. Wij hebben hier twee pleitgronden of argumenten om kracht bij te zetten aan de bede om de heiligmaking der discipelen.
1. De zending, die zij van Hem hadden ontvangen, vers 18: Gelijkerwijs Gij Mij gezonden hebt in de wereld, om Uw gezant te wezen bij de kinderen der mensen, alzo heb Ik, nu Ik teruggeroepen ben, hen ook in de wereld gezonden, als Mijn afgevaardigden.

a. Christus spreekt hier met grote verzekerdheid van Zijn eigen zending: Gij hebt Mij gezonden in de wereld. De grote Stichter van de Christelijken Godsdienst had zijn opdracht en instructies van Hem, die de oorsprong en het voorwerp is van allen Godsdienst. Hij was van God gezonden om te zeggen wat Hij gezegd heeft, en te doen wat Hij gedaan heeft, en te zijn wat Hij is voor hen, die in Hem geloven, hetgeen Hem tot troost was in zijn onderneming en overvloedig onze troost kan wezen in onze afhankelijkheid van Hem.
b. Hij spreekt met grote voldoening van de opdracht, die Hij aan Zijn discipelen had gegeven. "Alzo heb Ik hen ook gezonden, op dezelfde boodschap met hetzelfde doel", om dezelfde leer te prediken, die Hij gepredikt heeft, en haar te bevestigen met dezelfde bewijzen, met de last ook, om aan andere getrouwe mannen over te leveren hetgeen hun overgeleverd was. Hij gaf hun hun opdracht, Hoofdstuk 20:21, met verwijzing naar de Zijne, en het verheerlijkt hun ambt, dat het van Christus komt, en dat er enig verband is tussen de opdracht, gegeven aan de dienaren der verzoening, en die, welke gegeven is aan de Middelaar, Hij wordt een Apostel genoemd, Hebreeën 3:1, een Dienaar, Romeinen 15:8, een Engel, of Bode, Maleachi 3:1. Alleen zij worden gezonden als dienstknechten, Hij als Zoon.

Nu wordt dit hier aangevoerd als een reden,
a. Waarom Christus zo bezorgd over hen was, en hun zaak zo ter harte nam, omdat Hij zelf hen in een moeilijk ambt had gesteld, voor de rechte vervulling waarvan grote bekwaamheid wordt vereist. Wie door Christus gezonden wordt, zal altijd door Hem bijgestaan en gesteund worden, en altijd zal Hij belangstellen in hen, die door Hem worden gebruikt, Hij zal ons bekwaam maken voor hetgeen, waartoe Hij ons roept, en Hij zal er ons in door helpen.
b. Waarom Hij hen overgaf aan de Vader, omdat Hij belangstelde in hun zaak, hun zending was een voortzetting van de Zijne. Christus heeft gaven ontvangen voor de mensen, Psalm 68:19, en toen gaf Hij ze aan de mensen, Efeziërs 4:8, en daarom bidt Hij hulp af van Zijn

Vader, om die gaven in stand te houden, zijn schenking er van te bevestigen. De Vader heeft Hem geheiligd en in de wereld gezonden, Hoofdstuk 10:36. Daar zij nu gezonden waren, zoals Hij gezonden was, zo laat hen dan ook geheiligd worden.

2. Hij pleit ook op de verdienste, die Hij voor hen had, vers 19. Ik heilig Mij zelf voor hen. Hier is:
a. Christus' aanwijzing van zich zelf tot het werk en het ambt van Middelaar: Ik heilig Mij zelf. Hij heeft Zich geheel en al toegewijd aan de onderneming, aan alle delen er van, inzonderheid aan dat deel, dat Hij thans ging volbrengen - zich zelf door de eeuwigen Geest Gode onstraffelijk op te offeren. Als de priester en het altaar, heeft Hij zich geheiligd als het offer. Toen Hij zei: Vader, verheerlijk Uwen naam - Vader, Uw wil geschiede - Vader, in uw handen beveel Ik Mijn geest, heeft Hij de voldoening, die Hij op zich had genomen te zullen geven, gegeven, en aldus heeft Hij zich geheiligd. Hierop pleit Hij bij Zijn Vader, want zijn voorbede geschiedt krachtens zijn genoegdoening: door Zijn eigen bloed is Hij ingegaan in het heiligdom, Hebreeën 9:12, gelijk de hogepriester op de verzoendag het bloed des offers sprengde en het reukwerk brandde binnen de voorhang, Leviticus 16:12, 14.
b. Het vriendelijke doel van Christus hierin jegens Zijn discipelen. Ik heilig Mij zelf voor hen, opdat zij geheiligd mogen worden. "Ik heilig Mij zelf, opdat zij tot ere Gods en tot welzijn der kerk geofferd mogen worden". Paulus spreekt van zijn geofferd worden, Filippenzen 2:17, 2 Timotheüs 4:6. Al wat er in de dood der heiligen dierbaar of kostelijk is in de ogen des Heeren, is het uitvloeisel van de dood van de Heere Jezus.

Ik neem het echter in een meer algemene zin, namelijk dat zij heiligen en Evangeliedienaars mogen zijn, geschikt en bevoegd, en aangenomen door God.
a. Het ambt van Evangeliedienaar werd gekocht door Christus' bloed, en is een der gezegende vruchten van zijn genoegdoening, en de kracht en waardij er van zijn aan Christus' verdiensten te danken. Onder de wet werden de priesters geheiligd door het bloed van stieren en bokken, maar de Evangeliedienaren worden geheiligd door het bloed van Jezus.
b. De wezenlijke heiligheid van alle goede Christenen is de vrucht van Christus' dood, door welken de gave des Heiligen Geestes werd verkregen. Hij heeft zich voor de gemeente overgegeven, opdat Hij haar heiligen zou" Efeziërs 5:25, 26. En Hij, die het doel beoogde, heeft ook het middel er toe bepaald, dat zij geheiligd mogen worden door de waarheid, de waarheid om van welke te getuigen Christus in de wereld gekomen is, en gestorven is om haar te bevestigen. Het woord der waarheid ontvangt Zijn heiligende kracht van de dood van Christus. Sommigen lezen de tekst: "Heilig hen in waarheid, dat is waarlijk, of wezenlijk, want, gelijk God gediend moet worden, zo moeten wij daartoe geheiligd worden in geest en in waarheid. En hierom heeft Christus gebeden, want dit is de wil van God, hun heiligmaking, hetgeen Hem aanmoedigt om er om te bidden.

Johannes 17:20 - 23
I. Na voor hun reinheid gebeden te hebben, bidt Hij om hun eenheid, want de wijsheid van boven is ten eerste zuiver, daarna vreedzaam, en vriendschap is dan inderdaad vriendelijk en beminnelijk, als zij is gelijk de zalf op het heilige hoofd van Aäron, en de dauw op Sions heiligen berg.
Merk op:
1. Wie in dit gebed begrepen zijn, vers 20. "Ik bid niet alleen voor dezen, die thans Mijn discipelen zijn" (de elven, de zeventigen, met anderen, mannen en vrouwen, die Hem volgden, toen Hij op aarde was), maar ook voor degenen, die door hun woord in Mij geloven zullen, hetzij door het woord, dat zij zullen prediken gedurende hun leven, of dat zij zullen schrijven voor de volgende geslachten. Ik bid voor hen allen, dat zij allen een mogen zijn in

hun deel in dit gebed, er allen het voordeel van deelachtig zullen worden." Zij allen hebben deel in Christus' Middelaarsvoorbede, die in Hem geloven, of in Hem geloven zullen. Dat is het, dat hen beschrijft of kenmerkt, en het sluit de gehele hoedanigheid en de plicht in van een Christen. Zij, die toen geleefd hebben, zagen en geloofden, maar die in latere eeuwen geleefd hebben, hebben niet gezien en nochtans geloofd.
2. Het is door het woord, dat de zielen er gebracht worden, om in Christus te geloven, en het is te dien einde, dat Christus bepaald heeft, dat de Schrift geschreven zou worden, dat er een blijvende Evangeliebediening in de gemeente zijn zou, zolang de kerk bestaan zal, dat is dus, zolang als de wereld zal bestaan.
3. Het is Christus met onfeilbare zekerheid bekend, wie in Hem zullen geloven. Hij bidt hier niet zo maar in de blinde, op een gebeurlijkheid, die afhankelijk is van de verraderlijken wil van de mens, die beweert vrij te zijn, maar vanwege de zonde dienstbaar is met zijn kinderen. Neen, Christus wist wel voor wie Hij bad, door de Goddelijke alwetendheid was die zaak tot zekerheid gebracht. Hij wist wie Hem gegeven waren, wie, verordineerd zijnde ten eeuwigen leven, in het boek des Lams zijn geschreven, en ontwijfelbaar zullen geloven, Handelingen 13:48.
4. Jezus Christus doet niet slechts voorbede voor grote en uitblinkende gelovigen, maar ook voor de geringsten en zwaksten, niet slechts voor hen, die voor de hoogste posten van vertrouwen en eer gebruikt zullen worden in Zijn koninkrijk, maar voor allen, zelfs voor hen, die in het oog der wereld van zeer weinig betekenis zijn. Gelijk de voorzienigheid Gods zich uitstrekt over het geringste schepsel, zo strekt de genade Gods zich uit tot de geringsten Christen. De goede Herder heeft het oog zelfs op de armen der kudde.
5. Als Middelaar heeft Jezus Christus ook het oog gehad op diegenen van het verkoren overblijfsel, die nog niet geboren waren, het volk, dat geboren wordt, Psalm 22:32, de andere schapen, die Hij moest toebrengen. Eer zij in moeders buik geformeerd zijn, kent Hij hen, Jeremia 1:5, en reeds van tevoren worden gebeden voor hen ten hemel opgezonden door Hem, die van de beginne aan verkondigt het einde, en roept de dingen, die niet zijn, alsof zij waren.

II. Wat bedoeld wordt in dit gebed, vers 21.
Opdat zij allen een zijn. Hetzelfde was tevoren gezegd, vers 11, opdat zij een zijn, gelijk als wij, en wederom in vers 22, opdat zij een zijn. Het hart van Christus was hierop gezet. Sommigen denken, dat de eenheid, om welke in vers 11 gebeden wordt, inzonderheid betrekking heeft op de discipelen als leraren en apostelen, dat zij een mochten zijn in hun getuigenis van Christus, en dat de harmonie der evangelisten, en de samenstemming der eerste predikers van het Evangelie aan dit gebed te danken zijn. Laat hen niet slechts een van hart zijn, maar ook een van mond, hetzelfde sprekende. In de eenheid van Evangeliedienaars is de schoonheid en de kracht van de Evangeliebediening gelegen. Maar het is zeker, dat de eenheid, om welke in vers 21 gebeden wordt, alle gelovigen geldt. Het is het gebed van Christus voor allen, die Hem toebehoren, en wij kunnen er ons van verzekerd houden, dat dit gebed verhoord is - dat zij allen een zijn, een in ons, vers 21, een, gelijk als wij een zijn, vers 22, volmaakt zijn in een, vers 23.

Dit omvat drie dingen.
1. Dat zij allen ingelijfd mogen zijn in een lichaam. "Vader, zie op hen allen als een, en bekrachtig de grote overeenkomst, waardoor zij allen tot een gemeente, een kerk zijn verenigd. Hoewel zij in ver van elkaar verwijderde plaatsen wonen, van het een einde der wereld tot het andere, en in verschillende eeuwen, van het begin tot aan het einde des tijds, en dus niet met elkaar bekend kunnen zijn of in gemeenschap met elkaar, zo laat hen toch verenigd zijn in Mij, hun aller Hoofd". Gelijk Christus gestorven is om allen tot een te vergaderen, zo heeft Hij daar ook om gebeden, Hoofdstuk 11:52, Efeziërs 1:10.

2. Dat zij allen bezield mogen worden door een Geest. Dit wordt duidelijk te kennen gegeven in dit: - opdat zij een zijn in ons. De eenheid met de Vader en de Zoon wordt alleen verkregen en bewaard door de Heiligen Geest. Die de Heere aanhangt, is een geest met Hem, 1 Corinthiërs 6:17. Laat aan die allen het stempel ingedrukt worden met hetzelfde beeld en opschrift, en laat hen allen onder de invloed komen van dezelfde kracht.
3. Dat zij allen saamgevoegd mogen worden door de band der liefde en barmhartigheid, allen een van hart zijn.

Dat zij allen **een** zijn.
a. In oordeel en gevoelen, niet in elke kleinigheid - dat is evenmin mogelijk als nodig, maar in de grote dingen Gods, en door de kracht van dit gebed komen zij allen overeen, dat Gods gunst beter is dan het leven - dat zonde het ergste is van alle kwaad, dat Christus de beste is van alle vrienden, dat er een leven is na dit leven, en dergelijke zaken meer.
b. In gezindheid en neiging. Allen, die geheiligd zijn, hebben dezelfde natuur, zij hebben allen een nieuw hart, en het is een hart.
c. Zij zijn allen een in voornemen en bedoeling. Ieder waar Christen heeft - in zoverre hij dit is de ere Gods op het oog als zijn voornaamste doeleinde, en de heerlijkheid des hemels als zijn voornaamste goed.
d. Zij zijn allen een in hun begeerte en gebeden, al verschillen zij ook in woorden en de wijze van zich uit te drukken, maar allen dezelfden geest der aanneming ontvangen hebbende, en dezelfden regel volgende, bidden zij in werkelijkheid toch om dezelfde dingen.
e. Allen een in liefde. Ieder waar Christen heeft datgene in zich, dat hem dringt om alle ware Christenen lief te hebben als zodanig. Waar Christus hier om bidt is die gemeenschap der heiligen, die wij belijden te geloven, de gemeenschap, die alle gelovigen hebben met God, en hun innige eenheid met al de heiligen in hemel en op aarde, 1 Johannes 1:3. Maar dit gebed van Christus zal niet volkomen verhoord zijn, voordat alle heiligen in de hemel zijn, want dan, en niet eerder, zullen zij volmaakt zijn in een, vers 23, Efeziërs 4:13.

III. Wat bij wijze van pleitgrond, of argument, aangevoerd wordt, om aan die bede kracht bij te zetten. Het zijn drie dingen:
1. De eenheid, die er is tussen de Vader en de Zoon, en waarvan telkens weer melding wordt gemaakt, vers. 11, 21 - 23.
a. Het wordt als toegestemd beschouwd, dat de Vader en de Zoon een zijn, een in aard en wezen, gelijk in macht en heerlijkheid, een in wederzijdse toegenegenheid. De Vader heeft de Zoon lief, en de Zoon behaagt steeds de Vader. Zij zijn een in voornemen en bedoelen, en een in werking. Het innige van die eenheid wordt uitgedrukt in deze woorden: Gij in Mij, en Ik in Hiervan maakt Hij dikwijls melding ter ondersteuning onder Zijn tegenwoordig lijden, toen zijn vijanden gereed stonden om op Hem aan te vallen, en zijn vrienden om van Hem af te vallen, toch was Hij in de Vader, en de Vader in Hem.
b. Hierop wordt nadruk gelegd in Christus' gebed voor de eenheid Zijner discipelen.

aa. Als voorbeeld van die eenheid, aantonende hoe Hij begeerde, dat zij een zouden zijn. In zekere mate zijn de gelovigen een, zoals God en Christus een zijn, want,

Ten eerste. De eenheid der gelovigen is een strenge, nauwe eenheid, zij zijn verenigd door een Goddelijke natuur, door de kracht der Goddelijke genade, tengevolge van de Goddelijke raadsbesluiten.
Ten tweede. Het is een heilige eenheid in de Heiligen Geest, tot heilige doeleinden, geen staatkundig lichaam voor wereldlijke doeleinden.

Ten derde. Het is, en zal ten laatste wezen, een volkomen eenheid. Vader en Zoon hebben dezelfde eigenschappen en volkomenheden, dat hebben thans ook de gelovigen, in zoverre zij geheiligd zijn, en als de genade volmaakt zal zijn in heerlijkheid, dan zullen zij elkaar nauwkeurig gelijk zijn, allen naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd.

bb. Als het middelpunt van die eenheid, dat zij een zijn in ons, allen daar elkaar ontmoetende. Er is een God en een Middelaar, en hierin zijn de gelovigen een, dat zij allen afhankelijk zijn van de gunst van dien een God als hun zaligheid, en van de verdienste van dien een Middelaar als hun gerechtigheid. Wat geen middelpunt heeft in God als einddoel en in Christus als de weg, die er heenleidt, is samenspanning, maar geen eenheid. Allen, die in waarheid verenigd zijn met God en Christus, die een zijn, zullen spoedig met elkaar verenigd zijn.

cc. Als een pleitgrond voor die eenheid. De Schepper en Verlosser zijn een in belang en bedoeling: maar waartoe zijn zij dit, indien alle gelovigen niet een lichaam zijn met Christus, en niet tezamen van Hem genade ontvangen voor genade, zoals Hij haar heeft ontvangen voor hen? Christus' bedoeling was de rebellerende mensheid aan God te onderwerpen. "Vader," zegt Hij, "laat allen, die geloven een zijn, opdat zij in een lichaam verzoend worden," Efeziërs 2:15, 16, hetgeen spreekt van de vereniging van Joden en heidenen in de kerk, die grote verborgenheid, dat de heidenen medeërfgenamen zouden zijn, en van hetzelfde lichaam, Efeziërs 3:6, waarop, naar ik geloof, dit gebed van Christus voornamelijk betrekking heeft, daar dit het grote doel was, dat Hij beoogde in Zijn sterven, en het verwondert mij, dat geen der Schriftuitleggers, die mij bekend zijn, het aldus heeft toegepast. "Vader, laat de heidenen, die geloven, tot een lichaam verenigd worden met de gelovige Joden, en maak die twee tot een nieuwen mens."

De woorden: Ik in hen, en Gij in Mij, tonen wat de eenheid is, die zo noodzakelijk is, niet slechts voor de schoonheid, maar voor het bestaan zelfs Zijner kerk.
Ten eerste. Eenheid met Christus: Ik in hen. Christus, wonende het hart der gelovigen, is het leven en de ziel van de nieuwen mens.
Ten tweede. Eenheid met God door Hem: Gij in Mij, door Mij dus in hen.
Ten derde. Eenheid met elkaar, hieruit voortvloeiende: opdat zij hierdoor - volmaakt zijn in een. In Hem zijn wij volmaakt.

2. Het doel van Christus in al zijn mededeling van licht en genade aan hen.
"De heerlijkheid, die Gij Mij gegeven hebt, als het kanaal, waardoor zij tot hen gevoerd moet worden - heb Ik - diensvolgens aan hen gegeven, opdat zij een zijn, gelijk als wij een zijn, zodat die gaven tevergeefs zijn, indien zij niet een zijn". Deze gaven nu zijn:
a. Hetzij die, welke verleend zijn aan de apostelen en eerste grondleggers der kerk. De heerlijkheid van Gods gezanten te zijn in en tot de wereld - de heerlijkheid van wonderen te doen - de heerlijkheid van een gemeente te vergaderen uit de wereld, en de troon van Gods koninkrijk op te richten onder de mensen - deze heerlijkheid was aan Christus gegeven, en iets van die heerlijkheid heeft Hij op hen gelegd, toen Hij hen uitzond om al de volken te onderwijzen.
Of: b. Die aan alle gelovigen gegeven zijn. De heerlijkheid van in verbond te zijn met de Vader, en aangenomen te zijn door Hem en bestemd te wezen voor een plaats aan zijn rechterhand, dat was de heerlijkheid, die de Vader aan de Verlosser heeft gegeven, en Hij heeft haar bevestigd aan de verlosten.

(1). Deze eer zegt Hij hun gegeven te hebben, omdat Hij haar voor hen bestemd heeft, en haar voor hen verzekerd heeft, als zij geloven dat Christus' beloften wezenlijke gaven zijn.

(2). Dit was Hem voor hen gegeven, het was Hem voor hen toevertrouwd, en Hij was getrouw degenen, die Hem gesteld heeft.
(3). Hij heeft het hun gegeven, opdat zij een zijn.

Ten eerste. Om hun recht te geven op het voorrecht van eenheid, opdat zij krachtens hun gemene betrekking tot een God, de Vader, en een Heere Jezus Christus, in waarheid een genoemd kunnen worden. De gave des Geestes, die grote heerlijkheid, door de Vader gegeven aan de Zoon, om door Hem aan alle gelovigen gegeven te worden, maakt hen een, want Hij werkt alles in allen, 1 Corinthiërs 12:4 en verder.
Ten tweede. Om hen te verbinden tot de plicht der eenheid. Opdat zij uit overweging van hun overeenkomst en gemeenschap in een geloofsbelijdenis en een verbond - uit overweging van hetgeen zij hebben in een God en een Christus, en hetgeen waarop zij hopen in een hemel, van een gevoelen en van een mond zullen zijn. Wereldlijke eer maakt de mensen onenig, want zo sommigen worden bevorderd, anderen worden in de schaduw gesteld. Zolang dus de discipelen nog droomden van een wereldlijk koninkrijk, hebben zij voortdurend met elkaar getwist. Maar dewijl geestelijke eer aan alle onderdanen van Christus gelijkelijk verleend wordt, daar zij allen Gode tot koningen en priesters gemaakt worden, is er geen aanleiding tot strijd of eerzuchtigen wedijver. Hoe meer de Christenen zich bezig houden met de heerlijkheid, die Christus gegeven heeft, hoe minder zij begerig zullen zijn naar ijdele eer, en hoe minder zij, bijgevolg, tot twist geneigd zullen zijn.

3. Hij pleit op de gelukkigen invloed, dien hun eenheid op anderen zal hebben, en hoe het openbare welzijn er door bevorderd zal worden. Dit wordt tweemaal als drangreden aangevoerd, vers 21: Opdat de wereld geloven, dat Gij Mij gezonden hebt, en wederom, vers 23: Opdat de wereld bekenne, dat Gij Mij gezonden hebt, want zonder kennis, kan er geen waar geloof wezen. De gelovigen moeten weten wat zij geloven, waarom en waartoe zij geloven. Zij, die maar op goed geluk af wagen te geloven, wagen te veel.
Christus toont hier:
a. Zijn goede wil aan de wereld van het mensdom in het algemeen. Hierin, gelijk in alles, is Hij van het gevoelen Zijns Vaders, dat Hij wil, dat alle mensen zalig zullen worden en tot de kennis der waarheid zullen komen, 1 Timotheüs 2:4, 2 Petrus 3:9. Daarom is het Zijn wil, dat alle mogelijke middelen gebruikt zullen worden, geen middel onbeproefd zal worden gelaten, om de wereld tot overtuiging en bekering te brengen. Wij weten niet wie uitverkoren zijn, maar wij moeten waar wij kunnen alles aanwenden, om de verlossing en zaligheid der mensen te bevorderen, en er ons ten zeerste voor wachten om iets te doen, waardoor dit verhinderd kan worden.
b. De goede vruchten van de eenheid der kerk. Het zal een bewijs wezen van de waarheid van het Christendom, en een middel om er velen toe te brengen het te omhelzen.

A. In het algemeen: het zal het Christendom der wereld aanbevelen, en hun, die nog buiten zijn, er een goed denkbeeld van geven.
Ten eerste. Het verenigen van de Christenen in een maatschappij, een gezelschap, door de grondwet des Evangelies, zal het Christendom grotelijks bevorderen. Als de wereld zo velen van hare kinderen zal zien, die van uit haar midden geroepen, van de anderen onderscheiden zijn, en veranderd van hetgeen zij geweest waren - als zij zien zal, hoe deze Christelijke maatschappij ontstaan is door de dwaasheid der prediking, en in stand wordt gehouden door wonderen van Gods voorzienigheid en genade, en hoe bewonderenswaardig zij is ingericht, dan zal zij gereed zijn te zeggen: Wij zullen met ulieden gaan, want wij zien dat God met ulieden is.

Ten tweede. De eenheid der Christenen in Liefde en barmhartigheid is de schoonheid hunner belijdenis, en nodigt anderen om zich bij hen te voegen, zoals het was onder de eerste Christenen, Handelingen 2:42, 43, 4:32, 33. Als het Christendom, in plaats van twist te verwekken over zich zelf, alle andere twistingen doet ophouden, - als het de vurigen en driftigen tot bedaren brengt, de ruwheid verzacht, en de mensen geneigd maakt om vriendelijk en liefdevol, wellevend en weldadig te zijn jegens alle mensen, er zich op toeleggende om vrede te bevorderen en te bewaren in alle betrekkingen des levens en der samenleving, dan zal het zich aanbevelen aan allen, die nog iets hebben, hetzij van de natuurlijken Godsdienst of van natuurlijke genegenheid.

B. In het bijzonder: Het zal goede gedachten in de mensen opwekken:
Ten eerste. Van Christus: Zij zullen bekennen en geloven, dat Gij Mij gezonden hebt. Hieruit zal blijken, dat Christus van God was gezonden, en dat zijn leer Goddelijk was, daar door de invloed van Zijn Godsdienst zo velen, die ten opzichte van andere dingen zo verschillend zijn in aanleg en karakter, en zo verschillende belangen hebben, saamgevoegd worden tot een lichaam in geloof, en tot een hart door de liefde. Voorzeker was Hij gezonden door God almachtig, die het hart der mensen formeert en de God der liefde en des vredes is, als de aanbidders van God een zijn, dan is Hij een, en Zijn naam is een.
Ten tweede. Van de Christenen: Zij zullen bekennen, dat Gij hen liefgehad hebt, gelijk Gij Mij liefgehad hebt."

Hier is:
1. Het voorrecht der gelovigen, de Vader zelf heeft hen lief met een liefde, gelijkende op zijn liefde voor Zijn Zoon, want in Hem heeft Hij hen lief met een eeuwige liefde.
2. Het bewijs van hun delen in dat voorrecht, en dat is hun eenheid. Hieraan zal het blijken, dat God ons liefheeft, als wij elkaar liefhebben uit een rein hart, want, waar de liefde Gods in het hart is uitgestort, daar zal zij het naar hetzelfde beeld in gedaante veranderen. Zie hoeveel goed het aan de wereld doen zou, om beter te weten hoe dierbaar alle goede Christenen aan God zijn. Er was onder de Joden een gezegde: "Indien de wereld de waardij kende van vrome mensen, zij zou hen met paarlen omheinen." Zij, die zoveel liefde van God ontvangen, moesten meer liefde ontvangen van ons.

Johannes 17:24 - 26
Hier is:
I. een bede om de verheerlijking van allen, die aan Christus gegeven waren, vers 24, niet slechts van deze apostelen, maar van alle gelovigen: "Vader, Ik wil, dat zij bij Mij zijn."
Merk op:
1. Het verband tussen deze bede en de vorige. Hij had gebeden, dat God hen zou bewaren, heiligen en verenigen, en nu bidt Hij, dat Hij al deze gaven zou kronen door hun verheerlijking. Naar die methode moeten wij bidden, eerst om genade, en dan om heerlijkheid, of eer, Psalm 84:12, want God geeft naar die methode. Verre zij het van de alleen wijzen God om gerekend te worden met de dwazen bouwer, die zonder fondament op het zand heeft gebouwd, gelijk Hij doen zou, indien Hij iemand zou verheerlijken, dien Hij niet eerst had geheiligd, of met dien anderen dwazen bouwer, die begon te bouwen, en niet kon voleindigen, gelijk het geval zou zijn, indien Hij iemand zou heiligen, dien Hij daarna niet ook zou verheerlijken.

2. De wijze, waarop Hij dit bidt: Vader, Ik wil. Hier, gelijk tevoren, wendt Hij zich tot God als Vader, en dat moeten ook wij doen. Maar als Hij zegt: Theloo - Ik wil, dan spreekt Hij een

taal, die Hem alleen eigen is, maar die aan geen gewone bidders betaamt, doch zeer wel betaamde aan Hem, die voor hetgeen, waar Hij om bad, betaald heeft.

a. Hierdoor wordt in het algemeen het gezag, of de macht, Zijner voorbede aangeduid, Zijn woord was met macht in de hemel, zowel als op de aarde. Met Zijn eigen bloed ingegaan zijnde in het heilige, heeft zijn voorbede aldaar een onbedwingbare kracht. Hij bidt als Koning, want Hij is een Priester op Zijn troon, - zoals Melchizedek - een Koning - Priester.
b. Er wordt Zijn bijzondere macht door aangeduid in dit geval, in deze zaak. Hij had macht om het eeuwige leven te geven, vers 2, en, ingevolge van die macht, zegt Hij: Vader, Ik wil. Hoewel Hij thans de gestaltenis eens dienstknechts had aangenomen, kon en mocht Hij, met het oog op de macht, die het doorluchtigst door Hem uitgeoefend zal worden bij zijn wederkomst in heerlijkheid om te oordelen, wanneer Hij zal zeggen: Komt, gij gezegenden, nu ook wel zeggen: Vader, Ik wil.

3. De bede zelf - dat al de uitverkorenen zullen komen, om ten laatste met Hem in de hemel te zijn, om zijn heerlijkheid te zien en er in te delen.
A. Onder welk idee, of begrip, moeten wij op de hemel hopen? Waarin zal die gelukzaligheid bestaan? Er zijn drie dingen, die de hemel uitmaken:
a. Het is om te wezen waar Christus is: Waar Ik ben, in het paradijs, waar Christus' ziel heenging toen Hij stierf, in de derden hemel, waar Christus' ziel en lichaam heengingen bij zijn hemelvaart: - Waar Ik ben, binnenkort zijn zal, eeuwig zijn zal. In deze wereld zijn wij slechts in transitu - op onze doortocht, dáár zijn wij in waarheid waar wij voor eeuwig zijn zullen, zo heeft Christus het beschouwd, en zo moeten ook wij het beschouwen.
b. Het is om met Hem te wezen waar Hij is, dit is geen onnodige herhaling van dezelfde woorden, maar geeft te kennen, dat wij niet slechts in dezelfde gelukkige plaats zullen wezen, waar Christus is, maar dat het zalige van die plaats bestaan zal in zijn tegenwoordigheid, dat is de volheid der blijdschap er van. Het is de hemel van de hemel om met Christus te wezen, in gezelschap met Hem, in gemeenschap met Hem, Filippenzen 1:2, 3.
c. Het is de heerlijkheid te aanschouwen, die Zijn Vader Hem gegeven heeft.
Merk op:
Ten eerste. De heerlijkheid van de Verlosser is de glans des hemels. De heerlijkheid, voor welke de engelen hun aangezicht bedekten, was zijn heerlijkheid, Hoofdstuk 12:41. Het Lam is het licht van het nieuwe Jeruzalem, Openbaring 21:23. Christus zal komen in de heerlijkheid Zijns Vaders, want Hij is het afschijnsel Zijner heerlijkheid. Dáár toont God zijn heerlijkheid, zoals Hij hier zijn genade toont, door Christus. "De Vader heeft Mij deze heerlijkheid gegeven," hoewel Hij nu nog in de staat Zijner vernedering was, maar zij was zeer gewis en zeer nabij.
Ten tweede. De zaligheid der verlosten bestaat grotendeels in het aanschouwen van deze heerlijkheid, zij zullen het onmiddellijk gezicht hebben van Zijn hoogheerlijken Persoon. Uit mijn vlees zal ik God aanschouwen, Job 19: 26, 27. Zij zullen een helder inzicht hebben in Zijn heerlijke onderneming, zoals zij dan voleindigd zijn zal. Zij zullen die fonteinen van liefde zien, waaruit al de stromen der genade ontspringen, en dan zullen zij naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd worden van heerlijkheid tot heerlijkheid.

B. Op welke grond wij op de hemel moeten hopen. Op geen andere dan de middelaarsvoorbede van Christus: omdat Hij gezegd heeft: Vader, Ik wil. Onze heiligmaking is ons bewijs, want "die deze hoop op Hem heeft, die reinigt zich zelf, " maar het is de wil van Christus, die ons recht en aanspraak er op geeft, in welken wil wij geheiligd zijn. Hebreeën 10:10. Christus spreekt hier alsof Hij Zijn eigen zaligheid niet volkomen acht, tenzij Zijn

uitverkorenen er in delen, want het is "het leiden van vele kinderen tot de heerlijkheid, dat de oversten Leidsman onzer zaligheid volkomen maakt", Hebreeën 2:10 1).

4. Het argument om de bede te ondersteunen. Want Gij hebt Mij liefgehad voor de grondlegging der wereld.
Dat is een reden,

a. Waarom Hij zelf deze heerlijkheid verwachtte: Gij zult haar Mij geven, want Gij hebt Mij liefgehad. De eer en de macht aan de Zoon gegeven als Middelaar, waren gegrond op des Vaders liefde voor Hem, Hoofdstuk 5:20. De Vader heeft de Zoon lief, heeft een oneindig welbehagen in zijn onderneming, en daarom heeft Hij alle dingen in zijn handen overgegeven, en, de zaak van eeuwigheid overeengekomen zijnde in de Goddelijke raadsbesluiten, wordt Hij gezegd Hem als Middelaar lief te hebben voor de grondlegging der wereld.
b. Of: b. Waarom Hij verwachtte dat zij, die Hem gegeven waren, bij Hem zouden zijn om in zijn heerlijkheid te delen: "Gij hebt Mij liefgehad, en hen in Mij, en kunt Mij niets weigeren, dat Ik voor hen vraag".

II. Het slot van het gebed, dat bestemd is om kracht bij te zetten aan al de beden voor Zijn discipelen, inzonderheid de laatste, dat zij verheerlijkt mogen worden. Hij legt nadruk in zijn pleitrede op twee dingen:
1. Ten aanzien van Zijn Vader, vers 25. Let op:
a. De titel, dien Hij God geeft: Rechtvaardige Vader. Toen Hij bad, dat zij geheiligd mochten worden, noemde Hij Hem heilige Vader, als Hij bidt, dat zij verheerlijkt mogen worden, noemt Hij Hem rechtvaardige Vader, want het is een kroon der rechtvaardigheid, die de rechtvaardige Rechter geven zal. Gods rechtvaardigheid was verpand voor het geven van al het goede, dat de Vader had beloofd en de Zoon gekocht had.
b. De hoedanigheid, waarmee Hij de wereld aanduidt, die in het boze ligt: De wereld heeft U niet gekend. Onwetendheid omtrent God ligt over de gehele mensheid, dat is de duisternis, waarin zij verzonken is.

Nu wordt daar hier op gewezen:
a. Om te tonen, dat deze discipelen de hulp behoefden van bijzondere genade, zowel wegens het noodzakelijke van hun werk - zij moesten een wereld, die God niet kende, tot zijn kennis brengen, en ook vanwege het moeilijke van hun werk - zij moesten licht brengen aan hen, die tegen het licht rebelleerden, daarom, bewaar hen.
b. Om aan te tonen, dat zij geschikt waren om nog meerdere bijzondere gunsten te ontvangen, want zij hadden de kennis van God, die de wereld niet had.
c. De pleitgrond, dien Hij aanvoert voor zich zelf: Maar Ik heb U gekend. Christus heeft de Vader gekend, zoals niemand anders, Hij wist op welken grond Hij uitging op zijn onderneming, Hij kende Zijns Vaders wil en bedoeling voor alle dingen, en daarom komt Hij in dit gebed met vertrouwen tot Hem, zoals wij met vertrouwen gaan tot iemand, dien wij kennen. Christus bidt hier om zegeningen voor de Zijnen, toen Hij nu gezegd had: de wereld heeft U niet gekend, zou men denken, dat Hij er op zou laten volgen: "maar zij hebben U gekend". Maar neen, op hun kennis viel niet te roemen, maar Ik heb U gekend, hetgeen aanduidt, dat er in ons niets is, om ons in Gods gunst aan te bevelen, maar dat ons deel in Hem en onze gemeenschap met Hem voortvloeien uit, en afhankelijk zijn van, Christus' invloed en gemeenschap. Wij zijn onwaardig, maar Hij is waardig.
d. Hij pleit er voorts op voor Zijn discipelen, dat zij hebben bekend, dat Gij Mij gezonden hebt.

A. Hierdoor worden zij onderscheiden van de ongelovige wereld. Toen de scharen, tot wie Christus was gezonden, en aan wie zijn genade was aangeboden, niet wilden geloven, dat God Hem gezonden had, hebben de discipelen het bekend en geloofd, en zij schaamden zich niet om het openlijk te erkennen en te belijden. Jezus Christus te kennen en in Hem te geloven temidden van een wereld, die volhardt in ongeloof en in onwetendheid blijft verzonken, is Gode zeer welbehaaglijk, en dat zal voorzeker met onderscheidende heerlijkheid gekroond worden. Een bijzonder geloof maakt bevoegd voor bijzondere gunstbewijzen.
B. Hierdoor hebben zij deel aan Christus' voorbede als Middelaar, en aan het voordeel, dat voortvloeit uit zijn bekendheid met de Vader: Ik heb U gekend, onmiddellijk en volkomen: en hoewel dezen U niet zo gekend hebben, en ook niet instaat waren U zo te kennen, hebben zij toch bekend, dat Gij Mij gezonden hebt. Zij hebben geweten wat van hen geëist werd, dat zij zouden weten, zij hebben de Schepper gekend in de Verlosser. Christus kennende als van God te zijn gezonden, hebben zij, in Hem de Vader gekend, en zijn zij ingeleid tot zijn kennis, en daarom: Vader, bescherm hen om Mijnentwil".

2. Ten aanzien van Zijn discipelen, vers 26, "Ik heb hen ingeleid tot de kennis van U, en zal dit al meer en meer doen, met deze grote en liefderijke bedoeling, dat de liefde, waarmee Gij Mij liefgehad hebt, in hen zij, en Ik in hen. Merk hier op:
A. Wat Christus voor hen gedaan heeft: Ik heb hun Uwen Naam bekend gemaakt.
a. Dat had Hij gedaan voor hen, die Zijn onmiddellijke volgelingen waren. Al de tijd, in welken Hij onder hen in - en uitgegaan is, heeft Hij er zich op toegelegd om hun Zijns Vaders naam bekend te maken, en er eerbied voor in hen op te wekken. De strekking van al zijn redevoeringen en wonderen was Zijns Vaders eer te verhogen, en de kennis van Hem te verbreiden, Hoofdstuk 1:18.
b. Dat heeft Hij gedaan voor allen, die in Hem geloven, want zij zouden er niet toe gebracht zijn te geloven, indien Christus hun de naam Zijns Vaders niet had bekend gemaakt. Het is aan Christus, dat wij al de kennis verschuldigd zijn, die wij hebben van de naam des Vaders, Hij verklaart hem, en Hij opent het verstand om die verklaring te begrijpen. Zij, die door Christus in de gunst Gods worden aanbevolen, worden eerst door Hem tot de kennis van God ingeleid.

B. Wat Hij voornemens was nog verder voor hen te doen: en zal hem bekendmaken. Het was Zijn voornemen om na zijn opstanding aan Zijn discipelen nog verdere instructies te geven, Handelingen 1:3, en hen nog veel inniger bekend te maken met de Goddelijke dingen door de uitstorting van de Geest na zijn opstanding. Dat zal Hij ook doen voor alle gelovigen, Zijn licht zal al meer en meer hun hart verlichten. Waar Christus Zijns Vaders naam bekend gemaakt heeft, zal Hij hem nog verder bekendmaken, en zij, die God kennen, hebben het nodig, en begeren ook, om meer van Hem te kennen. Dit wordt bekwamelijk voor hen gedaan: "Vader, beken en begunstig hen, want zij zullen U bekenden en eren".

C. Wat Hij met dit alles beoogde: niet hun hoofd te vullen met allerlei gissingen en bespiegelingen, of hen te voorzien van iets, waarover zij met geleerden konden praten, maar hun wezenlijk geluk te verzekeren en te bevorderen in twee dingen:
a. In gemeenschap met God: Ik heb hen bekend gemaakt met Uwen naam, en met alles, waarmee Gij U bekend gemaakt hebt, opdat de liefde, waarmee Gij Mij hebt liefgehad - niet slechts zij tot hen, maar in hen".
Dat is:
Ten eerste. "Laat hen de vruchten van die liefde hebben tot hun heiligmaking, laat de Geest der liefde, waarmee Gij Mij vervuld hebt, in hen wezen". Christus heeft Zijns Vaders naam aan de gelovigen bekend gemaakt, opdat met het Goddelijk licht, dat hun geest bestraalt, de

liefde Gods in hun hart uitgestort mocht worden, om een heersend beginsel van heiligheid in hen te wezen, en zij der Goddelijke natuur deelachtig zouden worden. Als de liefde Gods in ons hart is gekomen, dan is zij als de kracht, die de magneet uitoefent op de kompasnaald, ons neigende om ons naar de pool te bewegen, zij doet de ziel uitgaan naar God in neigingen der Godsvrucht.
Ten tweede. Laat hen die liefde smaken ter hunner vertroosting, laat hen niet slechts deel hebben in de liefde Gods door dat hun Gods naam is geopenbaard, maar laat hen door een nadere bekendmaking er van de vertroosting en het genot er van hebben, opdat zij niet slechts God kennen, maar weten, dat zij Hem kennen", 1 Johannes 2:3. Het is de liefde Gods, aldus uitgestort in het hart, die het vervult van vreugde, Romeinen 5:3, 5. Hierin heeft God voor ons voorzien, opdat wij niet slechts verzadigd zullen worden met zijn goedertierenheid, maar er ook van overtuigd zijn, en aldus een leven mogen leiden van vreugde in God en van gemeenschap met Hem. Hierom moeten wij bidden, daarnaar moeten wij streven, als wij het hebben, moeten wij er Christus voor danken, als wij het niet hebben, hebben wij dit ons zelf te wijten.

b. In eenheid met Christus. En Ik in hen.
Wij kunnen in de liefde Gods niet komen dan door Christus, en wij kunnen in die liefde niet blijven dan door in Christus te blijven, dat is: doordat Hij in ons blijft, en wij kunnen ook de zin, het begrip van die liefde niet hebben, dan door onze ervaring van de inwoning van Christus, dat is: van de Geest van Christus in ons hart. Het is Christus in ons, die de enige hoop is der heerlijkheid, en ons niet beschaamd zal maken, Colossenzen 1:27. Al onze gemeenschap met God, het ontvangen van zijn liefde tot ons met onze wederkerige liefde tot Hem, gaat door de handen van de Heere Jezus, en de vertroosting hiervan zijn wij zuiver en alleen aan Hem verschuldigd. Kort tevoren had Christus gezegd: Ik in hen, vers 23, en hier wordt dit herhaald (hoewel de zin ook zonder dat volledig zou wezen) en het gebed besluit er mede, om aan te tonen, hoezeer het hart van Christus er op gezet was. Al zijn beden concentreren zich hierin, en hiermede hebben de gebeden van Jezus, de Zoon van David, een einde: "Ik in hen, laat Mij dit hebben, en Ik begeer niets meer."
Het is de heerlijkheid van de Verlosser, om in de verlosten te wonen, het is zijn rust tot in eeuwigheid, en Hij heeft haar begeerd. Laat ons dus ons verzekeren van onze eenheid met Christus en dan de vertroosting smaken van zijn voorbede. Dit gebed had een einde, maar eeuwig leeft Hij, om die voorbede voor ons te doen.

Hoofdstuk 18

1 Jezus, dit gezegd hebbende, ging uit met Zijn discipelen over de beek Kedron, waar een hof was, in welken Hij ging, en Zijn discipelen. 2 En Judas, die Hem verried, wist ook die plaats, dewijl Jezus aldaar dikwijls vergaderd was geweest met Zijn discipelen. 3 Judas dan, genomen hebbende de bende krijgsknechten en enige dienaars van de overpriesters en Farizeeën, kwam aldaar met lantaarnen, en fakkelen, en wapenen. 4 Jezus dan, wetende alles, wat over Hem komen zou, ging uit, en zeide tot hen: Wien zoekt gij? 5 Zij antwoordden Hem: Jezus de Nazarener. Jezus zeide tot hen: Ik ben het. En Judas, die Hem verried, stond ook bij hen. 6 Als Hij dan tot hen zeide: Ik ben het; gingen zij achterwaarts, en vielen ter aarde. 7 Hij vraagde hun dan wederom: Wien zoekt gij? En zij zeiden: Jezus de Nazarener. 8 Jezus antwoordde: Ik heb u gezegd, dat Ik het ben. Indien gij dan Mij zoekt, zo laat dezen heengaan. 9 Opdat het woord vervuld zou worden, dat Hij gezegd had: Uit degenen, die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik niemand verloren.

10 Simon Petrus dan, hebbende een zwaard, trok hetzelve uit, en sloeg des hogepriesters dienstknecht, en hieuw zijn rechteroor af. En de naam van de dienstknecht was Malchus. 11 Jezus dan zeide tot Petrus: Steek uw zwaard in de schede. de drinkbeker, dien Mij de Vader gegeven heeft, zal Ik dien niet drinken? 12 De bende dan, en de overste over duizend, en de dienaars der Joden namen Jezus gezamenlijk, en bonden Hem; 13 En leidden Hem henen, eerst tot Annas; want hij was de vrouws vader van Kájafas, welke deszelf jaars hogepriester was. 14 Kájafas nu was degene, die de Joden geraden had, dat het nut was, dat een Mens voor het volk stierve.

15 En Simon Petrus volgde Jezus, en een ander discipel. Deze discipel nu was de hogepriester bekend, en ging met Jezus in des hogepriesters zaal. 16 En Petrus stond buiten aan de deur. De andere discipel dan, die de hogepriester bekend was, ging uit, en sprak met de deurwaarster, en bracht Petrus in. 17 De dienstmaagd dan, die de deurwaarster was, zeide tot Petrus: Zijt ook gij niet uit de discipelen van dezen Mens? Hij zeide: Ik ben niet. 18 En de dienstknechten en de dienaars stonden, hebbende een kolenvuur gemaakt, omdat het koud was, en warmden zich. Petrus stond bij hen, en warmde zich. 19 De hogepriester dan vraagde Jezus van Zijn discipelen, en van Zijn leer.

20 Jezus antwoordde hem: Ik heb vrijuit gesproken tot de wereld; Ik heb allen tijd geleerd in de synagoge en in de tempel, waar de Joden van alle plaatsen samenkomen; en in het verborgen heb Ik niets gesproken. 21 Wat ondervraagt gij Mij? Ondervraag degenen, die het gehoord hebben, wat Ik tot hen gesproken heb; zie, dezen weten, wat Ik gezegd heb. 22 En als Hij dit zeide, gaf een van de dienaren, die daarbij stond, Jezus een kinnebakslag, zeggende: Antwoordt Gij alzo de hogepriester? 23 Jezus antwoordde hem: Indien Ik kwalijk gesproken heb, betuig van het kwade; en indien wel, waarom slaat gij Mij? 24 (Annas dan had Hem gebonden gezonden tot Kájafas, de hogepriester.)

25 En Simon Petrus stond en warmde zich. Zij zeiden dan tot hem: Zijt gij ook niet uit Zijn discipelen? Hij loochende het, en zeide: Ik ben niet. 26 Een van de dienstknechten des hogepriesters, die maagschap was van dengene, dien Petrus het oor afgehouwen had, zeide: Heb ik u niet gezien in de hof met Hem? 27 Petrus dan loochende het wederom. En terstond kraaide de haan.

28 Zij dan leidden Jezus van Kájafas in het rechthuis. En het was 's morgens vroeg; en zij gingen niet in het rechthuis, opdat zij niet verontreinigd zouden worden, maar opdat zij het pascha eten mochten. 29 Pilatus dan ging tot hen uit, en zeide: Wat beschuldiging brengt gij tegen dezen Mens? 30 Zij antwoordden en zeiden tot hem: Indien Deze geen kwaaddoener ware, zo zouden wij Hem u niet overgeleverd hebben. 31 Pilatus dan zeide tot hen: Neemt gij Hem, en oordeelt Hem naar uw wet. De Joden dan zeiden tot hem: Het is ons niet geoorloofd iemand te doden. 32 Opdat het woord van Jezus vervuld wierd, dat Hij gezegd had, betekenende, hoedanigen dood Hij sterven zoude. 33 Pilatus dan ging wederom in het rechthuis, en riep Jezus, en zeide tot Hem: Zijt Gij de Koning der Joden? 34 Jezus antwoordde hem: Zegt gij dit van uzelf, of hebben het u anderen van Mij gezegd? 35 Pilatus antwoordde: Ben ik een Jood? Uw volk en de overpriesters hebben U aan mij overgeleverd; wat hebt Gij gedaan? 36 Jezus antwoordde: Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld. Indien Mijn Koninkrijk van deze wereld ware, zo zouden Mijn dienaren gestreden hebben, opdat Ik de Joden niet ware overgeleverd; maar nu is Mijn Koninkrijk niet van hier.

37 Pilatus dan zeide tot Hem: Zijt Gij dan een Koning? Jezus antwoordde: Gij zegt, dat Ik een Koning ben. Hiertoe ben Ik geboren en hiertoe ben Ik in de wereld gekomen, opdat Ik der waarheid getuigenis geven zou. Een iegelijk, die uit de waarheid is, hoort Mijn stem. 38 Pilatus zeide tot Hem: Wat is waarheid? En als hij dat gezegd had, ging hij wederom uit tot de Joden, en zeide tot hen: Ik vind geen schuld in Hem.

39 Doch gij hebt een gewoonte, dat ik u op het Pascha een loslate. Wilt gij dan, dat ik u de Koning der Joden loslate? 40 Zij dan riepen allen wederom, zeggende: Niet Dezen, maar Bar - Abbas! En Bar - Abbas was een moordenaar.

Tot hiertoe heeft deze evangelist weinig van de geschiedenis van Christus verhaald, alleen hetgeen nodig was in betrekking tot zijn redevoeringen, maar nu de tijd nabij is, dat Jezus moet sterven, verhaalt hij zeer bijzonder de omstandigheden van Zijn lijden, waarvan sommigen door de andere evangelisten niet zijn meegedeeld, inzonderheid zijn woorden, zijn gezegden. Het was er zo verre vandaan, dat zijn volgelingen zich Zijn kruis geschaamd hebben, of getracht zouden hebben het te verbergen, dat het juist dit was, hetwelk zij door hun woord en hun geschriften het naarstigst hebben verkondigd, en er in geroemd hebben. Dit hoofdstuk verhaalt:

I. Hoe Christus gevangen werd genomen in de hof, en zich als gevangene heeft overgegeven, vers 1 - 12,
II. Hoe Hij mishandeld werd in de zaal des hogepriesters, en hoe Petrus Hem intussen had verloochend, vers 13 - 27,
III. Hoe Hij werd aangeklaagd voor Pilatus, en door dezen ondervraagd werd, en hoe aan het volk de keus werd voorgesteld tussen Hem en Barabbas voor de gunst der loslating, vers 28 - 40.

Johannes 18:1 - 12
De ure was nu gekomen, dat de overste Leidsman onzer zaligheid, die door lijden geheiligd moest worden, met de vijand in het worstelperk zou treden. Wij zien Hem hier de vijand tegemoet gaan. De dag der wraak was in Zijn hart, en het jaar Zijner verlosten was gekomen, en Zijn arm beschikt heil, want er is niemand, die helpt. Laat ons nu ons daarheen wenden, en dat grote gezicht bezien.

I. Als een stoutmoedig, onversaagd kampioen treedt onze Heere Jezus het eerst het strijdperk binnen, vers 1, 2. Jezus dit gezegd hebbende, deze rede uitgesproken, dit gebed gebeden hebbende, en aldus zijn getuigenis voleindigd hebbende, wilde Hij geen tijd verliezen, maar ging uit - verliet onmiddellijk het huis, en de stad, bij maanlicht, want het pascha werd bij volle maan gevierd - met Zijn discipelen (de elven, want Judas hield zich met iets anders bezig) over de beek Kedron, die tussen Jeruzalem en de Olijfberg stroomt, waar een hof was, niet Zijn eigen hof, maar van de een of anderen vriend, die er Hem het gebruik van toestond.
Merk op:

1. Dat onze Heere Jezus tot Zijn lijden inging, nadat Hij deze woorden gesproken had, zoals Mattheüs 26:1. Als Jezus al deze woorden geëindigd had. Het ambt van de priester bestond in onderwijzen, bidden en offers brengen. Nadat Christus nu onderwezen en gebeden had, begeeft Hij er zich toe verzoening te doen. Christus had gezegd alles wat Hij als Profeet te zeggen had, en nu gaat Hij Zijn ambt als Priester uitoefenen, om zijn ziel tot een schuldoffer te stellen, en als Hij dat werk zal volbracht hebben, dan zal Hij tot Zijn koninklijk ambt ingaan. Door zijn rede had Hij Zijn discipelen, en door Zijn gebed zich zelf, voorbereid op deze ure der beproeving, en nu ging Hij haar kloekmoedig tegen. Niet voordat Hij zijn wapenrusting had aangegord, trad Hij het strijdperk binnen. Laat hen, die overeenkomstig de wil van God lijden voor een goede zaak, met een goed geweten, en daar duidelijk en bepaald toe geroepen zijnde, zich hiermede vertroosten, dat Christus de Zijnen geen strijd zal laten aanbinden, of Hij zal eerst doen wat nodig is om er hen op voor te bereiden, en indien wij Christus' onderrichtingen en vertroostingen ontvangen en deelhebben aan zijn voorbede, dan

kunnen wij vastberaden op de weg des plichts door de grootste moeilijkheden en bezwaren heengaan.

2. Dat Hij uitging met Zijn discipelen. Judas wist in welk huis Hij was in de stad, en Hij zou hebben kunnen blijven om hier tot Zijn lijden in te gaan, maar:
a. Hij wilde doen, zoals Hij gewoon was te doen, en geen verandering hierin brengen, hetzij om Zijn kruis te ontmoeten, of het te ontgaan, toen zijn ure was gekomen. Als Hij te Jeruzalem was, was Hij gewoon om, na de dag in openbaren arbeid te hebben doorgebracht, zich des avonds naar de Olijfberg te begeven, dáár, aan het uiteinde der stad, bracht Hij de nacht door, want zij wilden Hem geen plaats inruimen in de paleizen, in het hart der stad. Dit nu zijn gewoonte zijnde, wilde Hij er niet van afwijken wegens het vooruitzicht op Zijn lijden, maar deed, evenals Daniël, ganselijk gelijk Hij voor dezen gedaan had, Daniël 6:11.
b. Hij was er even afkerig van als zijn vijanden, dat er oproer onder het volk zou worden, want het was zijn gewoonte niet te twisten of te roepen. Indien Hij in de stad gevangen ware genomen, en er zou daarbij een oploop hebben plaatsgehad, dan zou er kwaad hebben kunnen geschieden, er zou veel bloed zijn vergoten, en daarom trok Hij zich terug naar buiten. Als wij ons in moeilijkheden bevinden, dan moeten wij bevreesd zijn om er anderen mede in te wikkelen. Het is geen oneer voor de volgelingen van Christus, om met gedweeheid te vallen. Zij, die naar ere staan bij de mensen. laten er zich op voorstaan, dat zij hun leven zo duur verkopen als zij slechts kunnen, maar zij, die weten, dat hun bloed dierbaar is in de ogen van Christus, en dat er geen droppel van vergoten zal worden dan om zeer geldige en gewichtige redenen, zullen noch zo denken, noch zo handelen.
c. Hij wilde reeds bij het begin van Zijn lijden ons een voorbeeld stellen, zoals Hij het ook bij het einde er van gedaan heeft, van een zich terugtrekken van de wereld. Laat ons tot Hem uitgaan buiten de legerplaats, zijn smaadheid dragende. Hebreeën 13:13. Als wij blijmoedig ons kruis op willen nemen, en daarin onze gemeenschap met God willen onderhouden, dan moeten wij de volksmenigten en de zorgen en de gerieflijkheden der steden, zelfs der heilige steden, ter zijde stellen en ze gaarne achterlaten.

3. Dat Hij over de beek Kedron ging. Hij moest die overgaan om naar de Olijfberg te komen, maar dat dit opgemerkt en vermeld wordt, duidt aan, dat daar iets van betekenis in gelegen was, en het wijst:
a. Op Davids profetie betreffende de Messias, Psalm 110:7, dat Hij op de weg uit de beek zal drinken, de beek des lijdens op de weg naar zijn heerlijkheid en onze zaligheid, betekend door de beek Kedron, de zwarte beek, aldus genoemd, hetzij vanwege het duistere of sombere van de vallei, door welke zij heen stroomde, of vanwege de kleur van het water, bedorven en troebel gemaakt door het vuil der stad, uit zulk een beek heeft Christus gedronken, toen zij op de weg lag van onze verlossing, en daarom zal Hij het hoofd omhoog heffen, het zijn en het onze.
b. Op Davids voorbeeld, als type van de Messias. Bij zijn vlucht voor Absalom wordt bijzonder nota genomen van zijn overgaan over de beek Kedron, en zijn opgaan door de opgang der olijven, 2 Samuel 15:23, 30. De Zone Davids, uitgedreven zijnde door de rebellerende Joden, die niet wilden, dat Hij over hen zou heersen (en Judas, evenals Achitofel in het complot tegen Hem zijnde) ging over de beek in geringheid en vernedering, vergezeld door een gezelschap van ware rouwbedrijvenden. De Godvruchtige koningen van Juda hadden de afgoden, die zij vonden, vernield en verbrand aan de beek Kidron, Asa, 2 Kronieken 15:16, Hizkia, 2 Kronieken 30:14, Josia, 2 Koningen 23:4, 6. In die beek werden de afgrijselijke dingen geworpen. Christus, nu zonde voor ons gemaakt zijnde, ten einde haar te vernietigen en weg te nemen, begon Zijn lijden bij diezelfde beek. De Olijfberg, waar het lijden van Christus begon, ligt ten oosten van Jeruzalem, de berg Calvarië, waar Zijn lijden

eindigde, ten westen, want daarin had Hij dezulken op het oog, die van het oosten en het westen komen zouden.

4. Dat Hij in een hof ging. Van deze omstandigheid wordt alleen door dezen evangelist nota genomen, dat Christus' lijden in een hof begonnen is. In de hof van Eden is de zonde begonnen, dáár werd de vloek uitgesproken, dáár werd de Verlosser beloofd, en daarom is dat beloofde Zaad in een hof met de oude slang in het strijdperk getreden. Christus werd ook in een hof begraven.
a. Als wij in onze hof wandelen, laat ons er dan aanleiding in vinden om na te denken over Christus' lijden in een hof, waaraan wij het genot te danken hebben, dat wij in onze hof smaken, want door Zijn lijden is de vloek weggenomen, die over het aardrijk om des mensen wil was uitgesproken.
b. Temidden van onze bezittingen en genietingen, moeten wij benauwdheid en moeite verwachten, want onze lusthoven zijn in een tranendal gelegen.

5. Dat Zijn discipelen met Hem waren:
a. Omdat Hij Zijn discipelen placht mede te nemen, als Hij zich terugtrok tot gebed.
b. Zij moesten getuigen zijn van Zijn lijden, en van Zijn geduld en lijdzaamheid er onder, opdat zij het met des te meer verzekerdheid en liefde aan de wereld kunnen verkondigen, Lukas 24:48, en zelf op lijden voorbereid zouden zijn.
c. Hij wilde hen medenemen in het gevaar, om hun hun zwakheid te tonen, niettegenstaande hun belofte van Hem getrouw te zullen blijven. Christus brengt Zijn volk soms in moeilijkheden, ten einde zich groot te maken in hun verlossing.

6. Dat Judas, de verrader, de plaats kende, wist dat het de plaats was, waar Hij gewoon was zich terug te trekken, en waarschijnlijk wist hij door een woord, dat door Christus gezegd was, dat Hij voornemens was om, bij gebrek aan een beter bidvertrek, er dien avond heen te gaan. Een eenzame hof is een geschikte plaats voor overdenking en gebed, en na een paschaviering is het een geschikte tijd, om zich af te zonderen tot stille oefening der Godsvrucht, ten einde te bidden met betrekking tot de indrukken, die wij hebben ontvangen, en de geloften, die wij hebben hernieuwd. Er wordt melding van gemaakt, dat Judas die plaats kende:
a. Om de zonde van Judas te verzwaren, daar hij zijn Meester ging verraden in weerwil van zijn innige bekendheid met Hem, ja, dat hij gebruik wilde maken van zijn vertrouwelijken omgang met Christus, daar die hem de gelegenheid gaf om Hem te verraden, een grootmoedig hart zou het veracht hebben om zo laaghartig een daad te doen. Aldus zijn aan Christus' heiligen Godsdienst wonden geslagen in het huis zijner liefhebbers, zoals dit nergens anders had kunnen geschieden. Menig afvallige zou niet zo goddeloos hebben kunnen zijn, indien hij niet een belijder ware geweest, zou de Schrift en de inzettingen niet hebben bespot, indien hij ze niet gekend had.
b. Om de liefde van Christus groot te maken, die, hoewel Hij wist dat de verrader Hem zou zoeken, derwaarts heenging om door hem gevonden te worden, nu Hij wist dat zijn ure was gekomen. Zo bereid heeft Hij zich getoond, om voor ons te lijden en te sterven. Wat Hij deed, deed Hij niet uit dwang, maar uit vrijwillige toestemming, hoewel Hij als mens zei: Laat dezen drinkbeker van Mij voorbijgaan, heeft Hij als Middelaar gezegd: Zie, Ik kom. Het was laat in de avond (naar wij kunnen veronderstellen, acht of negen uur) toen Christus uitging naar de hof, want het was niet slechts zijn spijs en drank, maar zijn rust en Zijn slaap, om de wil te doen van Hem, die Hem had gezonden. Als anderen zich ter ruste begaven, begaf Hij zich tot gebed, ging Hij heen om te lijden.

II. De overste Leidsman onzer zaligheid het strijdperk binnengetreden zijnde, verschijnt nu ook de vijand ter plaatse, en valt Hem aan, vers 3:Judas en zijn mannen komen, afgezonden door de overpriesters, inzonderheid door diegenen onder hen, die Farizeeën waren, welke de bitterste vijanden waren van Christus. Deze evangelist zwijgt over Christus' benauwdheid en zielenstrijd, omdat die door de drie anderen volledig verhaald waren, maar voert terstond Judas en zijn metgezellen ten tonele, die gekomen waren om Hem te grijpen.
Let op:
1. De personen, die bij deze handeling gebruikt werden, een bende krijgsknechten en enige dienaars van de overpriesters en Farizeeën met Judas.
a. Hier is een menigte, verbonden tegen Christus - een bende van krijgsknechten, speira, een regiment, een Romeinse bende, die, naar sommigen denken, uit vijfhonderd man bestond, anderen zeggen uit duizend man. Christus' vrienden waren weinigen in getal, zijn vijanden velen. Laat ons daarom niet een menigte volgen om kwaad te doen, noch een menigte vrezen, die beraamt om ons kwaad te doen, zo God voor ons is.
b. Hier is een gemengde schare, de bende der krijgsknechten waren heidenen, Romeinse soldaten, een detachement van de wacht, die aan de toren van Antonia was geplaatst, om de stad in bedwang te houden, de dienaars van de overpriesters, hetzij hun huisbedienden of beambten van hun hof, waren Joden, dezen waren in vijandschap met elkaar, maar verenigd tegen Christus, die gekomen is om die beiden met God in een lichaam te verzoenen.
c. Het is een afgevaardigde schare, geen volksoploop, neen, zij hebben orders ontvangen van de overpriesters, op wier inblazing aan de stadhouder, dat deze Jezus een gevaarlijk man was, zij waarschijnlijk een volmacht van hem ontvangen hadden om Hem gevangen te nemen, want zij vreesden het volk. Zie wat vijanden Christus en Zijn Evangelie gehad hebben, en waarschijnlijk nog hebben zullen, talrijk en machtig, en daarom geducht, kerkelijke en burgerlijke overheden hebben zich tegen Hem verenigd, Psalm 2:1, 2. Christus had gezegd, dat dit alzo zijn zou, Mattheüs 10:18, en heeft het aldus bevonden.
d. Allen waren onder leiding en aanvoering van Judas. Hij ontving deze bende van krijgsknechten, waarschijnlijk had hij er om gevraagd, aanvoerende dat het noodzakelijk was om hem een sterk geleide mede te geven, even begerig zijnde naar de eer om opperbevelhebber te zijn in deze expeditie, als hij begerig was naar de loon van deze ongerechtigheid. Hij dacht zich verwonderlijk bevorderd en verhoogd, nu hij van de laagste plaats onder de verachtelijke twaalven aan het hoofd van deze geduchte honderden was gekomen. Nooit tevoren had hij zulk een aanzienlijke rol gespeeld, en hij stelde zich wellicht voor, dat het niet de laatste maal zou zijn, maar dat hij ter beloning van zijn diensten wel tot kapitein zou bevorderd worden, of met een nog hogeren rang, zo hij slaagde in zijn onderneming.

2. De toebereidselen, die zij gemaakt hadden tot de aanval: zij kwamen met lantaarns, en fakkelen, en wapenen.
a. Indien Christus zich ging verbergen, dan zouden zij, hoewel er maanlicht was, toch hun licht van lantaarns en fakkelen nodig kunnen hebben, maar zij hadden zich de moeite van ze mede te nemen wel kunnen besparen, de tweede Adam was er niet toe gedreven om zich, gelijk de eerste Adam, te verbergen, hetzij uit vrees of uit schaamte, onder de bomen van de hof. Het was dwaas om een kaars aan te steken, ten einde naar de zon te zoeken.
b. Indien Hij weerstand zou bieden, dan konden zij hun wapenen nodig hebben. Maar de wapenen van Zijn krijg waren geestelijk, en met die wapenen had Hij hen dikwijls verslagen en tot zwijgen gebracht, en daarom hebben zij nu de toevlucht genomen tot andere wapenen, zwaarden en stokken.

III. De eerste aanval van de vijand heeft onze Heere Jezus glorierijk afgeslagen, vers 4 - 6, waar wij kunnen opmerken:
1. Hoe Hij hen ontvangen heeft, met alle mogelijke zachtmoedigheid jegens hen, en alle mogelijke kalmte in Zichzelf.

a. Hij deed hun een zeer bescheiden en zachtmoedige vraag, vers 4. Wetende alles wat over Hem komen zou, en dus gans niet verrast of verwonderd, ging Hij, ongestoord en onverschrokken, uit om hen te ontmoeten, en, alsof Hij onbekommerd en onverschillig was, vroeg Hij zachtjes: "Wie zoekt gij? Wat is er aan de hand? Wat betekent die beweging, dat gewoel in dit uur van de nacht?" Zie hier Christus' voorzien van Zijn lijden, Hij wist alles wat er over Hem komen zou, want Hij had er zich toe verbonden het te ondergaan. Tenzij wij de kracht hebben, die Christus had, om de ontdekking te kunnen dragen, moeten wij niet begerig zijn te weten wat over ons komen zal, wij zouden daardoor de smart reeds vooraf gevoelen, elke dag heeft genoeg aan zijn eigen kwaad, maar toch zal het ons goed doen in het algemeen lijden te verwachten, zodat wij, als het komt, kunnen zeggen: "Het is slechts wat wij verwacht hebben, waarvan wij, neerzittende, de kosten overrekend hebben".
b. Christus' voortvarendheid om Zijn lijden tegemoet te gaan, Hij is het niet ontvlucht, maar ging het tegemoet, en strekte zijn hand uit om de bitteren beker op te nemen. Toen het volk Hem een kroon wilde opdringen, en aanbood Hem tot koning te maken in Galiléa, trok Hij zich terug en verborg zich, Hoofdstuk 6:15. Maar toen zij kwamen om Hem te dwingen tot een kruis, bood Hij zichzelf er toe aan, want Hij is in de wereld gekomen om te lijden, en Hij is naar de andere wereld heengegaan om te heersen. Dit machtigt ons niet om ons onnodig aan gevaar en moeilijkheden bloot te stellen, want wij weten niet wanneer onze ure gekomen is, maar wij worden tot lijden geroepen, als wij er niet anders dan door zonde aan kunnen ontkomen, en als het daartoe komt, zo laat ons geen ding achten, want het kan ons niet schaden.

Hij gaf hun een zeer kalm en zachtmoedig antwoord, toen zij Hem zeiden, wie zij zochten, vers 5. Zij antwoordden Hem: Jezus de Nazarener, en Hij zei: Ik ben het.

a. Het schijnt wel dat hun ogen gehouden werden, dat zij Hem niet ken - den. Hoogstwaarschijnlijk hebben velen uit de Romeinse bende, de beambten van de tempel tenminste, Hem dikwijls gezien, al was het maar om hun nieuwsgierigheid te bevredigen. Judas heeft Hem voorzeker goed genoeg gekend, en toch kon niemand hunner zeggen: Gij zijt de man, dien wij zoeken. Aldus toonde Hij hun de dwaasheid van lichten mede te brengen om er Hem bij te zoeken, want Hij kon maken, dat zij Hem niet herkenden, als zij Hem zagen, en hierin heeft Hij ons getoond, hoe gemakkelijk Hij de raad Zijner vijanden tot zotheid kan maken, en hen kan verbijsteren, als zij op kwaad bedacht zijn.
b. In hun navraag naar Hem noemen zij Hem Jezus de Nazarener, de enige titel waarbij zij Hem kenden, en waarschijnlijk was Hij ook aldus genoemd in het bevelschrift tot zijn gevangenneming. Het was een naam van smaad en minachting, die Hem gegeven was, om het bewijs teniet te doen dat Hij de Messias was. Hieruit blijkt, dat zij Hem niet kenden, niet wisten vanwaar Hij was, want indien zij Hem gekend hadden, zij zouden Hem voorzeker niet vervolgd hebben.
c. Hij antwoordt eerlijk en duidelijk: Ik ben het. Hij heeft geen gebruik gemaakt van het voordeel, dat Hij op hen had door hun verblinding, zoals Elisa deed tegenover de Syriërs, toen hij tot hen zei: Dit is de weg niet, en dit is de stad niet, maar Hij gebruikt het als een middel om zijn bereidwilligheid te tonen om te lijden. Hoewel zij Hem Jezus de Nazarener noemden, antwoordde Hij toch op dien naam, want Hij heeft de schande veracht. Hij had kunnen zeggen: dat ben Ik niet, want Hij was Jezus van Bethlehem, maar Hij wilde zich met geen

dubbelzinnigheid inlaten. Hiermede heeft Hij ons geleerd Hem te erkennen en te belijden, wat het ons ook moge kosten, ons Hem en Zijner woorden niet te schamen, maar zelfs in moeilijke tijden Christus gekruist te belijden, en kloekmoedig te strijden onder zijn banier. Ik ben het. - Dat is de hoogheerlijke naam des gezegenden Gods, Exodus 3:14, en op de eer van dien naam wordt door de gezegenden Jezus met recht aanspraak gemaakt.
d. Er wordt in een tussenzin bijzonder nota van genomen, dat Judas ook bij hen stond. Hij, die placht te staan bij hen, die Christus volgden, stond nu bij hen, die tegen Hem streden. Hierdoor wordt een afvallige aangeduid, hij is iemand, die van partij verandert, een overloper. Hij vergezelt zich met hen, met wie zijn hart altijd geweest is, en met wie zijn deel zal zijn in de dag des oordeels.
Dit wordt vermeld:
Ten eerste. Om de onbeschaamdheid van Judas aan te tonen. Met verbazing vraagt men zich af vanwaar hij de stoutheid had om zijn Meester onder de ogen te komen, en beschaamd noch schaamrood was. Satan' die in zijn hart was, had hem een hoerenvoorhoofd gegeven.
Ten tweede. Om te tonen, dat de kracht, die het woord: Ik ben het, vergezelde, inzonderheid tegen Judas gericht was, om de aanvallers in verwarring te brengen. Het was een pijl, gericht op het geweten van de verrader, en die hem trof, want Christus' komst en zijn stem zullen schrikkelijker zijn voor afvalligen en verraders, dan voor zondaren van een andere klasse.

2. Zie hoe Hij hen verschrikte en hen noodzaakte terug te wijken, vers 6. Zij gingen achterwaarts en, als van de bliksem getroffen, vielen zij ter aarde. Zij schenen niet voorover gevallen te zijn, alsof zij zich voor Hem verootmoedigden en zich aan Hem overgaven, maar achterwaarts, als volhardende tot het uiterste. Aldus werd Christus geopenbaard meer dan mens te zijn, zelfs toen men Hem vertrad, alsof Hij een worm was en geen man. Dat woord: Ik ben het, had de discipelen tot nieuwen moed opgewekt, Mattheüs 14:27, maar hetzelfde woord velt zijn vijanden neer.
Hiermede heeft Hij duidelijk getoond:
A. Wat Hij hun had kunnen doen. Toen Hij hen ter aarde wierp, had Hij hen kunnen doden, toen Hij hen door Zijn woord neervelde, had Hij hen ter helle kunnen doen varen, zoals dit met Korach en zijn gezelschap geschied is, maar Hij wilde dit niet.
a. Omdat de ure Zijns lijdens was gekomen, en Hij het niet wilde verschuiven. Hij wilde slechts tonen, dat Zijn leven Hem niet afgedwongen werd, maar dat Hij zelf het heeft afgelegd, gelijk Hij gezegd had.
b. Omdat Hij een voorbeeld wilde geven van Zijn geduld en verdraagzaamheid ook tegenover de slechtste mensen, en van Zijn medelijdende liefde voor zijn vijanden. Door hen neer te werpen en het daarbij te laten blijven, riep Hij hen tot bekering en gaf hun nog tijd tot bekering. Maar hun hart was verhard, en het was alles tevergeefs.

B. Wat Hij ten laatste doen zal met al Zijn onverzoenlijke vijanden, die zich niet willen bekeren om Hem heerlijkheid te geven. Zij zullen vluchten, zij zullen voor Hem ter aarde vallen. Nu was de Schrift vervuld, Psalm 20:9. En zij zal al meer en meer vervuld worden, door de Geest Zijns monds zal Hij de ongerechtige verdoen, 2 Thessalonicenzen 2:8, Openbaring 19:21. "Wat zal Hij doen, als Hij komen zal om te oordelen, nu Hij dit gedaan heeft, toen Hij kwam om geoordeeld te worden?" - **Augustinus.**

IV. Zijn vijanden teruggedreven hebbende, schenkt Hij nu bescherming aan zijn vrienden, en ook dat door Zijn woord, vers 7 - 9, waar wij kunnen opmerken:
1. Hoe Hij zich aan hun woede bleef blootstellen, vers 7. Zij zijn niet lang ter aarde blijven liggen, maar onder Goddelijke toelating stonden zij op, het is slechts in de andere wereld, dat Gods oordelen eeuwig zijn. Toen zij ter aarde waren gevallen, zou Christus - naar men kon

denken, - hun hebben zien te ontkomen. Toen zij weer opgestaan waren, zou men denken dat zij nu van hun vervolging zouden afzien, maar wij bevinden:
a. Dat zij nog even gretig zijn om Hem te grijpen. Het is wel enigszins in verwarring en wanorde, dat zij tot zich zelf komen, zij kunnen niet begrijpen wat hen deerde, waarom zij niet staande konden blijven, maar zij zullen dit aan alles toeschrijven, behalve aan Christus' macht. Er zijn harten, die zo verhard zijn in de zonde, dat niets meer invloed ten goede op hen heeft.
b. Dat Hij nog even gewillig is om zich te laten grijpen. Toen zij voor Hem neergevallen waren, heeft Hij niet over hen gejuicht, maar, hen in verlegenheid ziende, doet Hij hun weer dezelfde vraag: Wie zoekt gij? En zij gaven Hem hetzelfde antwoord: Jezus de Nazarener. In Zijn herhalen van de vraag schijnt Hij nog dichter tot hun geweten te komen. Weet gij niet wie gij zoekt? Bemerkt gij niet, dat gij in dwaling zijt? Hebt gij er nog niet genoeg van gehad, en wilt gij nog eens een strijd met Mij wagen? Heeft ooit iemand zijn hart verhard tegen God en voorspoed gehad?" In hun herhalen van hetzelfde antwoord toonden zij te willen volharden in hun bozen weg. Zij noemen Hem nog Jezus de Nazarener met evenveel minachting als tevoren, en Judas is even hard en onbuigzaam als de anderen. Laat ons dus vrezen, opdat wij door enkele vermetele stappen op een zondigen weg, ons hart niet gaan verharden.

2. Hoe Hij Zijn discipelen tegen hun woede beveiligd heeft. Hij maakte gebruik van Zijn voordeel over hen ter bescherming van zijn volgelingen. Hij toont zijn kloekmoedigheid aangaande zich zelf: Ik heb u gezegd, dat Ik het ben, en nu toont Hij zijn zorg voor Zijn discipelen: Zo laat dezen heengaan. Hij spreekt dit als een bevel aan hen, veeleer dan als een overeenkomst met hen, of een beding, want zij waren in zijn macht, niet Hij in de hun. Hij geeft hun dus een bevel, als machthebbende. Laat dezen heengaan. Wacht u van hen te molesteren. Het verzwaarde de zonde der discipelen van Hem te verlaten, inzonderheid de zonde van Petrus van Hem te verloochenen, dat Christus in van die voege voor hun veiligheid zorgde, terwijl zij noch het geloof, noch de moed hadden zich hierop te verlaten, maar op zo lafhartige en laaghartige wijze zelf voor hun veiligheid gingen zorgen.

Toen Christus zei: Laat dezen heengaan, bedoelde Hij:
A. Zijn liefde en zorg voor Zijn discipelen te tonen. Toen Hij zelf zich aan het gevaar blootstelde, heeft Hij hen er van verontschuldigd, daar zij vooralsnog niet geschikt waren om te lijden, hun geloof was zwak en hun moed was gezonken, en het zou hun ziel in gevaar hebben gebracht, om hen nu reeds tot lijden te roepen. Nieuwe wijn moet niet in oude lederzakken gedaan worden. Daarenboven hadden zij ander werk te doen, zij moeten heengaan, want zij zullen in geheel de wereld moeten gaan om het Evangelie te prediken. Verderf hen niet, want er is een zegen in hen.
Nu geeft Christus ons hierin:
a. Een grote aanmoediging om Hem te volgen, want, hoewel Hij ons lijden toebedeeld heeft, weet Hij toch wat maaksel wij zijn, en zal Hij wijselijk de tijd van ons kruis kiezen, en het in evenredigheid doen zijn met onze kracht, en zal de Godzaligen uit de verzoeking verlossen, hen er uit verlossen of er hen in door helpen.
b. Hij geeft ons een goed voorbeeld van liefde tot onze broederen en belangstellende zorg voor hun welvaren. Wij moeten niet op ons eigen gemak en veiligheid alleen bedacht zijn, maar aan die van anderen denken, zowel als aan de onze, en in sommige gevallen meer dan aan de onze. Er is een edelmoedige en heldhaftige liefde, die ons in staat stelt voor de broeders het leven te stellen, 1 Johannes 3:16.

B. Hij wilde een voorbeeld geven van zijn onderneming als Middelaar. Toen Hij zich aanbood om te lijden en te sterven, was het opdat wij vrijuit zouden gaan. Hij was onze antipsuchos -

een lijder in onze plaats, toen Hij zei: Zie Ik kom, heeft Hij ook gezegd: Laat dezen heengaan, zoals de ram, die in Isaak's plaats geofferd werd.

3. Hierin nu heeft Hij het woord bevestigd, dat Hij een weinig tevoren gesproken had, Hoofdstuk 17:12. Die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik bewaard, en niemand uit hen is verloren gegaan. Door inzonderheid hierin dit woord te vervullen, gaf Hij de verzekering, dat het ten volle, in zijn gehele uitgestrektheid, vervuld zal worden, niet slechts ten opzichte van hen, die thans met Hem waren, maar ook ten opzichte van allen, die door hun woord in Hem zullen geloven. Hoewel Christus' bewaring van hen inzonderheid bedoeld was van de bewaring hunner ziel voor zonde en afval, wordt het hier toch toegepast op de bewaring van hun natuurlijk leven, en dat wel zeer gepast, want zelfs het lichaam maakte een deel uit van hetgeen aan Christus' zorg en hoede was toevertrouwd, en Hij moest het dus bewaren, zowel als de ziel en de geest, 1 Thessalonicenzen 5:23, 2 Timotheüs 4:17, 18. Christus zal het natuurlijke leven bewaren voor de dienst, waartoe het bestemd is, het is Hem gegeven om voor Hem gebruikt te worden, en Hij zal er de dienst niet van verliezen, maar zal er in verheerlijkt en groot gemaakt worden, hetzij door het leven, of door de dood. Het zal blijven leven, zolang er nog gebruik van gemaakt kan worden, Christus' getuigen zullen niet sterven, voor zij hun getuigenis hebben afgelegd. Maar dit is niet alles: deze bewaring der discipelen was, in de strekking er van, een geestelijke bewaring. Zij waren nu zo zwak in geloof en moed, dat zij, indien zij toen tot lijden geroepen waren, naar alle waarschijnlijkheid zich zelf en hun Meester tot schande geweest zouden zijn, en sommigen van hen, de zwakkeren tenminste, zouden verloren zijn gegaan, en daarom, opdat Hij geen hunner zou verliezen, heeft Hij hen niet aan gevaar willen blootstellen. De veiligheid en de bewaring der heiligen zijn zij verschuldigd, niet slechts aan de Goddelijke genade, die hun kracht evenredig maakt aan de beproeving, maar ook aan de Goddelijke voorzienigheid, die de beproeving afmeet naar hun kracht.

V. Voorzien hebbende in de veiligheid van Zijn discipelen, bestraft Hij de roekeloosheid van een hunner, en beteugelt de gewelddadige heftigheid van zijn volgelingen, gelijk Hij de gewelddadigheid van zijn vervolgers had teruggewezen, vers 10, 11, waar wij hebben:
1. Petrus' roekeloosheid. Hij had een zwaard. Het is niet waarschijnlijk, dat hij de gewoonte had van er een te dragen zoals mannen van aanzien dat gewoon zijn, maar zij bezaten met hun allen twee zwaarden, Lukas 22:38, en Petrus, aan wie een was toevertrouwd, trok het, want, indien ooit, dan was het nu de tijd, dacht hij, om er gebruik van te maken, en hij sloeg des hogepriesters dienstknecht, die waarschijnlijk een der ijverigste was. En waarschijnlijk bedoelende hem de schedel te klieven, miste hij zijn doel, en hieuw slechts zijn rechteroor af. Tot grotere gewisheid van de waarheid van het verhaal wordt de naam vermeld van dien dienstknecht, het was Malchus, of Malluch, Nehemia 10:4.

A. Wij moeten hier de goeden wil van Petrus erkennen. Hij had een oprechten ijver voor zijn Meester, hoewel hij nu in dwaling was, daar zijn ijver hem verkeerd leidde. Hij had kort tevoren beloofd zijn leven voor Hem te stellen, en wilde nu zijn belofte gestand doen. Waarschijnlijk was hij verbitterd en verontwaardigd Judas aan het hoofd van die bende te zien, zijn laagheid prikkelde Petrus' vermetelheid, en het verwondert mij, dat hij, het zwaard trekkende, het niet tegen het hoofd des verraders gekeerd heeft.
B. Toch moeten wij erkennen, dat Petrus zich verkeerd heeft gedragen, en hoewel zijn goede bedoeling hem ter verontschuldiging kon strekken, kon zij hem toch niet rechtvaardigen.

a. Hij had voor hetgeen hij deed geen volmacht van zijn Meester. Christus' krijgsknechten moeten het woord van bevel afwachten, maar het niet vooruitlopen. Eer zij zich blootstellen

aan lijden, moeten zij wel toezien, niet alleen dat de zaak, waarvoor zij lijden, goed is, maar dat hun roeping tot dat lijden duidelijk is.
b. Hij zondigde tegen de plicht van zijn plaats, en weerstond de bestaande machten, hetgeen nooit door Christus aangemoedigd of goedgekeurd werd, maar wèl door Hem werd verboden, Mattheüs 5:39:dat gij de boze niet weerstaat.
c. Hij stelde zich tegen zijns Meesters lijden, en, in weerwil van de bestraffing, die hij reeds eenmaal daarvoor ontvangen had, gaat hij dit nu herhalen: Meester, wees U genadig, dat zal U geenszins geschieden, hoewel Christus hem gezegd had, dat Hij moest en wilde lijden, en dat zijn ure nu gekomen was. Terwijl hij aldus voor Christus scheen te strijden, streed hij in werkelijkheid tegen Hem.
d. Hij schond het verdrag, dat zijn Meester zo - even met de vijand was aangegaan. Toen Hij zei: Laat dezen heengaan, was Hij niet slechts overeengekomen voor hun veiligheid, maar had Hij ook met Zijn woord ingestaan voor hun goed gedrag, en dat zij zich stil en rustig zouden verwijderen, Petrus had dit gehoord maar wilde er zich toch niet door gebonden rekenen. Evenals wij ons schuldig kunnen maken aan zondige lafhartigheid, als wij geroepen zijn om voorwaarts te gaan, zo kunnen wij ons ook schuldig maken aan een zondige voortvarendheid, als wij tot wijken worden geroepen.
e. Hij heeft dwaselijk zich zelf en zijn mededisciepelen aan de toorn dezer verwoede menigte blootgesteld. Indien hij het hoofd van Malchus had afgehouwen in plaats van zijn oor, dan kunnen wij onderstellen, dat de soldaten zich op al de discipelen zouden geworpen en hen in stukken zouden gehouwen hebben, waarna zij dan Christus zouden voorgesteld hebben als niet beter dan Barabbas. Aldus hebben velen in hun ijver voor zelfbehoud er zich schuldig aan gemaakt zich zelf te verderven.
f. Petrus heeft zich zo spoedig daarna lafhartig betoond (zijn Meester verloochenende), dat wij reden hebben te geloven, dat hij dit niet gedaan zou hebben, als hij niet gezien had, hoe zijn Meester hen ter aarde deed vallen, en hij hen dus gemakkelijk kon overmeesteren, maar toen hij zag, dat Hij zich desniettemin aan hen overgaf, ontzonk hem de moed. Maar de ware Christelijke held zal voor de zaak van Christus opkomen, niet slechts wanneer zij de bovenhand heeft, maar als zij in verval schijnt te geraken, hij zal zich aan de rechte zijde bevinden, ook als zij niet de winnende zijde is.

C. Wij moeten Gods besturende voorzienigheid erkennen, waardoor de hand geleid werd toen zij de slag toebracht (zodat er geen zwaarder letsel door toegebracht werd, dan dat hem het oor werd afgehouwen, hetgeen hem meer tekende dan verminkte), waardoor ook aan Christus de gelegenheid werd gegeven om zijn macht en goedheid te tonen door de wonde te genezen, Lukas 22:51. Hetgeen dus tot versmaadheid van Christus scheen te zullen strekken, bleek tot zijn eer uit te lopen, zelfs onder zijn tegenstanders.

2. De bestraffing, die zijn Meester hem gaf. Steek uw zwaard in de schede. Het is een zachte bestraffing, omdat het zijn ijver was, waardoor hij zich had laten vervoeren. Christus heeft de zaak niet verzwaard, hij gebood hem slechts het niet weer te doen. Velen denken, dat het verdriet of de benauwdheid, waarin zij zich bevinden, hen tot verontschuldiging zal dienen, als zij haastig en driftig zijn tegenover hen, die hen omringen, maar Christus heeft ons hier een voorbeeld gegeven van zachtmoedigheid onder lijden. Petrus moet zijn zwaard in de schede steken, want het was het zwaard des Geestes, dat hem toevertrouwd werd - krijgswapenen, die niet vleselijk zijn, maar krachtig. Toen Christus met een woord de aanvallers ter aarde wierp, toonde Hij aan Petrus hoe hij gewapend moest en zou zijn met een woord, dat levend en krachtig is en scherpsnijdender dan enig tweesnijdend zwaard, en niet lang daarna heeft hij daarmee Ananias en Saffira dood aan zijn voeten gelegd.

3. De reden voor deze bestraffing: de drinkbeker, dien Mij de Vader gegeven heeft, zal Ik dien niet drinken? Mattheüs deelt ons een andere reden mede, die Christus gaf voor deze bestraffing, maar Johannes heeft deze opgetekend, die Mattheüs had overgeslagen, waarin Christus ons:
a. Een volkomen bewijs geeft van zijn onderworpenheid aan Zijns Vaders wil. Van alles wat Petrus verkeerd gedaan heeft, duidt Hij hem niets zo ten kwade, als zijn poging om Hem van lijden af te houden nu zijn ure was gekomen. "Hoe, Petrus! wilt gij u stellen tussen de beker en Mijn mond? Ga weg, Satan". Als Christus besloten heeft te lijden en te sterven, dan is het verwaandheid van Petrus om er zich in woord en daad tegen te verzetten: "Zal Ik die beker niet drinken?" Die wijze van uitdrukking geeft een vast, onwrikbaar besluit te kennen om geen ogenblik zelfs aan een tegenovergesteld denkbeeld plaats te geven. Hij was bereid en gewillig dien beker te drinken, hoewel het een bittere beker was, een mengsel van gal en alsem, een beker der zwijmeling, de droesem van de beker van des Heeren grimmigheid, Jesaja 51:12. Hij dronk hem, opdat Hij ons de beker des heils in handen zou kunnen geven, de beker der vertroosting, de beker der dankzegging, en Hij is gewillig om de bitteren beker te drinken, omdat Zijn Vader Hem die had gegeven. Indien Zijn Vader het aldus wil, dan is het aldus het beste, laat het dus zo zijn.
b. Een voorbeeld voor ons van onderworpenheid aan Gods wil in alles wat ons betreft. Wij moeten Christus bescheid doen in de beker, dien Hij dronk, Mattheüs 20:23, en tot die onderwerping moeten wij komen door bij ons zelf te zeggen: "Het is slechts een beker, vergelijkenderwijs gesproken iets zeer gerings, waarin die dan ook moge bestaan. Het is geen zee, geen Rode Zee, geen Dode Zee, want het is de hel niet, hij is licht en duurt slechts een ogenblik. Het is een beker, die ons gegeven is, lijden is een gave. Hij wordt ons gegeven door een Vader. die eens Vaders liefde heeft, en niet bedoelt ons leed te doen.

VI. Volkomen instemmende met Zijns Vaders wil en beschikking, geeft Hij zich kalm en rustig over als gevangene, niet omdat Hij niet had kunnen ontkomen, maar omdat Hij het niet wilde. Men zou gedacht hebben, dat zijn genezing van Malchus' oor hen zachter gestemd moest hebben, maar zij konden door niets bewogen worden. "Hun gevloekte toorn kon noch door de grootheid van het wonder, noch door het vriendelijke, liefdevolle der gunst tot bedaren worden gebracht", zegt Anselmus.
Merk hier op:
1. Hoe zij Hem grepen. "Zij namen Jezus gezamenlijk". Slechts enkelen hunner konden de handen aan Hem slaan, maar allen worden er verantwoordelijk voor gesteld, want allen werkten er toe mede. Bij het plegen van verraad zijn allen, die er aan deelnemen, gelijkelijk schuldig. Nu was de Schrift vervuld: Vele varren hebben Mij omsingeld, Psalm 22:13. Zij hadden Mij omringd als bijen, Psalm 118:11. De adem onzer neuzen, de Gezalfde des Heeren, is gevangen in hun groeven, Klaagliederen 4:20. Zij waren zo dikwijls teleurgesteld in hun pogingen om Hem te grijpen, dat zij, naar wij kunnen denken, nu zij Hem hebben, zich met des te meer heftigheid op Hem wierpen.

2. Hoe zij zich van Hem verzekerden: zij bonden Hem. Van deze bijzonderheid van Zijn lijden wordt alleen door dezen evangelist nota genomen, namelijk dat Hij, zodra zij zich van Hem meester hadden gemaakt, gebonden werd. De overlevering zegt: "Zij bonden Hem met zo grote wreedheid, dat Hem het bloed uit de vingertoppen droop, en zijn handen op Zijn rug gebonden hebbende, deden zij Hem een ijzeren keten om de hals, en sleepten Hem daaraan voort. Zie **Gerhard** Harm, Cap. 5.

A. Dit toont de haat en de boosaardigheid Zijner vervolgers. Zij bonden Hem.

a. Ten einde Hem te kwellen, pijn te veroorzaken, zoals de Filistijnen Simson hebben gebonden om hem te plagen.
b. Om Hem te onteren en schande aan te doen, slaven werden gebonden, en zo werd ook Christus, hoewel vrij geboren, gebonden.
c. Ten einde zijn ontvluchting te voorkomen, daar Judas hun gezegd had Hem te grijpen, Hem vast te houden. Let op hun dwaasheid, dat zij zich verbeeldden de macht te kunnen binden, die zich hun even tevoren zo almachtig had bewezen.
d. Zij bonden Hem als iemand, die alrede veroordeeld was, want zij waren besloten Hem tot de dood toe te vervolgen, en dat Hij moest sterven, zoals een dwaas sterft, dat is: als een kwaaddoener, met gebonden handen, 2 Samuel 3:33, 34. Christus had het geweten Zijner vervolgers gebonden door de kracht van Zijn woord, hetgeen hen verbitterde, en om zich nu hierover te wreken, deden zij Hem deze banden aan.

B. In dat gebonden worden van Christus lag een grote betekenis, hierin, gelijk in andere dingen, was een verborgenheid.

a. Eer zij Hem bonden, had Hij zich zelf door zijn onderneming gebonden aan het werk en het ambt van Middelaar. Hij was reeds aan de hoornen van het altaar gebonden met de koorden van Zijn eigen liefde tot de mens en van zijn gehoorzaamheid aan Zijn Vader, want anders zouden hun banden Hem niet hebben kunnen houden.
b. Wij waren gebonden met de banden onzer zonde, Spreuken 5:22, het juk onzer overtredingen was ons aangebonden. Klaagliederen 1:14. Schuld is een boei der ziel, die ons bindt en voor de rechterstoel Gods daagt, het bederf is een boei der ziel, waardoor wij gebonden zijn onder de macht van Satan. Christus, zonde voor ons gemaakt zijnde, om ons van die banden te bevrijden, heeft er zich aan onderworpen om onzentwille gebonden te worden, want anders zouden wij aan handen en voeten gebonden met eeuwige banden onder de duisternis bewaard zijn gebleven. Aan zijn banden zijn wij onze vrijheid verschuldigd, zijn gevangenschap was onze loslating, aldus maakt de Zoon ons vrij.
c. De typen en profetieën van het Oude Testament zijn hierin vervuld geworden. Izaak werd gebonden om geofferd te worden, Jozef was gebonden, zijn persoon kwam in de ijzers, ten einde hem uit te voeren uit de gevangenis om te heersen. Psalm 105:18 en verder. Simson werd gebonden, opdat hij bij zijn dood meer Filistijnen zou doden dan in zijn leven. En van de Messias werd geprofeteerd als een gevangene, Jesaja 53:8 1).
d. Christus werd gebonden om ons te binden aan gehoorzaamheid en plicht. Zijn banden voor ons zijn banden op ons, waardoor wij voor altijd gehouden en verplicht zijn Hem lief te hebben en te dienen. Paulus' groet aan zijn vrienden is Christus' groet aan ons allen: Gedenkt mijner banden, Colossenzen 4:18, gedenkt ze als gebonden tegen alle zonde en aan elke plicht".
e. Christus' banden voor ons waren bestemd om onze banden voor Hem licht te maken, indien wij te eniger tijd geroepen worden om aldus voor Hem te lijden, om ze te heiligen en lieflijk te maken en te eren. Dezen hebben Paulus en Silas in staat gesteld te zingen toen hun voeten in de stok waren, en Ignatius om zijn banden voor Christus geestelijke paarlen te noemen. Epist. ad Ephes.

Johannes 18:13 - 27
Wij hebben hier een bericht van Christus' terechtstelling voor de hogepriester, en enige omstandigheden, welke daarbij plaatshadden en door de andere evangelisten niet zijn vermeld, en Petrus' verloochening van Hem, waarvan de andere evangelisten het verhaal geheel op zich zelf hadden gegeven, maar dat hier met de andere gebeurtenissen als ineen gevlochten is. De misdaad, die Hem ten laste werd gelegd, op de Godsdienst betrekking

hebbende, achtten de rechters van het geestelijk gerechtshof, dat zij er onmiddellijk kennis van behoorden te nemen. Beiden Joden en heidenen grepen Hem, en zo hebben ook beiden Joden en heidenen Hem verhoord en veroordeeld, want voor de zonden van beiden is Hij gestorven. Laat ons het verhaal geregeld volgen.

I. Hem gegrepen hebbende, leidden zij Hem henen, eerst tot Annas, voor zij Hem naar het hof voerden, dat in het huis van Kájafas reeds bijeen was, en Hem verwachtte, vers 13.
1. Zij leidden Hem henen, in triomf, als een trofee van hun overwinning, leidden Hem henen, als een lam ter slachting, en zij leidden Hem door de Schaapspoort, waarvan gesproken wordt in Nehemia 1:3. Want door die poort ging men van de Olijfberg naar Jeruzalem, Zij joegen Hem voort met geweld, alsof Hij de ergste kwaaddoener was. Wij zijn heengevoerd door onze eigen onstuimige lusten, door Satan gevangen geleid tot zijn wil, en opdat wij bevrijd zouden worden was Christus weggeleid, gevangen geleid door Satans agenten en werktuigen.

2. Zij leidden Hem henen tot hun meesters, die hen gezonden hadden. Het was nu omstreeks middernacht, en men zou denken, dat zij Hem in de gevangenis zouden leiden, Leviticus 24:12, totdat het de geschikte tijd was om Hem voor het hof te laten komen, maar Hij wordt terstond voortgejaagd, voortgedreven, niet naar de vrederechter om naar de gevangenis te worden verwezen, maar naar de rechters om veroordeeld te worden, zo heftig was hun vervolging, deels omdat zij bang waren, dat Hij uit hun handen zou verlost worden, waarvoor zij niet slechts de tijd niet gaven, maar er ook een afschrik voor deden ontstaan, deels ook omdat zij dorstten naar Christus' bloed, zoals een arend naar het aas toevliegt.

3. Zij leidden Hem henen, eerst tot Annas. Waarschijnlijk moesten zij diens huis voorbij, en het was hun geriefelijk om er binnen te gaan om enige verversingen te gebruiken, en - zoals sommigen denken - zich te laten betalen voor hun diensten. Ik veronderstel, dat Annas oud en zwak was, en op dat uur van de nacht niet met de anderen tegenwoordig kon zijn in de raad, maar toch vurig begeerde hun prooi te zien. Om hem dus te verblijden met de tijding van hun welslagen, en opdat de grijsaard er des te beter om zou slapen, en om zijn zegen er voor te ontvangen, brengen zij de gevangene voor hem. Het is treurig om te zien hoe zij, die oud en zwak zijn, en niet meer kunnen zondigen zoals vroeger, een welbehagen hebben in hen, die zondigen. Dr. Lightfoot is van mening, dat Annas niet tegenwoordig was, omdat hij dien morgen vroeg in de tempel moest wezen, om de offers te keuren, welke op dien dag gebracht werden, en toe te zien dat zij zonder gebrek waren. Indien dat zo is. dan lag daar een betekenis in, namelijk dat Christus, het grote Offer, hem voorgesteld werd, en gebonden door hem werd weggezonden als goedgekeurd voor het altaar.

4. Deze Annas was de schoonvader van Kájafas, de hogepriester. Die verwantschap door aanhuwelijking is een reden wellicht, waarom Kájafas uit eerbied voor hem bevel gaf om hem het eerst de gevangene te laten zien, of wel, waarom Annas Kájafas ondersteunde in die zaak, waarop hij zozeer zijn hart had gezet. Met slechte mensen bekend en verbonden te zijn is voor velen een sterke aansporing om te volharden in hun bozen weg.

II. Annas heeft hen niet lang opgehouden, daar hij even begerig was als zij allen om voortgang te maken met de vervolging, en zond Hem daarom gebonden naar Kájafas, naar zijn huis, waar het sanhedrin vergaderd was voor deze gelegenheid, of wel naar de gewone plaats in de tempel, waar de hogepriester zijn hof hield, dit wordt vermeld in vers 24, als in een tussenzin. De Engelse vertalers van de Bijbel waren van mening, dat dit hier had behoren te staan.
Merk hier op:

1. De macht van Kájafas, aangeduid in vers 13. Hij was in dat jaar hogepriester. De hogepriesters bekleedden hun ambt levenslang. Maar door de kuiperijen van eerzuchtige lieden, die deze ereplaats voor zich begeerden, was het een ambt geworden, dat schier elk jaar door een ander werd waargenomen, hetgeen wel als een voorteken van het naderend einde er van beschouwd kon worden. Terwijl zij elkaar ondermijnden, heeft God hen allen neergeworpen, opdat Hij kon komen, die er alleen recht op had. Kájafas was hogepriester in hetzelfde jaar, toen de Messias uitgeroeid zou worden, hetgeen aanduidt:
a. Dat wanneer een slechte zaak door een hogepriester bedreven moest worden overeenkomstig de voorkennis van God, Gods voorzienigheid het ook zo beschikte, dat er op die hoge plaats een slecht man zou zijn om het te doen.
b. Dat, wanneer God aan het licht wilde brengen welk een bederf er was in het hart van een slecht man, Hij hem in een plaats van macht en gezag stelde, waar hij in de verzoeking was en de gelegenheid had om kwaad te doen. Het was het verderf van Kájafas, dat hij in dat jaar hogepriester was, en dus de aanvoerder werd van hen, die Christus ter dood brachten. Bevordering tot hoge ambten heeft menigeen om zijn goeden naam gebracht, die niet zou onteerd zijn indien hij niet ware bevorderd.

2. De boosaardigheid van Kájafas, welke is aangeduid, vers 14, door de herinnering aan hetgeen hij enigen tijd tevoren gezegd had, namelijk dat, terecht of ten onrechte, schuldig of onschuldig. het nut was dat een mens voor het volk stierve, hetgeen verwijst naar het verhaal in Hoofdstuk 11:50. Dit wordt hier herinnerd om aan te tonen:
a. Welk een slecht man hij was: deze was de Kájafas, die zich zelf en de kerk regeerde naar regelen der staatkunde, in plaats van naar de wetten van recht en billijkheid.
b. Welk een slechte behandeling Christus van dit hof te wachten had, als zijn zaak reeds beslist was eer zij was onderzocht, en zij reeds besloten hadden wat met Hem te doen: Hij moest sterven, en bijgevolg was Zijn verhoor slechts voor de leus, en dus een bespotting. Zo hebben de vijanden van Christus' Evangelie besloten, om het - of het waar of niet waar is - te vernietigen.
c. Het is een getuigenis van de onschuld onzes Heeren Jezus uit de mond van een Zijner ergste vijanden, die erkende dat Hij viel als een offer voor het algemene welzijn, en dat het niet rechtvaardig, maar slechts nut was, dat Hij zou sterven.

3. De toestemming van Annas voor de vervolging van Christus. Hij maakte zich tot medeplichtige in de schuld:
a. Met de overste en de dienaren, die zonder wet en zonder barmhartigheid Hem hadden gebonden, want hij keurde dit goed door het feit van Hem gebonden te laten blijven, terwijl hij Hem had behoren te ontbinden, daar Hij van generlei misdaad overtuigd was en niet gepoogd had te ontvluchten. Indien wij niet doen wat wij kunnen, om het kwaad, dat anderen gedaan hebben, ongedaan te maken, dan zijn wij medeplichtigen er aan ex post facto, na de daad. Het was meer te verschonen in de ruwe soldaten om Hem te binden, dan in Annas, die beter had moeten weten, om Hem gebonden te laten.
b. Met de overpriesters en de raad, die Hem veroordeelden, en Hem ten dode toe vervolgden. Deze Annas was niet bij hen tegenwoordig, maar aldus heeft hij hun zijt gegroet toegeroepen, en heeft hij gemeenschap gehad aan hun boze werken.

III. In het huis van Kájafas is Simon Petrus begonnen zijn Meester te verloochenen, vers 15 - 18.
1. Het was met grote moeite, dat Petrus in de zaal kon komen, waar het hof zijn zitting hield, waarvan wij het bericht hebben in vers 15, 16. Hier kunnen wij opmerken:

A. Petrus' vriendelijkheid voor Christus, die (hoewel zij geen ware vriendelijkheid bleek te zijn) zich in twee dingen heeft getoond:
a. Dat Hij Jezus volgde, toen Hij weggeleid werd. Hoewel hij eerst met de anderen gevlucht was, heeft hij toch weer moed gegrepen, en volgde Hem op enigen afstand, zich de beloften voor de geest brengende, die hij gedaan had, om Hem te blijven aankleven, wat het hem ook mocht kosten. Zij, die Christus temidden van zijn eer waren gevolgd, en met Hem in die eer gedeeld hadden toen het volk Hem hun Hosanna toeriep, hadden Hem nu temidden van zijn versmaadheid en schande behoren te volgen, om ook daarin met Hem te delen. Zij, die Christus waarlijk liefhebben en waarderen, zullen Hem volgen in alle weer en op elke weg.
b. Toen hij niet kon doordringen tot waar Jezus was temidden van zijn vijanden, stond hij buiten aan de deur, gaarne zo dicht bij Hem zijnde als hij slechts kon, en op een gelegenheid wachtende om naderbij te komen. Aldus moeten wij, als wij bij ons volgen van Christus tegenstand ontmoeten, onze goeden wil tonen. Maar toch was deze vriendelijkheid van Petrus geen vriendelijkheid, want hij had geen kracht en moed genoeg om er in te volharden, en zo is het gebleken, dat hij slechts in een strik was gelopen. Alles wel overwogen zijnde, was zelfs zijn volgen van Christus verkeerd, want Christus, die hem beter kende dan hij zich zelf kende, had hem uitdrukkelijk gezegd, Hoofdstuk 13:36:Waar Ik heenga, kunt gij Mij nu niet volgen, en Hij had hem telkens en nogmaals gezegd, dat hij Hem zou verloochenen, en zo - even heeft hij zijn eigen zwakheid gezien, toen hij Hem heeft verlaten. Wij moeten er ons voor wachten om God te verzoeken door ons in moeilijkheden te begeven, die onze krachten te boven gaan, en ons te ver te wagen op de weg des lijdens. Worden wij er duidelijk en onmiskenbaar toe geroepen, om ons aan gevaar bloot te stellen, dan kunnen wij hopen, dat God ons instaat zal stellen Hem te eren, maar indien dat niet zo is, dan kunnen wij vrezen, dat God ons aan ons zelf zal overlaten ten einde ons te beschamen.

B. De vriendelijkheid van de anderen discipel voor Petrus, die, zoals later bleek, ook geen vriendelijkheid geweest is. Daar Johannes in dit Evangelie meermalen van zich zelf gesproken heeft als van een anderen discipel, heeft dit vele Schriftverklaarders er toe gebracht om te denken, dat deze discipel hier ook Johannes geweest is, en zij hebben er allerlei gissingen over, hoe hij met de hogepriester bekend was, "van hogere geboorte zijnde" zegt Hiëronymus, alsof hij van aanzienlijker geboorte was dan zijn broeder Jakobus, terwijl toch beiden zonen waren van Zebedeus, de visser. Sommigen zeggen, dat hij zijn bezitting aan de hogepriester had verkocht, anderen, dat hij diens gezin van vis voorzag, hetgeen alles zeer onwaarschijnlijk is. Maar ik zie geen reden om te denken, dat die andere discipel Johannes is geweest, of een van de twaalven, Christus had nog andere schapen, die van dezen stal niet waren, en deze kon - zoals de Syrische lezing het heeft - unus ex discipulis aliis - een van die andere discipelen geweest zijn, die in Christus geloofden, maar te Jeruzalem woonden en dáár hun plaats behielden, wellicht Jozef van Arimathea, of Nicodémus, bekend bij de hogepriester, maar hem niet bekend zijnde als discipelen van Christus. Gelijk er velen zijn, die discipelen schijnen te wezen, maar het niet zijn, zo zijn er ook velen, die discipelen zijn, maar het niet schijnen te zijn. Er zijn Godzalige mensen, verborgen aan de hoven der koningen, zelfs aan het hof van Nero, zowel als verborgen onder de scharen.
Wij moeten niet oordelen, dat iemand geen vriend van Christus is, alleen maar omdat hij bekend is en omgang heeft met hen, van wie men weet, dat zij zijn vijanden zijn. Deze andere discipel nu - wie hij dan ook moge geweest zijn - toonde eerbied voor Petrus door hem binnen te leiden, niet slechts om aan zijn nieuwsgierigheid en genegenheid te voldoen, maar om hem de gelegenheid te geven dienst te bewijzen aan zijn Meester bij Zijn verhoor, indien dit mogelijk en nodig zou blijken te zijn. Zij, die waarlijk liefde hebben voor Christus en zijn wegen, kunnen door hun karakter of door de omstandigheden genoodzaakt zijn, om zich ietwat koel en voorzichtig op de achtergrond te houden. Als hun geloof echter oprecht is, zal

het wel blijken naar welken kant hun hart uitgaat, daar zij bereid gevonden zullen worden om een erkenden discipel een goeden dienst te bewijzen. Petrus had wellicht dezen discipel ingeleid om een gesprek met Christus te hebben, en nu vergeldt hij hem deze vriendelijkheid, en schaamt zich niet hem te kennen, hoewel hij toen, naar het schijnt wel een zeer armzalig terneergeslagen voorkomen had. Maar ook deze vriendelijkheid bleek geen vriendelijkheid te zijn, ja was een grote onvriendelijkheid. Door hem binnen te brengen in de zaal des hogepriesters, leidde hij hem in verzoeking, en de gevolgen waren zeer slecht. De beleefdheden onzer vrienden blijken dikwijls, door een verkeerd geleide genegenheid, valstrikken voor ons te zijn.

2. Binnen gekomen zijnde, wordt Petrus terstond door de verzoeking aangevallen en overwonnen, vers 17. Merk hier op:
a. Hoe licht de aanval was. Het was slechts een onnozele dienstmaagd, van zo weinig gewicht of betekenis, dat zij als portierster gebruikt werd, die hem aanviel en hem vroeg: Zijt ook gij niet uit de discipelen van dezen mens? dit waarschijnlijk vermoedende wegens zijn blode en verlegen voorkomen. Menigmaal zouden wij een goede zaak beter kunnen handhaven, indien wij er goeden moed voor hadden en een goed gelaat toonden. Petrus zou reden gehad hebben om verschrikt te zijn, indien Malchus op hem af ware gekomen, zeggende: "Deze is het, die mijn oor heeft afgehouwen, en daarvoor eis ik nu zijn hoofd." Maar als een dienstmaagd hem slechts vraagt: "Zijt gij niet een van hen?" dan zou hij zonder gevaar hebben kunnen antwoorden: "Welnu, als ik het ben, wat dan nog?" Gesteld eens, dat de dienaren hem hadden bespot en gehoond, diegenen kunnen wel weinig dragen voor Christus, die dit niet kunnen dragen, het is toch slechts een lopen met de voetgangers.
b. Hoe snel hij viel. Zonder de tijd te nemen van zich te beraden, antwoordt hij plotseling: Ik ben niet. Indien hij leeuwenmoed had gehad, hij zou gezegd hebben: "Ik heb de eer van dit te zijn", of, indien hij de voorzichtigheid der slang had gehad, hij zou te van die tijd gezwegen hebben, want het was een boze tijd. Maar alleen bedacht op zijn veiligheid, dacht hij zich die niet anders te kunnen verzekeren dan door een besliste ontkenning: Ik ben niet. Hij ontkent het niet slechts, hij versmaadt het, hij acht dat hare woorden hem smaden.
c. Maar hij begeeft zich nog verder in verzoeking: En de dienstknechten en de dienaars stonden, en Petrus stond bij hen, vers 18.

aa. Zie hoe de dienaars voor zich zelf zorgden: daar het een koude nacht was, legden zij een vuur aan in de zaal, niet voor hun meesters (dezen waren zo vurig en ijverig in hun vervolgen van Christus, dat zij de koude vergaten) maar voor zich zelf, om zich te verkwikken. Zij bekommerden zich niet om hetgeen er met Christus geschiedde, zij dachten aan niets anders dan om neer te zitten en zich te warmen, Amos 6:6.
bb. Zie, hoe Petrus zich met hen vergezelt, zich met hen verenigt. Hij stond bij hen en warmde zich. De fout was al erg genoeg, dat hij zijn Meester niet vergezelde, dat hij niet aan het boveneinde der zaal voor Hem opkwam, waar Hij nu een verhoor onderging. Hij zou een getuige voor Hem hebben kunnen wezen, en de valsen getuigen het hoofd hebben kunnen bieden, die hun valse eden tegen Hem hadden afgelegd, indien zijn Meester hem had geroepen. Of hij zou ten minste van Hem hebben kunnen getuigen, nauwkeurig nota hebben kunnen nemen van hetgeen er voorviel, ten einde het aan de andere discipelen mede te delen, die niet bij het verhoor tegenwoordig hadden kunnen wezen, hij zou van zijns Meesters voorbeeld hebben kunnen leren hoe zich te gedragen, als het zijn beurt zou worden om aldus te lijden, maar noch zijn nieuwsgierigheid, noch zijn geweten kon hem bewegen in het hof te komen, neen hij stond daar, alsof hij, gelijk Gallio, zich geen van die dingen aantrok. En toch hebben wij reden te geloven, dat zijn hart toen gans vervuld was van smart en zorg, maar dat hij de moed niet had dit te erkennen. "Heere, leid ons niet in verzoeking". Nog erger fout

beging hij echter, toen hij zich voegde bij de vijanden zijns Meesters: hij stond bij hen en warmde zich, dit was een armzalige verontschuldiging voor dit zich samen voegen. Iets zeer gerings zal die in slecht gezelschap lokken, die er door het behagen scheppen in een goed vuur toe worden aangetrokken. Indien de ijver van Petrus voor zijn Meester niet ijskoud was geworden, maar even warm was gebleven als hij enkele uren vroeger was, dan zou hij er geen behoefte aan hebben gehad om zich nu te warmen.
Petrus was zeer te laken:
1. Omdat hij zich vergezelde met die bozen. Ongetwijfeld hebben zij zich vermaakt met hun nachtelijken tocht, smalende op Christus, op hetgeen Hij gezegd en gedaan had, juichende en roemende in hun overwinning over Hem, welk vermaak of genoegen kon Petrus daar nu in vinden? Indien hij sprak zoals zij spraken, of door stil te zwijgen instemming te kennen gaf, dan begaf hij zich in zonde, zo niet, dan begaf hij zich in gevaar. Indien Petrus de moed niet had om openlijk voor zijn Meester op te treden, dan zou hij toch zoveel liefde en eerbied voor Hem kunnen hebben om zich naar een hoek terug te trekken, om in stilte over zijns Meesters lijden te wenen, en over zijn eigen zonde van Hem verlaten te hebben. Indien hij geen goed kon doen, dan zou hij toch uit de weg hebben kunnen blijven van kwaad te doen. Het is beter zich te verbergen dan zich te vertonen zonder nut of doel, of wel met een kwaad oogmerk.

2. Omdat hij wenste voor een hunner door te gaan, ten einde er niet van verdacht te worden een discipel van Christus te wezen. Is dit Petrus? Welk een tegenstelling met het gebed van ieder Godvruchtige: "Verzamel niet mijn ziel met de zondaren", Psalm 26:9 1). Saul onder de profeten is niet zo ongerijmd als David onder de Filistijnen. Zij, die het lot afbidden, dat de spotters hiernamaals wacht, moeten er voor vrezen om hier onder de spotters neer te zitten. Het is noodlottig voor ons om ons te warmen onder hen, met wie wij gevaar lopen van ons te branden, Psalm 141:4.

IV. Petrus. de vriend van Christus, begonnen zijnde met Hem te verloochenen, begint de hogepriester, Zijn vijand, Hem te beschuldigen, of liever, hij dringt Hem om zich zelf te beschuldigen, vers 19 - 21. Het schijnt, dat men Hem in de eerste plaats wilde voorstellen als een verleider, een leraar van valse leerstellingen, hetgeen door dezen evangelist wordt meegedeeld, daarna beschuldigden zij Hem van Godslastering, hetgeen door de andere evangelisten wordt meegedeeld, en daarom hier weggelaten is.
Merk op:
1. De punten, waarover Christus ondervraagd werd, vers 19:Van Zijn discipelen, en van zijn leer. Let:
a. Op de onregelmatigheid van het proces, indruisende tegen alle wet en billijkheid. Zij grijpen Hem als een misdadiger, en nu Hij hun gevangene is, is er geen beschuldiging tegen Hem, geen procesverbaal, geen vervolger, de rechter zelf moet de vervolger, de aanklager zijn, en de gevangene zelf moet de getuige wezen, tegen alle recht en rede wordt Hij gesteld om zich zelf te beschuldigen.
b. De bedoeling. Omdat de hogepriester besloten had, dat Christus aan hun boosaardigheid opgeofferd moest worden onder de schijn van het algemene welzijn er mede te bevorderen, deed hij Hem vragen, waarmee Zijn leven gemoeid was.

Hij ondervroeg Hem:
a. Omtrent Zijn discipelen, ten einde Hem van oproerigheid te kunnen beschuldigen en Hem voor te stellen als gevaarlijk voor de Romeinsen staat, zowel als voor de Joodse kerk. Hij vroeg Hem wie Zijn discipelen waren - hoe groot hun aantal was - uit welke landstreek zij waren. Hij vroeg naar hun naam en hun karakter, te kennen gevende, dat zijn leerlingen eigenlijk bestemd waren om soldaten te zijn, en mettertijd een geduchte bende zouden

worden. Sommigen denken, dat zijn vraag aangaande de discipelen was: "Wat is er nu van die allen geworden? Waar zijn zij? Waarom verschijnen zij niet?" Hem aldus hun lafhartigheid van Hem te verlaten verwijtende, en dus aan de smart er van nog toevoegende. Er lag een betekenis in, dat het eerste wat aan Christus ten laste werd gelegd, was, dat Hij discipelen gehad heeft, want het was om hunnentwil, dat Hij zich geheiligd heeft en dat Hij leed.
b. Aangaande zijn leer, om Hem van ketterij te kunnen beschuldigen, en Hem onder de strafwet tegen valse profeten te doen komen, Deuteronomium 13:9, 10. Dat was een zaak, waarvan dit gerechtshof bevoegd was kennis te nemen, Deuteronomium 17:12, daarom kon een profeet niet anders gedood worden dan te Jeruzalem, waar dat hof zitting hield. Zij konden Hem van generlei valse leerstelling overtuigen, maar zij hoopten iets uit Hem te krijgen, dat zij ten Zijnen nadele konden verwringen, en Hem schuldig konden maken om een woord, Jesaja 29:21. Zij zeiden niets tot Hem van zijn wonderen, waarmee Hij zoveel goed had gedaan en zijn leer zo onweerlegbaar had bewezen, want zij wisten wel, dat zij die niet konden aantasten. Aldus hebben de tegenstanders van Christus moedwillig de ogen gesloten voor de waarheid, zij wilden haar niet zien.

2. Christus' antwoord op deze ondervraging.
a. Wat Zijn discipelen betreft, daarvan zei Hij niets, omdat de vraag ongepast was. Indien zijn leer goed en gezond was, dan was Zijn mededelen er van aan discipelen niets meer dan hetgeen vergund werd aan, en beoefend werd door, hun eigen leraren. Indien Kájafas met zijn vragen omtrent Zijn discipelen de bedoeling had dezen te verstrikken en in moeilijkheden te brengen, dan was het uit vriendelijkheid voor hen, dat Christus niets van hen zei, want Hij had gezegd: Laat dezen heengaan. Indien hij bedoelde Hem hun lafhartigheid te verwijten, dan is het niet te verwonderen, dat Hij niets zei, Hij wilde niets zeggen om hen te veroordelen, en kon niets zeggen om hen te rechtvaardigen.
b. Wat zijn leer betreft, daarvan zei Hij niets in het bijzonder, maar beriep zich op hen, die Hem gehoord hadden, vers 20, 21.

a. Stilzwijgend legt Hij Zijnen rechters onwettige handelingen ten laste. Hij sprak geen kwaad van de oversten des volks, en heeft tot deze vorsten niet gezegd: gij zijt goddeloos, maar Hij beroept zich op de vaste regelen van hun eigen hof, waaruit blijkt dat zij niet naar recht of billijkheid met Hem handelden. Spreekt gijlieden waarlijk gerechtigheid? Psalm 58:2. Zo ook hier: Wat ondervraagt gij Mij? Hetgeen tweeërlei ongerijmdheid aanduidt in het oordeel:
Ten eerste. "Wat ondervraagt gij Mij thans van Mijn leer? Gij hebt haar immers reeds veroordeeld". Zij hadden reeds een besluit gemaakt, om allen in de ban te doen, die Hem zouden erkennen en belijden, Hoofdstuk 9:22, zij hadden een bevel uitgevaardigd om Hem te grijpen, en nu komen zij nog vragen naar zijn leer! Aldus was Hij, zoals dit gewoonlijk met zijn leer en zijn zaak gaat, veroordeeld zonder gehoord te zijn.
Ten tweede. " Wat ondervraagt gij Mij? Moet Ik Mij zelf beschuldigen, als gij geen bewijzen tegen Mij hebt?"

b. Hij wijst nadrukkelijk op Zijn rondborstige handelwijze tegenover hen in de verkondiging Zijner leer, en rechtvaardigt zich er mede. De misdaad, waarnaar het sanhedrin volgens de wet onderzoek moest doen, was de heimelijke verspreiding van gevaarlijke leerstellingen, het heimelijke aanporren of verleiden, Deuteronomium 13:6.
Hieromtrent heeft Christus zich dus ten volle gezuiverd.
Ten eerste. Ten opzichte van zijn wijze van prediken. Hij sprak openlijk - met vrijmoedigheid, en in duidelijke bewoordingen. Hij heeft geen dubbelzinnige zegswijzen gebruikt, zoals Apollo in zijn orakelen. Zij, die de waarheid willen ondermijnen, verdorven denkbeelden willen verspreiden, trachten hun doel te bereiken door sluwe inblazingen, vragen te doen en

moeilijkheden op te werpen, en niets met stelligheid te zeggen of te verzekeren. Maar Christus heeft zich duidelijk uitgedrukt en verklaard, met een Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u. Zijn bestraffingen waren vrijmoedig en stoutmoedig, en Zijn getuigen tegen het bederf der eeuw helder en nadrukkelijk.
Ten tweede. Aangaande de personen, tot wie Hij predikte. Hij sprak tot de wereld, tot allen, die oren hadden om te horen, en gewillig waren om Hem te horen, hoog of laag, geleerden of ongeleerden, Joden of heidenen, vrienden of vijanden. Zijn leer vreesde de afkeuring niet van een gemengde schare, ook misgunde Hij er niemand de kennis van (zoals diegenen, welke de een of andere zeldzame uitvinding hebben gedaan, gewoonlijk niet willen, dat iemand er mede bekend zal worden) neen, Hij heeft haar even vrijelijk meegedeeld als de zon hare stralen mededeelt.
Ten derde. Betreffende de plaatsen, waar Hij gepredikt heeft. Als Hij buiten Jeruzalem was, predikte Hij gewoonlijk in de synagogen - de plaatsen der openlijke Godsverering, en op de sabbatdag - den tijd der samenkomst. Hij predikte dezelfde leer in de tempel op de plechtige feestdagen, wanneer de Joden er van alle plaatsen bijeenkwamen, en hoewel Hij dikwijls in gewone huizen heeft gepredikt, en op bergen, en aan de oever der zee, om te tonen dat Zijn woord en zijn aanbidding niet beperkt waren tot tempels en synagogen, was toch wat Hij in besloten kringen predikte, hetzelfde als wat Hij in het openbaar verkondigde. Der leer van Christus, zuiver en duidelijk gepredikt, behoeft men zich niet te schamen, om er in de talrijkste vergaderingen mede te komen, want zij draagt haar eigen kracht en schoonheid in zich. Christus' getrouwe dienstknechten wensen, dat de gehele wereld zal horen wat zij zeggen, De wijsheid roept in het voorste der woelingen, Spreuken 1:21, 8:3, 9:3.
Ten vierde. Aangaande de leer zelf. Hij heeft niets in het verborgene gesproken, dat in tegenspraak was met hetgeen Hij in het openbaar had gezegd. Hij sprak dan slechts bij wijze van herhaling en nadere verklaring. In het verborgen heb Ik niets gesproken, alsof Hij aan de waarheid er van twijfelde, of zich van enigerlei boze bedoeling bewust was. Hij zocht geen hoeken, Hij zei niets, waarover Hij zich behoefde te schamen. Wat Hij in besloten kring aan Zijn discipelen zei, beval Hij hun op de daken te prediken, Mattheüs 10:27. God zei van zich zelf, Jesaja 45:19, Ik heb niet in het verborgene gesproken, Zijn gebod is niet verborgen, Deuteronomium 30:11. En de rechtvaardigheid, die uit het geloof is, spreekt evenzo, Romeinen 10:6. "De waarheid vreest niets dan verberging", zegt Tertullianus.

c. Hij beroept zich op hen, die Hem gehoord hadden, en wenst dat zij ondervraagd zullen worden omtrent de leer, die Hij had gepredikt, of zij de gevaarlijke strekking had, die men veronderstelde: Ondervraag degenen, die het gehoord hebben, wat Ik tot hen gesproken heb. Sommigen van hen kunnen hier aanwezig zijn, of men kan hen van hun legerstede hier doen komen. Hij bedoelt hiermede niet zijn vrienden en volgelingen, van wie men kan onderstellen dat zij ten Zijnen gunste zouden spreken, maar, vraag ieder onpartijdig hoorder, vraag uw eigen dienaren. Sommigen denken, dat Hij op hen wees, toen Hij zei: Zie dezen weten, wat Ik gezegd heb, verwijzende naar hun verslag van zijn prediking, Hoofdstuk 7:46: Nooit heeft een mens alzo gesproken, gelijk deze mens. Ja meer, gij kunt sommigen van de rechters ondervragen, want het is waarschijnlijk, dat sommigen van hen Hem gehoord hadden, en door Hem tot zwijgen waren gebracht. De leer van Christus kan zich veilig beroepen op allen, die haar kennen, en zij heeft zoveel recht en rede aan hare zijde, dat wie onpartijdig oordeelt, niet anders kan dan er voor te getuigen.

V. Terwijl de rechters Hem ondervroegen, hebben de dienaren, die er bij stonden, Hem mishandeld, vers 22, 23.
1. Het was een laaghartige belediging, die een van de dienaren Hem aandeed. Hoewel Hij met zoveel kalmte en zo overtuigende bewijsvoering sprak, heeft deze onbeschofte mens Hem in

het aangezicht geslagen, zeggende: Antwoordt gij alzo de hogepriester? Alsof Hij zich onbetamelijk jegens het hof had gedragen. Hij sloeg Hem - edooke rhapisma hij gaf Hem een slag. Sommigen denken, dat het betekent een slag met een roede of staf, van rhabdos, of met een staf, die het teken was van zijn ambt. Nu was de Schrift vervuld, Jesaja 50:6. "Ik geef Mijn wangen - eis rhapismata (zoals de lezing is in de Septuaginta) aan de slagen", het woord, dat hier gebruikt is, en Micha 4:14: Zij zullen de rechter Israëls met de roede op het kinnebakken slaan. En aan het type is beantwoord, Job 16:10: Zij slaan met smaadheid op mijn kinnebakken. Het was onrechtvaardig om iemand te slaan, die niets verkeerds zei of deed, het was onbeschoft, dat een gering dienaar iemand sloeg, die openlijk als een persoon van aanzien en gewicht beschouwd werd, het was lafhartig iemand te slaan, wiens handen gebonden waren, het was barbaars en wreed een gevangene te slaan, wie men een verhoor afneemt. Hier was een vredebreuk in tegenwoordigheid van het hof, en toch hebben de rechters dit aangemoedigd. Beschaamdheid des aangezichts was wat wij verdiend hebben, maar Christus heeft dit op zich genomen. "Op Mij zij de vloek, de schande".
Hij bestrafte Hem op gebiedende, hoogmoedige wijze: Antwoordt gij alzo de hogepriester? Alsof de gezegende Jezus niet waardig was om tot zijn meester te spreken, of niet wijs genoeg om te weten hoe tot hem te spreken, maar als een onbeschaafde, onwetende gevangene onder toezicht van de gevangenbewaarder moest staan, en geleerd moest worden hoe zich te gedragen. Sommigen der ouden opperden het denkbeeld, dat deze dienaar Malchus was, die aan Christus de genezing van zijn oor had te danken, en de bewaring van zijn hoofd, maar Hem op die wijze zijn weldaad vergold. Maar wie hij ook geweest moge zijn, hij deed het, om de hogepriester te behagen en in zijn gunst te komen, want hetgeen hij zei scheen ijver aan te duiden voor de eer en de waardigheid van de hogepriester. Slechte heersers zullen geen gebrek hebben aan slechte dienstknechten, die "ten kwade zullen helpen" tegen hen, die door hun meesters vervolgd worden. Er was een opvolger van dezen hogepriester, die gebood dat men Paulus op de mond zou slaan, Handelingen 23:2. Sommigen denken, dat deze dienaar zich voordeed, alsof hij persoonlijk beledigd was door het denkbeeld, dat hij als getuige voor Hem zou willen optreden, hij was misschien een der dienaren, die met lof van Hem gesproken hebben, Hoofdstuk 7:46, en om nu niet voor een verborgen vriend van Hem gehouden te worden, treedt hij als een bittere vijand van Hem op.

2. Christus heeft deze belediging met wondervolle zachtmoedigheid en geduld gedragen, vers 23. "Indien Ik kwalijk gesproken heb, in hetgeen Ik zo-even zei, betuig van het kwade. Zeg het aan het hof, en laat de rechters er over oordelen, die daartoe bevoegd zijn, maar indien wèl, en zoals het Mij betaamde, waarom slaat gij Mij?" Christus had hem met een wonder des toorns kunnen antwoorden, had hem met stomheid kunnen slaan, of hem dood neervellen, of Hij zou de hand hebben kunnen doen verdorren, die tegen Hem was opgeheven. Maar het was nu de dag van zijn lankmoedigheid en Zijn lijden, en Hij antwoordde hem met zachtmoedige wijsheid, om ons te leren ons zelf niet te wreken, geen kwaad met kwaad te vergelden, of schelden voor schelden maar met de zachtmoedigheid der duif beledigingen te verdragen, ook wanneer wij, gelijk onze Heiland hier, met de voorzichtigheid der slang er de onrechtvaardigheid van aantonen, en er ons van beroepen op de overheid. Christus heeft hem niet de andere wang toegekeerd, waaruit blijkt dat deze regel, Mattheüs 5:39, niet in letterlijken zin opgevat moet worden.

Men zou wel de andere wang kunnen toekeren, terwijl toch het hart vol is van boosheid, maar, Christus' voorschrift vergelijkende met Zijn voorbeeld, leren wij hier:
a. Dat wij in zulk een geval onze eigen wrekers niet moeten zijn, noch rechters in onze eigen zaak. Wij moeten de tweeden slag veeleer ontvangen dan geven, waardoor de twist ontstaat. Het is ons geoorloofd ons zelf te verdedigen, maar niet ons zelf te wreken. Indien het nodig is

ter bewaring van de openbaren vrede en ter beteugeling en verschrikking van boosdoeners, dan moet de overheid de wreekster zijn, Romeinen 13:4.
b. Onze toorn wegens ontvangen beledigingen moet altijd redelijk, maar nooit hartstochtelijk zijn, zo was hier de toorn van Christus, als Hij leed, redeneerde Hij, maar dreigde niet. Hij heeft hem, die Hem de belediging heeft aangedaan, in alle redelijkheid en zachtmoedigheid zijn onrecht onder het oog gebracht, en dat mogen ook wij.
c. Als wij geroepen worden tot lijden, dan moeten wij ons voegen naar het ongerief, het onbehaaglijke van de toestand van lijden, met geduld, en door de een belediging, die ons is aangedaan, er op voorbereid zijn om er nog een te ontvangen, en er ons in te schikken.

VI. Terwijl de dienaren Hem aldus mishandelden, ging Petrus voort met Hem te verloochenen, vers 25 - 27. Het is een treurige geschiedenis, en niet het minste van hetgeen Christus heeft doen lijden.
1. Hij heeft de zonde voor de tweede maal herhaald, vers 25. Terwijl hij bij de dienaren stond en zich warmde, alsof hij tot hen behoorde, vroegen zij hem: Zijt gij ook niet uit Zijn discipelen? Wat doet gij hier onder ons? En hij, horende wellicht dat Christus ondervraagd werd van Zijn discipelen, en vrezende gegrepen, of tenminste, evenals zijn Meester, geslagen te worden, indien hij het erkende, heeft hij het zonder omwegen geloochend, zeggende: ik ben niet.

A. Het was zijn grote dwaasheid om zich in verzoeking te begeven door in het gezelschap te blijven van hen, die niet voor hem pasten, en met wie hij niets van doen had. Hij bleef om zich te warmen, maar zij, die zich met en onder kwaaddoeners warmen, worden koud voor goede mensen en goede dingen, en zij, die liefde hebben voor des duivels haard, zijn in gevaar van des duivels vuur. Petrus zou bij zijn Meester voor de balie hebben kunnen staan, en er zich beter hebben kunnen warmen dan hier, aan het vuur van zijns Meesters liefde, dat vele wateren niet kunnen uitblussen, Hooglied 8:6, 7. Hij zou zich dáár hebben kunnen verwarmen door ijver voor zijn Meester en gloeiende verontwaardiging jegens zijn vervolgers, maar hij wilde zich liever met hen, dan tegen hen warmen. Maar hoe zou een alleen (een discipel alleen) warm worden? Prediker 4:11.
B. Het was zijn grote ongeluk, dat hij wederom door de verzoeking werd aangevallen, maar er was niets anders te verwachten, want dit was een plaats en een ure der verzoeking. Toen de rechter Christus vroeg van Zijn discipelen, was dit waarschijnlijk voor de dienaren de aanleiding om Petrus te beschuldigen dat hij een hunner was.

Zie hier:
a. De list van de verzoeker om iemand neer te vellen, dien hij reeds zag vallen, een sterker aanval nog op hem te doen, het is nu niet een dienstmaagd slechts, maar al de dienaren. Het toegeven aan een verzoeking lokt een andere uit, en wellicht een, die nog sterker is. Als wij voet geven, verdubbelt Satan zijn aanval.
b. Het gevaar van slecht gezelschap. Gewoonlijk zullen wij ons best doen, om ons aangenaam te maken bij hen, wier omgang wij zoeken, wij laten ons voorstaan op hun lof, en trachten goed bij hen aangeschreven te staan. Zoals wij onze lieden kiezen, kiezen wij onze lof, en gedragen ons daarnaar, daarom hangt er zoveel van af voor ons dat onze eerste keuze een goede keuze zij, en dat wij ons niet voegen bij, of vergezellen met, hen, die wij niet kunnen behagen zonder Gode te mishagen.
c. Het was zijn grote zwakheid, ja meer, het was zijn grote slechtheid om toe te geven aan de verzoeking, en te zeggen: ik ben niet een van Zijn discipelen, als iemand, die zich schaamt voor hetgeen zijn eer was, en bevreesd was om er voor te lijden, hetgeen hem nog meer tot eer zou verstrekt hebben. Zie hoe "de siddering des mensen" - de mensenvrees - een strik legt.

Toen Christus bewonderd en geliefkoosd werd, en met eerbied werd behandeld, toen heeft Petrus er behagen in gevonden, ja er zich wellicht op beroemd, een discipel van Christus te zijn en dus te delen in de eer, die aan zijn Meester bewezen werd. Zo zijn er ook velen, die veel van de Godsdienst houden, als hij in de mode is, maar er zich de versmaadheid van schamen, maar wij moeten hem door goed gerucht en kwaad gerucht blijven aankleven.

2. Hij herhaalde de zonde voor de derde maal, vers 26, 27. Hij werd nu aangevallen door een der dienaren, die een bloedverwant was van Malchus, die, toen hij Petrus hoorde ontkennen, dat hij een discipel van Christus was, hem met grote stelligheid logenstrafte: "heb ik u niet gezien in de hof met hem? Getuige het oor van mijn bloedverwant." Hierop loochende Petrus het weer, alsof hij niets van Christus wist, niets van de hof, niets van de gehele zaak.

a. Deze derde aanval der verzoeking was sterker dan de vorige. Tevoren had men zijn betrekking tot Christus slechts vermoed, hier wordt zij bewezen door iemand, die hem bij Jezus gezien heeft, en ook gezien heeft dat hij zijn zwaard trok om Hem te verdedigen. Zij, die zich door zonde uit een moeilijkheid willen redden, worden er slechts hoe langer hoe meer in verward. Heb de moed om kloekmoedig te zijn, want de waarheid komt toch uit. Het gevogelte des hemels zou de zaak wellicht te kennen geven, die wij met onze leugen zoeken te verbergen. Er wordt nota van genomen, dat deze dienaar van de maagschap was van Malchus, omdat de zaak hierdoor nog schrikkelijker werd voor Petrus. "Nu", denkt hij, "is het met m ij gedaan, ik ben verloren, er is geen ander getuige of vervolger nodig." Wij moeten niemand tot onze vijand maken, indien wij dit kunnen voorkomen, want er kan een tijd komen, wanneer hij, of iemand uit zijn maagschap, ons in zijn macht heeft. Wie een vriend nodig heeft, moet niemand tot zijn vijand maken. Merk echter op, dat Petrus, hoewel er bewijzen genoeg tegen hem zijn, en er door zijn ontkenningen genoeg aanleiding is om hem te vervolgen, toch ontkomt, er geschiedt hem geen leed, er wordt zelfs geen poging aangewend om hem leed te doen. Wij vallen dikwijls in zonde door ons ongegrond vrezen, waartoe geen aanleiding bestaat, en dat door een weinigje wijsheid en kloekmoedigheid tot zwijgen zou worden gebracht.

b. Zijn toegeven er aan was niet minder slecht dan tevoren: Hij loochende het wederom. Zie hier:
aa. De aard der zonde in het algemeen: het hart wordt verhard door de verleiding der zonde, Hebreeën 3:13. Het was wel een vreemde mate van onbeschaamdheid, waartoe Petrus plotseling was gekomen, dat hij met zoveel zekerheid in een leugen kon volharden tegenover een zo afdoende weerlegging er van, maar het begin der zonde is een opening geven aan het water, is de omheining eens verbroken, dan zullen de mensen gemakkelijk van kwaad tot erger vervallen.
bb. Van de zonde van liegen in het bijzonder, het is een vruchtbare zonde en daarom ook uiterst zondig, de een leugen moet door een andere ondersteund worden, en deze dan wederom door een derde. Het is een regel in de staatkunde des duivels, om "zonde met zonde te bedekken, ten einde aan ontdekking te ontkomen." c. De wenk, hem gegeven, om zijn geweten te doen ontwaken was tijdig en gelukkig. Terstond kraaide de haan, en dit alles wat hier gezegd wordt van zijn berouw, daar dit reeds door de andere evangelisten is meegedeeld. Dit hanengekraai bracht hem tot zich zelf, door hem de woorden van Christus voor de geest te brengen.
Zie hier:
(1). De zorg, die Christus heeft voor de Zijnen, niettegenstaande hun dwaasheden, als zij vallen, zo worden zij niet weggeworpen, en niet verworpen of verstoten.

(2). Het voorrecht van mensen of zaken in onze nabijheid te hebben, die ons doen gedenken, en, hoewel zij niets meer kunnen zeggen dan wij reeds weten, toch in onze herinnering terugroepen wat wij wel weten, maar vergeten hebben. Voor anderen was het kraaien van de haan iets gewoons of iets toevalligs, zonder enigerlei betekenis, maar voor Petrus was het de stem Gods, en had de gezegende strekking om zijn geweten te doen ontwaken, door hem het woord van Christus voor de geest te brengen.

Johannes 18:28 - 40
Wij hebben hier een bericht van Christus' terechtstelling voor Pilatus, de Romeinsen stadhouder in het praetorium, (een Grieks woord van Latijnsen oorsprong) het huis van de praetor, of rechthuis. Daarheen haastten zij Hem voort ten einde Hem veroordeeld te krijgen door het Romeinse hof, en ter dood gebracht door de Romeinse macht. Zijn dood besloten hebbende, namen zij dezen maatregel:
1. Opdat Hij aldus wettelijk en regelmatig ter dood gebracht zou worden, overeenkomstig de tegenwoordige inrichting hunner regering sedert zij een provincie van het Romeinse rijk waren geworden, niet gestenigd in een volksoploop, zoals Stefanus, maar ter dood gebracht naar de tegenwoordige formaliteiten van het recht. Aldus werd Hij behandeld als een kwaaddoener, zonde voor ons gemaakt zijnde.
2. Opdat Hij des te veiliger ter dood gebracht zou worden. Indien zij de Romeinse regering voor de zaak konden winnen, die het volk in ontzag wist te houden, dan was er weinig of geen gevaar voor een oproer.
3. Opdat Zijn dood smadelijker zou zijn. De kruisdood, in zwang bij de Romeinen, de smadelijkste en schandelijkste zijnde, wilden zij, door Hem dien dood te laten sterven, een onuitroeibaar merk van schande op Hem plaatsen, om zodoende Zijn roem en Zijn invloed voor altijd te vernietigen. Daarom bleven zij bij hun geroep van: Kruis hem.
4. Opdat Hij met te minder smaad en schande voor hen zelf ter dood gebracht zou worden. Het was iets hatelijks om iemand ter dood te brengen, die zoveel goeds in de wereld had gedaan, en daarom wilden zij de blaam er van op de Romeinse regering werpen, ten einde deze dan zoveel te minder aangenaam of welgevallig zou zijn aan het volk, en zich zelf aldus tegen verwijt te vrijwaren. Zo zijn velen meer bevreesd voor de ergernis ener slechte daad, dan voor de zonde er van, Handelingen 5:28.

Twee dingen zijn hier op te merken betreffende de vervolging:
a. Hun staatkunde en hun ijver: het was 's morgens vroeg. Sommigen denken ongeveer twee of drie uren na middernacht, anderen omstreeks vijf of zes uur in de morgen, wanneer de meeste mensen nog te bed lagen, en zo zou er dan des te minder gevaar zijn van tegenstand van de zijde des volks, of van hen, die voor Christus waren, terwijl zij toen ook hun agenten hadden uitgezonden om diegenen bijeen te roepen, op wie zij invloed konden uitoefenen om vijandige kreten tegen Hem aan te heffen. Zie, hoe hun hart hierop gezet was, en hoe heftig zij waren in de vervolging. Nu zij Hem in handen hadden, willen zij geen tijd verliezen om Hem aan het kruis te hebben, liever ontzegden zij zich hun natuurlijke rust, dan niet allen mogelijken spoed met de zaak te maken. Zie Micha 2:1.
b. Hun bijgelovigheid en lage veinzerij. De overpriesters en de ouderlingen waren wel met de gevangene medegegaan ten einde de zaak voortgang te doen hebben, maar zij gingen niet in het rechthuis, omdat het het huis was van een onbesneden heiden, opdat zij niet verontreinigd zouden worden, zij bleven buiten staan, opdat zij het pascha eten mochten, niet het paaslam, want dat was de avond tevoren gegeten, maar de paasmaaltijd van het offer, dat op de vijftienden dag geofferd werd op de Chagigah, zoals zij het noemden, de runderen voor het paasoffer, waarvan gesproken wordt in Deuteronomium 16:2, 2 Kronieken 30:24, 35:8, 9. Daarvan moesten zij eten, en daarom wilden zij niet in het rechthuis gaan, uit vreze van een

heiden aan te raken, en daardoor, niet volgens de wet, maar volgens de inzetting der ouden, verontreinigd te worden. Hieromtrent hebben zij gewetensbezwaar, maar het bezwaarde hun geweten niet om alle wetten van recht en billijkheid met voeten te treden, ten einde Christus tot de dood toe te kunnen vervolgen. Zij zegen de mug uit en gingen de kameel doorzwelgen.

Laat ons nu zien wat er in het rechthuis voorviel. Wij hebben:
I. Pilatus' samenspreking met de vervolgers. Zij werden het eerst geroepen, en gaven op wat zij tegen de gevangene hadden te zeggen, zoals dit betaamde, vers 29 - 32.
1. De rechter vraagt naar de beschuldiging. Omdat zij niet in het rechthuis wilden komen, ging hij tot hen uit om met hen te spreken. Beschouwen wij Pilatus als rechter, of overheidspersoon, dan zien wij hier drie prijzenswaardige dingen in hem.

a. Zijn naarstigheid in het behandelen van zaken. Indien het voor een goede zaak geweest ware, dan zou het zeer loffelijk in hem geweest zijn, dat hij bereid was om reeds zo vroeg naar de rechtszaal geroepen te worden. Mannen, die een openbaar ambt bekleden, moeten niet op hun eigen gemak bedacht zijn.
b. Zijn inschikkelijkheid om met terzijdestelling van zijn waardigheid, zich naar buiten te begeven, ten einde aan hun gemoedsbezwaren tegemoet te komen. Hij had kunnen zeggen: "Als zij te nauwgezet of te kieskeurig zijn om bij mij binnen te komen, zo laat hen gaan zoals zij gekomen zijn", zoals wij zouden zeggen: "Indien de klager de burgerlijke beleefdheid jegens de rechter niet wil inachtnemen, dan moet zijn klacht niet gehoord of aangenomen worden". Maar Pilatus dringt daar niet op aan, hij heeft geduld met hen, en gaat tot hen uit, want als het ten goede is, dan behoren wij allen alles te worden. Zijn vasthouden aan de regel der gerechtigheid door naar de beschuldiging te vragen, daar hij wel veronderstelde, dat de vervolging uit kwaadwilligheid geschiedde: Wat beschuldiging brengt gij tegen dezen mens? Welke misdaad legt gij hem ten laste, en welke bewijzen hebt gij er voor? Het was reeds een wet der natuur, voordat Valerius Publicola het tot een Romeinse wet maakte, dat Ne quis indicta causa condemnetur - niemand veroordeeld moet worden zonder gehoord te zijn, zie Handelingen 25:16, 17. Het is onredelijk iemand gevangen te zetten, zonder dat in het bevelschrift daartoe een reden er voor is opgegeven, en nog veel meer onredelijk is het, om iemand voor een rechtbank te roepen zonder een acte van beschuldiging.

2. De vervolgers eisen recht tegen Hem op de algemene onderstelling, dat Hij een misdadiger was, terwijl zij niets in het bijzonder aanvoeren en nog veel minder bewijzen, waarom Hij de dood of de banden waardig zou zijn, vers 30. Indien deze geen boosdoener ware, zo zouden wij hem u niet overgeleverd hebben om veroordeeld te worden. Dit toont aan, dat zij:
a. Zeer ruw en onbeleefd waren jegens Pilatus, zich als boosaardige lieden voordeden, die het gezag minachtten. Terwijl Pilatus zich zo inschikkelijk betoonde jegens hen, dat hij tot hen uitging om met hen te spreken, waren zij in een uiterst kwade luim jegens hem. Hij deed hun vragen, die zo redelijk mogelijk waren, maar als die vragen zo dwaas of ongerijmd mogelijk geweest waren, dan zouden zij hem met niet meer minachting hebben kunnen antwoorden.
b. Zeer boosaardig jegens de Heere Jezus, terecht of ten onrechte, zij willen nu eenmaal dat Hij een boosdoener is, en als zodanig behandeld zal worden. Wij moeten iemand voor onschuldig houden, zoo - lang het niet bewezen is, dat hij schuldig is, maar zij willen Hem voor schuldig houden, die bewijzen kon onschuldig te zijn. Zij kunnen niet zeggen: "Hij is een verrader, een moordenaar, een verstoorder van de vrede", maar zij zeggen: hij is een kwaaddoener. Hij is een kwaaddoener, die het land doorging goed doende! Laat hen geroepen worden, die Hij heeft genezen, gespijzigd en onderwezen, die Hij heeft verlost van duivelen, en opgewekt heeft van de doden, en laat hun gevraagd worden, of Hij al of niet een

kwaaddoener is. Het is niets nieuws, dat de grootste weldoeners gebrandmerkt worden en in minachting gebracht als de grootste kwaaddoeners.
c. Als zeer verwaand en hoogmoedig met een hogen dunk van hun eigen oordeel en rechtvaardigheid, alsof hun overleveren van iemand als een kwaaddoener voor de burgerlijken magistraat genoegzamen grond opleverde voor een rechterlijk vonnis! Kan men zich groter hoogmoed denken? 3. De rechter verwijst Hem naar hun eigen hof, vers 31: Neemt gij hem, en oordeelt hem naar uw wet, valt er m ij niet mede lastig. Sommigen denken, dat Pilatus hun hiermede een beleefdheid bewees, daar hij er de macht mede erkende, die hun nog overig was gebleven en hun toestond die macht uit te oefenen. Zij konden nog lijfstraffen opleggen, zoals het geselen in hun synagogen, of zij de doodstraf mochten toepassen is onzeker. "Maar, zegt Pilatus, "gaat zo ver als uw wet het u toelaat, en zo gij verder mocht gaan, zal dit door de vingers worden gezien". Dit zei hij omdat hij de Joden wel aangenaam wilde zijn, maar hun niet de dienst wilde bewijzen, dien zij van hem begeerden.
Anderen denken, dat hij dit zei om hen te bespotten, en hen te smaden wegens hun tegenwoordige staat van zwakheid en afhankelijkheid. Zij wilden de enige rechters zijn van zijn schuld. "Welnu", zegt Pilatus, "indien dit uw bedoeling is, gaat dan voort zoals gij zijt begonnen, naar uw wet hebt gij hem schuldig bevonden, veroordeelt hem dan zo gij durft, naar uw wet". Niets is ongerijmder, of verdient meer op de kaak gesteld te worden, dan dat diegene de wet willen stellen en op hun wijsheid snoeven, die zich in een zwakken en afhankelijken toestand bevinden, en wier lot het is, dat hun de wet voorgeschreven wordt. Sommigen denken, dat Pilatus zich hier ongunstig uitlaat over de wet van Mozes, als hun vergunnende wat de Romeinse wet hun volstrekt niet vergunde - namelijk iemand ongehoord te veroordelen. "Uwe wet kan zo iets wel toelaten, maar de onze niet." Alzo werd door hun verdorvenheid de wet van God gelasterd, en zo gaat het ook met Zijn Evangelie.

4. Zij ontkennen enigerlei macht te hebben als rechters en (daar het zo zijn moet) willen zij zich tevreden stellen met slechts vervolgers te zijn. Zij worden nu minder onbeschaamd en meer gedwee, en erkennen: Het is ons niet geoorloofd iemand te doden, al kunnen wij ook geringer straffen opleggen, en deze is een kwaaddoener, wiens bloed wij willen".

a. Sommigen denken, dat zij de macht over leven en dood slechts verloren hadden door hun eigen onverschilligheid en hun lafhartig toegeven aan de ongerechtigheid van hun tijd. Zo verklaart Dr. Lightfoot ouk exesti: het is niet in onze macht over iemand het doodvonnis uit te spreken, want zo wij het wèl doen, zal er onmiddellijk een volksopstand komen.
b. Anderen denken, dat die macht hun ontnomen was door de Romeinen, omdat zij er geen goed gebruik van hadden gemaakt, of omdat het als een te groot vertrouwen werd aangezien, om aan een overwonnen en onderworpen volk te kunnen geven. Hun erkenning hiervan bedoelden zij als een beleefdheid jegens Pilatus, om hun vorige lompheid goed te maken, vers 30, maar het komt neer op een volle erkenning en bewijs, dat de scepter van Juda was geweken, en dat dus nu de Messias was gekomen, Genesis 49:10. Indien de Joden de macht niet hebben om iemand te doden, waar is dan de scepter? Toch vragen zij niet: "Waar is de Silo?" c. Het was echter een leiding van Gods voorzienigheid, dat zij of de macht niet hadden om iemand ter dood te brengen, of wel weigerden die macht bij deze gelegenheid uit te oefenen, Opdat het woord van Jezus vervuld werd, dat Hij gezegd had, betekenende hoedanigen dood Hij sterven zou, vers 32.

Merk op:
a. In het algemeen, dat zelfs diegenen, die Christus' woorden zo gaarne wilden verijdelen, tegen hun bedoeling in, door de alles - besturende hand van God, er toe medewerkten om ze te vervullen. Geen der woorden van Christus zal ter aarde vallen, Hij kan noch misleiden noch

misleid worden. De overpriesters vervolgden Hem als een misdadiger, maar hun geest werd daarbij zo geleid door God, dat zij er toe bijdroegen om te bewijzen, dat Hij waar was en waarheid sprak. Hadden zij andere maatregelen genomen, dan hadden zij, naar wij zouden denken, kunnen maken dat zijn voorzeggingen niet uitkwamen. Zij hebben het echter zo niet gemeend. Zie Jesaja 10:7.
b. Die woorden van Christus inzonderheid zijn vervuld geworden, die Hij gesproken had betreffende Zijn dood. Door de weigering der Joden om Hem te oordelen naar hun wet zijn twee woorden van Christus betreffende Zijn dood vervuld geworden.

Ten eerste. Hij had gezegd, dat Hij de heidenen overgeleverd zou worden, en dat zij Hem zouden doden, Mattheüs 20:19, Markus 10:33, Lukas 18:22, 32, 33, en hiermede is dat woord vervuld.
Ten tweede. Hij had gezegd, dat Hij gekruisigd zou worden, Mattheüs 20:19, 26:2, verhoogd worden, Johannes 3:14, 12:32. Indien zij Hem nu geoordeeld hadden naar hun wet, dan zou Hij gestenigd zijn geworden, verbranding, worging en onthoofding zijn in sommige gevallen onder de Joden gebruikt geworden, maar nooit kruisiging. Het was dus noodzakelijk, dat Christus door de Romeinen ter dood gebracht zou worden, opdat Hij, aan een hout gehangen zijnde. een vloek voor ons gemaakt zou worden, Galaten 3:13, en opdat zijn handen en voeten doorgraven zouden worden. Gelijk de Romeinse macht er toe had medegewerkt, dat Hij te Bethlehem geboren werd, zo heeft zij Hem nu aan het kruis doen sterven, en beide zaken geschiedden opdat de Schriften vervuld werden. Zo is het ook ons betreffende bepaald, hoewel niet aan ons ontdekt, welken dood wij zullen sterven, hetgeen ons van alle ontrustende gedachten hierover moest bevrijden. "Wat, en wanneer, en hoe Gij het verordineerd hebt, o Heere".

II. Pilatus' gesprek met de gevangene, vers 33 en verder. waar wij hebben:
1. De ondervraging van de gevangene. Na zijn samenspreking met de overpriesters aan de deur, ging Pilatus de rechtszaal binnen en beval, dat Jezus voor hem gebracht zou worden. Hij wilde Hem niet ondervragen in tegenwoordigheid der schare, daar het rumoer stoornis teweeg zou brengen, maar beval, dat Hij in het rechthuis gebracht zou worden, want Hij maakte geen bezwaar om onder de heidenen te gaan. Door de zonde zijn wij aan het oordeel Gods onderworpen en voor Zijn rechterstoel gebracht, en daarom is Christus, zonde en een vloek voor ons gemaakt zijnde, als een misdadiger voor een rechtbank gesteld. Pilatus trad met Hem in het gericht, opdat God niet met ons in het gericht zou treden.

2. Zijn verhoor. De andere evangelisten zeggen ons, dat zijn beschuldigers Hem ten laste hebben gelegd, dat Hij het volk verkeerde en verbood de keizer schattingen te geven, en deswege wordt Hij nu ondervraagd.

A. Er wordt Hem een vraag gesteld met het doel Hem te verstrikken en iets te vinden, waarop een beschuldiging gegrond kon worden: "Zijt gij de koning der Joden? ho basileus - die koning der Joden, van wie zoveel gesproken en die zolang verwacht werd - Messias, de Vorst - zijt gij dat? Geeft gij voor dit te zijn? Noemt gij u aldus, en wilt gij daarvoor gehouden worden?" Want hij was er ver af te denken, dat Hij het wezenlijk was. Sommigen denken, dat Pilatus met een gebaar van spot en minachting deze vraag deed: "Hoe! zijt gij een koning, gij met uw gering voorkomen, gij een koning! Zijt gij de koning der Joden, door wie gij aldus gehaat en vervolgd wordt? - Zijt gij koning de jure - naar recht, terwijl de keizer slechts koning de facto is, feitelijk slechts?" Daar het niet bewezen kon worden, dat Hij dit ooit gezegd had, wilde hij Hem nu nopen het te zeggen, ten einde dan volgens Zijn eigen bekentenis met Hem te handelen.

B. Christus beantwoordt deze vraag met een wedervraag, niet ter ontwijking, maar als een wenk aan Pilatus om wel te bedenken wat hij deed en op welken grond hij handelde, vers 34:"Zegt gij dit van uzelf, uit een vermoeden, dat in uw eigen hart opkomt, of hebben het u anderen van Mij gezegd? en vraagt gij dit slechts om hun genoegen te doen?

a. Het is duidelijk, dat gij geen reden hebt om dit van uzelf te zeggen." Pilatus was door zijn ambt verplicht om voor de belangen van het Romeinse bewind te waken, maar hij kon niet zeggen, dat er voor dat bewind enigerlei gevaar was van benadeeld te worden door iets, wat onze Heere Jezus ooit gezegd of gedaan had. Hij is nooit in wereldlijke pracht of praal opgetreden, Hij heeft zich nooit wereldlijke macht of gezag aangematigd, heeft nooit als rechter of scheidsman gehandeld, nooit waren Hem verraderlijke beginselen of praktijken verweten, noch iets dat ook maar een schaduw van verdenking tegen Hem kon doen ontstaan.
b. "Indien anderen u dit van Mij zeggen om u tegen Mij te vertoornen, dan behoort gij te overwegen wie het zijn, en naar welke beginselen zij handelen, en of zij, die Mij als een vijand des keizers voorstellen, dit in werkelijkheid niet zelf zijn, en dit dus slechts als een voorwendsel gebruiken, om er hun boosaardigheid onder te verbergen, want indien dit zo is, dan moet die zaak wèl overwogen worden door een rechter, die wezenlijk recht wil doen". Ja meer, indien Pilatus deze zaak zo grondig had willen onderzoeken als zijn plicht was, dan zou hij bevonden hebben, dat de ware reden, waarom de overpriesters in zulk een woede tegen Jezus ontstoken waren, juist was, dat Hij geen aards koninkrijk wilde oprichten tegenover de macht der Romeinen, indien Hij dit had willen doen, indien Hij wonderen had willen verrichten om de Joden van het juk der Romeinen te bevrijden, zoals Mozes om hen uit te voeren uit Egypte, dan zouden zij, wel verre van zich met de Romeinen tegen Hem te verbinden, Hem tot hun koning gemaakt hebben, en onder Hem tegen de Romeinen gestreden hebben. Daar Hij echter niet aan deze hun verwachting heeft beantwoord, beschuldigden zij Hem van hetgeen, waaraan zij zelf, gelijk algemeen bekend was, schuldig waren - ontevredenheid met en boze bedoelingen tegen het tegenwoordige bewind. Kon zodanige beschuldiging dan door hem ondersteund worden?
c. Pilatus vertoornt zich over dat antwoord, vers 35. Dit is een direct antwoord op Christus' vraag in vers 34. Christus had hem gevraagd, of hij van zich zelf sprak. "Neen", zegt hij: "Ben ik een Jood, dat gij mij verdenkt van in het complot tegen u te zijn? Ik weet niets van de Messias, en begeer niets van hem te weten, en daarom stel ik ook geen belang in de twist over wie al of niet de Messias is, dat alles is mij volkomen om het even." Let er op met welk een minachting Pilatus vraagt: Ben ik een Jood? De Joden waren in menig opzicht een achtenswaardig volk, maar het verbond huns Gods verdorven hebbende, heeft Hij hen verachtelijk en onwaard gemaakt voor het ganse volk, Maleachi 2:8, 9, zodat een man van eer en verstand het een schande achtte om voor een Jood gehouden te worden. Zo moeten goede namen dikwijls lijden om de wille der slechte mensen, die ze dragen. Het is treurig dat een Turk, van oneerlijkheid verdacht zijnde, zou vragen: "Wat! houdt gij mij voor een Christen?" Christus had hem gevraagd, of anderen dit van Hem gezegd hadden. "Ja", antwoordt hij, "en wel die van uw eigen volk, die, naar men zou denken, gunstig voor u gestemd moesten zijn, en de overpriesters, op wier getuigenis, in verbum sacerdotis - op het woord eens priesters, acht geslagen moet worden, en daarom heb ik niets anders te doen dan op hun beschuldiging af te gaan." Aldus lijdt Christus nog in Zijn Godsdienst door hen, die van Zijn eigen volk zijn, door de priesters, die voorgeven tot Hem in betrekking te staan, maar wier leven niet in overeenstemming is met hun belijdenis. Christus had geweigerd te antwoorden op de vraag: Zijt gij de koning der Joden? en daarom doet Pilatus Hem een andere, meer algemene vraag: "Wat hebt gij gedaan?" "Welke hoon of belediging hebt gij uw volk, en inzonderheid de overpriesters aangedaan, dat zij zo heftig verbitterd zijn tegen u? Al die rook kan toch niet ontstaan zijn zonder enig vuur, wat is het?" d. In Zijn nu volgend antwoord geeft Christus een

volledіger en meer direct bescheid op de vorige vraag van Pilatus: Zijt gij een koning? verklarende in welken zin Hij Koning was, niet zulk een koning, dat Hij in enig opzicht gevaarlijk zou zijn voor de Romeinse regering, geen wereldlijk koning, want zijn belangen werden niet op wereldlijke wijze ondersteund, vers 36.

Let op:
a. De verklaring van de aard en de inrichting van Christus' koninkrijk: het is niet van deze wereld. Het wordt ontkennenderwijs uitgedrukt, om de vergissingen, die daaromtrent in omloop waren, te herstellen, maar de bevestiging ligt er in opgesloten: het is het koninkrijk der hemelen, en behoort tot een andere wereld. Christus is een Koning en heeft een koninkrijk, maar niet van deze wereld.
Ten eerste. Zijn oorsprong is niet van deze wereld, de koninkrijken der mensen komen op uit de zee en de aarde, Daniël 7:3, Openbaring 13:1, 11, maar "de heilige stad daalt neer van God uit de hemel", Openbaring 21:2. Zijn koninkrijk is n iet door erfopvolging, op verkiezing, of verovering, maar door de onmiddellijke en bijzondere aanwijzing en bestemming van Gods wil en raad. Ten tweede, Zijn aard is niet wereldlijk, het is het koninkrijk binnen in de mensen, opgericht in hun hart en geweten, Romeinen 14:17, zijn schatten zijn geestelijk, zijn macht is geestelijk, en al zijn heerlijkheid is gans inwendig. De staatsdienaren in Christus' koninkrijk hebben niet de geest der wereld, 1 Corinthiërs 2:12.
Ten derde. Zijn wachters en ondersteuners zijn niet wereldlijk, zijn wapenen zijn geestelijk. Het behoeft noch gebruikt wereldlijke macht om zich te handhaven en uit te breiden, en is op generlei wijze koningen of landschappen schade aanbrengende, het staat op generlei wijze de voorrechten der vorsten in de weg, en tast de eigendom hunner onderdanen niet aan. Het heeft de strekking niet om in nationale instellingen ten opzichte van wereldlijke aangelegenheden verandering te brengen, en is aan geen koninkrijk vijandig behalve aan dat der zonde en van Satan.
Ten vierde. Zijn strekking en bedoeling zijn niet wereldlijk. Christus had de pracht en macht van de groten der aarde niet op het oog, en Hij vergunde ook Zijn discipelen niet daarnaar te streven.
Ten vijfde. Zijn onderdanen zijn wel in de wereld, maar niet van de wereld, zij worden geroepen en verkoren uit de wereld, zijn geboren van, en bestemd voor, een andere wereld, zij zijn noch de leerlingen noch de lievelingen der wereld, zij worden noch geregeerd door hare wijsheid, noch verrijkt door hare schatten.

b. Een bewijs van de geestelijken aard van Christus' koninkrijk gegeven. Indien Hij een oppositie bedoeld had tegen de regering, Hij zou met haar eigen wapenen tegen haar gestreden hebben, en Hij zou geweld met geweld gekeerd hebben, maar Hij heeft dit niet gedaan: Indien Mijn koninkrijk van deze wereld ware, zo zouden Mijn dienaars gestreden hebben, opdat Ik de Joden niet ware overgeleverd, en Mijn rijk niet door hen te gronde gericht ware. Maar
Ten eerste. Zijn volgelingen hebben niet willen strijden, er was geen oproer, er was geen poging gedaan om Hem te verlossen, hoewel de stad nu vol van Galileërs was, zijn vrienden en landslieden, en over het algemeen waren zij gewapend, maar het vreedzame gedrag Zijner discipelen bij deze gelegenheid was voldoende om de mond te stoppen aan de onwetendheid der dwaze mensen. Hij heeft hun niet geboden te strijden, ja Hij verbood het hun, hetgeen een bewijs was, dat Hij van geen aardse hulp afhankelijk was (want Hij zou legioenen van engelen tot Zijn dienst hebben kunnen ontbieden, hetgeen aantoont, dat Zijn koninkrijk van boven was), en het was ook een bewijs, dat Hij voor geen wereldlijken tegenstand vreesde, want Hij was zeer gewillig om aan de Joden overgeleverd te worden, wetende dat hetgeen een wereldlijk koninkrijk zou verderven en te gronde richten, het zijn zou bevorderen en

bevestigen. Terecht besluit Hij dus met te zeggen: Mijn koninkrijk is niet van hier, in de wereld, maar niet van de wereld.

e. Op Pilatus' verdere vraag antwoordt onze Heiland meer direct, vers 37, maar wij hebben
aa. Pilatus' duidelijke vraag: Zijt gij dan een koning? Gij spreekt van een koninkrijk, dat gij hebt, zijt gij dan in enigerlei opzicht een koning? Met welk recht maakt gij daar aanspraak op? Verklaar u nader".
bb. De goede belijdenis, die onze Heere Jezus voor Pontius Pilatus betuigd heeft, 1 Timotheüs 6:13, in antwoord hierop: Gij zegt dat Ik een Koning ben. Dat is: Het is zoals gij zegt, Ik ben een Koning, want hiertoe ben Ik in de wereld gekomen, opdat Ik der waarheid getuigenis geven zou.

Ten eerste. Hij erkent een Koning te zijn, hoewel niet in de zin, dien Pilatus hieraan hechtte. De Messias was verwacht in de hoedanigheid van een Koning, Messias de Vorst. Voor Kájafas erkend hebbende, dat Hij de Christus was, wilde Hij voor Pilatus niet loochenen, dat Hij een Koning was, opdat Hij niet de schijn zou hebben van met zich zelf in tegenspraak te zijn. Hoewel Christus de gestaltenis eens dienstknechts had aangenomen, heeft Hij toch toen zelfs met recht op de eer en het gezag eens Konings aanspraak gemaakt.
Ten tweede. Hij verklaart zich nader, en toont aan op wat wijze Hij Koning is, daar Hij gekomen is om der waarheid getuigenis te geven, Hij heerst in het hart der mensen door de kracht der waarheid. Indien Hij bedoeld had zich als wereldlijk vorst te verklaren, Hij zou gezegd hebben: "Hiertoe ben Ik geboren, en hiertoe ben Ik in de wereld gekomen, om over de volken te heersen, koningen te overwinnen en van hun koninkrijken bezit te nemen. Neen, Hij is gekomen om te getuigen, te getuigen voor God, die de wereld gemaakt heeft, en tegen de zonde, die de wereld verderft, en door dit woord van Zijn getuigenis richt Hij Zijn koninkrijk op en houdt het in stand. Het was voorzegd, dat Hij een Getuige der volken zou zijn, en, als zodanig een Vorst en Gebieder der volken, Jesaja 55:4. Christus' koninkrijk was niet van deze wereld, waarin de waarheid ontbreekt, Jesaja 58:15. Qui nescit dissimulare, nescit regnare, Die niet kan veinzen, kan niet regeren, maar van die wereld, waarin de waarheid eeuwiglijk regeert. Christus' boodschap in de wereld en Zijn werk in de wereld waren getuigenis te geven van de waarheid.

1. Om haar te openbaren, aan de wereld datgene te ontdekken, wat anders niet bekend zou geweest zijn omtrent God en Zijn wil, en Zijn welbehagen in de mensen, Hoofdstuk 1:18, 17:26.

2. Om haar te bevestigen, Romeinen 15:8. Door zijn wonderen heeft Hij getuigd van de waarheid van de Godsdienst, de waarheid der Goddelijke openbaring en van Gods volmaaktheden en voorzienigheid en van de waarheid van zijn belofte en Zijn verbond, opdat door Hem alle mensen zouden geloven. Door dit nu te doen is Hij een Koning en richt Hij een koninkrijk op.

a. De grondslag en de macht, de geest en het wezen van Christus' koninkrijk is waarheid, Goddelijke waarheid. Toen Hij zei: Ik ben de Waarheid, heeft Hij in wezenlijkheid en bedoeling gezegd: Ik ben een Koning. Hij overwint door het overtuigend bewijs der waarheid, Hij heerst door de gebiedende macht der waarheid, en in zijn majesteit rijdt Hij voorspoediglijk van wege de waarheid, Psalm 45:5 1). Het is met zijn waarheid, dat Hij de volken zal richten, Psalm 96:13. Het is de scepter van Zijn koninkrijk, Hij trekt met mensenzelen, met waarheid, die ons geopenbaard is en door ons ontvangen is in liefde, en

alzo leidt Hij alle gedachten gevangen tot de gehoorzaamheid. Hij is als een licht in de wereld gekomen, en is, als de zon, tot heerschappij des dags.

b. De onderdanen van dit koninkrijk zijn zij. die uit de waarheid zijn. Allen, die door Gods genade verlost zijn van de macht van de vader der leugen, en geneigd zijn om de waarheid te ontvangen, en zich aan haar macht en invloed te onderwerpen, zullen Christus' stem horen, zullen zijn onderdanen worden, zullen Hem geloof en trouw betonen. Ieder, die een wezenlijk besef heeft van waren Godsdienst, zal de Christelijken Godsdienst ontvangen en behoort dan tot Zijn koninkrijk, door de kracht der waarheid maakt Hij Zijn volk gewillig, Psalm 110:3. Allen, die de waarheid liefhebben, zullen de stem van Christus horen, want grotere, betere, meer gewisse of meer lieflijke waarheden kunnen niet gevonden worden, dan die in Christus worden gevonden, van wie genade en waarheid zijn gekomen, zodat wij door Christus' stem te horen, weten dat wij uit de waarheid zijn, 1 Johannes 3:19.

f. Hierop doet Pilatus Hem nog een vraag, maar wacht niet om het antwoord te ontvangen, vers 38. Hij zei tot Hem: Wat is waarheid? En terstond daarop ging hij wederom uit.
a. Dit was voorzeker een goede vraag, en zij kon aan niemand beter gedaan worden, die beter dan Hij instaat was er antwoord op te geven. Waarheid is die parel van grote waarde, waarnaar het menselijk verstand verlangt, en die het zoekt, want het kan niet rusten dan in hetgeen is, of tenminste begrepen wordt waarheid te zijn. Als wij de Schriften onderzoeken, en de prediking des woords horen, dan moet het wezen met de vraag: Wat is waarheid? en met dit gebed: Leid mij in uw waarheid, in alle waarheid. Maar velen doen de vraag, die geen geduld of volharding genoeg hebben om met hun zoeken naar waarheid voort te gaan, of geen ootmoed en oprechtheid genoeg om haar aan te nemen, als zij haar gevonden hebben, 2 Timotheüs 3:7. Aldus handelen velen met hun eigen geweten, zij doen de zo nodige vragen: "Wat ben ik?" "Wat heb ik gedaan?,' maar wachten niet op het antwoord.

b. Het is niet zeker met welke bedoeling Pilatus de vraag heeft gedaan.
Ten eerste. Hij sprak misschien als een leerling, als iemand, die begon gunstig over Christus te denken, en eerbied voor Hem te hebben, verlangend was te vernemen welke nieuwe denkbeelden Hij koesterde, en welke verbeteringen Hij in Godsdienst en wetenschap zou willen invoeren. Maar terwijl hij alzo begerig was om de een of ander nieuwe waarheid van Hem te horen, zoals Herodes begerig was een wonder of teken van Hem te zien, heeft het rumoer en het geschreeuw van het gepeupel der priesters aan zijn deur hem afgeleid, zodat hij het gesprek plotseling heeft afgebroken.
Ten tweede. Sommigen denken, dat hij dit zei als rechter, de zaak, die voor hem gebracht was, nader onderzoekende. "Laat mij doordringen tot deze verborgenheid, en zeg mij wat de waarheid er van is, de wezenlijke staat van deze zaak".
Ten derde. Anderen denken, dat hij dit zei als een spotter, op smadelijke, minachtende wijze: "Gij praat van waarheid, kunt gij mij zeggen wat waarheid is, kunt gij er mij een bepaling, een omschrijving van geven?" Aldus spot hij met het eeuwig Evangelie, de grote waarheid, die door de overpriesters gehaat en vervolgd werd, en waarvan Christus nu getuigde, en waarvoor Hij leed, en gelijk mensen zonder Godsdienst er behagen in scheppen met alle Godsdiensten de draak te steken, zo bespot hij nu beide zijden, en daarom antwoordt Christus hem nu niet. Antwoord de zot naar zijn dwaasheid niet, werp uw paarlen niet voor de zwijnen. Maar, hoewel Christus aan Pilatus niet wilde zeggen wat waarheid is, aan Zijn discipelen heeft Hij het wèl gezegd, en door hen heeft Hij het ons gezegd, Hoofdstuk 14:6.

III. Het resultaat van die beide samensprekingen met de vervolgers en met de gevangene, vers 38 - 40, in, twee dingen:

1. De rechter scheen Zijn vriend en Hem gunstig gezind te zijn, want:
A. Hij verklaarde Hem openlijk voor onschuldig, vers 38. "In deze gehele zaak vind ik geen schuld in hem". Hij veronderstelt, dat er een geschil omtrent de Godsdienst kan wezen tussen Hem en hen, waarin Hij even goed gelijk kon hebben als zij, maar van enigerlei misdaad is hem niets gebleken.
Deze plechtige verklaring van Christus' onschuld was:
a. Ter rechtvaardiging en ere van de Heere Jezus. Hieruit blijkt, dat Hij, hoewel behandeld wordende alsof Hij de ergste boosdoener was, die behandeling nooit verdiend heeft.
b. Ter verklaring van het doel van Zijn dood, dat Hij, naar het oordeel van de rechter zelf, niet gestorven is om enigerlei zonde van zich zelf, en dus gestorven is als een offer voor onze zonden, en dat, zelfs naar het oordeel der vervolgers zelf, een mens voor het volk moest sterven, Hoofdstuk 11:50. Deze is het, die geen onrecht gedaan heeft, en in wiens mond geen bedrog geweest is, Jesaja 53:9, die uitgeroeid moest worden, doch niet voor Hem zelf, Daniël 9:26.
c. Ter verzwaring van de zonde der Joden, die Hem met zoveel heftigheid vervolgden. Als een gevangene, na verhoord te zijn, vrijgesproken wordt door hen, die de bevoegde rechters zijn van de misdaad, waarvan hij beschuldigd werd, inzonderheid als er geen reden is om hen van partijdigheid ten zijnen gunste te verdenken, dan moet hij geloofd worden onschuldig te zijn, en dan behoren zijn beschuldigers daarmee in te stemmen. Maar, hoewel onze Heere Jezus als niet schuldig verklaard werd, is Hij toch als een kwaaddoener terneder geworpen, en dorstte men naar Zijn bloed.

B. Hij stelt een middel voor om Hem los te laten, vers 39:Gij hebt een gewoonte, dat ik u op het pascha enen loslate. Wilt gij dan, dat ik u de koning der Joden loslate? Hij stelde dit voor, niet aan de overpriesters (hij wist wel, dat zij daar nooit in zouden toestemmen) maar aan de schare, het was een beroep op het volk, gelijk blijkt uit Mattheüs 27:15. Waarschijnlijk had hij gehoord, dat deze Jezus nog zo kort tevoren door het gewone volk omstuwd was, die Hem hun blijde hosanna's toeriepen, Hij beschouwde Hem dus als de lieveling des volks, waardoor de afgunst der oversten werd opgewekt, en daarom twijfelde hij niet, of zij zouden zijn loslating eisen. Dit zou dan de vervolgers tot zwijgen brengen, en zo zou alles wel zijn.

a. Hij erkent deze hun gewoonte, misschien krachtens een verjaringsrecht ter ere van het pascha, dat een gedachtenisviering was van hun verlossing. Maar het was een toevoegen aan Gods woorden, alsof zijn inzetting niet volstond voor de waardige gedachtenisviering van deze verlossing, en hoewel een daad van genade een onrechtvaardigheid kon wezen jegens het publiek, Spreuken 17:15.
b. Hij doet hun het aanbod om hun Jezus los te laten overeenkomstig het gebruik. Indien Pilatus de eerlijkheid en de moed had gehad, die de rechter betamen, hij zou geen onschuldige hebben genoemd als een mededinger met een bekend misdadiger, om die gunst te verwerven, indien hij geen schuld in Hem vond, dan was hij naar zijn geweten verplicht Hem te ontslaan. Maar hij wilde een schikking treffen voor de zaak en aan allen behagen, meer geleid wordende door wereldlijke wijsheid dan door de voorschriften van recht en billijkheid.

2. Het volk bleek Hem vijandig te zijn, onverzoenlijk en onvermurwbaar tegen Hem gekant, vers 40. Zij dan riepen allen wederom: Niet dezen, maar Barabbas. Zie:
a. Hoe woest en gewelddadig zij waren. Pilatus heeft hun de zaak op kalme wijze voorgeslagen, als iets dat wel waardig was om er rijpelijk over na te denken, maar zij kwamen driftig en hartstochtelijk tot een besluit, en gaven dit luidruchtig en in de grootste verwarring te kennen. De vijanden van Christus' heiligen Godsdienst schreeuwen er tegen, en zo hopen zij hem te overschreeuwen en, door hem in minachting te brengen, te vernietigen, getuige het

geschreeuw te Efeziërs Handelingen 19:34. Doch zij, die alleen maar om zulk geschreeuw slechte gedachten koesteren omtrent personen en zaken, tonen al heel weinig standvastigheid of doorzicht te bezitten. Ja meer, er is alle reden om aan het verstand en de rechtvaardigheid te twijfelen van hen, die de bijstand van een volksoploop en volksgeschreeuw inroepen voor hun zaak.

b. Hoe dwaas en onzinnig zij waren, gelijk valt af te leiden uit het korte bericht, dat nopens de anderen kandidaat wordt gegeven: En Barabbas was een moordenaar, en daarom:

(1). Een overtreder van de wet van God, en toch zal hij gespaard worden veeleer, dan Hij, die de hoogmoed, de geldgierigheid en de tirannie van de priesters en ouderlingen heeft bestraft. Hoewel Barabbas een rover is, zal hij hen toch niet van de stoel van Mozes beroven, noch van de inzettingen der ouden, en dus doet het er niet toe.

(2). Hij was een vijand van de openbare veiligheid en de persoonlijken eigendom. Het geschreeuw ener stad is gewoonlijk tegen rovers gericht, Job 30:5, Men jouwde over hen als over een dief, maar hier wordt dit geschreeuw ten gunste van een dief aangeheven. Zo doen ook degenen, die aan hun zonden de voorkeur geven boven Christus. De zonde is een rover, iedere lage lust is een rover, en toch verkiest men ze boven Christus, die ons in waarheid zou verrijken.

Hoofdstuk 19

1 Toen nam Pilatus dan Jezus, en geselde Hem. 2 En de krijgsknechten, een kroon van doornen gevlochten hebbende, zetten die op Zijn hoofd, en wierpen Hem een purperen kleed om; 3 En zeiden: Wees gegroet, Gij Koning der Joden! En zij gaven Hem kinnebakslagen. 4 Pilatus dan kwam wederom uit, en zeide tot hen: Ziet, ik breng Hem tot ulieden uit, opdat gij wetet, dat ik in Hem geen schuld vinde. 5 Jezus dan kwam uit, dragende de doornenkroon, en het purperen kleed. En Pilatus zeide tot hen: Ziet, de Mens! 6 Als Hem dan de overpriesters en de dienaars zagen, riepen zij, zeggende: Kruis Hem, kruis Hem; Pilatus zeide tot hen: Neemt gijlieden Hem en kruist Hem; want ik vind in Hem geen schuld.

7 De Joden antwoordden hem: Wij hebben een wet, en naar onze wet moet Hij sterven, want Hij heeft Zichzelf Gods Zoon gemaakt. 8 Toen Pilatus dan dit woord hoorde, werd hij meer bevreesd; 9 En ging wederom in het rechthuis, en zeide tot Jezus: Van waar zijt Gij? Maar Jezus gaf hem geen antwoord. 10 Pilatus dan zeide tot Hem: Spreekt Gij tot mij niet? Weet Gij niet, dat ik macht heb U te kruisigen, en macht heb U los te laten? 11 Jezus antwoordde: Gij zoudt geen macht hebben tegen Mij, indien het u niet van boven gegeven ware; daarom die Mij aan u heeft overgeleverd, heeft groter zonde.

12 Van toen af zocht Pilatus Hem los te laten; maar de Joden riepen, zeggende: Indien gij Dezen loslaat, zo zijt gij des keizers vriend niet; een iegelijk, die zichzelf koning maakt, wederspreekt de keizer.

13 Als Pilatus dan dit woord hoorde, bracht hij Jezus uit, en zat neder op de rechterstoel, in de plaats, genaamd Lithostrotos, en in het Hebreeuws Gabbatha. 14 En het was de voorbereiding van het pascha, en omtrent de zesde ure; en hij zeide tot de Joden: Ziet, uw Koning! 15 Maar zij riepen: Neem weg, neem weg, kruis Hem! Pilatus zeide tot hen: Zal ik uw Koning kruisigen? De overpriesters antwoordden: Wij hebben geen koning, dan de keizer. 16 Toen gaf hij Hem dan hun over, opdat Hij gekruist zou worden. En zij namen Jezus, en leidden Hem weg.

17 En Hij, dragende Zijn kruis, ging uit naar de plaats, genaamd Hoofdschedelplaats, welke in het Hebreeuws genaamd wordt Golgotha; 18 Alwaar zij Hem kruisten, en met Hem twee anderen, aan elke zijde een, en Jezus in het midden. 19 En Pilatus schreef ook een opschrift, en zette dat op het kruis; en er was geschreven: JEZUS, DE NAZARENER, DE KONING DER JODEN. 20 Dit opschrift dan lazen velen van de Joden; want de plaats, waar Jezus gekruist werd, was nabij de stad; en het was geschreven in het Hebreeuws, in het Grieks, en in het Latijn. 21 De overpriesters dan der Joden zeiden tot Pilatus: Schrijf niet: De Koning der Joden; maar, dat Hij gezegd heeft: Ik ben de Koning der Joden. 22 Pilatus antwoordde: Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven.

23 De krijgsknechten dan, als zij Jezus gekruist hadden, namen Zijn klederen, (en maakten vier delen, voor elken krijgsknecht een deel) en de rok. De rok nu was zonder naad, van boven af geheel geweven. 24 Zij dan zeiden tot elkander: Laat ons dien niet scheuren, maar laat ons daarover loten, wiens die zijn zal; opdat de Schrift vervuld worde, die zegt: Zij hebben Mijn klederen onder zich verdeeld, en over Mijn kleding hebben zij het lot geworpen. Dit hebben dan de krijgsknechten gedaan.

25 En bij het kruis van Jezus stonden Zijn moeder en Zijner moeders zuster, Maria, de vrouw van Klopas, en Maria Magdalena. 26 Jezus nu, ziende Zijn moeder, en de discipel, dien Hij liefhad, daarbij staande, zeide tot Zijn moeder: Vrouw, zie, uw zoon. 27 Daarna zeide Hij tot de discipel: Zie, uw moeder. En van die ure aan nam haar de discipel in zijn huis. 28 Hierna Jezus, wetende, dat nu alles volbracht was, opdat de Schrift zou vervuld worden, zeide: Mij dorst. 29 Daar stond dan een vat vol ediks, en zij vulden een spons met edik, en omlegden ze met hysop, en brachten ze aan Zijn mond.

30 Toen Jezus dan de edik genomen had, zeide Hij: Het is volbracht! En het hoofd buigende, gaf de geest. 31 De Joden dan, opdat de lichamen niet aan het kruis zouden blijven op de sabbat, dewijl het de voorbereiding was (want die dag des sabbats was groot), baden Pilatus, dat hun benen zouden gebroken, en zij weggenomen worden. 32 De krijgsknechten dan kwamen, en braken wel de benen des eersten, en des anderen, die met Hem gekruist was; 33 Maar komende tot Jezus, als zij zagen, dat Hij nu gestorven was, zo braken zij Zijn benen niet. 34 Maar een der krijgsknechten doorstak Zijn zijde met een speer, en terstond kwam er bloed en water uit. 35 En die het gezien heeft, die heeft het getuigd, en zijn getuigenis is waarachtig; en hij weet, dat hij zegt, hetgeen waar is, opdat ook gij geloven moogt. 36 Want deze dingen zijn geschied, opdat de Schrift vervuld worde: Geen been van Hem zal verbroken worden. 37 En wederom zegt een andere Schrift: Zij zullen zien, in Welken zij gestoken hebben.

38 En daarna Jozef van Arimathea (die een discipel van Jezus was, maar bedekt om de vreze der Joden), bad Pilatus, dat hij mocht het lichaam van Jezus wegnemen; en Pilatus liet het toe. Hij dan ging en nam het lichaam van Jezus weg. 39 En Nicodémus kwam ook (die des nachts tot Jezus eerst gekomen was), brengende een mengsel van mirre en aloe; omtrent honderd ponden gewichts. 40 Zij namen dan het lichaam van Jezus, en bonden dat in linnen doeken met de specerijen, gelijk de Joden de gewoonte hebben van begraven. 41 En er was in de plaats, waar Hij gekruist was, een hof, en in de hof een nieuw graf, in hetwelk nog nooit iemand gelegd was geweest. 42 Aldaar dan legden zij Jezus, om de voorbereiding der Joden, overmits het graf nabij was.

Hoewel deze evangelist zorgvuldig vermeden heeft om de feiten te vermelden, die door de andere evangelisten reeds werden meegedeeld, wijkt hij van dien stelregel af, als hij tot het lijden en de dood van Christus is gekomen, want, in stede van die met stilzwijgen voorbij te gaan als iemand, die zich de banden en het kruis zijns Meesters schaamt, en ze als gebreken of vlekken in zijn geschiedenis beschouwt, herhaalt hij wat tevoren reeds meegedeeld werd, en weidt er nog aanmerkelijk over uit, als een, die niets begeert te weten dan Christus en dien gekruisigd, en in niets wenst te roemen, dan in het kruis van Christus. In dit hoofdstuk hebben wij:

I. Het overige van onzes Heeren verhoor door Pilatus, waarbij het rumoerig en verward, toeging, vers 1 - 15,
II. Het vonnis en de voltrekking er van, vers 16 - 18,
III. Het opschrift boven Zijn hoofd, vers 19 - 22,
IV. Het verdelen van zijn klederen, vers 23, 24,
V. Zijn zorg dragen voor zijn moeder, vers 25 - 27,
VI. Dat zij Hem edik te drinken gaven, vers 28 - 29,
VII. Zijn stervenswoord, vers 30,
VIII. Het doorsteken van zijn zijde, vers 31 - 37,
IX. De begrafenis van Zijn lichaam, vers 38 - 42.

O mochten wij bij de overdenking van deze dingen de kracht van Christus' dood bij ervaring leren kennen en gemeenschap hebben met Zijn lijden!

Johannes 19:1 - 15 Hier is een nader bericht van het verhoor dat zij onze Heere Jezus lieten ondergaan. De vervolgers gingen voort met grote verwarring onder het volk te stichten, en de rechter zette zijn werk voort terwijl er grote verwarring in zijn eigen gemoed heerste, zodat ten opzichte van die beiden het moeilijk is het verhaal in geregelde volgorde te geven, wij moeten er dus de delen van opnemen, zoals wij ze daar vinden liggen.

I. De rechter mishandelt de gevangene, hoewel hij Hem onschuldig verklaart, hopende op die wijze de vervolgers tevreden te stellen. Al zou zijn bedoeling goed geweest zijn, werd zijn handeling er toch geenszins door gerechtvaardigd, daar die tastbaar onrechtvaardig was.
1. Hij gebood dat Hij, Christus, als een misdadiger gegeseld zou worden, vers 1. Pilatus, het volk zo verwoed ziende, en zich teleurgesteld ziende in zijn plan om Hem door de keuze des volks los te laten, nam Jezus en geselde Hem, dat is: hij gebood de lictoren, die hij tot zijn orders had, dit te doen. Bede is van mening, dat Pilatus zelf Jezus gegeseld heeft met zijn eigen handen, omdat er staat: Hij nam Jezus en geselde Hem, opdat het gematigd gedaan zou worden.
Lukas spreekt van Pilatus' aanbod om Hem te kastijden en los te laten, hetgeen voor het vonnis moet geschieden. Dit geselen van Hem was bedoeld om de Joden tevreden te stellen, en daarmee heeft Pilatus hun de beleefdheid bewezen, dat hij in zoverre volgens hun woord en tegen eigen gevoelen handelde. De Romeinse geselingen waren gewoonlijk zeer streng en

wreed, niet beperkt, zoals bij de Joden, tot veertig slagen, maar aan die pijn en schande heeft Christus zich onderworpen om onzentwil.

a. Opdat de Schriften zouden vervuld worden, die er van spraken, dat Hij geplaagd en van God geslagen en verdrukt was, en dat de straf, die ons de vrede aanbrengt, op Hem was, Jesaja 53:4, 5, en dat Hij Zijnen rug heeft gegeven aan hen, die Hem sloegen, Jesaja 50:6, en die ook spraken van de ploegers, die op Zijn rug hebben geploegd, Psalm 129:3. Ook Hij zelf heeft het voorzegd, Mattheüs 20:19, Markus 10:34, Lukas 18:33.
b. Opdat door zijn striemen wij genezen zouden worden, 1 Petrus 2:24. Wij hebben verdiend met geselen en schorpioenen gekastijd te worden, met vele slagen te worden geslagen, daar wij de wil onzes Heeren geweten en niet gedaan hebben, maar Christus heeft die slagen voor ons ontvangen, daar Hij de roede der verbolgenheid Zijns Vaders gedragen heeft, Klaagliederen 3:1. Pilatus' bedoeling met Hem te geselen was dat Hij niet veroordeeld zou worden, maar dat doel werd niet bereikt, Gods bedoeling werd er slechts door aangeduid, namelijk dat Zijn gegeseld worden ons veroordeeld worden zou voorkomen, als wij gemeenschap hebben met Zijn lijden, en dat doel is wèl bereikt geworden: de Geneesmeester gegeseld zijnde, werd de zieke genezen.
c. Dat slagen, om Zijnentwil verduurd, aan zijn volgelingen geheiligd en licht voor hen gemaakt zouden worden, en opdat zij zich in die smaadheid zouden verblijden, gelijk zij ook gedaan hebben, Handelingen 5:41, 16:22, 25, en zoals Paulus gedaan heeft, die in slagen boven mate is geweest, 2 Corinthiërs 11:23 1). Christus' slagen hebben de angel weggenomen uit de hunnen, en er de hoedanigheid van veranderd. Wij worden van de Heere getuchtigd, opdat wij met de wereld niet zouden veroordeeld worden, 1 Corinthiërs 11:32.

2. Hij gaf Hem over aan zijn krijgsknechten om door hen als een dwaas te worden bespot en belachen, vers 2, 3. De krijgsknechten, die tot de lijfgarde van de stadhouder behoorden, een kroon van doornen gevlochten hebbende, zetten die op Zijn hoofd. Zulk een kroon achtten zij het meest gepast voor zulk een koning. Zij wierpen Hem een purperen kleed om, het een of ander versleten opperkleed van die kleur, dat zij goed genoeg achtten als kenteken der koninklijke waardigheid, en zij deden Hem hulde met een: Wees gegroet, gij koning der Joden! (zoals het volk is, zo is hun koning), en toen gaven zij Hem kinnebakslagen.

A. Zie hier de laagheid en onrechtvaardigheid van Pilatus, dat hij iemand, dien hij onschuldig geloofde, en die, indien Hij dit was, dan ook een voortreffelijk persoon was, aldus door zijn eigen dienaren liet mishandelen en vertreden. Zij, die onder het arrest der wet zijn, behoren ook onder hare bescherming te wezen, in verzekerde bewaring zijnde, behoren zij ook veilig te wezen. Maar Pilatus deed dit:
a. Om aan de vrolijken luim zijner soldaten - en wellicht ook aan zijn eigen - toe te geven, in weerwil van de ernst, dien men in een rechter zou verwachten. Even tevoren had Herodes met zijn krijgslieden hetzelfde gedaan, Lukas 23:11. Voor hen was het even vermakelijk als een toneelvoorstelling in dezen feesttijd, zoals de Filistijnen zich ook met Simson vermaakt hebben.
b. Om aan de boosaardigheid der Joden tegemoet te komen en hun genoegen te doen, die begeerden, dat aan Christus alle mogelijke schande en smaad zou aangedaan worden, en Hem de onwaardigste behandeling zou te beurt vallen.

B. Zie hier de ruwheid en onbeschoftheid der soldaten, hoe zij alle gevoel van recht en menselijkheid hadden verloren, daar zij op die wijze konden juichen en triomferen over een mens in zijn ellende, en dat nog wel iemand, die vermaard was om zijn wijsheid en eer, en nooit iets gedaan had om die te verbeuren. Maar aldus is Christus' heilige Godsdienst op

laaghartige wijze verkeerd voorgesteld, door slechte mensen in een spotkleed gestoken, en aldus aan bespotting en verachting prijs gegeven, zoals zij hier met Christus gedaan hebben.

a. Zij deden Hem een spotkleed aan, alsof het een grap gold, en Zijn vermeende waardigheid niets dan het voortbrengsel ener verhitte en ziekelijke verbeelding was. En gelijk Christus hier slechts als een spotkoning wordt voorgesteld, zo is Zijn Godsdienst voor velen ook slechts inbeelding, en zijn God en de ziel, zonde en plicht, de hemel en de hel voor hen niets dan hersenschimmen.
b. Zij kronen Hem met doornen, alsof de Godsdienst van Christus slechts een boetedoening was, de grootste smart en ontbering in de wereld opleverde, alsof het zich onderwerpen aan het toezicht van God en het geweten gelijk stond met het hoofd in een doornstruik te steken, maar dit is een onrechtvaardige aantijging, doornen en strikken zijn in de weg des verkeerden, maar rozen en lauweren zijn op de weg van de Godsdienst.
c. Zie hier de wondervolle neerbuigendheid van onze Heere Jezus in Zijn lijden om onzentwil. Grote en edelmoedige zielen kunnen alles beter verdragen dan schande en spot, elke zwaren arbeid, iedere scherpe pijn, elk verlies veeleer dan smaad, maar toch heeft de heilige Jezus dien om onzentwil verduurd.
Zie en bewonder:
aa. Het onuitputtelijk geduld van de lijder, ons een voorbeeld nalatende van tevredenheid en moed, kalmte en zielsrust onder het zwaarste, dat wij op de weg des plichts kunnen ontmoeten.
bb. De onverwinlijke liefde en goedheid van een Zaligmaker, die niet slechts blijmoedig en vastberaden door dit alles is heengegaan, maar het vrijwillig voor ons en onze zaligheid op zich heeft genomen. Hierin heeft Hij zijn liefde bevestigd, dat Hij niet slechts voor ons wilde sterven, maar sterven zoals een dwaas sterft.

Ten eerste. Hij verdroeg de smart, niet slechts de doodsbenauwdheid, hoewel die in de dood aan het kruis ontzettend hevig was, maar alsof dit nog te gering was, heeft Hij ook de daaraan voorafgaande smart en pijn geleden. Zullen wij klagen over een doorn in het vlees, of over beproeving, die ons nodig zijn om de hovaardij van ons te verbergen, als Christus zich vernederd heeft om die doornen in Zijn hoofd te dragen en met vuisten geslagen te worden, om ons te behouden en te onderwijzen? 2 Corinthiërs 12:7.
Ten tweede. Hij heeft de schande veracht, de schande van een narrenkleed, en de spottenden eerbied, dien zij Hem bewezen met hun: Wees gegroet, gij koning der Joden! Indien wij nu te enigertijd bespot worden om weldoen, zo laat ons niet beschaamd wezen, maar God verheerlijken, want aldus zijn wij dan deelgenoten in Christus' lijden. Hij, die deze spottende eerbewijzing heeft verdragen, werd daarvoor met wezenlijke eer beloond, en dat zullen ook wij, indien wij om Zijnentwil met lijdzaamheid en geduld de schande verdragen.

II. Nadat Pilatus de gevangene aldus mishandeld had, stelt hij Hem voor aan zijn vervolgers, in de hoop dat zij nu tevreden gesteld zouden zijn en van de verdere vervolging zouden afzien, vers 4, 5. Hij stelt hun twee dingen ter overweging voor:
1. Dat hij niets in Hem gevonden had, dat Hem onaangenaam of schadelijk maakt voor de Romeinse regering, vers 4. Ik vind geen schuld in hem, oudemian aitian heurisko - Ik vind geen de minste fout of oorzaak van beschuldiging in hem. Op een nader onderzoek herhaalt hij zijn reeds afgelegde verklaring, Hoofdstuk 18:38. Hiermede veroordeelt hij zich zelf, indien hij geen schuld in Hem vond, waarom heeft hij Hem dan gegeseld, waarom heeft hij Hem laten mishandelen? Niemand behoort kwaad te lijden, dan die kwaad doen, maar zo zijn er velen, die de Godsdienst bespotten en mishandelen, die toch, als zij ernstig zijn, wel moeten bekennen, dat zij er geen schuld in vinden. Indien hij geen schuld in Hem vond,

waarom bracht hij Hem dan uit tot zijn vervolgers, in plaats van Hem onmiddellijk los te laten, gelijk hij had behoren te doen? Indien Pilatus slechts zijn eigen geweten had geraadpleegd, dan zou hij Christus noch gegeseld noch gekruisigd hebben, maar hij wilde schipperen, om de Joden te behagen zal hij Christus geselen, en om zijn geweten te bevredigen zal hij Hem niet kruisigen, en zie! hij doet beiden, terwijl hij, indien hij dadelijk besloten had Hem te kruisigen, Hem niet had behoeven te geselen, Het is iets zeer gewoons, dat zij, die grotere zonden willen vermijden door kleinere te doen, eindigen met beide te doen.

2. Dat hij Hem datgene heeft aangedaan, hetwelk Hem zoveel te minder gevaarlijk zou maken voor hen en voor hun regering, vers 5. Hij bracht Hem tot hen uit, dragende de doornenkroon, terwijl Zijn hoofd en Zijn gelaat geheel bebloed waren, en zei: "Ziet de mens, op wie gij zo naijverig zijt", te kennen gevende, dat, hoewel zijn populariteit hun enige reden tot vrees heeft kunnen geven, dat Zijn invloed op het land de hunnen zou doen afnemen, hij nu echter maatregelen genomen had om dit te voorkomen, want, nu hij Hem als een slaaf had behandeld, en Hem der verachting had prijsgegeven, zal het volk Hem wel nooit meer met eerbied kunnen aanzien, en zal Hij Zijn vorigen roem wel nooit meer kunnen herwinnen. Weinig dacht Pilatus met wat eerbied en liefde dit lijden van Christus in latere eeuwen door de beste en grootste mannen herdacht zou worden, die roemen zullen in dat kruis en die geselslagen, welke, naar hij meende, voor Hem en zijn volgelingen ten eeuwigdurenden en onuitwisbaren smaad zouden zijn.

a. Onze Heere Jezus wordt hier tentoongesteld met al de tekenen van smaad en schande. Gewillig treedt Hij naar buiten om tot schouwspel te dienen en uitgejouwd te worden, zoals ongetwijfeld ook gebeurde, toen Hij in dat spotkleed verscheen, wetende, dat Hij gezet was tot een teken, dat wedersproken zal worden, Lukas 2:34. Is Hij alzo uitgegaan onze smaad dragende? Zo laat ons dan tot Hem uitgaan, zijn smaadheid dragende, Hebreeën 13:13.
b. Hoe Pilatus Hem vertoont: Pilatus zei tot hen: Ziet de mens. In het oorspronkelijke staat alleen: Hij zei tot hen, en daar het onmiddellijk antecedent Jezus is, zie ik geen bezwaar in de onderstelling, dat het Christus' eigen woorden geweest zijn, Hij, Jezus, zei: "Ziet, de mens, tegen wie gij zo verwoed zijt". Maar in sommige der Griekse handschriften en bij de meeste overzetters is - evenals in onze overzetting - de naam Pilatus ingelast. Pilatus zei tot hen, met het doel hen tevreden te stellen: Ziet de mens, niet zozeer om hun medelijden op te wekken: Ziet een mens, die uw deernis waardig is, als wel om hun naijver tot zwijgen te brengen: Ziet, een mens, dien het niet der moeite waard is om verdacht te worden, een mens, van wie gij voortaan geen gevaar hebt te vrezen, zijn kroon is ontheiligd tegen de aarde, geheel het mensdom zal hem van nu aan bespotten. Toch is dit woord zeer aandoenlijk: Ziet, de mens. Het is voor een iegelijk onzer goed, om, met het oog des geloofs de mens Christus Jezus te aanschouwen in Zijn lijden. Ziet dezen Koning met de kroon, waarmee Hem zijn moeder kroonde, Hooglied 3:11, de doornenkroon. Ziet Hem, en laat door die aanschouwing uw ziel ten diepste worden bewogen. Ziet Hem, en rouwklaagt over Hem. Ziet Hem, en hebt Hem lief, en weest steeds ziende op Jezus.

III. In plaats van bevredigd te zijn, worden de vervolgers in nog heftiger toorn ontstoken, vers 6, 7.
1. Let op hun geschreeuw en hun hoon. De overpriesters, die het gepeupel aanvoerden, riepen met toorn en woede, en hun beambten of dienaars, die zeggen moesten wat zij zeiden, stemden in met hun geroep: Kruis hem, kruis hem! Het gewone volk zou waarschijnlijk wel berust hebben in Pilatus' verklaring van zijn onschuld, maar hun leidslieden, de priesters, hebben hen verleid. Hieruit blijkt nu, dat hun boosaardigheid tegen Christus:

a. onredelijk was en volstrekt ongerijmd, zij bieden niet aan het bewijs te leveren, dat hun beschuldiging gegrond en rechtvaardig was, maken ook geen tegenwerpingen tegen het oordeel van Pilatus omtrent Hem, maar, al is Hij ook onschuldig, toch moet Hij gekruisigd worden.
b. Dat zij onverzadelijk en wreed was. Noch het ontzettende van de geseling, noch Zijn geduld onder die pijniging, noch de vermaning tot medelijden van de rechter kon hen vertederen, neen, en zelfs het schertsen van Pilatus met de zaak kon hen in geen vrolijke of opgeruimde stemming brengen.
c. Zij was heftig en onwrikbaar, zij willen hun zin doordrijven, en wagen er de gunst des stadhouders, de rust der stad en hun eigen veiligheid aan, veeleer dan ook maar het minste van hun eis af te doen. Waren zij zo heftig en ijverig om onze Heere Jezus te smaden en te verpletteren, zo volhardend in hun geroep van: Kruis hem, kruis hem! en zullen wij dan niet krachtig en ijverig er naar streven om Zijn naam te verheerlijken, niet volharden in ons roepen van: "Kroon Hem, kroon Hem"? Heeft hun haat hun streven tegen Hem gescherpt en aangewakkerd, en zal dan onze liefde tot Hem ons niet aansporen in onze ijver voor Hem en voor Zijn koninkrijk?

2. Hoe Pilatus hun woede in bedwang hield, daar hij nog steeds aanhield op de onschuld van de gevangene: "Neemt gijlieden hem en kruist hem, zo hij dan gekruisigd moet worden." Dit wordt ironisch gezegd, hij wist wel, dat zij dit niet konden, dat zij Hem niet durfden kruisigen, maar het is alsof hij zei: "Gij zult mij niet tot het werktuig maken van uw boosaardigheid, ik kan hem met geen gerust geweten kruisigen." Een goed besluit, als hij er maar bij gebleven was. Hij vond geen schuld in Hem, en daarom had hij in geen verdere besprekingen met zijn vervolgers moeten treden. Zij, die veilig willen wezen tegen de zonde, moeten doof zijn voor verzoeking. Ja meer, hij had de gevangene tegen hun beledigingen moeten beveiligen. Waartoe was hij met macht bekleed, indien niet om hen te beschermen, aan wie onrecht wordt aangedaan? De wacht van stadhouders of regeerders behoort de wacht te zijn van de gerechtigheid. Maar Pilatus had geen moed genoeg om naar zijn geweten te handelen, en zijn lafhartigheid deed hem in een strik vallen.

3. Het voorwendsel der vervolgers om hun eis te rechtvaardigen, vers 7. "Wij hebben een wet, en naar onze wet - zo wij slechts de macht hadden om haar toe te passen - moet hij sterven, want hij heeft zich zelf Gods Zoon gemaakt. Merk hier nu op:
a. Zij roemen op de wet, zelfs als zij door de overtreding der wet God onteren, gelijk dit de Joden ten laste gelegd wordt, Romeinen 2:23. Zij hadden inderdaad een voortreffelijke wet, ver uitnemend boven de inzettingen en rechten van andere volken, maar tevergeefs roemen zij op hun wet, als zij haar tot zo slecht een doeleinde misbruiken.
b. Zij tonen een rusteloze, ingewortelde boosaardigheid tegen onze Heere Jezus. Als zij de toorn van Pilatus niet kunnen opwekken tegen Hem door aan te voeren, dat Hij voorgaf een koning te zijn, voeren zij aan, dat Hij voorgeeft God te zijn. Zo laten zij niets onbeproefd om Hem veroordeeld te krijgen.
c. Zij verkeren de wet en maken haar tot het werktuig hunner boosheid. Sommigen denken, dat zij doelen op een wet, die inzonderheid tegen Christus was uitgevaardigd, alsof, daar het een wet was, zij terecht of ten onrechte uitgevoerd moest worden, terwijl toch een wee is uitgesproken over hen, die ongerechtige inzettingen inzetten en moeite voorschrijven, Jesaja 10:1. Zie ook Micha 6:16. Maar zij schijnen veeleer naar de wet van Mozes te verwijzen, en indien dit zo is, dan was het waar, dat Godslasteraars, afgodendienaars en valse profeten ter dood gebracht moesten worden volgens die wet. Al wie valselijk voorgaf de Zoon van God te zijn, was schuldig aan Godslastering, Leviticus 24:16. Maar het was niet waar, dat Christus slechts voorgaf de Zoon van God te zijn, want Hij was het werkelijk, en zij hadden een

onderzoek behoren in te stellen naar de bewijzen, die Hij heeft gegeven van het te zijn. Indien Hij zei, dat Hij de Zoon van God was, en doel en strekking Zijner leer niet waren om de mensen van God af te trekken, maar wel om hen tot Hem te brengen, en als Hij zijn zending en zijn leer bevestigde door wonderen, gelijk Hij ontwijfelbaar gedaan heeft, dan behoorden zij volgens hun wet ontegenzeglijk naar Hem te horen, Deuteronomium 18:18, 19, en zo zij het niet deden, dan moesten zij afgesneden worden. Hetgeen zijn eer was, en hun geluk had kunnen zijn, indien zij zich zelf niet in de weg waren gaan staan, rekenen zij Hem toe als een misdaad, waarvoor Hij moest sterven. Indien Hij echter naar hun wet moest sterven, dan behoorde Hij niet gekruisigd te worden, want dat was een doodstraf, die door hun wet niet was opgelegd.

IV. Na dit nieuwe denkbeeld, dat zij geopperd hadden, begint de rechter wederom de gevangene te verhoren.
Merk op:
1. De bezorgdheid van Pilatus toen hij deze beschuldiging vernam, vers 8. Toen hij hoorde, dat zijn gevangene niet slechts aanspraak maakte op koningschap, maar ook op Goddelijkheid werd hij meer bevreesd. Dit bracht hem in groter verlegenheid, en maakte de zaak dubbel moeilijk, want:
a. Er was dan meer gevaar om het volk te beledigen, indien hij Hem vrijliet, daar hij wist hoe naijverig dit volk was op de eenheid der Godheid, en welk een afkeer zij thans hadden van andere goden. Hoewel hij dus had kunnen hopen hun woede te stillen tegen een voorgewenden koning, zou hij hen toch nimmer kunnen verzoenen met iemand, die voorgeeft God te zijn. "Als dat het fijne van de zaak is", denkt Pilatus, "dan zal men er zich niet met een grap af kunnen maken".
b. Er was nu ook meer gevaar, dat hij zijn eigen geweten zou verkrachten, indien hij Hem veroordeelde. "Is hij iemand", denkt Pilatus, "die zich voor de Zoon van God uitgeeft? Maar als hij dat nu eens werkelijk was? Wat zou er dan van mij worden?" Zelfs het natuurlijk geweten maakt de mensen bevreesd om bevonden te worden tegen God te strijden. De heidenen hadden enige fabelachtige overleveringen van in het vlees verschenen goden, die zich somwijlen in geringe omstandigheden openbaarden en door sommigen mishandeld werden, die dit dan zwaar hebben moeten boeten. Pilatus vreest dus zich in de uiterste moeilijkheid te zullen bevinden.

2. Het nader verhoor, dat hij hierop onze Heere Jezus liet ondergaan, vers 9. Ten einde tegenover de vervolgers alle billijkheid te betrachten, heropende hij het debat, trad de rechtszaal binnen en vroeg aan Christus: "Van waar zijt gij?
Merk op:
a. De plaats, welke hij kiest voor deze ondervraging: hij ging wederom in het rechthuis om alleen te zijn met de gevangene, buiten het rumoer en gedruis der menigte, zodat hij het onderzoek rustiger en daarom ook grondiger, kon voortzetten. Zij, die de waarheid willen ontdekken, zoals zij is in Jezus, moeten weggaan uit het gedrang en rumoer der vooroordelen, zich als het ware terugtrekken in het rechthuis, om met Christus alleen te spreken.
b. De vraag, die hij Hem doet: Van waar zijt gij? Zijt gij van uit de mensen, of van de hemel? Van beneden, of van boven? Tevoren had hij Hem rechtstreeks gevraagd: "Zijt gij een koning?" Maar nu vraagt hij niet rechtstreeks: "Zijt gij de Zoon van God?" ten einde niet de schijn te hebben van zich al te vrijmoedig met Goddelijke dingen in te laten. Maar in het algemeen: Van waar zijt gij? "Waar waart gij, en in welke wereld bestond gij, eer gij in deze wereld kwaamt?"

A. Het stilzwijgen van onze Heere Jezus, toen Hij hieromtrent ondervraagd werd: maar Jezus gaf hem geen antwoord. Dit was geen gemelijk stilzwijgen uit minachting voor het hof, en evenmin was het een stilzwijgen, omdat Hij niet wist wat te zeggen: maar:
a. Het was een geduldig zwijgen, opdat de Schrift zou vervuld worden, als een schaap, dat stom is voor het aangezicht zijner scheerders, Jesaja 53:7. Dit zwijgen sprak luide van zijn onderworpenheid aan de wil Zijns Vaders in Zijn tegenwoordig lijden, waartoe en waarin Hij zich schikte om het te dragen. Hij zweeg, omdat Hij in niets en door niets Zijn lijden wilde verhinderen. Indien Christus zich even duidelijk als God had bekend, als Hij zich als Koning heeft bekend, dan zou Pilatus Hem waarschijnlijk niet veroordeeld hebben (want hij was al bevreesd toen de vervolgers er van spraken), en hoewel de Romeinen triomfeerden over de koningen der volken, die zij ten onder hadden gebracht, hadden zij toch ontzag voor hun goden, zie 1 Corinthiërs 2:8. Indien zij Hem gekend hadden als de Heere der heerlijkheid, zij zouden Hem niet gekruisigd hebben, en hoe zouden wij dan verlost zijn kunnen worden?
b. Het was een voorzichtig stilzwijgen. Toen de overpriesters Hem vroegen: Zijt gij de Zoon des gezegenden Gods? antwoordde Hij: Ik ben, want Hij wist dat zij zich op de Schriften des Ouden Testaments grondden, die van de Messias spraken. Maar toen Pilatus Hem ondervroeg, verstond hij zijn eigen vraag niet, daar hij geen denkbeeld had van de Messias, en dat Hij de Zoon van God was. Waartoe zou het dan dienen hem te antwoorden, wiens hoofd vervuld was met heidense theologie, waarmee hij Zijn antwoord dan in verband had zoeken te brengen? d. Met hoeveel hoogmoed Pilatus Hem Zijn stilzwijgen verweet, vers 10:"Spreekt gij tot mij niet? Doet gij mij de belediging aan van stom tegenover mij te staan? Hoe! weet gij niet, dat ik, als bestuurder van het gewest, macht heb - naar ik het gepast acht - u te kruisigen, en macht heb - indien ik het voegzaam oordeel, u los te laten?"

Merk hier op:
a. Hoe Pilatus zich zelf verheerlijkt en roemt op zijn macht, als niet minder dan die van Nebukadnezar, van wie gezegd is, dien hij wilde doodde hij, en dien hij wilde behield hij in het leven, Daniël 5:19. Mensen, die met macht zijn bekleed, worden allicht opgeblazen, en hoe meer onbepaald en eigendunkelijk hun macht is, hoe meer hun hoogmoed er door wordt gestreeld. Maar hij overdrijft schromelijk in zijn voorstelling van die macht, als hij snoeft macht te hebben iemand te kruisigen, dien hij onschuldig had verklaard, want geen vorst of potentaat heeft het recht om onrecht te doen. Id possumus, quod jure possumus - Alleen datgene kunnen wij doen, wat wij rechtvaardig doen kunnen.
b. Hoe Hij onze gezegenden Heiland vertreedt: Spreekt gij tot mij niet? Hij maakt aanmerking op Hem.

Ten eerste. Alsof Hij ongehoorzaam en oneerbiedig was jegens hen, die met gezag zijn bekleed, niet antwoordende wanneer Hem iets gevraagd wordt.
Ten tweede. Alsof Hij ondankbaar was jegens iemand, die Hem met zachtheid en medelijden had behandeld. "Spreekt gij tot mij niet, die gepoogd heb uw loslating te bewerken?"
Ten derde. Alsof Hij onverstandig handelde tegenover zich zelf: "Wilt gij niet spreken tot iemand om u te ontschuldigen, die zozeer geneigd is u voor onschuldig te houden?" Indien Christus werkelijk Zijn leven had willen redden, dan zou het nu de tijd geweest zijn om te spreken, maar wat Hij te doen had, was Zijn leven af te leggen.

c. Christus' gepast antwoord op dit verwijt, vers 11, waar
a. Hij met vrijmoedigheid zijn verwaandheid bestraft en zijn vergissing herstelt. Hoe groot gij u ook houdt en hoe stout gij spreekt, gij zoudt geen macht hebben tegen Mij, geen macht om te geselen, geen macht om te kruisigen, indien het u niet van boven gegeven ware". Hoewel Christus het niet voegzaam achtte hem te antwoorden, toen hij ongepast was - Antwoord de

zot naar zijn dwaasheid niet, opdat gij ook hem niet gelijk wordt, heeft Hij het wèl voegzaam geoordeeld hem te antwoorden, toen hij hoog en gebiedend was, want dan - Antwoord de zot naar zijn dwaasheid, opdat hij in zijn ogen niet wijs zij, Spreuken 26:4, 5. Toen Pilatus zijn macht uitoefende, heeft Christus er zich zwijgend aan onderworpen, maar toen hij er hoogmoedig op werd, heeft Hij hem aan zich zelf bekend gemaakt: Al de macht die gij hebt, is u van boven gegeven, hetgeen op tweeërlei wijze verstaan kan worden.
Ten eerste. Als om hem er aan te herinneren, dat zijn macht in het algemeen, als magistraat, een beperkte macht was, en hij niets meer kon doen dan God hem toeliet. God is de Fontein van macht, en de gestelde machten zijn door Hem verordineerd en aan Hem ontleend, en zo zijn zij ook aan Hem onderworpen. Zij behoren niet verder te gaan, dan zijn voorzienigheid het hun toelaat. Zij zijn Gods hand en Zijn zwaard, Psalm 17: 13, 14. Hoewel de bijl zich beroemt tegen dien, die daarmee houwt, is zij toch slechts een werktuig, Jesaja 10:5, 15. Laat de trotse verdrukkers weten, dat er Een is, hoger dan zij, aan wie zij rekenschap zullen hebben te geven, Prediker 5:7. En laat dit het murmureren der verdrukten tot zwijgen brengen: Het is de Heere. God heeft aan Simeï gezegd David te vloeken, en laat het hen vertroosten, dat hun vervolgers niet meer kunnen doen dan God hun toelaat te doen, zie Jesaja 51:12, 13.
Ten tweede. Om hem mede te delen, dat zijn macht tegen Hem in het bijzonder, en al de werkingen van die macht, door de bepaalden raad en voorkennis Gods waren, Handelingen 2:23. Pilatus verbeeldde zich nooit zo groot geweest te zijn als nu hij te oordelen had over een gevangene als deze, die door velen als de Zoon van God en de Koning Israëls beschouwd werd, nu hij dus over het lot van zo groot een man te beslissen had, maar Christus laat hem weten, dat hij hierin slechts een werktuig was in Gods hand, en dat hij niets tegen Hem vermocht dan hetgeen door God bepaald was, Handelingen 4:27, 28.

b. Met zachtmoedigheid verontschuldigt Hij zijn zonde in vergelijking met de zonde der aanvoerders: daarom, die Mij aan u heeft overgeleverd, heeft groter zonde, ligt onder een zwaarder schuld: want gij, als overheidspersoon, hebt macht van boven, en gij zijt op uw plaats, uw zonde is minder zwaar dan die van hen, die uit afgunst en boosaardigheid u dringen om van uw macht gebruik te maken".
Ten eerste. Er wordt duidelijk te kennen gegeven, dat hetgeen Pilatus deed, zonde was, een grote zonde, en dat de drang, door de Joden op hem uitgeoefend, en het geweld, dat hij zich zelf deed, hem niet kunnen rechtvaardigen. Christus bedoelde dit als een wenk, om zijn geweten te doen ontwaken en de vrees te doen toenemen, welke hem had bevangen. De schuld van anderen zal ons niet vrijpleiten, noch zal het ons baten in de grote dag om te zeggen, dat anderen nog slechter waren dan wij, want wij zullen niet geoordeeld worden naar vergelijking, maar moeten onze eigen last dragen.
Ten tweede. Toch hadden zij, die Hem aan Pilatus hadden overgeleverd, groter zonde. Hieruit blijkt, dat niet alle zonden gelijk zijn, maar dat sommige gruwelijker, snoder zijn dan anderen, sommige zijn, vergelijkenderwijze gesproken, als muggen, andere als kamelen, sommige als splinters in de ogen, andere als balken, sommige als penningen, andere als ponden. Hij, die Christus aan Pilatus heeft overgeleverd, was of:

1. Het volk der Joden, die riepen: Kruis hem! kruis hem! Zij hadden Christus' wonderen gezien, die Pilatus niet gezien had, aan hen was de Messias in de eerste plaats gezonden, zij waren de Zijnen, en aan hen, die zo gebonden waren, had een Verlosser hoogst welkom moeten wezen, daarom was het in hen veel erger dan in Pilatus om tegen Hem te zijn.
2. Of wel, Hij bedoelt inzonderheid Kájafas, die aan het hoofd der samenspanning was tegen Christus, en het eerst Zijn dood had aangeraden, Hoofdstuk 11:49, 50. De zonde van Kájafas was oneindig groter dan die van Pilatus. Kájafas heeft Christus vervolgd uit zuivere vijandschap tegen Hem en zijn leer, uit boosaardigheid en met voorbedachten rade. Pilatus

veroordeelde Hem alleen uit vrees voor het volk, en het was een haastig besluit, waarover hij de tijd niet had na te denken.
3. Sommigen denken, dat Christus Judas heeft bedoeld, want hoewel hij Hem niet onmiddellijk in Pilatus' handen heeft overgeleverd, heeft hij Hem toch verraden aan degenen, die dit wèl deden. De zonde van Judas was, in velerlei opzichten, groter dan de zonde van Pilatus. Pilatus was een vreemdeling voor Christus, Judas was Zijn vriend en volgeling. Pilatus vond geen schuld in Hem, maar Judas wist zeer veel goeds van Hem. Pilatus was wel bevooroordeeld, doch niet omgekocht, maar Judas nam een geschenk tegen de onschuldige. De zonde van Judas was een leidende zonde, zij heeft geleid tot alles wat er op gevolgd is. Hij is de leidsman geweest dergenen, die Jezus vingen. Zo groot was de zonde van Judas, dat de wraak hem niet liet leven, maar toen Christus dit zei, of spoedig daarna, was hij heengegaan naar zijn eigen plaats.

V. Pilatus worstelt met de Joden om Jezus uit hun handen te verlossen, maar tevergeefs. Wij horen nu niet meer van iets, dat er voorviel tussen Pilatus en de gevangene, wat nu nog overblijft ligt tussen hem en de vervolgers.
1. Pilatus scheen ijveriger dan tevoren, om Jezus' invrijheidstelling te verkrijgen, vers 12. Van toen af, van dien tijd, en om die reden, dat Christus hem dit antwoord had gegeven, vers 11, dat hij, hoewel er een berisping in lag opgesloten, toch vriendelijk had opgenomen, en hoewel Christus hem bestraft had, bleef hij er toch bij, dat hij geen schuld in Hem vond, maar zocht Hem los te laten, hij begeerde het, hij poogde het. Hij zocht Hem los te laten, hij bedacht hoe hij dit veilig en op een goede wijze zou kunnen doen, zonder de priesters te beledigen. Het zal nooit goed gaan, als ons besluit om onze plicht te doen begraven wordt, als het ware, onder plannen en bedenksels om hem te doen onder een schonen schijn en zonder dat er ongerief uit ontstaat. Indien Pilatus' beleid, of liever slimheid, niet de overhand had gehad op zijn gevoel van plicht, dan zou hij niet zo lang gezocht hebben om Hem los te laten, maar hij zou het kort en goed gedaan hebben. Fiat justitia, ruat cælum Laat gerechtigheid geschieden, al zou ook de hemel invallen.

2. De Joden waren woedender dan ooit, begeerden nog heftiger, dat Jezus gekruisigd zou worden. Nog altijd zijn zij rumoerig, blijven zij roepen en schreeuwen. Zij wilden het doen voorkomen, alsof de burgerij tegen Hem was, en daarom stellen zij alles te werk om de volksmenigte vijandige kreten tegen Hem te doen aanheffen, en het is niet moeilijk om het grauw bijeen te brengen, maar indien er een wezenlijke, onpartijdige volksstemming gehouden was, dan twijfel ik niet, of de grote meerderheid zou voor zijn loslating gestemd hebben. Enkele dolzinnigen kunnen heel gemakkelijk vele wijzen overschreeuwen, en zich dan inbeelden, dat zij de zin (die niets is dan onzin) van het gehele volk uitdrukken, of zelfs van geheel de mensheid, maar het is minder gemakkelijk het gevoelen des volks te veranderen dan het verkeerd voor te stellen. Nu Christus in de handen Zijner vijanden was, waren zijn vrienden bevreesd en zij zwegen stil en gingen heen, en zij, die tegen Hem waren, toonden dit met hartstochtelijken ijver, en dit gaf de overpriesters de gelegenheid om hun geroep voor te stellen als de stem van al de Joden, dat Hij gekruisigd zou worden. In dit vijandig geroep streefden zij naar twee dingen:
a. De gevangene voor te stellen als een vijand des keizers. Hij had de koninkrijken dezer wereld met al hun heerlijkheid afgewezen, Hij had verklaard dat Zijn koninkrijk niet van deze wereld was, en toch beweren zij, dat Hij de keizer weerspreekt, dat Hij zijn waardigheid en soevereiniteit aanrandt. Het is immer een kunstgreep geweest van de vijanden van de Godsdienst, om hem als schadelijk voor te stellen voor koningen en landschappen, terwijl hij voor beiden juist hoogst weldadig is.

b. De rechter vrees aan te jagen door hem te betichten van verraad jegens de keizer: Indien gij dezen loslaat, indien gij Hem ongestraft laat en hem zijn gang laat gaan, dan zijt gij des keizers vriend niet, en dus ontrouw aan uw plicht en ambt, blootgesteld aan des keizers ongenoegen, en in gevaar van uit uw ambt ontzet te worden. Hierin ligt het dreigement opgesloten, dat zij hem zullen aanklagen en alles zullen aanwenden, dat hij afgezet zal worden, en hiermede troffen zij hem in een zeer gevoelige plaats. Maar wie ook bezorgdheid omtrent de keizer zou aan de dag leggen, deze Joden moesten dit niet, daar zij toch zelf zo uiterst misnoegd waren op hem en op zijn regering. Zij moesten niet spreken van vrienden des keizers te zijn, die zelf zulke valse vrienden van hem waren, maar zo zal een voorgewende ijver voor hetgeen goed is, slechts tot dekmantel gebruikt worden voor een wezenlijken haat tegen hetgeen beter is.

3. Nadat Pilatus andere hulpmiddelen tevergeefs beproefd had, doet hij nog een poging om door spotternij hun woede tot bedaren te brengen, maar hiermede verried hij zich aan hen, en liet zich nu door de stroom medevoeren, vers 13 - 15. Na geruimen tijd volhard te hebben, en nu het scheen alsof hij dien aanval krachtig zou weerstaan, vers 12, heeft hij zich laaghartig onderworpen. Merk hier op:
a. Wat het was, dat Pilatus heeft geschokt, vers 13: "Toen hij dit woord hoorde, dat hij niet trouw kon zijn aan des keizers eer en belang, noch verzekerd kon zijn van des keizers gunst, indien hij Jezus niet ter dood bracht, dacht hij, dat het tijd was om toe te zien. Alles wat zij gezegd hadden om te bewijzen, dat Christus een kwaaddoener was, en dat het dus de plicht van Pilatus was om Hem te veroordelen, heeft hem onbewogen, koud, gelaten. Hij bleef bij zijn overtuiging van Christus' onschuld, maar toen zij er op wezen, dat het in zijn belang was om Hem te veroordelen, begon hij toe te geven. Zij, die hun geluk slechts menen te vinden in de gunst der mensen, maken zich zelf tot een gemakkelijke prooi van Satans verzoekingen.
b. De toebereidselen, die gemaakt werden voor de eindbeslissing in deze zaak: Pilatus bracht Jezus uit en nam toen met veel plechtigheid plaats op de rechterstoel.

Wij kunnen onderstellen, dat hij zijn ambtsgewaad liet komen, en toen zat hij neer op de rechterstoel.
a. Christus werd met alle mogelijke plechtigheid veroordeeld.
Ten eerste. Om ons van Gods gericht te redden, en opdat alle gelovigen, door en in Christus hier geoordeeld zijnde, voor het hof des hemels vrijgesproken zouden worden.
Ten tweede. Om de verschrikking weg te nemen van het statig en met alle plechtigheid gevoerde gerechtelijk onderzoek, dat zijn volgelingen om Zijnentwil zullen hebben te ondergaan. Paulus kan met te meer kloekmoedigheid voor des keizers rechterstoel staan, nu zijn Meester daar voor hem gestaan heeft.

b. Er wordt hier nota genomen van de plaats en de tijd.
Ten eerste. De plaats, waar Christus veroordeeld werd: in de plaats, genaamd Lithostrotos (het Plaveisel) en in het Hebreeuws Gabbatha, waarschijnlijk de plaats, waar hij placht neer te zitten om criminele zaken te onderzoeken. Sommigen zijn van mening, dat de betekenis van Gabbatha een besloten plaats is, omheind om beledigingen van het volk af te weren, anderen denken, dat het betekent een verhoogde plaats, verhoogd boven de omringende ruimte, opdat allen hem konden zien.
Ten tweede. De tijd, vers 14. Het was de voorbereiding van het pascha, en omtrent de zesde ure. Let op:
1. De dag: Het was de voorbereiding van het pascha, dat is: van de paassabbatdag, en de viering van dezen en van de overige dagen van het feest der ongezuurde broden, Dit is duidelijk uit Lukas 23:54. Het was de dag der voorbereiding, en de sabbat kwam aan. Zodat

deze voorbereiding voor de sabbat was. Voor het pascha behoort er een voorbereiding te zijn. Dit wordt vermeld als een verzwaring van hun zonde in het vervolgen van Christus met zoveel boosaardigheid en woede, dat dit geschiedde, toen zij de ouden zuurdesem behoorden uit te zuiveren, om toebereid te zijn voor het pascha, maar hoe beter de dag, hoe gruwelijker de daad.
2. De ure. Het was omtrent de zesde ure. In sommige oude Griekse en Latijnse handschriften staat de derde ure, hetgeen overeenkomt met Markus 15:25. En naar Mattheüs 27:45 was Hij aan het kruis voor de zesde ure. Maar dit schijnt hier vermeld te zijn, niet als een nauwkeurige tijdsbepaling, maar als een bijkomende verzwaring van de zonde der vervolgers, dat zij met de vervolging voortgingen, niet slechts op een heiligen, plechtigen dag, de dag der voorbereiding, maar, van de derde tot de zesde ure, dat, wat wij noemen kerktijd, was) op dien dag waren zij nu bezig met deze boosheid, zodat zij, hoewel zij priesters waren, op dien dag de tempeldienst niet waarnamen, want zij hebben Christus niet verlaten voor de zesde ure, toen de duisternis begon, welke hen weggeschrikt heeft. Sommigen denken, dat de zesde ure bij de evangelist het Romeinse uur aangeeft, evenals ook het onze, zes uur in de morgen, gelijkstaande met het eerste uur van de dag bij de Joden, het is zeer waarschijnlijk, dat Christus' verhoor voor Pilatus om ongeveer zes uur in de morgen tot beslissing kwam, hetgeen toen even na zonsopgang was.

c. De ontmoeting van Pilatus met de Joden, beiden de priesters en het volk, eer hij er toe overging het vonnis uit te spreken nog eenmaal een poging doende, doch tevergeefs, om de stroom hunner woede te stuiten.
A. Hij zei tot de Joden: Ziet uw koning. Dat is een bestraffing voor hen vanwege het dwaze en boosaardige van hun bewering, dat deze Jezus zich tot koning zou willen opwerpen. Ziet uw koning, dat is: "den man, dien gij beschuldigt van naar de kroon te staan. Is er enige waarschijnlijkheid, dat zo iemand gevaarlijk kan wezen voor de regering? Ik ben er van overtuigd, dat hij het niet is, en dat kunt ook gij wezen, en hem dus laten gaan." Sommigen denken, dat hij hun hun ontevredenheid met de keizer verwijt: "Gij zoudt dien man tot uwen koning begeerd hebben, indien hij zich slechts aan het hoofd van een opstand tegen de keizer had willen stellen". Maar, hoewel Pilatus er verre van was dit te willen of te bedoelen, schijnt hij de stem van God voor hen te zijn. Met doornen gekroond, wordt Christus thans als een koning bij zijn kroning aan het volk voorgesteld. "Ziet uw koning, de koning, dien God op Zijn heiligen berg Sion gezalfd heeft". Maar, in plaats van hierop met gejuich in te stemmen, protesteren zij tegen Hem, zij willen geen koning, die door God verkoren werd.

B. Zij riepen met de grootste verontwaardiging: Neem weg, neem weg, hetgeen minachting aanduidt zowel als boosaardigheid, aron, aron "Neem hem, hij is niet van ons, wij verloochenen hem als bloedverwant of stamgenoot, en nog veel meer als koning, wij hebben niet slechts geen achting of eerbied voor hem, maar ook geen medelijden met hem, neem hem weg van voor onze ogen", want alzo was van Hem geschreven: dien, aan welken het volk een gruwel heeft, Jesaja 49:7, en zij waren als verbergende het aangezicht voor hem, Jesaja 53:3. Weg van de aarde met zulk enen! Handelingen 22:22.
Dit toont aan:
Ten eerste. Hoe wij verdiend hebben voor Gods rechterstoel te worden behandeld. Door de zonde zijn wij afzichtelijk geworden voor Gods heiligheid, die uitriep: "Weg met hen, neemt hen weg", want God is te rein van ogen dan dat Hij het kwade zou zien. Wij waren ook aanstotelijk voor Gods gerechtigheid, die tegen ons riep: "Kruis hen, kruis hen, laat het vonnis der wet aan hen voltrokken worden". Ware Christus niet tussenbeide getreden, ware Hij niet veracht en verworpen geworden door de mensen, dan zouden wij voor eeuwig door God verworpen zijn.

Ten tweede. Het toont aan, hoe wij met onze zonden moeten handelen. In de Schrift wordt ons dikwijls gezegd, dat wij onze zonden moeten kruisigen, in gelijkvormigheid met de dood van Christus. Zij nu, die Christus hebben gekruisigd, deden het met verfoeiing. Met Godvruchtige verontwaardiging behoren wij de zonde in ons te verfoeien, zoals zij met goddeloze verontwaardiging Hem verfoeid hebben, die zonde voor ons gemaakt is. De ware boetvaardige werpt zijn overtredingen van zich: Weg er mede! weg er mede! Jesaja 2:20, 30:22. "Kruis ze, kruis ze, het is niet betamelijk, dat zij leven in mijn ziel", Hosea 14:9.

C. Pilatus, wensende Jezus los te laten, maar zo, dat dit door hun toedoen en naar hun wil zou zijn, vraagt hun: Zal ik uwen koning kruisigen?
Met dit te zeggen kan hij bedoeld hebben:
Ten eerste. Hun mond te stoppen door hun te tonen, hoe ongerijmd het was om iemand te verwerpen, die aanbood hun koning te zijn in een tijd, wanneer zij er meer dan ooit een nodig hadden. Hebben zij geen besef van hun dienstbaarheid? geen waardering voor een Verlosser? Hoewel hij geen reden zag om Hem te vrezen, zouden zij toch wel reden kunnen zien om iets van Hem te kunnen hopen. Of:
Ten tweede. Om aan zijn eigen geweten het zwijgen op te leggen. "Indien deze Jezus een koning is", denkt Pilatus, "dan is hij toch slechts een koning der Joden, en daarom heb ik niets anders te doen dan hem hun aan te bieden, wijzen zij hem af, willen zij hun koning gekruisigd hebben, wat gaat mij dit aan? Hij spot met hen om hun verwachting van een Messias, terwijl zij iemand terneder werpen, van wie zij alle hoop konden hebben dat hij het is. Ten einde Christus op afdoende wijze te verzaken en Pilatus aan te sporen om Hem te kruisigen, riepen de overpriesters - hoewel zeer tegen hun zin en wil - Wij hebben geen koning dan de keizer. Zij wisten dat dit Pilatus zou behagen, en zo hopen zij nu hun doel te bereiken, schoon zij de keizer en zijn bestuur haatten.
Doch merk hier op:

Ten eerste. Welk een duidelijke aanwijzing dit is, dat de bestemde tijd, waarop de Messias zou verschijnen, nu gekomen was, want, indien ze Joden geen koning hebben dan de keizer, dan is de scepter van Juda geweken en de wetgever van tussen zijn voeten, hetgeen niet zou geschieden, voordat de Silo zou gekomen zijn, om een geestelijk koninkrijk op te richten, En,

Ten tweede. Hoe rechtvaardig het was in God, om het verderf over hen te brengen door de Romeinen, dat eerlang volgen zou.

1. Zij hangen de keizer aan, tot de keizer zullen zij gaan. God heeft hun weldra genoeg gegeven van hun keizers, en daar, overeenkomstig de gelijkenis van Jotham, de bomen de doornenbos tot hun koning verkozen, veeleer dan de wijnstok en de olijfboom, is een boze geest onder hen gezonden, want zij hebben het niet in waarheid en oprechtheid kunnen doen, Richteren 9:12, 19. Van nu aan waren zij in rebellie tegen de keizers, en waren de keizers tirannen voor hen, en hun misnoegdheid met hun bestuur eindigde met de verwoesting van hun plaats en volk. Het is rechtvaardig in God om datgene, hetwelk wij boven Christus verkiezen, tot een gesel en plaag voor ons te maken.

2. Zij wilden geen anderen koning dan de keizer, en tot op de huidigen dag hebben zij ook nooit een anderen gehad, maar zijn nu vele dagen blijven zitten zonder koning en zonder vorst, Hosea 3:4, zonder een eigen koning of vorst, maar de koningen der volken hebben over hen geheerst. Daar zij nu geen anderen koning wilden dan de keizer, zal dit hun lot zijn: zij hebben het zelf over zich gebracht.

Johannes 19:16 - 18

Wij hebben nu het doodvonnis, dat over onze Heere Jezus werd uitgesproken, en de voltrekking er van spoedig daarna. Er had een machtige worsteling plaatsgehad in Pilatus tussen zijn overtuiging en zijn bederf, maar ten slotte is zijn overtuiging gezwicht, en behield zijn bederf de bovenhand, mensenvrees had groter macht over hem dan de vreze Gods.

I. Pilatus sprak het oordeel uit over Christus, en tekende de volmacht om het vonnis te voltrekken, vers 16. Wij kunnen hier zien:
1. Hoe Pilatus zondigde tegen zijn eigen geweten, wederom en nogmaals had hij Hem onschuldig verklaard, en toch eindigt hij met Hem als schuldig te veroordelen. Van dat Pilatus stadhouder was geworden, had hij het Joodse volk bij vele gelegenheden beledigd en verbitterd, want hij was een man van hoogmoedigen, onverzoenlijken aard, die in alles zijn eigen zin en wil doordreef. Hij had zich meester gemaakt van het Corban of de offergaven, en het aan waterwerken besteed. Hij had in Jeruzalem schilden gebracht met het beeld des keizers, hetgeen zeer tergend was voor de Joden, hij had vele mensenlevens opgeofferd om zijn besluiten hieromtrent door te zetten. Vrezende, dat hij hierom, en om nog andere onbeschoftheden en aanmatigingen aangeklaagd zou worden was hij er nu op uit de Joden te believen. Dit nu maakt de zaak nog veel erger. Indien hij van een plooibaren, meegaanden aard geweest ware, dan zou zijn zich laten medevoeren door zo sterk een stroom verschoonlijker geweest zijn, maar dat een man, die in andere dingen zo stijfhoofdig was en zo vastberaden, zich in zulk een zaak liet overmeesteren, toont dat hij in werkelijkheid een slecht mens was, die het verkrachten van zijn geweten beter kon verdragen dan gedwarsboomd te worden in zijn luimen.

2. Hoe hij poogde de schuld op de Joden te werpen. Hij gaf Hem hun over, niet, zoals gewoonlijk, aan zijn eigen beambten, maar aan de vervolgers, de overpriesters en de ouderlingen, waarmee hij het onrecht voor zijn eigen geweten zocht te verontschuldigen, alsof hij de veroordeling slechts toeliet, maar Christus niet zelf ter dood bracht, dit slechts oogluikend toeliet.

3. Hoe Christus zonde voor ons werd gemaakt. Wij verdienden veroordeeld te worden, maar Christus is voor ons veroordeeld, opdat er voor ons geen verdoemenis zou zijn. God trad nu in het gericht met Zijn Zoon, opdat Hij niet in het gericht zou treden met zijn dienstknechten.

II. Niet zodra was het vonnis geveld, of de vervolgers, hun doel bereikt hebbende, gingen met allen mogelijken spoed te werk om het te volvoeren, uit vrees, dat Pilatus nog tot andere gedachten komende, de opschorting er van zou bevelen (diegenen zijn vijanden van onze ziel, en wel de ergste van alle vijanden, die ons heen spoeden naar de zonde, en ons dan geen tijd laten, om hetgeen wij verkeerd gedaan hebben, ongedaan te maken), en ook, uit vrees, dat er een oproer zou komen onder het volk, en zij een groter aantal tegen hen zouden bevinden, dan zij met zoveel moeite en slim overleg voor hen hadden verkregen. Het zou goed zijn, indien wij even snel en vaardig handelden voor hetgeen goed is, en niet wachtten tot er zich meer moeilijkheden tegen voordoen.

1. Onmiddellijk hebben zij de gevangene haastig heengevoerd. De overpriesters vlogen gretig op de prooi aan, waarnaar zij zolang hadden uitgezien, nu zij in hun net is gekomen. Of wel, zij, dat is de krijgslieden, die bij de voltrekking van het vonnis tegenwoordig moesten zijn, namen Jezus en leidden Hem weg, niet naar de plaats, vanwaar Hij was gekomen, en vandaar naar de plaats der terechtstelling, zoals onder ons gebruikelijk is, maar terstond en regelrecht naar de strafplaats. De priesters en de soldaten hebben Hem tezamen weggeleid. Nu was de Zoon des mensen overgeleverd in de handen van mensen, van boze, onredelijke mensen.

Volgens de wet van Mozes moesten de vervolgers de uitvoerders zijn der straf, Deuteronomium 17:7, en deze priesters waren trots op dit ambt. Zijn weggeleid worden veronderstelt geen tegenstand Zijnerzijds, maar de Schrift moest vervuld worden: Hij is als een schaap ter slachting geleid, Handelingen 8:32. Wij verdienden dat de Heere ons weg deed gaan met de werkers der ongerechtigheid, als misdadigers, die naar de strafplaats gevoerd worden, Psalm 135:5. Maar Hij is in onze plaats weggeleid, opdat wij zouden ontkomen.

2. Om zijn ellende nog te verzwaren, verplichtten zij Hem, om zolang Hij kon, Zijn kruis te dragen, vers 17, overeenkomstig het gebruik onder de Romeinen, vandaar dat furcifer een scheldnaam onder hen was. Hun kruisen bleven niet op de plaats der terechtstelling staan, zoals onder ons de galgen, omdat de misdadigers aan het kruis genageld werden, terwijl het op de grond lag, en het daarna opgericht werd en in de aarde vastgesteld, om dan weer verwijderd te worden als de straf voltrokken was, gemeenlijk werd het dan met het lichaam begraven, zodat ieder, die gekruisigd werd, zijn eigen kruis had. Dat nu Christus Zijn kruis droeg, kan beschouwd worden:
a. Als deel uitmakende van Zijn lijden. Hij heeft in letterlijken zin het kruis verdragen. Het was een lang en dik stuk hout, dat voor zulk een gebruik nodig was, en sommigen denken, dat het niet toebereid of geschaafd was. Het gezegende lichaam van de Heere Jezus was teergevoelig en niet gewoon aan zulk een last, het was nu vermoeid en afgetobd, zijn schouders waren nog pijnlijk van de geselslagen, elk stootje van het kruis vernieuwde en vermeerderde zijn pijn, en kon allicht de doornen, waarmee Hij gekroond was, in Zijn hoofd doen dringen, maar dit alles heeft Hij geduldig verdragen, en het was nog slechts het begin der smart.
b. Als beantwoordende aan het type, dat Hem voorafging. Toen Izaak geofferd zou worden, droeg hij het hout, waarop hij gebonden en waarmee hij verbrand zou worden.
c. Als vol van de betekenis van geheel zijn onderneming, de Vader heeft onzer aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen, Jesaja 53:6, of op Hem geladen, en Hij heeft onze zonden in Zijn lichaam gedragen op het hout, 1 Petrus 2:24. Op Mij zij de vloek, had Hij gezegd, want Hij is voor ons een vloek geworden, en daarom was het kruis op Hem.
d. Als zeer leerrijk voor ons. Hiermede heeft onze Meester al Zijn discipelen geleerd hun kruis op te nemen en Hem te volgen. Wat het kruis ook zij, dat Hij ons roept te dragen, laat ons gedenken, dat Hij het eerst het kruis gedragen heeft, en door het voor ons te dragen, neemt Hij ons kruis in grote mate van ons af, want aldus heeft Hij Zijn juk zacht en Zijn last licht gemaakt. Hij droeg dat eind van het kruis, waarop de vloek was, dat was het zware einde, en daarom zijn al de Zijnen instaat gesteld de verdrukking, die zij om Zijnentwil lijden, licht te noemen en zeer haast voorbijgaande.

3. Zij brachten Hem naar de strafplaats: Hij ging uit, niet tegen Zijn wil voortgesleept, maar vrijwillig lijdende. Hij ging uit van de stad, want Hij heeft buiten de poort geleden, Hebreeën 13:12. En om Zijn lijden des te smartelijker te maken, werd Hij naar de gewone strafplaats heengeleid als een, die in alle opzichten met de overtreders is geteld geweest, een plaats, genaamd Golgotha, Hoofdschedelplaats, waar zij de schedels en gebeenten der doden heen wierpen, of waar de hoofden van onthoofde boosdoeners gelaten werden - ene plaats, die naar de ceremoniële wet onrein was, dáár heeft Christus voor ons geleden, omdat Hij zonde voor ons is gemaakt, opdat Hij ons geweten zou reinigen van dode werken en de besmetting er van. Als men kennis wil nemen van de overleveringen der ouden, dan zijn er twee, waarvan door vele oude schrijvers gewag wordt gemaakt omtrent deze plaats:
a. Dat Adam aldaar begraven is, en dat dit de plaats was van zijn hoofdschedel, en daarbij merken zij op, dat, waar de dood getriomfeerd heeft over de eersten Adam, daar heeft de

tweede Adam over hem getriomfeerd. Voor deze overlevering worden door Gerhard Origenes, Cyprianus, Epiphanius, Augustinus, Hiëronymus en anderen aangehaald.
b. Dat dit de berg was in het land van Moria, waarop Abraham Izaak heeft geofferd, en de ram Izaak gelost heeft.

4. Aldaar hebben zij Hem gekruisigd, en met Hem twee anderen, vers 18.
Merk op:
a. Welken dood Christus gestorven is, de dood aan het kruis, een bloedigen, pijnlijken, schandelijken dood, een gevloekten dood. Hij werd aan het kruis genageld, als een offer, gebonden aan het altaar, Zijn oor werd aan de deurpost doorboord, om Hem eeuwig te doen dienen. Hij werd, gelijk de koperen slang, verhoogd, Hij hing tussen de hemel en de aarde, omdat wij beiden onwaardig waren, en door beiden verlaten. Zijn handen werden uitgestrekt om ons tot zich te noden en ons te omhelzen. Hij hing gedurende enige uren aan het kruis, langzaam stervende in het volle bezit van Zijn verstand en zijn spraak, opdat Hij zich werkelijk als offer zou overgeven.
b. In welk gezelschap Hij stierf: Twee anderen met Hem. Waarschijnlijk zouden dezen toen niet zijn terechtgesteld dan op verzoek van de overpriesters, om de smaad van onze Heere Jezus nog te vergroten, hetgeen wel de reden kan wezen, waarom een der twee Hem lasterde, omdat hun dood door Hem nog verhaast werd. Hadden zij twee Zijner discipelen met Hem gekruisigd, het zou Hem een eer geweest zijn, maar indien dezulken deelgenoten waren geweest in Zijn lijden, dan zou het de schijn hebben gehad, alsof zij met Hem medegewerkt hadden voor de genoegdoening. Daarom was het verordineerd, dat zij, die toen met Hem geleden hebben, de ergsten der zondaren zouden zijn, opdat Hij onze smaad zou dragen, en opdat het zou blijken dat Zijner alleen de verdienste was. Dit heeft Hem ten zeerste aan de verachting des volks blootgesteld, want gewoonlijk oordelen zij de mensen naar de groten hoop, zonder zich met nauwkeurige onderscheidingen in te laten. Zij zullen dus oordelen, niet slechts dat Hij een kwaaddoener was, daar Hij met kwaaddoeners saamgevoegd was, maar dat Hij de ergste der drie was, omdat Hij in het midden was geplaatst. Maar aldus is de Schrift vervuld geworden: Hij is met de overtreders geteld geweest. Hij is niet aan het altaar gestorven onder de offers, Hij heeft Zijn bloed niet gemengd met dat der stieren en bokken, neen, Hij stierf onder misdadigers, en mengde Zijn bloed met dat van hen, die aan de openbare gerechtigheid werden geofferd. Laat ons nu voor een wijle stilstaan en met het oog des geloofs zien op Jezus. Is er ooit een smart geweest, gelijk aan zijn smart? Zie Hem, die met heerlijkheid bekleed is geweest, daar geheel van ontdaan, en bekleed met schande - Hem, die de lof der engelen was, een smaad geworden van mensen, Hem, die met eeuwige blijdschap en genot in de schoot des Vaders is geweest, is nu in het uiterste van pijn en doodsbenauwdheid. Zie Hem bloedende, worstelende, stervende, zie Hem, en heb Hem lief, en leef voor Hem, en bedenk wat wij Hem zullen vergelden.

Johannes 19:19 - 30
Hier worden enige merkwaardige omstandigheden bij het sterven van Christus meer uitvoerig meegedeeld dan tevoren, waarop diegenen wel bijzonder acht zullen slaan, die begeren Christus, en dien gekruisigd, te kennen.

I. Het opschrift boven Zijn hoofd.
Merk op:
1. Het opschrift zelf, dat Pilatus geschreven heeft, en geboden heeft om boven aan het kruis te plaatsen, de reden aanduidende, waarom Hij gekruisigd was, vers 19. Mattheüs noemde het aitia - de beschuldiging, Markus en Lukas epigraphê - het opschrift, Johannes noemt het bij de eigen Latijnsen naam titlos - den titel, en het was deze: Jezus de Nazarener, de koning der

Joden. Pilatus bedoelde dit als een smaad, dat Hij, Jezus de Nazarener zijnde, er aanspraak op maakte koning der Joden te zijn, en zich als mededinger opwierp van de keizer, aan wie Pilatus zich zelf aldus aanbeval, als zeer ijverende voor zijn eer en belang, nu hij aldus een naamkoning, een koning in overdrachtelijken zin, behandelde als de ergsten der boosdoeners. Maar God bestuurde deze zaak:
a. Opdat het als een nog verder getuigenis en bewijs van de onschuld zou zijn van onze Heere Jezus, want hier was een beschuldiging in welker bewoording geen misdaad vervat was. Indien dit nu alles is, dat zij Hem ten laste leggen, dan voorzeker heeft Hij niets gedaan, dat des doods of der banden waardig is.
b. Opdat Hij zijn waardigheid en eer zou bekend maken. Dit is Jezus, een Zaligmaker, Nazooraios, de gezegende Nazarener, Gode geheiligd, deze is de Koning der Joden, Messias, de Vorst, de Scepter, die uit Israël zou opkomen, zoals Bileam voorzegd had, stervende tot welzijn van Zijn volk, zoals Kájafas voorzegd had. Al deze drie slechte mannen hebben alzo van Christus getuigd, hoewel zij het zo niet meenden.

2. De nota, die van dit opschrift genomen is, vers 20: Dit opschrift dan lazen velen van de Joden, niet slechts die van Jeruzalem, maar ook die van het land, en van andere landen, vreemdelingen en Jodengenoten, die naar het feest waren opgegaan om te aanbidden. Grote menigten hebben het gelezen, en het veroorzaakte een grote verscheidenheid van opmerkingen en overleggingen, al naarmate de mensen er door aangedaan werden. Christus zelf was tot een teken gezet, een titel. Hier zijn twee redenen, waarom die titel, dat opschrift, zoveel gelezen werd:
a. Omdat de plaats, waar Jezus gekruisigd was, wel buiten de poort, maar toch nabij de stad was, waardoor te kennen gegeven wordt, dat, indien zij op een groten afstand ware geweest, de mensen er - zelfs om hun nieuwgierigheid te bevredigen - niet heengegaan zouden zijn om het te lezen. Het is een voorrecht, dat de middelen om Christus te kennen, ons zo nabij worden gebracht.
b. Omdat het geschreven was in het Hebreeuws, in het Grieks en in het Latijn, zodat het voor allen leesbaar en verstaanbaar was, allen verstonden zij de een of de andere van die talen, en niemand droeg meer zorg om hun kinderen lezen te laten leren dan, over het algemeen, de Joden dit deden. Ook had het daardoor een gewichtiger aanzien, want iedereen zou wel begerig zijn te weten, wat het was, dat met zoveel zorg in drie der meest - bekende talen aangekondigd werd. In het Hebreeuws zijn de orakelen Gods meegedeeld, in het Grieks de geleerdheid der wijsgeren, en in het Latijn de wetten van het rijk. In elk van die talen is Christus als koning bekend gemaakt, in wie alle de schatten der openbaring, der wijsheid en der macht verborgen zijn. God heeft het aldus verordineerd, dat die in de drie der toenmaals meest bekende talen geschreven werd, waarmee aangeduid werd, dat Jezus Christus een Zaligmaker zou zijn voor alle volken, en niet alleen voor de Joden, alsmede, dat ieder volk in zijn eigen taal de wondervolle werken van de Verlosser zou horen. Hebreeuws, Grieks en Latijn waren de talen, die toenmaals in dat deel der wereld door iedereen werden gesproken, hetgeen er zo ver af is om een aanduiding te zijn (zoals de Roomsen beweren) dat de Schriften nu nog alleen in deze talen behouden moeten blijven, dat het ons integendeel leert, dat de kennis van Christus verbreid moet worden onder alle volken in hun eigen taal, als het geschikte en gepaste voertuig er voor, zodat de mensen even gemakkelijk en vrij zich met de Schriften kunnen onderhouden, als zij het met vrienden en geburen doen.

3. De aanstoot, dien de vervolgers hieraan genomen hebben, vers 21. Zij wilden, dat er niet zou geschreven zijn: "de koning der Joden, maar dat Hij gezegd heeft: Ik ben de koning der Joden. Hier tonen zij zich:

a. Zeer nijdig en boosaardig tegen Christus. Het was niet genoeg, dat zij Hem lieten kruisigen, zij willen dat ook Zijn naam gekruisigd zal worden. Om zich te rechtvaardigen wegens de slechte behandeling, die zij Hem aandeden, wilden zij Hem een slecht karakter aanwrijven, Hem voorstellen als iemand, die zich een eer en een gezag wilde aanmatigen, die Hem niet toekwamen.
b. Dwaselijk naijverig op de eer van hun volk. Hoewel zij een overwonnen en in onderwerping gebracht volk waren, stonden zij toch zo overdreven stipt op hun roem, dat zij niet gezegd wilden hebben, dat deze hun koning was.
c. Zeer onbetamelijk en lastig tegenover Pilatus. Het kon niet anders of zij moesten er zich wel van bewust zijn, dat zij hem tegen zijn zin en gevoelen gedwongen hadden Christus te veroordelen, en toch blijven zij hem om zo onbeduidend een zaak nog lastig vallen, en dit was zoveel te erger, omdat zij Hem wel beschuldigd hadden te hebben voorgegeven, dat Hij de koning der Joden is, maar in gebreke waren gebleven het te bewijzen, en Hij had dit dan ook nooit gezegd.

4. Des rechters besluit om er bij te blijven: "Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven, en ik zal het niet veranderen om hen te believen."
A. Hiermede werd de overpriesters, die nog altijd de wet wilden voorschrijven, een belediging aangedaan. Naar Pilatus' wijze van spreken schijnt het, dat hij zich onrustig gevoelde, omdat hij aan hen had toegegeven, vertoornd op hen was, omdat zij er hem toe gedwongen hadden, en daarom wilde hij niet anders dan nors en gemelijk jegens hen zijn en door dit opschrift geeft hij te kennen:
a. Dat zij niettegenstaande hun beweren, niet oprecht waren in hun genegenheid voor de keizer en zijn regering, zij waren gans bereid om een koning der Joden te hebben, zo zij er een naar hun zin konden krijgen.
b. Dat een koning als deze, zo min en zo verachtelijk, goed genoeg voor hen was, goed genoeg om de koning der Joden te zijn, en dit zou het lot wezen van allen, die de Romeinse macht zouden durven tegenstaan.
c. Dat zij zeer onrechtvaardig en onredelijk geweest zijn in hun vervolgen van dezen Jezus, daar er geen schuld in hem was gevonden.

B. Hierdoor werd de Heere Jezus eer aangedaan. Pilatus bleef er bij, dat Hij de koning der Joden was. Wat hij geschreven heeft was, wat God eerst geschreven had, en daarom kon hij het niet veranderen, want alzo was er geschreven, dat Messias, de Vorst, uitgeroeid zou worden, Daniël 9:26. Dat is dus de ware reden van Zijn dood, Hij sterft omdat de Koning Israëls sterven moet, aldus moet sterven. Als de Joden Christus verwerpen, en Hem niet tot koning over zich willen hebben, blijft Pilatus, een heiden, er bij, dat Hij een koning is, hetgeen een voorproef is van hetgeen spoedig daarna geschieden zou, als de heidenen zich zullen onderwerpen aan het koninkrijk van de Messias, waartegen de ongelovige Joden hadden gerebelleerd.

II. Het verdelen Zijner klederen onder de krijgslieden, vers 23, 24. Vier soldaten werden gebruikt, als zij Jezus gekruist hadden, Hem aan het kruis hadden genageld en het hadden opgericht, met Hem er aan, en er niets meer te doen overig bleef dan te wachten, totdat Hij in de uiterste pijn en smart de geest had gegeven, toen gingen zij over tot het verdelen Zijner klederen, ieder hunner aanspraak makende op een gelijk deel, en zo maakten zij vier delen, zo nauwkeurig mogelijk de waardij er van berekenende, voor elke krijgsknecht een deel, daar echter Zijn rok, of opperkleed, een zeldzaam stuk was, zonder naad, van boven af geheel geweven, kwamen zij overeen om er om te loten. Merk hier op:

1. De schande, die zij de Heere Jezus aandeden door Hem van zijn klederen te ontdoen, eer zij Hem kruisigden. De schande der naaktheid is met de zonde in de wereld gekomen. Daarom heeft Hij, die zonde voor ons gemaakt is, die schande gedragen, teneinde de versmaadheid van ons af te wenden. Hij werd naakt uitgetogen, opdat wij met witte klederen bekleed zouden worden, Openbaring 3:18, en opdat wij, als wij ontkleed worden, niet naakt zullen gevonden worden.

2. Het loon, dat deze krijgsknechten zich zelf betaalden voor hun kruisigen van Christus. Zij waren bereid het te doen voor Zijn oude klederen. Er is niets zo slechts te doen, of er zullen mensen gevonden worden, slecht genoeg om het te doen, en dat wel voor een kleinigheid, een beuzeling. Waarschijnlijk hoopten zij meer dan gewoon voordeel te hebben van zijn klederen, daar zij gehoord hadden van genezingen, gewrocht door de aanraking van Zijn kleed, of wel verwachtende, dat zijn bewonderaars er hun veel geld voor zouden geven.

3. Hun spel over Zijn rok zonder naad. Wij lezen niet van iets, dat van waardij of merkwaardig was aan Hem, behalve van dit kleed, en dat, niet omdat het een bijzonder rijk of kostbaar gewaad was, maar alleen om het ongewone, want het was van bovenaf geheel geweven. Er was dus niets bijzonders in de vorm, dan een bijzondere eenvoudigheid. De overlevering zegt, dat zijn moeder het voor Hem geweven had, en voegt er bij dat het voor Hem gemaakt was, toen Hij nog een kind was, en dat het, gelijk de klederen der Israëlieten in de woestijn, niet verouderde, maar er is geen grond voor deze gedachte. De soldaten vonden het jammer om dat kleed te scheuren, want dan zou het uitrafelen, en een stuk er van zou ook nergens toe dienen, daarom wilden zij er maar liever het lot over werpen. Terwijl Christus de doodsstrijd streed, hebben zij zich vermaakt met hun buit van Hem. Gewoonlijk wijst men op het behouden van Christus' rok zonder naad om aan te tonen, hoe alle Christenen er voor moeten zorgen, dat zij de kerk van Christus niet verscheuren door twisting en verdeeldheid: maar sommigen hebben de opmerking gemaakt, dat de reden, waarom de soldaten de rok van Christus niet wilden scheuren, niet voortkwam uit eerbied voor Christus, maar omdat ieder hunner hoopte hem voor zich alleen te hebben. En zo zijn er velen, die sterk roepen tegen scheuring in de kerk, om geen andere reden, dan omdat zij er al de rijkdom en invloed van voor zich begeren. Zij, die zich tegen Luthers scheiding van de Roomse kerk hebben gekant, spraken heel veel van de tunica inconsultilis, de rok zonder naad, en sommigen van hen hebben daar zoveel nadruk opgelegd, dat zij de Inconsutilistæ, de Naadlozen genoemd werden.

4. De vervulling der Schrift hierin. David heeft in de geest deze bijzonderheid van Christus' lijden voorzegd in Psalm 22:19. Dat de gebeurtenis zo nauwkeurig overeenkomt met de voorzegging, bewijst:
a. Dat de Schrift het woord Gods is, dat de gebeurtenissen uit Christus' leven lang tevoren voorzegd heeft, en dat de gebeurtenissen plaatshadden overeenkomstig de voorzegging.
b. Dat Jezus de ware Messias is, want in Hem hadden en hebben al de Oud Testamentische voorzeggingen betreffende de Messias haar volkomen vervulling. Dit hebben dan de krijgsknechten gedaan.

III. De zorg, die Hij droeg voor Zijn moeder.
1. Zijn moeder blijft bij Hem tot in de dood, vers 25. Bij het kruis - zo nabij het haar slechts mogelijk was te komen - stonden zijn moeder en sommigen van zijn bloedverwanten en vrienden. In het eerst stonden zij, zoals hier gezegd is, bij het kruis, maar later hebben de soldaten hen waarschijnlijk genoodzaakt, om meer van verre te staan, zoals in Mattheüs en Markus gezegd wordt, of zij kunnen zich ook uit eigen beweging meer verwijderd hebben.

a. Zie hier de tedere liefde van deze vrome vrouwen voor onze Heere Jezus in Zijn lijden. Toen al Zijn discipelen, be - halve Johannes, Hem hadden verlaten, bleven zij Hem nabij. Zij lieten zich niet terughouden door de woede van de vijand, noch door het afgrijselijke van wat zij zagen. Zij konden Hem niet verlossen, zij konden Zijn lijden niet verlichten, maar toch bleven zij bij Hem, om Hem haar goeden wil te tonen. Het is een goddeloze en lasterlijke uitlegging, die sommige Roomse schrijvers hier geven van de omstandigheid, dat Maria bij het kruis stond, namelijk dat zij niet minder dan Hij bijgedragen heeft tot de genoegdoening voor de zonde, en aldus een medemiddelaarster en medehelpster is geworden in onze verlossing.
b. Wij kunnen ons voorstellen welk een smart en beproeving het voor deze arme vrouwen geweest is, om Hem aldus mishandeld te zien, inzonderheid voor de gezegende maagd. Thans werd het woord van Simeon vervuld: Een zwaard zal door uw eigen ziel gaan, Lukas 2:35. Zijn pijniging was hare pijniging, terwijl Hij aan het kruis was, was zij op de pijnbank, en zijn wonden deden haar hart bloeden, de smadingen dergenen. die Hem smaadden, zijn op hen gevallen, die bij Hem waren.
c. Wij kunnen met recht de kracht bewonderen der Goddelijke genade, die deze vrouwen ondersteund heeft onder deze zware beproeving, inzonderheid de moeder des Heeren. Wij bevinden niet, dat zij handenwringend daar stond, of zich het haar uitrukte, of hare klederen scheurde, of enig misbaar maakte, maar met verwonderlijke kalmte staan zij en hare vrienden bij het kruis. Voorzeker moeten zij voor zulk een mate van lijdzaamheid ondersteund zijn door Gods kracht, en de maagd Maria heeft gewis een volkomener hoop en verwachting gehad van de opstanding dan de overigen, waardoor zij aldus ondersteund werd. Wij weten niet wat wij kunnen dragen totdat wij beproefd worden, en dan weten wij wie gezegd heeft: Mijn genade is u genoeg.

2. Bij Zijn sterven maakt Hij nog op tedere, liefdevolle wijze voorziening voor zijn moeder. Waarschijnlijk was Jozef, haar man, reeds voorlang gestorven, en heeft haar Zoon Jezus haar onderhouden, wat zou er, daar Hij ging sterven, nu van haar worden? Hij zag haar daar staan bij het kruis, en kende hare droefheid en zorgen, en Hij zag, niet veraf, Johannes staan, en zo vestigde Hij een nieuwe betrekking tussen Zijn geliefde moeder en Zijn geliefden discipel, want Hij zei tot haar: "Vrouwe! zie uw zoon, voor wie gij voortaan een moederlijke genegenheid moet hebben", en tot hem "Zie uw moeder, aan wie gij kinderlijken eerbied en zorg moet wijden". En van die ure - die onvergetelijke ure - aan nam haar de discipel in zijn huis. Zie hier:
a. De zorg van Christus voor Zijn geliefde moeder. Hij was niet zo vervuld van, of ingenomen door, Zijn lijden, dat Hij Zij ne vrienden vergat, wier belangen Hij op het harte droeg. Zijn moeder was misschien wel zo vervuld van Zijn lijden, dat zij er niet aan dacht, wat er nu van haar zou worden, maar Hijzelf gaf plaats aan die gedachte. Zilver en goud had Hij niet om haar na te laten, geen bezitting, geen roerend of onroerend goed, en wij horen niets meer van de beurs, sedert Judas, die haar droeg, zich had verhangen. Hij had dus geen ander middel om voor zijn moeder te voorzien, dan door Zijn invloed aan te wenden bij een vriend, hetgeen Hij hier doet.

a. Hij noemt haar Vrouw, niet moeder, niet uit gebrek aan eerbied voor haar, maar omdat het woord moeder zo snijdend zou zijn geweest voor haar, wier hart reeds bloedde van smart, zoals toen Izaak tot Abraham zei: Mijn vader. Hij spreekt als iemand, die reeds niet meer in deze wereld is, maar reeds dood was voor hen, die Hem het dierbaarst waren. Die schijnbaar gering - achtende wijze van spreken tot zijn moeder, zoals ook bij een vorige gelegenheid, had ten doel om de onbehoorlijke eer te voorkomen of in bedwang te houden, die Hij voorzag dat

haar gegeven zou worden in de Roomse kerk, alsof zij moest delen in de eer der verlossing als daartoe met Hem te hebben samengewerkt.
b. Hij zegt haar Johannes te beschouwen als haren zoon: "Zie op hem, die daar bij u staat, als op uwen zoon, en wees als een moeder voor hem". Zie hier: Ten eerste, een voorbeeld van Goddelijke goedheid ter onzer bemoediging. Als God ons een lieflijkheid ontneemt, bereidt Hij ons een andere, wellicht van een zijde, vanwaar wij haar niet verwacht zouden hebben. Wij lezen van kinderen, die de kerk hebben zal, nadat zij er verloren had, Jesaja 49:21. Laat niemand dus alles verloren achten, wanneer een waterbak uitgedroogd is, want uit dezelfde fontein kan een andere gevuld worden.
Ten tweede. Een voorbeeld van kinderlijke plichtsbetrachting ter onzer navolging. Christus heeft hiermede aan kinderen geleerd, om zoveel als in hun vermogen is voor hun bejaarde ouders te zorgen. Toen David zelf in nood en verlegenheid was, heeft hij nog voor zijn ouders gezorgd en een toevlucht voor hen gevonden, 1 Samuel 22:3, en zo doet ook de Zoon van David hier. Bij hun dood behoren kinderen, naar vermogen, voor hun ouders te zorgen, indien dezen hen overleven en zulk een vriendelijkheid van hen nodig hebben.

b. Het vertrouwen, dat Hij in de beminden discipel heeft gesteld. Het is tot hem, dat Hij zegt: Zie uw moeder, dat is: Ik beveel haar in uw zorg, wees haar als een zoon, om haar zachtjes te leiden, Jesaja 51:18, en verlaat haar niet als zij oud geworden is, Spreuken 23:18.
Dit nu was:

a. een eer, die Johannes werd aangedaan, en een getuigenis beide van zijn wijsheid en van zijn trouw. Indien Hij, die alle dingen weet, niet had geweten dat Johannes Hem liefhad, Hij zou hem niet tot hoeder en verzorger Zijner moeder hebben aangesteld. Het is een grote eer om voor Christus gebruikt te worden, een grote eer, als ons iets van zijn belangen in de wereld wordt toevertrouwd.
b. Maar b. Het zal voor Johannes ook zorg en enigen last medebrengen, doch hij heeft die blijmoedig op zich genomen, en nam haar in zijn huis, geen bezwaar makende wegens moeite of onkosten, noch ook wegens zijn verplichting jegens zijn eigen gezin, of de kwaadwilligheid, die hij er zich mede op de hals kon halen. Zij, die Christus waarlijk liefhebben, en door Hem bemind worden, zullen blijde wezen met elke gelegenheid om Hem of de Zijnen van dienst te zijn. **Nicephorus** (Eccl. Hist. lib. II. Cap. 3) zegt, dat de maagd Maria nog elf jaren bij Johannes te Jeruzalem heeft gewoond, en toen gestorven is. Anderen zeggen, dat zij nog zolang heeft geleefd, dat zij met hem naar Efeziërs verhuisd is.

IV. De vervulling der Schrift, toen zij Hem edik gaven te drinken, vers 28, 29.
Merk op:
1. Hoeveel eerbied Christus getoond heeft voor de Schrift, vers 28. Hierna Jezus wetende dat nu alles volbracht was, opdat de Schrift zou vervuld worden - welke sprak van Zijn drinken in Zijn lijden - zei: Mij dorst, dat is: Hij vroeg om te drinken.

a. Het was niets vreemds of ongewoons, dat Hij dorstig was, wij vinden Hem dorstig op een reis, Hoofdstuk 4:6, 7, en nu Hij aan het einde Zijner reize is, is Hij wederom dorstig. Wèl mocht Hij dorsten na al de moeite en het voortjagen, dat Hij verduurd had, en nu in doodsstrijd zijnde, stervende, zuiver en alleen door bloedverlies en ontzettende pijn. De kwelling der hel wordt voorgesteld door heftigen dorst in de klacht van de rijken man, die om een druppel water smeekte om zijn tong te verkoelen. Tot diens eeuwigdurenden dorst zouden wij gedoemd zijn geworden, indien Christus niet voor ons had geleden.
b. Maar de reden Zijner klacht is wel enigszins verwonderlijk, het is het enige woord door Hem gesproken, dat op een klacht geleek over Zijn uitwendig lijden. Toen zij Hem geselden

en met doornen kroonden, heeft Hij niet uitgeroepen: "O Mijn hoofd!" of "o Mijn rug!" Maar nu riep Hij: "Mij dorst".
Want:
aa. Aldus wilde Hij uitdrukking geven aan de arbeid Zijner ziel, Jesaja 53:11. Hij dorstte naar de verheerlijking van God, en de voleindiging van het werk onzer verlossing en de gelukkigen uitslag Zijner onderneming.
bb. Aldus wilde Hij er zorg voor dragen, dat de Schrift zou vervuld worden. Tot nu toe was alles vervuld geworden, en Hij wist het, want dat was de zaak, die Hij van de beginne zorgvuldig had opgemerkt, en nu bracht Hij zich nog een ding voor de geest, voor welker vervulling het nu de tijd was. Het blijkt dat Hij de Messias was, niet alleen daarin, dat de Schrift nauwkeurig in Hem vervuld was, maar dat Hij dit ook in alles op het oog heeft gehad. Hieruit blijkt, dat God in waarheid met Hem is geweest - dat Hij in alles wat Hij deed strikt en nauwkeurig naar het woord van God heeft gehandeld, er zorg voor dragende, de wet en de profeten niet te ontbinden, maar te vervullen.

Nu heeft de Schrift:
Ten eerste. Zijn dorsten voorzegd, en daarom heeft Hij zelf dit meegedeeld, zeggende: Mij dorst, want anders zou dit niet geweten zijn kunnen worden, het was voorzegd, dat zijn tong zou kleven aan Zijn gehemelte, Psalm 22:16. Toen Simson, een voornaam type van Christus, hopen van Filistijnen had verslagen, heeft hem zeer gedorst, Richteren 15:18, en zo heeft Christus gedorst, toen Hij aan het kruis de overheden en de machten heeft uitgetogen.
Ten tweede. De Schrift had voorzegd, dat zij Hem in Zijn dorst edik te drinken zouden geven, Psalm 69:22. Zij hadden Hem al edik te drinken gegeven eer zij Hem kruisigden, Mattheüs 27:34, maar daarin was de profetie niet nauwkeurig vervuld, want dat was niet in Zijn dorst, daarom heeft Hij nu gezegd: Mij dorst, en vroeg Hij er om. Toen zij Hem de edik gaven voor Hij gekruisigd werd, wilde Hij dien niet drinken, maar nu nam Hij hem aan. Christus wilde liever een belediging uitlokken, dan een profetie onvervuld laten. Onder al onze beproevingen moet ons dit tot een voldoening wezen, dat Gods wil er in geschiedt, en dat het woord Gods er in vervuld wordt.

2. Zie hoe weinig eerbied zijn vervolgers Hem betoonden, vers 29: Daar stond dan een vat vol ediks, volgens de gewoonte waarschijnlijk bij al zulke terechtstellingen, of, gelijk anderen denken, het was daar nu met opzet geplaatst om Christus nog meer minachting te betonen, in plaats van de beker wijns, dien zij plachten te geven aan degenen, die bitterlijk bedroefd van ziel zijn, gaven zij Hem edik, alsof die goed genoeg voor Hem was. Zij vulden er een spons mede, want zij wilden Hem geen beker toestaan, en deden ze op hysop , een hysopstengel, en brachten hem zo naar Zijn mond, hussoopoo perithentes - zij deden er hysop omheen, zo kan dit ook genomen worden, of, gelijk anderen het opvatten: zij mengden hem met hysopwater, en dit gaven zij Hem te drinken, toen Hem dorstte, een droppel water zou zijn tong veel beter verkoeld hebben dan een teug ediks, maar hieraan heeft Hij zich om onzentwil onderworpen. Wij hadden de onrijpe druiven gegeten, en zo zijn zijn tanden stomp geworden, wij hadden alle lieflijkheid en gerieflijkheid des levens verbeurd, en daarom zijn zij Hem onthouden. Toen de hemel Hem een lichtstraal ontzei, heeft de aarde Hem een druppel waters ontzegd, en er Hem edik voor in de plaats gegeven.

V. Het stervenswoord, waarmee Jezus de geest gaf, vers 30. Toen Jezus de edik genomen had, zoveel er van als Hij goedvond, zei Hij: Het is volbracht! en daarmee het hoofd buigende gaf Hij de geest.
Let op:

1. Hetgeen Hij zei, en naar wij mogen onderstellen, heeft Hij het juichend en met blijdschap gezegd: - *Tetelesstai* - Het is volbracht, een veelomvattend en troostrijk woord.

a. Het is volbracht, dat is: het is gedaan: de boosheid en vijandschap Zijner vervolgers hadden nu het ergste gedaan, wat zij konden doen. Toen Hem de laatste smaad was aangedaan in de edik, dien zij Hem te drinken gaven, zei Hij: "Dit is het laatste, nu ga Ik buiten hun bereik, waar de bozen ophouden van te beroeren.
b. Het is volbracht, dat is: de raad en het gebod zijn Vaders betreffende Zijn lijden waren nu volbracht, het was een bepaalde raad, en Hij droeg zorg, dat iedere tittel en jota er van volbracht werd, Handelingen 2:23. Toen Hij inging tot Zijn lijden, had Hij gezegd: Vader, Uw wil geschiede, en nu zegt Hij met zielsvermaak: "hij is geschied". Het was zijn spijs en drank Zijn werk te volbrengen, Hoofdstuk 4:34, en de spijs en drank verkwikten Hem, toen zij Hem gal en edik gaven.
c. Het is volbracht, dat is: aan al de typen van het Oude Testament werd in Zijn lijden beantwoord, al de profetieën zijn vervuld. Hij spreekt alsof, nu zij Hem de edik gegeven hadden, Hij geen enkel woord in het Oude Testament meer kon bedenken, dat door Hem voor Zijn dood volbracht moest worden, dat nu niet volbracht was, zoals Zijn verkocht worden voor dertig zilveren penningen, dat zijn handen en voeten doorgraven zullen worden en zijn klederen verdeeld, enz. en nu dit geschied is, is het volbracht.
d. Het is volbracht, dat is: de ceremoniële wet is opgeheven, en een einde gemaakt aan het verplichtende er van. Het wezen is nu gekomen, en de schaduwen zijn weggegaan. Zo - even is de voorhang des tempels gescheurd, de middelmuur des afscheidsels is gebroken, namelijk de wet der geboden in inzettingen bestaande, Efeziërs 2:14, 15. De Mozaïsche bedeling is ontbonden, om plaats te maken voor een betere hoop.
e. Het is volbracht, dat is: de zonde is voleindigd, er is een einde gemaakt aan de overtreding, en een eeuwige gerechtigheid is aangebracht. Dit schijnt te verwijzen naar Daniël 9:24. Het Lam Gods is geofferd om de zonde der wereld weg te nemen, en het is geschied, Hebreeën 9:26.
f. Het is volbracht, dat is: Zijn lijden was nu afgedaan, het lijden van zijn ziel en van Zijn lichaam. De storm is voorbij, het ergste is voorbij, al zijn pijn en doodsbenauwdheid is ten einde, en Hij gaat henen naar het paradijs, Hij gaat in tot de vreugde, die Hem was voorgesteld. Laat allen, die voor Christus en met Christus lijden, zich hiermede vertroosten, dat, na nog een kleinen tijd, ook zij zullen zeggen: Het is volbracht.
g. Het is volbracht, dat is: Zijn leven was nu voleindigd, Hij stond op het punt van de geest te geven, en nu is Hij niet meer in de wereld, Hoofdstuk 17:11. Het is zoals het woord van Paulus, 2 Timotheüs 4:7 "Ik heb de loop geëindigd". het uurglas is ledig, mene, mene geteld en voleindigd. Daartoe moeten wij allen weldra komen.
h. Het is volbracht, dat is: het werk van des mensen verlossing en zaliging is nu voltooid, het moeilijkste deel der onderneming tenminste is afgedaan, aan de gerechtigheid Gods is ten volle voldaan, aan de macht van Satan de genadeslag toegebracht, een fontein van genade is geopend, die steeds zal vloeien, een grondslag gelegd voor eeuwigen vrede en zaligheid. Christus heeft geheel Zijn werk voleindigd, Hoofdstuk 17:4, want Gods werk is volmaakt, Ik zal het beginnen en voleinden, zegt Hij. En, gelijk het in het werk der verlossing was, zo is het ook in de toepassing er van, "Hij, die een goed werk in ons begonnen heeft, zal het voleindigen, de verborgenheid Gods zal vervuld worden".

2. Wat Hij deed: *Hij boog het hoofd en gaf de geest.* Zijn sterven was vrijwillig, want Hij was niet alleen het offer, maar ook de priester en offeraar, en de animus offerentis - de geest of gezindheid van de offeraar was het alles in alles van het offer. Christus heeft in Zijn lijden Zijn wil getoond, in welken wil wij geheiligd zijn.

a. Hij gaf de geest. Zijn leven werd Hem niet afgedwongen, Hij heeft het vrijwillig afgelegd. Vader, in uw handen beveel Ik Mijnen geest, had Hij gezegd, waarmee Hij de bedoeling dezer daad heeft uitgedrukt. Ik geef Mij zelf tot een rantsoen voor velen, en dienovereenkomstig gaf Hij de geest, betaalde Hij de prijs van vergeving en leven in de hand Zijns Vaders. Vader, verheerlijk Uwen noam.
b. Hij boog het hoofd. Zij, die gekruisigd waren, hieven het hoofd op om lucht te scheppen, en hun hoofd zonk niet neer voor zij de laatsten adem hadden uitgeblazen. Maar Christus heeft, ten einde zich nog werkzaam te betonen in Zijn sterven, eerst het hoofd gebogen, zich, als het ware, er toe schikkende om te ontslapen. God heeft ons aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen, haar op het hoofd leggende van dit grote Offer, en sommigen denken, dat Hij door het hoofd te buigen Zijn gevoel of bewustheid wilde te kennen geven van de last, die op Hem drukte. Zie Psalm 38:5:40:13. Het buigen van Zijn hoofd toont zijn onderworpenheid aan de wil Zijns Vaders, en zijn gehoorzaamheid tot de dood toe. Hij schikte zich tot het werk van sterven, zoals Jakob, toen hij zijn voeten samen legde op het bed, en de geest gaf.

Johannes 19:31 - 37
Dit voorval van het doorsteken van Christus' zijde na Zijn dood wordt alleen door dezen evangelist meegedeeld.

I. Let op het bijgeloof der Joden, dat er de aanleiding toe was, vers 31:dewijl het de voorbereiding was van de sabbat, en deze sabbat, in de paasweek zijnde, was groot. Om eerbied te tonen voor de sabbat wilden zij niet, dat de dode lichamen aan het kruis zouden blijven op de sabbat, maar baden Pilatus, dat hun benen zouden gebroken worden, hetgeen een wrede, doch afdoende wijze was om een einde te maken aan hun leven, zodat zij dan begraven konden worden. Merk hier op:
1. Hoe zij wensten aan hun eerbied voor de komenden sabbat te doen geloven, omdat het een der dagen der ongezuurde broden was, en, naar sommigen uitgerekend hebben, de dag van het offeren der eerstelingen van de vruchten. Iedere sabbat is heilig, is een feestdag, maar dit was megalê hêmera - een grote dag. De Paas - sabbatdagen zijn hoogtijden, sacramentsdagen, Avondmaalsdagen, hoge feestdagen, en er behoort meer dan gewone voorbereiding voor te wezen, opdat zij in waarheid hoge feestdagen, dagen der hemelen voor ons zijn zullen.

2. Hoe zij het een smaad achtten voor dien dag, als de dode lichamen aan het kruis zouden blijven hangen. Dode lichamen mochten nooit blijven hangen, Deuteronomium 21:23, maar in dit geval zouden de Joden de gewoonte der Romeinen toegelaten hebben, indien het geen buitengewone dag geweest was, en, daar er toen vele vreemdelingen van alle plaatsen te Jeruzalem waren, zou dit hun een ergernis geweest zijn. Ook konden zij het wellicht niet dragen het gekruiste lichaam van Christus te zien, want, zo hun geweten niet gans en al toegeschroeid was, moet het hun, nu hun woede begon te verkoelen, wel verwijtingen gedaan hebben.
3. Hun verzoek aan Pilatus, om hun lichamen, die nu zo goed als dood waren, maar af te maken, niet door hen te worgen of te onthoofden, dat een medelijdend verhaasten zou geweest zijn van het einde van hun lijden, "de genadeslag", zoals wij het noemen, maar door hun benen te breken, dat hen onder hevige pijn zou doen sterven. De barmhartigheden der goddelozen zijn wreed, en de voorgewende heiligheid der geveinsden is afschuwelijk. Deze Joden wilden het doen voorkomen, alsof zij groten eerbied hadden voor de sabbat, maar zij hadden geen eerbied voor recht of gerechtigheid, zij hadden geen gewetensbezwaar om een onschuldigen, voortreffelijken persoon te laten kruisigen, maar wèl om een dood lichaam aan het kruis te laten hangen.

II. Het afmaken der twee moordenaren, die met Hem gekruist waren, vers 32. Pilatus was de Joden nog altijd ter wille en gaf de orders, die zij begeerden, en de krijgsknechten kwamen, verhard en onvatbaar voor medelijden, en braken de benen der twee moordenaars, dat hun ongetwijfeld ontzettende smartkreten ontwrong, en hen deed sterven overeenkomstig de wreden aard van Nero, namelijk zo, dat zij zich voelden sterven. Een dezer moordenaars was een boetvaardige, en had van Christus de verzekering ontvangen, dat hij weldra met Hem in het paradijs zou wezen, en toch stierf hij onder dezelfde pijn en in dezelfde ellende als de andere moordenaar, want alle dingen komen gelijkelijk over allen. Velen gaan naar de hemel voor wie er banden zijn tot hun dood toe, en sterven met een bittere ziel. De uiterste doodsbenauwdheid, de schrikkelijkste doodsstrijd is geen beletsel voor de levende vertroosting, welke weggelegd is voor de heilige ziel aan geen zijde des doods. Christus stierf en ging naar het paradijs, maar stelde een wacht aan om Hem derwaarts heen te geleiden. Dit is de orde van het heengaan naar de hemel: - Christus, de eersteling en voorloper, daarna die van Christus zijn.

III. De proeve die genomen werd, om te weten, of Christus al of niet dood was, waardoor die dood buiten twijfel werd gesteld.
1. Zij onderstelden dat Hij dood was, en daarom hebben zij zijn benen niet gebroken, vers 33. Merk hier op:
a. Dat Jezus in minder tijd gestorven is dan gekruisten gewoonlijk stierven. Zijn lichaamsgestel, dat wellicht uiterst fijn en teer was, werd daardoor ook spoediger door pijn afgemat en uitgeput, of liever: dit was om aan te tonen, dat Hij zelf Zijn leven heeft afgelegd, dat Hij kon sterven wanneer het Hem goeddocht, al waren zijn handen ook met nagelen aan het kruis gehecht. Hij onderwierp zich aan de dood, maar werd er niet door overwonnen.
b. Dat zijn vijanden van Zijn dood overtuigd waren. De Joden, die daar stonden om toe te zien, dat de terechtstelling volkomen plaatshad, zouden deze daad van wreedheid niet hebben nagelaten, indien zij er niet zeker van waren, dat Hij buiten het bereik er van was.
c. Welke gedachten er ook zijn in het hart des mans, de raad des Heeren zal bestaan. Zij hadden wel bepaald het voornemen en de wil om zijn benen te breken, maar Gods raad anders zijnde, werd dit voorkomen.

2. Omdat zij zeker wilden zijn van Zijn dood, hebben zij een proeve genomen, waardoor hij buiten twijfel werd gesteld. Een der krijgsknechten doorstak zijn zijde met een speer, het hart willende treffen, en terstond kwam er bloed en water uit, vers 34.
a. De soldaat wilde hierdoor de vraag tot beslissing brengen, of Hij al of niet gestorven was, en door deze eervolle wonde in zijn zijde vervingen zij de smadelijke wijze, waarop zij de twee anderen hebben afgemaakt. Volgens de overlevering was de naam van dien soldaat Longinus, en die overlevering zegt verder dat hij, aan een oogziekte lijdende, terstond genezen werd door enige droppelen van het bloed uit Christus' zijde, die er op gevallen waren. Dit zou van rijke betekenis zijn, indien het verhaal slechts op goede gronden steunde.
b. Maar God had er een verdere bedoeling mede, en wel:
aa. Om het bewijs te geven van de waarheid van Zijn dood, hetgeen dan weer een bewijs zal. Zijn van zijn opstanding, Indien Hij slechts schijndood was, of een onmacht had, dan zou zijn opstanding bedrog zijn, maar uit deze proefneming bleek, dat Hij zeer zeker dood was, want deze speer verbrak en vernietigde de fontein des levens, en naar al de wetten en de loop der natuur was het onmogelijk, dat een menselijk lichaam zulk een wonde in de levensdelen zou overleven.
bb. Om het doel van Zijn dood duidelijk te maken. Er was veel verborgenheid in opgesloten, en dit zo plechtig getuigenis van Zijn dood, vers 35, geeft te kennen, dat er iets

wonderbaarlijks in was, dat het bloed en het water duidelijk en onderscheidenlijk uit dezelfde wonde vloeide, het was tenminste van grote betekenis. Deze zelfde apostel verwijst er naar als naar iets zeer gewichtigs, 1 Johannes 5:6 - 8.

Ten eerste. Het openen Zijner zijde was vol van betekenis. Als wij onze oprechtheid willen betuigen, dan wensen wij dat er een venster ware in ons hart, zodat onze gedachten en bedoelingen voor allen zichtbaar worden. Door dit venster, geopend in Christus' zijde, kunt gij in Zijn hart zien, er vurige liefde zien, liefde sterk als de dood, gij kunt er ook onze namen geschreven zien. Sommigen zien er een toespeling in op het openen van Adams zijde in zijn staat der onschuld. Toen Christus, de tweede Adam, in een diepen slaap was gevallen aan het kruis, werd zijn zijde geopend, en daaruit werd zijn kerk genomen, die Hij zich ondertrouwd had. Zie Efeziërs 5:30, 32.
Ten tweede. Het bloed en het water, die er uitvloeiden, waren van betekenis.

1. Zij wezen op de twee grote voorrechten en weldaden, die door Christus allen gelovigen ten deel vallen - rechtvaardigmaking en heiligmaking, het bloed tot vergeving van zonden, het water tot wedergeboorte, bloed tot verzoening, water tot reiniging. Onder de wet werd veel gebruik gemaakt van bloed en water, Schuld moest geboet worden door bloed, onreinheid moest weggedaan worden door het water der reiniging. Deze twee moeten altijd samengaan: gij zijt geheiligd, gij zijt gerechtvaardigd, 1 Corinthiërs 6:11. Christus heeft hen samengevoegd, en wij moeten ze niet willen scheiden. Beiden zijn zij uit de doorstoken zijde onzes Verlossers gevloeid. Aan Christus gekruist zijn wij de verdienste voor onze rechtvaardigmaking, de Geest en de genade voor onze heiligmaking verschuldigd, en het laatste hebben wij even nodig als het eerste, 1 Corinthiërs 1:30.

2. Zij wezen op de twee grote inzettingen - den Doop en het Avondmaal des Heeren, door welke deze weldaden en voorrechten aan de gelovigen voorgesteld en verzegeld en op hen toegepast worden, beiden zijn zij door Christus ingesteld en bekrachtigd. Het is niet het water in de doopvont, dat voor ons het bad der wedergeboorte is, maar wel het water, dat uit Christus' zijde vloeide, het is niet het druivebloed, dat het geweten der mensen zal bevredigen en de ziel verkwikken, maar wèl het bloed uit de zijde van Christus. Nu was de rots geslagen, 1 Corinthiërs 10:4, nu was de fontein geopend, Zacharia 13:1, nu waren de fonteinen des heils gegraven, Jesaja 12:3. Hier is de rivier, welker beekjes de stad Gods zullen verblijden.

IV. Het getuigenis der waarheid hiervan, afgelegd door een ooggetuige, vers 35, de evangelist zelf.
Merk op:
1. Welk een bevoegd getuige hij was van de feiten.
a. Wat hij getuigde, heeft hij gezien. Hij had het niet van horen zeggen, en evenmin heeft hij het slechts gegist, neen, hij is er ooggetuige van geweest, het is hetgeen wij gezien hebben met onze ogen, hetgeen wij aanschouwd hebben, 1 Johannes 1:1, 2 Petrus 1:16, hebbende alles van voren aan naarstig onderzocht, Lukas 1:3.
b. Wat hij gezien heeft, daarvan heeft hij een getrouw getuigenis afgelegd, hij heeft niet slechts de waarheid gezegd, maar de gehele waarheid, en hij heeft dit niet slechts mondeling betuigd, maar ook in geschrifte, in perpetuam rei memoriam - tot een eeuwige gedachtenis.
c. Zijn getuigenis is waarachtig, want hij schreef niet slechts uit eigen persoonlijk weten en opmerken, maar ook naar de ingeving van de Geest der waarheid, die in alle waarheid leidt.
d. Hij was zelf ten volle verzekerd van de waarheid van hetgeen hij schreef, en heeft met anderen willen bewegen te geloven wat hij zelf niet geloofde: hij weet, dat hij zegt hetgeen waar is.

e. Hij getuigde deze dingen, opdat ook wij geloven mogen. Hij heeft ze niet slechts vermeld voor zijn eigen voldoening, of voor het bijzonder gebruik van zijn vrienden, maar heeft ze bekend gemaakt in de wereld, niet om de nieuwsgierigen te behagen of de geleerden genoegen te doen, maar om de mensen er toe te brengen om tot hun eeuwig welzijn in het Evangelie te geloven.

2. Zijn nauwkeurigheid in deze bijzondere aangelegenheid. Opdat wij wèl verzekerd zouden zijn van de waarheid van Christus' dood, zag hij Zijn hartenbloed vloeien, en hiermede de weldaden, die voor ons voortvloeien uit Zijn dood, aangeduid door het bloed en het water, die uit zijn zijde vloeiden. Laat dit de vreze tot zwijgen brengen van zwakke Christenen, en hen aanmoedigen in hun hoop, de ongerechtigheid zal hun verderf niet wezen , want beide bloed en water zijn uit Christus' doorstoken zijde gevloeid, beide om hen te rechtvaardigen en hen te heiligen, en zo gij vraagt: Hoe kunnen wij zeker hiervan wezen? dan luidt het antwoord, gij kunt er zeker van zijn, want die het gezien heeft, die heeft het getuigd.

V. De vervulling der Schrift in dit alles, vers 36. Opdat de Schrift vervuld worde en aldus de eer van het Oude Testament gehandhaafd, en de waarheid van het Nieuwe Testament bevestigd zou worden. Wij zien er hier twee voorbeelden van:
1. De Schrift werd vervuld in het niet - breken van zijn benen, waardoor dit woord vervuld werd: Geen been van Hem zal verbroken worden.
a. Die belofte was wel gedaan aan al de rechtvaardigen, maar bedoelde toch voornamelijk Jezus Christus, de Rechtvaardige, Psalm 34:21. Hij bewaart al zijn beenderen, niet een van die wordt gebroken. En David zegt in de geest: Al mijn beenderen zullen zeggen: Heere, wie is U gelijk! Psalm 35:10.
b. Er was een type hiervan in het paaslam, waarnaar hier inzonderheid verwezen schijnt te worden, Exodus 12:46, gij zult geen been daarvan breken, en dat wordt herhaald in Numeri 9:12:zij zullen daarvan geen been breken, voor welke wet de wil van de wetgever de reden is, maar het antitype moet beantwoorden aan het type. Ook ons Pascha is voor ons geslacht, namelijk Christus, 1 Corinthiërs 5:7. Hij is het Lam Gods, Johannes 1:29, en, als het ware Pascha, bleven zijn beenderen ongebroken. Dit bevel omtrent Zijn gebeente werd gegeven toen Hij dood was, zoals ook omtrent Jozefs gebeente, Hebreeën 11:22.
c. Er lag een betekenis in opgesloten: de kracht van het lichaam ligt in het gebeente. Het Hebreeuwse woord voor de beenderen betekent de kracht, en daarom moest geen been van Christus gebroken worden, om aan te tonen dat, hoewel Hij gekruisigd is in zwakheid, zijn macht om te behouden toch onverbroken is. De zonde breekt onze beenderen, zoals zij die van David heeft gebroken, Psalm 51:10, maar Christus' beenderen heeft zij niet gebroken, Hij stond kloek en sterk onder de last, machtig om te behouden.

2. De Schrift werd vervuld in het doorsteken van zijn zijde, vers 37. Zij zullen mij aanschouwen, dien zij doorstoken hebben, aldus is het geschreven in Zacharia 12:10. En aldaar zegt dezelfde, die de Geest der genade uitstort, en geen mindere kan zijn dan de God der heilige profeten: Zij zullen zien in welken zij gestoken hebben.
a. Hierin ligt opgesloten, dat de Messias doorstoken zal worden, en dit is hier meer ten volle vervuld dan in het doorgraven van zijn handen en voeten, Hij was doorstoken door het huis Davids en de inwoners van Jeruzalem, gewond in het huis Zijner liefhebbers, zoals er volgt in Zacharia 13:6.
b. Er is beloofd, dat zij, nadat de Geest zal zijn uitgestort, op Hem zullen zien en rouwklagen. Dit is ten dele vervuld geworden, toen velen van hen, die Hem vervolgd en gedood hebben, verslagen werden in het hart en er toe gebracht werden in Hem te geloven, en het zal nog verder vervuld worden, in genade, wanneer gans Israël zal zalig worden, en, in toorn, wanneer

zij, die volharden in hun ongelovigheid, Hem zullen zien, dien zij doorstoken hebben, en over Hem rouw zullen bedrijven. Openbaring 1:7. Maar het is van toepassing op ons allen. Wij allen zijn schuldig aan het doorsteken van de Heere Jezus, en het is voor ons allen nodig en van het uiterste belang om met aandoening des harten op Hem te zien.

Johannes 19:38 - 42
Wij hebben hier het bericht van de begrafenis van het gezegende lichaam onzes Heeren Jezus. De begrafenisplechtigheden van de groten der aarde worden met nieuwsgierigheid gadegeslagen, maar het treurige begraven van geliefde vrienden met deelnemende belangstelling. Kom en aanschouw een buitengewone begrafenisplechtigheid, zoals er nooit een geweest is! Kom en aanschouw de begrafenis van Hem, die het graf overwonnen en begraven heeft, een begrafenis, die het graf versiert en verzacht voor allen, die geloven. Laat ons daar ons nu heen wenden, om dat grote gezicht te zien. Wij hebben:

I. Het verzoek om het lichaam, vers 38. Dit geschiedde door Jozef van Ramah, of Arimathea, van wie in geheel de Nieuw Testamentische geschiedenis geen gewag wordt gemaakt, behalve alleen in het verhaal, dat ieder der evangelisten ons geeft van Christus' begrafenis, waarmee hij voornamelijk gemoeid was.
Merk op:

1. De hoedanigheid van dezen Jozef. Hij was een discipel van Christus, incognito - bedekt, of in het verborgen, een beter vriend van Christus dan waarvoor hij gehouden wenste te worden. Het was zijn eer, dat hij een discipel van Christus was, en er zijn van de zodanige, die zelf voorname, grote mannen zijn, maar onvermijdelijk met slechte mensen verbonden zijn. Maar het was zijn zwakheid, dat hij dit bedekt was, toen hij Christus voor allen had moeten belijden, ja al had hij er ook zijn hoog aanzien of zijn ereambten door verloren. Discipelen behoren dit openlijk te zijn, toch kan Christus discipelen hebben, die dit in oprechtheid zijn, al is het dan ook in het verborgen, beter in het verborgen dan in het geheel niet, inzonderheid als zij, evenals deze Jozef hier, al sterker en sterker worden in hun geloof. Sommigen, die onder kleinere beproevingen vreesachtig waren, zijn onder grotere beproevingen kloekmoedig geworden, zoals Jozef hier. Hij verborg zijn genegenheid voor Christus om de vreze der Joden, opdat zij hem niet uit zouden werpen uit de synagoge, of tenminste uit het sanhedrin, hetgeen alles was wat zij konden doen. Tot Pilatus, de stadhouder, ging hij met vrijmoedigheid, en toch vreesde hij de Joden. De onmachtige boosheid van hen, die slechts kunnen gispen en smalen en schreeuwen, is voor verstandige en goede mensen soms vreeslijker dan men zou denken.

2. Zijn deel in deze zaak. Door zijn aanzien of betrekking toegang hebbende tot Pilatus, verzocht hij hem om de beschikking te mogen hebben over het lichaam. Zijn moeder en geliefde vrienden of betrekkingen hadden geen moed en ook geen invloed, om zo iets te beproeven. Zijn discipelen waren weggegaan, indien niemand verscheen, dan zullen de Joden, of de krijgsknechten, Hem met de moordenaren begraven, en daarom heeft God dien aanzienlijken man verwekt, om er voor op te komen, opdat de Schrift zou vervuld worden, en het betamelijke ook met het oog op Zijn aanstaande wederopstanding, betracht zou kunnen worden. Als God een werk te doen heeft, dan kan Hij de zodanige vinden, die er geschikt voor zijn, en hun de vrijmoedigheid geven om het te doen. Beschouw het als een voorbeeld van Christus' vernedering, dat Zijn dood lichaam aan het goeddunken van een Heidensen rechter was overgelaten, en dat hem om vergunning verzocht moest worden om het te begraven, alsook, dat Jozef het lichaam niet wilde nemen, voor hij er de stadhouder om gevraagd en het van hem verkregen had, want, in de zaken, waarin de macht der overheid betrokken is,

moeten wij aan die overheid de verschuldigden eerbied bewijzen, en ons vreedzaam aan haar onderwerpen.

II. De toebereiding voor het balsemen, vers 39. Dit geschiedde door Nicodémus, ook een aanzienlijk man, die een openbaar ambt bekleedde. Hij bracht een mengsel van mirre en aloë, die, naar sommigen denken, bittere bestanddelen waren, om het lichaam voor bederf te bewaren, en volgens anderen, waren zij geurig, om het welriekend te maken. Hier is:
1. De hoedanigheid van Nicodémus, die in veel opzichten overeenkomt met die van Jozef, hij was een bedekt vriend van Christus, hoewel niet Zijn voortdurende volgeling Hij was eerst des nachts tot Jezus gekomen, maar nu heeft hij Hem, evenals te voren, Hoofdstuk 7:50, 51, openlijk erkend. De genade, welke in het eerst als een gekrookt riet is, kan later sterk worden als een ceder, en het sidderende lam moedig worden als een jonge leeuw. Zie Romeinen 14:4. Het is te verwonderen, dat Jozef en Nicodémus, mannen van zoveel invloed, niet vroeger zijn opgetreden en dat zij Pilatus niet verzocht hebben Christus niet te veroordelen, inzonderheid, daar zij zagen hoe afkerig Pilatus was om het te doen. Om Zijn leven te vragen, zou een edeler daad zijn geweest, dan om Zijn lichaam te vragen. Maar Christus wilde niet, dat zijn vrienden iets zouden doen of ondernemen, om Zijn dood te voorkomen. nu zijn ure gekomen was. Terwijl zijn vervolgers de vervulling der Schriften bevorderen, moeten zijn volgelingen haar niet verhinderen.

2. De vriendelijkheid van Nicodémus, die niet gering was, hoewel van een anderen aard. Jozef diende Christus met zijn invloed, Nicodémus met zijn beurs. Waarschijnlijk hebben zij in overleg met elkaar gehandeld, terwijl de een het verlof bezorgde voor de begrafenis, heeft de ander de specerijen bereid, om aldus met spoed te werk te kunnen gaan, want hun tijd er voor was zeer beperkt. Maar waarom hebben zij zich al die moeite gegeven voor Christus' lichaam?
a. Sommigen denken, dat wij er de zwakheid van hun geloof in kunnen zien. Een vast geloof aan de opstanding ten derden dage zou hun al die moeite en onkosten bespaard hebben, en zou Gode welbehaaglijker zijn geweest dan al die specerijen. - Dode lichamen voor welke het graf een langdurig verblijf moet wezen, kunnen wel een zodanige toebereiding nodig hebben, maar is daar ook behoefte aan voor iemand, die er slechts inkeert als een reiziger, om er een paar nachten in te vertoeven.
b. Wij kunnen er echter zeer duidelijk de kracht in zien van hun liefde. Zij toonden er hun waardering mede voor Zijn Persoon en zijn leer, en dat die waardering niet verminderd was door de smaad van het kruis. Zij, die zo ijverig en bedrijvig waren om zijn kroon te ontheiligen, en zijn ere in het stof te werpen, konden nu reeds zien, dat zij ijdelheid bedacht hebben, want, gelijk God Hem ere aangedaan heeft in Zijn lijden, zo hebben mensen, en zelfs voorname mensen, dit ook gedaan. Zij toonden niet slechts de liefdevollen eerbied van Zijn lichaam in de aarde neer te leggen, maar ook de eerbewijzing, die aan grote mannen gegeven placht te worden. Dit konden zij doen, en toch ook uitzien naar zijn opstanding, ja meer, zij konden dit doen in het geloof en de verwachting er van. Daar God ere bestemd heeft voor Zijn lichaam, wilden zij het eren. Evenwel, wij moeten onze plicht doen overeenkomstig de tijd en de gelegenheid, en het verder aan God overlaten om zijn beloften te vervullen op Zijn eigen tijd en zijn eigene wijze.

III. Het lichaam toebereid, vers 40. Zij namen het in het een of ander naburige huis, en het gereinigd hebbende van bloed en stof, bonden zij het voegzaam en betamelijk "in linnen doeken met de specerijen, die waarschijnlijk tot een zalve gemaakt waren, gelijk de Joden de gewoonte hebben van begraven of balsemen, zoals Dr. Hammond meent.

1. Hier was nu zorg gedragen voor Christus' lichaam: het werd in linnen doeken gewonden. Onder de klederen, die wij gebruiken, heeft Christus zelfs de grafklederen gedragen, om ze voor ons licht en gemakkelijk te maken, en ons in staat te stellen ze onze bruiloftsklederen te noemen. Zij omwonden het lichaam met de specerijen, want al zijn klederen, zijn grafklederen n iet uitgezonderd, zijn doorgeurd van mirre, en aloë (de specerijen, die hier worden vermeld) uit de elpenbenen paleizen, Psalm 45:9, en een elpenbenen paleis was het in de rots gehouwen graf voor Christus. Dode lichamen en graven zijn schadelijk en afkeerwekkend, vandaar dat de zonde vergeleken wordt bij een lichaam des doods, en een open graf, maar Christus' offerande, Gode een welriekende reuke zijnde, heeft ons bederf weggenomen. geen zalve of reukwerk kan het hart zo verheugen als het graf onzes Verlossers ons hart verheugt, als er geloof is om er de kostelijken geur van gewaar te worden.

2. In overeenstemming met dit voorbeeld, moeten ook wij zorge hebben voor de dode lichamen van Christenen, niet om hun overblijfselen als iets heiligs te bewaren en te aanbidden, neen, zelfs niet van de uitnemendste heiligen en martelaren (niets dergelijks werd met het dode lichaam van Christus zelf gedaan) maar om ze zorgvuldig te begraven, het stof in het stof, als die geloven, dat de dode lichamen der heiligen nog verenigd zijn met Christus, en bestemd zijn voor heerlijkheid en onsterfelijkheid ten laatsten dage. De opstanding der heiligen zal wezen krachtens de opstanding van Christus, daarom moeten wij, als wij hen begraven, het oog hebben op Christus' begrafenis, want, gestorven zijnde, spreekt Hij aldus: uw doden zullen leven, Jesaja 26:19. Bij het begraven onzer doden is het niet nodig, dat wij in elke bijzonderheid de begrafenis van Christus navolgen, alsof ook wij in linnen gebonden, en in een hof begraven moeten worden, en, evenals Hij, gebalsemd moeten worden. Maar zijn begrafenis naar de wijze der Joden leert ons, dat wij in dergelijke zaken ons moeten regelen naar de wijze van het land, waarin wij wonen, behalve wanneer dit met bijgelovigheid gepaard gaat.

IV. Het graf, dat voor Hem gekozen werd, in een hof, toebehorende aan Jozef van Arimathea, zeer dicht bij de plaats, waar Hij gekruist was. Er was een graf, of gewelf, bereid voor de eerste gelegenheid, wanneer het nodig zou zijn, maar nog niet gebruikt.
Merk op:

1. Dat Christus buiten de stad begraven werd, want dat was de wijze van begraven onder de Joden, niet in hun steden, en nog veel minder in hun synagogen, hetgeen door sommigen beter geacht werd dan onze wijze van begraven. Er was echter een bijzondere reden voor, die thans niet meer geldt, nl. dat zij door de aanraking van een graf ceremonieel onrein werden, maar nu de opstanding van Christus de eigenschap van het graf veranderd heeft, en voor alle gelovigen de onreinheid heeft weggedaan, behoeven wij er ons niet op zo groten afstand van te houden. Ook is er wel een lering in opgesloten, dat de gemeente der doden op het kerkhof de gemeente der levenden in de kerk omgeeft, daar ook zij stervende zijn. Zij, die niet op bijgelovige wijze, maar in waarheid, het heilige graf willen bezoeken, moeten naar buiten gaan en zich van het gedruis dezer wereld afzonderen.

2. Dat Christus begraven werd in een hof.
Merk op:
A. Dat Jozef zijn graf in een hof had, zodat het een gedenk te sterven kon wezen:
a. voor hem zelf, terwijl hij leefde. Als hij het genoegen van zijn hof wilde smaken, of er de voortbrengselen van wilde inzamelen, zo laat hij gedenken te sterven, en opgewekt worden om er zich voor te bereiden. De hof is een geschikte plaats voor overdenking, en een graf

aldaar, kan ons een geschikt onderwerp ter bepeinzing aanbieden, en wel zulk een, als wij niet gaarne toelaten in het midden van onze genoegens.
b. Voor zijn erfgenamen en opvolgers, als hij er niet meer zijn zal. Het is goed om ons gemeenzaam te maken met de plaats der begrafenissen onzer vaderen, en wellicht zou ons graf minder afschrikwekkend voor ons worden, indien wij meer gemeenzaam waren met het hun.

B. Dat het graf, waarin Christus' lichaam gelegd was, in een hof was. In de hof van Eden hebben de dood en het graf het eerst hun macht verkregen, en nu zijn zij in een hof overwonnen en ten onder gebracht. In een hof is Christus' lijden begonnen, en uit een hof zal Hij verrijzen, en zijn verhoging beginnen. Christus is als een tarwegraan ter aarde gevallen, Hoofdstuk 12:24, en daarom is Hij gezaaid in een hof onder de zaden, want Zijn dauw is als een dauw der moeskruiden", Jesaja 26:19. Hij is de Fontein der hoven, Hooglied 4:15.
3. Dat Hij begraven werd in een nieuw graf. Dat was aldus verordineerd:
a. Tot eer van Christus. Hij was geen gewoon Persoon, en daarom moet Hij niet met het gewone stof vermengd worden. Hij, die uit een maagd geboren werd, moet van uit een maagdelijk graf verrijzen.
b. Ter bevestiging van de waarheid Zijner opstanding, opdat men het denkbeeld niet zou kunnen opperen, dat Hij het niet was, maar iemand anders, toen vele lichamen van heiligen verrezen zijn, of wel, dat Hij door de kracht van iemand anders verrezen is, zoals de man, die door aanraking met het gebeente van Elisa levend werd en rees op zijn voeten, maar niet door zijn eigene kracht. Hij, die alle dingen nieuw heeft gemaakt, heeft ook het graf nieuw voor ons gemaakt.

V. De begrafenis, vers 42. Aldaar dan legden zij Jezus, dat is: het dode lichaam van Jezus. Sommigen denken, dat dit noemen van Jezus hier de onafscheidelijke eenheid te kennen geeft tussen zijn Goddelijke en menselijke natuur. Zelfs dit dode lichaam was Jezus - een Zaligmaker, want Zijn dood is ons leven, Jezus is nog Dezelfde, Hebreeën 13:8. Aldaar legden zij Hem om de voorbereiding der Joden.
1. Let hier op de eerbied, dien de Joden koesterden voor de sabbat en voor de voorbereiding. Voor de Paas sabbatdag hielden zij een dag van plechtige voorbereiding. Deze dag was n u door de overpriesters, die zich zelf de kerk noemden, slecht waargenomen, maar hij werd goed onderhouden door de discipelen van Christus, die toch als gevaarlijk voor de kerk gebrandmerkt waren, en zo gaat het dikwijls.
a. Zij wilden de begrafenis niet uitstellen tot de sabbat, omdat de sabbat een dag van heilige rust en vreugde is, waarmee het werk en de droefheid van een begrafenis niet in overeenstemming zijn.
b. Zij wilden er op dien dag van voorbereiding ook niet te laat mede bezig zijn. Wat er op de avond voor de sabbat gedaan moet worden, moeten wij zo zien te schikken, dat het noch inbreuk maakt op de sabbat, noch ons ongeschikt maakt voor het sabbatswerk.

2. Let er op, dat zij gebruik maakten van de geriefelijkheid der nabijheid van dit graf, het graf, dat zij kozen, was nabij. Indien zij er de tijd voor hadden gehad, zouden zij Hem wellicht naar Bethanië gebracht hebben, om Hem aldaar onder vrienden te begraven. En ik ben er van verzekerd, dat Hij meer recht had, om in het voornaamste der graven van de zonen Davids te worden begraven, dan ooit een der koningen van Juda gehad heeft, maar het was aldus verordineerd, dat Hij in een graf gelegd werd, dat nabij was:
a. Omdat Hij daar slechts voor een korte wijle zou liggen, als in een herberg, en daarom nam Hij het eerste, dat zich voordeed.

b. Omdat dit een nieuw graf was. Zij, die het hadden bereid, dachten weinig wie er het eerst in zou komen, het als het ware in zou wijden, maar de wijsheid Gods reikt oneindig verder dan de onze en van alles wat wij hebben maakt Hij het gebruik dat Hem behaagt.
c. Hierin wordt ons ook geleerd, om niet al te kieskeurig te zijn omtrent de plaats, waar wij begraven moeten worden. Waarom zou de boom niet liggen, waar hij valt? Want Christus werd begraven in een graf, dat nabij was. Het was geloof in de belofte van Kanaän, dat de aartsvaders deed wensen om derwaarts heen gebracht te worden voor hun begrafenis, nu deze belofte echter door een betere is vervangen, is die zorge voorbij. Aldus is het lichaam van Jezus zonder staatsie of plechtigheid in het koude en stille graf neergelegd. Hier ligt onze Borg onder arrest voor onze schulden, zodat zijn invrijheidstelling onze kwijting meebrengt. Hier is de Zon der gerechtigheid voor een wijle ondergegaan, om in groter heerlijkheid weer aan de kim te verschijnen, en dan niet meer onder te gaan. Hier ligt een schijnbaar gevangene van de dood, maar die in werkelijkheid de Overwinnaar is van de dood, want hier ligt de dood zelf verslagen, en hier is het graf overwonnen. " Gode zij dank, die ons de overwinning geeft".

Hoofdstuk 20

1 En op de eersten dag der week ging Maria Magdalena vroeg, als het nog duister was, naar het graf; en zag de steen van het graf weggenomen. 2 Zij liep dan, en kwam tot Simon Petrus en tot de anderen discipel, welken Jezus liefhad, en zeide tot hen: Zij hebben de Heere weggenomen uit het graf, en wij weten niet, waar zij Hem gelegd hebben. 3 Petrus dan ging uit, en de andere discipel, en zij kwamen tot het graf. 4 En deze twee liepen tegelijk; en de andere discipel liep vooruit, sneller dan Petrus, en kwam eerst tot het graf. 5 En als hij nederbukte, zag hij de doeken liggen; nochtans ging hij er niet in. 6 Simon Petrus dan kwam en volgde hem, en ging in het graf, en zag de doeken liggen. 7 En de zweetdoek, die op Zijn hoofd geweest was, zag hij niet bij de doeken liggen, maar in het bijzonder in een andere plaats samengerold. 8 Toen ging dan ook de andere discipel er in, die eerst tot het graf gekomen was, en zag het, en geloofde. 9 Want zij wisten nog de Schrift niet, dat Hij van de doden moest opstaan. 10 De discipelen dan gingen wederom naar huis.

11 En Maria stond buiten bij het graf, wenende. Als zij dan weende, bukte zij in het graf; 12 En zag twee engelen in witte klederen zitten, een aan het hoofd, en een aan de voeten, waar het lichaam van Jezus gelegen had. 13 En die zeiden tot haar: Vrouw! wat weent gij? Zij zeide tot hen: Omdat zij mijn Heere weggenomen hebben, en ik weet niet, waar zij Hem gelegd hebben. 14 En als zij dit gezegd had, keerde zij zich achterwaarts, en zag Jezus staan, en zij wist niet, dat het Jezus was. 15 Jezus zeide tot haar: Vrouw, wat weent gij? Wien zoekt gij? Zij, menende, dat het de hovenier was, zeide tot Hem: Heere, zo gij Hem weg gedragen hebt, zeg mij, waar gij Hem gelegd hebt, en ik zal Hem wegnemen. 16 Jezus zeide tot haar: Maria! Zij, zich omkerende, zeide tot Hem: Rabbouni, hetwelk is gezegd, Meester. 17 Jezus zeide tot haar: Raak Mij niet aan, want Ik ben nog niet opgevaren tot Mijn Vader; maar ga heen tot Mijn broeders, en zeg hun: Ik vare op tot Mijn Vader en uw Vader, en tot Mijn God en uw God. 18 Maria Magdalena ging en boodschapte de discipelen, dat zij de Heere gezien had, en dat Hij haar dit gezegd had.

19 Als het dan avond was, op denzelf eersten dag der week, en als de deuren gesloten waren, waar de discipelen vergaderd waren om de vreze der Joden, kwam Jezus en stond in het midden, en zeide tot hen: Vrede zij ulieden! 20 En dit gezegd hebbende, toonde Hij hun Zijn handen en Zijn zijde. De discipelen dan werden verblijd, als zij de Heere zagen. 21 Jezus dan zeide wederom tot hen: Vrede zij ulieden, gelijkerwijs Mij de Vader gezonden heeft, zende Ik ook ulieden. 22 En als Hij dit gezegd had, blies Hij op hen, en zeide tot hen: Ontvangt de Heiligen Geest. 23 Zo gij iemands zonden vergeeft, dien worden zij vergeven; zo gij iemands zonden houdt, dien zijn zij gehouden. 24 En Thomas, een van de twaalven, gezegd Didymus, was met hen niet, toen Jezus daar kwam. 25 De andere discipelen dan zeiden tot hem: Wij hebben de Heere gezien. Doch hij zeide tot hen: Indien ik in Zijn handen niet zie het teken der nagelen, en mijn vinger steke in het teken der nagelen, en steke mijn hand in Zijn zijde, ik zal geenszins geloven. 26 En na acht dagen waren Zijn discipelen wederom binnen, en Thomas met hen; en Jezus kwam, als de deuren gesloten waren, en stond in het midden, en zeide: Vrede zij ulieden! 27 Daarna zeide Hij tot Thomas: Breng uw vinger hier, en zie Mijn handen, en breng uw hand, en steek ze in Mijn zijde; en zijt niet ongelovig, maar gelovig. 28 En Thomas antwoordde en zeide tot Hem: Mijn Heere en mijn God! 29 Jezus zeide tot hem: Omdat gij Mij gezien hebt, Thomas, zo hebt gij geloofd; zalig zijn zij, die niet zullen gezien hebben, en nochtans zullen geloofd hebben.

30 Jezus dan heeft nog wel vele andere tekenen in de tegenwoordigheid Zijner discipelen gedaan, die niet zijn geschreven in dit boek; 31 Maar deze zijn geschreven, opdat gij gelooft, dat Jezus is de Christus, de Zone Gods; en opdat gij, gelovende, het leven hebt in Zijn Naam.

Hoewel deze evangelist zijn Evangelie niet begonnen heeft zoals de anderen, besluit hij het toch, evenals zij, met de geschiedenis van Christus' opstanding, niet met de zaak zelf, want geen hunner beschrijft, hoe Hij verrezen is, maar van de blijken en bewijzen er van, welke aantonen, dat Hij opgestaan is.

De bewijzen van Christus' opstanding, die ons in dit hoofdstuk gegeven worden, zijn:

I. Die welke onmiddellijk bij het graf voorkwamen.

1 Het graf ledig bevonden, en de grafdoeken in goede orde, vers 1 - 10

2. De verschijning van twee engelen aan Maria Magdalena bij het graf, vers 11 - 13.

3. De verschijning van Christus zelf aan haar, vers 14 - 18.

II. Die, welke naderhand voorkwamen bij de ontmoeting met de apostelen.

1. Eenmaal, aan de avond van de dag, toen Christus is opgestaan, en Thomas afwezig was, vers 19 - 25.

2. En een ander maal, zeven dagen later. toen Thomas bij hen was, vers 26 - 31. Het meeste van hetgeen hier verhaald wordt, is door de andere evangelisten weggelaten.

Johannes 20:1 - 10

De apostelen achten het van het hoogste belang om deugdelijke bewijzen te leveren van de opstanding van hun Meester. Meer dan aan enig ander ding hebben zij zich hieraan gelegen laten liggen.

1. Omdat het datgene was, waarop Hij zelf zich beriep, als op het laatste en krachtigste bewijs, dat Hij de Messias was. Zij, die geen andere tekenen wilden geloven, werden op dit teken van de profeet Jona gewezen. En daarom hebben de vijanden zich de grootste moeite gegeven om de bekendwording er van tegen te gaan, want het was juist hierom, dat het ging, en, indien Hij was opgestaan, dan zou het blijken, dat zij niet slechts moordenaars, maar moordenaars van de Messias waren.

2. Omdat hiervan de volbrenging afhing van zijn onderneming voor onze Verlossing en zaligheid. Indien Hij Zijn leven tot een rantsoen geeft, en het niet herneemt, dan blijkt niet, dat Zijn geven er van als een voldoening werd aangenomen. indien Hij gevangen wordt gezet voor onze schuld, en in die gevangenis blijft, dan zijn wij verloren, 1 Corinthiërs 15:17.

3. Omdat Hij zich na zijn opstanding nooit aan het gehele volk vertoond heeft, Handelingen 10:40, 41. Wij zouden gezegd hebben: "Laat Zijn smadelijke dood in het verborgen plaats hebben, en zijn heerlijke opstanding in het openbaar". Maar Gods gedachten zijn niet onze gedachten, en Hij heeft verordineerd, dat Zijn dood in het openbaar, voor de zon, zou plaats hebben, in hetzelfde teken, dat de zon er haar aangezicht voor verborg. Maar de bewijzen Zijner opstanding moeten als een gunst bewaard blijven voor zijn bijzondere vrienden, om door hen aan de wereld bekend te worden gemaakt, opdat zij zalig zullen wezen, die niet gezien en nochtans geloofd hebben. De methode van bewijs is zodanig, dat zij volkomene voldoening en overtuiging werkt in hen, die Godvruchtiglijk genegen zijn, om de leer en de wet van Christus te ontvangen, en toch plaats tot tegenwerping laat aan hen, die moedwillig onwetend zijn, en hardnekkig zijn in hun ongeloof, zodat dit een goede toetssteen is, om er nieuw aangekomenen naar te beoordelen. In deze verzen hebben wij de eersten stap naar het bewijs van Christus' opstanding, welke hierin bestaat, dat het graf ledig werd bevonden. Hij is hier niet, en nu moet men ons zeggen waar Hij is, of anders komen wij tot de gevolgtrekking, dat Hij is opgestaan.

I. Maria Magdalena komt tot het graf, en vindt de steen van het graf weggenomen. Deze evangelist maakt geen melding van de andere vrouwen, die Maria Magdalena hadden vergezeld, hij noemt alleen haar, omdat zij de ijverigste en voortvarendste was in dit bezoek aan het graf, en omdat in haar ook de meeste liefde uitblonk, een liefde, die haar zeer goeden grond had in de grote dingen, die Christus voor haar gedaan had. Er was haar veel vergeven, en daarom heeft zij veel liefgehad. Zij had Hem hare genegenheid betoond, toen Hij nog in leven was, zij nam zijn leer ter harte, zij diende Hem van hare goederen, Lukas 8:2, 3. Het blijkt niet, dat zij thans iets anders in Jeruzalem te doen had, dan Hem te dienen, want de vrouwen waren niet verplicht om op te gaan naar het feest, en waarschijnlijk heeft zij - en ook de anderen - Hem nu des te ijveriger gevolgd, zoals Elisa Elia gevolgd is, wetende, dat haar Meester weldra van haar hoofd weggenomen zou worden, 2 Koningen 2:1 - 6. De aanhoudende voorbeelden van haren eerbied voor Hem, bij en na Zijn dood bewijzen de

oprechtheid harer liefde. Liefde tot Christus zal, zo zij van harte gemeend is, ook standvastig zijn. Hare liefde tot Christus was sterk als de dood, de dood aan het kruis, want daar stond zij bij, dien heeft zij dus aanschouwd, wreed als het graf, want zij deed haar dat graf bezoeken, zodat zij door de verschrikking er van niet teruggehouden werd.

1. Zij kwam tot het graf, om het dode lichaam te wassen met hare tranen, want zij ging naar het graf, om er te wenen, en om het te zalven met de specerijen, die zij bereid had. Het graf is een huis, waarin de mensen niet graag een bezoek afleggen. Zij, die vrij zijn onder de doden zijn afgescheiden van de levenden, en het moet een buitengewone genegenheid zijn voor de persoon, die ons zijn graf dierbaar maakt. Inzonderheid voor de zwakke en vreesachtige sekse heeft het graf iets afschrikwekkends. Kon zij, die geen kracht genoeg had om de steen af te wentelen, aanspraak maken op zoveel kloekmoedigheid, dat zij in het graf zou durven gaan? De Joodse Godsdienst verbood hun, om meer dan noodzakelijk is, met graven of dode lichamen in aanraking te komen. Door Christus' graf te bezoeken, stelde zij zich - en wellicht ook de discipelen - er aan bloot, om verdacht te worden van de bedoeling om Hem weg te nemen. En welken wezenlijken dienst kon zij er Hem ook mede bewijzen? Maar hare liefde heeft een antwoord op deze en op duizend andere van die bedenkingen.
a. Wij moeten er ons op toeleggen om Christus te eren ook in die dingen, waarin wij Hem niet bepaald nuttig of van dienst zijn.
b. Liefde tot Christus zal de verschrikking van dood en graf voor ons wegnemen. Indien wij niet anders dan door dit sombere, duistere dal tot Hem kunnen komen, dan zullen wij, zo wij Hem liefhebben, toch geen kwaad vrezen.

2. Zij kwam zo spoedig zij kon, want zij kwam:
A. "Op de eersten dag der week", zodra de sabbat voorbij was, verlangende, niet om "leeftocht te verkopen, of koren te openen", zoals in Amos 8:5, maar om aan het graf te wezen. Zij, die Christus liefhebben, zullen de eerste gelegenheid te baat nemen, om Hem hun eerbied te betuigen. Dat was de eerste Christelijke sabbat, en dienovereenkomstig begint hij met een onderzoeken naar Christus. de vorigen dag had zij doorgebracht met de gedachtenisviering van het werk der schepping, en daarom rustte zij, maar nu doet zij onderzoek naar het werk der verlossing, en daarom bezoekt zij Christus, en dien gekruisigd.
B. Zij kwam vroeg, als het nog duister was, zo vroeg is zij hierop uitgegaan. Zij, die Christus willen zoeken met de begeerte van Hem te vinden, moeten Hem vroeg zoeken, dat is:
a. Zoek hem met bezorgdheid, met zulk een zorg, als waardoor zelfs de slaap van uw ogen wijkt, sta vroeg op, uit vreze van Hem anders te missen.
b. Zoek Hem naarstig, wij moeten in onze nasporing van Christus ons zelf verloochenen, ook in onze rust.
c. Zoek Hem bij tijds, vroeg in onze dagen, vroeg op iedere n dag. Des morgens zult Gij mijn stem horen. Er is veel waarschijnlijkheid voor, dat de dag goed zal eindigen, die op deze wijze wordt begonnen. Zij, die naarstig naar Christus vragen, als het nog duister is, zullen een licht over Hem ontvangen, dat voortgaande en lichtende zal zijn tot de vollen dag toe.

3. Zij bevond, dat de steen, dien zij tegen de deur des grafs had zien wentelen, weggenomen was. Dit nu was:
a. een verrassing voor haar, want zij had dit niet verwacht. Christus gekruist is de Fontein des levens. Zijn graf is een der fonteinen des heils, als wij in het geloof er toe naderen, hoewel het voor een vleselijk hart een geslotene bron is, zullen wij er de steen toch van afgewenteld zien, Genesis 29:10, en zullen wij vrijen toegang hebben tot de vertroosting er van. Verrassende vertroostingen zijn de veelvuldige bemoedigingen van hen, die vroeg zoeken.

b. Het was het begin van een heerlijke ontdekking, de Heere was opgestaan, hoewel zij dit niet terstond begreep. Zij, die Christus het standvastigst aankleven, en het naarstigst zijn in hun zoeken van, en vragen naar Hem, zullen gewoonlijk de eerste en liefelijkste bekendmakingen hebben van de Goddelijke genade. Maria Magdalena, die Christus tot het laatst gevolgd is in zijn vernedering, heeft Hem het eerst ontmoet in zijn verhoging.
Gewoonlijk zal God Zichzelf en Zijn vertroostingen trapsgewijze aan ons openbaren, ten einde onze verwachtingen op te wekken, en ons aan te moedigen in ons zoeken.

II. de steen afgewenteld ziende, haast zij zich terug tot Petrus en Johannes, die waarschijnlijk in dat deel der stad te zamen een woning hadden gevonden, niet ver weg, en geeft er hun kennis van. Zij hebben de Heere weggenomen uit het graf - Hem de ere niet gunnende van zo eervol een graf, en wij weten niet waar zij Hem gelegd hebben, noch waar Hem te vinden, om Hem onze laatste ere te kunnen bewijzen.
Merk hier op:
1. Welk een denkbeeld Maria nu nog van de zaak had, zoals zij zich aan haar voordeed. Zij vond de steen weggenomen, zag in het graf, en bemerkte, dat het ledig was. Nu zou men verwacht hebben, dat hare eerste gedachte moest wezen: Voorzeker is de Heere opgestaan, want telkenmale, als Hij hun gezegd had, dat Hij gekruisigd moest worden, hetgeen zij nu vervuld heeft gezien, heeft Hij er als in een adem bijgevoegd, dat Hij ten derden dage weer op zou staan. Kon zij de grote aardbeving hebben gevoeld, die plaats had, toen zij naar het graf ging, of zich gereed maakte om er heen te gaan, en nu het graf ledig zien, zonder dat er een gedachte aan de opstanding bij haar opkwam? Hoe! geen gissing, geen vermoeden hiervan? Dat schijnt wel zo volgens hare vreemdsoortige verklaring van het wegnemen van de steen, die wel zeer gezocht was. Als wij nadenken over ons doen, ons gedrag ten dage der wolke en der donkerheid, dan zullen wij verbaasd staan over onze stompzinnigheid en onze vergeetachtigheid, zo dat wij niet gedacht hebben aan hetgeen later toch zo duidelijk was, en hoe die gedachte zo verre van ons bleef, toen wij er toch zo grote behoefte aan hadden. Zij oppert het denkbeeld: Zij hebben de Heere weggenomen, hetzij de hogepriesters, om Hem in een slechtere plaats neer te leggen, of wel Jozef en Nicodémus hebben bij nader bedenken, Hem weggenomen, ten einde de kwaadwilligheid der Joden te voorkomen. Wat zij nu ook dacht of vermoedde, het schijnt haar grotelijks gekweld en ontroerd te hebben, dat het lichaam weg was, terwijl toch, indien zij de zaak slechts recht begrepen had, niets heerlijker of gelukkiger kon zijn.
Zwakke gelovigen klagen dikwijls over hetgeen in werkelijkheid juist een grond van hope, en een oorzaak van blijdschap voor hen is. Wij zuchten en kermen, omdat ons deze of geen geriefelijkheid, dit of dat aards genot ontnomen is, en wij weten niet hoe het verlies te herstellen, terwijl toch het wegnemen van die tijdelijke genietingen, waarover wij zo treuren, slechts dienen moet om onze geestelijke vertroostingen te doen herleven, waarin wij ons behoren te verblijden.

2. Welk een verhaal zij er van deed aan Petrus en Johannes. Zij bleef niet staan om op haar eigen leed te staren, maar maakt het bekend aan hare vrienden. De mededeling van smart is een goed gebruik maken van de gemeenschap der heiligen. Merk op, dat Petrus, hoewel hij zijn Meester had verloochend, zijns Meesters vrienden toch niet had verlaten, waaruit de oprechtheid blijkt van zijn berouw, daar hij omgang bleef hebben met de discipel, dien Jezus liefhad. En dat de discipelen, in weerwil van zijn val, even gemeenzaam met hem bleven verkeren als te voren, leert ons, om hen, die door enige misdaad overvallen zijn, met de geest der zachtmoedigheid te recht te brengen. Indien God hen, op hun berouw, heeft aangenomen, waarom zouden wij hen dan niet ook aannemen?

III. Petrus en Johannes gaan in allerijl naar het graf, om zich te overtuigen van de waarheid van hetgeen hun meegedeeld werd, en te zien. of zij ook iets meer hieromtrent kunnen ontdekken, vers 3, 4. Sommigen denken, dat ook de andere discipelen bij Petrus en Johannes waren, toen zij die tijding ontvingen, want zij boodschapten al deze dingen aan de elven, Lukas 24:9. Anderen denken, dat Maria Magdalena alleen aan Petrus en Johannes hare mededeling deed, en dat de andere vrouwen het aan de andere discipelen hebben verhaald, maar niemand van hen is naar het graf gegaan, behalve Petrus en Johannes, die twee van de eerste drie van Christus' discipelen zijn geweest, en dikwijls door bijzondere gunsten boven de anderen onderscheiden werden. Het is goed, dat zij, die meer dan anderen geëerd worden met de voorrechten van discipelen, ook meer dan anderen werkzaam zijn in de plicht van discipelen, meer bereid om zich moeite te getroosten en zich voor een goed werk aan gevaar bloot te stellen.

1. Zie hier welk gebruik wij behoren te maken van de ervaring en opmerking van anderen. Toen Maria hun zei wat zij gezien had, hebben zij haar woord in dien zin niet willen aannemen, maar zij wilden heengaan om uit hun eigene ogen te zien. Spreken anderen ons over de vertroosting en de nuttigheid der inzettingen? Laat dit ons opwekken om ze zelf te gaan beproeven. Kom en zie, hoe goed het is tot God te genaken.
2. Zie ook hoe bereid wij moeten wezen, om in de zorgen en de vrees onzer vrienden te delen. Petrus en Johannes haastten zich naar het graf, ten einde in staat te zijn om aan Maria een geruststellend antwoord te geven. Wij moeten geen moeite ontzien om de zwakke en vreesachtige volgelingen van Christus te ondersteunen en te vertroosten.
3. Zie hoe wij ons moeten haasten voor een goed werk, en als wij op een goede boodschap uit zijn. Petrus en Johannes zijn noch met hun gemak, noch met hun deftigheid te rade gegaan, maar liepen, zo hard zij konden, naar het graf, zij wilden geen tijd verliezen, en zo toonden zij de kracht van hun ijver en van hun liefde. Als wij in de weg van Gods geboden zijn, dan moeten wij er met versnelden stap op voortgaan.
4. Zie hoe goed het is, om voor een goed werk in goed gezelschap te zijn. Wellicht zou geen dezer discipelen zich alleen naar het graf gewaagd hebben, maar te zamen zijnde, vonden zij er geen bezwaar in, Prediker 4:9.
5. Zie welk een lofwaardige wedijver er is onder de discipelen, hoe zij er naar streven om uit te munten in hetgeen goed is. Het was in Johannes geen ongemanierdheid om Petrus voorbij te lopen, hoewel hij de jongste was, en dus voor hem aan te komen. Wij moeten ons best doen, en noch afgunstig zijn op hen, die beter doen, noch diegenen minachten, die doen zo goed als zij kunnen, al komen zij dan ook achteraan.

a. Hij, die in dezen wedloop de voorste was, was de discipel, dien Jezus liefhad op bijzondere wijze, en die daarom ook op bijzondere wijze Jezus liefhad. De bewustheid van Christus' liefde voor ons, die wederliefde voor Hem in ons ontsteekt, zal ons doen uitmunten in deugd. De liefde van Christus zal ons, meer dan enig ander ding, dringen, om overvloedig te zijn in plichtsbetrachting.
b. Hij, die achterbleef, was Petrus, die zijn Meester had verloochend, en daarover in droefheid en schaamtegevoel was, en dit drukte op hem als een zwaar gewicht en belemmerde hem in zijn voortgang. Schuldgevoel verstijft ons, en belemmert onze ontwikkeling en verruiming in de dienst van God. Als het geweten beledigd is, dan nemen wij af.

IV. Bij het graf gekomen, zetten Petrus en Johannes het onderzoek voort, maar komen toch niet veel verder in de ontdekking.
1. Johannes ging niet verder dan Maria Magdalena gegaan was.

a. Hij had de nieuwsgierigheid om in het graf te zien, en zag, dat het ledig was. Hij bukte neer. Zij, die de kennis van Christus willen vinden, moeten neder bukken en zien, moeten met een nederig hart zich onderwerpen aan het gezag der Goddelijke openbaring, moeten zien met ernst.
b. Maar hij had geen moed om in het graf te gaan. De warmste genegenheid gaat niet altijd gepaard met het stoutmoedigste besluit, velen zijn vaardig om de wedloop van de Godsdienst te lopen, die toch niet kloek en sterk zijn om er de strijd voor te strijden.

2. Petrus, hoewel het laatst aangekomen, ging toch het eerst in het graf, en heeft toen een nauwkeuriger ontdekking gedaan dan Johannes, vers 6, 7. Hoewel Johannes hem vooruit was gelopen, is Petrus daarom toch niet teruggekeerd, of blijven staan, maar ging hem zo snel hij kon achterna, en terwijl Johannes nu met grote voorzichtigheid naar binnen keek, kwam hij, en ging met groten moed in het graf.
A. Let hier op de kloekmoedigheid van Petrus, en hoe God zijn gaven onderscheiden verdeelt. Johannes kon Petrus overtreffen in snelheid, maar Petrus kon Johannes overtreffen in kloekmoedigheid. Het is van dezelfde personen zelden waar, wat David op dichterlijke wijze van Saul en Jonathan gezegd heeft, dat zij lichter waren dan arenden, en ook sterker dan leeuwen, 2 Samuel 1:23. Sommige discipelen zijn vaardig en vlug, en zijn nuttig om hen aan te vuren en aan te wakkeren, die traag en langzaam zijn. Anderen zijn stoutmoedig, en bewijzen daarmee goede diensten om de vreesachtigen een hart onder de riem te steken. Er is verscheidenheid van gaven, doch het is dezelfde Geest Dat Petrus zich in het graf waagde kan ons leren:
a. Dat zij, die in allen ernst Christus zoeken, zich niet bang moeten laten maken door de schrikbeelden ener ijdele verbeelding, zoals: Er is een leeuw op de weg, of er is een spook in het graf.
b. Dat goede Christenen voor het graf niet behoeven te vrezen, daar Christus er toch in gelegen heeft, want voor hen is er niets verschrikkelijks in, het is niet de kuil des verderfs, en de wormen, die er in zijn, zijn geen wormen, die niet sterven. Laat ons dus niet toegeven aan de vrees, die ons allicht bekruipt op het zien van een dood lichaam, of als wij ons alleen bevinden onder de graven, laat ons veeleer die vreze overwinnen, en daar wij weldra dood en in het graf zullen zijn, zo laten wij gemeenzaam zien te worden met het graf, als na aan ons verwant, Job 17:14.
c. Wij moeten bereid zijn om door het graf tot Christus te gaan, door dien weg ging Hij naar de heerlijkheid, en dien weg hebben wij ook te gaan om daar te komen. Indien wij Gods aangezicht niet kunnen zien en leven, dan is het beter te sterven dan het nooit te zien. Zie Job 19:25 en verder.

B. Let er op hoe hij de dingen in het graf vond.
a. Christus had zijn grafklederen afgelegd en ze achter gelaten. In welk gewaad Hij aan Zijn discipelen is verschenen, wordt ons niet gezegd, maar nooit is Hij in zijn grafklederen verschenen, zoals men zich dat van geesten, of spoken, voorstelt, neen, Hij heeft ze afgelegd.
Ten eerste. Omdat Hij is opgestaan, om nooit weer te sterven, de dood zou over Hem niet meer heersen, Romeinen 6:9. Lazarus kwam uit met zijn grafklederen aan, want hij zal die wederzien, maar Christus, opgestaan zijnde tot een onsterfelijk leven, kwam uit, vrij en ontdaan van deze belemmeringen.
Ten tweede. Omdat Hij bekleed stond te worden, met de klederen der heerlijkheid, en dus legt Hij nu deze lompen af, in het hemelse paradijs zal er niet meer behoefte zijn aan klederen, dan er in het aardse paradijs behoefte aan was. De ten hemel varende profeet, liet zijn mantel vallen.

Ten derde. Als wij opstaan van de dood der zonde tot het leven der gerechtigheid, dan moeten wij onze grafklederen achterlaten, al ons bederf afleggen.
Ten vierde. Christus heeft ze in het graf achtergelaten, voor ons gebruik, als het ware, indien het graf voor de heiligen een bed is, dan heeft Hij aldus dit bed van lakens voorzien, en het voor hen gereed gemaakt. En de zweetdoek, die in het bijzonder in een andere plaats samengerold was, kan de treurende overblijvenden dienen, om hun tranen af te wissen.

b. De grafklederen werden in zeer goede orde gevonden, hetgeen een bewijs is, dat Zijn lichaam niet gestolen was terwijl de wachters sliepen. Het is wel bekend, dat de berovers van graven de klederen wegnamen, maar de dode lichamen achterlieten, maar (voor dat de praktijken der hedendaagse lijkenrovers in zwang kwamen) heeft geen hunner ooit het lichaam weggenomen en de klederen laten liggen, vooral niet als zij uit nieuw en fijn linnen bestonden, Markus 15:46. Iedereen zou een dood lichaam liever in zijn klederen dan naakt wegdragen. Of, indien zij, die men veronderstelde het lichaam gestolen te hebben, de grafklederen al achtergelaten hadden, dan zouden zij toch de tijd niet gehad hebben, om ze eerst netjes op te vouwen.

c. Zie hoe Petrus' kloekmoedigheid Johannes heeft bemoedigd, nu waagde hij het om ook naar binnen te gaan, vers 8, en geloofde, geloofde niet slechts wat Maria had gezegd, n.l. dat het lichaam weg was (hij kon wel niet anders dan geloven wat hij zag), maar hij begon te geloven, dat Jezus weder opgestaan was ten leven, hoewel zijn geloof nu nog zwak en wankelend was.

(1). Johannes volgde Petrus in zijn waagstuk. Het schijnt wel, dat hij het graf niet had durven binnengaan, indien Petrus er niet eerst ingegaan was. Het is goed om door de moed van anderen tot een goed werk te worden aangemoedigd. De vrees voor moeilijkheid en gevaar zal weggenomen worden door op de kloekheid en beslistheid van anderen te zien. Wellicht heeft Johannes' vlugheid Petrus des te sneller doen lopen, en nu maakt Petrus' stoutmoedigheid, dat Johannes zich verder waagt, dan anders de een en de ander gedaan zouden hebben. Hoewel Petrus kortelings onder de schande was gekomen van een deserteur te zijn, en Johannes bevorderd was tot de ere van een vertrouweling te wezen, daar Christus zijn moeder aan hem had toevertrouwd, heeft Johannes zich toch niet slechts met Petrus vergezeld, maar het zelfs geen oneer geacht hem te volgen.
(2). Toch schijnt het wel, dat Johannes Petrus vooruit was in geloven. Petrus zag en verwonderde zich, Lukas 24:12, maar Johannes zag en geloofde. Een gemoed, dat tot overdenking gestemd is, zal wellicht spoediger de bewijzen der Goddelijke waarheid bespeuren en aannemen dan een gemoed dat tot handelend optreden dringt. Maar wat was de reden, dat zij zo traag van hart waren om te geloven? De evangelist zegt het ons, vers 9:Zij wisten nog de Schrift niet, dat is: wat zij van de Schrift wisten, hebben zij niet overdacht, niet toegepast, er geen gebruik van gemaakt, om te weten, dat Hij weer op moest staan van de doden. Het Oude Testament sprak van de opstanding van de Messias, Hij zelf had hun dikwijls gezegd, dat Hij, overeenkomstig de Schriften van het Oude Testament, weder opstaan zou, maar zij hadden geen tegenwoordigheid van geest genoeg, om daarin de verklaring te vinden van hetgeen zij nu zagen.
Merk hier op.

Ten eerste. Hoe onbekwaam de discipelen zelf in het eerst geweest zijn om de opstanding van Christus te geloven, waardoor het getuigenis, dat zij er later met zo volle verzekerdheid van gegeven hebben, bevestigd wordt, want door hun traagheid en aarzeling om haar te geloven, blijkt ten duidelijkste, dat zij hieromtrent niet lichtgelovig waren, noch dat zij behoord hebben

tot die onnozele lieden, die alles wat men hun zegt, dadelijk geloven. Indien zij de bedoeling hadden gehad er hun eigene belangen mede te bevorderen, dan zouden zij gretig op de eersten schijn van bewijs zijn aangevallen, elkanders verwachting er van hebben opgewekt en gesteund en het hart hunner volgelingen er op hebben voorbereid om er de tijding van te ontvangen. Maar wij bevinden, integendeel, dat zij teleurgesteld waren in hun hoop, het was voor hen een vreemde zaak, waaraan zij in de verste verte niet gedacht hebben. Petrus en Johannes hadden in het begin zulk een schroom om het te geloven, dat niets minder dan de overtuigendste blijken en bewijzen er van, er hen toe kon brengen om er later uit zo volle overtuiging van te spreken, en er met zoveel zekerheid getuigenis van af te leggen. Hieruit blijkt, dat zij niet slechts eerlijke en oprechte lieden waren, die anderen niet wilden bedriegen, maar ook voorzichtige lieden, die zich zelf niet lieten bedriegen.
Ten tweede. Wat de reden was van hun traagheid om te geloven, namelijk, dat zij de Schrift nog niet wisten. Dat schijnt de erkenning te zijn van de evangelist van zijn eigen gebrek. Hij zegt niet: "Want Jezus was hun nog niet verschenen, had hun zijn handen en zijn zijde nog niet getoond" maar Hij had hun verstand nog niet geopend, opdat zij de Schriften verstonden, Lukas 24:44, 45, want dat is hel profetische woord, dat zeer vast is.

3. Petrus en Johannes hebben hun onderzoek niet verder voortgezet, maar bleven zweven tussen geloof en ongeloof, vers 10. De discipelen dan gingen - niet veel wijzer dan te voren - wederom naar huis - pros heautous naar hun vrienden en metgezellen, de overige discipelen in hun eigene woning, want huizen hadden zij te Jeruzalem niet. Zij gingen heen a. Uit vreze van gevangen genomen te worden op de verdenking van het lichaam te willen stelen, of van hiervan beschuldigd te worden, nu het lichaam er niet meer was. In plaats van hun geloof te versterken, is hun zorge slechts betreffende hun veiligheid. In moeilijke en gevaarvolle tijden is het zelfs voor Godvruchtigen bezwaarlijk, om met de vastberadenheid, die hun betaamt, hun werk voort te zetten.
b. Omdat zij in verlegenheid waren, niet wetende, wat zij nu doen moesten, of wat zij hadden te denken van hetgeen zij gezien hadden. Geen moed hebbende om bij het graf te blijven, besluiten zij, om naar huis te gaan, en te wachten totdat God hun dit zou openbaren, hetgeen nog een blijk is van hun zwakheid.
c. Waarschijnlijk waren de overige discipelen bij elkaar, tot hen keren zij weer, om bericht te geven van hetgeen zij ontdekt hadden, en met hen te beraadslagen wat nu verder te doen. Waarschijnlijk hebben zij toen hun bijeenkomst vastgesteld voor des avonds, als wanneer Christus tot hen is gekomen. Het is opmerkelijk, dat, voordat Petrus en Johannes aan het graf kwamen, een engel daar verschenen was, de steen afgewenteld, de wacht verschrikt en de vrouwen vertroost had. Zodra zij van het graf weggegaan waren, ziet Maria Magdalena twee engelen in het graf, vers 12, terwijl toch Petrus en Johannes naar het graf komen, er in gaan, en geen engelen zien. Wat zullen wij hiervan denken?

Waar waren de engelen, toen Petrus en Johannes aan het graf waren, de engelen, die er voor en daarna verschenen zijn?
a. Engelen verschijnen en verdwijnen naar welgevallen, overeenkomstig de orders en instructies, die hun gegeven zijn. Zij kunnen wezen, en zijn ook werkelijk, op plaatsen, waar zij niet zichtbaar zijn, ja, het schijnt, dat zij zichtbaar kunnen wezen voor de een, en niet voor de ander, en dat wel op hetzelfde ogenblik, Numeri 22:23, 2 Koningen 6:17. Het is verwaandheid in ons om te willen onderzoeken, hoe zij zich zichtbaar maken, en dan onzichtbaar, en dan wederom zichtbaar, maar dat zij het doen, blijkt duidelijk uit dit verhaal.
b. Deze gunst werd betoond aan hen, die vroeg en voortdurend naar Christus gezocht hebben, en was de beloning voor hen, die het eerst kwamen en het laatst bleven, maar werd ontzegd aan hen, die er slechts een kort, vluchtig bezoek brachten.

c. De apostelen moesten hun instructies niet van engelen ontvangen, maar van de Geest der genade. Zie Hebreeën 2:5.

Johannes 20:11 - 18
Markus zegt ons, dat Christus het eerst aan Maria Magdalena verschenen is, Markus 16:9, die verschijning wordt hier nu uitvoerig verhaald, en wij kunnen opmerken:

I. De standvastigheid en vurigheid van Maria Magdalena's genegenheid voor de Heere Jezus, vers 11.
1. Zij bleef bij het graf, ook nadat Petrus en Johannes weg waren gegaan, omdat haar Meester daar gelegen had, en zij dáár het waarschijnlijkst nadere tijdingen van Hem kon vernemen. Waar een wezenlijke liefde tot Christus is, daar zal ook een voortdurend aankleven van Hem zijn, een vastberaden besluit des harten om bij Hem te blijven. Deze Godvruchtige vrouw zal, hoewel zij Hem verloren heeft, liever dan de schijn te hebben van Hem te verlaten, om Zijnentwil bij Zijn graf blijven, en in zijn liefde blijven, ook wanneer zij er de vertroosting van mist. b, Waar een ware begeerte is met Christus bekend te worden, daar zal men voortdurend en vlijtig gebruik maken van de middelen, om die kennis te verkrijgen, Hosea 6:2, 3. Op de derden dag zal Hij ons doen verrijzen, en dan zullen wij de betekenis kennen van die opstanding, als wij, gelijk Maria hier, vervolgen om te kennen.

2. Zij bleef daar wenende, en die tranen spraken luide van hare liefde tot haren Meester. Zij, die Christus hebben verloren, hebben wel oorzaak tot wenen. Zij weende bij de herinnering aan Zijn bitter lijden, weende om Zijn dood, en het verlies, dat zij en hare vrienden en het land er door leden, zij weende bij de gedachte om zonder Hem naar huis te gaan, zij weende, omdat zij nu Zijn lichaam niet vond. Zij, die Christus zoeken, moeten Hem met angst en droefheid zoeken, Lukas 2:48, moeten wenen, niet om Hem, maar om hen zelf.

3. Als zij dan weende, bukte zij in het graf, opdat het gezicht harer ogen, haar hart zou aandoen. Als wij iets zoeken, dat wij verloren hebben, dan zien wij telkens en nogmaals op de plaats, waar wij het gelaten hebben, en verwachten het weer te vinden. Nog zeven maal zal zij zien, want wie weet, of zij ten laatste niet door het een of ander aangemoedigd zal worden. Het wenen moet het zoeken niet in de weg staan. Ofschoon zij weende, bukte zij om in het graf te zien. Diegenen zullen waarschijnlijk zoeken en vinden, die zoeken met liefde, die zoeken met tranen.

II. Haar gezicht van twee engelen in het graf, vers 12. Let hier op:
1. De beschrijving van de twee personen, die zij zag. Het waren twee engelen in witte klederen zittende (waarschijnlijk op banken, of richels in de rots uitgehouwen) enen aan het hoofd, en enen aan de voeten waar het lichaam van Jezus gelegen had. Hier hebben wij:
A. Hun aard. Zij waren engelen, boden van de hemel, met voordracht bij deze grote gelegenheid gezonden.
a. Om de Zoon te eren, en aan de plechtigheid der opstanding luister bij te zetten. Nu de Zoon van God wederom in de wereld gebracht was hebben de engelen in last Hem te vergezellen, zoals zij Hem ook bij zijn geboorte vergezeld hebben, Hebreeën 1:6.
b. Om de heiligen te vertroosten: om goede woorden te spreken tot hen, die in droefheid zijn, door hun kennis te geven, dat de Heere was opgestaan, en hen er op voor te bereiden om Hem te zien.

B. Hun aantal: twee, niet "een menigte des hemelsen heirlegers" om lof te zingen, alleen maar twee, om getuigenis te geven, want uit de mond van twee getuigen zou dit woord bevestigd worden.

C. Hun gewaad. Zij waren in het wit, aanduidende:
a. Hun reinheid en heiligheid. De besten der mensen, staande voor het aangezicht van engelen, en, bij hen vergeleken, zijn bekleed met vuile klederen Zacharia 3:3, maar engelen zijn vlekkeloos, en als de verheerlijkte heiligen gelijk de engelen worden, dan zullen zij met Christus wandelen in witte klederen.
b. Hun heerlijkheid bij deze gelegenheid. De witte klederen, waarin zij verschenen, stelden de glans en de heerlijkheid voor van de staat, waartoe Christus thans was opgestaan.
d. Hun houding en plaats. Zij zaten, rustende, als het ware in Christus' graf, want hoewel engelen geen herstelling behoefden, waren zij Christus toch verplicht voor hun bestaan. Deze engelen gingen in het graf, om ons te leren er niet bevreesd voor te wezen, of te denken, dat ons verblijf aldaar voor een wijle op enigerlei wijze te kort zal doen aan onze onsterfelijkheid, neen, de zaken zijn zo verordineerd, dat het graf niet veel buiten onze weg naar de hemel ligt. Het geeft ook te kennen, dat engelen ten dienste gesteld zullen worden van de heiligen, niet slechts bij hun dood, om hun ziel in Abrahams schoot te dragen, maar op de grote dag hun lichaam op te wekken, Mattheüs 24:31.
Deze engelenwacht (en engelen worden wachters genoemd, Daniël 4:23) het graf in bezit nemende, na de wacht die door de vijanden daar geplaatst was, weggeschrikt te hebben, stelt Christus' zegepraal voor over de machten der duisternis, en hoe Hij die thans verslagen en op de vlucht gedreven heeft. Aldus zijn Michael en zijn engelen meer dan overwinnaars. Hun neerzitten met het aangezicht tot elkaar gewend, de een aan het hoofdeinde van het bed, en de ander aan het voeteneinde, duidt hun zorge aan voor geheel het lichaam van Christus, Zijn mystiek zowel als Zijn natuurlijk lichaam, van het hoofd tot de voeten. Het kan ons ook de twee cherubs voor de geest brengen, die aan weerszijden van het verzoendeksel geplaatst waren met hun aangezichten tegenover elkaar, Exodus 25:18 - 20. Christus gekruist was het grote verzoendeksel, aan het hoofd - en voeteneinde waarvan deze twee cherubs waren, niet met een vlammend zwaard om ons af te houden, maar als verwelkomende boden om ons de weg des levens te wijzen.

2. Hun medelijdend vragen naar de oorzaak van Maria Magdalena's smart, vers 13. Vrouw! wat weent gij? Deze vraag was:
a. een bestraffing van haar wenen: "Wat weent gij, nu gij reden hebt om u te verblijden?" Velen van onze tranenvloeden zouden wegdragen voor zulk een onderzoek. Wat buigt gij u neer?
b. Ze was ook bestemd om te tonen hoe engelen zich bekommeren om de droefheid der heiligen, daar zij in last hebben om hen te dienen ter hunner vertroosting. Ook Christenen behoren medegevoel te hebben met elkaar.
c. De vraag diende slechts om de gelegenheid te hebben om haar datgene mede te delen, waardoor haar treuren in verblijden zou verkeerd worden, haar zak ontbonden, en zij met blijdschap zal worden omgord.

3. Het treurig bericht dat zij geeft van hare smart en benauwdheid, "omdat zij het gezegend lichaam hebben weggenomen, dat ik heb willen balsemen, en ik weet niet, waar zij het gelegd hebben". Hetzelfde verhaal, dat zij al vroeger gedaan heeft, vers 2.
Wij kunnen er in zien
a. De zwakheid van haar geloof. Indien zij een geloof had gehad als een mostaardzaadje, dan zou deze berg verzet zijn, maar wij brengen ons zelf dikwijls onnodig in verlegenheid door

ingebeelde moeilijkheden, die het geloof ons als werkelijke voordelen zou doen zien. Vele vrome mensen klagen over de wolken en donkerheid, waaronder zij zich bevinden, welke toch slechts de noodzakelijke methodes der genade zijn om hun ziel te verootmoedigen en hun zonden te doden, en hun Christus dierbaar te maken.
b. De kracht van hare liefde. Zij, die ware genegenheid hebben voor Christus, kunnen niet anders dan in grote droefheid zijn, als zij de troostrijke tekenen Zijner liefde hebben verloren in hun ziel, of de liefelijke gelegenheden om tot Hem te spreken en Hem ere te bewijzen in zijn inzettingen. Maria Magdalena wordt door de verrassing van het gezicht der engelen niet afgeleid van haar onderzoek, noch door de ere er van tevreden gesteld, maar komt altijd weer op hetzelfde onderwerp terug: Zij hebben mijn Heere weggenomen.
Het gezicht van engelen, en hun vriendelijke, goedkeurende blikken, kan ons niet voldoen zonder het gezicht van Christus, en van Gods vriendelijk aanschijn in Hem. Ja meer, het gezicht der engelen is haar slechts een gelegenheid om haar onderzoek voort te zetten naar Christus. Alle schepselen, ook de voortreffelijkste en dierbaarste, moeten als middelen - en niet anders dan als middelen - gebruikt worden, om ons, in Christus, met God bekend te maken. De engelen vroegen haar: wat weent gij?
Ik heb reden genoeg om te wenen, antwoordt zij, want zij hebben mijn Heere weggenomen, en, gelijk Micha, kan zij zeggen: "Wat heb ik nu meer?" Vraagt gij waarom ik ween? Mijn liefste is geweken en is doorgegaan. Niemand dan zij, die het ervaren hebben, kent de smart ener verlatene ziel, die troostrijke blijken gehad heeft van Gods liefde in Christus en van hoop op de hemel, maar die nu verloren heeft, en in duisternis wandelt, wie kan zulk een verslagenen geest dragen?

III. Christus' verschijning aan haar terwijl zij met de engelen sprak en hun de oorzaak harer droefheid te kennen gaf.
Eer zij haar nog enig antwoord gegeven hebben, komt Christus zelf om haar in te lichten, want thans spreekt God tot ons door Zijn Zoon, niemand dan Hij zelf kan ons de weg wijzen om tot Hem te komen. Maria zou gaarne willen weten, waar haar Heere is, en zie, Hij is aan hare rechterhand. Zij, die met niets minder tevreden willen zijn, dan met een gezicht van Christus, zullen ook met niets minder weggezonden worden. Nooit heeft Hij tot een ziel, die Hem zocht, gezegd: Zoek Mij te vergeefs. Is het Christus, dien gij wilt hebben? Christus zult gij hebben.

2. Als Christus zich openbaart aan hen, die Hem zoeken, zal Hij dikwijls hun verwachtingen overtreffen. Maria verlangt het dode lichaam van Christus te zien, en klaagt over het verlies daarvan, en. zij ziet Hem levend. Aldus doet Hij voor Zijn biddend volk boven hetgeen zij kunnen bidden of denken. Zie in deze verschijning van Christus aan Maria:

A. Hoe Hij zich in het eerst voor haar verborgen houdt.
a. Hij stond daar als een gewoon persoon, en als zodanig beschouwde zij Hem ook, vers 14. Zij verwachtte een antwoord op hare klacht van de engelen, en, hetzij de schaduw van een persoon bespeurende, of zijn voetstap achter zich horende, keerde zij zich achterwaarts van het spreken met de engelen, en ziet Jezus zelf staan, de Persoon zelf, dien zij zocht, maar wist niet, dat het Jezus was. De Heere is nabij de gebrokenen van harte, Psalm 34:19, meer nabij dan zij vermoeden. Zij, die Christus zoeken, kunnen er van verzekerd wezen, dat Hij, hoewel zij Hem niet zien, toch niet verre van hen is. Zij, die de Heere naarstig zoeken, zullen in alle richtingen naar Hem uitzien. Maria keerde zich achterwaarts in de hoop van het een of ander te ontdekken. Velen van de oude schrijvers opperen het denkbeeld, dat de engelen Maria een wenk hebben gegeven, om achter zich te zien, daar zij opstonden en zich voor de Heere Jezus neerbogen, Hem ziende, voordat Maria Hem zag, en dat zij zich toen omkeerde om te zien aan

wie zij zo groten eerbied betoonden. Maar indien dat zo is, dan zou zij Hem toch waarschijnlijk niet voor de hovenier hebben aangezien. Het was dus veeleer haar ijver in het zoeken, die haar naar alle kanten deed uitzien. Christus is dikwijls nabij Zijn volk, zonder dat zij Hem bemerken. Zij wist niet, dat het Jezus was, niet omdat Hij in een andere gedaante verscheen, maar of zij had een onverschilligen, vluchtigen blik op Hem geworpen, en hare ogen, beneveld zijnde door tranen, kon zij Hem niet goed onderscheiden, of wel, hare ogen werden gehouden, dat zij Hem niet kende, zoals dit met de twee discipelen op de weg naar Emmaus het geval was, Lukas 24:16.

b. Hij deed haar een gewone vraag, waarop zij Hem antwoordde, vers 15.
Ten eerste. De vraag, die Hij haar deed, was gans natuurlijk, een vraag, die iedereen haar gedaan zou hebben. Vrouw! wat weent gij? wie zoekt gij? Wat brengt u zo vroeg in de morgen hier in de hof? En waartoe al die beweging en dat geraas? Wellicht werd dit met ietwat ruwheid gezegd, zoals Jozef tot zijn broeders sprak, zich vreemd houdende, eer hij zich aan hen bekend maakte. Het schijnt wel het eerste woord te zijn, dat Christus na zijn opstanding gesproken heeft: Wat weent gij? Ik ben opgestaan. Er is in de opstanding van Christus genoeg om onze smarten te lenigen, en de stromen van tranen, die wij schreien te weerhouden, en er de bron van te doen opdrogen.
Merk hier op, dat Christus kennis neemt:
1. Van de smarten Zijns volks, en vraagt: Waarom weent gij? Hij vergadert hun tranen in zijn fles, en schrijft ze in Zijn register.
2. Van de zorgen Zijns volks, en Hij vraagt: Wie zoekt gij, en wat wenst gij? Als Hij weet, dat zij Hem zoeken, wil Hij het toch van hen weten, zij moeten Hem zeggen, wie zij zoeken.

Ten tweede. Het antwoord, dat zij Hem geeft, is gans natuurlijk. Zij geeft Hem geen direct antwoord, maar, alsof zij zei: "Waarom bespot gij mij, en verwijt mij mijn tranen? Gij weet wel, waarom ik ween, en wie ik zoek": en daarom, menende dat het de hovenier was, de persoon, dien Jozef gebruikte om zijn hof in orde te houden en te bewaren, en die, naar zij dacht, zo vroeg kwam om aan zijn werk te gaan, zei zij: Heere! zo gij Hem weggedragen hebt, zeg mij waar gij Hem gelegd hebt, en ik zal Hem wegnemen. Zie hier:
1. De dwaling van het verstand. Zij meende, dat onze Heere Jezus de hovenier was, misschien wel omdat Hij vroeg met wiens verlof zij zich daar bevond. In de dag der wolke en der donkerheid zullen ontroerde zielen allicht geneigd zijn zich van Christus zelf een verkeerde voorstelling te maken, en aan de methode van zijn voorzienigheid en genade een verkeerde uitlegging te geven.
2. De oprechtheid harer genegenheid. Zie, hoe zij er haar hart op gezet heeft, om Christus vinden. Aan ieder, dien zij ontmoet, vraagt zij naar Hem, zoals de bruid: Hebt gij dien gezien, dien mijn ziel liefheeft? Zij spreekt eerbiedig tot de hovenier, en noemt hem Heere, in de hoop tijding door hem te krijgen van haren Welbeminde. Als zij van Christus spreekt, noemt zij Hem niet, maar zo gij Hem weggedragen hebt, gans in de veronderstelling, dat deze hovenier even goed als zij vervuld was van gedachten omtrent dezen Jezus, en dus wel moest weten wie zij bedoelde. Een ander blijk van de kracht harer genegenheid was, dat zij, wáár men Hem ook gelegd zou hebben. het op zich zou nemen om Hem weg te nemen, Zulk een lichaam, met zulk een gewicht van specerijen bezwaard, was veel meer dan zij kon dragen, maar ware liefde denkt meer te kunnen doen dan zij kan, en telt geen moeilijkheden. Zij onderstelde, dat het dezen hovenier tegen de zin was, dat het lichaam van een schandelijken gekruiste in zijns meesters nieuw graf zou liggen, en dat hij het daarom weggedragen had naar de een of andere schamele plaats, die hij er geschikter voor vond. En Maria dreigt hem niet met het aan zijn meester te zullen zeggen, en te bewerken, dat hij er zijn betrekking door zou

verliezen, maar zij neemt op zich om een ander graf te vinden, waarin het lichaam zou mogen blijven. Christus behoeft niet te blijven, waar Hij als een last wordt beschouwd.

B. Hoe Christus zich eindelijk aan haar bekend maakte, en haar, door een liefelijke verrassing de onfeilbare zekerheid gaf van zijn opstanding. Eindelijk zei Jozef tot zijn broeders: Ik ben Jozef. Zo ook Christus hier tot Maria Magdalena, nu Hij ingegaan is tot Zijn verhoogden staat.
Merk op:
a. Hoe Christus zich aan deze Godvruchtige vrouw, die Hem met tranen zocht, ontdekt heeft, vers 16: Jezus zei tot haar: Maria! Het werd met nadruk gezegd, en met die vriendelijkheid en vrijheid, waarmee Hij gewoon was tot haar te spreken. Nu veranderde Hij zijn stem, en sprak weer zoals Hij was, niet zoals de hovenier. Christus' wijze om zich aan Zijn volk bekend te maken is door Zijn woord, Zijn woord, toegepast op hun ziel, sprekende tot hen in het bijzonder. Wanneer zij, die God bij name heeft gekend in de raad Zijner liefde, Exodus 33:12, bij name geroepen worden in de kracht Zijner genade, dan openbaart Hij Zijn Zoon in hen, zoals in Paulus, Galaten 1:16, toen Christus hem bij name riep: Saul. Saul. Christus' schapen kennen zijn stem, Hoofdstuk 10:4.
Dit een woord, Maria, was gelijk aan dat tot de discipelen in de storm: Ik ben het. Dan zal het woord van Christus ons goed doen, als wij onze namen brengen in de geboden en beloften: "Hierin spreekt Christus tot mij, hierin roept Christus mij.
b. Hoe geredelijk zij die ontdekking aannam. Toen Christus zei: "Maria, kent gij Mij niet, zijn gij en Ik zo vreemd voor elkaar geworden?" bemerkte zij terstond wie Hij was, zoals de bruid, Hooglied 2:8. Dat is de stem mijns liefsten. Zij, zich omkerende, zei tot Hem: Rabbouni, mijn Meester. Het zou gevoeglijk als vraag gelezen kunnen worden: Rabbouni? "Is het mijn Meester? Ja waarlijk, Hij is het".
Merk op:

Ten eerste. de titel van eerbied, die zij Hem geeft: *Mijn Meester,* didaskale - een onderwijzende meester. De Joden noemden hun geleerden Rabbijnen, grote mannen. Sommigen van hen zeggen, dat Rabbon een hogere titel was dan Rabbi, en daarom koos Maria dien, en voegt er het bezittelijk voornaamwoord aan toe: Mijn grote Meester. Niettegenstaande het vrije der gemeenschapsoefening, dat Christus ons toestaat in onze omgang met Hem, moeten wij gedenken, dat Hij onze Meester is, en dat wij Hem met Godvruchtige vreze behoren te naderen.
Ten tweede. Met welk een levendige genegenheid zij Christus dien titel geeft. Zij keerde zich af van de engelen, die zij voor hare ogen had, om Jezus aan te zien. Wij moeten onze blik afwenden van alle schepselen, ook van de schitterendsten en besten, om hem op Christus te vestigen, van wie wij door niets afgeleid moeten worden, en wie niets in de weg moet treden. Toen zij meende, dat het de hovenier was, zag zij, terwijl zij tot Hem sprak, een anderen kant uit, maar nu zij de stem van Christus hoorde, keerde zij zich om. De ziel, die Christus' stem hoort, en tot Hem gewend is, noemt Hem juichend en met blijdschap: Mijn Meester. Zie, met hoe groot genoegen, dat zij, die Christus liefhebben, spreken van Zijn gezag over hen. Mijn Meester, mijn grote Meester.

C. De nadere instructies, die Christus haar gaf, vers 17. Raak Mij niet aan. maar ga heen en breng de tijding aan Mijn discipelen.
Ten eerste. Hij leidt haar af van de verwachting van gemeenzamen omgang en gesprek met Hem voor ditmaal. Raak Mij niet aan, want Ik ben nog niet opgevaren. Maria was zo vervoerd van blijdschap op het zien van haren Meester, dat zij zich vergat, de staat van heerlijkheid

vergat, waartoe Hij nu was ingegaan, en zo was zij op het punt van uitdrukking te geven aan hare blijdschap door een liefdevolle omhelzing, hetgeen Christus nu verbiedt.

1. Raak Mij op deze wijze niet aan, want Ik moet opvaren naar de hemel. Hij heeft de discipelen gezegd Hem aan te raken, ter bevestiging van hun geloof, Hij vergunde aan de vrouwen zijn voeten te grijpen en Hem te aanbidden, Mattheüs 28:9. Maar Maria, menende, dat Hij was opgestaan, op de wijze zoals Lazarus was opgestaan, om nu voortaan onder hen te leven, en even vrijelijk met hen om te gaan als te voren, was zij op het punt van Hem even gemeenzaam bij de hand te grijpen. Christus herstelde deze vergissing, zij moet in Hem geloven en Hem aanbidden als verhoogd zijnde, maar niet de vroegere gemeenzaamheid met Hem verwachten. Zie 2 Corinthiërs 5:16. Hij verbiedt haar, om haar hart te stellen op zijn lichamelijke tegenwoordigheid, of te verwachten, dat die blijvend zal zijn, en leidt haar tot de geestelijke gemeenschapsoefening, die zij met Hem smaken zal, nadat Hij opgevaren zal zijn tot Zijn Vader, want de grootste blijdschap Zijner opstanding was, dat zij een stap was tot zijn hemelvaart. Maria dacht, dat haar Meester, nu Hij was opgestaan, terstond een aards koninkrijk zou oprichten, zoals zij zich dit lang hadden beloofd en voorgesteld. "Neen," zegt Christus, "raak Mij niet aan met zulke denkbeelden, denk er niet aan Mij aan te grijpen, ten einde Mij hier terug te houden, want hoewel Ik nog niet ben opgevaren, ga heen tot Mijn broeders, en zeg hun, dat ik zal opvaren". Evenals voor Zijn dood, zo blijft Hij ook na zijn opstanding hetzelfde woord herhalen, dat Hij heenging, en niet meer in de wereld was. Daarom moeten zij hoger zien dan naar zijn lichamelijke tegenwoordigheid, verder zien dan de tegenwoordigen staat van zaken.

2. "Raak Mij niet aan, blijf nu niet hier om Mij nu aan te raken, blijf nu niet hier om nog verdere vragen te doen, of om nog meer uitdrukking te geven aan uw blijdschap, want Ik ben nog niet opgevaren, Ik zal niet onmiddellijk heengaan, het kan een andermaal geschieden. Het beste wat gij nu doen kunt is de tijding te brengen aan de discipelen, verlies dus geen tijd, maar ga zo spoedig gij kunt". De openbare dienst gaat voor eigene voldoening. Het is zaliger te geven dan te ontvangen. Als de dag aanbreekt, moet Jakob een engel laten gaan, want dan is het tijd om naar zijn gezin om te zien. Maria moet niet blijven, om met haar Meester te spreken, zij moet zijn boodschap gaan verrichten, want het is een dag van goede boodschap, waarvan zij de vertroosting niet voor zich alleen moet houden, maar haar moet mededelen aan anderen. Zie het verhaal in 2 Koningen 7:9.

Ten tweede. Hij zegt haar welke boodschap zij aan Zijn discipelen moet brengen: Maar ga heen tot Mijn broeders, en zeg hun, niet slechts, dat Ik ben opgestaan (dat zou zij hun uit haar zelf hebben kunnen zeggen, want zij had Hem gezien), maar, dat Ik opvare.
Merk op:
A. Aan wie de boodschap wordt gezonden: Ga er mede tot Mijn broeders, want Hij schaamt zich niet hen aldus te noemen.
a. Hij ging nu in tot zijn heerlijkheid, en was nu meer krachtelijk dan ooit te voren bewezen de Zoon van God te zijn, toch erkent Hij Zijn discipelen als zijn broeders, en drukt zich met meer tedere genegenheid voor hen uit dan te voren, Hij had hen vrienden genoemd, maar nooit te voren heeft Hij hen broeders genoemd. Christus is wel hoog, maar niet hoogmoedig. Niettegenstaande zijn verheffing, versmaadt Hij het niet zijn arme bloedverwanten te erkennen.
b. Zijn discipelen hadden zich in de laatste dagen weinig oprecht jegens Hem betoond, Hij had hen nooit meer te zamen gezien, sedert zij Hem allen verlaten hadden en gevlucht waren, toen Hij gevangen werd genomen. Hij zou hun nu met recht een toornige boodschap hebben kunnen zenden: "Ga heen tot gindse verraderlijke deserteurs, en zeg hun, dat Ik hen nooit

meer zal vertrouwen, en nooit meer iets met hen van doen wil hebben". Neen, Hij vergeeft, Hij vergeet, en verwijt niet.

B. Door wie zij gezonden wordt: door Maria Magdalena, uit wie Hij zeven duivelen had uitgeworpen, maar die nu aldus bevoorrecht werd. Dit was haar loon voor haar standvastig aankleven van Christus, en haar zoeken en vragen naar Hem, en een stilzwijgende bestraffing aan de apostelen, die niet zo dicht bij de stervenden Jezus gebleven waren, noch zo vroeg waren uitgegaan als zij om de verrezen Jezus te ontmoeten, zij wordt een apostel tot de apostelen.

C. Wat de boodschap zelf is: *Ik vare op tot Mijn Vader*. Er zijn in deze woorden twee rijke vertroostingen gelegen:
a. Onze medebetrekking tot God, voortvloeiende uit onze eenheid met Christus, is een onuitsprekelijke vertroosting. Van deze onuitputtelijke bron van licht, leven en zaligheid sprekende, zegt Hij is Mijn Vader en uw Vader, Mijn God en uw God. Dit drukt ten volle de innige, nauwe betrekking uit tussen Christus en de gelovigen, En Hij, die heiligt, en zij, die geheiligd worden, zijn allen uit een, Hebreeën 2:11. Hier hebben wij zulk een verhoging van Christenen, en zulk een neerbuiging van Christus, als waardoor zij zeer dicht tot elkaar worden gebracht. Het is de grote waardigheid voor de gelovigen, dat de Vader van onze Heere Jezus Christus, in Hem, hun Vader is. Er is voorzeker een groot verschil tussen de wederzijdse grondslagen van die betrekking, Hij is Christus' Vader door eeuwige generatie, de onze door een genadige aanneming, en toch geeft ons dit het recht om Hem, evenals Christus gedaan heeft, Abba, Vader te noemen. Dit geeft een reden, waarom Christus hen broeders noemt, het is omdat Zijn Vader hun Vader is. Christus zal nu opvaren om onze Voorspraak bij de Vader te wezen - bij Zijn' Vader, en daarom kunnen wij hopen, dat Hij voor alles zal overmogen - bij onze Vader, en daarom kunnen wij hopen, dat Hij voor ons zal overmogen. Het is de grote neerbuigendheid van Christus, dat het Hem behaagt de God der gelovigen als Zijn God te erkennen: Mijn God, en uwen God, de Mijne, opdat Hij de uw moge zijn, de God van de Verlosser om Hem te ondersteunen, Psalm 89:27, opdat Hij de God moge zijn van de verlosten, om hen te behouden. De hoofdsom van het Nieuwe Testament is, dat God ons tot een God zal wezen. En daar nu Christus de Borg en het Hoofd is van het verbond, met wie in de eerste plaats gehandeld wordt, en met de gelovigen slechts door Hem als Zijn geestelijk zaad, is deze verbondsbetrekking ook het eerst in Hem gevestigd. God wordt Zijn God, en aldus ook de onze, en daar wij der Goddelijke natuur deelachtig zijn geworden, is Christus' Vader onze Vader, en daar Hij de menselijke natuur heeft aangenomen, is onze God Zijn God.
b. Christus' hemelvaart ter voortzetting van zijn onderneming voor ons, is mede een onuitsprekelijke vertroosting. "Zeg hun, dat Ik weldra op zal varen: dat is de volgende stap, dien Ik doen zal".

Dit nu was bedoeld:
aa. als een woord van waarschuwing voor de discipelen, om niet te verwachten, dat zijn lichamelijke tegenwoordigheid op aarde blijvend zal zijn, noch dat Hij Zijn aards koninkrijk onder de mensen zal oprichten, waarvan zij altijd het denkbeeld hebben gekoesterd. "Neen, zeg hun, dat Ik ben opgestaan, niet om bij hen te blijven, maar om op hun belangen uit te gaan in de hemel". Aldus moeten zij, die opgewekt zijn tot een geestelijk leven in overeenstemming met Christus' opstanding het er voor houden, dat zij opgewekt zijn om op te varen, zij zijn levend gemaakt met Christus, om met Hem mede gezet te worden in de hemel. Efeziërs 2:5, 6. Laten zij niet denken, dat deze aarde hun te huis, hun vaderland en hun ruste zal zijn, neen, van de hemel geboren zijnde, zijn zij bestemd voor de hemel, hun oog moet op

een andere wereld gericht zijn, en steeds moet het in hun hart gegraveerd zijn: ik vare op, en daarom moet ik de dingen zoeken, die Boven zijn.
bb. Een woord van vertroosting voor hen, en voor allen, die door hun woord in Hem zullen geloven. Toen stond Hij op het punt van op te varen, nu is Hij opgevaren tot Zijn Vader en onze Vader. Dit was zijn bevordering, zijn verhoging, Hij is opgevaren, om die ere en macht te ontvangen, die het loon zouden zijn van zijn vernedering, Hij zegt dit juichend, opdat zij, die Hem liefhebben, zich zullen verblijden. Dit is ons voordeel, want Hij is opgevaren als overwinnaar, de gevangenis gevankelijk voerende, Psalm 68:19. Hij is opgevaren als onze Voorloper, om ons een plaats te bereiden, en gereed te zijn om ons te ontvangen. Deze boodschap was gelijk aan die, welke de broeders van Jozef hem betreffende aan Jakob hebben gebracht, Genesis 45:26, "Jozef leeft nog", en dat niet alleen, maar vivit imo et in senatum venit - hij leeft, en komt ook in de senaat, ja ook is hij regeerder in gans Egypteland, hij heeft alle macht". Sommigen menen, dat in die woorden: Ik vare op tot mijn God en uwen God" een belofte ligt opgesloten van onze opstanding in de kracht van Christus' opstanding, want Christus had de opstanding der doden bewezen uit de woorden: Ik ben de God van Abraham, Mattheüs 22:32. Zodat Christus hier te kennen geeft: "Gelijk Hij Mijn God is, en Mij daarom opgewekt heeft, zo is Hij uw God, en zal daarom ook u opwekken en uw God zijn, Openbaring 21:3. Omdat Ik leef, zult ook gij leven. Ik vare nu op, om Mijn God te eren, en gij zult tot Hem opvaren als uwen God.

IV. Hier is Maria Magdalena's getrouw bericht aan de discipelen van hetgeen zij gezien en gehoord had, vers 18. Zij ging en boodschapte de discipelen - die zij te zamen vergaderd vond - dat zij de Heere gezien had. Petrus en Johannes hadden haar verlaten, terwijl zij Hem ijverig en met tranen zocht, en zij hadden niet willen blijven om met haar Hem te zoeken. En nu komt zij om hun te zeggen, dat zij Hem gevonden had, en om de vergissing of dwaling te herstellen, waarin zij hen geleid had door te zoeken naar een dood lichaam, want zij had nu bevonden, dat het een levend en verheerlijkt lichaam was, zo dat zij, wat zij zocht, had gevonden, en, wat oneindig beter was, zij had zelf blijdschap door het zien van de Meester, en was bereid hare blijdschap mede te delen, want zij wist, dat het een blijde tijding voor hen wezen zal. Als God ons vertroost, dan bedoelt Hij er mede, dat wij anderen zullen vertroosten. En gelijk zij hun zei wat zij gezien had, zo zei zij hun ook wat zij gehoord had. Zij had de Heere levend gezien, waarvan dit het teken was (en een kostelijk teken was het) dat Hij haar dit gezegd had, als een boodschap, die zij hun moest brengen, en zij heeft haar hun getrouwelijk overgebracht. Zij, die zelf met het woord van Christus bekend zijn, behoren hun kennis tot welzijn van anderen mede te delen, en er niet rouwig om te zijn, dat anderen evenveel weten als zij.

Johannes 20:19 - 25
Het gewisse kenteken, het onmiskenbaar bewijs van Christus' opstanding, was, dat Hij zich zelf levend vertoond heeft, Handelingen 1:3. In deze verzen hebben wij een bericht van zijn eerste verschijning aan het gezelschap der discipelen op de dag Zijner opstanding. Hij had hun de tijding van zijn opstanding gezonden door getrouwe en geloofwaardige boodschappers, maar om hun zijn liefde te tonen, en hun geloof in Hem te bevestigen, kwam Hij zelf, en gaf hun al de verzekeringen der waarheid er van, die zij konden begeren, opdat zij dit niet slechts van horen zeggen zouden hebben, en uit de tweede hand, als het ware, maar zelf ooggetuigen er van konden wezen, dat Hij levend was, omdat zij het aan de wereld moesten getuigen, en op dat getuigenis de kerk moesten grondvesten. Merk hier nu op:

I. Wanneer en waar deze verschijning plaats had, vers 19. Het was op dezelfden dag, dat Hij was opgestaan, zijnde de eerste dag der week, de dag na de Joodsen sabbat, op een

samenkomst der apostelen, namelijk van tien hunner met nog enige andere vrienden, Lukas 24:33. Er zijn drie mindere inzettingen (als ik ze zo noemen mag) ingesteld door onze Heere Jezus, om blijvend te zijn in zijn kerk ter harer ondersteuning, en voor de rechte bediening der voornaamste inzettingen - het woord, de sacramenten en het gebed, en deze drie zijn: de Dag des Heeren, de plechtige bijeenkomsten, en de prediking des Evangelies. Omtrent ieder van deze inzettingen is ons in deze verzen de wil van Christus duidelijk te kennen gegeven: van de eerste twee, hier, in de omstandigheid Zijner verschijning, van de andere in vers 21. Christus' koninkrijk moest onder de mensen opgericht worden en wel terstond na zijn opstanding, en gevolglijk vinden wij de eigen dag Zijner opstanding, hoewel het nog een dag van kleine dingen was, reeds opgeluisterd door die plechtigheden, welke zullen medewerken om gedurende alle eeuwen het aanzien van de Godsdienst in de kerk hoog te houden.

1. Hier wordt de Christelijke sabbat waargenomen door de discipelen en erkend door onze Heere Jezus. Het bezoek van Christus aan Zijn discipelen was op de eersten dag der week. En de eerste dag der week is, - geloof ik - de enige dag der week, of maand, of jaar, die ooit met getal in het gehele Nieuwe Testament vermeld is, en onderscheidene malen wordt er van gesproken als van een dag, die Godsdienstig gevierd wordt. Hoewel in vers 1 uitdrukkelijk gezegd is, dat Christus op de eersten dag der week is opgestaan, en het dus volstaan zou hebben, om hier, in vers 19, te zeggen, dat Hij aan de avond van dien dag aan de discipelen verschenen is, wordt toch, om aan dien dag ere bij te zetten, herhaald: op dezelfden eersten dag der week. Niet, dat de apostelen bedoelden de dag aldus te eren (zij waren nog in twijfel hieromtrent) maar God bedoelde hem te eren, door te beschikken, dat zij samen vergaderd waren, ten einde Christus' eerste bezoek op dien dag te ontvangen. Aldus heeft Hij dien dag gezegend en geheiligd, omdat de Verlosser er op gerust heeft.

2. Hier wordt een Christelijke bijeenkomst gehouden door de discipelen, en ook erkend door de Heere Jezus. Waarschijnlijk zijn de discipelen wel voor een Godsdienstige handeling bijeen gekomen, om te zamen te bidden, of wellicht om elkaar hun bevindingen mede te delen en te overwegen of zij genoegzamen grond hadden om te geloven, dat hun Meester was opgestaan, en te beraadslagen over hetgeen hun nu te doen stond, of zij bij elkaar zouden blijven, of zich zouden verstrooien. Zij kwamen bijeen om elkanders gevoelen te vernemen, elkanders handen te sterken, en de maatregelen te beramen, die zij in dit moeilijk tijdsgewricht moesten nemen. Deze bijeenkomst had in het verborgen plaats, want openlijk durfden zij niet bijeenkomen. Zij vergaderden in een huis, maar hielden de deur gesloten, opdat men hen niet bij elkaar zien zou, en opdat niemand bij hen binnen zou komen, dan de personen, die zij kenden, want zij vreesden de Joden, die de discipelen als misdadigers zouden vervolgen, om de schijn te hebben van de leugen te geloven, waarmee zij de wereld gingen misleiden, nl. dat Zijn discipelen bij nacht gekomen waren en Hem gestolen hebben. Christus' discipelen moeten, zelfs in moeilijke tijden de onderlinge bijeenkomst niet nalaten, Hebreeën 10:25. Deze schapen der kudde werden verstrooid in de storm, maar schapen zijn gezellig, en zullen weer bij elkaar komen.
Het is niets nieuws, dat de vergaderingen van Christus' discipelen in een hoek gedreven worden, en naar de woestijn gedrongen, Openbaring 12:14, Spreuken 28:12. Gods kinderen zijn dikwijls verplicht geweest, om, zoals de discipelen hier, in hun binnenste kamers te gaan en hun deuren te sluiten van wege de vreze der Joden. Vervolging is hun toebedeeld, en zich voor vervolging te verbergen, is hun geoorloofd, en waar anders zullen wij dan naar hen uitzien dan in de holen en spelonken der aarde? Het is wel een wezenlijke smart, maar geen wezenlijke schande voor Christus' discipelen, om zich aldus te verbergen.

II. Wat er bij dit bezoek van Christus aan Zijn discipelen gezegd en gedaan werd, en Zijn onderhoud met hen. Toen zij vergaderd waren, kwam Jezus onder hen, in zijn eigene gestalte, maar toch als een sluier werpende over de glans van Zijn lichaam, dat nu verheerlijkt begon te worden, want anders zou het hun ogen verblind hebben, zoals bij zijn verheerlijking op de berg. Christus kwam onder hen, om hun een proeve te geven van de vervulling Zijner belofte, dat Hij, waar twee of drie in Zijn naam vergaderd zijn, in hun midden zijn zal. Hij kwam, hoewel de deuren gesloten waren. Dit verzwakt geenszins het bewijs, dat Hij een wezenlijk menselijk lichaam had na zijn opstanding, hoewel de deuren gesloten waren, wist Hij ze wel zonder gedruis te openen, en zo binnen te komen, dat zij Hem niet hoorden, zoals Hij op het water had gewandeld, en toch een wezenlijk lichaam had. Het is voor Christus' discipelen troostrijk te weten, dat, wanneer hun plechtige bijeenkomsten in het verborgen gehouden moeten worden, geen deuren Christus' tegenwoordigheid onder hen kunnen beletten. In deze verschijning van Christus hebben wij te letten op vijf dingen.

A. Zijn vriendelijke en gemeenzame begroeting van de discipelen: Hij zei tot hen: Vrede zij ulieden. Dit was niet de gewone begroeting, hoewel zij gebruikelijk was onder vrienden, maar een plechtige, ongewone zegenspraak, waarmee Hij hun al de gezegende vruchten en uitwerkselen schonk van Zijn dood en zijn opstanding. Het gezegde was gewoon, maar de zin er van was nu iets zeer bijzonders. Vrede zij ulieden is zoveel als: Alle goed kome tot u, alle vrede ten allen tijde, en in allerlei wijze. Christus had hun Zijn vrede nagelaten voor hun legaat, Hoofdstuk 14:27. Door de dood van de testamentmaker was het testament van kracht geworden, en Hij was nu opgestaan van de doden, om het testament geldig te verklaren en er zelf de uitvoerder van te zijn. Dies doet Hij hier een prompte betaling van het legaat: Vrede zij ulieden. Zijn spreken van vrede geeft vrede, schept de vrucht der lippen, vrede, vrede met God, vrede in uw eigen geweten, vrede met elkaar, al die vrede zij uw deel, niet vrede met de wereld, maar vrede in Christus. Zijn plotselinge verschijning in hun midden, toen zij vol van twijfelingen waren over Hem, vol van vreze ten opzichte van hen zelf, moest wel enige ontsteltenis bij hen teweeggebracht hebben, maar het gedruis dezer golven en baren brengt Hij tot zwijgen met dit woord: Vrede zij ulieden.
B. Zijn duidelijke en onloochenbare openbaring van zich zelf aan hen, vers 20.

Let hier:
a. op de methode, die Hij volgde, om hen van de waarheid Zijner opstanding te overtuigen. Thans zagen zij Hem levend, dien grote scharen van mensen, twee of drie dagen te voren dood hadden gezien. Nu was de enige twijfel of datgene wat zij levend zagen, hetzelfde individuele lichaam was, dat dood was gezien, en niemand kon een nader bewijs verlangen dat het dit was, dan de littekenen der wonden in het lichaam.

Ten eerste. De tekenen der wonden - en wel zeer diepe tekenen, hoewel zonder enigerlei pijn of gevoeligheid - zijn zelfs na zijn opstanding in het lichaam van de Heere Jezus gebleven, ten einde de waarheid er van aan te tonen. Veroveraars roemen op de littekenen hunner wonden. Christus' wonden moesten op aarde spreken en getuigen, dat Hij het was, en daarom is Hij er mede opgestaan, zij moesten spreken in de hemel, in de voorbede, die Hij doet voor Zijn volk, en daarom is Hij er mede opgevaren, en verscheen Hij in het midden des troons, als het Lam, dat geslacht is. Openbaring 5:6. Ja meer, het schijnt, dat Hij ook wederkomen zal met zijn littekenen, opdat zij Hem zullen aanschouwen, dien zij doorstoken hebben.
Ten tweede. Deze tekenen toonde Hij aan Zijn discipelen ter hunner overtuiging. Zij hadden niet slechts de voldoening van Hem te zien met hetzelfde gelaat en Hem te horen spreken met dezelfde stem, waaraan zij zo lang gewoon waren. Sic oculos, sic elle manus, sic ora, ferebat - zo waren zijn gebaren, zo waren zijn ogen en handen! maar zij hadden nog het nader bewijs

van deze bijzondere tekenen. Hij opende hun zijn handen, opdat zij er de tekenen der wonden in zouden zien, Hij opende zijn borst, zoals de voedster voor haar kind, om hun de wonde aldaar te tonen. De verhoogde Verlosser zal voor al zijn vrienden en volgelingen immer een opene hand en een open hart hebben. Als Christus door de vertroostingen Zijns Geestes aan de gelovigen zijn liefde toont, hun verzekert, dat zij leven zullen, omdat Hij leeft, dan toont Hij hun zijn handen en zijn zijde.

b. De indruk die het op hen maakte, en het goed dat het hun deed.
Ten eerste. Zij waren overtuigd, dat zij de Heere zagen, en aldus werd hun geloof bevestigd. Eerst dachten zij slechts een verschijning, een gedaante te zien, maar nu wisten zij, dat het de Heere zelf was. Zo hebben vele gelovigen, toen zij nog zwak waren, gevreesd, dat hun vertroostingen slechts ingebeeld waren, maar naderhand hebben zij ze door genade wezenlijk en substantieel bevonden. Zij vragen niet: Is het de Heere? Zij zijn er zeker van, dat Hij het is.
Ten tweede. Zij werden verblijd. Hetgeen hun geloof versterkte, wekte hun blijdschap op, gelovende, verblijdden zij zich. De evangelist schijnt dit in vervoering van vreugde en als met triomf te schrijven. "Dan, of toen de discipelen de Heere zagen, werden zij verblijd. Indien de geest van Jakob levendig werd, toen hij hoorde, dat Jozef nog leefde, hoe zou dan het hart van deze discipelen niet levendig geworden zijn, toen zij hoorden, dat Jezus herleefd was. Het is voor hen als een leven uit de doden. Nu was het woord van Christus vervuld, Hoofdstuk 16:22:Ik zal u wederom zien, en uw hart zal zich verblijden. Dat heeft al de tranen van hun ogen afgewist. Het zien van Christus zal het hart eens discipels ten allen tijde verblijden, hoe meer wij van Christus zien, hoe meer wij ons in Hem zullen verheugen, en onze blijdschap zal niet volkomen zijn voor wij komen, waar wij Hem zullen zien gelijk Hij is.

c. De eervolle en grote, ruime opdracht, die Hij hun gaf om zijn agenten te zijn voor het gronden Zijner kerk, vers 21.
Hier is:
aa. De inleiding tot hun opdracht, welke bestond in een plechtige herhaling van zijn vorige begroeting: Vrede zij ulieden. Dit kan bedoeld zijn, Ten eerste, om hun aandacht op te wekken voor de opdracht, die Hij hun stond te geven. De vorige begroeting diende om de ontroering hunner vreze tot bedaren te brengen, opdat zij rustig en kalm acht konden geven op de bewijzen Zijner opstanding, deze was om de vervoering hunner blijdschap te temperen, ten einde kalm en bedaard aan te horen, wat Hij hun verder te zeggen had. Of, ten tweede: Om hen aan te moedigen, om de opdracht, die Hij hun gaf, aan te nemen. Hoewel zij er in vele en grote moeilijkheden door zouden komen, heeft Hij er toch hun ere en hun vertroosting mede bedoeld en, bij de uitkomst, zal het hun vrede wezen. Gideon ontving zijn opdracht met dit woord: Vrede zij u, Richteren 6:22, 23. Christus is onze vrede, indien Hij met ons is, dan is ons vrede. Christus zond nu Zijn discipelen uit om aan de wereld vrede te verkondigen, Jesaja 52:7, en hier verleent Hij hun niet slechts dien vrede voor hun eigene voldoening, maar vertrouwt hem hun toe om door hen aan alle zonen des vredes overgegeven te worden, Lukas 10:5, 6.
bb. De opdracht zelf, die zeer groot is: Gelijkerwijs Mij de Vader gezonden heeft, zende Ik ook ulieden.

Ten eerste. Het is gemakkelijk te begrijpen hoe Christus hen zond. Hij stelde hen aan om met Zijn werk op aarde voort te gaan, en zich ten koste te geven om Zijn Evangelie te verspreiden en Zijn koninkrijk onder de mensen op te richten. Hij zond hen voorzien van een Goddelijke volmacht, gewapend met Goddelijke macht. - Hij zond hen heen als gezanten om over vrede te onderhandelen, en als herauten, om hem af te kondigen. - Hij zond hen als dienstknechten

om tot het bruiloftsfeest te nodigen. Daarom werden zij apostelen genoemd, dat is: gezondenen.

Ten tweede. Maar het is niet zo gemakkelijk te verstaan hoe Christus hen zond, gelijk als de Vader Hem gezonden heeft. Voorzeker waren toch hun opdracht en hun macht ver beneden de Zijnen, maar:
1. Hun werk was van dezelfden aard als het Zijne, en zij moesten voortgaan, waar Hij gebleven was. Zij werden niet gezonden, om, evenals Hij, koningen en priesters te zijn, maar slechts profeten. Gelijk Hij gezonden was om van de waarheid te getuigen, waren ook zij gezonden, om daarvan te getuigen, niet om de middelaars te zijn der verzoening maar om er slechts de predikers en bekendmakers van te wezen. Was Hij gezonden, niet om gediend te worden, maar om te dienen? niet om Zijn wil te doen maar de wil degene, die Hem gezonden heeft? Dat waren ook zij. Gelijk de Vader Hem gezonden heeft tot de verlorene schapen van het huis Israëls, zo heeft Hij hen gezonden in geheel de wereld.

2. Hij had een macht om hen te zenden gelijk aan die, welke de Vader had om Hem te zenden. Het is hierin dat de kracht der vergelijking gelegen schijnt. Met hetzelfde gezag, waarmee de Vader Mij gezonden heeft, zend Ik u. Dit bewijst de Godheid van Christus: de opdracht die Hij hun gaf, had een gelijk gezag als die, welke de Vader Hem had gegeven, en was in alle opzichten even geldig en van evenveel kracht en uitwerking, als die welke Hij in visioenen aan de Oud - Testamentische profeten heeft gegeven. De opdracht aan Petrus en Johannes door het eenvoudige, duidelijke woord van Christus, is even goed als die aan Jesaja en Ezechiël door de Heere, zittende op Zijn troon, ja zelfs gelijk aan die, welke aan de Middelaar zelf voor Zijn werk werd gegeven. Had Hij een onbetwistbaar gezag, en een onweerstaanbare bekwaamheid voor Zijn werk? Die hadden ook zij voor het hun. Of wel, Gelijkerwijs Mij de Vader gezonden heeft, is, als het ware, de stelling of opgave Zijner macht: krachtens het gezag, Hem gegeven als Middelaar, heeft Hij hun macht en gezag verleend, als zijn dienaren, om voor Hem, en in Zijn naam, met de kinderen der mensen te handelen, zodat zij, die hen ontvingen, of verwierpen, Hem hebben ontvangen, of verworpen, alsmede Hem, die Hem heeft gezonden, Hoofdstuk 13:20.

d. Hun bekwaammaking voor de volvoering van hun opdracht, vers 22: *Hij blies op hen, en zei tot hen: Ontvangt de Heiligen Geest*.
Let op:
a. Het teken, dat Hij gebruikte om hen te verzekeren van, en aan te doen met, de gave, die Hij hun nu stond te verlenen: Hij blies op hen, niet slechts om hun door dezen levensadem te tonen, dat Hij zelf wezenlijk levend was. maar om hen bekend te maken met het geestelijk leven en de macht, die zij van Hem voor al het werk, dat voor hen lag, zullen ontvangen. Waarschijnlijk heeft Hij op allen tegelijk, niet op ieder afzonderlijk geblazen, en hoewel Thomas toen niet met hen was, wist de Geest des Heeren Hem toch wel te vinden, evenals Hij Eldad en Medad wist te vinden, Numeri 11:26.
Christus schijnt hier te verwijzen naar de schepping van de mens in de beginne door hem de adem des levens in te blazen, en te kennen te geven, dat Hij zelf de Auteur was van dat werk, en dat het geestelijk leven en de kracht van de Evangeliedienaars en Christenen aan Hem ontleend, en van Hem afhankelijk zijn, evenals het natuurlijke leven van Adam en zijn zaad. Gelijk de adem van de Almachtige aan de mens leven gaf en de oude wereld begon, zo gaf de adem van de machtigen Zaligmaker leven aan zijn dienstknechten, en begon een nieuwe wereld, Job 33:4.
Dit nu geeft ons te kennen:

Ten eerste, dat de Geest de adem is van Christus, uitgaande van de Zoon. In het Oude Testament wordt de Geest bij adem vergeleken Gij adem, kom aan van de vier winden, Ezechiël 37:9, maar het Nieuwe Testament zegt ons, dat Hij Christus' adem is. De adem Gods wordt genomen voor de sterkte Zijns toorns, Jesaja 11:4, 30:33, maar de adem van Christus betekent de kracht Zijner genade, het ademen Zijner bedreigingen is veranderd in het ademen Zijner liefde door het middelaarschap van Christus. Onze woorden worden geuit met onze adem, en zo is het woord van Christus geest en leven. Het woord komt van de Geest, en de Geest komt met het woord.
Ten tweede. Dat de Geest de gave is van Christus. De apostelen hebben de Heilige Geestmeegedeeld door de oplegging der handen, die handen eerst opgeheven zijnde in gebed, want zij konden slechts bidden om dien zegen, maar Christus gaf de Heilige Geestdoor te ademen, want Hij is de Auteur, de Werker der gave, en zij komt oorspronkelijk van Hem. Mozes kon de Geest niet geven, God deed het, Numeri 11:17, maar Christus heeft het zelf gedaan.

b. De plechtige schenking door Hem gedaan, en aangeduid door dit teken: Ontvangt de Heiligen Geest, ten dele nu, als een onderpand van hetgeen gij nog verder zult ontvangen, niet lang na deze dagen. Thans ontvingen zij meer van de Heilige Geestdan zij nog ooit ontvangen hadden. De geestelijke zegeningen worden trapsgewijze geschonken, wie heeft, aan dien zal gegeven worden. Nu Jezus verheerlijkt begon te worden, begon er meer van de Geest gegeven te worden, zie Hoofdstuk 7:39.

Laat ons zien wat in deze GAVE ligt opgesloten.
Ten eerste. Christus geeft er hun de verzekering mede van de hulp des Geestes bij hun toekomstig werk ter volvoering van de opdracht, die hun nu gegeven is: "Ik zende ulieden, en de Geest zal met u gaan" Thans rustte de Geest des Heeren op hen om hen bekwaam te maken voor al het werk, dat zij te doen hadden. Wie door Christus gebruikt wordt, zal door Hem met Zijn Geest worden bekleed, en voorzien worden van alle nodige krachten.
Ten tweede. Hij geeft hun hiermede de invloed des Geestes te ervaren voor hun tegenwoordige behoefte. Hij had hun zijn handen getoond en zijn zijde, om hen te overtuigen van de waarheid Zijner opstanding, maar de duidelijkste bewijzen zullen op zich zelf nog geen geloof werken, getuige het ongeloof der krijgsknechten, die de enige ooggetuigen van de opstanding zijn geweest. En daarom "ontvangt de Heiligen Geest, om geloof in u te werken, en om uw verstand te openen". Zij waren nu in gevaar van de Joden: en daarom "ontvangt de Heiligen Geest, om kloekmoedigheid in u te werken". Wat Christus tot hen zei, zegt Hij tot alle ware gelovigen: Ontvangt de Heiligen Geest, Efeziërs 1:13.
Wat Christus geeft, moeten wij ontvangen, wij moeten ons met geheel onze ziel onderwerpen aan de levendmakende, heiligende invloeden van de gezegenden Geest, op zijn wenken letten en ze opvolgen, zijn gaven en krachten ontvangen, en er gebruik van maken, en zij, die Zijn woord aldus ontvangen als een gebod, zullen er het nut en het voordeel van hebben als een belofte, zij zullen de Heilige Geestontvangen als de Gids op hun weg, en als onderpand hunner erfenis.

e. In vers 23 wordt een bijzonder deel aangewezen van de macht, die hun door deze opdracht wordt gegeven: Zo gij iemands zonden vergeeft in de behoorlijke uitoefening van de macht, die u toevertrouwd is, dien worden zij vergeven, en hij kan er de vertroosting van aannemen, en zo gij iemands zonden houdt, dat is: verklaart, dat zij niet vergeven zijn, en dat de schuld er van op hem rust, dien zijn zij gehouden, en de zondaar kan daar, tot zijn smart, zeker van zijn". Dit nu volgt op het ontvangen van de Heiligen Geest, want indien zij geen buitengewone gave der onderscheiding hadden gehad, dan zouden zij niet geschikt zijn

geweest, om met zo groot een gezag vertrouwd te worden, want in de striksten zin is dit een bijzondere opdracht aan de apostelen zelf en aan de eerste predikers van het Evangelie, die het vermogen hadden om te onderscheiden, wie in een gans bittere gal en samenknoping der ongerechtigheid waren, en wie niet. Krachtens dit vermogen heeft Petrus Annanias en Saffira dood neergeworpen aan zijn voeten, en heeft Paulus Elymas met blindheid geslagen. Maar het moet ook opgevat worden als een algemene handvest aan de kerk en hare dienaren, geen onfeilbaarheid verzekerende aan enigen mens, noch aan een gezelschap van mensen in de wereld, maar de getrouwe rentmeesters der verborgenheden Gods aanmoedigende, om te volharden in het Evangelie, tot welks prediking zij gezonden zijn, want ook God zelf houdt er zich aan. De prediking van vergeving der zonden moeten de apostelen beginnen te Jeruzalem, hoewel zij kortelings de schuld van Christus' bloed over zich gebracht had, "toch moogt gij vergeving hunner zonden verkondigen op Evangelievoorwaarden". En Petrus heeft dit gedaan, Handelingen 2:38, 3:19.
Christus, opgewekt zijnde ter onzer rechtvaardigmaking, zendt zijn Evangelie - herauten, om te verkondigen, dat het jubeljaar is begonnen, de acte van kwijtschelding is uitgevaardigd, en naar dien regel zullen de mensen geoordeeld worden, Hoofdstuk 12:48, Romeinen 2:16, Jakobus 2:12. Deze regel des oordeels zal God nooit veranderen, noch er van afwijken, zij, die door het Evangelie worden vrijgesproken, zijn vrijgesproken, en zij, die door het Evangelie veroordeeld worden, zullen veroordeeld zijn, waardoor de Evangeliebediening zeer grotelijks wordt geëerd, en waardoor de Evangeliedienaars zeer grotelijks bemoedigd behoren te zijn.

Op tweeërlei wijze wordt door de apostelen en dienaren van Christus de zonde vergeven en gehouden, en voor beiderlei wijzen als gezaghebbende:
a. Door gezonde leer. Hun is opgedragen, om aan de wereld te zeggen, dat de zaligheid op Evangelievoorwaarden verkregen kan worden, maar op geen andere voorwaarden, en zij zullen bevinden, dat God Amen hiertoe zal zeggen, en zo zal dan hun oordeel zijn.
b. Door een strenge tucht, de algemenen regel des Evangelies toepassende op bijzondere personen. "Wie gij, overeenkomstig de regelen van het Evangelie, tot gemeenschap met u toelaat, zal God toelaten tot gemeenschap met Hem zelf, en wie gij uitwerpt uit de gemeenschap als onboetvaardigen, en die in ergerlijke zonden leven, zullen aan het rechtvaardig oordeel Gods overgegeven worden".

III. Het ongeloof van Thomas, toen hem dit bericht werd.
1. Wij hebben hier Thomas' afwezigheid van deze bijeenkomst, vers 24. Hij wordt gezegd een van de twaalven te zijn, een lid van het college der apostelen, die, hoewel nu slechts elf in getal, twaalf geweest waren, en weldra weer twaalf worden zullen. Zij waren slechts elf, en nu ontbrak nog een hunner: Christus' discipelen zullen nooit voltallig bij elkaar zijn voor de algemene vergadering op de grote dag. Het was wellicht zijn ongeluk, dat hij afwezig was - misschien was hij ongesteld, of was hem geen kennis gegeven, dat een bijeenkomst gehouden zou worden, het kan ook zijn zonde en dwaasheid geweest zijn - teruggehouden wellicht door zaken, of door een gezelschap, waaraan hij toen de voorkeur gaf boven de bijeenkomst met de apostelen, of wellicht durfde hij niet komen om de vreze der Joden, en noemde hij voorzichtigheid en beleid, wat in werkelijkheid lafhartigheid was. Hoe dit zij, door zijn afwezigheid heeft hij de voldoening gemist van zijn Meester te zien en te delen in de blijdschap der discipelen bij deze gelegenheid. Diegenen weten niet wat zij verliezen, die uit onverschilligheid wegblijven van de plechtige bijeenkomsten der Christenen.

2. Het bericht, dat de andere discipelen hem gaven van het bezoek huns Meesters, vers 25. De volgende keer, dat zij hem zagen, zeiden zij tot hem - en zij zeiden het met blijdschap - Wij hebben de Heere gezien. Ongetwijfeld hebben zij hem meegedeeld alles wat er bij dat bezoek

was voorgevallen, inzonderheid hoe Hij hen overtuigd had door hun zijn handen en zijn zijde te tonen. Het schijnt wel dat Thomas, hoewel niet tegenwoordig op die bijeenkomst, toch niet lang van hen afwezig is gebleven. Die slechts tijdelijk afwezig zijn, moeten niet veroordeeld worden, alsof zij blijvende afvalligen waren, Thomas is Judas niet. Merk op hoe juichend zij er van spreken: "Wij hebben de Heere gezien, het was het heerlijkste, troostrijkste gezicht, dat wij ooit gezien hebben".

Dit zeiden zij tot Thomas:

a. om hem zijn afwezigheid te verwijten: "Wij hebben de Heere gezien, en gij niet". Of liever:

b. Om het hem mede te delen: "Wij hebben de Heere gezien, en wij wensten, dat gij hi er geweest waart, om Hem ook te zien, want gij zoudt er door overtuigd zijn geworden". De discipelen van Christus moeten er naar streven elkaar op te bouwen in hun allerheiligst geloof, zowel door aan hen, die afwezig waren, te verhalen wat zij gehoord hebben, opdat zij het dan uit de tweede hand kunnen horen, als ook door hun hun ervaringen mede te delen. Zij, die door het geloof de Heere gezien hebben, en gesmaakt hebben, dat Hij genadig is, behoren aan anderen te vertellen wat God voor hun ziel gedaan heeft, doch alle roem zij hierbij uitgesloten.

3. Thomas' tegenwerpingen tegen dit getuigenis, om zich te rechtvaardigen in zijn onwil om het aan te nemen. "Zegt mij niet. dat gij de Heere levend gezien hebt, gij zijt te lichtgelovig, er was iemand, die u heeft misleid. Wat m ij betreft: Indien ik - niet slechts zie in zijn handen het teken der nagelen, maar mijn vinger steke in het teken der nagelen en steke mijn hand in zijn zijde, ik zal geenszins geloven." Door dit te vergelijken met hetgeen hij zei, Hoofdstuk 11:16, 14:5, hebben sommigen verondersteld, dat hij een man was van een ruwe, en sombere geaardheid, licht geneigd tot gemelijk spreken, want alle Godvruchtige mensen zijn niet even gelukkig en vriendelijk van humeur.

Er was echter toen veel dat verkeerd was in zijn gedrag.

a. Hij had of in het geheel niet, of niet genoegzaam acht geslagen op hetgeen Christus zo dikwijls had gezegd, en dat nog wel in overeenstemming met het Oude Testament, dat Hij ten derden dage zou opstaan, zo dat hij had behoren te zeggen: "Hij is opgestaan", al heeft hij Hem niet gezien, of niet gesproken met iemand, die Hem wèl gezien had.

b. Hij heeft geen behoorlijken eerbied betoond voor het getuigenis van zijn mede - discipelen, die mannen van verstand en van een rechtschapen karakter waren, en geloofd hadden moeten worden. Hij kende hen als eerlijke, oprechte mannen, allen kwamen met grote beslistheid overeen in hun getuigenis, en toch kon hij er zich niet toe brengen om te zeggen, dat hun getuigenis waarachtig is. Christus had hen verkoren om ten opzichte van deze zelfde zaak zijn getuigen te zijn bij alle volken, en toch wil nu Thomas, een lid van hun broederschap, niet erkennen, dat zij bevoegde getuigen zijn, wilde hij hen niet verder vertrouwen, dan zijn eigene ogen zouden reiken. Het was echter niet hun waarheidsliefde, waaraan hij twijfelde, maar wel hun wijsheid en voorzichtigheid, hij vreesde, dat zij lichtgelovig waren.

c. Hij verzocht Christus, en heeft de heilige Israëls een perk gesteld, toen hij slechts op zijn eigene wijze - en anders in het geheel niet - overtuigd wilde worden. Hij kon er niet zeker van zijn, dat het teken der nagelen, dat de apostelen hem zeiden gezien te hebben, van zulk een aard was, dat hij er zijn vinger in kon steken, of de wonde in zijn zijde zo was, dat hij er zijn hand in kon steken. Ook was het niet voegzaam om op zo ruwe wijze met een levend lichaam te handelen, toch laat Thomas daar zijn geloof nu van afhangen. Hij moet of zijn zin hebben, aan zijn denkbeeld moet toegegeven worden, of hij zal niet geloven, zie Mattheüs 16:1, 27:42.

d. Het openlijk uitspreken daarvan in de tegenwoordigheid der discipelen, was een belediging van en een ontmoediging voor hen. Het was niet slechts een zonde, maar een ergernis. Gelijk een bloodaard er velen maakt, zo zal een ongelovige, een twijfelaar, het hart zijner broederen doen smelten, gelijk zijn hart, Deuteronomium 20:8. Indien hij dit boze slechts had gedacht,

maar toen zijn hand op zijn mond had gelegd, om de gedachte te onderdrukken, dan zou zijn dwaling bij hem zijn gebleven, maar het openlijk uitspreken van zijn ongeloof, en dat wel zo beslist en bepaald, zou voor de overigen van slechte gevolgen kunnen zijn, daar dezen nu toch nog zelf zo zwak en wankelmoedig waren.

Johannes 20:26 - 31
Wij hebben hier een bericht van nog een verschijning van Christus aan Zijn discipelen. na zijn opstanding, toen Thomas nu ook bij hen tegenwoordig was. En hieromtrent kunnen wij opmerken:

I. Wanneer Christus Zijn bezoek aan Zijn discipelen herhaald heeft. Na acht dagen, een week na zijn opstanding, zodat het ook toen op de eersten dag der week geweest moet zijn.
1. Zijn volgende verschijning stelde Hij enige tijd uit, om aan Zijn discipelen te tonen, dat Hij niet was opgestaan tot zulk een leven, als Hij vroeger geleefd heeft, om voortdurend met hen om te gaan, maar was als een, die nu tot een andere wereld behoorde, en deze wereld slechts bezocht zoals de engelen, nu en dan, als het nodig was. Waar Christus was gedurende deze acht dagen, en gedurende de overigen tijd, dien Hij op aarde doorbracht, weten wij niet, het zou dwaasheid zijn om het te onderzoeken, en verwaandheid om het te bepalen. Wáár het ook moge geweest zijn, ongetwijfeld hebben engelen er Hem gediend. In het begin Zijner bediening is Hij veertig dagen lang ongezien gebleven, verzocht door de bozen geest, Mattheüs 4:1, 2. En nu, aan het begin van zijn heerlijkheid was Hij gedurende veertig dagen, meestal ongezien, en vergezeld door goede geesten.

2. Hij heeft het zeven dagen lang uitgesteld. Waarom?
a. Om Thomas wegens zijn ongelovigheid te bestraffen. De vorige bijeenkomst der discipelen had hij verzuimd, en om hem nu te leren deze middelen van genade voortaan beter op prijs te stellen, kan hij er gedurende verscheidene dagen geen andere gelegenheid voor hebben. Wie een getij laat voorbijgaan, moet een hele poos wachten naar het volgende. Wij hebben reden te denken, dat het voor Thomas een zeer treurige week geweest is, het hoofd latende hangen en in grote spanning, terwijl de andere discipelen vol waren van blijdschap, en dit had hij aan zich zelf, aan zijn eigene dwaasheid te danken.
b. Ten einde het geloof en het geduld der overige discipelen op de proef te stellen. Zij hadden reeds zeer veel gewonnen, toen zij de overtuiging hadden verkregen, dat zij de Heere hadden gezien. Toen waren de discipelen verblijd, maar Hij wilde hen op de proef stellen om te zien, of zij de verkregen grond nu ook zouden behouden, ook als zij Hem gedurende enige dagen niet weer zouden zien. En aldus wilde Hij hen langzamerhand spenen van zijn lichamelijke tegenwoordigheid, waaraan zij al te zeer gehecht waren. en er al te veel op hadden gesteund.
c. Ten einde de eersten dag der week te eren, en duidelijk Zijn wil te doen kennen, dat die dag in zijn kerk als de Christelijke sabbat zou worden waargenomen, de wekelijksen dag van heilige rust en heilige samenroeping. Dat een van de zeven dagen Godsdienstig waargenomen moest worden was van de beginne aan verordineerd, dit is zo oud als de staat der onschuld, en dat in het koninkrijk van de Messias de eerste dag der week die plechtige dag zou zijn werd duidelijk genoeg aangewezen door dat Christus een en andermaal op zulk een dag Zijn discipelen in een Godsdienstige samenkomst bezocht heeft. Het is hoogst waarschijnlijk, dat Hij bij Zijn vorig bezoek hun gezegd had, dat zij over acht dagen weer samen moesten komen, en beloofd heeft alsdan tot hen te komen, alsook, dat Hij hun, behalve op nog andere tijden, op elke eersten dag der week verschenen is gedurende de veertig dagen, die Hij op aarde bleef. De Godsdienstige viering van dien dag is ons van toen af door alle eeuwen der kerk overgeleverd. Dit is dus de dag, dien de Heere gemaakt heeft.

II. Waar, en hoe, Christus hun dit bezoek gebracht heeft. Het was te Jeruzalem, want, evenals de vorige maal, waren ook nu de deuren gesloten om de vreze der Joden. Dáár bleven zij, om het feest der ongezuurde broden zeven dagen lang te houden, welke feestweek dus de vorigen dag geëindigd was, maar zij wilden zich toch niet op de eersten dag der week op reis naar Galiléa begeven, omdat het de Christelijke sabbat was, en dus bleven zij dien dag nog over.
Merk nu op:
1. Dat Thomas met hen was, hoewel hij eenmaal van hen weggebleven was, heeft hij dit de tweede maal toch niet gedaan. Als wij een gelegenheid verzuimd, of verloren hebben, dan moeten wij des te zorgzamer zijn om de volgende gelegenheid waar te nemen, teneinde het verlorene te herwinnen. Het is een goed teken, als door zulk een verlies onze begeerte des te vuriger wordt, en een slecht teken, als zij er door verflauwt. De discipelen lieten hem onder zich toe, en hebben er niet op aangedrongen, dat hij moest geloven in de opstanding van Christus, zoals zij er in geloofden, omdat zij vooralsnog slechts duister geopenbaard was, zij hebben hem niet aangenomen om met hem te twisten, maar heetten hem welkom, zeiden hem te komen en te zien.
Let er echter op, dat Christus niet aan Thomas ter zijner voldoening en overtuiging verschenen is, voor Hij hem in het gezelschap der overige discipelen vond, omdat Hij de bijeenkomsten van Christenen en leraren wilde ondersteunen en wettigen, want daar zal Hij in hun midden wezen. Daarenboven wilde Hij ook, dat al de discipelen getuigen zouden zijn van zijn bestraffing aan Thomas, en daarbij ook van de tedere zorge, die Hij over hen had.

2. Dat Jezus kwam, en stond in het midden van hen, en dat zij allen Hem kenden, want Hij toonde zich nu, zoals Hij zich te voren getoond had, vers 19, nog dezelfde, geen ander. Let op de neerbuigendheid van onze Heere Jezus. De poorten des hemels stond en voor Hem geopend te worden, en dáár zou Hij zich te midden van een aanbiddende wereld van engelen hebben bevonden, maar ten nutte van de kerk verwijlde Hij op aarde en bezocht de kleine bijzondere bijeenkomsten van zijn arme discipelen, en is in hun midden.

3. Hij groette hen allen op vriendelijke wijze, evenals Hij hen te voren begroet had met: Vrede zij ulieden. Dit was geen ijdele herhaling, maar betekent de overvloedigen, wèl verzekerden vrede, dien Christus geeft, en het voortdurende van zijn zegeningen over Zijn volk, want zij falen niet, maar zijn elke morgen nieuw, nieuw ook in elke bijeenkomst.

III. Wat er op deze bijeenkomst tussen Christus en Thomas voorviel. Dat alleen wordt hier vermeld, schoon wij kunnen onderstellen, dat Hij nog zeer veel tot de anderen gezegd heeft. Hier is:
1. Christus' genadige neerbuigendheid jegens Thomas, vers 27. Hij koos hem uit van de overigen en wendde zich inzonderheid tot hem: Breng uwen vinger hier - en daar gij dit zo wenst - zie Mijn handen, bevredig uw nieuwsgierigheid tot het uiterste omtrent de tekenen der nagelen, en breng uw hand - en zo gij door niets minder overtuigd kunt worden - steek ze in Mijn zijde.
Hier hebben wij:
a. een bestraffing van Thomas' ongeloof in de duidelijke verwijzing naar hetgeen Thomas gezegd had, het woord voor woord beantwoordende, want hoewel Hij ongezien was, had Hij het gehoord, en wij kunnen ons voorstellen, hoe Thomas beschaamd geweest moet zijn, toen hij Hem aldus zijn eigene woorden hoorde herhalen. Er is nooit een ongelovig woord op onze lippen, ja geen ongelovige gedachte in ons hart, of het is de Heere Jezus bekend, Psalm 78:21.
b. een tegemoetkoming in zijn zwakheid, welke blijkt in twee dingen:
a. Dat Hij zich door hem laat voorschrijven wat geschieden moet. Grote mannen laten zich door hun minderen de wet niet stellen, inzonderheid niet voor hun daden van gunst of genade,

maar hier behaagt het Christus om zich zelfs naar de gril te schikken van Thomas voor iets dat onnodig is, liever dan met hem te breken, en hem in zijn ongeloof te laten volharden. Hij wil het gekrookte riet niet verbreken, maar, als een goede herder, brengt Hij het weggedrevene weer, Ezechiël 34:16. Aldus behoren wij de zwakheden der onsterken te dragen, Romeinen 15:1, 2.

b. Hij laat wroeten in Zijn wonden, Hij laat zelfs toe, dat Thomas de hand steekt in Zijn zijde, indien hij aldus ten laatste zal willen geloven. Zo heeft Hij ook tot bevestiging van ons geloof een inzetting gegeven met h et doel Zijn dood in gedachtenis te houden, hoewel het een schandelijke, smadelijke dood was, die, naar men zou menen, veeleer vergeten had moeten worden, en nooit meer ter sprake gebracht. Omdat er echter zulk een groot bewijs Zijner liefde in was gelegen, dat ons geloof er door aangemoedigd en versterkt kan worden, heeft Hij er de gedachtenisviering van verordineerd. En in deze inzetting, waarin wij de dood des Heeren verkondigen, worden wij, als het ware, geroepen, om onze vinger in het teken der nagelen te steken. Breng uw hand tot Hem, die zijn helpende, uitnodigende, gevende hand uitstrekt tot u. Het is een aandoenlijk woord, waarmee Christus besluit hetgeen Hij aan Thomas te zeggen had: zijt niet ongelovig, maar gelovig, mê ginou apistos - word geen ongelovige, alsof hij, indien hij zich nu niet had onderworpen, onder het ongeloof besloten zou geweest zijn. Deze waarschuwing is tot ons allen gericht: Wees niet ongelovig, want, zo wij ongelovig zijn, dan zijn wij zonder Christus en zonder genade, zonder hope en zonder blijdschap, zo laat ons dan zeggen: *Ik geloof, Heere, kom mijn ongelovigheid te hulp.*

2. Thomas' gelovige instemming met Jezus Christus. Hij schaamt zich nu over zijn ongeloof, en roept: Mijn Heere en mijn God, vers 28. Er wordt ons niet gezegd, dat hij zijn' vinger in het teken der nagelen gestoken heeft, hij schijnt het niet gedaan te hebben, want Christus zegt, vers 29, omdat gij Mij gezien hebt, zo hebt gij geloofd. Het zien was dus voldoende voor hem. En nu, na een worsteling met het ongeloof, is het geloof overwinnaar gebleven.

a. Thomas is nu ten volle overtuigd van de waarheid van Christus' opstanding, overtuigd, dat
a. Thomas is nu ten volle overtuigd van de waarheid van Christus' opstanding, overtuigd, dat
dezelfde Jezus, die gekruist was, nu levend is, en dat Hij het is. Zijn traagheid en onwilligheid om te geloven, kan ons een hulpe zijn om ons geloof te versterken, want hieruit blijkt, dat de getuigen van Christus opstanding, die haar voor de wereld betuigd hebben, en er hun leven voor hebben verpand, geen lichtgelovige, gemakkelijk te overreden mannen zijn geweest, dat zij, integendeel, zeer voorzichtig waren, en hun geloven er aan hebben opgeschort, totdat zij er alle blijken en bewijzen van gezien hebben, die zij konden begeren. Zo is er uit de eter spijze uitgegaan.
b. Daarom geloofde hij Hem Heere en God te zijn, en ook wij moeten dit van Hem geloven. Wij moeten geloven in zijn Godheid - dat Hij God is, niet een mens, die God gemaakt, of geworden is, maar God, die Mens is geworden, gelijk deze evangelist reeds bij het begin die stelling heeft uitgesproken, Hoofdstuk 1:1. Hij, die de Auteur en het Hoofd is van onze heiligen Godsdienst, heeft de wijsheid, macht, soevereiniteit en onveranderlijkheid van God, hetgeen noodzakelijk was, omdat Hij er niet slechts de Stichter van is, maar ook het Fondament tot voortdurenden steun, en de Fontein des levens tot gestadige voorziening er van.
b. Zijn Middelaarschap - dat Hij is de Heere, de enige Heere, 1 Corinthiërs 8:6, 1 Timotheüs 2:5. Hij is de Gevolmachtigde, om alle de grote belangen, die er hangende zijn tussen God en de mens, te regelen en te vereffenen, de twist bij te leggen, die anders op ons verderf had moeten uitlopen, en de overeenstemming te bewerken, die nodig is voor ons geluk. Zie Handelingen 2:36, Romeinen 14:9.

c. Hij stemde Hem toe als zijn Heere en zijn God. Er moet in het geloof de instemming zijn van de wil met de Evangelie - voorwaarden, zowel als de instemming van het verstand met evangelie - waarheden. Wij moeten Christus aannemen om datgene voor ons te zijn, waartoe de Vader Hem verordineerd heeft. Mijn Heere heeft betrekking op Adonai - mijn fundament en mijn steun, mijn God op Elohiem - mijn Vorst en Rechter. Daar God Hem tot Scheidsman heeft aangesteld, moeten wij die keuze goedkeuren, en ons geheel in zijn handen overgeven. Dat is de levensdaad van het geloof, Hij is de mijne, Hooglied 2:16.
d. Hij heeft openlijk belijdenis hiervan afgelegd in de tegenwoordigheid van hen, die getuigen waren geweest van zijn ongelovigen twijfel. Hij zegt het tot Christus, en om de zin te vervolledigen moeten wij hem lezen: Gij zijt mijn Heere en mijn God, of wel, sprekende tot zijn broederen: Deze is mijn Heere en mijn God. Nemen wij Christus aan als onze Heere en God? Wij moeten tot Hem gaan en het tot Hem zeggen, zoals David, Psalm 16:2, Hem onze onderwerping aan bieden, en het aan anderen mededelen, het hun te kennen geven juichende in on ze betrekking tot Christus. Dit is mijn Welbeminde. Thomas spreekt met vurigheid van liefde, als Christus aangrijpende uit al zijn macht: Mijn Heere en mijn God.
3. Het oordeel van Christus omtrent dit alles, vers 29, Omdat gij Mij gezien hebt, Thomas! zo hebt gij geloofd - en het is goed, dat gij hiertoe gekomen zijt, maar - zalig zijn zij, die niet zullen gezien hebben, en nochtans zullen geloofd hebben. Hier erkent:
a. Christus Thomas als een gelovige. Grondige en oprechte gelovigen zullen, hoewel zij traag en zwak geweest zijn, genadiglijk door de Heere Jezus aangenomen worden. Zij, die lang weerstaan hebben, zullen, zo zij zich ten laatste gewonnen geven, Hem bereid vinden, om hun vergiffenis te schenken. Niet zodra heeft Thomas met Christus ingestemd, of Christus geeft er hem de vertroosting van, en laat hem weten, dat hij gelooft.

b. Hij verwijt hem zijn vorig ongeloof. Wèl mocht hij beschaamd wezen, als hij bedacht:
(1). Dat hij zo onwillig was om te geloven, en zo langzaam tot zijn vertroosting is gekomen. Zij, die zich in oprechtheid met Christus verbinden, zien in, dat zij grotelijks reden hebben om het te betreuren, dat zij dit niet eerder gedaan hebben.
(2). Dat het niet zonder veel moeite was, dat hij er eindelijk toe gekomen is om te geloven. "Indien gij Mij niet levend gezien had, gij zoudt niet hebben geloofd", maar indien geen ander bewijs of getuigenis moet toegelaten worden dan het getuigenis onzer zinnen, als wij niets moeten geloven dan hetgeen, waarvan wij zelf ooggetuigen zijn, dan is ook alle omgang en alle gesprek met mensen aan een einde. Als dit de enige methode van bewijs moet zijn, hoe zal dan de wereld tot het geloof van Christus bekeerd worden? Hij wordt er daarom terecht om gelaakt, dat hij daar zo groten nadruk op legt.

c. Hij beveelt het geloof aan van hen, die op minder zware voorwaarden geloven. Als gelovige, was Thomas in waarheid zalig, maar toch: zalig zijn zij, die niet zullen gezien hebben. Dat wordt niet bedoeld van de voorwerpen van geloof (want deze zijn onzichtbaar, Hebreeën 11:1, 2 Corinthiërs 4:18), maar van de beweegoorzaken van geloof - Christus' wonderen, en inzonderheid zijn opstanding, zalig zijn zij, die dezen niet gezien hebben, en nochtans in Christus geloven. Dit kan of terugzien op de Oud - Testamentische heiligen, die de dingen niet gezien hebben, welke zij zagen, en toch de belofte geloofd hebben, gedaan aan de vaderen, en uit dat geloof hebben geleefd, of vooruit zien op hen, die naderhand zullen geloven, de Heidenen, die nooit, zoals de Joden, Christus in het vlees hebben gezien. Dat geloof is meer prijzenswaardig dan het geloof van hen, die zagen en geloofden, want:
(1). het geeft blijk van een betere gemoedsgesteldheid in hen, die geloven. Niet te zien en nochtans te geloven bewijst grotere naarstigheid in het zoeken naar waarheid, en grotere oprechtheid van hart in het aannemen er van. In hem, die gelooft, na gezien te hebben, is de

tegenstand door een soort van geweld overwonnen, maar hij, die gelooft, zonder te zien, is, evenals de Bereërs, edeler.
(2). Het is een groter voorbeeld van de macht der Goddelijke genade. Hoe minder zichtbaar of tastbaar het bewijs is, hoe duidelijker het blijkt, dat het geloof het werk des Heeren is. Petrus is zalig in zijn geloof, omdat vlees en bloed het hem niet hebben geopenbaard, Mattheüs 16:17. Vlees en bloed dragen meer bij tot het geloof van hen, die zien en geloven, dan tot dat van hen, die niet zien en nochtans geloven. Dr. Lightfoot haalt het gezegde aan van een der rabbijnen, dat een proseliet Gode meer welbehaaglijk is dan al de duizenden van Israël, die aan de berg Sinaï stonden, want zij zagen en ontvingen de wet, maar een proseliet ziet niet, en ontvangt nochtans de wet.

IV. De opmerking, die de evangelist maakt op zijn verhaal, als een geschiedschrijver, die tot het slot, of einde, is genaderd, vers 30, 31. En hier:
1. Verzekert hij ons, dat nog vele andere dingen plaats hadden, die allen waardig waren om te worden vermeld, maar niet zijn geschreven in dit boek, vele tekenen. Sommigen achten, dat dit betrekking heeft op al de tekenen, die Jezus in geheel Zijn leven gedaan heeft, al de wonderbare woorden, die Hij heeft gesproken. Maar het schijnt veeleer beperkt te zijn tot de tekenen, die Hij gedaan heeft na zijn opstanding, want dezen werden alleen in de tegenwoordigheid der discipelen gedaan, van wie hier gesproken wordt, Handelingen 10:41. Van verscheidenen Zijner verschijningen is geen melding gemaakt, zoals blijkt uit 1 Corinthiërs 15:5 - 7, zie Handelingen 1:3.

a. Nu kan dit algemene getuigenis, dat er andere tekenen waren, vele andere tekenen, dienen tot bevestiging van ons geloof, en gevoegd zijnde bij de bijzondere verhalen, wordt het bewijs er grotelijks door versterkt. Zij, die de opstanding van Christus hebben opgetekend, behoefden naar de bewijzen er van niet te zoeken, zij bevonden zich niet in de noodzakelijkheid om enkele brokstukken van bewijzen bij elkaar te brengen en het overige aan te vullen door gissingen. Neen zij hadden bewijzen te over, en meer getuigen er van dan zij behoefden. De discipelen, in wier tegenwoordigheid deze andere tekenen gedaan werden, moesten predikers van Christus' opstanding zijn voor anderen, en daarom was het een vereiste, dat zij er de bewijzen van hadden ex abundanti - in overvloed, opdat zij die er hun leven, hun al, voor op het spel zetten, een sterke vertroosting zouden hebben.

b. Wij behoeven niet te vragen, waarom zij niet allen geschreven waren, of waarom niet meer, of niet anderen dan dezen, want het is ons genoeg, dat het aldus de Heilige Geestgoed gedacht heeft, door wiens ingeving dezen ons gegeven zijn. Indien deze geschiedenis een bloot menselijk verhaal ware geweest, het zou vermeerderd zijn met een menigte van beëdigde verklaringen om de bestreden waarheid van Christus' opstanding te bewijzen, men zou er lange redeneringen in gevonden hebben, om er de waarheid van in het licht te stellen, daar het echter een Goddelijke geschiedenis is, schrijven de opstellers er van met een edele vastheid en verzekerdheid, verhalende hetgeen een geschikt en afdoend bewijs oplevert, voldoende om diegenen te overtuigen, die zich wilden laten onderwijzen, en diegenen te veroordelen, die hardnekkig aan hun ongeloof vasthielden, en zo dit nu niet volstaat, zal meer evenmin kunnen volstaan. De mensen brengen alles te berde wat zij te zeggen hebben, om geloof te verkrijgen, maar God doet dat niet, want Hij kan geloof geven. Indien dit verhaal ware omschreven tot vermaak der nieuwsgierigen, dan zou het uitvoeriger geweest zijn, want het verhaal zou met elke bijzonderheid verlevendigd en versierd zijn, maar het werd geschreven om de mensen tot het geloof te brengen, en voor dat doel is er genoeg gezegd, hetzij de mensen willen horen of niet willen horen.

2. Hij onderricht ons omtrent het doel van dit verhaal, vers 31:Deze zijn in dit en in het volgende hoofdstuk geschreven, opdat gij gelooft, dat Jezus is de Christus, de Zone Gods, daar Hij door zijn opstanding krachtiglijk is bewezen dit te zijn.
a. Hier is het doel van hen, die het Evangelie geschreven hebben. Sommigen schrijven boeken voor hun vermaak, of ontspanning, en geven ze uit om er voordeel of wel roem door te verkrijgen, anderen om aan de Atheensen luim toe te geven door iets nieuws te vertellen, nog anderen om de mensen in kunsten of wetenschappen te onderrichten tot hun werelds voordeel, maar de evangelisten schreven zonder tijdelijk nut of voordeel voor hen zelf of voor anderen er mede op het oog te hebben, maar om de mensen tot Christus en naar de hemel te brengen, en te dien einde de mensen tot het geloof te brengen. Daartoe volgden zij de meest geschikte methode, zij brachten een Goddelijke openbaring tot de wereld, ondersteund en beproefd door afdoende bewijzen.
b. De plicht van hen, die het Evangelie lezen en horen. Het is hun plicht de leer van Christus te geloven en aan te nemen, alsmede de getuigenis die van Hem gegeven is, 1 Johannes 5:11.

A. Er wordt ons hier gezegd wat de grote Evangeliewaarheid is, die wij hebben te geloven - dat Jezus is de Christus, de Zone Gods.
Ten eerste. Dat Hij is de Christus, de Persoon, die onder de titel van Messias aan de Oud - Testamentische heiligen was beloofd en door hen werd verwacht, en die, overeenkomstig de betekenis van de naam, door God gezalfd is, om een Vorst en Zaligmaker te zijn.
Ten tweede. Dat Hij is de Zone Gods, niet slechts als Middelaar (want dan zou Hij niet groter zijn dan Mozes, die een profeet een voorspraak en wetgever is geweest), maar voorafgaand aan Zijn Middelaarschap, want indien Hij geen Goddelijk Persoon was, bekleed met de macht van God, en rechthebbende op de heerlijkheid Gods, Hij zou niet bevoegd en in staat zijn geweest tot de onderneming - niet geschikt om het werk des Verlossers te doen, of de kroon des Verlossers te dragen.

B. Wat de grote Evangeliezaligheid is, waarop wij hebben te hopen - opdat wij, gelovende, het leven hebben in Zijn Naam. Dat is,
Ten eerste. Om de richting van ons geloof aan te wijzen, in het geloof moeten wij het oog hebben op het leven, de kroon des levens, de boom des levens. Leven in Christus' naam, het leven voorgesteld in het verbond, dat in Christus met ons gemaakt is, dat is het wat wij ons moeten voorstellen als de volheid van onze blijdschap en het ruime, overvloedige loon van al onze dienst en al ons lijden.
Ten tweede. Om ons aan te moedigen tot geloof en er ons toe op te wekken. Het vooruitzicht op een groot voordeel zal de mensen zeer veel doen wagen, en groter voordeel bestaat niet dan hetgeen ons aangeboden wordt door de woorden des levens, zoals het Evangelie genoemd wordt, Handelingen 5:20. Het bevat geestelijk leven in gelijkvormigheid met God en gemeenschap met Hem, en ook eeuwig leven in het zien en genieten van Hem. Beiden zijn in Christus' naam, door zijn verdienste en macht, en onfeilbaar zeker voor alle ware gelovigen.

HOOFSTUK 21

1 Na dezen openbaarde Jezus Zichzelf wederom de discipelen aan de zee van Tiberias. En Hij openbaarde Zich aldus: 2 Er waren te zamen Simon Petrus, en Thomas, gezegd Didymus, en Nathanael, die van Kana in Galiléa was, en de zonen van Zebedeus, en twee anderen van Zijn discipelen. 3 Simon Petrus zeide tot hen: Ik ga vissen. Zij zeiden tot hem: Wij gaan ook met u. Zij gingen uit, en traden terstond in het schip; en in dien nacht vingen zij niets. 4 En als het nu morgenstond geworden was, stond Jezus op de oever; doch de discipelen wisten niet, dat het Jezus was. 5 Jezus dan zeide tot hen: Kinderkens, hebt gij niet enige toespijs? Zij antwoordden Hem: Neen. 6 En Hij zeide tot hen: Werpt het net aan de rechterzijde van het schip, en gij zult vinden. Zij wierpen het dan, en konden hetzelve niet meer trekken vanwege de menigte der vissen.

7 De discipel dan, welken Jezus liefhad, zeide tot Petrus: Het is de Heere! Simon Petrus dan, horende, dat het de Heere was, omgordde het opperkleed (want hij was naakt), en wierp zichzelf in de zee. 8 En de andere discipelen kwamen met het scheepje (want zij waren niet verre van het land, maar omtrent tweehonderd ellen), slepende het net met de vissen.

9 Als zij dan aan het land gegaan waren, zagen zij een kolenvuur liggen, en vis daarop liggen, en brood. 10 Jezus zeide tot hen: Brengt van de vissen, die gij nu gevangen hebt. 11 Simon Petrus ging op, en trok het net op het land, vol grote vissen, tot honderd drie en vijftig; en hoewel er zovele waren, zo scheurde het net niet. 12 Jezus zeide tot hen: Komt herwaarts, houdt het middagmaal. En niemand van de discipelen durfde Hem vragen: Wie zijt Gij? wetende, dat het de Heere was. 13 Jezus dan kwam, en nam het brood, en gaf het hun, en de vis desgelijks.

14 Dit was nu de derde maal, dat Jezus Zijn discipelen geopenbaard is, nadat Hij van de doden opgewekt was. 15 Toen zij dan het middagmaal gehouden hadden, zeide Jezus tot Simon Petrus: Simon, zoon van Jonas, hebt gij Mij liever dan dezen? Hij zeide tot Hem: Ja, Heere! Gij weet, dat ik U liefheb. Hij zeide tot hem: Weid Mijn lammeren. 16 Hij zeide wederom tot hem ten tweeden maal: Simon, zoon van Jonas, hebt gij Mij lief? Hij zeide tot Hem: Ja, Heere, gij weet, dat ik U liefheb. Hij zeide tot hem: Hoed Mijn schapen. 17 Hij zeide tot hem ten derden maal: Simon, zoon van Jonas, hebt gij Mij lief? Petrus werd bedroefd, omdat Hij ten derden maal tot hem zeide: Hebt gij Mij lief, en zeide tot Hem: Heere! Gij weet alle dingen, Gij weet, dat ik U liefheb. Jezus zeide tot hem: Weid Mijn schapen. 18 Voorwaar, voorwaar, zeg Ik u: Toen gij jonger waart, gorddet gij uzelf, en wandeldet, alwaar gij wildet; maar wanneer gij zult oud geworden zijn, zo zult gij uw handen uitstrekken, en een ander zal u gorden, en brengen, waar gij niet wilt. 19 En dit zeide Hij, betekenende, met hoedanigen dood hij God verheerlijken zou. En dit gesproken hebbende, zeide Hij tot hem: Volg Mij.

20 En Petrus, zich omkerende, zag de discipel volgen, welken Jezus liefhad, die ook in het avondmaal op Zijn borst gevallen was, en gezegd had: Heere! wie is het, die U verraden zal? 21 Als Petrus dezen zag, zeide hij tot Jezus: Heere, maar wat zal deze? 22 Jezus zeide tot hem: Indien Ik wil, dat hij blijve, totdat Ik kome, wat gaat het u aan? Volg gij Mij.

23 Dit woord dan ging uit onder de broederen, dat deze discipel niet zou sterven. En Jezus had tot hem niet gezegd, dat hij niet sterven zou, maar: Indien Ik wil, dat hij blijve, totdat Ik kome, wat gaat het u aan? 24 Deze is de discipel, die van deze dingen getuigt, en deze dingen geschreven heeft; en wij weten, dat zijn getuigenis waarachtig is. 25 En er zijn nog vele andere dingen, die Jezus gedaan heeft, welke, zo zij elk bijzonder geschreven wierden, ik acht, dat ook de wereld zelf de geschrevene boeken niet zou bevatten.

Vers 1 – 6.

Wij hebben hier een bericht van Christus' verschijning aan zijn discipelen bij de zee van Tiberias. Laat ons nu:

1. Deze verschijning vergelijken met de vorige. In de vorige heeft Christus zich aan zijn discipelen geopenbaard, toen zij plechtig bijeen waren gekomen (naar het schijnt voor een Godsdienstoefening) op een dag des Heeren, en toen zij allen bijeen waren, wellicht zijn verschijning verwachtende; maar nu vertoonde Hij zich aan sommigen, van hen, tussentijds, op een' werkdag, toen zij aan het vissen waren, en weinig dachten Hem te zullen zien. Christus kan zich op velerlei wijze aan Zijn volk openbaren; gewoonlijk doet Hij het in zijn inzettingen, maar somtijds bezoekt Hij hen door Zijn Geest, als zij hun gewone bezigheden

verrichten, zoals de herders, die de nachtwacht hielden over hun kudde, Lukas 2: 8; en zoo ook hier. Zie ook Gen. 16: 13.
2. Laat ons haar vergelijken bij die, welke volgde op de berg, waar Christus hen bescheiden had, Matth. 28: 16. Derwaarts gingen zij heen, zodra de dagen der ongehevelde broden voorbij waren, en tot aan de bestemde tijd voor die samenkomst hielden zij zich bezig met hun' gewonen arbeid, al naar zij het geschikt oordeden. Nu had deze verschijning plaats, terwijl zij nog op de beloofde verschijning aan de berg wachtten, opdat hun de tijd niet te lang zou vallen. Christus doet dikwijls wèl meer dan hij beloofd heeft, maar nooit minder. Hij voorkomt de verwachting Zijns volks, maar stelt hen nooit te leur.
Ten opzichte van de bijzonderheden van dit verhaal kunnen wij opmerken:

1. Wie zij waren, aan wie Christus zich nu vertoonde, vers 2; niet aan al de twaalven, maar slechts aan zeven van hen. Als een hunner wordt Nathanaël genoemd, van wie wij sedert het eerste hoofdstuk niet meer gehoord hebben. Maar sommigen denken, dat hij dezelfde was als Bartholoméüs, een der twaalven. De twee ongenoemde worden verondersteld Filippus van Bethsaïda en Andréas van Kapernaüm te zijn geweest. Het is goed voor de discipelen van Christus om veel en dikwijls bij elkander te zijn, niet slechts in de plechtige Godsdienstige bijeenkomsten, maar ook voor hun gewone bezigheden. Hierdoor moeten goede Christenen hun genegenheid voor elkander betuigen en doen toenemen; en dus kunnen zij elkander door hun woord en hun voorbeeld stichten en versterken. Het heeft Christus behaagd zich aan hen te openbaren, toen zij tezamen waren, niet slechts om de Christelijke omgang aan te moedigen, maar ook opdat zij tezamen getuigen zouden zijn van hetzelfde feit, zodat zij elkanders getuigenis konden bevestigen. Hier nu waren zeven tezamen, om dit te getuigen, waarbij sommigen de opmerking maken, dat de Romeinse wet zeven getuigen vereiste voor een testament. Thomas was ook een van hen, en wordt na Petrus genoemd, alsof hij de bijeenkomsten der apostelen nu trouwer dan ooit bijwoonde. Het is goed, als wij door het verlies, dat wij door ons eigen verzuim geleden hebben, meer zorgzaam worden om geen gelegenheden te laten voorbijgaan.

II. Wat zij deden, vers 3. Merk op:
1. Hun overeenkomen om te gaan vissen. Zij wisten niet goed waar zij zich mede bezig zouden houden. "Wat mij betreft," zegt Petrus, ik ga vissen. "Dan zullen wij met u gaan", antwoorden zij, "want wij willen bij elkander blijven." Hoewel twee van een zelfde beroep gewoonlijk niet goed samen overeenkomen, konden zij dit toch wèl. Sommigen denken,
dat zij er verkeerd aan deden, om tot hun booten en netten terug te keren, die zij reeds verlaten hadden; maar dan zou Christus hen niet begunstigd hebben met een bezoek.

Het was veeleer lofwaardig in hen; want zij deden het:
a. Om de tijd goed te besteden, en niet ledig te zijn. Zij waren nog niet aangesteld om de opstanding van Christus te prediken. Hun aanstelling werd gereed gemaakt, maar was nog niet gereed. De ure om handelend op te treden was nog niet gekomen. Waarschijnlijk heeft hun Meester hun bevolen niet van zijn opstanding te spreken vóór zijn hemelvaart, ja niet, dan na de uitstorting des Geestes, en dan moesten zij te Jeruzalem beginnen. Intussen wilden zij nu, liever dan niets te doen, gaan vissen; niet ter hunner ontspanning, of uit liefhebberij, maar om zaken te doen. Het is een voorbeeld van hun nederigheid. Hoewel zij er toe bevorderd waren, om door Christus gezonden te worden, gelijk Hij door de Vader gezonden was, hebben zij zich toch niet beschouwd als van hoge waardigheid te zijn, maar hebben de rotssteen aanschouwd, waaruit zij gehouwen waren. Het is ook een voorbeeld van hun naarstigheid, en toont ons, dat zij hun' tijd goed wisten te besteden. Zij wilden niet lui of ledig wezen, terwijl

zij wachtten. Zij, die met blijdschap des harten rekenschap wensen te geven van hun' tijd, moeten elk ledig ogenblik er van goed besteden.

b. Ten einde in hun levensonderhoud te voorzien, zodat zij niemand tot last behoefden te wezen. Zoo lang hun Meester bij hen was, hebben zij, die Hem dienden van hun goederen, ook hun vriendelijkheid betoond, maar nu de Bruidegom van hen weggenomen was, moesten zij in die dagen vasten, en daarom moeten hun eigene handen tot hun nooddruft dienen, en daarom vraagt Christus hun: Hebt gij niet enige toespijs? Dit leert ons, om met stilheid werkende ons eigen brood te eten.

2. Hun teleurstelling bij het vissen. Dien nacht vingen zij niets, hoewel zij waarschijnlijk, zoals wij in Lukas 5: 5 lezen "den gehele nacht over gearbeid hadden". Zie de ijdelheid dezer wereld: de hand des vlijtigen keert dikwijls ledig weder. Zelfs vrome mensen kunnen in hun verwachting van voorspoed op hun goede en eerlijke ondernemingen teleurgesteld worden. Wij kunnen ons op de weg van plicht bevinden, en toch wel eens geen voorspoed hebben. De Voorzienigheid had het zoo verordineerd, dat zij dien gehele nacht niets vingen, opdat de wonderbare vangst in de morgen des te treffender en te liefelijker voor hen zijn zou. In deze teleurstellingen, die voor ons zeer smartelijk zijn, heeft God dikwijls zeer genaderijke bedoelingen. De mens heeft voorzeker heerschappij over de vissen der zee; doch zij gehoorzamen niet altijd aan zijn wil of zijn wenken; God alleen kent de paden der zee en heerst volstrekt over hetgeen ze doorwandelt.

III. Op wat wijze Christus zich aan hen bekend maakte. Er wordt gezegd, vers 1: Hij openbaarde Zich. Zijn lichaam, hoewel het een waar en wezenlijk lichaam is, was opgewekt, zoals ook het onze opgewekt zal worden, een geestelijk lichaam, en zoo was het dan alleen zichtbaar, als het Hem behaagde het zichtbaar te maken; of liever, het kwam en bewoog zich zoo snel, dat het hier of daar was in een punt des tijds, in een ogenblik. In deze verschijning van Christus hebben wij vier dingen op te merken:

1. Hij openbaarde zich tijdig, vers 4, als het nu morgenstond geworden was na een nacht van vruchteloze arbeid, stond Jezus op de oever. Christus' tijd om zich aan Zijn volk bekend te maken is als zij zich in de grootste verlegenheid bevinden. Als zij denken verloren te zijn, dan zal Hij hun doen weten, dat zij Hem niet vertoren hebben. Des avonds vernacht het geween, maar des morgens is er gejuich, als Christus komt. Christus verscheen hun, niet wandelende op het water, want, opgestaan zijnde van de doden, zou Hij niet meer op dezelfde wijze met hen zijn, zoals Hij vroeger geweest was, maar staande op de oever, omdat zij nu tot Hem moesten komen. Sommigen van de oude schrijvers vinden hier deze betekenis in, dat Christus, Zijn werk volbracht hebbende, door een stormachtige zee, een zee van bloed, was heengekomen naar een veilige en kalme kust, waar Hij stond als overwinnaar; maar de discipelen, die hun werk nog vóór zich hadden, bevonden zich nog op zee, in moeite en gevaar. Als onze overtocht over die zee ruw en stormachtig is, dan is het ons een troost, dat onze Meester op de oever is, en dat wij ons tot Hem spoeden.

2. Hij heeft zich trapsgewijze aan hen geopenbaard. Hoewel de discipelen zeer innig met Hem bekend waren geweest, wisten zij toch niet terstond, dat het Jezus was. Weinig verwachtende Hem daar te zien, en Hem ook niet aandachtig beschouwende, hielden zij Hem voor een gewoon persoon, die op de aankomst hunner boot wachtte, om hun vis te kopen. Christus is ons dikwijls meer nabij dan wij denken, en dat zullen wij dan tot onze vertroosting gewaar worden.

3. Hij openbaarde zich aan hen door een blijk van Zijn mededogen, vers 5. Hij noemde hen: Kinderkens, paidia - Kinderkens! hebt gij niet enige toespijs? Hebt gij wat vis gevangen? De benaming is zeer gemeenzaam; Hij spreekt tot hen als tot zonen, met de zorg en de tederheid van een vader: kinderkens. Hoewel Hij tot Zijn verhoogden staat was ingegaan, sprak Hij tot zijn discipelen toch met even veel vriendelijkheid en liefde, als ooit te voren. Zij waren geen kinderen in leeftijd; maar zij waren zijn kinderen, de kinderen, die God Hem had gegeven. De vraag is zeer vriendelijk: Hebt gij niet enige toespijs? Hij vraagt als een tedere vader betreffende zijn kinderen, of zij wel voorzien zijn van hetgeen hun nodig is, want indien niet, dan zal Hij er zorg voor dragen. De Heere is voor het lichaam, 1 Cor. 6: 13. Christus neemt kennis van de tijdelijke behoeften van Zijn volk, en heeft hun niet slechts genoegzame genade, maar ook geschikte spijze beloofd. Christus ziet in de woningen der armen, en vraagt: Kinderkens, hebt gij niet enige toespijs? en daarbij nodigt Hij hen om Hem met hun behoeften bekend te maken, door het gebed des geloofs, en dan voor geen ding bezorgd te zijn, want Christus zorgt voor hen. Hierin heeft Christus ons een voorbeeld gegeven van medelijdende zorg voor onze broederen. Vele arme huisvaders zijn niet in staat om te werken, of worden er in teleurgesteld, zodat zij in kommer en benauwdheid zijn; aan dezen behoren de rijken te vragen: Hebt gij niet enige toespijs? Want de armsten zulten gewoonlijk het minst klagen. Op deze vraag gaven de discipelen een kort antwoord, en sommigen denken, dat zij het in een ontevredene, gemelijke stemming gaven. Zij zeiden: Neen, waarbij zij Hem niet zulk een vriendelijke benaming gaven, als Hij hun gegeven had. Zoo zullen ook de besten te kort komen in hun wederliefde voor de Heere Jezus. Christus doet hun deze vraag, niet omdat hun behoefte Hem onbekend was, maar omdat Hij wilde, dat zij er Hem mede bekend zullen maken. Zij, die van Christus gaven wensen te ontvangen, moeten erkennen, dat zij ledig en nooddruftig zijn.

4. Hij openbaarde zich aan hen door een blijk Zijner macht, en hierdoor werd de ontdekking voltooid, vers 6. Hij gebood hun het net aan de rechterzijde van het schip uit te werpen, de tegenovergestelde zijde van die, waar zij tot nu toe het net hadden uitgeworpen, en toen werden zij, die met ledige handen huiswaarts hadden willen keren, verrijkt door een zeer grote visvangst. Hier hebben wij:
a. De orders, die Christus hun gaf, en de belofte aan die orders verbonden: "Werpt het net daar, in die plaats, uit, en gij zult vinden. Hij, voor Wie niets verborgen is, ja zelfs niet de inwoners onder de wateren, Job 26: 5, wist, aan welke zijde van het schip de schoot van vissen was, en naar die zijde wijst Hij hun heen. De Goddelijke voorzienigheid strekt zich uit tot de kleinste dingen, en tot wat wij de meest toevallige omstandigheden noemen, en diegenen zijn zalig, die er de wenken in zien tot regeling van hun gedrag en van hun zaken, en het erkennen in al hun wegen.

b. Hun gehoorzaamheid aan deze orders, en de goeden uitslag er van. Nog wisten zij niet, dat het Jezus was; maar zij wilden van ieder wel goeden raad aannemen, en zij zeiden aan dien vermeenden vreemdeling niet, dat hij zich maar met zijn eigene zaken moest bemoeien, en niet met de hunnen; maar volgden zijn' raad op; en door aldus acht te slaan op een' vreemdeling, hebben zij, zonder het te weten, hun Meester gehoorzaamd. En een heerlijke voorspoed was er het gevolg van, daar zij nu een vangst hadden, waardoor zij rijkelijk voor al hun moeite beloond werden. Zij, die nederig, naarstig en geduldig zijn, zullen, al is het ook, dat zij tegenspoed hebben in hun werk, gekroond worden; soms beleven zij het nog, dat na veel worstelen en veel vruchteloos pogen, hun zaken een gelukkigen keer nemen. Wij zullen er niets bij verliezen, als wij Christus' orders opvolgen. Diegenen zullen waarschijnlijk welvaren, die de regel des woords, de leiding des Geestes en de wenken van Gods

voorzienigheid volgen, want dit is het net aan de rechterzijde van het schip uit te werpen. Deze visvangst nu kan beschouwd worden:
aa. Als een wonder op zich zelf, en dan was het doel er van te bewijzen, dat Jezus Christus opgewekt is in kracht, hoewel in zwakheid gezaaid, en dat alle dingen Hem onderworpen zijn, de vissen der zee niet uitgezonderd. Christus openbaart zich aan Zijn volk door datgene voor hen te doen, dat niemand anders doen kan, dingen, die zij niet hebben verwacht.
bb. Als een goedertierenheid over hen in de tijdige en overvloedige voorziening in hun nooddruft. Toen hun wijsheid en hun vlijt hebben gefaald, is de macht van Christus ter gelegener tijd ter hunner hulpe gekomen, want Hij zou er voor zorgen, dat aan hen, die alles om Zijnentwille hebben verlaten, niets dat goed is onthouden zou worden. Als wij het meest in verlegenheid zijn: Jehovah-jireh.
cc. Als een gedachtenis aan een vroeger betoond gunstbewijs waarmede de Heere Petrus beloond had voor het lenen van zijn boot, Lukas 5: 4 en vervolg. Dit wonder gelijkt veel op het vorige, hetgeen hem hielp om zich dit ten nutte te maken, want beiden hebben hem zeer getroffen, daar zij hem in zijn eigen element, in de uitoefening van zijn eigen beroep wedervaren zijn. Latere gunsten zijn bedoeld om de vorige in herinnering te brengen, opdat het gegeten brood niet zal worden vergeten.
d.d. Als ene verborgenheid, aanduidende het werk, waartoe Christus hen thans met een ruimer opdracht uitzond. De profeten hadden gevist naar zielen, en niets of zeer weinig gevangen, maar de apostelen, die op Christus' woord het net uitwierpen, hadden een wonderbaren, heerlijken voorspoed. De kinderen der eenzame zijn veel meer, dan dergenen, die de man heeft, Gal. 4: 27. Toen zij zelven voor het eerst tot vissers van mensen waren gemaakt, hadden zij, in vergelijking van later, nog weinig voorspoed. Toen spoedig daarna op één dag drie duizend mensen bekeerd zijn geworden, was het net aan de rechterzijde van het schip uitgeworpen. Het is ene aanmoediging voor Christus' dienstknechten, om naarstig voort te gaan met hun werk. Eén gelukkige vangst kan volstaan om vele jaren van arbeid met het Evangelie-net te belonen.

IV. Hoe de discipelen deze ontdekking van Christus van zich zelf hebben ontvangen, vers 7, 8, waar wij vinden:
1. Dat Johannes de verstandigste en scherpzinnigste der discipelen was. Hij, dien Jezus liefhad, was de eerste, die zeide: Het is de Heere; want aan hen, die door Christus bemind worden, zal Hij zich op bijzondere wijze openbaren: Zijn verborgenheid is voor Zijn gunstgenoten. Johannes was Zijn Meester trouwer bijgebleven in Zijn tijden dan de anderen en daarom heeft hij, ter beloning van zijn standvastigheid, een scherpziender oog en een helderder oordeel dan een hunner. Toen Johannes zelf bemerkte, dat het de Heere was, deelde hij zijn kennis mede aan hen, die bij hem waren; want de openbaring des Geestes wordt aan een iegelijk gegeven ten nutte van allen, 1 Cor. 12: 7). Zij, die Christus kennen, moeten zich beijveren om anderen niet Hem bekend te maken. Wij behoeven Hem niet voor onszelven alleen te houden, er is in Hem genoeg voor allen. Johannes deelt inzonderheid aan Petrus zijn denkbeeld mede, dat het de Heere was, wetende, dat hij bovenal verblijd zou zijn Hem te zien. Hoewel Petrus zijn' Meester had verloochend, waren zij, na zijn berouw, en toen hij weder tot de gemeenschap der discipelen was toegelaten, toch even vrij en gemeenzaam met hem als te voren.

2. Dat Petrus de voortvarendste en hartelijkste der discipelen was, want zodra hij hoorde, dat het de Heere was, (hetgeen hij op Johannes' woord geloofde) kon het schip hem niet langer houden, hij kon er niet in blijven, totdat het aan tand kwam, maar hij wierp zich terstond in de zee, teneinde het eerst tot Christus te komen.

a. Hij toonde zijn eerbied voor Christus door zich met zijn opperkleed te omgorden, opdat hij in de beste klederen, die hij had, voor zijn' Meester zou verschijnen, en niet ruw en onbetamelijk in zijn tegenwoordigheid zou komen, naakt als hij was vanwege het zware werk, waaraan hij ten volle deel had genomen. Dat opperkleed was misschien van leder, of wasdoek, om het nat buiten te houden, en daarom omgordde hij er zich mede, om aldus het best door het water heen tot Christus te komen.
b. Hij toonde de kracht zijner genegenheid voor Christus en zijn vurige begeerte om bij Hem te zijn door zich in de zee te werpen, en, hetzij wadende of zwemmende, tot Hem te komen. Toen hij op het water wandelde om tot Christus te komen, Matth. 14: 28, 29, werd van hem gezegd; dat hij neerklom van het schip, bedaard en voorzichtig, maar hier wordt gezegd: hij wierp zich in de zee, snel en onstuimig, zinkende of zwemmende, hij wilde zijn doel en begeerte tonen om met Jezus te zijn. "Indien Christus mij laat verdrinken", denkt hij, "zodat ik niet tot Hem kom, dan heb ik slechts wat ik verdiend heb door Hem te verloochenen". Aan Petrus was veel vergeven, en nu liet hij blijken, dat hij veel liefhad door zijn bereidwilligheid om zich in gevaar te begeven en ongemak te verduren, om maar tot Hem te komen. Zij, die met Jezus geweest zijn, zullen bereid wezen om door ene stormachtige zee, ene zee van bloed te zwemmen, om tot Hem te komen. En het is een lofwaardige wedijver onder Christus' discipelen, er naar te streven om het eerst bij Hem te zijn.

3. Dat de overige discipelen zorgzaam en oprecht van hart waren. Hoewel zij niet, evenals Petrus, in zulk ene vervoering van ijver waren, om zich in de zee te werpen, haastten zij zich toch om hun schip aan land te brengen, vers 1. "De andere discipelen", en onder dezen Johannes, die het eerst ontdekt had, dat het Christus was, kwamen langzaam, maar kwamen toch, tot Christus.
Nu kunnen wij hier opmerken:
a. Op hoe verschillende wijze God zijn gaven uitdeelt. Sommigen, zoals Petrus en Johannes, munten uit in gaven en genade, en werden hierdoor onderscheiden van hun broederen; anderen zijn slechts gewone discipelen, die hun plicht waarnemen, en Hem getrouw zijn, maar niets doen, waardoor zij zich merkwaardig maken, en toch zullen dezen en die, de voortreffelijke en de gans gewonen, tezamen zitten in de heerlijkheid met Christus; ja wellicht zullen de laatsten aldaar de eersten zijn. Onder hen, die uitmunten, zijn sommigen zoals Johannes, bij uitstek nadenkend; zij hebben grote gaven van kennis, en dienen er de kerk mede; anderen, gelijk Petrus, zijn bij uitnemendheid werkzaam, kloekmoedig en sterk, doen grote daden, en zijn dus van grootgin dienst voor hun geslacht. Sommigen zijn nuttig als de ogen der kerk, anderen als de handen der kerk, en allen tot welzijn van het lichaam.
b. Welk een zeer groot verschil er zijn kan tussen sommige Godvruchtige mensen en anderen in hun manier van Christus te eren, terwijl beiden Hem toch welgevallig zijn. Sommigen dienen Christus meer in daden van toewijding en in buitengewone uitdrukkingen van Godsdienstige ijver, en zij doen wel, zij doen het de Heere. Petrus moet er niet om gelaakt worden, dat hij zich in de zee wierp, maar wel geprezen om zijn' ijver en de kracht -zijner genegenheid; en evenzo moeten zij geprezen worden, die, in liefde tot Christus, de wereld verlaten, om met Maria neder te zitten aan zijn voeten. Er zijn echter anderen, die Christus meer dienen in de zaken dezer wereld. Zij blijven in het schip, slepen het net, en brengen de vis aan land, zoals hier de andere discipelen; en dezen moeten niet als wereldsgezind worden gelaakt, want op hun plaats dienen zij Christus even wezenlijk en trouw als de anderen, al is het ook, dat zij de tafelen dienen. Indien al de discipelen gedaan hadden wat Petrus deed, wat zou er dan van hun visch en hun netten geworden zijn? En als Petrus gedaan had, zoals zij deden, dan zouden wij dit voorbeeld van heiligen ijver gemist hebben. Christus had een welbehagen in beiden, en dat moeten wij ook in hen hebben.

c. Dat er verschillende manieren zijn om Christus' discipelen tot Hem aan de oever te brengen, van uit de zee dezer wereld. Sommigen worden door een' gewelddadige dood tot Hem gebracht, anderen worden tot Hem gebracht door een' natuurlijken dood, het net slepende, hetgeen minder schrikwekkend is; maar beiden zullen op de veilige, rustige oever, ten laatste Christus ontmoeten.

V. Welk onthaal zij bij de Heere Jezus vonden, toen zij aan land kwamen.
1. Hij had spijze voor hen bereid. Toen zij nat en koud, vermoeid en hongerig aan tand kwamen, vonden zij er een goed vuur om zich er bij te warmen en te drogen, met visch en brood, geschikte provisie voor een goed maal.
a. Wij behoeven er niet nieuwsgierig naar te zijn, van waar dit vuur, die vis en dat brood gekomen zijn, niet méér dan van waar de spijze kwam, die de raven aan Elia hebben gebracht. Hij, die de broden en vissen, die er waren, kon vermenigvuldigen, kon ook, als het Hem behaagde, broden en vissen uit niets voortbrengen, of stenen in brood verkeren, of zijn engelen zenden om het te halen van de plaats, waar Hij wist, dat het te verkrijgen was. Het is niet zeker, of deze spijzen in de openlucht bereid waren, of wel in de ene of andere vissershut aan de kust; maar er was hier niets dat aan statigheid of keurigheid van spijze deed denken. Wij moeten met het geringe tevreden zijn, want Christus was er mede tevreden.
b. Door dit voorbeeld van Christus' zorg voor zijn discipelen, kunnen wij vertroost worden. Hij bezit de middelen om in al onze behoeften te voorzien, en Hij weet wat wij nodig hebben. Hij beeft op vriendelijke wijze voorzien voor deze vissers, toen zij moede van hun werk kwamen, want die op de Heere vertrouwen en het goede doen, zullen voorzeker gevoed worden. Het is bemoedigend voor Christus' dienstknechten, die Hij tot vissers van mensen heeft gemaakt, dat zij kunnen rekenen op Hem, dien zij dienen, om voor hen te voorzien, en indien zij bemoediging in deze wereld ontberen, indien zij met Paulus menigmaal in honger en dorst zijn, en in vasten, zoo laten zij zich tevreden stellen met wat zij hier hebben; betere dingen zijn voor hen weggelegd, zij zullen met Christus eten en drinken aan Zijn tafel in Zijn koninkrijk, Lukas 22: 30. Een wijl te voren hebben de discipelen Christus tot hun Gast gehad en Hem onthaald op gebraden vis, Lukas 24: 42, en nu heeft Hij als vriend hun dit vergolden, ja hun meer dan honderdvoudig vergolden door hun zoo buitengewone visvangst.

2. Hij vroeg nu om enigen van de vissen, die zij gevangen hadden, en zij brachten ze, vers 10, 11. Let hier op:
a. Het bevel, dat Christus hun gaf om hun visvangst aan land te brengen. "Brengt van de vissen, die gij nu gevangen hebt, en laat ons er van eten". Niet, alsof Hij dit nodig had, en geen maaltijd voor hen kon bereiden, ook zonder dezen; maar:
aa. Hij wilde hen laten eten van de arbeid hunner handen, Psalm 128: 2. Er is in hetgeen door Gods zegen op onze eigene vlijt en eerlijken arbeid verkregen is, ene bijzondere liefelijkheid, als God de macht geeft om er van te eten en er het goede van te genieten. Van een' luiaard wordt gezegd, dat hij zijn jachtvang niet zal braden, hij kan er niet toe komen om te bereiden hetgeen hem moeite gekost heeft om het te verkrijgen Spr. 12: 27 2). Maar Christus wil ons hiermede leren, dat wij moeten gebruiken, wat wij hebben.
bb. Hij wilde hen de gaven Zijner wonderdadige milddadigheid doen smaken, opdat zij beide van zijn macht en zijn goedheid zouden kunnen getuigen. De weldaden, die Christus ons schenkt moeten niet begraven, of opgelegd worden.
cc. Hij wilde hun een proeve geven van het geestelijk onthaal, dat Hij heeft voor alle gelovigen, hetwelk, in dit opzicht zeer vrij en gemeenzaam is - dat Hij avondmaal met hen houdt, en zij met Hem; hun genadegaven zijn Hem aangenaam, en wat Hem liefelijk is, is dit ook voor hen; wat Hij in hen werkt, neemt Hij van hen aan.

dd. Evangeliedienaars, die vissers zijn van mensen, moeten al wat zij vangen tot hun' Meester brengen, want van Hem hangt hun voorspoed af.

b. Hun gehoorzamen aan dit bevel, vers 11. In vers 6 wordt gezegd: zij konden het net niet meer trekken vanwege de menigte der vissen; dat is: zij vonden het moeilijk, het was schier meer dan zij doen konden; maar Hij, die hun gebood het naar de oever te brengen, maakte het gemakkelijk voor hen. Zoo kunnen ook de vissers van mensen, als zij zielen in het Evangelienet hebben gevangen, ze niet naar de oever brengen; zij kunnen het goede werk, dat begonnen is, niet voortzetten en ten einde brengen zonder de voortdurende invloed der Goddelijke genade. Indien Hij, die ons hielp om ze te vangen - terwijl wij zonder zijn hulp niets zouden gevangen hebben - ons niet helpt om ze te houden en ze aan land te brengen, door hen op te bouwen in hun allerheiligst geloof, dan zullen wij ze ten slotte verliezen, 1 Cor. 3: 7.
Merk op:
aa. Wie het bedrijvigste was om deze vissen aan land te brengen. Het was Petrus, die, gelijk hij de ijverigste, vurigste genegenheid had betoond voor de Persoon zijns Meesters, vers 7, nu ook de gereedste gehoorzaamheid bewijst aan het gebod zijns Meesters; maar alten, die getrouw zijn, zijn niet even voortvarend.
bb. Het aantal der vissen, die gevangen waren. Zij hadden de nieuwsgierigheid van ze te tellen, dit was misschien wel om ze te verdelen; er waren honderd drie en vijftig, en het waren allen grote vissen. Er waren dus veel meer dan zij op het ogenblik voor hun eigene behoefte nodig hadden, maar zij konden ze verkopen, en het geld kon dienen om de onkosten te bestrijden voor hun terugreis naar Jeruzalem, waar zij eerlang zullen wederkeren.
cc. Nog een voorbeeld van Christus' zorg voor hen, om zoo wel het wonder als zijn genade nog groter te maken, want: hoewel er zoo velen waren - en dat nog wel grote vissen - zoo scheurde het net niet, zodat zij gene vissen verloren, en gene beschadiging aan hun net hadden. In Lukas 5: 6 wordt gezegd, dat hun net scheurde. Zij hadden nu wellicht een geleend net, want zij hadden reeds sedert lang hun eigene netten verlaten; en, indien dit zoo is, dan wil Christus ons hiermede leren zorg te dragen voor hetgeen wij van anderen geleend hebben, alsof het van ons zelven was. Het was goed, dat hun net nu niet scheurde, want zij hadden thans niet zoo veel tijd als vroeger om hun netten te repareren. Het Evangelienet heeft grote menigten besloten, drie duizend op één' dag, en toch is het niet gescheurd, het is nog even sterk als ooit te voren om zielen tot God te brengen.

3. Hij nodigde hen tot het middagmaal. Bemerkende; dat zij zich op een afstand hielden, en dat zij Hem niet durfden vragen: Wie zijt Gij? wetende, dat het de Heere was, riep Hij hen gemeenzaam tot zich: Komt, herwaarts, houdt het middagmaal.
a. Zie hier, hoe vrij Christus was met zijn discipelen. Hij behandelde hen als vrienden. Hij zeide niet: Komt en bedient Mij; maar "Komt, houdt het middagmaal". Niet: Gaat heen, en houdt het middagmaal onder elkander, zoals dit aan bedienden gezegd wordt, maar Komt, houdt het middagmaal met Mij.
Op deze vriendelijke uitnodiging kan gezinspeeld. worden om:
aa. Door een voorbeeld aan te tonen, hoe Christus zijn discipelen hier roept tot gemeenschap met Hem in genade. Alle dingen zijn nu gereed; komt en houdt het middagmaal. Christus is een feestmaal, komt, spijzigt u met Hem; Zijn vlees is waarlijk spijs, Zijn bloed is waarlijk drank. Christus is een vriend; komt, houdt het middagmaal met Hem, Hij zal u welkom heten, Hoogl. 5: 1.
bb. Hoe Hij hen zal roepen tot de genieting van Hem in de heerlijkheid hiernamaals. "Komt, gij gezegenden Mijns Vaders; komt en zit aan niet Abraham, en Izak, en Jakob". Christus

heeft genoeg om al zijn vrienden en volgelingen het middagmaal te doen houden; er is plaats en voorraad genoeg voor allen.

b. Zie hoe eerbiedig de discipelen zich voor Christus houden. Zij waren ietwat schuw en verlegen om van de vrijheid gebruik te maken, waartoe Hij hen uitnodigde door hen tot eten aan te moedigen; zij schenen een ogenblik bedeesd stil te staan. Daar zij zullen aanzitten om te eten met een heerser - en zulk een Heerser! - hebben zij scherp gelet op dengene, die voor hun aangezicht was. Niemand hunner durfde Hem vragen: Wie zijt Gij? Hetzij:
aa. Omdat zij niet zoo vrijmoedig met Hem wilden wezen. Hoewel Hij hun nu in het eerst enigszins bedekt was verschenen, zoals aan de twee discipelen, toen hun ogen gehouden werden, dat zij Hem niet kenden, hadden zij toch reden genoeg om te geloven, dat Hij het was, en niemand anders.
Of: bb. Omdat zij hun eigene dwaasheid niet wilden blootleggen. Nu Hij hun dit blijk had gegeven van zijn macht en goedheid, moesten zij wel zeer stompzinnig wezen om nog te twijfelen, of Hij het wel was. Als God in zijn voorzienigheid ons merkbare bewijzen heeft gegeven van zijn zorge voor ons lichaam, en ons in zijn genade duidelijke, onmiskenbare blijken heeft gegeven van Zijn welbehagen in onze ziel, dan moeten wij ons schamen wegens ons wantrouwen, en niet in twijfet durven trekken hetgeen Hij zoo ontwijfetbaar gemaakt heeft. Ongegronde twijfel moet verstikt, maar niet geopperd worden.

4. Als Gastheer heeft de Heere Jezus hun de spijzen aangeboden of toegediend, vers 13. Bemerkende, dat zij nog schuw en beschroomd waren, komt Hij, en neemt het brood, en geeft het hun, en de vis desgelijks. Ongetwijfeld heeft Hij om een' zegen gevraagd over de spijze, en daarna ene dankzegging uitgesproken, zoals in Lukas 24: 30; daar dit echter altijd Zijn gewoonte was, was het niet nodig het te vernielden.
a. Het onthaal was zeer eenvoudig, het was slechts een vismaaltijd, ruw opgediend en ruw bereid, er was geen statigheid, geen zeldzame spijzen. Wèl was er genoeg, maar het was gans eenvoudig. Honger is de beste specerij. Hoewel Christus nu ingegaan was tot Zijn' verhoogden staat, toonde Hij zich te zijn door te eten, maar toonde zich niet een vorst te zijn door een feestmaal aan te richten. Zij, die zich niet kunnen vergenoegen met brood en vis, tenzij er saus en wijn bij is, zouden er nauwelijks toe te bewegen zijn
om hier met Christus zelf het middagmaal te houden.
b. Christus zelf begon. Hoewel Hij, een verheerlijkt lichaam hebbende, wellicht niet nodig had te eten, wilde Hij toch tonen, dat Hij een waar, wezenlijk lichaam had, dat tot eten in staat was. De apostelen wezen hierop als een bewijs van zijn opstanding, dat zij met Hem gegeten en gedronken hebben, Hand. 10: 41.
c. Hij gaf de spijzen aan al zijn gasten. Hij heeft ze niet slechts voor hen voorzien en er hen toe genodigd, maar ze zelf onder hen verdeeld, ze hun in handen gegeven. Zoo zijn wij Hem de toepassing zoowel als het verkrijgen van de weldaden der verlossing verschuldigd. Hij geeft ons de macht om er van te eten.
De evangelist laat hen aan het middagmaal en doet deze opmerking, vers 14: Dit was nu de derde maal, dat Jezus Zijnen discipelen - of aan het merendeel van hen - geopenbaard is, nadat Hij van de doden opgewekt was. Sommigen lezen het: ,,Dit is de derde dag." Op de dag, toen Hij verrees, heeft Hij zich vijf maal geopenbaard, de tweede dag was ene week daarna, en dit was de derde dag. Of wel, dit was de derde verschijning aan een aanzienlijk getal Zijner discipelen bij elkander. Hij was verschenen aan Maria Magdalena, aan de vrouwen, aan twee van de discipelen en aan Cefas, maar slechts twee malen te voren was Hij aan een gans gezelschap van hen tegelijk verschenen.

Hier wordt nota van genomen:

aa. Ter bevestiging van de waarheid Zijner opstanding, het gezicht werd twee maal, drie maal herhaald, want de zaak was gewis. Zij, die het eerste teken niet geloofden, zulten er toe gebracht worden om de stem van het laatste teken te geloven.
bb. Als een voorbeeld van Christus' blijvende vriendelijkheid voor zijn discipelen, eenmaal, en nogmaals, en voor de derde maal heeft Hij hen bezocht. Het is goed om rekening te houden van Christus' genaderijke bezoekingen, want Hij houdt er rekening van, en zij zuilen legen ons herdacht worden, indien wij onwaardig derzelven wandelen, zoals zij tegen Salomo waren, toen hij er aan herinnerd werd, dat de Heere God van Israel hem twee maal verschenen was. Dit is nu de derde maal; hebben wij van de eerste en de tweede maal een recht gebruik gemaakt ? Zie 2 Cor. 12: 14. Dit is de derde maal, het kan misschien de laatste maal zijn.

IV. Hoe de discipelen deze ontdekking van Christus van zich zelf hebben ontvangen, vers 7, 8, waar wij vinden:
1. Dat Johannes de verstandigste en scherpzinnigste der discipelen was. Hij, dien Jezus liefhad, was de eerste, die zei: Het is de Heere, want aan hen, die door Christus bemind worden, zal Hij zich op bijzondere wijze openbaren: zijn verborgenheid is voor zijn gunstgenoten.
Johannes was Zijn Meester trouwer bijgebleven in Zijn lijden dan de anderen en daarom heeft hij, ter beloning van zijn standvastigheid, een scherpziender oog en een helderder oordeel dan een hunner. Toen Johannes zelf bemerkte, dat het de Heere was, deelde hij zijn kennis mede aan hen, die bij hem waren, want de openbaring des Geestes wordt aan een iegelijk gegeven ten nutte van allen, 1 Corinthiërs 12:7). Zij, die Christus kennen, moeten zich beijveren om anderen met Hem bekend te maken. Wij behoeven Hem niet voor ons zelf alleen te houden, er is in Hem genoeg voor allen.
Johannes deelt inzonderheid aan Petrus zijn denkbeeld mede, dat het de Heere was, wetende, dat hij bovenal verblijd zou zijn Hem te zien. Hoewel Petrus zijn' Meester had verloochend, waren zij, na zijn berouw, en toen hij weer tot de gemeenschap der discipelen was toegelaten, toch even vrij en gemeenzaam met hem als te voren.

2. Dat Petrus de voortvarendste en hartelijkste der discipelen was, want zodra hij hoorde, dat het de Heere was, (hetgeen hij op Johannes' woord geloofde) kon het schip hem niet langer houden, hij kon er niet in blijven, totdat het aan land kwam, maar hij wierp zich terstond in de zee, teneinde het eerst tot Christus te komen.

a. Hij toonde zijn eerbied voor Christus door zich met zijn opperkleed te omgorden, opdat hij in de beste klederen, die hij had, voor zijn Meester zou verschijnen, en niet ruw en onbetamelijk in zijn tegenwoordigheid zou komen, naakt als hij was vanwege het zware werk, waaraan hij ten volle deel had genomen. Dat opperkleed was misschien van leder, of wasdoek, om het nat buiten te houden, en daarom omgordde hij er zich mede, om aldus het best door het water heen tot Christus te komen.
b. Hij toonde de kracht zijner genegenheid voor Christus en zijn vurige begeerte om bij Hem te zijn door zich in de zee te werpen, en, hetzij wadende of zwemmende, tot Hem te komen. Toen hij op het water wandelde om tot Christus te komen, Mattheüs 14:28, 29, werd van hem gezegd, dat hij neerklom van het schip, bedaard en voorzichtig, maar hier wordt gezegd: hij wierp zich in de zee, snel en onstuimig, zinkende of zwemmende, hij wilde zijn doel en begeerte tonen om met Jezus te zijn. "Indien Christus mij laat verdrinken", denkt hij, "zodat ik niet tot Hem kom, dan heb ik slechts wat ik verdiend heb door Hem te verloochenen". Aan Petrus was veel vergeven, en nu liet hij blijken, dat hij veel liefhad door zijn bereidwilligheid om zich in gevaar te begeven en ongemak te verduren, om maar tot Hem te komen. Zij, die met Jezus geweest zijn, zullen bereid wezen om door een stormachtige zee, een zee van bloed

te zwemmen, om tot Hem te komen. En het is een lofwaardige wedijver onder Christus' discipelen, er naar te streven om het eerst bij Hem te zijn.

3. Dat de overige discipelen zorgzaam en oprecht van hart waren. Hoewel zij niet, evenals Petrus, in zulk een vervoering van ijver waren, om zich in de zee te werpen, haastten zij zich toch om hun schip aan land te brengen, vers 1. "De andere discipelen", en onder dezen Johannes, die het eerst ontdekt had, dat het Christus was, kwamen langzaam, maar kwamen toch, tot Christus. Nu kunnen wij hier opmerken:
a. Op hoe verschillende wijze God zijn gaven uitdeelt. Sommigen, zoals Petrus en Johannes, munten uit in gaven en genade, en werden hierdoor onderscheiden van hun broederen, anderen zijn slechts gewone discipelen, die hun plicht waarnemen, en Hem getrouw zijn, maar niets doen, waardoor zij zich merkwaardig maken, en toch zullen dezen en die, de voortreffelijken en de gans gewonen, te zamen zitten in de heerlijkheid met Christus, ja wellicht zullen de laatsten aldaar de eersten zijn. Onder hen, die uitmunten, zijn sommigen zoals Johannes, bij uitstek nadenkend, zij hebben grote gaven van kennis, en dienen er de kerk mede, anderen, gelijk Petrus, zijn bij uitnemendheid werkzaam, kloekmoedig en sterk, doen grote daden, en zijn dus van groten dienst voor hun geslacht. Sommigen zijn nuttig als de ogen der kerk, anderen als de handen der kerk, en allen tot welzijn van het lichaam.

b. Welk een zeer groot verschil er zijn kan tussen sommige Godvruchtige mensen en anderen in hun manier van Christus te eren, terwijl beiden Hem toch welgevallig zijn. Sommigen dienen Christus meer in daden van toewijding en in buitengewone uitdrukkingen van Godsdienstigen ijver, en zij doen wel, zij doen het de Heere. Petrus moet er niet om gelaakt worden, dat hij zich in de zee wierp, maar wel geprezen om zijn ijver en de kracht zijner genegenheid, en evenzo moeten zij geprezen worden, die, in liefde tot Christus, de wereld verlaten, om met Maria neer te zitten aan zijn voeten. Er zijn echter anderen, die Christus meer dienen in de zaken dezer wereld. Zij blijven in het schip, slepen het net, en brengen de vis aan land, zoals hier de andere discipelen, en dezen moeten niet als wereldsgezind worden gelaakt, want op hun plaats dienen zij Christus even wezenlijk en trouw als de anderen, al is het ook, dat zij de tafelen dienen. Indien al de discipelen gedaan hadden wat Petrus deed, wat zou er dan van hun vis en hun netten geworden zijn? En als Petrus gedaan had, zoals zij deden, dan zouden wij dit voorbeeld van heiligen ijver gemist hebben. Christus had een welbehagen in beiden, en dat moeten wij ook in hen hebben.
c. Dat er verschillende manieren zijn om Christus' discipelen tot Hem aan de oever te brengen, van uit de zee dezer wereld. Sommigen worden door een gewelddadigen dood tot Hem gebracht, anderen worden tot Hem gebracht door een natuurlijken dood, het net slepende, hetgeen minder schrikwekkend is, maar beiden zullen op de veiligen, rustigen oever, ten laatste Christus ontmoeten.

V. Welk onthaal zij bij de Heere Jezus vonden, toen zij aan land kwamen.
1. Hij had spijze voor hen bereid. Toen zij nat en koud, vermoeid en hongerig aan land kwamen, vonden zij er een goed vuur om zich er bij te warmen en te drogen, met vis en brood, geschikte provisie voor een goed maal.

a. Wij behoeven er niet nieuwsgierig naar te zijn, van waar dit vuur, die vis en dat brood gekomen zijn, niet meer dan van waar de spijze kwam, die de raven aan Elia hebben gebracht. Hij, die de broden en vissen, die er waren, kon vermenigvuldigen, kon ook, als het Hem behaagde, broden en vissen uit niets voortbrengen, of stenen in brood verkeren, of zijn engelen zenden om het te halen van de plaats, waar Hij wist, dat het te verkrijgen was. Het is niet zeker, of deze spijzen in de open lucht bereid waren, of wel in de een of andere vissershut

aan de kust, maar er was hier niets dat aan statigheid of keurigheid van spijze deed denken. Wij moeten met het geringe tevreden zijn, want Christus was er mede tevreden.
b. Door dit voorbeeld van Christus' zorge voor Zijn discipelen, kunnen wij vertroost worden. Hij bezit de middelen om in al onze behoeften te voorzien, en Hij weet wat wij nodig hebben. Hij heeft op vriendelijke wijze voorzien voor deze vissers, toen zij moede van hun werk kwamen, want die op de Heere vertrouwen en het goede doen, zullen voorzeker gevoed worden . Het is bemoedigend voor Christus' dienstknechten, die Hij tot vissers van mensen heeft gemaakt, dat zij kunnen rekenen op Hem, dien zij dienen, om voor hen te voorzien, en indien zij bemoediging in deze wereld ontberen, indien zij met Paulus menigmaal in honger en dorst zijn, en in vasten, zo laten zij zich tevreden stellen met wat zij hier hebben, betere dingen zijn voor hen weggelegd, zij zullen met Christus eten en drinken aan zijn tafel in Zijn koninkrijk, Lukas 22:30. een wijle te voren hebben de discipelen Christus tot hun Gast gehad en Hem onthaald op gebraden vis, Lukas 24:42, en nu heeft Hij als vriend hun dit vergolden, ja hun meer dan honderdvoudig vergolden door hun zo buitengewone visvangst.

2. Hij vroeg nu om enigen van de vissen, die zij gevangen hadden, en zij brachten ze, vers 10, 11. Let hier op:
A. Het bevel, dat Christus hun gaf om hun visvangst aan land te brengen. "Brengt van de vissen, die gij nu gevangen hebt, en laat ons er van eten ". Niet, alsof Hij dit nodig had, en geen maaltijd voor hen kon bereiden, ook zonder dezen, maar:
a. Hij wilde hen laten eten van de arbeid hunner handen, Psalm 128:2. Er is in hetgeen door Gods zegen op onze eigene vlijt en eerlijken arbeid verkregen is, een bijzondere liefelijkheid, als God de macht geeft om er van te eten en er het goede van te genieten. Van een luiaard wordt gezegd, dat hij zijn jachtvang niet zal braden, hij kan er niet toe komen om te bereiden hetgeen hem moeite gekost heeft om het te verkrijgen Spreuken 12:27 2). Maar Christus wil ons hiermede leren, dat wij moeten gebruiken, wat wij hebben.
b. Hij wilde hen de gaven Zijner wonderdadige milddadigheid doen smaken, opdat zij beide van zijn macht en zijn goedheid zouden kunnen getuigen. De weldaden, die Christus ons schenkt moeten niet begraven, of opgelegd worden.
c. Hij wilde hun een proeve geven van het geestelijk onthaal, dat Hij heeft voor alle gelovigen, hetwelk, in dit opzicht zeer vrij en gemeenzaam is - dat Hij avondmaal met hen houdt, en zij met Hem, hun genadegaven zijn Hem aangenaam, en wat Hem liefelijk is, is dit ook voor hen, wat Hij in hen werkt, neemt Hij van hen aan.
d. Evangeliedienaars, die vissers zijn van mensen, moeten al wat zij vangen tot hun Meester brengen, want van Hem hangt hun voorspoed af.

B. Hun gehoorzamen aan dit bevel, vers 11. In vers 6 wordt gezegd: zij konden het net niet meer trekken vanwege de menigte der vissen, dat is: zij vonden het moeilijk, het was schier meer dan zij doen konden, maar Hij, die hun gebood het naar de oever te brengen, maakte het gemakkelijk voor hen. Zo kunnen ook de vissers van mensen, als zij zielen in het Evangelienet hebben gevangen, ze niet naar de oever brengen, zij kunnen het goede werk, dat begonnen is, niet voortzetten en ten einde brengen zonder de voortdurenden invloed der Goddelijke genade. Indien Hij, die ons hielp om ze te vangen - terwijl wij zonder zijn hulp niets zouden gevangen hebben - ons niet helpt om ze te houden en ze aan land te brengen, door hen op te bouwen in hun allerheiligst geloof, dan zullen wij ze ten slotte verliezen, 1 Corinthiërs 3:7.

Merk op:
a. Wie het bedrijvigste was om deze vissen aan land te brengen. Het was Petrus, die, gelijk hij de ijverigste, vurigste genegenheid had betoond voor de Persoon zijns Meesters, vers 7, nu

ook de gereedste gehoorzaamheid bewijst aan het gebod zijns Meesters, maar allen, die getrouw zijn, zijn niet even voortvarend.
b. Het aantal der vissen, die gevangen waren. Zij hadden de nieuwsgierigheid van ze te tellen, dit was misschien wel om ze te verdelen, er waren honderd drie en vijftig, en het waren allen grote vissen. Er waren dus veel meer dan zij op het ogenblik voor hun eigene behoefte nodig hadden, maar zij konden ze verkopen, en het geld kon dienen om de onkosten te bestrijden voor hun terugreis naar Jeruzalem, waar zij eerlang zullen wederkeren.
c. Nog een voorbeeld van Christus' zorge voor hen, om zo wel het wonder als zijn genade nog groter te maken, want: hoewel er zo velen waren - en dat nog wel grote vissen - zo scheurde het net niet, zodat zij geen vissen verloren, en geen beschadiging aan hun net hadden. In Lukas 5:6 wordt gezegd, dat hun net scheurde. Zij hadden nu wellicht een geleend net, want zij hadden reeds sedert lang hun eigene netten verlaten, en, indien dit zo is, dan wil Christus ons hiermede leren zorg te dragen voor hetgeen wij van anderen geleend hebben, alsof het van ons zelf was. Het was goed, dat hun net nu niet scheurde, want zij hadden thans niet zo veel tijd als vroeger om hun netten te repareren. Het Evangelienet heeft grote menigten besloten, drie duizend op een dag, en toch is het niet gescheurd, het is nog even sterk als ooit te voren om zielen tot God te brengen.

3. Hij nodigde hen tot het middagmaal. Bemerkende, dat zij zich op een afstand hielden, en dat zij Hem niet durfden vragen: Wie zijt Gij? wetende, dat het de Heere was, riep Hij hen gemeenzaam tot zich: Komt, herwaarts, houdt het middagmaal.

A. Zie hier, hoe vrij Christus was met Zijn discipelen. Hij behandelde hen als vrienden. Hij zei niet: Komt en bedient Mij, maar "Komt, houdt het middagmaal". Niet: Gaat heen, en houdt het middagmaal onder elkaar, zoals dit aan bedienden gezegd wordt, maar Komt, houdt het middagmaal met Mij. Op deze vriendelijke uitnodiging kan gezinspeeld worden om:
a. Door een voorbeeld aan te tonen, hoe Christus Zijn discipelen hier roept tot gemeenschap met Hem in genade. Alle dingen zijn nu gereed, komt en houdt het middagmaal. Christus is een feestmaal, komt, spijzigt u met Hem, Zijn vlees is waarlijk spijs, Zijn bloed is waarlijk drank. Christus is een vriend, komt, houdt het middagmaal met Hem, Hij zal u welkom heten, Hooglied 5:1.
b. Hoe Hij hen zal roepen tot de genieting van Hem in de heerlijkheid hiernamaals. "Komt, gij gezegenden Mijns Vaders, komt en zit aan met Abraham, en Izaak, en Jakob". Christus heeft genoeg om al zijn vrienden en volgelingen het middagmaal te doen houden, er is plaats en voorraad genoeg voor allen.

B. Zie hoe eerbiedig de discipelen zich voor Christus houden. Zij waren ietwat schuw en verlegen om van de vrijheid gebruik te maken, waartoe Hij hen uitnodigde door hen tot eten aan te moedigen, zij schenen een ogenblik bedeesd stil te staan. Daar zij zullen aanzitten om te eten met een heerser - en zulk een Heerser! - hebben zij scherpelijk gelet op degene, die voor hun aangezicht was. Niemand hunner durfde Hem vragen: Wie zijt Gij? Hetzij:
a. Omdat zij niet zo vrijmoedig met Hem wilden wezen. Hoewel Hij hun nu in het eerst enigszins bedektelijk was verschenen, zoals aan de twee discipelen, toen hun ogen gehouden werden, dat zij Hem niet kenden, hadden zij toch reden genoeg om te geloven, dat Hij het was, en niemand anders.
Of: b. Omdat zij hun eigene dwaasheid niet wilden blootleggen. Nu Hij hun dit blijk had gegeven van zijn macht en goedheid, moesten zij wel zeer stompzinnig wezen om nog te twijfelen, of Hij het wel was. Als God in zijn voorzienigheid ons merkbare bewijzen heeft gegeven van zijn zorge voor ons lichaam, en ons in zijn genade duidelijke, onmiskenbare blijken heeft gegeven van Zijn welbehagen in onze ziel, dan moeten wij ons schamen wegens

ons wantrouwen, en niet in twijfel durven trekken hetgeen Hij zo ontwijfelbaar gemaakt heeft. Ongegronde twijfel moet verstikt, maar niet geopperd worden.

4. Als Gastheer heeft de Heere Jezus hun de spijzen aangeboden of toegediend, vers 13. Bemerkende, dat zij nog schuw en beschroomd waren, komt Hij, en neemt het brood, en geeft het hun, en de vis desgelijks. Ongetwijfeld heeft Hij om een zegen gevraagd over de spijze, en daarna een dankzegging uitgesproken, zoals in Lukas 24:30, daar dit echter altijd zijn gewoonte was, was het niet nodig het te vermelden.

a. Het onthaal was zeer eenvoudig, het was slechts een vismaaltijd, ruw opgediend en ruw bereid, er was geen statigheid, geen zeldzame spijzen. Wèl was er genoeg, maar het was gans eenvoudig. Honger is de beste specerij. Hoewel Christus nu ingegaan was tot Zijn verhoogden staat, toonde Hij zich levend te zijn door te eten, maar toonde zich niet een vorst te zijn door een feestmaal aan te richten. Zij, die zich niet kunnen vergenoegen met brood en vis, tenzij er saus en wijn bij is, zouden er nauwelijks toe te bewegen zijn om hier met Christus zelf het middagmaal te houden.
b. Christus zelf begon. Hoewel Hij, een verheerlijkt lichaam hebbende, wellicht niet nodig had te eten. wilde Hij toch tonen, dat Hij een waar, wezenlijk lichaam had, dat tot eten in staat was. De apostelen wezen hierop als een bewijs van zijn opstanding, dat zij met Hem gegeten en gedronken hebben, Handelingen 10:41.
c. Hij gaf de spijzen aan al zijn gasten. Hij heeft ze niet slechts voor hen voorzien en er hen toe genodigd, maar ze zelf onder hen verdeeld, ze hun in handen gegeven. Zo zijn wij Hem de toepassing zowel als het verkrijgen van de weldaden der verlossing verschuldigd. Hij geeft ons de macht om er van te eten.

De evangelist laat hen aan het middagmaal en doet deze opmerking, vers 1 4: Dit was nu de derde maal, dat Jezus Zijnen discipelen of aan het merendeel van hen - geopenbaard is, nadat Hij van de doden opgewekt was. Sommigen lezen het: "Dit is de derde dag." Op de dag, toen Hij verrees, heeft Hij zich vijf maal geopenbaard, de tweede dag was een week daarna, en dit was de derde dag. Of wel, dit was de derde verschijning aan een aanzienlijk getal Zijner discipelen bij elkaar. Hij was verschenen aan Maria Magdalena, aan de vrouwen, aan twee van de discipelen en aan Cefas, maar slechts twee malen te voren was Hij aan een gans gezelschap van hen tegelijk verschenen.
Hier wordt nota van genomen:
a. Ter bevestiging van de waarheid Zijner opstanding, het gezicht werd twee maal, drie maal herhaald, want de zaak was gewis. Zij, die het eerste teken niet geloofden, zullen er toe gebracht worden om de stem van het laatste teken te geloven.
b. Als een voorbeeld van Christus' blijvende vriendelijkheid voor Zijn discipelen, eenmaal, en nogmaals, en voor de derde maal heeft Hij hen bezocht. Het is goed om rekening te houden van Christus' genaderijke bezoekingen, want Hij houdt er rekening van, en zij zullen tegen ons herdacht worden, indien wij onwaardiglijk derzelf wandelen, zoals zij tegen Salomo waren, toen hij er aan herinnerd werd, dat de Heere God van Israël hem twee maal verschenen was. Dit is nu de derde maal, hebben wij van de eerste en de tweede maal een recht gebruik gemaakt? Zie 2 Corinthiërs 12:14. Dit is de derde maal, het kan misschien de laatste maal zijn.

Johannes 21:15 – 19
Wij hebben hier Christus' gesprek met Petrus na het middagmaal, zo veel er van als betrekking heeft op hem zelf, waarin:

I. Hij een onderzoek instelt naar zijn liefde tot Hem, en hem last geeft betreffende zijn kudde, vers 15 - 17.
Merk op:
1. Wanneer Christus dit gesprek hield met Petrus. - Het was na het middagmaal. Zij hadden allen gegeten, en waren verzadigd, en waarschijnlijk onderhield onze Heere Jezus hen met stichtelijke toespraak aan tafel, zoals dat zijn gewoonte was. Christus voorzag, dat hetgeen Hij aan Petrus te zeggen had, hem enige ongerustheid zou geven, en daarom wilde Hij het hem niet zeggen dan nadat zij het middagmaal gehouden hadden, omdat Hij zijn middagmaal niet wilde bederven. Petrus was zich wel bewust, dat hij zijns Meesters ongenoegen verdiend had, en niet anders kon verwachten, dan dat hem zijn ontrouw en ondankbaarheid verweten zouden worden. "Was dit uw vriendelijkheid jegens uw Vriend? Heb Ik u niet gezegd welk een lafaard gij u zult betonen?" Ja meer, hij kon terecht verwachten, dat hij van de lijst der discipelen geschrapt zou worden, en uit het heilige gezelschap der apostelen zou worden gebannen. Tweemaal, indien niet driemaal, had hij zijn' Meester gezien na zijn opstanding, en Hij heeft er hem geen woord van gezegd. Wij kunnen onderstellen, dat Petrus niet wist hoe hij met zijn Meester stond, door twijfel en onrust hierover in spanning verkeerde, soms het beste hopende, omdat hij met de overigen gunst van Hem had ontvangen, maar toch ook niet zonder vrees, dat eindelijk de bestraffing zou komen, die hem voor alles zou doen boeten. Maar nu maakt zijn Meester een einde aan zijn pijnlijke onzekerheid, Hij zegt hem wat Hij hem te zeggen heeft, en bevestigt hem in zijn rang als apostel. Hij heeft hem niet haastig van zijn' misstap gesproken, maar dit uitgesteld tot later, Hij heeft er hem niet ontijdig van gesproken om ontroering te weeg te brengen onder het gezelschap aan tafel, maar nadat zij het middagmaal hadden gehouden, ten teken van verzoening, toen heeft Hij er hem over onderhouden, en Hij sprak niet als tot een misdadiger, doch als tot een vriend. Petrus had zich zelf om die zaak bestraft, en daarom heeft Christus ze hem niet verweten, noch er hem rechtstreeks over gesproken, slechts door een stilzwijgenden wenk er op gedoeld, en overtuigd van zijn oprechtheid, was zijn zonde niet slechts vergeven, maar ook vergeten, en Christus laat het hem weten, dat hij Hem even dierbaar is als ooit te voren. Hierin heeft Hij ons een bemoedigend voorbeeld gegeven van zijn tederheid jegens boetvaardigen, en ons geleerd, om evenzo hen, die gevallen zijn, met de geest der zachtmoedigheid terecht te brengen.

2. Het gesprek zelf. Driemaal wordt hier dezelfde vraag gedaan, en driemaal hetzelfde antwoord gegeven, met slechts weinig verschil, en toch is hier geen "ijdele herhaling". Dezelfde zaak heeft onze Heiland, sprekende, driemaal herhaald, om op Petrus, en op de andere discipelen, die tegenwoordig waren, des te dieper indruk te maken, en de evangelist, schrijvende, herhaalt het, om er op ons en op allen, die het lezen, des te dieper indruk door teweeg te brengen.

A. Driemaal vraagt Christus aan Petrus, of hij Hem liefheeft. De eerste maal luidt de vraag: Simon, zoon van Jonas! hebt gij Mij liever dan dezen?
Merk op:
a. Hoe Hij hem noemt: Simon, zoon van Jonas. Hij noemt hem bij name, om hem des te meer aan te doen, zoals in Lukas 22:31. Simon, Simon. Hij noemt hem niet Cefas, noch Petrus, de naam, dien Hij hem had gegeven, (want hij had het aanzien van kracht en vastheid - de betekenis van dien naam - verloren) maar bij zijn oorspronkelijken naam: Simon. Hij geeft hem echter geen harde woorden, hoewel hij ze verdiend had, maar noemt hem, zoals Hij hem genoemd had, toen Hij hem zalig sprak, Simon Bar - Jona, Mattheüs 16:17. Hij noemt hem zoon van Jonas, (of Johannes) om hem zijn afkomst te herinneren, hoe gering die was, en hoe onwaardig de ere, waartoe hij was bevorderd.

b. Hij ondervraagt hem: Hebt gij Mij liever dan dezen?
Ten eerste. Hebt gij Mij lief? Als wij willen weten, of wij waarlijk Christus' discipelen zijn, dan moeten wij vragen: Hebben wij Hem lief? Maar er was een bijzondere reden, waarom Christus aan Petrus deze vraag deed.

1. Zijn val heeft aanleiding gegeven om te twijfelen aan zijn liefde. "Petrus, Ik heb reden om uw liefde te verdenken, want, zo gij Mij had liefgehad, gij zoudt u noch geschaamd hebben om Mij te erkennen in Mijn lijden, noch het gevreesd hebben. Hoe kun t gij zeggen, dat gij Mij liefhebt, daar toch uw hart niet met Mij geweest is? Wij moeten het geen belediging achten, dat onze liefde, of onze oprechtheid in twijfel wordt getrokken, als wij datgene gedaan hebben, dat die twijfel rechtvaardigt. Na een diepen val moeten wij wèl toezien om niet te spoedig weer te gaan staan, opdat wij niet op een wankelen grond gaan staan. De vraag is aandoenlijk: Hij vraagt niet: "Vreest gij Mij? Eert gij Mij? Bewondert gij Mij?" maar "Hebt gij Mij lief? Geef hier slechts het bewijs van, en de belediging zal voorbijgezien worden, er zal niet meer over worden gesproken". Petrus had zich boetvaardig beleden, getuigen zijn tranen, en zijn terugkeer tot het gezelschap der discipelen. Als boetvaardige was hij nu in een proeftijd, maar de vraag is niet: "Simon, hoe veel hebt gij geweend? Hoe dikwijls hebt gij gevast, en uw ziel gekweld?" Maar: Hebt gij Mij lief? Dat is het, hetwelk de andere uitdrukkingen van berouw welbehaaglijk zal maken. De grote zaak, die Christus beoogt in boetvaardigen is, dat zij in hun boetvaardigheid Hem op het oog hebben. Er is haar veel vergeven, niet omdat zij veel heeft geweend, maar omdat zij veel liefgehad heeft.

2. Zijn ambt en werk zullen hem de gelegenheid geven om zijn liefde in beoefening te brengen. Eer Christus zijn schapen aan zijn zorg wilde toevertrouwen, vroeg Hij hem: Hebt gij Mij lief? Christus had zulk een tedere liefde voor zijn kudde, dat Hij haar aan niemand wilde toevertrouwen dan aan hen, die Hem liefhebben, en dus ook al de Zijnen zullen liefhebben om Zijnentwil. Zij, die Christus niet waarlijk liefhebben, zullen ook geen ware liefde hebben voor de zielen der mensen, en zullen dan ook hun toestand niet ter harte nemen, zoals zij behoorden te doen, en ook zal die Evangeliepredikerzijn werk niet liefhebben, die zijn Meester niet liefheeft. Niets dan de liefde van Christus zal de leraren dringen om goedsmoeds de moeilijkheden en teleurstellingen te dragen, die zij bij hun arbeid ondervinden, 2 Corinthiërs 5:13, 14. Maar die liefde zal hun werk licht, en hen zelf er ijverig en vurig in maken.

Ten tweede. Hebt gij Mij liever dan dezen, pleion toutoon.
1. "Hebt gij Mij meer lief, dan gij dezen liefhebt", meer dan gij deze personen liefhebt? Hebt gij Mij meer lief, dan gij Jakobus, of Johannes, uw boezemvrienden, liefhebt, of Andreas, uwen broeder en metgezel? Diegenen hebben Christus niet lief op de rechte wijze, die Hem niet meer liefhebben dan de beste vrienden, die zij in de wereld hebben, en dit, telkenmale, als zij in vergelijking of in mededinging met Hem komen, doen blijken. Of wel, meer dan gij deze dingen liefhebt, deze boten en netten - meer dan al het genoegen van vissen, dat voor sommigen een genot en een uitspanning is - meer dan het gewin van vissen, waarvan anderen hun beroep maken". Zij alleen hebben Christus in waarheid lief, die Hem meer liefhebben dan al de genietingen der zinnen, en dan al het gewin der wereld. "Hebt gij Mij meer lief dan gij al het werk liefhebt, waarmee gij u thans bezig houdt? Zo ja, verlaat het, om u nu alleen bezig te houden met het hoeden Mijner kudde", aldus Dr. Whitby.

2. "Hebt gij Mij meer lief dan dezen Mij liefhebben, meer dan al de andere discipelen Mij liefhebben? En dan is de vraag bedoeld om hem wegens zijn verwaand roemen te bestraffen.

Al zouden allen U verloochenen, ik zal U geenszins verloochenen. "Zijt gij nog van dat zelfde gevoelen?" Of, om hem te kennen te geven, dat hij nu meer reden had dan iemand hunner om Hem lief te hebben, want aan hem is meer vergeven dan aan een hunner, in zover als zijn zonde van Hem te verloochenen, groter was dan de hun van Hem te verlaten. "Zeg dan, wie van dezen zal Hem meer liefhebben? Lukas 7:42. Wij allen behoren er naar te streven om elkaar te overtreffen in liefde tot Christus. Het is geen vredebreuk, deze wedstrijd, om Christus het meest lief te hebben, en ook geen inbreuk tegen goede manieren, om voor anderen heen te gaan in deze liefde.

Ten derde. De tweede en derde maal, dat Christus deze vraag deed.
1. Hij liet nu de vergelijking weg: meer dan dezen, omdat Petrus haar bescheidenlijk in zijn antwoord had weggelaten, daar hij zich niet bij zijn broederen wilde vergelijken, en nog minder zich boven hen wilde stellen. Ofschoon wij niet kunnen zeggen: Wij hebben Christus meer lief dan anderen, zullen wij Hem toch welbehaaglijk zijn, als wij kunnen zeggen, dat wij Hem in waarheid liefhebben.

2. In de laatste vraag veranderde Hij het woord, zoals het in het oorspronkelijke staat. In de eerste twee vragen is het oorspronkelijke woord Agapas me - Behoudt gij vriendelijkheid voor Mij? In het antwoord hierop gebruikt Petrus een ander woord, dat sterker, nadrukkelijker is, philo se - Ik heb U zeer lief. De laatste maal de vraag doende, gebruikt Christus dat woord: "Hebt gij Mij zeer lief?" b. Driemaal geeft Petrus aan Christus hetzelfde antwoord: Ja, Heere! Gij weet, dat ik U liefheb.
Merk op:
a. Petrus beweert niet, dat hij Christus meer liefhad dan de andere discipelen. Hij schaamt zich nu over zijn roekeloos, onbezonnen woord: Al zouden allen U verloochenen, ik zal U niet verloochenen, en hij had wel reden om het zich te schamen. Hoewel wij er naar moeten streven, om beter te zijn dan anderen, moeten wij toch door ootmoedigheid anderen uitnemender achten dan ons zelf, want wij weten meer kwaad van ons zelf dan wij van onze broederen weten.
b. Toch belijdt hij wederom en nogmaals, dat hij Christus liefheeft: "Ja, Heere! voorzeker heb ik U lief, ik zou onwaardig zijn te leven, indien ik U niet liefhad". Hij had hoge achting voor Hem, grote waardering van Hem, een dankbare bewustheid van zijn goedheid, hij was geheel toegewijd aan zijn eer en heerlijkheid en zijn belangen. Zijn begeerte ging naar Hem uit, zonder Hem gevoelde hij zich verloren. Hij verlustigde zich in Hem, in Hem was hij onuitsprekelijk gelukkig. Dit staat gelijk met een belijdenis van zijn berouw wegens zijn zonde, want het is ons een smart iemand, dien wij liefhebben, te hebben beledigd. Het was ook een belofte van Hem in het vervolg te zullen aankleven. "Heere! ik heb U lief, en zal U nooit verlaten". Christus heeft voor hem gebeden, dat zijn geloof niet zou ophouden, Lukas 22:32, en, omdat zijn geloof niet heeft opgehouden, heeft ook zijn liefde niet opgehouden, want het geloof werkt door de liefde. Petrus had zijn recht verbeurd op betrekking tot Christus. Nu moet hij, op zijn berouw, opnieuw toegelaten worden. Christus maakt dit tot zijn toetssteen: Hebt gij Mij lief? En Petrus stemt hiermede in: "Heere, ik heb U lief". Zij, die door genade in waarheid kunnen zeggen, dat zij Jezus Christus liefhebben, kunnen de vertroosting hebben van hun deel in Hem, niettegenstaande hun zwakheid en dagelijkse tekortkomingen.
c. Hij beroept zich op Christus zelf om het te bewijzen: Gij weet, dat ik U liefheb, en de derde maal nog nadrukkelijker: Gij weet alle dingen, Gij weet, dat ik U liefheb. Hij roept zijn mededicipelen niet op om voor hem te getuigen - zij konden zich in hem bedriegen, hij denkt ook niet, dat zijn woord volstaan kan - de geloofwaardigheid daarvan was vernietigd, maar hij neemt Christus zelf tot getuige.

Ten eerste. Petrus was er zeker van, dat Christus alle dingen wist, inzonderheid, dat Hij het hart kent, een oordeler is der gedachten en der overleggingen er van, Hoofdstuk 16:30.
Ten tweede. Petrus was er van overtuigd, dat Christus, die alle dingen wist, de oprechtheid kende van zijn liefde tot Hem, en dat Hij bereid zou wezen om ten zijnen voordele hiervan te getuigen. Voor de geveinsde is het een verschrikking te denken, dat Christus alle dingen weet, want de Goddelijke alwetendheid zal een getuige tegen hem zijn. Maar voor de oprechten Christen is het een vertroosting zich hierop te kunnen beroepen: in de hemel is mijn getuige, en mijn getuigen in de hoogten. Christus kent ons beter dan wij ons zelf kennen. Al kennen wij onze eigene oprechtheid niet, Hij kent haar.

d. Hij werd bedroefd toen Christus hem voor de derde maal vroeg: Hebt gij Mij lief? vers 17.
Ten eerste. Omdat het hem herinnerde aan zijn drievoudige verloochening van Christus, en blijkbaar hiertoe bedoeld was, en toen hij hieraan dacht, weende hij. Iedere herinnering aan vroegere zonden, al zijn het ook vergeven zonden, zal de smart van een waar boetvaardige vernieuwen. Opdat gij het gedachtig zijt en u schaamt. wanneer Ik voor u verzoening doen zal.
Ten tweede. Omdat hij vreesde, dat zijn Meest er wellicht zag, dat hij zich nog verder zou misdragen, dat dan in even grote tegenspraak zou wezen met de belijdenis van zijn liefde jegens Hem, als zijn vroegere belijdenis daarvan. "Gewis", denkt Petrus, "mijn Meester zou m ij die pijniging niet aandoen, als Hij er geen reden voor zag. Wat zou er van mij worden, indien ik nogmaals in verzoeking kwam?" Droefheid naar God werkt zorgzaamheid en vreze, 2 Corinthiërs 7:11.

c. Driemaal heeft Christus aan Petrus de zorge over zijn kudde opgedragen: Weid Mijn lammeren, hoed Mijn schapen.
A. Zij, die door Christus aan Petrus' zorge werden toevertrouwd, waren zijn lammeren en zijn schapen. De kerk van Christus is zijn kudde, welke Hij verkregen heeft door Zijn bloed, Handelingen 20:28, en Hij is er de Opperherder van. In deze kudde zijn lammeren, jong, teer en zwak, er zijn ook schapen in, opgegroeid tot enige kracht en rijpheid, Voor beiden wordt hier zorg gedragen door de Herder, het eerst voor de lammeren, want voor dezen heeft Hij bij alle gelegenheden een bijzondere tederheid aan de dag gelegd. Hij zal de lammeren in zijn armen vergaderen, en in Zijn schoot dragen, Jesaja 40:11.
B. De last, dien Hij, hen betreffende, geeft, is ze te weiden. Het woord in vers 15, 17 gebruikt, is Boske, dat, strikt genomen, betekent ze voedsel te geven, maar het woord, gebruikt in vers 16, is poimaine, hetwelk meer in het algemeen de betekenis heeft van al de diensten eens herders voor hen te doen. Weid de lammeren, voed ze met hetgeen goed voor hen is, desgelijks ook de schapen, met het brood huns bescheiden deels. Er zijn de verlorene schapen van het huis Israëls, zoek ze en weid ze, en ook de andere schapen, die van dezen stal niet zijn. Het is de plicht van alle dienstknechten van Christus, om zijn lam meren en schapen te weiden. Weid ze, dat is: onderwijst ze, want de leer van het Evangelie is geestelijk voedsel. Weid ze, dat is: "Leid ze in grazige weiden, ga hun voor in hun Godsdienstige bijeenkomsten, bedien hun de middelen der genade. Weid ze door persoonlijke toepassing op hun onderscheiden staat en toestand, zet hun niet slechts spijze voor, maar voed er hen mede, die eigenzinnig zijn en niet willen, of zwak zodat zij het voedsel niet zelf tot zich kunnen nemen". Toen Christus opgevaren is in de hoogte, heeft Hij sommigen tot herders gegeven, Hij heeft zijn kudde onder de zorge gelaten van hen, die Hem liefhebben, en haar om Zijnentwil zullen hoeden.
C. Maar waarom heeft Hij inzonderheid aan Petrus dien last opgedragen? Vraag het de voorstanders van de oppermacht van de paus, en zij zullen u zeggen, dat Christus hiermede bedoeld heeft om aan Petrus, en dus aan zijn opvolgers, en dus aan de bisschoppen van Rome,

een volstrekte heerschappij over, en de hoogste waardigheid in, geheel de Christelijke kerk te geven, alsof de last om de schapen te dienen, de macht verleende om heerschappij te voeren over al de herders, terwijl het toch duidelijk is, dat Petrus zelf nooit aanspraak gemaakt heeft op zulk een macht, en dat de andere discipelen die macht ook nooit in hem erkend hebben. Deze last aan Petrus gegeven, om het Evangelie te prediken, is door een' vreemdsoortigen kunstgreep gebruikt tot ondersteuning van de overweldiging dezer voorgewende opvolgers, die de schapen beroven, en, in plaats van ze te voeden, zich zelf met hen voeden.
Maar de bijzondere toepassing hier op Petrus was bedoeld:
Ten eerste Om hem te herstellen in zijn ambt als apostel, nu hij berouw had van zijn afzwering er van, en zijn opdracht te vernieuwen, zowel tot zijn eigene voldoening als voor de voldoening zijner broederen. een opdracht, gegeven aan iemand, die aan een misdaad sc huldig is verklaard, wordt geacht gelijk te staan met een vergeving der misdaad, en ongetwijfeld was deze opdracht aan Petrus een bewijs, dat Christus met hem verzoend was, want anders zou Hij nooit zulk een vertrouwen in hem hebben gesteld. Van sommigen, die ons bedrogen hebben, zeggen wij: "hoewel wij hun vergiffenis schenken, zullen wij hen echter nooit meer vertrouwen", maar Christus heeft, toen Hij Petrus vergaf, hem het kostbaarste toevertrouwd, dat Hij op aarde had.
Ten tweede. Om hem aan te sporen tot een naarstige vervulling van zijn apostelambt. Petrus was een man van een stoutmoedigen geest en ijverigen aard, altijd vooraan om te spreken en te handelen, en opdat hij nu niet in verzoeking zou zijn om de leiding der herders op zich te nemen, wordt hij belast met het weiden der schapen, gelijk hij zelf de ouderlingen vermaant dit te doen, maar geen heerschappij te voeren over het erfdeel des Heeren, 1 Petrus 5:2, 3. Als hij iets doen wil, zo laat hij dit doen, maar zich niet naar meer uitstrekken.
Ten derde. Wat Christus tot hem zei, zei Hij tot al Zijn discipelen. Hij heeft hun allen bevolen, niet slechts vissers van mensen te zijn (hoewel dit aan Petrus gezegd was) door de bekering van zondaren, maar weiders der kudde, door de stichting der heiligen.

II. Nadat Christus Petrus aldus had aangesteld tot het doen van werk, bestemt Hij hem nu ook tot het werk van lijden. Hem bevestigd hebbende in de ere en waardigheid eens apostels, deelt Hij hem nu ook mede welke andere ere voor hem is weggelegd, de ere van het martelaarschap.
Merk op:
1. Hoe zijn martelaarschap voorzegd wordt, vers 18. Gij zult uw handen uitstrekken daartoe genoodzaakt zijnde, en een ander zal u gorden (als een gevangene, die geboeid wordt) en brengen waar gij (van nature) niet wilt.

a. Hij leidt deze kennisgeving aan Petrus van zijn lijden in met een plechtige verzekering: Voorwaar, voorwaar zeg Ik u. Er werd niet van gesproken als van iets, dat waarschijnlijk is, iets dat zou kunnen gebeuren, maar als iets dat zeker is: Ik zeg u. Anderen zullen wellicht tot u zeggen wat gij tot Mij gezegd hebt: dit zal u geenszins geschieden, maar Ik zeg u, het zal geschieden". Gelijk Christus al Zijn eigen lijden voorzien heeft, zo heet Hij ook het lijden voorzien van zijn volgelingen, en het hun voorzegd, hoewel niet in het bijzonder, zoals aan Petrus, maar in het algemeen, dat zij hun kruis zullen moeten opnemen. Hem gelast hebbende zijn schapen te weiden, zegt Hij hun daar geen eer of gemak in te verwachten, maar benauwdheid en vervolging, en voor wel doen te lijden.
b. Hij voorzegt inzonderheid, dat hij een gewelddadigen dood zal sterven, en wel door de hand des scherprechters. Het uitstrekken zijner handen doelt, naar sommiger mening, op zijn dood door kruisiging, en als wij de overlevering kunnen geloven, dan is Petrus te Rome gekruisigd onder Nero, in het jaar onzes Heeren 68, of, naar anderen zeggen, in 79. Anderen denken, dat het heen wijst naar de banden en gevangenis der ter dood veroordeelden. De praal

en plechtigheid, waarmee een ter doodbrenging door beulshanden gepaard gaat, draagt veel bij tot de verschrikking des doods. De dood in deze afschuwelijke gestalte, is dikwijls het lot van Christus' getrouwen geweest, maar die toch overwonnen hebben door het bloed des Lams. Deze voorzegging zou, hoewel voornamelijk doelende op zijn dood, toch hare vervulling hebben in zijn voorafgaand lijden. Zij begon reeds terstond vervuld te worden in zijn gevangenzetting, Handelingen 4:3, 5:18, 12:4. In dat gebracht worden, waar hij niet wilde gaan, lag niet meer opgesloten, dan dat het naar een' gewelddadigen dood was, waar hij heengevoerd zou worden, zulk een dood, als waarvan zelfs een onschuldige natuur niet zonder afgrijzen kon denken, noch er zonder weerzin toe kon naderen. Wie de Christen aandoet, ontdoet zich daarmee niet van de mens, dat is: hij legt er zijn menselijke natuur niet mede af. Christus zelf heeft de bitteren beker afgebeden. Een natuurlijke afkeer van pijn en dood is zeer wel verenigbaar met een heilige onderworpenheid aan de wil van God in die beiden. Paulus, die wel wenste ontlast te worden, erkent, dat hij niet kan begeren ontkleed te worden, 2 Corinthiërs 5:4.
c. Hij vergelijkt dit met zijn vorige vrijheid. "Er was een tijd, toen gij deze ongemakken en bezwaren niet hebt gekend, toen gorddet gij u zelf en wandeldet, al waar gij wildet. Als de moeilijkheid komt, dan zijn wij allicht geneigd haar nog te verzwaren door te denken aan de tijd, toen die moeilijkheid nog niet bestond, en ons zo veel meer te kwellen om de beperking, het bedwang, dat ons is opgelegd, of om de ziekte en armoede, waaraan wij ten prooi zijn, omdat wij het zoet hebben gekend van vrijheid, gezondheid en overvloed, Job 29:2, Psalm 42:5. Maar wij kunnen de zaak omkeren, en tot ons zelf zeggen: Hoe vele jaren van voorspoed heb ik gehad, meer dan ik verdiend heb, en mij ten nutte heb gemaakt. En, het goede ontvangen hebbende, zal ik nu ook het kwade niet ontvangen?

Zie hier:
a. Welk een verandering er met ons kan plaats hebben ten opzichte van onze toestand in deze wereld! Zij, die zich zelf gegord hebben met sterkte en ere, en zich in de grootste vrijheid hebben gebaad, wellicht aan losbandigheid hebben toegegeven, kunnen in zo moeilijke omstandigheden komen, dat zij nu van dit alles het tegenovergestelde hebben. Zie 1 Samuel 2:5.
b. Welk een verandering terstond gemaakt wordt met hen, die alles verlaten, om Christus te volgen! Zij moeten niet langer zich zelf gorden, maar Hij moet hen gorden! Zij moeten niet langer wandelen alwaar zij willen, maar waar Hij wil.
c. Welk een verandering er voorzeker in ons plaats zal hebben, als wij oud worden! Zij, die toen zij jong waren, krachtig waren van lichaam en geest, zeer gemakkelijk hun werk konden doen en ongemakken verduren, zich het genoegen konden geven, dat zij wilden, zullen, als zij oud zijn, bevinden, dat hun kracht is vergaan, zoals die van Simson, toen zijn haar was afgesneden, en hij zich niet meer kon uitschudden zoals vroeger.
d. Christus zegt aan Petrus, dat hij aldus zal lijden in zijn ouderdom.

aa. Hoewel hij oud zou zijn, en in de loop der natuur niet lang meer zou kunnen leven, wilden zijn vijanden hem toch met geweld uit deze wereld doen heengaan, toen hij op het punt was van er vreedzaam uit heen te gaan, zij wilden zijn kaars uitblussen, toen zij reeds bijna opgebrand was. Zie 2 Kronieken 36:17.
bb. God zal hem beschutten tegen de woede zijner vijanden totdat hij op hogen leeftijd zou zijn gekomen, ten einde des te geschikter gemaakt te worden om te lijden, en opdat de kerk nog lang door hem gediend zou worden.

2. De verklaring dezer voorzegging, vers 19. Dit zei Hij (tot Petrus) betekenende met hoedanigen dood hij God verheerlijken zou, als hij zijn loop voleindigd zou hebben.

Merk op:

a. Dat het niet slechts aan allen gezet is eenmaal te sterven, maar dat voor ieder vastgesteld is welken dood hij zal sterven, hetzij een natuurlijken, of een gewelddadigen dood, langzaam of plotseling, kalm of pijnlijk. Als Petrus spreekt van zo groten dood, geeft hij hiermede te kennen, dat er graden, of trappen, van dood zijn. Er is een manier om in de wereld te komen, maar er zijn velerlei manieren om er uit heen te gaan, en God heeft de wijze bepaald, waarop wij er uit heengaan zullen.
b. Dat het de grote zorge is van ieder Godvruchtige, om, welken dood hij ook zal sterven, er God in te verheerlijken, immers, wat is ons voornaamste doel anders dan dit: te sterven in de Heere, naar het woord des Heeren? Als wij geduldig sterven, ons onderwerpende aan de wil van God - blijmoedig sterven, ons verblijdende in de hope der heerlijkheid Gods - nuttig sterven, getuigende van de waarheid en de kostelijkheid van de Godsdienst, en anderen er toe aanmoedigen, dan verheerlijken wij God in ons sterven, en dit is de ernstige verwachting en hoop van alle goede Christenen, zoals zij het van Paulus geweest is, dat Christus in hen zal groot gemaakt worden, hetzij door het leven, hetzij door de dood, Filippenzen 1:20.
c. Dat de dood der martelaren op bijzondere wijze tot verheerlijking van God is geweest. De waarheden Gods, voor welker verdediging zij stierven, zijn er door bevestigd. De genade Gods, waardoor zij met zoveel standvastigheid hun lijden gedragen hebben, wordt er door grootgemaakt. En de vertroostingen Gods, die hun in hun lijden zo overvloedig geschonken werden, en zijn beloften, de bron van die vertroostingen, zijn er door aanbevolen aan het geloof en de blijdschap van al de heiligen. Het bloed der martelaren is het zaad der kerk geweest, en de bekering en bevestiging van duizenden. Kostelijk is daarom in de ogen des Heeren de dood Zijner gunstgenoten, als hetgeen Hem eert, en zij, die Hem aldus eren, zullen door Hem geëerd worden.

3. Het woord van bevel, dat Hij hem hierop geeft. En dit gesproken hebbende, zei Hij tot hem: Volg Mij. Waarschijnlijk stond Hij op van de plaats waar Hij voor het middagmaal had gezeten, en zei aan Petrus Hem te volgen. Dit woord, Volg Mij, was:
a. een nadere bevestiging van zijn herstelling in de gunst zijns Meesters, en zijn ambt als apostel, want Volg Mij was de eerste roeping.
b. Het was een verklaring van de voorzegging van zijn lijden, die Petrus in het eerst wellicht niet goed begrepen heeft, totdat Christus er hem de sleutel toe gaf in dat woord Volg Mij. "Verwacht behandeld te worden, zoals Ik behandeld werd, en hetzelfde bloedige pad te betreden, dat Ik voor u betreden heb, want de discipel is niet boven zijn meester.
c. Het was om hem op te wekken en aan te moedigen tot getrouwheid en naarstigheid in zijn arbeid als apostel. Hij had hem gezegd zijn schapen te weiden, en Hij stelde hem zijn Meester voor als een voorbeeld van herderlijke zorg: "Doe, zoals Ik gedaan heb." Laten de onderherders er zich op toeleggen om de Opperherder na te volgen. Zij hadden Christus gevolgd, terwijl Hij op aarde was, en nu Hij hen verlaat, predikt Hij hun nog dezelfden plicht, hoewel die op een andere wijze vervuld moet worden, Volg Mij, nog moeten zij de regelen volgen, die Hij hun gegeven, en het voorbeeld, dat Hij hun gesteld had. En wat groter bemoediging konden zij hebben dan deze, zowel voor hun' dienst als voor hun lijden? a. Dat zij hierin Hem volgden, en dat zal hun toekomstige zaligheid zijn, en aldus is het een herhaling van Christus' belofte aan Petrus, Hoofdstuk 13:36, gij zult Mij namaals volgen. Zij, die Christus getrouwelijk volgen in genade, zullen Hem gewis volgen in de heerlijkheid.

Johannes 21:20 - 25
In deze verzen hebben wij:

I. Het gesprek van Christus met Petrus betreffende Johannes, de beminden discipel, waarin wij hebben:
1. De blik, dien Petrus op hem wierp, vers 20. In gehoorzaamheid aan Zijns Meesters bevel is Petrus Hem gevolgd, en zich omkerende, verheugd over de ere, die zijn Meester hem nu aandeed, ziet hij, dat de discipel, dien Jezus liefhad, ook volgde.
Merk hier op:
a. Hoe Johannes aangeduid wordt. Hij noemt zich niet, denkende dat zijn naam het niet waardig is om in dit gedenkschrift vermeld te worden, maar hij geeft zulk een beschrijving van zich zelf, dat zij ons duidelijk genoeg zegt, wie bedoeld wordt, en daarbij geeft hij ook de reden waarom hij Christus zo van nabij gevolgd is. Hij was de discipel, dien Jezus liefhad, voor wie Hij een bijzondere vriendschap koesterde, meer dan voor de anderen, en daarom kunt gij het niet in hem afkeuren, dat hij zoveel mogelijk binnen het bereik van Christus zoekt te wezen, om de genaderijke woorden te kunnen horen, die Hij sprak gedurende de weinige kostbare ogenblikken, waarmee Hij Zijn discipelen nog begunstigde. Het is waarschijnlijk dat er hier melding van wordt gemaakt, dat Johannes op Christus' borst was gevallen, en van zijn vraag naar de verrader, die hij op aandringen van Petrus gedaan heeft, Hoofdstuk 13:24 als een reden, waarom Petrus de nu volgende vraag deed hem betreffende, teneinde hem voor zijn vroegere vriendelijkheid te belonen. Toen had Johannes de meest bevoorrechte plaats in - genomen, liggende op Christus' borst, en hij heeft van die gelegenheid gebruik gemaakt om aan Petrus een dienst te bewijzen. En nu Petrus op de plaats was van de bevoorrechte, geroepen om een wandeling met Christus te doen, achtte hij zich verplicht om uit dankbaarheid zulk een vraag te doen voor Johannes, als waardoor hij dacht aan Johannes genoegen te doen, daar wij allen begerig zijn de dingen te weten, die komen zullen. Als wij iets vermogen voor de troon der genade, dan behoren wij dit aan te wenden ten voordele voor elkaar. Zij, die ons op de enen tijd helpen door hun gebed, moeten op een anderen tijd door het onze voor hen geholpen worden. Dat is de gemeenschap der heiligen.

b. Wat hij deed. Hij heeft Jezus ook gevolgd, waaruit blijkt hoe hij Zijn gezelschap beminde, waar Hij was, daar wilde deze Zijn dienstknecht ook wezen. Toen Christus Petrus riep om Hem te volgen, scheen het, alsof Hij afzonderlijk met hem wilde spreken, maar Johannes had zulk een genegenheid voor zijn Meester, dat hij liever iets wilde doen, dat onbescheiden scheen te zijn, dan het voorrecht te verliezen van Christus' woorden te horen. Wat Christus tot Petrus zei, nam hij aan, als ook tot hem gezegd, want dat woord van bevel: Volg Mij, was tot al de discipelen gesproken. Hij begeerde ten minste gemeenschap te hebben met hen, die gemeenschap hadden met Christus, en hen te vergezellen, die met Christus gingen. Als een persoon er toe gebracht wordt om Christus te volgen, dan moet dit ook anderen hiertoe opwekken. Trek mij, wij zullen u nalopen, Hooglied 1:4.

c. Hoe Petrus dit opmerkte: zich omkerende, zag hij de discipel.
Dit kan beschouwd worden:

a. Als een zondig zich laten afleiden van het volgen van zijn'Meester. Daaraan had hij al zijn gedachten, geheel zijn hart moeten geven, en hij had moeten wachten om te horen wat Christus hem nu verder te zeggen zou hebben, maar toen zag hij om, om te zien wie volgde. De vroomste mensen vinden het moeilijk om de Heere wel aan te hangen, zonder herwaarts en derwaarts getrokken te worden, moeilijk om hun geest zo te bepalen bij de zaak, als zij behoorden te doen in het volgen van Christus. Een onnodig en ontijdig acht slaan op onze broederen leidt ons dikwijls af van onze gemeenschapsoefening met God.

b. Of: b. Als een lofwaardige, belangstellende zorg voor zijn mededisciplelen. De ere, die zijn Meester hem aandeed, door hem van de overigen uit te kiezen, heeft hem niet zulk een gevoel gegeven van boven hen verheven te zijn, dat hij geen vriendelijken blik zou over hebben, voor hem, die volgde. Daden van geloof in Christus moeten gepaard gaan met daden van liefde voor onze broederen.

2. De vraag, die Petrus hem betreffende gedaan heeft, vers 21. Heere! maar wat zal deze? Gij hebt mij gezegd wat mijn werk is - de schapen te weiden, en wat mijn lot zal zijn, om gebracht te worden, waar ik niet wil. Wat nu zal zijn werk en zijn lot wezen?" Nu kan dit genomen worden:
a. als de taal, die belangstellende zorge en vriendelijkheid voor Johannes te kennen geeft: "Heere, Gij betoont mij grote gunst. Hier komt Uw beminde discipel, die nooit, zoals ik, uw gunst verbeurd heeft. Hebt G ij hem niets te zeggen? Zult Gij hem niet zeggen, wat zijn werk moet wezen, of op wat wijze hij geëerd moet worden?
b. Of van ongerustheid wegens hetgeen Christus tot hem gezegd had betreffende zijn lijden: "Heere, moet ik alleen gebracht worden, waar ik niet wil? Moet ik afgezonderd, aangewezen worden om terneder geworpen te worden, en moet deze geen deel hebben in het kruis?" Het is moeilijk om er ons mede te verzoenen, dat wij tot lijden zijn afgezonderd, ons te verzoenen met de moei te en het verdriet, dat wij alleen te dragen hebben, zoals wij menen.
c. Of van nieuwsgierigheid, en een dwaze begeerte om de toekomst te weten betreffende anderen, zowel als betreffende hem zelf. Uit Christus' antwoord blijkt, dat er in de vraag iets was, dat niet goed was. Toen Christus h em de zorge had opgedragen over zulk een schat, en hem kennis had gegeven van zulk een beproeving, zou het hem wel betaamd hebben te zeggen: "Heere, wat zal ik doen om m ij getrouw te betonen aan zulk een eervolle opdracht, en in zulk een beproeving? Heere, vermeerder mij het geloof. Laat mijn sterkte wezen als mijn dagen".

Maar in plaats hiervan:
a. Schijnt hij meer bekommerd te zijn voor een ander dan voor zich zelf. Zo geneigd zijn wij om ons met anderer zaken te bemoeien, en de belangen van onze eigene ziel te veronachtzamen - .scherpziend naar buiten m aar dof ziende naar binnen - anderen oordelende, en voorspellende wat zij doen zullen, terwijl wij toch genoeg te doen hebben met ons eigen werk te beproeven, en onze eigen weg te verstaan.
b. Hij schijnt zich meer te bekom meren om gebeurtenissen dan om plicht.
Johannes was jonger dan Petrus, en, naar de loop der natuur, is het waarschijnlijk, dat hij hem zal overleven. "Heere", zegt hij, "voor welke tijden zal hij bewaard blijven?" Maar als God ons door genade in staat stelt om tot de einde toe te volharden, een goed einde te hebben, en veilig in de hemel te komen, dan behoeven wij niet te vragen: "Wat zal het lot wezen van hen, die na ons komen?" Is het niet wèl, zo vrede en waarheid zijn in mijn dagen? Op de voorzeggingen der Schrift moeten wij acht slaan tot lei ding van onze consciëntie, niet tot bevrediging van onze nieuwsgierigheid.

3. Christus' antwoord op deze vraag, vers 22:Indien Ik wil, dat hij blijve, totdat Ik kome en niet zal lijden zoals gij moet lijden - wat gaat het u aan? Doe gij uwen plicht, de plicht van dit ogenblik, volg gij Mij.
A. Er schijnt hier een aanduiding te zijn van Christus' bedoeling met Johannes in twee dingen:
a. Dat hij niet, zoals Petrus, een gewelddadigen dood zal sterven, maar op aarde zal blijven, totdat Christus zelf komt, om hem door een natuurlijken dood tot zich in de hemel te halen. De geloofwaardigsten van de oude geschiedschrijvers zeggen ons, dat Johannes de enige was

van al de twaalven, die de marteldood niet is gestorven. Hij was dikwijls in gevaar, in banden en ballingschap, maar eindelijk is hij in goeden ouderdom in zijn bed gestorven. Bij de dood komt Christus, om ons ter verantwoording te roepen, en het is van het hoogste belang voor ons om bereid te zijn tegen dat Hij komt. Christus roept wel sommigen van Zijn discipelen, om tot de bloede toe te weerstaan, maar niet allen. Hoewel de kroon van het martelaarschap schitterend en eervol is, is zij de beminden discipel toch niet ten dele gevallen.
b. Dat hij niet zou sterven voor de komst van Christus om Jeruzalem te verwoesten: zo verstaan sommigen zijn blijven totdat Christus komt. Al de andere apostelen zijn gestorven voordat Jeruzalem verwoest werd, maar Johannes heeft nog vele jaren daarna geleefd. God heeft het wijselijk aldus verordineerd, dat een der apostelen zo lang zou leven, om de canon van het Nieuwe Testament te besluiten, hetgeen Johannes op plechtige wijze gedaan heeft, Openbaring 22:18, en om de bedoeling te voorkomen van de vijand, die onkruid heeft gezaaid, voor nog de dienaren ontslapen zijn.
Johannes leefde om nog het hoofd te bieden aan Ebion, en Cerinthus, en andere ketters, die reeds vroeg opstonden, "sprekende verkeerde dingen".

B. Anderen denken, dat het slechts een bestraffing is van Petrus' nieuwsgierigheid, en dat zijn blijven tot aan Christus, wederkomst slechts de onderstelling is van een ongerijmdheid: "Waarom vraagt gij naar hetgeen vreemd en verborgen is: Gesteld eens, dat het Mijn bedoeling zou zijn, dat Johannes niet zal sterven, wat gaat u dit aan ? Het is voor u van generlei belang te weten wanneer, of waar, of hoe, Johannes moet sterven. Ik heb u gezegd hoe gij moet sterven, het is u genoeg dit te weten. Volg gij Mij." Het is de wil van Christus, dat Zijn discipelen hun eigen, tegenwoordigen plicht behartigen, en niet nieuwsgierig vragen naar toekomstige gebeurtenissen betreffende hen zelf of anderen.

a. Wij zijn zo geneigd om ons te bekommeren over vele dingen, die ons niet aangaan. Het karakter van anderen gaat ons niet aan, het is buiten ons hen te oordelen, Romeinen 14:4. Hoedanigen zij zijn, zegt Paulus, verschilt mij niet. Anderer zaken gaan ons niet aan, wij h ebben er ons niet in te mengen, wij moeten kalm en rustig aan ons werk blijven, en ons met onze eigene zaken bemoeien. De schriftgeleerden en onderzoekers dezer eeuw werpen velerlei nieuwsgierige vragen op betreffende de raad Gods en de staat der onzichtbare wereld, waarvan wij kunnen zeggen: "Wat gaat het ons aan?" Wat denkt gij, dat er van die en die zal worden? is een gewone vraag, die men dikwijls hoort, en gemakkelijk beantwoord kan worden met de wedervraag: "wat gaat het mij aan?,' Hij staat of hij valt zijn eigen heer. Wat gaat het ons aan de tijden of gelegenheden te weten? De verborgene dingen zijn niet voor ons.
b. De grote zaak, die alles in alles voor ons is, is plicht, en niet gebeurtenis, want de plicht is onzer, en de gebeurtenissen zijn Godes - onze eigen plicht, en niet die van een ander, want een iegelijk zal zijn eigen pak dragen onze tegenwoordige plicht, en niet de plicht van een lateren tijd, want elke dag heeft genoeg aan zijn eigene leiding, De gangen des rechtvaardigen worden door de Heere bestuurd, Psalm 37:23 1).
Stap voor stap wordt hij geleid. Geheel onze plicht nu is begrepen in dien enen van Christus te volgen. Wij moeten acht geven op zijn bewegingen en er ons naar schikken en regelen, Hem volgen om Hem ere te bewijzen, zoals de dienstknecht zijn heer, wij moeten wandelen op de weg, waarop Hij gewandeld heeft, en ons richten naar de plaats, waar Hij is. En als wij trouw en nauwkeurig onze plicht betrachten van Christus te volgen, dan zullen wij lust noch tijd hebben om ons te bemoeien met hetgeen ons niet aangaat.

4. De vergissing, die uit dit woord van Christus ontstaan is, nl. dat deze discipel niet zou sterven, maar tot aan het einde bij de kerk zou blijven, en de herstelling er van door een herhaling van Christus' woorden, vers 23.

Merk op:
A. Hoe gemakkelijk een dwaling ontstaan kan in de kerk door de woorden van Christus verkeerd op te vatten of uit te leggen, en van een onderstelling een stelling te maken. Omdat Johannes niet als martelaar moest sterven, komen zij tot de gevolgtrekking, dat hij in het geheel niet zal sterven.
a. Zij waren geneigd dit te verwachten, omdat zij wel niet anders konden dan het te begeren. Quod volumus facile credimus - Wij geloven gemakkelijk wat wij wensen waar te zijn. Want zij denken, dat het een grote zegen voor de kerk zou wezen, als Johannes, nadat al de anderen heengegaan zouden zijn, in de wereld zou blijven tot aan de wederkomst van Christus, daar de kerk zich dan ten allen tijde tot hem zou kunnen wenden als tot een orakel. Als zij Christus' lichamelijke tegenwoordigheid moeten verliezen, dan hopen zij die van Zijn beminden discipel te hebben, alsof zij het gemis van zijn tegenwoordigheid zou vergoeden, vergetende, dat de gezegende Geest, de Trooster, dit zal doen. Wij zijn geneigd om al te veel aan mensen en middelen te hechten, aan werktuigen en uitwendige hulpmiddelen, en te denken, dat wij gelukkig zijn, zo wij hen slechts altijd bij ons hebben, terwijl God zijn arbeiders wil afwisselen, maar toch Zijn werk wil voortzetten, opdat de uitnemendheid der kracht zij van God, en niet uit ons. Er is geen behoefte aan onsterfelijke Evangeliedienaren om de gidsen der kerk te zijn, zolang zij onder de leiding van de eeuwigen Geest is.
b. Zij waren wellicht bevestigd in hun verwachting, toen zij bevonden, dat Johannes al de overige apostelen overleefde. Omdat hij lang leefde, waren zij bereid te denken, dat hij altijd zou leven, terwijl toch hetgeen oud gemaakt en verouderd is, nabij de verdwijning is, Hebreeën 8:13.
c. Maar het ontstond uit een gezegde van Christus, dat verkeerd begrepen werd, en toen tot een gezegde der kerk werd gemaakt. Hieruit leren wij:

Ten eerste. De onzekerheid, de onbetrouwbaarheid der menselijke overleveringen, en de dwaasheid van er ons geloof op te gronden. Hier was nu een overlevering, een apostolische overlevering, een woord, dat uitging onder de broederen. Zij was vroeg, zij was algemeen, zij was openbaar, en toch was zij onwaar. Hoe weinig kan men dus steunen op de ongeschreven overleveringen, die door het Concilie van Trente verklaard werden met even vromen eerbied en genegenheid ontvangen te moeten worden, als die wij aan de Heilige Schrift verschuldigd zijn. Hier was een traditionele verklaring ener Schriftuurplaats. Er werd geen nieuw gezegde van Christus aangevoerd, maar slechts een uitlegging gegeven door de broederen van hetgeen Hij werkelijk gezegd heeft, en toch was het een misduiding, een verkeerde uitlegging. Laat de Schrift zich zelf verklaren, gelijk zij in grote mate zich zelf bewijst, want de Schrift is licht.
Ten tweede. Hoe de mens er licht toe komt om aan de woorden van Christus een verkeerde uitlegging te geven. De grootste dwalingen hebben zich soms voorgedaan onder de schijn van onbetwistbare waarheden, en zo zijn door de ongeleerden en onvasten de Schriften zelf verwrongen geworden. Het moet ons niet bevreemden, als wij de woorden van Christus verkeerd horen uitleggen, ze horen aanhalen om de dwalingen van de antichrist en de onbeschaamde leer van de transsubstantiatie - bij voorbeeld - te begunstigen, waarbij zij voorgeven zich te gronden op het gezegende woord van Christus: dit is Mijn lichaam.

B. Zulke vergissingen worden gemakkelijk hersteld, als men zich houdt aan het woord van Christus. Zo verbetert de evangelist hier dat woord onder de broederen door de eigen woorden van Christus te herhalen. Hij heeft niet gezegd, dat deze discipel niet zou sterven. Laten wij het dan ook niet zeggen, maar Hij heeft gezegd: Indien Ik wil, dat hij blijve, totdat Ik kome, wat gaat het u aan? Dat zei Hij, en niets meer. Doet gij lieden dan niet toe aan zijn woorden. Laten de woorden van Christus voor zich zelf spreken, en laat er geen zin of betekenis in gelegd worden, dan die wezenlijk en natuurlijk is, en laat ons hierin overeenkomen. Het beste

einde aan de twistgesprekken der mensen zou wezen om zich aan de bepaalde woorden der Schrift te houden, en overeenkomstig dat woord te spreken, zowel als te denken, Jesaja 8:20. De taal der Schrift is het veiligste en meest geschiktste voertuig van de waarheid der Schrift, woorden, die de Heilige Geest leert, 1 Corinthiërs 2:13. Gelijk de Schrift zelf, als er behoorlijk acht op wordt gegeven, het beste wapen is om alle gevaarlijke dwalingen te wonden, (waarom ook deïsten, Socinianen, papisten en dwepers al hun best doen om afbreuk te doen aan het gezag der Schrift) zo is ook de Schrift, als men er zich ootmoedig aan onderwerpt, de beste zalve om de wonden te helen, welke gemaakt worden door verschillende wijzen van uitdrukking betreffende dezelfde waarheden. Zij, die niet overeen kunnen komen omtrent de termen voor logica en fysica, en voor de toepassing er van, kunnen overeenkomen voor de dezelfde termen der Schrift, en dan kunnen zij overeenkomen om elkaar lief te hebben.

II. Wij hebben hier het slot van dit Evangelie, en daarmee van de Evangeliegeschiedenis, vers 24, 25. Deze evangelist eindigt niet zo plotseling als de drie anderen, maar met een soort van cadans.

1. Dit Evangelie besluit met een bericht omtrent de schrijver er van, door een voegzamen overgang verbonden aan hetgeen vooraf is gegaan, vers 24: Deze is de discipel, die van deze dingen getuigt voor de tegenwoordigen tijd, en deze dingen geschreven heeft ten nutte van het nageslacht, namelijk dezelfde, omtrent wie Petrus dat gesprek had met zijn Meester, dat in de vorige verzen is meegedeeld - Johannes, de apostel. Merk hier op:

a. Zij, die de geschiedenis van Christus geschreven hebben, hebben zich niet geschaamd om haar onder hun naam te schrijven. Eigenlijk ondertekent Johannes haar hier met zijn naam. Gelijk wij er zeker van zijn wie de auteur was van de eerste vijf boeken van het Oude Testament, die de grondslag waren van die openbaring, zo zijn wij er ook zeker van wie de schrijvers zijn van de vier Evangeliën en de Handelingen, de Pentateuch van het Nieuwe Testament. Het verhaal van Christus' leven en dood is niet een bericht van - wij weten niet wie, maar het was opgesteld door mannen van bekende oprechtheid, die bereid waren het niet slechts onder ede te bevestigen, maar wat meer is, het te bezegelen met hun bloed.

b. Zij, die de geschiedenis van Christus hebben geschreven, schreven haar naar hun eigene kennis, niet naar horen zeggen, zij verhaalden hetgeen waarvan zij zelf oor - en ooggetuigen zijn geweest. De schrijver van deze geschiedenis was een discipel, een, die aan Christus' borst had gelegen, die zelf zijn redenen en zijn gesprekken had gehoord, zijn wonderen had gezien en de bewijzen van zijn opstanding. Deze is het, die getuigt van hetgeen, waarvan hij wèl verzekerd was.

c. Gelijk zij, die de geschiedenis van Christus schreven, getuigden wat zij gezien hadden, zo hebben zij geschreven wat zij eerst hebben getuigd. Het werd verkondigd, alom bekend gemaakt, door het gesproken woord, met de grootste verzekerdheid. voordat het te boek werd gesteld. Zij getuigden het op de kansel, getuigden het voor de rechterstoel, zij hebben het plechtig betuigd en verzekerd: zij hebben het standvastig beleden, niet als reizigers, die een bericht geven van hun reizen, om het gezelschap te vermaken, maar zoals beëdigde getuigen een bericht geven van hetgeen zij van een zaak van groot gewicht en belang weten, met de uiterste voorzichtigheid en nauwkeurigheid, waarop een uitspraak of beslissing gegrond wordt. Wat zij schreven, schreven zij als een beëdigde verklaring, waarbij zij wilden blijven. Hun geschriften staan als getuigenissen in de wereld van de waarheid van Christus' leer, en zij zullen voor of tegen ons getuigen, al naar wij ze ontvangen of niet ontvangen.

d. Het was genadiglijk verordineerd ter ondersteuning en tot welzijn van de kerk, dat de geschiedenis van Christus te boek gesteld zou worden, opdat zij met te groter zekerheid en volledigheid overal heen verbreid zou worden en de eeuwen zou verduren.

2. Het besluit met een getuigenis der waarheid van hetgeen hier verhaald wordt: wij weten, dat zijn getuigenis waarachtig is. Dit kan genomen worden:
a. Als een uitdrukken, of te kennen geven, van het gezond verstand der mensheid ten opzichte van zaken van dien aard, waardoor het getuigenis van iemand, die een ooggetuige is, en een vlekkeloos karakter heeft, plechtig verklaart wat hij gezien heeft, en het tot groter zekerheid in geschrift brengt, onbetwistbaar geacht wordt. Wij weten, dat is: de gehele wereld weet, dat het getuigenis van zo iemand geldig is, en de gans gewone goede trouw onder de mensen eist, dat wij er geloof aan slaan, tenzij wij in staat zijn het te wederleggen, en ook voor andere zaken zullen op zodanige getuigenissen een beslissing, of een uitspraak gegrond worden. De waarheid van het Evangelie wordt bevestigd door alle bewijzen, die wij redelijkerwijs voor een zaak van zulk een aard kunnen begeren of verwachten. Het feit, dat Jezus zulke leerstellingen gepredikt, zulke wonderen gewrocht heeft, en dat Hij van de doden is opgestaan, is bewezen, zonder dat het tegengesproken kan worden, door zulke bewijzen, als ook in andere gevallen altijd worden toegelaten, en dus voor ieder onpartijdige overtuigend zijn, en laat dan nu de leer zich zelf aanbevelen, en laten de wonderen bewijzen, dat zij uit God is.
Of: b. Als uitdrukkende de overtuiging van de kerken van dien tijd, van de waarheid van hetgeen hier verhaald wordt. Sommigen houden het voor een onderschrijving van dit verhaal door de kerk van Efeziërs, anderen door de engelen, of opzieners der Aziatische gemeenten. Niet alsof een door Gods Geest ingegeven geschrift een getuigen is van mensen, nodig heeft, of daardoor meerdere geloofwaardigheid zou verkrijgen, maar hiermede bevelen zij het in de opmerkzaamheid der kerken, als een door Gods Geest ingegeven geschrift, en verklaren zij het genoegen, dat zij er zelf door ontvangen hebben. Of: c. Als uitdrukkende des evangelist's eigene verzekering van de waarheid van hetgeen hij schreef, zoals in Hoofdstuk 19:35, hij weet, dat hij zegt, hetgeen waar is. Hij spreekt van zich zelf in het meervoud, niet als vorm van majesteit, maar van bescheidenheid. zoals 1 Johannes 1:1. Hetgeen wij gezien hebben, en 2 Petrus 1:16. De evangelisten zelf waren volkomen overtuigd van de waarheid van hetgeen zij getuigd en ons overgeleverd hebben. Zij eisen niet, dat wij zullen geloven wat zij zelf niet hebben geloofd, neen, zij weten, dat hun getuigenis waar is, want zij hebben er dit leven en het toekomende leven op gewaagd, zij hebben er dit leven voor overgegeven, rekenende voor het toekomende op de geloofwaardigheid van hetgeen zij gesproken en geschreven hebben.

3. Hij besluit met een: en zo voorts, een verwijzing naar de vele andere dingen, zeer gedenkwaardige dingen, gezegd en gedaan door onze Heere Jezus. die wel bekend waren bij velen, die toen leefden, maar niet geschikt werden geoordeeld om voor het nageslacht te boek gesteld te worden, vers 25. Er waren vele dingen, zeer merkwaardig en zeer nuttig, die, indien zij uitvoerig beschreven zouden worden met de omstandigheden, waarmee zij gepaard gingen, de wereld zelf, dat is: alle boekerijen der wereld, de boeken niet zou kunnen bevatten, die geschreven zouden kunnen worden. Aldus eindigt hij, als een redenaar, zoals Paulus, Hebreeën 11:32, Wat zal Ik nog meer zeggen, want de tijd zal mij ontbreken. Indien gevraagd wordt, waarom de Evangeliën niet uitgebreider zijn, waarom de Nieuw - Testamentische geschiedenis niet even uitvoerig en lang is als de Oud - Testamentische, dan kan geantwoord worden:

A. Dat dit niet was, omdat zij hun onderwerp, als het ware, hadden uitgeput, zodat er niets meer van te zeggen of te schrijven was, dat der moeite waard zou zijn. Neen, er waren nog vele woorden van Christus, en nog velen van zijn daden, die door geen der evangelisten zijn vermeld, maar toch waardig zijn om met letters van goud te worden geschreven. Want:
a. Alles wat Christus gezegd en gedaan heeft, was waardig om door ons opgemerkt te worden, en wel geschikt om nuttig te zijn en goeds teweeg te brengen. Nooit heeft Hij een ijdel woord

gesproken, of iets onbeduidends gedaan, nooit heeft Hij iets gezegd of gedaan, dat nietig of beuzelachtig was, hetgeen meer is dan van de beste en wijste der mensen gezegd kan worden.
b. Zijn wonderen waren menigvuldig, en van velerlei aard, en dezelfden dikwijls herhaald als de gelegenheid er zich toe aanbood. Hoewel een wezenlijk wonder wellicht een genoegzaam bewijs is van een Goddelijke zending, heeft toch de herhaling der wonderen op zeer veel verschillende personen, in zeer veel verschillende toestanden en in tegenwoordigheid van zeer vele en zeer verschillende getuigen er veel toe bijgedragen om te bewijzen, dat het wezenlijke wonderen geweest zijn. Elk nieuw wonder maakte het bericht van het vorige des te meer geloofwaardig, en de grote menigte er van maakt het bericht van allen onbetwistbaar.
c. Bij verschillende gelegenheden gaven de evangelisten een algemeen bericht van Christus' prediking en wonderen, waarin ook vele bijzonderheden vervat waren, zoals Mattheüs 4:23, 24, 9:35, 11:1, 14:14. 36, 15:30, 19:2, en nog vele anderen. Als wij spreken van Christus, dan hebben wij een rui m, veelomvattend onderwerp voor ons, de werkelijkheid overtreft het bericht, en dan is ons, met dat al, "de helft nog niet aangezegd." Paulus haalt een van Christus' woorden aan, dat door geen der evangelisten is vermeld, Handelingen 20:35, en ongetwijfeld waren er nog veel meer. Al zijn woorden, of gezegden waren zinrijke spreuken.

B. Maar het was om deze drie redenenen:
a. Omdat het niet nodig was meer te schrijven. Dit wordt hier te kennen gegeven. Er waren vele andere dingen, die niet geschreven werden, omdat het niet nodig was ze te schrijven. Wat geschreven is, is een voldoende openbaring van de leer van Christus en het bewijs er van, en het overige had slechts dezelfde strekking. Zij die hieraan een argument ontlenen tegen de genoegzaamheid der Schrift als regel voor ons geloof en onze wandel, en voor de noodzakelijkheid van ongeschreven overleveringen, behoorden aan te tonen wat er in hun overlevering is, dat het geschreven woord vervolledigt, wij zijn er van overtuigd, dat er in is wat het weerspreekt, en daarom verwerpen wij haar. Laat ons dan hierdoor gewaarschuwd zijn, dat van vele boeken te maken geen einde is, Prediker 12:12. Indien wij hetgeen geschreven is niet geloven en benuttigen, dan zouden wij het ook niet doen, als er nog veel meer was.

b. Het was niet mogelijk alles te schrijven. Het was de Geest mogelijk alles in te geven, maar zedelijk onmogelijk voor de schrijvers om het alles te boek te stellen. De wereld zou de geschrevene boeken niet bevatten. Het is een hyperbool, of overdrevene zegswijze, die zeer algemeen, en hier wel te rechtvaardigen is, wanneer alleen bedoeld wordt, dat het een ongelooflijk groot aantal boekdelen zou vullen. Het zou zulk een grote, uitgebreide geschiedenis worden, als er nooit geweest is. Zij zou alle andere geschriften verdringen, en er ons geen plaats voor laten. Hoeveel boekdelen zouden niet gevuld zijn met Christus' gebeden, als zij ons allen meegedeeld waren, die Hij opzond. als Hij de gehelen nacht overbleef in gebed tot God, zonder dat daarbij ijdele herhalingen waren! En nog veel meer, indien al zijn leerredenen, en zijn gesprekken in bijzonderheden waren meegedeeld, zijn wonderen, zijn genezingen, al zijn werken en al Zijn lijden, het zou eindeloos geworden zijn.

c. Het was niet raadzaam veel te schrijven, want de wereld zou - in zedelijke zin - de geschreven boeken niet bevatten. Christus zei niet aan Zijn discipelen, wat Hij hun had kunnen zeggen, omdat zij het niet konden dragen, en om diezelfde reden hebben de evangelisten niet geschreven wat zij hadden kunnen schrijven. De wereld zou niet bevatten - choorêsai. Het is hetzelfde woord, dat gebruikt is in Hoofdstuk 8:37, Mijn woord heeft in u geen plaats. Er zouden zo velen geweest zijn, dat er geen plaats voor was. Al de tijd der mensen zou besteed zijn geworden in lezen, en daardoor zouden andere plichten verdrongen zijn. Veel van hetgeen geschreven is wordt voorbijgezien, veel wordt vergeten, en veel wordt

stof tot twistige samensprekingen. Dat zou nog veel meer het geval geweest zijn, indien er zulk een wereld van boeken van gelijk gezag en gelijke noodzakelijkheid was geweest, als waartoe die ganse geschiedenis zich uitgebreid zou hebben, inzonderheid wijl het een vereiste was, dat het geschrevene bepeinsd en verklaard zou worden, waarvoor God in zijn wijsheid het voegzaam geoordeeld heeft, om plaats te laten. Als ouders en leraren onderwijs geven, moeten zij acht geven op de bekwaamheid en vatbaarheid van hen, die zij onderwijzen, en, evenals Jakob moeten zij zich hoeden voor afdrijven, Genesis 33:13.

Laat ons dankbaar wezen voor de boeken, die geschreven zijn, en ze, om hun eenvoudigheid en beknoptheid. niet minder waarderen, maar een naarstig gebruik maken van hetgeen God voegzaam geoordeeld heeft te openbaren, en er naar verlangen om Boven te zijn, waar onze vermogens zo verruimd zullen wezen, dat er geen gevaar meer is van ze te overladen.

Besluitende met Amen plaatst de evangelist zijn zegel op het werk. Laten wij ons *Amen* als ons zegel er naast zetten, waardoor wij instemmen met het Evangelie, en ons geloof te kennen geven, dat het waar, geheel en al waar, is, een Amen van voldoening met het geschrevene, als ons wijs kunnende maken tot zaligheid. *Amen, zo zij het!*